

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 12. seja (19., 20., 21., 22., 26. in 27. oktober 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 12. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREMOSTITVENEM ZAVAROVANJU POKLICNIH IN VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV (ZPZPŠ-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 802-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-T), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 694-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O AVDIOVIZUALNIH MEDIJSKIH STORITVAH (ZAvMS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 722-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVANJU IN FINANCIRANJU MEDNARODNIH GOSPODARSKIH POSLOV (ZZFMGP-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 723-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP-I), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 514-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVENSODNEM REŠEVANJU POTROŠNIŠKIH SPOROV (ZIsRPS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 660-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 657-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POŠTNIH storitvah (ZPSto-2B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 664-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-1B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 659-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 663-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH IN SISTEMIH (ZPlaSS-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 658-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ENERGETSKEGA ZAKONA (EZ-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 661-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI POMURSKI REGIJI V OBDOBJU 2010–2015 (ZRPPR1015-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 588-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA FINANCIRANJE INVESTICIJ GOSPODARSKIH DRUŽB (ZPFIGD-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 677-VII
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2M), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 683-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU (ZJN-3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 684-VII

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROSTOVOLJSTVU (ZProst-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 685-VII
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE (ZIPI-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 690-VII
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 691-VII
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPNEM ZAPIRANJU RUDNIKA TRBOVLJE-HRASTNIK IN RAZVOJNEM PRESTRUKTURIRANJU REGIJE (ZPZRTH-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 693-VII
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZeIP-J), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 695-VII
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE, VLADO MADŽARSKE IN VLADO ITALIJANSKE REPUBLIKE O VEČNACIONALNIH SILAH KOPENSKE VOJSKE (MITHUV-1), EPA 1936-VI
24. točka dnevnega reda: DVAJSETO REDNO POROČILO O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2014, EPA 600-VII
25. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH 2015–2020 (ReNPEMŽM15–20), EPA 682-VII
26. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O PODPORI RESOLUCIJI EVROPSKEGA PARLAMENTA Z DNE 2. APRILA 2009 O EVROPSKI ZAVESTI IN TOTALITARIZMU (DePREZT), EPA 704-VII
27. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO DELOVANJA DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., V POVEZAVI Z DRUŽBAMI IN PODJETJI, KATERIH BANČNE TERJATVE SO BILE PRENESENE NA DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., EPA 801-VII
28. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO NA POSLANSKO VPRAŠANJE JANKA VEBRA GLEDE IZGRADNJE DRUGEGA ŽELEZNIŠKEGA TIRA MED KOPROM IN DIVAČO, EPA 785-VII
29. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO NA POSLANSKO VPRAŠANJE DR. VINKA GORENAKA V ZVEZI S NAČRTOVANIMI IN PORABLJENIMI SREDSTVI REPREZENTANCE, EPA 786-VII
30. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE
- Predlog sklepa o razrešitvi podpredsednice in imenovanju podpredsednika Odbora za zunanjo politiko, EPA 817-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	19
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	19
JERNEJ VRTOVEC	20
DR. MIROSLAV CERAR	20
JERNEJ VRTOVEC	21
DR. MIROSLAV CERAR	21
JERNEJ VRTOVEC	21
DR. BOJAN DOBOVŠEK	22
DR. MIROSLAV CERAR	22
DR. BOJAN DOBOVŠEK	23
DR. MIROSLAV CERAR	23
DR. BOJAN DOBOVŠEK	24
JOŽE TANKO	24
DR. MIROSLAV CERAR	24
JOŽE TANKO	25
DR. MIROSLAV CERAR	25
JOŽE TANKO	25
PRIMOŽ HAINZ.....	26
DR. MIROSLAV CERAR	26
MAG. ANŽE LOGAR	27
MAG. GORAN KLEMENČIČ	27
MAG. ANŽE LOGAR	28
MAG. GORAN KLEMENČIČ	28
MAG. ANŽE LOGAR	29
VIOLETA TOMIČ	29
IRENA MAJCEN	30
VIOLETA TOMIČ	30
IRENA MAJCEN	31
VIOLETA TOMIČ	31
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	31
BORIS KOPRIVNIKAR.....	31
IVA DIMIČ	32
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	32
MAG. JANA JENKO.....	33
MAG. GORAN KLEMENČIČ	33
BOJAN PODKRAJŠEK.....	34
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	34
BOJAN PODKRAJŠEK.....	35
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	35
BOJAN PODKRAJŠEK.....	36
MATJAŽ NEMEC	36
MAG. GORAN KLEMENČIČ	37
MAG. BRANKO GRIMS	37
ZDRAVKO POČIVALŠEK	38
MAG. BRANKO GRIMS	38
ZDRAVKO POČIVALŠEK	38
DANILO ANTON RANČ	38
DR. PETER GAŠPERŠIČ	39
DANILO ANTON RANČ	40
DR. PETER GAŠPERŠIČ	40
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	40
DR. DUŠAN MRAMOR.....	41
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	41
DR. DUŠAN MRAMOR.....	42

LUKA MESEC.....	42
DR. DUŠAN MRAMOR.....	42
LUKA MESEC.....	43
DR. DUŠAN MRAMOR.....	44
LUKA MESEC.....	44
ANITA KOLEŠA.....	44
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	44
JELKA GODEC.....	45
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	46
JELKA GODEC.....	46
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	46
LJUDMILA NOVAK	47
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	47
LJUDMILA NOVAK	48
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	48
LJUDMILA NOVAK	48
LJUBO ŽNIDAR.....	48
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	49
LJUBO ŽNIDAR.....	50
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	50
LJUBO ŽNIDAR.....	50
MARJANA KOTNIK POROPAT	50
NADA BRINOVŠEK.....	51
IRENA MAJCEN	51
MATJAŽ HAN	52
IRENA MAJCEN	52
MATJAŽ HAN	53
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	53
MATJAŽ HAN	54
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	54
ANJA BAH ŽIBERT	54
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	55
ANJA BAH ŽIBERT	56
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	56
ANJA BAH ŽIBERT	56
ANJA BAH ŽIBERT	56
ANJA BAH ŽIBERT	56
DANIJEL KRIVEC	56
GORAZD ŽMAVC	57
DANIJEL KRIVEC	57
GORAZD ŽMAVC	58
MAG. MARKO POGAČNIK	58
ZDRAVKO POČIVALŠEK	58
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	59
MAG. MARKO POGAČNIK	59
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	60
DR. FRANC TRČEK	60
ZDRAVKO POČIVALŠEK	60
IRENA MAJCEN	61
DR. FRANC TRČEK	61
ZDRAVKO POČIVALŠEK	61
IRENA MAJCEN	62
DR. FRANC TRČEK	62
FRANC BREZNIK	62
IRENA MAJCEN	62
FRANC BREZNIK	63
IRENA MAJCEN	63
FRANC BREZNIK	63

ŽAN MAHNIČ.....	64
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ	64
ŽAN MAHNIČ.....	65
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ	65
ŽAN MAHNIČ.....	66
DR. VINKO GORENAK	66
MAG. GORAN KLEMENČIČ	66
DR. VINKO GORENAK	67
MAG. GORAN KLEMENČIČ	67
DR. VINKO GORENAK	68
MIHA KORDIŠ	69
ZVONKO LAH.....	69
MAG. DEJAN ŽIDAN	69
ZVONKO LAH.....	70
MAG. DEJAN ŽIDAN	71
ZVONKO LAH.....	71
DR. VINKO GORENAK	72
ŽAN MAHNIČ.....	72
FRANC BREZNIK	72
DR. PETER GAŠPERŠIČ	73
FRANC BREZNIK	73
DR. PETER GAŠPERŠIČ	74
ŽAN MAHNIČ.....	74
DR. DUŠAN MRAMOR.....	74
ŽAN MAHNIČ.....	75
DR. DUŠAN MRAMOR.....	75
VIOLETA TOMIĆ	75
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	75
VIOLETA TOMIĆ	76
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	76
DR. FRANC TRČEK	76
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	77
DR. DUŠAN MRAMOR.....	77
DR. FRANC TRČEK	77
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	78
DR. FRANC TRČEK	78
MIHA KORDIŠ	78
DR. DUŠAN MRAMOR.....	79
MIHA KORDIŠ	79
DR. DUŠAN MRAMOR.....	80
MIHA KORDIŠ	80
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVENSODNEM REŠEVANJU POTROŠNIŠKIH SPOROV (ZIsRPS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 660-VII.....	81
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 657-VII	81
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POŠTNIH storitvah (ZPSto-2B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 664-VII	81
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-1B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 659-VII.....	81
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 663-VII	81

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH IN SISTEMIH (ZPlaSS-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 658-VII	81
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ENERGETSKEGA ZAKONA (EZ-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 661-VII	81
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	81
ANDREJA POTOČNIK	82
MIRJAM BON KLANJŠČEK	83
TILEN BOŽIČ	84
IGOR ZORČIČ	85
MIRJAM BON KLANJŠČEK	85
IVAN ŠKODNIK	86
MAG. MARKO POGAČNIK	86
MARINKA LEVIČAR	87
MAG. BOJANA MURŠIČ	87
DR. FRANC TRČEK	88
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	89
DR. FRANC TRČEK	89
ANDREJA POTOČNIK	90
VIOLETA TOMIČ	90
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	91
MARKO FERLUGA	91
DR. FRANC TRČEK	91
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	92
FRANC BREZNIK	92
VIOLETA TOMIČ	93
DR. FRANC TRČEK	93
IGOR ZORČIČ	94
DR. FRANC TRČEK	94
IVAN ŠKODNIK	94
DR. FRANC TRČEK	94
IGOR ZORČIČ	95
DR. FRANC TRČEK	95
DR. FRANC TRČEK	95
ANDREJA POTOČNIK	95
DR. FRANC TRČEK	95
FRANC BREZNIK	95
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	96
DR. FRANC TRČEK	96
FRANC BREZNIK	97
VIOLETA TOMIČ	97
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI POMURSKI REGIJI V OBDOBJU 2010–2015 (ZRPPR1015A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 588-VII	98
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	98
ANDREJA POTOČNIK	99
FRANC LAJ	99
SUZANA LEP ŠIMENKO	100
MARIJA BAČIČ	101
DR. FRANC TRČEK	102
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	103
DANILO ANTON RANC	103

FRANC BREZNIK	104
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVANJU IN FINANCIRANJU MEDNARODNIH GOSPODARSKIH POSLOV (ZZFMGP-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 723-VII	106
METOD DRAGONJA	106
URŠKA BAN	107
MAG. DUŠAN VERBIČ	107
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	108
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	108
JANKO VEBER	108
VIOLETA TOMIČ	109
JERNEJ VRTOVEC	110
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA FINANCIRANJE INVESTICIJ GOSPODARSKIH DRUŽB (ZPFIGD-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 677-VII	110
METOD DRAGONJA	110
TILEN BOŽIČ	111
SUZANA LEP ŠIMENKO	111
UROŠ PRIKL	112
JANKO VEBER	112
VIOLETA TOMIČ	113
JERNEJ VRTOVEC	113
MAG. DUŠAN VERBIČ	114
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2M), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 683-VII	115
METOD DRAGONJA	115
TILEN BOŽIČ	116
UROŠ PRIKL	116
JANKO VEBER	117
VIOLETA TOMIČ	117
JOŽEF HORVAT	118
BRANKO ZORMAN	118
SUZANA LEP ŠIMENKO	119
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 691-VII	119
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	119
IGOR ZORČIČ	120
MATJAŽ NEMEC	120
DR. FRANC TRČEK	121
JOŽEF HORVAT	121
IVAN PRELOG	122
DANIJEL KRIVEC	122
MARJANA KOTNIK POROPAT	122
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPNEM ZAPIRANJU RUDNIKA TRBOVLJE-HRASTNIK IN RAZVOJNEM PRESTRUKTURIRANJU REGIJE (ZPZRTH-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 693-VII	123

MAG. KLEMEN GREBENŠEK	123
IGOR ZORČIČ.....	124
VIOLETA TOMIČ	125
JOŽEF HORVAT	125
MIRJAM BON KLANJŠČEK	126
IGOR ZORČIČ.....	126
BOJAN PODKRAJŠEK.....	127
IVAN HRŠAK	127
MATJAŽ NEMEC	127

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZeIP-J), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 695-VII	128

MAG. KLEMEN GREBENŠEK	128
IGOR ZORČIČ.....	129
JOŽEF HORVAT	130
DANILO ANTON RANC	130
DANIJEL KRIVEC	131
MARJANA KOTNIK POROPAT	131
MATJAŽ NEMEC	132
DR. FRANC TRČEK	132
DANILO ANTON RANC	133

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREMOSTITVENEM ZAVAROVANJU POKLICNIH IN VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV (ZPZPŠ-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 802-VII	133

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-T), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 694-VII	133

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ	133
MIRJAM BON KLANJŠČEK	134
MIRJAM BON KLANJŠČEK	135
ANDREJ ČUŠ	136
PETER VILFAN.....	137
JAN ŠKOBERNE	138
MIHA KORDIŠ	138
JOŽEF HORVAT	139
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	139
DR. FRANC TRČEK	140
ANDREJ ČUŠ	141
PETER VILFAN.....	142
MIHA KORDIŠ	142
TOMAŽ LISEC	143

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-T), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 694-VII	144

BORIS KOPRIVNIKAR.....	144
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	144
ANITA KOLEŠA.....	145
ANJA BAH ŽIBERT	146
BENEDIKT KOPMAJER.....	146
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	147
MIHA KORDIŠ	147
JOŽEF HORVAT	148
MIRJAM BON KLANJŠČEK	149

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP-I), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 514-VII.....	150
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	150
BORIS KOPRIVNIKAR.....	150
ANJA BAH ŽIBERT	151
BENEDIKT KOPMAJER.....	151
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	152
MIHA KORDIŠ	152
JOŽEF HORVAT	153
DR. MITJA HORVAT	154
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU (ZJN-3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 684-VII	154
BORIS KOPRIVNIKAR.....	155
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	155
BENEDIKT KOPMAJER.....	156
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	157
VIOLETA TOMIČ	157
JERNEJ VRTOVEC	158
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	159
NADA BRINOVŠEK.....	160
MIHA KORDIŠ	160
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	161
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	161
BORIS KOPRIVNIKAR.....	162
MIHA KORDIŠ	163
BORIS KOPRIVNIKAR.....	164
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	165
JERNEJ VRTOVEC	165
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	166
NADA BRINOVŠEK.....	167
JERNEJ VRTOVEC	168
BORIS KOPRIVNIKAR.....	168
JERNEJ VRTOVEC	169
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	169
JOŽEF HORVAT	170
JOŽEF HORVAT	171
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROSTOVOLJSTVU (ZProst-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 685-VII	171
BORIS KOPRIVNIKAR.....	171
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	172
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	173
MIHA KORDIŠ	173
JERNEJ VRTOVEC	174
DUŠAN RADIČ	175
NADA BRINOVŠEK.....	175
MARINKA LEVIČAR.....	176
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	177
MIHA KORDIŠ	177
KAMAL IZIDOR SHAKER	178

ANDREJ ČUŠ	178
JOŽEF HORVAT	178
PETER VILFAN.....	179
MIHA KORDIŠ	179
ANDREJ ČUŠ	179
DR. FRANC TRČEK	180
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	180
JOŽE TANKO	180
ANITA KOLEŠA.....	180
MIHA KORDIŠ	180
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	181
JOŽE TANKO	181
MIHA KORDIŠ	181
DR. MITJA HORVAT	181
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	182
JOŽEF HORVAT	182
MIHA KORDIŠ	182
MIHA KORDIŠ	183
DR. FRANC TRČEK	183
MIHA KORDIŠ	183
MIHA KORDIŠ	184
DR. FRANC TRČEK	184
NADA BRINOVŠEK.....	184
MIHA KORDIŠ	184
NADA BRINOVŠEK.....	185
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	185
MARINKA LEVIČAR.....	185
JERNEJ VRTOVEC	185
DR. FRANC TRČEK	185
DR. FRANC TRČEK	185
MIHA KORDIŠ	186
MARINKA LEVIČAR.....	186
JERNEJ VRTOVEC	186
DR. FRANC TRČEK	186
PRIMOŽ HAINZ.....	187
JERNEJ VRTOVEC	187
NADA BRINOVŠEK.....	187
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	188
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	188
DR. FRANC TRČEK	188
ANDREJA POTOČNIK.....	188
DR. FRANC TRČEK	189
DR. FRANC TRČEK	189
ANDREJA POTOČNIK.....	189
DR. FRANC TRČEK	189
DR. FRANC TRČEK	190
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	190
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	190

10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	190
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	190
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	190
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	191
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	191
DR. FRANC TRČEK	191
JOŽE TANKO	191
FRANC LAJ	192
JOŽEF HORVAT	192
FRANC JURŠA	193
ANDREJ ČUŠ	193
MARIJA BAČIČ	193
JOŽE TANKO	193
JOŽEF HORVAT	194
DR. FRANC TRČEK	194
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	194
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	194
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	194
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
DR. FRANC TRČEK	195
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	196
JERNEJ VRTOVEC	196
JOŽE TANKO	196
DR. BOJAN DOBOVŠEK	197
JOŽE TANKO	197
JOŽE TANKO	197
JERNEJ VRTOVEC	198
BRANKO ZORMAN	198
BRANKO ZORMAN	198
VIOLETA TOMIČ	199
LUKA MESEC	199
MATJAŽ HAN	200
DR. FRANC TRČEK	200
DR. FRANC TRČEK	201
DR. FRANC TRČEK	202
DR. FRANC TRČEK	202
JANJA SLUGA	202
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE, VLADO MADŽARSKE IN VLADO ITALIJANSKE REPUBLIKE O VEČNACIONALNIH SILAH KOPENSKE VOJSKE (MITHUV-1), EPA 1936-VI	202

MIHA KORDIŠ	202
30. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	203
Predlog sklepa o razrešitvi podpredsednice in imenovanju podpredsednika Odbora za zunanjo politiko, EPA 817-VII	203
JOŽEF HORVAT	203
24. točka dnevnega reda: DVAJSETO REDNO POROČILO O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2014, EPA 600-VII	203
VLASTA NUSSDORFER	203
ERIKA DEKLEVA	205
DARKO STARE	206
MATJAŽ HAN	207
JOŽEF HORVAT	208
MIRJAM BON KLANJŠČEK	210
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	210
ERIKA DEKLEVA	211
FRANC BREZNIK	212
TOMAŽ GANTAR	215
MAG. BOJANA MURŠIČ	216
MATJAŽ NEMEC	217
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	218
MARIJA BAČIČ	219
VEŠNA VERVEGA	219
JOŽEF HORVAT	220
MAG. TANJA CINK	221
MARINKA LEVIČAR	222
JAN ŠKOBERNE	223
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	224
LUKA MESEC	226
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	226
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	227
PRIMOŽ HAINZ	228
ANJA BAH ŽIBERT	229
MARINKA LEVIČAR	231
ANJA BAH ŽIBERT	231
SAŠA TABAKOVIČ	231
ERIKA DEKLEVA	233
UROŠ PRIKL	234
TOMAŽ GANTAR	236
MATJAŽ HAN	236
DARKO STARE	237
VLASTA NUSSDORFER	238
VLASTA NUSSDORFER	238
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O AVDIOVIZUALNIH MEDIJSKIH STORITVAH (ZAvMS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 722-VII	240
ANTON PERŠAK	240
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	241
JOŽEF HORVAT	241
MAG. BRANISLAV RAJIČ	242
ANDREJ ČUŠ	242
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	243

MARIJA BAČIČ	244
VIOLETA TOMIČ	244
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE (ZIPI-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 690-VII	245
MAG. TANJA BOGATAJ	245
IGOR ZORČIČ.....	246
VESNA VERVEGA	246
LJUBO ŽNIDAR.....	247
IVAN HRŠAK	247
JAN ŠKOBERNE	248
VIOLETA TOMIČ	248
JERNEJ VRTOVEC	248
25. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH 2015–2020 (ReNPEMŽM15–20), EPA 682-VII	249
MARTINA VUK	249
UROŠ PRIKL	250
JELKA GODEC.....	251
PETER VILFAN.....	251
MARIJA BAČIČ	252
JERNEJ VRTOVEC	253
ERIKA DEKLEVA	254
28. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO NA POSLANSKO VPRAŠANJE JANKA VEBRA GLEDE IZGRADNJE DRUGEGA ŽELEZNIŠKEGA TIRA MED KOPROM IN DIVAČO, EPA 785-VII.....	255
JANKO VEBER.....	255
DR. PETER GAŠPERŠIČ	255
TOMAŽ GANTAR	256
MATJAŽ NEMEC	257
DR. MATEJ T. VATOVEC	258
JERNEJ VRTOVEC	259
DR. BOJAN DOBOVŠEK	260
DANILO ANTON RANC	261
LJUBO ŽNIDAR.....	262
JANKO VEBER.....	263
DR. PETER GAŠPERŠIČ	264
TILEN BOŽIČ	264
MAG. ALENKA BRATUŠEK	267
DR. PETER GAŠPERŠIČ	267
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	268
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	269
MARJANA KOTNIK POROPAT	269
JAN ŠKOBERNE	269
MARKO FERLUGA	270
MARKO FERLUGA	270
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	272
DR. PETER GAŠPERŠIČ.....	272
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	272
MARKO FERLUGA	272
JANKO VEBER.....	272

JANKO VEBER.....	273
DANIJEL KRIVEC	273
JERNEJ VRTOVEC	275
PRIMOŽ HAINZ.....	277
TOMAŽ GANTAR	277
DR. PETER GAŠPERŠIČ	279
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	279
TOMAŽ GANTAR	279
JANKO VEBER.....	279
DR. PETER GAŠPERŠIČ	279
JANKO VEBER.....	280
DR. PETER GAŠPERŠIČ	280
JANKO VEBER.....	280
DR. PETER GAŠPERŠIČ	280
JANKO VEBER.....	280
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	281
MATJAŽ HAN	282
DR. MATEJ T. VATOVEC	283
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	284
ZVONKO LAH.....	284
BENEDIKT KOPMAJER.....	285
DR. FRANC TRČEK	286
DANILO ANTON RANC	287
BOJAN PODKRAJŠEK.....	288
IGOR ZORČIČ.....	289
FRANC JURŠA.....	290
LJUBO ŽNIDAR.....	291
DR. PETER GAŠPERŠIČ	291
JANKO VEBER.....	293
LJUBO ŽNIDAR.....	295
JANKO VEBER.....	295
JANKO VEBER.....	296
LJUDMILA NOVAK	296
MARKO FERLUGA	296
MARJAN DOLINŠEK	296
DR. FRANC TRČEK	297
DR. PETER GAŠPERŠIČ	297
JANKO VEBER.....	297

29. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO NA POSLANSKO VPRAŠANJE DR. VINKA GORENAKA V ZVEZI S NAČRTOVANIMI IN PORABLJENIMI SREDSTVI REPREZENTANCE, EPA 786-VII	298

DR. VINKO GORENAK	298
MAG. DEJAN ŽIDAN	298
MATJAŽ HAN	299
MIHA KORDIŠ	300
IVA DIMIČ	300
URŠKA BAN	301
DR. VINKO GORENAK	302
FRANC JURŠA.....	304
DR. VINKO GORENAK	305
MAG. DEJAN ŽIDAN	305
ZVONKO LAH.....	305
LJUDMILA NOVAK	306
MAG. DEJAN ŽIDAN	307
LJUDMILA NOVAK	307

MAG. DEJAN ŽIDAN.....	307
DR. VINKO GORENAK	307
MARIJAN POJBIČ.....	308
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	310
FRANC JURŠA.....	310
DR. VINKO GORENAK	311
FRANC JURŠA.....	312
JAN ŠKOBERNE.....	312
BOJAN PODKRAJŠEK.....	314
IVA DIMIC	314
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	315
ANJA BAH ŽIBERT	315
JAN ŠKOBERNE.....	316
ANJA BAH ŽIBERT	316
MATJAŽ NEMEC.....	316
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	317
JOŽE TANKO	317
DR. VINKO GORENAK	318
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	318
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	318
JOŽE TANKO	319
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	319
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	319
SIMON ZAJC	320
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	320
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	322
UROŠ PRIKL	322
DR. VINKO GORENAK	323
UROŠ PRIKL	323
DR. VINKO GORENAK	324
JOŽE TANKO	324
URŠKA BAN.....	326
MATJAŽ HAN.....	326
DR. VINKO GORENAK	327
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	328
DR. VINKO GORENAK	329
27. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO DELOVANJA DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., V POVEZAVI Z DRUŽBAMI IN PODJETJI, KATERIH BANČNE TERJATVE SO BILE PRENESENE NA DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., EPA 801-VII.....	330
JERNEJ VRTOVEC	330
DR. DUŠAN MRAMOR.....	331
DR. MATEJ T. VATOVEC	331
IVA DIMIC	332
DR. BOJAN DOBOVŠEK.....	333
TILEN BOŽIČ.....	334
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	335
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	337
JAN ŠKOBERNE.....	338
JERNEJ VRTOVEC	338
DR. DUŠAN MRAMOR.....	342
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	343
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	344
JANKO VEBER.....	346
URŠKA BAN.....	347

VIOLETA TOMIĆ	348
METOD DRAGONJA	349
JERNEJ VRTOVEC	349
METOD DRAGONJA	350
TILEN BOŽIČ	351
TOMAŽ GANTAR	353
IVA DIMIĆ	353
MAG. ANŽE LOGAR	354
TILEN BOŽIČ	356
METOD DRAGONJA	356
MAG. ANŽE LOGAR	357
UROŠ PRIKL	358
ROBERTO BATTELLI	359
PRIMOŽ HAINZ	359
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	360
METOD DRAGONJA	361
JERNEJ VRTOVEC	361
DR. MATEJ T. VATOVEC	362
METOD DRAGONJA	363
26. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O PODPORI RESOLUCIJI EVROPSKEGA PARLAMENTA Z DNE 2. APRILA 2009 O EVROPSKI ZAVESTI IN TOTALITARIZMU (DePREZT), EPA 704-VII	363
ANJA BAH ŽIBERT	363
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	364
IVA DIMIĆ	365
DUŠAN RADIČ	365
EVA IRGL	366
MARJANA KOTNIK POROPAT	369
JANKO VEBER	370
VIOLETA TOMIĆ	371
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	372
ROBERTO BATTELLI	373
27. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	373
DR. MATEJ T. VATOVEC	373
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	374
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	374
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	374
25. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	374
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	375
VIOLETA TOMIĆ	375
MAG. DUŠAN VERBIČ	375
JERNEJ VRTOVEC	375
22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	376

Državni zbor VII. mandat

12. seja

19., 20., 21., 22., 26. in 27. oktober 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 19. oktobra 2015 ob 12.01.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 12. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti naslednja poslanka in poslanci: dr. Jasna Murgel, gospod Uroš Prikl, dr. Matej T. Vatovec, gospod Jožef Horvat, mag. Matej Tonin, gospod Jan Škoberne in gospod Andrej Čuš.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministric in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, gospo Vlasto Nussdorfer, varuhinjo človekovih pravic k 24. točki dnevnega reda, ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča k 28. točki dnevnega reda, ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejana Židana k 29. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 12. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 9. oktobra 2015, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel.

Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 12. seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 39

poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom in drugim odstavkom 245. člena Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitve vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministric in ministri odgovorijo na vprašanje v največ v petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministric ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičile: dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, od 15. ure dalje in mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovoril predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

Prvi mu bo poslansko vprašanje zastavil gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi, ministrski zbor!

Družba za upravljanje terjatev bank oziroma slaba banka je bila ustanovljena na podlagi prepričanja, da je njena ustanovitev dobra oziroma edina rešitev za stabilizacijo bančnega sistema, odpravo kreditnega krča in ponovni zagon slovenskega gospodarstva. Skozi izjave za javnost je bilo in je še vedno vidno, da to prepričanje delite tudi vi in vaša vlada. Toda poraja se vprašanje, kako neodvisno bo delovanje DUTB v prihodnje. Namreč razrešitev dveh članov upravnega odbora DUTB, gospoda Nyberga in gospoda Manssona, je Vlada opravila brez prave argumentacije, in upravičeno nastaja vtis, da razlog za zamenjavo niso bili prejemki razrešenih, ampak da so nekateri lobiji in omrežja pritisnili na Vlado ter uspeli z zamenjavo. DUTB ta trenutek operira skoraj z 2 milijardama evrov in prav tisti, ki so domnevno najbolj krivi za nastalo bančno luknjo in posledično ustanovitev slabe banke, imajo seveda velik interes, da nad temi terjatvami ponovno vzpostavijo vpliv.

Spoštovani predsednik Vlade! Kot razlog za razrešitev ste najprej navedli, da je šlo za pomanjkanje zaupanja, nato, da so ravnali nezakonito, ampak hkrati – pozor! – več članov Vlade je sočasno dejalo, da DUTB dela dobro. Torej razrešitev ste opravili sočasno, ko trdite, da DUTB dela dobro. Toda zamenjati nekoga, ki dela dobro, ni najbolj modra in pametna poteza. DUTB seveda ima svoje napake, s tem se strinjamo tudi v Poslanski skupini Nove Slovenije. In te napake je treba nemudoma odpraviti. Toda način, kako je Vlada razrešila dva vodilna, ni pravi oziroma ne vpliva zaupanja, da bo poslanstvo DUTB še naprej iskanje najboljših kupcev za nasledle terjatve.

Glede na to, da ste v času pred volitvami izpostavljali pravno državo in boj proti korupciji, me zanima:

Ali bo Vlada v primeru pritiskov na DUTB odprla preiskavo in raziskala omenjene pritiske?

Če jih bo raziskala, me zanima:

Kaj boste v zvezi s tem ukrenili?

Spoštovani predsednik Vlade, sprašujem vas tudi:

Kateri zakon ali akt so člani upravnega odbora kršili, da so ravnali nezakonito?

Ali je Vlada klonila pod pritiski lobijev in omrežij, kot to v javnem pismu zatrjuje nekdanji neizvršni direktor gospod Nyberg, ter zato razrešila oba vodilna v DUTB?

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, spoštovani gospod poslanec.

Naj najprej zelo jasno povem, da Vlada ni sprejela teh odločitev brez argumentacije. Vlada tudi ni podlegla nobenim lobističnim pritiskom, nobenim pritiskom interesnih skupin. Vlada je enostavno z razrešitvijo gospoda Nyberga in odpoklicem gospoda Manssona uveljavila zakonitost. Seveda je želja Vlade, in to spodbudo smo dali tudi večkrat v javnih izjavah, da DUTB naprej normalno dela tako, kot je to v skladu z zakonom, v skladu s poslanstvom te institucije in seveda strokovno primerno.

Vi veste, da smo razrešili gospoda predsednika upravnega odbora DUTB gospoda Nyberga zaradi kršitve dolžnosti članov upravnega odbora, pri čemer smo ravnali po 8. členu Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Glavnega izvršnega direktorja gospoda Manssona pa smo odpoklicali zaradi izgube zaupanja vanj, pri čemer smo ravnali v vlogi skupščine DUTB. V obeh primerih smo upoštevali njun položaj, njuna ravnanja in izkazane dokumente, dokaze, ki so bili podlaga za našo odločitev. Gospod Nyberg je kršil dolžnost člana upravnega odbora DUTB, ker ni zagotovil uskladitve prejemkov vseh članov upravnega odbora DUTB z veljavno politiko prejemkov DUTB, ki jo je Vlada sprejela letos 6. marca 2015. Ta veljavna politika prejemkov je naložila DUTB dolžnost, da upravni odbor implementira to politiko v odločbo v individualnih pogodbah, kar se seveda ni zgodilo in na kar smo večkrat opozarjali neuspešno. Gospod Nyberg je predvsem, če omenim glavno zadevo, kot predsednik upravnega odbora tik pred sprejetjem nove pošiljke prejemkov DUTB, ki je bila že objavljena kot predlog v tistem času, to je bilo 13. februarja 2015, podpisal aneks k pogodbi o zaposlitvi z izvršnim direktorjem, ki ni skladen niti s politiko prejemkov DUTB, ki jo je Vlada sprejela že leta 2013, 18. julija 2013. In ta omenjeni aneks je za obdobje od 1. avgusta 2014 do 30. junija 2015, torej pretežno in v glavnem za nazaj, zvišal fiksni del prejemka gospoda Manssona za 80 %. Gre za 36,900 evrov bruto mesečno. Poleg tega je omogočil izplačilo tega prejemka za obdobje do 30. junija 2015, to je v naprej, kar pa je v nasprotju ne samo s politiko prejemkov, kot velja, ampak tudi s splošnimi pravili nagrajevanja. S tem je tudi gospod Nyberg kot predsednik upravnega odbora prekršil svoje naloge, pri čemer se ni niti odzival na ustrezne pozive Ministrstva za finance. Poleg tega ni zagotovil, da bi se poslovanje DUTB vključno s prejemki v celoti uskladilo z zahtevami Računskega sodišča. Glede odpoklica gospoda Manssona pa naj rečem, da je Vlada o njegovem odpoklicu odločila zaradi izgube zaupanja in dejstva, da se tudi pri njem kot članu upravnega odbora obstajali elementi nespoštovanja sklepov in aktov Vlade. Odpoklican je bil torej zaradi izgube zaupanja in za soodgovornost pri tem nespoštovanju sklepov, saj bi moral kot glavni izvršni direktor prav tako skrbeti za to, da družba posluje v skladu s predpisi, sklepi in akti Vlade.

Naj še rečem, da seveda glede ostalih delovanj upravnega odbora ni bilo izkazanih nobenih dokazov, da bi bilo storjeno kaj neposredno narobe, kakšna velika ali podobna kršitev. O tej zadevi s tem aneksom niso bili obveščeni, tako kot ni bilo obveščeno niti ministrstvo, do pridobitve podatkov o konkretnih izplačilih ni bilo tudi ministrstvo informirano, zato niti ni moglo ukrepati, ker se to ni razkrilo, torej Ministrstvo za finance.

Naj poudarim za konec, da s temi razrešitvami smo odstranili, kar je bilo negativnega, in omogočili, da DUTB normalno deluje naprej. Normalno pričakovanje je, da se bo delo z vsemi sedanjimi člani odbora, ki jim zaupamo, normalno nadaljevalo v skladu z zakonom in nalogami, ki jih imajo. Tukaj nikakor ne gre za nek politični poseg v delo DUTB ali še manj za kakšna lobistična pritiske, ki bi jim Vlada tukaj se priklonila, ampak enostavno za to, ponavljam, da zagotovimo zakonitost, odgovornost in transparentno delovanje te pomembne institucije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala za odgovor, spoštovani predsednik Vlade.

Dejali ste, odstranili smo tisto, kar je bilo negativnega. Jaz vas ponovno sprašujem, ampak to negativno je bilo po besedah, tudi ministra Mramorja, dobro. To negativno je dobro delovalo. Torej težko sprejemam argumentacijo, da je bilo to tisto negativno. In najmanj, kar bi pričakovali oziroma kar bi tudi javnost pričakovala, je to, da bi vsebino Nybergovega pisma, v katerem pravi, da mu je minister Mramor dejal, da se na njega vršijo pritiski, da bi to vsebino v celoti demantiral tudi sam minister Mramor in javno dejal, da gospod Nyberg v omenjenem pismu zavaja, da laže ter da pritiskov ni bil deležen. Ampak če se prav spomnim, finančni minister prejšnji teden novinarjem ni želel odgovoriti na vprašanje, ali je sploh soglašal s to razrešitvijo, razrešitvijo izvršnega direktorja DUTB. In prav iz tega sledi, da argumentacija v tem oziru ni bila v vsej polnosti osnovana.

Nadalje se poraja vprašanje glede novih izvršnih direktorjev, ki ste jih imenovali spomladi, med katerimi je bil imenovan tudi gospod Marko Simoneti, ki je zdaj nasledil gospoda Nyberga na čelu upravnega odbora DUTB. Takrat ste dejali, da so bili novi izvršni direktorji imenovani z namenom, da odpravijo vse anomalije, ki so se pojavile pri delovanju DUTB. Od takrat je torej minilo že več kot pol leta, anomalije v DUTB, kljub temu da so oni za njih vedeli, se še vedno dogajajo. In spet nastaja vtis, da je vlada razrešila tiste, ki so bili del negativnega oziroma tiste, ki so bili moteči, v tem primeru gospoda Nyberga in gospoda

Manssona, na položajih pa ostajajo tisti, ki so po domače rečeno tako rekoč naši.

Torej, če gospod Simoneti in ekipa, ki ste jo imenovali, v pol leta ni uspela odpraviti anomalij na DUTB, čeprav je za njih vedela, vas sprašujem:

Ali bodo sposobni te anomalije ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Te trditve, ki jih pripisujete Ministrstvu za finance, je samo Ministrstvo za finance že javno in argumentirano zavrnilo, demantiralo, skratka, ne držijo. To, da je bilo negativno dobro, je seveda treba pojasniti. Zelo težko si predstavljam, da nekdo, ki krši vsa pravila o plačah, ki posluje na nek način vprašljivo že v prvem delu – spomnite se, da je Vlada zavrnila razrešnice DUTB za leto 2013 pa tudi da je Računsko sodišče imelo številne pripombe na delo in plačno politiko te institucije – torej to, kar je pač negativnega, kar ni v redu, je treba odpraviti. Če nekdo krši vsa pravila pri plačnem sistemu, pri sistemu nagrajevanja, potem pa stori nekaj dobrega na drugem koncu, in DUTB je seveda storil že marsikaj tudi dobrega, to ne pomeni, da ta človek bo zato lahko delal. Temu se reče, da pristane na korupcijo. Dolžnost vlade je, da to preprečuje, da pa hkrati omogočimo, in to počnemo, mi se ne vmešavamo politično v delo te institucije, ampak smo kot skupščina reagirali v skladu s svojimi pristojnostmi. Omogočamo, da zdaj DUTB normalno deluje naprej. Prepričan sem da tudi v kratkem, ko se bo popolnila z novimi člani, tudi verjetno iz mednarodnega okolja, torej ustreznimi strokovnjaki iz tujine, bo tako okrepljena delovala enostavno po smernicah, ki jih ima po zakonu in v skladu s pristojnostmi.

Tako da enostavno na takšne trditve ne morem pristati. Prepričan pa sem, in kot sem rekel, neizvršni direktorji uživajo naše zaupanje, nobenih indicev, dokazov ni bilo, da bi bili vpleteni v ta dejanja, ki jih je storil gospod Nyberg in ki sem jih prej opisal. Naše zaupanje DUTB uživa, pričakujemo, kot sem rekel, da bo delal naprej in to je enostavno vse. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani Državni zbor, ministri!

V skladu s poslovniku zahtevam, da se opravi na to temo razprava. Namreč, ne gre za politizacijo v tem primeru, ampak za to, da zagotovimo delovanje DUTB v vsej polnosti še naprej, da bo DUTB še naprej izpolnjeval tisto osnovno poslanstvo. Ta praksa, s katero smo bili

soočeni v zadnjih tednih, ni bila najboljša, in o tem govorijo tudi domači in tuji strokovnjaki, tovrstno prakso razreševanja je treba spremeniti in z odgovori predsednika Vlade, da je bila argumentacija prava, nisem v vsej polnosti zadovoljen. Zaradi tega menim, da je prav, da se o tem pogovorimo. Hkrati pa delim mnenje z nekdanjim ministrom gospodom Šušteršičem, da je treba je pridobiti tiste ljudi, ki niso vpleteni v ta slovenska omrežja, ki so ne nazadnje krivi za nastalo bančno luknjo. Takih ljudi pa je v Sloveniji, to sami veste, zelo malo. Najlejša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Dr. Bojan Dobovšek imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo. Predsedniku Vlade bom zastavil vprašanje glede sistemske korupcije v Sloveniji. Minilo je leto dni odkar so nam predstavili vlado in pričakovali smo veliko pri odpravljanju prav sistemske korupcije, za katero je značilno, da po eni strani so prevzete institucije zaradi takšnega načina kadrovanja, ki ne gre po referencah, ampak po nekaterih drugih kriterijih, in pa da se prevzame zakonodaja z glasovanjem po sistemu, da se glasuje za tisto, kar vlada predstavi, ne po neki strokovni razpravi, ampak samo zaradi glasovalnega stroja, da se ustreže nekim sistemskim ozadjem. Če pogledamo, kaj je krivo za sistemsko korupcijo, bi to lahko opredelili kot neformalne mreže, lobiji, skupine pritiska. In ravno to izpostavljajo preiskovalni novinarji v zadnjem času v medijih. Glede na vse navedeno, smo pričakovali od te ekipe zelo veliko, kajti skupaj, ko smo ustanovili interesno skupino, je bilo ravno to, da se bomo lotili neformalnih mrež v Sloveniji, tisto, kar je prevladalo, da smo s takšno večino zmagali na volitvah.

Glede na navedeno me zanima:

Kaj je predsednik in kaj je stranka storila v tem času za odpravo vpliva teh neformalnih mrež? Katere ukrepe je Vlada sprejela, če se jih da naštetih taksativno, ravno za odpravo teh neformalnih mrež?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, ima besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani gospod poslanec, hvala lepa za vprašanje. Sedaj bom govoril v imenu Vlade, ne stranke, ker sem tu v tej vlogi.

Vlada si prizadeva, in to bom tudi ponazoril, kot ste rekli, s taksativnim

naštevanjem, ker časa ni veliko, da onemogoča sistemsko korupcijo. Seveda bi nam pri tem zelo pomagalo, če bi strokovnjaki, kot ste vi, navedli ta omrežja, nam pomagali s podatki, kje so, kdo so, kajti potem bi ji bilo to delo olajšano. Ampak ne glede na to, vemo, da je to zelo težavno. To ni bilo mišljeno ironično, ampak vsaka pomoč pride prav.

Zavračam pa vsako namigovanje v smeri, da se v državni ali javni upravi s strani te vlade izvajajo imenovanja ne po strokovnih in drugih referencah, ampak po nekih političnih kriterijih. Razen tam, kjer je to dovoljeno, da se po političnem kriteriju denimo popolnijo kabineti, si ta vlada nadvse prizadeva, in jaz mislim, da je stvar zelo transparentna, da kadruje tako, da upoštevamo predvsem strokovne reference in vse tiste druge elemente, kot so zaupanje in ostalo, kar je pomembno za položaje, na katere se imenujejo upravni in drugi delavci.

Tudi moram reči, da zavračam argument o glasovalnem stroju. Mislim, da lahko z dejstvi to zavrnamo, da tu ni glasovalnega stroja. Seveda, normalno, koalicija pogosto glasuje v eno smer, včasih tudi skupaj najdemo jezik z opozicijo, včasih pa se tudi dogodi, da znotraj koalicije glasujemo različno, in to je dokaz, da imamo nek pristop, ki je demokratičen, da pa sledimo skupnemu programu, zato je koalicija najpogosteje usklajena. In to tudi državljani pričakujejo.

Konkretni programi in ukrepi. Priprava predloga zakona v zvezi z revizijo TEŠ 6, zelo pomembna revizija, ki jo imamo v načrtu v koalicijskem sporazumu. Ukrepi v zvezi z bančno luknjo. Gre za prepoznavanje preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov. Zelo aktivni smo pri javnem naročanju v zdravstvu, gre za konkretne ukrepe poleg splošnih rešitev glede javnega naročanja, ki ga vodi tudi minister Koprivnikar, kjer želimo omejiti oziroma onemogočiti vse možnosti za koruptivne prakse. Na področju zdravstva se tudi pripravlja informacijska rešitev za skupno javno naročanje zdravil, medicinskih pripomočkov in opreme, ki bo zagotovila večjo preglednost na tem področju, ker tukaj je bilo ogromno nekih slabih praks. Potem imamo mnoge ukrepe v zvezi z omejevanjem korupcijskih tveganj v javni upravi. Dodatno usposabljanje zaposlenih v javni upravi poteka, vzpostavitev enotnega državnega registra tveganj in tako naprej. Vsebine so tudi podane v strategiji razvoja javne uprave in nacionalnem reformnem programu. Naj pa poudarim, da je Vlada vložila v zakonodajno proceduro tudi predlog Zakona o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena, to vsi poznamo. Tukaj gre za to, da se lahko relativno v kratkem času izvede preiskava vsakega večjega projekta, kjer bi se porodil dvom o pravilnosti, gospodarnosti ali smotrnosti nadaljevanja dela na takem projektu. To je zelo pomembno, kajti vemo, koliko takih projektov je v preteklosti zašlo na stranpota. Policija se je v letu 2015, kar je zelo pomembno, zelo operativno

podatek je to, še naprej prednostno ukvarjala z gospodarsko kriminaliteto v povezavi z odkrivanjem, preiskovanjem kaznivih dejanj, še posebej tudi koruptivnih pri sklepanju bančnih poslov. Naj samo en podatek izpostavim, ker ni časa. V mesecu avgustu, ko je bilo pripravljeno prvo vmesno poročilo Vlade, je bila v toku preiskava 113 sumov kaznivih dejanj iz bančnega poslovanja v zvezi s slabimi praksami, vključno tudi s spornimi krediti in tako naprej. Vlada je v novi Zakon o bančništvu, ki je začel veljati maja letos, vključila določbo o sistemu obveščanja o kršitvah v banki. Potem naj navedem aktivno delovanje medresorske delovne skupine predstavnikov MJU, MP, MNZ in KPK, katere namen je proučiti veljavno besedilo določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in njihovo izvajanje v praksi. Ta skupina že dela, komisija je podala prvo vmesno poročilo, ki vsebuje pregled problematičnih sklopov zakona pa tudi idej za naprej.

Naj omenim še nekaj zakonov s področja pravosodja, ki spodbujajo oziroma nalagajo sprejetje kodeksov sodniške, tudi državnotožilske etike, skratka, poviševanje standardov. Tudi spremembe Kazenskega zakonika so pripravljene, zato da dvignejo predpisane zaporne kazni za tista najbolj kompleksna in huda korupcijska dejanja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala.

Slišali smo nekaj ukrepov, vendar ti se direktno ne dotikajo te sistemske korupcije, ki je najhujša za Slovenijo, kar nam priznajo tudi tuje inštitucije. Kar se tiče zakonodaje, vidimo, da se cela vrsta zakonov, ki jih predlaga opozicija, zavrne kot neprimerne, po drugi strani pa je vedno manj članov koalicije pripravljenih razpravljati na odborih in samo čakajo, kdaj se bo glasovalo o neki rešitvi. Kar se tiče teh pritiskov, ki so bili omenjeni že pri prejšnji točki bi videli, da nas je bivši predsednik DUTB seznanil, da ti pritiski obstajajo, ki so značilni za sistemsko korupcijo. Tisti, ki so ostali v DUTB, pa so sami vpleteni v konflikt interesov, kar je največji znak te sistemske korupcije, se pravi dva, ki sta ostala, eden je v konfliktu interesov, ker dela v Probanki, drugi pa je v konfliktu interesov, ker je za avstrijski Telekom že prej lobiral za nek posel. Prav tako nas je predsednik nadzornega sveta Darsa opozoril, da so se nanj vršili pritiski s strani SDH. Se pravi, to so tisti konkretni primeri. Prav tako nas je delovna inšpekcija obvestila o napaki pri imenovanju Očka za vodenje Sove, kjer ste pa direktno vpleteni. In tudi na to še nismo dobili odgovora. To je nekaj konkretnih primerov, na katere do sedaj nismo dobili odgovora, kažejo pa na sistemsko korupcijo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Težko razpravljam z uglednim kolegom Dobovškom, ki je strokovnjak za sistemsko korupcijo, ampak če je posameznik, ki je po njegovem mnenju imenovan narobe, recimo v slabi banki že nekaj let, pa je član upravnega odbora neke banke, v konfliktu interesov to, ne vem, če je to sistema korupcija. Ampak to prepuščam stroki. Sistemsko korupcija je nekaj drugega. Mi imamo lahko posamezna koruptivna dejanja ali kaj podobnega, ampak jaz bi pričakoval, da bi se na to odzvali že zdavnaj pravosodni organi, kajti gre za neka očitna dejstva, ki jih pa nihče ne problematizira razen vas. Bom še enkrat preveril, če nismo nekaj let spregledali vsi strokovnjaki v Sloveniji, politiki, pristojne institucije tega dejstva, da so v DUTB nekateri že nekaj let v takšnem konfliktu interesov, da je to problem. Dvomim pa, ker enostavno nimam v tej smeri nobenega relevantnega podatka.

Rekel bi tako. Zdi se mi nekoliko mogoče celo žaljivo do vaših kolegov poslance, če pravite, da vsi čakajo, da razprava mine na odboru in potem samo glasujejo. Veste, včasih je razprava taka, da razumem, da čakajo, da mine. Če veste, kaj mislim. Sem pa prepričan, da tako poslanci koalicije kot opozicije, kadar menijo, da imajo kaj povedati, to povedo. Jaz ne bi podcenjeval kolegov tukaj med vami, torej vas spoštovanih poslank in poslancev, prepričan sem, da je tisto, kar želite, izrazite v demokratični razpravi, in to je tudi potem vidno, ker tudi vlada čuti to vašo kritično ost, spremljanje našega dela. In to je prav.

Glede nekaterih drugih zadev, recimo predsednik nadzornega sveta Darsa ste rekli, da je dajal določene izjave o pritiskih SDH. Tukaj se nahajamo na nekem področju, kjer nekdo nekaj reče. Če je prišlo do nedovoljenega pritiska, je taka oseba, ki je predsednik nadzornega sveta, kot državljani predvsem pa kot človek v taki funkciji dolžan tako zadevo prijaviti ustrezni instituciji, ukrepati po svoji moči in tukaj se sprožijo postopki. To, kar se dogaja, kar smo videli nedavno, ko je nek predsednik nadzornega sveta v javnosti nastopil, vi ste to še komentirali v njegovo smer, potem se je pa izkazalo, da je vse laž, da ste pravzaprav podprli laž, podprli čisto izmišljotino, zaradi česar se je celotna stroka in tudi javnost zgražala in je ta nadzorni svet potem odstopil. To so ti problemi. Mi operiramo na vladi s konkretnimi dejstvi in dokazi. Dokler nimam dokaza, ne bom ukrepal. Sem ozaveščeni pravnik in kot predsednik Vlade tega ne smem početi. Ko pa je dokaz, ko so dejstva, ko se indici, sprožimo postopke. Tako da bomo še naprej hvaležni za vsake relevantne podatke in bomo na podlagi njih absolutno ukrepali, tako pristojna ministrstva kot tudi vlada. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru? Replike ni. Samo ta postopkovni predlog je možen.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Potem predlagam, da se v okviru predlagane zakonodaje, glede na to, da odgovori niso bili v skladu z relevantnimi dejstvi v Sloveniji, opravi razprava v Državnem zboru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Gospod Jože Tanko, imate besedo, da zastavite vprašanje dr. Miru Cerarju, predsedniku Vlade.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik Vlade! V postopku je izbiranje direktorja za vodenje naše največje zdravstvene ustanove UKC, ki je hkrati tudi največji potrošnik javnega denarja v zdravstvu. Vodenje UKC je problem že od začetka, od investicije naprej, saj veliko denarja ni bilo porabljenega namensko, torej za gradnjo, za zdravljenja, za zdravstvene storitve in pripomočke, ampak naj bi denar po raznih kanali in na različne načine odtekal iz sistema UKC za v naprej določene svetovalce, kvazi projekte, preplačane dobavitelje itd. Eno takih podjetij, ki ima že leta monopol pri dobavi ortopedskih protez UKC je podjetje Mark Medical, ki je dobavilo za več kot 190 milijonov evrov pripomočkov. To podjetje je del skupine KB 1909, ki ima v solasti tudi Dnevnik, Mladina. KB 1909 velja za naslednico družbe Safti in ime slednje vam je najbrž poznano. Ni pa Mark Medical edina družba, ki ima tak monopolni položaj v UKC. Iz politične in strokovne prakse pa najbrž veste, da tam, kjer vladajo monopoli, ni konkurence, ni preglednosti, racionalnosti in da je v takih pogojih izrazito veliko možnosti za korupcijo in klientelizem. UKC že več kot 10 let ni doživel resnega pregleda Računskega sodišča, v katerem bi se preverile pravilnost, namenskost in smotrnost porabe sredstev, niti ni bilo zaznati resnih aktivnosti preiskovalnih organov, da bi razkrili sume klientelistično koruptivnih ravnanj, o katerih kar pogosto slišimo v medijih. Tovrstne nepravilnosti so se dogajale tudi v zadnjih letih, ko je UKC vodil gospod Simon Vrhunec. Iz poročanja medijev ima največji vpliv na denarne tokove in kadrovanje v UKC gospod Janez Zemljarič. Sprašujem vas, glede na to, da je v toku postopek imenovanja direktorja: Kakšne reference, osebne karakteristike in znanja mora imeti kandidat, ki bi ga kot predsednik Vlade podprli za direktorja UKC, da bi prekinil s tem očitno zrežiranim finančnim izčrpavanjem UKC?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec! Zavedamo se in zavedam se, tako kot vi, velikega pomena Univerzitetnega kliničnega centra za delovanje zdravstva v Sloveniji. Zato se tudi Vlada trudi v okviru svojih pristojnosti, da podpira predvsem delovanje ministrice za zdravje in vse podsisteme, ki so potrebni, da se to stanje v našem zdravstvu, še posebej pa v UKC, bistveno izboljša. Težko komentiram prakse določenih podjetij, bilo jih je kar nekaj v Sloveniji in tujini, ki so doslej nabavljala razne tehnične pripomočke, opremo in podobno za UKC in druge zdravstvene zavode, centre, bolnišnice. Vemo pa, da se je v javnosti pojavilo veliko podatkov, ki so kazali, da so bili ti javni razpisi in potem ti postopki zelo vprašljivi, sporni, če ne celo koruptivni. In vse te prakse se preiskujejo, kolikor so z nekimi argumentiranimi podatki in dejstvi dostopne. Verjetno je pomanjkljivost tudi – če drži, tu moram priznati, da zdaj ne vem, kdaj je bilo nazadnje Računsko sodišče tam, ampak dejansko tudi finančni nadzor in vse ostalo, se strinjam, je zelo potreben. Vi ste izpeljali te svoje ugotovitve, s katerimi verjetno v osnovi lahko soglašamo, v vprašanje, kaj mora izpolnjevati bodoči direktor UKC. V razpisu, in ta razpis je postavila razpisna komisija na podlagi zakona, je zahtevano naslednje: visokošolska izobrazba druge študijske stopnje, pet let delovnih izkušenj na primerljivih delovnih mestih s področja organizacije, vodenja in upravljanja, in predložiti mora program dela in razvoja UKC. To so ti zakoniti zakonski pogoji. Seveda pa si Vlada želi – torej želi, ker o tem Vlada neposredno ne odloča, naj poudarim – da bi ta kandidat imel tudi druge vodstvene sposobnosti, da bi bil privržen poslanstvu zdravstva, zdravniške stroke in bi v tej luči vodil to pomembno institucijo UKC, tako da bi delovala vedno pošteno, da bi se te negativne prakse odpravile in nadomestile z dobrimi, da bi spodbujal dobro in izločeval iz sistema tisto, kar je slabo. Za to pa potrebuje veliko poguma, veliko znanja in spretnosti ob teh formalnih pogojih. Ampak naj poudarim, v teku je postopek. Od sedmih kandidatov je ostalo v ožjem izboru pet kandidatov, ki izpolnjujejo vse razpisne pogoje. To je ugotovila 7. oktobra razpisna komisija. Zdaj bo o tem odločal svet zavoda v tem tednu, torej 22. oktobra. Tu politika nima neke ingerence, svet zavoda je strokovno telo, ki bo izbralo kandidata in ga imenovalo. Je pa res, to je pa zelo pomembno, da Vlada potem k takšnemu imenovanju mora podati soglasje ali pa ga ne poda. In od tega je potem odvisen dokončen izid tega postopka. Zagotavljam vam, da bo Vlada v tem procesu, ko bo odločala o soglasju, preučila, ali so izpolnjeni vsi zakoniti pogoji pri imenovanem kandidatu ali kandidatki in ali izpolnjuje še tiste

pogoje znotraj njih, ki so pomembni, da mu lahko zaupamo, da bo uspešno vodil ta tako pomemben klinični center.

Naj poudarim še enkrat, da tudi te insinuacije, neke povezave iz ozadja tukaj ne bi želel komentirati. Mislim, da se moramo osredotočiti s pogledom naprej na to, kdo je tu dober kandidat. Omenjanje gospoda Janeza Zemljariča, to se mi zdi v tem ožjem kontekstu nepotrebno. Če pa bi na kogarkoli, ki je kandidat, bili zaznani neki nedopustni vplivi, je jasno, da ga že sam svet zavoda ne sme imenovati in k čemu takemu tudi Vlada ne bi dala nikoli soglasja, če bi bili taki vplivi intenzivni, nedopustni, očitni in kaj podobnega. Tukaj bi končal z odgovorom. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Del te nedopustne zgodbe, o kateri govorite, se je že odvil, kajti gospod Andrej Baričič, ki je bil vpleten v mnoge posle, sodeloval je v več spornih zgodbah in povezavah. Ne nazadnje tudi v času, ko je bil član nadzornega sveta UKC, je tekmoval za posel s svojo partnerko. In to sta bili edini dve ponudbi v postopku izbiranja, šlo je v tem primeru za navidezen postopek, v katerem je dobila posel njegova partnerka. In ta gospod je dobil soglasje nadzornega sveta za vršilca dolžnosti. Se pravi, že ta kolizija interesov, o kateri je prej govoril bolj na splošno gospod Dobovšek, je neposredno prisotna, kajti kot član organa upravljanja zavoda je v navideznem fiktivnem postopku omogočil, da je partnerka dobila posel. Prav tako je problem, da je gospod Baričič takoj, ko je prevzel vedejstvo, imenoval za svojega svetovalca dosedanje v. d. direktorja in prejšnjega direktorja gospoda Vrhunca, ki mu je omogočil ta posel in s katerim sta soseda na Bledu. Skratka, tukaj ne gre za neka naključja, ampak gre verjetno za zelo dobro procesirano igro, v kateri bodo lobiji, za katere ste rekli, da jih verjetno ni ali pa ne vem, kaj je z njimi, pripeljali na čelo tega UKC ravno osebo, ki je vpletena v te številne zgodbe. Kot je razbrati, ministrica in tudi vi osebno si zelo prizadevate, da bi gospod Andrej Baričič postal direktor UKC. To je sedaj nesporno jasno. Ministrica je dala javno podporo, za njo stoji predsednik Vlade.

Sedaj me zanima:

Ali stvari, o katerih ste mi v prejšnjem delu odgovorili, ko ste govorili o teh visokih kriterijih, v tem primeru še vedno držijo?

Očitno je namreč, da bo imenovana za direktorja UKC in tukaj opravlja posel vršilca dolžnosti ravno oseba, ki je vpletena v vse te zgodbe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Seveda je beseda o gospodu Baričiču, kakorkoli že. Tukaj bi rekel najprej tako, da bo popolnoma jasno. Jaz si nikoli nisem prizadeval za to, da bi on postal direktor UKC. Sem pa izjavil v času, ko je postal v. d. direktor, da mislim, da sedaj, ko je v tej funkciji, mu moramo dati možnost, da vidimo, ali lahko uspešno pelje to zadevo naprej. Morate pa vedeti, da so se številna dejstva začela pojavljati v medijih šele po njegovem imenovanju na mesto vedeja in zagotavljam vam, da vse to bo zagotovo preučila tudi Vlada. Sem prepričan, da bo te navedbe o morebitnih neprimernih ali nedopustnih praksah ali dejavnostih gospoda Baričiča natančno preveril že svet zavoda in na podlagi tega, kar bomo dobili od sveta, bomo tudi v Vladi zadevo natančno proučili, kajti ne želimo si, da bi bila na tem mestu neka oseba, ki je lahko s tega vidika sporna. Mislim pa, da je v teku postopek in da v tej fazi sedajle niti ni primerno na ta način vršiti nek pritisk, ki ga na nek način skušate vršiti posredno prek teh poslanskih vprašanj na svet zavoda ali na Vlado, kajti Vlada bo tukaj odločala tako kot mora, avtonomno, po najboljši svoji presoje, bo pa morala upoštevati tudi odločitev sveta zavoda in argumentacijo. Tako da mislim, da je prav, da sedaj prepustimo, da ta postopek steče, ne nazadnje se bo končal zelo hitro, in to je tudi interes institucije, tako da predlagam, da počakamo na odločitve sveta zavoda, potem je pa seveda na Vladi, da se o tem opredeli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Predlagam, kot ste dejali, da se opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade. Mislim, da je pri vseh teh dogajanjih, povezanih z Univerzitetnim kliničnim centrom, več kot očitno, da gre za nadaljevanje stare prakse, pravzaprav naloga tako nadzornega sveta kot prijavitelne kandidata je samo to. Očitno je, da gospod Baričič prihaja iz kroga Janeza Zemljariča, tudi iz nekaterih prejšnjih njegovih aktivnosti je to razvidno. In na tem področju, da bi se prekinilo z nekaterimi monopoli v Univerzitetnem kliničnem centru, kar zadeva dobavo materiala ali opravljanje storitev, najbrž ni pričakovati. Gospod Baričič je bil tudi na nek zelo neobičajen način imenovan za vršilca dolžnosti zavoda, namreč čez noč, ne da bi se kakorkoli predstavil na sedanjem nadzornem svetu. Govorite o programu dela, ga ni predstavil, odšel je na dopust. Tako je vse tisto, kar govorite, o preprečevanju raznih slabih praks, koruptivnih ravnanj, izključevanje možnosti kolizije in tako

naprej, pravzaprav brez pravne podlage. Pa še nekaj je zdaj več kot očitno. Gospod predsednik Vlade si tu dovoli poučevati poslance, kaj smemo vprašati, kaj je dostojno v vprašanju in kaj je nedostojno. Večji problem je, da odgovori niso dostojni. Odgovori predsednika Vlade so zavajajoči, so nepopolni, so nekorektni, so netočni in se nanašajo na vsebino in ne na vprašanje, za katerega je bil vprašan. Mi smo postavili vprašanje, tudi v tem primeru smo želeli jasne in nedvoumne odgovore, ampak teh ni. Če je gospod predsednik Vlade zelo poudarjeno zagovarjal razne etične kriterije in merila, govoril o izključevanju interesov, govoril o spoštovanju pravil pravne države, bi vse to lahko že pri kandidatih, ki so, in tudi pri gospodu Baričiču, zdavnaj preveril. Ne da se zdaj tu izgubljam v nekih, bom rekel, pravniških diskurzih, kako neko zadevo obiti in čakati, da bo čas, namenjen poslanskim vprašanjem, minil. Gospa ministrica je nedvoumno povedala, da gospoda Baričiča podpira, z vso navlakom, ki jo je prinesel na mesto v. d. direktorja UKC. Če to reče ministrica in se kabinet predsednika Vlade ne odzove, najbrž je za njim tiho soglasje za prevzem takega vodenja. In stvari so za nas, ki smo v politiki, in za ljudi, za državljane povsem nedvoumne. Se pravi, Vlada podpira nadaljevanje slabih praks v UKC, ki bodo omogočale delovanje monopolov in nepotrebno izčrpavanje UKC. Nič se ne bo storilo, ker ne bo denarja za skrajševanje čakalnih dob, čakalnih vrst in tako naprej. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Gospod Primož Hainz, imate besedo, da zastavite vprašanje dr. Miru Cerarju, predsedniku Vlade.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Spoštovani predsednik Vlade dr. Miro Cerar! Postavil vam bom vprašanje glede ustanavljanja demografskega rezervnega sklada.

Poslanska skupina Desus in tudi stranka Desus že več mandatov vlagata napore v dolgoročno vzdržnost pokojninske blagajne. To je ena naših pomembnejših zavez tudi v tem mandatu. V razvitem svetu, in Slovenija je del tega, se dogajajo velike demografske spremembe v smislu večje starosti prebivalstva. Tem spremembam je treba prilagoditi pokojninski sistem in najti rešitve, ki bodo zagotavljale dolgoročno stabilnost tega sistema, torej večjo finančno in proračunsko neodvisnost pokojninske blagajne. Ta mora zagotoviti dostojno raven pokojnin glede na vloženo delo in upoštevajoč načelo medgeneracijske solidarnosti. Za to smo dobili soglasno podporo in zavezo pri koalicijskih partnerjih.

Na 3. redni seji Državnega zbora decembra 2014 smo vam, gospod predsednik, že postavili vprašanje v zvezi s časovnico in aktivnostmi glede ustanavljanja demografskega rezervnega sklada, ki predstavlja osnovno rešitev tega problema. Najskrajnejši rok za ustanovitev tega sklada, ki je postavljen v Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, torej 31. 12. 2015, se neustavljivo bliža, zakonski predlog, ki bo pomenil pravno podlago za ustanovitev in delovanje demografskega rezervnega sklada, pa še ni vložen v zakonodajno proceduro.

Ponovno vas danes sprašujem:

Kaj se dogaja na tem področju?

Prosim vas za natančen, jasen odgovor:

Kdaj bomo sprejeli zakon v poslanske klopi?

Glede na to, da je bilo koalicijsko celo dogovorjeno in je to tudi zapisano v našem sporazumu, da naj bo zakon sprejet že do 30. junija 2015, smo v Poslanski skupini Desus še posebej zaskrbljeni zaradi dosedanje neaktivnosti vlade na tem področju.

Zanima me še:

Kje in zakaj se je zadeva nekako zataknila, glede na to, da naj bi se s tem področjem na Vladi v letu intenzivno ukvarjali, kot ste sami dejali pred časom?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, spoštovani gospod poslanec.

Dejstvo je, da Zakon o slovenskem državnem holdingu določa, da se kapitalska družba najkasneje do konca 2015 preoblikuje v demografski rezervni sklad in da se sodelovanje demografskega rezervnega sklada ter dodatni stalni viri financiranja opredelijo v posebnem zakonu. Drži. Naj pa kljub temu spomnim, da je demografski rezervni sklad pravzaprav državni premoženjski sklad, ki je investicijski sklad v lasti države, ustanovljen za namen vnaprejšnjega zagotavljanja sredstev pokojninski blagajni za čas, ko odhodki presegajo prihodke. Tako dejansko mi demografski rezervni sklad že imamo, saj država vsako leto iz proračuna v pokojninsko blagajno nameni okoli 1,5 milijarde evrov. Poleg tega tudi Kapitalska družba kot podlaga za oblikovanje demografskega sklada zase trdi, da je že od samega začetka ustanovljena kot demografski rezervni sklad. Torej ga na ta način že imamo, čeprav ne pod tem imenom, zato samo preoblikovanje Kapitalske družbe v ta sklad samo po sebi ni problematično. Seveda je pa drugače glede določitve dodatnih stalnih virov financiranja. V trenutnem stanju državne blagajne je žal zelo malo prostora za dodatna proračunskega sredstva, ki bi bila poleg 1,5 milijarde evrov namenjena za potrebe pokojninske blagajne oziroma demografskega rezervnega sklada. Iskanje dodatnih proračunskih virov namreč

neizogibno pomeni dodatno obremenjevanje državljanov in državljanov ter gospodarstvo, kar je v trenutnih razmerah počasnega okrevanja lahko tudi precej kritično. Naj omenim, da je v tujini praksa, da so demografski skladi portfeljski oziroma investicijski skladi, ki delujejo v skladu z načeli varnosti, razpršenosti in donosnosti naložb, na primer francoski in irski sklad. Ključni problem pri nas pa je, in to poudarjam, zato da bo jasno, s kakšnimi problemi se tukaj soočamo, da ima Kapitalska družba kot demografski sklad kar 41 kapitalskih naložb v družbah v državni lasti. Med njimi tudi v takšnih, ki so opredeljene kot strateške ali pomembne, recimo Gorenje, Krka, Luka Koper, Terme Olimia, Sava in Perutnina Ptuj. Kot taka torej ne izpolnjuje temeljnih načel demografskih skladov. Zaradi vseh teh razlogov priprava zakona, ki je v pristojnosti Ministrstva za finance, ni tak zelo preprosta. Naj poudarim, da kljub temu aktivnosti intenzivno potekajo. To je sedaj bistvo odgovora na vprašanje. Ministrstvo je delovni predlog zakona že pripravilo. V njem je kljub težki finančni situaciji našlo tudi dodaten stalen vir financiranja. Toda ministrstvo mora ta predlog še pred posredovanjem v poslanske klopi dokončno uskladiti z vsemi deležniki, zato potrebujemo še nekaj časa, kajti treba je doseči jasno opredelitev mednarodno primerljivega delovanja demografskega rezervnega sklada, ki bo zagotavljal spoštovanje osnovnih načel varnosti, razpršenosti in donosnosti ter zagotovitev racionalnosti poslovanja, ki ne bo povzročala pretiranih ali dodatnih stroškov na račun upokojenk in upokojenec. Trudimo si, da bomo rok ujeli. Ministrstvo intenzivno dela, in to je bistvo odgovora. Prepričan sem, da bo sklad na ta način tudi vzpostavljen. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore. Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Mag. Anže Logar, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

O pomenu parlamentarne preiskave pri odkrivanju razlogov in odgovornih za največjo bančno luknjo v zgodovini Slovenije smo v Državnem zboru večkrat govorili. Vsaj tu v Državnem zboru se tega problema očitno vzajemno zavedamo. Ne nazadnje je bil predlog za ustanovitev te parlamentarne preiskave sprejet aprila tu v Državnem zboru brez glasu proti. 13. člen Zakona o parlamentarni preiskavi pravi, da so sodišča in drugi državni organi dolžni preiskovalni komisiji dati potrebno pravno pomoč, pri tem morajo postopati kar se da hitro. In pa, zaproseno sodišče, torej v četrtem odstavku istega člena, ni upravičeno ocenjevati umestnosti ukrepa, ki ga preiskovalna komisija zahteva oziroma naproša od sodišča. To je vse

lepo v teoriji, potem pa pridemo do prakse. Namreč, do pridobitve gradiva, ki je nujni pogoj za odločanje in sprejetje zaključkov preiskovalne komisije. In pridemo do absurdov, ki smo jim priča tudi v omenjeni preiskovalni komisiji, da sodišči, recimo v Mariboru in Celju, ugodita zasegu dokumentacije, ki je nujna za sklepanje parlamentarne preiskovalne komisije, preiskovalna sodnica Deša Cener na Okrožnem sodišču v Ljubljani pa odloči drugače, na identičen predlog preiskovalne komisije z identično obrazložitvijo zgolj z različnim naslovnikom.

V Ustavi imamo v 2. členu, da je Slovenija pravna in socialna država, zato vas spoštovani minister za pravosodje sprašujem:

Kako je možno, da je v pravni državi na identičen predlog odvisno zgolj od tega, na katerem sodišču zaprosiš za dejanje ali pri katerem sodniku se določeni dosje obravnava oziroma – upam, da ne – kdo je tisti, na katerega se posamezen dosje nanaša?

Ljubljansko sodišče – nanaša se na Novo Ljubljansko banko, popek vseh bančnih afer v Sloveniji.

In me zanima:

Kako vi kot institut pravosodnega ministra v tem pogledu gledate na tovrstno prakso, ki izvotljuje zaupanje državljanov v pravno državo, v vladavino prava, ne nazadnje da smo pred pravom vsi enaki in da imamo vsi enake pravice, ne glede na kraj, ne glede na to, na koga nanaša, in ne glede na to, kdo zaproša sodstvo za pravico?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, imate besedo za odgovor.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanec Logar, spoštovane poslanke in poslanci, kolegice in kolegi!

Najprej glede parlamentarne preiskave. Kot minister za pravosodje v okviru izvršilne veje oblasti načeloma podpiram parlamentarno preiskavo bančne luknje. Mislim, da je to z vidika javnega interesa nujno in potrebno in obenem izražam tudi upanje, da bo ta parlamentarna preiskava vendarle drugačna in da bo dala rezultate. To ni, da ne bo spet kdo skočil, ocenjevanje dela parlamenta, ampak mislim, da se vsi zavedamo, da v preteklosti niso vse parlamentarne preiskave dale odgovorov, ki smo jih želeli glede na to, da večinoma niso bile zaključene. In mogoče se tu notri skriva tudi del odgovora na vaše vprašanje.

Poglejte, kot minister za pravosodje konkretnega primera in odločitve sodnice ne bom komentiral, ne sodnice v Ljubljani, ne sodnice v Celju in v Mariboru. To morate, in verjamem, da tudi razumete.

Načeloma je pa tako. Tukaj se bomo morali enkrat pogledati v ogledalo, o čemer je v

zadnjem času veliko govora tudi v tem državnem zboru. Zakon o parlamentarni preiskavi je slab, zato prihaja do mnogo absurdov na eni in na drugi strani. Posebej pa je slab v svoji nedoločnosti v razmerju do tretje veje oblasti. Sami ste prej citirali ključni člen, kjer piše, da morajo vsi državni organi, vključno s sodišči, nuditi parlamentarni komisiji potrebno pravno pomoč. In potem je nek precej neposrečen člen, kako lahko parlamentarna preiskovalna komisija prek sodišča izvede določene prisilne ukrepe tako v smislu privedbe morebitnih prič, ki se ne odzovejo, kot v smislu zasega dokumentov. In tu je neposrečena zadeva v zakonu, ki se ni prvič zgodila vam, mimogrede, v vlogi vaše parlamentarne preiskave, ampak je kar nekajkrat bilo že ponovljeno v preteklosti, skoraj v vsakem sklicu parlamenta, enkrat je šlo celo do Ustavnega sodišča, zakon je pa tako rekoč ostal enak. Tu gre za to, da mora sodišče odločiti. Če se prvostopenjsko sodišče ne strinja, lahko da v mnenje višjemu sodišču, pri čemer pa, kot ste sami rekli, tako vi to razlagate, se preprosto mora samo potrditi, nima možnosti vsebinske presoje. Sodišče mora imeti zmeraj možnost vsebinske presoje, in tako je reklo tudi Ustavno sodišče, vendar se zakon potem ni spremenil. Rad bi tudi dodal, to je eden redkih poslanskih zakonov. Saj gledam vse ... / smeh/ Gospod Gorenak zdaj kaže, naj vas gledam, ne njega. Kot rečeno, gre za poslanski zakon. Jaz kot minister za pravosodje bi podprl kakršnokoli spremembo in izčiščenje tega zakona, ker parlamentarna preiskava je pomemben institut, to iskreno pravim. Tu pa obstajajo ti problemi, ki ste jih vi nakazali. In zdaj bom nekoliko obrnil. Veste, vi izhajate iz tega, da je bila odločitev celjskega in mariborskega sodišča prava odločitev, ljubljanskega sodišča pa napačna. Lahko je pa ravno obratno. Pravna varnost in enotna uporaba prava je pogojena z določnostjo pravnega akta, s količino sodne prakse, na kateri lahko sodišče ta pravni predpis interpretira. V okviru pravne prakse in samega predpisa je pač vsak sodnik pri svojem odločanju potem samostojen in sodi v skladu z ustavo in zakoni in po svoji vesti. In ker imamo zakon, ki je izrazito nedoločen, ne glede na to, kdo je bil na oblasti in kdo je vodil parlamentarne preiskovalne komisije, je vedno povzročal probleme. In ker imamo izrazito malo sodne prakse, ker so se pa vendar relativno redko parlamentarne komisije odločale za to, da so se obračale na sodišča, imamo tako situacijo. Jaz menim, da taka situacija, se strinjam, ni dobra. Ne morem komentirati konkretne odločitve, kdo je imel tu prav in kdo ima prav, mislim pa, da je to treba preseči s čimprejšnjo ureditvijo tega pravnega predpisa, ki pa je, kot rečeno, poslanski zakon in ne zakon, ki ga pripravlja izvršilna veja oblasti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Če sem ministra pravilno razumel, za njega ni nobena težava, tudi če je napačna odločitev mariborskega in celjskega sodišča. Torej, da niti te dokumentacije, ki jo preiskovalna komisija bo dobila, ne bi potem dobila.

Kar se tiče možnosti presoje, četrti odstavek 13. člena je zelo jasen: "Zaprošeno sodišče ni upravičeno ocenjevati umestnosti ukrepa." In omenjena sodnica Deša Cener, ki je vi ne želite komentirati, je, prvič, prepozno odločila, desetkrat je prekoračila rok, ki ga določa zakon, in ni odločila v skladu z Zakonom o parlamentarni preiskavi. Ni odločila. Torej ni ugodila ali dala na višje sodišče, da odloči, ampak je sama rekla, da pač nima dosti podatkov, da bi odločila.

Zato vas še enkrat sprašujem, ker ste na koncu koncev pravosodni minister:

Ali je to za vas tisti pravi postopek, da lahko potem s takim zavlačevanjem sodnica onemogoči parlamentarni preiskovalni komisiji, da opravi svoje delo?

Ko pravite, da morda je pravilna odločitev ljubljanskega sodišča, ne pa mariborskega in celjskega:

Ali si vi res predstavljate, da lahko parlamentarna preiskava pride bančni luknji do dna, če nima na razpolago ustreznih dokumentov?

In s tem, ko pravite, da je lahko napačno stališče v Mariboru in Celju, v bistvu prilivate olje na ogenj pri različnih tolmačenjih iste pravne norme, ob istem vhodnem tekstu, odvisno od krajevne vstopne točke dokumenta na sodišče. S tem torej še dodatno prispevate k nezaupanju v pravni sistem. In res me zanima, kako kot pravosodni minister lahko za očitne kršitve zakonov trdite, da se v konkretni postopek ne boste vpletali, hkrati pa ob očitni različni odločitvi dveh sodišč pravite, da kot pravosodni minister tukaj ne morete ničesar dodati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Narobe ste me razumeli, če se vrnem k vašemu izhodišču. Nisem želel prilivati olja na ogenj, niti nisem želel reči, da ni nobene težave, če parlamentarna preiskava ne dobi teh dokumentov. Strinjam se z vami, mislim, da ne more priti do dna nobena preiskovalna komisija, če nima dostopa do ustreznih dokumentov. Vendar mora biti ta dostop v skladu z nekimi pravnimi normami. Jaz danes zaradi tega, ker ne vem, jaz ne poznam, jaz nisem videl ne vaše zahteve, ki ste jo dali, ne odločitve sodišča, imam bistveno manj informacij od vas, vam pa ne morem kar tako zaupati, da je vse to kar govorite, zlata resnica. Zakaj? Zato, ker v tem trenutku menite, da je prava odločitev tista, ki jo vi pričakujete, napačna je pa tista, ki jo niste pričakovali. Prej sem povedal zelo preprosto. Edino, kar lahko danes rečem, je, če

to drži, da je sodišče zamujalo z odločitvijo, je to nesprejemljivo. Kakšna je pa vsebina odločitev, kam jo je dala, levo, desno – tega pa ne morem komentirati, ker ne vem, ne poznam vaše zahteve, ne poznam odločitve, argumentacije enega ali drugega. Se bo pa to vedno dogajalo toliko časa, dokler bo taka pravna podlaga, kot je. Različne odločitve bodo in različne odločitve so bile tudi v preteklosti. In kot veste, je to treba urediti tudi zaradi tega, ker v tem zakonu bodo nastali in v tem postopku bodo nastajali nadaljnji konflikti, in to je konflikt, ki je vgrajen v institut parlamentarne preiskave v primerih, ko paralelno tečejo tudi predkazenski postopki. Saj tukaj veste, o čem govorim. Tukaj bodo problemi pri pridobivanju dokumentacij s strani sodišča, s strani tožilstva itn. Vse to je že bilo videno. To ni noben nov film, in to je posledica pravne podlage, kakršno imamo, in posledica načina delovanja preiskovalnih komisij. Zato se ne bom izjasnil, katera odločitev je bila prava, ker nobene vsebinsko ne poznam, in tudi ni moja naloga oziroma moja pristojnost, da bi to počel. Največ se bi storilo s tem, da bi se tukaj v bistvu čim hitreje zakonska podlaga kristalizirala. Mislim, da je to v interesu celotnega parlamenta. Je pa prav, s tem se pa strinjam, da je dobro o teh stvareh se tudi v parlamentu pogovarjati, ker bo to mogoče pripeljalo do tega, da pridemo do novih pravnih predpisov, ker drugače res, se strinjam, nobena parlamentarna komisija ne bo mogla delati. Ampak tudi od sodišča ne moremo pričakovati, da bodo na podlagi nekega, člena, ki je bil že tudi pred Ustavnim sodiščem pa na 200 različnih načinov interpretiran, odločala, ne da bi potem bili pred občo slovensko javnostjo z imenom in priimkom izpostavljeni sodniki v tem primeru, kar je tudi svojevrsten pritisk.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Minister ni popolnoma nič dodal k jasnosti obstoječega stanja. Sicer se zgraža nad tem, da sem imena sodnikov javno objavil. Jaz mislim, da s tem ni nič narobe. Mislim, da sodnik mora stati za svojo odločitvijo. Če je pravilna ali če je napačna, je to odgovornost, ki jo terja poklic. Tudi ni pravilno presojal o tem, kaj sem jaz govoril, katera je pravilna odločitev, katera je napačna odločitev, samo predstavil sem tri različne odločitve, od katerih dve pravita, da se preiskovalni sodnik strinja z obrazložitvijo preiskovalne komisije, medtem ko ena sodnica, Deša Cenar, še enkrat ponovim ime, pa je kršila zakon, 156. člen zakona ZKP in tudi Zakon o parlamentarni preiskavi, ker ni odločila tako, kot določa Zakon o parlamentarni preiskavi. Minister tudi ve, da obstaja nek termin sodna praksa, ki se pri tako občutljivi temi, kot je parlamentarna preiskava, pri tako občutljivi temi, kot je bančna luknja v obsegu pet milijard evrov, lahko vzpostavi, če je to edini način, po katerem

pridemo do ustreznih dokumentov. Zato me rahlo skrbi tista načelna podpora, ki jo je spoštovani minister izrekel parlamentarni preiskavi na začetku. Mislim, da bi morala biti ta podpora bistveno močnejša, vsaj s strani pravosodnega ministra. V tem pogledu tudi ne vem, od kod dvom v to ali pa na nek način razumem dvom, ali bo parlamentarna preiskava postregla s kakšno odločitvijo, če bo ljubljansko sodišče nadaljevalo s to prakso in parlamentarni preiskavi ne bo omogočilo vpogled v gradivo, ki je ključno v tem pogledu, dve največji banki zadeva. Zato menim, da v vsakem primeru mora na ravni Državnega zbora o tem potekati neka poglobljena preiskava, razprava še posebej, ker smo se mi poslanci strinjali o namenu parlamentarne preiskave, o mandatu parlamentarne preiskave ni bilo nobenega amandmaja, potrjena je bila taka, kot je bila predlagana. Z vseh strani obstaja želja, da parlamentarna preiskava pride do dna. V tem pogledu je torej samo še vprašanje gradiv, na podlagi katerih bo parlamentarna preiskava odrejala. In če sta dve sodišči, minister, to si pa lahko pogledate, to so javni podatki, to ni neka zaprta stvar preiskovalne komisije, in to ni neka moja interpretacija, torej če sta dve sodišči tako odločili, se povprečnemu človeku resnično poraja dvom, kako lahko na podlagi istega dokumenta tretje sodišče odloči drugače. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanja.

Violeta Tomić imate besedo, da postavite vprašanje gospe Ireni Majcen, ministrici za okolje in prostor.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Moje vprašanje se nanaša na predlog zakona o dimnikarskih storitvah. Novela zakona o varstvu okolja iz leta 2013, njen 92. člen Izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe do 31. decembra 2015 določa, da veljavna ureditev na področju dimnikarskih storitev, vključno z vsemi sklenjenimi koncesijskimi pogodbami, velja le do konca letošnjega leta. 17. julija 2015 je Vlada na straneh e-uprave objavila predlog zakona o dimnikarskih storitvah, ki naj bi s 1. januarjem 2016 trenutno koncesionarsko ureditev zamenjal z licenčnim sistemom. Toda licenčnemu sistemu nasprotuje dimnikarska stroka in tudi drugi deli zainteresirane javnosti. Še več. Do danes je bila v predlogu zakona prepoznana vrsta nomotehničnih, vsebinskih in izvedbenih problemov, pojavili pa so se tudi očitki, da je v mnogih točkah celo protustaven. Celo če bi predlagane spremembe uživale zaupanje vseh deležnikov, ima predlog zakona še celo vrsto drugih težav. Predloga zakona Vlada sicer še ni vložila v parlamentarno obravnavo. To pomeni, da ni možnosti za njegovo obravnavo po rednem postopku, ki bi bil za tako radikalno in sporno vsebino nujno

potreben. Vse bolj nam grozi scenarij, ki ga je napovedala direktorica direktorata na vašem ministrstvu, gospa Tanja Bolte, da bo 1. januarja, ko se izteče veljavni koncesijski sistem, zavladal tržni sistem, po katerem bo vsak lahko počel, kar bo želel.

Zato vas sprašujem:

Ali bo Vlada v letošnjem letu predlog zakona o dimnikarskih storitvah sploh vložila v parlamentarno obravnavo?

In če ga bo:

Kako bo v teh dobrih dveh mesecih zagotovila, da bo predlog zakona primerno domišljen in usklajen z vsemi ključnimi deležniki, če pa ga je v trenutni obliki doletelo skoraj univerzalno nasprotovanje?

Ali bo Vlada za primer, da predloga zakona o dimnikarskih storitvah ne bo vložila v parlamentarno obravnavo oziroma da zaradi pomanjkanja podpore v parlamentu in zunaj njega v letošnjem letu ne bo sprejet, v parlamentarno obravnavo vložila vsaj novelo zakona o varstvu okolja, s katero bo podaljšala veljavnost obstoječe ureditve in s tem preprečila kaos, ki bi zagotovo zavladal?

In če jo bo:

Do kdaj naj bi to podaljšanje veljalo?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJCEN: Hvala, gospod predsednik.

Predlog zakona o dimnikarskih storitvah, ki je bil že tudi objavljen na spletnem portalu in je bila javna obravnava, usklajujemo še naprej in trenutno je v medresorski obravnavi. Si pa vsi prizadevamo, da bi bil zakon uvrščen v vladno obravnavo pravočasno, da bi se omogočilo sprejetje zakona po skrajšanem postopku še do konca letošnjega leta. Je pa dejstvo, da je sprememba zakona, ki je v veljavi iz leta 2013, bila sprememba zakona, ki ga ni predlagalo Ministrstvo za okolje in prostor, ampak je bil ta predlog podan v parlamentu, kar pomeni, da je možnost, da se z nesprejetjem zakona o dimnikarskih storitvah uvede res prost tržni sistem.

Po mojem osebnem mnenju je dandanes govoriti o koncesijah v dimnikarstvu, ko pa si kot državljan, državljanica lahko sama izberem prosto osebnega zdravnika, osebno si lahko prosto izberem zobozdravnika, imam tudi možnost pridobivanja nekih drugih mnenj v zdravstvenih storitvah, svoj avto si lahko lastniki vozil odpeljejo na registracijo oziroma tehnični pregled k licenciranim organizacijam. Že na upravnih enotah so posodobili upravne postopke, lahko dvignem osebne dokumente in mnoge stvari lahko že danes uredim, ne glede na kraj bivanja, a prav pri dimnikarjih, ko smo torej do konca leta obvezni koncesijskemu dimnikarju odpreti vrata, ga spustiti v stanovanje in mu dovoliti ta pregled, menim, da imamo kot

državljeni pravico si izbrati nekoga, ki mu zaupamo.

Po drugi strani pa če gledam tržni sistem, je zelo prijetno slišati tržni sistem, in kot ste sami navajali, lahko počnem karkoli, ampak ko naslednji trenutek pomislim, da pa lahko podobno razmišlja levi sosed, desni sosed, sosed preko ulice ali pa sosed za menoj, se pa zavem, da pregled dimnikarskih naprav, skupaj z dimnikom, ni le tista naloga, ki jo država predpiše, ampak pomeni nekaj več, pomeni mojo lastno varnost. Ne nazadnje se je na žalost kar nekaj nesreč zgodilo s smrtnim izidom, gre tudi za zastrupitve. Druga pomembna naloga je protipožarna varnost. Na prvem mestu pa je za Ministrstvo za okolje in prostor zdrav zrak. Mi smo v letošnjem letu sprejeli pet uredb, ki obravnavajo in navajajo ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM10.

Ob teh zavedanjih je bil ta predlog zakona pripravljen, s tem da mi nismo nikakor ne pripravljeni vložiti novele Zakona o varstvu okolja, ki bi podaljševala veljavnost obstoječe ureditve, je pa res, da če naš predlog zakona ne bo v proceduri potrjen, bo v Sloveniji s 1. 1. 2016 uveljavljen tržni sistem, kot ga je uzakonil Državni zbor leta 2013.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala.

Gospo ministrici se zahvaljujem za odgovor. Omenili ste skrajšani postopek, ki nikakor ni primeren, ne postopkovno, ker gre za nov zakon, in ne vsebinsko. Imeli ste dovolj časa, da bi pripravili boljši predlog in zato me zanima:

Kako si predstavljate, da bi lahko predlog zakona, ki ureja tako zelo pomembno področje, kot je dimnikarstvo, in ki mu že 3 mesece nasprotuje praktično vsa stroka in vsa zainteresirana javnost, lahko uskladili v tako kratkem času?

Mogoče se zdi komu banalno, ampak področje dimnikarskih storitev je izjemno pomembno in se bistveno nanaša na javni interes. Nikakor ne moremo primerjati tega, kot ste omenili, z izbiro, ne vem, avtomehanika ali zdravnika. Tukaj ne gre samo za ogrevanje, gre tudi za varnost in okolje, recimo v smislu zagotavljanja požarne varnosti, učinkovite rabe energije in kakovosti zraka ter preprečevanje ne nazadnje zastrupitev z ogljikovim monoksidom in obremenjevanja okolja z emisijami. Skratka, država si enostavno ne more privoščiti tveganja, da bi lahko tako pomembno področje, kot je dimnikarska storitev, ostalo brez zakonske ureditev in da bi si vsak lahko izbral, tako kot bi se mu zazdelo.

Zato vas še enkrat sprašujem:

Ali je ta vlada pripravljena na scenarij, da njen predlog Zakona o dimnikarskih storitvah ne bo ali pa ne bo pravočasno sprejet v Državnem

zboru in bi nam tako lahko grozilo, da s 1. januarjem zavlada kaos na tem področju? Prosim za dopolnitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCCEN: Hvala.

Jaz težko sprejemam vaše navedbe. Predvsem bi se rada osredotočila na dve navedbi. To nasprotovanje ali pa bi rekla javna razprava, ki smo jo vodili tekom leta, kaže na to, da sta dve skrajni struji, ki želita ureditev. Ena je za nadaljevanje koncesijskega sistema, moram priznati, da z vami se seveda na noben način ne strinjam, da je izbira zdravnika manj pomembna, kot je izbira dimnikarja, v tem delu vam to moram povedati, da ne bi izgledalo, kot da ne vem kaj govorim. Na drugi strani pa je interes mnogih, ki zahtevajo ravno nasprotno. Ne koncesij, ne licenc, ničesar v zvezi z ureditvijo dimnikarskih storitev. Res je, da imamo za srednje kurilne naprave že sprejeto uredbo in se tematika, o kateri sedaj govoriva, nanaša na male kurilne naprave. Vse, kar ste navedli, sem že sama navedla, tako da v tem nimava razhajanj. Je pa res, da pri zagovornikih skrajnih ureditev, s katerimi smo se srečevali v prvih fazah priprave te zakonodaje, smo šli sami v srednjo pot. To pomeni z izdanimi licencami ugotoviti ustrezno usposobljenost dimnikarjev za izvajanje dimnikarskih storitev. Kaosa, kot vi to imenujete, pa si sama sploh ne znam predstavljati, v čem ga vi vidite. Če govorim o podeželju, so dimnikarji v večini primerov tisti, ki s strankami zelo dobro sodelujejo, se odzivajo tudi na klic, še posebej, če se kuri z drvni, ko je potrebno večkratno čiščenje dimnikov. Res pa je, da je v urbanih okoljih ta težava nekoliko drugačna, veliko je možnosti daljinskega ogrevanja, veliko je objektov, kjer je več lastnikov, večstanovanjskih stavb, pa v tem primeru tudi ne vidim, da bi prišlo do kaosa, odvisno od načina kurjenja. Vaše strahenje, da bo prišlo do kaosa, se mi pa, priznam, zdi res previsoko ocenjeno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomič, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): V Poslanski skupini Združena levica ministričinih odgovorov in pojasnil ne moremo sprejeti.

Področje dimnikarskih storitev se bistveno tiče našega javnega interesa, zdravnik je osebni interes, skratka, tiče se v točkah ogrevanja, varnosti in okolja in je prepomembno, da bi do njega lahko pristopali z napol domišljenimi in popolnoma neuskladenimi predlogi. Ne gre za ohranjanje obstoječega stanja, ki je nevzdržno, se strinjam. Gre za iskanje rešitev v okviru koncesionarskega sistema, ki najbolje omogoča uresničevanje

javnega interesa in ga prakticirajo recimo v Avstriji in v Nemčiji.

Zato me zanima konkreten odgovor, ali bo vložila zakon oziroma ali bo podaljšala prehodno obdobje. Mislim, da bi morali o tem opraviti splošno razpravo. Glede na odnos, ki ga je ministrstvo do tega področja pokazalo doslej, moramo jasno izpostaviti urgentnost tega vprašanja, kajti 1. januar se zelo hitro bliža, in mislim, da je to stvar, o kateri moramo opraviti razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Mag. Lilijana Kozlovič, imate besedo, da zastavite vprašanje gospodu Borisu Koprivnikarju, ministru za javno upravo.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik.

Spoštovani minister Boris Koprivnikar! Vsi si želimo, da bi imeli racionalno in učinkovito javno upravo. Veliko pa je v javnosti vprašanj in se je oblikovalo stališče, da so predvsem javne agencije neučinkovite, da jih je veliko in da so morda tudi nepotrebne, enako velja za javne sklade. Vemo, da je tudi Računsko sodišče ugotovilo določene nepravilnosti v njihovem delovanju in podalo priporočilo, da se začne postopek združevanja ali ukinjanja javnih agencij.

Pa vas sprašujem:

Ali je pristojno ministrstvo ali Vlada že sprejela določene ukrepe oziroma kako se je odzvala na poročilo Računskega sodišča oziroma na ugotovitve?

Kakšne ukrepe je sprejela za to, da bi agencije bile učinkovite in racionalne, če to ugotavljamo? Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Boris Koprivnikar, minister za javno upravo, imate besedo za odgovor.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsednik, za besedo.

Hvala, spoštovana poslanka, za vprašanje. Kot sami ugotavljate, v javnosti se okrog agencij pojavlja veliko vprašanj in pavšalnih mnenj. Zato predlagam, da navedem nekaj dejstev, na podlagi katerih tudi želimo odpraviti nepravilnosti, ki nedvomno na tem področju obstajajo. Imamo 16 agencij in 9 skladov. Z izjemo Agencije za energijo, ki je bila z Energetskim zakonom popolnoma izločena iz Zakona o javnih agencijah, je to dejstvo, torej ne govorimo o nekih stotinah organizacij. Revizijsko poročilo Računskega sodišča je bilo objavljeno maja 2015, julija je Vlada sprejela odzivno poročilo z ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in ti ukrepe v tem času zelo intenzivno potekajo. Vsa ministrstva so dobila navodila in tudi predlog, kako je treba uskladiti pogodbe z direktorji agencij, za sklepanje

pogodb z direktorji. Vsi ministri so dobili tudi že pooblastila in pogodbe smo na Vladi oziroma na Ministrstvu za javno upravo tudi pregledali in opozorili na morebitne nepravilnosti. Glede priprave enotnih podlag za ureditev lastništva nepremičnin so rešitve že pripravljene in se vključujejo tako v Zakon o javnih financah, ki prav te dni poteka in je v razpravi in vključuje tudi ta del ureditve lastnine agencij, ob tem pa v normativnem programu za leto 2016 načrtujemo popravke Zakona o javnih agencijah, Zakona o stvarnem premoženju in Zakona o javnih skladih, ki bodo zelo jasno opredelili tudi lastništvo nepremičnin teh agencij, ki so v javni lasti. Smo pa v letošnjem letu že natančno tudi pregledali, katere agencije in kako imajo urejeno lastništvo. Oktobra je Vlada določila usmeritve za opravljanje nadzora, ker ugotavljamo, da so agencije relativno slabo nadzorovane, to je ugotovilo tudi Računsko sodišče, in sicer najprej s strani nadzora ustanovitelja, tako da se določijo jasni merljivi cilji in naloge, ki jih mora za to pristojno ministrstvo tudi nadzirati, in da se točno nadzira tudi delovanje direktorjev, da se zahteva poročilo o delovanju, poslovanju in opravljanju nalog v skladu s cilji, ki morajo biti direktorjem, tako kot je Vlada odločila, določeni v okviru njihove pogodbe in na tak način so potem tudi ministrstva pristojna, da konkretne direktorje nadzirajo, ali te cilje dejansko tudi dosegajo. Ministrstvom je pa tudi naložila, da morajo v sklopu poročanja o delu javnih agencij poročati tudi o zakonitosti, strokovnosti in učinkovitosti dela agencije, za katero je za vsako posebej določeno pristojno ministrstvo.

Glede nadzora nad finančnim poslovanjem javnih agencij pa v zakonu o javnih financah pričakujemo oziroma je že predlagano, da se za vse javne agencije določi enaka ureditev glede priprave programov dela, finančnih načrtov in pa, kar je zelo pomembno, tudi porabe presežkov prihodkov nad odhodki, točno, za kateri namen se ti lahko pojavijo, saj imamo nekaj posamičnih primerov, na katere je tudi Računsko sodišče opozorilo, v katerih so mogoče ta sredstva namenjena ne preveč upravičeno.

Je pa pomembno tudi, da opozorimo, da bo Inšpektorat za javni sektor v letu 2016 pregledal tudi pogodbe o zaposlitvah direktorjev z vidika skladnosti z Zakonom o javni upravi in Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju, zato bo inšpektorat poročal o svojih ugotovitvah Vladi in Računskemu sodišču tudi v okviru odzivnega poročila.

Vlada je naložila tudi ministrstvom, da dopolnijo ustanovitvene akte tistih agencij, za katere smo ugotovili, da ne vključujejo vseh nalog, ki bi jih morali ustanovitveni akti vključevati, in da se to tudi uskladi z Zakonom o javnih agencijah, in potem poročajo Vladi o uskladitvi. Urad za nadzor proračuna bo v sodelovanju z ministrstvi preveril zakonitost določanja tarif in njihovih višin, kajti agencije v številnih primerih same določajo tudi tarife in višine in o tem poročajo

Računskemu sodišču. Naj pa ob tem opozorim na koncu še na to, da 16 agencij ima 16 področnih zakonov. V zadnjih letih se je dogajalo to, da so v teh področnih zakonih, ki so podlaga za ustanovitev agencij, se pogosto uveljavljale tudi določbe, v katerih se je reklo, " ... razen za to agencijo pa ne velja zakon o javnih agencijah." In zato moramo v številnih zakonih urediti to, da bodo spet agencije bolj enotno urejene.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Iva Dimic, imate besedo, da zastavite vprašanje mag. Dejanu Židanu, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Spoštovani gospod minister, mogoče je malo v zamudi, ker je vrstni red nekoliko drugačen, pa vseeno bom zastavila vprašanje.

Govedoreja je v Sloveniji vodilna panoga slovenskega kmetijstva in hkrati garant ohranjanja podeželja in naravne dediščine. Zdravstveno varstvo živali je pri tem ključnega pomena. V preteklosti vse do leta 2000 smo s pridobivanjem statusov države, proste različnih bolezni, goveje levkoze, tuberkuloze, še sledili trendom razvitih držav. Zadnja leta pa nas pri pridobivanju statusov na nacionalnem nivoju za bolezni infektivni bovini rinotraheitis, kar pomeni pljučnica, in govejo virusno diarejo prehitavajo celo nekatere nekdanje države vzhodnega bloka. Za ohranjanje in razvoj slovenske govedorejske selekcije je ključnega pomena zdravje živali. Trgovanje s plemensko živino znotraj Evropske unije je zaradi teh dveh bolezni enosmerno omejeno. Bolezen IBR/ IPV je na seznamu bolezni, katerih izkoreninjenje Evropska unija lahko celo sofinancira. Zaradi ekonomskih izgub in velike razširjenosti zlasti virusa BVD imajo živinorejci velik interes, da se pristopa k celovitemu reševanju te problematike. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je sicer sprejela pravilnika, Uradni list 107/2013 in 55/2015, za pridobivanje statusov, osnovano na prostovoljni bazi, vendar s strani rejcev ni večjega odziva, ker osveščeni rejci vedo, da je nemogoče čredo vzdrževati neokuženo, če pa ima sosed bolne živali.

Zato, spoštovani gospod minister, zanima me:

Zakaj nacionalni program izkoreninjenja bolezni IBR/IPV in BVD, so kratice, še ni pripravljen, finančno ovrednoten in zakaj ne kandidirate za evropska sredstva za ta namen, ki so znotraj EU, kot sem že dejala, tudi namenjena? Hvala za vaš odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imate besedo za odgovor.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik.

Spoštovana poslanka, spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav! Dovolite, da začnem od zadaj. Po mnenju uprave za varno hrano in pregledu evropske zakonodaje ugotavljam, da omenjeni bolezn nista na seznamu bolezni, za katere je mogoče sofinanciranje programov z evropskimi sredstvi. Kot drugo. Stanje v Evropski uniji kar se IBR/IPV tiče, je naslednje. Štiri države so proste: Danska, Avstrija, finska in Švedska. Za te države velja, da je bil prvi korak prostovoljno delovanje in šele ko so prišli nekje večinoma do 60 %, tako pravi stoka, so se potem rejci odločili – v to jih država ne sme prisiliti – rejci so se odločili, da gredo v prisilni, to je obvezni program. In še nekaj drugih dežel znotraj Nemčije, prosti, v programu nadzora, ne pa še prosti, pa sta še Belgija in Češka. Ob tem bi tudi rad povedal, da ni zaznanih nekih večjih kliničnih težav, kar se tiče IBR/IPV. Prisotnost protiteles oziroma virusa pa zniža prodajno ceno plemenskih govedi, ki se prodajajo zlasti v nekatere druge države.

Kakor ste, spoštovana poslanka, pravilno ugotovili, imamo pravni red v Sloveniji postavljen. Tisto, kar je mogoče tudi pomembno, pa je, da so pri pripravi podlag in pravilnikov sodelovali strokovnjaki, ki to področje v Sloveniji obvladajo. Tukaj bi zlasti izpostavil prof. dr. Petra Hostnika in dr. Ivana Toplaka s sodelavci. Hkrati pa na zadnjem sestanku, kjer so bili prisotni tudi predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in je potekal na upravi, je bilo dogovorjeno, da enostavno je treba iti po prostovoljnem pristopu tudi naprej. Dogovorjeno je tudi bilo, da bosta oba profesorja seznanila člane Kmetijsko gozdarske zbornice, kaj to pomeni. Vstop v takšen program prinese pluse pa tudi minuse. Recimo eden od minusov je, da če kot država začnemo izvajati tudi prostovoljni program, da nam odpade velik del pitanja govedi, saj večina nakupov telet je iz držav, kjer te bolezni ne obvladajo in jih je nemogoče v Slovenijo pripeljati, če v Sloveniji peljemo ta program.

Če bodo rejke in rejci ugotovili, da je smiselno, da se program v Sloveniji izvaja, je na razpolago slovenska stroka. Ko pridemo do neke stopnje proste reje, verjamem, da bo vstopila tudi država iz lastnik sredstev. Vendar še enkrat bi, spoštovana poslanka, rad povedal, da ne bi želel, da ta program država rejcem vsili, saj verjemite mi, potem bomo pa imeli izredne seje odborov in tudi mogoče Državnega zbora, zakaj smo postavili administrativne ovire, ki jih večina drugih držav nima. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Jana Jenko imate besedo, da zastavite vprašanje mag. Goranu Klemenčiču, ministru za pravosodje.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Vsi skupaj prav lepo pozdravljeni!

Imam vprašanje glede osebnih stečajev. Osební stečají v zadnjem letu naraščajo. Med tistimi, ki se odločijo za osebni stečaj, je vse več tistih, ki trdijo, da nimajo nobenega premoženja, vsi pa vemo, da so to premoženje prej prepisali na ožje družinske člane. Upnikov ne morejo poplačati, ti njihovi ožji družinski člani si zidajo hiše oziroma vlagajo v druge projekte velike vsote denarja. V zadnjem času tako v medijih lahko zasledimo predvsem odmevne primere Ivana Zidarja, tudi Bineta Kordeža in pa Roka Snežiča, pa še nekaj bi se jih našlo. Meni se ne zdi prav, da take osebe, ki so si v življenju nagrabile na račun delavcev precej premoženja, lahko zaprosijo za osebni stečaj. Vsi vemo, kakšen pomen ima ta osebni stečaj, da naj bi res ga uporabljali tisti, ki so v bistvu nepremožni, revni ljudje, da si s tem lahko pomagajo naprej v življenju, da lahko naprej plačujejo položnice, ne pa ljudje, ki v ozadju imajo premoženje, vendar so ga spretno skrili.

Zanima me:

Ali ste o tem že kaj premišljevali, na kakšen način bi to onemogočili, spremenili zakonodajo ali na kakšen drug način to preprečili?

Pred približno dvema letoma se je pojavil zemljiški dolg, ki smo ga potem ukinili. Zdi se mi, da je ta varianta tega izkoriščanja oziroma izogibanja poplačilu upnikov skoraj identična, samo drugače se reče.

In me zanima:

Kaj v tej smeri pripravljate?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, imate besedo za odgovor.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, predsednik. Spoštovana poslanka, druge poslanke in poslanci!

Na začetku ste rekli, da imate veliko vprašanj v zvezi z osebnim stečajem. Jaz jih imam tudi. Od kar so se v medijih začeli pojavljati posamezni primeri, ki bi jih lahko oznanili kot ekscesne primere, smo se s tem začeli na Ministrstvu za pravosodje tudi bolj intenzivno ukvarjati. Morate razumeti, da v preteklosti takšnih primerov ni bilo oziroma niso bili znani in mi drugače v bistvu nismo mogli za njih izvedeti. Rad bi rekel glede celotne stečajne zakonodaje, ki se je v preteklosti večkrat spreminjala tudi na pobudo in ob intenzivnem spremljanju Evropske komisije, da se je njeno spremljanje v glavnem osredotočalo na vprašanja insolventnosti pravnih oseb. In tudi zakon se je na tem področju bistveno bolje in večkrat spreminjal.

Osební stečaj se enako kot stečajni postopek nad pravno osebo primarno vodi zaradi sorazmernega in hkratnega plačila terjatev vseh upnikov iz premoženja dolžnika. V stečajno maso gre vse premoženje, ki ga je imel dolžnik ob začetku stečajnega postopka, razen v določenih primerih. Glede na to da dolžnik za

izpolnitev svojih obveznosti upnikom odgovarja z vsem svojim premoženjem, lahko za vsakega upnika obstaja tveganja, da bo dolжник svoje premoženje zmanjševal bodisi v izogib prisilni izvršbi bodisi pred začetkom postopka osebnega stečaja. Zato so se razvile različne metode, poskusi in tako naprej. Zato pa ima zakon že vrsto varovalk, ki naj bi to omejevale, če vsak, ki sodeluje v tem postopku, opravi domačo nalogo, po domače povedano. Najbolj ključna varovalka pri tem je t. i. akcija pauliana, se pravi izpodbijanje dolžnikovih pravnih dejanj, ki je poznana že iz rimskih časov. Obdobje izpodbojnosti znaša v postopku osebnega stečaja za dolžnikova neodplačna razpolaganja oziroma razpolaganja s premoženjem za neznatno vrednost tri leta pred uvedbo stečajnega postopka, vključno za tiste pravne posle, ki jih je stečajni dolжник sklenil ali izvedel v dobro osebe, ki ima v razmerju do njega položaj ožje povezane osebe. Če zelo poenostavim, v bistvu že danes zakon omogoča, da tri leta, preden si ti zaprosil za uvedbo stečaja, so vsi pravni posli, prenosu premoženja bodisi do družinskih članov, tudi drugih povezanih oseb, če karikiram, firma od bratranca, prijatelja in tako naprej – je izpodbojna. In ta izpodbojnost ni tako zelo zahtevna, ker zakon daje zelo nizke dokazne standarde za to, vendar to zahteva aktivnost upnika, aktivnost stečajnega upravitelja in seveda ustrezno in kvalitetno odločanje sodišča. Mi se lahko pogovarjamo o tem, da je treba recimo tri leta razširiti na mogoče daljše obdobje. Ampak danes to, kar vi sprašujete, ni ključen problem, ker te zadeve niso tako stare, niso izpred treh let. Pravnih poslov, ki jih je dolжник opravljal pred začetkom stečaja, ni mogoče prepovedati kar na splošni ravni, ker so nekateri tudi legitimni. Tako da rešitev, ki ste jo prej omenili, se pravi zemljiški dolg, tukaj ne moremo vpeljati povsem enakega standarda. So pa nekateri drugi ukrepi, s katerimi bi lahko to stvar ustrezneje zajezili in na njih zdaj zadnjih 14 dni zelo intenzivno delamo. Mislim, da bomo v enem delu predlagali tudi spremembo zakona, ampak primarno pa moramo zagotoviti, da bodo vsi udeleženci v postopku opravili svojo domačo nalogo. Naj se sliši še tako preprosto, ugotovili smo, da stečajni upravitelji pogosto sploh ne poznajo, ne uporabljajo instrumentov, ki jih zakon daje za lociranje premoženja v tujini, čeprav zakon to omogoča. In bomo ekspresno preko Centra za izobraževanje v pravosodju izvedli obsežno usposabljanje prav na ta ključen del. Že ta teden imamo sestanke s FURS-om, s stečajnimi sodniki na tem področju.

Samo še eno stvar bi povedal. Veste, v javnost pride, da je recimo, ne vem, ta in ta oseba zahtevala osebni stečaj. To ne pomeni, da bo odobreno, to ne pomeni, da bo odobren odpust dolgov. Ne morem zdaj konkretno govoriti pred javnostjo o posameznih osebah, ampak vsaj pri dveh od njih, ko so zahtevali odpust obveznosti, gre pa za ljudi, ki so bili zdaj

medijsko izpostavljeni, njegov predlog je bil s strani sodišča zavržen, nekateri odpusta obveznosti še niso zahtevali.

Se pravi, če skrajšam, zavedamo se tega problema, intenzivno zdaj 14 dni delamo na njem, ni pa primarna sprememba zakonodaje, ampak je primarno najti način, da ustrezni ... / znak za konec razprave/ ... deležniki opravijo svoje delo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo, da zastavite vprašanje mag. Dejanu Židanu, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik za dano besedo. Cenjeni minister, kolegice in kolegi!

Ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Republiki Sloveniji bi rad postavil vprašanje, ki se tiče in skrbi vse slovenske kmete oziroma predvsem kmetije, in to glede Programa razvoja podeželja 2014–2020. Če se vrnemo malo nazaj, nekaj mesecev, v spomladanski del leta, vemo, da ste na ministrstvu pripravljali vse potrebno, jaz mislim, da je bila tista mapa debela preko 800 strani, in ste to poslali Evropski komisiji. Po vsem tem smo na več področjih na področju kmetijstva ugotovili, da nam ta nova perspektiva oziroma ta operativni program nam ni pisan na kožo. Veliko pripomb je prihajalo s kmetij oziroma od tistih, ki te kmetije upravljajo, delajo na kmetijah, predvsem pa tudi služb, ki delajo na tem kmetijskem področju v Republiki Sloveniji.

Spoštovani minister, glede na to, da se nam čas izteka, smo že proti koncu oktobra, vemo, koliko je časa do konca leta, pa me zanima:

Koliko smo uspeli teh sprememb poslati v Bruselj in predvsem kakšne odgovore smo o teh spremembah dobili?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imate besedo za odgovor.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Moja težava je, da imam premalo časa na razpolago, da odgovorim na vse tisto, kar se mi zdi pomembno. Rad bi spomnil, ko je bil program sprejet, smo bili ena prvih držav, in tudi v tem trenutku je zanimivo, da še vedno, mislim, da 31 programov ni potrjenih, tako da nekatere imajo še zelo velike stiske. Največji očitke temu programu je bil, da manjka okoljski ukrep na travinjo. Ob tem pa pozabljamo, da je to bil okoljski program, ki je bil že v prejšnji perspektivi s strani Evropske komisije označen za neustreznega, da smo torej financirali nekaj, kar je del splošne prakse in ne daje nekega splošnega, merljivega učinka. Takoj po tem, ko je bil program sprejet, smo mi, kot je bilo dogovorjeno na Odboru za kmetijstvo in tudi s

slovenskimi kmeti, oblikovali štiri skupine: skupino za sadjarstvo, vinogradništvo, poljedelstvo in travništvo, ki so iskale nadgradnje in opazovale, kaj se dogaja na terenu, da po tem, kar lahko naredimo, konec tega leta program tudi nadgradimo. Te skupine so končale s svojim delom, dale so nam tudi svoj predlog, ki ga bom na kratko skušal prebrati, če mi bo čas dovolil. Bi pa rad povedal, da že nekaj časa, skoraj tri mesece potekajo neformalna usklajevanja s komisijo. Tudi kontra odgovore dobimo, ker ko mi pošljemo uradni program, predvidoma konec novembra ga ni več možno popravljati. Potem ga ali sprejmejo ali pa ne, zato morajo biti stvari vnaprej dogovorjene in odobrene.

Zdaj pa dovolite, da vam preberem nekaj najpomembnejših odločitev, do katerih smo prišli. Prvo, kar je, kar se tiče programa poljedelstva in zelenjadarstva, so se zahteve toliko spremenile, da bodo po novem lahko vstopili v program tudi tisti, ki izvajajo ukrepe na vodovarstvenih območjih I. Pri operacijah hmeljarstva so spremembe tehnične in ne vsebinske. Pri operacijah sadjarstva je predlog spremembe tisto, kar so naši sadjarji najbolj želeli, da se poleg dovoljenih ekoloških gnojil lahko uporabljajo tudi organska gnojila ter časovno in količinsko omejeno tudi dušična v času rasti in cvetenja, torej spomladi. Pri izbirnih zahtevah se spremeni tako, da se ozelenitev predpiše za celoten prostor in uporabi se nova metoda za uničevanje škodljivcev, ki ne temelji na FFS. To so štiri spremembe. Peta je pa pri vinogradništvu, kjer se poleg do sedaj dovoljenih gnojil dovolji uporaba tudi – to je predlog – organskih gnojil. Pri izbirnih predlogih se razširi ozelenitev, prav tako pa se omogoča, da tisti, ki želijo, lahko gredo na uničevanje insektov brez insekticidov, kar se potem sofinancira. Edina izjema je karantensko škodljivi škrtatek. In kar se tiče pokritosti tal, se ta nadgradi tako, da je posebna možnost tudi za primorski vinogradniški okoliš, ki ima določene specifikke glede na slovenskega.

Pomembne so spremembe na operacijah trajno travinje, kjer je naš predlog, da vstop v program ni več 1 hektar, ampak 0,3 hektarja. Podobno je tudi pri travinju tip 2, ne več 1, ampak 0,3 hektarja. In operacija posebni traviščni habitati, kjer pa se določijo novi datumi, ki so prilagojeni na posamezne dele Slovenije. Tako je za Haloze 1. 6., 10. 6. za Goričko, Muro, Dravo in Slovenske Gorice in 30. 6. za preostali del Slovenije. Kot 12, operacija traviščnih metuljev, torej habitatne operacije se tudi spremenijo z minimalnega vhoda 1 hektar na 0,3 hektarja. Pri ohranjanju habitatov strmih travnikov pa se dovoli jesenska paša, hkrati pa je predlog, da se obtežba spremeni z 0,5 do maksimalno 1,2 GVŽ.

Pri varovanju živali pred divjimi zvermi je naš predlog, da se dovolijo tudi premični varovalni elementi, to so te varovalne elektro

mreže, pri planinski paši pa, da se dovoli tudi dokup krme, ki manjka.

Gospod poslanec, želim, da bi postavili dodatno vprašanje, da bom lahko do konca prebral odgovor. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala.

Gospod minister, tema kmetijstva v Sloveniji je aktualna in mislim, da je toliko težav, da vam bom omogočil podati odgovor v celoti. Hvala za tisto, kar sem slišal. Vem, da imate še kaj povedati. Ker se počasi izteka ta možnost, da lahko neke stvari spremenimo, in ko včasih poslušam državljanke in državljane sosednjih držav, se mi zdi, da so, ne vem, bolj spretni na tem področju ali imajo več znanja, kot ga imamo mi. Mislim, da je za kmetijstvo v sosednjih državah, v mislih imam Avstrijo, drugače poskrbljeno. V soboto sem se pogovarjal tudi s kmeti, ki jih skrbi prihodnost našega kmetijstva. Mislim, da slovenska kmečka roka prenese vse, vse delo, ki jim ga naložimo oziroma ki si ga naložijo sami. Vendar mislim, da bodo prišli v situacijo, ko je bojazen, kako se bodo ti kmetje razvijali v prihodnosti. Danes je bilo na balkonu 61 kmetov – prejšnji teden je bil dan slovenskih kmetov – in so mi izpostavile eno vprašanje in bojazen za prihodnost. Preko 50 kmečkih žensk, ki so gospodinje, ki delajo na kmetijah, nima poskrbljeno za osnovno zavarovanje. Ampak gospe, ki so že tudi malo starejše, se ne bojijo za sebe, bojijo se za prihodnost teh kmetov, kako bodo mladi nadaljevali in vzdrževali kmetije in kako bodo delali na teh kmetijah. Spoštovani minister, me res skrbi, vemo, da imamo zgodbo o gozdovih pred vrati, cena mleka pada. Predvsem pa, ko govorimo o mleku, tiste, ki imajo karve dojljem, skrbi da tam več ni subvencij, cena mleka pa na drugi strani pada. Spoštovani minister, vas prosim, da dokončate svoj odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Ko gre za mleko, smo povedali, sofinanciranje je na gorsko-hribovskih in pri kravah dojljah kakor pri ostalem govedu financiramo goveje pitance. O našem predlogu, do konca preberem pa boste slišali še dodaten predlog, pa bi rad še tole povedal. Res je, da je raznolika kmetijska politika med posameznimi državami, ampak recimo, ko boste šli v Avstrijo, jaz sem pogosto tudi tam, tudi med našimi kmeti, torej med našo manjšino, in govorijo, kako si želijo, da bi imeli tako široko paleto dopolnilnih dejavnosti, kot je dovoljena v Sloveniji, da bi imeli takšno višino sofinanciranja različnih investicij, kot jih imamo v Sloveniji, ker tam imajo

nižje. Ampak dovolite, da do konca preberem tiste predloge, ki so v veliki meri že usklajeni z komisijo. Prvi avtohtonih pasmah domačih živali je predlog, da zvišamo sofinanciranje iz 60 na 100 % in da dopolnimo seznam avtohtonih in tradicionalnih sort, ki jim grozi genska erozija, in dodatno sofinanciramo prav tako pa da omogočamo pridelavo semenskega materiala iz avtohtonih in tradicionalnih sort. Dva ukrepa imamo za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Prvi je povezan s posebno obliko gnojenja, drugi pa s posebno obliko hranjenja goveje živine. Pri ekološkem kmetovanju zvišujemo, to je predlog seveda, plačila za ekološke travinje iz 70 na 80 %, kar v praksi pomeni iz 136 na 155 evrov, v prihodnjem obdobju pa iz 272 na 311. In ukrep, za katerega jaz mislim, da je najbolj pomemben, to je ukrep, ki smo ga iskali, kaj narediti, ko več ukrep rej, ko so bili travniki vključeni, enostavno ne smemo izvajati. In jaz mislim, da je rešitev, ki so jo našli naši strokovnjaki, zelo dobra, in to je ukrep dobrobiti živali. To pomeni, da bomo sofinancirali, da kmetice in kmetje svojo govejo živino in drobnico spustijo na pašo. Če bo goveja živina vsaj 120 dni izven hleva, bomo to sofinancirali podobno kot Avstrijci, naš predlog je, da to uvedemo že naslednje leto. Če bo drobnica več kot 210 dni izven hleva pa tudi tu uvedemo sofinanciranje, vendar v praksi pa bo to možno speljati šele leta 2017, ker je treba zaradi kontrol delno spremeniti in dograditi register drobnice.

Postopek je pa takšen. Te predloge, ki sem jih navedel, to so predlogi strokovnih skupin. Skupna strokovna skupina je pogledala, kje imamo na nek način dovoljenje, kje pa ne, da ne bi poslali in bi nam novo nadgradnjo zavrnili. Ta predlog, ko pošljemo, jaz verjamem, da bo dovolj usklajen, da ga komisija tudi sprejme in ga potem lahko izvajamo v letu 2016. In verjamem, da s temi spremembami rešujemo večino odprtih vprašanj, ki smo jih med letom ugotovili. Nekaterih pa ni možno reševati. Okoljskih vprašanj, tistih, ki ne dajo okljskega učinka, ni dovoljeno reševati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani minister, najprej hvala za odgovore. Ker se mi pa zdi moje vprašanje pomembno za razvoj slovenskega kmetijstva v prihodnje, slovenskega podeželja, bi izkoristil po poslovniku, da bi o tem vprašanju govorili v Državnem zboru, zato predlagam, gospod predsednik, da date to na naslednjo sejo Državnega zbora. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Bojan Podkrajšek o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo 21. oktobra 2015 v okviru glasovanj.

Gospod Matjaž Nemeč imate besedo za vprašanje mag. Goranu Klemenčiču, ministru za pravosodje.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani minister! Dober dan vsem skupaj navzočim.

Vselej, ko govorimo o sodstvu v naši državi, na nek način je v nas ta grenak priokus, da od osamosvojitve do danes nismo opravili svoje naloge do take mere, da bi vsaj na tem področju lahko na nek način mirno sobivali. To je živa materija, ki jo je treba nenehno dopoljevati, in upam, da bomo pod mandatarstvom oziroma v sklopu mandata mag. Klemenčiča le lahko našli neke celovite rešitve in da ne bomo več govorili o pravosodju kot o največjem problemu oziroma enem od večjih, ampak da bomo o njem govorili samo v problematiki segmentov. In en od teh, tako kot je že tudi kolegica pred menoj, se dotika predvsem javnih stečajev. To je v tem obdobju zelo pereč problem. Javnost nas nenehno opozarja na anomalije, ki so se pojavile pri tem institutu. Namreč vselej imamo ljudje občutek, da v našem pravnem sistemu prevladujejo neka dvojna merila in proti temu se je nenehno treba boriti. Kot že rečeno, v preteklosti smo imeli velikokrat grenak priokus. Zadnji statistični podatki, ko jih povzamemo v zadnjem letu, pa le nakazujejo k temu, da neki določeni premiki so vidni. Mogoče ljudje tega še ne zaznavamo, ampak upamo, da jih bomo v bodoče tudi v življenju lahko občutili. Dejansko je treba spodbujati na nek način dialog k reševanju segmentnih problemov, ki nastajajo v sodstvu, zato mi dovolite, da se bom tudi jaz dotaknil ene od tematik, o kateri ste že, gospod minister, govorili danes, ampak dovolite mi, da mogoče podam tudi nek predlog, in sicer v obliki vprašanj tudi kot predsednik Odbora za pravosodje. Zagotovo drži trditev povezana s to problematiko, da je postopek osebnega stečaja zadnja faza, ko imajo upniki še neko majhno možnost, da bi prišli do nekega delnega ali minimalnega poplačila svojih terjatev. Zato se legitimno zastavlja vprašanje, ali je predhodno storjenega bilo dovolj, tudi s strani različnih državnih organov, da do kasnejših morebitnih zlorab v postopku stečaja ne bi prihajalo.

Zato mi dovolite, gospod minister, da vam postavim dve ključni vprašanji:

Ali menite, da bi vendarle kazalo, da še enkrat preučimo veljavno ureditev postopka osebnega stečaja, predvsem v smeri uveljavitve dodatnih varoval proti zlorabam zakona, ki bi omogočali upnikom v daljšem časovnem obdobju izpodbijati nekatera predhodna dejanja dolžnikov, ki so svoje premoženje prenesli na sorodnike ali druge osebe z namenom, da upnikov v kasnejšem stečajnem postopku ne poplačajo?
Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič, imate besedo, da podate odgovor.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo, podpredsednica Državnega zbora. Spoštovani poslanec, ostale poslanke in poslanci, ministrski kolega!

Ne bom se spuščal v dele glede, o katerih sem že odgovoril vaši poslanski kolegici, ki je zastavila vprašanje na podobno temo. Še enkrat bi pa rad rekel sledeče. Jaz mislim, da priložnosti vsekakor so, tako na zakonodajnem področju kot predvsem na področju implementacije. Zdaj smo se začeli z njimi pač nekoliko resneje ukvarjati. Rad bi rekel, da precej varovalk v obstoječi zakonodaji že obstaja. Mi smo se pred leti, ko smo uveljavili institut osebnega stečaja, odločili za en tip osebnega stečaja v smislu pravne ureditve. Obstajajo tudi drugi, recimo na Finskem obstaja poseben ombudsman za stečaje, ki zagovarja tako upnika kot dolžnika in tako naprej, ampak to obrne na glavo celoten koncept. Mi imamo tak koncept kot je. V tem trenutku ga ne smemo rušiti, zato ker gre za relativno mlad zakon in ker bi v bistvu z neko grozovito reformo na tem področju, ki jo eni zelo radi propagirajo, posekali osnove tistega dela sistema, ki pa je dober v smislu osebnih stečajev, ker je vendarle namenjen tistem, ki padejo na družbeno dno, in jim je treba dati drugo možnost. Seveda pa to ne sme veljati za ljudi ali pa za zlorabe oziroma domnevne zlorabe, ki so se v zadnjem času začele pojavljati. Doslej smo se v glavnem ukvarjali z ogromnimi stroški, ki jih imajo sodišča na podlagi teh posebej praznih stečajev. To je ta vlada spremenila s tem, da je zmanjšala nagrade stečajnim upraviteljem s posebnim pravilnikom, ki sem ga sprejel v začetku tega leta. Zdaj pa seveda gre na tisto drugo stran, o kateri ste vi razpravljali in vaša kolegica. Še vedno verjamem, kot rečeno, v stečajnem postopku gre za različne deležnike. Imamo stečajne upravitelje, zbornico stečajnih upraviteljev, gre za relativno nov stanovski ceh, ki bo moral najbrž tudi kakšno izboljšavo narediti pri sebi, drugače jim bomo na ministrstvu pomagali s kakšno spodbudo, nadzorom in tako naprej, o čemur je ta trenutek prezgodaj govoriti. Nato imamo sodišča, nato imamo upnike, ki, morate vedeti, pogosto prav v takih primerih, ki ste jih omenili ali o katerih se veliko govori, včasih tudi niso aktivni. Zato ker gre za postopke, kjer so bili, sploh ko govorimo o bankah, če mi dovolite, to grobo, mogoče tudi malce provokativno oznako, ker so bili skupaj v postelji, včasih niso tako zelo aktivni pri izpodbijanju raznih pravnih poslov, kjer bi se lahko ogledalo naslonilo tudi na njih, in v takem primeru je rešitev zadeve pri večji aktivnosti stečajnega upravitelja ali pa večjih pooblastilih sodišča. Navsezadnje imamo tukaj potem tudi finančno upravo, ki ima velika pooblastila že izven stečajnega postopka. Rad bi tudi rekel, da

v trenutku, ko nekdo vstopi v stečajni postopek, ko dobi sklep sodišča, pa ga ne dobi vsak, kot sem prej rekel, tudi to, kar se je pisalo v medijih, samo dejstvo, da je nekdo vložil, predlagal osebni stečaj, še ne pomeni, da bo prišlo do odpusta dolgov, da bo njegova vloga pozitivna. Nekaterim je bila tudi že zavrnjena. No, ko pa si enkrat v tem postopku, pa zakon predpisuje dodatne omejitve v smislu razpolaganja s premoženjem, vse v obliki notarskega zapisa in tako naprej. Ampak, če skrajšam. Zaključil bom na način, kot sem zaključil pri odgovoru vaši kolegici. Mi se zdaj tega problema zavedamo, imamo posebno implementacijsko skupino oblikovano, oblikovali in uveljavili bomo, verjamem, da še pred koncem letošnjega leta, nekaj mehkih ukrepov kot je izobraževanje, kot so posamezni nadzori nad delovanjem posameznih akterjev, ki so tukaj ključni in sem jih prej naštel, in pa morebitna sprememba zakona. Vendar kot rečeno, danes ni problem, ključni problem tudi pri teh ljudeh, ki ste jih izpostavili, ni vprašanje treh let. Če tri leta podaljšamo na deset let, to v tem trenutku ne bi še nič spremenilo. Lahko pa, da je tudi to potreben ukrep, ampak o njemu bomo razmišljali, ko bomo razmišljali o spremembi zakonodaje. Trenutno je pa treba, da se zakon sploh v celoti izvaja. In tukaj je po našem mnenju trenutno ključen problem in storili bomo vse v okviru naših pristojnosti, da se bo začel izvajati transparentno in bolj učinkovito. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima mag. Branko Grims, ki bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Dve stvari sta, ki moje vprašanje v zvezi s Hudo jamo postavljata v nenavadno luč, ki pa je morda na nek način značilna za Slovenijo. Prvo je, da ga postavljam v parlamentu, pred katerim stoji spomenik revolucij, torej spomenik zločinu, ne spomenik žrtvam, spomenik zločinu. Ne spomenik osamosvojitvi, ne spomenik zmagi v drugi svetovni vojni, ampak spomenik revolucij, torej spomenik zločinu. To v Evropski uniji ne samo, da ne boste našli, ampak boste našli vrsto resolucij, vključno z Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmi, ki jo bomo kmalu ponovno obravnavali, v kateri izrecno piše, da se to nikakor ne bi smelo dogajati, da je žrtev žrtev, vredna vsega spoštovanja, tisti pa, ki je storil zločin, pa je vreden vsega obsojanja, ne glede na to, v imenu katere ideologije je zločin storjen.

Druga stvar, ki zadevo daje v nenavadno luč, je, da to naslavljam na ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo. Ampak žal je sedaj po novem zakonu on tisti, ki je pristojen

za stvari, ki jih želim vprašati. To je eden od absurdov, ki jih je prinesla spremenjena zakonodaja, in to je bil tudi eden od razlogov, zaradi katerih je nisem podprl, ker mislim, da to tja nikakor ne sodi, kvečjemu na pravosodje ali pa morda na notranje zadeve ali pa bi pustili tam kjer je bilo. Vsekakor je problem Hude jame večplasten. Huda jama je na nek način naša zgodovinska dediščina, žal, s katero se je treba odgovorno soočiti. Eden od temeljnih razlogov za moje vprašanje je dejstvo, da je v slabem stanju, da grozi, da kmalu ne bo več fizično možno vstopiti vanjo, vemo pa, da je bil odkopan samo manjši del, da so vsaj še trije šahti notri, kjer naj bi ležalo, po nekaterih ocenah, še kar nekaj tisoč zverinsko pobitih ljudi, vendar tega nihče ne more preveriti, ker za to ni ne tehničnih možnosti in v tem trenutku niti tistih minimalnih sredstev, ki bi bila za to potrebna. In smo spet pri absurdu, s katerim se sooča samo Slovenija, kolikor jaz vem, in nihče več drug, že dolgo ne. Da pri nas puščamo trupla ležati po rudniških jaških, pod smetišči, povsod. Za koga v resnici gre? Huda jama je posebna zato, ker so tam trije narodi. Se pravi Slovenci, Hrvatje, Avstrijci. Ker se je dogajala veliko po koncu druge svetovne vojne, zločini tam so se zdavnaj po koncu druge svetovne vojne dogajali in ker tam ni možno to odpraviti, da gre za neke sodelavce okupatorja. Tam so bile med ostalimi živa zazidana mladoletna dekleta, kar je nepopisan, nepojmljiv zločin, primerljiv samo s tem kar počne ISIS danes tam v Siriji.

In zaradi tega postavljam vprašanje: Kaj boste storili, da bo omogočen ves čas nemoten, neoviran in celovit ogled tega dela naše zgodovinske dediščine?

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, da poda odgovor. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci, spoštovani gospod poslanec!

Glede vprašanja vas bom moral razočarati. Dejstvo je, da vojno grobišče, naslovnika mislim, vojno grobišče Barbara rov v Hudi jami ima status registriranega vojnega grobišča. Ni več prikrito vojno grobišče. Prikrita vojna grobišča so po novem zakonu v pristojnosti našega ministrstva. V zvezi z registriranimi vojnimi grobišči pa boste morali vprašanje nasloviti na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ker so zanj pristojni oni. Seveda pa si bomo mi vsekakor v okviru tega, da imamo pri nas Komisijo za prikrita vojna grobišča, prizadevali in aktivno sodelovali pri reševanju vprašanih prikritih vojnih grobišč. In če bo znotraj Hude jame še kaj zadev nerazčiščenih na tem področju, bomo tudi mi aktivno sodelovali. Ampak ta del, ki ste ga

naslovili name, se pa nanaša na Ministrstvo za delo. Se oproščam. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Mag. Branko Grims, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Zadeva je malo bolj zakomplicirana, zato, ker gre v resnici za rudniški jašek, in zapleti, ki so, so v zvezi s tem, da ta naj ne bi bil več varen, in da pač tja naj se ne bi dalo več enostavno dostopati, še manj pa opravljati nadaljnjih raziskovalnih del, ki bi bila, glede na okoliščine, ki sem jih navedel, nujno potrebna.

In zaradi tega pač tukaj ponovno postavljam vprašanje:

Kaj se da narediti, da bi se te stvari lahko ustrezno dokončalo?

In drugič:

Kako bi to lahko uredili, da bi bil ta dostop ves čas možen?

Jaz vem, da se zdaj izdajajo po ministrstvih dovoljenja, ki so za enkratno uporabo. Mimogrede, Ministrstvo za delo se izgovarja na vas, vi pravite, da to ni vaša pristojnost, vam lahko kar povem, in če meni ne verjamete, vprašajte gospoda Leljaka, ki je to v živo doživljal zdaj kar nekajkrat, zaradi tega je ta problem še kako prisoten, ampak kot rečeno, tukaj bi bilo nekaj treba storiti, da se to celovito uredi. Ena od možnosti, pa vas prosim, da jih prenesete tudi na Vlado, v delu, ki se nanaša na druge, pa bom seveda vprašanje v naslednjih dneh postavil tudi še njim, pa je, ali ne bi bilo najbolj enostavno te stvari tako urediti, da bi se dalo neko trajno dovoljenje in seveda poskrbelo za to, da bo tudi ta vstop varen in nemoten ter stalen. In da bi morda razmislili, da bi dali to dovoljenje društvu, ki je bilo osnovano prav za ohranitev dediščine Hude jame in se enako tudi imenuje.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Jaz lahko rečem samo to, da bomo to vprašanje posredovali kolegom na Ministrstvu za delo. Strinjamo se, da je to, kar ste postavili kot vprašanje, treba rešiti, in verjamem, da se bo to tudi zgodilo, ampak v formalnem smislu pa mi za rešitev tega problema res nismo odgovorni. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Danilo Ranc, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani

ministrski zbor, spoštovani minister Počivalšek in spoštovani minister dr. Peter Gašperšič! Korošice in Korošci, županje in župani koroških občin, direktorji gospodarskih družb in Gospodarska zbornica Koroške naslavljajo name vprašanja, v zvezi z zavezo Vlade in Ministrstva za infrastrukturo, ki sta se ob vladnem obisku na Koroškem 25. 3. letošnjega leta zavezala, da bosta pospešila aktivnosti na projektu izgradnje severnega dela tretje razvojne osi. Še vedno namreč ugotavljajo, da se na Koroškem povečuje brezposelnost mladih, mladi se izseljujejo in iščejo, na žalost, priložnosti v tujini. Na Koroškem so tudi večje gospodarske družbe, kot so Metal Ravne, TAB Mežica in druga podjetja, ki načrtujejo investicije, ki so pa odvisne od ustrezne cestne in energetske infrastrukture. Zaradi zelo slabe cestne infrastrukture namreč obstaja utemeljena bojazen, da bodo te gospodarske družbe ukinile ali preselile svojo dejavnost v bolj prijazna okolja in investirale drugje namesto na Koroškem, brezposelnost pa se bo še povečala. Vlaganja tujih in domačih investitorjev so namreč vezana na infrastrukturo kot temeljni pogoj za realizacijo investicij. Kot primer dobre prakse naj navedem številne investicije v Prekmurju, kjer se domači in tuji investitorji zaradi avtocestne infrastrukture odločajo za investicije in Prekmurje se postopoma razvija in zmanjšuje razvojni zaostanek. Dne 11. 2. 2015 ste se tudi na sestanku na Ministrstvu za infrastrukturo s koroškimi poslanci in župani ter predstavniki gospodarstva zavezali, da bo podjetje Dars začelo v letu 2015 s projektiranjem in odkupom zemljišč na trasi od Velenja do Slovenj Gradca in da boste pripravili finančno konstrukcijo za začetek izgradnje severnega dela tretje razvojne osi.

Ker v proračunu za leti 2016 in 2017 ni predvidenih sredstev za gradnjo severnega dela tretje razvojne osi, spoštovani minister, vas prosim za odgovore na naslednja vprašanja:

Koliko sredstev bo Dars v letih 2015, 2016 in 2017 namenil za projektiranje, odkup zemljišč in za gradbena dela?

Ali je že v izdelavi terminski plan?

Ali boste izpolnili zavezo, da boste do leta 2019 začeli z izgradnjo severnega dela tretje razvojne osi?

V kateri fazi je umeščanje tretje razvojne osi na odseku Slovenj Gradec–Holmec?

Kako boste ukrepali, če odgovorni za realizacijo projekta ne bodo izpolnili zavez, ki ste jih dali kot minister in kot vlada na obisku na Koroškem?

Za odgovore se najlepše zahvaljujem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič za podajo odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani poslanec, spoštovane poslanke in poslanci!

Zahvaljujem se za to vprašanje v zvezi s tretjo razvojno osjo, katere realizacija je tudi ena izmed prioritet te vlade. Tako smo, kot je že bilo tudi nekako nakazano v vašem vprašanju, v letošnjem letu intenzivirali aktivnosti na realizaciji tega projekta. Je bila že spomladi pravzaprav s strani Ministrstva za infrastrukturo dana pobuda, da Dars prične z aktivnostmi na tem projektu. Tako je že tudi pristopil k realizaciji študije, s katero bi določili najbolj optimalen izvedbeni scenarij, se pravi, izgradnje te hitre ceste. Zdaj govorimo o celotnem odseku od avtoceste A-1 do Velenja in potem naprej do Slovenj Gradca. Skratka, tu moramo zdaj določiti tisto optimalno varianto, ki se bo že zdaj v tej začetni fazi gradila. Gre namreč za vprašanje štiripasovnice, recimo, do Velenja, potem, ali štiripasovnica tudi že takoj v prvi fazi do Slovenj Gradca ali morda v prvi fazi dvopasovnica, pa potem kasneje štiripasovnica. Skratka, na ta vprašanja želimo še dobiti jasne odgovore, da bomo potem tudi finančno dinamiko ustrezno prilagodili. Sicer pa ima Dars v finančnem načrtu, v planih za leto 2016 za potrebe umeščanja, dokončanja umeščanja – vemo namreč, da je do Velenja treba odsek še umestiti v prostor -, torej, za potrebe umeščanja je predvidenih 456 tisoč evrov, 80 tisoč evrov pa je v letu 2016 predvidenih za začetne aktivnosti pri projektiranju. Potem pa v letu 2017 kar 8 milijonov za dokončanje projektov in v naslednjih letih se predvideva 410 milijonov evrov, se pravi, za vse ostale aktivnosti, od odkupa zemljišč in tudi potem za samo gradnjo.

Glede samega termiskega plana sem s tem nekako že nakazal, leta 2016 in 2017 se bo intenzivno izvajalo aktivnosti projektiranja. Vemo, da moramo v letu 2016 tudi dokončati umeščanje v prostor na odseku do Velenja. Jaz sem prepričan in računam, da bo ta, da bo ta odsek z določenimi izboljšavami in optimizacijami sprejemljiv in da bo dejansko lahko to umeščanje zaključeno v začetku leta 2016. Tako da bi torej res lahko na celotni tej potezi do Slovenj Gradca torej 2016 in 2017 izvajali projektiranje. Potem pa seveda lahko začnemo tudi z pridobivanjem zemljišč, pridobivanjem gradbenih dovoljenj in seveda po nekkih teh realnih scenarijih v letu 2018, 2019 sledi začetek izgradnje na teh etapah.

Vprašali ste, ali bomo izpolnili zavezo Vlade. Jaz bi pravzaprav rekel, da zdaj ne gre več za zaveze Vlade, ampak gre pravzaprav že za realne načrte družbe DARS. Tako da bi jaz rajši govoril o realizaciji načrtov. Jaz mislim, da nekkih razlogov, da ne bi bili realizirani, ni. Tukaj je edino še to tveganje okrog umeščanja v prostor, ampak kot sem rekel, tudi tukaj sem prepričan, da bomo tako v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor pa tudi z lokalnimi skupnostmi dosegli dogovor tako, da bo to umeščanje uspešno zaključeno. Kajti vsi vemo, da Koroška regija potrebuje sodobno cestno povezavo z avtocestnim omrežjem. Jaz bi mogoče tukaj še omenil, da bo za samo

realizacijo pomembna tudi pridobitev poročila družbi DARS. V ta namen bo treba sprejeti poročilni zakon. Tako da tukaj tudi pravzaprav že v naprej prosim za pomoč in sodelovanje tudi vas poslancev, ko se bo ta zakon torej obravnaval v Državnem zboru.

Mogoče na hitro še eno vprašanje okrog tega tako imenovanega vodoravnega odseka. Tukaj pa vemo, da se preučujejo res najbolj optimalne rešitve. Mi vemo, da je ekonomska študija pokazala, da štiripasovnica je izrazito predraga za tiste prometne potrebe, tako da tudi v sodelovanju z regijo iščemo rešitve ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Gospod Danilo Ranc, zahteva za dopolnitev odgovora. Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani minister, jaz se bom zahvalil za odgovor. Moram pa reči, da prihajam pod vtisom posveta na temo razvojne osi, tretje razvojne osi na Koroškem. Ste me vi s svojim odgovorom prepričali. So pa bili tam nekateri, da ne bom rekel posamezniki, uradniki, ki so izražali neka drugačna stališča. Tako da sem na nek način zadovoljen z vašim odgovorom. Mi je pa žal, da ne morem postaviti vprašanja ministru za finance glede finančne konstrukcije. Mogoče kdaj drugič. Vseeno pa hvala za odgovor, mislim, da smo na pravi poti. Želel bi pa mogoče še pojasnilo o dinamiki, ker se mi zdi, recimo, 8 mesecev za izdelavo študije od takrat, ko smo bili pri vas, pa dokaj dolg čas. Ali je možno tu kaj te termine skrajšati, da bi ta projekt lahko čim prej realizirali. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Ja, hvala lepa.

Glede tega lahko povem pravzaprav, da se je ta študija začela pripravljati oziroma izdelovati neke v poletnem času, tako da jaz računam, da bo pravzaprav v kratkem tudi ta rezultat. V naslednjem letu bomo že imeli jasne odgovore, v katerem delu bo štiripasovnica, v katerem dvopasovnica. Jaz mislim, da v tem spodnjem delu skorajda ni dvoma, ampak ne bi rejudiciral tega rezultata. Jaz sem še posebej naročil, da se pri tem tudi upoštevajo vse koristi na razvoj in gospodarsko rast te regije, ne le ta ekonomsko-prometna logika, ampak tudi te širše koristi na razvoj celotne regije. Pričakujem, da bo temu ustrezen potem tudi rezultat te študije.

Bi pa zdaj, ko imam priložnost, da govorim, morda, še pri prejšnjem odgovoru mi ni uspelo povedati, ko ste še spraševali, kako bomo ukrepali, če ne bo ta načrt – ne več zaveza, ampak načrt – izpolnjen. Jaz lahko rečem tako,

ko se sprejme ta letni načrt družbe DARS, je za njegovo realizacijo seveda odgovorna uprava te družbe, za nadzorovanje dela uprave je odgovoren njen nadzorni svet, mi na ministrstvu oziroma vlada pa mora zagotoviti svoje naloge in pogoje, da bo družba DARS imela pogoje za delo. Eden od teh pomembnih pogojev je tudi, kot sem že omenil, priprava tega poročilnega zakona, ki mora potem biti sprejet tudi tukaj, v tem Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa za odgovor.

Mag. Andrej Šircelj bo postavil vprašanje ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister!

Država ima premoženje, ima finančno premoženje in ima stvarno premoženje, predvsem nepremičnine in premičnine. Tukaj je seveda treba opredeliti tudi državo. Imamo državo v tako imenovanem ožjem smislu, državo v tako imenovanem širšem smislu, kamor seveda dodajamo poleg te ožje države še sklade, dodajamo še občine, agencije, skratka vse tisto, kar je lahko po metodologiji ESA 2010 ali pa včasih metodologiji ESA 95.

In vsekakor me zanima:

Koliko ima država tega premoženja?

Kolikšna je vrednost tega premoženja?

Po kakšni metodologiji je dejansko ta vrednost, ta cena tega premoženja, to je bogastvo države, v bistvu vseh državljanov in državljanek, po kakšni metodologiji je to dejansko izračunano?

Jaz verjamem, da po tržnih, saj verjetno samo tržna obstaja, če država z njim upravlja, če država prodaja svoje premoženje, kupuje premoženje in tako naprej in verjetno mora imeti tudi vrednosti. Jaz verjamem, da so morda kakšne podmetodologije različne, verjetno je na področju infrastrukture to drugače, mogoče na področju stanovanj spet drugače in tako naprej. Jaz minister, to vprašanje postavljam vam. Vem, da v okviru vlade številna ministrstva upravljajo s tem premoženjem; Ministrstvo za notranje zadeve imajo stanovanja pa za obrambo, pa potem imamo tudi Ministrstvo za upravo, ki se s tem ukvarja, ampak vseeno, finance so vaše in premoženje je tisto, ki je dejansko tukaj pomembno. Imamo finančno premoženje, tukaj govorimo seveda tudi o teh deležih in tako naprej, ki jih ima država v posameznih podjetjih, na primer na Telekom, na primer v vseh tistih podjetjih, ki so pod SDH in še marsikaj. Imamo seveda tudi vrtnice, šole in tako naprej v širšem smislu. Koliko je to dejansko vredno? To pa je stvar Ministrstva za finance. In vem, da tudi obstaja poseben direktorat za javno računovodstvo, ki ima te bilance. Navsezadnje tudi država vsake dve leti ali pa vsako leto,

odvisno od katere bilance, to posreduje Državnemu zboru.

Torej enostavno:

Koliko je tega premoženja po nekaterih tržnih cenah?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima minister za finance, dr. Dušan Mramor, da poda odgovor.

Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec mag. Andrej Šircelj, če lahko začnem z metodologijo, pa vem, da te stvari dobro poznate, ker ste delali na tem, ampak še za druge, ker je to zelo računovodska zadeva. Najprej v zvezi z ESA je bil 95, zdaj je 2010. To je statistična metodologija, po kateri se izračunavajo prihodki in odhodki sektorja države ter saldo sektorja države po principu nastanka dogodka, po obračunskem principu običajno to imenujemo. Ta metodologija ni namenjena za spremljanje premoženjskih bilanc, je pa res, da spremembe stanja finančnega stvarnega premoženja države lahko vplivajo na saldo sektorja države, po ESA 2010, če gre za transakcije z enotami, ki spadajo v sektor država, skladno s klasifikacijo enot sektorja države.

Po kakšni metodologiji vrednotimo premoženje, na katerega se je vprašanje tudi nanašalo? Ta izraz premoženje je pravni izraz, ki v računovodskem jeziku pomeni celotno aktivo bilance stanja. To so torej vsa dolgoročna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva in dolgoročne terjatve ter kratkoročna sredstva, se pravi, denarne kratkoročne terjatve in zaloge. Če grem po njih, kako se vsaka izmed teh vrednoti in potem nastopa v bilanci stanja, to imenujemo tudi premoženje. Opredmetena osnovna sredstva, nepremičnine, premičnine in neopredmetena sredstva se vrednotijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Če le-ta ni znana, se vzamejo podatki za primerljiva enaka ali podobna osnovna sredstva, ki so v lasti države. Pri nepremičninah se vzamejo vrednosti, kot ste rekli, po GURS metodologiji množičnega vrednotenja. Finančne naložbe se pri začetnem pripoznanju vrednotijo po nabavni vrednosti, kateri se pripišejo še stroški posla, finančne naložbe v podjetja, ki kotirajo na borzi, se vrednotijo tako, kot ste tudi rekli, po pošteni tržni vrednosti, v skladu z računovodskimi standardi. Brezplačno pridobljene finančne naložbe se po pridobitvi vrednotijo po nabavni vrednosti ali pošteni vrednosti, če pa te niso znane, pa po knjigovodski vrednosti. Terjatve vseh vrst se pri začetnem vrednotenju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz listin. Zaloge materiala blaga se vrednotijo po nabavni vrednosti. Res pa je, da se opredmetena osnovna sredstva lahko tudi

prevrednotijo, predvsem to velja za nepremičnine.

Glede vrednosti tega premoženja je po tej metodologiji ovrednoteno na 31. 12. 2014, to se pravi vrednost premoženja države, ta vključuje vse neposredne proračunske uporabnike državnega proračuna, vrednost je 31 milijard 388 milijonov 314 tisoč 677 evrov. To se pravi, to je vrednost celotne aktive, zbirne bilance stanja, ta je skupna bilanca, ki ni konsolidirana. V tem znesku so zajete vse tiste kategorije, ki sem jih prej omenil, in če bo čas, bom to tudi povedal. Vrednost konsolidiranega premoženja države in občin, se pravi sektorja države, na dan 31. 12. 2014, ta je širši, znaša 45 milijard 698 milijonov 412 tisoč 868 evrov, ta pa je konsolidirana premoženjska bilanca države in občin. V tem znesku so zopet zajete vse te različne kategorije. Se pravi, mogoče jih lahko kar navedem, knjigovodska vrednost nepremičnin 19 milijard 863 milijonov, vrednost opreme in drugih opredmetenih sredstev 1 milijardo in pol, knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev 164 milijonov, dolgoročne finančne naložbe 12 milijard 391 milijonov, denarna sredstva 3 milijarde in kratkoročne terjatve skoraj 6 milijard evrov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Dopolnitev odgovora bi prosil v smislu realnosti vseh teh števil. Namreč, vi ste, minister, tudi povedali, da imamo različne metode, nekaj po nabavni vrednosti, nekaj po tržni vrednosti in tako naprej, in jaz mislim, da gre tukaj za veliko neuskkljenost. Glede na to, da se že dolgo pripravljajo spremembe na tem področju, me zanima, kaj se bo tukaj naredilo. To je ta zadeva.

Drugo je, če mi zdaj vzamemo, vi ste rekli, nepremičnin je za 19 milijard, imamo tudi številne nepremičnine, ki so v lasti države.

In me zanima:

Ali je spisek nepremičnin, ki jih ima država, popoln?

Ali je razrešena večina vprašanj?

Z drugimi besedami bom takole vprašal, zelo konkretno za dve zadevi, ki sta vam verjetno znani. Prvič, Ministrstvo za finance je na Župančičevi 3.

Ali se ve, koliko je dejansko ta stavba vredna, kolikšna je cena te stavbe?

Naslednje vprašanje. Vemo, da je Banka Slovenije v stavbi na Slovenski 35. Po nekaterih informacijah je Ministrstvo za finance v zadnjem obdobju ugotovilo, da je to stavba Ministrstva za finance in da naj bi se to stavbo prodalo.

Po kakšni vrednosti?

Govori se, 4 milijone, 3 milijone in tako naprej, in da je šele zdaj ministrstvo to ugotovilo. To je seveda stvar vseh vlad, ampak ali imamo sploh popoln spisek, ali ministrstvo ali vlada od banke v zadnjih 25 letih ni nabrala nobene najemnine, ali jo je. In kako bo to zaračunano za Banko Slovenije in kako se bo to stavbo, kjer je Banka Slovenije, prodajalo, po kakšni tržni vrednosti se bo prodajalo. Vsekakor je to vprašanje.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Glede metodologije bi rekel, da je ta metodologija usklajena z računovodskimi standardi, tako se s tega vidika bistveno ne bo spreminjalo. Imate pa prav glede popolnosti zajemanja vseh sredstev, ki bi morala biti v bilanci stanja države, pa so bile pripombe s strani Računskega sodišča, da so ponekod te evidence nepopolne in iz njih sledi negotovost lastništva po posameznih ministrstvih, ki jih, kot se že prej omenili, imajo, upravljajo s temi posameznimi deli premoženja. Ministrstvo za finance to razčiščuje in formalnopravno ministrstva tudi urejajo te evidence. Tako smo s tega vidika v postopku, ko bi formalnopravno morali vse v določenem času razčistiti. In s tega vidika mislim, da bo potem popolnost teh podatkov boljša, kot je trenutno.

Glede Banke Slovenije. Stavba Banke Slovenije je vredna 9,9 milijona evrov, to smo dali v vrednotenje ocenjevalcu. In Banka Slovenije trenutno odkupuje od Ministrstva za finance. Kupoprodajna pogodba bo zdaj v kratkem izpeljana, tako za vse tisto, kar je bilo vaše vprašanje za nazaj, moram reči, da trenutno ne vem. Vem pa, da takoj, ko je bilo jasno, da je ta stavba v lasti Ministrstva za finance in ne Banke Slovenije, smo dali oceniti vrednost in smo se dogovorili z Banko Slovenije, da stavbo odkupi. Tako določene probleme, ki jih je zaznalo tudi Računsko sodišče pri bilanci stanja, to so datumi, recimo, ali je to 31. 12. ali je 1. 2. glede zajemanja podatkov in tako naprej, to pa rešujemo trenutno v spremenjenem Zakonu o javnih financah, ki je zdaj v izdelavi. Na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu, kot veste, moramo v določenem času prilagoditi Zakon o javnih financah. In tu zdaj iščemo načine, kako bi bilo možno tudi računovodsko urediti te datume tako, da bo evidenca korektna. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Postavil bom vprašanje glede slabe banke. Namreč, o slabi banki smo zadnje čase slišali precej slabega, krivec za tako stanje pa je jasen – to je vodstvo te institucije, ki si očitno predstavlja, da so prišli delat v nek sklad

zasebnega finančnega kapitala ne pa v javno institucijo, z javnim mandatom, ki upravlja z več kot 2 milijardama javnega denarja. Na sploh pa gospodi v slabi banki primanjkuje odgovorov. Recimo, še vedno ne znajo pojasniti, zakaj niso v celoti izvedli popravljalnih ukrepov, ki jim jih naložilo Računsko sodišče že marca. Zakaj niso upoštevali sklepa Vlade, da si morajo omejiti prejeme, ampak so si nekateri v istem času celo izplačevali pribitke za nazaj. Še vedno ne znajo pojasniti, zakaj za lastne stroške, se pravi za stroške zaposlitev in svetovalnih pogodb, za nekaj 10 zaposlitev v tej instituciji porabijo 1 % svojih sredstev letno, se pravi cirka 20 milijonov od dveh milijard. Še vedno ne znajo pojasniti, zakaj je v DUTB potreben odmik od sistemske politike plač, se pravi tako imenovanega Lahovnikovega zakona, in zakaj imamo v državi stanje, ko ima, recimo, predsednik Vlade plačo 5 tisoč evrov bruto mesečno, nek svetovalec na slabi banki, ki niti ni član upravnega odbora, se pravi niti ni član odločevalskega organa, govorim konkretno od gospodu Harjunpääju, pa za 32 ur dela tedensko prejme plačo 30 tisoč evrov bruto mesečno, šestkrat več od premierja. Pa plače niso glavni problem. Izkazalo se je, da ta isti gospod Harjunpää s to svojo bajno plačo zelo slabo pozna razmere v podjetjih, ki jih pošilja v stečaj. Recimo, deloval je nekoliko presenečen na zadnji seji Komisije za nadzor javnih financ, ko je izvedel, da je Banka Slovenije družbi Sava odvzela glasovalne pravice v Gorenjski banki, kar je sam nekoliko prej uporabil kot argument za svoje početje.

Potem imamo tu gospoda Škrubeja, za katerega se je zadnjič izkazalo, da je očitno pred tem, da je postal član upravnega odbora slabe banke delal za družbo Deloitte, in sicer je preko te družbe posredoval za Telekom Avstrija, s katero je poskušal prevzeti oziroma spraviti v prevzem T-2, in sedaj obstaja utemeljen sum, da na novem delovnem mestu na javni funkciji počne isto stvar. In potem imamo tu gospoda Baloha, ki je ob tem, da je poslovodja Factor banke, se pravi banke, ki je svoje slabe terjatve predala na slabo banko, zdaj še izvršni direktor DUTB, kjer imamo vprašanje združljivosti teh funkcij in vprašanje, kako lahko sploh človek opravlja dve taki funkciji.

Zato me zanima gospod minister:

Zakaj ne upoštevate sklepa, ki smo ga izglasovali na Komisiji za nadzor javnih financ, da morate odpustiti celotno vodstvo?

Zakaj ne ukrepate proti gospodu Balohu in Škrubeju?

In zakaj ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima minister za finance dr. Dušan Mramor, da podate odgovor. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa. Spoštovani poslanec Luka Mesec, DUTB ali naša slaba banka je bila ustanovljena z

namenom, da slabe terjatve, ki so nastale v bankah, zaradi različnih razlogov čim bolj učinkovito spravi v denar in s tem bankam poplača pravzaprav obveznice, ki jih DUTB izstavljal bankam za slabe terjatve, ki so se prenesle na slabo banko. Če slabi banki ne bi uspelo teh obveznic poplačati iz sredstev, ki jih ima slaba banka, torej iz teh slabih terjatev in zavarovanj za te slabe terjatve, bi morali to plačati davkoplačevalci.

Druga stvar je, če ne bo ustrezno delovala slaba banka, bo prišlo pod vprašaj zelo veliko podjetij z veliko delovnimi mesti. S tega vidika je slaba banka tako kot je bila zamišljena izjemno pomembna institucija, s katero je treba delati izjemno previdno in jo voditi tako, da bo te svoje cilje tudi jasno dosegla, da bodo delovna mesta ohranjena, jedra zdrava, jedra ohranjena in na drugi strani, da davkoplačevalski denar ne bo ponovno tekkel v banke. Da bi to lahko zagotovili, mora pač slaba banka imeti določene pristojnosti in določen način delovanja, ki je čim bolj učinkovit s kadri, ki tak način delovanja tudi omogočajo.

Res pa je, seveda, da mora pa slaba banka delovati v pravnih okvirih in normah, ki so za takšno institucijo normalne. In ko so KPK in tudi Računsko sodišče ugotavljali odstopa od teh norm oziroma od teh pravil, je Ministrstvo za finance takoj začelo delati na tem, že takoj ko je nova vlada začela delati, in smo pripravili celo vrsto popravljalnih ukrepov, ki so se nanašali tako na poročilo KPK kot tudi na poročilo Računskega sodišča. Če se samo spomnimo ukrepov iz 5. marca 2015 je Vlada sprejela celo vrsto ukrepov, spremenila je upravni odbor, potem se je seznanila s tistim, kar smo pripravili kot osnutek spremembe zakona, ki določa delovanje DUTB, potrdila je novo politiko prejemkov, potem poslovni načrt – se je seznanila z novo strategijo za 2014–2017. Potem je potrdila interni akt Procese in pristojnosti odločanja odborov DUTB. Sprejela je letno poročilo za leto 2013 in ni podelila razrešnice in potem še imenovala za pooblaščenega revizorja Revizijsko društvo KPMG. Hkrati je zahtevala od DUTB, da uredi interne akte. DUTB je na tej osnovi spremenil interne akte, v zvezi z zunanji svetovalci so, recimo, določili pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zunanji izvajalci, postopke in kriterije zbora zunanjih izvajalcev, opredelitve pristojnosti in odgovornost in tako naprej. DUTB je sprejela kodeks ravnanja za zunanje izvajalce in poslovne partnerje, pravilnik o sistematizaciji delovnih mest – tega ni bilo prej, kodeks ravnanja zaposlenih in potem je na osnovi vsega tega delovanja dobila tudi porodilo o sistemu skladnosti na področju preprečevanja korupcije francoske agencije ETHIC. To pa ni bilo še vse, sprejela je tudi načrt integritete. V zvezi s tem, kar je bilo v poročilu KPK, je temeljni organizacijski akt tudi sprejela in komunikacijski načrt. Mi smo pa nadaljevali na delu te

spremembe zakona, ki se dodeljuje in je v koalicijskem usklajevanju.

Zdaj vi za odločitve Vlade 6. 10. veste, o razrešitvah moram pa reči, da je Vlada poleg tega določila tudi ciljne vrednosti parametrov oziroma kazalnikov poslovanja. S tega vidika je praktično bilo izjemno veliko aktivnosti, da bi DUTB svoje osnovne cilje tudi dosegla. Moramo biti pa pri tem izjemno previdni, da ne naredimo več škode kot koristi.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Gospod Luka Mesec imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.
Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz se popolnoma strinjam, da slaba banka mora delovati ustrezno, sicer bomo davkoplačevalci na škodi. S tem delom se popolnoma strinjam. Ampak problem je, da ne delujejo ustrezno in da problem z odhodom dveh oseb iz upravnega odbora, konkretno gospoda Nyberga in gospoda Manssona ni rešen. Namreč, še vedno imamo v upravnem odboru, zdaj sta bila celo povišana, eden od njih na mesto izvršnega direktorja, dva človeka, za katere obstaja utemeljen sum, da sta v konfliktu interesov. Prvi zaradi tega, ker je ob tem, da je zdaj izvršni direktor slabe banke še poslovodna osebnost na Factor banki. Drugi zaradi tega, ker očitno obstaja velika možnost, da je pred tem, ko se je zaposlil na slabi banki, delal kot posrednik za Telekom Avstrijo pri poskusu prevzemanja T2.

Se pravi, tukaj me čisto konkretno zanima:

Zakaj ne ukrepate proti tema dvema osebama oziroma ali ste vsaj preverili, če je kaj za temi obtožbami, ki niso moje, ampak so v bistvu v javnem prostoru že nekaj časa?

Drugič, bom rekel, da ustrezno mora delovati tudi vlada. Zdaj, v Sloveniji imamo parlamentarno demokracijo in v parlamentarni demokraciji je Državni zbor tisti, ki sprejema politične usmeritve, se pravi, mi smo zakonodajna oblast, vi kot izvršna oblast jih pa morate udejanjati. In Državni zbor je sprejel sklep, ki vam nalaga, da morate razrešiti vse preostale člane upravnega odbora in imenovati nove.

Me zanima:

Zakaj tega sklepa Komisije za nadzor javnih financ ne upoštevate?

In tretjič, imamo tudi pravno vprašanje: Zakaj DUTB ne gre pod določila sistemskega zakona, ki ureja plačno politiko?

V čem je njena posebnost oziroma kako to utemeljujete?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Minister za finance, dr. Dušan Mramor, imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

V zvezi s temi posameznimi konflikti interesov, kot ste to imenovali pri dveh članih, bi samo to rekel, da pri vsakem od članov je bilo najprej preverjeno, kakšne narave je konflikt interesa in kako se ravna v primeru, da tak konflikt interesa nastane. V obeh primerih je bilo ugotovljeno, da konflikt interesa potencialno lahko nastopi in tudi določeno, na kakšen način se rešuje – z izločitvijo iz diskusije in iz glasovanja.

Glede plač po sistemskem zakonu. Plače so zdaj po teh spremembah 5. marca letošnjega leta celo nižje, kot so pa možne plače po Lahovnikovem zakonu. Tako da tukaj bi težko rekli, da v bistvu ni v neskladju, je lahko celo bolj ostro. Za obe te dve instituciji, tako za DUTB kot za SDH, so plače izven tega sistema, ker sodijo v okvir finančnih institucij, kjer je plačni sistem nekoliko drugačen, kot je sicer v javnem sektorju. Kar je logično, ker drugače lahko prihaja do velikih korupcijskih tveganj. Ampak kot sem rekel, v tem primeru DUTB je celo politika plač ostrejša, kot je po tako imenovanem Lahovnikovem zakonu, tako da tukaj pač nismo videli nobenega problema, zaradi tega tudi nismo v to področje posegali.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o vašem odgovoru.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Gospodu ministru sem postavil tri vprašanja. Se pravi, prvič, zakaj niso upoštevali sklepa, sprejetega na Komisiji za nadzor javnih financ 7. oktobra. Namreč, tam smo s 5 glasovi za in 4 proti izglasovali sklep, da nalagamo Vladi, da razreši še preostale člane upravnega odbora in imenuje nove. Tega mi gospod minister ni pojasnil, zato predlagam, da se na plenarni seji Državnega zbora pogovorimo o tem, zakaj Vlada ne upošteva sklepov delovnih teles Državnega zbora, in o tem, kako razrešiti stvari na slabi banki, ker kot sem že uvodoma povedal, odhod dveh članov upravnega odbora mogoče rešuje del problema, zagotovo pa ne rešuje problema, ki je veliko večji od same plačne politike. Problem je poslovanje DUTB kot tako. Mislim, da si inštitucija, ki neodgovorno, negospodarno in neučinkovito upravlja z dvema milijardama našega premoženja, kot je zapisalo Računsko sodišče, zasluži še veliko nadaljnjih obravnav. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala. O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra, v okviru glasovanj.

Gospa Anita Koleča bo postavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič. Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Lepo pozdravljeni obe ministric, gospod minister in seveda kolegice in kolegi!

Veseli me, gospa ministrica, da ste prisotni v nasprotju z obvestilom, ki smo ga dobili, ker mislim, da je moje vprašanje zelo aktualno in zato me veseli, da boste lahko nanj odgovorili že na današnji seji.

V slovenskem prostoru se že dlje časa soočamo z naraščanjem števila učencev in dijakov, katerih materni jezik ni slovenščina, to so torej otroci priseljencev. Glede na navedeno je skrb slovenske družbe, še posebej pa seveda učiteljev in vzgojiteljev, da se omenjenim otrokom zagotovi ustrezno in predvsem kakovostno šolanje, izjemnega pomena. Vemo, da že več let potekajo programi usposabljanja učiteljev in vzgojiteljev za poučevanje tako učencev in dijakov pa tudi odraslih, katerih materni jezik ni slovenščina in so tako ali drugače vključujejo v slovenski izobraževalni sistem.

Iz tega razloga bi vas kot odgovorno ministrico prosila za seznanitev s potekom programov na tem področju ter njihovo uspešnostjo.

Hkrati pa vas prosim za odgovor na vprašanje:

Ali in kako se Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pripravlja na večje število otrok priseljencev?

Ob tem seveda ne dvomim v zavedanje ministrstva, da se bomo v bližnji prihodnosti soočili še z večjim številom otrok, katerih materni jezik ni slovenščina. Pri čemer je nujno poudariti našo dolžnost, da omenjenim otrokom in njihovim staršem omogočimo čim boljše pogoje za integracijo v slovensko družbo. Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani!

Najlepša hvala za to res aktualno vprašanje. Izobraževanje in šola kot polje izobraževalnih in socializacijskih dejavnosti imata ključno vlogo pri vključevanju učencev, ki ne govorijo jezika, nacionalnega jezika oziroma materinega jezika v določenem domicilnem okolju. Še posebej to velja, ko gre za priseljence v novo okolje. Vključevanje otrok priseljencev oziroma vseh tistih, ki ne govorijo osnovnega jezika v vzgojno izobraževalni sistem, je urejeno tako v področnih zakonih, to je Zakon o osnovni šoli, pa tudi pravilnikih. In sicer v skladu z Zakonom o osnovni šoli, to je 8. Člen, se otroke, ki prebivajo v Republiki Sloveniji in katerih materni jezik ni slovenski jezik, ob vključitvi v šolo organizira pouk slovenskega jezika in kulture, v sodelovanju z državami izvora pa tudi pouk njihovega maternega jezika in kulture. Hkrati imamo 10. člen Zakona o osnovni šoli, ki določa, da imajo otroci, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v

Republiki Sloveniji, pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot naši državljani. Mislim, da je to zelo pomembno v luči dogajanja, tudi migracijskih tokov.

Kaj je pravzaprav najbolj pomembna strokovna usmeritev pri tem? Gre za tako imenovane smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole, ki so nastale že leta 2012 tudi iz razloga nekaterih izkušenj v preteklosti, v katerih so zapisana temeljna načela, načini delovanja in organiziranja vzgojno-izobraževalnega dela, kadar so v vzgojno izobraževalni proces vključeni učenci, ki ne govorijo maternega jezika osnovnega sistema. In sicer je hkrati tudi zapisano v naših smernicah, da je to potrebno vključevanje pravzaprav tisto najpomembnejše za zagotavljanje enakih možnosti, za uspešne tako osebni razvoj, socializacijo in seveda družbeno življenje sicer pa ne le otrok samih, ampak tudi seveda razširjene družine. Tukaj je jezik seveda zelo pomemben, in sicer je zato bil že izveden projekt v letu 2008 do 2011, ki je vključeval predvsem namen razvoja pedagoškega dela, razvoj didaktičnih materialov, še posebej za učenje slovenščine kot tujega jezika, pa tudi izvajanje seminarjev za pedagoške delavce ter izvedba tečajev za učenje slovenskega jezika, in sicer pod nazivom Uspešno vključevanje otrok, učencev, dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje za obdobje do leta 2011. Mi bomo s tovrstnimi projekti tudi v luči aktualnih razmer seveda nadaljevali.

Tisto, kar je morda še pomembno poudariti, je, da je ministrstvo že v novembru 2014 objavilo razpis, se pravi tako sofinancira iz evropskih sredstev, in sicer z naslovom razvoj učnih gradiv na področju slovenščine kot drugega tujega jezika skozi izvedbo tečajev za različne ciljne skupine in seminarjev za njihove izvajalce. Prav ta projekt in seveda vse aktivnosti, ki v zvezi s tem potekajo, so spet podlaga, priprava in seveda s tem tudi v polnomočenje učiteljev in izvajalcev za to, da se lažje približamo ciljnim skupinam. Torej tudi vsem tistim ranljivim skupinam, ki sicer morajo pridobiti ustrezno znanje slovenskega jezika. Torej ne govorimo samo o aktualnih dogajanjih, ampak seveda tudi o ranljivih skupinah, ki jih imamo v domači državi. Prav tako je bilo sklenjeno, da se sprejme pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli, in sicer na način, da se upošteva določba, ki dopušča možnost prilagajanja ocenjevanja za učence priseljence. Mislim, da s temi načini in postopnim umeščanjem in prilagajanjem, hkrati pa seveda učenjem jezika, lahko v nekem uglednem času opolnomočimo otroke, mladostnike in seveda tudi posredno njihove družine, da se dobro integrirajo v dano okolje.

Kar se tiče same priprave v tem trenutku, in sicer predvsem za namen uspešne integracije beguncev na področju vzgoje in izobraževanja, se izvaja naslednje aktivnosti skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve in Ministrstvom

za delo v tako imenovanem kontingenčnem načrtu, pripravljamo tudi delovno skupino z Univerzo v Ljubljani, ki je tudi podala svoje iniciative, in seveda se ukvarjamo tudi z izzivom nastanitvenih kapacitet, predvsem z vidika celotnih družin. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospa Jelka Godec bo postavila vprašanje gospe ministrici za zdravje, gospe Milojki Kolar Celarc.
Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Gospa ministrica, lep pozdrav!

Želim vem postaviti vprašanje glede zdravstvene reforme. Koalicijska pogodba in pa tudi sami ste se zavezali, da boste v svojem mandatu čim prej začeli z zdravstveno reformo. Med glavnimi prioritetami Ministrstva za zdravje v letu 2015 je tudi priprava resolucije o nacionalnem načrtu zdravstvenega varstva in pa seveda tudi sprejetje različnih zakonov, ki bodo v bistvu krepili nekako primarno zdravstvo in pa vsa ostala področja in seveda tudi zagotavljali boljše zdravje prebivalstva, zmanjševali neenakosti v zdravstvu in tako dalje. Žal nekako teh zakonov od vas v tem letu še nismo dočakali. Ste pa konec septembra predstavili Predlog spremembe zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki ste ga nekako tudi označili za en majhen korak ali pa delček reforme zdravstva. Kmalu po tej predstavitvi na novinarski konferenci, ki ste jo imeli 25. septembra, je prišlo do burnega odziva Zdravniške zbornice, namreč z očitkom, da pri predlogu niste nekako vključili oziroma niti ne seznanili Zdravniške zbornice, da pripravljate takšno spremembo Zakona o zdravstveni dejavnosti. Zato je Zdravniška zbornica napisala tudi protestno pismo, dopis, z več strani obrazložitev, zakaj nasprotujejo takšnemu predlogu. Glede na to, da se sami zavzimate pri svoji pripravi, verjetno ali pa vsaj v besedah, da želite le najboljše za naše državljane in pa seveda tudi za strokovno usposobljene ljudi v zdravstvu, opozarjajo na Zdravniški zbornici, da z vašim predlogom spremembe Zakona o zdravstveni dejavnosti, govorim na področju koncesij, da bo v naslednjih letih koncesionarstvo zamrlo, kar pa bo prizadelo predvsem bolnike, ki ne bodo imeli več proste izbire vrste izvajalca.

Zanima me:

Kako odgovarjate na te očitke zdravniške zbornice oziroma kakšne so torej tiste glavne spremembe, ki jih načrtujete v okviru spremembe in dopolnitve Zakona o zdravstveni dejavnosti?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima ministrica za zdravje, gospa Marija Milojka Kolar Celarc.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Dober dan! Pozdravljena gospa podpredsednica, spoštovana poslanka!

Najlepša hvala za to vprašanje. Res je, da je Ministrstvo za zdravje pripravilo spremembe in dopolnitve Zakona o zdravstveni dejavnosti v delu, ki se nanaša na področje podeljevanja koncesij. Zakaj pravzaprav v tem delu? Zaradi tega, ker je dejansko stanje na področju koncesij, njihove prodaje, opravljanja in nadzora zelo problematično. A žal je delno pomanjkljiva zakonodaja, drug problem je pa ta, da so se pač v preteklosti podeljevale koncesije tako, kot so se. Zaradi tega in seveda v skladu z dogovorom s koalicijskimi partnerji, za kar nas zavezuje tudi koalicijska pogodba, smo prednostno pristopili k temu spremembam, in to iz enega samega razloga, da čim prej uredimo na celovit, sistematičen način podeljevanje koncesij, ki bo podeljevan po transparentnem postopku in bo pri tem upošteval tako dostopnost do zdravstvenih storitev in koncesije podeljeval glede na potrebe državljanov, v skladu z mrežo javne zdravstvene službe, zlasti v tistih primerih, kjer se dokazano ugotavlja, da je dostopnost prebivalcev do zdravstvenih storitev na določenem območju slabša, kot drugod.

Glede sodelovanja Zdravniške zbornice, ki ste jo omenili, naj povem še enkrat ali pa ponovno, da seveda sodelujemo. Mi smo imeli, mislim da v sredo, sestanek s predstavniki Zdravniške zbornice in smo oblikovali delovno skupino, tako bodo oni predlagali zasebnike, ki imajo koncesijo, da bomo ta predlog zakona seveda usklajevali, podali določene pripombe. Glede na to, da pa je ta predlog sprememb v javni obravnavi, smo se tudi dogovorili, da bomo po tem zaključku skupaj pripombe obravnavali, tako tiste iz javne obravnave kot tudi tiste, ki jih bodo podali zasebniki koncesionarji, tako s področja zdravstvenega varstva, se pravi s področja zdravnikov, kot tudi s področja zobozdravnikov. Izključni namen tega je, da v bistvu na terenu in po vsebini razrešimo tako stanje, da ne bi prihajalo, kot že prihaja, do nekontrolirane prodaje koncesij, tudi recimo tujcem, da se, recimo, na terenu dogaja, da gre koncesionar v pokoj, se pravi, se upokoji, pa, bi rekla, prenese, seveda, neuradno brez soglasja in dovoljenja koncesijo na nekoga drugega in za to zaračunava rento. To je samo nekaj anomalij, ki se dogajajo na terenu in v praksi, zaradi tega te ključne spremembe, prvič, zadevajo pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe, da bodo lahko pridobile to koncesijo, potem razloge in elemente, kdaj se pa ta koncesija tudi lahko odvzame, če pravna oseba ali zasebnik ne izpolnjuje pogoje, potem da se koncesije podeljujejo na javnem razpisu, da koncesionarji dopolnjujejo mrežo javne zdravstvene službe, da koncesija ne more biti predmet pravnega prometa, se pravi, da se ne more z njo trgovati, jo kupiti in prodajati, da se podeljujejo za določen čas, da se seveda potem lahko obnovijo, ker je bil eden od elementov to, da jo

dajemo za določen čas. Potem da so postavljena merila za izbiro koncesionarja. Definirani so pogoji, ki jih mora izpolnjevati ponudnik za koncesije. Na koncu koncev je tudi prehodno obdobje dveh let, po katerem se morajo obstoječi koncesionarji uskladiti s tako predlaganimi spremembami, ko bo zakon sprejet. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Gospa Jelka Godec imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za to obrazložitev.

Me pa še vseeno zanima:

Ali menite, da je ta vaš predlog spremembe dopolnitve Zakona o zdravstveni dejavnosti neke vrste zdravstvena reforma?

Je to en korak, tako kot ste oziroma je tudi vaša koalicija poudarjala ob sprejemanju oziroma ob obravnavi pravilnika nujne medicinske pomoči, da gre namreč za zdravstveno reformo? Namreč, če je temu tako, potem vas sprašujem, zakaj – če to podpirate, da je to zdravstvena reforma – v tej spremembi Zakona o zdravstveni dejavnosti ne govorite popolnoma nič o standardih normativih, ki so, kot jaz spremljam zadeve, najbolj pereč problem v našem zdravstvu, ne odpira anomalij, ki se dogajajo na Nevrološki kliniki, Otroški srčni kirurgiji, UKC Ljubljana na splošno, Onkološkem inštitutu.

Ali ta sprememba zakona ne podaljšuje v bistvu čakalnih dob?

Kakovost obravnave se po mojem mnenju in po mnenju Zdravniške zbornice lahko s tem poslabša.

Zanima me tudi:

Ali imate ob tej predlagani spremembi podatke o mreži izvajalcev na primarni, sekundarni in terciarni ravni?

Ali imate nekako že predvideno, kje naj bi te koncesije bile oziroma kje bi naj bile primerne?

Zdi se, da s to spremembo ukinjate koncesionarstvo v Sloveniji in na široko odpirate vrata čezmejnemu pretoku zdravstvenih storitev, ko bodo bolniki iskali svoje priložnosti, pa tudi zdravniki, v tujini. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Ministrica za zdravje, gospa Marija Milojka Kolar Celarc, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo še enkrat.

Nanizali ste številna vprašanja. Ja, to je del koraka k tako imenovani zdravstveni reformi; mislim, da je bolje rečeno strukturne spremembe oziroma spremembe zdravstvenega sistema. Kot sem že večkrat povedala, v medresorsko usklajevanje bo v naslednjih dveh tednih šel krovni strateški dokument, resolucija za 10-letno obdobje. Analiza gre h koncu in bo javnost v kratkem seznanjena. To je samo del, da saniramo stanje, ki se dogaja na terenu, v korist

in varnost bolnikov. Nikakor s tem ne ukinjamo koncesionarjev oziroma sistema podeljevanja koncesij. Želimo ga samo urediti na transparenten, enakopraven način, tudi zaradi tega, da bodo bolniki vedeli, če se opredelijo za takega zdravnika, h komu gredo.

Kar ste omenili glede standardov, normativov, to ni zadeva Zakona o zdravstveni dejavnosti. Mi smo se s pristojnimi oziroma resornimi sindikati dogovorili za način delovanja. Odgovor glede primarne mreže je "da", na sekundarju in terciarju pa, žal, ni podatkov, ker v Sloveniji vsa ta leta očitno nihče ni smatral za potrebno ali pa skrbel, da bi s tem razpolagali. Tako zdaj intenzivno preverjamo in delamo, ker zdravstveni izvajalci niso pošiljali podatkov, zato da bomo lahko tudi mrežo na sekundarju in terciarju uredili. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospa Ljudmila Novak bo postavila vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovane gospe ministrice, gospod minister, predsedujoča, kolegice in kolegi!

Vedno pravimo, da so otroci naše bogastvo. In vsi tudi vemo, da imamo v Sloveniji zelo slabo demografsko sliko. Velikokrat tudi poudarjamo, da imajo v Poljanski dolini in Sevski dolini veliko nataliteto. Tudi sama osebno poznam družine, ki imajo pet, šest, sedem otrok, prav tako v občini Žiri. Vendar po drugi strani ugotavljamo, da prav v teh občinah, Žiri, Gorenja vas in Železniki, nimajo svojega pediatra. In tudi to so ukinili, da bi izvajali tam preventivne preglede, otroško posvetovalnico, sistematične preglede in podobno. Če na eni strani ugotavljamo, da je v Škofji Loki 4 tisoč 782 otrok in v teh treh občinah prav tako 4 tisoč 471 otrok in te manjše občine nimajo niti enega pediatra, medtem ko jih imajo v Škofji Loki po mojih podatkih šest, potem se moramo vprašati, ali je to normalno. Že tako iz teh občine, na primer, iz Žirov, vozijo otroke v 30 kilometrov oddaljeno Škofjo Loko, koliko ur časa starši izgubijo na poti. Tudi občine so bile pripravljene in so financirale v obnovo ambulant v obstoječih zdravstvenih postajah, z namenom, da bi vendarle te preventivne preglede opravljali tako v Žireh kot v Gorenji vasi in Železnikih.

Zato vas sprašujem, gospa ministrica: Kakšna je pokritost občin s pediatrično oskrbo? Kakšni so kriteriji, da neko območje dobi pediatra?

Katere ukrepe boste izvedli, da bodo občine, ki imajo najvišjo nataliteto, dobile ustrezno pediatrično oskrbo?

Tu gre vendar za neenakost do državljanov, da v večjih mestih je pravzaprav vse na dosegu roke, v krajih, ki so malo bolj oddaljeni, pa morajo tudi na preventivne preglede otroke voziti v 30 kilometrov oddaljeno večje mesto. Pri tem naj povem, da je imelo tudi osnovno zdravstvo

Gorenjske dobiček, če se ne motim, pri svojem poslovanju. Obljubljalo je, da bodo te ambulante s 1. septembrom ponovno odprte, vendar se ni nič zgodilo.

Sprašujem vas za vaše mnenje oziroma:

Kako lahko vi kot zdravstvena ministrica pripomorete k temu, da se bo tudi nataliteta v Sloveniji izboljšala?

Pod takšnimi pogoji bodo zagotovo starši premislili, ali si lahko še privoščijo kakšnega otroka več ob vseh teh zapletih.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima ministrica za zdravje, gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.

Spoštovana poslanka, hvala tudi za to vprašanje. Res je, da je nastal problem s pediatrično oskrbo v teh krajih, ki ste jih omenili: Žiri, Železniki in Gorenja vas. Na žalost pa je ta osnovni problem nastal zaradi okoliščin, ker izvajalec ni izpolnjeval več pogojev za varno in strokovno delo. Zato je najvišji strokovni organ v Republiki Sloveniji, to so razširjeni strokovni kolegi za pediatrijo, svetoval delo v okoliščinah, kjer obstoječi prostori ne izpolnjujejo kriterije. Moram povedati, da se je ministrstvo že pred časom aktivno vključilo v reševanje te problematike, čeprav moramo vedeti, da je dejansko ta zadeva v pristojnosti lokalne skupnosti. Torej, na eni strani je temu botrovalo neustreznost prostorov za varno in strokovno delo pediatrične ambulante, na drugi strani pa tudi nepripravljenost za pogajanje in pogovarjanja lokalne skupnosti, da bi rešili ta problem, predvsem zaradi tega, ker bi bile potrebne določene investicije, in pa seveda treba bi se bilo dogovoriti, na kateri lokaciji bo ta pediatrična ambulanta za naše otroke.

Kot sem že omenila, smo se mi že pred časom vključili v te zadeve z vidika naše pristojnosti. To kar lahko naredimo, zaradi tega smo že tudi direktorja osnovnega zdravstva Gorenjske pozvali, da nam zelo podrobno pove, opiše, kakšna je trenutna situacija in ali sta samo ta dva problema, o katerih sem govorila, ali je mogoče še kaj dodatnega.

Glede samih timov in potrebe po pediatrih je pa treba povedati, da imajo vse občine skupaj, Gorenja vas, Poljane, Železniki, Žiri, skupaj z občino Škofja Loka priznanih 3,39 timov pediatrije, skupaj z 7 tisoč 498 opredeljenih otrok, ki jih izvaja skupaj 5 zdravnikov. Poleg tega pediatrično dejavnost izvaja še 8 koncesionarjev za te občine, ki pa imajo skupaj priznanih, seveda s strani plačnika, to je Zavoda za zdravstveno zavarovanje, 1,55 tima. Tako da je v zdravstvenem domu Škofja Loka na en tim opredeljenih povprečno 2 tisoč 212 otrok. Naš cilj je, da bi – se tako smo tudi zapisali v resoluciji – dejansko vsaj do konca leta 2018 razbremenili pediatre in da bi imeli

tisoč 500 opredeljenih otrok oziroma oseb. Zaradi tega bo treba zagotoviti tudi dodatne bodisi podeljene koncesije za pediatre ali pa dodatno zagotoviti mesto pediatrov v zdravstvenem domu.

Podobno so težave tudi pri zavarovanju žensk, ker imamo zaradi migracij v zadnjih letih in odsotnosti prerazporejanja tudi tukaj premalo ginekologov na primarnem nivoju. Zaradi tega bo treba te dodatne pediatrične time zagotoviti preko razporejanja znotraj cele Slovenije. Mi bomo skušali tako preko zdravstvenega doma Gorenjske kot tudi z vidika naših pristojnosti zagotoviti in poiskati dodatne pediatre, je pa osnovno, da zagotovijo pogoje, da bo lahko tako imenovani RSK dal dovoljenje, da zadoščajo tistim minimalnim za preglede otrok. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospa Ljudmila Novak, imate besedo da zahtevate dopolnitev odgovora, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): V teh občinah se niso pritoževali nad številom pediatrov, ki delajo v zdravstvenem domu v Škofji Loki, pač pa nad tem, da ti pediatri ne morejo priti enkrat tedensko in opraviti preventivne preglede v teh občinah: Žiri, Gorenja vas in Železniki. Vemo, da je do Žirov 30 kilometrov, do Gorenje vasi in Železnikov nekoliko manj, vendar ne vidim razloga, zakaj enkrat tedensko ne bi mogli teh pregledov opravljati v teh večjih krajih, ob tako velikem številu otrok. Tukaj v ozadju je nekaj drugega. Rekli ste, da mogoče se niso dobro dogovarjali. Občine so same pristopile k obnovi zdravstvenih postaj, torej obnovi ambulate za otroke, tudi starši so pri tem sodelovali, nekateri podjetniki, in imam podatek, da so si 17. avgusta v Žireh ogledali prenovljene prostore direktorica Zdravstvenega doma Škofja Loka, vodja pediatrije, vendar ni bilo bistvenih pripomb. Torej izgovarjajo se, da prostori niso primerni, hkrati pa imam podatke, da gre za pomanjkanje pediatrov, po drugi strani pa slišimo, da se Osnovno zdravstvo Gorenjske nekako otepa specialistov pediatrije. To so izjave predsednika Razširjenega strokovnega kolegija za pediatrijo dr. Davida Neubauerja, tako da ne vem, kje je zdaj resnica in kje je problem. Pa tudi če pogledamo z zdravo pametjo, mislim da bi si ti starši zaslužili, ki so pripravljene sprejeti po 5, 6 in več otrok, da bi si zaslužili, da imajo vsaj to osnovno preventivno zdravstveno oskrbo čim bližje svojemu domu. In v teh dolinah je res veselje, koliko je otrok, prosim, da uringate, da se ta problem uredi.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc, da podate dopolnitev odgovor. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala tudi za te informacije. Bom osebno preverila,

ampak po mojem spraševanju obstaja inšpekcijska odločba, ki ugotavlja, da prostori niso primerni. To je zadnja informacija, po kateri sem jaz ... vaša pojasnitev me navdaja na to, da bom osebno povprašala, kakšno je zadnje stanje. Če ne, bom formirala, ne vem, dva, tri ljudi, da bodo osebno šli pogledati, tako kot gredo pogledati tudi preden podelimo koncesijo na sekundariju, ali je to res, kaj je na resnici. Torej, po mojih zadnjih informacijah je problem prostor, da ne ustreza pogojem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospa Ljudmila Novak imate besedo za zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru na vaše vprašanje. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Ja, jaz bi si želela razpravo o tej temi, seveda če bodo poslanci to podprli. Namreč, problem pediatrov je širši problem v Sloveniji. Nedavno smo obiskali eno bolnišnico, pravijo nimamo pediatra. Nekateri občine same štipendirajo specializante, da bi pridobili pediatra. Ni pa tudi nobenih sankcij, če nekdo je štipendiran in potem takoj ne dobi službe in gre nekam drugam, tako da vsi želijo potem biti v centru, v mestih, v Ljubljani in tako naprej. Skratka, moramo zagotavljati tudi enakost državljanov, kar se tiče zdravstvene oskrbe. In otroci so zagotovo ranljiva skupina ljudi, zato mislim, da moramo več pozornosti dati temu problemu. Zato predlagam tudi posebno razpravo in upam, da me boste poslanci pri tem podprli, saj gre za širši slovenski problem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanja.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Vlada je prejšnji teden na vaš predlog, gospod minister, potrdila projekt z ustanovitvijo še enega državnega gozdarskega podjetja. Zdaj, po mojem gre za vsaj v tem začetku za strokovno sporen, drag projekt, ki ga bo v Državni zbor prinesel predlog Zakona o gospodarjenju z državnimi gozdovi. Zakaj govorim o slabem začetku? Zaenkrat se ta projekt ustanavlja na novo, brez osnovnih, ključnih, jaz bi rekel ustanovnih dokumentov, kot je nek poslovni načrt, kot je organizacijska struktura ali pa vsaj začasna shema delovanja tega novega državnega podjetja. To so neki osnovni dokumenti, ki dajejo smernice, kako bo tak projekt deloval v prihodnje. Po drugi strani pa zasledimo, minister, vaše izjave, da bo pa ta poslovni subjekt na leto pridelal kar od 10 do 11 milijonov dobička. Zdaj tukaj po eni strani nimamo osnovnih dokumentov, po drugi strani

pa že kar vidimo, kako donosna bo ta gospodarska družba, ki bo upravljala z gozdovi. Zdaj ne vem, ali je to pavšalna ocena ali pa gre, bi rekel, za zavajanje, kako uspešno bo to poslovanje. Po drugi strani pa samo Ministrstvo za finance ugotavlja, da predlagani način financiranja nove gozdarske družbe predstavlja za slovenski proračun kar določeno finančno tveganje. Nekako se zagovarja tudi, da se zagotavlja vzpostavitev lesne verige v tem lesnem delu. Jaz bi rekel, kar veliko smo govorili sedaj že o prehrabeni verigi, pa tudi o prehranski verigi nismo uspeli, ne vem, v zadnjih petih letih vzpostaviti delovanje same prehrabene verige. Zdaj govorimo že o novi verigi, tako da kar precej besed, pa, jaz bi rekel, zelo slaba realizacija.

Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Kdaj bo dejansko začela delovati ta družba?

Glede na veliko odprtih vprašanj in tudi glede na iztekajoče ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.
Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod poslanec, zahvaljujem se vam za postavljena vprašanja. To mi daje tudi možnost, da odgovorim vsaj na nekatera odprta vprašanja, ki ste jih izpostavili. Verjamem pa, da bomo imeli na to temo še dosti pogovorov v Državnem zboru. Takoj na začetku pa naj povem, da v bistvu zdaj ustanavljamo nekaj, kar so Avstrijci ustanovili 1995, Bavarska recimo leta 2005, to ni neki unicum. Žalostno je, da smo imeli zadnjih 20 let unicum s koncesijami, ki so bile podeljene preko zakona. Tukaj mislim, da je enotno mnenje na način, da od tega država ni imela koristi, vsi drugi pa so od tega imeli korist. Tudi to moram povedati, da zakon, ki prihaja v Državni zbor, je seveda usklajen. Usklajen je z Ministrstvom za gospodarstvo, nastavki, ki so potrebni, da je tudi to ena dobra osnova za razvoj celotne verige, so notri, so njihova mnenja upoštevana. Je pa tudi usklajen z Ministrstvom za finance, tudi za njihovo zadnjo pripombo, ki je bila v celoti upoštevana, kar se tiče prednostnega reda pri Gozdnem skladu, kjer je jasno, zaradi zakona, ki sicer se izteka, na pravem mestu poplačilo denacionalizacijskih upravičencev na točki, kjer pač dobijo svojo odločbo, da je treba izplačati.

Sedaj časovnica, kar ste me vprašali, je naslednja. Zakon je že v proceduri, torej zakon je bil posredovan v sprejetje Državnemu zboru. Mislim, da je že tudi v proceduri. Ko bo zakon sprejet, Vlada sprejme akt o ustanovitvi družbe, najkasneje 30 dni od sprejetja zakona, ko je zakon sprejet, tudi Vlada imenuje prvega direktorja v obliki vršilca dolžnosti direktorja družbe, najdlje za 1 leto. Njegova naloga je tudi, da pripravi osnovne notranje akte družbe ter da dokonča poslovni načrt. Kar se tiče poslovnega

načrta, seveda Vlada ne bi mogla odločati, če ne bi imela na razpolago delovnega gradiva, ki ga je Vlada imenovala iz izhodišča poslovnega načrta. Pravi poslovni načrt mora seveda poslovodstvo pripraviti, ta izhodišča pa imajo obličnost poslovnega načrta. Vladi je to bila osnova za odločanje in iz teh izhodišč te številke, ki jih navajamo. Strokovnjaki, ki smo jim ta izhodišča poslovnega načrta pokazali, so celo povedali, da je relativno konzervativno načrtovano. Prav tako po ustanovitvi tega podjetja pride do poziva za člane nadzornega sveta. Tukaj bi rad povedal naslednje, ker je bil strah, da bo to neko podjetje, kjer bo imelo kmetijsko ministrstvo neki vpliv ali pretiran vpliv – ne bo tako. Nadzorni svet je tisti, ki ima funkcijo, ki je pomembna, nadzorni svet bo potem šel preko meril SDH, tam bo tudi kadrovska komisija in potem, ko bo skupina kandidatov prišla skozi ta merila, potem je iz kmetijskega ministrstva izbran samo 1 član nadzornega sveta. Člana imenujejo v nadzorni svet še ministrstva za gospodarstvo, okolje in finance in dva člana zaposleni. Na družbo se s 1. julijem 2011 prenese gospodarjenje z državnimi gozdovi in takrat pridejo tudi uslužbenci Sklada kmetijskih zemljišč, ki se ukvarjajo s tem skladom. Dejstvo je, da 30. 6. se steče večina koncesij, razen nekih 700, 800 hektarjev. To so tiste koncesije, ki jih na nek način brezplačno imajo slovenske šole v uporabi. Ta način bo šel potem tudi naprej. Pri samih izhodiščih poslovnega načrta je načrtovano takole, da obstaja poslovno obdobje, ki se imenuje druga polovica naslednjega leta, to je specifično, ker je samo polovica, in tukaj se bo šlo na oddajo del na način, kakršnega tudi v tem trenutku Sklad obvlada. In potem po letu 2017 in kasneje – tukaj ste tudi verjetno javno prebrali, da je kar prisoten strah dosedanjih koncesionarjev, da imajo stroje, da imajo ljudi, da imajo znanje. Potem moram reči, če imajo stroje, znanje in kompetence ni strahu. Merila bodo tako napisana, na koncu jih sprejemamo vsi skupaj, da bodo upoštewane kompetence pa tudi okoljski vtis, to pomeni seveda bližina, kar je pomembno, da ne bo straha pred tujci. Bo pa neka novost. Ta novost pa je, da bodo preko razpisa za koncesije in preko meril imele možnost, da dobijo delo, gorsko-hribovske kmetije, ki jim je treba zagotoviti dodatna opravila. Zdaj predvidevam, da tako dobim v nadaljevanju vprašanja, tako da bom potem nekaj števil, ki smo jih uporabili, povedal, videli pa boste, da je dosti konzervativno načrtovano. Torej še enkrat, Vlada je sprejemala osnutek zakona, ki ga je sem poslala na ta način, da je imela pred sabo model, ki se imenuje izhodišče poslovnega načrta, ki ima vso obličnost poslovnega načrta, vendar poslovnega načrta ne sprejema Vlada, sprejemajo ga potem organi družbe. So pa na razpolago izhodišča.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Glejte realno dejstvo je, da je sedanje koncesionarje strah, kajti vemo, da v je bilo na tem lesarskem področju na osnovi svoje dejavnosti zaposlenih okrog tisoč 500 ljudi. In dejansko se z ustanovitvijo nove gozdne družbe zamuja in dejansko so koncesionarji dobre pol leta pred potekom koncesijo v nekem negotovem stanju, ker dejansko svojo poslovno dejavnost, jaz bi rekel, da pol leta prej ne veš, kako jo boš usmeril v prihodnje oziroma po poteku koncesije, je razumljiv njihov strah in nek dvom o vključenosti v nov sistem, ki ga bo dejansko prinesel novi zakon.

Po drugi strani pa tudi upravljanje z gozdovi; kaj to pomeni za Sklad, ki mu bomo odvzeli upravljanje z gozdovi? Postavlja se vprašanje, s čim in na kakšen način se bodo poplačali še denacionalizacijski upravičenci tudi iz tega naslova, tako da tudi tukaj še ni dejanskega in pravega vprašanja.

Jaz mislim, da absolutno nikakor ne smemo dovoliti pri kakršnemkoli razpisu za opravljanje dejavnosti prihoda tujcev na ta gozdno-lesarski segment, da moramo biti toliko spretni, da zaščitimo dejansko domače poslovno okolje in da do tega absolutno ne bi prišlo. Bi pa tukaj prosil še tudi za odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Ko slišim vaše besede, sem zadovoljen, ker vidim, da podobno razmišlja. Rad bi povedal, zavedam se, da bi bilo dobro, da bi bil zakon že pred pol leta pred vami, ker bi nam omogočal nekaj več časa. Koalicijska usklajevanja so bila daljša, kakor sem si jih želel, vendar ne zaradi zlonamernosti kogarkoli. Iskali smo model, kako naj znotraj zakona naredimo nekaj, kar bodo nekateri drugi zakoni, ki so nam bili osnova, recimo, v tujini, ni tako jasno napisano, torej kako napisati, da vidimo, da gre za prvi korak v gozdno-lesni verigi. In mislim, da smo tukaj našli pravo rešitev. Mogoče pa naslednje, da boste videli, zakaj nam je pomembno, da razmišljamo o vsem. Osnova upravljanja in gospodarjenja z državnim gozdom ni to, da se državni gozdovi prenesejo na družbo, ki je sicer v 100 % lasti države in se ne more prodajati. Gozdovi ostanejo v lasti države. In državno-gozdno podjetje, da lahko opravlja in gospodari z njo, ima nadomestilo v vrednosti 20 % prihodkov. 20 % prihodkov je zelo konservativno vzeto, saj upošteva, da ne bo posek rastle. Je pa rezerve poseka do milijon pa pol, upoštevana pa je v tem konservativnem

izračunu predpostavka poslovnega načrta, da je ves čas 1,1 milijon kubikov, in samo preko tega dobimo v gozdni sklad 11 do 12 milijonov evrov. V državni proračun pride še iz dveh virov potem denar. Prvi vir je dobiček in potem davek na dobiček in do polovice dobička, ki se prilije Ministrstvu za finance, od tu govorimo potem o številki 17 do 21 milijonov potem v naslednjih letih.

Ali obstaja nevarnost, da bi naši ljudje, ki sedaj opravljajo delo, ostali brez dela, da bi prišli tujci? To je seveda tisto, kar je najbolj pomembno. Zakon omogoča, da preko meril naredimo takole, da se bo upoštevala bližina. Bližina je tisto v bistvu, kar mora biti osnova, kot drugo pa kompetence.

Če pa je kje strah prisoten, je pa upravičen naslednji, ne bomo več dovolili, da bi tisti, ki opravljajo delo v državnem gozdu, delali pod drugačnimi pogoji kakor v zasebnem. Zdaj se namreč opaža, da tudi nekateri koncesionarji, ki opravljajo delo v državnem gozdu, delajo za državo pod slabšimi pogoji, kakor delajo v nekaterih zasebnih gozdovih. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji oprava razprava o vašem odgovoru.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala.

Predlagam, da se opravi razprava o ustanovitvi nove gozdarske družbe oziroma o predlogu novega zakona, ki bo to omogočal, kajti gre za ustanovitev družbe, ki bo v državni lasti. Dejansko je financiranje te družbe usmerjeno iz državnega proračuna in tukaj je odprtih še precej vprašanj. Zaradi tega predlagam, da se opravi javna razprava, da se dejansko odgovori na vsa odprta vprašanja, ki jih je kar precej, tudi področje je dokaj široko in bo kar pomembno vplivalo na ves poslovni subjekt, na celotno gozdarsko-lesno verigo, dejansko od poseka do samega porabnika kakršnegakoli izdelka iz lesa. Predlagam, da se opravi javna razprava.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak, ki je odsotna.

MARJANA KOTNIK POROPAT: (PS DeSUS):

Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lepo pozdravljeni ministrici, kolegice in kolegi!

Želela bi postaviti vprašanje v zvezi z oskrbnim dnevem, katerega cena je kar visoka v domovih za starejše v naši državi. V povprečju je bilo lani treba za en oskrbni dan plačati 44,47 evra. Za najcenejšo oskrbo, torej v domovih, kjer bivajo starejši, ki so še pokretni, ki sami zase

poskrbijo, ki živijo v prostoru, kjer imajo sostanovalca, in v tem prostoru nimajo kopalnice in WC, se gibljejo cene od 476 do 802 evra mesečno.

Iz letnih poročil, ki jih ti domovi predstavijo, ugotavljamo, da nekateri domovi kujejo tudi visoke dobičke. Samo 12 od vseh 42 javnih domov se je v presežek v lanskem letu nateklo 5,5 milijona evrov. Ob vedenju, da varovanci oziroma njihovi svojci in lokalne skupnosti prispevajo dve tretjini deleža, ostali del pa Zavod za zdravstveno zavarovanje, je težko sprejeti dejstvo, da se iz tega naslova kujejo dobički. Že leta država takšne dobičke domov dovoljuje, in to je problem. Mislim, da ni treba posebej ugotoviti, kdo in kako je prikrajšan zaradi tega. Kot se da razbrati iz teh dobičkov, posamezni domovi za starejše gradijo nove domove – slišali smo za alarmanten primer na Ptuj – oziroma obnavljajo obstoječe, kljub temu da je amortizacija že vračunana. Ob dejstvu, da prejema polovica upokojencev zelo nizke pokojnine, govorimo o 600 evrih, kar je na pragu revščine, je takšna politika problematična.

Spoštovano ministrico sprašujem:
Kako ona vidi ta problem?

Posebej zato, ker je v ustavi deklarirano načelo socialne države in teh zadev ne bi smeli tolerirati. Ker je zadeva problematična širše, bi želela, da ministrica na naslednji seji javno odgovori na to vprašanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Na vaše vprašanje bo ministrica odgovorila na naslednji seji.

Gospa Nada Brinovšek bo postavila poslansko vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem v dvorani! Spoštovana ministrica!

V zadnjih letih so v Sloveniji vse pogostejše vremenske ujme, vemo, to so suša, žled in poplave. Skoraj vsako leto imamo v jesenskem času tudi poplave, ki pa, moram reči, povzročajo veliko skrbi predvsem tistemu delu prebivalstva, ki živi ob vodotokih, poleg tega pa prinašajo tudi veliko finančne in materialne škode. Za odpravljanje posledic poplav, kot nam je znano, nam zmeraj primanjkuje sredstev. Znano je pa tudi dejstvo, da marsikdaj ta sredstva tudi niso porabljena učinkovito. Da se tu sploh ne dotikam oziroma omenjam uradnih postopkov, ki so dostikrat tudi zelo počasni in zapleteni. Znano je tudi, da imamo na tem področju kar precej študij, ampak do izvedbe na terenu pa nikakor in nikakor ne pride.

Res je, da ravno sedaj v tem času ministrstvo po Sloveniji pripravlja in izvaja različne seminarje na to temo, se pravi na temo poplavne varnosti, ampak te vaše razprave oziroma posveti so nekako bolj splošne narave. Na lokalni ravni pa, moram reči, da pričakujemo

neke konkretne odgovore in seveda predloge, ki so povezani z odpravo oziroma s samo poplavno varnostjo na lokalni ravni.

Ravno s tega stališča se je v Zgornji Savinjski dolini imenovala civilna iniciativa, ki skupaj z vsemi sedmimi župani zgornjesavinjskih občin želi ministrstvo pač opozoriti na ta problem, predvsem na zelo zelo perečo problematiko poplav, ki ste tičejo zgornjega toka reke Savinje z njenimi pritoki. Moram reči, da ta reka s svojimi pritoki vsako leto povzroča poplave in tudi ogromno materialne škode.

Pristojne institucije vse doslej niso reagirale na opozorila županov in iniciative. Znano je pa tudi, da ni rednega vzdrževanja vodotokov, država pa o koncesijah za kontroliran odvoz gramoza iz Savinje nikakor ne slišati.

Glede poplavne varnosti prebivalcev, ki živijo v zgornjem toku reke Savinje, me zanima predvsem:

Kakšni so načrti in aktivnosti ministrstva glede samega izboljšanja poplavne varnosti?

Za odgovor se, ministrica, že vnaprej zahvaljujem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJČEN: Hvala, spoštovana podpredsednica.

Mislím, da vsi v tej dvorani delimo z vami to dejstvo, da ko je deževje napovedano, nas presune skrb, ali bodo naši vodotoki uspeli vsi vodo odpeljati mimo nas ali nam grozijo poplave. Priznam, da prejšnji teden je bilo gledanje tistih posnetkov iz Italije in iz sosednje Hrvaške res, vsaj zame, izredno stresno. Namreč, v tem podnebnem pojavu neviht je zelo kratka ločnica, ali je to pri nas ali sosednjih državah, in seveda je, kot so kazali posnetki, bilo stanje izredno. Res je, da glede klimatskih sprememb nam narava dokazuje, da je močnejša kot mi, res pa je tudi, da nam pri vodah narava dokazuje, da je močnejša, kot smo ljudje. To pa ne pomeni, da k izvajanju zmanjševanja protipoplavne varnosti ne pristopamo.

Trenutno so v javni razpravi, torej tudi po območju Slovenije, ukrepi načrta upravljanja z vodami. To je krovni dokument. Ta krovni dokument je zelo pomemben, ker kaže na to celovitost naših vod. Kakorkoli gledamo, je to cikel, torej voda v več pojavnih oblikah. Je pa res, da z načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti pa bomo prav tako na terenu skupaj z deležniki, z občinami ta načrt pregledali v naslednjem mesecu – je v zaključni fazi priprave. Večina jih bo pričakovala, seveda, ne samo območja, o tem smo že velikokrat govorili, 61 območij, prav gotovo jih bo veliko pričakovalo tudi opredelitev finančnih sredstev in kaj narediti. Moram povedati, da ta načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti zajema gradbene in negradbene posege. Negradbene – zakaj? So

območja, kjer z gradbenimi posegi ni mogoče zmanjševati teh poplav. Eno od takih območij je prav gotovo Kras, kjer se z gradbenimi posegi na žalost ne da storiti nič. Je pa res, da ob tem načrtu zmanjševanja poplavne varnosti seveda že v letošnjem letu izvajamo investicije. V letošnjem letu je pri pripravi rebalansa bilo govora o 85 milijonov evrov za vse te ukrepe, res pa je, da smo jih na Vladi zagotovili 107,4 milijona evrov – to je zame že dobra novica; namreč, najmanj 28,7 milijona evrov smo zagotovili za izvajanje javne službe in za izvajanje tistih del, ki smo jih opredelili v 185 lokacijah po celi Sloveniji. Gre za sanacije del, ki so jih poplave v preteklih letih povzročile.

Dejstvo je, da se izvaja financiranje zagotavljanja protipoplavne ogroženosti na Savinji, znotraj tega pa imamo območje občine Luče, območje Mestne občine Celje, območje občine Vojnik in pa območje občine Laško. In pa na Dravi, tam je kar nekaj teh lokacij, večina jih je pravzaprav na Koroškem.

Tako bi rekla, da se trudimo in pripravljamo dokumentacijo, kajti res je, pri izvajanju gradbenih posegov brez dokumentacije ne gre, torej morajo biti pridobljena gradbena dovoljenja. Ni nujno, da so podlaga državni prostorski načrti, če imajo občine sprejete ustrezen OPN, ki zagotavljajo izvedbo teh protipoplavnih ukrepov, gre z izdajo gradbenih dovoljenj.

Mogoče bi še rada dodala, pa ne vem, če mi bo uspelo, torej delamo tudi na sanaciji in rekonstrukciji visokovodnega nasipa v Gornji Radgoni, ta vrednost je približno 1,5 milijona. Potem so protipoplavni ukrepi ob Voglajni, Voglajna gre potem v Savinjo. Vrednost tega ukrepa je 12 milijonov 800 tisoč, občina financira 15 %, bi se pa naj ta ukrep tudi nadaljeval.

Še nekaj je teh ukrepov – v glavnem, delamo! Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Matjaž Hanžek bo postavil poslansko vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen ter ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

V Celjski kotlini se že vrsto let dogaja okoljska katastrofa, ki usodno vpliva na zdravje državljanov. Iz podatkov Ministrstva za zdravje izhajajo podatki, ki kažejo v primerjavi s slovenskim povprečjem 50-odstotno večjo obolevanje za pljučnimi boleznimi, 20-odstotno večjo obolevnost za srčno-žilnimi boleznimi, skoraj 7 % večja je pogosto rakavih obolenj in za 10 % je večje tudi statistično standardizirana starostna umrljivost. Izpostavljam leto 2004, ko je umrlo kar 30 % več bolnih za rakom od slovenskega povprečja.

Spominjam vas na 72. člen Ustave Republike Slovenije, ki določa: "Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega

življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje." Ne poznam zakona, ki bi omogočal takšno zdravo življenjsko okolje v Celjski kotlini, kot ga ugotavljajo navedeni podatki Ministrstva za zdravje. Pripominjam, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije je prepovedal gojenje vrtnin na kritično zastrupljenih območjih, ker so pridelki strupeni. Še več, uradno je ugotovljena emisija 106 tisoč kilogramov letno rakotvornih prašnih delcev PM10 in 23 tisoč 600 kilogramov letno še bolj nevarnih prašnih delcev PM2,5. S težkimi kovinami kadmijem, talijem, živim srebrom in arzenom zastrupljene zemljine so nesprejemljivo tvegane za prebivalstvo Celjske kotline zaradi prašenja in odcejanja podtalne vode. Ogroženi so vodotoki Dobje in reka Hudinja, Voglajna in Savinja, kot je navedeno v sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi C104/14.

Zato sprašujem Ministrstvo za okolje, seveda naslavljam tudi vprašanje na ministrico za zdravje, ker je to zelo povezano:

Kako nameravate izvršiti nalogo iz 72. člena Ustave Republike Slovenije, ki državi nalaga skrb za zdravo življenjsko okolje, razen ustanavljanja različnih komisij – v konkretnem primeru sanacija ugotovljenega nezdravega življenjskega okolja v Celjski kotlini?

Kako namerava ministrstvo, ki ga vodite, sanirati zemlino na območju stare in nove Cinkarne, da se prepreči prašenje in izluževanje v podtalnico strupenih kovin in nekovin?

Kako namerava ministrstvo, ki ga vodite, zavarovati vodotoke Dobje in reke Hudinje, Voglajna in Savinja ter sanirati nezakonito deponijo Bukovžlak kot izhaja iz sodbe Sodišča EU?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Mogoče bi začela, če želite, spoštovani poslanec gospod Hanžek, z zadnjim vprašanjem.

Gre za parcelo 115/1 k. o. Teharje, katero v resnici mora Ministrstvo za okolje in prostor sanirati. Dejstvo je, da po Zakonu o varovanju okolja povzročitelj plača, prav pri navozu materiala na to parcelno številko pa inšpekcijski postopek, ki je potekal kar nekaj časa, ni dal rezultatov. Torej, ni se ugotovilo, kdo je tisti, ki je na to parcelo pripeljal ves ta odpad. Seveda je naloga Ministrstva za okolje in prostor, kar pomeni, da smo po predočitvi podlag na Vladi že pridobili soglasja lastnikov zemljišč za izvedbo del na tej parceli. Imeli smo tudi sestanek z Ministrstvom za delo, družine, socialne zadeve, kajti potencialno je lahko na tej parceli – torej pod vsemi temi odpadki – tudi grobišče povojnih pobojev. Je pa res, da je razpis oziroma javno naročilo bilo že izvedeno, tako da naslednji

mesec ali pa konec tega meseca bo vzpostavljen monitoring s piezometrični vrtinami, odvisno od teh rezultatov pa bomo potem pripravili nadaljevanje postopkov, ki jih bomo tudi ovrednotili in poiskali najbolj optimalno variantno rešitev.

Zato vam na drugo konkretno vprašanje ne morem odgovoriti, ker za to ni Ministrstvo za okolje in prostor neposredno odgovorno. Razumem in se z vami seveda strinjam, da ne morejo biti samo delovne skupine in samo neki načrti in v resnici se nič ne zgodi. Zato smo na ministrstvu pripravili uredbe po IED direktivi, iz teh uredb seveda izhaja, kolikšno in kakšen obseg je lahko tega onesnaževanje. Res pa je, da v nasprotju s Cinkarno, ki je zaradi same prodaje izdelala ta prvi temeljit pregled, morajo sedaj v Celjski kotlini tudi vsa druga podjetja, Cinkarna pa mora še nekaj dopolniti, pripraviti takšna izhodiščna poročila v roku leta pa pol. Pri sanaciji Celjske kotline bo prav gotovo – sama si ne znam predstavljati, da bi bilo mogoče to urediti s kakšno uredbo, približno kot za Mežico, ampak bo treba pripraviti zakonsko osnovo, kajti delujoče delovne organizacije bodo morale sodelovati pri tej sanaciji, prepričana sem, da tudi občina in seveda tudi ministrstvo. Saj tu ne mislim ministrstva, bi rekla, izvzeti iz tega. Je pa razlika, kot sem že povedala; v Mežici je prišlo do stečaja podjetja in zaradi tega je tam ministrstvo, vlada, država prevzela odgovornost za same sanacijske postopke. V Celju je pa vsa ta onesnaženost povzročena od številnih podjetij, ni samo Cinkarna, in vsa bodo morala skupaj z lokalno skupnostjo in skupaj z državo poskrbeti, da se bi stanje v Celjski kotlini izboljšalo.

Dejstvo pa je – vsaj jaz sem prepričana –, da vi ne, ampak ko se srečujete z mnogimi, je težko postaviti dilemo, da popolne sanacije ne bo. Torej imeti idejo, da bo pa naenkrat v Celjski kotlini vse čisto, tudi to ni realno mogoče. Ne nazadnje je tudi samo onesnaževanje Celjske kotline trajalo več kot 100 let, torej bo treba tudi tak postopen proces, da se narava sama povrne v boljšo situacijo, kot je zdaj. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Matjaž Hanžek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Ministrica je prej rekla, da je bila zgrožena, prizadeta, ne vem, katero besedo je uporabila, ko je gledala poplave. Lepo. Pač, vidimo, kako poplave nekaj uničujejo, tukaj pa so takšne stvari, ki se jih ne vidi, pa morda uničujejo zdravje in življenje še mnogo bolj kot marsikakšna povodenj, – da ne boste mislili, da podcenjujem – in ki gre. Bom raje tukaj nekaj stvari mimogrede povedal, da bom poskušal sliko narediti iz tega, ker kakšnega posebnega odgovora – razen, da se razmišlja, da se išče krivce, da se išče tiste, ki bodo, pa gredo v

stečaj, pa se še ve – v glavnem nisem dobil. Vsekakor v ustavi piše, da je država odgovorna, država pa kar naprej išče nekoga drugega, ki bo namesto nje naredil.

Na primer, bel prah na strehi Cinkarne ni pecilni prašek, temveč rakotvoren TiO₂. V tretji točki direktive 2004 in tako naprej piše: "Znanstveni dokazi kažejo, da so arzen, kadmij, nikelj in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki človeku genotoksične, rakotvorne snovi in da ni mogoče določiti praga, pod katerimi te snovi ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi. Na zdravje ljudi in okolje vplivajo s koncentracijami v zunanjem zraku in usedlinami."

Lahko naštevam še mnogo stvari, ki to sliko kažejo. Med drugim bi, recimo, kot izjemno neodgovoren odnos omenil približno 500 kubičnih metrov strupenih snovi, navoženih v park v Celju, sredi mesta, kjer se igrajo otroci, kjer je že pred letom in pol Zavod za zdravstveno varstvo ugotovil, da je to treba odstraniti – in seveda tega nihče do zdaj še vedno ni naredil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Bo odgovarjala. Dopolnilo ...

Gospa Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite, ministrica za zdravje.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.

Če dovolite, bi vseeno malo dopolnilna s podatki o umrljivosti, ker je treba pogledati vseeno malo bolj kompleksno sliko, kot jo je omenil gospod poslanec. Podatki o umrljivosti prebivalstva namreč kažejo, da je t. i. starostna standardizirana umrljivost v regiji Celje in posebej Upravni enoti Celje podobna kot povprečna v Sloveniji in celo nižja, kot je povprečna v regiji. Res pa je, da so boleznir srca in ožilja najpogostejši vzrok smrti, sledijo pa rakove bolezni, ki so na žalost celo v trendu porasta glede deleža umrlih. Se pravi, rak kot, bi rekla, vzrok za smrt.

Tveganje torej, da bo prebivalec ali prebivalca na območju Upravne enote Celje zbolel za katerikoli rakom, je primerljiva povprečnemu slovenskemu tveganju, medtem ko je celo v Upravni enoti Šentjur pri Celju za 14 % manjša od slovenskega povprečja. Je pa za občanke Celja v primerjavi s celotno Slovenija 1,2-krat večje tveganje za rak dojke oziroma pri moških za rak prostate, medtem ko pri občanah in občankah Vojnika pa za 1,5-krat večje tveganje raka prostate ter raka ust, žrela in grla, kot je to povprečje Slovenije. Seveda, med raki, ki jih lahko povzročata izpostavljenost toksičnim kovinam, se je pokazala večja ogroženost za ledvičnim rakom v občini Vojnik, znotraj naselij občine Celje in v okolici pa je tveganje ledvičnega raka večje na območju naselij Proseniško, Bukovžlak, Vrhe, Slance in Teharje.

Tako kot ste pravilno omenil, takrat IVZ oziroma sedaj NIJZ je že v začetku 90. let opozoril na nujno sanacijo zraka in vode, zato

pripravil potrebna izhodišča, celo en projekt, ena raziskava je bila narejena v tem letu, in te aktivnosti, ki jih je podpiralo tudi naše ministrstvo, so pa usmerjene predvsem v izvajanje ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Hanžek, zahteva za razpravo na Državnem zboru. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa obema ministricama.

Seveda zahtevam, da se o tem izjemno problematičnem, izjemno kritičnem položaju v enem delu Slovenije, še nekaj jih imamo, pogovorimo. Nekaj ljudi je tukaj pisalo o barbarskem dejanju navoza strupenih odpadkov v park sredi Celja. Lepo je, da me ministrica pouči o kazalcih umrljivosti – zelo jih obvladam. Sem samo ene pokazal, ki so direktno navezani. Jasno je, da je marsikdaj kakšen drug kazalec kaže manj umrljivosti, ampak tudi če je samo nekaj ljudi več umrlo zaradi zastrupljanja ozračja, je to alarm. Poleg tega, že sami ste priznali, že pred 20 leti so strokovnjaki opozarjali na strupene odpadke. O tem vprašanju je, kolikor vem, poslansko vprašanje v Bruslju. A bomo počakali, da bomo spet dobili iz Bruslja opomin? Mi v Sloveniji pa skušamo iskati odgovore pri tistih, ki jih ne najdemo, ki so šli v stečaj, namesto da bi država kakorkoli prevzela odgovornost, ki jo ima po ustavi.

Zato vsekakor zahtevam, da se na eni od naslednjih sej o tem pogovarjamo, o tej izjemno problematični stvari; pač, uničevanja človeških življenj se ne vidi, tako kot se vidi na televiziji ogenj ali pa voda, ampak na tiho uničuje zdravje, pljuča in človeški organizem, pa ni samo organizem človeški, tudi živalski, rastline pa se tam ne smejo uporabljati, ker so preveč strupene. Mislim, da so to dovolj pomembni in alarmantni kazalci, da je treba hitreje narediti, takoj narediti in ne čakati leta in leta, da se to naredi. Predvsem je pa to dejanje – že odnos tudi lokalnih oblasti, ne samo države, do tega, da se leto in pol ne sanira parka sredi Celja, kjer je inštitut celjski za zdravje ugotovil, da je enako zastrupljeno zemljišče, kot je tam, kjer je najbolj zastrupljeno v Cinkarni Celje, pa se eno leto in pol že čaka na odvoz in vsi se, bi rekel, izogibajo in iščejo odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Hanžek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 21. oktobra, v okviru glasovanja.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györköös Žnidar. Glede na to, da ministrice ni, se, prosim, opredelite tudi do načina odgovora.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni vsi tukaj prisotni!

Zakon o prijavi prebivališča nam nalaga dolžnost prijave stalnega prebivališča na naslovu, kjer dejansko bivamo, v roku 8 dni in prijave začasnega prebivališča v roku treh dni, če na začasnem naslovu prebivamo več kot 60 dni oziroma ne glede na trajanje nastanitve, kadar mora to po zakonu urediti stanodajalec. Tukaj mislim na turistične, gostinske in nastanitvene objekte. Podatki o prijavah stalnih in začasnih prebivališč se vodijo v registru stalnega prebivalstva, ki spada pod Ministrstvo za notranje zadeve.

Bivši poslanec gospod Černač je v preteklem letu na Ministrstvu za notranje zadeve podal pisno poslansko vprašanje, vezano na veliko število stalno in začasno prijavljenih in istem naslovu. Odgovor, ki ga je prejel, je po mojem mnenju zaskrbljujoč. Namreč, obstajajo številne lokacije, kjer je na istem naslovu, na isti lokaciji prijavljeno izredno veliko število ljudi. Največ stalno prijavljenih naj bi bilo po podatkih iz maja 2014 na naslovu Štrekljeva ulica 24, Maribor, in sicer kar tisoč 128 stalno prijavljenih in 621 začasno prijavljenih prebivalcev. To skupno pomeni okoli tisoč 750 ljudi. Zdaj pa, jaz si zelo težko predstavljam, kakšen objekt, kakšna zgradba bi morala biti, da bi v njej prebivalo skoraj dva tisoč ljudi. Žal to ni edini primer v Sloveniji, takšnih lokacij je več.

Zato sprašujem ministrico za notranje zadeve:

Koliko je podobnih lokacij v Sloveniji, kjer v stanovanjski enoti biva več kot deset ljudi? Tukaj mislim na stalno in začasno prijavljene prebivalce.

Ali ti ljudje na temu naslovu dejansko bivajo?

Se to preverja?

Če se, na kakšen način?

Če na teh posameznih naslovih ljudje dejansko prebivajo, me zanima:

Ali se nihče ne vpraša, v kakšnih bivanjskih razmerah ti ljudje živijo? In .

Kakšni so razlogi za prijavo tako velikega števila ljudi na isti lokaciji, na isti stanovanjski enoti?

Ministrico bi prosila za ustni odgovor na prihodnji seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila poslansko vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Ministrica!

Iz bližnje preteklosti je znan tako imenovani primer dečka Reneja, ki je javno nekako razgalil problematiko napotitve zdravljenja v tujini. Takrat je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zavrnil operacijo oziroma zdravljenje v tujini z

obrazložitev, da v Sloveniji še niso izčrpane vse možnosti za zdravljenje. Fantek je trpel zaradi prirojene deformacije noge. Po takrat javno znanih podatkih so slovenski ortopedi predlagali amputacijo noge. Zaradi požrtvovalnosti družine, ki ni izgubila upanja in se predala kolesju sistema, in predvsem dobrodelnih državljanek in državljanov se je Renejeva zgodba končala srečno; deček danes že teka za nogometno žogo.

Omenjeni primer je le dodatno razkril anomalijo sistema, s katerim se dnevno srečujejo državljanke in državljani. Državljanji se sprašujejo, koliko časa bomo še imeli sistem, v katerem so državljani za optimalno zdravljenje primorani povoziti lastno dostojanstvo, se za pravico boriti z izpostavljanjem in prosjačenjem v javnosti, si pomagati z različnimi dobrodelnimi akcijami, z zbiranji zamaškov in podobnimi načini za pridobitev potrebnih sredstev za učinkovito zdravljenje v tujini. Še toliko bolj to sprašujem, kajti govorimo o otrocih – je sploh še omogočeno oziroma zagotovljeno optimalno zdravljenje v državi?

Širša dimenzija tega problema se vidi takrat, ko ugotovimo, da je pri napotitvah za zdravljenje v tujini enak problem, kot ko govorimo o primerih, ko je prišlo do tako imenovanih zapletov v samem procesu zdravljenja. Se pravi, ko pride do poškodb v samem postopku zdravljenja in se zgodijo nepopravljive posledice oziroma posledice, ki bi jih bilo mogoče nekako popraviti ali celo odpraviti v tujini, pa enako postopa zavarovalnica in enostavno zdravljenje v tujini zavrne.

Zato vas, ministrica, glede na znana dejstva, obedve veva, da sva o tem že nekako razpravljali ne samo na seji odbora, zastavila sem vam tudi že dve vprašanji.

Zanima me:

Kaj boste konkretno storili, da bo v skladu z Ustavo Republike Slovenije, v skladu s konvencijo o človekovih pravicah in dostojanstvu in tudi o zagotavljanju zdravljenja storili, da tovrstnih zadev ne bomo več srečevali v državi?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovane poslanke, poslanci, podpredsednik, spoštovana poslanka!

Hvala za to vprašanje. Res je, kot ste omenili, smo se že pogovarjali na to temo, ampak naj bo na začetku vseeno še enkrat ponovno povedano in kakor je bilo tudi že odgovorjeno v pisnih poslanskih vprašanjih, da je napotitev na zdravljenje v tujino, kot so vse ostale pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, v pristojnosti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in ne

Ministrstva za zdravje. Ob odločanju o pravici do načrtovanega zdravljenja v tujini, je seveda Zavod za zdravstveno zavarovanje dolžan upoštevati veljavno zakonodajo. Tukaj mislim predvsem na veljavni Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

V primeru uveljavljanja pravice do načrtovanega zdravljenja v tujini, kadar so v Sloveniji izčrpane vse možnosti zdravljenja in je z zdravljenjem utemeljeno pričakovati ozdravitev, izboljšanje ali preprečitev nadaljnjega slabšanja tega stanja, je v večini primerov razlog za zavrnitev napotitve na zdravljenje v tujino dejstvo, prvič, da vse možnosti zdravljenja v Sloveniji niso izčrpane, druga možna zavrnitev je, kadar oseba uveljavlja storitev, ki na žalost ni krita iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. V postopku odločanja o tej pravici Zavod za zdravstveno zavarovanje o izčrpanosti zdravljenja v Sloveniji pridobi mnenje konzilija terciarne ustanove, se pravi, najvišje strokovne institucije v Sloveniji, ki je potem podlaga za odločitev, ali je zavarovana oseba upravičena do zdravljenja v tujini ali ne. Če je žal mnenje tega konzilija tako, da bodisi v Sloveniji niso izčrpane vse možnosti, zavarovana oseba v tem primeru ni upravičena do zdravljenja v tujini, sicer pa zavod tako zdravljenje odobri. In tako ravna tudi v praksi.

Zavarovana oseba pa lahko zaprosi za napotitev v tujino tudi, če se zgodi, da je pri vpisu v čakalni seznam določena čakalna doba, ki presega najdaljšo dopustno čakalno dobo, ali pa ni v Republiki Sloveniji drugega izvajalca, ki bi opravil enako kvalitetno ustrezno zdravstveno storitev v okviru razumnega časa. Seveda se v tem postopku ponovno ugotavlja, ali je datum, ki je bil določen zavarovani osebi pri izvajalcu zdravstvene storitve, v okviru te najdaljše dopustne čakalne dobe. Če se ugotovi, da ta ni v navedenem okviru in da v Sloveniji ni razpoložljivega izvajalca, se seveda v takem primeru osebo napoti na zdravljenje v tujino. Če se ugotovi, da datum, ki je bil določen zavarovani osebi pri izvajalcu zdravstvene osebe, in da ni v okviru najdaljše dopustne čakalne dobe, pri čemer je potrebno upoštevati razumni čas, potem tudi v takem primeru zavod ugotovi, da je potrebno mnenje konzilija in se potem na osnovi tega konzilija odloči, ali napoti to zadevo na zdravljenje v tujino ali ne.

Zavarovane osebe lahko pravico do načrtovanega zdravljenja v tujini uveljavljajo na podlagi direktive Sveta in Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov. Predhodna odobritev zavoda pa je, in na tej podlagi, potrebna zgolj v primeru bolnišničnih zdravstvenih storitev, ki vključujejo prenočitev zavarovane osebe in druge zdravstvene storitve, ki zahtevajo visoko specializirane in drage medicinske infrastrukture. Bo pa moč ob predlogu sprememb zakonodaje debatirati in predlagati tudi kakšne druge rešitve.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Anja Bah Žibert, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ministrica, hvala lepa za vaš odgovor. Zelo vesel sem, da ste tukaj javno povedati, kaj so razlogi za to, da pride do napotitve zdravljenja v tujino.

Primer, o katerem govorim in ga vi poznate, kajti pri vas sem bila bolj konkretna – tu, ker gre za javno zadevo, ne želim izpostavljati imena 12-letnega dečka –, pa je, spoštovana ministrica, da je konzilij dal pozitivno mnenje. Na podlagi pozitivnega mnenja, se pravi, da so v Sloveniji izčrpane vse možnosti za uspešno zdravljenje, je zavarovalnica zdravljenje v tujini ponovno zavrnila. In to z obrazložitvijo, da ni sprememb od začetka nastalega problema. Seveda ga ni! Deček ima trajno poškodbo. Deček, ki prehaja v dobo, kjer bo še kako pomembno za njegovo nadaljnje razvijanje v neko osebo, ki bo lahko kljubovala vsem izzivom v družbi. Ministrica, to je samo dokaz, da nekaj močno ne štima.

Zakon poznam, poznam tudi dobro 77. člen in tam vam jasno tudi govori o tem, da je treba sredstva nadzirati. In vi to lahko. Zavarovalnica ima na eni strani dobičke, na drugi strani pa ne poskrbimo za otroke, ki bodo lahko zaradi posledic, ker jim ne pomagamo pravočasno, to državo stali mnogo mnogo več, kot stane zdravljenje oziroma napotitev zdravljenja v tujino. O tem govorim.

Prosim za odgovor, glede na to, da ste pojasnili, kdaj gre za zdravljenje v tujini, in glede na to, da je konzilij dal pozitivno mnenje, zavarovalnica pa ga ne upošteva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Odgovorila bo ministrica Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.
Podrobnosti tega primera ne poznam. Tudi konkretno ne tega mnenja konzilija. Če je temu res tako, je potem zavod ravnal protizakonito in protipravno in vam lahko zagotovim, da bom preverila.

Bi pa rada videla podrobnosti, če je temu res tako, ker če je to – ali je to prvo mnenje konzilija ali je drugo. Ker zakon mora veljati za vse. Ampak, saj pravim, to bom potem naslovila na Zavod za zdravstveno zavarovanje in če je treba, boste dobili tudi podroben pisni odgovor. Dvomim pa, da bi se to v tem primeru res tako zgodilo, da ena javna institucija, to je javna blagajna, ki plačuje naše storitve, ne bi spoštovala zakona in ne bi spoštovala mnenje najvišjega strokovnega organa, to je konzilija terciarne dejavnosti za tovrsten primer.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Anja Bah Žibert zahtevate razpravo na Državnem zboru?

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala, predsedujoči
Ne, ne bom zahtevala razprave. Bi pa želela samo, da mi pač ministrica ta odgovor, ki ga bo pridobila, potem tudi poda. Glede na to, da je izvid konzilija maksilofacialne kirurgije pozitiven ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Prosil bi vas ... Samo zahtevate lahko ...

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Samo da končam ... Ker je gospa povedala, da bo poizvedela. Ministrica je odgovorila, da bo poizvedela ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Nadaljevanje je namenjeno temu, gospa ...

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ja, in jaz moram sedaj pač povedati, zakaj ne bom predlagala javne razprave, ker ser mi zdi korektno do ministrice, da ima možnost, da zadevo preveri in pridobi končne podatke. Za to gre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Danijel Krivec bo zastavil vprašanje ministru brez resorja, pristojnemu za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospodu Gorazdu Žmavcu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav ministricam in ministrom!

V skladu s Poslovníkom bom postavil poslansko vprašanje ministru za Slovence po svetu in zamejstvu gospodu Gorazdu Žmavcu v zvezi s projektom usposabljanja arhivarjev ter evidentiranjem in urejanjem arhivskega gradiva v slovenskih društvih, ki je bilo predstavljeno slovenskim društvom nekje v začetku septembra. Ta projekt pa na proračunski razpravi pred kakšnimi desetimi dnevi na Komisiji za Slovence po svetu in v zamejstvu ni bil predstavljen s strani ministrstva.

Kot vemo, je glavna naloga Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ohranjanje slovenske narodne zavesti med Slovenci, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije. Med zelo različnimi načini, kako to dosežati, pa ima prav posebno mesto arhivska dejavnost. Urejen spomin na preteklost je predpogoj za uspešno prihodnost slovenskih skupnosti po vsem svetu. Urad je že v preteklosti za ta namen v sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije kot osrednjo slovensko arhivsko ustanovo organiziral več seminarjev za arhivarje slovenskih društev z vsega sveta. Rezultat so odlično urejeni arhivi v Torontu,

Sydneju, Melbournu in še kje. Na uradu pravijo, da se zavedajo, da stanje že zdaleč ni tako, da bi lahko počivali na lovorikah. Dvomijo namreč, da so vsa društva na pravi način uredila, da hranijo in tudi digitalizirajo svoja gradiva na enak ali pa vsaj približno poenoten in pravilen način. V nadaljevanju v tem predlogu za ta projekt pravijo, da se je v preteklosti izkazalo, da je na seminarju v Sloveniji pridobljeno znanje izjemno težko prenesti v prakso v lasten arhiv.

V skladu s temi izhodiščnimi ugotovitvami predlagajo, da se preide k nadgradnji in projektu, ki bo pomagal urediti arhive in na nek način na terenu svetovati, kako urediti arhive v skladu s stroko in ostalimi arhivi. Za ta namen naj bi, in to potrjeno, v arhive slovenskih društev v prihodnjih nekaj mesecih in letih odhajale skupine dveh do treh oseb, ki bi jih sestavljal arhivist iz arhiva, nek študent in verjetno nekdo z urada. S takšnim projektom in pristopom bi dosegli večji učinek kot s seminarji in ob tem dosegli še druge vsestranske koristi, piše v tem gradivu. Zato sprašujem ministra:

Kaj je namen projekta in kaj je razlog, da ne boste nadaljevali tako kot do sedaj z izobraževanjem?

Zakaj se predvideva obiske arhivov po terenu?

Glede na to, da ni bilo predstavljeno:

Kako bo to financirano?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister Gorazd Žmavc.

GORAZD ŽMAVC: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec Danijel Krivec, zahvaljujem se vam za to vprašanje, ker mislim, da kot poznavalec razmer dejansko odpirate teme, ki so zelo pomembne za delovanje našega urada s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Predvsem odpirate temo tega projekta usposabljanja arhivarjev ter evidentiranje in urejanje arhivskega gradiva v slovenskih društvih.

V celoti se strinjam z vami, da brez zgodovinskega spomina ni prihodnosti, sploh pa brez urejenega in strokovno urejenega zgodovinskega spomina. Temu dajemo poseben poudarek tudi pri našem delu in naših aktivnostih tudi v naslednjih letih na našem uradu. Moram pa reči, da je bilo do zdaj praktično v uradu v preteklih letih, tudi v sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije, organiziranih več seminarjev, to je bilo v letih 1999, 2004, 2008. Rezultati so bili v tem, da so bili v tistem času urejeni arhivi tudi v Torontu, Sydneyu, Melbournu in še kje, vendar pa marsikatero društvo s svojim gradivom ne ravna na pravilen in poenoten način. Arhivsko gradivo tudi nenehno nastaja na novo, tako je nujna tudi kontinuiteta. Kot rečeno, so bili seminarji sicer koristni, vendar pa so se na njih začeli pojavljati v veliki meri isti ljudje, hkrati pa smo skupaj

ugotovili, da je tako pridobljeno znanje izjemno težko prenesti v prakso; se pravi, v posamezne arhive. Nezanemarljiva pa je bila tudi cena teh stroškov, ki so segali tja med 30 in 40 tisoč evrov.

Zato smo na podlagi vseh teh indecev in zaznav in tudi razprav, tudi na predlog – oziroma bom rekel – radi organizirali posvetovanje tudi z vodstvom Arhiva Republike Slovenije v letošnjem letu, kjer smo na nek način predlagali nov pristop; torej, da strokovnjaki arhivske stroke pridejo na sam teren, k samim društvom. Osnovni načrt je pravzaprav, da se na teren v prihodnjih mesecih in letih napoti arhivist iz Arhiva Republike Slovenije, po potrebi še kakšen asistent, ampak cilj pa je, da se pravzaprav ob obisku arhiva na licu mesta ugotovi fizično, tehnično stanje določenega arhiva, obstoječ sistem hranjenja in tako dalje. Svetovati članom društva, kako čim bolj smotrno in v skladu s stroko ohraniti, urejati in popisovati ter tudi digitalizirati arhivsko gradivo, hkrati pa bodo tudi konkretno pomagali pri urejanju arhiva na samem mestu.

Glede tega smo se odločili, da smo tudi z društvom oziroma z Arhivom Slovenije podpisali dogovor o sodelovanju pri skupnem projektu evidentiranja arhivskega gradiva Slovencev po svetu v septembru tega leta, kjer smo si nekako zastavili te medsebojne naloge. Vendar pa v tem projektu in v tem dogovoru, ki ga ... In na osnovi tega smo poslali tudi pisno posameznim društvom, za kar smo dobili tudi dosti pozitivne odgovore glede te pobude in na osnovi teh pobud ali pa odgovorov bomo skupaj z Arhivom Slovenije skušali sistematično pristopiti k planu realizacije teh projektov. Vendar pa, spoštovani poslanec, mi s tem projektom pa s tem dogovorom ne izključujemo možnosti seminarjev, ampak morda bi šlo lahko tudi za kombinacijo, vendar v praksi uvajamo še ta dodaten del dela arhivarjev, strokovnega dela arhivarjev direktno na posameznih društvih, ker mislimo, da bi to pomenilo na dolgi rok sistemsko in bolj učinkovito reševanje tega vprašanja, ki je zelo pomembno za Slovence po svetu in v zamejstvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministru za ta prvi del odgovora.

Saj na nek način se lahko strinjamo, da je tak projekt tudi koristen, zanimiv in ima mogoče neke koristi, vendar sem tudi vprašal, zakaj ta stvar ni bila predstavljena komisiji, ker gre vseeno za nek nov pristop.

Glede na to, da govorite o vsestranskih koristih, bi po mojem na komisiji poslanci bili tisti, ki bi z veseljem prisluhnili, kakšne vsestranske koristi tak projekt prinaša, predvsem pa bi rad želel

slišati tudi glede finančnih obveznosti, kajti proračun bo v kratkem sprejet in če gre za nek nov projekt, lahko to pomeni, da se bo na drugih postavkah, ki so že tako ali tako okrnjene glede programov zamejstva, lahko zadeva še znižala. Vi govorite pri tem projektu o stroških, ki naj bi bili razdeljeni po ključu, vendar kot vidim v tem gradivu, gre za stroške predvsem Urada za Slovence v zamejstvu, ki krije stroške prevoza arhivista in študenta in tako naprej. Nikjer ni videti, kaj bi arhiv oziroma drugi partnerji v projektu participirali. Predvsem me moti to, ko govorite o vsestranskih koristih, govorite o eni točki, da arhivi bodo ob pomoči arhivistov iz Slovenije takoj ustrezno preurejeni – dopolnjeni in tako dalje. To lahko pomeni marsikaj, lahko se smatra tudi, da bo nekdo, bi rekel, iskal nekatere dokumente, ki bodo potem vprašljivo shranjeni, če smo malo hudomušni. Hočem reči, navedbe nekaterih vsestranskih koristi niso ravno najbolj korektne.

S tega naslova bi rad slišal malo več:

Kaj se s tem pojmom vsestranske koristi in preurejanjem in dopolnjevanjem arhivov v tej dikciji razume?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister gospod Gorazd Žmavc.
Izvolite.

GORAZD ŽMAVC: Spoštovani poslanec, z vami se strinjam, da je v celoti morda kak stavek, ki je morda nekorekten, ampak govorimo predvsem, da je treba proučiti možnosti, ki bi dale neke nove rezultate. Vendar se pa strinjam z vami, da na komisiji še nismo odprli teme, ker dejansko po proučitvi tega odgovora, ki ga bomo dobili tudi s terena, strani družtev, bomo na naslednji seji dejansko prišli s planom, ker smo vam tudi obljubili še razrez, in bomo vključili to znotraj lastnih proračunskih sredstev, kar je pomembno. Vendar pa tukaj tudi sporazum, ki ga imamo z arhivom države, mislim, da naredimo stroške; oni z zaposlenimi, mi pa s stroški nekih obveznosti. Vendar, to bomo videli šele na osnovi plana, ki bi ga postavili za naslednje leto in tudi predstavili to strukturo stroškov.

Tako bomo temu sledili in dali tudi pravočasno informacije. Vendar pa osebno menim, da se bomo držal čim bolj stroke in navodil in aktivnosti, ki bi jih vodili z arhivom in to strokovno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravko Počivalšku ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovani minister za gospodarstvo, spoštovani minister za kmetijstvo!

Vlada Mira Cerarja se je odločila, da turizem je strateška panoga v Sloveniji, tudi iz strategije o upravljanju državnega premoženja je razvidno, da Vlada na visoko mesto postavlja turizem, v nekaterih pogledih tudi turizem v državni lasti. Dejansko turizem predstavlja približno 13 % bruto domačega proizvoda. V Sloveniji že od takrat, ko je bila v bivši Jugoslaviji, pa od osamosvojitve so se nekako omenili trije biseri – Bled, Postojnska jama in Lipica. Slednja je pred bankrotom, pred stečajem. Dejstvo je, da je Lipica razdeljena med tri ministrstva – a je temu tako? In seveda, glavno vprašanje za oba dva ministra:

Kaj boste z Lipico naredili?

Imamo subjekt Javni zavod Kobilarna Lipica in imamo družbo gospodarsko Lipica Turizem. V zadnjih dneh smo lahko brali v časopisih, da se dejansko tudi država zame, bi rekel, nelogično obnaša, kajti Lipica Turizem je sklicala skupščino in na to skupščino nobenega od lastnikov ni bilo.

Glede na to, da je Lipica Turizem v upravljanju SDH, bi lahko rekli, da se posredno štiri ministrstva v državi ukvarjajo z Lipico. Lipica je pa ena kalvarija. Z eno besedo bi lahko opisali: tudi sramota za Slovenijo, kaj se dol dogaja. Dejansko, kot sem že prej rekel, od leta 2007 Lipica Turizem, gospodarska dejavnost, izvaja izgubo.

Kaj bosta kot ministra naredila na temu področju?

Po nekaterih informacijah bi Vlada morala odločitev o Lipici Turizem sprejeti že v mesecu marcu: ali se odločiti za dokapitalizacijo ali se odločiti za stečaj.

Spoštovana ministra, pričakujem zelo konkretne odgovore:

Kaj bosta naredila danes oziroma kaj bosta naredila jutri?

Zaradi česa je stanje v Lipici takšno, kakršno je? Ali kot ministra čuti za to tudi odgovornost?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister gospod Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci, spoštovani gospod poslanec!

Poslanstvo Kobilarne Lipica je reja lipicanca in ohranjanje in razvoj kulturne in naravne dediščine, zato je bila kobilarna oziroma območje kobilarne proglašeno za spomenik državnega pomena. Vendar pa je treba ta ogromen potencial izkoristiti tudi v gospodarske namene, to je naše stališče. In sicer, ocenjujemo, da je za učinkovito izvajanje poslanstva Kobilarne Lipica ključnega pomena usklajeno delovanje in razvoj vseh spremljajočih

turističnih dejavnosti in učinkovito izkoriščanje poslovnega potenciala tega področja. Ta mora zagotavljati del sredstev za varovanje primarnih vsebin, del pa tudi za izvajanje in razvoj vseh ostalih gospodarskih ali pa, če hočete, turističnih dejavnosti. Danes imamo pa situacijo, da ta del niti sam sebe ne uspe preživeti oziroma je pred stečajem.

Zaradi navedenega je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo že predlagalo in se tudi opredelilo do stališča, da mora Lipica postati enovita in celovita organizacija kot enotna turistična destinacija, ki pa je že sedaj svetovno znana kot ena najlepših v Sloveniji. Tudi zato – in to je bil eden od razlogov, da smo se na ministrstvu odločili podpreti s 5,6 milijona evrov evropskih sredstev za razvoj turizma, investicije v infrastrukturni del v Kobilarni, ki pa služijo prvenstveno, skratka celotni Kobilarni, ampak znotraj tega turizmu.

Zaradi odločitev v preteklosti imamo sedaj za območje Kobilarne Lipica pač več poslovnih subjektov, kar mislimo, da ni dobro. Slovenski državni holding je pripravil 4 različne scenarije glede možnosti nadaljnega poslovanja družbe Lipica Turizem. Mi imamo stališče, da sta možni samo dve varianti, in sicer ali ponovna združitev obeh subjektov, kjer bi se potem opravljali obe dejavnosti, ali pa četrta varianta Slovenskega državnega holdinga, ki govori o tem, da Lipica Turizem prevzame trženje in promocijo vseh delov, se pravi za celotno področje skupaj.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je že do sedaj vse predloge resornega ministrstva – skratka na njih imelo svoje stališče in smo prepričani, da bo Vlada Republike Slovenije sprejela najbolj optimalen in dober predlog za rešitev za obe zadevi, za družbo Lipica Turizem kot tudi za Javni zavod Kobilarna Lipica oziroma za celotno območje Lipice. Verjamem, da bomo to storili v zelo kratkem času.

Seveda pa je treba povedati še eno najbolj pomembno zadevo. Za kakršnokoli rešitev na področju Lipice pa moramo imeti ustrezne kadre, ki bodo znali upravljati in voditi destinacijo Lipica na način, da se bo zagotovilo izvajanje osnovne dejavnosti in za rast in razvoja gospodarskega dela Lipice, to je turizma. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Dejan Židan, mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči. Gospod poslanec, poslanke in poslanci!

Kakor ste pravilno povedali, na lokaciji je več dejavnosti, najpomembnejša je seveda Kobilarna, ki tudi upravlja večino lokacije, tu pri Kobilarni pa moram reči, da sem vesel, da gre dosti stvari na boljše. Ob teh investicijah, ki so bile že navedene, je tisto, kar je najbolj pomembno, da raste prodaja produktov, ki jih Kobilarna trži in so vedno večji del tržnih

dejavnosti. Če povem samo podatke za letos, letos je do konca septembra obisk najvišji v zadnjih desetih letih, recimo, če te vrste primerjamo. Samo kobilarno si je ogledalo 68 tisoč obiskovalcev, šolo si je ogledalo slabih 30 tisoč, voženj s kočijo je bilo 3 tisoč 900, ostalih produktov, ki jih je mnogo, pa je koristilo 5 tisoč 700 obiskovalcev. Po načrtu razvoja Kobilarne bodo te številke šle v leto 2017 na 100 tisoč, v letu 2020 pa na 130 tisoč.

Tudi sami se zavzemamo, da se tudi upravljanje neuspešnega Hotela Maestozo, ker govorimo o Lipici Turizmu, govorimo o upravljanju neuspešnega Hotela Maestozo, da se reši, vendar ne na račun Kobilarne. Na račun Kobilarne se je reševalo že zadnjih deset let in kadarkoli se je tako reševalo, se je to Kobilarno potapljalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Osebnega mnenja sem, da iz teh odgovorov dveh ministrov vidimo, kje smo. Mislim, da je edina zadeva, ki bi bila, je, da se ministrstva poenotijo in da zadevo na nek način združimo. Kajti minister za gospodarstvo, kakor vidim, se zaveda problema, vi kot minister za kmetijstvo vidite pa vse v nekih superlativih in govorite o najboljših rezultatih, ki jih Kobilarna Lipica dosega, mi pa po vseh medijih beremo, da je zadeva tik pred stečajem, da je zadeva tik pred propadom, vi pa pravite, da so tukaj notri najboljši rezultati.

Zakaj država ni poslala ljudi na skupščino, ki jo je sklicala Lipica Turizem?

Lahko beremo, da je država leta 2010 dokapitalizirala z državnimi sredstvi z 1,5 milijona evrov, za 880 tisoč evrov pa je bilo ugotovljenih nepravilnosti. Kdo bo za to prevzel odgovornost? Danes so bile kazenske ovadbe in 880 tisoč evrov je bilo nenamenskih sredstev porabljenih za raznorazne projekte. Lahko tudi beremo, kar ste vi, gospod Počivalšek omenili, da je ogroženih teh 5,6 milijonov evropskih sredstev, če se zadeve ne bodo uredile.

Spoštovani minister za kmetijstvo, vi ste dali tudi odgovor, da po proučitvi SDH boste predlagali določene ukrepe in predloge. To ste omenili meseca februarja, danes smo meseca oktobra. Pričakujem vaše odgovore.

In pa še po drugi strani, kakor vidimo:

Zakaj se država ne odloči, da podeli koncesijo za upravljanje?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo ...

Izvolite, mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Ti dobri podatki, ki sem jih govoril, pozabil pa sem tudi omeniti, da nam je uspelo prepričati namero sosednje države, da vpiše na svoj Unesco seznam Kobilarno in zdaj se bo šlo skupni projekt preko naše Kobilarne. Vsi ti podatki so resnični in veljajo za Javni zavod Kobilarna. Tukaj se ne govori o stečaju, tukaj se govori o razvoju in večanju tega produkta, ki je tržni produkt. Tam, kjer pa se govori o zelo slabem stanju, vendar ne samo to leto, tudi leta 2010 pa tudi pred tem pa tudi pred letom 2007, ko je prišlo do razdvojitve, pa je to, da se je tržna dejavnost, ki jo tam predstavlja Hotel Maestoso, enostavno dejavnost, ki bi morala dajati celo dodaten denar za Kobilarno, ker ima v bistvu to možnost, da živi, da dela na območju, kjer konji privabljajo obiskovalce, da namesto da bi iz te dejavnosti šel dodaten denar v Kobilarno, se je iz Kobilarne, torej iz javne službe, denar prelival v tržno dejavnost.

Jaz sem tisti, ki se v celoti zaveda, da je treba enotno tržiti ne samo Lipico kot takšno, ampak Kras kot takšen, ker zraven so Škocjanske jame, ki imajo več kot 100 tisoč obiskovalcev, tam je tudi teran in tam je tudi kraški pršut in to absolutno podpiramo.

Tisto, na kar pa opozarjam, pa je, da poslovni model, kjer je bila tržna dejavnost del javnega zavoda, je v preteklosti dokazljivo pomenil vsako leto prelivanja 100 tisoč evrov iz javnega v tržno dejavnost. To je tudi tisto, na kar je opozorilo Računsko sodišče.

Z ostalim pa se strinjam; tržiti je treba Kras kot celoto. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku ter ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Nadaljeval bom tu, kjer je mag. Pogačnik končal, ko govorimo o biserih turizma. En od, žal, vedno bolj skritih biserov je Pohorje. Moje vprašanje je v osnovi zelo kratko, ampak ga bom potem malo razložil.

Reaktivacija in revitalizacija Pohorja, kot sem mogoče to celo malo preveč učen napisal v vprašanju. Resorna ministrica in jaz veva, kako lepo je Pohorje, ker ko nisva v Ljubljani, zveva njegove obronke.

Ob dogajanju v slovenskem turizmu, ki še vedno generira eno osmino BDP, se je zlasti na našem štajerskem koncu zgodilo, da po 40 letih imate položaj, ko se z gondolo pripeljete na Pohorje, imate tam Potemkinovo vas: hoteli so zaprti, so na slabi banki, ta slaba banka je v tem kontekstu res slaba. Kot je že minister Počivalšek na Gospodarski zbornici v Mariboru opozarjal, se pač ne izvaja prestrukturiranja, določene kapacitete se preko Telekomu prodajajo,

sočasno govorimo o pomenu in razvoju turizma, o lesni verigi, sočasno imamo tudi na Pohorju neko stihijo dokaj nekontrolirane uporabe prostora s strani štirikolesnikov in enduro kros dvokolesnikov, včasih tudi zelo objestno, čeprav, seveda, zakonodaja to že omejuje, ampak se nekako v praksi ne izvaja. In da ne bo pomote, Pohorje ni le mariborska stran Pohorja. Pohorje je kar obsežno, je nek regionalni biser, ki je zaenkrat nekako zopet zaspal, odkrito povedano po, ne morem reči drugega kot nesposobnosti ljudi, ki so se tam turizem šli.

Zato sprašujem oba resorja:

Kaj boste v smeri tega naredili skupaj z lokalno oblastjo, skupaj z drugimi deležniki?

Kaj delate?

Kako bomo reaktivirali turizem?

Kako bomo Pohorje vključevali v lesno verigo?

Kako bomo rešili tudi te okoljevarstvene izzive, ki sem jih omenil?

Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci! Hvala za vprašanja, poslanec Trček.

Treba je povedati, da je velik del infrastrukture, tako žičniške kot tudi nastanitvene, bil v lasti upravljanja družbe Športni center Pohorje in z njo povezanih družb, ki pa so v stečaju.

V primeru mariborskega smučišča pa je treba povedati, da je – kakorkoli – en mali korak pa DUTB naredil tudi v tistem prestrukturiranju, o katerem smo takrat govorili. Mislim, da tudi po diskusijah z dvema ministrstvom, Ministrstvo za finance in Ministrstvom za gospodarstvo. Tako je sedaj v tem trenutku večina žičniške infrastrukture v upravljanju družbe Marprom. Tako bo smučanje na Pohorju zagotovljeno tudi letos.

Prav tako pa deluje tudi del namestitvene infrastrukture, ki je v lasti drugih družb, se pravi Terme Maribor, ki so žive, pod vprašajem pa je ostala infrastruktura, ki je bila v lasti Športnega centra Pohorje. Ta zadeva je v taki obliki, kot ste povedali, in to je stvar, ki jo mora DUTB v relativno kratkem času v smislu svojega poslanstva, tistega drugega, ne samo finančnega, razrešiti, zato ker se dela dvakratna gospodarska škoda; ne izkoristijo se potenciali, drugič pa na samih objektih, ki so temu namenjeni, se delajo zadeve v nepravi smeri.

Na stečajne postopke mi kot ministrstvo nimamo vpliva, prav tako pa nimamo vpliva direktno na odločitve DUTB. Lahko sugeriramo in to smo na nek način tudi naredili.

Glede na navedeno pa moram povedati, da mi sami direktno razvojnih načrtov za Pohorje ne delamo, jih ne bomo imeli, smo

pa v pogovorih z Mestno občino Maribor in z deležniki na tem področju izjavili in izrazili pripravljenost maksimalnega sodelovanja pri tem, da ko najdemo aktualne in za posel zainteresirane partnerje, podpremo vse njihove projekte. Kajti tudi v tem primeru vemo, da bo ta destinacija uspešna toliko, kolikor bo uspešno sodelovanje vseh deležnikov na tem področju; to se pravi privatnih, infrastrukturnih, ker je ta infrastruktura pogoj za to, da bo zadeva spodaj in zgoraj živela. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo tudi gospa ministrica Irena Majcen.

IRENA MAJCCEN: Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani dr. Trček!

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave že vrsto let izvaja revitalizacijo in reaktiviranje Pohorja. Seveda preko naših okoljskih vsebin, torej preko različnih projektov in finančnih mehanizmov v transnacionalnem projektu NATREG, se je pripravila Vizija Pohorja 2030, kjer se je vzpostavila tako potreba po revitalizaciji kot tudi po trajnostnem razvoju Pohorja. Vizijo z izvedbenim načrtom je podprlo vseh takratnih 16 županov občine, ki pokrivajo del Pohorja. V pripravo sta bila vključena tako Ministrstvo za okolje in prostor kot tudi Ministrstvo za gospodarstvo.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave skupaj s partnerjem na različnih projektih ter sofinanciranje s strani Ministrstva za okolje poskuša revitalizirati Pohorje v Projektu Alpa – sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih – to je financiranja prek čezmejnega sodelovanja Slovenija–Avstrija in se je v tem projektu tudi revitaliziral plan. Projekt Wetman se je zaključil v letošnjem letu, gre pa za ohranjanje in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji in je Pohorje bilo eno od teh lokacij.

Trenutno pa na Pohorju poteka projekt SUPORT, to je trajnostno upravljanje Pohorja in je financiran s strani finančnega mehanizma EGP, katerega cilj je izboljšanje stanja specifičnih gozdnih habitatnih tipov, mokrišč, travišč in habitatov ter povečanje sprejemanja, upravljanja Natura 2000 območij. Mogoče še kasneje kaj dodam.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Franc Trček, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ja, zahtevam dopolnitev odgovora.

To je lep primer, ker gospa ministrica razlaga, so neka sredstva, ki jih porabimo za nekaj, in potem bo vlak šel naprej. To je cela vrsta zadev, ki bi se jih navsezadnje, če nemarksistično govorim, dali tudi tržiti v nekih bolj specifičnih ciljnih oblikah turizma.

Mene zelo žalosti, prihajam iz Maribora, gospod Počivavšek svojega predhodnega šihta ve, pa sodelovanje z mojo sosedo, gospod Cink, kako kvalitetno izobraževanje imamo v Mariboru s področja turizma. Cele verige, naši dijaki, visokošolci pobirajo neko celo vrsto nagrad na tekmovanjih, sočasno pa gledamo te zaprte hotele.

Gospa ministrica je tudi povedala seveda, da vseh 16 županov načeloma izraža podporo, da se nekako Pohorje reaktivira, lastnik slabe banke je, če odkrito povem, država in mi smo tukaj, jaz sem tukaj, da opozarjam, izvršilna oblast je pa tukaj, da skupaj z lokalnimi akterji – kakršnikoli že so, nobeden od nas ni idealen – te zadeve dejansko se sprožijo in stečejo. Veste, navsezadnje pa res nisem populist v tej smeri, če se zvrnem na avstrijsko stran južne štajerske vinske ceste, je tam pol staffa, pol zaposlenih naših ljudi. In to je dobro, saj je dobro za proračun, po drugi strani je pa nekako slabo. Imamo mlade ljudi, ustvarjajo znanje, imamo Pohorce, ki so mogoče malo takšni kot jaz, komu bi iz Ljubljane bili malo runkljasti, ampak ne bi bil rad žaljiv do njih, so delavni, odkritosrčni ljudje in mislim, da si pač zaslužijo neko dostojno življenje na Pohorju.

Še enkrat apeliram, da me malo bolj razsvetlite: Kako bomo to premaknili naprej?

Hvala. Pa da mi tudi ministrica odgovori na vprašanje okrog problematike divjanja po Pohorju z vozili, ki sem jih prej omenil.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila vam bo gospa ministrica Irena Majcen.

Izvolite.

Oprostite, gospod Počivavšek Zdravko.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Najprej bi povedal to, da kakorkoli je kriza težka, v tem, kar se je zgodilo na Mariborskem Pohorju, je pa to kljub vsemu, ne leporečenje, priložnost, da bodo prišli pravi ljudje na to, da bodo infrastrukturo, ki je dobra, je zgrajena, v največji meri znali bolje upravljati, kot je to bilo v preteklosti. To je prva stvar.

Druga stvar, ki je pomembna povedati, je to, da tudi te spremembe, ki smo jim priča v DUTB, lahko razumemo v tej smeri, da se bo poslovno prestrukturiranje izvajalo v večji meri, kot se je izvajalo doslej. Pa kakorkoli to zadevo ocenjevali pri tej zadevi.

V tretje pa moram povedati, da brez tega, da bomo na licu mesta našli ljudi, ki bodo znali te zadeve peljati naprej, ne bo šlo; skratka, s strani države ne moremo ničesar oktroirati. Verjamem pa, da bo vsaka destinacija, ker bo prišlo do kombinacije med privatnim sektorjem – v tem primeru smučarskim, izredno pomembnim, tudi lokalnim, občinskim – in pa s podporo države, uspešna. To je na konec koncu čisto enostaven recept, ki si ga nismo izmislili mi, ampak ga bomo poskušali prepisati od sosedov,

ki ste jih omenili in ki zdaj zaposlujejo tiste ljudi iz Maribora in okolice, ker pač jih mi nismo znali zaposliti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, ministrica, imate besedo.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Glede na to, da je pač Pohorje pokrito z Naturo 2000, bi vseeno povedala, da je v programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020 območje Pohorja prepoznano kot eno izmed prednostnih območij s področja vlaganja sredstev za izboljšanje stanja, ohranjenosti biodiverzitete in ekosistemskih storitev. Je pa za pripravo projektov iz naslova tega operativnega programa kohezijske politike potrebno vzpostaviti regijske partnerstva, v katerih mora sodelovati upravljavec območja Natura 2000. Treba bi bilo začeti čim prej pripravljati vsebine projektov. Zavedam se, da to niso vsebine, ki so bile prikazane s strani ministra Počivalška, ampak so to vsebine glede biodiverzitete in ekosistemskih storitev. Res pa je, da morajo ti projekti imeti regijski značaj in prav na Pohorju se enakovredno vključujejo območja podravske, koroške in savinjske statistične regije, da je priprava programa zahtevna. Treba bi pa bilo nemudoma pristopiti k temu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod dr. Franc Trček, izvolite, zahtevate razpravo v Državnem zboru?

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ja, seveda! Izhajajoč iz Poslovnika zahtevam razpravo v Državnem zboru, ki, upam, da jo bodo danes odsotni poslanci iz koalicije z mojega območja podprli – sem edini opozicijski poslanec iz Maribora – tudi v luči, da se senzibilizira in te zadeve premakne naprej. Ne govorim na pamet, pa si kadarkoli upam reči, da tisti, ki ne zna na Pohorju kadarkoli imeti tisoč turistov in vsaj 60, 70 tisoč "cash flowa" dnevno, mislim, da tistim bi morali prepovedati še sprehajati se po Pohorju. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Dr. Trček.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Gospod Franc Breznik bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, najlepša hvala. Spoštovana gospa ministrica! Lahko rečem, da vprašanje, ki ga bom postavil, ga postavljam v tem mandatu prvič, v prejšnjem mandatu sem ga enkrat postavil, gre pa za

predvsem stanovanjski zakon, za problematiko in ugotovitev pravne praznine na področju upravljanja zgradb.

Naj navedem, da več kot ena tretjina slovenskih državljanov in državljanek živi v tako imenovanih večstanovanjskih zgradbah, torej blokih in podobnih zgradbah, in da urejanje, upravljanje s temi stanovanji ureja tako imenovani stanovanjski zakon. V tem primeru kot temelj tega poslanskega vprašanja postavljam problematiko, ki smo zasledili, lahko rečemo, sedaj že večkrat v Sloveniji glede zlorabe tako imenovanega rezervnega sklada. Eden izmed takih najbolj odmevnih primerov se ravno dogaja v občini Lenart v Slovenskih goricah, kjer je v letu 2014 prišlo do akutnega problema za veliko občanov te občine, ko je javnost izvedela, da je upravitelj vrste večstanovanjskih stavb v Lenartu, družba Servostan, prenehala s plačili dobaviteljem. Na podlagi tega so stanovalci teh zgradb končno ugotovili, da ta družba, prvič, ne plačuje tiste redne položnice za elektriko, toplotno oskrbo, na drugi strani so jim začeli prihajati opomini, da jim bodo izklopili, in kasneje so ugotovili, da na rezervnem skladu ni niti centa več. Naj povem, da so etažni lastniki v tem času ravno v tej družbi plačali v rezervni sklad 441 tisoč evrov in da so obveznosti do dobaviteljev, torej tiste redne obveznosti, bile v višini 291 tisoč evrov. Ta družba je potem šla v tako imenovani postopek prisilne poravnave. Na koncu ti upniki tega denarja, ti stanovalci, ki so sedaj ostali največkrat v stanovanjskih blokih, kjer je bila nujna potrebna sanacije, dograditve, zamenjave oken, zamenjave fasad ravno v času pred zimo, so ostali brez kakršnihkoli sredstev. Rad bi povedal, da zakon, tako imenovani stanovanjski zakon predvideva v 41. členu, v 42., kako poteka upravljanje s sredstvi rezervnega sklada. Nekako pa ne predvideva bistva, kaj se zgodi, če pride do neke polastitve teh ljudi, ki upravljajo s stanovanji, do tega rezervnega sklada.

Moje vprašanje se glasi:

Ali namerava ministrstvo predlagati kakršnekoli zakonske ukrepe glede spremembe zakonodaje, da bi zaščitila sredstva stanovalcev?

Ne le tako, kot po dosedanji ureditvi, ko so sredstva zaščitena le pred izvršbami tretjih oseb, ampak tako, da bodo sredstva zaščitena tudi pred nepoblaščenim in nezakonitim razpolaganjem samega upravnika, tako da jih resnično ne bo mogel uporabiti za noben drug namen kot za tistega, ki je določen v tem zakonu, in da bodo imeli stanovalci absolutno prednost pri poplačilu pred vsemi upniki. Najlepša hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Odgovorila bo ministrica gospa Irena Majcen. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani podpredsednik.

Spoštovani poslanec, gospod Breznik, o neustreznem delovanju mnogih upravljavcev tega rezervnega sklada je na žalost bilo v zadnjem času kar veliko napisanega. Priznam, na ministrstvu se tej temi posvečamo predvsem zaradi tega, ker je v resnici treba pripraviti nujne spremembe stanovanjske zakonodaje. Na nek način smo želeli pokazati, da se nacionalni stanovanjski program pri postopkih skozi Državni zbor pripelje do konca in če bi bile morebiti na podlagi tega potrebne še kakšne druge spremembe, bi tudi te spremembe vnesli v spremenjeno zakonodajo. Gre pa prav gotovo za spremembe, ki se bodo nanašale prav na upravljanje in vodenje sredstev rezervnega sklada.

Z novelo zakona želimo uvesti dodatne varovalke, poostri nadzor nad delom upravnikov, še zlasti v tistem delu, ki se nanaša na gospodarjenje in sredstva teh etažnih lastnikov. Prav gotovo želimo popraviti tudi določilo, ki govori, da če prvič, ko se sklice ta sestanek etažnih lastnikov, ni zagotovljena večina, da potem ob ponovnem sklicu pravzaprav odločajo samo tisti, ki se sestanka udeležijo. To bomo prav gotovo uredili tako, da bo ponovno odločala večina.

Je pa res, da se prav po teh negativnih izkušnjah lastniki obnašajo tudi mnogo bolj odgovorno, torej spremljajo svojega upravnika, zaupanje ni več tako brezpogojno, kot je bilo v začetku, in to je tudi na nek način zagotovilo, da do teh nepravilnosti ne bo več prihajalo v tolikšni meri kot doslej. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Breznik, izvolite, zahteva za dopolnitev odgovora.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa ministrica.

Upam, da se zavedate – in tudi del vašega odgovora, lahko rečem, me je zadovoljil, ampak drugi del odgovora je pa vseeno zelo problematičen. Lahko rečemo, da bi tudi zakon moral predvidevati določene kršitve, določene zlorabe tega rezervnega sklada. V tem primeru zakon govori o nekih kaznih, globah, če upravnik ne naredi določenih zakonskih členov in jih ne izpolnjuje – kot je, recimo, sklic etažnih lastnikov in tako naprej – v določenem času. Seveda pa ne predvideva, da bi se proti tem sklepom nekako polastil tega denarja. V tej družbi, ki sem jo izpostavil, Servostan v Lenartu, je recimo ta, ki upravlja, ta upravnik, družba, imela na istem računu, pod isto družbo, to je bila družba z omejeno odgovornostjo, lahko rečem trgovinsko dejavnost in dejavnost upravljanja s stanovanji in ta družba je nekako ta denar, tudi denar rezervnega sklada, lahko rečemo uporabljala kot neka sredstva za trgovinsko dejavnost. Ko je ta trgovinska dejavnost zašla v določene probleme, zgradili so neki novi sklad, potem je tudi ta denar

tega rezervnega sklada bil nekako tudi potem uporabljen in zlorabljen.

Lahko povem, da tudi ostali organi ne delujejo. Kot sami ugotavljate, je takšnih kršitev vse več v Sloveniji, organi pregona, kolikor vem, zelo slabo delujejo, ne preganjajo, ker v bistvu gre tudi za kazniva dejanja, lahko rečemo zlorabe, manipulacije, gre tudi za goljufije. Menim, da bi bilo treba to novelirati zakonsko, vsaj v tem delu zakona, da ti upravljavci stanovanj, rezervnega sklada, morajo imeti – je poseben postopek, ko jih lahko ta ... / nerazumljivo/ ... nekako upravljajo, izvzamejo ta denar in da je res ta denar namenjen v tistem času ... / znak za konec razprave/ ... recimo nek svet sklene, da se bo lotil neke večje investicije na nekem objektu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica, gospa Irena Majcen.
Izvolite.

IRENA MAJCCEN: Moram priznati, da se pri pripravi teh rešitev upošteva širši okvir. Je pa res, da bo priprava predloga spremembe zakona tudi v javni razpravi. Želim si, da bi nam tudi s terena prišle neke pobude ali pa vsaj na nek način prepoznavnost, da so rešitve ustrezne, potem je seveda tukaj v Državnem zboru ... Ampak ločeni računi za vsak posamezen objekt pa je – ta rešitev pa je že prepoznana kot osnovna; torej, da na enem in istem računu ne morejo biti sredstva več objektov. Res pa je, da bodo stanovalci verjetno morali tudi izmed sebe nekoga pooblastiti, da bo skupaj z upravnikom dvigoval oziroma razpolagal s temi sredstvi, kajti ta sredstva se včasih uporabljajo tudi za manjše investicije in takrat je prav, da je operativnosti tega računa zadoščeno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministrici ...

Oprostito, izvolite, zahteva za razpravo na Državnem zboru.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Spoštovana ministrica, upam, da razumete, da je potrebna splošna razlaga na podlagi Poslovnika Državnega zbora. Gre za problematiko, gre za ogroženost del teh sredstev številnih etažnih lastnikov v Sloveniji. Kot sem povedal na začetku, približno ena tretjina Slovencev, Slovencev živi v večstanovanjskih zgradbah in po mojem globokem prepričanju, prepričanju mnogih pravnikov, ki so se lotili teh problemov tako v Lenartu, kjer ta problem obravnavamo že več kot 2 leti, je, da obstaja pravna praznina in da o tej pravni praznini zakonodajalec nekako ni razmislil okrog tega, da lahko upravniki vseeno ta sredstva nekako zlorabijo in preko družb,

predvsem z neomejeno ali pa z omejeno odgovornostjo, lahko v določenih primerih ta sredstva izrabijo. Družbe gredo v neke prisilne poravnave, s strani organov pregona do teh ljudi marsikdaj obstaja neka pasivnost in nekako ljudje, tako kot zdaj v tem primeru te družbe Servostan v Lenartu, pridejo skozi uspešno prisilno poravnavo, na drugi strani pa ostaja dolg 450 tisoč evrov – recimo, samo v Lenartu, in to etažnih lastnikov, večina upokojencev, v zgradbah, ki so bile zgrajene konec 60. let prejšnjega stoletja in ki imajo poleg teh stroškov danes tudi večje stroške, recimo, preko zime za ogrevanje in tako naprej. Mislim, da je problematika zelo pereča in zelo nujna. Novela tega zakona – kljub temu, kot ste rekli, da po eni strani mora biti včasih tudi ta rezervni sklad nekako operativen, da lahko neke manjše zneske dvignemo – ravno zaradi takšnih zlorab, ki se dogajajo po Sloveniji, moramo zavarovati rezervne sklade. In zakon to mora predvidevati. Na žalost nekateri naši državljani in državljanke ne živijo po nekih načelih dobrega gospodarja, imajo tudi nekateri zglada slabe namene ali pa lahkomišelnosti kot v tem primeru. Tako bi na podlagi člana poslovnika, ki mi dovoljuje, bom zahteval javno razpravo predvsem glede pravne praznine v stanovanjskem zakonu. In tudi odgovor gospe ministrice. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Franc Breznik. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 21. oktobra, v okviru glasovanja. Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak ter ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič. Dr. Anja Kopač Mrak je odstotna. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Verjetno vsi v teh dneh spremljamo, kako se kolone beguncev in ilegalnih migrantov vijejo proti Evropski uniji, in to čez ozemlje Slovenije. To prinaša številne izzive tudi omenjenima ministroma oziroma omenjenima dvema ministrstvom, za šolstvo in socialo, ker v okviru tega sprejema beguncev, ki ga predvideva ta evropski integracijski načrt, je zelo pomembno to, kako bomo begunce, ki jih bomo v Sloveniji sprejeli v okviru te kvote 120 tisoč in verjetno še več, glede na to, kakšne številke zdaj prihajajo, je pomembno to, kako bomo te begunce vključili v družbo; ali bomo to storili na nek nemoten način ali bomo to storili uspešno, tako kot že sedaj na nek način veleva zakonodaja z nekimi tečajji slovenščine, s tečajji za zaposlovanje, s tečajji, da se jih nauči zgodovina slovenskega naroda, da se jih pouči o naši kulturi, ali pa bomo na tem mestu

neuspešni in s tem samo spodbujali ksenofobijo, rasizem in ostale negativne smernice, ki spremljajo vsake migracije, dostikrat neupravičeno, velikokrat pa tudi upravičeno.

Slovenija sedaj ima nekatere ukrepe in nekatere zakone na tem področju, pa vendar so bili ti zakoni prilagojeni na bistveno manjše število migrantov. Vemo, da smo jih letno sprejemali nekje med 20 in 40, sedaj pa, če bo ta številka v prihodnjem letu zrasla tam na nekje tisoč 600, pa verjetno ti zakoni, ki jih sedaj imamo, in te smernice, ki so začrtane sedaj, ne bodo zadoščale.

Zato me zanima predvsem:

Ali pripravljate kakršnekoli ukrepe za bolj uspešno integracijo beguncev?

In če mogoče že vemo:

O kakšnih številkah, kar se tiče finančnih sredstev, lahko govorimo?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica dr. Maja Makovec Brenčič. Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala. Spoštovani in spoštovane!

Hvala za to aktualno vprašanje. Navezala se bom tudi na vprašanje, ki ga je že prej podala gospa poslanka v zvezi z jezikom, kajti gre za tisti ključni integracijski moment, ko je treba v primerih, kot se dogajajo sedaj, vzpostaviti te mehanizme za čim hitrejše in čim boljše vključevanje v domicilno družbo.

Najprej naj poudarim, da z vidika zakona, na primer Zakona o osnovni šoli, in seveda smernic, ki so bile že sprejete v časih, ko smo se že ukvarjali s tovrstno problematiko, vendar na drugi način in s tem tudi pridobili neka izkustva, ta še veljajo in se bomo tega držali tudi v tem primeru. Gre namreč za to, da se organizira, govorim predvsem o tem izobraževalnem vidiku, tudi ustrezen pouk, kar se tiče jezika, kulture in seveda integraciji v osrednji, tudi šolski prostor. Hkrati vemo, da imajo otroci, ki so tuji državljani oziroma ki se deklarirajo tudi z azilom v svojo širšo družino oziroma so osebe lahko tudi brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji, kot imajo pogoje domači prebivalci oziroma državljani Republike Slovenije, in tukaj citiram 10. člen tega zakona. Mislim, da je prav, da na to opozorimo že v izhodišču odgovora na vaše vprašanje tudi zato, ker so na tej osnovi nastale tako imenovane smernice za vključevanje otrok bodisi v vrtce bodisi v šole. Te obstajajo že od leta 2012 in tudi s temi se zdaj ob teh aktualnih dogajanjih ukvarjamo predvsem z vidika, kot ste sami tudi izpostavili, tudi integracije.

Hkrati smo tudi izvedli že kar nekaj projektov, kot so uspešno vključevanje otrok,

učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje ter tako imenovani projekt Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja. Mislim, da je prav ta moment zdaj ključen, ker gre za različne kulturološke vidike in sprejemanje le-teh in hkrati posledično integriranje v družbo. Obenem naj tudi povem, da poteka projekt razvoj učnih gradiv na področju, v tem konkretnem primeru slovenskega jezika, in seveda s ciljem uporabe v različnih ciljnih skupinah. Zakaj v izhodišču to poudarjam? Ker so to tisti elementi in orodja, ki bodo močno v pomoč prav pri tem, na kar se nanaša vaše vprašanje.

Tisto, kar pa zelo konkretno v tem trenutku poteka – jaz bom svoj del odgovarjala predvsem za področje šol oziroma izobraževanje, ministrica za delo seveda bo lahko ob priložnosti dodala še drugi del vidika, ki se jih zagotovo loteva v tem trenutku na področju sociale oziroma zagotavljanja enakih možnosti, in sicer v tem trenutku smo tudi kot ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport s svojim predstavnikom ves čas vključeni tudi v t. i. koordinacijsko skupino, ki pripravlja ta kontingenčni načrti oziroma aktivnosti, povezane z izvajanjem tega načrta.

Hkrati smo tudi že v stalnem stiku in tudi pripravah, kar se tiče kapacitet, vse od začetkov, lahko rečemo, begunske krize, še posebej je naš poudarek v duhu te t. i. razširjene družine oziroma najranljivejših skupin. To so ženske, otroci, mlade družine na primer. In pa v zadnjih dneh je tudi nastala pobuda rektorske konference oziroma Univerze v Ljubljani glede potencialnega vključevanja migrantov v študijske programe, potem posledično pridobivanja izobrazbe in verifikacija tovrstne izobrazbe. To so vse aktualne aktivnosti. Seveda, v kolikšni meri pa bodo te priprave in aktivnosti prišle v poštev, je pa tako, kot ste že sami omenili, bo odvisno od obsega in tudi, lahko rečem, hitrosti tokov in predvsem umeščanja migrantov v naš prostor.

V skladu s tem bomo tudi odreagirali, kot smo tudi že do zdaj, na primer, kar se tiče predloga kapacitet in reševanja določenih situacij, zagotovo pa odreagirali tudi, kar se tiče vključevanja otrok oziroma širših družin v integracijske postopke. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Žan Mahnič, zahteva za dopolnitev odgovora. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala ministrici za ta del odgovora.

To se pravi, če sem prav razumel, zdaj imamo nek načrt od leta 2012, za katerega pa še ne vemo, ali bo lahko sploh prišel v poštev, upoštevajoč povečanje števila beguncev. Vendarle me zanima:

Ali bo treba še povečati finančna sredstva in če mogoče že vemo, v kakšnem obsegu?

Ali govorimo mogoče o celotni spremembi nekega sistema glede na to število vključevanja v družbo?

Verjetno govorimo tukaj o nekem multikulturalizmu:

Ai bomo izbrali model, dokaj neuspešen, kot ga ima Švedska, ali bomo izbrali bolj uspešen model, kot ga imajo, recimo, ZDA?

Tam so nekako vse kulture združili skupaj, tukaj pa se je Evropi nekako dovolilo, da je vsaka kultura zase. S tem smo dovolili segregacijo, nekatere potisnili na sam družbeni rob in prihaja do tega, recimo, da imajo – zadnjič sem bral podatke za Nemčijo –, da imajo izrazito slabše učne uspehe otroci iz priseljenjskih družin, ker se nekako ne morejo vključiti v to okolje. Mislim, da si tega tukaj nihče ne želi, ker bomo kaj hitro začeli begunce in vse skupaj povezovati.

Potem z ekstremizmi, tako levimi, ki zagovarjajo prihode, kot desnimi, ki bi te prihode zelo omejili, kar, recimo, vidimo, da se pojavlja na Švedskem, glede na to, da so tam zaprti v gete, kamor si niti policija ne upa. Upam, da do tega ne bo prišlo, ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugje. Zadnje štiri dni sem bil na kongresu podmladka CDU in moram reči, da je v Nemčiji od tistega prvega navdušenja prišlo predvsem sedaj do streznitve, do realnega premisleka in že do nekega strahu. Službe za vse ne bo, kaj pa, če jih vendarle ne bomo mogli vključiti v družbo in vse te stvari, ki potem prihajajo.

Bi lahko spregovorili samo še malo o tem?

Ali imamo že kakšen finančni načrt, koliko bo to še dodatno obremenilo naš proračun?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala.

Kar se tiče nekega zelo jasnega finančnega načrta, torej že zelo konkretnih števil, težko v tem trenutku ocenjujemo, ker ne moremo zdaj reči, koliko teh v resnici deklariranih migrantov bo prišlo tudi z željo, da sobiva v tej naši družbi in da se za to tudi na koncu odloči. Zato je ta načrt v tem trenutku samo hipotetičen načrt, se pa seveda pripravljamo tudi na ta del, da bomo vendarle zmožni relativno hitro organizirati te oblike integracije, še posebej za otroke in mlade družine in najbolj ranljive skupine, kot sem že omenila.

Kar se tiče izkušenj z vidika integracije, mislim, da ima Slovenija že nekaj dobrih izkušenj, seveda so izhajale iz drugih okoliščin in drugih trenutkov. Mislim, da je najbolj pomembno to, kar ste tudi sami poudarili, sprejemanje te multikulturalnosti, kar pa trenutno lahko rečem tudi, kar se tiče izobraževalnih procesov, vendarle poteka v različnih oblikah že skozi kurikulum, in sicer sprejemanje različnosti, sprejemanje drugačnosti, hkrati sobivanje v tem širšem prostoru. Mislim, da je to vseeno pomemben koncept zavedanja, da smo

kot družba odprti in da tudi lahko sprejemamo drugačnosti v trenutkih, ko je to najbolj nujno in potrebno prav z vidika človeškega odnosa, dostojanstva in spoštljivosti do različnosti kultur.

Morda še poudarek, kar se tiče same celotne vertikale. Seveda pa so potrebe po tem z vidika migrantov zelo različne; od lahko osnovnih okoliščin, varstva, skrbi za otroke, do tudi celo umeščanja študentov, kar sem omenila že prej. Zato bo tudi v skladu s tem in obsegom, ki ga bomo vendarle lahko sprejeli, pomembno usklajevati na vsakem delu izobrazbene vertikale svoj integracijski koncept, saj gre tudi za različne stopnje zahtevnosti in tudi različne možnosti umeščanja. Vsekakor pa se tega na ministrstvu močno zavedamo in skušamo tudi že s projekti, ki potekajo zdaj, na nek način tudi ozaveščati vse nas, da so to trenutki, ki pravzaprav se tičejo ne le samo nas, ampak celotne Evrope in tudi konec koncev širšega globalnega sveta in da moramo tudi vzpostaviti tudi neko kontinuiteto tega zavedanja, glede na to, da očitno kot migracijski tokovi so bili že vrsto stoletij in prej, so se seveda pojavili tudi danes in nanje moramo biti pripravljeni. Hvala za to aktualno vprašanje.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, zahteva za razpravo na Državnem zboru.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala še za ta odgovor, gospa ministrica.

Z vami se strinjam, da različne kulture bogatijo. Pa vendarle tukaj moramo biti previdni, begunce bo treba vključiti v družbo. Vendarle je pa treba jasno povedati, da živimo v Sloveniji in da je tista primarna kultura tukaj kultura slovenskega naroda. Ti begunci prihajajo iz drugačnih okolij in vse kulture, kljub temu da je pozitivno, da smo kulturno različni, pa vendarle jih ne gre metati v lonec. Enostavno ni kultura, kjer ženske zatirajo, enaka kulturi, kjer imajo ženske iste pravice kot moški. Ni ne vem kakšna tudi kultura, kjer ljudi kamenjajo, kot na drugi strani kultura, kjer greš pač za prekrške v zapor. In ne nazadnje, nihče si ne želi, da bi prihajalo do tega, kot praktično na Švedskem, da je nošenje državnih simbolov označeno že za fašistično dejanje, ker naj bi država, nacionalna država, predstavljala kot neko nestrpnost, nek fašističen model in zaradi tega, recimo, kaznujejo tudi posameznike, lahko beremo v medijih, ki pridejo v dresu švedske nogometne reprezentance v šolo.

Mislím, da si tega ne želimo in podpirali bomo ukrepe, ki bodo šli v tej smeri. Ne bom zahteval razprave, je pa moj proceduralni predlog, da mi ministrica za delo, družino in socialo odgovori v pisni obliki.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod minister, v bistvu sem najavil to ustno poslansko vprašanje, ki se nanaša na reformo pravosodnega sistema.

Dopuščam možnost, da si seveda različno razlagava, kaj je to reforma pravosodnega sistema, vendar o tej reformi sem poslušal gospoda Pličaniča v naši vladi, potem sem poslušal istega ministra v naslednji vladi, torej v vladi Alenke Bratušek – pa ni bilo nič. Tudi vi ste nekaj govoril o tem na predstavitvi, preden ste postali minister. Vendar tisto, kar se je do zdaj zgodilo, kar vi sicer pravite, ne vem, ali je to reforma ali ne, ali ste rekli, da je ali ni. Ampak tisto, kar je bilo do zdaj in sem sicer označil za sajenje rožic okoli sodišč, vi ste rekli, da je to ne vem kako pomembno. Kot primer naj vam povem, da ste tam zapisali tudi, da ne bo finančnih posledic. Sodni svet pa zdaj pravi, da za tiste komisije za integriteto rabi 24 tisoč evrov. Mislím, to je prav zanimivo. Namreč, ker tiste komisije zagotovo ne bodo rešile nič.

Skratka, sprašujem po resni reformi pravosodnega sistema:

Kdaj to bo?

Predvsem pa bi slovenska javnost tudi lahko že izvedela:

Kaj to bo?

Vem, da ne morete natančno naštetí, vendar smeri, kam naj bi ta reforma šla in kdaj naj bi jo doživeli, pa seveda mislím, da lahko podate.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani poslanec dr. Gorenak, poslanke in poslanci, ministrski kolegi in kolegica!

Drži, mislím, da imava različne poglede na to, kaj reforma je, kaj reforma pomeni. Večkrat smo o tem soočili mnenja, že v tem državnem zboru in na pristojnih parlamentarnih telesih, iz katerih zelo jasno izhaja, da za vas vse drugo kot lustracija reforma ni. Tukaj lahko pogledamo magnetograme za nazaj, zato odkimavanje z glavo ni potrebno. Vaš govor o pravosodni reformi je vselej zelo pompozén. Razumem tudi, zakaj. Dejstvo je sicer, da je marsikaj od tega, s čimer se danes srečujemo, tudi posledica ... no, bom tako rekel, potem bom pa zelo jasno povedal, kaj delamo na tem. Pred začetkom prve Janševe vlade je bilo v Sloveniji nekaj čez 700 sodnikov. Po koncu prve Janševe vlade je bilo čez tisoč sodnikov, ker se je projekt Lukenda rešil, projekt odprave sodnih zaostankov rešil z zaposlovanjem novih sodnikov. Danes od vas poslušamo, da imamo največ sodnikov na prebivalca, kar je seveda

res; in jih poskušamo počasi zmanjševati. Tudi sami ste bili minister v enem obdobju. Pod vašo ingerenco je bilo državno tožilstvo. Mislim, da ste v tistem času pripravili dva zakona in sta bila sprejeta v parlamentu. Noben se ni dotikal državnega tožilstva, razen njegovega prenosa iz pravosodnega na notranje ministrstvo. Tu imam grenak priokus, ko poslušam vse te zgodbe o tem, kaj je bilo storjeno; in kaj je sajenje rožic. Mi smo v tem letu sprejeli, ta parlament je potrdil, 16 pravosodnih zakonov ali 12, kar nekaj je bilo pravilnikov, ki sem jih sam podpisal. Lahko rečete, da je to sajenje rožic. To absolutno ni bila reforma slovenskega pravosodnega sistema; bil pa je korak v pravo smer. Ker če imate recimo sprejetje zakona, ki določa objektivnejši, transparentnejši postopek za izbor kandidatov za izvolitev v sodniško in tožilsko funkcijo, temu ne morete reči, da je to sajenje rožic. Tudi odpiranje odvetniške službe, objavljanje odločitev etičnih in disciplinskih komisij, si bom drznil reči, da je recimo v zadnjem primeru, glede katerega me je pred meseci spraševal vaš poslanski kolega zelo iskreno – mislim, da poslanec Breznik – glede plačila odvetniških storitev, zaračunavanje odvetniških storitev glede slovenskih državljanov, ki so parkirali na Hrvaškem in dobivali visoke odškodnine. Odvetniška zbornica se je odzvala. Danes bi morala biti njena odločitev objavljena tudi na spletu. Drznil si bom reči, da je drugačna zato, ker je morala biti transparentna. In se je postavila jasno na stran državljanov, prvič v zgodovini, tudi zato, ker smo spremenili Zakon o odvetništvu.

Sedaj pa glede reforme same. Vi se zavedate, čeprav niste pravnik, ste pa pravosodni minister v senci, če sem prav prebral, pravosodni sistem ni nekaj, kar spremeniš z enim zakonom. Vsebuje vrsto gradnikov. Samo organizacijskih zakonov je osem, ki determinirajo ravnanje oziroma organizacijo Sodnega sveta, sodišč, tožilstev, državnih pravobranilcev, notarjev, izvršiteljev, upraviteljev, odvetnikov, izvedencev; to so organizacijski zakoni. Potem imate procesne zakone, ključne, ZKP in ZPP. Vem, zadnjič ste tudi mihi državni sekretarki rekli: Pa kdaj boste že napisali ZKP? Jaz vem, da ste prepametni, da bi to resnično mislili, kdaj boste že napisali, češ da se ga da tako hitro napisati. Saj veste, kako zahteven predpis je to. Jaz sem obljubil, če bom doživel konec mandata, da bo zakon pripravljen. Ali bo sprejet, ne vem, ker to napisati, da bo pilo vodo, da bo usklajen z vsemi deležniki, vi veste, da je težko. Sedaj pa konkretno, mi smo storili prvi korak. S tem smo pridobili čas za to, da opravimo funkcijske analize na posameznih podsistemih. Naslednje leto, vam obljubljam na tem mestu, da boste v ta parlament dobili spremembo zakona o državnem pravobranilstvu, zakona o državnem tožilstvu, zakona o sodniški službi, zakona o državnem pravniškem izpitu, zakona o notariatu; od vseh teh gradnikov, da ne bom sedaj našteval, ki se bodo morali skladati skupaj. Sledili pa bodo

štirim ključnim elementom. Prvič, povečanju kvalitete sojenja, povečanju učinkovitosti sojenja, povečanju odgovornosti in povečanju odprtosti. In kar se odprtosti tiče, pa ne gre za spremembo v zakonodaji. V tem državnem zboru sem že povedal, da skupaj z Institutom Jožef Stefan, ki je ugledna institucija, pripravljamo aplikacijo, ki bo omogočala skupaj z državnim, z Vrhovnim sodiščem objavo vseh sodb na svetovnem spletu. Tukaj pa mislim, da smo si povsem na istem nivoju in imamo isti cilj, ni pa tako preprosto tehnično zagotoviti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, zahteva za dopolnitev odgovora, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Pri zadnjem se seveda strinjam, da je to treba narediti, absolutno. Takoj, ko ste rekli, da za nas ni nobene reforme, če ni lustracija; jaz ne vem, kdo vam je kdaj to rekel. Ne vem, kje ste vi to slišali in kdo od govornikov ali mojih poslanskih kolegov je govoril o lustraciji sodstva. Dajte mi tisti posnetek, dajte mi tisti dokument ali magnetogram ali karkoli je, pa bova lahko razčistila. Jaz recimo o tem nisem govoril nikoli. Nikoli.

Poglejte, zanimiva zadeva je, bom rekel. Kakorkoli nekateri obračate besede, vedno pridemo do krivca Janeza Janše. Konec koncev dajte že enkrat posneti mogoče kakšen film na to temo. Točno veste, da kakšnih začasnih sodnikov leta 2006 in 2007, ko je bil projekt Lukenda štartan, ni bilo mogoče vpeljati, ker je pač ustavna in zakonska ureditev taka, da je sodnik cel, tak kot je, ali ga pa ni. Res pa je, da je bilo možno v času po letu 2008 ali letu 2009 precej bolj radikalno nižati število sodnikov. Vi ste govorili o dvanajstih pravosodnih zakonih. Jaz jih nisem štel. Govoril ste o tem, kako ste izboljšali zadeve okoli izbora kandidatov. Če je po teh novih merilih Sodni svet že odločal in Vlada, predvsem pa Sodni svet, o izboru kandidatov za evropsko sodišče, potem je to noro. Potem so tista pravila neumna. Zakaj? Iz temeljnega razloga, ker tisti kandidat, ki je daleč najboljši, ki je študiral na fakultetah oziroma univerzah, ki jih tudi vi sami cenite, je potem četrti na tistem listu. Tisti, ki pa še dobro angleščine ne znajo, so pa bolj gor, ker so MPS, moralno politično dobri, verjetno. Ne vem. Dobro, vem, da na to nimate vpliva, to je Sodni svet.

Dajem na nek način možnost, da tisti del odgovora, ki ste ga začeli na koncu, nadaljujete oziroma da poveste še kaj več o vsebini, kam bi naj šle reforme. Prosim.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Tega o kandidatih za ESČP ne bom komentiral. Gospod Gorenak, to, da nikoli ni bilo govora o lustraciji, pa dajva no. Bom šel v vladno sobo, naredil kratek pregled magnetogramov. Jaz se spomnim, da sem od vas slišal nekajkrat to, ampak saj to niti ni pomembno; se pač žal včasih tudi zgodi. Da ne boste rekli, da samo govorimo eden mimo drugega. Ampak še enkrat, mislim, da tukaj pa je soglasje, če je dobronamerno. Pravosodna reforma ne more vključevati samo spremembe enega zakona, pa če ne vem kaj s sodišči storimo. S tem, da je zelo pomembna razlika, pa niti ni pomembno, da je ta razlika, ampak lahko menimo, da sodišča različno kvalitetno delujejo. Vi menite recimo, da zelo slabo v povprečju; jaz menim, da so absolutne možnosti – ne možnosti, ampak nujnosti boljšega delovanja pravosodnega sistema, da pa se ne gre notri z ognjem in mečem. Tega se oba zelo dobro zavedava, brez spremembe določenih postopkov, predpisov, delovanj, tudi drugih podsistemov, odvetniškega, notarskega, izvedeniškega, tega ni mogoče narediti. In to letos intenzivno delamo. Drugo leto se bomo lahko tukaj spopadli džentelmsko, upam, da z argumenti, glede vseh tistih predpisov, ki jih bom prinesel v ta zbor, ravno zato, ker bodo morali iti vzporedno, ker vsaka sprememba v enem potegne za seboj spremembo v drugem. Glede odprtosti sem prej rekel, vse sodbe na internet. Ni tako preprosto, kot se včasih piše, češ saj je vse na računalniku, pa naj gre na internet. Veste, da je treba tiste stvari počistiti osebnih podatkov in tako naprej. Tudi glede tega se strinjamo. To ne more biti delano ročno, ker potem teh objav ne bi bilo in je zato treba vzpostaviti računalniški sistem. Tukaj smo pridobili, v bistvu boljšega že ne bi mogli, Institut Jožef Stefan, da nam pri tem pomaga. Kar se tiče učinkovitosti delovanja, učinkovitost delovanja je v tesni meri povezana s sodno mrežo, s tem kako je ta razporejena. Jaz se strinjam z vami, vem, zadnjič sem bil v Prekmurju, tam jim včasih primanjkuje spisov, vendar je treba omogočiti, da bomo imeli večjo mobilnost sodnikov, večjo mobilnost spisov, da mogoče ukinemo kakšno okrajno, okrožno sodišče, mogoče višje sodišče. Upam, da takrat, ne glede na strankarsko pripadnost, ne boste preko lokalnih lobijev rekli – ne, pri nas pa more biti sodna tabla, čeprav je tam, ne vem To so takšne stvari; veste, da ste to dali skozi in da ni preprosto, ko ste delali. Tukaj pa ste delali glede reforme policije. Pri kvaliteti sojenja se pa ne strinjam, tukaj je primarna odgovornost na sodiščih samih, ker na to ...

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, zahteva za razpravo v Državnem zboru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, predvsem zaradi tega, ker se mi zdi, da je

minister imel še namen veliko govoriti, pa ga je čas prekinil oziroma čas omejil. Da pa podkrepim to zahtevo za splošno razpravo, bom pa rekel tako. Jaz sem si napisal enajst stvari, ki bi jih bilo treba narediti po mojem mnenju. Vidim, da se v eni popolnoma ujemamo z ministrom, to je javnost sodb. Jaz upam, da to vključuje tudi to, kdo je sodil, ne pa da so to skriti podatki. Sicer si pa jaz predstavljam pod tem poskusni mandat, poskusni mandat, ki ga je treba po mojem mnenju uvesti, za kar bi bilo treba spremeniti Ustavo. Potem si predstavljam kaj, nobene ilustracije; ampak si predstavljam uveljavitev in spoštovanje, če želite, 8. člena Zakona o sodniški službi, ki ga bomo, pa se zavedam, zelo težko, ker eni so si svoj trajni mandat že podelili. Predstavljam si nov ZKP, mislim, da je bil leta 2008, že zelo daleč, narejen. In kolikor mi je vaš predhodnik Pličanič govoril, je tik pred tem, da ga bo podpisal. Tako je bilo enkrat rečeno v nekem poslanskem odgovoru tukaj in jaz sem mu celo čestital. Predstavljam si, da boste vnesli roke šest plus tri plus tri. Pomeni šest mesecev na prvi stopnji, tri na drugi in tri za Vrhovno sodišče. Predstavljam si, da boste vnesli v zakonodajo nevrčanje odločanja iz višjih ali Vrhovnega sodišča na prvo stopnjo, ampak da bodo ta sodišča odločila; ne pa da se vrača nazaj na prvo stopnjo. Predstavljam si javnost sojenja tam, kjer je mogoče, predvsem si predstavljam javnost obrazov, da mi vidimo, kdo izreka sodbo, kot je v Italiji in na Hrvaškem. Predstavljam si ločena mnenja, recimo pri Vrhovnem sodišču, absolutno si jih predstavljam zaradi tega, ker je to nujno potrebno, ker mi danes delamo ... Tudi pred sodiščem, ki berejo, kdo je kršil človekove pravice, pa ni rečeno, da je res tisti sodnik to naredil, mogoče je pa kontra glasoval, je pa ta podatek tajen. In to bi bilo dobro, da bi bil javen. Predstavljam si izvajanje tistega člena Kazenskega zakonika, ki govori tudi o odgovornosti sodnikov, bom skrajšal, in krivem sojenju. Pa je ta člen še vedno za okrasek. In si predstavljam tudi prepoved odhajanja gospodov sodnikov med odvetnike, za določeno obdobje. Namreč vem, kaj mi boste verjetno rekli na splošni razpravi, da to ni mogoče, da tega ni nikjer v Evropi. To imate prav, ampak mi imamo vendarle policista, ki po Zakonu o detektivski dejavnosti štiri leta ne sme biti detektiv, pa je limal na avtomobile listke za napačno parkiranje. In zato štiri leta ne sme biti detektiv, če zgubi službo. Mislim, da bi tudi za sodnike lahko kaj takega uvedli.

Skratka, jaz si predstavljam približno to zadevo. Vi ste pri nekaterih stvareh pokimali, kaj pa jaz vem, mogoče so pa neka razmišljanja celo skupna. Zato jaz mislim, da se bo v splošni razpravi možno pogovoriti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak, o vaši zahtevi bomo razpravljali oziroma odločali v sredo, 21. oktobra, v okviru glasovanja.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Ministrica je odsotna, zato prosim, da se opredelite do načina odgovora.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Želel bi, da je ta odgovorov pisen.

Konkretno pa gre res za domove za ostarele. V lanskem letu so imeli domovi starejših občanov velike presežke pri poslovanju, skupni presežek je znašal kar 5 milijonov evrov in pol. Domov z izgubo praktično nimamo. Gre pa tukaj za javne domove za starejše, ki so neprofitne ustanove, zaradi tega so ti presežki znak, da je pri delovanju teh ustanov nekaj strašno narobe. Vzroke lahko iščemo v dveh točkah. Prvič, ti presežki so posledica tega, da se uporabnikom zaračunava previsoke cene storitev, se pravi starejšim občanom. Drugi razlog je izkoriščanje zaposlenih. V konkretnem primeru pa imamo opravka z znaki, da se dogaja oboje – torej zaračunavanje previsokih cen uporabnikom in izkoriščanje zaposlenih. Cene oskrbe se po domovih zelo močno razlikujejo. V domovih, ki so bili zgrajeni v javno-zasebnem partnerstvu, so bistveno višje kot samo v javnih domovih, se pa tudi znotraj te javne mreže domov precej razlikujejo. Za vse pa v vsakem primeru velja, da so cene visoke, če jih primerjamo z dohodki naših upokojencev. Samo za primer in okus naj povem, da je cena za dvoposteljno sobo v najstarejšem domu v Ljubljani 535 evrov. Po drugi strani pa ima 29 % naših upokojencev pokojnine pod 500 evrov, 46 % upokojencev, se pravi skoraj polovica, pa ima dohodke nižje od 600 evrov. Zato ne preseneča, da so se v zadnjih nekaj letih v času krize ljudje začeli umikati iz domov za starejše. Te situacije se ne bo dalo sanirati drugače, brez vpeljave solidarnega javnega zavarovanja, ki bo podprlo naše starejše.

Problem pa, kot sem uvodoma navedel, ni samo v previsokih cenah za uporabnike, ampak tudi pri izkoriščanju zaposlenih. Na splošno je zaposlenih premalo, zlasti notorično pa je stanje na področju zdravstvenih delavcev. Znani so primeri, ko na primer ena medicinska sestra skrbi za 300 varovancev in potem tudi odgovarja za svoje delo, čeprav je fizično nemogoče odgovorno skrbeti za toliko ljudi. Pojavlja se izgorevanje, pojavlja se padanje kvalitete storitev in tako naprej. Tudi v številnih DSO vodstvo zdravstvenim delavcem ne izplačujejo nadur, po oceni sindikata delavcev v zdravstveni negi je teh nadur za kar 100 tisoč evrov – neplačanih nadur. Skratka, nesprijemljivo je, da se ustvarjajo presežki na račun oskrbovancev in na račun delavcev. Zato me zanima:

Kako bo ta problem, ki je zdaj že sistemski problem, ne sistem enega ali drugega ekscesa, ministrica naslovila?

Kako bo ukrepala v zvezi z našimi domovi za ostarele?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Odgovor boste dobili v pisni obliki.

Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo.

Gospod minister, jaz sem vam večkrat že nazaj, leto, dve, na Odboru za kmetijstvo postavljaj vprašanja, ali dela vlada kaj na tem, da bo ublažila situacijo, ki bo nastala ob ukinitvi mlečnih kvot. Rekli ste, da razmišljate o tem in da boste nekaj pripravili. Vedeli smo, da sosednje države, predvsem zahodne, pripravljajo nek sklad in neke ukrepe, ki bodo po končanju mlečnih kvot ublažile nižanje odkupnih cen mleka. Vendar smo pričakovali tudi, da bo z novo kmetijsko politiko 2015–2020, z novim operativnim Programom razvoja podeželja, mogoče znotraj tega programa tudi kaj glede na ublažitev teh padcev cen oziroma neko nadomestilo, da bodo kmetje lahko preživel. Ko je bil ta operativni program potrjen, ste ga označili kot velik uspeh. Seveda, bil je uspeh, ker se je lahko potem ta kmetijska politika začela uresničevati iz tega obdobja, predvsem izplačevanje OMD in podobno. Vendar so takoj kmetje spoznali, da ta operativni program ne prinaša nič dobrega, da je sredstev na tistih področjih, kjer že tako nismo konkurenčni, še manj, da je manj subvencij za gorske kmetije, za male kmete. Poleg tega pa tudi ni bilo kaj dosti storjenega na ublažitvi padca odkupnih cen mleka. Sedaj smo prešli v situacijo ... No, mi smo sklicali potem takoj s pomladjo nujno sejo Odbora za kmetijstvo, kjer sta bila sprejeta dva sklepa. Eden od sklepov v smeri, da poskuša vlada do konca leta dopolniti ta program in dobiti potrdilo v Bruslju, da se spremenijo subvencije oziroma nadomestila tisti, ki so se jim znižala, oziroma bolj v smeri strategije razvoja kmetijske politike pri nas v Sloveniji. Vendar kot ste bili zdaj tudi seznanjeni oziroma ste videli, da je bil shod kmetov v opozorilo temu, da je situacija nevzdržna in da je treba nekaj storiti na tem področju.

Sprašujem vas:

Kaj boste storili na tem področju?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, pa gospodu Lahu tudi hvala za aktualno vprašanje.

Mi smo se zavedali, da se razmere na trgu spreminjajo, zato je bila že lansko leto mlečna konferenca, glede katere mislim, da ste seznanjeni, gospod poslanec. Takrat je bilo predlaganih sedem ukrepov in teh sedem ukrepov se izvaja. Slovenija ni bila nepripravljena v tistem smislu, ker se lahko pripravi. Se pa je zgodilo še nekaj drugega, na kar nismo bili pripravljene ne mi in ne ostalih 27 evropskih držav. Zgodil se je ruski embargo, ki ni posledica vpletanja kmetijske politike v Ukrajino, ampak pa posledice ruskega embarga občuti zlasti kmetijstvo in sektor prehrana kot celota. Zato je v celotni Evropski uniji prišlo do hudega padca. Celo statistično podobno – v Sloveniji je v zadnjem letu padla cena surovega mleka za 20 % in tudi toliko na evropski ravni. Nekatere ukrepe se skuša izvajati na evropski ravni, tam je najlažje, tudi Slovenija zelo sodeluje pri tem. Tisti ukrep, ki naj vsaj delno ublaži situacijo, ki je povezana z viškom mleka, je podaljšano skladiščenje dveh sort, to je mleko v prahu ter maslo. Novo, kar lahko koristi sedaj tudi Slovenija, je novo skladiščenje sira za določeno obdobje, ko so viški prisotni. Tisto, kar je novo, je paket pomoči, kjer je Slovenija dobila sorazmerno glede na svojo velikost – 1,3 oziroma 1,4 milijona evrov. Mi smo tudi izbrali, da je možno, da kot država dodamo še enkrat toliko denarja zraven. Na podlagi tega bo tudi kmetijam izplačana enkratna pomoč, vendar ta enkratna pomoč je samo enkratna pomoč. Ta enkratna pomoč ne rešuje nizkih cen mleka.

Strukturni ukrepi, ki so bili, so bili tudi v preteklosti izvajani. Mogoče samo kot zanimivost, samo v sektor mlečne proizvodnje je bilo investirano več kot 60 milijonov denarja iz Programa razvoja podeželja. Ta kriza, ki je sedaj prisotna, je zanimivo, ne prizadene najbolj malih, ampak tiste, ki so največ investirali, torej kmetije, ki so se najbolj prilagodile. Nova kmetijska politika ni politika za majhne, srednje ali velike, ampak je politika za kmetije. Večina ukrepov je vezanih na hektar, tako je tudi v prihodnje. Tukaj se ne delajo razlike med kmetijami. Edina razlika je mogoče to, da se plačila izplačujejo od enega hektarja naprej, to pa je skupno soglasje kmetijskega prostora, ker smo bili z derogacijo 0,3 dejansko nekaj posebnega. Takrat sta bila na odboru sprejeta dva sklepa, če lahko povem, tudi odgovora na oba sklepa. Prvi odgovor je bil – Ali boste pravočasno pripravili vse uredbe, ki so vezane. Uredbe, ki so bile pomembne, so bile sprejete, tudi Uredba o ukrepih prenosa znanja in svetovanja iz Programa razvoja podeželja; potem uredba o izvajanju lokalnega razvoja. To je uredba, ki ima zadaj mimogrede 96 milijonov evrov. Uredba o ukrepu Dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja, Uredba o izvajanju podukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, tukaj je razpis že bil. Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in tako naprej; Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev, to so ti nujni predpisi, s katerimi se lahko potem nova kmetijska politika

izvaja. Do konca leta je pa treba sprejeti še dve uredbi, to je investicijska uredba, dolgo ime ima – Uredba o ukrepih za izboljšanje konkurenčnosti; in potem Uredba o ukrepih za sanacijo in obnovo gozda po naravni nesreči žledu. To je tista uredba, ki omogoča, da se iz Programa razvoja podeželja koristi 20 milijonov evrov.

Kar se pa tiče prilagajanja. Pri Programu razvoja podeželja je bil samo en pomemben očitek. Ta očitek je bil, da enega okoljskega ukrepa, ki se je imenoval Rej, in je zajel zelo veliko površin, v novi perspektivi več ni. Dejansko ga ni. Ni ga pa zato, ker je to bil tudi predmet očitka s strani Evropske unije in v nadaljevanju nam tega ukrepa niso pustili izvajati, ker so izhajali iz trditve, prvič, da je to del običajne prakse v Sloveniji; kot drugo pa, da ni merljivih okoljskih učinkov. Da bi pomagali nadgraditi uredbu, smo kasneje oziroma zelo hitro po sprejetju Programa razvoja podeželja strukturirali štiri skupine, v katerih so bili strokovnjaki iz Kmetijsko gozdarske zbornice, Sindikata kmetov, Kmetijskega inštituta, DOPPS, Zavoda RS za varstvo narave, MOP, fakultete, Zveze društev drobnice in še marsikoga. In to s področja sadjarstva, vinogradništva, poljedelstva in zelenjadarstva ter travništva. Te skupine so vodili dr. Peter Zadravec, dr. Stanko Vršič, dr. Aleš Kolmanič in gospod Branko Ravnik. Kasneje pa še več, če lahko. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, zahtevate dopolnitev odgovora, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Gospod minister!

Jaz vas razumem, da v okviru danih možnosti in tega denarja, ki je na voljo, poskušate narediti, kar je največ možnega. Vendar glede na situacijo, ki se dogaja pri manjših kmetih, ki kmetujejo na strmih površinah, gorski kmetje – je na osnovi novega programa bistveno manj nadomestil oziroma subvencij, kot jih je bilo prej. Nekateri pravijo, da tudi preko 40 %. Že prej so bili na meji, ali bodo še kmetovali ali ne, sedaj pa več ne vidijo nobene perspektive. Isto je pri nižinskih kmetih, kjer so odkupne cene tako padle, da ne morete s tem denarjem, ki je na voljo oziroma ga ima država na voljo, nadomestiti tega. Kmetje mlekarji pravijo, da trenutno odkupne cene pokrivajo komaj dobrih 60, 63 % stroškov prireje mleka. Tega se verjetno ne da nadomestiti, pa tudi v prihodnje – ni samo ruski embargo. Vemo, da so se sosednje države kar nekaj časa že pripravljale na konec mlečnih kvot, da bodo lahko bistveno povečale proizvodnjo in s tem bodo, tudi glede na to, da imajo boljše pogoje, cene padle. Mi lahko pričakujemo, da bomo iz Italije uvažali mleko, čeprav smo ga zdaj izvažali tja. Zato mislim, da smo prepozno začeli s propagando, da bi potrošniki kupovali domače, boljše pridelke. Res je, da se ta interes povečuje iz

dneva v dan, vendar se bojim, da je to premalo, da je treba narediti še nekaj več, drugače se bo nam zemlja hitreje zaraščala, kot pa bomo uspeli / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik.

Dovolite, gospod Lah, da povem zanimiv podatek. Največji strah je bil po padcu mlečnih kvot aprila letošnjega leta, vendar tukaj naraščanje proizvodnje mleka ni tako veliko, kakor smo se bali vsi skupaj. Po podatkih, ki so meni dostopni, je na ravni Evropske unije samo en odstotek. Tukaj je Slovenija ena boljših. Skupaj do sedaj v tem letu je rast mlečne proizvodnje 3,1 %, posamezni mesec je tudi 5 %; in še kar naprej mlečna proizvodnja v Sloveniji narašča. Težava, ki je pa nova, je ruski embargo, to se ni pričakovalo v taki obliki. In kar nas vse skrbi, je, da je evropski potrošnik začel zmanjševati porabo mlečnih proizvodov. Evropski potrošnik je pa največji potrošnik. Ukrepi, ki jih izvajamo – nas so že pred letom dni ravno zaradi potencialne stiske, kaj pa če ne bo mogoče prodajati, so nas slovenske mlekarnе prosile, da pomagamo odpreti zelo veliko azijsko državo. To je bila njihova želja, da imajo kam peljati proizvode z neko višjo dodano vrednostjo, ker morajo zraven zaslužiti. Tukaj je dobra informacija, da smo administrativne postopke izpeljali. Prvi teden v novembru grem z delegacijo, mislim, da je notri 33 gospodarskih družb, niso samo mlekarnе, tudi nekatere druge, ki pač vidijo tam poslovno priložnost, da bomo uspeli tudi tja prodajati oziroma celo pospeševati, ker nekatere vrste hrane, kot je vino, pa imamo v tem trenutku tam celo večkratnike prodaje po dobrih cenah. Druga stvar, informiranje potrošnika se je načrtno začelo že, če pomislimo, dve oziroma tri leta nazaj. Prosili so nas mlečni proizvajalci, da naj pomagamo še dodatno buditi zavest zadnji mesec. Tu vidite, še ena dodatna kampanja, ki ima vrednost slabih 60 tisoč evrov, bo peljala po celi Sloveniji. In ljudje iz mlečnega sektorja pravijo, da ima nek učinek. V začetku naslednjega leta pa se pelje še nova kampanja, in to je kampanja Izbrana kakovost, kjer so mlečna proizvodnja, kmetje, njihovi organizatorji in mlečna industrija prvi, ki so dosegli dogovor; in bodo zbrali denar. Več kot polovico bo prispevala država in bo to pogovor z domačim potrošnikom – dajte kupovati še več domačega. Ker zanimivo pri mlečni proizvodnji pa je, če bi se potrošnik večinsko odločil, da kupuje slovenske mlečne proizvode, bi bilo, tako pravijo strokovnjaki, krize konec v roku meseca dni zaradi te majhne proizvodnje predelave, ki jo imamo. Pa še en ukrep ni za zanemariti, to je tudi predlog te skupine, mi ne moremo vrniti

denarja na travinje preko okoljskih programov, ker strokovnjaki niso našli programov, ki bi prepričali Evropsko komisijo; lahko pa vrnemo posredno. In ta posredno je preko uporabe travinje in zato drugo leto – mi čakamo sicer soglasje, ampak mislim, da bo to bolj formalno, vsebinsko usklajeno – uvajamo nov ukrep, to je pa sofinanciranje proste pašne živali. Vračamo kar nekaj milijonov evrov denarja v mlečno industrijo preko tega.

Še enkrat pa velja, če bomo kupovali slovensko in če bo prodaja slovenskega mleka potekala organizirano, bo vsakemu posameznemu kmetu bistveno lažje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Zvonko Lah, imate besedo za zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

ZVONKO LAH (PS SDS): Predsednik, jaz bi izkoristil poslovniško možnost, da se glasuje o tem, da opravimo razpravo v parlamentu glede problematike, ki ni tako enostavna.

Tudi v petek smo imeli tukaj Odbor za kmetijstvo; žal, minister, niste mogli biti prisotni, ker je prišlo kar precej kmetov iz Haloz – večjih, manjših, mladih. Na območju šestih, sedmih občin je bil samo en prijavitelj mladih prevzemnikov kmetij. Eden od mladih kmetov je povedal, da pač ne vidi perspektive. Mislim, da je ta problematika dosti širša, kot pa samo nižje odkupne cene mleka. Na enem območnem svetu Kmetijsko gozdarske zbornice so kmetje povedali, da imajo informacijo, da je letos 30 % manj o semenjevanj krav. Ne vem, če to drži. Tak podatek smo dobili, da je telet premalo, da veliko uvažajo teleta. Cena teh telet raste, ker je pač pomanjkanje. Z uvoženimi teleti prihaja tudi kup boleznih in potem povečuje stroške kmetom, ki obupujejo. Kmet, ki redi 30, 40 govedih, bikov, ima pod črto nič, če ne celo minus, pa če svojega dela ne šteje. Mislim, da je situacija alarmantna, da je samooskrba tako nizka na nekaterih področjih, da bo treba nekaj storiti v podporo tem, ki še vztrajajo s kmetovanjem na teh majhnih kmetijah. V Halozah je povprečna velikost kmetije celo pod 4 hektare obdelovalne zemlje.

Celo državna zemlja, skladova, se zarašča, ker je nihče ne vzame v najem. Zato predlagam, da tukaj opravimo širšo razpravo okrog te problematike. Tudi če ves denar najbolj koristno in gospodarsko porabimo, ki je na voljo iz Evrope; in tisto, kar lahko še občine pomagajo s svojimi sredstvi, se bojim, da ne bo zadostovalo, da bi ohranili, da ne bo šlo naše kmetijstvo praktično v nič. Vemo pa, da je hrana strateškega pomena, da imamo zelo stroge standarde, zelo dobro in varno hrano, je poskrbljeno za to. Bi bilo škoda, da to kulturno krajino in kmetijstvo uničimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Zvonko Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor

odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je opravičeno odstotna, zato vas prosim, da poveste, ali želite ustni ali pisni odgovor.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Želim imeti ustni odgovor, ampak tisti odgovor bo verjetno precej drugačen, kot je današnje stanje. Predsednik, jaz bi vas prosil, če preverite, mislim, da poslovnik pravi, da so lahko ministri odstotni samo, če so v tujini. Vem, da ima ona v tem trenutku katastrofalno veliko dela, jaz to vse razumem, ne problematiziram; ampak v osnovi pa je le treba vedeti, da poslovnik govori samo o tujini. Niti ne vem, kje je, lahko je v tujini, ne vem; ampak predlagam, da se to preveri.

Moje poslansko vprašanje se nanaša, ker sem ga pisal pred enim tednom oziroma pred petimi dnevi, niti nisem vedel, da bom zelo aktualen. Gre za vprašanje, ki ga Slovenija v tem trenutku doživlja, vprašanje migrantov in vsega, kar je v zvezi s tem. Glede na zadnja poročanja medijev sem prepričan, da je stvar ušla izpod nadzora, kljub temu da nam predstavniki države in Vlade govorijo, da temu ni tako. Temeljni problem, ki ga Slovenija v tem trenutku ima, je ta, da je edina država, ampak edina država, na zunanjih schengenskih mejah, ki je tako ranljiva, kot je. Španci so že pred nekaj leti postavili bodečo žico. Sledili so jim v Bolgariji, ki so tudi pred nekaj leti postavili bodečo žico. Ti ljudje danes nimajo problemov, Orbána je cela Evropa in tudi naša vladna politika obsojala ne vem koliko časa, ker je postavljala bodečo žico ob meji. Danes pa je verjetno Madžarska edina država Evropske unije, ki striktno ravna po schengnu in tudi sprejema, tudi sprejema prosilce za azil. Nihče ni rekel, da je meje zaprla. Ampak sprejema prosilce za azil, ne pa tiste, ki bi želeli, tako kot pri nas, odhajati proti severu. Jaz sem globoko prepričan, da bi morala Vlada Republike Slovenije meseca maja, ko smo prvič videli te velike količine migrantov, ki so hodili po makedonskih železniških tirih, reagirati takrat. Zdaj je prepozno, to je popolnoma jasno. Mi smo danes popolnoma odvisni od Nemčije in Avstrije. Ti dve državi bosta – in jaz mislim, da se bo to nadaljevalo na deklarativni ravni – migrante sprejemali, ampak čedalje bolj bodo kvote ožili. To pomeni, da bo na Šentilju tako rekoč nastal nek čep. Tisto bo še najmanj problematično. Bolj problematična je južna meja, ki je ne bomo mogli zavarovati.

Zato želim ministrico vprašati:

Kako je z varovanjem južne meje?

Mislim, da bi morali vojsko že zdavnaj – danes zjutraj smo poslušali ministrico, ki je govorila neverjetne reči, da bo vojska spet kuhala golaž in slične zadeve, namesto da bi varovala mejo. Želim, da ministrica poda naslednjič neko

aktualno stanje, ker verjetno takrat ne bo takšno, kot je danes. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Franc Breznik, imate besedo, da zastavite vprašanje dr. Petru Gašperšiču, ministru za infrastrukturo. (Ga ni.)

Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je opravičeno odsotna.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik, ampak ni niti ministra za finance.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Pardon, najprej gospod Breznik, je zadaj za vami.

Prosim, gospod Breznik, imate besedo.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik. Sem mislil, da sem neviden, da me niste prepoznali. Se pa tudi jaz opravičujem.

Sledeče poslansko vprašanje, ki ga imam za ministra za infrastrukturo, je izredno pereče. Pereče je za številna mesta, ki so v Sloveniji blizu našega avtocestnega križa, gre za številna središča, kot je recimo središče Slovenskih goric, od koder sam prihajam, Lenart, imamo probleme z obvoznicami. V Lenartu je predmetna uredba, ki je bila objavljena v Uradnem listu, ki je izšel septembra 2004 in je začela veljati 15. oktobra 2004. Od uveljavitve tega dokumenta v teh dneh mineva enajst let. Ta uredba govori predvsem za aktivnosti za investicijo priključne ceste Lenart v državi. Po avtocestnem programu je bila sprejeta uredba, da bo Lenart dobil obvozno cesto, tako imenovano severno obvozno. Glede na predložena proračunska težka gradiva je očitno, da se je to predmetno cesto celo popolnoma spregledalo do danes. Lahko rečem, da ta problematika teče že več kot deset let, je izredno problematična zaradi tega, ker teče pomembna prometna pot iz Lenarta proti Gornji Radgoni in z druge strani proti Ptujju. Ta cesta je izredno prometna, zadržuje ves promet, lokalni promet v Lenartu, je tudi iz varnostnega vidika izredno vprašljiva. Dnevno prečka center Lenarta, kjer je ta promet izredno gost, več kot 500 ... V bližini je osnovna šola v Lenartu, ki ima več kot 500 učencev, tako da je tudi s te strani problematično.

Jaz vas kot ministra sprašujem o dveh zadevah:

Kdaj bo investicija gradnje priključne ceste Lenart uvrščena v proračun Republike Slovenije, v nacionalni razvojni program?

Ne govorim samo o Lenartu, gotovim o številnih obvoznicah, ki so bile v določenih uredbah sprejete in so do sedaj nekako vedno izvisele.

Moram priznati, da na bivšega ministra, ko smo imeli, verjamem, da so sredstva omejena, drugi del tega vprašanja, ki se glasi:

Ali je bil kdaj podan predlog za uvrstitev omenjene priključne ceste v nacionalni razvojni program in proračun Republike Slovenije?

Govorim predvsem o tem, gospod minister:

Ali ste severno obvoznico Lenart kdaj tudi na ministrstvu omenjali? Ali bo kdaj sprejeta v nacionalni program?

Ali v tem doglednem času, ko ta obvoznica ne bo sprejeta, načrtujete tudi varno prometno ureditev križišč državnih cest v središču mesta Lenart?

Mislím, da je problematika zelo pereča. Središče Lenarta ima v tem trenutku preko vsega tega, kar sem omenil, izredno močen promet, ki izredno ovira lokalni promet. Ta investicija je izredno pomembna za razvoj, tudi gospodarski razvoj Lenarta. Najlepša hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo, imate besedo za odgovor.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanec gospod Franc Breznik, spoštovani ostali poslanki in poslanci, kolegici ministrice!

Bom rekel, da sem imel nakazano zelo splošno vprašanje z vaše strani, ki se je generalno nanašalo na problematiko obvoznic. Mi je žal, da niste nakazali v svojem vprašanju bolj konkretno, da vas prav problematika priključne ceste Lenarta in te severne obvoznice podrobneje zanima. Žal vam v tem trenutku s temi podatki, po katerih ste me tukaj spraševali, ne morem postreči. Poznana mi je problematika te navezovalne ceste, vendar je res tudi to, kar ste omenili, da v proračunih 2016–2017 za to navezovalno cesto ni predvidenih sredstev. Generalno lahko povem, da bodo vsi ukrepi, ki se bodo izvajali v naslednjih letih na podlagi sprejete Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki je bila sprejeta na Vladi v letošnjem juliju. Na podlagi te strategije bomo pripravili operativni program, kjer bodo posamezni ukrepi, ki bodo predvideni za reševanje problematike na posameznih področjih, operacionalizirani terminsko in finančno. Računam, da bo glede te navezovalne ceste ustrezno razvidna njena prihodnost, kdaj bo prišla na vrsto za realizacijo v tem operativnem programu. Ta operativni program bo bolj kot ne mrtva črka na papirju, če ne bomo uspeli zagotoviti tudi ustreznih finančnih sredstev za izvedbo tega operativnega programa. Veste, da se tudi na našem ministrstvu prizadevamo za zagotovitev dodatnih virov, v nasprotnem primeru nam obstoječi, do zdaj razpoložljivi viri pravzaprav omogočajo zgolj investicijsko in redno vzdrževanje obstoječega omrežja; nikakor pa si ne moremo še s temi sredstvi privoščiti novih investicij. To se je sicer v pretekli finančni perspektivi dogajalo s pomočjo evropskih sredstev in tako smo v pretekli finančni perspektivi uredili kar nekaj obvoznic. Samo v letošnjem letu smo jih v promet sprostili pet, to so Ilirska Bistrica, Gorenja vas, Šmartno

pri Litiji, Črnomelj in ravno jutri odpiramo tudi obvoznico Škofja Loka. V naslednji perspektivi, v katero pa smo že vstopili, pa za te infrastrukturne projekte evropskih sredstev ne bo na voljo, tako da bo njihova realizacija odvisna izključno iz virov sredstev, ki jih bomo zagotovili v proračunu.

Vesel sem, da se je tudi minister za finance ravno pridružil in tudi to malo posluša, da bomo v nadaljevanju, upam, uspeli zagotoviti tudi izvedbo teh projektov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Franc Breznik, imate besedo, da zahtevate dodatni odgovor.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Uredba o državnem lokacijskem načrtu za avtocestni odsek Lenart–Spodnja Senarska, v tej uredbi je bilo razpisano, da Lenart potrebuje severno obvoznico, številka odredbe je bila 109/04. Jaz sem vam tudi pripravil pisno poslansko vprašanje, kjer sem utemeljil te zadeve, zato ne bi bil predolg, ker imam premalo časa. Naj pa povem, da je občina od Direkcije za ceste prejela odgovor, da se bodo investicijski postopki pričeli takrat, ko bo investicijski projekt uvrščen v nacionalni razvojni program in proračun Republike Slovenije. Bilo bi pomembno, da bi se v nacionalni razvojni program ta projekt uvrstil, ker je izredno pomemben. Gre za središče Slovenskih goric, na katerega je vezano še pet občin, gre za izredno problematiko v Lenartu in okolici ter tudi za varnostne vidike. Rad bi povedal tudi, da je občina Lenart zaradi vsega tega zadnjih 10 let pristopila in je s svojimi sredstvi zgradila manjšo južno obvoznico, ki pa te problematike tranzitnega prometa, ki gre iz Lenarta, se izloči iz avtoceste in gre preko Lenarta v Gornjo Radgono in tako naprej, seveda ne rešuje. Rešuje nekaj manjših problemov v industrijski coni v Lenartu. Zaradi tega načenjam serijo teh poslanskih vprašanj, da bi uvrstili lenarško severno obvoznico v nacionalni program in da v doglednem roku nekako rešujemo. Moram priznati, da so bili ljudje, ki so zastopali v preteklosti nekatere interese Slovenskih goric, morda preslišani, mogoče smo bili preveč skromni. Vsi ostali, ki so bili bolj glasni, so te obvoznice dobili v nekem času. Lenarška obvoznica in severna obvoznica pa sta izredno pomembni za naše ljudi.

Jaz nadaljevanje možnosti, ki jo imam po poslovniku, za javno razpravo ne bom zahteval. Zaradi tega sem vam pripravil še pisno poslansko vprašanje, kjer sem konkretiziral vso kronologijo te problematike. In bi vas potem prosil, da mi pisno na to drugo poslansko vprašanje odgovorite. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik. Kot rečeno, bomo vse podrobnejše informacije v zvezi s problematiko te obvozne ceste odgovorili v pisnem odgovoru. Kot rečeno, jaz se bom tudi sam zavzel, da se ta navezovalna cesta oziroma severna obvoznica uvrsti v NRP. Mi bomo že do sredine naslednjega leta pripravili ta operativni program, ki bo potem tudi podlaga, da se vsi ti projekti terminsko in časovno uvrstijo v proračune posameznih let. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györköös Žnidar, ki je opravičeno odsotna.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani minister, kolegice, kolegi!

V zadnjem letu smo v tej dvorani na plenarnih zasedanjih in na odborih veliko govorili o Islamski državi, njeni aktivnosti, tudi financiranju in o tem, kako zajeziti te tokove. V zadnjem času so se pojavile nekatere številke, da je Islamska država finančno najbolj podprta teroristična organizacija. Kljub temu, da gre za neko sui generis teroristično organizacijo, kakršne do sedaj še nismo poznali, saj deluje kot država, česar pa za prejšnje ne moremo trditi. In da naj bi tudi predvsem v Evropi Islamska država skupaj z nekaterimi drugimi muslimanskimi državami podpirali tako imenovane radikalne islamiste preko različnih finančnih tokov, ko preko nekaterih posrednikov potem skušajo ta denar pripeljati v Evropo bodisi za raznorazne aktivnosti bodisi tudi za kakršnekoli gradnje poleg še tistega uradnega denarja. Kakor vem, se s temi zadevami ukvarja tudi Urad za preprečevanje denarja. Sicer je bilo to vprašanje mišljeno za ministrico za notranje zadeve, ker vemo, kakšno zakonodajo je letos sprejela Avstrija – prepoved financiranja islama iz tujine in še nekatere druge ukrepe. Sedaj o tem že razmišljajo tudi Belgija, Francija, Španija in Nemčija.

Ker je tukaj prisoten samo minister za finance, gospod predsednik, prosim, da mi ministrica pripravi pisni odgovor; ni treba ustnega na naslednji seji.

Gospod minister, zanima me:

Ali ste na Ministrstvu za finance oziroma ali so vaše službe zaznale kakršnekoli tokove?

Ali imate tudi podatke, koliko je bilo teh finančnih tokov za islamsko skupnost v Sloveniji iz tujine v preteklih letih?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dušan Mramor, minister za finance, imate besedo za odgovor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec gospod Žan Mahnič! Aktivnosti za odkrivanje in preprečevanje

financiranja terorizma so opredeljene v Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Izvaja pa jih, kot ste že omenili, Urad za preprečevanje pranja denarja, ki je v okviru Ministrstva za finance, na podlagi podatkov, pridobljenih od zavezancev iz 4. člena tega zakona. Urad deluje tudi preventivno, in sicer z objavo določenih podatkov, mnenj, stališč in opozoril na svojih spletnih straneh. Področje preprečevanja financiranja terorizma, ki je opredeljeno v tem zakonu – vsi zavezanci iz 4. člena zakona so dolžni izvajati ukrepe preprečevanja pranja denarja pri sprejemanju, izročitvi, zamenjavi, hrambi, razpolaganju oziroma drugem ravnanju z denarjem ali drugim premoženjem. O vseh zaznanih sumih so dolžni obvestiti naš urad. Za prepoznavanje transakcij, ki so lahko povezane s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, uporabljajo zavezanci indikatorje za prepoznavanje sumljivih transakcij, ki so jih pripravili v sodelovanju s tem uradom in drugimi pristojnimi organi, kot so Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor. Finančne organizacije so dolžne pri vseh razlogih za sum financiranja terorizma ravnati s posebno skrbnostjo in nemudoma obvestiti urad. Urad na svoji spletni strani objavila sezname držav, v katerih se ne izvajajo ustrezni ukrepi za preprečevanje odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma, oziroma se le-ti ne izvajajo v zadostni meri. Seznam je sestavljen na podlagi podatkov projektno skupine za finančno ukrepanje in Odbora strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, tako imenovani MONEYVAL. Na tem seznamu so trenutno navedene štiri države. Objavljeni so tudi sezname držav, ki so znane po pridelavi surovin za proizvodnjo prepovedanih drog. Tak seznam sestavlja UNODC, in sicer objavljenih je šest držav, ki to delajo. Države, ki so znane kot offshore finančni centri, objavila jih je IMF; 25 držav s pomanjkljivo zakonodajo na področju obdavčenja, v redu, tu je 14 držav. Kar je ključno – ki bi lahko bile glede na omejevalne ukrepe zoper njihove državljane povezane s terorizmom ali financiranjem terorizma in pranjem denarja, tu je objavljenih 31 držav. Te so verjetno ključne tudi za vaše vprašanje. Urad redno posodablja zgoraj navedene sezname, pri svojem delu pa posebno pozornost namenja osebam, transakcijam in sredstvom, ki so kakorkoli povezani z državami iz seznama. Navedeni sezname držav služijo zavezancem za izvajanje tega zakona pri ugotavljanju morebitnih sumljivih transakcij, ne glede na to, ali gre za pranje denarja ali financiranje terorizma. Urad pri vseh zaznanih razlogih za sum pranja denarja in financiranja terorizma aktivno sodeluje z ostalimi pristojnimi organi. To vaše vprašanje se tudi nanaša na MNZ. Seveda mi zelo tesno sodelujemo, predvsem z organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj. V letu 2014 smo tako na uradu obravnavali in organu odkrivanja

kaznivih dejanj – policiji posredovali šest obvestil o sumu storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma. Moram pa priznati, da ta trenutek nimam podatka, koliko od teh šestih se je nanašalo na vaše vprašanje neposredno. Če dovolite, vam bomo to posredovali pisno.

Rad bi pa še povedal, da po mednarodnem rangiranju sodi Slovenija med prve 3 najmanj tvegane države glede tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ker očitno imamo ta sistem pa res zelo dobro postavljen. Med temi državami so še Finska in še ena, ki je zdajle ne vem na pamet. Ta sistem imamo res dobro dodelan.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da postavite zahtevo za dopolnitev odgovora.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Najprej hvala gospodu ministru za konkretne podatke.

Kot sem že dejal, tisti del, ki se nanaša na MNZ, bi prosil, da mi ministrica pisno odgovori.

Bi pa samo še gospoda Mramorja vprašal, ker mi ni prej odgovoril:

Ali razmišljate še o sprejetju kakšnih drugih zakonov, predvsem po zgledu Avstrije in sedaj še nekaterih drugih držav, ki pripravljajo zakonodajo za preprečitev financiranja islama iz tujine?

Predvsem v luči, da tisto muslimansko skupnost, ki živi tukaj, s katero živimo, če lahko rečem, v sožitju, obvarujemo pred tem, da bi se jih metalo vse v isti lonec. In da se tiste finančne tokove oziroma financiranje, katerih namen je izključno financiranje terorizma oziroma nekaterih radikalnih islamskih skupin, skuša tudi na ta način onemogočiti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dušan Mramor, minister za finance, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Moram priznati, da tega v načrtu Ministrstva za finance o predpisih, ki jih pripravljamo, nimamo. Bomo pa budno spremljali in če bo to potrebno, bomo take spremembe oziroma dodatne zakone tudi predlagali Državnemu zboru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Kmalu bomo obravnavali Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki uravnava področje, na katerem prihaja do mnogih nepravilnosti in vprašljivih praks. Poleg omenjenega zakona ureja področje tudi Zakon o medijih. Oba zakonska akta natančno določata deleže evropskih in slovenskih avdiovizualnih del, lastne produkcije in avdiovizualnih del slovenskih neodvisnih producentov, ki jih mora

izdajatelj uvrščati v svoj program. Te določbe v praksi niso nadzorovane na način, ki bi dejansko zagotavljal izpolnjevanje zavez izdajateljev televizijskih programov. Upravičeno lahko dvomimo v spoštovanje zakonskih določb s strani zasebnih izdajateljev programov, ki bi morali imeti 10 % neodvisne produkcije, več kot 50 % evropskih avdiovizualnih del in vsaj 5 % slovenskih avdiovizualnih del. Izjema pa ni niti javna Radiotelevizija Slovenija, ki bi poleg 10 % neodvisne produkcije morala imeti 25 % slovenskih avdiovizualnih del; in od tega ena četrtno slovenske neodvisne produkcije.

Zanima me:

Kako bo ministrstvo ukrepalo ob najnovejši ugotovitvi Akosa o nedoseganju deležev slovenskih avdiovizualnih del na RTV Slovenija? Kdaj bodo znani rezultati nadzora doseganja deležev slovenske neodvisne produkcije, evropske neodvisne produkcije in evropskih del za leto 2014?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo, imate besedo za odgovor.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za vprašanje. Spoštovani predsednik, spoštovani minister, poslanke in poslanci!

Nadzor nad doseganjem deležev slovenske neodvisne produkcije, evropske neodvisne produkcije in evropskih del je v stvarni pristojnosti Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, krajše Akos. Akos je neodvisen organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti ter ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji. Zato je Ministrstvo za kulturo prosilo Akos za pojasnilo, na podlagi katerega vam lahko odgovorim naslednje. Agencija je zaključila postopke nadzora glede doseženih deležev slovenskih in evropskih avdiovizualnih del za leto 2014. Razen ob primeru postopka proti izdajatelju Javni zavod Radiotelevizija Slovenija programa TELE M, v katerem je delež znan, pridobivajo se zgolj še podatki o utemeljenosti objektivnih razlogov za nedoseganje deležev evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov. Izdajatelju Javnemu zavodu Radiotelevizija Slovenija je bila izdana odločba z opozorilom k odpravi nepravilnosti zaradi nedoseženega deleža slovenskih avdiovizualnih del na prvem in drugem televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija. V primeru programa TV3 Medias so bili ugotovljeni utemeljeni objektivni razlogi za nedoseganje deležev evropskih avdiovizualnih del, ker je bilo podjetje v letu 2014 v postopku prisilne poravnave. Za nedoseganje deležev slovenskih avdiovizualnih del v programu TV3 Medias je agencija izdajatelju izdala odločbo z

opozorilom k odpravi nepravilnosti. Izdajatelju programov POP Kino in POP Oto sta bili izdani odločbi očasnem preklicu dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, in sicer izdajatelj ni smel razširjati programa v časovnem intervalu dve uri. Izrečeno sankcijo je izdajatelj ustrezno izvršil. Podatki o doseženih deležih avdiovizualnih del za leto 2014 so objavljeni tudi na spletni strani Akosa.

Kot je torej razvidno iz vsega doslej navedenega so rezultati nadzora nad izvajanjem določb ZAvMS že znani in naj bi bili objavljeni na spletni strani Akosa. Akos v svojem odgovoru tudi navaja, da je Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije posredoval predlog za uvedbo postopka o prekršku zaradi zadevne kršitve. Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije bo kot organ v sestavi Ministrstva za kulturo in pristojni nadzorni organ nad spoštovanjem določb glede posebnih programskih zahtev do Radiotelevizije Slovenija po Zakonu o medijih ukrepal na podlagi prejetega predloga Akosa za uvedbo postopka o prekršku. Kolikor mi je bilo znano, v petek tega sporočila oziroma te odločbe Akosa inšpektorat še ni prejel, tako da ga pričakujemo v naslednjih dneh. Ministrstvo za kulturo ob tem tudi ugotavlja, da takšen nadzor poteka na zakonsko ustrezen način, to je v skladu s področno zakonodajo o prekrških in inšpekcijskem nadzoru. Nadzor po veljavnem Zakonu o medijih pa je urejen nekoliko drugače kot v ZAvMS, saj ga izvaja inšpektorat, Akos pa izvaja le strokovno nadzorstvo nad izvajanjem določb o radijskih in televizijskih programih brez možnosti izreka kazenskih sankcij in inšpekcijskih ukrepov. Tudi zato je Ministrstvo za kulturo, v prvi vrsti pa z namenom povečati hitrost in učinkovitost postopkov nadzora nad radijskimi in televizijskimi programi, v noveli Zakona o medijih predlagalo rešitev, po kateri se vodenje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonskih določb o radijskih in televizijskih programih prenaša na en organ – Akos. S tem sledimo rešitvi iz ZAvMS, ker inšpekcijski nadzor že v celoti opravlja Akos; pa tudi evropski direktivi, po kateri je predvideno, da regulacijo televizijskih programov opravlja neodvisen nacionalni regulatorni program, kar Akos kot neodvisna javna agencija vsekakor je. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala, ministrica, za izčrpno poročilo.

Naj razložim še ljudem, ki jim ni popolnoma jasno, zakaj to sprašujem. To vprašanje je izjemno pomembno, kajti zaradi nespoštovanja zakonodaje ostajajo brez dela naši ustvarjalci. Cela serija glasbenikov, igralcev, producentov, režiserjev, medtem ko televizije nemalokrat štejejo v kvoto slovenske produkcije tudi

informativni program, resničnostne šove, vedeževalke in podobno. Zaradi dveh ali večletnih zakasnitev v nadzoru Akosa še vedno nimamo podatkov za leti 2012 in 2013 ter deloma tudi ne za 2014.

Zato me resnično zanima:

Kdaj se bo začel resen nadzor nad predpisanimi deleži, ki jih določa naša veljavna zakonodaja? Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa ponovno za besedo.

Glede na ta odgovor, ki sem vam ga dala, vsekakor za leto 2014 je za enkrat videti, da je bil ta nadzor resen. Je pa res, da poteka za eno leto nazaj, da se celotno leto pač zajame. Za leti 2012 in 2013 pa res nimam ta trenutek podatka, kako je ta nadzor deloval. Je pa res ovira to, da imamo dva organa. Upam, da bomo s to novelo zakona – upam, da bo tudi čim prej v Državnem zboru – ta nadzor naredili resnično učinkovitejši; tudi na ta način, da bo postopek od začetka do konca peljal en sam nadzorni organ. Če so bile pomanjkljivosti v letu 2014, trenutno teh podatkov nimam in ne morem temu pritrditi; če so bile, bo seveda ta izboljšava dobrodošla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moje vprašanje je v osnovi kratko, ampak ga bom potem nekoliko razložil.

Kaj bo z usodo umetniške zbirke Factor banke? Razlaga – prvi direktor Factor banke gospod Fabio Škopac se je odločil, da ne bo finančni športa kot večina preostalih bankirjev takrat, ampak da bo banka kupovala tedanja aktualna umetniška dela. Kurator tega, če se tako izrazim, je bil dr. Tomaž Brejc. Skozi zgodovino Factor banke do trenutka, ko smo rekli, da jo bomo kontrolirano ugasnili, če se tako izrazim, se je nabralo kar nekaj teh del; skoraj 300, od tega je skoraj 90 del zaklad slovenske likovne, kiparske sodobne produkcije. Čisto mimogrede, če bi nas šlo ducat, kolikor nas je še tukaj notri s strokovci, generalno sekretarko in kolegom Milanom, v predverje našega balkona, bi tam videli zelo lepo platno z naslovom Materada iz leta 1997 Emerika Bernarda. Ko smo imeli skoraj leto dni nazaj sejo Odbora za kulturo v Mariboru, se je tudi sprožilo to vprašanje, kaj bo zdaj z usodo tega pomembnega zaklada, če se tako izrazim. Takrat so bili celo malo pomisleki; Moderna galerija je seveda kazala neke appetite, da bi to šlo v njihov fundus, da bi tudi v tem pogledu malo decentralizirano nastopali in da bi vsaj del

tega fundusa šel v Umetnostno galerijo Maribor. V najboljšem namenu, da se to dogaja, niti nisem tega preverjal in spraševal. Pred kratkim najprej izvem po osebnih kanalih, potem tudi v mediju, da smo se nekako odločili, da bomo to kar prodali za milijon evrov, ali kako že.

Zato sprašujem obe ministrstvi, ki se ukvarjata s sanacijo bančnega sistema in s kulturo:

Kaj bo z usodo umetniške zbirke Factor banke? Lahko bi zdaj naštel kar nekaj držav, ki so imele takšne in drugačne finančne krize, ampak dejansko ne najdem nobene resne države, ki bi prodajala svoje umetniške zaklade na takšen način, kot očitno to misli zdaj početi Slovenija. Prosim za odgovor. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, spoštovani poslanec dr. Franc Trček!

V zadnjem obdobju se je posebej v povezavi s posledicami globoke ekonomske krize na trgu pojavilo večje število del in zbirk, ki jih lahko štejemo med zanimivejša s kulturnodediščinskega vidika. Mnogo del, ki jih lahko zasledimo, v času ekonomske konjunktore v državi njenim nacionalnim institucijam, ki za likovno dediščino skrbijo v okviru javne službe, ni bila dosegljivih, saj so njihove cene ob vlaganjih zasebnega kapitala v zasebne zbirke dosegale nedosegljive višine. Že v času ekonomske konjunktore namreč proračunska sredstva, namenjena odkupom likovne dediščine, niso bila določena v zadovoljivi višini. V letu 2009 smo imeli še nekaj čez 700 tisoč evrov namenjenih odkupom, v letu 2013 pa samo še 191 tisoč 470 evrov, medtem ko sedaj ta znesek rahlo povišujemo v letu 2014 in 2015. Mislim, da bo leta 2015 realizacija okoli 250 tisoč evrov, kar pomeni, da s temi sredstvi praktično ne moremo poseči po teh delih. Ker pa se zavedamo, da je v tem obdobju že zaradi opisanih razmer na trgu hkrati zaslediti ogromno količino umetniških del, ki so bila tudi del premoženj nekaterih propadlih gospodarskih družb, za katere odkup s strani države zaradi drastičnega pomanjkanja sredstev na področju kulture, ki so bila v zadnjih šestih letih grozljivo zmanjšana, ni mogoč, smo takoj ob začetku mojega mandata pristopili k uporabi vseh zakonskih možnosti, ki so nam na voljo, za zaščito tega premoženja nacionalnega pomena. V skladu z določbami Zakona o varstvu kulturne dediščine smo imenovali strokovne komisije, sestavljene iz področnih strokovnjakov, ki so pregledale stanje na trgu, in posledično pooblastili tudi pristojne javne zavode, ki so v posameznih gospodarskih družbah, ki so bodisi v postopkih prenehanja bodisi v postopkih prodaje, lahko tudi tujim kupcem, opravili natančne preglede in popise premoženja umetniške in arhivske vrednosti.

V primeru banke, ki jo navajate v vašem vprašanju, je bil opravljen tovrstni pregled in posledično tudi razglasitev zbirke z vsemi deli, ki so nacionalnega pomena. Posledično to pomeni, da je tovrstno zbirko mogoče prodati zgolj v celoti, ne nenadzorovano po posameznih delih; poleg tega pa tudi, da tovrstne zbirke ni mogoče odstraniti iz države. To je v danem trenutku brez izdatnih dodatnih finančnih sredstev vse, kar smo lahko na Ministrstvu za kulturo storili. Usoda Factor banke je v tem trenutku jasna do te mere, da bo zbirka zaradi svoje celovitosti lahko prodana zgolj v celoti, predvsem pa ne bo zapustila ozemlja Republike Slovenije. Res je vmes 85 ključnih del, zelo pomembnih, zgodovinsko pomembnih del, ki bi jih ministrstvo želelo prenesti v nacionalni fond. V zvezi s tem smo se obrnili tudi na Ministrstvo za finance, minister Mramor pa bo povedal, kako oni gledajo na to. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa. Spoštovani poslanec dr. Franc Trček!

Factor banka je samostojna pravna oseba, dokler pač ne bo likvidirana. To pomeni, da sama samostojno razpolaga s svojim premoženjem, tega ne spremeni niti dejstvo, da je država njen edini delničar v tem postopku likvidacije. Delničarji namreč nimajo možnosti oblikovati voljo družbe, katere delničarji so, tako tudi ne morejo odločati o njenem premoženju. Voljo družbe oblikuje njena uprava. Tako je vprašanje, kaj se bo zgodilo z zbirko Factor banke, vprašanje za njeno upravo. Premoženje družbe ob njeni likvidaciji se bo res razdelilo med delničarje, a pred tem morajo biti poplačani vsi upniki družbe. Če bi uprava zbirko pred likvidacijo družbe brezplačno prenesla na Republiko Slovenijo, o čemer smo se pogovarjali, bi s tem poslom lahko oškodovala upnike. Takšno dejanje ne bi bilo le v nasprotju s pravili, ki urejajo delovanje gospodarskih družb, bilo bi tudi izpodbojno.

Naj na koncu poudarim, da je umetniška zbirka, kot je že bilo rečeno, pomembna umetniška zbirka, to je ugotovilo Ministrstvo za kulturo in jo zaščitilo; to pa pomeni, da zaradi prodaje zbirke ne bo prišlo do njenega prenehanja, spremenil se bo samo lastnik. Tudi do zdaj je bil lastnik privatni lastnik, to je bila Factor banka.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Lagal bi, če ne bi rekel, da sem odgovora pričakoval. Ampak saj zadeva ni tako preprosta, če malo plastično povem. Jaz zadanem na lotu dva milijona, si kupim to zbirko, si jo bom peljal v klet in jo tam ogledoval, kot si je neke zbirke ogledoval predsednik hrvatske gospodarske

komore. Kakšnega medveda ne bom imel tam nagačenega. Če smo nekoliko resni, zadnje tedne se zelo govori o kulturnem ogrožanju, islamizaciji, gor in dol; zdi se mi, da gre za prepomembne zadeve, edino delničar lahko malo vpliva. Jaz imam kot poslanec možnost, da tudi naslovim vprašanje, dokler je to državna lastnina, na Factor banko, kaj bodo s tem storili; ampak nekako iz odgovorov ministra in ministrice me nekako žalosti, da se mi zdaj tukaj klobasamo o nekih, ne morem drugega reči, pravnih formalizmih, ne pogovarjamo pa se toliko o vsebini. Avstriji se je tudi zgodilo podobno s Hypo banko, na pamet govorim, lahko se pozanimam. Ne vem, če imajo kakšno zbirko, ampak če bi tam imeli 15 Klimtov, nekaj del Kokoschke ter mogoče nekaj videov, posnetih od Nietzscheja, verjemite, da bi Avstrija na uradu predsednika vlade in ministrstvu za kulturo posredovala, da ta zbirka ostane v lasti avstrijske države in da je tudi prezentna različnim generacijam, populacijam.

Zato prosim za dopolnitev odgovora:
Kako boste vsebinsko ravnali?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Lahko rečem, da nas na Ministrstvu za kulturo izjemno skrbi, kako bo z javno dostopnostjo zbirke. Gre za pomembnih 85 del. V zbirki so recimo tudi naslednji avtorji, kot je Metka Kraševc, Herman Gvardjančič, Zdenka Žido, Luj Vodopivec, Tugo Šušnik, Živko Marušič in tako naprej. Ministrstvo za kulturo si želi uresničiti namero in si bomo še prizadevali, kolikor bo v naši moči, ker licitacija poteka do 13. novembra, če bo kakršnakoli možnost, da bi pridobili to zbirko v trajno last Republike Slovenije in da bi jo umestili v ustrezno nacionalno institucijo, to se pravi v Moderno galerijo. Tukaj bomo vprašali tudi Vlado, kaj je s tem. Gre potem za odkup tega dela zbirke, za 85 del od 289; da bi prišli vsaj do tega dela, ki je jedro nacionalnega bogastva. Mi iščemo poti na ministrstvu; če bo pa to možno ali ne, pa ne morem vedeti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance, ali želite? (Ne.)

Dr. Franc Trček, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Seveda zahtevam razpravo o tej tematiki.

Lahko rečem, da sem pozorno poslušal gospo ministrico, in je tudi sama sebe nekako zanikala. Najprej smo se pogovarjali o tem, da se zbirka prodaja kot celota, potem pa je rekla, da se išče možnost, da država odkupi teh 85 ključnih del. Malo za šalo, če mogoče to gleda kakšen tajkun, ki ima milijon – prosim, kupite to. V tujini to ni tako redka praksa, da nekdo, ki je obogatel, na ta način to podari tistim, ki so mu z delom

omogočili, da je obogatel; tudi kakšen muzej se tako zgradi.

Preden se zgodi ta razprava, bom kar odkrito povedal, gre za očeta ene od poslank SMC. Dajte se SMC-jevcu pri vaši kolegici podučiti. Upam, da boste, ko bomo glasovali za ta sklep, ta sklep podprli. Ker če se bomo tako vedli glede kulture, če se bomo tako vedli glede Slovenije, bomo kmalu imeli samo holadija na eni strani, na drugi strani bomo pa iz posestnikov postali – kaj? Pocestnice. Naj se javna razprava o tem izvrši. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanj.

Miha Kordiš, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak, ki je opravičeno odsotna, ter ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V zadnjih 15 letih problem revščine ni bil še nikoli tako zelo pereč, kot je to v današnjem trenutku. Stopnja tveganja revščine je leta 2013 dosegla 14,5 %, kar je največ od leta 2005 naprej, odkar se ti podatki zbirajo po enotni Eurostatovi metodologiji. Lani se tudi ta stopnja revščine ni zmanjšala. Pod pragom revščine je živelo 290 tisoč naših prebivalcev, se pravi državljanov in državljanov Slovenije; oziroma 52 tisoč več, kot je bilo to leta 2005. Mislim, da se lahko vsi strinjamo, da so nesprijemljive in ogromne številke. Nekatero kategorije prebivalcev so pa še posebej ogrožene. Po stopnji tveganja revščine v kategoriji starejših od 55 let je Slovenija nad evropskim povprečjem. Posebno ogrožene so enostarševske družine, posebno materinske, kjer je stopnja tveganja revščine dvakrat višja od splošne, še posebej pa je katastrofalen položaj žensk, starejših od 65 let, ki živijo same, kjer je stopnja tveganja revščine trikrat višja od splošne in znaša kar 42,1 %. Direktni ukrep proti revščini je povečanje zneska socialne pomoči. Leta 2009 je Ministrstvo za delo samo izdelalo oceno minimalnih življenjskih stroškov in na podlagi te ocene ugotovilo, da mora začasna socialna pomoč znašati 385 evrov, trajna pa 562 evrov. Letos se bo znesek minimalnega dohodka vrnil na 288 evrov, kot je bil pred uvedbo zloglasnega Zakona o uravnoteženju javnih financ. Ampak to pomeni, da še zmeraj ostajamo za 100 evrov krajši od cilja, ki si ga je ministrstvo postavilo pred šestimi leti.

Zato me zanimata odgovora na dve vprašanji:

Za koliko bi bilo mogoče dodatno dvigniti znesek minimalnega dohodka, če bi za to uporabili 16 milijonov evrov, kolikor bi jih po podatkih vašega ministrstva pridobili z ohranitvijo četrtega dohodninskega razreda?

Koliko sredstev bi bilo potrebnih za dvig minimalnega dohodka iz 288 evrov na 385 evrov?

Naj pa tukaj še mimogrede za kontekst dodam, da bi bilo treba odpraviti obremenitve nepremičnin. Ljudje danes marsikje raje životarijo, namesto da bi zaprosili za varstveni dodatek, ker se pač bojijo, da se jim bo oziroma njihovim potomcem država potem usedla na nepremičnino. Je pa ta določba zapisana tudi v koalicijski pogodbi in čakam, da se bo vlada tega lotila razreševati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dušan Mramor, minister za finance, imate besedo za odgovor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

To vprašanje je bolj namenjeno Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve kot Ministrstvu za finance. Vseeno bom poizkusil, ker ministrice ni, dati celovit odgovor. Dve vprašanji sta neposredni, na kateri lahko odgovorim.

Najprej, za dodatno obremenitev proračuna Republike Slovenije za 16 milijonov bi bilo mogoče po splošni oceni MDDSZ osnovni znesek minimalnega dohodka dvigniti na 308 evrov. Za natančnejšo oceno so potrebne dodatne temeljite analize.

Drugo vprašanje je bilo, koliko bi bilo potrebno za dvig zneska minimalnega dohodka na 385,08 evrov. Ocena je približno 60 milijonov evrov, za natančnejšo oceno so potrebne dodatne temeljite analize. Bi pa rad povedal, da ne en ne drug ukrep ne bi bil ustrezen ukrep za leto 2016 in še naprej za 2017. Za 2016 je predvideno približno za 200 milijonov več odhodkov državnega proračuna za namene, ki zmanjšujejo tveganje revščine, medtem ko bi bila ta dva ukrepa minimalna. Na drugi strani je treba v skladu z Nacionalnim reformnim programom, ki smo ga sprejeli in poslali tudi v Evropsko unijo, zagotoviti boljše poslovno okolje, v katerem bomo več ustvarili, da bomo lahko tudi zmanjševali tveganje revščine. To je edini način, da ga lahko zmanjšuješ. In praktično nimamo nobenih proračunskih ukrepov, ki bi imeli neposreden vpliv na višino proračunskih izdatkov, s katerim bi podprli gospodarstvo. Teh 16 milijonov je edini tak ukrep, pri tem ko smo 200 milijonov namenili za zmanjševanje tveganja revščine. Teh 16 milijonov naslavlja vprašanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva tam, kjer smo najmanj konkurenčni, in to je pri relativno najbolj produktivnih, pridnih, pametnih, izobraženih zaposlenih. In ukinitve tega je kaplja v morje v primerjavi s tistim, kar namenjamo v predlogu proračuna za socialo.

Druga ključna stvar pa je, da skladno z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih prejemnik denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ne more biti v ugodnejšem položaju od tistega, ki si sredstva za preživetje

zagotavlja z delom ali na podlagi pravic iz dela. Z dvigom osnovnega zneska na 308, še bolj pa seveda na 385, evrov bi porušilo razmerje do minimalne plače, kar bi pomenilo, da bi bili prejemniki denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka v ugodnejšem položaju od tistih, ki si sredstva za preživetje zagotavljajo z delom ali na podlagi pravic iz dela. Opozoriti je treba tudi, da mora minimalni dohodek, ki je podlaga za denarno socialno pomoč, temeljiti na minimalnih potrebah oziroma minimalnih življenjskih stroških ter mora izpolnjevati dve pomembni zahtevi – zadovoljevati mora osnovne potrebe in ne sme povzročati izgube motivacije za delo. Višina minimalnih življenjskih stroškov se na podlagi Zakona o socialno varstvenih prejemkih ugotovi na podlagi primerljive metodologije najmanj vsakih pet let. Osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 385 evrov, ki ga omenjate, pa je bil ugotovljen na podlagi raziskave o minimalnih življenjskih stroških, ki jo je izdelala dr. Nada Stropnik s sodelavci z Inštituta za ekonomska raziskovanja junija 2009 na podatkih iz leta 2009. To je bilo praktično prvo leto, ko smo dosegli vrhunec. To je začetek krize, tik pred krizo.

Glede socialne varnosti naj vam dam nekaj primerov, kaj smo naredili za teh 200 milijonov: izredno uskladitev pokojnin, deloma so se odpravile omejitve na področju otroških dodatkov, povišala se bo osnovna višina minimalnega dohodka ter zato tudi posledično te prejemki. Če navedem še na področju državnih štipendij, se deloma sprostijo omejitve za upravičence iz petega dohodkovnega razreda. Prav tako se kot novost začne izvajanje štipendiranja za deficitarne poklice. To bi bil moj odgovor na vaša vprašanja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Ukinitve četrtega dohodninskega razreda ni podpora gospodarstvu, ampak je podpora najbogatejši strati ljudi v tej družbi, zelo pogosto so to privilegirani sloji, menedžerji in podobno. Nikakor pa ukinitve četrtega dohodninskega razreda avtomatsko ne pomeni podpore gospodarstvu. To je čisti mit in čista propaganda. Dodatno je propaganda tudi to, da Slovenija nima konkurenčnega gospodarstva že kar nekaj časa. Vodimo presežek na tekočim računu plačilne bilance, kar pomeni, da je naše gospodarstvo v primerjavi z marsikaterim drugim, vsaj v tem trenutku, konkurenčno tekmo že dobilo. Če hočemo pa tako strukturno pozicijo vzdrževati oziroma jo še izboljšati, pa to pomeni kvalitativne preskoke v strukturi gospodarstva, v globalni delitvi dela za področje Slovenije; in ne dodatne davčne razbremenitve, ki lahko prehod h kvalitativnemu preskoku financiranju.

Kar se tiče vašega odgovora, bi pa rad izpostavil to, da se zavedam, da tak izračun ni lahka stvar da ne more biti linearen, ampak vseeno bi želel dodatno pojasnilo.

Predvsem me zanima:

Koliko novih prejemkov naj bi bilo na račun povečanega cenzusa?

Omenili ste pač številko, da bi bilo treba 60 milijonov evrov, če naj dvignemo denarno socialno pomoč, začasno denarno socialno pomoč na človeka vredno življenja, vsaj na neki minimalni ravni. In če je ta dvig problem v relaciji do minimalne plače, potem je problem z minimalno plačo. Pa dvignite samo minimalno plačo, namesto da jo problematizirate. Kar se tiče argumentov, da ljudje z dostojno socialno pomočjo izgubljajo motivacijo za delo, pa lahko rečem samo, da ostajam brez besed, postajam zgrožen. Če je treba ljudi pahniti v revščino zato, da so motivirani za delo, pomeni, da je problem na njihovem delovnem mestu, ne pa na strani njihovega dohodka. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance dr. Dušan Mramor, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. DUŠAN MRAMOR: Jaz skoraj nisem zaznal dodatnega vprašanja, ker na obe vprašanji sem odgovoril – 16 milijonov do 308 evrov in 60 milijonov.

Ti dve oceni sta narejeni grobo in bi jih moralo natančno narediti na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kjer imajo natančne podatke. Z vidika Ministrstva za finance težko dam bolj poglobljeno analizo. Druga stvar, ki bi jo pa rad še omenil, je pa to, da ni edini dejanski primerljivi podatek o tem, kako je delo davčno obremenjeno v Sloveniji. Je podatek, ki govori o tem, da imamo pri povprečni plači v Sloveniji približno povprečno obremenitev – davčni vijak, kot ga ima Evropska unija. Bolj kot gremo od povprečja navzgor, večji je ta davčni vijak. Če želimo imeti in obdržati v Sloveniji tiste, ki imajo največ znanja, ki lahko največ pripomorejo k produktivnosti v podjetjih in zato tudi omogočajo največje povečanje plač, konec koncev, ker bo več dodane vrednosti, ti imajo največji davčni vijak. Zato nam strokovnjaki odhajajo, cela podjetja odhajajo in ne dobivamo strokovnjakov iz tujine. Če želimo na dolgi rok imeti še nižje tveganje revščine, že zdaj imamo podpovprečno, in če želimo imeti višje plače in pokojnine brez razbremenitve na tem področju, kjer smo nekonkurenčni, tega ne bomo mogli doseči. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, imate besedo, da zahtevate, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Tako je; vsekakor bi želel razpravo o odgovoru, ker se je gospod minister v veliki meri, zlasti v kontekstu, s

katerimi je odgovarjal na moje vprašanje, direktnemu vprašanju v resnici izogibal.

Nadaljeval je z neko neoliberalno propagando, nikakor ni bil pripravljen produktivno vstopiti v nek dialog, kako nasloviti socialno vprašanje pri nas skozi davčne mehanizme, skozi redistributivne mehanizme, ki jih ima država na voljo. Minister je podal zneske, kot jih je podal, kot da bi šlo za nekaj popolnoma nemogočega; v resnici pa lahko v Združeni levici takoj naštejemo dva ukrepa, ki lahko socialno stisko slovenskega človeka naslovita neposredno in bi povečala proračunske prihodke za 100 milijonov evrov. Takoj za začetek, če znižamo mejo četrtega dohodninskega razreda na 4 tisoč 400 evrov bruto mesečne plače, povečamo prihodke za 30 milijonov. In če vrnemo stopnjo davka od dobičkov pravnih oseb iz 17 % na 20 %, lahko računamo na dodatne prihodke 75 milijonov evrov. To so prve ocene, prve številke; ampak je rang velikosti, s čimer operiramo, pravi. S tem bi imeli socialne izdatke in dvig socialnih izdatkov pokrit. Kar se tiče pa navedb, da naša progresivna obdavčitev plač sankcionira najbolj pridne, najbolj kreativne, najbolj ustvarjalne sektorje te družbe – to ni res. To so obdavčitve menedžerske strate, menedžerske klase; ne pa strokovnjakov. Prosim lepo, pokažite mi inženirja oziroma rad bi videl celo hordo visoko usposobljenih inženirjev, ki jih odganja stran četrty dohodninski razred. Ne vem, če boste našli kaj prida takšnih inženirjev v naši družbi, ki bi padli v četrty dohodninski razred. Zakaj ne? Zaradi tega, ker jim točno ti ljudje, ki pa padejo v četrty dohodninski razred, kot so to menedžerji, ne dajejo takšne plače, kot bi si jo zaslužili; in jim ne dajejo takšne plače, kot jo njihova produktivnost terja. In tega ukinitve četrtega dohodninskega razreda na noben način ne bo došila in na noben način sploh ne bo naslovila. Ponovno smo soočeni z golo propagando v korist kapitala in na škodo delovnih ljudi.

Pa še nekaj, kar se tiče davčnih prihodkov v Sloveniji in njihove strukture; naši davčni prihodki so v primerjavi z Evropsko unijo strašno regresivni. Veliko več davčnih prihodkov v Evropski uniji je ustvarjenih skozi progresivne in ne skozi regresivne davčne mehanizme. Bolj je treba zaostri dohodninsko lestvico navzgor in znižati je treba davek na dodano vrednost, če se bolj preprosto izrazim. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 21. oktobra 2015, v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v sredo, 21. oktobra 2015, ko bo Državni zbor v okviru glasovanja odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 19. OKTOBRA 2015 OB 19.09 IN SE JE NADALJEVALA 20. OKTOBRA 2015 OB 9.05.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak, gospa Iva Dimic, gospa Eva Irgl, gospa Jelka Godec, gospod Jožef Horvat, mag. Matej Tonin, dr. Matej T. Vatovec, mag. Anže Logar, gospod Žan Mahnič, gospod Janez Janša, Miha Kordiš, gospod Ivan Hršak od 15. ure dalje in gospod Marijan Pojbič.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na 7., 8., 9., 10., 11., 12. in 13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O IZVENSODNEM REŠEVANJU POTROŠNIŠKIH SPOROV, PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH, PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POŠTNIH STORITVAH, PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH, PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE, PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH IN SISTEMIH IN PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ENERGETSKEGA ZAKONA V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predloge zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Na 39. seji Kolegija predsednika Državnega zbora 9. oktobra 2015 je bilo dogovorjeno, da se dopolnilne obrazložitve predlagatelja, predstavitev poročil matičnih delovnih teles in predstavitev stališč poslanskih skupin o vseh predlogih zakonov opravijo skupaj, saj gre za vsebinsko povezane predloge.

Za dopolnilno obrazložitve predlogov zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Margareti Guček Zakošek. Prosim.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK:

Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani ostali predstavniki vlade, dobro jutro!

Pred vami je sedem zakonskih predlogov, ki se sprejemajo v paketu: Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, Predlog zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštah storitvah, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih

komunikacijah, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih ter Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona.

Medtem ko Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov na sistemski ravni ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, tako imenovano IRPS, ostalih 6 zakonskih predlogov navedeno področje ureja na posebnih gospodarskih področjih. Predlogi zakonov se zaradi vsebinske povezanosti torej sprejemajo v zakonodajnem postopku v paketu, saj morajo biti uveljavljeni sočasno.

Naj nadaljujem s predstavitvijo ključnih rešitev, pri čemer se želim osredotočiti na sam sistemski zakon, Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, s katerim želimo: povečati pravno varnost potrošnikov in ponudnikov na trgu na vseh gospodarskih področjih z vzpostavitvijo učinkovitih, enostavnih, hitrih in cenovno dostopnih izvensodnih postopkov reševanja sporov, spodbuditi uporabo postopkov mirnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov, z vzpostavitvijo ustrezne infrastrukture pa odpravljati ovire, ki bi odvrčale ponudnike in potrošnike od sodelovanja v tovrstnih postopkih, povečati zaupanje potrošnikov in s tem povpraševanje po izdelkih in storitvah v okviru klasične in spletne oblike nakupovanja, kar ponudnikom prinaša večjo konkurenčnost in sploh primerjalne prednosti na trgu.

Predlog zakona temelji na pravilih evropske direktive o alternativnem reševanju potrošniških sporov in Uredbe o spletnem reševanju potrošniških sporov in prvič ni sistemski ravni ureja področje, ki doslej ne v evropskem, še manj pa v slovenskem pravnem redu ni bilo urejeno na sistemski ravni. Čeprav ne gre zanemariti dejstva, da se je v praksi tudi pri nas razvila široka paleta različnih oblik izvensodnega oziroma alternativnega reševanja sporov, kot so mediacija, conciliacija, predhodna nevtralna ocena, pomirjanje, posredovanje in tako naprej. Ti se že uporabljajo v civilnih in gospodarskih sporih. Njihova skupna značilnost pa je neformalnost postopka in konsenzualnost.

Na področju prava varstva potrošnikov ima uveljavitev izvensodnega reševanja sporov še poseben pomen zaradi specifičnosti sporov. Tipični potrošniški spori so relativno nizke premoženjske vrednosti, so pa pogosti in zato številčni. Poleg tega je za potrošniške spore značilno očitno neravnotežje v ekonomski moči, pravnem znanju in izkušnjah med potrošnikom in podjetjem, pa tudi nesorazmerje med premoženjsko vrednostjo in tudi grozečimi sodnimi stroški. Preprosto povedano, potrošnik v pogodbenih razmerjih s ponudnikom nastopa praviloma kot šibkejša stranka, zaradi česar je klasični pravni postopke, ki je posledica pomanjkanja ustreznih mehanizmov

izvensodnega reševanja sporov, zanj ali zanjo pogosto velika ovira pri uveljavljanju njegovih oziroma njenih pravic.

V smislu predloga zakona postopek IRPS pomeni, da tretja nevtralna oseba v nesodnem strukturiranem postopku pomaga potrošniku in ponudniku: prvič – doseči sporazume, drugič – jima predlaga rešitev in tretjič – po sporu sprejme tudi zavezujočo rešitev, odločitev.

S predlogom zakona želimo konkretizirati načela preglednosti, zakonitosti, prostovoljnosti, kontradiktornosti in učinkovitosti, ki jih morajo izvajalci IRPS upoštevati pri vodenju samih postopkov, urejamo glavna pravila postopkov IRPS in pravne posledice odločitev, ki jih sprejme izvajalec IRPS, torej izvensodnega reševanja potrošniških sporov.

Za osebe, ki vodijo ali sodelujejo v postopku, določamo standarde strokovne usposobljenosti, neodvisnost in nepristranskost, določamo informacije, ki jih morajo izvajalci izvensodnega reševanja potrošniških sporov objavljati na spletnih straneh; torej podatki o stikih, oblika organiziranosti, viri financiranja, imena oseb, ki odločajo v postopkih, pravila postopkov, stroške postopka, čas trajanja reševanja sporov in podobno.

Določamo tudi dolžnost preglednega javnega objavljanja poročil o strukturi in obsegu sporov ter o rezultatih reševanja. Določamo tudi obveznosti ponudnikov glede obveščanja potrošnikov o izvajalcih izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki jih priznavajo kot pristojne za reševanje njihovih sporov. To storijo ponudniki z objavo informacij na spletnih straneh, v splošnih pogojih poslovanja ali pa na drug primeren način, če nimajo teh možnosti.

S predlogom zakona zagotavljamo tudi izvajanje uredbe o spletnem reševanju potrošniških sporov, ki naj bi potrošnikom in ponudnikom omogočala lažje reševanje sporov, ki izvirajo iz čezmejnih spletnih nakupov. V ta namen Evropska komisija vzpostavlja evropsko platformo za spletno reševanje sporov kot enotno vstopno točko za ponudnike in potrošnike.

Spore bodo obravnavali izvajalci IRPS, ki jih države članice notificirajo pri Evropski komisiji in morajo za to biti usposobljeni za zagotavljanje učinkovitih postopkov. Zato s predlogom zakona določamo tudi register izvajalcev IRPS in pogoje za vpis v register, ki ga po predlogu zakona vodi pristojni organ, torej Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Obstoj dobro usposobljenih delujočih izvajalcev IRPS v državah članicah je tudi pogoj za delovanje evropske platforme, države članice pa vzpostavijo tudi nacionalne kontaktne točke, ki potrošnikom, ponudnikom in izvajalcem IRPS nudijo podporo. Za opravljanje nalog nacionalne kontaktne točke po predlogu zakona je za to pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Želim poudariti, da namen zakonskega urejanja IRPS v prvi vrsti ni formalno urejanje samega postopka reševanja sporov na način, kot so

urejeni sodni postopki, temveč spodbujanje njihove čim širše uporabe, saj lahko bistveno pripomore k enostavnejšemu, hitrejšemu in cenovno dostopnejšemu reševanju sporov za potrošnike in ponudnike. Da pa bi lahko spodbudili uporabo tovrstnih postopkov, je po drugi strani treba imeti predvidljiv pravni okvir.

Verjamemo, da bo imel predlog zakona ugodne učinke na gospodarstvo, ne glede na manjšo kratkoročno obremenitev poslovanja za ponudnike in zavezanost k mirnemu reševanju sporov prinaša prihranke, saj se izognejo morebitnim visokim pravnim stroškom, mirno reševanje sporov s potrošniki pa prinaša ponudnikom tudi konkurenčno prednost, saj povečuje zaupanje potrošnikov in s tem tudi povpraševanje po njihovih izdelkih. Ne nazadnje je upravičeno pričakovati tudi ugodne učinke na državni proračun, saj bo zakon z zmanjšanjem števila potrošniških sporov, ki bi se sicer reševali pred rednimi sodišči, pripomogel k razbremenitvi sodišč in jim posledično prinesel tudi prihranke.

Na koncu še nekaj poudarkov v zvezi s spremljajočimi zakonskimi predlogi. Kot uvodoma povedano so sočasne spremembe vseh zakonov potrebne zaradi notranje normativne skladnosti slovenskega pravnega reda. Tako se spremljajoči zakonski predlogi usklajujejo s sistemskim zakonom zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki sem ga uvodoma tudi širše razložila. Predlogi posameznih področnih zakonov se na ustreznih mestih usklajujejo glede na pravila postopkov IRPS in standardov, ki jih morajo izvajalci izvensodnih reševanj potrošniških sporov upoštevati na posebnih področjih, ki jih zakoni urejajo. Večja posebnost je obvezno sodelovanje ponudnikov v postopkih IRPS, ki se predlaga s štirimi od šestih spremljajočih zakonskih predlogov, medtem ko predlog systemskega zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov določa praviloma prostovoljno sodelovanje ponudnikov v postopkih, a hkrati dopušča ureditev, ki nalaga ponudnikom obvezno sodelovanje, če tako določa poseben zakon.

Glede na aktualnost tematike bi radi predlagali, da Državni zbor v sklopu te redne seje opravi tudi tretje branje tega zakona. S tem zaključujem svojo predstavitev, na voljo smo vam seveda za vsa nadaljnja vprašanja in obrazložitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, Predlog zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Odbor za gospodarstvo je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov ter vsebinsko povezana Predlog o spremembah Zakona o potrošniških kreditih in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah.

Amandmaje k Predlogu zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov so vložile poslanska skupine SMC, Desus in SD, Poslanska skupina SDS in Poslanska skupina NSi. Amandmaje k drugim dvema vsebinsko povezanim zakonoma so vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD.

Na seji je predstavnica Zakonodajno-pravne službe glede pripomb iz pisnega mnenja službe poudarila, da je treba paziti, da so sistemski zakon in vsebinsko povezani področni zakon med seboj usklajeni. Poudarila je, da je večina pripomb iz pisnega mnenja službe ustrezno upoštevanih v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin z izjemo treh, glede katerih je ministrstvo podalo pojasnila. Glede ostalih dveh vsebinsko povezanih predlogov zakon je izpostavila pripombo glede odpravo nejasnosti, ali je sodelovanje ponudnikov v postopkih obvezno ali ne, ter pripombo glede ureditve prehodnega režima. Poudarila je, da so bile te pripombe ustrezno upoštevane z amandmaji koalicijskih poslanskih skupin.

Na seji so sodelovali predstavniki potrošniških organizacij, in sicer je predstavnica Evropskega centra za reševanje sporov izrazila podporo obravnavanim zakonom ter podala pripombo glede prostovoljnega sodelovanja ponudnikov v postopku. Predstavnica Zveze potrošnikov Slovenije je izrazila mnenje, da predlog zakona ne predstavlja ustrezne podlage za vzpostavitev učinkovitega sistema izvensodnega reševanja potrošniških sporov ter podala številne pripombe glede predlaganih rešitev. Predstavnica Združenja potrošnikov Zasavja pa je podala pripombo glede razumljivosti določb predloga zakona ter glede višine pristojbine za postopek pri izvajalcu.

Na seji sta sodelovala tudi predstavnik Združenja za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornice Slovenije ter predstavnica Sekcije operativnih elektronskih komunikacij pri Gospodarski zbornici Slovenije. Predstavnica sekcije je izpostavila pripombe glede samovoljnega oblikovanja pravil delovanja izvajalcev, glede roka za sprožitev spora pred izvajalcem in glede problematike hrambe podatkov o opravljenih komunikacijskih storitvah. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Agencije za komunikacijsko omrežje in storitve, ki je izpostavil uspešno reševanje sporov pred agencije ter izrazil podporo obravnavanim zakonom.

Na seji sta sodelovali tudi predstavnica Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki je podala pripombo o preobsežnih administrativnih in zakonodajnih obveznostih za podjetja, ter

predstavnica Banke Slovenije, ki je izrazila podporo predlaganim zakonom.

Državna sekretarka in predstavnica ministrstva sta na seji podala obširno pojasnilo v zvezi z izraženimi pomisleki deležnikov, in sicer glede nacionalne kontaktne točke, odločanja v okviru kolegijskega organa, prostovoljnega sodelovanja ponudnikov v postopku, višine pristojbine, razlage določb 16. člena obravnavanega systemskega zakona, hrambe podatkov in zamejitve roka za sprožitev spora.

Predstavniki ministrstva je poudaril, da nasprotujoči si pomisleki različnih deležnikov kažejo na dilemo med vzpostavitvijo sistema za izboljšanje varstva potrošnikov na eni strani in uvedbo dodatnih obremenitev za gospodarstvo na drugi strani. Izpostavil je pomen promocije sistema izvensodnega reševanja potrošniških sporov ter skrb za potrošnike kot priložnost v smislu primerjalnih prednosti ponudnikov.

V razpravi je bilo izraženo mnenje, da obravnavani zakoni pomenijo pozitiven korak k izboljšanju stanja na področju varstva potrošnikov v Sloveniji in bodo pripomogli k hitrejšemu, cenejšemu in enostavnejšemu reševanju potrošniških sporov ter k razbremenitvi sodišč.

Na seji je bilo članicam in članom odbora predložen predlog za amandma odbora Poslanske skupine Združene levice k 11. členu, do katerega se je odbor v razpravi opredelil in ga ni sprejel. Po končani razpravi je odbor obravnaval amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k Predlogu zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov in jih sprejel ter amandmaje Poslanske skupine SDS in amandmaje Poslanske skupine NSi in ju ni sprejel.

Odbor je glasoval o vseh členih Predloga zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, Predloga zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih ter Predloge zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje so pripravljena besedila o vseh treh dopoljenih predlogov zakona, v katera so vključeni tudi sprejeti amandmaji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Mirjam Bon Klanjšček. Izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 14. redni seji 2. oktobra letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih

komunikacijah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Predložen zakon je z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala nekatere pripombe. Njena predstavnikinja je pojasnila, da so njihove pripombe upoštevane v vloženi amandmaji in dodatno tudi v posebno pripravljene pisne pojasnilih ministrstva.

Tudi predstavnik Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je poročal, da so člani komisije predlog zakona podprli. Med drugim so ugotovili, da je predlagatelj ustrezno upošteval pripombe zainteresirane javnosti, vključno s pripombami Zakonodajno-pravne službe z vidika jasnosti in pravne varnosti, ki so upoštevane v predlogih amandmajev poslanskih skupin koalicije.

V poslovnem letu so torej amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD, in sicer k 1. členu, k naslovu Končne določbe in za novi 3.a člen. Vsi trije amandmaji so bili brez razprave tudi sprejeti.

Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport je pojasnil, kaj je cilj predloga zakona, predlagano uskladijevanje pa sta pozdravila tudi predstavnik AKOS in Gospodarske zbornice Slovenije, Združenja za informatiko in telekomunikacije.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje in Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročil odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču. Izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani kolegi!

V Odboru za finance in monetarno politiko smo na 13. redni seji dne 6. oktobra 2015 kot matično delovno telo obravnavali Predlog zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ZISDU-3A, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odbor je prejel tudi mnenja Zakonodajno-pravne službe in pristojne komisije Državnega sveta. Morebitnih amandmajev kvalificirani predlagatelji nismo predložili.

Seje so se poleg nas udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe. Uvodoma je državna sekretarka Ministrstva za finance pojasnila, da se predlog

zakona usklajuje s Predlogom zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. Povezava med slednjim zakonom in obravnavanim predlogom je v 71. členu obstoječega ZISDU-3, sprememba pa temelji na Direktivi 2013/11/EU, ki ureja pravila postopkov izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Nadalje je predstavnikinja Ministrstva za finance odgovorila tudi na pripombe Zakonodajno-pravne službe glede ureditve prehodnega obdobja.

Odbor je nato glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na to, da odbor kot matično delovno telo k predlogu zakona ni sprejel nobenega amandmaja, predlagamo Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu.

Na isti seji smo na Odboru za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo obravnavali tudi Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih, tako imenovani ZPlaSS-D, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje prav tako predložila Vlada.

Tudi v zvezi s to točko dnevnega reda smo prejeli mnenji Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je predlog podprla.

Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju izpostavila predvsem nejasnosti predlagane ureditve, in sicer ali je sodelovanje ponudnika plačilnih storitev v postopkih izvensodnega reševanja potrošniških sporov obvezno ali ne, potrebo po določitvi prehodnega obdobja, v katerem bodo ponudniki plačilnih storitev zagotovili način izvajanja v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz Predloga zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, in opozorila na nejasnosti glede plačljivosti izvajanja storitev.

Amandmaje k predlogu zakona smo vložile poslanske skupine SMC, DeSUS in SD.

Na seji so tudi v tem primeru prisostvovali predstavniki Ministrstva za finance in predstavniki Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka Ministrstva za finance pojasnila, da se s predlogom zakona v slovenski pravni red prenašajo določbe prej omenjene direktive, ki ureja izvensodno reševanje sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki. Ta direktiva se v pravni red prenaša s paketom več zakonov, pri čemer je krovni predpis zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. Predlagana novela se nanaša na reševanje potrošniških sporov na področju izvajanja plačilnih storitev, s čimer se zagotavlja notranja skladnost pravil.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je nato pojasnila, da so z vloženi amandmaji bile upoštevane pripombe iz njihovega mnenja glede jasnosti ureditve ter prehoda na novo ureditev.

Odbor je v nadaljevanju seje obravnaval in sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Nato smo člani glasovali še o členih predloga zakona in jih sprejeli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Predlog zakona o spremembah Energetskega zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbor dajem besedo predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na svoji 13. seji dne 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Energetskega zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po rednem postopku predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, ki je pojasnil, da je cilj predloga zakona uskladitev s Predlogom zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, s katerim se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2013/11-EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. 5. 2013. V skladu z direktivo morajo države članice zagotoviti postopke izvensodnega reševanja potrošniških sporov na vseh področjih varstva potrošnikov, kar vključuje tudi spore, ki izvirajo iz dobave električne energije. Predlog zakona prenaša tudi zahteve Direktive 2009/72-ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. 7. 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in razveljavitvi direktiv, ki državam članicam nalagajo, da v skladu s priložo 1 direktive zagotovijo pravico do preglednih, enostavnih in poceni postopkov pri obravnavni pritožb odjemalcev. Zakonodajalec tako dobaviteljem ali njihovim združenjem nalaga, da imenuje neodvisno in nepristransko osebo ali več oseb, odgovornih za odločanje o pritožbah gospodinjskih odjemalcev.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe in poudarila, da vloženi amandmaji v večini odpravljajo in izboljšujejo predloženo zakonsko besedilo.

Na seji je bil navzoč tudi predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in pojasnil, da komisija predlog zakona podpira.

V razpravi so nekateri člani odbora izrazili mnenje, da se s predlagano spremembo Energetskega zakona ureja zgolj tehnične zadeve in prenašajo direktive, ne rešujejo pa sistemskih problemov, ki jih je na tem področju več. Predlog zakona sicer podpirajo, vendar od predlagatelja pričakujejo celovite in sistemske rešitve navedenega področja.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicija SMC, SD in Desus k 1., 3., 4., 5. in 6. členu. Odbor je v skladu s 128. členom

Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč. Besedo ima gospa mag. Mirjam Bon Klanjšček v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

V slovenski pravni red prenašamo pravila postopkov izvensodnega reševanja potrošniških sporov in zahtev, ki jih v skladu z direktivo morajo izpolnjevati izvajalci izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Ureja se izvensodno reševanje domačih in čezmejnih potrošniških sporov, ki se rešujejo s pomočjo izvajalca IRPS, ko spor izvira iz pogodbenih razmerij med ponudniki blaga in storitev, ki vključujejo tudi pogodbe o spletni prodaji in pogodbe o spletnih storitvah. S paketnim obravnavanjem predlaganega zakona in drugih spremljivih zakonov, v katerih se na ustreznih mestih odražajo spremembe in dopolnitve, ki so povzročene s predlaganim zakonom, se v pravni red vnaša preglednost in celovitost pravnega normiranja. Za postopke izvensodnega reševanja potrošniških sporov se tako določajo pravila teh postopkov, načela, pravne posledice, raven izobrazbe, merila neodvisnosti in nepristranskosti za osebe, ki vodijo ali sodelujejo v postopku, dodatna merila pravne usposobljenosti in izkušenosti za osebe, ki vodijo postopke, informacije, ki jih morajo izvajalci objavljati na internetnih straneh, dolžnost preglednega javnega objavljanja sporočil, informacije, s katerimi morajo biti potrošniki seznanjeni pred sklenitvijo pogodbe, pogoji za vpis izvajalcev IRPS v register, ki ga vodi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter nacionalne kontaktne točke, ki zagotavljajo podporo potrošnikom in ponudnikom do evropske platforme IRPS.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo naklonjeni vsem oblikam izvensodnega reševanja sporov, ki po našem trdnem prepričanju uporabnikom omogočajo hitrejši dostop do ustreznega pravnega sredstva, delno pa tudi soodločanje glede njihovih pravic. Ni zanemarljivo dejstvo, da ob tem pomenijo tudi razbremenitev ter hitrejše delovanje sodišče in s tem krepitev pozitivne percepcije o delovanju pravnega sistema. V tem smislu podpiramo tudi namen zakonskega urejanja izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki skladno z direktivo ni podrobno urejanje samega postopka reševanja sporov na tem področju, tako kot so urejeni sodni postopki, temveč spodbujanje čim širše uporabe te oblike reševanja potrošniških sporov. Izvensodno reševanje lahko bistveno pripomore k enostavnejšemu, hitrejšemu in

cenovno dostopnejšemu reševanju sporov za potrošnike in ponudnike. Da bi spodbudili nadaljnjo porabo teh postopkov, je nujno zagotoviti zanesljiv in predvidljiv pravni okvir, ki bo urejal ključna vprašanja in načela postopkov, pa tudi standarde, ki jih moramo speljevati izvajalci. Hkrati si je po mnenju naše poslanske skupine treba prizadevati, da postopek ostane kar se da enostaven in potrošnikom lahko razumljiv.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo paket zakonov podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Škodnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Gospod predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Oblike izvensodnega reševanja potrošniških sporov v Evropski uniji niso enako in dovolj dobro razvite. Evropska komisija je ugotovila, da obstajajo velike razlike med državami članicami glede dostopnosti in poznavanje možnosti izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Mehanizmi v gospodarskih sektorjih niso ustrezno vzpostavljeni in ne delujejo zadovoljivo. Razlike med državami članicami glede dostopnosti, kakovosti in poznavanja mehanizmov reševanja potrošniških sporov ovirajo delovanje notranjega trga. Številni potrošniki se izogibajo čezmejnemu nakupom, saj niso prepričani, da bi morebitne spore s trgovci lahko rešili na preprost način. To škoduje konkurenčnosti, rasti in ustvarjanju delovnih mest v Uniji. Za dokončno vzpostavitev notranjega trga je bistveno odpraviti posredne in neposredne ovire za njegovo pravilno delovanje in zaupanje državljanov.

Evropska unija se je zato odločila za normativno ureditev problematike. V ta namen je bila sprejeta Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta o alternativnem reševanju potrošniških sporov, ki zagotavljajo izvajanje uredbe EU št. 524/2013 o spletnem reševanju sporov.

Direktiva je implementirana v nacionalni pravni red s Predlogom zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. V domačem pravnem redu so do sedaj obstajale zgolj posamezne oblike izvensodnega reševanja sporov na določenih gospodarskih področjih. To so elektronske komunikacije in poštne storitve, energetika, bančne plačilne in zavarovalne storitve ter potrošniško kreditiranje. S pravnega vidika morajo področni specialni zakoni na posameznih gospodarskih področjih slediti sistemskemu reševanju zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, jasno na enak oziroma primerljiv način in medsebojno skladno urejati posamezna vprašanja, razen tam, kjer obstajajo razlogi za razlikovanje. Zato se predlagajo manjše uskladitve še v Predlogu

zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih, Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštinih storitvah, Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, Predlogu zakona o spremembah Energetskega zakona, Predlogu zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih. Zaradi vsebinske povezanosti se morajo spremembe uveljaviti hkrati.

Postopek reševanja potrošniških sporov, katerih značilnosti je majhna ekonomska vrednost in je veliko število sporov, je s predlogom zakona zamišljena kot zaupen specializiran postopek. Uporabljal bo se za reševanje sporov iz pogodbenih razmerij med podjetji in potrošniki glede prodaje blaga ali upravljanja storitev, ki niso bili rešeni s pogajanjem med strankami.

Postopek bo za potrošnika praviloma brezplačen, razen pristojbine, ki jo določi izvajalec v maksimalni vrednosti 20 evrov. Najnižji znesek predmeta spora je 30 evrov, spor bo reševala tretja nevtralna oseba, ki v nesodnem strukturiranem postopku pomaga strankama doseči sporazum, mediacijo oziroma posredovanje, jima predlaga rešitev oziroma poravnavo ali se o sporu celo sprejmejo zavezujočo odločitev tako imenovani razslojevali postopek. Stranki v postopku bosta ponudnik, na primer trgovec, in potrošnik. Ponudnik bo potrošnika seznanil z izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov oziroma ga opozoril, da ne zagotavlja izvajalca izvensodnega reševanja sporov, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pa bo skrbelo za kakovost izvajalcev. Ti bodo svoje usluge ponujali kot tržno storitev, ki jih bo podjetje lahko najelo ali pa tudi ne. Razvoj dobro delujočih mehanizmov v izvensodnem reševanju potrošniških sporov je nujen za utrditev položaja potrošnikov na notranjem trgu in s tem krepitev njihovega zaupanja še zlasti v spletno trgovino.

Ukrepi za spodbujanje vzpostavljanja ustreznih mehanizmov izvensodnega reševanja potrošniških sporov so pomembni v državah članicah s preobremenjenimi sodišči oziroma tistimi z velikimi sodnimi zaostanki. Zato smo v Poslanski skupini Stranke modernega centra odločili, da bomo podprli Predlog zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov skupaj s spremembami zakonov na posameznih gospodarskih področjih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki Vlade!

Pred nami je obravnava tako imenovanega paketa zakonov sprememb in dopolnitev zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, Predloga zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in Predlog zakona o spremembah Energetskega zakona. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da vse te spremembe in dopolnitve predlaganih zakonov bodo pripomogle k učinkovitejšemu upravljanju in predvsem tudi učinkovitejšemu reševanju spora. Po drugi strani pa nedvomno ti predlogi zakonov bodo omogočali tudi hitrejše delo in boljšo zaščito končnega uporabnika. Prepričani smo, da je pomembno, da se v te dopolnitve zakonov in spremembe vključijo tudi vse evropske direktive, ki to zadevo predvidevajo. V Slovenski demokratični stranki se pa tudi zavedamo, da določeni deli teh sprememb in dopolnitev na en način lahko poveča birokratske ovire in predvsem mikro, malim in srednjim podjetjem nalaga določene dodatne aktivnosti, ki jih bodo obremenili tako finančno kot, bi rekel, z določenimi birokratskimi ovirami.

Iz tega naslova smo tudi pri zakonu o izvensodnem reševanju potrošniških sporov v Slovenski demokratični stranki pripravili amandma, ki naj bi te ovire odpravil oziroma jih zmanjšal, zmanjšal pa s tem tudi posledično finančne obremenitve predvsem za mikro, mala in srednja podjetja.

Ne nazadnje k temu paketu predlaganih sprememb in dopolnitev zakona v Slovenski demokratični stranki ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marinka Levičar bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije. Izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, predsedujoči. Lep pozdrav vam vabljenim in vam, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred seboj imamo krovni zakon in predloge zakonov, s katerimi bomo našo zakonodajo, ki ureja različne oblike zunajsodnega reševanja potrošniških sporov, uskladili z evropsko direktivo.

V Poslanski skupini Desus bomo spremembe predlogov zakonov podprli zlasti iz dveh načelnih razlogov. Prvi je ta, da bo njihova uveljavitev omogočila razbremenitev sodišč, drugi pa izvira iz našega zavedanja, da med ponudnikom in potrošnikom obstaja veliko nesorazmerje ekonomske moči, torej da bomo s tem zaščitili potrošnika.

Izvensodno reševanje sporov pomeni, da tretja nevtralna oseba v nesodnem strukturiranem postopku pomaga strankama doseči sporazum. Določa se obveznost ponudnika, da pred sklenitvijo pogodbe potrošnika seznaní z izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, ki ga priznava, ali pa ga opozori, da ne zagotavlja izvajalca, ki bi bil pristojen za reševanje njihovih potrošniških sporov.

Osebe, ki bodo vodile postopke zunajsodnega postopka reševanja sporov bodo morale dosegati standarde strokovne usposobljenosti in nepristranskosti, ki jih ureja krovni zakon. Olajšano bo tudi izvensodno reševanje sporov, ki izvirajo iz spletnih nakupov, zlasti čezmejnih. V ta namen bo Evropska komisija vzpostavila evropsko platformo za spletno reševanje sporov, ki bodo potrošnikom in ponudnikom zagotavljali enotno vstopno točko za reševanje sporov.

Glede izjeme od prostovoljnega sodelovanja ponudnikov v postopkih pa je treba povedati, da področni zakoni o potrošniških kreditih, plačilnih storitvah in sistemih ter v spremembah Energetskega zakona določajo obvezno sodelovanje ponudnikov na področju, ki ga urejajo. Ponudniki iz posameznih gospodarskih področij, ki jih pokrivajo področni zakoni, bodo imeli na razpolago šest mesecev, da se uskladijo z določbami krovnega zakona. Menimo, da je šestmesečni rok od uveljavitve zakona do njegove uskladitve dovolj dolg za izbiro izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov za spremembo splošnih pogojev, obvestil ter pripravo objav na spletnih straneh.

Iz navedenih razlogov bomo v Poslanski skupini Desus krovni zakon in tudi ostale področne zakone podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami je paket zakonov, ki po svoji vsebini ureja enako zadevo, to je reševanje potrošniških sporov, zato je bila tudi odločitev kolegija, da se o vseh zakonih skupaj poda enotno stališče, povsem utemeljena. Z zakonom o izvensodnem reševanju potrošniških sporov se v slovenski pravni red prenaša Direktiva Evropske unije o alternativnem reševanju potrošniških sporov in zagotavlja izvajanje Uredbe o spletnem reševanju sporov.

S sprejetjem predlaganega zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov in drugih spremljivalnih zakonov se v naš pravni red vnaša preglednost in celovitost. Spremembe in dopolnitve navedenih zakonov so tako nujne zaradi uskladitve z direktivo, ki ureja izvensodno

reševanje potrošniških sporov v zvezi s pogodbenimi obligacijskimi razmerji, ki izvirajo iz prodajnih pogodb in pogodb o opravljanju storitev, vključno s spletno prodajo in spletnimi storitvami. S predlaganim zakonom se tako na sistemski ravni ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki. Na ta način se potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotavlja možnost hitrega, cenovno dostopnega, enostavnega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov v klasični in spletni trgovini.

Zaradi vse večjega števila sodnih postopkov v civilnopravnih zadevah in zaostankov, ki se na večini slovenskih sodišč sicer postopoma zmanjšujejo, ima uveljavitev izvensodnega reševanja sporov, s tem ko omogoča razbremenitev sodišč, velik pomen za delovanje pravnega sistema v celoti.

Zakon ureja splošna pravila postopkov izvensodnega reševanja potrošniških sporov ter pogoje in načela, ki jih morajo pri svojem delovanju izpolnjevati izvajalci izvensodnega reševanja potrošniških sporov ne glede na to, ali je njihov ustanovitelj država ali oseba zasebnega prava. Namen zakonskega urejanja izvensodnega reševanja potrošniških sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki je spodbuditi čim širšo uporabo takšne oblike reševanja potrošniških sporov, ki bo pripomogla k racionalnejšemu reševanju sporov za potrošnike in ponudnike, pri čemer tretja nevtralna oseba v nesodnem postopku pomaga strankama doseči sporazum, jima predlaga poravnavo, ali o sporu sprejme zavezujočo odločitev. Predvidena je tudi obveznost ponudnika, da pred sklenitvijo pogodbe na primeren način seznaní potrošnika s pristojnimi izvajalci za reševanje potrošniških sporov ali pa ga opozori, da ne zagotavlja takšnega izvajalca. Predlog zakona tudi predvideva dovolj velik manevrski prostor, ki bo dopuščal, da se na trgu vzpostavi širok nabor izvajalcev izvensodnih reševanj potrošniških sporov, pri čemer je praksa glede tega v evropskem prostoru zelo raznolika, saj obsega mehanizme v okviru gospodarsko-interesnih združenj, specializirane arbitraže za reševanje potrošniških sporov, ombudsmane, odbore za potrošniške pritožbe ali zasebne mediatorje. Izvajalci se lahko financirajo iz javnih ali zasebnih sredstev, pri čemer so v teh primerih, ko so financerji gospodarska združenja, vzpostavljene učinkovite varovalke za ohranitev neodvisnosti izvajalcev.

Socialni demokrati bomo predlagali paket zakonov podprli, ne bomo pa podprli amandmajev, ki so jih pripravile opozicijske stranke. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani zbor!

V Sloveniji imajo potrošniki med vsemi državami Evropske unije najnižjo stopnjo zaupanja v javne institucije. To kaže podatek raziskave Evropske komisije iz preteklega meseca, letošnjega septembra. Dejstvo je, da je varstvo potrošnika, potrošniška zakonodaja v primerjavi z drugimi državami v Sloveniji izjemno podhranjena, pogosto pa tudi zavestno zanemarjena. O tem priča tudi predlog krovnega zakona, ki ga obravnavamo; je pomanjkljiv, neučinkovit in neustrezno prenaša direktive o reševanju potrošniških sporov. Takšnega zakona seveda ni mogoče podpreti. Zato v Združeni levici predlagamo popravke, ki odpravljajo vsaj diskriminatorno pristojbino in mejo vrednosti potrošniškega spora.

Vzpostavitev alternativnega sistema reševanja potrošniških sporov je seveda cilj, ki bi ga bilo treba podpreti ne le zaradi razbremenitve sodstva, pač pa zaradi podrejenosti potrošnika v pravnem znanju, ekonomski moči in navsezadnje tudi izkušnjah. Te so na strani ponudnikov podjetij, korporacij. Izvensodno reševanje sporov lahko omogoči boljši položaj potrošnika, a je to seveda odvisno od pristopa in načina, kako se takšen mehanizem implementira, vzpostavi. Kot opozarja Zveza potrošnikov Slovenije predlog zakona, citiram, "ne omogoča vzpostavitve učinkovitega sistema, ampak daje podlago za stihijsko ustanavljanje izvajalcev teh storitev, kot da gre za ponudbo novih storitev oziroma neko novo področje poslovanja", konec citata. To opozorilo Zveze potrošnikov Slovenije je seveda alarmantno.

Namesto mehanizma, ki bi zaščutil potrošnika, se bo ustvarila nova poslovna dejavnost, ki bo očitno služila na nesreči potrošnikov oziroma kršenju naših potrošniških pravic. Zakon namreč ne odgovarja na ključna vprašanja o obliki izvajalcev reševanja potrošniških sporov, ali bo to ena oseba ali kolektivno telo, načinu reševanja sporov, bo to svetovanje, posredovanje ali razsojevanje ter tudi, kakšne bodo posledice odločitev.

Zakon zgolj določa, da lahko izvajalec za to zaračuna 20 evrov. Da je bilo vodilo ministrstva, da naj za vse poskrbi trg, pričajo besede državne sekretarke Margarete Guček Zakošek, citiram, "maksimalna cena za potrošnike je 20 evrov, lahko je tudi nižja, postopek je lahko tudi brezplačen, če se tako odloči tisti, ki bo to delal." Skratka, izvajalec je tisti, ki se bo odločil, ali bo z določeno dejavnostjo služil ali ne. To pomeni, da bodo dobili potrošniki na drugi strani neke ljudi, ki bodo hoteli zaslužiti, zaradi neurejenosti, ki jo poskuša uvajati ta zakonodaja, pa seveda zmedo in neučinkovitost. Dobili bomo področje, ki dobesedno kliče po zlorabah, zagotovo pa ne bo standardiziranega enotnega sistema izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki

bi dejansko koristilo potrošnikom pri zagotavljanju njihovih oziroma naših pravic. Kako bo potrošnik izbral izvajalca? Kdo bo sploh zaupal v celoten sistem izvensodnega reševanja potrošniških sporov? Uspešnost sistema je seveda odvisna od njegove kredibilnosti, zato bi morali izvajalci biti ne le strokovni, ampak bi morali jasno zastopati interese potrošnikov. To kažejo dobri zgledi iz tujine, kjer organe sestavljajo tako predstavniki potrošnikov kot ponudnikov, vodi pa jih neodvisen predsednik.

Vse omenjeno kaže, da cilj zaščite potrošnika preprosto ni bil v prvem planu tega zakona, v predlogu zakona ni zagotovljen nadzor nad delovanjem izvajalcev, odgovor pripravljavec predloga pa je, da bo MGRT, resorno ministrstvo, imelo možnost, da pozove izvajalce, odpravi nepravilnosti in ga celo izbriše iz registra v treh mesecih. To seveda v praksi ne pomeni skoraj nič, če pa vemo, da bo učinkovitost in usposobljenost oseb, ki bodo peljale postopke ocenjevali izvajalci sami in bo kontrola zgolj neka oblika formalnosti v obliki poročila ministrstvu.

Treba je omeniti še nadaljnjo ugotovitev Zveze potrošnikov Slovenije, da v Sloveniji v nobenem sektorju ne obstaja učinkovit izvensodni mehanizem. S sprejemanjem krovnega zakona se spreminja tudi celoten paket zakonov, ki podoben mehanizem že imajo vgrajen, vsaj pri enem od teh zakonov gre izpostaviti pozitivni zgled, ki bi z vidika stroškov za potrošnike moral veljati tudi v krovnem zakonu. Gre za novelo Energetskega zakona, ki pravi, da bo "postopek izvensodnega reševanja sporov za gospodinjske odjemalce brezplačen oziroma – če sem nekoliko bolj natančen – stroške postopka krije dobavitelj elektrike oziroma združenje dobaviteljev elektrike." Konec citata.

To seveda niso vsi pomisleki, ki jih lahko izrazimo ob predlogu zakona in spremembi ostalih zakonov v tem paketu. Gre zopet za nepremišljeno, v veliki meri mehanično prepisovanje evropske direktive, ki ga gledamo že več kot leto dni, ki se skupaj s takšnimi in drugačnimi interesi ter očitno vero v vsemogočni tržni mehanizem poveže v nek hibrid. Državna sekretarka je med drugim rekla, da bo trg poskrbel za ostalo, njen sodelavec pa je rekel, da ker to prvič uvajamo, bomo bolj na mehak način. Lahko greste preverjat v magnetogram.

Navedeno bo zelo verjetno poslabšalo zaupanje potrošnikov in tudi zagotavljanje uveljavljanja potrošniških pravic. V Sloveniji se pomembnosti potrošniških pravic preprosto ne zavedamo dovolj in po 20 letih bi bil čas, da se jih začnemo. Sprejemamo izjemno pomembne zakone oziroma paket zakonodaje, pa je bila vloga potrošniških organizacij praktično zanemarljiva, kot je njihova vloga tudi pri samem mehanizmu izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki jih ta zakonodaja uvaja, čeprav evropska direktiva dopušča in priporoča to, kar sem prej govoril.

V Združeni levici predlagamo spremembe zakona, ki bodo na ključnih mestih vsaj izboljšale položaj potrošnikov pri reševanju sporov. Žal smo že slišali iz nekaterih predstavitev poslanskih skupin koalicije, da tega ne boste podprli, ampak vseeno še enkrat pozivamo vse poslanske skupine, naj oba naša predloga amandmajev podprejo. Veste, saj nazadnje smo tudi mi, poslanke in poslanci, vsi potrošniki. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenim predlogom zakonov k točkam 8, 9, 10, 12 in 13 niso bili vloženi, k Predlogu zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje pod točko 11 pa matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja in zato amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati, zaključujem druge obravnave navedenih predlogov zakonov.

Glasovanje o teh predlogih zakonov bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v sredo, 21. 10. 2015 v okviru glasovanj.

K predlogu zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov pod točko 7 pa so bili vloženi amandmaji, zato bomo o njih razpravljali po prekinjeni 8., 9., 10., 11., 12. in 13. točki dnevnega reda.

Prekinjam torej 8., 9., 10., 11., 12., in 13. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s 7. točko dnevnega reda – drugo obravnavo Predloga zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov v okviru rednega postopka.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 19. 10. 2015. V razpravo dajem 11. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Želi kdo razpravljati?

Gospod dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Časa imam kar nekaj.

Kot sem že prej zaključil; seveda smo mi vsi potrošniki oziroma v tej državi, družbi boste težko našli nekaj ljudi, ki živijo robinzonsko, da so izključeni iz potrošniške verige, če se tako izrazim. Skratka, od nekega otroka, ki je star dve leti in mu daste evro pa pol, dva, da si gre kupit sladoled, do kakšne omice iz Maribora ali bice s Koroška ali pa bake iz Bele krajine, ki s težavo plača položnico za elektriko, kaj šele da bi razumela vso tisto – jaz temu pravimi poezijo v prozi –, kako je sestavljen račun.

Izhodiščno stališče Združene levice je bilo, da bi za potrošnike tovrstna izvensodna oblika reševanja sporov morala biti brezplačna, kot jo ureja že prej omenjeni Energetski zakon v

noveliranju. Ta naš dober namen je bil seveda povežen na seji matičnih delovnih teles, podoba se je zgodilo tudi s predlogom Zveze potrošnikov Slovenije, ki je predlagala, da bi ta pristojbina znašala 5 evrov. Evropska direktiva govori o tem, da je ta pristojbina lahko 30 evrov ali manj, ljudje z resornega ministrstva so nekako na seji, ko smo razpravljali o krovnem zakonu, rekli, lahko bi bilo 30 evrov in smo se odločili za 20 in so skoraj pričakovali, da bi jim ploskali zaradi tega, ampak 20 evrov je – veste, kakšne so pokojnine v Sloveniji, veste, kakšna je dinamika plač, pogovarjali smo se o minimalni plači pred kratkim in še se bomo – za nekoga očitno preveč.

Zato v Združeni levici še enkrat vlagamo amandma k 11. členu zakona, ki pravi, da se v tretjem odstavku število 20 nadomesti s 5. Skratka, predlagamo amandma, ki ga je predlagala Zveza potrošnikov Slovenije, saj tako stanje, ki je, bi od arbitraže odvrčalo zlasti, kot sem že rekel, potrošnike z nižjimi dohodki in bi podpiralo slabe prakse v celi vrsti dejavnosti – o tem pa več o amandmaju k s 16. členu. Upam, da bo prevladal razum in socialni čut ter da boste ta naš amandma, s katerim tako jaz osebno kot Združena levica nismo zadovoljni, ker kot sem že prej rekel, naš izhodiščni predlog je bil, da je to za potrošnike brezplačno, ker na tak način tudi prisilimo drugo stran, da se vede fer. Vem, da je lahko tukaj nek ugovor, da obstaja cela vrsta manjših dejavnosti, ki bi si to težko privoščili tovrstne dejavnosti – govorim predvsem o obrtniških, storitvenih, ki bi se lahko organizirale in privoščile skozi panožne ali, če hočete, obrtniške in podobne zveze.

Skratka, da ne bom predolg. Zdi se mi, da sem dovolj plastično v imenu Združene leveice razložil, zakaj amandmiramo. Ljudje iz Zveze potrošnikov Slovenije in tudi določenih regionalnih potrošniških organizacij zvez so na sejah odbora zelo nadzorno povedali isto, kar sedaj tukaj govorim, in upam, da bo tukaj, čeprav je dokaj oblačen dan, posijala malo luč razuma.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospa Andreja Potočnik, izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala, predsedujoča, za besedo.

Navezala bi se na izvajanje svojega predhodnika, kar se tiče same cene 20 evrov, pa njihov predlog 5 evrov. Menim osebno oziroma v imenu poslanske skupine, da predlog mora biti uravnotežen, tako za stran potrošnika kot za stran samega poslovnega subjekta. Če je cena pre nizka, lahko potrošnik s svojimi zahtevki ovira posameznega poslovnega subjekta.

Kaj to dejansko pomeni? Pomeni, da lahko ta institut zlorablja. Primer. Imamo neko oblačilo ali pa nek čevljev višjega cenovnega razreda. Ga nosim eno leto in po enem letu se vrnem in

rečem, da bi rada to zadevo zamenjala, ker se mi je zadeva strgala. Pa sem jo nosila eno leto. In to lahko počnem vedno in vedno. Treba je pogledati tudi obe strani, ne vedno samo eno stran. Naj poudarim, da je to tržna cena in maksimalna 20 evrov. Ker je to tržna storitev, se bo organizacija IRPS sama borila tudi za stranke na trgu, kar pomeni, da bo uspešnost te organizacije odvisna tako od kvalitete storitev kot tudi od cene. To pomeni, da 20 evrov ni nujno, da bo 20 evrov, ampak mi s tem zakonom samo omejujemo maksimalno ceno. Zato menim, da predmet Združene leveice ni uravnotežen in ga v tem kontekstu ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Želi še kdo razpravljati?

Gospa Violeta Tomič, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Sama se bom pa zdaj navezala na razpravo moje predhodnice.

Ta zakon oziroma koalicija želi na vsak način nekako ščititi proizvajalca in prodajalca. Vendar mislim, da je namen, da vendarle zaščitimo potrošnika, saj ta naslov zakona navaja potrošnika kot tega, ki ga je treba v tem primeru zaščititi.

Primer, ki ste ga podali, je, moram reči, zelo slab, ženska sem in po enem letu nošenja čevljev nikoli ne bi šla reklamirati čevlja, bi ga šla pa reklamirati tisti dan, ko ga prinesem domov in vem, da ne zadostuje danim kriterijem. Tako da, če je določena cena reševanja sporov 20 evrov in rečete, da je dovoljena tudi nižja cena – kdo za božjo voljo, ki ima možnost zaračunati 20 evrov, pa bo zaračunal 5 evrov? To je skregano z zdravo pametjo in poznavanjem človeške nature, ki je na žalost nagnjena k profitarstvu. Zato podpiramo pobudo Zveze potrošnikov, ki je predlagala 5 evrov, kajti veste, vemo, kako nekateri ljudje živijo, in 20 evrov je takšen znesek, da mnogi rajši pogoltnejo knedelj, vržejo to zadevo, ki so jo kupili, stran, v smeti, zapravijo denar, kot da bi šli 20 evrov plačevati še za storitev, ki, kot ste rekli, bi bila lahko celo brezplačna. Vendar v trenutku, ko se reče, je 20 evrov, lahko je pa tudi 5 ali brezplačno, potem veste, koliko bodo ljudje za to plačevali.

Skratka, to je v protislovju s temeljnim načelom tega zakona, ki naj bi bil, da je postopek za potrošnike brezplačen. Zato vas znova pozivam, da podprete naš predlog in naš amandma in vendarle, da pridemo nekje na eno sredino, da ne puščamo odprto, kako se bo kdo odločili in koliko bo računal, vendar, da sprejmete in potrdite naš amandma in da je znesek 5 evrov. 5 evrov je tisto, kar človek lahko plača in kar je ena, recimo, simbolna vrednost, ni pa nič. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Margareta Guček Zakošek.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK:

Hvala, spoštovana podpredsednica!

Vlada se želi opredeliti do omenjenega amandmaja in se s predlaganim amandmajem ne strinjamo oziroma ga ne podpiramo.

Menimo še enkrat, da ima pač izvajalec izvensodnega reševanja potrošniških sporov diskrecijsko pravico, da se odloči, ali bodo uvedli pristojbino ali ne, podjetje pa je tisto, ki potem izbere izvajalca. Torej, če bo podjetje menilo, da njegovi potrošniki so takšni potrošniki, da ne zmorejo plačevati višine 20 evrov, ampak želijo 10, 5 ali 0, bodo na trgu izbrali tistega izvajalca, ki za to ne bo zaračunal pristojbine, kar je pa tudi mogoče. Torej, ne glede na citiranje gospoda poslanca Trčka s seje odbora še vedno vztrajam na tem, da bo trg določil med izvajalci, na kakšen način se bo pristojbina zaračunala ali ne. Osebo ne verjamem, da bodo pa vsi izvajalci to želeli zaračunavati, seveda pa bodo želeli, če bodo videli, da se ta postopek izrablja v nepravilne ali nepravilne namene. Temu je ta pristojbina tudi namenjena; torej zasleduje pravo razmerje med stroški in koristjo, ki jo ima potrošnik v primeru izvensodne rešitve. Če njegova pobuda ni sprejeta v reševanje ali je, je pristojbina določena z namenom preprečevanja neresnih ali pa spekulativnih predlogov. Izvajalec sam, še enkrat poudarjam, se bo odločil, ali pristojbino zaračuna ali ne, podjetje pa bo izbiralo izvajalca. Če bodo potrošniki starejše osebe, nezmožne plačevanja, verjamem, da se bodo podjetja tudi tako določila, da bo izbrala tiste izvajalce, ki te pristojbine ne bodo zaračunavali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC):

Hvala za besedo. Lep pozdrav državni sekretarki! Pri vseh teh amandmajih in vseh teh zadevah ne smemo pozabiti na eno stvar. To je ta pritisk nekih bagatelnih zadev na sodišču, temu je tudi ta zakon o izvensodnem reševanju sporov namenjen. Da bomo pa nižali v neke velike ekstremne zadeve, pa se mi ne zdi smiselno. Veliko pomislekov je na to, kar je Violeta tudi povedala že prej, da so pač ti socialno ogroženi, recimo, problematični. Ampak, če pogledamo, roko na srce, pravim, da spustimo to zadevo na take izredno nizke številke, se mi zdi, da potem bomo za vsako zadevo šli v neko prerekanje in neko iskanje sporov. Mislim, da je neka umirjena številka, ki je bila postavljena s strani Vlade. In druga varianta, o kateri je treba razmisliti, to je v bistvu prvi korak k nekemu sistemskemu reševanju vseh teh zadev, ki jih prej nismo imeli v Sloveniji. Na to gledam kot na neko pozitivno zadevo, za katero bo pokazal tudi čas, ali je smiselno ali ni smiselno dvigovati ali zviševati te

kriterije. Gre pa v bistvu samo za to, da so postavljeni ti prvi koraki in da bomo to dejansko tudi v praksi videli, kako in kaj se bo to razvijalo, ali se bo to uporabljalo in koliko se bo to uporabljalo. Mislim, da je to vseeno dobrodošlo. Zakon je tudi pisan tako ohlapno, da se bo verjetno tudi znalo ga prilagajati vsem tem zadevam in je ena od dobrih iztočnic za neko kreativnost pri vsem tem. To je bil tudi smisel teh predpisov, kolikor vse tukaj razumem.

Kar se tiče vseh ostalih stvari, pomembna je enostavnost, nekako hiter odziv vsega tega in da so ti mediatorji in vsi ti nekako strokovno usposobljeni, da to lahko rešujejo. Če pogledamo tako, mislim, da je in potrošniku in tudi v bistvu dejansko na drugi strani trgovcu ali katerikoli drugi pravni osebi, ki bo imela s tem opravka, v interesu, da čim prej zgladijo te spore. To je bistvo, da mi to pospešimo in obenem nekako rešimo, kar se tiče delovanja sodišča, da ne gredo te stvari v neke dolgotrajne tožbe, ker vemo, kakšne so te procedure potem na sodiščih in dejansko nihče nima nič od tega. Zato mislim, da je zelo pomembno to, da enostavno se s to enostavnostjo nekako omogoči čim hitreje rešiti in dobiti neke rezultate. Mislim, da je to bistvo tega zakona, ki pa sicer posega v vse ostale zadeve. Tu vidim en pozitiven korak s strani Ministrstva za gospodarstvo, ki želi nekako omogočiti, recimo temu, bolj dihanje tega gospodarstva na vseh nivojih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL):

Hvala za besedo. Ta magnetogram bo zelo zanimiv, ker bom svojim študentom lahko rekel: Pogledjte, to je ideologija v najbolj klasični obliki, čeprav SMC zase trdi, da so oni postideološka stranka. Recimo, ni naključje, da so izbrali razlago zakona na primeru čevljev, citiram, "višjega cenovnega razreda", ne pa čevljev, ki si jih kupite na razprodaji. Običajno veste, kolegica, cene višjega cenovnega razreda imajo to, kar ste vi razlagali, že vkalkulirano v ceno, toliko se pa še jaz razumem na ekonomijo. Predsednica Odbora za gospodarstvo je rekla, da se bodo organizacije za stranke na trgu borile, kar zelo jasno pove, s kakšnim fokusom je ta koalicija šla v sprejemanje te zakonodaje. Skratka, ni potrošnik tisti, ampak neko novo odpiranje trga. Pred kratkim smo imeli nek zakon, kjer se je ropotalo, uh, če upokojenci ne boste prinesli delnice tja, bo konec sveta, pa ne boste nečesa dobili. To je ista logika. Državna sekretarka je rekla, "verjamem, da bodo podjetja." Verjamem, da bo NK Maribor zopet prvak, ni pa nujno, da bo letos tako. Kolega Ferluga je rekel, "pisan ohlapno, kreativno". Saj veste, kreativni smo lahko, ne vem, Violeta v teatru. Mi moramo pisati zakone neohlapno, enoznačno in izhajajoč iz hegemonov, hegemon pa je ljudstvo.

To, kar mi amandmiramo, si nisva Violeta in jaz spomnila, ker nimava kaj bolj pametnega delati kot nagajati koaliciji, ampak je to dejansko poziv cele vrste civilnodružbeno povezanih državljanek in državljanov, ki se končno po četrto stoletja zavedajo potrošniških pravic in hočejo, da se nekako ustrezno uredijo. Vi pa ste naredili neko zelo površno branje direktiv in ste pod pritiskom nekih lobijev, ki so močnejši, nekako sprejeli oziroma boste sprejeli, kar boste sprejeli.

Kakorkoli že, ljudstvo ima Združeno levico kot ljudsko stranko v parlamentu in mi bomo še naprej počeli to, kar počnemo.

Seveda pa se zavedam, da obstaja nevarnost, ki jo je Marko izpostavil, nagajanja drugi strani, ampak če je to poslovanje fer, je tega nagajanja relativno malo, nikoli pa ga ne moreš čisto izključiti. Sem bil tudi na drugi strani. Lahko pa z nekim pozitivnim odnosom do kupcev, če se tako izrazim, lahko tudi amortiziraš tiste – nekdo bi rekel – paciente.

Skratka, še enkrat pozivam, da podprete to noveliranje, ki ga dejansko vlagamo v imenu cele vrste civilnodružbenih iniciativ, povezav, ki se ukvarjajo z zaščito potrošnikov. Moram reči, če dam na stran to krovno Zvezo potrošnikov Slovenije, da gre v glavnem za neke iniciative, ki so nastale in v katerih so aktivne zlasti upokojene gospe, ki so končno dojele, kje vse se jih guli, po domače povedano. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospa mag. Margareta Guček Zakošek. Izvolite.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK:
Hvala, spoštovana podpredsednica.

Ker se mi zdi, da je nekaj dilem še iz prejšnjega nagovora ostalo odprtih, vseeno ne v repliko, ampak v objasnitev zadeve.

Danes ne obravnavamo Zakona o varstvu potrošnikov. Tega se moramo vsi zavedati. Zakon o varstvu potrošnikov je namreč krovni zakon, ki ureja materialne pravice potrošnikov, in moramo povedati, da pravice potrošnikov v Sloveniji primerjalno gledano so na zelo visoki ravni. Danes sprejemamo zakon oziroma ga vi sprejemate o izvensodnem reševanju potrošniških sporov in izvajalci le-teh zastopajo dve stranki, dve strani – potrošnike in podjetja. Treba je reči, da gre za reševanje sporov, da sta stranki v postopku enakovredni, enakopravni, tako kot pred sodiščem, in ta izvajalec mora imeti zaupanje obeh. In to je bistvo. Ne govorimo o varovanju potrošnikov izključno in prioritarno. Imamo več deležnikov in gospodarstvo obstaja in podjetja tudi. Tako bi se tukaj res želela opredeliti do tega.

Glede pisanja zakonov. Torej, ni šlo za mehanično prepisovanje direktive. Če bi šlo za to, bi bil ta zakon popolnoma drugače napisan.

Šlo je za reševanje oziroma iskanje rešitev, ki bodo najbolj primerne tako za podjetja kot za potrošnike in to nam kažejo tudi amandmaji. Medtem ko Združena levica vlaga amandmaje, da bi čim bolj približala, mogoče, to reševanje potrošnikov, kar razumemo in tudi na nek način podpiramo, mi iščemo neko pot, ki bo tudi dobra ne nazadnje za uspešno reševanje, da bi bo čim manj tudi zlorab, ki se bodo pojavljala. Na drugi strani Slovenske demokratske stranke pa vlaga amandma, kjer naj podjetja ne bi označevala – v primeru, da ne priznavajo tega način reševanja – sploh nikjer, kar je drugi ekstrem. Na ta način pa potrošniki res niso zavarovani, če ne vedo, ko kupijo neki izdelek, ali to podjetje sploh rešuje ta spor ali ne. Mi želimo biti transparentni in želimo biti v sredini, kjer bomo najboljše reševali zadevo tako za potrošnike kot za podjetja in s transparentno varujemo potrošnike, hkrati pa tudi dajemo neke meje, ki bi naj bile podlaga za čim manj zlorab sistema. Vsekakor pa si želimo, da se čim več sporov reši v izvensodnem reševanju in da poravnave potekajo čim hitreje in čim ugodneje, kajti vemo, kako je, če je treba iti na sodišče.

Tako to nezadovoljstvo na nek način Zveze potrošnikov Slovenije pa tudi Gospodarske zbornice na drugi strani, videli smo na odboru, kako je debata potekala, nam kaže, da smo nekje to srednjo pot, katero smo tudi nameravali doseči, dosegli.

Rada bi še rekla glede oblike. Že velikokrat je bilo rečeno, da oblika reševanja ni določena. Zveza potrošnikov Slovenije je to naslovila zato, ker se zavzema za kolektivno reševanje, se pravi nekega organa, nekega senata, kjer bi sodelovali predstavniki potrošnikov, predstavniki podjetja in mediator. Menimo, da striktno predpisovanje take oblike ni potrebno, kajti določeno izvensodno reševanje se lahko reši na enostavnejši način z enim mediatorjem, ni pa rečeno, da takega senatnega sistema podjetja ne morejo uveljaviti. Tako se dopušča možnost, in to je ta elastičnost in fleksibilnost, o kateri je, verjamem, gospod Ferluga govoril.

Upam, da sem sedaj na večino teh dilem, mogoče, ki so bile že prej izpostavljene, odgovorila, čeprav ni bilo konkretno samo na ta amandma. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Da ne boste šli z argumenti v eno in drugo stran, bom povedal tiste temeljne argumente, zaradi česar je sploh prišlo do te direktive v Evropskem parlamentu in kronologijo te zadeve.

Imamo 14 minut, pa kar začnimo. Zadeva je v bistvu tudi na slovenski stranki. Državna pravobranilka dr. Verica Trstenjak je v zadevi C-4 189/07 Pia Messner proti firmi

Stephan Kröger – gre za judikat, kjer je eden izmed ponudnikom na internetu kupil računalnik, mislim, da je šlo za notebook in ta notebook je dobil na dom, ga nekaj časa uporabljal in ta notebook je nekako odpovedal. Hotel je uveljavljati določeno garancijo, kar mislim, da mu je firma zagotovila, in ta firma je rekla, da to garancijo v bistvu upošteva, da je v tistem roku, ampak da pa mora plačati za ta notebook, ki ga je uporabljal, mislim, da mesec dni ali nekaj takega, uporabnino. To uporabnino je to podjetje zaračunalo nekajkrat več, kot je sploh ta človek dal za ta notebook. Tako se je ta zadeva začela po sodiščih, predvsem je šlo za problem BGB, nemškega civilnega zakonika, ki je bil izredno zastarel glede internetne prodaje, prodaje na daljavo.

O tej zadevi – se opravičujem, ker imam v nemščini –, ker sem se spomnil, ko sem proučeval judikate predvsem Sodišča evropske skupnosti, predvsem delo naše državne pravobranilke dr. Verice Trstenjak, da je bila to ena najbolj odmevnih zadev, ena izredno kvalitetnih zadev dr. Verice Trstenjak. Poglejte si jo na internetu, torej Pia Messner proti firmi Stephan Kröger; lahko bi rekel, da je nekako začetek harmonizacijo evropskega prava in predvsem tudi tega zakona, reševanje te direktive in reševanje alternativnega reševanja potrošniških sporov pri takih zadevah.

Verica Trstenjak je v tej zadevi med drugim v uvodni izjavi direktive tudi napisala, ker si potrošnik ne more v tistem trenutku ogledati izdelka ali se prepričati o vrsti opravljene storitve pred sklenitvijo pogodbe, kjer je treba predpisati pravico do odstopa pogodbe, razen če v tej direktivi ni določeno drugače. Ker kako naj bo ta pravica več kakor samo formalna, morajo biti stroški za potrošnika, ki uveljavi pravico do odstopa od pogodbe, omejeni na neposredne stroške vračanja blaga, ker mora biti ta pravica od odstopa brez škode za pravico potrošnika in tako naprej. Torej, nakazala je rešitev in na koncu so ugotovili, da je treba sprejeti neko direktivo, da je večinoma nacionalne zakonodaje na področju potrošnika, torej varstva potrošnikov, tudi tiste države, ki imajo tako imenovane civilne zakonike, da so izredno zastareli in da razvoj novih tehnologij, predvsem področje internetne prodaje, poštnih storitev in vseh zakonov, ki danes prihajajo v parlament, da je pod vprašajem. Po eni strani zasledujejo, kot je rekla danes tukaj državna sekretarka, varstvo potrošnikov, po drugi strani pa tudi neke pravice tistih, ki v bistvu blago prodajajo.

To je kronologija. To je kronologija te direktive, tako se je začela; torej ni samo ta primer, časa imam premalo, lahko govorimo o več judikatih, omenil sem torej judikat zadeve C – 489/07 Pia Messner proti firmi Stefan Kröger. To je bila ena najbolj odmevnih zadev, zato si poglejte to kronologijo, preden sploh razpravljate. Mislim, da je pomembno, zato da se zavedate, kaj pomeni zaostajanje tudi v nacionalni zakonodaji za vso tehnologijo, ki danes prihaja. Mi smo del

nekega globalnega gospodarstva in internetna prodaja, tudi vse ostale zadeve, ki se tičejo tudi vseh teh petih zakonov, so izredno pomembne za razvoj gospodarstva. Zaradi tega je pomembno, od kod je sploh ta direktiva prišla, na podlagi česa prišla, in moram priznati, da so bile razprave tudi v Evropskem parlamentu kar široke. Nekako bile so v fazi tega, da je treba zaščititi potrošnika in na eni strani je ravno ta judikat, kjer je Verica Trstenjak nakazala kot državna pravobranilka neko rešitev – torej posebni organ državni pravobranilec, pravobranilec ima eno posebno funkcijo na sodišču v Evropski skupnosti – ,morda mi tega ne poznamo. Poznamo samo obrambo, po eni strani, in tožilstvo, tukaj je pa še tretji organ, ki se ukvarja direktno, nakazuje rešitve.

Iz tega judikata in še nekaj podobnih je potem v Evropskem parlamentu nastala ta direktiva in ta direktiva je temelj vsega tega, o čem se danes sploh pogovarjamo. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Beseda ima gospa Violeta Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Samo navezala bi se na prejšnje podatke, ki nam jih je dala gospa državna sekretarka. Pravzaprav sem zelo vesela in presenečena, da danes nas niste že obkladali s populistami, kajti vedno, kadar se v Združeni levici postavimo na stran majhnega človeka, prebivalca Slovenije, vedno slišimo, da smo populist, po drugi strani pa vsi vi, ki vi zagovarjate kapital – je v redu. Zato bi državno sekretarko spomnila, da je popolnoma nelogično, kar je rekla. Namreč, ves čas se trudite za neko srednjo pot in naj bi izvajalci zastopali potrošnike in podjetje. Pomembno je, da sta stranki enakovredni. Verjamem, da je to vaš namen. Po drugi strani pa pravite, da podjetje izbere izvajalca za reševanje sporov in da bo trg določil med izvajalci – mislim, kakšen trg bo določil? Izvajalec se bo potem odločil, ali bo sploh računal ali ne. Mislim, poslušajte, to so nelogičnosti. Vem, da smo v manjšini znova, vem, da imamo zelo malo možnosti, da ta amandma gre skozi, ker se je koalicija tako odločila, vendar upanje umre zadnje; še vedno vas pozivam, podprite naš amandma. Ostali preostali čas pa bom prihranila za naslednji amandma, ki ga bomo predlagali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima dr. Franc Trček.

Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ne bi rad bil nevljuden, ampak res ni potrebe, da me kdo iz izvršilne veje oblasti podučuje, kateri zakon sprejemamo. Marsikaj povem iz glave, tudi iz srca, če bi direktno prevajal neko angleško frazo, ne "lapam" pa kar nekaj na

pamet. Tako jaz kot naši strokovci vso zakonodajo zelo detajlno preberemo.

Tukaj je bila neka logika, ki sem jo že večkrat slišal in priznam, da me zelo moti. Državna sekretarka je rekla tako, da so nekaj predlagali, Zveza potrošnikov Slovenije je nezadovoljna, Gospodarska zbornica je nezadovoljna – oh, verjetno smo našli neko srednjo pot. Skratka, mi bomo to družbo nekam pripeljali na ta način delovanja vlade in koalicije, če so vsi nezadovoljni, je super. Veste, dvajset let smo že ena disfunkcionalna ne pretirano velika familija in zdi se mi, da to ni dobra pot. Druga zadeva – trg gor, dol. V nekih takih relativno majhnih ekonomijah na številnih področjih trg ne deluje čisto zaradi ekonomije obsega, ker imate monopolne situacije, imate neke manjše oligopolne situacije, imate kartelna dogovarjanja in tako naprej, to nam je jasno.

Da ne bom pokuril preveč časa, nekako ko poslušam govore z resornega ministrstva, vi ste MGRT, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Ko vas pa poslušam, pa dostikrat dobim občutek, da ste vi zgolj podaljšek Gospodarske zbornice – vprašanje, koliko je ona reprezentativna ali ne. Poslanec Breznik je pokazal na nek pomemben vidik, zakaj je treba to zakonodajo sprejemati – če pustimo reklamo ob strani, reklamo neke gospe, ki jo jaz sicer cenim, čeprav sem iz drugega ideološkega spektra –, zlasti zaradi razvoja tako imenovanega e-trgovanja, kjer gre pogosto tudi za neke relativno nižje zneske po ekonomiji obsega in ne vidim nobenega razloga, da bi Slovenija bila tukaj ena od vodilnih držav.

Skratka, še enkrat pozivam, da naš amandma podprete. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati?

Gospod Igor Zorčič, izvolite, beseda je vaša.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

To debato dojemam podobno, kot so bile debate glede sodnih taks, ker so tudi enkrat prenizke, enkrat previsoke, namen zviševanja vsakokrat pa je bil vedno v tem, da se nekako zmanjša pritisk na sodišča. Postavljeni smo še v eno paralelno situacijo, kjer poleg tega, da imamo morda za nekatere celo relativno visoke sodne takse, uvajamo ta postopek izvensodnega reševanja potrošniških sporov in če je to med drugim en inštrument, ki ga bodo uporabili potrošniki, da bodo reševali svoje spore izven sodišč, je hkrati to tudi eno orodje za zmanjšanje pritiska na sodišča. Kar je bistvenega pri tem, je, se pravi, Združena levica predlaga amandma, da se ta pristojbina za spore znižuje. Pravijo, da jih obrekamo s populistami, ampak ne gre za to, da bi mi vas kakorkoli kadarkoli obrekli s populistami zaradi tega, ker se vi borite za malega človeka, češ da mi se pa ne. Gre za to, da to svojo obrazložitev interpretirate na en način, ki je za nas

nesprejemljiv; in to je, da je 5 evrov bolj kvalitetno za malega človeka kot 20 evrov.

Če se vrnem na sodne spore; nižja kot bo pristojbina, več bo teh sporov, bolj bodo zasuti ti posredovalci. Ne nazadnje moramo vedeti, da tudi če damo zastonj, povsem zastonj, se bo na koncu nekje poznalo, bodisi skozi cene podjetij bodisi na položnicah morda za vse, ampak nič ni danes več zastonj.

Zato je ta meja teh dvajset evrov po naši oceni tista, ki je povsem razumna in ki bo zagotavljala tudi to, da teh sporov ne bo čez neko razumno mejo, da bi na koncu zaradi neke množičnosti ovirali oziroma slabšali kvaliteto tistih, ki so bolj upravičeni in se bodo reševali skozi ta sistem. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala.

Želi še kdo razpravljati?

Dr. Franc Trček. Izvolite, beseda je vaša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Bom zelo kratek.

Če gledam to prečenje gospa državna sekretarka – SMC, zelo jasno vidimo, zakaj se ta zakonodaja vpeljuje, tako kot se vpeljuje. Ker so lobiji na strani ponudnikov kot kure na begu zatrepetali, joj, dajmo to narediti na mehko, drugače bodo "ludeki" preveč navalili na nas. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospod Ivan Škodnik, imate besedo.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Lep pozdrav vsem skupaj.

Rečeno je bilo že danes, da je ta reševanje teh sporov v Evropi zelo različno rešeno po državah; eni imajo to bolj celovito rešeno, druge slabše. Slovenija je pač sedaj v tem, ker smo v Evropski uniji, mora tudi s tem nekako prispevati in zadevo na nek način rešiti. Rekel bi takole, take male stvari, ki se v trgovini rešujejo, se velikokrat dajo brez nekih rešiti že v trgovini. Tako da takih stvari, ki so se že sedaj reševale, se bodo tudi sedaj na nek način. Imamo pa tudi stvari, ki so večje vrednosti. Takrat bo pa tistih 20 evrov najbrž premalo. Zato je treba pač neko vrednost vstaviti v ta zakon, ki bo omogočal vsem. Teh 20 evrov je jasno povedano, da je to maksimalni znesek. Lahko je seveda tudi manjši.

Ne bi s tem razglabljali stvari, ker mislim, da so stvari zelo transparentno določene, tako da te stvari bodo prispevale v dobro vseh potrošnikov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 11. členu?

Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Vmes razmišljam in zelo nevarna je logika, ki jo v imenu SMC

izreka gospod Zorčič. Gre za logiko, da kvaliteta reševanja sporov bo odvisna od količine penez, ki jih boste za to dali. Na ta način, kakšna je razporeditev družbene blaginje ali, če hočete, revščine v Sloveniji, vi dejansko že dan danes izključujete pol milijona ljudi iz tovrstnih oblik reševanja. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.
Gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): S pravkar izvajanjem kolega Trčka se ne strinjam, ker se ne pogovarjamo o razliki, ne vem 200 evrov, ampak o razliki 15 evrov. Tako to njegovo izvajanje absolutno ne drži.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Se pravi, razprava o amandmaju k 11. členu.
Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Poglejte, bom zelo nazoren. Moja gospa mati ima za polno delovno dobo 447 evrov penzije, njej je 15 evrov pomembna razlika. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.
Želi še kdo razpravljati o 11. členu amandmaja? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 16. člen ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati?
Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): V 16. členu predlagamo, da se v drugem odstavku črta tretja alineja, ki se glasi, da izvajalec poravnave lahko zavrne zahteve, če je cena blaga nižja od 30 evrov.

Kot sem že danes nekako povedal, kot so povedala potrošniška združenja, gre za neko diskriminatornost, ki postavlja mejo nad 30 evrov, saj je cela vrsta izdelkov, zlasti tako imenovane ekonomije obsega – zlasti tistih izdelkov, ki jih večinoma z ladjami pripeljejo iz Kitajske, pa gredo napol prazne nazaj, pa vozijo smeti, ampak to je malo predolga fusnota – znotraj tega pod 30 evrov. Zopet boste na tak način izključevali ljudi, ki jim je 30 evrov ali pa 40 evrov nek zgodnji domet oziroma če se izrazim, ki jim je 40 evrov luksuz, pod 20 evrov pa ne.

Skratka, s tovrstnim noveliranjem dejansko ne izključujemo tudi neke produkte, storitve nižjih vrednosti. Navsezadnje mene strižejo v Mariboru za dosti nižji znesek kot 30 evrov, pa mi lahko tam uho odrežejo, če malo karikiram. Skratka, upam, da boste tudi to novelo podprli, čeprav glede na to dosedanje debato slabo kaže.

Zelo me pa žalosti, da Desus in SD molčita glede tega. Verjetno z razlogom. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Želi še kdo razpravljati?
Gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala.
Kar se tiče predloga tega amandmaja, se moramo vprašati tudi o sami smotrnosti reševanja. Da rešujemo spor, nastanejo stroški. Nekdo se mora s tem ukvarjati. Sedaj primerjajmo ceno izdelka 5 evrov in potem samo reševanje spora, ki je sigurno dražje od 5 evrov. Pač, zadeve je treba gledati večplastno in ne samo z ene strani.

Ampak ne pomeni pa to, da mi ne ščitimo t. i. majhnega človeka. Pozabljate v tej zgodbi, da majhen človek je tudi podjetje, mikropodjetje, ki se vsakodnevno bori, da preživi in da zasluži svojo plačo, tudi to je majhen človek, ne samo potrošnik. Zdi se mi to tudi v nekem smislu zavajanje državljanov, ki nas zdaj poslušajo. Podjetje, mikro, s. p. pa ni majhen človek ali kaj?! Glejmo zadeve večplastno! Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): zelo me veseli, da je SMC prišla do tega, da zadeve niso enoplastne in črno-bele, da so večplastne. Kolegica me očitno prej ni poslušala, ker sem zelo jasno povedal, da se zavedam tega, in tudi mali človek, s. p., obrtnik, podjetnik, ki težko preživi, je tudi potrošnik v verigi business to business. On mogoče tudi kupuje tam neke matice, ki stanejo 0,87 centov, pa ugotovi, da so te matice zanič, ko dobi reklamacijo nazaj. Tako, če se že nekako pogovarjamo večplastno. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spet se vračam na Sodišče Evropskih skupnosti. Naj povem, da problematika tudi te direktive takrat je bila – torej, gre za to, da gre za izredno kompleksne zadeve. Ravno zaradi tega bi naj to alternativno reševanje sporov bilo nek kompromis pri, recimo, ravno tej internetni prodaji.

Primer, ki ga navaja kolega Trček, je bil recimo, zakaj 30 evrov. Tukaj se moram postaviti delno na njegovo stran. Zaradi česa? Prvič, pogledajte, internetna prodaja omogoča, recimo, če vzamem plastičen primer nabave, recimo, neke lopate za sneg s Kitajske dvomljive kvalitete, jih prodajam po internetu in lahko prodam, ne vem, 10, 20, 50 tisoč teh lopat v najkrajšem mogočem času. Ta lopata morda stane 10 ali 15 evrov, zato ker sem jo kupil za evro ali dva. Ti kupci, ki so to lopato dobili, po določenem času ugotovijo, da ta lopata ne dosega tistih kvalitativnih standardov – in kaj zdaj? Torej, 50 tisoč lopat, prodanih v mesecu dni, krat 10 evrov po lopati je torej goljufija 100 tisoč evrov in nekaj več. Ravno to omogočajo tudi te nove tehnologije.

Da ne govorim o drugih problemih, ki so jih imeli v ostalih sodbah tudi na tem sodišču in zaradi česar je bila spet posledica ta direktiva; recimo, prekomerna obraba. Po internetu si kupim oblačilo za neke slavnostne dogodke. Recimo, nek smoking. Ta smoking po vsaki logiki prekomerno uporabljam – tudi takšne primere so imeli – torej, vsak dan nosim smoking, ne vem, 24 ur, in ga nosim mesec dni in po mesecu dni pošljem nazaj in reklamiram zaradi tega, ker ne dosega nekih kvalitativnih standardov. Ne vem, obleka ima poseben pling materiala, obraba in tako naprej. Tudi takšne primere so že imeli na sodiščih in tudi s takšnimi primeri so se ukvarjale nacionalne zakonodaje v Nemčiji, Avstriji in kasneje, potem ko je zadeva prišla na Sodišče Evropskih skupnosti, tudi tam.

Priznati moram, da ravno zaradi kompleksnosti zadev, na katere zdaj opozarjam, je morda razprava, argumenti za in proti, kje so te meje varstva potrošnikov, tistih, ki kupujemo po internetu, in kje je tudi neka pravica tistega – v tem primeru pa se obračam spet na pravico tistega, ki je izdelal obleko –, da bo nekdo prekomerno obrabljal tisti material, preko vseh nekih lahko znanih življenjskih okoliščin in dejstev.

Tukaj bi opozoril na neko zmerno sredino, po eni strani, po drugi strani pa tisti, ki ste a priori tudi proti nekemu alternativnemu reševanju, pa moram vas samo spomniti na slovenska sodišča, ki delujejo z izrednimi zaostanki, ceno vsega tega, sodnih postopkov. Tukaj opozarjam še na tretjo zadevo, bistvo te direktive je tudi postaviti evropski skupni trg in evropski skupni trg deluje med državami članicami, ki imajo različno zakonodajo, imajo tudi različno zgodovino te zakonodaje. Tudi v eni državi, v nekem narodu se tudi iz njegove etike in vsega ostalega tudi pravo razvija. Ravno zaradi tega je potrebna ta direktiva po eni strani in takšen sistem reševanja sporov. Je pa stvar debate, stvar argumentacije in stvar tistih življenjskih okoliščin, o katerih sedaj razpravljam, da ugotovimo, kje je ta meja. Govorim o dveh primerih, recimo, neke plastične lopate za sneg, ker sedaj prihaja tak čas, kjer bi lahko v bistvu izpeljali izredno kvalitetno goljufijo in kjer mi nismo zakonsko zadostili določenim standardnim pogojem in nismo varovali potrošnikov.

Ta debata se mi zdi na mestu in treba je iskati neke resne kompromise pri takih amandmajih, ki ga je sedaj dala Združena levica. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima mag. Margareta Guček Zakošek, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izvolite.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK:
Hvala.

Kar se tiče spletne prodaje mogoče dopolnitev. Spletno reševanje potrošniških sporov bo lahko potekalo tudi nekoliko drugače. Gre za to, da bodo na evropski ravni države članice vzpostavile v bistvu mrežo kot mrežo kontaktnih IT točk in se bo zadeva lahko reševala preko tako imenovane IT platforme. Ta način reševanja bo nad tem, o čemer sedaj govorimo; se pravi, nad to mejo in tam ta meja ne bo pomembna. Gre za to, da bo evropska platforma za spletno reševanje potrošniških sporov potrošnikom omogočala vložitev pritožbe s pomočjo elektronskega obrazca, ki bo na voljo v vseh uradnih jezikih Evropske unije z vsemi potrebnimi prilogami brezplačno orodje za elektronsko vodenje primerov in ki bo izvajalcu izvensodnega reševanja potrošniških sporov omogočalo, da izključno preko platforme za spletno reševanje potrošniških sporov vodi postopek za reševanje spora ter funkcijo elektronskega prevajanja.

Vse skupaj bo potekalo preko nacionalne točke, torej MGRT, tako da v tem primeru ta skrb glede te meje ni potrebna.

Bi se še rada opredelila do amandma. Vlada ga ne podpira oziroma predlaga, da ga Državni zbor zavrne. Zakaj? Namen določitve spodnjega praga vrednosti, kot je že bilo določeno, kot enega od možnih izločitvenih pogojev, torej podjetje se lahko odloči in rešuje potrošniški spor tudi do vrednosti – če tako želi in če želi obdržati kupce, ki bi to eventualno želeli ali bi jih bilo veliko – želi pa preprečiti možnost nepotrebne administrativne obremenitve izvajalcev izvensodnega reševanja potrošniških sporov in tako zagotavljati učinkovitost, kar je ne nazadnje že v vaši diskusiji bilo omenjeno.

Verjamem, da je dilema, ki jo je poslanec Breznik izpostavil, na nek način smo pojasnili, vendarle pa menimo, da meja mora biti postavljena ravno v namenu učinkovitega reševanja sporov. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Malo sem zgrožen. Danes poslušam: verjamem, ohlapno, kreativno, bo lahko ... Skratka, ker nekaj "bo lahko", mi tega amandmaja ne potrebujemo. Potem, je bilo tukaj vprašanje, kako se Slovenija aktivno vključuje v to, da bo to bo lahko čim prej zaživelo. Kolikor vem, kako skoraj nobeden ne razmišlja o problemu nevtralnosti internetov v Sloveniji, vsaj v politiki, nekako malo dvomim, da bo ta "bo lahko"...

Neka druga zadela, za katero sem mislim, da jo bo gospod Breznik izpostavil. Živimo v informativni družbi, kjer imamo tako imenovano dinamično določanje cen. Vam bom povedal zelo plastičen primer. Lahko greste z nizkocenovnim letalskim prevoznikom nekam, nekdo, ki bo karto za dolgo vnaprej naročil, jo bo

naročil za 25 evrov in bo nahecal drugega poslanca ali kakšno lepo poslanko, da naj gre z njim, in bo tista karta, ki jo bomo kupovali tri dni pred odhodom, 200 evrov. Upam, da se nekako razumemo. Ta debata je nekako zašla v te evode. Ne pozabimo zlasti na starejšo populacijo, ki je glede potrošniških pravic nekoliko manj senzibilizirana in na katero se tudi nanašajo te naše zadeve. Tudi če malo berete časopise, vedno znova se vam nekdo pojavi ali prodaja po pošti ali vam pride na dom, kjer hočejo te ljudi, po domače povedano, nategovati. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana državna sekretarka!

Skupna evropska platforma, o kateri ste govorili, to je v bistvu neka izpeljanka tudi iz platforme tistih, ki kupujejo po internetu, ki so na platformi e-bay, ker tam že obstaja neka, lahko rečemo, začetna rešitev ali pa reševanje tistih sporov, tistih dveh, kupca in prodajalca, ki en ali drug ima neko kritiko ali pa ima neko razočaranje nad izdelkom ali pa potem tudi nad uporabo. To je, lahko rečem, neka izpeljanka, kjer so se nekako učili, ker vedno se učimo na nekih življenjskih primerih.

Mogoče izpostavil še nekaj takšnih zadev. Recimo, pri takšnih prodajah je tukaj na strani Evropskega parlamenta tudi zelo zanimiv primer internetne prodaje, ko vi kupujete določene revije, določene softverske programe. Ga kupite, doma si ga naložite, potem pa pravite, da odstopate od pogodbe, da ni zadovoljil vaših standardov, in ga vračate nazaj. Torej, gre za izredno kompleksno zadevo. Ta razvoj tehnologije je pripeljal izredno kompleksno zadevo in še enkrat opozarjam, ravno zaradi tega je pomembno razpravljati, pomembno je razpravljati na življenjskih primerih, ki se nam lahko dnevno dogajajo.

Po drugi strani pa rešitve prihajajo morda nekoliko pozno. Pravo tudi v Sloveniji izredno zaostaja, na srečo nismo imeli takšnih velikih kršitev, velikih goljufij po internetni prodaji. Pri nas imamo enega izmed takšnih portalov, recimo Bolha, že dolga leta. Ampak govorim o tem, da ta čas skrajšanja, torej po eni strani, ko tehnologija napreduje, po drugi strani pa, da predpisi, mi kot zakonodajna veja oblasti, v čim krajšem času sledimo temu. Tu je tudi naš osebni problem, lahko rečem. Mi z implementacijo te direktive zelo zaostajamo. Imamo srečo, da se nam ni zgodilo ... Imamo pa danes en dogodek, kjer pa smo imeli možnost prej ukrepati, predvsem govorim o beguncih danes, pripraviti zakonodajo, pa te zakonodaje nismo naredili, ker smo bili – torej povzročamo veliko materialno škodo slovenski državi in državljanom v tem primeru. Večkrat opozarjam, da mora slediti nacionalna zakonodaja ob

pomoči te direktive ... Na sodišču in v Evropskem parlamentu se je dogajalo zadnjih nekaj let kar nekaj zadev glede potrošniških sporov, glede alternativnega reševanja sporov, ravno na življenjskih okoliščinah v tem 500-milijonski družbi narodov. Po eni strani glede tega lahko rečem, da je to nujno, po drugi strani pa je treba prepoznati življenjske okoliščine, o katerih sta prej kolega Trček in kolegica Tomičeva razlagala, ki so življenjske okoliščine. V primeru, ki sem ga zdaj navedel, ko sem se ponovno oglasil – primer revij, recimo. Torej, vi si naročite revijo po internetu, jo preberete, zapakirate nazaj, in pravite, da ... Ali pa primer software, to je spoštovanja avtorskega prava preko internetne prodaje in tako naprej. Odpira se nam cela paleta ...

Predvsem s svojimi razpravami hočem nekaterim kolegom in kolegicam morda še odpreti kakšen diapozon razmišljanja v sferi novelacije tega zakona in implementacije te direktive, ker se mi zdi ta zadeva za prihodnost, predvsem zaradi tega, ker tehnologija izredno napreduje, po eni strani izredno pomembna. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala.

Besedo ima gospa Violeta Tomič, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Arbitrarno postavljena meja na 30 evrov bo diskriminirala potrošnike, ki so za nek produkt plačali nižji znesek. Kaj pa, če se zgodi, da plača 28 evrov ali pa zelo priljubljeno 29,99? Veste, to ni majhen denar za nekoga, ki živi tam z manj kot 500 evri na mesec, in ni jih malo v Sloveniji, ki tako živijo.

Tukaj se strinjam s kolegom Trčkom, tukaj bi se lahko Desus oglasil, kajti upokojencem je 30 evrov presneto velik znesek. Zaradi postavljene meje bodo iz reševanja potrošniških sporov izpadle celo nekatere panoge oziroma celi deli nekkih panog, kar pomeni, da ponudniki ne bodo spodbujeni za kakovostno poslovanje in sprotno reševanje garancij in napak. Tako mnoge panoge, kjer produkti sploh ne dosejajo višjih vrednosti, ne bodo vključene v sistem teh poravnjav in bodo potem potrošniki morali te stvari reševati sodno, vemo pa, da zaradi pomanjkanja znanja, predvsem pa denarja je to dokaj težja pot, in vemo, da so sodišča tudi zabasana s pomembnejšimi zadevami.

Tako vas znova pozivam, da podprete naša amandma in da se črta alineja, da izvajalec poravnave lahko zavrne zahtevek, če je cena blaga nižja od 30 evrov. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 16. členu? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 31. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Vidim, da nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni odločali jutri, v sredo, 21. 10. 2015, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI POMURSKI REGIJI V OBDOBJU 2010–2015.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku oziroma predstavnici Vlade, mag. Margareti Guček Zakošek, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izvolite.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK: Spoštovane poslanke in poslanci, pozdravljeni še enkrat!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015.

V zakonu predlagamo podaljšanje obdobja izvajanja zakona za dve leti, to je do 31. 12. 2017, ker verjamemo, da bomo v podaljšanjem časovnem obdobju lažje zaključili nekatere ukrepe, ki še niso dokončani. Podaljšanje je tudi ključna vsebinska sprememba predloga zakona. Spremlja pa ga usklajitev besedila zaradi sprememb v organizaciji državne uprave in nekaterih drugih institucij.

Pristojni državni organ ob sprejetju zakona je bila Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, sedaj pa je to Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Predlaga se tudi, da se namesto navedbe Regionalna razvojna agencija Mura, d. o. o., v zakonu uporabi splošen termin pristojna regionalna razvojna agencija in da se sredstva, namenjena za spodbujanje razvoja Pomurske regije, ne smejo dodeljevati za izdelavo študij, ekspertiz, strokovnih podlag in podobne dokumentacije ter za sklepanje svetovalnih pogodb, kar je bilo na nek način že izglasovano na seji odbora za amandmajem Poslanske skupine SDS.

V zadnjih letih se sredstva niso uporabljala v ta namen, moram poudariti, v prihodnje pa, če bi se pojavila potreba po kakšni evalvaciji in študiji, lahko Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zagotovi financiranje takšne aktivnosti iz sredstev za lastno delovanje ministrstva, in to v najbolj ekonomsko učinkovitem načinu.

Razlog za zamik pri izplačilih v prvih letih izvajanja programa, kot že nekajkrat rečeno, je bilo predvsem v začetnih aktivnostih, ki so potrebovale pač določene zagonski čas, da so se začele odvijati z večjo intenzivnostjo. V zadnjih letih izvajanja programa pa se je Vlada Republike Slovenije soočila z nekaterimi

omejitvami proračuna. Tudi v letošnjem državnem proračunu smo lahko zagotovili le del potrebnih sredstev za izvedbo Programa za spodbujanje konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2016–2017. Šesti odstavek 4. člena zakona namreč eksplicitno določa, da mora biti program v celoti uresničen, sicer do leta 2015, ampak v skupni vrednosti 33 milijonov evrov. Še vedno verjamemo, da jih bomo uspeli zagotoviti kljub nekaterim proračunskim rezom, ki se tičejo tudi Zakona o skladnem regionalnem razvoju.

Izvajanje tega programa in zakona spremlja Državni zbor Republike Slovenije tudi preko letnih poročil. Takšne smo obravnavali tudi na odboru, na katerem je bil obravnavan ta omenjeni zakon, in v poročilu za leto 2014 ugotavljamo, da je največji del sredstev v okviru programa dejansko bil namenjen prvemu inštrumentu, to je spodbujanju začetnih investicij podjetij in ustvarjanju novih delovnih mest, kar je izrednega pomena. V okviru tega inštrumenta je bilo doslej izvedenih sedem javnih razpisov, s spodbujanjem večjih začetnih investicij. Od bolj izpostavljenih inštrumentov naj omenimo še inštrument 4, torej promocija regije, da bi privabili tuje in domače investitorje.

Iz poročil in aktualnih statističnih podatkov je v Pomurski regiji na nekaterih področjih zaznati postopno izboljševanje splošne gospodarske slike, vendar ne do te mere, da bi lahko ukrepe prekinili. Z inštrumenti programa je bilo doslej ustvarjenih tisoč 281 zaposlitev v okviru inštrumenta 1 in še 399 iz naslova določenih olajšav. Še vedno pa je problematična visoka stopnja brezposelnosti v Pomurju, predvsem pa struktura brezposelnih. V juliju 2015 je znašala brezposelnost 18,1 %, v septembru 17,8 % in veseli nas, da se približujemo meji, ki tudi določa mejo brezposelnosti za ukrepe tudi iz Zakona o skladnem regionalnem razvoju. Po sprejemu podaljšana zakona bo Vlada Republike Slovenije glede na predlagane določbe v treh mesecih po uveljavitvi podaljšanja zakona spremembo programa spodbujanja konkurenčnosti in s tem dala tudi možnost, da zgodaj pomladi leta 2016 objavimo že prve javne razpise. S podaljšanjem obdobja izvajanja zakona bomo nakazane pozitivne trende lahko še okrepili, dodatna priložnost pa bo tudi za vse izzive, ki so ostali še nerealizirani. Problematiko dvojnega izplačevanja, ki je bila naglašena na odboru bomo tudi popravili, tako da bomo predlagali spremembo Zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki v primeru dvojne zakonodaje tega regijam več ne bo omogočala. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Andreji Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC):

Predsedujoči, hvala za besedo. Gospa državna sekretarka, kolegi, kolegice!

Odbor za gospodarstvo je na 10. seji 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada.

Odboru je bilo predloženo mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in odgovor Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo na mnenje Zakonodajno-pravne službe.

V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile Poslanska skupina SDS, poslanske skupine SMC, Desus in SD.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Komisija državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter zakonodajno-pravna služba.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo pojasnila, da je poglobljena rešitev predloga zakona podaljšanje izvajanja le-tega, in sicer za 2 leti, to je do 31. 12. 2017, ter da bo to ugodno vplivalo na doseganje ciljev zakona. Večina ukrepov razvojne podpore naj bi bila sicer izvedena že v roku. Zamik pa je potreben predvsem zaradi inštrumentov programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010–2015, ki predvideva izvedbo nekaterih zahtevnih inštrumentov. Zaradi sprememb organizacije državne uprave se v celotnem besedilu predloga zakona pristojni državni organ "Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko" nadomesti z besedo "Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo".

Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010–2015 naj bi Vlada Republike Slovenije uskladila z določbami tega zakona v treh mesecih po njegovi uveljavitvi. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v uvodni obrazložitvi mnenja opozorila na povzročitev neskladja znotraj samega zakona, ki bi bile lahko v neskladju z načelom pravne države kot tudi na sistemski zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Na mnenje ZPS je ministrstvo podalo odgovor, kjer navaja, da je notranje konsistentnost ohranjena v zadostni meri ter da je zgolj podaljšanje obdobja izjava brez sprememb vsebinskih rešitev dopustno.

Glede relacije je do samega systemskega zakona pa Vlada načrtuje spremembe, kjer bodo upoštevane pripombe ZPS, ki so bile izpostavljene tudi na sami seji.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili nekatere pomisleke glede delovanja posameznih inštitucij, predvsem njihovega učinka na razvoj Pomurske regije. Pojasnjeno je

bilo, da je MGRT dostikrat le koordinator in da se pristojnosti za delovanja nekaterih ustanov nanašajo tudi na druge resorje. Bolje bi bilo treba koristiti EU sredstva ter dati agencijam večjo vlogo pri povezovanju med posameznimi občinami. Prvenstveno pa naj bi bila primarna naloga sam razvoj regije in ne le zaščita, saj le spodbujanje v razvoj lahko dolgoročno pripeljejo regijo na višji nivo gospodarske aktivnosti.

Odbor je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora obravnaval amandma Poslanske skupine SDS, ki ga ni sprejel, amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD in jih je sprejel.

Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopoljen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 10. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča. Prehajamo na razpravo o členu in o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi predloženih amandmajev z dne 19. 10. 2015.

V razpravo dajem 2. člen ter tri amandmaje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Jaz se vam pa sedaj opravičujem. Jaz sem pritisnil na tabeli napačno. Prosim še enkrat, če lahko, prijava za razpravo, lepo prosim. Besedo ima gospod Franc Laj. Izvolite.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovana predstavnica ministrstva za gospodarstvo in tehnološki razvoj, dragi kolegice in kolegi!

Glede na to, da je že drugo obravnava, je bilo izredno veliko povedano v zvezi s tem zakonom. Naj samo še na kratko povzamem, zakon – tako kažejo tudi vse študije in splošno mnenje v regiji – je dober, koristen in če se bo podaljšal, bo dejansko tudi veliko prispeval k razvoju celotne regije. Želel bi še povedati naslednje, in sicer, da zagotovo je dejstvo, da regija ne potrebuje samo socialnih transferov in socialne podpore, ampak neprimerno bolj učinkovito je, če dobi spodbude in s tem po naravni poti pride do gospodarske rasti in nasploh izboljšanja situacije, saj glede na dosegljive podatke o brezposelnosti, ki se gibljejo nekje med 19 in 21 %, je jasno, da so tudi v tej regiji zelo visoke socialne napetosti. S tem, ko regija dobi spodbude, se zagotovo izboljša poslovno okolje, ki postane privlačno tako za domače in tuje vlagatelje, in na ta račun tudi lahko pričakujemo nastanek novih delovnih mest in tudi priložnosti za mlade, ki lahko ostanejo v regiji.

Glede vloženih amandmajev pa lahko povem to, da sem bil na odboru tudi jaz vesel na nek način, da so tudi ostali opazili, da je treba vse storiti v to smer, da se sredstva najbolj koristno porabijo. Tako je prišlo tudi do tega, da smo potrdili vložen amandma SDS k 1. členu, ki onemogoča porabo sredstev za študije, ekspertize in pripravo stroškovnih podlag. Tako da k 2. drugemu amandma, ki je vložen zdaj, smatram, da je s tem, ko je k 1. členu potrjeni amandma, storjeno vse, da bodo dejansko sredstva porabljena samo za kvalitetne in produktivne projekte.

Kar se pa tiče ostalih amandmajev, in sicer amandmaja, ki se nanaša na korupcijska tveganja, pa bi želel omeniti, da regionalna razvojna agencija je v skladu z določili 3. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije dolžna spoštovati vsa ta določila oziroma zaposleni v tej agenciji, tako da tudi glede tega ne vidim potrebe oziroma posebne dodane vrednosti, da bi se ta amandma vgradil v sam zakon.

Kar se tiče amandmaja k 4. členu, ki govori o tem, da bi prišlo do izključevanja tistih prijavljenih na razpise, ki so osumljenci v postopkih, vendar pa še v njihovi zadevi ni pravnomočne obsodbe. Tu bi želel poudariti, da bi s takšnim načinom lahko marsikateremu povzročili veliko nepopravljivo škodo, ker ni rečeno, če je v predkazenskem oziroma v kazenskem postopku, da je tudi obdolžen in se lahko kasneje potem dokaže, da je pravzaprav nedolžen. To se lahko dogaja na več načinov, in sicer lahko tudi to, da če kdo ima kakšno konkurenco, ki je zlonamerna in želi škodovati, potem lahko prihaja do tovrstnih prijav in procesiranja teh procesov predkazenskih in kazenskih. Še vedno je pomembno to, da bo v pogojih v razpisih treba predložiti dokazilo o nekaznovanosti, kar jasno bo zadostno dokazilo, da je oseba nedolžna in da izpolnjuje vse pogoje za kandidiranje pri pridobitvi teh podpor.

Upam, da bosta zdaj Vlada in Državni zbor storila vse, da se bo zagotovilo črpanje sredstev, ki so že bila zagotovljena z osnovnim zakonom, v proračunih 2016 in 2017. Skupno je ostalo še za izkoristiti 9,6 milijonov evrov. Po podatkih v letu 2016 5,34 in 2017 4,25. Ne smemo pa pozabiti tudi na ostale ukrepe in instrumente, ker direktna finančna spodbuda in podpora se predvsem nanaša na spodbujanje začetih investicij.

Želel bi pa poudariti, da prav tako ne bi smeli zanemariti ostalih instrumentov, kot je spodbujanje razvoja človeških virov, kjer je prihajalo do največjega izpada v preteklosti. Sveda pa je izrednega pomena tudi izvedba instrumenta promocija regije. Le tako lahko računamo na nove domače in tuje vlagatelje.

Jaz samo trdno upam, da bomo ta zakon čim prej sprejeli in da bo ministristvo pripravilo v doglednem času tudi vse potrebno za razpise.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Lep Šimenko Suzana.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana predstavnika ministrstva, lepo pozdravljeni!

Pomurski zakon je bil sprejet leta 2009 z namenom uvedbe dodatnih ukrepov za spodbujanje razvoja Pomurske regije in seveda odprave takratne gospodarske finančne krize v regiji. Osnovni cilj zakona je bil in seveda tudi ostaja zmanjšanje brezposelnosti in ustvarjanje novih delovnih mest. Osrednje težave, to je velike brezposelnosti v regiji, žal, vse od uveljavitve do danes nismo zmanjšali, saj se še vedno nahaja nekje na tisti ravni, kot je bila konec leta 2009, torej takrat, ko se je ta zakon sprejemal. Še vedno je na okoli 19 %. Je pa res, da če tega zakona ne bi bilo, bi verjetno tukaj lahko govorili o višji stopnji brezposelnosti. Seveda ni Pomurje edina ogrožena regija v Sloveniji, kot verjetno veste, se podobno zavzemamo tudi za območje Haloz, od kod sama prihajam, s tem, da tam ne moremo govoriti o veliki brezposelnosti. Zakaj? Ker je tam enostavno depopulacija ljudi taka, da imamo dejansko manko prebivalcev, posebej na območju Haloz.

Pa se vrnem na pomurski zakon. V Slovenski demokratični stranki smo Zakon v letu 2009 podprli. Smo pa že takrat opozarjali na številne pomisleke, ki so se kasneje izkazali za upravičene. Resnično si želimo, da se to v nadaljevanje zdaj, ko dejansko podaljšujemo veljavnost tega zakona za dve leti, ne bi ponavljalo. Zato je prav, da na tem mestu, ker se seveda navezuje na vse amandmaje v nadaljevanju, opozorim na teh nekaj anomalij, do kateri je po sprejemu zakona tukaj tudi prišlo. Prva taka izjemno velika je ustanovitev vladne projektne pisarne, ki je bila neke vrste unikum na tem področju. V njej se je zaposlil takratni državni sekretar iz kabineta predsednika Vlade, gospod Horvat, ki je kasneje, zaradi konflikta interesov, suma korupcije in številnih nepravilnosti pri izvajanju tega zakona kot državni sekretar tudi odstopil. Seveda te vladne pisarne ni več, je pa potem nekako to delo vendarle prevzela Regionalna razvojna agencija Mura, ki pa je tudi danes ni več. Nedo dolgo nazaj namreč je ta agencija šla v stečaj. Zakaj je prišlo do tega? Zato ker je zašla v finančne težave. Pač po podatkih iz medijev naj bi imela nekje 800 tisoč izgube. Je bilo pa v tej agenciji kar 30 zaposlenih ljudi. In naj spomnimo, to je agencija, ki je dejansko financirana s strani države in en delež tudi s strani lokalne skupnosti. Se dejansko na tem mestu sprašujem, kako je sploh mogoče, da pride ena agencija v stečaj, takšna, ki je financirana dejansko s strani države, in kaj se je dejansko tukaj v ozadju sploh dogajalo. Seveda me zanima, ali se bo terjala odgovornost do bivšega vodstva agencije, kako

se je dejansko porabil ta denar in zakaj in zakaj je prišlo dejansko do stečaja. Tako da bi tukaj prosila za malo več obrazložitve.

Če pogledamo samo vzpostavitev regijskega gospodarskega središča. Bilo je izplačanih 21 milijonov evrov zgolj za tri projekte, ki so generali zgolj 162 delovnih mest in pa pet novih podjetij. Vemo pa, da je eno izmed teh podjetij že šlo v začetku tega let v stečaj. In prav bi bilo, da bi šel denar za razvoj Pomurske regije za zmanjšanje števila brezposelnih. Vemo pa tudi, da je šlo kar 40 tisoč evrov za neko študijo, za neko vmesno vrednotenje, programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije. Na tem mestu moram poudariti, da me resnično veseli, da ste na matičnem odboru, Odboru za gospodarstvo, sprejeli amandma Poslanske skupine SDS, ki dejansko onemogoča, da bi se dodeljeva in koristil denar za razne študije, ekspertize, strokovne podlage, dokumentacije in seveda svetovalne pogodbe v prihodnje.

Se pa je okoli tega pomurskega zakona zvrstilo ogromno nepravilnosti, zato smo seveda ponovno vložili nekatere amandmaje, ki niso bili sprejeti. In prav je, da izpostavim te posamezne amandmaje. Vsi se nanašajo na 2. člen. Pa grem kar na prvega. V tretjem odstavku 4. člena, ki se nanaša na sam program spodbujanja konkurenčnosti, predlagamo, da se črta podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji in da se ta sredstva, ki so na tem programu, prerazporedijo med ostale programe, ki dejansko kažejo na neko učinkovitost, pa najsibo to, ne vem, spodbujanje investicij, razvoja človeških virov, promocija regije, tuje investicije in podobno. Nekako ocenjujemo, da je ta program popolnoma nepotreben že zaradi tega, ker smo vseeno sprejeli en amandma, ki dejansko onemogoča, da se sredstva porabljajo za razne dokumentacije, svetovalne pogodbe, ekspertize in podobno. Zato predlagamo črtanje tega odstavka. Namreč s tem programom, kakorkoli ne ustvarjamo nobenih novih delovnih mest in je kot tako nepomembno, ker ne sledi osnovnemu cilju tega zakona.

V nadaljevanju predlagamo, da se v 4. členu dodajo novi odstavki, ki pa jih bom tukaj prebrala, ker je prav, da javnost o njih sliši, in sicer "organizacija oziroma institucija, ki opravlja naloge, na podlagi tega zakona, mora delovati transparentno, odgovorno in z najvišjo stopnjo integritete. Organizacija oziroma institucija, ki opravlja naloge na podlagi tega zakona, se šteje za naročnika na podlagi Zakona o javnem naročanju. Organizacija oziroma institucija, ki opravlja naloge na podlagi tega zakona, mora v 30. dneh od sprejetja tega zakona pripraviti načrt integritete na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Vodstvo organizacije oziroma institucije, ki opravlja naloge na podlagi tega zakona, se šteje za zavezanca prijave premoženjskega stanja na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije." Zakaj se mi zdi to potrebno? Zato ker je enostavno bilo preveč nepravilnosti pri dosedanjem izvajanju

tega zakona. Resnično si želim, da naredimo vse, kar je v Državnem zboru mogoče, da se zmanjša možnost nadaljevanja korupcije v okviru izvedbe tega zakona.

In potem še naslednji predlog amandmaja, pa se nanaša na 4. člen, ki se mu prav tako doda nov prvi odstavek, ki se bi glasil, "na razpise za programe in projekte, ki jih razpiše organizacija oziroma institucija, ki opravlja naloge na podlagi tega zakona, se ne smejo prijaviti fizične in pravne osebe, ki jih vodijo ali so pri njih zaposlene osebe, ki so v predkazenskih ali kazenskih postopkih". Osnovni namen te določbe je, da se bodo na razpise za programe in projekte prijavljale pravne in fizične osebe, ki bodo dejansko imele čim manjšo mero korupcijskega tveganja. Resnično se mi zdi prav, da si denar, ki je namenjen regiji, ki ga absolutno potrebuje, da se porabi za osnoven cilj tega zakona, torej za nova delovna mesta in dejansko za pomoč ogroženemu območju in za razvoj regije, ne pa za neke osebne koristi posameznikov.

Pri srejanju amandmajev računam na vašo podporo, ker verjamem, da si tudi vi želite, da se ta zakon izvaja transparentno in da gre dejansko denar v prave roke. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Bačič. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Menim, da nam je že vsem jasno, zakaj je bil uveden Zakon o razvoju Pomurske regije. Izvedba zakona se je izkazala za učinkovito, vendar ne do te mere, da podaljšanje zakona še za dve leti ne bi bilo potrebno. Temeljni kazalniki produktivnosti se izboljšujejo, še vedno pa je velik razkorak glede na slovensko povprečje. Tako Pomurska regija še vedno zaostaja pri prihodku na zaposlenega za 26,7 %. V času sprejetja pomurskega zakona v letu 2009 je bruto domači proizvod na prebivalcev regij znašal 10 tisoč 223 evrov, kar je takrat znašalo 33 % manj od slovenskega povprečja. BDP na prebivalce Pomurske regije od leta 2012 je znašal 11 tisoč 872 evrov, kar je za 30 % manj od slovenskega povprečja. Po tem kazalniku je na lestvici gospodarske razvitosti regij Pomurska regija napredovala iz zadnjega na predzadnje mesto. Ugotavljamo, da so posledice gospodarske krize zaradi ekonomske šibkosti Pomurske regije že močno prisotne. Zato menimo, da bi podaljšanje zakona z določenimi spremembami omogočilo, da se program dokonča, kot je bil zastavljen. Lahko rečem, da so na področju splošne gospodarske rasti vidne rahle izboljšave, nikakor pa nismo zadovoljni na področju brezposelnosti, kjer smo še vedno vodilni v državi, saj presegam kritično mejo 17 %. Če navedem, je bilo marca 2015 v Pomurski regiji 9 tisoč 639 registriranih brezposelnih oseb.

Program spodbujanja konkurenčnosti je bil v obdobju 2010–2015 realiziran le 57,6 %. V Podaljšanem obdobju bomo več pozornosti morali nameniti razvoju turizma, izkoriščanju geotermalne energije in razvoju socialnega podjetništva. Opozarjam pa na pravočasne razpise s strani Ministrstva za gospodarstvo, ker je naš čas dragocen in izvedbo projektov v dveh letih bo morala biti skrbno načrtovana, da bomo uspeli izkoristiti vsa sredstva do decembra 2017.

Spoštovani! Pomurje je vredno in si zasluži podaljšanje zakona še za dve leti, zato ga bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli. Amandmajev pa ne podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Čeprav naj bi bila razprava o amandmajih, so predhodniki šli v neko splošno razpravo. Upam, da bo tudi meni to delno dovoljeno. Seveda ni neke dileme, verjetno tudi ni poslanske skupine ali pa nepovezanih poslancev, ki tega ne bi podprli. Zdaj ena zadeva, ki me tukaj moti v tej razpravi, je, da vedno mi vztrajamo oziroma gremo maksimalno zgolj do ranga tako imenovanih statističnih regij. Obstajajo tudi velike medregionalne razlike, tudi v Pomurju, tudi na Štajerskem, tudi kje drugje. Recimo, da gremo vsaj na raven občin, so neke občine, ki bolj učinkovito funkcionirajo, manj učinkovito, ne vem, potem, bom rekel, skozi statistiko včasih tudi maskirajo te podatke. Veste, če greste gledati Zasavje, Zasavje je kot gro boljše po statistikah kot Pomurje. Če pa greste gledati samo Trbovlje, pa smo tam tam nekje. Zdaj kolegica zmiguje z glavo, seveda, koalicijska stran vedno bere statistike na malo drugačen način kot opozicija. Lahko bi zdaj ven vlekli podatke, recimo, o dolgotrajni nezaposlenosti po občinah in tako naprej. Zato bi jaz v bistvu zlasti predlagal, ko se gleda na te zadeve, da se gleda en rang nižje, na raven občin, teritorialne agregacije.

Druga zadeva. Ne smemo pozabiti, da imamo po Zakonu o enakomernejšem regionalnem razvoju še tri problemske regije, ki so ogrožene. Imamo še problematiko Halož, o katerih je govorila poslanka ali poslanec včeraj, lahko bi govorili o Beli krajini, lahko bi govorili o Koroški. Navajam: "Vlada je že kar nekaj časa nazaj, ker to zakon veleva, spet pogledala občine in katere obmejne občine so regionalno ogrožene." In jih je tam tretjina slovenskih občin, bom rekel ne preko palca, ampak dejansko več kot polovica slovenskih občin je razvojno ogroženih. In kako se bomo s tem soočili? Iz te dosedanje zgodbe pomurskega zakona vidimo, da je bilo ogromno napak, ogromno šlamastike, tudi nekaj koruptivnosti. Imamo nekega vidnega člana SD, bivšega državnega sekretarja, ki ga je

že omenjala kolegica, imamo regionalno razvojno agencijo v stečaju – sploh imamo velike težave s temi regionalnimi razvojnimi agencijami kot nekim intermedijatorjem. Imamo tudi, o čemer jaz vedno težim, ko govorim o terenskih pisarnah, težave s samim izvajanjem teh zakonov, ko se spomnim, recimo, tu ste imeli socialno podjetništvo, ki je zelo šepalo, ker nekako mogoče niti niso razumeli, pa se je en program šele izvedel. Seveda bi bilo prelepo, če bi vsa neka delovna mesta, ki jih tovrstni interventni zakoni proizvedejo, obstala. Žal nekako ne obstanejo. In zdi se mi tudi, da je nekako preveč drobnjekarstva potem v načrtovanju. Recimo, pretekli teden smo imeli madžarsko parlamentarno delegacijo tukaj in smo se pogovarjali z njimi o narodnih manjšinah, čeprav jaz te besede ne maram, rajši rečem narodne skupnosti na eni in drugi strani, in to je tudi, da je narodna skupnost lahko učinkovita in dobro delujoča, če je tudi ekonomsko močna. Idealno tipski primer tega v Evropi je Južna Tirolska. Takrat se mi je ambasadorica malo smejala, seveda je to pravljica, kolega tu poslušaj, Göncz. Ampak recimo, zakaj to omenjam? Zato ker nisem videl, da bi se temu posvetila pozornost. In so iskali tudi neke določene fonde, kjer bi se lahko na ta način tudi bilateralna povezava delala in izboljševalo gospodarsko stanje v Prekmurju.

Kar se tiče predlaganih amandmajev ali tistih, ki so povoženi, in ta, ki bo ponovno predlagan, ta prvi amandma o nepotrebnosti oziroma, da ne bi bilo svetovanja in izdelovanja študij, kar je šlo čez odbor, pa ni tu tema. Veste, jaz sem do tega malo skeptičen. Saj poznam ozadje tega, ampak na ta način dajemo tudi neko tako, kako bom rekel, neintelektualni sporočilo. Za določene zadeve definitivno potrebujemo študije. Ne neke študije "trla baba lan na meter", ki jih damo na polico, ampak če hočemo navsezadnje, ne vem, neko špuro vodovoda narediti, kakšno geološko študijo pa verjetno vseeno potrebujemo. Včasih, ko gremo v tako amandmiranje, dajmo malo bolj razmisliti. Glede tega amandmaja, ki je sedaj ponovno vložen, ga bomo v Združene levici podprli. Jaz bi bil seveda srečen, če ne bi bil potreben, ampak žal to, kar je gospod Laj govoril, v praksi ne funkcionira. Upam tudi nekako, ampak o tem bom več govoril v proračunski debati, da se bo našel tudi denar za druga ogrožena območja in regije, ne le tista tri, ki že imajo po zakonu obljubljeni neka sredstva, pa se prolongirajo, in da se bo tudi začelo nekako malo bolj povezujoče gledati na neke projekte, ki se bodo izvajali. Projekte se lahko tudi izvaja na način, da ni nujno, da gre za občine, ki so vse iz iste regije, pa da se skupaj dotikajo ali štrlijo, navsezadnje bi lahko tudi neke razvojne projekte izvajali skozi neke razpršene občine v prostoru, ki imajo podobne probleme, podobne interese in jih nekako poskušali reševati. Dobro, se bom na tej točki ustavil.

Seveda podpiramo to prolongacijo, seveda ker prihajam iz Maribora upam, da se bodo nekje našli "penezi", "obljubljeni penezi" tudi za naše problemsko razvojno območje in da se nekako začnemo zavedati teh naraščajočih razlik, ki navsezadnje ljudi tudi bolijo. Si misli, a veste, meni so ljudje rekli, citiram: "Klinc, saj plačujem iste davke, kot ta iz Bežigrada!" Konec citata. Dajmo se tega zavedati, Slovenija je država vseh državljanek in državljanov in tistih brez državljanstva in tujcev in imamo neko deklarativno stališče o policentričnem razvoju, ki ga bo tudi treba odpreti in premisliti in seveda delovati in poskušati ne le zmanjševati te razlike, ampak srednjeročno in dolgoročno nastavljeni tak sistem, ki jih vedno znova ne bo generiral. Mi bomo vedno imeli neko regijo ali statistično ali občino, ki bo zadnja ali predzadnja ali na koncu. Problematika so srednje vrednosti, problematika so, kakšne so te razlike, ali bomo mi zmanjševali te razlike ali ne. Jaz nimam nobenih težav da bom živel v zadnji regiji od 12, če bo prva regija samo 7 ali 13 % višja od nas. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Pred gospodom Rancem je prosila za besedo državna sekretarka gospa Margareta Guček Zakošek. Izvolite, gospa.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK: Hvala, gospod podpredsednik.

Mogoče je čas, da se tudi vlada opredeli. Diskusija poteka prvenstveno o amandmajih, ker pa je bilo naglašanih nekaj vprašanj v zvezi z ostalimi tematikami, je mogoče prav, da vseeno na nek način orišem situacijo. Ne moremo se strinjati, da ni prišlo do izboljšanja, kajti bo uvedbi tega zakona je ta regija, o kateri govorimo, imela več kot 19 % brezposelnost. Sama sem navedla, v tem trenutku je podatek 17,8 %, za september. Torej je prišlo do izboljšanja, tudi gospodarska slika je boljša, tudi BDP na prebivalca se boljša. Je pa res, da se ti trendi tudi v Sloveniji na nek način stopnjujejo.

Glede regionalnih agencij. Zelo dobro vprašanje za Državni zbor. Rada bi gospe poslanki Lep Šimenko povedala, da nikakor regionalne agencije niti v večjem deležu niso financirane s strani države. Torej, trenutna sredstva, ki jih regionalne agencije v smislu delovanja, svojega, zato da podpirajo naše programe, dobijo, vsaka regionalna agencija 100 tisoč evrov letno, kar zadostuje za enega full time ekvivalenta, tako imeonavnega FTE. Kot ste pa sami rekli, zaposlujejo 30 ljudi, poleg tega so regionalne agencije pravna oblika d. o. o. Bi rada na tem mestu izpostavila, da je Vlada predlagala Državnemu zboru, da regionalne agencije imajo statusno obliko javnega zavoda. Mislim, da je bilo to leto 2011, in Državni zbor je to pobudo zavrnil. Tako da se sama nadejam, da v primeru, da pridemo z neko rešitvijo, kjer bodo regionalne agencije delovale bolj v javno dobro in imele ta

status in bodo mogoče tudi celo v večji meri financirane s strani države, za kar bi se sama zavzemala, kajti v tem primeru regionalne agencije ne bodo skrbele za to, da bodo same sebe v bistvu vzdrževale in svoje zaposlene, ampak bodo resnično namenjeni regionalnemu razvoju Republike Slovenije. V tem primeru bo ta državni zbor tudi moral to odločitev v bistvu potrditi, kar do zdaj ni bil primer. Tako da iz te razprave lahko sodim, da nekako naklonjenost poslancev je v tej smeri, da dejansko regionalne agencije postanejo javni zavodi in da nimamo več oblik v državi. Vsekakor pa bo potem več sredstev treba namenjati iz proračuna za delovanje teh agencij. V tem primeru tudi ta tretji amandma, verjamem, da odpade, zato ker to ne bo več težava.

V vsakem primeru smo kot vlada podprli prvi amandma s katerim, verjamem, da rešujemo to problematiko, za katero vsi naslavljate, v preteklosti je prihajalo do izrab sredstev, nenamensko. Tudi sami menimo, da denar, ki je namenjen regiji, mora točno tja iti in točno za ta namen, za katerega je namenjen, zato smo podprli ta amandma že na odboru. S tem amandmajem, verjamemo, smo rešili tudi drugega in tretjega in ta dva amandmaja dejansko nista potrebna.

Tretji amandma, ki govori na nek način o transparentnosti in nekoruptivnosti delovanja organov, je v bistvu že vključen v ostalo zakonodajo, kajti regionalne agencije so obvezane z Zakonom o javnem naročanju, tudi njihovo vodstvo je obvezano v Zakonu o koruptivnem delovanju. Vsekakor se pa ne moremo strinjati s četrtil amandmajem.

Rada bi še povedala, da MGRT tudi ni lastnik ali pa recimo v RRA Mura do nedavnega sploh ni imel predstavnikov v nadzornem svetu. To se je zgodilo šele, ko je SDH prenesel svoj delež na ribniški sklad. V tistem trenutku so predstavniki v nadzornem svetu, ravno naši, bili tisti, ki so ukrepali in naročili zunanjo revizijo delovanja. Takrat se je ugotovilo, da je stanje te regionalne agencije pač slabo. Lahko povem, da je prokurist podal kazensko ovadbo proti dolgoletnemu direktorju, to je tisto, kar ste tudi vprašali.

Upam, da sem odgovorila na ta vaša vprašanja, če je karkoli še ostalo, pa prosim, če lahko vprašate. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc. Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo.

Kar se tiče amandmajev, bi podal to, da smo mi že v prejšnjih parlamentarnih postopkih en amandma SDS podprli. Pokazali smo neko kooperativnost in zajeli del vaših predlogov in s tem tudi to problematiko rešili. Ostalih pa ne bomo podprli.

Bi se pa na kratko dotaknil tematike tega zakona, ki ga v celoti podpiram, predvsem da podaljšamo ta rok, da se vsa sredstva, ki so namenjena za to Pomursko regijo, izkoristijo. Mislim, da je to bil že v preteklosti pravi pristop ministrstva. Seveda so se mogoče pojavljale kakšne manjše anomalije, mislim pa, da ni bojazni, da bi sedanji minister z ekipo, ki je gospodarstvenik, prekaljen z izkušnjami, da bo vse te anomalije preko svojih strokovnih sodelavcev eventualno odpravil in rešil. Seveda bi poudaril to, da želim, da se nadaljuje s podobnimi praksami, ker kot je bilo slišati, je v Sloveniji več regij, ki so manj razvite. Mislim, da je to pravi sektorski pristop ministrstva. Seveda pa je tudi treba poudariti, da brez infrastrukturnih projektov in avtoceste do Pomurja, ki je bila zgrajena, tudi ta zakon ne bi imel učinkov. Na zadeve moramo gledati komplementarno in z več sektorskimi ukrepi prispevati k enakomernemu policentričnemu razvoju Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Pomurski zakon je bil potreben. O kakršnikoli obliki bomo razpravljali, kot so dejali nekateri moji predhodniki danes, torej po, lahko rečemo, propadu številnih velikih podjetij v Prekmurju že v letu 2009, je Pomurski zakon potem prišel v veljavo leta 2010, bil je sprejet 2009. Je bilo potrebno, bila je izrazito visoka brezposelnost po eni strani, po drugi strani, če gledamo tudi brezposelnost, gre za strukturno brezposelnost v Prekmurju. Torej izobrazba, s katero si ljudje ne morejo na trgu delovne sile poiskati dela. Po drugi strani pa gre tudi za razvojno zaostajanje Prekmurja že desetletja. Rad bi spomnil tudi, kar je, mislim da, kolega Trček pa tudi kolegica Lep Šimenko pred tem povedala. V Sloveniji obstajajo tudi ostala območja, ki so nujno potrebna razvoja, ki imajo nekoliko slabše pogoje za ustvarjanje gospodarstva, kmetijstva tudi, kot je, recimo, področje, od koder sam prihajam, gre za Slovenske Gorice, ki se je v bistvu področje Slovenskih Goric. Predvsem v območju upravne enote Lenart je doživelo ob prekmurskem zakonu v bistvu veliko, lahko rečemo, krivico, po eni strani je zadnja občina nekako, ki je v Pomurskem zakonu, je, recimo, najbližje Jurij ob Ščavnici, Gornja Radgona, Jurij ob Ščavnici, Apače. Recimo, Jurij ob Ščavnici je občina, ki meji na občino Cerkevnik, kjer tudi trenutno sam živim, kje lahko reče, da se ta rodovitna zemlja, da se nekako predvsem končna ta ravninska zemlja, tam so težji pogoji delovanja, ker gre za gričevnato področje, kjer tudi gre za manjše možnosti razvoja obrtnih con in vsega ostalega. Tam te občine, ker zaradi tega, ker so ljudje bili bolj pridni, lahko rečemo,

poiskali so si neko delovanje ali pa so se predvsem, kar je najbolj pomembno, odselili s tega področja, niso prišle pod možnost Prekmurskega zakona, ker njihova brezposelnost ni dosegala statističnih 17 %.

Je pa drugi problem te statistike. Ko govorimo o brezposelnosti v Prekmurju, ko govorimo o tem, da smo naredili neki rok naprej, in govorimo, da smo prišli iz 19 % na 17,8 % in še to je podatek za september, ko vemo, da še nekako traja en del gradbene sezone pomoč v kmetijstvu in vse ostalo. Seveda moramo gledati, da se ta brezposelnost izvede na letnem povprečju letne ravni, po drugi strani moramo statistiko peljati in pogledati statistiko, kolikor realno več zaposlenih ali aktivno delovnih ljudi imamo v Pomurju v tem primeru.

Naslednja zadeva. Najvišje državno odlikovanje moramo dati avstrijskim delodajalcem, ki so nam zaposlili nekaj tisoč Prekmurcev in ljudi iz Slovenskih goric. Saj vedo, da so to pridni, delavni in marljivi ljudi in pripravljeni seveda dostikrat delati tudi za manjše plače, kot recimo primerljiva delovna sila v Avstriji, kljub temu, da velja tam pravilo, da plača ne sme biti manjša kot za avstrijskega državljanca, ampak navadno delajo ravno na tem pragu. Tudi v primeru teh ljudi, ki so si poiskali delo, ki so bili delovno aktivni, ki morajo marsikdaj dati glavo nekako nižje, sprejeti marsikatero delo, te mi, potem ko prihajajo v Slovenijo, še dvojno obdavčimo. To je primer, kako mi delujejo in kako razvojno naravnane so naše politike.

Primer razvojne agencije in vladne pisarne v Pomurju, kjer je prišlo do številnih zlorab. Treba se je zavedati, da so organi preiskovanja in pregona vložili preiskavo zoper sedem ljudi. Treba se je zavedati in ne bi rad delal krivice, ker marsikdo zamenjuje kolega, spoštovanega poslanca iz Nove Slovenije gospoda Horvata, z Andrejem Horvatom iz Socialnih demokratov, ki je nekako osumljen teh zlorab z ostalimi igralci, ki so nekako vodili to politiko. Prekmurcem moramo sedaj v tem primeru in tudi jaz v tem svojem nastopu odpreti oči. Prvič, bi jim rad odprl oči, da večinoma denarja, to, kar je kolegica Šimenko govorila in kar ste tudi sprejeli amandma, za neko kvazi dokumentacijo in vse ostalo. Recimo, domžalsko podjetje Oikos – 1 milijonov evrov je dobilo. Kaj ima agencija Pristop s Prekmurci mi povejte? To, da denar gre za Prekmurje, gre pa nazaj v Ljubljano. Tam se naredi neki konzorcij, naredi si eno malo firmo, kjer en majhen človek dobi za neko promocijo Prekmurja nek drobiž, vse ostalo, ves ostali denar gre iz Ljubljane kvazi v Prekmurje in se vrača nazaj v Ljubljano. Ta center Ljubljane je s prekmurskim zakonom nekako najbolj obogatel. Prekmurci sami večinoma so si poiskali delo v Avstriji ali pa so celo postali, lahko rečemo, migranti v drugih državah, predvsem tudi v Nemčijo, nekateri so se pa odselili izven luže. To je statistika v tem primeru.

Drugi del. Lahko mi kdo od vaš našteje, tisti, ki ste v koaliciji, koliko programov visokošolskih, višješolskih, imamo v Pomurju, ki so koncesionirani s strani države. Mi jih lahko kdo našteje? Prekmurci nimajo niti enega visokošolskega programa, ki bi bil koncesiran. Imajo pa zasebno vrhunsko ustanovo Alma Mater Europaea, ki šola večinoma fizioterapevte. To je edina institucij, kjer so vsi ti fizioterapevti, ki so končali delo na študiju fizioterapije in gerontologije, dobili delo, predvsem v sosednji Avstriji, tja hodijo opravljati prakso in tako naprej.

Drugi primer. Predvsem lahko rečemo, kolegi iz koalicije, pogledjte, in tisti predvsem, ki ste varuhi v svojih nastopih, imate ministra Židana, imajo Prekmurci svojega ministra, ki ni naredil nič. Še vedno imamo majhne kmetije, ki so, lahko rečem, ekonomsko zelo odvisne od državnih subvencij, ki so zelo male, na katerih ljudje težko preživijo, nismo naredili nič, večino zemlje ima še Sklad kmetijskih zemljišč, krepijo se po eni strani turbo kapitalistični veliki kmetje okoli mreže gospoda Židana, po drugi strani pa majhni kmetje, kot v Slovenskih Goricah, umirajo na obroke. Vsak dan imajo manjše odkupne cene mleka, vsak dan se jim viša najemina, recimo, za zemljo Sklada kmetijskih zemljišč se jim je dvignila okoli 30 % v zadnjih 5 letih in tako naprej. To vse se dogaja Prekmurcu pa tudi ljudem v Slovenskih Goricah in še marsikje v Sloveniji.

Nadaljevanje zgodbe. Ponovno Prekmurje. Imamo po eni strani visokošolske institucije, velik univerzitetni prostor, ga hvalimo, po drugi strani pa se mi poslanci brezidejno pogovarjamo o socialnem podjetništvu. Pogledjte, ja, socialno podjetništvo, vse evropske države ga imajo, ampak kot nek dodatek, kot dodaten za ranljive skupine, kot dodatek za ljudi, ki ne morejo priti zaradi motivacije in vsega ostalega. Če imamo mi razvojne laboratorije, če mečemo mi denarja milijon evrov v te razvojne laboratorije, v Inštitut Jože Štefan, Kemični inštitut, v vse razvojne laboratorije v okviru univerzitetnega izobraževanja, ljudje božji, mi ne moremo govoriti v vsaki drugi besedi socialno podjetništvo. Mi zaradi tega želimo dati pravo realno vrednost izdelkom zato, da lahko nek tak izdelek namesto 50 evrov prodajamo za 2 tisoč evrov. To je bistvo vsega izobraževalnega sistema. In Prekmurje nima nobenega resnega koncesioniranega izobraževalnega sistema ravno iz takih področij.

Kje pa Prekmurje ima svoje izrazite prednosti? Geotermalna energija. Govoril sem o fizioterapiji v povezavi s termami in tako naprej. Kaj se je zdaj zgodilo? Večina poslancev koalicije podpira delovanje, torej ta blitzkrieg, ki se je zgodil v Družbi za upravljanje terjatev bank, torej ravno družba Sava, o kateri je največkrat govor, to je družba Sava, ki je uničila kompletni termalni del oziroma prednosti celega Prekmurja, totalno uničila. Pojdite si pogledati, kje so danes Radenci kot nek biser nekdanje, kje so Moravci, imamo res hotel s petimi zvezdicami kot edini

termalni hotel v Sloveniji, ampak v tem trenutku ga izčrpavajo totalno, ker ni v razvoju, ker ne plačujejo kvalitetnih kadrov, ker nimajo denarja, recimo, za promocijo Prekmurja. Vse uničuje. Po drugi strani avstrijske terme, lahko rečemo, dnevno živijo in dnevno se dvigujejo. In vse to se v tem trenutku dogaja. Da ne govorimo o Lendavskih termah, da ne govorim o Ptujskih termah, ki so del te skupine Save, pred tem Terme 3000 in tako naprej. Vse to so pa projekti, ki bi jih jaz videl, če bi bil predsednik Vlade ali če bi bil državni sekretar. S tem bi lahko pomagali Prekmurcem. To, da se mi jočemo skupaj, kako je ubogo – čez dve leti ne bo nič boljše zaradi prekmurskega zakona. Morda za 50 delovnih mest. Po drugi strani pa vam odpiram oči, kje zagotoviti tisoč, 2 tisoč delovnih mest, kje zagotoviti študijske programe, koncesionirane v Prekmurju, kjer bi ti mladi ljudje lahko tam ostali. Ker bo Prekmurje, če se bo tako nadaljevalo, imelo ne samo problem brezposelnosti, prišel bo isti problem, kot ga imamo v Slovenskih Goricah, demografske ogroženosti. Ljudje se bodo izseljevali. Največkrat v Ljubljano, okolico ali pa bodo šli v tujino, kar pa je največji problem Slovenije v tem trenutku. Ravno tisti, ki imajo največjo voljo, ki se najbolj trudijo, ki imajo najvišje prioritete v življenju, tisti, ki so najbolj potrebni za razvoj družbe. Vsa ta brezidejnost, ta neodločnost, dragi spoštovani, tisti, ki danes imate večino v parlamentu, je tisto, zaradi česar sem jaz tudi vstopil v politiko. In to je problem v tem primeru. In Prekmurci po eni strani ne vidijo iz tega svojega, lahko rečem okoliša, nikakršnega napredka. Ne vidijo, ker kljub temu, da imajo številne svoje predstavnike v Vladi in večino v parlamentu, v tem primeru, in zdaj jim jaz iz opozicije razlagam in iščem rešitve, kako naprej. In podobno, še večja krivica se pa dogaja Slovenskim Goricam, od koder sam prihajam, kjer pa se sami znajdemo. Na srečo imamo z župani super sodelovanje, sodelujemo z Avstrijci, recimo, razvojna agencija Mura – nikoli nisem videl v meddržavnem sodelovanju z Avstrijci, kjer se mi štirikrat letno dobivamo na državnih projektih in tako naprej. Zaprti so v nek prostor nekih državnih birokratov, kvazi agencij iz Ljubljane, največkrat, ki imajo majhen sedež v Prekmurju, ker zaradi tega, ker so ga morali imeti po tem pomurskem zakonu in nekako Prekmurcem govorijo, imate sredstva, imate vse. Nič niso imeli. Večina ljudi ni prišla do teh sredstev, razen tistih, ki so že imeli že pred tem denar in so dobili še več denarja. In to je prvih pet let prekmurskega zakona, spoštovane kolegice in kolegi. To ne govorim zato, da si Prekmurje tega ne bi zaslužilo. Seveda si zasluži, še več kaj več si zasluži, ampak zaslužijo si tudi Slovenske Gorice pa Bela Krajina, pa nekdo je razlagal o Koroški in tako naprej. Imamo močno centralizirano Ljubljano s 350, 330 milijonov proračuna, kot ga ima Ljubljana, imamo vse institucije v Ljubljani, imamo vsa veleposlaništva, večino državnih podjetij razen pošte, vse skupaj v Ljubljani. Mi

smo po eni strani izrazito centralizirana, izrazito močna centralizirana država. V nadaljevanja tega zakona potrebujemo takojšnjo konstituiranje regij, slovenskih. Najprej, najmanj koliko jih je možno in jih takoj v naslednjem letu postaviti, že zaradi pravilnega črpanja evropskih sredstev, ker vsaka ta regija bo prepoznala, katere so klasične SWAT analize: prednostni, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti. To je ta klasika ekonomije, o kateri ne rabimo razpravljati. In v Prekmurju je danes treba povedati, podaljšali vam bomo zakon, ampak Prekmurci in vsi ostali ne iščite zadev, ki jih nimamo. Iščimo zadeve in optimistično gremo naprej, zadeve ki jih imamo. Za razvoj Prekmurja imamo lahko izrazito kvalitetno kmetijstvo, imamo večinoma ravninske zemlje, zelenjavarstvo, tudi govedorejo, po drugi strani pa močne priložnosti za razvoj logistike, imamo stik pomembne avtoceste in pa tudi železniške povezave, ki se modernizirajo in tako naprej. Imamo tudi geotermalno energija skupaj s termami, ki je pomembna, imamo tudi bolnico v Prekmurju, Rakičan in tako naprej. Okrog tega mora Prekmurje zavzeti neko svojo pozicijo in v tej poziciji mora nadaljevati svoj razvoj. Preko tega bomo potem zmanjšali brezposelnost, zaustavili bomo odhajanje mladih iz tega področja. To so rešitve za Prekmurje in temu mora slediti tudi zadnji dve leti delovanja tega zakona do leta 2017. In tako tudi vidim neko rešitev za Prekmurce. Prekmurcem je tudi treba odpreti oči, ker na koncu leta 2018 si bodo lahko vsi oprali roke kot pilati, boste rekli, imeli ste vsaj pet let plus dve leti, Zakon o Pomurju, imeli ste možnost, vi ste krivi, da te možnosti niste izkoristili. Ravno zaradi tega opozarjam na napake prvih pet let in želim, da se te napake ne ponavljajo. Zaradi tega se vam tudi zahvaljujem, da ste se tisti, ki ste tudi iz koalicije, zavedali predvsem teh birokratskih problemov pa te kraje tega denarja za birokracijo in čim manj tega denarja, da je šlo v realne projekte, se vam zahvaljujem, da ste tudi podprli amandma, ki ga je pripravila Slovenska demokratska stranka. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Hvala lepa.

Potem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, v sredo, 21. 10., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 14. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVANJU IN FINANCIRANJU MEDNARODNIH GOSPODARSKIH POSLOV, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnitev, obrazložitev predloga zakona dajem besedo gospodu dr. Dušanu Mramorju. Boste vi, gospod sekretar? Gospod Metod Dragonja, državni sekretar na ministrstvu za financ, izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov je v obravnavo Državnemu zboru posredovala Vlada.

Dovolite mi, da v nadaljevanju na kratko predstavim namen in vsebino predloga zakona. SID banka je pooblaščenca za opravljanje vseh poslov po Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki je bil sprejet v letu 2004 in spremenjen v letu 2008. Ta zakon ureja sistem zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov v Republiki Sloveniji, kot ključnega instrumenta podpore izvoznikom, s katerim se zagotavlja konkurenčnost naših podjetij na tujih trgih in izravnava rizikov, s katerimi se ta podjetja srečujejo pri konkuriranju na tujih trgih.

Računsko sodišče je opozorilo na določene nepravilnosti glede izvajanja poslov za tuj račun, ker Ministrstvo za finance ni evidentiralo vseh poslovnih dogodkov v zvezi z izvajanjem zavarovalnih poslov, ki jih za Republiko Slovenijo izvaja SID Banka. Z novelo zakona, ki je usklajena z Računskim sodiščem, se zdaj predlaga izvedba pravne ureditve obstoječega stanja, in sicer tako, da se s spremembo zakona določi, da SID banka še naprej dela v imenu in za račun Republike Slovenije ter še naprej upravlja varnostne rezerve in da račun varnostnih rezerv še nadalje ostane odprt pri poslovni banki. Predlagana je izjema od Zakona o javnih financah, da se v proračunu in poslovnih knjigah Republike Slovenije še naprej ne izkazuje vseh transakcij, ki izhajajo iz sklenjenih poslov, temveč le tiste, katere so se do zdaj. Določena je bila izjema od bruto principa balansiranja, pri čemer je volatilitnost zaradi tveganja povezana z načrtovanjem izplačil zaradi škodnih dogodkov bistveno manjša. Ob morebitnih drugačnih rešitvah, bi namreč spremenili obstoječi sistem, ki pa uspešno deluje in povzročili slovenskemu gospodarstvu težave, saj bi sprememba sistema lahko zmanjšala sposobnost SID banke za podporo izvoznim poslom.

Predlagani sta tudi dve spremembi glede podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na SID Banko, in sicer sprejetje pravilnika, ki bo urejal določanje potrebne višine varnostnih rezerv, ter razveljavitev Pravilnika o načinu izvajanja kreditnih poslov financiranja mednarodne trgovine in investicij iz leta 2006, ker navedeni pravilnik zaradi ureditve drugačnega načina poročanja SID banke Ministrstvu za finance po

sprejemu novele zakona ni več potreben. Ministrstvo za finance zaradi nekonkurenčnosti programa tako imenovanega PIO programa izravnalnih obrestnih mer, predlaga ukinitve tega programa, kar je tudi predvideno z novelo.

Spoštovane poslanke in poslanci, Vlada Državnemu zboru predlaga, da sprejme predlagano besedilo zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov in s tem da dodatno podpora slovenskemu izvoznemu sektorju gospodarstva. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednik gospe Urški Ban. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 13. seji obravnaval Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe.

Odboru je bilo poleg predloga zakona posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

V poslovnem roku so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije, in sicer k 1. in 4. členu.

V uvodni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance obrazložila poglobljene rešitve, kjer je predlagana izvedba pravne ureditve sedanjega stanja in se določijo izjeme od Zakona o javnih financah, tako da SID banka še naprej dela v imenu in za račun Republike Slovenije in varnostne rezerve še nadalje upravlja. Račun varnostnih rezerv še nadalje ostane odprt pri poslovni banki, v proračunu in poslovnih knjigah Republike Slovenije pa se še naprej ne izkazuje vseh transakcij, ki izhajajo iz sklenjenih poslov, temveč le tiste, katere so se do zdaj, in sicer v proračunu samo povečanje oziroma zmanjšanje varnostnih rezerv in plačilo provizije SID banki. Glede samega predloga zakona so se obrnili tudi na Računsko sodišče, ki pa ni imelo pripomb. S tem je bilo odgovorjeno tudi na vprašanje člana odbora, kako je Vlada upoštevala ugotovitev Računskega sodišča ob obravnavi zaključnih računov predhodnega obdobja.

Odbor je obravnaval amandmaje poslanskih skupin koalicije k 1. in 4. členu predloga zakona in jih je sprejel. Odbor je v nadaljevanju glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Državni sekretar, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav! Računsko sodišče je v odzivnem poročilu na Revizijsko poročilo Republike Slovenije k predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2012 in 2103 v delu, ki se nanaša na Ministrstvo za finance, opozorilo na nezadovoljivo odpravljanje nepravilnosti glede izvajanja poslov za tuj račun, namreč zavarovanih poslov za tuj račun, ki jih za Republiko Slovenijo izvaja SID banka, ker Ministrstvo za finance ni evidentiralo vseh poslovnih dogodkov, ki jih SID banka izvaja v imenu in za račun države. Ministrstvo za finance s predlogom zakona izvaja popravljali ukrep Računskega sodišča. Zaradi pripomb, priporočil Računskega sodišča je treba dodatno urediti povečanje varnostnih rezerv v primeru, da nastane potreba po tem povečanju zaradi novih zavarovalnih poslov v imenu in za račun Republike Slovenije, ter sprejeti podzakonski predpis, ki bo urejal način določanja potrebne višine varnostnih rezerv, način načrtovanja potrebne višine teh rezerv in način porabe sredstev varnostnih rezerv, ko se SID banki dodelijo proračunska sredstva za povečanje teh rezerv na podlagi pričakovanih poslov, ki se kasneje ne realizirajo. Ker je zanimanje za program izravnave obresti upadlo, Ministrstvo za finance predlaga, da se zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev in nadaljevanja zgoraj opisane okoliščine glede zanimanja za posle programa izravnave obresti navedeni program ukine. Sredstva se prenesejo v proračun in izplačajo za povečanje varnostnih rezerv, ker višina slednjih ne dosega več zakonsko določenega praga.

Predlagani zakon nima dodatnih negativnih finančnih posledic za državni proračun in za druga javna finančna sredstva. Sprejetje zakona pa bo imelo pozitivne učinke na državni proračun v prihodnjih letih, saj se bodo zmanjšali stroški, ki jih država plačuje SID banki kot provizijo za izvajanje tako imenovanih programov izravnave obresti poslov. Je pa treba omeniti, da skupna vrednost finančnih storitev SID banke v letu 2014 ostaja visoka, in to je na 3,7 milijarde evrov. SID banka bo tudi v prihodnje v skladu s svojim mandatom in poslanstvom prispevala k spodbujanju gospodarske aktivnosti, posledično odpiranje novih delovnih mest in ohranjanje obstoječih ter financiranju razvoja podjetij kot enemu glavnih izzivov, pred katerimi je trenutno slovenska družba. Zaradi tega je še tako potrebno povečanje varnostnih rezerv SID banke.

Zaradi navedenega bo Poslanska skupina SMC podprla Predlog zakona o spremembi in

dopolnitvah Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

V Slovenski demokratski stranki bomo podprli rešitev, ki daje vsem zainteresiranim, tukaj mislim predvsem Ministrstvu za finance in SID banki, osnovo, da bodo ravnali v skladu z priporočili in zaznavami Računskega sodišča. Kot je bilo že večkrat poudarjeno v Državnem zboru, v SDS podpiramo tiste rešitve koalicije, ki dajejo večjo pravno usklajenost, ki so so učinkovite za državo, ki so potrebne za državo, in seveda tudi tiste, ki dejansko prispevajo k temu, da je transparentnost ustanov, državnih ustanov ali SID banke, ki je tudi v državnem lastništvu, bolj transparentna in da dejansko poslovanje je bolj varno, bolj zakonito in seveda transparentno. Zaradi tega bomo v Slovenski demokratski stranki podprli ta predlog in seveda upamo, da bo koalicija oziroma Vlada Republike Slovenije tudi v prihodnje še predlagala rešitve, ki jih je zaznalo Računsko sodišče v revizijskem poročilu Republike Slovenije in ki dejansko odstopajo od pravnih osnov oziroma od pravnih stališč Računskega sodišča. Zato tudi v prihodnje pričakujemo še več takšnih rešitev. To rešitev bomo pa podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke!

Novelo zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov v prvi vrsti potrebujemo zaradi popravljalnega ukrepa, ki ga je naložilo Računsko sodišče Republike Slovenije. Pravna podlaga tiči v predlogu zaključnega računa za leti 2012 in 2013, ugotovljene nepravilnosti pa se nanašajo na izvajanje poslov za tuji račun. V Poslanski skupini Desus si v procesu sprejemanja novele najbolj prizadevamo za ohranitev prvotnega namena delovanja SID banke, in sicer njena aktivnejša vloga pri izvoznem financiranju zlasti glede spodbujanja izvoza tam, kjer ima država morebitne težave zaradi narave tveganj in

finančnih zmogljivosti. S tem bo SID banka delala še naprej v imenu in za račun Republike Slovenije, vključno z upravljanjem z varnostnimi rezervami. Ravno povečanje ali zmanjšanje varnostnih rezerv in plačilo provizije SID banki bodo edine transakcije, ki se bodo prikazovale v proračunu in poslovnih knjigah Republike Slovenije. Novela prinaša tudi novost, da se program izravnave obresti časovno omeji. Izvajanje tega programa bo mogoče le do konca tega leta. Predlagana ukinitve programa se nam v Poslanski skupini Desus zdi kot zelo logična poteza, kajti dejstvo je, da se je omenjeni program doslej zelo malo izvajal, skorajda nič, in je iz tega razloga treba zaustaviti dodatno financiranje nečesa, kar se v praksi ne obrestuje. Spomnimo se, namen programa izravnave obresti je bil povečati konkurenčnost slovenskega izvoza z zagotavljanjem izvoznega financiranja po pogojih, ki so za izvoznike slovenskega blaga in storitev ugodnejši od siceršnjih tržnih. Program se izvaja preko poslovnih bank, ki financirajo izvoz slovenskega blaga in storitev. Pri tem je obrestna mera za končnega kreditjemalca fiksna za ves čas trajanja kredita. Kredit je možno dobiti za ročnost do največ 10 let. Skratka, program izravnave obresti pomeni ponudbo izvoznih kreditov po fiksni obrestni meri.

Po obravnavi na matičnem delovnem telesu se je oblikovalo besedilo, ki nam v Poslanski skupini Desus ustreza, zato bomo novelo podprli. Podpiramo napore Vlade kot predlagatelja, ki dopušča možnost, da se v primeru, ko se na trgu pojavi potreba po sklepanju novih poslov na podlagi programa izravnave obresti vseeno ohrani zakonska podlaga za njegovo ponovno aktivacijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V poslanski skupini bomo Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov podprli. Kajti zavedamo se, da država v tem trenutku nikakor ne sme sprejemati odločitev oziroma zakonov, ki bi kakorkoli ovirali našo izvozno naravnano gospodarstvo. Namreč 70 % bruto domačega proizvoda pravzaprav ustvarimo z izvozom in ta zakon seveda sledi tej logiki, da pravzaprav še naprej država uspešno lahko pomaga izvoznim podjetjem pri pridobivanju novih poslov. Znotraj tega ima slovenska izvozna in razvojna banka, tako imenovana SID banka, pravzaprav vsa pooblastila, da lahko mednarodne gospodarske posle tudi podpre. Lahko tudi ugotovimo, da je

SID banka v dosedanjem obdobju svoje delo opravljala dobro. Že če pogledamo podatke iz leta 2013, lahko ugotovimo, da je Slovenska izvozna in razvojna banka v letu 2013 nekje namenila slovenskemu izvoznemu gospodarstvu skoraj štiri milijarde evrov. Gre predvsem za podporo poslom, ki jih na prostem trgu brez močne in aktivne vloge države podjetja sama ne bi obvladovala. Gre za to, da se pomaga zavarovati predvsem tiste posle, ki pomenijo morebiti preveliko tveganja in jih zato lastniki niso pripravljeno prevzeti, to pa pomeni, da se tudi lahko zmanjša obseg izvoza. Gre predvsem za mehanizem, da se čim bolj varnost izpeljejo morebitne tvegane investicije in nenazadnje smo tudi s tem ukrepom nekako primerljivi z drugimi državami, kajti tudi vse druge države se poskušajo na ta način odzivati na potrebe svojega gospodarstva, ki je izvozno usmerjeno. Vse to pa pomeni, da v domačem okolju ustvarjamo nova delovna mesta, in kot sem v uvodu omenil, omogočamo še nadaljnje ohranjanje tako visokega bruto domačega proizvoda z izvozno naravnanimi podjetji.

Glede na to, da je Računsko sodišče v svojem odzivnem poročilu k predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije ugotovilo, da Ministrstvo za finance ni evidentiralo vseh poslovnih dogodkov, ki jih za državo upravlja SID banka, ker pač za to ni imelo ustrezne zakonske podlage, je ta zakon tisti, ki odpravlja tudi to pomanjkljivost. Nenazadnje nalaga tudi sprejetje novega podzakonskega predpisa, ki bo urejal določene potrebne višine varnostnih rezerv in način njihove porabe, ko jih SID banka dodeljuje poslovnim subjektom.

S predlaganimi spremembami zakona se omogoča, da bo SID banka še naprej opravljala svojo pozitivno vlogo, predvsem pa, da bo njeno delovanje transparentno, zakonito, zato bomo to novelo zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združene levice. Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani podpredsednik. Hvala za besedo. Kolegice poslanke in kolegi poslanci!

V Združeni levici podpiramo glavnino tega zakona, torej tisto, kar je tehnične narave in se nanaša na odpravljanje pomanjkljivosti pri beleženju teh poslov, kar je zahtevalo Računsko sodišče. Naši zadržki pa se nanašajo na ukinitve programa izravnave obrestne mere pri kreditiranju izvoznih poslov. Naši zadržki so tako načelne kot tudi čisto praktične narave. Na načelni ravni ne moremo podpirati zakonov, ki ukinjajo neko rešitev, ki v praksi ni zaživel, ne da bi bila predlagana neka nadomestna rešitev. Mi ne trdimo, da je treba program obrestne izravnave ohraniti v taki obliki, kot jo je določil ta

zakon, pravimo pa, da je problem kreditnega tveganja realen problem in da mora izvozno usmerjena država, kot je naša, svoje izvoznike varovati pred tem tveganjem. Na splošno gledano so naša podjetja, ki izvažajo storitve in blago, uspešna. Na računu storitev imamo zaradi prevoznikov in turizma tradicionalno velik presežek. Zadnja leta imamo presežek tudi na računu blaga. Kljub primanjkljaju na računu kapitala in transferjev smo imeli lani 2,6 milijarde presežka ali 7 %. Torej ustvarimo veliko več, kot porabimo. Dejansko pa je teh 7 % neka meja, kjer presežek postane neproduktiven, ker se s kreditiranjem tujine odrekamo investicijam v lastni razvoj.

Za obravnavo tega zakona je bistveno neko drugo vprašanje. Namreč, zelo negotove razmere na naših tradicionalnih izvoznih trgih, posebno v Ruski federaciji, Ukrajini, posredno pa tudi v bivši Jugoslaviji. Konec koncev je zaradi afere Volkswagen pričakovati težave tudi v avtomobilskem grozdu. Vrednost izvoza v Rusko federacijo se je kljub količinskemu povečanju zmanjšala vsaj za 30 %. Znano je, da prav v Ruski federaciji naša podjetja izvajajo velike investicijske projekte, ki trajajo več let. Ukrep izravnave obrestne mere je bil namenjen prav takim projektom. Res je, da se je realiziral samo en tak posel. Vendar to še ne pomeni, da se lahko tak ukrep preprosto ukine. Kvečjemu bi bilo treba analizirati, zakaj se ni bolj uporabljal in ga izboljšati. Dejansko ne bi imeli nobenih dodatnih stroškov s tem, da ga ohranimo v arzenalu. Kot kaže so podobno razmišljali tudi na Ministrstvu za finance, vendar so kljub temu predlagali nasprotno rešitev. V obrazložitvi zakona namreč beremo naslednje: "V kabinetu Ministrstva za finance so v preteklih letih že večkrat potekale razprave o tem, ali je program PIO glede na zgoraj napisano smiselno ukiniti, vendar je prevladalo mnenje, da ga je zaradi morebitnega nastanka potreb gospodarstva po navedenih storitvah smiselno obdržati. Ministrstvo za finance predlaga, da se navedeni program, zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev in nadaljevanja zgoraj opisanih okoliščin glede na zanimanje za posle PIO ukine, sredstva pa prenesejo v proračun in izplačajo za povečanje varnostnih rezerv." Konec citata.

Skratka, mi ne moremo prevzeti odgovornosti za ukinitve tega programa iz razlogov, ki jim očitno niso verjeli niti na ministrstvu. Prav tako ne moremo pristati na to, da Ministrstvo za finance vsa ta leta ni uspelo prilagoditi programa tako, da bi bil bolj uporaben v praksi. Zato se bomo v tem primeru vzdržali. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar!

Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov ureja sistem zavarovanj in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov, s katerimi se zagotavlja konkurenčnost slovenskih podjetij na tujih trgih. Na podlagi Zakona o Slovenski izvozni razvojni banki je SID banka pridobila zakonsko pristojnost za opravljanje teh poslov. Gre za financiranje tistih poslov, v katerih ima država zaradi narave posla ali tveganj posebno vlogo za spodbujanje izvoza, saj tveganj za te posle pozavarovalni sektor ni pripravljen ali sposoben prevzeti. To vlogo zato prevzema država oziroma zanjo SID banka, ki je zaradi spodbujanja izvoznih poslov za našo gospodarstvo izjemno pomembna.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov pomeni pravzaprav popravilne ukrepe na izdano poročilo Računskega sodišča, ki je opozorilo na neustrezno ureditev področja varnostnih rezerv. Tako se torej ureja možnost povečanja varnostnih rezerv, zaradi predvidenih novih zavarovalnih poslov. Povečanje rezerv se zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije ali iz drugih rednih ali izrednih virov. Varnostna rezerva se določi na podlagi zavarovanja pričakovanih poslov, ki se pogosto tudi realizirajo. Če pa se realizirajo vsi posli, nastane nevarnost, da pade varnostna rezerva pod zakonsko določeno mejo. Sedaj veljavni pravilnik glede izračunavanja varnostnih rezerv se ukinja in se na novo določa merila za te namene, za načrtovanje potrebne višine varnostne rezerve in za način porabe teh sredstev. V tem delu je torej treba pozdraviti predlagane spremembe, saj obstoječi sistem financiranja izvoznih poslov pomembno pripomore k gospodarski rasti v Republiki Sloveniji. V zvezi s tem pa smo v Novi Sloveniji kritični do rešitev, ki omogočajo, da se vseh transakcij ne izkazuje v proračunu Republike Slovenije in poslovnih knjigah, kot to tudi določa Zakon o javnih financah, saj so take rešitve nesistemske in vnašajo nepreglednost v javne finance. Čeprav predlagano povečanje varnostnih rezerv v proračunu Republike Slovenije v Novi Sloveniji pozdravljamo, pa zaradi rešitev, ki omogočajo izjeme od prikazovanja transakcij v skladu z Zakonom o javnih financah, Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov poslanci naše poslanske skupine, žal, ne moremo podpreti. Najlepša hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zato zaključujem drugo

obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo opravili jutri, 21. 10. 2015, v okviru glasovanj. S tem prekinjam 5. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA FINANCIRANJE INVESTICIJ GOSPODARSKIH DRUŽB, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo gospodu Metodu Dragonji, državnemu sekretarju Ministrstva za finance. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb je začel veljati 1. junija 2010. Cilj zakona je bil gospodarskim družbam s sedežem v Republiki Sloveniji omogočiti pridobitev kreditov za financiranje vlaganj v investicije. Zaradi prvovrstnega zavarovanja, ki ga predstavlja državno poroštvo, je bilo pričakovati, da bodo banke bolj naklonjene dajanju kreditov in da so s tem ta tako imenovani proti krizni ukrep sprostil kreditni krč, ki je nastal kot posledica finančne krize. Na podlagi zahtev iz gospodarstva je bila v letu 2011 sprejeta novela zakona, s katero se je razširila možnost podeljevanja poroštev še na poroštva za obratna sredstva. Zaradi visoke rizičnosti teh poroštev je novelirani zakon med drugim predvideval ostrejšje kriterije odobritve in zavarovanja teh poroštev, predvsem z določitvijo bonitet družb, ki lahko koristijo ta poroštva.

Z novelo zakona iz 2012 se je želelo še okrepiti dajanje poroštev za obratna sredstva. Delež poroštev za investicije se je od prvotnih 75 % povečal na 80 %. Kljub navedenim prizadevanjem v smislu prilaganja ukrepov gospodarstva, instrument v praksi ni zaživel. Od prvotnega razpisa leta 2010 do konca leta 2014 je SID banka, ki je izvajala ta program, izdala poroštvo devetim podjetjem v skupni višini 20,5 milijonov evrov od skupne razpisane poroštvne kvote 400 milijonov evrov. Stanje vseh kreditov, podprtih s poroštvom Republike Slovenije je bilo ob koncu leta 2014 13,8 milijona evrov. Od tega znaša poroštvo Republike Slovenije 10,2 milijona evrov. Iz navedenega je razvidno, da je povpraševanje po poroštvih na podlagi tega zakona majhno in ga je vsako leto manj, zato potrebe po tem instrumentu zaradi bistveno spremenjenih okoliščin v primerjavi z letom 2010 ni več. Šlo je pravzaprav za protikrizni ukrep, ki zaradi navedenega ni več potreben.

Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb ne vsebuje določbe, s katero bi bil čas izvajanja

poroštev po tem zakonu omejen, zato se z zakonom predlaga omejitev izdajanja poroštev najdlje do 31. decembra letošnjega leta. Ob tem je treba poudariti, da zakon s tem datumom še ne preneha veljati, ampak se le prenehajo izdajati nova poročstva. Zakon namreč ne sme in ne more biti izključen iz pravnega reda, saj se poročstva, izdana na njegovi podlagi, še niso iztekla. Zakon in njegov podzakonski predpis urejata tudi obveznosti in razmerja po sami izdaji poročstva, kot so na primer poročanje ter postopki unovčevanja in izterjave, zato je nujno, da zakon ostane v pravnem redu. Iz teh razlogov enako določbo vsebujeta tudi Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije in Zakon o jamstveni shemi za fizične osebe. Čeprav se jamstva po teh dveh zakonih ne izdajajo že skoraj pet let, se še vedno uporabljata zaradi določb, ki se nanašajo na postopke po izdaji poroštev.

Zaradi navedenih in utemeljenih razlogov predlagamo, da se Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o poročstvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb sprejme v predlagani obliki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču.

Izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, ponovno hvala za besedo. Spoštovani kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 13. redni seji dne 6. oktobra 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o poročstvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb, tudi imenovan ZFIGD-C, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe in tudi Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Državnega sveta, ki je predlog zakona podprla. Predloženemu zakonu kvalificirani vlagatelji nismo vložili amandmajev.

Seje so se poleg članov odborov udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe.

Uvodoma je predstavnica predlagatelja podala podrobnejšo predstavitev o namenu zakona in predlaganih rešitev. S predlogom se predlaga omejitev časa izdajanja poroštev do konca leta 2015, saj se je izkazalo, da ta instrument v praksi ni zaživel. Razpisana poročstvena vsota je bila 400 milijonov evrov, izkoriščen pa je bil le manjši del kvote, to je 20,4 milijonov, kar je približno 5 % od celotne kvote. Pojasnila je tudi, da ne želijo razveljaviti zakona v celoti, saj so

nekatera poročstva še aktivna. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila, da predlagana rešitev razveljavitve ni nomotehnično primerna, ter da bi bil primernejši drugačen pristop. V razpravi je bilo ob dejstvu, da zakonska rešitev v praksi ni zaživila, izpostavljeno vprašanje podkapitaliziranosti podjetij in smiselnosti prenehanja zagotavljanja tovrstnih poroštev. Nadalje je bilo izpostavljeno vprašanje, ali se morda pripravlja kakšna druga rešitev. V odgovoru je predstavnica Vlade povedala, da se za prezadolžena podjetja ta rešitev že sedaj ni mogla uporabljati in da so v pripravi alternativni ukrepi.

Vsled predstavljenega je Odbor za finance in monetarno politiko Državnemu zboru predlagal, da predlog zakona o dopolnitvi Zakona o poročstvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Lepo pozdravljeni vsi prisotni!

V letu 2010 je bil po nujnem postopku sprejet zakon o poročstvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb. Namen sprejema zakona je bil spodbujanje o financiranju investicij v dejavnosti, ki so za Slovenijo posebnega pomena, kot so tehnološka prenova, razvoj turizma, regionalni razvoj, investicije v varstvo okolja in učinkovito rabo energije ter investicij na področju raziskav in razvoja. Ocenjevalo se namreč je, da bodo podjetja težko prišla do novih finančnih sredstev ter da bodo banke dale prednost tistim, ki bodo imele obveznosti ustrezno zavarovane. Državno poročstvo naj bi takšno zavarovanje tudi zagotavljalo. Prav tako se je ocenjevalo, da bo s sprejemom Zakona o poročstvih za financiranje investicij gospodarskih družb sproščen kreditni krč, a žal ni bilo tako. Predlagani instrument v praksi kljub vmesnim popravkom ni zaživel. Prav tako z njim ni bil sproščen kreditni krč. Od veljavnosti zakona do konca leta 2014 je bilo izdanih zgolj devet poroštev v skupni vrednosti 20 milijonov evrov, medtem ko je bila skupna razpisana kvota 400 milijonov evrov. S predlagano spremembo zakona se omejuje izdajanje poroštev do konca leta 2015, saj bi sicer z dodatnim izdajanjem poroštev in v primeru, da kreditjemalci sami ne vrnejo kreditov v skladu s pogodbo ohranjanja obstoječega zakona, lahko to pomenilo dodatno obremenjevanje za proračun Republike Slovenije.

S predlogom spremembe Zakona o poročstvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb se v Poslanski skupini

Slovenske demokratske stranke strinjamo, zato ga bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Na kratko stališče naše poslanske skupine. Novela zakona prinaša podobno rešitev, kot jo poznamo že iz noveliranja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, torej izdajanje poroštev se časovno omeji do konca leta 2015 iz razloga, ker je bilo povpraševanje po slednji praksi skoraj ničelno. Od skupne kvote 400 milijonov evrov je bilo porabljenih le nekaj čez 5%, kar znaša nominalno manj kot 21 milijonov, zato je prav, da s predlagano rešitvijo hkrati preprečimo nadaljnji potencialne obveznosti naše države pri zagotavljanju finančnih sredstev. Tudi noveliranje zakona iz leta 2011, ko smo razširili možnosti, da se poročstva podeljujejo ne le za investicije temveč tudi za financiranje obratnih sredstev, ni obrodilo pričakovanih sadov. Vlada je prepoznala neaktivnosti izdajanja poroštev, namen financiranja investicij gospodarskih družb, zato se je odločila, da veljavni instrument ni več potreben. Kljub opozorilom Zakonodajno-pravne službe, da s takšno rešitvijo zakon dejansko ugasne, je Vlada z ustreznim pojasnilom – mi smo seveda istega stališča – v postopkih obravnave vseeno dovolila obstoj zakonske podlage. Čeprav trenutno stanje ne kaže potrebe po izkoriščanju tovrstnih poroštev, to še vendarle ne pomeni, da se v primeru spremenjenih gospodarskih razmer oziroma spremenjenih razmer v okolju potreba ne bi ponovno pojavila. Slednje pomeni, da se izdajanje poroštev Republike Slovenije v prihodnosti lahko znova sprosti.

V naši poslanski skupini, Poslanski skupini Desus, smo tega mnenja, zagovarjamo stališče, da ni treba vztrajati pri nekaterih aktivnostih, če ne prinašajo koristi oziroma ne v takšnem obsegu za nobeno izmed vključenih strank, zlasti če s takšnim ravnanjem nismo dosegli pričakovanega prvotnega namena, in sicer večje konkurenčnosti poslovanja gospodarskih družb. Obstajajo seveda za to tudi drugi mehanizmi. Razvoj posameznih družb je odvisen ravno od nenehnega vlaganja v investicije, ki so čedalje bolj vezane na sredstva Evropske unije ali pa tudi zasebna vlaganja tujih investitorjev.

V skladu z vsem navedenim bomo poslanci in poslanke Poslanske skupine Desus to novelo zakona v celoti podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Tudi ta zakon o dopolnitvi Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskim družbam bomo v poslanski skupini podprli.

Pri tem vendarle želimo opozoriti tudi na dejstva, ki so navedena tudi v oceni stanja za sprejem tega zakona. Namreč, sam zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb je bil sprejet v času, ko je nastala svetovna gospodarska in finančna kriza, in zaradi odpravljanja teh posledic je bil sprejet zakon, zato da izda poročstvo za izvedbo investicij podjetjem. V času gospodarske in finančne krize očitno podjetja niso razmišljala o investicijah, ampak bolj o ohranitvi obstoječe proizvodnje, zato so kmalu prišla opozorila, da bi bilo primerneje nameniti poročstva za sredstva, ki jih potrebujejo podjetja za obratna sredstva, tako da so lahko izvajali programe, ki so jih takrat imeli v teku. In k temu je bila tudi sprejeta sprememba zakona, vendar hkrati se je takrat s to spremembo očitno uvedel tudi preoster pogoj za to, da bi prišlo do večjega koriščenja poroštev. Namreč, če si želel pridobiti poročstvo za obratna sredstva, je bilo treba izvesti tudi postopek za imenovanje tako imenovanega instituta pooblaščenca Ministrstva za finance, ki bi spremljal potem izvajanje tega poročstva. Skratka, ta postopek se je pokazal za zelo neoperativnega, v praksi težko izvedljivega in zato tudi ni prišlo do realizacije več kot 20 milijonov evrov pri zakonu, ki ga danes obravnavamo oziroma s katerim se odzivamo na to majhno koriščenje sredstev. S tem zakonom se sicer ukinja ta praksa podajanja poroštev, ki so očitno bila preveč restriktivna, preveč zahtevam, da bi v praksi zaživela, in zato je prav, če lahko tako rečem, da se ta shema zaključí s koncem leta 2015. Hkrati pa vendarle opozarjamo, da bomo morali vendarle razmišljati o tem, da tudi z dodatnimi, bolj fleksibilnimi ukrepi poskušamo izdajati poročstva za podjetja, ki imajo programe, in nenazadnje tudi banke, ki smo jih dokapitalizirali skorajda v znesku 5 milijard, dobesedno sedijo na denarju, in zato da si ustvarimo bolj realen pogled na to, da je treba s tem denarjem pomagati predvsem gospodarstvu. Po zaključku tega leta 2015 je po našem mnenju potrebno vendarle pristopiti k temu, da se nadaljuje z garancijskimi shemami in se s tem spravi tudi teh 5 milijard k podjetjem in s tem k gospodarski rasti, ustvarjanju delovnih mest in tudi vzpostavljanju pogojev, ki so bili v Sloveniji pred nastankom gospodarske in finančne krize. To nam mora biti cilj, kajti več kot 100 tisoč brezposelnih v Sloveniji zagotovo to pričakuje od nas vseh, predvsem od bank, ki ta denar imajo. Imamo podjetja, ki zagotovo imajo

znanje, in razlaga, da lahko pridejo do teh poroštev samo podjetja, ki niso prezadolžena, je seveda zelo pavšalna. Potrebno je vsako podjetje posebej dejansko tudi zelo resno obravnavati, nenazadnje tudi slaba banka, ki jo v Sloveniji imamo z namenom, da prezadolžena podjetja seveda poskuša reorganizirati, je ta mehanizem vzpostavljen. Mnoga podjetja so zagotovo v takšnem stanju, da lahko poroštvo koristijo učinkoviteje, vendar ob ustrežnejših pogojih, kot so bili zapisani v do sedaj veljavnem zakonu.

Zato z upanjem, da bomo v prihodnosti dobili zakon, ki bo imel prožnejše pogoje za gospodarstvo, podpiramo zaključek tega zakona in seveda pričakujemo aktivnejšo vlogo potem v prihodnosti tako Vlade, Državnega zbora in bank pri reševanju brezposelnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki ministrstva!

V Združeni levici predloga ne bomo podprli. Poleg politično-ekonomskih razlogov so tudi tukaj razlogi formalnopravne narave. Zakonodajno-pravna služba je po našem mnenju pravilno opozorila, da se s to novelo zakon dejansko razveljavlja. Vlada pa predlaga, da novih poroštev ne bo več mogoče izdajati, vendar bo zakon ostal v veljavi zato, ker nekatere garancije še vedno veljajo, vendar na ta način ne bi bilo mogoče razveljaviti nobenega zakona, katerega pravni učinki še vedno trajajo, kar je seveda absurd. Mi se torej strinjamo z zakonodajno-pravno službo, da bi bilo treba v noveli opredeliti pogoje za prenehanje veljavnosti zakona in s tem zakon umakniti iz pravnega reda. V nasprotnem primeru se nam pravni red polni z nekimi lupinami zakonov in potem se ne čudite, da na nekih lestvicah ekonomske svobode dobivamo minus točke. Seveda pa je za nas bistvena vsebina tega zakona in tukaj je naše načelno stališče preprosto. Investicijska poroštva se nanašajo na problem, ki je še kako realen in pereč, to sta kreditni krč in šibka investicijska dejavnost. UMAR v svoji zadnji napovedi ugotavlja, da so investicije še vedno šibka točka gospodarskega okrevanja. Ne smemo pozabiti, da je tudi prevelik presežek na tekočem računu plačilne bilance definiran kot makroekonomsko neravnotežje po kriterijih Evropskega semestra. Stagnacija uvoza namreč ni samo znak zadrževanja potrošnje, kar je samo po sebi problem, ampak tudi zadrževanje investicij. Od leta 2008 naša podjetja premalo investirajo. Sedem let pa je zaradi hitrosti tehnološkega napredka veliko. V prihodnje se bo to pokazalo v

manjši gospodarski rasti od potencialne, v manjši dodani vrednosti in v manjši zaposlenosti. Verjetno ni treba poudarjati, da so krediti podjetjem danes na ravni leta 2005, ker padajo vse od sredine leta 2010, in da anketni podatki kažejo, da vsaj tretjina naših podjetij proizvaja manj kot bi lahko, ker nimajo dostopa do financiranja. Pred časom sta bila izgovora kapitalski primanjkljaj v bankah in prezadolženost podjetij. Zdaj imajo naše banke preveč kapitala, po zadolženosti podjetij pa smo pod evropskim povprečjem. Proces razdolževanja je torej v veliki meri končan, zdaj se mora začeti proces investiranja. V tem procesu so poleg državnih investicij in investicij državnih podjetij potrebna tudi investicijska poroštva. Zato mi ne pristajamo na ukinitve te sheme, ne da bi bilo hkrati predlagano nadomestilo. Gospa državna sekretarka je povedala naslednje, citiram: "Ocenjujemo, da ta konkreten ukrep ne more oziroma ga ni mogoče dodelati na način, da bi lahko v praksi zaživel, zaradi tega ocenjujemo, da je primernejše, da se v bistvu ukrep kot tak ukine, med tem ko pozornost usmerjamo predvsem v druga področja oziroma v druge instrumente, preko katerih lahko pomagamo gospodarskim družbam," konec citata. Kot rečeno, mi ne trdimo, da je treba ohraniti prav ta instrument, vendar je dejstvo, da drugi instrumenti prav tako ne dajejo nobenih rezultatov. Zato bi raje ta instrument ohranili v arzenalu kot pa, da bi ga popolnoma ukinili.

Za ponazoritev pa bi končala z analogijo. Pred enim letom je bil ukinjen davek na bilančno vsoto bank. Situacija je bila tudi formalno podobna tej, ker zakon še vedno velja, čeprav se davek ne obračunava od 31. decembra lani. Državnemu zboru ni bilo treba storiti ničesar, ker je bila začasnost vgrajena že z novelo iz leta 2012. Davek ni deloval tako, kot piše v učbenikih, vendar smo mi že takrat opozorili, da ga nima smisla ukinjati brez nadomestnih ukrepov. Po enem letu lahko rečemo, da smo na žalost imeli prav. Proračun je izgubil 19 milijonov evrov, kar je kar 5 milijonov več, kot bo potrebno za odmrznitev minimalnega dohodka. Krediti podjetjem se še vedno zmanjšujejo kljub temu, da imajo banke preveč kapitala, podjetja pa niso več nadpovprečno zadolžena. To žal samo potrjuje ugotovitev, da je ukinjanje pomanjkljivih instrumentov brez uvajanja novih napačna gospodarska politika. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

V času gospodarske in finančne krize, torej po letu 2008, smo se soočili s kreditnim krčem, ki je prizadel zlasti gospodarstvo, saj ni moglo dostopati do potrebnih sredstev za investicije in razvoj. Kot odziv na kreditni krč je bil sprejet Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb, ki je začel veljati 1. 6. leta 2010. Njegov cilj je bil omogočiti gospodarskim družbam pridobivanje kreditov za investicije ter tako sproščanje kreditnega krča. Z novelama tega zakona pa je bila razširjena možnost pridobivanja poroštev Republike Slovenije še za obratna sredstva gospodarskih družb. Vendar so bili pogoji za pridobitev takšnega porošstva zelo strogi, zlasti glede zavarovanj. Kljub dobrim namenom zakon v praksi ni zaživel, krediti iz poroštev Republike Slovenije so se podeljevali preko SID banke, ki pa je od predvidene kvote 400 milijonov evrov v dobrih 5 letih odobrila le kredite v višini 20 milijon evrov, kar je komaj 5 % predvidene kvote.

Noveliranje Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb je pravzaprav v neposredni povezavi z uveljavljenim Zakonom o fiskalnem pravilu in omejevanjem javnofinančnih izdatkov. Predlog zakona omejuje izdajanje poroštev Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb ter za financiranje obratnih sredstev na skrajni rok 31. 12. 2015. Prav zdaj je do konca meseca oziroma do 30. 10. 2015 v teku peti razpis za pridobitev teh sredstev, ko je še možna oddaja vloge za pridobitev kredita s poroštvom Republike Slovenije. Če bi se porošstva izdajala še naprej, bi to lahko vplivalo na nastanek potencialnih obveznosti za državni proračun tudi v naslednjih letih, kar bi ogrozilo izvajanje naših zavez iz pakta za stabilnost in rast in finančnega okvirja po našem sprejetem zakonu o fiskalnem pravilu. Takšna obrazložitev je namreč obrazložitev Vlade.

Predlagana novela zakona ne zasleduje cilja spodbujanja investicij v gospodarstvu. Z omejevanjem časa pridobivanja kreditov s poroštvom Republike Slovenije bodo zagotovo ogroženi nekateri že dlje časa načrtovani infrastrukturni projekti, kot so na primer izgradnja 3. osi, izgradnja celotne železniške infrastrukture, na primer, naj spomnim, na izgradnjo 2. tira ter seveda tudi druge večje investicije. Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb bi bilo zato treba novelirati na način, da bi se državna porošstva za investicije dodeljevala predvsem na način, ki bi gospodarskim družbam zagotavljala potrebna finančna sredstva za investicije, ob hkratnih zadostnih jamstvih, da bi se morebitna unovčena državna porošstva lahko poplačala iz same investicije. Časovno omejevanje veljavnosti zakona prav tako ni ustrezna rešitev.

Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar, poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije Predloga dopolnitev

Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb iz navedenih razlogov ne bomo podprli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Državni sekretar, poslanki, poslanci, prav lep pozdrav!

S Predlogom zakona o dopolnitvi Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb se določa zakon za izdajo poroštev do 31. 12. 2015. Tako bo mogoče le še do konca tega leta uporabljati porošstva. Zakon o poroštvih za financiranje investicij gospodarskih družb je začel veljati 1. junija 2010. Njegov cilj je bil omogočiti tem družbam s sedežem v Republiki Sloveniji pridobitev kreditov za financiranje vlaganj v investicije. Zaradi prvovrstnega zavarovanja, ki ga pomeni državno porošstvo, je bilo pričakovano, da bi bile banke bolj naklonjene dajanju kreditov in bi s tem sprostili tako imenovani bančni krč, ki je nastal kot posledica tudi svetovne krize. Takrat je zakon omogočil dajanje porošstva za zavarovanje kreditov namenjenim za financiranje investicij v razvojne projekte, ki imajo za posledico rast dodane vrednosti na zaposlenega in omogočajo posledično večjo zaposlenost. Leta 2011 je bil zakon noveliran in je omogočil, da se razširi možnost podeljevanja teh poroštev še na porošstva za obratna sredstva. Zaradi visoke tveganosti takih poroštev je novelirani zakon predvidel poostrena merila za odobritev in zavarovanje poroštev ter institut pooblaščenca Ministrstva za finance. Vendar je bil ta institut tudi neoperativen ob pristojnosti, ki bi jih imel v zvezi s poslovanjem same gospodarske družbe, se pravi upravičenke do porošstva. Postopek imenovanja pooblaščenca bi zaradi obvezne izvedbe javnega razpisa trajal predolgo za izvedbo zakonske rešitve, ki je bila zamišljena predvsem kot protikrizni ukrep. Zato je bil z novelo zakona v letu 2012 odpravljen, obenem pa so se za obratna sredstva zaostrele zahteve po zavarovanju. Cilj zadnje novele je torej bil pospešiti možnost dajanja poroštev Republike Slovenije za obratna sredstva, ob hkratni zahtevi po strožjem zavarovanju. Delež porošstva za investicije se je s prvotno določenih 75 % povečal na 80 % kredita. Kljub navedenim prizadevanjem v smislu prilagajanja ukrepov gospodarstvu, instrument v praksi ni zaživel. Od prvega razpisa v letu 2010 do konca leta 2014 je SID banka skupaj izdala porošstvo devetim podjetjem v skupni višini 20,48 milijonov evrov od skupne razpisane poroštvne kvote v višini 400 milijonov evrov. Pri čemer je zakonski potencial ena milijarda evrov. Stanje vseh

kreditov, podprtih s poroštvo Republike Slovenije, je bil ob koncu leta 2014 13,8 milijona evrov. Povpraševanja po poroštvi Republike Slovenije je vsako leto manj, pri čemer so banke kljub zagotovljenemu zavarovanju v obliki poroštva Republike Slovenije do zdaj odobrile le 9 kreditov. V zadnjem petem razpisu pa ni bila prejeta niti ena vloga za izdajo poroštva.

Vsekakor lahko rečemo, da jamstvena shema od uveljavitve pa do zdaj ni zaživela. Podjetja bodo tako v prihodnje morala sama brez jamstva države pridobivati sredstva za financiranje svojega razvoja. Seveda bo državna razvojna banka pomagala v prihodnje pridobivati skupaj s Slovenskim podjetniškim skladom, vendar pa bo v prihodnje treba nameniti večjo vlogo tudi financiranju z lastniškim kapitalom.

Zaradi navedenega bo Poslanska skupina SMC podprla Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o poroštvi Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborna ni možno vlagati. Zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu bomo opravili jutri v okviru glasovanj. S tem prekinjam 15. točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 12. sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da se bo seja Kolegija predsednika Državnega zbora začela ob 13. uri v veliki dvorani na Tomšičevi.

Z 12. sejo zborna bomo nadaljevali 15 minut po zaključku Kolegija.

(Seja je bila prekinjena ob 13. uri in se je nadaljevala ob 14. uri.)

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Nadaljujemo s prekinjeno 12. sejo zborna.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance, gospodu Metodu Dragonji.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada je pripravila Predlog dopolnitev Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Glavni razlog za predlagane dopolnitve je prenos zakonodaje Evropske unije v slovenski

pravni red. Potreben je tudi nov člen zaradi sprememb pravili računovodenja. Področje podjetniškega obdavčevanja na ravni Evropske unije ni harmonizirano v večjemu obsegu, vendar pa vseeno veljajo tri direktive, ki zadevajo davek od dohodkov pravnih oseb. Ena od teh direktiv je Direktiva o skupnem sistemu obdavčite matičnih in odvisnih družb. Navedena direktiva se je spremenila najprej julija 2014 in nato še januarja 2015. Od uveljavitve osnovne direktive dalje se je poslovno okolje spreminjalo in pokazale so se vrzeli pri uporabi direktive, zato so bile potrebne njene spremembe. Primeri dvojnega neobdavčevanja so ena ključnih področij v Evropski uniji, na katerem se je začelo hitro in usklajeno ukrepanje. Zaradi dvojnega neobdavčevanja izgubijo države članice veliko prihodkov, povzročajo pa se tudi neloyalna konkurenca. Vsekakor pa lahko te spremembe vključimo v trenutno globalno davčno okolje. OECD in Evropska unija se intenzivno ukvarjata s problemi zmanjševanja davčne osnove in prenosi dobička.

Prva dopolnitev v predlogu zakona zadeva neskladje pri hibridnih posojilih. Hibridna posojila so finančni instrumenti, ki imajo značilnosti dolžniškega in lastniškega kapitala. Posledično lahko nastaja neželeno dvojno neobdavčevanje. Predlog zakona zato določa, da se plačila pri hibridnih posojilih obdavčijo v državi prejemnika, če so bila v državi izplačevalca odhodek. Tako se zagotavlja enakovredna obdavčitev.

V predlogu zakona je vključena tudi določba o preprečevanju zlorab na tistih področjih, ki jih ureja direktiva. Z uporabo predlaganih določb se bodo za obdavčitev upoštevali samo pravni posli in ne denimo ustanavljanje umetnih posrednikov samo zato, da se doseže davčna korist, kar je še posebej možno pri čezmejnih naložbah in poslih z vpletenostjo čezmejnih družb.

Tretja dopolnitev v predlogu zakona je posledica spremembe mednarodnega računovodskega pravila v zvezi z učinki meritev rezervacij za pokojnine in za odpravnine ob upokojitvi. Ugotavljanje davčne osnove po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb temelji na ugotavljanju dobička za poslovne namene po pravilih računovodenja. Določba o predlogu zakona je potrebna, ker nova računovodska pravila določajo njihovo vodenje preko kapitala, davek po zakonu pa se navezuje na postavke v izkazu poslovnega izida. Ocenjeno je, da bo skupni učinek vseh teh dopolnil po predlogu zakona prestavil kar za okoli 1 milijardo evrov letno višje prihodke državnega proračuna iz naslova prihodkov od davka pravnih oseb. Zaradi načina obračunavanja davka se bo ta učinek prvič pokazal kot višji prihodek državnega proračuna predvidoma v letu 2017.

Vlada zato predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Na Odboru za finance in monetarno politiko smo na 13. redni seji 6. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnavali predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2M, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Za sejo smo prejeli tudi gradiva Zakonodajno-pravne službe, ki je izpostavila pripombo glede odstopa od utečenega izrazoslovja k 2. členu predloženega besedila, poročilo pristojne komisije Državnega sveta, ki predlog podpira, in amandma koalicijskih poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu.

Predstavnica predlagatelja je uvodoma poudarila, da gre za prenos evropske zakonodaje v slovenski pravni red, z dodatkom, ki odraža nedavne spremembe pravil na področju računovodenja. Predstavila je osnovno ureditev, ki omogoča oprostitve plačila davčnega odtegljaja od dividend, ki jih odvisna družba izplača matični družbi, s tem se odpravi dvojno obdavčevanje prihodkov na ravni matične družbe. V praksi je bilo ugotovljeno, da se posamezne rešitve lahko uporabljajo tudi za zlorabe, zaradi tega je bilo treba ukrepati. Gre za tri ključne spremembe. Prva v praksi odpravlja neskladja pri hibridnih posojilih, ki se lahko zaradi sočasnih značilnosti dolžniškega in lastniškega kapitala v posameznih primerih obravnavajo različno, in sicer v odvisnosti od pravil v posamični državi članici. Zaradi neuskajane obravnave dveh držav tako lahko pride do dvojne neobdavčitve. Uvedena rešitev predvideva obdavčevanje tovrstnih poslov v državi prejemnika, če so bila v državi izplačevalca opredeljena kot davčno priznani odhodek. Na tak način se zagotavlja enkratna obdavčitev. Druga novost uvaja preprečevanje zlorab na bolj načelni ravni, če je določena ureditev ali rešitev namenjena izključno pridobitvi davčne prednosti. Tretja rešitev upošteva spremembo računovodskih pravil v zvezi z učinki ponovnih meritev rezervacij za pokojnine in odpravnine ob upokojitvi in določa, kako se ti učinki davčno obravnavajo oziroma na kakšen način se vključujejo v davčno osnovo. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v nadaljevanju pojasnila, da je z amandmajem koalicijskih poslanskih skupin k 2. členu izrazoslovje sedaj usklajeno.

Sledila je nekoliko širša razprava, ki se je dotaknila tudi obstoječih in pričakovanih prilivov iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb v državno blagajno.

Odbor je v nadaljevanju obravnaval amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD

in ga sprejel. Nato je tudi glasoval o vseh členih predloga skupaj in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica, za besed. Lep pozdrav vsem desetim poslankam in poslanca, predstavnikom Vlade!

Poslanska skupina Desus podpira predlog oziroma dopolnitve Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

Gre za implementacijo evropske direktive v slovenski pravni red. Prinaša dve poglavitni spremembi, in sicer odpravo dvojnega neobdavčevanja ter določitev enotnega pravila za države članice, ki preprečujeta zlorabo na davčnem področju. V Poslanski skupini Desus pozdravljamo vse rešitve, ki se zavzemajo oziroma težijo za vzpostavitev spodbudnega davčnega okolja. Ni posebej treba izpostavljati, kako ugodno davčno okolje, posledično tudi poslovno okolje, blagodejno vpliva na celotno gospodarstvo. Mnogokrat smo že ponovili, da si v naši poslanski skupini prizadevamo za učinkovito pobiranje javnih dajatev, vendar ob hkratni zagotovitvi pravične, predvsem pravične in enakopravne prerazporeditve davčnega bremena. To načelo mora veljati ne samo znotraj države, temveč tudi na ravni Evropske unije, torej enotno pravilo za vse članice Evropske unije. Davčna reforma je po našem mnenju ključni faktor, ki bo vplival na prihodnji gospodarski razvoj Slovenije, zato je treba zelo skrbno pristopiti k reševanju davčne problematike, pa naj gre včasih zgolj za odpravo nepotrebne administrativne ovire.

Eno izmed neskladij, katerega bomo odpravili z noveliranjem Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, je primer dvojnega neobdavčevanja za finančne instrumente, kot so hibridna posojila. Problem izhaja iz različnih interpretacij hibridnih posojil med državami članicami. Nekateri tovrstna posojila obravnavajo kot dolžniški kapital, pri nekaterih državah pa se je pojavil v vlogi lastniškega kapitala. To končno pripelje do zmede v obračunavanju davka, ker sta dve državi med seboj neuskajeni. Če govorimo o davčnem odhodku v državi plačnika, potem po sedanjih ureditvi velja pravilo, da se dividende tretirajo kot odbitek od davčne osnove, torej zmanjšujejo davčno osnovo zavezanca, kar pomeni ugodnost zanj. Hkrati v državi prejemnika plačila pa dividende niso vključene v davčno osnovo in se ne obdavčijo, kar je treba seveda spremeniti. Predlagana rešitev predvideva enkratno obdavčitev na način, da se dividende v ustreznem obsegu vključijo v davčno osnovo in obdavčijo v državi prejemnika, če so bile v državi

plačnika obravnavane kot davčno priznan odhodek.

Slednje bo pomenilo tudi zmanjšanje negativnih učinkov izgube davčnih prihodkov zaradi davčnega načrtovanja, ki dovoljuje sedanje neusklajeno ukrepanje držav. Na splošno je v predlaganem proračunu za leto 2016 iz naslova davkov o dohodkov pravnih oseb napovedano čez 550 milijonov evrov prihodkov, kar bi pomenilo oziroma pomeni izpad 15,8 milijonov evrov oziroma 2,7 glede na leto 2015.

Kar zadeva sprejetja današnjega ukrepa pa ocenjujemo, da bo slednji prinesel pozitivne učinke na državni proračun, torej za okoli 1 milijon evrov več davčnih prihodkov od dohodkov pravnih oseb na letni ravni. To seveda ni ključni, poglobitni in zadnji najmočnejši ukrep, je pa seveda delček, kamenček v mozaiku učinkovitejšega pobiranja davkov, gledano generalno, odpravljanje nekaterih administrativnih ovir, hkrati pomeni spodbudno, spodbudnejše, stimulativnejše davčne okolje in vodi k naši že večkrat ponovljeni tezi pomagati in ne ovirati. Predvsem pa v luči pravične in enakopravne razporeditve davčnih bremen za vse.

Glede na povedano poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus podpiramo, soglasno podpiramo, predlog novele zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Še enkrat hvala za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb bomo v poslanski skupini podprli. Gre sicer za zakon, ki je v veljavi že od leta 2006. V tem obdobju je bil seveda tudi večkrat spremenjen in dopolnjen, praviloma zaradi harmonizacije z evropsko zakonodajo, pogosto pa tudi zaradi odzivanja na hitro odvijajoče se spremembe v gospodarstvu.

Osnovna ureditev omogoča oprostitvev plačila davka na dividende, ki jih odvisna družba plača matični družbi v obliki davčnega odtegljaja in s tem odpravlja dvojno obdavčevanje prihodkov na ravni matične družbe. Žal pa je ob tem ugotovljeno, da posamezne rešitve lahko vodijo do zlorab oziroma do dvojne neobdavčitve. In ob nadaljnji integraciji evropskih trgov se pojavljajo možnosti prav za te zlorabe. Podjetja, še posebej tista, ki delujejo v več državah in imajo razvejano strukturo hčerinskih in povezanih družb, so imela do zdaj možnost, da se z uporabo hibridnih finančnih instrumentov izogibajo plačila davkov. Z zlorabo določil o čezmejnih naložbah so davčni prilivi tako manjši, izvajalci zlorab pa pravzaprav v nepravilni prednosti, saj se nahajajo na t. i. področju

dvojnega davčnega neobdavčevanja. Podobno se lahko dogaja tudi pri zaposlitvenih prihodkih zaposlenih, kjer lahko podjetja zlorablajo svojo organiziranost v več državah in se tudi v tem primeru lahko izognejo plačilu davkov.

Zato ta zakon, takšne zlorabe omejuje, in ocene predlagatelja so, da se bo zaradi teh omejitev povečal priliv tudi v proračun za vsaj milijon evrov. Torej, poleg ugodnejšega proračunskega stanja je pomembno tudi to, da se uvaja več pravičnosti in ne nazadnje s tem se tudi ustvarja zaupanje in ugodno gospodarsko okolje. Zato bomo ta zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo. Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi poslanci in kolegice poslanke!

Danes obravnavamo novelo Zakona o davku na dohodke pravnih oseb, torej obdavčitev dobičkov podjetij. V tem zakonu je nedvomno veliko pomanjkljivosti, ki se kažejo v tem, da iz tega naslova poberejo bistveno manj davka, kot bi ga lahko in kot bi ga glede na potrebe morali. Če pogledamo nekoliko nazaj, vidimo, da prihodki od tega davka zadnja leta močno padajo. Leta 2009 je bilo realiziranih 712 milijonov evrov prihodkov, leta 2011 je bila realizacija 668 milijonov, letos pa se načrtuje le 575 milijonov. V načrtu proračuna za leto 2016 pa je spet predviden upad, in sicer za 15,8 milijona ali za 2,7 %. To je seveda nesprejemljivo, ker smo imeli lani 3-odstotno rast, letos pa bo rast 2,7 %, leta 2016 pa najmanj 2,3 %.

Z obdavčitvijo dobičkov je torej nekaj zelo narobe; kaj je narobe, lahko ugotovimo, če primerjamo obdavčitev v Sloveniji z obdavčitvijo v drugih evropskih državah. Podatki iz publikacije trendi na področju obdavčitve, ki jo vsako leto izda Eurostat, kažejo naslednje. V Evropski uniji se povprečno 20 % vseh davčnih prihodkov zbere z davki na kapital, pri čemer je davek na dobiček daleč največji davek. Pri nas je bilo leta 2012 samo 10 % davčnih prihodkov zbranih z davki na kapital. Primerjava davčne osnove, torej tistega zneska, od katerega se davek odmeri, pokaže, da je bilo dolgoletno povprečje v Avstriji 25 %, pri nas lastnih 20 % BDP. Po tem kazalniku smo bili na zadnjem mestu v Evropski uniji. Poudarjam, da gre za dolgoletno povprečje, ne kakšen kratkoročni trend. Davčna stopnja je pri nas samo 17 %, v Avstriji je na primer 25 %, v Italiji celo 27,5 %. Če to upoštevamo, lahko ugotovimo, da imamo preizko davčno stopnjo in preveč davčnih olajšav, zato je učinkovita obdavčitev preizka. Predlagana novela bo učinkovito stopnjo obdavčitve sicer povečala, vendar gre tukaj za tehnični popravek, za katerega ni zaslužna Vlada, ampak neka evropska direktiva. Dodatni

prihodki zaradi sprejetja te novele bodo simbolični, nekje okrog milijona evrov.

Mi tej noveli ne nasprotujemo in jo bomo podprli. Seveda pa bi morala Vlada v trenutku, ko se pripravlja proračun za dve leti, Državnemu zboru predložiti novelo, s katero bi odpravila tiste olajšave, ki so se izkazale za neupravičene, in s katero bi stopnja davka na dobiček vrnila na 20 %. Ponavljam, vrnila, ker tukaj ne gre za dvig, ampak za odpravo napake iz časa vlade Janša-Šuštaršič. Ta sredstva proračun krvavo potrebuje. Zadnjih 10 let so se davki na dobiček in visoke dohodke večkrat znižali, davek na izplačane plače je bi z letom 2009 v celoti odpravljen. Nobeden od teh ukrepov pa ni prispeval k razvoju in rasti. Makroekonomski šok zaradi vrnitve stopnje davka na dobiček s 17 na 20 % bo kratkotrajen in malekosten, bistveno nižji kot pozitivni učinki povečanja porabe. Če pa upoštevamo socialne učinke, je ukrep še toliko bolj nujen. Leta 2013 je stopnja tveganja revščine dosegla 14,5 % najvišji od leta 2005, odkar uporabljamo evropsko metodologijo. Lani se ta stopnja ni znižala, pri nekaterih ranljivih skupinah, recimo pri materah samohranilkah ali starejših samskih ljudeh na podeželju, pa je od 2- do 4-krat višja od tega povprečja.

Slovenija se je leta 2010 zavezala, da bo do konca desetletja zmanjšala število revnih za 40 tisoč, v resnici se je od leta 2010 ta številka povečala za 36 tisoč, od leta 2007 pa kar za 65 tisoč. Izkušnje iz let pred krizo jasno kažejo, da gospodarska rast sama po sebi ne rešuje problema revščine, torej višja obdavčitev dobičkov je torej neizogibna in če je ne bo predlagala Vlada, jo bomo mi v Združeni levici. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovani državni sekretar gospod Metod Dragonja, drage kolegice in kolegi!

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki jih obravnavamo danes, bo Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov podprla. Gre za implementacijo dveh sprememb Direktive Sveta Evropske unije o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic. Spremembi direktive sta bili potrebni zaradi spremenljivih razmer. Priča smo namreč hitremu razvoju finančnih trgov in vedno novih finančnih instrumentov, ki zahteva vedno nove zakonodajne rešitve. Dvojno obdavčevanje je področje, kjer je potrebno ukrepanje Evropske unije, zaradi različnih notranjih zakonodaj pa prihaja tudi do davčnih vrzeli. Posebej je bila davčna vrzel evidentirana na področju hibridnih

financiranj v čezmejnih skupinah. Posamezne države namreč hibridne instrumente obravnavajo različno; ene kot dolžniški, druge kot lastniški kapital, kar pa seveda ima za posledico bodisi pridobitev davčne ugodnosti, torej neobdavčitev ali dvojna obdavčitev.

Evropska unija temelji na prostem pretoku blaga, kapitala, storitev in oseb. Evropska unija v okviru skupne davčne politike sprejema ustrezne predpise za odpravo davčnih ovir za čezmejne gospodarske dejavnosti, za boj proti škodljivi davčni konkurenci in za tesnejše sodelovanje med davčnimi upravami posameznih držav članic pri upravljanju nadzora in preprečevanju goljufij. Lahko rečemo, da je Evropska unija na področju prostega pretoka blaga, kapitala in storitev dokaj uspešna. Manj uspešna pa je glede urejanja skupne davčne politike na področju prostega pretoka oseb. Evropska unija sicer zagotavlja prosto mobilnost delovne sile med državami članicami, ni pa vzpostavila, vsaj zaenkrat še ne, mehanizma za enako davčno obremenitev delavcev migrantov. Primer so slovenski čezmejni delovni migranti, ti delajo v istem okolju, kot na primer njihovi avstrijski sodelavci, plačujejo pa veliko višje davke kot oni.

Taka situacija naše državljane odvrča od zaželenosti in prostega gibanja delovne sile znotraj držav članic Evropske unije in Evropska unija že zelo zamuja z normativno ureditvijo tega področja. Morda bo po peti evropski svoboščini, ki bi jo naj prinesla energetska unija, potrebno na nivoju Evropske unije razmisliti o razreševanju davčne diskriminacije delavcev migrantov, torej o davčni uniji. Vsi veste, da mislim na odločbo Ustavnega sodišča v zvezi z Zakonom o dohodnini, to odločbo je povsem normalno treba spoštovati, vendar, gotovo so rezerve na nivoju Evropske unije, s katerimi bi uredili ta problem, ki ga enostavno trpijo delavci migranti predvsem iz Pomurja, Štajerske, Koroške pa seveda tudi iz drugih obmejnih regij. Naj še spomnim, da je Evropska komisija 20. januarja 2014 napovedala, da bo pod drobnogled vzela tovrstno davčno zakonodajo in odpravila morebitne davčne diskriminacije na področju obdavčevanja delavcev migrantov. Zaenkrat nam rezultati Evropske komisije niso poznani.

Kot rečeno, novelo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb Poslanska skupina Nove Slovenije podpira.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Dvojno neobdavčevanje je eno ključnih področij Evropske unije, na katerem se je začelo

ukrepati usklajeno. Pri tem gre za izboljšanje pravnega delovanja notranjega trga in to z odpravo davčnih vrzeli, ki nastajajo z izkoriščanjem razlik med davčnimi sistemi držav. Zaradi dvojnega neobdavčevanja izgubijo države članice veliko prihodkov, poleg tega pa se med podjetji na enotnem trgu povzroča nelegalna konkurenca. Povečanje čezmejnih naložb je čezmejnimi skupinam omogočilo tudi uporabo hibridnih finančnih instrumentov in s tem neupravičene prednosti zaradi neskladij med različnimi davčnimi obravnavami držav.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb se ureja odprava dvojnega neobdavčevanja ob izvzemu dividend zaradi neskladij pri tako imenovanih hibridnih posojilih. Vse družbe se s tem obdavčijo glede na pridobljeni dobiček v posamezni državi članici EU in se ne morejo izogniti plačilu davkov za odpravo vrzeli, ki nastanejo pri hibridnem financiranju v čezmejnih primerih. Prav tako se s predlogom zakona ureja preprečevanje zlorab Direktive o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic.

Ob upoštevanju drugih pomembnih ciljev, kot sta poštena konkurenca in učinkovitost, se predvideva, da bo ukrepanje proti dvojnemu neobdavčevanju zaradi tako imenovanih hibridnih finančnih ureditev in proti agresivnemu davčnemu načrtovanju imelo pozitivne učinke na davčne prihodke. To je bilo tudi poudarjeno ob sprejemanju sprememb direktive EU, ki se s tem predlogom prenaša v slovenski pravni red. Učinek se pričakuje pri obdavčitvi na področjih, na katerih so bile do sedaj mogoče vrzeli pri obdavčitvi oziroma dvojna neobdavčitve.

Ker bo zmanjševal tveganje novih oblik agresivnega davčnega načrtovanja in zaradi vsega že navedenega, bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča, lepo pozdravljeni še enkrat!

Sprememba Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb je vezana na spremembe direktive in posledično prenos evropske zakonodaje v slovenski pravni red, ki mora biti prenesen do konca leta 2015. Direktiva, ki govori o skupnem sistemu obdavčitve matičnih in odvisnih družb iz različnih držav članic, je bila v zadnjem letu in pol kar dvakrat spremenjena. Ugotovljeno je bilo, da posamezne rešitve, vezane na oprostitev plačila

davka na dividende, ki jih je odvisna družba plačala matični družbi v obliki davčnega odtegljaja in s tem odpravlja dvojno obdavčevanje na ravni matične družbe, vodijo do zlorab ali do dvojne neobdavčitve. Izkoriščale so se namreč razlike med davčnimi sistemi držav, kar pomeni, da so zaradi dvojnega neobdavčenja države članice izgubile veliko prihodkov, med podjetji pa se je ustvarjala nelegalna konkurenca.

Prva sprememba direktive se nanaša na odpravo dvojnega neobdavčenja ob izvzemu dividend zaradi neskladij pri hibridnih posojilih, druga na določbo o preprečevanju zlorab Direktive o skupnem sistemu obdavčitve matičnih in odvisnih družb držav članic, tretja rešitev vključuje spremembe računovodskih pravil, vezanih na ponovne meritve rezervacij za pokojnine in odpravnine ob upokojitvi.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se s predlaganimi spremembami Zakona o davku od dohodka pravnih oseb strinjamo in jih bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaje k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, v sredo, 21. 10. 2015 v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU, redni postopek.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemenu Grebenšku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Najlepša hvala.

Lep pozdrav vsem!

Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu zajema prenos treh direktiv v manjšem obsegu, in sicer so to vse tri direktive, ki pokrivajo različna področja varnosti v železniškem prometu in katerih rok za prenos je potekel. Pri prenosu vseh treh direktiv gre zgolj za spremembo prilog direktivam.

Poleg navedenih bistvenih razlogov za spremembo zakona zakon vsebuje še manjši popravek v členu, ki govori o imenovanih organih po nacionalnih predpisih. S spremembo zakona se bo odpravila zahteva glede usposobljenosti osebja imenovanega organa, saj njihove naloge niso upravne zadeve, zato

tudi ne vodijo postopka in ne odločajo na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 13. seji dne 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Slovenskih železnic, Javne agencije Republike Slovenije za železniški promet in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

V dopolnilni obrazložitvi predloga zakona je minister za infrastrukturo, dr. Peter Gašperšič poudaril, da je glavni namen predloga zakona prenos treh direktiv, in sicer Direktive 2014/38/EU, za katero je bil rok za prenos 1. 1. 2015, Direktive 2014/88/EU, za katero je bil rok za prenos 30. 6. 2015, in Direktive 2014/82/EU, ki bi morala biti v slovenski pravni red prenesena do 1. 7. 2015. Poleg navedenih razlogov za spremembo veljavnega zakona vsebuje zakon še manjši popravek v členu, ki govori o imenovanih organih po domačih predpisih. S spremembo zakona se bo odpravila nepravilnost glede usposobljenosti osebja imenovanega organa, saj njihove naloge niso upravne zadeve, zato tudi ne vodijo postopka in ne odločajo na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da je Zakonodajno-pravna služba predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika ter k posameznim členom podala določene pripombe, ki so v celoti upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

Predstavniki Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predlog zakona podpira in nanj nima vsebinskih pripomb. K ugotovitvi komisije, da je zakon, ki ureja področje varnosti v železniškem prometu, potreben celovitejše prenovi, sta se pridružila tudi predstavniki Slovenskih železnic in predstavnik Javne agencije Republike Slovenije za železniški promet. Izpostavila pa sta, da bo priprava novega zakona zelo zahtevna, saj bo treba del določb veljavnega zakona nadomestiti s tehničnimi specifikacijami in za interoperabilnost,

torej s predpisi EU, del določb pa bo treba nadomestiti z določili iz sistema varnega upravljanja prevoznikov in upravljavcev.

V kratki razpravi je bilo postavljeno vprašanje, ali se z implementacijo direktiv, ki so glavna vsebina predloga zakona, vnaša določena poklicna deregulacija, na kar je predstavnik Ministrstva za infrastrukturo odgovoril, da veljavnega pravilnika o strokovni usposobljenosti izvršilnih železniških delavcev, ki podrobno določa pogoje, katerim morajo zadostiti kandidati za delovna mesta izvršilnih železniških delavcev, implementacije direktiv ne zadevajo. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicijskih strank k naslovu poglavja Prehodne in končne določbe ter k 3. in 4. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, gospa predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Gre za manjše vsebinske spremembe zakona, katerih poglavitni cilj je povezan s prenosom treh direktiv EU v slovenski pravni red. Prva direktiva se nanaša na izdajo spričeval strojevodij in zajema spremembe treh prilog direktive, ki urejajo zdravstvene zahteve, zahtevo splošno strokovno znanje in zahteve v zvezi z dovoljenjem in jezikovno preverjanje. Pomembno je tudi določilo te direktive, ki določa, da sprememba pogojev ne vpliva na že izdana dovoljenja. Druga direktiva spreminja prilogo Direktive 2004/49/EU, ki ureja skupne varnostne kazalnike. Sprememba pomeni prehod s kazalnikov, povezanih s stroški nesreč, ki jih nosijo železnice, na kazalnike, povezane z gospodarskim vplivom nesreč na družbo. Pomembne so tudi skupne opredelitve pojmov za skupne varnostne kazalnike in metode za izračun gospodarskega vpliva nesreče, vendar pa te ne terjajo sprememb opredelitev v zakonu, vsaj slednje niso vezane le na skupne varnostne kazalce, temveč veljajo na splošno. Tretja direktiva pa omejuje delovanje železniškega sistema v smislu prepovedi nedopustne stopnje emisij hrupa v bližini železniške infrastrukture ali v kabini strojevodje.

Poleg prenosa direktiv se s predlogom zakona odpravljajo nepravilnosti, da mora osebje, pristojno za opravljanje nalog imenovanega organa, izpolnjevati tudi pogoj usposobljenosti po Zakonu o splošnem upravnem postopku, čeprav ne gre za dejavnost, ki bila povezana z upravnimi zadevami.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog sprememb Zakona o varnosti v železniškem prometu ter vloženi redakcijski amandma podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani zbor!

Združena levica bo novelo zakona o železniškem prometu podprla. Čeprav gre za prenos treh evropskih direktiv v slovenski pravni red, so tokrat spremembe, ki jih predvidevajo, umestne in dobrodošle. Takšna je, denimo, tista, po kateri spremembe zasnove in delovanja železniške infrastrukture ne bodo smele imeti za posledico nedopustne stopnje emisije hrupa tako v okolici te infrastrukture kot v strojevodni kabini. Mogoče se to komu zdi banalno, celo nepomembno, vendar takšni ukrepi definitivno prispevajo h kakovosti življenja prebivalcev ob tovrstnih infrastrukturnih območjih kot tudi k izboljšanju delovnih pogojev že prej omenjenih strojevodij.

Bi pa kljub strinjanju s predlogom noveliranega zakona želeli opozoriti na dve zadevi. Na prvi problem je že opozorila Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, kasneje smo o tem nekaj spregovorili tudi na matičnem delovnem telesu v Državnem zboru. Obstoječi Zakon o varnosti v železniškem prometu je zastarel in je potreben obsežnejše in celovite prenove, ne pa le krpanja ob vsaki novi direktivi. Vedno bolj se nam zdi, da dejansko Vlada oziroma posamezna resorna ministrstva predvsem sledijo zgolj nekim navodilom iz Bruslja. Če želimo upravičiti obstoj lastne države, moramo seveda tudi samostojno in brez neke zunanje prisile oblikovati strategijo razvoja posameznih družbenih sistemov. Skratka, moramo tudi premisliti direktive, ki jih, kot rečemo, implementiramo. Tudi transport je gotovo eden od tistih na prednostni listi, če se tako izrazim.

Drugi problem, povezan s tem zakonom, ki bi ga radi v Združeni levici izpostavili, pa je posledica liberalizacije in vsaj delne privatizacije tega področja, ki bo predvideval oziroma ga dopušča tako imenovani četrti železniški sveženj in bo tudi del novele Zakona o železniškem prometu, ki jo bomo danes obravnavali. Zlasti recimo, če pogledamo, kot sem že večkrat omenjal, Veliko Britanijo, kjer so podoben proces začeli izpeljevati pred 20 leti, lahko vidimo, da ceno plačajo predvsem uporabniki v obliki seveda višje cene storitev, običajno tudi nižje kakovosti storitev, včasih pa zaradi znižanja varnosti standardov tudi z življenjem. Skratka, vsakršno izboljšanje varnosti v železniškem prometu, pa ne le v železniškem prometu, tudi drugje, je za pozdraviti. A seveda pri manjših spremembah zakonodaje pri tovrstnih noveliranjih moramo imeti v vidu tudi neko širšo sliko, saj se nam lahko zelo hitro zgodi, da dobimo neko krpanko skozi ta manjša noveliranja in tudi tako imenovani imanentni šum.

Kot sem že prej rekel, glavna grožnja, ki je bolj tema nekega drugega noveliranja, tega četrtega svežnja, je razmislek o privatizaciji železniškega prometa, zlasti na področju nekih manjših držav, manjših sistemov, in neko zavedanje, da moramo v doglednem času ta zakon, ki ga noveliramo, spisati na novo in ga prilagoditi 21. stoletju in navsezadnje tudi potovalnim hitrostim in varnostnim standardom v železniškem prometu v 21. stoletju. Noveliranje bomo pa kljub temu, kot sem že rekel, podprli. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Spoštovani državni sekretar s sodelavkami in sodelavci, drage kolegice in kolegi!

V tem tednu v Državnem zboru sprejemamo kar nekaj novel zakonov, ki jih enostavno moramo sprejeti. Tudi predlog sprememb Zakona o varnosti o železniškem prometu je eden izmed njih. Gre namreč za implementacijo treh direktiv, ki bi morale biti prenesene v naš pravni red že pred poletjem letos. Bistvena sprememba je torej odprava nepravilnosti glede pogojev, ki jih mora poleg ostalih pogojev izpolnjevati osebe, pristojno za uvedbo postopka verifikacije podsistemov v skladu z nacionalnimi predpisi. Ker pri opravljanju teh nalog ne gre za upravne postopke, je za te osebe črtana obveznost poznavanja upravnega postopka.

Ker je veljavni Zakon o varnosti v železniškem prometu nujno potreben celovite prenove, krščanski demokrati predlagamo, da ga Vlada pripravi čim prej. Gre za zagotovitev varnega in urejenega železniškega prometa, odgovornosti in pristojnosti udeležencev pri zagotavljanju varnosti železniškega prometa, razvoj skupnih varnostnih ciljev in skupnih varnostnih metod ter za skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzorovanju varnosti železniškega prometa.

Čaka nas, kolegice in kolegi, zagotovitev, izboljšanje in razvoj interoperabilnega vseevropskega železniškega sistema na območju Slovenije, izboljšanje in razvoj mednarodnih železniških prevoznih storitev na skupnem trgu Evropske unije in seveda s tretjimi državami ter oblikovanje skupnega trga opreme in storitev za gradnjo, vzdrževanja in obratovanje železniškega sistema. Ampak to železniškega sistema na pragu tretjega tisočletja, ne tistega železniškega sistema iz Prešernovih časov, ko je pisal o železni cesti.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele podprli, ker se zavedamo nalog naše države na tem področju in ker ne želimo, da bi bila še večja zamuda razlog za izrek opomina. Vendar smo

zaskrbljeni, ker se Vlada tako počasi odziva in dela majhne korake. Zlasti lovi roke in prenose direktiv v naš pravni red. Škoda.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Ivan Prelog.

IVAN PRELOG (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovani ministrski zbor, spoštovani kolegice in kolegi!

Vodilno načelo Predloga zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu je uskladitev pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom EU.

Novela zakona zajema prenos treh direktiv, sicer v manjšem obsegu, saj se v slovensko zakonodajo prenašajo le priloge Direktive 2014/38 EU, Direktive 2014/88 EU in Direktive 2014/82 EU. S spremembo zakona se bo odpravila nepravilnost glede usposobljenosti oseb imenovanega organa, saj njihove naloge niso upravne zadeve, zato tudi ne vodijo postopka in odločajo na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku.

Pri pripravi novele zakona so med drugim sodelovali Agencija za železniški promet in Slovenske železnice – Infrastruktura, d. o. o. S sprejetimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin na matičnem delovnem telesu je predlog zakona v skladu tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj prav tako podpira predlagani zakona.

Naj še omenim, da smo se v koalicijski pogodbi koalicijski partnerji zavezali, da bomo organizacijo železniškega sistema uskladili z evropskimi direktivami s tega področja.

Zaradi navedenih razlogov predvsem pa zaradi široke usklajenosti in podpore zakona smo se v Poslanski skupini SMC odločili, da Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu podpremo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu. Pri tej spremembi Zakona o varnosti v železniškem prometu gre za spremembe manjšega obsega, ki prenašajo v naš pravni red zahteve treh direktiv. Gre za spremembe, ki se nanašajo na same priloge teh direktiv. Tudi v temu primeru je rok za implementacijo že potekel, in sicer pri prenosu zahtev iz prilog Direktive 2014/38 z začetkom letošnjega leta, pri

prenosu zahtev iz prilog Direktive 2014/88 s 30. junijem letos in pri prenosu zahtev iz prilog Direktive 2014/82 s 1. julijem letos.

Novela zakona poleg teh bistvenih razlogov za spremembo vsebuje še manjši popravek v členu, ki govori o imenovanih organih po nacionalnih predpisih. S to spremembo zakona se bo odpravila zahteva glede usposobljenosti oseb imenovanega organa, saj njihove naloge niso upravne zadeve zato tudi ne vodijo postopka in odločajo na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku. Pri pripravi tega zakona so sodelovale tudi Slovenske železnice in ga v celoti podpirajo, ker ustrezno implementira direktive, ki so predmet zakona. Opozarjajo pa, da se čim prej pristopi k pripravi povsem novega Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki bo moral biti tudi konceptualno drugačen, kot je veljavni. Del teh določb, ki jih trenutno vsebuje predlog zakona, bodo nadomeščene s tehničnimi specifikacijami za interoperabilnost. To bodo predpisi na ravni Evropske unije, del pa bo nadomeščen z določili sistema varnega upravljanja prevoznikov in upravljavcev, ki bodo pod nadzorom varnostnega organa.

Tudi Javna agencija za železniški promet predlog zakona podpira, obenem pa se pridružuje ugotovitvi, da je Zakona o varnosti v železniškem prometu v prihodnje potreben temeljite prenove. Seveda bo pri tem treba dobro premisliti, na kakšen način ga sestaviti. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganim spremembam zakona ne nasprotujemo, ravno tako ne nasprotujemo amandmaju, ki je vložen.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi.

Pri Predlogu zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu gre za predlog, s katerim se v slovensko zakonodajo prenašajo evropske direktive. V tem primeru gre za prenos treh direktiv oziroma njihovih prilog v manjšem obsegu. Žal gre tudi tokrat za direktive, pri katerih je rok za njihov prenos v slovenski pravni red že potekel. O vsebini direktiv ne bi govorila, ker smo o njihovi vsebini danes že slišali s strani predhodnih razpravljavcev v stališčih posameznih poslanskih skupin.

Poleg prenosa direktiv ta novela zakona odpravlja tudi anomalijo glede usposobljenosti osebja imenovanega organa, saj njihove naloge niso upravne zadeve, zato tudi ne vodijo postopka in ne odločajo na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku. Ker predlog novele ne prinaša kakšnih večjih vsebinskih,

predvsem pa ne spornih sprememb, bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus spremembo zakona podpri.

Ob tem pa bi želela ponoviti opozorila, ki jih je bilo večkrat slišati ob obravnavi predloga na matičnem delovnem telesu tudi s strani predstavnikov Slovenskih železnic in Agencije za železniški promet, da je veljavni zakon že precej zastarel in potrebuje celovito prenovo. S temi opozorili se v Poslanski skupini Desus strinjamo in apeliramo na ministra, da pristopi k pripravi celovite prenove veljavnega Zakona o varnosti v železniškem prometu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili jutri, v sredo, 21. 10. 2015 v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 21. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je drugo obravnavo PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPNEM ZAPIRANJU RUDNIKA TRBOVLJE-HRASTNIK IN RAZVOJNEM PRESTRUKTURIRANJU REGIJE v okviru rednega postopka.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemnu Grebenšku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Hvala za besedo.

Spoštovani poslanke in poslanci, pred vami je Predlog zakona o spremembah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije.

Veljavni zakon zaposlenim v Rudniku Trbovlje-Hrastnik omogoča, da lahko predčasno zapustijo trg dela preko sistema poklicnega upokojevanja. S predhodnimi dopolnitvami zakona so bili določeni posebni pogoji za pridobitev poklicne pokojnine. Razlog za ponovno spremembo zakona pa je ugotovitev, da obstoječa ureditev ni bila dovolj natančno razdelana, nekatere pravice zavarovancev pa so se celo podvajale, kot na primer vzporedna vključitev v pokojninsko in invalidsko zavarovanje in odkup pokojninske dobe za to isto obdobje. Spremembe in dopolnitve zakona so torej pripravljene z namenom, da se, prvič, odpravijo posamezne nejasnosti glede izvajanja zakona in, drugič, da delodajalec lahko odpove delovno razmerje, ne glede na 114. člen Zakona o delovnih razmerjih, delavcu, ki izpolnjuje pogoje za poklicno upokojitev in lahko uveljavlja pravico do poklicne pokojnine.

Nejasnosti glede izvajanja zakona se odpravljajo tako, da se določi vrstni red pravic, ki se upoštevajo pri izračunu višine primanjkljaja sredstev za posamezno pravico. Določa se, da je plačilo primanjkljaja sredstev prispevek Republike Slovenije. Potem se določa, da lahko upravičenec uveljavi pravico do prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in ob poklicni upokojitvi dokup pokojninske dobe za razliko do 40 let pokojninske dobe, ki skupaj lahko omogočata odmero starostne pokojnine za največ 40 let pokojninske dobe. Vrstni red pravic, ki se financirajo z razpoložljivimi sredstvi, je predviden za primere, če sredstva ne bi zadoščala za izplačilo poklicne pokojnine v predvideni višini in za celotno plačilo prispevka za odkup pokojninske dobe. Urejena so pravila za izvedbo dokupa pokojninske dobe z namenom, da bo zavarovancu zagotovljena ustrezna odmera starostne pokojnine v obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Nadalje so določena pravila za ravnanje s sredstvi, ki jih Republika Slovenija plača na denarni račun Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Določeno pa je tudi, na kakšen način lahko zavarovanec razpolaga s presežkom sredstev na svojem osebnem računu.

Zakon nadalje določa, da se zaposlenemu v RTH, ki izpolni minimalne pogoje za pridobitev pravice do poklicne pokojnine v skladu z Zakonom o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, pogodba o zaposlitvi lahko odpove. Delovno razmerje zaposlenemu se lahko odpove, ko izpolni pogoje za poklicno upokojitev. Pogoje za poklicno upokojitev izpolnjujejo oziroma jih bodo izpolnjevali tudi delavci, ki sodijo med zaščiteno kategorijo delavcev pred odpuščanjem. Družba RTH ima med svojimi zaposlenimi trenutno približno 50 % zaposlenih z zakonsko zaščito pred odpuščanjem, zato brez predlaganih zakonskih sprememb, s katerimi bi to zaščito odpravili, ne bo mogoče določiti potrebnega števila presežnih delavcev in izdelati program za njihovo razreševanje.

S takšno določbo se je zakon dotaknil tudi kategorije delavcev z zakonsko zaščito pred odpuščanjem, med katere sodijo sindikalni zaupniki in oziroma člani sveta delavcev oziroma nadzornih organov družbe, starejši delavci oziroma delavci, ki jim manjka do pet let do izpolnitve pogojev za uveljavitev pravice do starostne pokojnine, in invalidi. Z možnostjo odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaposlenemu, ki izpolni pogoje za poklicno upokojitev, bi se lahko v letu 2015 približali zahtevi iz načrta finančnega prestrukturiranja družbe, ki predvideva razrešitev delavcev v takšnem obsegu, da bo konec leta zaposlenih le še 30 delavcev. Gre sicer za odstop od systemske ureditve v Zakonu o delovnih razmerjih, ki pa je potreben zaradi zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik in

finančnega prestrukturiranja družbe. Poudariti je treba, da je zaposlenim v Rudniku Trbovlje-Hrastnik, ki se jim lahko odpove pogodbo o zaposlitvi ne glede na prvi odstavek 114. člena Zakona o delovnih razmerjih, z možnostjo uveljavitvijo pravice do poklicne pokojnine zagotovljena socialna varnost. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 13. seji 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada.

Na seji Odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije – Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije, Rudnika Trbovlje-Hrastnik, d. o. o., in Zakonodajno-pravne službe.

V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič poudaril, da veljavni zakon zaposlenim v Rudniku Trbovlje-Hrastnik, d. o. o., omogoča, da lahko predčasno zapustijo trg dela preko sistema poklicnega upokojevanja. S predhodnimi dopolnitvami zakona so bili določeni posebni pogoji za pridobitev poklicne pokojnine, razlog za ponovno spremembo zakona pa je ugotovitev, da obstoječa ureditev ni bila dovolj natančno razdelana in so se nekatere pravice zavarovancev celo podvajale. Predlog zakona te nejasnosti odpravlja z določitvijo vrstnega reda pravic, ki se upoštevata pri izračunu višine primanjkljaja sredstev za posamezno pravico, in določa, da je plačilo primanjkljaja sredstev za poklicno pokojnino ter dokup pokojninske dobe prispevek Republike Slovenije.

Predlog zakona določa še, da lahko upravičenec uveljavi pravico do prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ob poklicni upokojitvi pa dokup pokojninske dobe za razliko do 40 let pokojninske dobe, ki mu skupaj lahko omogočita odmero starostne pokojnine za največ 40 let pokojninske dobe. Predlog zakona določa tudi pravila za ravnanje s sredstvi, ki jih Republika Slovenija plača na denarni račun Sklada obveznega dodatnega pokojninskega

zavarovanja, določa pa se tudi, na kakšen način lahko zavarovanec razpolaga s presežkom sredstev na svojem osebnem računu.

Predlog zakona tudi omogoča delodajalcu, da lahko delavcu, ki izpolnjuje pogoje za poklicno upokojitev in lahko uveljavlja pravice do poklicne pokojnine, odpove delovno razmerje ne glede na 114. člen Zakona o delovnih razmerjih. Ukrep sicer predstavlja odstop od sistemske ureditve v ZDR1, vendar pa je treba zaradi izvedbe zapiranja RTH in finančnega prestrukturiranja družbe v skladu s spremenjenim programom postopnega zapiranja RTH za obdobje 2013 do 2018 in načrtom finančnega prestrukturiranja, ki ga je RTH pripravila na podlagi zahtev bank upnic in ki navaja še ostrejšje pogoje za izvedbo zapiranja glede zmanjševanja števila zaposlenih.

Predstavniki Zakonodajno-pravne službe je poudaril, da je Zakonodajno-pravna služba predlog zakona proučila, podala nanj pripombe. Na podlagi teh pripomb pa so bili pripravljene amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, ki v pretežni meri izpostavljene pomanjkljivosti odpravljajo.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predloga zakona ni podprla. Komisija v svojem mnenju zlasti ugotavlja, da se v predlogu zakona med drugim predlaga znižanje prispevka Republike Slovenije v višini premije oziroma denarne pomoči le pri tistih prejemnikih, ki so se samozaposlili oziroma prejeli pomoč delavcev kmetov, ne pa tudi delavcev, ki so se zaposlili k novemu delodajalcu. S tem predlogom se po obrazložitvi predlagatelja zasleduje cilj, da se posamezni zaposleni aktivno rešijo z enim ukrepom in zato ni mogoče dodatno koristiti ugodnosti iz naslova primera za samozaposlitev ali denarno pomoč, po preteku dveh letih pa še pravico do poklicne upokojitve v nezmanjšanem obsegu.

Predstavniki Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je v imenu Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije izpostavil, da predloga zakona v takšni obliki, kot je bil na samem začetku vložen v zakonodajni postopek, sindikat ni podpiral. Razlog je bil v tistih rešitvah v predlogu zakona, na katere je pripombe in opozorila podala tudi Zakonodajno-pravna služba.

Poslanci in poslanke so bistveni del razprave namenili predlagani rešitvi v 2. členu predloga zakona, ki med drugim spreminja šesti odstavek 16.c člena veljavnega zakona. Glede izraženih pomislekov sta minister za infrastrukturo in sekretarka na Ministrstvu za infrastrukturo pojasnila, da je predlog zakona res predvideval, da se delavcu, ki se odloči uveljaviti pravico do poklicne pokojnine in manjkajoča sredstva, ki jih mora zagotoviti Republika Slovenija za izplačevanje poklicne pokojnine za dokup pokojninske dobe poleg že sedaj veljavnega zmanjšanja za odpravnino,

zmanjšajo tudi za premijo oziroma denarno pomoč, izplačano za njegovo razrešitev.

Na podlagi opozoril ZPS pa so se izpostavljene pomanjkljivosti odpravile in izenačuje prejemnike premij. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicijskih strank, ni pa sprejel amandmaje Poslanske skupine Združene levice k 2. členu. Nato je glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Novelo Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije v Poslanski skupini Združena levica podpiramo. Če so to res zadnje spremembe in dopolnitve zakona – doslej je bil noveliran že petkrat – bodo del zaključka zgodbe rudarstva v Zasavju, ki je hkrati zaključek neke precej širše zgodbe.

Komunistični rudarji so se leta 1924 spopadli s fašističnimi orjunaši, kar je bil eden prvih primerov boja proti fašizmu pri nas. Trboveljska premogokopna družba v času medvojnne Jugoslavije ni bila le največje podjetje na območju Slovenije, ampak celotne Jugoslavije. Leta 1958 so trboveljski rudarji izpeljali prvo stavko v socialistični Jugoslaviji. Skratka, gre za zgodbo državnega in tudi širšega pomena, zato mora biti zaključek primerno spoštljiv. Vendar vsebina različice novele, ki jo je Vlada v parlamentarno obravnavo poslala prvotno, takšnega spoštovanja ne kaže. Tu merimo predvsem na poizkus, da bi sedaj že nekdanjim rudarjem poklicno pokojnino zmanjšali še za premijo, ki so jo prejeli, da bi lahko rešili svoj eksistenčni položaj. To bi bilo seveda problematično zaradi retroaktivnosti in zaradi neupravičene delitve na tiste nekdanje zaposlene, ki so se samozaposlili ali pa so prejeli dokupninsko pomoč delavcu kmetu, pa tudi zato, ker bi še dodatno poslabšalo socialni položaj nekdanjih zaposlenih v RTH. Razloga, zakaj si je Vlada za tarčo vzela skupino okoli 43 bivših rudarjev, v Poslanski skupini Združena levica ne poznamo, nas pa veseli, da so kasneje, ko smo vložili amandma, ki bi to krivico preprečil, svojo napako priznali z vložitvijo svojega amandmaja s podobno vsebino.

Bi pa ob tej priložnosti želela izpostaviti še nekaj. Zasavka tla so izčrpana in socialni položaj preostalih rudarjev je gotovo treba rešiti, zato tudi naša podpora tej noveli. Vendar je nedopustno, da način zapiranja RTH ne diktirajo interesi zaposlenih in širšega okolja, v katerem je bil RTH še eden redkih preostalih velikih zaposlovalcev. Kot so poleti poročale Finance,

je v Trbovljah namreč že Grčija. Stopnja registrirane brezposelnosti je tam julija letos znašala kar 20,5 % ali skoraj 2-krat več od nacionalnega povprečja. Namesto tega pa način zapiranja RTH diktirajo interesi bank, s katerimi je bil sklenjen načrt finančnega prestrukturiranja in ki so si, kot opozarja tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, kot garancijo za terjatve vzele stanovanja, v katerih živijo socialno najšibkejši. Zapiranje RTH moramo torej vzeti predvsem kot učno lekcijo življenja v družbi, ki na vse svoje probleme gleda le skozi očala računovodje, vendar kot vemo socialisti, nekatere stvari, kot so človeška življenja in spoštovanja zgodovine, pač niso naprodaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanski demokrati, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Zakon o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije je bil samo v lanskem letu noveliran kar dvakrat, obakrat zaradi izpolnitve zavez kadrovske-socialnega programa. Določeni so bili posebni pogoji za pridobitev poklicne pokojnine. Razlog za ponovno spremembo zakona je, kot navaja sam minister za infrastrukturo, ugotovitev, da obstoječa ureditev ni bila dovolj natančno razdelana in da so se nekatere pravice zavarovancev celo podvajale. Skoraj bi si upal trditi, da se norčujete iz nas, poslancev in še bolj iz zasavskih rudarjev. Gre torej za žalostno zgodbo in ta zgodba bi morala tukaj v Državnem zboru, kljub temu da je izjemno čist, dvigniti veliko prahu.

V Novi Sloveniji smo bili že pri sprejemanju spremembe v letu 2014 skeptični do ocenjene višine sredstev, ki naj bi jih iz državnega proračuna dodatno namenili za reševanje pereče okoljske in gospodarske problematike Zasavja in s tem blažili posledice zapiranja rudnika. Vlada je takrat zgolj ugibala, da bo potrebovala od 6,9 milijonov evrov do 12,05 milijonov evrov.

Ob tem se kar samo poraja vprašanje, zakaj vprašanje poklicnih pokojnin za posamezne kategorije težko zaposljivih starejših delavcev s specifično izobrazbo Vlada rešuje le po korakih in še to le zaradi sporazuma o prestrukturiranju terjatev z bankami upnicami. Z njimi se je namreč Rudnik Trbovlje-Hrastnik zavezal, da bo do konca letošnjega leta zmanjšal število zaposlenih s 130 na 30 ter da bo skoraj 15-milijonski dolg do bank delno poplačal letos v višini 14 %, preostalo pa do leta 2018. Ker očitno država tega ne zmore drugače, enostavno predlaga varčevanje na ramenih rudarjev. S tem spremenjenim poklicnim upokojevanjem naj bi Rudnik Trbovlje-Hrastnik

privarčeval od 4,4 do 6,2 milijona evrov, s tem pa zaenkrat izpolnil svoje obveznosti do bank. Pa poglejmo še drugo plat zgodbe. Revizija poslovanja rudnika je v lanskem letu razkrila, da stroški nadzornikov predstavljajo kar 60 % izgube na zapiranih delih. Ja, prav ste slišali, 60 %! Skupina RTH je lani z zapiralnimi deli ustvarila 467 tisoč evrov čiste izgube, sejnine in nagrade pa so znašale kar 108 % več kot v letu 2013. Glede na ta žalostna dejstva res ne moremo govoriti o reševanju problematike Zasavja in o blaženju socialnih stisk rudarjev, temveč zgolj o reševanju bank upnic, ki bodo v najslabšem primeru poplačane tudi s prodajo premoženja več kot stotih stanovanj, v katerih živijo socialno ogroženi. Po eni strani torej varčevanje pri rudarjih in na drugi strani nagrajevanje nadzornikov, ki so odgovorni za današnje stanje v rudniku.

V Novi Sloveniji se zavedamo, da je treba vse postopke zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik, vključno z ekološko prostorsko sanacijo izvesti do konca podaljšanega roka, torej do 31. 12. 2018. Zavedamo se tudi, da je število zaposlenih treba zmanjšati, vendar ne za vsako ceno. Odpoved pogodb o zaposlitvi zaposlenim, ki sodijo v kategorijo zaščitene delavcev, je tako skrajni ukrep in pomeni celo odmik od sistemske ureditve v Zakonu o delovnih razmerjih, da ob upoštevanju vseh ostalih dejstev ne moremo govoriti o reševanju ljudi in tudi o njihovi zagotovljeni socialni varnosti ne.

V Poslanski skupini Nove Slovenije predloga zakona ne bomo podprli, prav tako pa mu tudi ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije je, kot je opozoril predstavnik Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, šesti, odkar imamo zakon. Bistvo zakona je, da se delavcem rudnika v zapiranju omogoči, da se upokojijo preko sistema poklicnega upokojevanja. Z zakonom so bili predvideni pogoji, ki so to upokojevanje omogočali.

V razpravi, ki smo jo opravili na pristojnem delovnem telesu, je minister izpostavil podvajanje pravic, kar naj bi predstavljalo razlog, da zakon ponovno, kot že rečeno, šestič noveliramo. Tako naj bi po besedah ministra današnja novela nejasnosti v povezavi z izvajanjem zakona ter podvajanje nekaterih pravic odpravila. Na novo se določa vrstni red pravic, ki se upoštevajo pri izračunu višine primanjkljaja sredstev za posamezno pravico. Določeno je tudi, na kakšen način lahko zavarovanec razpolaga s presežkom sredstev na svojem osebni računu kot tudi pravila za

ravnanje s sredstvi, ki jih Republika Slovenija plača na denarni račun Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Določa se, da lahko upravičenec uveljavi pravico do prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko invalidsko zavarovanje na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ob poklicni upokojitvi pa še dokup pokojninske dobe za razliko do 40 let pokojninske dobe. Prav tako so tudi pravila za izvedbo dokupa pokojninske dobe z namenom, da bo zavarovancu zagotovljena ustrezna odmera starostne pokojnine. Ker je Rudnik Trbovlje-Hrastnik v zapiranju, se lahko zaposlenemu v rudniku, ki izpolni minimalne pogoje za pridobitev pravice do poklicne pokojnine, pogodba o zaposlitvi odpove.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev podpiramo cilje, ki se jih z zakonom zasleduje. Na Odboru za infrastrukturo smo izpostavili vprašanje enakosti obravnave rudarjev, ki bodo po tem zakonu obravnavani. Na isti dilemo so opozorili tudi predstavniki Državnega sveta. Iskreno, še vedno nismo popolnoma prepričani, vam pa verjamemo na besedo, da bodo vsi rudarji ob začetku uveljavitve tega zakona in po uveljavitvi vaše novele enako obravnavani, predvsem pa, da bodo imeli enake pravice.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo novelo Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije prvenstveno določa načine, roke in vire financiranja za izvedbo programa postopnega zapiranja družbe RDH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik d. o. o. Predlog zakona predvideva uvedbo kadrovsko-socialnega programa za pre zaposlovanje presežnih delavcev in poklicno upokojevanje pod olajšanimi pogoji. Določa se pogoj za pridobitev poklicne pokojnine ter po potrebi dokup pokojninske dobe, hkrati se izenačuje pogoj za pridobitev pravice do poklicne pokojnine za posamezne kategorije zaposlenih v javnem podjetju Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d. o. o., natančneje se določa tudi možnosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi ob izpolnitvi pogojev za poklicno pokojnino.

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona predstavljajo pravno podlago za sofinanciranje sredstev za izplačevanja poklicne pokojnine v primeru, da sredstva na računu zavarovancev ne zadoščajo za pokritje te obveznosti. V noveli zakona se tudi določa sprememba, ki bo delodajalcu omogočala, da zaposlenemu, ki

izpolni minimalne pogoje za pridobitev pravice do poklicne pokojnine, lahko odpove pogodbo o zaposlitvi. Istočasno se ureja tudi odpuščanje delavcev, ki sodijo v kategorijo zaščitnih delavcev.

Sprejetje predloga zakona bo omogočilo izvedbo programa postopnega zapiranja RTH za obdobje 2013–2018, ki je bil sprejet na Vladi Republike Slovenije 16. aprila 2014 in je v skladu z načelom finančnega prestrukturiranja, ki ga je družba pripravila na podlagi zahtev bank upnic.

Predlagatelj zakona se pri pripravi vsebine ter rešitev zakona usklajeval s predstavnikom sindikata RTH, prav tako pa je besedilo zakona obravnaval Ekonomsko-socialni svet.

V Poslanski skupini SMC bomo iz navedenih razlogov Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije podprli tudi z amandmaji, ki pa so bili vloženi na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe in ne drugih strank. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Cenjeni kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnega prestrukturiranja regije. Predlagana sprememba zakona je že šesta po dveh letih. Zakon predvideva kadrovsko-socialni program, ki omogoča prezaposlovanje presežnih delavcev in njihovo poklicno upokojitve pod posebnimi pogoji. Z novelo zakona se med drugimi odpravljajo tudi nekatera nejasnosti pri izvajanju zakona.

V poslanski skupini pa tudi opozarjamo glede nedorečenosti predlaganih rešitev, ki pa so posledica nenehnega spreminjanja omenjenega zakona. Popravki 2. člena so tudi na nekaterih mestih nepregledni in nerazumljivi.

Ker je predlog zakona pomemben za to regijo, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganim spremembi zakona ne bomo nasprotovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojeencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovani kolegice in kolegi!

Danes že devetič, če se ne motim, obravnavamo predlog novele Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije. Le-ta v osnovi določa izvedbo programa postopnega

zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik in predvideva kadrovsko-socialni program, ki omogoča prezaposlovanje presežnih delavcev in njihovo poklicno upokojevanje pod posebnimi pogoji.

Gre za predlog zakona, ki ob skoraj vsakem noveliranju na noge dvigne velik del Zasavja, saj jih popolnoma upravičeno skrbi, da se bodo prebivalcem te regije vzele še kakšne pravice ali sredstva, ki bi jim olajšale socialno stisko. Tudi ta novela je seveda pričakovano prinesla nekaj razburjenja, saj se s to novelo zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev predlaga, da se delavcu, ki uveljavlja pravico do poklicne upokojitve, manjkajoča sredstva, ki jih zagotavlja Republika Slovenija za izplačevanje poklicne pokojnine in prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko zavarovanje ali dokup pokojninske dobe, zmanjšajo tako z odpravnino, ki jo je prejel ob prenehanju zaposlitve, kot tudi za premijo oziroma denarno pomoč ob samozaposlitvi oziroma kot dokupninska pomoč delavcu kmetu.

Za nas v poslanski skupini in meni osebno je najpomembnejše, da je za socialno varstvo še zadnjih stotih rudarjev poskrbljeno na najboljši mogoč način, kot se v trenutni situaciji sploh zanje da poskrbeti. Obenem pa smo v naši poslanski skupini pomirjeni, da se z novelo zakona nikakor ne posega v potrebna sredstva za sanacijo degradiranih rudarskih površin, kar pomeni, da bo tudi v letih 2016 in 2017 ter po trdnih zagotovilih ministrstva tudi v letu 2018 na voljo toliko finančnih sredstev za sanacijo, kot jih predvideva veljavni zakon.

Predlog zakona bomo v poslanski skupini podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, predsednik.

S predlogom zakona se zasleduje cilj dokončanje zapiralnih del v Rudniku Trbovlje-Hrastnik, vključno z možnostjo doslednega izvajanja kadrovsko-socialnega programa. Gre za to, da se z zakonom poskuša reševati problematiko presežnih delavcev, ki sodijo v kategorijo zaščitnih delavcev, in sicer v dinamiki oziroma na način, kot to določa spremenjeni program postopnega zapiranja RTH za obdobje 2013–2018 in načrt finančnega prestrukturiranja. Družba RTH v tem trenutku zaostaja z načrtom zapiranja delovnih mest, kar ji dodatno povzroča likvidnostne težave in lahko ogrozi njeno poslovanje do te mere, da bi upniki morda predlagali celo uvedbo stečaja. Slednje bi bila najslabša možnost za vse, zato je ta scenarij treba preprečiti.

V predhodno sprejetih rešitvah zakona so bili določeni posebni pogoji za pridobitev poklicne pokojnine, pri čemer obstoječa ureditev vendarle ni bila dovolj natančno razdelana in so se nekatere pravice za zavarovance tudi podvajale,

kar pa se s predlogom sprememb tega zakona odpravlja.

Celotno financiranje omenjenih ukrepov v družbi RTH poteka kot potrjena državna pomoč. Ukrepi, ki jih je Republika Slovenija priglasila Evropski komisiji, namreč določajo, da bodo jamski objekti zaprti do konca leta 2015, izvršena ekološka sanacija pa do leta 2018, ko je treba postopno zaključiti tudi s preostalimi zaposlitvami. Družba RTH bi morala v letu 2015 število zaposlenih zmanjšati na 30, zato je v ta namen treba sprejeti predlagani zakon. Trenutno ima družba RTH med zaposlenimi približno 50 % delavcev, ki so zakonsko zaščiteni pred odpuščanjem, zato se v zakonu predvideva možnost odpovedi pogodbe, vendar izključno za tiste zaposlene, ki izpolnjujejo pogoje za prejetje poklicne pokojnine. To resda pomeni odstop od sistemske ureditve, ki jo določa 114. člen Zakona o delovnih razmerjih, vendar gre v teh primerih za izrazito specifično situacijo, ki pa ne sme postati splošna praksa ali celo model reševanja presežnih delavcev. Res pa je tudi, da se s to rešitvijo zasleduje temeljni cilj, da se vsem delavcem zagotavlja vsaj minimalni standard socialne varnosti.

Prav tako moramo biti pozorni na dana opozorila sindikatov in zaposlenih v družbi RTH, ki že dlje časa opozarjajo na težave pri samem izvajanju zakona. Gre zlasti za pokrivanje obveznosti države iz naslova poklicnih pokojnin in plačevanja premij. V predhodnih razpravah so bila dana tudi resna opozorila, da se s predlaganimi zakonskimi rešitvami uvaja razlikovanje pri obsegu pravic tistih presežnih delavcev, ki so se poklicno upokojili ali samozaposlili pred uveljavitvijo tega zakona, in tistimi, ki bodo to storili po uveljavitvi tega zakona, v škodo slednjih. S sprejetjem amandmaja koalicijskih poslanskih skupin na seji matičnega delovnega telesa smo odpravili tudi to razlikovanje in po jasnih zagotovilih ministra bodo pogoji za vse delavce v družbi RTH enaki tudi po uveljavitvi tega zakona.

Socialni demokrati bomo predlog novele Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili jutri, 21. 10. 2015, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU, redni postopek.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemenu Grebensku.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Najlepša hvala.

Pred vami je predlog novele Zakona o železniškem prometu. Predlagane spremembe in dopolnitve zajema prenos določil Direktive o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega omrežja v slovenski pravni red, prenos bistvenih funkcij upravljavca infrastrukture, povezanih z voznim redom, dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine z Javne agencije za železniški promet na upravljavca javne železniške infrastrukture, podjetje SŽ – Infrastruktura, določitev pristojnega organa za izvajanje uredbe o skupni varnostni metodi za nadzor, ki ga izvajajo nacionalni varnostni organi po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila, ki je Javna agencija za železniški promet. Vsebina predlaganih sprememb se podrobneje nanaša na opredelitev neodvisnosti upravljavca javne železniške infrastrukture, opredelitev neodvisnosti prevoznikov, opredelitev nalog, povezanih s svojim delom, o katerih prevozniki odločajo samostojno, vsebinsko in postopkovno opredelitev pogodbe za izvajanje javne gospodarske službe vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa, ki se po novi določilih sklepa za obdobje petih let, opredelitev bistvenih funkcij upravljavca, ki morajo biti povsem ločene od prevoznika, in so dodeljevanje vlakovnih poti ter določanje in pobiranje uporabnine, prenos nalog, povezanih z voznim redom ter dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine, z Javne agencije za železniški promet na podjetje SŽ – Infrastruktura, opredelitev elektronskega postopka za dodeljevanje vlakovnih poti od vloge do dodelitve, opredelitev namena uporabe uporabnine, opredelitev spodbud in režima učinkovitosti, opredelitev čezmejnih sporazumov, opredelitev spremljanja razvoja trga železniških storitev in organov, ki ga izvajajo, spremenjena in dopolnjena opredelitev regulatornega organa, podrobna opredelitev nalog varnostnega organa po posameznih delovnih področjih.

Predlog v delu, ki se nanaša na prenos nalog, povezanih z vlakovnimi potmi, uporabnino in voznih redov, z Javne agencije za železniški promet na infrastrukturnega upravljavca, je bil detajlno prediskutiran in usklajen tudi s predstavniki Evropske komisije glede določil o zagotavljanju neodvisnosti upravljavca prevoznikov. V gradivu je navedeno, da s prenosom določil Direktive o vzpostavitvi enotnega železniškega območja zamujamo, ker je njen rok za prenos potekel 16. junija 2015. Do zamude je prišlo zaradi dolgotrajnega resorskega in medresorskega usklajevanja,

kakor tudi zaradi usklajevanja ustreznih rešitev z Evropsko komisijo.

Sam obseg sprememb in dopolnitev zajema več kot tretjino členov osnovnega zakona, zato bi po pravih nomotehnikah morali pripraviti nov zakon, vendar se nismo odločili za takšno rešitev iz sledečega razloga. Na nivoju EU je v zaključni fazi sprejema tako imenovane četrti železniški sveženj, s katerim bo železniška zakonodaja Unije v celoti prenovljena. Pričakovati je, da bodo temeljni akti, ki zajemajo direktivo o interoperabilnosti in varnosti ter uredbo o Evropski železniški agenciji objavljeni do konca letošnjega leta. Na podlagi teh aktov pa bomo na Ministrstvu za infrastrukturo ob sodelovanju vseh akterjev na železniškem področju v Sloveniji pripravili predloge novih zakonov o železniškem prometu in varnosti v železniškem prometu.

Na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora predlagamo, da se na isti seji opravi tretja obravnava predlaganega zakona. Najlepša hvala za pozornost.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 13. seji dne 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Slovenskih železnic – Infrastruktura, d. o. o., in Zakonodajno-pravne službe.

V dopolnilni obrazložitvi predloga zakona je minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič poudaril, da je glavni namen predloga zakona implementacija Direktive 2012/34/EU o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja, katere določila bi že morala biti prenesena v slovenski pravni red do 16. junija 2015. Izpostavil je, da predlog zakona predstavlja prenos zlasti bistvenih funkcij upravljavca infrastrukture, ki so povezane z voznim redom, dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine z Javne agencije Republike Slovenije za železniški promet na upravljavca javne železniške infrastrukture, in sicer na podjetje Slovenske železnice – Infrastruktura, d. o. o. Poleg tega se ureja tudi določitev Agencije za železniški promet kot pristojnega organa za izvajanje uredbe o skupni varnosti in metodi za nadzor, ki ga izvajajo nacionalni varnostni organi po izdaji

varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila. Izmed pglavitnih rešitev je bila podana tudi opredelitev neodvisnosti upravljavcev infrastrukture ter opredelitev neodvisnosti prevoznikov.

Minister je izpostavil še vsebinsko in postopkovno opredelitev pogodbe za izvajanje javne gospodarske službe vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa, ki se po novih določilih sklepa za obdobje petih let, ter opredelitev bistvenih funkcij upravljavca, ki morajo biti povsem ločene od prevoznika, to sta dodeljevanje vlakovnih poti in pobiranje uporabnine.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izpostavila, da je ZPS podala nekatere pripombe tudi k posameznim členom, ki pa so bili v pretežni meri upoštewane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

Predstavnik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predlog zakona podpira.

V razpravi je bilo izpostavljeno vprašanje, ali se z implementacijo direktive odpira pot za liberalizacijo nacionalnega trga železniških storitev, zlasti z vidika zagotavljanja gospodarske javne službe potniškega prometa. Minister za infrastrukturo je poudaril, da implementacija direktive predstavlja izključno ločitev upravljavca železniške infrastrukture od prevoznikov, izpostavil je, da obstaja predlog Evropske komisije, po katerem naj bi se trg potniškega prometa liberaliziral na način, da bi se izvajanje gospodarske javne službe podeljevalo na razpisu. Omenjeni predlog je še v pripravi, Slovenija kot majhen trg pa se v zvezi s tem predlogom zavzema, da se ji dopusti možnost podelitve izvajanja gospodarske javne službe neposredno, kot je to urejeno zdaj.

Glede pozitivnih učinkov, ki jih je mogoče pričakovati z implementacijo direktive v slovenski pravni red, so bili na seji izpostavljeni: uvedba elektronskega vlaganja zahtev za vlakovno pot, ki bo za prevoznike skrajšala čas za dodelitev vlakovne poti, v primeru elektronske vloge taksa več ne bo zaračunana, kar bo prevoznikom znižalo tudi stroške, zaradi prenosa nalog z AŽP na Slovenske železnice – Infrastruktura je mogoče pričakovati tudi nekoliko večjo učinkovitost, saj so na Slovenskih železnicah – Infrastruktura v primerjavi z Agencijo za železniški promet neposredno vpeti v železniški sistem, kar lahko pripomore k hitrejšemu opravljanju nalog, ki jim jih dodeljuje novela zakona.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2., 3., 8., 9., 10., 13., 16., 18., 20., 21., 22., 24., 25. in 34. členu. V skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora pa je glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel. Hvala.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališče poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Spet imamo pred seboj predlog zakona, ki ga moramo sprejeti, saj smo že julija letos dobili uradni opomin Evropske komisije, ker svoje naloge nismo opravili. Spet zamujamo. Direktiva o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja bi morala biti v slovenski pravni red prenesena do 16. junija letos. In spet je edini razlog sprejemanja novele Zakona o železniškem prometu zgolj implementacija uredbe oziroma direktive in še ta je zelo slabo izvedena, saj gre v velikem delu le za dobesedni prevod in ne za vsebinsko prilagoditev določb naši nacionalni zakonodaji. Zaradi tega se spreminja skoraj vsak člen zakona, ki je postal popolnoma nepregleden in nejasen. Ministrstvo za infrastrukturo sicer pojasnjuje, da bodo pripravili nov zakon takoj, ko bo na nivoju Evropske unije sprejet četrti železniški sveženj, ki bo v celoti prenovil področje evropske železniške zakonodaje na varnostnem, prometnem in infrastrukturnem področju.

V Novi Sloveniji se zavedamo, da so nekatere spremembe današnje novele dobrodošle. Prenos bistvenih funkcij upravljavca infrastrukture, ki so povezane z voznim redom, dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem pristojbine z Javne agencije Republike Slovenije za železniški promet na upravljavca javne železniške infrastrukture, to je na Slovenske železnice – Infrastruktura, d. o. o. Neodvisnost upravljavcev infrastrukture in neodvisnost prevoznikov sta ključnega pomena. Tudi sklepanje pogodb za izvajanje javne gospodarske službe, vzdrževanje javne železniške infrastrukture in vodenje prometa za obdobje petih let je dobrodošlo. Glede na majhnost slovenskega trga je namreč ravno način podelitve izvajanja te javne službe bistvenega pomena; z javnim razpisom ali brez njega, kot imamo urejeno sedaj. Potniški promet ne sme postati predmet tehtanja različnih interesov.

Kaj torej pomeni današnja implementacija direktive, katere pozitivne učinke prinaša? Pravzaprav nobenih revolucionarnih oziroma takšnih, ki bi bistveno posegali v drobno slovenskega železniškega prometa. Elektronsko vlaganje zahtev za vlakovno pot brez plačila upravne takse ali namenitev uporabnine, ki jo prevoznik plačuje upravljavcu za uporabo javne železniške infrastrukture, kritje stroškov izvajanja dejavnosti upravljavca namesto sedanjemu vzdrževanju železniške infrastrukture so le drobtinice, ki v primerjavi s sedanjo zakonsko ureditvijo ne prinašajo kaj bistvenega.

V Novi Sloveniji bomo predlog zakona podprli le iz razloga nuje, ker bi sicer uradnemu

opominu sledil postopek za izrek kazni. Lahko bi rekli, da Vlada s takšnimi postopki izsiljuje. Izgovor, da je šlo za dolgotrajno medresorsko usklajevanje in še za dodatno usklajevanje s predstavniki Evropske komisije, je odveč.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovani državni sekretar mag. Klemen Grebenšek s sodelavci, spoštovani poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu podprli, ker novela zakona odpravlja pomanjkljivosti iz sodbe Sodišča Evropske unije z dnem 11. junija 2013, ki Sloveniji očita neizvajanje predmetnih direktiv. Usklajuje se slovenski pravni red z evropskim pravnim redom preko prenosa določil Direktive 2012/34 Evropskega parlamenta in Sveta, ki predstavlja prenovo treh predhodnih direktiv in njihovih sprememb z določenimi novostmi oziroma spremembami, ki se nanašajo na delovanje regulatornih, varnostnih in tudi licenčnih organov na področju železniškega prometa.

Usklajuje se medsebojno sodelovanje kakor tudi mednarodno sodelovanje z istimi organi drugih držav članic EU. Ključni razlog za našo podporo predlogu zakona je opredelitev neodvisnosti upravljavca javne železniške infrastrukture, regulatornega in varnostnega organa, prevoznikov ter inšpekcijskega in prekrškovnega organa. Bistvene funkcije upravljavca morajo biti predvsem ločene od prevoznika, predvsem pa dodeljevanje vlakovnih poti ter določanje in pobiranje uporabnine.

Vzpostavlja se enotno evropsko železniško območje ter nediskriminatorska obravnava vseh prevoznikov. Naša odločitev je sledila tudi dejstvu, da ponuja novela zakona pravno podlago za vzpostavitev elektronskega postopka za dodeljevanje vlakovnih poti, specifikacijo namena uporabnine, vpeljavo spodbud in režima učinkovitosti za upravljavca in prevoznike ter spremljanje razvoja trga železniških storitev in organov, ki ga izvajajo. Predlog zakona je usklajen na vseh ravneh, predvsem pa s ključnimi deležniki, kot so Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije kot varnostni organ, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije kot regulatorni organ, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo kot inšpekcijski in prekrškovni organ ter Slovenskimi železnicami – Infrastruktura, d. o. o., kot upravljavec infrastrukture.

Prav tako je predlog zakona dopolnjen z amandmaji koalicije in s predlogi Zakonodajno-pravne službe, podpira pa ga tudi komisija

Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, predstavniki ministrstva, kolege in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu. Pri obravnavnem predlogu zakona gre v veliki meri za uskladitev Zakona o železniškem prometu z zahtevami direktiv Evropske unije. Gre za precej zahtevne in obsežne prilagoditve zakona. Zato te prilagoditve in uskladitve niso bile enostavne in so trajale kar nekaj časa, so bile pa nujne, da se izognemo plačevanju kazni in zagotavljanju interoperabilnosti našega sistema.

Pri predlaganih spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu gre za prenos določila Direktive 2013/34 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega omrežja v slovenski pravni red. Prenašajo se vse bistvene funkcije upravljavca infrastrukture, ki so povezane tako z voznim redom, dodelovanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine, z Javne agencije za železniški promet pa se na upravljavce javne železniške infrastrukture prenaša, in to na podjetje Slovenske železnice – Infrastruktura.

V predlogu zakona se ureja tudi določitev pristojnega organa za izvajanje Uredbe 1077/2012 o skupni varnosti in metodah za nadzor, ki ga izvaja nacionalni varnostni organi po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila. Te naloge izvaja Javna agencija za železniški promet, vsebina predlaganih sprememb pa se nanaša na opredelitve neodvisnosti upravljavca javne železniške infrastrukture, opredelitve neodvisnosti prevoznikov, opredelitve nalog, povezanih s svojim delom, o katerih prevozniki odločajo samostojno, na vsebinsko in postopkovno opredelitve pogodbe za izvajanje javne gospodarske službe, na vzdrževanje javne železniške infrastrukture in vodenje prometa, ki se po novih določilih sklepa za obdobje 5 let.

Gre tudi za opredelitev bistvenih funkcij upravljavca, ki morajo biti povsem ločene od prevoznika, te funkcije so dodeljevanje vlakovnih poti ter določanje in pobiranje uporabnine.

Omeniti je treba, da s prenosom Direktive 2012/34 že zamujamo, saj bi jo morali v naš pravni red prenesti do letošnjega 16. junija, ko je potekel rok. Postopek se še ni zaključil zaradi dolgotrajnega medresorskega usklajevanja in naknadnega usklajevanja oziroma posvetovanja z Evropsko komisijo o določilih, ki se nanaša na zagotavljanje neodvisnosti infrastrukturnega upravljavca od prevoznikov. Predlog novele zakona je sedaj usklajen in odpravlja vse dosedanje neuskklajenosti, zato v Poslanski

skupini Slovenske demokratske stranke predlogu zakona ne nasprotujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovani poslanke in poslanci!

Predlog novele Zakona o železniškem prometu je tretji iz paketa prenosa evropskih direktiv v slovenski pravni red. Gre za prenos Direktive o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja, ki bi morala biti prenesena do 16. junija 2015, kar pomeni, da tudi v tem primeru s prenosom direktive zamujamo. Direktiva predstavlja prenovu treh predhodnih direktiv z določenimi novostmi oziroma spremembami, ki se nanašajo na delovanje regulatornih, varnostnih in licenčnih organov na področju železniškega prometa ter njihovo medsebojno sodelovanje in mednarodno sodelovanje z istimi organi drugih držav članic Evropske unije. Naj na kratko naštejemo nekaj pglavitnih rešitev. Opredeljuje se neodvisnost upravljavca javne železniške infrastrukture, ki mora imeti nadzorni svet, in neodvisnost prevoznikov, torej neodvisno razpolaganje s premoženjem, proračunom in računovodstvom, ki je ločeno od države, določajo pa se tudi naloge, v katerih prevozniki odločajo samostojno.

Predlog zakona opredeljuje tudi vsebinsko in postopkovno določitev pogodbe za izvajanje javne gospodarske službe, vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenje prometa, ki se bo po novem sklepala za obdobje petih let. Določajo se tudi bistvene funkcije upravljavca, kot na primer dodeljevanja vlakovnih poti ter določanje in pobiranje uporabnine, ki morajo biti povsem ločene od prevoznika. Drugih rešitev ne bom ponavljala, saj jih je predstavil državni sekretar. Predlog novele pa kljub temu ali prav zaradi tega s prenosom direktive prinaša kar nekaj novosti, zaradi katerih je bila sama priprava predloge novele precej zahtevna.

Besedilo novele je zelo obsežno in presega normative noveliranja veljavnih zakonov, na kar smo opozorili tudi v Poslanski skupini Desus ter predlagali celovito spremembo tega zakona. Minister nam je pojasnil, da bo ministrstvo pristopilo k prenovi zakona po sprejetju četrtega železniškega svežnja predpisov, ki ureja področje interoperabilnosti, varnosti, odpiranje trga železniških storitev in delo Evropske železniške agencije. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus predlog novele podpiramo. Predlog novele podpirata tudi Agencija za železniški promet in Slovenske železnice – Infrastruktura, d. o. o., ki se ju predlog sprememb pravzaprav najbolj dotika, saj se upravljavcu določajo bistvene funkcije, kot so

dodeljevanje vlakovnih poti, zaračunavanje uporabnine ter, kot že omenjeno, določa petletna pogodba za izvajanje javne gospodarske službe, vzdrževanja, javne železniške infrastrukture in vodenje prometa. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemec.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Še v zadnje hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli predlog sprememb in dopolnitev Zakona o železniškem prometu. Poudariti velja, da gre za vsebinsko zelo pomembno novelo zakona, ki jo narekuje prenos Direktive o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega omrežja v slovenski pravni red. Nova zakonska ureditev tako določa prenos bistvenih funkcij upravljanja z železniško infrastrukturo, povezanih z voznim redom, dodeljevanjem vlakovnih poti ter zaračunavanjem uporabnine z Javne agencije za železniški promet na upravljavca javne železniške infrastrukture, to je na podjetje Slovenske železnice – Infrastruktura. Za pobrano uporabnino bo veljalo, da je njena poraba namensko določena za kritje stroškov izvajanja dejavnosti upravljavca, torej se ta denar ne bo smel prelivati drugam. Z zakonom se natančno opredeljuje tudi neodvisnost funkcij upravljavca javne železniške infrastrukture od prevoznika. V tem delu so bile zakonske rešitve še posebej preverjene tudi pri Evropski komisiji, predvsem zato da se omenjena direktiva pravilno implementira in da se izognemo morebitnim novim postopkom pred sodiščem zaradi očitkov o kršitvi pravil prostega pretoka storitev oziroma pravil nedopustnega oviranja konkurence na trgu.

Zakon določa tudi, da prevoznik neodvisno od države razpolaga s svojim premoženjem, proračunom in računovodstvom, kar pomeni, da velja za strog evropski režim glede morebitnega dodeljevanja pomoči države. Določeno je tudi, da prevoznik samostojno določa svojo notranjo organiziranost, nadzorovanje dobave, trženje storitev in podobno.

Prav tako pa se z zakonom zelo natančno opredeljuje naloge regulatornega organa, torej Agencije za komunikacijska omrežja in storitve, kjer so opredeljene konkretne prepovedi interesnih povezav med osebjem organa in drugimi deležniki na železniškem trgu. Tudi naloge pristojnega organa za izvajanje Uredbe o skupni varnostni metodi za nadzor so natančno določene in jih izvaja Javna agencija za železniški promet kot nacionalni varnostni organ. Zakon prinaša še nekatere druge spremembe kot ureditev elektronskega postopka za dodeljevanje vlakovnih poti, opredelitev spodbud in režima učinkovitosti za upravljavca oziroma prevoznika in natančno ureditev pogodb za

izvajanje javne gospodarske službe, vzdrževanje javne železniške infrastrukture in vodenje prometa, ki se po novih določilih sklepa za obdobje petih let.

Na koncu bi želel še poudariti, da je na ravni EU tako rekoč pred vrati sprejetje novega svežnja železniške zakonodaje. Med drugim je že in še bo izpostavljeno tudi vprašanje izvajanja storitev potniškega prometa kot gospodarske javne službe in z njo povezane morebitne liberalizacija na tem področju.

Socialni demokrati podpiramo stališče Slovenije, da se naši državi in nam podobno majhnim državam dopusti možnost neposredne podelitve izvajanja te gospodarske javne službe brez obveznega javnega razpisa, saj celoten slovenski potniški promet predstavlja praktično neznaten delež potniškega prometa na celotnem evropskem trgu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani zbor, spoštovana izvršilna oblast!

V Združeni levici predloga novele zakona ne bomo podprli. Ne zato, ker bi bile vse vsebinske spremembe zakona, ki jih novela predvideva, apriorno slabe. Strinjamo se tudi, da upravljanje s slovensko železniško infrastrukturo in opravljanje železniških storitev gotovo potrebuje v določeni meri reorganizacijo. Zakon je za Združeno levico nesprejemljiv iz dveh razlogov. Eden je splošna usmeritev, druga je pa seveda kršenje osnovnih motehničnih smernic.

Bom začel s temi. Zakon ima podobne motehnične probleme kot na primer novela Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti, ki smo jo pred časom obravnavali. Takrat se je Zakonodajno-pravna služba obregnila ob dejstvo, da novela spreminja dve tretjini osnovnega zakona. Novela tega zakona, ki ga danes obravnavamo, pa je že enako obsežna kot osnovni zakon. Prav tako gre, kot tudi opozarjata dami iz Zakonodajno-pravne službe, za skoraj dobeseden prenos direktive v zakon.

To je v prvotni različici, ker je imela Zakonodajno-pravna služba pripombe h kar 13 od skupno 41 členov novele, ustvarilo vrsto nekonsistentnosti in nejasnosti. Novela spreminja tudi Zakon o varnosti v železniškem prometu v enem delu, kar dela še večjo zmedo. Nič manj problematičen ni splošna usmeritev novele, lahko jo povzamem v dveh besedah: liberalizacija in privatizacija. Liberalizacija trga železniških storitev ni toliko razvidna iz utemeljitve novele predlagatelja, je pa jasno izraženo stališču Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Gre za ločitev upravljanja z železniško infrastrukturo od opravljanja železniške storitve, pri čemer naj bi železniška infrastruktura ostala pod nadzorom

države, trg storitev pa naj bi se odprl za vse prevoznike pod enakimi pogoji, kot se to običajno reče.

Morda se večini v Državnem zboru to ne zdi tako zelo problematično, vendar pa to lahko v tako majhni državi, kot je Slovenija, vodi v ogrožanje izvajanja gospodarske javne službe potniškega železniškega prometa, kar je bilo že delno omenjeno predhodno.

Drugi cilj novele ostaja bolj impliciten. Gre za odprtje možnosti privatizacije prevozniškega dela Slovenskih železnic. O tem priča stališče predstavnika Vlade, predstavljeno na seji že omenjene komisije, v katerem je možnost privatizacije železniške infrastrukture izrecno zavrnil, češ da je četrti železniški sveženj ne predvideva, medtem ko je o možnosti privatizacije prevoznika molčal. Noveliranje tu na nek način eksplicitno delno deregulira določene poklice, na kar so nas opozorili določeni sindikati iz tega sektorja.

Sočasno bi pa rad rekel, ker nam je ostalo še nekaj časa, v petek bomo imeli razpravo o drugem tiru, upam, da ne bo splošna, splošnih razprav smo že v dvajsetih letih imeli dovolj, in v luči tega noveliranja kot v luči uvajanja še drugih zadev iz 4. svežnja je potreben seveda razmislek tega drugega tira nekoliko širše tudi kot vprašanje oziroma odgovor na vprašanje o gospodarskem interesu Slovenije, zlasti gospodarskem interesu Slovenije, ki ga bomo izvajali skozi Slovenske železnice, kolikor bodo te še slovenske.

Kot sem že rekel uvodoma, Združena levica tega noveliranja zakona ne bo podprla. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč Poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dnem 19. 10. 2015.

V razpravo dajem 21. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo.

Seveda so tudi razpravljavci že predhodno opozorili, da je bilo precej sprememb zakonodaje in – seveda, kdor dela tudi greši, če se malo pošalim – je prišlo do nomotehnične napake ali vladnega škrata, tako da smo morali vložiti amandma, ki ga tudi podpiramo.

Gre za vsebinsko manjši popravek 21. člena, ki se glasi: "Za izvajanje prevoznih storitev mora prevoznik pridobiti licenco. Licenca ne daje pravice dostopa do železniške infrastrukture." V obrazložitvi pri zapisu prvotnega amandmaja je prišlo do pomote pri navedbi številke stavka, ki ga bi bilo treba črtati, zato je treba zaradi vsebinske spremembe še enkrat napisati celo odstavek, iz katerega se jasno vidi, da je bil

črtan tretji stavek in ne drugi, kot je bilo pomotoma navedeno v amandmaju.

Iz teh razlogov bomo tudi mi ta amandma podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, 21. 10. 2015, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Glede na to, da seja Odbora za obrambo še poteka, boste o začetku izredne seje obveščeni.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 20. OKTOBRA 2015 OB 15.57 IN SE JE NADALJEVALA 21. OKTOBRA 2015 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora. Obveščeni sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak, gospa Iva Dimic, gospa Eva Irgl, gospa Jelka Godec, mag. Alenka Bratušek, mag. Mirjam Bon Klanjšček od 14. ure dalje, mag. Jana Jenko, mag. Matej Tonin, mag. Anže Logar, gospod Žan Mahnič, gospod Janez Janša, dr. Matej T. Vatovec, gospod Marijan Pojbič, gospod Ivan Škodnik in Luka Mesec od 13. ure. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O PREMOSTITVENEM ZAVAROVANJU POKLICNIH IN VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnicam Vlade, ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane in spoštovani!

Veljavni Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet maja 2014 na podlagi predloga poslanca. Predstavljal je popolno novost v pravnem redu Republike Slovenije, a ko smo bili na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport soočeni z začetkom izvajanja zakona oziroma preverjanjem izvedljivosti posameznih določb, smo skupaj z ostalimi deležniki, ki jim zakon nalaga določene obveznosti, ugotovili, da so določbe zakone v nekaterih delih nepopolne, potrebujejo dopolnilo in predvsem jasnejše in

izvedljive dikcije. V nekaterih primerih zaradi povezljive zakonodaje, ki vpliva na izvršljivost tega zakona, recimo področne zakonodaje, pokojninske zakonodaje, delovne zakonodaje itd., smo predlagali, da se ne le podaljša rok za pripravo izvedljivosti tega zakona, ampak smo se tudi lotili zmožnosti priprave izvedljivega zakona na način, da je res v korist in dobro športnikom. To je bil tudi osnovni namen predlaganega zakona, ki so ga vložili v tistem obdobju poslanci, in ta namen bi želeli ohranjati tudi v naprej.

Zakona se ni dalo v tistem obdobju izvajati oziroma bi pri izvajanju določb obstajala kar precejšnja tveganja, bodisi pravna bodisi finančna. Zato smo povabili tudi vse ostale deležnike, na katere se zakon nanaša, da skupaj pripravimo zakon, kar se da možno izvedljiv v danih okvirih. Zato so z nami intenzivno sodelovali Ministrstvo za finance, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Kapitalska družba, Sindikat športnikov Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor. Delovna skupina je tako pripravila predlog novega zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov in na ta način v danih okvirih odpravila pomanjkljivosti veljavnega zakona in ga naredila kar je le možno izvedljivega v skladu z že omenjenimi področnimi zakonodajami, torej zakonodajo na področju invalidskega zavarovanja in predvsem področje investicijskih skladov in družb za upravljanje.

Menim, da je osnovno izhodišče, ki smo mu na ministrstvu sledili pri pripravi tega zakona, to je predvsem zagotoviti športnikom lažji prehod v življenje po koncu aktivne športne poti, s tem predlaganim zakonom v danih zakonodajnih okvirih tudi drugih področnih zakonodaj doseženo. Zavedamo se, da je krog športnikov, ki jih predlagani zakon določa kot možne zavarovance v premostitvenem zavarovanju, precej ozek v tem trenutku, zato si bomo tudi na ministrstvu res prizadevali, da se povečujejo tudi v nadalje različne oblike zaposlovanja športnikov, pridobivanja dopolnilnih znanj in tudi izobrazbe. Zato že izvajamo projekte iz evropskih sredstev, Razvoj kadrov v športu, kjer med drugim omogočamo tudi nekdanjim vrhunskim športnikom, da si pridobijo izobrazbo. Izpolnjujemo tudi poslanstva tako imenovanih panožnih športnih šol, kjer se lahko nekdanji poklicni ali vrhunski športniki zaposlijo in svoja znanja kot trenerji prenašajo naprej na mlajše generacije.

Na Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino so bili predlagani in sprejeti amandmaji, ki so v skladu z mnenjem zakonodajne službe državnega zbora tudi besedilo redakcijsko popravili. Seveda so bila pravna neskladja izhajajoča iz osnovnega, torej prvega veljavnega zakona, tistega, ki je v tem trenutku še vedno v aktivnosti. Vendar pa je bil v konsenzu tako med poslanci kot strokovno

javnostjo in vlado sprejet predlog, da se zamakne začetek uporabe zakona. Na ta način imamo čas, da ponovno proučimo morebitne nejasnosti, na katere ne nazadnje opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba. Teh se zavedamo, a vendarle, ponavljam, da je namen zakon najti v danih okvirih slovenskih zakonodaj predvsem tistih področnih, ki zahtevajo dodatno usklajevanje, osnovni in ciljni namen zakona, ki so ga takrat tudi poslanci prinesli v ta državni zbor in ki ga je tudi s tem predlaganim novim zakonom skušala upoštevati vlada in aktivnosti resornega ministrstva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 15. nujni seji 16. oktobra in njenem nadaljevanju 19. oktobra letos obravnaval Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 39. seji 9. oktobra letos sklenil, da se ta predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Predloženi zakon je proučila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in k njemu podala pripombe. Njena predstavnica je pri predstavitvi mnenja povedala, da predlog zakona nadomešča veljavni Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov, za katerega je v spremnem gradivu predloga zakona navedeno, da zelo odstopa od vsakršne primerljive pravne ureditve v Republiki Sloveniji. Pojasnila je, da so njegove določbe nejasne, nepopolne in deloma med seboj nasprotujoče, zaradi česar jih institucije, na katere se zakon nanaša, ne morejo izvajati. Iz tega razloga se veljavni zakon dejansko ni začel izvajati in je bil z novelo tudi podaljšan rok za oblikovanje sklada na 1. november 2015. Menila je še, da obstajajo pomisleki tudi glede samega koncepta zakona, saj se temeljni koncept zakona ne spreminja, da obstajajo ustavnopravni pomisleki glede kroga zavarovancev, pravnosistemski pomisleki glede posebnega davčnega statusa vplačil in izplačil, zakon pa ohranja tudi parcialno povzemanje določene vsebine drugih zakonov.

Mnenje je predstavil tudi predstavnik Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla in ugotovila, da je usklajen med vsemi deležniki, na katere se tematika nanaša.

Ministrica za izobraževanje, znanost in šport je pojasnila, kaj je cilj predloga zakona in da bo s sprejetjem novega zakona premostitveno zavarovanje poklicnih in

vrhunskih športnikov ustrezno umeščeno v pravni red Republike Slovenije.

Razprava je potekala predvsem o vsebini in namenu predlaganega zakona, zavarovancih in o odboru premostitvenega sklada. Glede zavarovancev premostitvenega zavarovanja je bila izpostavljena predvsem obvezna vključitev športnikov, ki ni odvisna od volje posameznika, ter prostovoljna vključitev, ki so jo deležni športniki, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja šport, naziv vrhunškega športnika in imajo stalno bivališče v Republiki Sloveniji. Pri tem je pripombe podala tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe in opozorila, da ni navedenih nobenih razlogov za različno urejanje pravnega položaja poklicnih športnikov oziroma za opredelitev takšnega kroga zavarovancev.

Pri odboru premostitvenega sklada je bil s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predlagan amandma, s katerim naj bi tri predstavnike zavarovancev poleg ostalih deležnikov imenoval tudi Sindikat športnikov Slovenije. Predstavnik predlaganega amandmaja je pojasnil, da je Sindikat športnikov Slovenije edini predstavnik slovenskih športnikov, ki je v celoti sodeloval pri pripravi zakona ter nosi stroške likvidacije premostitvenega sklada.

Pripombe so v razpravi podali tudi predstavniki Kapitalske družbe, d. d., Olimpijskega komiteja Slovenije, Združenje športnih zvez in Sindikati športnikov Slovenije.

Po razpravi je odbor na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel amandmaje odbora ter v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Najprej ima besedo Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo zopet mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav!

Spoštovani! Predlog novele Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov, ki je pred nami, je bil v okviru obravnave v Državnem zboru deležen številnih pripomb. Tako koalicijski kot opozicijski poslanci, Vlada ter predstavniki upravljavca sklada so se več mesecev trudili, da bi pripravili zakon, ki ne bi bil nejasen in nepopoln ter ne bi povzročal finančnih tveganj. Z amandmaji ste vsekakor zagotovili, da temu vsaj nekaj časa bo tako, saj smo začetek delovanja premostitvenega sklada ponovno prestavili v naslednje leto.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev upamo, da boste v tem času resnično uspeli uskladiti in odpraviti vse nejasnosti in nepopolnosti glede izvedbe zakona, kajti težko rečemo, da je danes pred nami zakon, ki bo resnično omogočil športnikom, da v času trajanja športne kariere poskrbijo za svojo socialno varnost za čas po prenehanju ukvarjanja s športom. Že Zakonodajno-pravna služba je opozorila, da predlagane rešitve odstopajo od sistema socialne varnosti, saj ne vključujejo načel, kot so vzajemnost in solidarnost. Premostitveno zavarovanje oziroma sklad bo težko zaživel, če ne bo deloval tudi na sistemu solidarnosti. Vsak športnik namreč lahko po lastni želji že danes varčuje za leta, ko se poklicno ne bo več ukvarjal s športom. Zato bi bil eden od pomembnih doprinosov takšnega sklada tudi vzajemnost oziroma solidarnost, ki pa je s takšnim predlogom po vsej verjetnosti ne bi dosegli. Poleg tega je z vzajemnostjo in solidarnostjo povezano tudi število športnikov, ki so se dolžni vključiti v sistem premostitvenega zavarovanja, in tistih, ki to lahko storijo. Med obravnavami na sejami delovnega telesa smo lahko slišali, da ocene glede števila posameznikov, ki bodo vplačevali v sklad, niso enotne oziroma sploh niso znane, zato nas skrbi, da to število ne bi bilo zadostno in bi se sklad likvidiral. Že v predlogu zakona je namreč predvidena določba o likvidaciji sklada. Če bo število manjše od 200 in pol leta ne bo doseglo 200 članov, bo sklad ukinjen. Ali lahko torej pričakujemo, da bo sklad sploh lahko zaživel oziroma ali se s to določbo le omogoča skladu, ki nima prihodnosti, da ugasne? Popolnoma sem prepričana, da v Sloveniji potrebujemo zakon, ki bi uresničeval cilje, ki so predvideni s tem zakonom, ki je pred nami, vendar se bojim, da jih s takšnimi določbami ne bomo dosegli. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo zakon podprli, saj upamo, da bomo z novelo zakona, ki je pred nami, Vladi dali še eno priložnost, da do naslednjega leta res pripravi zakon, ki bo to omogočal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Kamel Izidor Shaker.

KAMEL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Danes poslanke in poslanci odločamo o predlogu zakona, ki je bil prvotno sprejet na zadnji seji prejšnjega sklica Državnega zbora. Sprejet je bil na predlog poslank in poslancev s 43 glasovi "za" in 19 "proti". Vlada Republike Slovenije je v tistem trenutku predlogu zakona zaradi številnih sistemskih nedoslednosti, nepreglednosti, neuskkljenosti nasprotovala. Pri tem so se odpirala vprašanja nejasne umestitve premostitvenega sklada v pravni red Republike Slovenije in tudi vprašanja glede same vsebine predlagane zakonske ureditve, ki ni predstavljala

sistematičnega, jasnega, preglednega in celovito zaokroženega sistema, posledično pa je bila vprašljiva tudi njena izvedljivost. Neugodne napovedi implementacije sprejetega zakona so se v vmesnem času izkazale za več kot upravičene, saj ga pristojni deležniki zaradi omenjenih pomanjkljivosti preprosto niso mogli oziroma ne morejo izvajati. Pri tem si lahko postavimo vprašanje o politični modrosti in odgovornosti takrat sprejete odločitve ob siceršnjem plemenitem cilju zakonske ureditve, to je zagotavljanje socialne varnosti poklicnih in vrhunskih športnikov po koncu aktivne športne kariere.

V Poslanski skupini SMC želimo še enkrat poudariti, kako pomembna je faza implementacije sprejetih javnopolitičnih odločitev ter njena povezanost z oblikovanjem oziroma pripravo določenega zakonskega akta. Še tako dobra ali plemenita rešitev družbenega problema na normativni ravni v praksi namreč ne prinaša zelenih učinkov, če izvajanje sprejete odločitve ni uspešno ali pa do nje sploh ne pride. Zato zavračamo špekulacijo o tem, da smo želeli ukiniti socialne pravice in davčne olajšave za poklicne in vrhunske športnike ter da nam za to skupino športnikov ni mar, saj do uresničitve cilja, ki ga zasleduje trenutno veljavni zakon, oziroma do njegove implementacije sploh ni prišlo. Naj pri tem dodamo še pomanjkljivo zakonsko ureditev na področju športa, ki je posredno povezana tudi z aktualnim zakonskim predlogom. Zakon o športu iz leta 1998 je namreč star že skoraj 20 let in pomanjkljivo ureja status poklicnih in vrhunskih športnikov ter njihovo zaposlitveno strukturo, kar je povezano tudi z delovnopravno zakonodajo. Verjamemo, da bomo o novem športnem zakonu poslanci razpravljali in odločali čim prej ter da bo ponudil odgovor tudi na nekatera še vedno odprta vprašanja, povezana s predlogom zakona, o katerem bomo odločali danes. Tudi iz teh razlogov je bila na seji Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino predlagana in sprejeta dopolnitev glede zamika začetka uporabe predlaganega zakona. Rok od objave do uveljavitve zakona je namenjen temu, da se naslovljenci seznanijo z novimi pravnimi normami in da se izvajalci zakona pripravijo na njegovo implementacijo. Glede na to, da se trenutno veljavni zakon ne more izvajati in glede na kompleksnost zakonske materije, to ocenjujemo kot smiselno in potrebno odločitev.

V Poslanski skupini SMC smo že ob sprejetju novele trenutno veljavnega zakona v mesecu juniju, s katero smo podaljšali rok za oblikovanje sklada premostitvenega zavarovanja, v stališču pojasnili, da si ne želimo mačehovskega odnosa države do športa, za katerega verjamemo, da mora biti polje delovanja vsake odgovorne oblasti, in sicer zaradi prepomembnih funkcij, ki jih ima za družbo kot celoto. Pomembno je pozdraviti tudi napore Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za pripravo takega zakona, ki bo omogočal

ustrezno umeščenost zakonske vsebine v pravni red Republike Slovenije ter ki na drugi strani odpravlja nekaj odprtih vprašanj trenutno veljavnega zakona.

Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov bomo zato v Poslanski skupini SMC tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Pred nami je še ena novela Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. V bistvu gre zgolj za nadgradnjo že obstoječega oziroma veljavnega zakona, ki je bil nazadnje sprejet v juniju, in nadgradnja zakona, ki je bil sprejet na zadnji seji državnega zbora prejšnjega sklica. Moram povedati, da smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke že takrat pristopili med pobudnike in sopedpisnike predloga zakona, ki je nastal v civilni družbi na pobudo slovenskih športnic in športnikov, saj ocenjujemo, da je država na področju športa zaspala oziroma nismo imeli neke strateško definirane in načrtne športne politike vse od osamosvojitve naprej. Glede na amandmaje, ki so bili vloženi do obravnave te točke, ugotavljam, da so se strasti po petkovi seji odbora nekoliko umirile in da vse kaže na to, da bo politika stopila skupaj in prisluhnila potrebam slovenskih športnic in športnikom ter jim pomagala z ustvarjanjem boljših pogojev za prihodnost.

Moram povedati, da smo v Poslanski skupini SDS, ko smo bili sopedpisniki prvega predloga zakona, pričakovali, da bo enotnost v Državnem zboru nekoliko večja, ne pa, da se moramo v bistvu za to kregati in boriti, ker so slovenski športniki prvi in najboljši promotorji države na svetu, po tem smo nekako najbolj prepoznavni, in menimo, da država stori premalo. Športnikom je treba prisluhniti in jim pomagati iz več razlogov. Prvi je zagotovo ta rezultatski, imamo že nekako moralno obvezo, ko kak športnik doseže dober rezultat, se vsi politiki, vse politične stranke čestitajo, se želijo slišati z njimi, ko pa je treba nekaj narediti, pa se na to, žal, pozabi. Kariera športnika tudi žal ne more trajati vse življenje, tako da je to drug problem, zaradi česar podpiramo ta predlog zakona. Kot tretje, športnikom je treba omogočiti boljšo integracijo v družbo in življenje po koncu kariere. Moram povedati, da sem v zadnjih dneh, čeprav v petek žal nisem mogel prisostvovati seji odbora, ker sem bil v tujini, zasledil v javnosti tudi včeraj veliko kritik s strani športnih funkcionarjev. Spoštovane kolegice in kolegi, moram povedati, da gre za tako imenovano športno elito, ki pa je del problema in ne del rešitve, saj je slovenski šport v prostem padu že kar nekaj let. Dokler bodo ti isti ljudje vodili

politiko na področju športa, si težko obetamo spremembe na boljše.

Kot član Odbora za kulturo moram povedati, da velikokrat v javnosti slišim kreganje, pozivanje k povečanju proračunskih sredstev za kulturo, kar je seveda prav in legitimno, ko se pa nižajo sredstva v proračunu za šport, pa le redko koga slišim, da bi se izpostavil in povedal, kar komu gre. In tudi tu sem pogrešal večji angažma Državnega zbora. Poglejte, športna infrastruktura je v Sloveniji v povprečju stara 37 let, v proračunu za leto 2016 pa bomo namenili zgolj 100 tisoč evrov. Zdaj tako imenovana športna elita, o kateri sem že večkrat govoril v Državnem zboru, usmerja velika finančna sredstva tudi prek koncesijskih sredstev od iger na srečo. V pripravi je tudi novela Zakona o igrah na srečo, ki namesto da bi odprla trg drugim ponudnikom, ustvarja še večji monopol, kot ga imamo že danes. Vse te mahinacije, ki se trenutno dogajajo na Ministrstvu za finance, bo treba enkrat odpreti javnosti, jih predstaviti v Državnem zboru v sklopu zakonodajnega postopka in povedati ljudem to, kar jim gre.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo še naprej opozarjali na probleme v slovenskem športu, s katerimi se soočamo vsakodnevno. Seveda pa bomo šli naproti reševanju problematike in podprli predlog zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Uvodoma naj povem, da Poslanska skupina Desus v prejšnjem mandatu tega zakona ni podprla. Poleg vsebinskih zadržkov je Poslanska skupina Desus takratnemu predlogu zakona nasprotovala tudi zato, ker je dvomila, da bo zakon lahko ob vseh nedoslednostih, nejasnostih in pomanjkljivostih z vidika ustavnopravne, sistemske in nomotehnične narave sploh uspešno implementiran v praksi. Kljub obsežnemu amandmiranju tako na matičnem delovnem telesu kot na plenarni obravnavi ob drugem in tretjem branju zakona žal ni bil pripravljen tako, da bi ga bilo možno izvajati. No, to se je pozneje tudi potrdilo, in sicer tako, da smo letos junija s spremembo zakona podaljšali rok za oblikovanje sklada premostitvenega zavarovanja poklicnih športnikov. Poslanska skupina Desus je podaljšanje roka podprla, smo pa opozorili, da pričakujemo ustrezno in celovito noveliranje zakona, ki naj omogoči zaživetev zakona v praksi.

Danes je po mnogih zapletih pred nami dopolnjeno besedilo predloga zakona, nad katerim pa še vedno ne moremo biti povsem navdušeni, še manj pa dejansko stopiti pred

športnike in jim zagotoviti, da je to pa zdaj prava stvar, ki jim bo omogočila varno in uspešno premostitveno obdobje po koncu njihove športne kariere.

V Poslanski skupini Desus se zelo dobro zavedamo pomena slovenskega športa in izjemnih športnih rezultatov, ki so jih naši športniki dosegali že v času bivše države, danes pa so v naši samostojni državi uspehi glede na našo majhnost še boljši, še večji, še odmevnejši. Seveda v prvi vrsti zaradi njihovega izjemnega truda, marljivosti in volje. Zato je, zavedajoč se vseh pomanjkljivosti na področju športne sfere, nujno urediti to področje s temeljno oziroma krovno zakonodajo, to pa je Zakon o športu. Ni treba posebej opozarjati, da je zastarela zakonodaja slaba popotnica našim športnikom, pa tudi v kontekstu danes obravnavanega predloga zakona je nov zakon o športu nujno potreben. Tako sta za uspešno izvajanje premostitvenega zavarovanja športnikov ključnega pomena opredelitev javnega interesa na področju športa in opredelitev športnih statusov posameznikov kot tudi ureditev razmerij med športniki in športnimi društvi in ne nazadnje tudi samo financiranje področja športa. Po naši oceni je odločitev o podaljšanju časovnice za začetek uporabe zakona smiselna tudi zato, da se v tem vmesnem času, če bi uspeli sprejeti nov zakon o športu, morebiti popravijo tudi vsa tista določila zakona, ki so v tem trenutku še sporna in po drugi strani niti ne ustrezajo dejanskemu stanju v športu glede delovnopravnega vidika. S prolongacijo časovnega vidika začetka uporabe zakona, ki sicer po zagotovitvi Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in ostalih deležnikov oziroma nosilcev pristojnosti, tukaj mislim predvsem na Kapitalsko družbo kot upravljavca premostitvenega sklada, lahko sedaj končno zaživi z vidika delovanja sklada, bomo po naši oceni lahko prispevali k boljši implementaciji samega vsebinskega namena zakona. To pa je zagotavljanje neke prehodne socialne varnosti športnikom po zaključku njihove aktivne športne kariere. V tem odloženem času do začetka uporabe zakona je nujno, da se v okviru izobraževanj in seminarjev, ki naj jih izvede Sindikat športnikov, tisti, ki se jih zakon dotika, dobro seznanijo z vsebino zakona, da se pripravijo ustrezne kolektivne pogodbe s posameznimi športnimi zvezami in da se aktualna razmerja športnikov ustrezno prilagodijo, tako da bodo imeli športniki možnost vključevanja se v to novo njim namenjeno zavarovanje v čim večjem številu.

Kljub temu da v Poslanski skupini Desus niso vsi ravno navdušeni nad določili tega zakona, pa ga bomo v Poslanski skupini Desus podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministric, kolegice in kolegi!

O športu smo v zadnjih dveh mesecih veliko govorili v tej hiši še posebej v luči sprejemanja proračuna. Vsakič, ko dosežemo izjemen in pomemben rezultat, je to ne glede na obstoječo agendo glavna tema tudi v državnem zboru. Ko so slovenski odbojkarji dosegli izjemen rezultat, smo se skupaj z njimi veselili in smo skupaj z vsemi navijači delili mnenje, da je slovenski šport hkrati promotor, hkrati vzgled in hkrati ena izmed pomembnih gospodarskih panog, ki jo moramo v državi podpreti in ji moramo v državi ponuditi dodatno podporo, zato da bo lahko uresničila potencial, ki ga kot gospodarska panoga ima. Hkrati se v državnem zboru soočamo s tem, da sprejemamo zakone, ki so na eni strani populistični, na drugi strani neizvedljivi. Eden izmed primerov tovrstne zakonodaje je Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov, ki je bil sprejet kot poslanski zakon in ga danes že drugič v novem sklicu državnega zbora obravnavamo kot enega izmed neizvedljivih ali neuresničljivih zakonodajnih ukrepov, ki ga je sprejel državni zbor. Izjemno pomembno pri tem je, da ne govorimo o tem, da želimo zakon terminirati, ampak da iščemo rešitve, kako vendarle urediti status poklicnih športnikov, status panoge, v kateri ljudje delajo krajše delovno obdobje, vendar na nek način za polno poklicno delovno dobo. Seveda si vsi želimo, da bi se tudi skozi šport, profesionalni in poklicni, bilo mogoče eksistenčno preskrbeti za celotno delovno dobo in da bi bilo mogoče ne glede na skrajšano profesionalno delovno obdobje doseči ustrezen eksistenčni standard, pokojnino in socialno vključenost po koncu profesionalne športne kariere. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je že pri prvi obravnavi v novem sklicu povedalo, da želi izboljšati predlog, da išče nove rešitve in da predvsem potrebuje zakon, ki bo naslovil vse profesionalne in poklicne športnike v Republiki Sloveniji. Temu sledimo tudi s to novelo in s podaljšanjem, ki nam omogoča, da skupaj najdemo rešitev, ki bo dejansko lahko omogočila dolgoročni razvoj in stabilnost športa kot delovne in gospodarske panoge.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zato predlog podprli v upanju, da se v letu dni ne bomo ponovno srečali z vprašanjem, ali je zakon izvedljiv ali ni izvedljiv, temveč zgolj z vprašanjem, kako lahko obstoječi izvedljiv in delujoč predlog dopolnimo tako, da bo slovenski šport imel možnost, da konkurenčno in razvojno nastopa na globalnem tržišču športa in da imajo slovenske športnice in športniki enakopraven položaj in možnost osebnega ter kariernega razvoja enako kakor tudi druge poklicne in profesionalne panoge. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Pri noveli Zakona premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov je vlada Mira Cerarja ponovno pokazala svoj pravi obraz. Razplet v zadnjih desetih dneh je bil zelo ilustrativen in lahko služi kot ponazoritev splošnega delovanja te koalicije. Vlada je ta nesrečni zakon podedovala. Že od nastanka, ki so mu botrovali gospod Kavtičnik iz Pozitivne Slovenije, s podporo poslancev z desnice, je jasno, da je zakon slab in da ga ni mogoče izvajati, pa še za povrhu da je socialno nepravilčen. Vlada se je kljub temu odločila zakon ne le ohraniti, ampak ga napraviti za operativnega. Dobili smo kršenje postopkov in načel pravne države, zmedo in kaos ter poslabšanje situacije za tiste, ki jih zakon zadeva, v tem primeru športnike. Popolnoma enako kot pri slabi banki, fiskalnem pravilu ali privatizaciji. Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov razgalja vso nesposobnost, neučinkovitost in neoliberalno zaslepljenost Vlade na čelu s Stranko modernega centra. Treba je na hitro ponoviti kronologijo. V juniju ste veljavnost zakona podaljšali, da bi vmes pripravili popravke, čeprav je bilo jasno, da zakona, ki je v načelih tako zgrešen, ni moč popraviti. Nato ste spremembe pacali tako dolgo, da novelo zakona, ne gre za majhne popravke, ampak za spremembe, ki bi jih morali podrobno predebatirati, zdaj na silo po nujnem postopku spravljate skozi parlament. Najbolj bizaren trenutek se je zgodil pri obravnavi na odboru, kjer ste stranke koalicije pripravile amandmaje, ki naj bi spremenili naslov novele v Zakon o razveljavitvi zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov, pred tem pa naj bi črtali vse člene 3–48, in to na čelu s stranko, ki kot glavno politično zavezo ponuja spoštovanje pravne države. Dobesedno čez vikend pa ste si premislili in očitno je zakon spet postal dovolj dober, da bo danes izglasovan. Dodali ste še določbo, da bo zakon začel veljati septembra 2016, zato da bi vmes spet lahko spreminjali zakon. To je pač parlamentarna farsa, kolegice in kolegi.

Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov naj bi urejal socialno varnost športnikov. To seveda kot marsikaj drugega ne drži. V socialno varnost vključujejo delovnopravne, zdravstvene, stanovanjske, izobraževalne in druge vidike. Premostitveni sklad, ki ga zakon poskuša vzpostaviti, pa je davčno stimuliran varčevalni sklad, ki je po vrhu vsega namenjen v najboljšem primeru nekaj sto športnikom, prav možno pa je, da bo ta številka še manjša. Najbolj bo seveda koristil tistim športnikom, ki zaslužijo dovolj. To pa je najbolj povezano z

atraktivnostjo posamezne panoge. Hkrati pa lahko celo ogrozi obstoj nekaterih klubov v najtežjem položaju. Zakon ne temelji na načelih vzajemnosti in solidarnosti, ki sta temeljna principa sistema socialne varnosti. V tem primeru je nevaren precedens. Hkrati pa je treba omeniti, da je ustavno sporen, saj neenako obravnava športnike. Določitev zavarovancev je namreč zelo ozka, ne upošteva dejanskega ekonomskega in socialnega stanja športnikov. Pogodbe o zaposlitvi so izjemno redke, saj je poklicni šport zelo prekariziran, ponekod pa je tudi delno amaterski oziroma polamaterski, večina dohodkov pa temelji na pogodbah civilnega prava. Druga možnost za vstop v premostitveni sklad, to je naziv vrhunškega športnika, pa je omejujoča za marsikatero panogo. Zakon torej ne upošteva socialnega položaja športnikov, še več, če se bo v tej obliki uveljavil, bo še utrjeval neenakost, ki je tudi v športu tako kot v vsej naši družbi iz dneva v dan večja.

Ob vsem naštetem in izrečenem je jasno, da v Združeni levici zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica z ekipo, gospod minister, drage kolegice in kolegi!

Slovenci smo en čuden narod. Čuden je seveda superlativ. V tem 25-letnem obdobju naše samostojne države si pogosto postavljamo vprašanje, kdo so naši najboljši ambasadorji. Seveda so tudi tisti, ki to delajo po poklicni poti, to so naši diplomati. Ampak vse pogosteje je resničen odgovor ta, da so naši najboljši ambasadorji naši, slovenski vrhunski športniki. Dejstvo je, da so največ pravzaprav naredili za promocijo naše mlade slovenske države. Ta čudnost slovenskega naroda je pa v tem, da nekako ne razumemo, da po naravnih zakonih vrhunski športnik ne more biti vrhunski do svojega, recimo, 80. leta starosti. Se pravi, da je treba poiskati neke zakonske rešitve, na nek način jim dati priznanje za njihovo ambasadorstvo. Ampak tu nam, kolegice in kolegi, ne gre dobro od rok. Mea culpa, lahko vsak izmed nas reče. Pa je zadeva pravzaprav tako preprosta, kot je preprost stari rimski rek Mensana in corpore sano. Zdrav duh v zdravem telesu.

Krščanski demokrati smo lani prispevali svoje podpise k prvemu predlogu zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. Vlada Republike Slovenije je takrat nasprotovala predlogu zakona, z utemeljitvijo, da zelo odstopa od vsakršne primerljive pravne ureditve v Republiki Sloveniji, pri čemer so njegove določbe nejasne, nepopolne in deloma

med seboj nasprotujoče. Vlada Republike Slovenije danes trdi, da je ravno to vzrok, da je treba sprejeti novelo oziroma novi zakon, ki ga danes obravnavamo. Težava je v tem, da Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora Republike Slovenije v svojem mnenju navaja, da tudi ta novi zakon ni dovolj dobro napisan. Izražajo celo bojazen o samem konceptu zakona. Po njihovem mnenju se zastavlja vprašanje skladnosti med namenom zakona in njegovo vsebino. Pripombe pa so na seji odbora izpostavili tudi Kapitalska družba in nekateri drugi deležniki, ki naj bi sodelovali. Škoda, da je dober namen zakona ponovno pokvarjen s slabo pripravljenim besedilom. Težko se je znajti v tej množici pripomb, amandmajev in različnih pogledov na rešitve, ki jih predlagajo. Pa vendar je naš skupni cilj tako preprost, kot je preprost že citirani izrek Mensana in corpore sano.

Krščanski demokrati omenjeni predlog zakona podpiramo, saj želi športnikom zagotoviti sredstva v času, ko se po zaključku športne kariere vključujejo v življenje, ko jim šport ne bo več predstavljal osnovnega oziroma temeljnega vira zaslužka. S tem bi se jim omogočil manj stresni prehod v novi način življenja. Vlada Republike Slovenije pa je po našem mnenju odgovorna, da pripravi takšno besedilo zakona, ki bo usklajeno z ostalo zakonodajo in bo tudi pravno-nomotehnično pravilno. To je naša dolžnost, kolegice in kolegi, ja, to je naša dolžnost do športnic in športnikov, na katere smo vsi tako ponosni, z njimi pa se ob uspehih zelo radi fotografirajo tudi člani Vlade. Poslanci Nove Slovenije bomo Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov, jasno, podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 11. člen in amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa. Vsem dobro jutro in dober dan, glede na to, da smo se danes že videli zgodaj zjutraj!

Pri amandmajih, ki so vloženi, vsi vemo, da gre za več ali manj nomotehnične amandmaje in zato pri tem enajstem amandmaju, kjer so danes, lahko že sedaj povem, da ga ne bom podprl. Ne bom pa podprl niti zakona kot takega. Dejstvo je, da so nekateri danes govorili o elitizmu, najbolj grozno pa je, ko nekdo, ki je iz skupine elitistov, govori o drugih elitistih. In to se mi zdi nedostojno. Kar je pa bolj pomembno, pa je, da je ta zakon v resnici škodljiv. Škodljiv je za športna društva, ker bo pripeljal do tega, da bodo športna društva imela še manj denarja. Zadnjih pet let imajo proračune

vsi slovenski športni klubi vsako leto manjše. Zaradi tega ga ne bodo imeli nič več. Torej govorimo o tem, da bo samo mala skupina športnikov, in to tisti, ki največ zaslužijo, dobila specialno nagrado. To pa je, da bodo oproščeni davka na kapital, ki ga bodo ustvarjali. In to je vse, o čemer ta zakon govori. To ve vlada, to ve večina poslancev v tem parlamentu, ampak zaradi strahu pred tako imenovanimi športniki, ki dajejo ime slovenskemu prostoru, si danes nihče ne upa spremeniti. Majhen poizkus je bil prejšnji teden na odboru, ko ste prišli z amandmajem oziroma s predlogom za spremembo imena naslova, da bi spremenili in ukinili ta zakon, ker ste vedeli, da ta zakon v resnici v praksi sploh ni izvedljiv. To ste vedeli, ampak vas je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da to morate narediti z novim postopkom in niste imeli te moči, čeprav se je v tem parlamentu to že zgodilo in smo že na ta način zakone ugasnili, da bi popravili napako prejšnjega mandata. Niti v prejšnjem mandatu tega nisem sprejel in podprl iz preprostega razloga, ker zakon ni izvedljiv.

Je pa še en problem. Z vidika ustavnosti, če 14. člen Ustave govori zelo jasno, da smo pred zakonom vsi enaki, ne vem, zakaj mora 50 od 100 športnikov imeti poseben status v državi in imeti neodbadčen del prihodkov, ki ga ustvari s svojim delom. Ne vem, zakaj ta razlika. Zakaj ne vsi enako? Kar je najbolj žalostno, vsi se sklicujemo na šport. Večina športnikov od tega ne bo imela nič, ker večina športnikov nima tako velikih dohodkov. Zato se mi zdi danes perverzno govoriti o tem, kako bo šport blazno profitiral. Ministrica, vam pa nasvet, eno leto imate časa. Jaz vem, da niste vi odgovorni za ta zakon, dobili ste ga v roke, sedaj morate nekaj narediti. Eno leto imate časa, da pripravite nov postopek, zakon, s katerim boste ta zakon ukinili. Če je kaj smelosti do športa, potem pripravite nekaj, kar bo dejansko športu koristilo kot celoti. Ne pa samo majhni skupini športnikov. Tukaj je prevladala samo moč, ne civilne družbe, ampak sindikata, ki je sprovciral in izkoristil možnost v prejšnjem mandatu, kot je rekel pred menoj poslanec, v zadnjem mandatu na zadnji seji s poslanci, ki jim je pravzaprav bilo že čisto vseeno, kaj se bo v resnici dogajalo, in so nedomišljeno v resnici dali v postopek zakon, ki je v resnici pripeljal do problemov, ki jih imamo danes na mizi. Ne prejšnja vlada, ne sedanja vlada tega v resnici ni podprla oziroma ne more podpirati – vsaj notranje, pri sebi, ko ima pravzaprav razčiščene pojme, da je stvar neizvedljiva. Kad, če bi imel kaj moči in če bi imel kaj poguma, bi po resnici povedal, da bo zaradi tega sklada imel na koncu izgubo. Davkoplačevalci pa bomo več plačevali iz proračuna za pokojnine, ker bo Kad manj dajal za tiste pokojnine, ker bo tukaj moral dajati na stran za nekaj, kar nekomu ne sodi. Šport se ureja drugače, ampak res drugače. Na takšen način, kot to delamo s tem zakonom, je nedostojno in dušebrižno. S tem kažemo, da se v resnici bojimo javnosti, ker javnost ne razume,

kaj sprejemamo danes v tem državnem zboru. Če imate kaj poguma, ministrica, naredite to, imate eno leto časa. Prepričajte tiste, ki se na to spoznajo, da to ne sme ostati tako.

Jaz mojim športnikom v mojem klubu ne znam razložiti, zakaj nekateri ne bodo imeli nikoli možnosti vplačevati v ta sklad. Manjšina pa, če se bo odločila. Zanimivo je, športniki bi že danes lahko ustanovili tak sklad, pa ga nikoli niso. Zakaj? Ker ne bi bili oproščeni davka. In to je ključ vsega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Verjamem, da je dobršen del argumentacijskega bistva povzel Jani, čeprav ne navija za Maribor, kljub temu. Ker nisem po izobrazbi pravnik, ker sem šolan na analitičnih disciplinah, v osnovi sem naravoslovno-matematični tehnik, me zanimajo številke. In ko smo se šli malo na seji matičnega telesa pogovarjat o tem, sem hotel vedeti, koliko bo teh športnikov. Kar me je motilo na sami seji, debata se je zelo hitro zožila samo na vrhunske športnike, ne na to kar pravi zakon ki ga noveliramo. Potem so me podučili iz resornega ministrstva, da je trenutno registriranih vrhunskih športnic in športnikov v Sloveniji tisoč 108. Potem smo se nekako pogovarjali naprej in eden bolj vidnih sindikalistov na področju športa je povedal, da bi v to shemo plačevalo verjetno okrog 100 od njih, pa nekaj fuzbalerjev, pa 10 hokejistov, pa 30 rokometashev. Potem pa se nekako zgodba neha. Spet imamo neko zgodbo, ko na tej, če hočete, pravnoformalni politični protokolarni ravni lahko citiramo latinske izraze, lahko citiramo kaj drugega, nekaj rešujemo, v bistvu pa dejansko ne rešujemo. Poglejte, če gremo gledat našo prvo nogometno ligo, se skoraj ne zgodi leto, da je nek klub pred bankrotom, potem pa beremo v časopisih, na primer lani ali predlani, kako fantje ne dobijo denarja, da bi si avto natankali, da bi šli na trening. Če se sedaj hočemo resno ukvarjati s problematiko športa, bi mogoče bil prvi vsebinski razmislek, da to ne bo več neka pritiklina na nekem ministrstvu, ki pokriva skoraj vse živo in je definitivno preobsežno. Jaz bi sam šport dal pod kulturo, izhajajoč iz tega, kar je poslanec iz Nove Slovenije govoril. Če malo bolj resno govorim kot starš, bi dal v ustavni zakon, da se profesionalni šport od polnoletnosti prepove, ker profesionalni šport od zgodnjega najstništva naprej pomeni zdravstveno hendikepirano osebo. Kakorkoli že obračamo, tako je. Če se radi slikamo, če radi to sprejemamo, dajmo sprejemati tudi posledice in to ustrezno reševati. Ko sem spraševal Kadovce, koliko bo teh vplačil, kaj bo, kako bo, mi niso znali nič povedati. Ko sem jih spraševal to, kar je Jani sedaj povedal, mi niso hoteli povedati. Direktor Kada mi je samo povedal, da so – ne vem, moral bi pogledati magnetogram – zdi se mi 40 tisoč evrov dali v neko računalniško

opremo za to, 80 tisoč evrov jih bo pa vse stalo logistično, ali pa je bilo obratno. Skratka, 120 tisoč evrov, da se bo to nekako uredilo. Glede na neko situacijo v športu, glede na padanje sponzorskega denarja, bo verjetno presečišče teh ljudi še nekoliko nižje, še nekoliko manjše. Na formalni ravni bomo rekli, "poglejte, super fantje in dekleta, saj smo vam to uredili", dejansko pa ne bomo uredili nič. Kot profesor imam kar nekaj ljudi, ki so bili vrhunski športniki do neke starosti, lahko odkrito priznam, da so ti ljudje navajeni delati. To so potem tudi perfektni študentje, vse v roku naredijo, z najvišjimi ocenami običajno. Ampak ko se pogovarjamo o tej karieri profesionalnih športnikov, mi večinoma potožijo, da je to en globok minus. Pa če bi pogledali še vložke staršev, pa obrestno obrestni račun, zelo zelo globok minus. In to je usoda velike večine naših športnic in športnikov in s tem se bi morali ukvarjati. Na seji odbora sem povedal, pred časom sem na morju srečal enega od legend jugoslovanskega vaterpola. Včasih je bila večina vaterpolistov, govorim o gospodih, ki lezejo priti sedemdesetim, skoraj polovica, zlasti v zagrebških klubih, je bila diplomiranih pravnikov in so bili potem tudi uspešni na tem področju. Upal bi si cinično reči, da celo bolj uspešni kot pravniki, ki sedijo v tem sklicu državnega zbora. In resne panožne zveze se ukvarjajo in govorijo o tem. To je izhod, da znotraj profesionalne športne kariere – pa to govorim tudi zaradi tega, ker dokler je šport v ministrstvu, ki se ukvarja z izobraževanjem, se to naredi. Ena od petih najboljših mladih rokometašic na svetu je osebno meni kot predstojniku katedre poslala mail, da bi rada na daljavo študirala na FDV smer, katere predstojnik katedre sem bil. In ko sem to začel razlagati našim na faksu – tudi zaradi tega me ne bodo nazaj "na ših" vzeli – so rekli, "uh, Franjo, saj dobro razmišljaš, ampak mi smo prestar kolektiv za to." Zakaj vam to govorim? Ne zaradi tega, da bi FDV "tunkal", ampak zaradi tega ker mi ne gremo v tovrstni razmislek. Pa tudi če pustimo ob strani, resorna ministrica to obvlada, kako dobra reklama bi bila to za faks, navsezadnje, a veste, vsakič, tretjič bi rekli, pa ne bom imenoval te dame, študira gor in dol. To so neke zadeve, katerim se neke resne družbe, ki se hočejo z reševanjem problematike športa in športnikov srednjeročno in dolgoročno ukvarjati, posvečajo. Na takšen način, kakor mi rešujemo, brez tovrstnih razmislekov, v bistvu ne boste naredili skoraj ničesar. Pa še ti ljudje, ki bi vplačevali, bodo raje vplačevali v kaj drugega. Pa še ti vrhunski športniki, evo, NK Maribor, ko se uvrstijo v ligo prvakov, ko dobijo neke peneze, ti ljudje tudi morajo najprej poskrbeti za neko osnovno infrastrukturo. Kar nekaj teh nogometašev si je s tem denarjem šlo reševati stanovanjsko vprašanje, vem iz prve roke. Tudi če bi bil jaz uspešen športnik, bi s takim prilivom denarja trenutno ta denar raje vložil v kmetijska zemljišča v Veliki Britaniji, ker je to ena od bolj donosnih zadev trenutno. To vem, čeprav sem

nemarksistični združeni levičar. Tako da ta shema ne bo pila vode, kot je Jani povedal, ta shema bo delala minus, mi se bomo pa delali, kako smo nekaj dobrega naredili, v bistvu pa nismo. Upam, da dobronamerno to, kar sem rekel, nekdo posluša, in bomo šli zadevo reševati nekako bolj premišljeno, dolgoročno navsezadnje, ker smo tudi odgovorni, zlasti tisti, ki se zelo radi slikate s športnicami in športniki. Saj veste, kaj je bilo preteklo sredo, sem v Parlament-baru tam edini malo "špegal", kako igra naša odbojgarska reprezentanca, čez tri dni ste bili pa vsi vrhunski strokovnjaki za odbojko, če že ne selektorji. Dajmo malo resnosti pokazati, dajmo igrati resnega libera in rešiti to problematiko. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Delim skrb in mnenje tistih, ki pravite, da je treba nekaj narediti, lahko rečemo, pri glavi, kar je krovni Zakon o športu. Ampak ko se pogovarjamo o spremembah Zakona o športu, ne samo da ta zakon zamuja, tudi dvomim, da bo sploh v praksi prinesel kaj pozitivnega in dobrega. Strinjam se tudi s tistimi, ki delite skrb zaradi vse večjega padanja finančnih sredstev za šport. Financiranje športa v Sloveniji je trenutno v 70 % odvisno od proračunov lokalnih skupnosti. Vsi vemo, da se že zadnjih nekaj let, približno 10 let se močno nižajo finančna sredstva lokalnih skupnosti. Lokalne skupnosti pa največ krčijo predvsem na področju družbenih dejavnosti. Tu vidimo predvsem področje mladine, športa, kulture, izobraževanja, in ta trend je zelo zaskrbljujoč. Država v bistvu prispeva k financiranju športa 15 %, 15 % so tudi evropska sredstva. Sam dajem pobudo, da bi skušali v novi finančni perspektivi bolje počrpati sredstva tudi na področju športa. Vemo, tudi sam sem se pozanimal, možno bo črpati in je že možno črpati finančna sredstva v okviru programa Erasmus Plus, vendar pa, žal, naša društva in civilna družba, ki se ukvarja s športom, o tem ve zelo malo, ker je informiranje države zelo slabo. In še bi lahko našteval.

Bilo je v tej razpravi o amandmaju tudi kar nekaj splošne razprave. Prej smo bili omejeni na zgolj 5 minut, bi pa vseeno rad povedal, ne bi se rad spuščal na osebni nivo, sam seveda razumem in pa do neke mere sprejemam pomisleke nekaterih nasprotnikov tega zakona, tudi gospoda Möderdorferja, saj on vodi enega izmed boljših slovenskih športnih klubov, in vem, da boste s sprejetjem tega zakona imeli nekaj dela. Treba bo urediti stvari, da bodo pile vodo na papirju, da bo status športnikov zagotovljen, da bo delovanje transparentno. Transparentnost v športu tudi sam podpiram. Je pa treba povedati, da ta zakon, ki ga imamo na mizi in v postopku sprejemanja, je mednarodno gledano edina možna neka zakonodajna rešitev, ki jo lahko

parlament ali pa vlada sploh za športnike storita. V drugih državah so podobni zakoni sprejeti, ne poznajo nobenih drugih rešitev. Edina druga rešitev, ki je poznana, je povečanje integralnih sredstev v proračunu za šport. Vemo pa, kakšen je predlog proračuna na področju športa za prihodnje dve leti. Ni ravno spodbuden ali pa v ponos. Jaz dojemam to kot enega od poskusov in pomembnih premikov naprej, pozitivnih, da naredimo nekaj za šport. Ne smemo pa pozabiti, da je po zahtevi bivšega resornega ministra tega dr. Lukšiča, ki je tudi povedal, no, da vidim te poklicne športnike in športnice, ki podpirajo ali pa si želijo sprejetje tega zakona, pa je v 14 dneh podpis podpore dalo kar 600 poklicnih športnikov. Tukaj ne bi sedaj govoril, da se kdo s kom pogovarja in da sploh ne vedo, kdo je kaj in kako stojijo stvari, ker so športniki sami povedali, ko so podprli ta zakon, da podpirajo te spremembe in da je treba nekaj narediti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Najprej gospod Vilfan, izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala, gospod predsednik.

Kar se tiče tega zakona, ne bom ponavljal, kako in na kakšen način je bil ta zakon sprejet, bolj ali manj to vsi vemo, o tem smo oziroma ste tudi že govorili. Ta zakon ni socialni zakon. To je zakon, ki lahko nekemu določenemu krogu, nekemu določenemu številu športnikov omogoči neko socialno varnost v tistem prehodnem obdobju po koncu kariere, ko športnik išče novo življenjsko pot in novo kariero. To je dejansko bolj ene vrste varčevalna shema. Moram reči, da sem bil jaz na začetku soppodpisnik tega predloga, v nadaljnjem postopku v parlamentu sem imel veliko pripomb in dejansko ga v nekem trenutku nisem več podpiral. Pri samem sprejetju tukaj na plenarni seji pa takrat nisem bil poslanec Državnega zbora. Kakorkoli že, zakon je bil sprejet. Na osnovi tega je prišla tudi obveznost, da se zakon mora začeti izvajati. Junija meseca smo takrat preložili to izvajanje na 1. november. Jaz moram reči, da je ministrstvo, ministrica in še dve ministrstvi in vsi ostali vpleteni so tukaj vložili velik trud, da je ta zakon sedaj dobil tako obliko, da je izvedljiv. Vsebinsko je ostal bolj ali manj enak, tukaj nekih sprememb ni bilo. Šport je definitivno dejavnost, ki je zakonsko maksimalno podhranjena. Jaz od leta 2011, od kar sem v parlamentu, mi tukaj dejansko nismo govorili se mi zdi o športu, kaj šele o kakšnem zakonu. Sedaj prvič govorimo. Že ta razprava o tem zakonu, jaz upam, da bo spodbudila, da bomo v tem parlamentu kmalu govorili še o kakšnem novem zakonskem predlogu. Predvsem si želim, da bi čim prej tukaj v parlamentu govorili o zakonu o športu. Ta krovni zakon o športu, ki ga športniki čakajo kot žejni vode, pa upam, da bo kmalu nared, da ga bomo lahko

videli, prebrali in o njem razpravljali tudi tukaj v Državnem zboru. Ta krovni zakon o športu pa bo moral povedati tudi veliko tega o statusu športa v Sloveniji, o statusu športnih društev, klubov, ostalih organizacij športnic in športnikov, njihovem socialnem položaju, financiranju športa, infrastrukturi in še o marsičem. Vsi poslanci Državnega zbora, koalicija in opozicija, pravzaprav vsi skupaj moramo biti zelo pozorni, ko bomo dobili ta zakon v parlament, in narediti vse, da bomo dobili končno tak zakon, ki bo res v korist športnikov, ki bo res reševal te njihove probleme, njihov položaj in vse ostalo.

Problem športa in športnikov je ta, da nikoli nismo znali stopiti skupaj. Nikoli nismo znali skupaj zagovarjati svojih stališč, svojih zahtev, svojih želja. Bom sedaj to primerjal s kulturo – pa ne da sedaj delam neko neposredno primerjavo med kulturo in športom, ampak kulturniki so vedno znali izraziti svoja stališča, zahteve, za njimi stati, zahtevati. Ko se je delil tisti proračunski kolač, je kultura vedno dobila lep del tistega kolača. Kar je zanimivo, oni so vedno, ne glede na to, katera vlada je bila, katerikoli minister ali ministrica, bili nezadovoljni. Očitno je to prava pot, je prav, da se tako ravna. Tega, še enkrat bom povedal, športniki nikoli nismo znali. Sedaj vam bom povedal primer. Pred nekaj meseci je ena mlada slovenska športnica bila na pripravah za svetovno prvenstvo in je v času teh priprav nekaj tednov pred začetkom prvenstva izvedela, da na enem izmed ministrstev, kjer naj bi dobila zaposlitev, te zaposlitve ne bi dobila, ker naj ne bi izpolnjevala pogojev – športne že, ampak menda ni imela končane srednje šole. Kaj je naredila ta športnica? Nič. Nadaljevala je s pripravami, ni recimo gladovno stavkala, da bi prišla do te svoje, recimo temu, pravice, ampak je odšla na to prvenstvo in osvojila naslov svetovnega prvaka.

Taki so in taki smo slovenski športniki. Zato jaz mislim, da je zelo pomembno, da končno pridemo do tega zakona o športu, da v tem zakonu tudi prepoznamo ta javni interes, da si šport in športniki zaslužijo posebej status, da si zaslužijo posebej zakon, morda tudi takega, kot je ta, ki ga danes tukaj obravnavamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Za rešitev socialnega položaja profesionalnih športnikov potrebujemo mehanizem, ki bo vzdržen, solidarnosten in bo redistributiven in bo navsezadnje odpravljal neenakost, ne pa neko neenakost znotraj športnih panog in posameznih športnikov še utrjeval. Še bolj pomembno pa je problematiko zagrabiti pri korenu, pri temeljih, se pravi pri sami organizaciji in razvoju športa pri nas. Nikakor pa ni pravilna pot naslavljanja

problematike profesionalnega športa in športnikov z rokohtitvostvom, ki ga izražajo ti amandmaji in ki ga izraža tudi sam zakon in potek priprave tega zakona.

Moramo se zavedati, da profesionalni šport pri nas ni nikakor izjema pri ekonomskih in socialnih trendih, ki so sicer značilni za neoliberalizem slovenske družbe. Če danes pogledamo po vseh športnih panogah, bomo zelo hitro ugotovili, da je praktično vse profesionalne športnike doletela espeizacija. Drži, da je tista slika, ki jo dobimo prek medijev, in to slika uspešnih vrhunskih športnikov, ki tekmujejo, ki osvajajo kolajne na velikih spektakelskih prireditvah in so popularne figure v naših medijih, ampak hkrati spregledamo veliko večino profesionalnih športnikov, ki delajo, živijo zelo v težkih razmerah. Dohodkovna enakost pa tukaj narašča, je velika. Najbolj izpostavljeni športniki so dobro preskrbljeni, pogosto so deležni individualnih sponzoriranj in v mnogih primerih so zaposleni v javni upravi. Ta zadnji način omogoča, da imamo športniki plačane prispevke in s tem uživajo osnovno socialno varnost, seveda tista peščica. Je super, da je za te ljudi na tak način poskrbljeno, problem pa je, da vsi ostali športniki, ki so športni prekariat, ostajajo na suhem. Zato potrebujemo zakon, ki bo to neenakost odpravil in ki bo omogočil socialno varnost ... / znak za konec razprave/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegi in kolegice!

V Državnem zboru sprejemamo zakone za različne skupine, nekatere velike skupine, malo manjše, spreminjali smo zakone zaradi ene osebe, želeli ste spreminjati ustavo zaradi ene osebe. Danes pa se prepiramo o tem, ali je problem v Sloveniji v sto ali petsto, upam, da bomo nekoč lahko rekli tisoč poklicnih in vrhunskih športnikov. Ko dokončajo svojo športno kariero, so vrženi v prostor. Izhajam iz osebne izkušnje, imam dva mlajša brata, oba sta trkala na reprezentančne selekcije v ekipnih športih, ampak sta videla, da se morata nekako odločiti, ali vrhunski šport in kariera – če bo zdravje dalo, verjetno tja do 35. leta – ali pa šola, izobrazba in služba. Oba sta se odločila, na srečo ali na žalost – v svojem poklicu sta uspešna – za poklic in izobrazbo. Tako sta se odločila. Tisti pa, ki se odločijo za poklicni in vrhunski šport, se odrekajo vsak dan, zjutraj treningi, popoldne treningi, če so malo mlajši, cela družina trpi, družinski proračun. Ko so starejši v klubih, trpijo proračuni klubov, lokalne skupnosti financirajo njihove dvorane in tako naprej. Ampak njihova doba se slej ko prej, tudi zaradi zdravstvenih in starostnih naravnih pogojev, zaključijo. Tako jaz resnično ne vidim nobenega problema, da če že politiki oziroma

poslanci ne znamo poskrbeti za sebe oziroma poskrbimo eno leto po preteku svojega mandata, potem pa se nihče noče več z nami slikati, da poskrbimo vsaj za tiste vrhunske športnike, za katere med tednom, predvsem pa ob vikendih, ko so zaključni deli v ekipnih ali individualnih športih, ko navijamo in se potem čez teden z njimi želimo slikati na različnih prireditvah, da pa vsaj za te poskrbimo. In jaz upam, kljub temu da že tretjič spreminjamo rok uveljavitve glede tega premostitvenega sklada, da bo s 1. septembrom 2016 resnično zaživel in da bomo takrat vsi skupaj, predvsem ministrica kot najbolj odgovorna za področje športa, pa tudi mi, poslanci, poskrbeli, da bo že do 1. septembra 2016 čim več vrhunskih in poklicnih športnikov deležnih oziroma si bodo upali oziroma želeli vključiti v ta premostitveni sklad. Je pa dejstvo, da če hočemo poklicne in vrhunske športnike, rabimo poleg njihove volje, predvsem pa trme in uspehov, še nekatere druge pogoje. Jaz sem pri predlogu proračuna ministrici dal vsaj tri predloge, kako lahko v sodelovanju z ostalimi ministrstvi opravimo energetska sanacija športnih objektov. Upam, da bomo nekoč doživeli tudi obravnavo Zakona o igrah na srečo, da bomo morda še enkrat poskušali z Zakonom o točenju alkoholnih pijač pred, med in po športnih prireditvah. Seveda upam tudi, da boste podprli naš amandma, da se v proračunu za leti 2016 in 2017 več sredstev nameni za športno infrastrukturo. Pa tudi če enega ali pa dva državna ali pa regijska objekta obnovimo, morda lahko s tem zagotovimo enega novega Petra Vilfana, Primoža Kozmusa, Tino Maze, da ne naštevam naprej.

Zelo sem vesel, da imamo danes ta zakon pred sabo. V petek so bili zelo slabi obeti. Upam, ministrica, da cenite tudi naše opozicijske besede, da smo prepričani, da v petek ne bi zaključili obravnave tega zakona, da smo si čez vikend malo časa vzeli, tako s podporo Sindikatov športnikov Slovenije, ministrstva, pa tudi Kapitalske družbe, ki bodo nosilci tega zakona, naredili ta zakon toliko sprejemljiv in užiten, da, kot sem rekel, s 1. septembrom 2016 ne bomo pred novo novelo zakona, ampak pred resnično zaživetim zakonom. Jaz tudi apeliram, glede na to, da tudi jaz spremljam normativni program dela Vlade, da bo Zakon o športu čim prej na naših klopeh. Upam, da ne držijo govornice o tistem, kdo ga pripravlja, upam, da se tisti, ki so mi dali te informacije, motijo, in da ga bodo pripravili tisti, ki imajo željo po dobrem zakonu o športu, ne pa po lastnih interesih, kajti zakon o športu mora biti v prvi vrsti namenjen športnikom in športnim trenerjem, ampak to takšnim trenerjem, ki dajejo svoj denar, da mlade in vrhunske športnike vzgajajo, ne pa tistim športnim funkcionarjem, ki v času različnih svetovnih prvenstev in olimpijskih iger najamejo jadrnice, da se potem lahko po uspehih slikajo s temi športniki, za katere do sedaj niso naredili nič oziroma so celo kakšen del kolača priškrnili za svoje lastne potrebe.

Jaz bom podprl vse amandmaje. Tudi k 36. členu je zelo podoben amandma, ker verjamem, kot sem že rekel, vemo, kdo jih je pripravil, da bo ta zakon čim bolj užiten in čim bolj sprejemljiv. Resnično, ministrica, upam, da ne bomo pred 1. septembrom 2016 imeli še eno novelo zakona, ampak ustrezno reševanje poklicnih športnikov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati o tem členu in amandmaju oziroma splošno, ker je to tista točka? Ne.

Zaključujem razpravo glede tega amandmaja. Dajem v razpravo 36. člen ter amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne.

Zaključujem razpravo glede tega člena in tega amandmaja. V razpravo dajem 39. člen ter amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi glede tega kdo razpravljati? Tudi ne. Potem razpravo glede tega zaključujem.

Končno dajem v razpravo 44. člen ter amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlogu zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Gre za spremembo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, predvsem zaradi uvrstitve predsednika Fiskalnega sveta in članov Fiskalnega sveta v plačne razrede, kjer je novost, da bo novoustanovljeni fiskalni svet lahko dejansko začel s svojim delom. Mi smo se v času priprave na to uvrstitev predvsem spraševali, kakšna je primerna uvrstitev v plačne razrede za ta delovna mesta in pri tem primerjali delovna mesta tako z različnimi organi, kot so varuh človekovih pravic, poslanci, ministri, državni sekretarji, pa tudi drugi organi. Skozi razpravo smo prišli do stališča, da je najbolj primerljiva uvrstitev glede na naravo dela Fiskalnega sveta z Računskim sodiščem, zato smo tudi v predlog sprememb zakona zapisali uvrstitev za predsednika Fiskalnega sveta v 64.

plačni razred in za člane Fiskalnega sveta v 59. plačni razred.

Kljub temu da Fiskalni svet kot tak sam ne sprejema nekih dokončnih odločitev, so pa njegova stališča izjemno pomembna za vodenje fiskalne politike so zelo vplivna, smatramo, da je pozicija tako predsednika kot članov Fiskalnega sveta v tej državi izjemno pomembna. Po drugi strani pa je zaradi finančnih posledic treba upoštevati tudi dejstvo, da se predvideva, da bodo funkcije opravljene s polovičnim delovnim časom, pa to ne zato, ker bi bile te funkcije manj zahtevne, ampak predvsem zato, ker predlagatelji tudi dela Fiskalnega sveta želijo ohraniti stik teh strokovnih oseb z delom na svojih rednih delovnih področjih, da bo na tak način njihovo odločanje tudi bolj kvalitetno.

Kot rečeno, predlagamo uvrstitev predsednika Fiskalnega sveta v 64. plačni razred in članov Fiskalnega sveta v 59. plačni razred. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 11. seji 7. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 35. redni seji 11. 9. 2015 sklenil, da se predlog obravnava po skrajšanem postopku. Odbor se je seznanil s predlogom zakona in z mnenjem Zakonodajno-pravne službe.

K predlogu zakona so bili vloženi trije amandmaji, in sicer k 1. členu dva, Poslanske skupine SDS in Poslanske skupine Združene levice. Predstavnik predlagatelja minister za javno upravo je v uvodni dopolnitvi v obrazložitvi členov pojasnil, da gre v predlogu zakona zgolj za določitev nagrad predsedniku in članom Fiskalnega sveta, ustanovljenega z Zakonom o fiskalnem pravilu. Za predsednika Fiskalnega sveta je bila predvidena višina osnovne plače, ki je določena z 64. plačnim razredom, in za člana Fiskalnega sveta osnovna plača v višini, ki jo določa 59. plačni razred, pri upoštevanju dejstva, da sta člana Fiskalnega sveta zaposlena okvirno za 50 % polnega delovnega časa. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na položaj in naravo fiskalnega sveta, ki je sicer v Zakonu o fiskalnem pravilu definiran kot samostojen in neodvisen državni organ, vendar glede na vsebino svojih pristojnosti in naravo delovanja ne presega

koncepta posvetovalnega delovnega telesa. Izpostavilo je še uveljavitveno določbo, kjer je predlagan najkrajši možni vakacijski rok, ki odstopa od običajnega 15-dnevnega roka. Člani odbora iz vrst opozicijskih poslancev so se strinjali z mnenjem Zakonodajno-pravne službe o neskladju med funkcijo samega organa in njegovim vrednotenjem. Kot bolj sprejemljivo so predlagali, da bi bilo delo predsednika Fiskalnega sveta vrednoteno na ravni državnih sekretarjev, njegovih članov pa na ravni ministrov. V skladu z vloženi amandmaji je bila izražena podpora uvrstitvi viceguvernerja in guvernerja Banke Slovenije v plačni sistem, kar bi po njihovem mnenju pripomoglo k vzpostavitvi njegove odgovornosti pri ravnanju z državnim premoženjem. Prav tako se niso strinjali s predlagateljevo obrazložitvijo višine plačnih razredov, z njihovim predvidenim polovičnim delovnim časom in naravo funkcije, ki naj bi po njihovem mnenju bila primerljiva s funkcijo članov Računskega sodišča in Vrhovnega sodišča. Člani odbora iz vrst koalicijskih poslancev so poudarili, da gre za samostojen in neodvisen nadzorni organ in posledično za pomembne odgovorne funkcije, ki zahtevajo strokovno usposobljenost in se jim predlagano vrednotenje omenjenih delovnih mest ne zdi sporno. Predstavnica Ministrstva za finance je v razpravi izražene pomisleke v zvezi z vrednotenjem dela predsednika in članov odbora še dodatno pojasnila, da je uvrstitev predsednika v 64. plačni razred in članov v 59. plačni razred predlagana po analogiji s strani Računskega sodišča zaradi med seboj primerljivih funkcij, medtem ko Računsko sodišče Slovenije naknadno ugotavlja ustrezno uporabo javnih sredstev, bo imel Fiskalni svet nalogo predhodno ugotavljati skladnost javnofinančne politike z ustavo. Zaradi prej omenjenih obsežnih nalog mora biti vrednotenje njihovega dela primerljivo z vrednotenjem dela članov Računskega sodišča in ne na ravni ministrstva, kot je bilo predlagano v razpravi. Odbor predlaganih amandmajev ni sprejel. Nato je glasoval o obeh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na to, da predlagani amandmaji niso bili sprejeti, odbor predlaga Državnemu zboru, naj zakon sprejme v predloženem besedilu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Koleša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, cenjeni navzoči, kolegi in kolegice, lepo vas pozdravljam!

V preteklem letu delovanja tega sklica parlamenta smo zelo veliko časa posvetili sprejemanju enega ključnih dokumentov s področja finančne stabilizacije naše države, to je zakonu o fiskalnem pravilu, znotraj tega pa tudi o pomenu Fiskalnega sveta. Pravilno bi bilo, da

se vsi strinjamo, da morajo biti predsednik in člani Fiskalnega sveta vrhunski strokovnjaki na svojem delovnem področju in morajo biti za to tudi ustrezno plačani. Ne smemo zanemariti, da bo Fiskalni svet kot predhodni nadzorni organ kot neodvisna avtoriteta izvajal naloge ugotavljanja skladnosti javnih financ s fiskalnim pravilom in pripravljaj zelo poglobljene in strokovne ocene oziroma analize javnofinančne politike in bo s tem pomembno vplival na končno vsebino javnofinančne politike. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki je pred nami, ureja določitev plačnega razreda za predsednika Fiskalnega sveta in člana Fiskalnega sveta s spremembo Priloge 3 Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Za predsednika je določen 64. plačni razred, za člana pa 59. plačni razred. Sicer je v Zakonu o fiskalnem pravilu določeno, da so zaposleni za polovični delovni čas predvsem z namenom, da lahko še naprej opravljajo poklic na svojem delovnem področju. Ob sprejemanju veljavnega Zakona o sistemu plač v javnem sektorju je zakonodajalec med razlogi in cilji za sprejetje tega zakona navedel: "Določitev posamezne plače je odvisna od različnih dejavnikov, med njimi ovrednotenje zahtevnosti dela na podlagi zahtevane usposobljenosti, razmer na trgu delovne sile ter politične odločitve v posameznem primeru. Navedeni dejavniki se od skupine do skupine razlikujejo, saj pri določenih kategorijah na primer ni mogoče ugotavljati razmer na trgu delovne sile, saj primerljivih delovnih mest zasebni sektor ne pozna, na primer funkcionarji, in tako prevlada dejavnik politične odločitve. Pri drugih je primanjkljaj na trgu delovne sile tako visok, da določitev plače v skladu s skupnimi kriteriji ne omogoča pridobiti ustreznega kandidata za zaposlitev za to delovno mesto." In podobno. V praksi lahko tako delovanje javnega sektorja bistveno vpliva na poslabšanje kvalitete javnih storitev, saj togost določitve plač, ki temelji na pravičnosti in ustreznosti postavljenih kriterijev, povzroči zaposlovanje neustreznega kadra na prazna delovna mesta, med drugim oseb, ki nimajo ustrezne usposobljenosti za opravljanje nalog. Še posebej je to problematično z vidika zaposlovanja strokovnjakov ali drugih redkih kadrov, saj se je treba zavedati, da javni sektor za te kadre tekmuje z zasebnim sektorjem, ne le pasivno spremlja dogajanje v njem. Pri določitvi plačnega razreda za predsednika in člane Fiskalnega sveta je treba upoštevati vse navedene vidike: vrednotenje zahtevnosti dela in zahtevano ustrezno strokovno usposobljenost, pripravljenost strokovnjakov za zasedbo teh funkcij in upoštevanje, koliko takšnih strokovnjakov, ki izpolnjujejo pogoje za pripravljenost prevzeti odgovornost za opravljanje teh funkcij, sploh imamo.

Določeni plačni razredi v predlogu zakona, ki so ga pripravili na Ministrstvu za javno upravo na predlog Ministrstva za finance, ki določa uvrstitev predsednika Fiskalnega sveta

in člana Fiskalnega sveta po analogiji s člani Računskega sodišča, so po oceni Poslanske skupine SMC ustrezni in dvomi o ustreznosti določenih plačnih razredov za predsednika in člana Fiskalnega sveta, ki so bili izpostavljeni na seji matičnega telesa, neutemeljeni. Zato predlog dopolnitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju poslanci Stranke modernega centra podpiramo.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani! Kadarkoli se odpre razprava o plačah v javnem sektorju, ta buri duhove in deli državljane. Del njih meni, da so plače prenizke, drugi del, da so te previsoke glede na stanje v državi. Če pogledamo na tiste, ki morajo živeti z najnižjim dohodkom, to je 560 evrov, in s to plačo poskrbeti še za družino, lahko se obrnemo tudi na uslužbenca Državnega zbora in vam bodo povedali, kako živijo, zagotovo ne moremo reči, da živijo dobro. Nasprotno. Živijo težko. Če pa na drugi strani pogledamo tiste, ki ob svojih plačah v javnem sektorju z različnimi honorarji služijo še nesramno vrtoglave zneske, bomo hitro na stališču, da za takšna plačila porabimo mnogo preveč. Naj spomnim, da je bilo v zadnjih letih iz javnega sektorja po podatkih Supervizorja za različne avtorske honorarje in podjemne pogodbe porabljenih kar 1,27 milijarde evrov, in to za neto zneske. Na primer, Stanislava Setnikar Cankar, nekdanja ministrica Stranke modernega centra, je z različnimi honorarji zaslužila na račun davkoplačevalcev več kot 600 tisoč evrov. Dr. Miro Cerar je s honorarji zaslužil blizu 400 tisoč evrov. Ali še bolj zaskrbljujoč podatek, ki je upravičeno razburil širšo javnost, da je Drago Kos v Novi Ljubljanski banki, ki so jo morali davkoplačevalci zaradi slabega in škodljivega delovanja že večkrat dokapitalizirati, v letu dni prejel 766 tisoč evrov oziroma v eni uri zasluži 218 evrov, kar pomeni, da samo v dveh urah zasluži najnižjo plačo, kot jo dobijo nekateri uslužbenci Državnega zbora.

In kaj tokrat predlaga vlada dr. Mira Cerarja? Pred nami je novela Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, s katerim želi Vlada v sistem plač v javnem sektorju umestiti tudi Fiskalni svet. SDS na načelni ravni nima težav, da se Fiskalni svet umesti v omenjeni sistem plač. Še več. V Slovenski demokratski stranki smo z amandmajem predlagali, da bi se v zakon umestil tudi guverner Banke Slovenije in viceguverner, a so stranke koalicije ta predlog zavrnile. Čeprav gre po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije za funkcionarje, jim je pri plačah praktično dovoljena čista samovolja. V zadnjem času smo s strani predsednika Vlade veliko poslušali, kako je Vlada zavezana plačni politiki in da so dolžni ukrepati, ko pride do odklonov. A očitno ima tudi v tem primeru Vlada merila. Namreč s to spremembo zakona

postavlja predsednika Fiskalnega sveta in njegove člane v praktično najvišji plačni razred, ki sicer pritiče funkcijam v državi, ki so določene na ravni ustave. Gre za predsednika države, predsednika Vlade, predsednika Državnega zbora, prednika Ustavnega sodišča, medtem ko bo Fiskalni svet posvetovalno telo. S tem predlogom Vlada in koalicija ruši neka logična sorazmerja med kategorijami v sistemu plač v javnem sektorju. Zato smo v Slovenski demokratski stranki z amandmajem predlagali, da se to spremeni in izboljša ter Fiskalni svet umesti v nižjo, sorazmernejšo kategorijo oziroma v nižji plačni razred. Žal je tudi tokrat koalicija delovala po sistemu glasovalnega stroja in je tudi ta naš amandma enostavno zavrnila. Za vlado Mira Cerarja je plačna politika in uravnavanje prejemkov priročen instrument, ki ga uporabi takrat, ko želi obračunati s posamezniki, ki Vladi niso po volji, kot je bilo to v primeru DUTB, medtem ko na drugi strani po svojih visokih etičnih merilih za brezsravno nagrajevanje svojih zvestih kadrov nima dilem.

Zaradi vsega navedenega v Slovenski demokratski stranki predloga sprememb zakona ne bomo podprli.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

10. julij 2015. Gre za izjemno pomemben datum, saj smo tega dne v Državnem zboru z 62 glasovi "za" potrdili Zakon o fiskalnem pravilu, zakon z dolgoročnimi posledicami za javne finance v Republiki Sloveniji, saj predstavlja okvir vzdržnosti javnih financ s trendom zaustavitve naraščanja javnega dolga in prekomerne tekoče javnofinančne porabe. Povedano preprosto: zakon, ki zapoveduje, da ne smemo potrošiti več, kot ustvarimo. Nad tem pravilom bo bdel Fiskalni svet, katerega naloge so med drugim ocenjevati vzdržnost in skladnost javnofinančne politike s fiskalnimi pravili, spremljati tekoče izvrševanje državnega proračuna, občinskih proračunov in zdravstvene ter pokojninske blagajne, ocenjevati, ali so nastale oziroma prenehale okoliščine, ki omogočajo odstopanje od srednjeročne uravnoteženosti ter o tem poročati tako Vladi kot Državnemu zboru. Sam Fiskalni svet sestavljajo trije člani, strokovnjaki s področja makroekonomije, javnih financ ali ekonomije. Pogoji za članstvo v fiskalnem svetu so jasno zapisani v zakonu in ravno v izogib kakršnimkoli političnim imenovanjem tudi izjemno strogi. Poleg formalne izobrazbe in delovnih izkušenj se ocenjuje tudi poslovna uspešnost, uspešnost na dosedanjih delovnih mestih in ugled. Zakon poudarjam naloge, pogoje članstva Fiskalnega sveta ter njihov

položaj? Ker Vlada, upošteva je njihove naloge in pristojnosti zakona, ki ga sedaj obravnavamo, predlaga uvrstitev vseh treh članov fiskalnega sveta v plačne razrede.

Uvrstitev predsednika v 64. plačni razred in članov v 59. plačni razred je po oceni Poslanske skupine Desus primerna glede na zahtevnost in primernost nalog, za katere bodo odgovorni. Prav tako poslanci Desusa menimo, da je predlog, da se plačni razred določi v zakonu, nujen. To pravzaprav onemogoča, da se pri tem ponovi zgodba zaslužkov DUTB. Imen članov zaenkrat še nimamo na klopeh, bodo pa znani v kratkem. Kdorkoli pa bo prevzel te naloge, pa pričakujemo odgovorno, skrbno in transparentno delovanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Po zapisu fiskalnega pravila v Ustavo Republike Slovenije in julija 2015 sprejetega zakona o fiskalnem pravilu se v Državnem zboru soočamo z dopolnitvijo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju s ciljem, da se predsednik in člani Fiskalnega sveta uvrstijo v plačni razred. Danes obravnavamo predlog, da se predsednik in člani Fiskalnega sveta za opravljanje nalog, ki jim jih nalaga Zakon o fiskalnem pravilu, uvrstijo v 64. oziroma 59. plačni razred. Socialni demokrati bomo predlog zakona podprli. Na matičnem delovnem telesu se je sicer odprla vneta razprava v smeri, ali je predlagana uvrstitev v plačne razrede primerna. V samem gradivu predloga zakona namreč ni podrobneje obrazloženo, zakaj se je pripravljavec zakona odločil za to umestitev v plačne razrede. Vendar je bilo kasneje na odboru pojasnjeno, da je bilo to usklajeno z Ministrstvom za finance in da gre za analogijo s člani Računskega sodišča zaradi primerljive pomembnosti teh organov. Po Zakonu o fiskalnem pravilu, ki smo ga podprli z dvotretjinsko večino je Fiskalni svet samostojen in neodvisen državni organ, ki pripravlja in javno objavlja ocene v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili.

Naloge so tudi opredeljene in jih bodo opravljali v skladu 7. členom, kje so določeni položaj Fiskalnega sveta in njegove naloge, delo pa bodo opravljali v skladu s petim odstavkom 10. člena Zakona o fiskalnem pravilu, ki določa, da je predsednik Fiskalnega sveta v tem organu zaposlen najmanj za 50 odstotkov polnega delovnega časa, člana pa sta pri organu lahko zaposlena največ 50 odstotkov polnega delovnega časa. In tudi ta možnost polovičnega delovnega časa je bila na odboru polemizirana. Gre torej za nov samostojen in neodvisen državni organ. Člani bodo morali Fiskalni svet postaviti na novo. In prav zaradi tega smo prepričani, da imamo vsi velika pričakovanja, ker

je bilo veliko razprav in nasprotujočih si mnenj o tem, ali fiskalno pravilo zapisati v ustavo ali ne. Veliko povedanega je bilo pred in ob sprejemanju zakona in tudi sedaj se pač ne moremo izogniti razpravi, kolikšno plačo naj člani Fiskalnega sveta prejemajo. Glede na zakonodajo pa bomo poslanke in poslanci imeli veliko priložnost ocenjevati njihovo delo. Še prej pa jih bomo ocenjevali ob imenovanju. Kot veste, je za zasedbo položaja predsednika ali člana Fiskalnega sveta potrebna dvotretjinska večina vseh poslancev. Kot sem že omenila, postopek imenovanja članov Fiskalnega sveta je dejstvo in v teku. Tudi s tega vidika je korektno, da kandidati oziroma kandidatke vedo, kolikšno plačilo bodo prejeli. Pa ne le zaradi korektnosti do kandidatov oziroma kandidatke, pač pa tudi zaradi javnosti, da se ne bodo ponovile polemike o plačah, kot se je o tem nedavno nazaj pisalo in govorilo tudi o nekih drugih plačah. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, hvala za besedo.

Predlog zakona, ki ga obravnavamo danes, je posledica sprejetja Zakona o fiskalnem pravilu. Združena levica je bila edina poslanska skupina, ki je nasprotovala krovnemu zakonu in fiskalnemu pravilu nasploh, saj gre za ekonomsko zakon, ki je zgrešen projekt, ki je škodljiv in nevaren, ker državo omejuje pri njenih razvojnih, socialnih in protikriznih ukrepih. Vsi ti učinki so najlepše vidni že pri proračunu za naslednji dve leti.

Zakon o fiskalnem pravilu predvideva tudi vzpostavitev fiskalnega sveta. Z zakonom, ki ga obravnavamo danes, pa predsedniku in članu Fiskalnega sveta določamo višino plače. Vlada predlaga, da postane funkcija predsednika Fiskalnega sveta šesta najbolj plačana funkcija v državi, in sicer predlaga, da se ga uvrsti v 64. od skupno 65 obstoječih plačnih razredov. V Združeni levici nasprotujemo odločitvi tako visokih plač, saj za to ni nikakršnih argumentov. Vlada in koalicija predlagata tako visoko plačo, ker ima tako plačo tudi predsednik Računskega sodišča. V redu. Vlada in koalicija tako trdita, da sta Fiskalni svet in Računsko sodišče povsem primerljiva organa. Poglejmo to trditev pobližje. Medtem ko je Računsko sodišče najvišji revizijski organ za kontrolo celotne javne porabe v Republiki Sloveniji, je Fiskalni svet posvetovalno telo Vlade. Člani Računskega sodišča so poklicni funkcionarji, njihova funkcija pa je nezdružljiva s praktično vsemi ostalimi funkcijami in poklici. Funkcija člana Fiskalnega sveta na drugi strani je nekakšna dodatna zaposlitev. Predsednik bo zaposlen za najmanj 50 %, člani pa za največ 50 % delovnega časa. Funkcija člana pa je nezdružljiva le z drugo javno funkcijo ali dejavnostjo opravljanja

nadzora ali zastopanja proračunskega uporabnika. Računsko sodišče revidira pravilnost in smotnost poslovanja vseh občin, javnih zavodov, javnih podjetij, državnih organov, agencij in vseh podjetij, bank in zavarovalnic v večinski lasti države ali občine. Vsako leto mora revidirati pravilnost poslovanja države, Zavoda za zdravstveno zavarovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ustrezno število občin, javnih podjetij in še bi lahko naštevali. Fiskalni svet pa dela samo dvoje: spremlja in ocenjuje javnofinančne politike. Če Računsko sodišče ugotovi nepravilnosti, mora revidiranec vse ugotovljene nepravilnosti odpraviti. Posledica ugotovitev Računskega sodišča je tudi marsikatera kriminalistična preiskava. Zadnji tak primer je na primer DUTB. Fiskalni svet spremlja in ocenjuje. Predsednik Računskega sodišča zastopa in predstavlja Računsko sodišče, je generalni in državni revizor in predstojnik Računskega sodišča, ki ima skupno 126 zaposlenih. Predsednik Fiskalnega sveta zastopa Fiskalni svet ter vodi in organizira delo treh članov sveta ter največ do štiri javnih uslužbencev, skupno torej največ sedem ljudi. Med Računskim sodiščem in Fiskalnim svetom torej ni niti ene same podobnosti, ki bi opravičevala odločitev Vlade in koalicije, da mora imeti predsednik Fiskalnega sveta enako plačo kot predsednik Računskega sodišča. Njihov glavni argument na odboru je bil celo ta, da mora biti plača tako visoka, ker bo funkcijo najbrž opravljal le za polovičen delovni čas. To, da bo imel poleg tega še drugo službo, koalicije ne zanima preveč. Tudi to, da bodo imeli višjo plačo od predsednika Fiskalnega sveta le predsednik republike, predsednik Vlade, predsednik Državnega zbora, predsednik Vrhovnega sodišča ter predsednik Ustavnega sodišča, jih očitno ne moti. Kot jih ne moti niti dejstvo, da gre za praktično edino funkcijo, ki se opravlja kot neka dodatna dejavnost, ter da so vse ostale funkcije iz 64. plačnega razreda določene na ravni same ustave.

V Združenih levici smo z amandmajem predlagali rešitev, ki pa je utemeljena s tehtnimi argumenti. V Sloveniji namreč imamo organ oziroma agencijo, ki je povsem primerljiva s Fiskalnim svetom. Gre za Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj, tako imenovani Umar. Njegove naloge in pristojnosti so skoraj identične nalogam in pristojnim Fiskalnega sveta. Oba namreč spremljata, analizirata in vrednotita, ugotovitve obeh pa so podlage za pripravo vladnih predpisov. Z amandmajem smo zato predlagali, da se za predsednika Fiskalnega sveta določi enaka plača kot za direktorja Umar, to je 58. plačni razred.

Glede na to, da je koalicija amandmaju nasprotovala z argumentom, da če želimo dobre in strokovne ljudi, jim moramo ponuditi tudi ustrezno plačilo za delo, predlagamo, da enaka stališča zagovarja tudi, ko gre za ostale

zaposlene v javnem sektorju. Koaliciji zato predlagamo, da pozove ministra za javno upravo Koprivnikarja, naj prekine pogajanja s sindikati javnega sektorja, sprost vse varčevalne ukrepe na področju plač ter nemudoma ukine vseh prvih 15 plačnih razredov, katerih višina je določena celo pod minimalno plačo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo, lahko rečemo, manj zahtevno dopolnitev Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, saj gre za določitev plačnega razreda za predsednika in člana Fiskalnega sveta, ki bodo svojo funkcijo opravljali v skladu z nedavno sprejetim Zakonom o fiskalnem pravilu. Naj takoj na začetku napovem podporo tej noveli zakona s strani Poslanske skupine Nove Slovenije. Fiskalni svet je po zakonu zasnovan kot posvetovalno telo, vendar je vloga tega organa izjemno pomembna pri javnofinančni politiki in njeni skladnosti s Paktom za stabilnost in rast. Uvrstitev teh delovnih mest v plačni razred mora biti zato sorazmerna pomembnosti te funkcije. Seveda je treba upoštevati tudi dejstvo, da bodo člani Fiskalnega sveta na teh funkcijah zaposleni za polovični delovni časi. Čas je, da v Sloveniji dejansko pridemo do nekega spoznanja, da je treba dobre kadre, dobre ljudi na odgovornih delovnih mestih, na odgovornih funkcijah tudi dobro plačati. Tiste, ki pa svoje funkcije dobro ne opravljajo, pa nemudoma zamenjati. Fiskalni svet mi razumemo kot pravzaprav vrhunske mojstre s fiskalnega področja, ki uporabljajo orodje, ki se mu reče fiskalno pravilo, ki smo ga sprejeli v Državnem zboru z dvotretjinsko večino. Seveda pričakujemo vrhunske izdelke. Če ti izdelki ne bodo vrhunski, potem mora Državni zbor tudi ukrepati približno tako, kot sem povedal prej: zamenjati mojstre in tiste, ki slabo vplivajo na kakovost izdelkov.

Na matičnem delovnem telesu je potekala širša razprava o tem, ali je uvrstitev predsednika Fiskalnega sveta v 64. plačni razred in članov Fiskalnega sveta v 59. plačni razred ustrezna in primerljiva z drugimi funkcijami. V Novi Sloveniji menimo, da je celotni plačni sistem v javnem sektorju potreben določenih korekcij z vidika primerljivosti posameznih nazivov, poklicev in poklicnih skupin, upoštevajoč njihovo zahtevnost, odgovornost, pa tudi delovne obremenitve. Tukaj izpostavljamo kot primere celotne poklicne skupine, kamor sodijo medicinske sestre, policisti, vojaki, poklicni gasilci in drugi. V tem delu je sedaj naloga in pristojnost ministra za javno upravo, da plačni sistem temeljito pregleda in čim prej predlaga ustrezne korekcije. In mi poslanci Nove

Slovenije mu želimo tukaj konstruktivno pomagati.

Po prepričanju Poslanske skupine Nove Slovenije je obstoječi plačni sistem izrazito destimulativen za dobre uslužbenke. Njihova plača je odvisna zgolj od uvrstitve v naziv in plačni razred, ne glede na izkazane delovne rezultate. Če želimo učinkovitejšo javno upravo, bo potreben bistven premik v tej smeri. Na potrebne ukrepe v smeri učinkovitejšega javnega sektorja opozarja tudi vrh slovenskega gospodarstva. Ob obravnavi proračunov za naslednji dve leti Vlada oziroma posamezni ministri niso predstavili prav nobenih konkretnih ukrepov na področju plač in plačnega sistema, predvsem v smislu stimulacij, seveda stimulacij za dobre kadre. Pravzaprav je edini ukrep na področju plač v javnem sektorju sprostitev napredovanj in v povezavi s tem višji javnofinančni izdatki. Drugih sprememb na tem področju Vlada pravzaprav ni napovedala.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo predlog dopolnitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju podprli. Hkrati pa pričakujemo od Vlade in vladne koalicije ukrepe za učinkovitejši javni sektor tudi na področju sistema plač.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa.

Spoštovani! Po obsegu majhna, po vsebini pa ne tako zanemarljiva novela Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki jo obravnavamo prav v času, ko so pogajanja s sindikati javnega sektorja na vrhuncu, in prav v času, ko je treba zaposlene v javnem sektorju prepričati, da vseh varčevalnih ukrepov ni možno odpraviti kar takoj. O čem se pogovarjamo, smo že slišali. Vlada pravi, da gre v predlogu zakona zgolj za določitev nagrad predsedniku in članom Fiskalnega sveta, ustanovljenega z Zakonom o fiskalnem pravilu. Za predsednika Fiskalnega sveta je predvidena višina osnovne plače, ki je določena s 64. plačnim razredom, in za člana Fiskalnega sveta osnovna plača v višini, ki jo določa 59. plačni razred, pri upoštevanju dejstva, da sta člana Fiskalnega sveta zaposlena okvirno za 50 % polnega delovnega časa. Če povem drugače, predsednik Fiskalnega sveta je lahko zaposlen za polni delovni čas, vendar ne manj kot za 50 % delovnega časa, člana pa največ za polovico delovnega časa. Plača ali, kot pravi Vlada, nagrada pa za predsednika Fiskalnega sveta samo en plačni razred manj kot za predsednika Vlade ali za predsednika države. Funkcija predsednika Fiskalnega sveta je uvrščena v isti plačni razred, to je 64., kot funkcija, na primer predsednika Državnega sveta, predsednika Računskega sodišča, generalnega državnega

tožilca in sodnika Ustavnega sodišča, in je več, kot je, na primer umeščena funkcija varuha človekovih pravic, ki je uvrščen v 63. plačni razred, poslanca, ki je uvrščen v razredih od 55. do 62., lahko pa je več celo od umestitve funkcije ministra, ki se uvršča v razrede od 62 do 64. Tudi umestitev funkcije člana Fiskalnega sveta je nekoliko nenavadna. Član Fiskalnega sveta je tako po predlogu zakona umeščen v isti plačni razred kot funkcija podpredsednika višjega sodišča, in to do 100 zaposlenih, predsednika Državne revizijske komisije, generalnega državnega pravobranilca in župana občine z nad 200 tisoč prebivalci. Že Zakonodajno-pravna služba je opozorila na diskrepanco med nalogami in pristojnostmi Fiskalnega sveta ter njegovo umestitvijo v sistem plač. Naloge Fiskalnega sveta so opredeljene v 7. členu Zakona o fiskalnem pravilu, in sicer kot samostojnega in neodvisnega organa, ki pripravlja in javno objavlja, poudarjam, ocene, lahko tudi priporočila v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili. Fiskalni svet torej v ničemer ne odloča. Ocena Fiskalnega sveta ne pomeni, da, na primer, predloga proračuna ni možno sprejeti. Vlada in Državni zbor se seznanita z njegovimi ocenami in priporočili, odločanje samo pa je prepuščeno Vladi, ki te dokumente predloži v sprejetje nam, Državnemu zboru, ki proračun, njegove spremembe ali rebalans na koncu tudi sprejme. Torej je odločitev prepuščena tistim, ki so uvrščeni v nižje plačne razrede, kot je to predvideno za, na primer, predsednika Fiskalnega sveta. Zakaj se mnenje Zakonodajno-pravne službe ni upoštevalo ali zakaj se niso upoštevali predlogi opozicijskih poslancev glede nekoliko nižje umestitve v plačni sistem, iz same razprave na matičnem telesu ni možno zaključiti. Prepričani smo, da nas boste z drugačno argumentacijo, kot je bila ponujena na matičnem delovnem telesu, uspeli prepričati, da temu ni tako, da so razlogi o umestitvi skrbno preiščeni.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev si je v zvezi s tem predlogom vsak oblikoval svoje stališče, v skladu s katerim bomo tudi glasovali po lastni vesti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM**

UPRAVNEM POSTOPKU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsednici odbora mag. Kozlovič za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor je na 11. seji 7. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Seznanjeni smo bili z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k posameznim členom predloga zakona in mnenjem Komisije Državnega sveta na državno ureditev. Odbor je kot gradivo sprejel še amandmaje poslanskih skupin SDS in koalicijskih poslanskih skupin.

Na začetku je predstavnik Poslanske skupine Združene levice predlagal, da odbor glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki opozarja, da bi sprejetje predlagane ureditve instituta vročanja kljub razlogom ekonomičnosti in drugim razlogom, ki jih navaja predlagatelj utemeljite predlagane ureditve, lahko povzročilo nesorazmeren poseg v ustavna procesna jamstva in s tem v ustavno splošne systemske ureditve, in glede na to, da koalicijske poslanske skupine glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe niso vložile amandmajev k členom 1–31, sprejme sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Minister za javno upravo je uvodoma pojasnil nekaj načelnih zadev v zvezi s predlogom zakona ter poudaril, da je predlagatelj vložil veliko strokovnih naporov v pripravo besedila in da je bil predlog zakona v okviru priprave strokovno vsebinsko usklajen, in sicer ne le s strani strokovnih delavcev Ministrstva za javno upravo, ampak tudi precej širše s predstavniki stroke fakultet. Sledila je široka javna razprava, nato pa se je predlagatelj po vložitvi predloga zakona v Državni zbor soočil z ostrim mnenjem Zakonodajno-pravne službe. V zvezi s tem je predlagatelj pripravil temeljite strokovne argumentacije in odgovore, vendar ni prišlo do zblizanja z mnenjem ZPS. Po ministrovem mnenju gre za zelo pomemben systemski zakon, ki ureja celo vrsto izvajanja različnih postopkov v državi, zato mora biti po njegovem prepričanju glede vsebine dosežena višja stopnja soglasja in odpravljeni vsi morebitni dvomi v ustavnost in ustreznost predlaganih vsebin ter se je zavzel, da bo predlagatelj pristopil k pripravi izboljšane besedila in posameznih rešitev.

V nadaljevanju je predsednica odbora glede na navedeno predlagala, da odbor v skladu z drugim odstavkom 128. člena Poslovnika

Državnega zbora razpravlja in odloča o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor je brez razprave sprejel sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavniku Vlade ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predsednica odbora je že uvodoma predstavila razpravo in stališča, ki so bila predstavljena s strani pripravljavcev zakona na odboru. Naj uvodoma pojasnim, da smo s spremembami Zakona o upravnem postopku želeli predvsem spremeniti, poenostaviti, pohitriti način vročanja, uvesti tudi tako imenovani sistem vročanja s seznanitvijo. Ob tem pa smo v zakonu predvideli, da se uradnik, ki odloča vsebinsko o neki zadevi, lahko odloči tudi o načinu vročanja in se na tak način izogne situacijam, ko bi morebiti prišlo do izogibanja prejema odločitve. Iz nekaterih drugih primerov, ki so bili že uvedeni v praksi, ugotavljamo, da je bolj enostavno vročanje ustrezno, da dobro deluje in da z njim v praksi ni bilo nobenih težav, zato smo tudi na področju Zakona o upravnem postopku želeli uvesti bolj poenostavljen standard. Med drugimi manjšimi spremembami naj izpostavim še to, da smo predlagali tudi opustitev obvezne uporabe žigov, saj smatramo, da zaradi tega ne povečujemo pravne varnosti v določenih zadevah, in se tudi to predlaga kot opuščanje.

Kot je predsednica odbora uvodoma povedala, je bil zakon zelo široko predhodno usklajevan tudi s strokovno javnostjo, s predstavniki fakultet, s ključnimi strokovnjaki na tem področju. Za zakon smo izvedli široko javno razpravo, zbrali številna stališča in mnenja in se do njih strokovno opredelili. Smo pa potem, ko je bil zakon vložen v parlamentarno proceduro, dobili zelo ostro nasprotujoče mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, do katerega smo se strokovno argumentirano opredelili, pa vendar tu ni prišlo do nekega velikega zblizanja stališč. Glede na to, da za tako pomemben procesni zakon, ki se široko uporablja v številnih postopkih v tej državi, smatramo, da bi morali doseči višjo stopnjo konsenza. Zato v primeru, da bo predlog odbora izglasovan, tudi zagotavljamo, da se bomo ponovno konceptualno lotili boljše vsebinske priprave izhodišč, argumentacije in ponovno širokega usklajevanja za tako pomemben zakon, kot je Zakon o upravnem postopku. Torej bomo uporabili podobne metode kot v primeru priprave tega zakona, vendar konceptualno v začetku še širše z deležniki razčistili temeljne pristope, da

ne bi prišlo do neusklajenosti končnega predloga zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Kolegice in kolegi!

Poslanske skupine naj bi podale svoja stališča na predlog novele Zakona o splošnem upravnem postopku, ki ga je v Državni zbor posredovala Vlada. Konkretnije, govorimo o predlogu zakona, ki ga je ne samo opozicija, temveč tudi koalicija sama na matičnem odboru ocenila za neprimerne za nadaljnjo obravnavo. V tem sklicu Državnega zbora smo nenehno priča zavračanju koristnih zakonskih predlogov in amandmajev opozicije, predvsem Slovenske demokratske stranke, ki jih koalicija na čelu s Stranko modernega centra brez pravih argumentov zavrača. Največkrat je za zavrnitev naših predlogov slišati priročen izgovor, češ, da so zakonski predlogi Slovenske demokratske stranke nedodelani, celo v nasprotju z ustavo, da je treba materijo proučiti podrobneje ali celo, da Vlada pripravlja celovitejšo rešitev. Resnica pa je, da teh celovitejših predlogov s strani koalicije dejansko ni.

Predlog novele Zakona o splošnem upravnem postopku, ki ga je, kot sem že povedala, v proceduro predlagala Vlada, je dobesedno blamaža te vlade in dodaten dokaz neučinkovitosti koalicije. Naj spomni, da smo isti zakon na matičnem odboru na dnevnem redu imeli kar dvakrat. Prvič je bil na matičnem odboru predlog zakona predložen. Le nekaj dni kasneje pa smo ta isti zakon obravnavali ponovno, čeprav je bilo že ob prvi uvrstitvi zakona na dnevni red jasno, da so številni pomisleki tudi ustavnopravne narave in utemeljene pripombe. Naj izpostavim, da je Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora spisala kar 8 strani dolgo mnenje pripomb, vloženi pa so bili tudi številni amandmaji tako opozicije kot koalicije.

Predlagane vladne spremembe Zakona o splošnem upravnem postopku so na matičnem odboru soglasno dobile nezaupnico, saj je bilo ugotovljeno, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Več kot to, da je bil predlog zakona slab in ustavno sporen, pravzaprav nima smisla razlagati. Pove pa veliko. Predvsem to, da bi bilo za državo dobro in v teh razmerah nujno, da vlada in koalicija poskrbijo, da vsaj na tem nivoju delujejo usklajeno, saj na ta način vsi skupaj izgubljam več kot potreben čas. Koalicijo pa pozivamo, da se na to blamažo spomni, ko bo naslednjič vehementno ocenjevala, kako so predlogi opozicije slabi in nedodelani.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev Slovenije.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa. Spoštovani vsi!

Stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku. Z Zakonom o splošnem upravnem postopku se urejajo procesne pravice in obveznosti udeležencem v upravnih postopkih. Po tem zakonu morajo postopati upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar odločajo o pravnih zadevah. Ključna rešitev, ki jo prinaša predlog novele, je sprememba instituta vročanja. Ta institut je bistvenega pomena za varstvo vrste ustavnih pravic. Z vročanjem se zagotavljajo ustavna procesna jamstva. Omogoča se uresničevanje pravice do sodelovanja v postopku in s tem do enakega varstva pravic. Prav tako pa se z vročanjem zagotavljata tudi pravica do pravnega sredstva in pravica do sodnega varstva. Na pomen vročanja kaže tudi dejstvo, da je Ustavno sodišče že v odločbi iz julija leta 2009 poudarilo, da je prav vročanje najpomembnejši procesni institut, ki služi uresničevanju pravice do informacije kot predpogoja pravice do izjave v postopku. Ustavno sodišče je v tej zadevi poudarilo pomen razlikovanja med dejansko in formalno možnostjo seznanitve z dokumentom, ki se vroča. Namen vročanja je omogočiti in zagotoviti, da bo udeleženec postopka seznanjen s procesnimi dejanji nasprotne stranke in sodišča in da bo temu primerno lahko pripravil svojo obrambo. Ta namen lahko vročitev doseže le, če je dejansko zagotovljeno, da bo sodno pisanje prispelo do naslovnika. Zakonodajno-pravna služba opozarja tudi na odločbo Ustavnega sodišča iz oktobra leta 2002, iz katere jasno izhaja, da je osebno vročanje temeljni element pravice do pravnega sredstva, ki jo zagotavlja 25. člen Ustave. V predlagani noveli je problematična predvsem določba, ki pri izbiri načina vročanja določa diskrecijo uradne osebe. Z določbo, ki vzpostavlja pravno negotovost in organa ne zavezuje k določenemu načinu vročitve, stranki pa ne zagotavlja zanesljive ugotovitve načina vročitve, se po mnenju Zakonodajno-pravne službe posega v pravno varnost in predvidljivost pravnega reda in s tem tudi v načelo pravne države. Poseben problem predstavlja nov temeljni način vročanja s seznanitvijo, ki določa, da so dokumenti vročeni peti dan od dneva odpreme z vložitvijo v hišni predalčnik, poštni predal ali v elektronski predal naslovnika. Ta fikcija je sicer izpodbojna. Vendar pa predlog zakona ne določa roka in postopka za izpodbijanje te fikcije.

V Poslanski skupini Desus cenimo trud, ki ga je ministrstvo vložilo v pripravo predloga zakona, vendar pa ocenjujemo, da cilj

predlaganih sprememb vročanja ne pretehta nad pomembnostjo ustavnih pravic, ki bi bile s temi spremembami prizadete. Zato bomo podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hkrati pa pričakujemo, da bo ministrstvo pripravilo nov predlog zakona, ki bo na ustrezen in ustavno dopusten način uredil le tiste dele zakona, ki jih je nujno treba spremeniti. Gre namreč za zelo pomemben zakon, ki sistemsko ureja celo vrsto različnih postopkov, zato mora biti pripravljen še s toliko več skrbnosti in s proučitvijo vseh možnih vidikov. Predvsem pa je treba upoštevati temeljno vodilo splošnega upravnega postopka, in sicer da je posameznik subjekt in ne objekt v upravnem postopku. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, kolegice in kolegi! Hvala za besedo.

Spremembe in dopolnitve Zakona o splošnem upravnem postopku so bile v javnosti, strokovni kot ostali, bolj ali manj znane že od objave na portalu E-demokracija v začetku leta. Iz pisanj in deljenja mnenj v medijih ter na različnih portalih so se postavljala vprašanja, ali gre za pomembno reformo ali le za manjše spremembe, kakšne bodo posledice za stranke v postopku in kakšna je vloga organov v teh postopkih. Ta vprašanja so na mestu, še posebej če izhajamo iz dejstva, da gre za zapis celovitega sistema procesnih pravil, pravil, po katerih morajo ravnati organi državne uprave, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil. Gre res za kompleksno in zahtevno materijo tudi z vidika zagotavljanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Marsikatera rešitev, ki je zapisana v predlogu novele Zakona o splošnem upravnem postopku, je verjetno plod evalvacije izvajanja sedanjega veljavnega zakona, še posebej tistih, ki se nanašajo na vročanje. Gre za velike in pomembne novosti, ki gredo v smeri opuščanja vročanja upravnih pisem s priporočeno pošto in povratnico, vročanje po e-pošti, vročanje s seznanitvijo, skrajšanje roka za nastanek fikcije vročitve s 15 na 8 dni, širitev diskrecijske pravice organa, da pri posamičnem primeru presoja, ali bo nova rešitev učinkovita ali se je bolje zateči k stari, preverjeni poti in tako dalje. Morda bi na tej točki le opozorila, da prihranki v višini okoli 3 milijonov in več, ki jih je Ministrstvo za javno upravo predvidelo ob opustitvi vročanja upravnih pisem, niso nujno realni, morda le iz tega naslova. Pri samem izvajanju pa bi se lahko pokazale tudi napake, ki bi državo veliko stale, le da tega zneska ne znamo vnaprej predvideti.

Socialni demokrati ne nasprotujemo temu, da se pri opravljanju nalog državna

uprava, lokalna skupnost in vsi drugi nosilci javnih pooblastil obnašajo varčno in s tem prispevajo k zmanjševanju materialnih in drugih stroškov, ki nastajajo tudi pri procesnih dejanjih. Morda pa bi se lahko država z izvajalcem poštних storitev, ki je, mimogrede, v njeni 100-odstotni lasti, dogovorila za ugodnejšo ceno, ki nastane pri pošiljanju upravnih in podobnih pisem s povratnico. O varčevanju v javnem sektorju se govori že predolgo in zaradi nevlaganja v ta segment družbe imamo nekatere dejavnosti službe praktično že na stopnji meje vzdržnega, kajti tudi ta varčevanja in hipotезne rešitve so na kratek rok v kakšnem proračunskem letu ali na kakšni proračunski postavki prinesle zmanjšanje, vendar se kasneje takšna rešitev izkaže za malce dražjo rešitev.

Spoštovani! Socialni demokrati bomo podprli predlog matičnega delovnega telesa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Obenem pa si Socialni demokrati želimo, da predlagatelj ponovno prouči vse pripombe in v nadaljnjem postopku priprave novele zakona doseže višjo stopnjo soglasja, s katero bodo odpravljeni tudi vsi dvomi o ustavnosti in primernosti zakonskega besedila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levice.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala, predsedujoči, za besedo.

Pred nami je še en primer šlamastike, ki si jo je ta vlada v tem mandatu privoščila že prevečkrat. Da je zakon nepremišljen, neprimeren ter potencialno celo protiušten, smo v Združeni levici opozarjali praktično od prvega dne, ko ga je Vlada poslala v zakonodajni postopek. Ta vlada že cel mandat izvaja prave nototehnične akrobacije in v postopek vlaga sporne predloge, ki so popolnoma nedomišljeni in neusklajeni s strokovno in zainteresirano javnostjo. Ker je sam postopek sprejemanja zakonskih predlogov na Vladi vse prej kot transparenten in demokratičen, pripomb in mnenj strokovne javnosti ter pripomb vladne službe za zakonodajo namreč praktično ne moremo videti. Na odboru pa smo vedno priča enakim izgovorom predstavnikov Vlade, ki so začudeni in presenečeni nad ostrimi mnenji Zakonodajno-pravne službe ter nad pripombami ostalih deležnikov. In tudi tokrat je bilo tako. Najprej je bila točka umaknjena z dnevnega reda odbora, ker naj ministrstvo ne bi imelo dovolj časa za pripravo ustreznih amandmajev, saj da jih je tako ostro mnenje Zakonodajno-pravne službe presenetilo. Na seji odbora čez en mesec, kjer je bil nato na predlog Združene levice sprejet sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, pa je minister Koprivnikar ponovno izpostavil, da naj bi bil zakon vsebinsko usklajen, najprej strokovno, se pravi ne samo s strani strokovnih sodelavcev našega ministrstva

in drugih za to pristojnih, ampak tudi s predstavniki stroke, fakultete, da je šel skozi javno razpravo, da pa smo se "v začetku postopka v Državnem zboru ponovno soočili z zelo ostrimi mnenji tudi Zakonodajno-pravne službe". Ta zadnji navedek je bil citat. In tu se pojavi problem. Če bi bilo delovanje Vlade vsaj malo bolj transparentno in bi bili dokumenti, povezani z zakonskimi predlogi, javno objavljeni in dostopni, bi lahko te trditve preverili. Vsak, ki bi si te dokumente pogledal, pa bi lahko zelo hitro ugotovil, da je Vladi za mnenje zainteresirane in strokovne javnosti ter vladne službe za zakonodajo kratko malo vseeno. V Združeni levici se nam je zdelo preprosto nemogoče, da bi ena pravna služba zakonu očitala celo protiustavnost, medtem ko druga pripomb ne bi imela in bi bil predlog z njo celo usklajen. Zaradi tega smo na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja zaprosili za dostop do mnenj vladne službe. In kaj smo ugotovili? Pripombe obeh služb so skoraj enako ostre, s to razliko, da je vladna služba pripombe k predlogu podala kar trikrat. Vlada ni upoštevala niti ene same pripombe svoje lastne pravne službe. Iz dopisa je jasno razvidno, da je služba za zakonodajo opozorila, da bi lahko predlagane rešitve pomenile kršitve ustavnega načela enakosti. Prav tako iz dokumenta jasno izhaja, da ministrstvo pripomb ni upoštevalo, saj vladna služba zapiše, citiram, "ker je predlog bolj ali manj enak prejšnjemu predlogu se naše pripombe v nadaljevanju nanašajo na dodatno pojasnjevanje že podanih pripomb." Konec citata. Do drugega zaključka, kot da se je minister na odboru preprosto zlagal, žal, ne moremo priti. Takšne prakse Vlade, ministrstev in posledično koalicije so preprosto nedopustne, sploh glede na to, da so med ključne programske vizije in izhodišča v koalicijski pogodbi zapisali, ponovno citiram, "dosledno spoštovanje načel pravne države kot pogoj za normalizacijo razmer." Konec citata. S takšnimi praksami nas je lahko strah, kaj si Vlada in koalicija dejansko predstavljata pod besedami "pravna država, transparentnost in demokratičnost".

V Združeni levici smo zaradi nedemokratičnega in netransparentnega delovanja Vlada in ministrstev v zakonodajni postopek že vložili predlog konkretnih priporočil, s katerimi Vladi predlagamo, naj nemudoma opusti slabe prakse in ukrene vse tisto, za kar se je Stranka modernega centra zavzemala pred volitvami ter je nato celotna koalicija zapisala v koalicijsko pogodbo. Če ste v koaliciji slučajno pozabili, naj vas opomnim. V koalicijsko pogodbo ste zapisali, citiram: "Koalicija se zavezuje, da bo s svojim delovanjem s ciljem po dvigu transparentnosti in zaupanja v delo in institucije države zagovarjala, varovala in razvijala večstrankarsko parlamentarno demokracijo, aktivni odziv na dejanske probleme, pravno državo, koordinacijsko delovanje znotraj

posameznih vej oblasti in med njimi, vključevanje in spoštovanje družbenih ter gospodarskih pobud ter v vseh navedenih okvirih predvsem spoštovanje in varovanje temeljnih družbenih vrednot in človekovih pravic." Konec citata. Primerov, ko je Vlada in koalicija dejansko delovala v skladu z zapisanim, je izredno malo. Sklep, ki ga bomo sprejeli danes, je čisti dokaz za to.

Predlog sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v Združeni levici podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Kordiš, hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Zakon o splošnem upravnem postopku je sistemski zakon, ki ureja pravice in obveznosti udeležencev v upravnih postopkih. Načela, na katerih temelji upravni postopek, so navedena v zakonu po naslednjem vrstnem redu: načelo zakonitosti, načelo varstva pravic strank in varstva javne koristi, načelo materialne resnice, načelo zaslišanja strank in na koncu tudi ekonomičnost postopka. V Novi Sloveniji smo prepričani, da je v takem vrstnem redu treba upoštevati načela, ko gre za po našem mnenju navidezno konkuriranje teh načel. Predlog novele zakona posega v institut vročanja v samem upravnem postopku na način, da daje uradnim osebam diskrecijsko pravico, na kakšen način bo stranki vročil posamični dokument v upravni zadevi. Predvsem naj bi v več primerih šlo za vročanje z navadnimi poštnimi pošiljkami ali prek elektronske pošte brez varnega poštnega predla in varnega podpisa. In to tako pri vročanju na naslove strank v Sloveniji kot tudi v tujini. Cilj te predlagane novele zakona je zasledovanje ekonomičnosti postopka, zlasti zmanjševanje stroškov poštnih storitev pri upravnih organih. Nova Slovenija nasprotuje takim poenostavitvam postopkovnih pravil, ki gredo izrazito v škodo pravic strank. Z institutom vročanja se zagotavlja sodelovanje strankam v postopku varstvo enakosti in njihovih pravic in pravice do pravnega sredstva in pravico do sodnega varstva. Tako poenostavljanje postopkov pomeni nesporno poseg v ustavno zagotovljene pravice po 22., 23. in 25. členu Ustave Republike Slovenije. Gre za poseg v ustavno zagotovljeno pravico do enakega varstva pravic, pravice do sodnega varstva in pravice do pravnega sredstva. Na to je jasno opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Predlog zakona pomeni neustavne rešitve, ki pomenijo velik korak nazaj v smislu varstva pravic strank v upravnih postopkih, zato bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih

demokratov podpri predlog sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Obžalujemo, da koalicija tega besedila zakona ni uskladila in te nerodnosti danes ne bi bilo.

Ob tem pa seveda opozarjamo predlagatelje tega zakona, da so v smeri izboljšanja ekonomičnosti postopkov veliki potenciali na strani vročanja po elektronski pošti, ki ostaja kljub zakonskim možnostim še vedno zelo slabo izkoriščena. Namreč odstotek strank, zlasti fizičnih oseb, ki imajo urejen varen poštni predal in varen elektronski podpis, je v dobi elektronske družbe nizek, prenizek. Na tem področju bi moralo ministrstvo za javno upravo tak način vročanja ustrezno promovirati in spodbujati z ustreznimi orodji, ki jih ima na razpolago, tudi preko plačila upravnih taks. Treba bo tudi spodbujati konkurenco ponudnikov kvalificiranih digitalnih potrdil in varnih poštinih predalov. Na tem področju je bilo do sedaj narejenega po našem mnenju mnogo premalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Mitja Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister, predstavniki Vlade, vsem prav lep pozdrav!

Zakon o splošnem upravnem postopku, kot je bilo že večkrat danes poudarjeno, je splošen procesni zakon z najširšim naborom naslovnikom. Uporablja se v primerih odločanja o pravicah, obveznostih, pravnih koristih v upravnih in drugih javnopravnih zadevah. Bistvena značilnost tega zakona je seveda njegova splošna uporaba, kot že rečeno, saj morajo po tem zakonu postopati tako upravni organi kot tudi drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar odločajo o upravnih zadevah in smiselno uporabljajo tudi v vseh drugih javnopravnih zadevah. Danes imamo pred seboj novelo tega zakona. Predlagatelj se je pri urejanju vsebine ob nekaterih drugih manjših spremembah lotil predvsem spremembe glede vročanja in poskuša v sistem uvesti nov temeljni način vročanja, tako imenovano vročanje s seznanitvijo, ki ga v obstoječi ureditvi ne poznamo. To, da ima zakon široko veljavnost tako po predmetu kot po subjektih odločanja, je pomembno za institut vročanja v upravnem postopku. Pri tem je treba namreč upoštevati, da upravni akt, ki ni bil vročen, ne more učinkovati. Vročanje s seznanitvijo temelji na zagotovitvi možnosti seznanitve z dokumentov, bodisi tako da se ga dostavi v hišni ali poštni predal bodisi da se ga pošlje v elektronski predal. Novela zakona določa roke glede vročitve, uveljavlja domnevo vročitve, ki pa je pod določenimi pogoji izpodbojna. Ta način vključuje tudi možnost elektronskega vročanja.

V predlaganih spremembah se najprimernejši način vročanja prepušča strokovni presoji uradne osebe, ki pri tem upošteva zakonske usmeritve, vsebino, okoliščine posameznega upravnega postopka. Kljub vsem prednostim predlaganega načina vročanja je predlagana ureditev, kot je bilo danes že večkrat pri predgovornikih opozorjeno, poudarjeno, lahko tudi ustavno sporna. S tem ko organ ni zavezan določenemu načinu vročanja, stranki pa se ne zagotavljajo zanesljive ugotovitve načina vročitve, lahko v precejšnji meri seveda govorimo o vprašanju posega v pravno varnost, predvidljivost pravnega reda in jasno posledično s tem tudi pravne države. Predlagana ureditev bi lahko pomenila nesorazmeren poseg v ustavna procesna jamstva in ob tem posebej poudarjamo po našem mnenju nesprejemljivost prakse, da se v prehodnih ali končnih odločbah poseže v posebne zakone, ki urejajo posebnosti pravil upravnega postopka na posameznih področjih, saj je z Zakonom o splošnem upravnem postopku splošno uveljavljena ravno obratna situacija, da posamezna področja lahko za potrebe posameznih postopkov uredijo procesna vprašanja drugače.

Zakon o splošnem upravnem postopku, kot je bilo pravkar rečeno, je pomemben sistemski zakon, ki ureja izvajanje cele vrste različnih postopkov. Zaradi tega menimo, da bi se predlagatelj sprememb lahko lotil bolj ambiciozno. Namesto da se z namenom ekonomičnosti, učinkovitosti loteva zgolj vprašanja vročitve oziroma da tukaj začne s tem svojim namenom, menimo in spodbujamo predlagatelja, da se prenove Zakona o splošnem upravnem postopku loti bolj celovito v vseh oblikah občevarjanja organov in strank in tudi odločanja o posameznih upravnih postopkih.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo, da so izboljšave na področju upravnega postopka možne in potrebne in s tem namenom bomo poslanke in poslanci kljub vložnemu trudi predlagatelja v danem trenutku podpri predlog, da Predlog zakona o spremembah Zakona o splošnem upravnem postopku ni primeren za nadaljnjo obravnavo, vse z namenom, da se na podlagi doslej izraženega v postopku pogumno loti prenove Zakona o splošnem upravnem postopku v celoti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanske skupine. O predlogu sklepa bomo odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Borisu Koprivnikarju, ministru za javno upravo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Spet je pred vami, tokrat upam, da s precej bolj s konsenzom sprejetimi besedili zakona, vendar na področju, ki dejansko predstavlja eno izjemno pomembno področje v tej državi. Gre namreč za področje javnega naročanja. Po postopkih javnega naročanja v tej državi dejansko damo za okoli 3,7 milijarde sredstev na leto, takšni so podatki iz leta 2014. Torej je izjemno pomembno, kako bo to področje urejeno. Novela zakona, ki je pred nami, je že tretja vsebinska sprememba te zakonodaje, pri kateri zasledujemo usmeritve evropske direktive in tudi ugotovitve iz prakse, ugotovitve iz stroke, ki smo jih v predlogih zakona dejansko tudi vključili.

Naj ob tem povem, da nam v osnovi, kot ga razumemo vsebinsko, Zakon o javnem naročanju služi za dva temeljna cilja, in sicer da je poraba javnih sredstev ekonomična, racionalna, upravičena in da so postopki oddaje javnih sredstev transparentni. To sta torej dva temeljna cilja, ekonomičnost porabe in transparentnost. Ta dva cilja izpostavljam tudi zato, ker je v izjemno široki javni razpravi z desetimi deležniki, s katerimi smo sedeli in izmenjavali stališča, večkrat bilo pogosto predlagano, da se v ta zakon vključijo tudi materije, ki posegajo v ureditev posameznih strokovnih področij, v gospodarske spodbude ali še nekatera druga področja, ki pa niso predmet tega zakona, vsaj tako ne, kot ga mi vsebinsko razumemo in kot ga tudi evropske direktive opredeljujejo.

Glede same vsebine so pa bistvene spremembe v tem, da se enotno ureja tako splošno kot infrastrukturno javno naročanje, zato je zakonska materija bolj kompaktna in pregledna. Popravljen so mejne vrednosti, da so bolj primerne za uporabo glede na praktičnost izvajanja. Precej postopkov je poenostavljenih, skrajšanih in zelo močno podpiramo tudi v tem zakonu nadaljnji razvoj in uporabo elektronskih postopkov javnega naročanja in elektronskih mehanizmov soočenja z različnimi ponudbami. V zakonu smo še okrepili socialno noto, saj so zelo močne zaveze tudi do izvajalcev javnih naročil glede spoštovanja delovnopravne in socialne zakonodaje ter drugih obveznosti, ki jih imajo do države. Skrajšujejo se roki oddaje naročil pa tudi ponovno smo pregledali postopke možnosti pritoževanja, da bi na takšen način možnost pritožbe ohranili, pa vendar zmanjšali možnost, da se pritožbeni postopki uporabljajo kot način za zavlačevanje ali morda celo zlorabo tega instituta.

Zelo pa poudarjamo tudi to, da že v prejšnjem zakonu nikjer, kar je pogosto javno povedano, ni bila določena cena kot edini kriterij. Pa vendar so se v praksi pogosto tako pripravljali razpisi, da je edino cena odločala. Pogosto je to smiselno, kadar je mogoče predmet javnega naročila zelo natančno opredeliti, v tem primeru je logično, da je cena edini kriterij. V tej spremembi zakonodaje, ki jo danes prinašamo pred vas, pa zelo zagovarjamo načelo gospodarnosti in nikakor ne najnižje cene ob oddaji ponudbe. Za nekatera področja, kot so inženirske storitve, smo pa v zakonu celo ceno kot edini kriterij prepovedali. Na takšen način zelo usmerjamo k bolj smiselni dolgoročni gospodarni porabi oddaji javni naročil. Zelo veliko debate v razpravah je bilo glede razmerja med nosilnimi izvajalci in podizvajalci, zato tudi v zakonu predlagamo kompromisno rešitev, da se poplačila podizvajalcev izvajajo takrat, kadar si ob oddaji naročila to izvajalci želijo. Takrat je to obveznost tistega, ki javno naročilo plačuje. Ne moremo pa to vnesti kot eksplicitno zahtevo, ker bi s tem posegli v druga pravna razmerja.

Mi smo prepričani, da je zakonska materija dobro premišljena in kompromis zelo različnih interesov. Če bi bili izpolnjeni pogoji, tudi predlagamo, da se opravi tudi tretja obravnava zakona, če bo za to po Poslovniku Državnega zbora tudi možnost. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, podpredsednik.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 11. seji 7. 10. 2015 in njenem prvem nadaljevanju 8. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o javnem naročanju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Predstavnik predlagatelja, minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal, da se s predlaganim zakonom v slovenski pravni red prenašata direktivi Evropskega parlamenta in Sveta, ki urejata javno naročanje na klasičnem in infrastrukturnem področju. Sistem javnega naročanja mora temeljiti na načelih svobode, ustanavljanja ter prostega pretoka blaga in storitev in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in transparentnosti javnega naročanja ter zagotavljanja enakopravne obravnave in konkurence med ponudniki.

Predlagani zakon bo prispeval k poenostavitvi, večji prožnosti, gospodarnosti in učinkovitosti javnega naročanja, informatizacija postopkov pa bo prispevala k večji transparentnosti javnega naročanja ter zmanjšanju korupcijskih tveganj.

Zakonodajno-pravna služba je izpostavila urejanje dveh področij javnega naročanja v istem zakonu kljub njuni ureditvi v dveh evropskih direktivah. Opozorila je na sklicevanje določb zakona na priloge obeh evropskih direktiv, saj se evropske direktive v državah članicah ne uporabljajo neposredno in jih je treba v pravni red prenesti. Povedala je še, da so pripombe ZPS k posameznim členom ustrezno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin oziroma so bila s strani predlagatelja podana ustrezna pisna pojasnila in dodatne obrazložitve.

Komisije Državnega sveta za državno ureditev podpira predlagani zakon, obenem opozarja na problematiko neplačevanja podizvajalcem. Komisija opozarja tudi na problematiko tako imenovanih inženiring firm, na dolgotrajne postopke v primeru pritožb na odločitve o javnih naročilih ter da neobičajno nizka cena v postopkih javnih naročil predvsem v gradbeništvu pogosto izvira iz tako imenovanega socialnega dampinga.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je opozorila na problematiko neplačevanja podizvajalcem, da "inženiring hiše" pogosto uspejo v postopkih javnega naročanja z najnižjo ceno, kar pomeni, da podizvajalci dobijo še mnogo manj, posledično je tudi kvaliteta materialov in stroškov nižja. Tudi tuji ponudniki pogosto predstavljajo nelojalno konkurenco v postopkih, saj so pogosto cenejši zaradi nižjega plačila svojim delavcem.

V razpravi so koalicijski poslanci podprli predlagane rešitve, ki bodo prinesle pravno varnost v postopkih javnega naročanja ter učinkovito porabo javnih sredstev. Izbrati bo mogoče najboljšo in ne več zgolj najcenejšo ponudbo, saj najnižja cena ne more biti merilo kakovosti.

Opozicijski poslanci so prisluhnili pripombam Obrtno- podjetniške zbornice in menili, da bi moral biti cilj javnih naročil pametna poraba javnih sredstev. Po njihovem mnenju predlagani zakon ne bo prispeval k večji konkurenčnosti in zmanjšanju korupcijskih tveganj. Opozorili so tudi na neprimerno ureditev javnih naročil na področju šolske prehrane, kjer bi morali večjo skrb nameniti kakovostni hrani lokalnih ponudnikov, kar je odbor povzel s sprejetjem svojega amandmaja.

V nadaljevanju je Odbor sprejel amandmaje Poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandmaje odbora. Ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS in Združene levice. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred seboj imamo predlog zakona, ki ga bomo v Poslanski skupini Desus soglasno podprli. S predlaganim zakonom se v slovenski pravni red prinašata direktivi Evropskega parlamenta in Sveta, ki urejata javno naročanje na klasičnem in infrastrukturnem področju. Ker vsebujeta podobne rešitve, bosta združeni v en zakon in njegove podzakonske akte. Gre za izjemno pomemben zakon, kjer se križajo interesi na eni strani izvajalcev, ki prodajajo svoje blago oziroma storitve, ter na drugi strani države, ki mora skrbeti za to, da bo javno naročanje transparentno, gospodarno in učinkovito. Poenostavitev, večja prožnost, gospodarnost in učinkovitost javnega naročanja so glavni cilji predlaganega zakona. Informatizacija postopkov pa bo prispevala k večji transparentnosti javnega naročanja ter zmanjšanju korupcijskih tveganj.

V Poslanski skupini Desus podpiramo določbe, ki urejajo ravnanje v primeru nenavadno nizkih cen. Pripravljenec javnega razpisa je takšne ponudbe dolžan preveriti in ponudnika, ki pokritja stroškov svoje ponudbe ne more izkazati, tudi izločiti. Podpiramo tudi spremembe, ki bodo bistveno otežile pritoževanje brez razloga, saj je bilo to do sedaj vse preveč prisotno in je resno zaviralo izpeljavo postopkov. Naročnik bo imel sedaj več možnosti pri dogovarjanju o pogojih izvedbe javnega naročila, kar posledično pomeni, da bo javno naročilo bolj prilagojeno njegovim posebnim potrebam. Za izvedbo postopka so določeni krajši roki, ki omogočajo več prožnosti za izvajanje hitrejših in bolj racionaliziranih postopkov naročanja. Za zmanjševanje obsega birokratskih postopkov bo vsa korespondenca potekala izključno prek E-naročanja in ne vem po navadni pošti. Za poenostavljene postopke javnega naročanja se uvaja tako imenovani e-Certis, brezplačni spletni informacijski sistem za podjetja in, naročnike, ki vsebuje različne dokumente, potrebne za javni razpis, in potrdila, ki se najpogosteje zahtevajo v postopkih javnih naročil v Evropski uniji. Zaradi zmanjšanja upravnih bremen ter zaradi zagotavljanja lažjega dostopa bodo poenostavljeni postopki koristili tudi ponudnikom. V preteklosti so bili manjši ponudniki pogosto izločeni, saj so naročniki za naročila nizke denarne vrednosti zahtevali visok skupni letni promet. Sedaj zahtevani letni promet ne sme biti več kot dvakrat višji od ocenjene vrednosti naročila, kar bo malim in srednjim podjetjem omogočalo lažji dostop do javnih naročil.

V Poslanski skupini Desus še posebej podpiramo poudarjeno socialno noto v predlogu zakona. Naročnik bo lahko javno naročilo pridržal za določene ponudnike, in sicer za vse vrste gradenj, storitev in blaga, ki jih zagotavljajo invalidska podjetja in socialna podjetja, ki zaposlujejo prikrajšane delavce. Poleg tega bodo morali ponudniki še vedno imeti izpolnjene svoje obveznosti glede plačila delavcev in njihovih prispevkov. Tisti, ki socialnih obveznosti do svojih zaposlenih ne izpolnjujejo v celoti, na javnih naročilih po našem mnenju ne smejo sodelovati.

Kot že rečeno, bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona soglasno podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Različne kombinacije ključnih besed "javno naročanje", "korupcija" v iskalniku dajo kar precej zadetkov za precej let nazaj in praviloma z negativnim predznakom. Ob nenehnem govorjenju o varčevanju v javnem sektorju še vedno ugotavljamo, da so v javnem sektorju še finančne rezerve, in to prav na področju javnih naročil. Še posebej takrat, ko gre za večstomilijonske posle in ko naročila na neki točki postanejo nepregledna. Pravzaprav se je odtekanje javnega denarja prek javnih naročil povečevalo. Milijarde evrov javnega denarja, ki so bile na voljo, so povečevale apetite po javnih sredstvih in da se ti apetiti ob novem investicijskem ciklu – verjamemo, da bo država nov investicijski cikel morala zagnati – ne bi preveč prebudili, je treba z novim zakonom o javnem naročanju to preprečiti.

Gre torej za nov pomemben zakon o javnem naročanju, v katerem se srečujejo in križajo različni interesi. In kot je minister že na odboru izpostavil, se tu križajo interesi s strani izvajalcev in vseh tistih, ki po zakonu o javnem naročanju uveljavljajo prodajo svojih storitev ali blaga, in po drugi strani interes države, ki mora s tem zakonom zagotoviti, da bo javno naročanje učinkovito, racionalno, gospodarno in predvsem tudi transparentno, da se prepreči nekontrolirano, tudi kaznivo odtekanje javnega denarja v zasebne žepke.

Zakonske spremembe na področju javnega naročanja sledijo reformi javnega naročanja na evropski ravni in se v slovenski pravni red prenašata dve direktivi. To je eden od pomembnih razlogov pri pripravi novele zakona. Pravzaprav se je na področju javnih naročil tudi v preteklosti v Evropski uniji dogajalo veliko sprememb in prepričani smo, da se reforma javnega naročanja še ni končala, kljub temu da je rok za prenos direktiv v nacionalne pravne rede april 2016.

Ne glede na direktive Evropske unije je treba izpostaviti, v katero smer gredo predlagane rešitve. Najprej bi izpostavila poenostavitev pravil za naročnike in ponudnike ter poenostavitev postopkov za e-naročanje. Uveljavljajo se nova pravila, na podlagi katerih bodo naročniki lažje uveljavljali različne vidike okoljske politike, socialnega vključevanja in inovacij. V ta del se uvrščajo zelena javna naročila, pa tudi storitve na področju sociale, kulture, zdravstva in drugih posebnih storitev, urejanje naročanja javnih storitev in urejanje pravil na infrastrukturnem področju. Posebej gre izpostaviti tudi težnjo k preprečevanju navzkrižja interesov, dajanja neupravičene prednosti in konkurence. Glede izbire izvajalcev javnega naročila so nam vsem najbolj znani tisti dogodki, ki so povezani z izbiro izvajalca na podlagi najnižje cene in se je kasneje z aneksi k pogodbam to izkazalo kot neučinkovito. Socialni demokrati se zavedamo, da so interesi na obeh straneh, na strani izvajalca in na strani naročnika, vendar je na strani naročnika države, lokalne skupnosti in drugih porabnikov javnega denarja – tu bi izpostavila pomembno družbeno podskupino, zdravstvo –, da za določena sredstva dobijo najboljšo storitev, opremo, objekt ali drugo infrastrukturno pridobitev.

Iz gradiva razberemo, da je bil Predlog zakona o javnem naročanju 3 od konca aprila 2014 objavljen na e-demokraciji in takrat je bila zainteresirana tudi javnost, predvsem strokovna javnost, ki je bila povabljena k razpravi. Mnenja, pripombe in predlogi so bili podani. Nekaj je bilo upoštevanih, nekaj deloma, nekaj tudi ne. Prav ti različni interesi in pogledi na področje izvajanja javnih naročil so v letu priprave pomembnega zakona še vedno pustili nekaj odprtih vprašanj, ki so nam jih zainteresirane skupine predstavile tik pred sprejetjem tega pomembnega zakona.

Socialni demokrati bomo Predlog zakona o javnem naročanju podprli, poudarjamo pa, da sam zakon ne bo prinesel pozitivnih rešitev, treba bo vložiti še več energije v izobraževanje tistih, ki pripravljajo javna naročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združene levice.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Danes obravnavamo že tretji, povsem nov Zakon o javnem naročanju. Največji problemi, ki jih imamo na področju javnih naročil, so vsekakor povezani z netransparentnostjo, sumi korupcije in z dejstvom, da za velikimi projekti skoraj vedno na eni strani ostanejo nepoplačani podizvajalci in neplačani delavci, na drugi strani pa serija aneksov, dodatkov in dodatnih plačil, ki končno vrednost projekta včasih povišajo tudi za 200 %. Odgovornih za to država nikoli ne more ali pa ne želi poiskati. Da gre za zelo pomembno področje, je jasno že iz

višine sredstev, ki se na letni ravni porabijo prek javnih naročil. Gre za 3,7 milijarde evrov letno, kar predstavlja kar 9,8 % bruto domačega proizvoda. Pa da si boste lažje predstavljali, to je denarja za kar cel drugi tir, za katerega nikoli ne najdemo sredstev.

Interesi so torej veliki, otekanja denarja pa do danes nismo uspešno zamejili. Koliko točno država preplača za posamezne storitve in blago ter koliko javnega denarja se v netransparentnih postopkih steče v zasebne žepke, še danes ne vemo. Številka, ki se največkrat pojavlja v javnosti, pa se vrti okoli ene milijarde. Torej, obstaja vsaj milijarda razlogov, zakaj bi morali temu področju nameniti posebno pozornost. Te posebne pozornosti pa do zdaj ni bilo. Pripomb, ki jih je v postopku priprave zakona nanj podala strokovna in zainteresirana javnost, tudi tokrat nismo videli. Na kopico pripomb, ki so prispele v Državni zbor, pa se Vlada in koalicija nista pretirano odzivali in opredeljevali. Koalicija tudi ni podprla niti enega samega amandmaja, ki smo ga vložile opozicijske stranke. Iskreno upamo, da bo vsaj danes drugače. Zakaj menimo, da so nekateri popravki nujno potrebni? Vlada se je po našem mnenju priprave novega zakona lotila premalo ambiciozno. Obe direktivi, ki ju s predlogom zakona implementiramo, bi morali predstavljati osnovo in nek minimum, na podlagi katerega bi se lotili priprave zakona, ki je prilagojen našim razmeram. A kljub vsem pozitivnim premikom, ki jih prinašajo tako direktivi kot predlog zakona, se v predlogu spet vse prevečkrat pojavlja beseda "lahko". Ta "lahko" se pojavi skoraj pri vsaki največji prednosti novega zakona. Namesto jasnega odmika od najnižje cene kot edinega kriterija predlog tako daje možnost, da se lahko upošteva tudi kakovost stroškovna upravičenost, lahko se upoštevajo tudi okoljski in socialni vidiki.

Drug pomemben pozitiven premik predstavlja jasna določitev, kdo ne more sodelovati v postopku javnega naročanja. Namesto da bi vsem podjetjem, ki kršijo delovno zakonodajo, ne plačujejo prispevkov in davkov, so nelikvidna, imajo vodstvo, ki je bilo obsojeno kaznivih dejanj ali pa so se že pri preteklih projektih izkazali izredno slabo, onemogočili kakršnokoli sodelovanje pri projektih, ki se financirajo z javnim denarjem, je v predlogu navedenih kup izjem, ki poslovanje s takimi podjetji dovoljujejo. Tudi kar se tiče transparentnosti, bi lahko naredili več. Največje težave imamo pri naročilih malih vrednosti, glede katerih so postopki izredno poenostavljeni, kljub temu pa predstavljajo skoraj dve tretjini vseh javnih naročil. Namesto da bi določili, da morajo naročniki tudi v zvezi s temi naročili javno objavljati vsaj osnovne podatke, je tudi tukaj zapisano, da naročniki te podatke lahko objavijo, kar pomeni, da je zakon pripravljen tako, da se ga lahko zlorablja. To je le nekaj primerov, ki bi se jih morali lotiti bolj ambiciozno. Brez potrebnih sprememb bodo javni razpisi še naprej največja

rakrana slovenskega zdravstva. Še naprej bomo imeli le peščico projektov, ki se končajo pravočasno, za dogovorjeno ceno in brez kopice nepoplacanih in posledično propadlih podjetij po celoti podizvajalski verigi.

V Združeni levici smo vložili amandmaje, s katerimi se odpravljajo vse naštetje pomanjkljivosti, brez katerih se stanje na področju javnih naročil najverjetneje ne bo izboljšalo v takšni meri, kot bi si želeli. Če bodo naši amandmaji sprejeti, bomo podprli tudi predlog zakona. Kot smo že povedali, za vsak poskus izboljšanja obstoječega stanja obstaja vsaj milijarda razlogov. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Zakon o javnem naročanju je eden najpomembnejših sistemskih zakonov tako z vidika gospodarstva kot tudi z vidika javnih financ. Po oceni Ministrstva za finance znaša skupna letna vrednost vseh javnih naročil kar okrog 4 milijarde evrov. To je skoraj polovico letnega državnega proračuna ali če hočete, to znese preko 10 % celotnega bruto domačega proizvoda. Delež javnih naročil se v bruto domačem proizvodu od leta 2010 stalno povečuje in z vidika zagotavljanja gospodarstva in konkurenčnosti gospodarskih subjektov je zato pomembno, da pravila javnega naročanja omogočajo gospodarskim subjektom dostop do javnega naročila pod enakimi pogoji. Javna naročila so predmet urejanja evropske zakonodaje in to vse od leta 2004 naprej. Tudi evropska zakonodaja se postopno posodablja in prilagaja gospodarskemu, socialnemu in političnemu razvoju. Na tem področju sta bili v letu 2014 sprejeti novi direktivi, ki ju je treba implementirati tudi v našo notranjo zakonodajo. Naša dosedanja notranja zakonodaja na področju javnega naročanja je bila razpršena, zapletena, nepregledna, predvsem pa zastarela in ni dosegla zastavljenih ciljev, to je učinkovito in gospodarno porabo javnih sredstev ob sočasni transparentnosti. Priprava popolnoma novih zakonodajnih podlag je torej še kako nujna. Danes obravnavani predlog zakona v osnovi prinaša nekatera nova izhodišča v postopkih javnega naročanja. Pomembne so predvsem poenostavitve postopkov tako za naročnike kot tudi za ponudnike. Na strani naročnikov je določen tudi nov nabor načinov oddaje javnega naročila, na strani ponudnikov pa lažjo prijavo za uporabo standardnega obrazca in predvsem manj dokumentacije za dokazovanje usposobljenosti, finančnega statusa in drugih pogojev. Pomemben prispevek k birokratski poenostavitvi postopkov je tudi elektronsko naročanje, kjer odpade vse papirno

poslovanje ob hkratni večji transparentnosti. Nova pravila javnega naročanja torej prinašajo pozitivne spremembe na področju tudi okoljske politike s spodbujanjem zelenih javnih naročil. Pomembne so tudi rešitve v smislu spoštovanja delovnopravne in socialne zakonodaje, saj se iz postopka javnega naročanja izloči tisti ponudnik, ki ne izpolnjuje obveznosti plačila socialnih prispevkov in plač delavcev. Preko javnih naročil se lahko spodbuja tudi zaposlovanje prikrajšanih delavcev pri rednih delodajalcev; torej invalidov, dolgotrajno brezposelnih, starejših delavcev, spodbuja pa se tudi socialno podjetništvo in invalidska podjetja. Predlog zakona torej preprečuje tudi socialni damping, saj omogoča naročniku izločitev ponudnikov za neobičajno nizko ceno oziroma zavezuje naročnika k njenemu preverjanju.

To so torej rešitve, spoštovani minister, cenjena Vlada, ki jih v Novi Sloveniji na široko pozdravljamo. Toda predlog zakona po našem mnenju nezadostno in neustrezno ureja plačila podizvajalcev in pomeni v primerjavi s sedanjo ureditvijo tega področja močan korak nazaj. Žal. Obrtniško-podjetniška zbornica je sicer kot deležnik sodelovala v postopkih usklajevanja omenjenega zakona, vendar njeni predlogi žal niso bili upoštevani. Dejstvo je, da se na področju izvajanja javnih naročil s podizvajalci dogajajo velike zlorabe. Pogosto namreč izvajalec nima svoj kapacitet za izvedbo javnega naročila in je v postopku oddaje javnega naročila praktično samo posrednik. To so praviloma gospodarske družbe skoraj brez zaposlenih oseb in brez premoženja in posledično tudi brez odgovornosti. Ko tak izvajalec zaide v stanje insolventnosti, podizvajalci ostajajo nepoplačani, kar za samostojne podjetnike, mikro in mala podjetja, ki so dejansko v postopkih javnega naročanja najpogosteje le podizvajalci, pomeni pogosto njihov propad. Predlagana zakonske rešitve, ki prepušča plačila podizvajalcev v pogodbenemu razmerju med izvajalcem in na drugi strani podizvajalcem, je za naše razmere neustrezna. Podizvajalce je treba dodatno zakonsko zaščititi na način, da ima podizvajalec pravico zahtevati plačilo neposredno od naročnika, če ne prejme plačila od glavnega izvajalca. In v tej smeri smo v Novi Sloveniji vložili amandma na 94. člen zakona in pričakujemo širšo podporo našemu amandmaju, saj je pomembno prispevati tudi k urejanju problematike plačilne nediscipline v naši državi. Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije Predloga zakona o javnem naročanju ne bomo podprli, če ne bo sprejet tudi naš amandma. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Vebrič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, minister, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Danes odločamo o zakonu, ki se tiče številnih organov tako organov na državni kot tudi na lokalni ravni in družb; se pravi, manjših, srednjih in velikih podjetij, to je o Predlogu zakona o javnem naročanju. Na evropski ravni so področja javnih naročil urejala previla iz leta 2004, ta pa je bilo treba prenoviti in poenostaviti, predvsem pa izboljšati njihovo učinkovitost za oba poslovna subjekta – naročnika in za podjetja. Februarja lani je bila končana reforma javnega naročanja na ravni Evropske unije, sprejeti pa sta bili dve direktivi, in sicer ena za urejanje javnega naročanja na klasičnem področju, druga pa za urejanja infrastrukturnega področja. Kot je znano, ju moramo v naš pravni red prenesti do 18. aprila prihodnjega leta, kar nameravamo izvesti z enim zakonom oziroma z danes obravnavanim Predlogom zakona o javnem naročanju.

Novosti, kot je na primer informatizacija postopkov, bo zagotovo prispevala k večji transparentnosti javnega naročanja ter zmanjšanju korupcijskih tveganj. Vsa korespondenca bo potekala z elektronskimi sredstvi brez uporabe pošte. Nadalje – k poenostavitvi celotne izvedbe naročila, hkrati pa tudi poveča učinkovitost in preglednost samih postopkov. Še posebej je treba omeniti, da bo v prihodnje mogoče izbrati najboljšo ponudbo in ne zgolj samo najcenejšo, glede katere je bilo pogosto slišati precej utemeljenih kritik. Čas je tudi že bil, da se javno naročanje poenostavi v korist malih in srednjih podjetij in da si v državo, ki bo bolj celovito spremljala postopke javnega naročanja in revizijskim organom sporočala o kršitvah pravil s tega področja, uvede tako zaželeno načelo preglednosti.

Pri oddaji javnega naročila bo imel možnost naročnik določiti socialna merila, na infrastrukturnem področju se uvajajo ločena in prožnejša pravila. Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila bo pripomogel k temu, da se bo zmanjšalo število zahtevanih dokumentov, potrebnih za izbiro podjetij. Ponudnik bo tako predložil le lasno pisno izjavo o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, finančnem statusu in sposobnosti. Naročnik pa bo moral dokumentacijo preveriti le ob zaključku postopka in pred odločitvijo o oddaji naročila, pri čemer pa bo seveda pozitivno tudi to, da bodo elektronske zbirke podatkov omogočile hiter dostop do zelene dokumentacije.

Še več je novih sprememb, ki jih prinaša Predlog zakona o javnem naročanju, saj so predlagane spremembe s prenosom dveh direktiv Evropskega parlamenta in Sveta uredile marsikatero sporno vprašanje, ki je bilo doslej odprto. Poenostavljene rešitve odpravljajo nepotrebne zapletene postopke, povečujejo pravno varnost, spodbuja se tudi širša uporaba zelenih javnih naročil. Z novostmi pa se uresničuje cilj, da je trg javnih naročil na ravni

Evropske unije čim bolj odprt, kar je pomembno predvsem v času finančne krize, v kateri se nahajamo.

Poslanci in poslanke Stranke modernega centra menimo, da so spremembe na področju javnega naročanja potrebne in nujne. Predlog zakona na ustrezen način odpravlja številne težave in zaplete, ki so se pojavljale v praksi javnega naročanja. Poleg tega prinaša predvsem nova dognanja v naš pravni red s tega področja. Predlog Zakona o javnem naročanju bo Poslanska skupina SMC zato tudi podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Danes je pred nami nov Predlog zakona o javnem naročanju. Namen javnega naročanja in tega zakona bi moral temeljiti predvsem na pametni, še enkrat ponavljam, pametni porabi sredstev, kajti le gospodarno, transparentno in učinkovito javno naročanje bo povečalo tudi konkurenčnost Slovenije. Tu ne gre spregledati, da smo v Sloveniji v letu 2014 oddali javnega denarja po javnih naročilih kar za 3,7 milijarde evrov oziroma 9,7 % BDP.

V Slovenski demokratski stranki se strinjamo, da je treba veljavno zakonodajo iz leta 2004 spremeniti oziroma tudi uskladiti z direktivami EU. Treba je določiti tudi nove vzvode, ki bodo omogočili večjo gospodarnost, učinkovitost, transparentnost in uspešnost javnega naročanja. Prav tako se strinjamo, da je treba s spremembo zakona zagotoviti večjo konkurenco med ponudniki in ne nazadnje v zakon uvesti, in to v čim večji meri, tudi informatizacijo postopkov. Dvomimo pa, da bomo s tem predlogom zakona to v celoti tudi dosegli.

Zakaj v Slovenski demokratski stranki dvomimo? Naj kar povzamem mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki opozarja na nepreglednost tega zakona, in sicer v smislu, da ta zakon ureja dve oziroma kar tri področja javnega naročanja, kar pomeni tako za naročnike kot tudi za izvajalce sprva zelo zapleteno in nepregledno uporabo. Če pa gledamo ta zakon generalno, se ta zakon vse preveč osredotoča na postopke in njihovo izbiro, vse premalo ali skorajda nič pa na pripravo razpisne dokumentacije, ki je največkrat rakrana postopkov javnega naročanja. Naročniki pogosto niso dovolj seznanjeni o možnostih, ki so jim na voljo. Zaradi pomanjkanja informacij naročniki sestavljajo razpisno dokumentacijo, ki ponudnikom ne omogoča, da bi ponudili optimalno rešitev. Dodatno tveganje pa je, da naročnik išče informacije pri posameznih

ponudnikov, to pa že lahko vpliva na odločitev naročnika pri oblikovanju javnega naročila.

Zato bo še kako potrebno izobraževanje javnih uslužbencev na temo priprave razpisne dokumentacije in določanja meril ekonomsko najugodnejšega ponudnika. V Slovenski demokratski stranki smo na matično delovno telo vložili 10 amandmajev in verjetno ni treba tu kaj dosti poudarjati, da so bili vsi ti naši amandmaji zavrženi, čeprav so bili dobri.

Na koncu smo na matičnem delovnem telesu ministrstvo tudi opozorili, da je treba pristopiti k pripravi smernic za boljše izvajanje javnega naročanja na pomembnejših vsebinskih in procesnih področjih, kot so, na primer, gradnje, inženirske storitve in tako naprej. Smernice bi po našem mnenju namreč morale biti pripravljene najkasneje do uveljavitve tega zakona.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se bomo glede na navedene pomanjkljivosti Predloga zakona o javnem naročanju glasovanja vzdržali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. oktobra 2015.

V razpravo dajem 57. člen in amandma Poslanske skupine Združene levice.

Želi kdo razpravljati?

Izvolite, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici predlagamo amandma k 57. členu, ki se nanaša na transparentnost postopkov javnega naročanja. Ta člen v trenutnem besedilu določa, da naročniki objavijo prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, kadar oddajajo javno naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali po konkurenčnem postopku s pogajanjem, če niso objavili obvestila o naročilu. Določa tudi, da lahko naročniki to prostovoljno obvestilo objavijo tudi v drugih postopkih.

V Združeni levici predlagamo, da to obvestilo postane obvezno. V Sloveniji imamo največje težave v zvezi s postopki javnega naročanja ravno pri transparentnosti in pri gospodarnosti – kar smo tudi lahko v kakšnem stališču danes slišali –, sploh, ko gre za javna naročila malih vrednosti, glede katerih ni treba objavljati prav nobenih obvestil. Ker so ti postopki zelo podnormirani in poenostavljeni, pa je seveda tu največ možnosti za posluževanje ne tako gospodarnih praks in klientelizma. Zaradi tega predlagamo, da se v drugem odstavku tega člena zaradi zagotavljanja transparentnosti vseh postopkov javnih naročil prostovoljno obvestilo

za predhodno transparentnost spremeni v obvezno obvestilo. S tem se doseže vsaj minimum potrebne transparentnosti, in to brez tega, da bi kakorkoli posegli v sam postopek, ga podaljšali ali dodatni zapletali. Skratka, ne generiramo nobenih novih administrativnih ovir, bi lahko temu rekli. S tem ne povzročamo nikakršne škode ali dodatne obremenitve, saj gre za zelo preprosto obvestilo, ki se objavi na portalu in zagotavlja vsaj tisto minimalno seznanjenost s posameznimi javnimi naročili, ki potekajo.

Če pogledamo, o kakšni višini sredstev se pravzaprav pogovarjamo, je jasno, da so interesi na tem področju veliki. Odtokanja javnega denarja pa do danes nismo uspeli zamejiti, vemo, s tem se soočamo in borimo že 25 let. Na letni ravni govorimo o sredstvih v višini 3,7 milijarde evrov, kar predstavlja 9,8 odstotkov bruto domačega proizvoda. Če temu dodamo še podatek, da je od vseh javnih naročil približno dve tretjini naročil malih vrednosti, je jasno, da bi bilo treba v tem delu zagotoviti čim večjo transparentnost nad postopki in to poskušamo z našim amandmajem v Združeni levici tudi storiti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič. Izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Glede tega amandmaja Združene levice naj povem, da zakon predvideva prostovoljno predhodno obvestilo o postopkih pogajanj brez predhodne objave in v konkurenčnem postopku izpogajanje. Cilj predlaganega amandmaja je, da bi se to razširilo na popolnoma vsa javna naročanja, kar menimo, da je neprimerno in tudi nepotrebno, pa naj obrazložim, zakaj.

Namreč, le v teh postopkih, ki sem jih navedla, gre za to, da niso neposredno vključeni vsi tisti ponudniki, ki so zainteresirani, kar pa v vseh ostalih postopkih so ti že neposredno vključeni in bi se tem, če bi – seveda, pod nekako krinko, da zagotavljamo transparentnost – pravzaprav podvajali delo. Namen tega, kar pa je urejena v tem 57. členu, je, da tisti, ki niso imeli možnosti neposrednega sodelovanja, da se s tem seznanijo in da uveljavijo pravno sredstvo.

Tako tega amandmaja v Poslanski skupini SMC in pa tudi v koaliciji ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Običajno, da se o tovrstnih postopkih pri amandmajih dotikamo še malce širše in si bom tudi v tem primeru dovolil ravno zaradi tega, kajti ta zakon je tako kompleksen, zahteven, sploh pa pri prenosu teh

direktiv in tudi v sami predstavitvi predstavnikov poslanskih skupin je bilo marsikaj izrečeno in mislim, da je prav, da si določene zadeve tudi ob tej priliki malce pobliže pogledamo.

Sam sem na stališču, da kljub različnim mnenjem strokovne kot tudi uporabniške javnosti, da je tokratni prenos direktiv v slovenski pravni red koristen in pozitivno ocenjen kljub različnemu gledanju in ocenjevanju. Zakaj sem trdno na tem stališču? Predvsem zaradi tega, kajti s tem ko se prenašajo neposredno direktive v slovenski prostor, se preprosto s tem sistemom prenosa ne puščajo kakršnikoli dvomi in napake pri samih implementacijah. Kajti, zapisano pravilo, ki je preneseno iz evropske direktive, je praviloma in tudi v praksi lažje razumeti kot pa pravilo notranjega slovenskega prava, še zlasti če se poskuša slediti tako imenovanemu evropskemu zakonodajalcu, kateremu se običajno potem pridoda reševanje aktualnega vprašanja, ki je v našem nacionalnem prostoru.

Ravno zaradi tega je v tem pogledu treba pristop predlagatelja pozdraviti, kajti pri iskanju posameznega pomena pravne norme je uporabniku na voljo predvsem zakonodaje Evropske unije, sodne prakse, in tukaj je treba dodati, tudi razlagalni dokumenti Evropske komisije, Evropskega parlamenta kot tudi sodišča Evropske unije. Mislim, da ta cel spekter zelo jasno pove o pomenu tega. Zaradi tega tudi zelo zagovarjam to stališče. Dejstvo je, kljub pomislekom že izrečeno, da s tem zakonom se združita ta tako imenovano klasično naročanje blaga in storitev kot tisto, ki je naročanje za infrastrukturno področje. Imamo en akt. Sam po sebi praviloma to sploh ni tako slabo, kajti s stališča preglednosti je včasih celo to morda zelo dobro.

Dejstvo je, kot rečeno, obe direktivi prenašamo v slovenski pravni red. Tudi se vsi zavedamo, da ti direktivi morata biti implementirani do meseca aprila naslednjega leta, se pravi 2016. Lahko rečem, da v tem primeru je Vlada Republike Slovenije naredila dobro delo, in mislim, da je prav, da se jo tudi pohvali, kajti ne zamuja z implementacijo evropskega pravnega reda. To pomeni, zakonodajni postopek praviloma naj se, in tudi se bo, zaključil celo nekaj mesecev pred tem rokom. Ravno tukaj je treba poudariti, zakaj je v tem primeru je Vlada toliko pohitela; ravno zato, da se ti meseci, ki so potem od sprejetja zakona do same uporabe, resnično namenijo seznanitvi z novim pristopom, z novo ureditvijo ali kakorkoli že rečemo, seznanitev vseh deležnikov, da po tem datumu bodo resnično dobro pripravljene. Verjamem, da se bo resorno ministrstvo in minister sam zelo zavzemal, da bo to čim bolj učinkovito tudi uresničeno v naslednjih mesecih.

Nova ureditev, kot je bilo rečeno, prinaša vrsto poenostavitev in pravno varnost. Kar pomeni zagotavljanje lažjega upravljanja in večje učinkovitosti javnih naročil ter tisto, kar je pomembno, prihranek časa in sredstev tako za

naročnike kot tudi za podjetja. Tukaj bi ponovno izpostavil težišče: mala in srednja podjetja. Pri tem so prednostno obravnavana tudi posamezna kategorija ali institut, ko je bilo tudi že malce nakazano v današnjih predstavitvah, se pravi, ta tako imenovana socialna vključenost, okolje in inovacije. Vse to skupaj bo nam, uporabnikom prav gotovo veliko pripomoglo, da se bodo naročniki odločali predvsem zgolj za najboljšo in ne, kot je bilo to sedaj v praksi, najcenejšo ponudbo.

Ne bi se ras spuščal v posamezne postopke, ampak mislim, da bi nekaj primerov pa vseeno bilo treba izpostaviti ravno zaradi prej omenjene kompleksnosti in zahtevnosti materije tega zakona. Prva zadeva, ki je, je prav gotovo, da predlagatelj zakona je v zakonske določbe o centralnem javnem naročanju in osrednjih nabavnih organih vgradil možnost uvedbe tako imenovanega centraliziranega javnega naročanja na posameznem področju. Mislim, da je prav, da se to tudi posebno izpostavi, kajti to pomeni podelitev pooblastila Vladi Republike Slovenije, da lahko – kljub temu da je bilo s strani predstavnikov posamezne politične opcije, da je besedica "lahko" preveč uporabljena. Vendar je še kako smiselna v tem primeru, da lahko z uredbo določi predmete, za katere se bo to javno naročilo izvedlo, osrednji nabavni organ, postopek izvedbe in vse drugo, kar je potrebno, da je ta postopek čim bolj optimalen. To pomeni, da Vlada Republike Slovenije lahko s sklepom odloči, da se za posamezne predmete javnega naročanja izvede tisto, ki jo običajno poznamo kot skupno javno naročilo, in to predvsem za vsa ministrstva, organe v sestavi ministrstev, vladne službe in upravnih enot. Seveda, če oceni, da skupno naročanje pomeni sledenje povečanju, kot prvič gospodarnosti in kot drugič učinkovitosti porabe proračunskih sredstev. Tisto, kar je zelo razveseljivo in mislim, da ne smemo pozabljati ob tej priliki, je, da to lahko velja tudi za naročanje v javnih zavodih, katere ustanovitelj je Republika Slovenija.

Dotaknil bi se še ene zadeve, in sicer instituta pridržanja javnih naročil za invalidska podjetja in gospodarske subjekte, katerih glavni cilj je družbeno in poklicno vključevanje invalidnih in prikrajšanih oseb. To pomeni, če se naročnik odloči, da bo izvedel pridržano javno naročilo, mora izbrati ponudnika, ki izkaže status invalidskega podjetja, ali zaposlitvenega centra, ali socialnega podjetja tipa B, oziroma – tisto, kar je izredno pomembno – mora ponudnika, ki takega statusa ne izkaže, preprosto zavrniti.

Nekaj besed je bilo tudi glede zaščite podizvajalcev in podobno, in bi se rad tudi tega dotaknil. Vsem nam je znana slaba izkušnja v zvezi z razmerjem obveznosti in plačil podizvajalcev predvsem v gradbenih poslih. S predlogom tega zakona je določeno, da lahko v dokumentaciji za oddajo javnega naročila od ponudnika podizvajalec zahteva, da v svoji ponudbi navede vsak del javnega naročila, ki ga morda namerava oddajati v podizvajanje tretjim

osebam, ter tudi vse predlagane podizvajalce. Tisto, kar je bilo tudi na razpravi v matičnem odboru nekajkrat izpostavljeno; prav tako je predpisano, da je naročnik dolžan podizvajalcu, če ta to zahteva in se je predhodno dogovoril z glavnim izvajalcem, neposredno nakazati plačilo za delo, ki ga je zanj opravil. Osebnostno menim, da bo ta določba prav gotovo nek tako imenovani preizkusni kamen v teh poslih, ker se je do sedaj vedno izkazalo, da so bili podizvajalci kot stranka v postopku v bistveno slabšem razmerju. Za konec. Glede tega zakona, ki je pred nami, moram priznati, da ocenjujem, da je predlagatelj, v tem primeru Vlada, kakovostno pristopil k prenosu evropskih direktiv v naše notranje pravo. Zakaj sem trdno na tem stališču? Zaradi tega, kajti zelo malo je bilo danes rečeno o ciljih tega zakona, govor je bilo samo o prenosu direktiv. Cilji, če zelo v grobi besedi rečem, mislim, da je poudarek v naslednjem.

Večja prožnost in poenostavitev postopkov oddaje javnih naročil. Tisto, kar je izrednega pomena za današnji prostor, je večja vključenost malih in srednjih podjetij v tovrstne postopke. Zelo pomembno je preprečevanje koruptivnih dejanj in transparentnost pri zagotavljanju postopka odločanja. Ne nazadnje mislim, da je pomembna kategorija tudi združevanje in unifikacija postopkov oddaje javnih naročil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima minister Boris Koprivnikar. Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Samo kratek odziv na predlog amandmaja za 57. člen. Poslanica Kozlovič je že obrazložila bistvene razloge. Mogoče bi dodal k temu še to, da so vsi ostali vključeni že v postopek, da je transparentnost zagotovljena tudi s tem, ko je že od letošnjega leta naprej celo objavljane pogodb, ne samih razpisov in izbir, dejansko javno dostopno in da bi s tako široko vpeljavo obveščanja v vseh postopkih dejansko ne dosegli nobene nove dodane vrednosti, bi pa uvedli novo, lahko rečemo temu tudi, administrativno oviro. To je bil tudi razlog, zakaj se strinjamo s stališči, ki so bili predstavljene s strani poslanske skupine.

Mogoče še glede pravočasnosti. Poslanec Verbič je omenil, da če je zakon sprejet, potem smo v časovnici, mogoče lahko rečemo, da smo tudi sami veseli, da tako prihaja, preden je dejansko tista nuja s strani evropske direktive, da zakon mora biti prilagojen. Ampak ta čas ne pomeni, da se ne bo zgodilo nič, ampak mi že danes pripravljamo usposabljanja, smernice, pripravljamo tako imenovani "road show" za tiste, ki pripravljajo javne razpise, kajti tudi uvodoma je bilo povedano, velikokrat so javni razpisi slabo pripravljene, kriteriji slabo izbrani in to je materija, ki jo v zakonu ne moremo predpisati. Mi ne

moremo v zakonu predpisati, da naj naročnik pripravi naročilo, ki bo korektno in jasno določilo najboljšo izbiro. To mora pripraviti naročnik, ki pripravlja besedilo samega javnega razpisa, in to zakonsko ne more biti določen, čeprav smo v zakonu določili, da je treba narediti tržno analizo, opredeliti ceno in na kakšen način mora pripravljavec razpisa do tega priti. Nam so ključni elementi pri uvedbi tega zakona prav v usposabljanju naročnikov, za to se pripravljajo smernice, pripravljajo se že primeri dobrih praks, vzorci in na voljo je tudi že danes, v prihodnje bo pa prav okrepljena, služba za svetovane pripraviljavcev javnih razpisov, da bi na tak način omogočili, da bi dosegli neko novo kvaliteto razpisov v prihodnje in seveda tudi na podlagi tega zakona. Zakon sam po sebi ne bo na nek način spremenil usposobljenost pripraviljavcev razpisov in to mislim, da je pomembno, da razumemo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša Hvala.

V svoji prejšnji intervenciji sem razpravljal o konkretnem amandmaju Združene levice k 57. členu, sedaj bom pa v skladu s prakso namenil nekaj besed sploh k temu zakonu, ki ga imamo pred seboj.

Problematika sistema javnih naročil je najbolj povezana s transparentnostjo in korupcijo. Posebej problematična so tukaj naročila malih vrednosti, ki so izredno netransparentna, splošno pa je največji problem prilagojenost razpisnih pogojev in s tem povezana korupcijska tveganja. To so pač neki parametri, o katerih teče današnja debata. Problemi ne nastanejo v primerih, ko je postopek izpeljan na podlagi veljavnih razpisov, ampak nastanjajo tam, kjer se veljavni predpisi izigravajo oziroma kršijo in tega problema ne more rešiti zgolj novi zakon. Lahko prispeva nekaj korakov v tej smeri, ampak da ustvarimo našo celotno strategijo borbe proti korupciji, okoli tega je pa bistveno preveč bahava poteza, ki ne bo dosegla zelenih rezultatov, preprosto zato ker ni zadostna. Kar je potrebno, je treba zagrabiti za probleme v praksi in kot rečeno so ti bolj povezani z nespoštovanjem obstoječe zakonodaje kot s tem, da bi bila ta zakonodaja popolnoma porozna.

Koliko država preplačuje določene storitve, investicije, nabavo materiala, v bistvu ne vemo, v tem trenutku obstajajo samo neke ocene na podlagi primerov, ki jih razkrije ali Računsko sodišče, ali mediji, ali pa Komisija za preprečevanje korupcije. V javnosti je ta podatek, ki kroži, največkrat omejen na to, da se od štirih milijard evrov, kolikor jih država vrže v javna naročila, v zasebne žepe steče okoli 25 % oziroma slaba milijarda evrov. Vsi vemo, koliko je težak proračun v naši državi, vsi vemo, koliko

je visok BDP naše države, in milijarda evrov ... Kaj hočem reči? Da milijarda evrov nikakor ni mala vsota.

S plačilnim neupoštevanjem temeljnih načel javnega naročanja, prilagajanjem pogojev, sumom korupcije in tako naprej se srečamo pri praktično vsakem večjem projektu v državi. Avtoceste so tukaj prvi tak eklatanten primer, medicinska oprema je drugi, v javnosti dobro poznan primer. Končni zneski takih projektov so pogosto dvignejo za 200 % in več glede na tisto neko izvorno ponudbo. Odgovornih pri takih šlamparijah in oškodovanih bodisi sploh ne iščemo, če jih pa že iščemo, jih pogosto ne najdemo. Sedaj pa vzporejajmo vso to neučinkovitost in odtekanje sredstev v privatne žepe, s tem da vsakokratne vlade na eni strani na vseh koncih nekaj šparajo, zategujejo pasove in zmanjšujejo obseg pravic slovenskih državljanek in državljanov, na drugi strani pa pač preko javnih naročil sipljejo z lopato milijardo evrov skozi okno z vsakim proračunom. Na primer, čisto praktičen primer tega, kaj vse se pri nas dopušča, je Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, s katerim je bila določena omejitev subjektov iz javnega sektorja s podjetji, ki so povezana s podjetji funkcionarjev oziroma z njihovimi družinski člani, pač ta interakcije je bila naslovljena, ampak je bilo kljub temu po podatkih Komisije za preprečevanje korupcije kršitev te določbe na lokalni ravni kar v preko 500 instancah. Kar hočem reči, je, želim še enkrat poudariti, da ni dovolj, da samo nekaj napišemo v zakon, če je evidentno že v tem trenutku, da se že obstoječih, že napisanih določb ne izvaja, se jih ne spoštuje in načela ostajajo v zraku. Zato moramo poiskati neke druge rešitve, kot samo pač žonglirati z nekim zakonom. To ni boj proti korupciji, to je iluzija boja proti korupciji, to je pač medijska piarovska poteza, zato da se določeni politični akterji pokažejo, kako so borci proti korupciji, medtem pa puščajo realne razmere na terenu in v državnem aparatu popolnoma porozne za koruptivne prakse.

Drug problem je sama transparentnost zakonodajnega postopka. Se pravi, ne samo javna naročila, ampak kako se pripravljata zakonodaja, kdo nanjo vpliva, kdo je podal kakšen predlog. Interesi lobijev so v postopkih javnega naročanja izredno veliki, to pač vemo. Ravno zaradi tega bi se moralo zelo jasno vedeti, kdo je predlagal kakšno rešitev in zakaj je bila ta rešitev predlagana in je šla potem naprej. Prav tako bi moralo biti jasno, na katere določbe je opozorila stroka in kakšni so bili morebitni pomisleki zainteresirane javnosti. Res je, da se novi zakon sprejema predvsem zaradi implementacije dveh direktiv, ampak ti dve direktivi dajeta podlago in okvir za doseganje nekega cilja, pot je pa popolnoma v naših rokah, ker je prepuščena nacionalni ravni in se dogaja v okvirih nacionalne zakonodaje. Mislimo, da bi lahko to mi v Sloveniji naredili boljše, kot je to predlagano v tem zakonu. Zakaj v predlogu, ki

ga imamo danes v rokah in na mizi in ki ga obravnavamo, teh pripomb ni mogoče zaslediti? Ministrstvo je v okviru poglavja 7 Prikaz sodelovanje javnosti pri pripravi zakona naštel samo vse, ki so pripombe podali, in zraven so napisali, da so bili predlogi in pripombe upoštevani deloma. To, spoštovani kolegice in spoštovani kolegi, ni ravno prikaz sodelovanja, ampak samo potrditev ministrstva, da sicer neke pripombe so bile podane, O. K., drži, ampak za ministrstvo niso bile dovolj pomembne, da bi jih to okarakteriziralo, da bi jih proučilo in predstavilo, kar je gola operacijah umivanja rok.

Poslanci – če kdo, potem poslanci, ki sprejemamo zakonodajo – bi morali biti seznanjeni s konkretnimi pripombami in obrazložitvami ministrstva, sploh pri takem občutljivem področju, vendarle se pogovarjamo o prenovi zakonodaje borbe proti korupciji, ki nastaja pri javnih naročilih. In sploh, če med tistimi, ki so podali pripombe, najdemo take institucije, kot je to Državna revizijska komisija, kot je Računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije, pa občine, pa skoraj vsa ministrstva in tako dalje; ampak to pač preprosto iz predloga, ki ga imamo danes pred seboj, izpade, ministrstvu se preprosto ni zdelo dovolj pomembno. V Združeni levici menimo, da bi morali povsem nov Zakon o javnih naročilih obravnavati bolj premišljeno in s pridobitvijo vseh pripomb strokovne in zainteresirane javnosti ter z opredelitvijo samega ministrstva do vseh teh podanih pripomb oziroma predlogov. To, da so obrazložitve predlogov slabo pripravljene, in to, da je predstavitev sodelovanja javnosti pri pripravi predlogov popolnoma pomanjkljiva oziroma je, tako kot je to v današnjem primeru, sploh ni, se tej vladi dogaja ves čas, ampak področje, s katerim imamo danes opravka, kot že večkrat izpostavljeno, je pač korupcija, je javno naročanje. In na nekem tako občutljivem področju za korupcijska tveganja in za pritiske raznoterih lobijev je po našem mnenju popolnoma nedopustno, da se stvari delajo po takšnem kopitu in po takšnih principih in praksah.

Če pogledamo poročila Računskega sodišča, lahko ugotovimo, da niso tako zelo sporne same določbe zakona, pač pa njihovo spoštovanje. Tukaj se zdaj še z nekega drugega zornega kota in primera vračam na svojo izhodiščno tezo in njen zagovor. V poročilu za leto 2014 so na primer navedeni naslednji problemi, pa jih bom kar taksativno naštel: nespoštovanje načel zagotavljanja konkurence in sorazmernosti; pred podpisom pogodbe niso bile preverjene navedbe o ponudbi; ponudba, ki ni izpolnjevala pogojev, ni bila izločena; ocenjena vrednost javnega naročila je bila določena premijsko oziroma ni bila določena vrednosti javnega naročila primerno; načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti; načelo zagotavljanja konkurence ter načelo transparentnosti – ustvarjene so bile okoliščine, ki pomenijo diskriminacijo

ponudnikov – in tista najbolj pereča oblika z delitvijo javnega naročila je prišlo do izognitve uporabe Zakona o javnemu naročilu. To so pač čisto vsi problemi, ki ne izvirajo iz zakona, ampak iz prakse, iz implementacije, s katero smo soočeni.

Zato predlagamo v Združeni levici, da poleg tega, da se lotimo novega zakona, bi bilo treba okrepiti nadzor nad izvajanjem njegovih določil, bodisi novega zakona oziroma že tega, ki ga imamo zdaj, to je nekakšen predpogoj. Kot rečeno, podpiramo deklarirane cilje tega zakona, ker večinoma gre vendar za prepis dveh evropskih direktiv, kar nas pa moti pa je, da je prevečkrat uporabljena besedica "lahko", v kar se je že nekdo v tej diskusiji vtaknil – na primer, "lahko izloči ponudnika; lahko zahteva; lahko opredeli". Mogoče bi bilo tukaj na mestu, da kjer je le mogoče, to besedico "lahko" zamenjamo z besedico "mora", drugače samo ustvarjamo papirnatega tigra, boj proti korupciji pa popolnoma izostaja v praksi.

V Združeni levici smo že na odboru predlagali kar nekaj amandmajev, s katerimi izboljšujemo posamezne določbe, upamo pa, da bi bili vsaj danes v tem občinstvu in tej dvorani ti amandmaji sprejeti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod minister Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči.

Še enkrat, na nek način se moram odzvati na situacijo, ki je bila orisana, kot da smo v pripravi predloga zakona ignorirali mnenja strokovne javnosti in ne upoštevali, bili netransparentni, kajti tako orisana situacija je diametralno nasprotna od dejanskega stanja. Naj to pojasnim in elaboriram. Vseh predlogov, ki smo jih v razpravi sprejeli, jih je za dobrih 300 strani, zato razumete, da niso priloga k temu gradivu, so, tako kot so prihajali, objavljeni na naši spletni strani, kot smo jih prejeli, z navedbo tega, kdo je ta predlog dejansko tudi poslal. Še več, tudi v okviru drugih postopkov, ki jih na Ministrstvu za javno upravo vodimo, se dogovarjamo za sistematično spremljanje in tudi analizo prispelih predlogov med zakonodajnim postopkom in verjetno se vam bo zanimivo zdelo, da se o tem pogovarjamo z nevladno organizacijo, ki ima za to znanje in kapacitete.

Kar se tiče ključnih deležnikov, mi smo z vsebinskimi sestanki z deležniki, kot so Računsko sodišče in podobni, ki zelo dobro vsebinsko poznajo to materijo, začeli v lanskem letu. Od letošnjega januarja do julija smo pa imeli, lahko rečem, neštete sestanke in s temi ključnimi deležniki smo sedeli vsaj po 3-krat in poglobljeno razpravljali o tem, kako se soočiti s primeri v praksi, ki jih je gospod Kordiš navedel in jih seveda razumemo, da je namen zakona, da poskuša to omejiti, vendar v okviru možnosti,

kot sami ugotovljate, ki jo zakon prinaša. Zato so nam toliko bolj pomembne vse tiste aktivnosti za izvajanje in usposabljanje naročnikov, ki jih bomo pripravili oziroma jih že pripravljamo tudi v tem postopku.

Mogoče še kratek komentar na besedico "lahko". Poglejte, odločitev o izbiri mora biti prepuščena naročniku, vendar naročniku moramo dati možnost, da izloči, recimo, nerazumno nizko ponudbo, če to rečemo kot primer, ampak če iz "lahko" postavimo besedico v "moram", potem se lahko postavi državo v situacijo, da mora izločiti najnižjo ponudbo, na primer, ki je popolnoma korektna in zelo ugodna. Zakaj bi jo potem naročnik moral izločiti, ker še enkrat ponavljam, dva temeljna razloga za ta zakon sta – in ta zakon je proceduralen – in sicer, da so postopki transparentni in da je poraba javnih sredstev čim bolj racionalna. Če bi v temu primeru rekli besedico "mora", potem bomo kršili to drugo načelo, ker ne bomo mogli kupiti nekega izdelka, neke storitve po najnižji ceni, tudi če je ta storitev zelo korektna.

Torej, takšne enostranske omejitve – zakaj ne rečemo "moram"? Zato ker bi se pogosto – in vse smo preigrali – postavili v situacijo, ko bi bili zaradi zakona prisiljeni ravnati negospodarno. To je pa diametralno nasprotno z namenom zakona.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Ker smo prešli na splošno razpravo, ne po posameznem amandmaju, bi se na kratko opredelila do ostalih amandmajev, ki so bili vloženi k temu zakonu.

Videti je tudi po amandmajih pa tudi na samem odboru je bilo zelo veliko težnje, da bi se v zakonu urejala socialna nota, pa tudi samo urejanje področja z podizvajalci. Naj povem, da tako kot je ravnokar rekel minister, to je postopkovni zakon, ki ureja javna naročanja, ne moramo pa seveda v tem zakonu urejati vseh tistih želja, ki sodijo na neko drugo, naj bo delovnopravno področje, naj bo na obligacijsko področje.

Kar se tiče amandmaja k 75. členu, ki govori o izključitvi kršiteljev delovnopravne zakonodaje, naj povem, da zakon vsebuje vsaj na šestih mestih v samem zakonu v bistvu primere, ko se takšne ponudnike izključi ali pa se tudi naknadno, ko se ugotovi, da je prišlo do kršitve delovnopravne zakonodaje. Tako menimo, da so ti amandmaji Združene levice k temu členu nepotrebni in jih seveda ne bomo podprli in posledično tudi ne k 111. členu.

Kar se tiče podizvajalcev, imamo kar tri amandmaje Združene levice, SDS in NSi. Že prej sem povedala, uredili smo na način, da se jih zavaruje v samem začetku; se pravi, če

prijavijo podizvajalci, da želijo biti neposredno poplačani, bodo v takšnem primeru upoštevani. Zavedamo se, da je bilo v praksi res zelo veliko zlorab na tem področju, vendar, kot sem rekla, to sodi na neko drugo področje. Tako podrobno urejanje v tem zakonu bi povzročilo nepreglednost in marsikdaj bi lahko tudi onemogočili izvedbo samega javnega naročila.

Prav tako imamo dva amandmaja, in sicer Združene levice in SDS k 84. členu, gre za merila za oddajo javnega naročila. V enem primeru gre za to, da bi se upoštevali dodatni kriteriji, se pravi poleg cene tudi stroški, v drugem primeru pa, da bi se posamezne vrste javnih naročil oziroma za posamezne objekte. Naj tukaj povem, da je načelo Zakona o javnem naročanju, da naročnik odda ekonomsko najugodnejšo ponudbo. To je tisto, kar zasledujemo. Dejansko mora biti tudi presoja o tem, katera merila bodo izbrana, razen tam, kjer zakon to določa, naj bo to prepuščeno seveda naročniku, kajti le tako bo lahko določil, kaj je zanj ekonomsko najugodnejša ponudba. Tako tudi za ta dva amandmaja menimo, da sta v nasprotju s temeljnimi načeli samega zakona.

Naj pa se še opredelim do amandmaja SDS, do 90. člena. Gre tukaj za sprejem odločitve in obveščanja kandidatov. Namreč, predlagatelj predlaga, da bi se tukaj v primeru, ko se sprejme odločitev; se pravi, v sami ponudbi je določeno devetdeset dni, da se potem – v zakonu je bilo, da se v primernem roku ali pa v čim krajšem roku – obvesti tiste, ki niso izbrani ali pa bili izbrani, obvesti, konkretizira spet z dnevnim rokom, kar podpiramo in bomo dejansko tudi podprli. Bi pa samo dodali, da pa se nam zdi pri praksi, ko gre za objavo na oglasni deski, petdnevni rok predolg in običajno v praksi se to zgodi že isti dan. Ampak, vsekakor je prav, da je opredeljeno, da ni daljši rok kot pet dni, tako da bomo ta amandma podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Za pripravo tega zakona, ki je bil zelo potreben, če gledamo celovito, vam čestitam. Verjamem, da ste vložili ogromno truda, energije, kajti gre res za težko zakonodajo. Z veseljem bi jo, v vsej polnosti, tako kot sem že v stališču govoril, podprl, se pa ne morem strinjati s tem stališčem poslanskih skupin koalicije glede dikcije podizvajalcev v 24. členu. Če je Pahorjeva vlada naredila kakšno dobro stvar, je leta 2011 naredila dobro stvar, ki je zdajšnji 71. člen, ki govori o direktnem poplačilu podizvajalcev, kar je tudi v nemški in avstrijski zakonodaji. Pri tem bomo v Novi Sloveniji vztrajali, kajti tragične zgodbe so tiste zgodbe, ko so podizvajalci, družinska podjetja,

dobesedno bankrotirali, šli v stečaj, propadli, dogajale so se takšne in drugačne stvari, da ne govorim o samomarih in tako dalje. Pa ne samo pri poslovanju med zasebniki, tudi tedaj, ko je bila država vpletena. Naj spomnim na dva primera. Dars, poplačilo podizvajalcev pri gradnji pomurske avtoceste ali hitre ceste – to so bile tragične zgodbe, ko državno podjetje ni uredilo tega, kar bi moralo urediti. Opera – ko so ljudje protestirali na dan odprtja Opere.

Predlagana rešitev, spoštovani gospod minister, ki prepušča plačila podizvajalcem zgolj pogodbenemu razmerju med izvajalcem in podizvajalcem, je namreč zaradi prakse iz preteklosti neustrezna. Na tem mestu res ne vem, zakaj ste šli – ker ste vse dobro naredili v celotnem zakonu – spreminjati ta del, ki sicer dobro funkcionira, od leta 2011 ta del dobro funkcionira, podizvajalci so poplačani. Kajti s tem se zaščiti mala gospodarstva, malo podjetništvo, tudi tiste, ki ustvarjajo dodano vrednost. V tem primeru gre tudi za domino efekt. Kaj pomeni, če nekdo postane plačilno nesposoben oziroma če gre podizvajalec v stečaj, če podizvajalec ne dobi poplačanih del? Kaj to pomeni? To pomeni, da celotna veriga naprej ostane brez vsega in prihaja do tragičnih zgodb, kakršne smo videli v Sloveniji.

Gospa Kozlovič je podala svoj argument glede poplačila podizvajalcev, in sicer da se lahko na začetku že dogovorijo. Ampak, glejte, dejstvo ob tem je, da v večini primerov je podizvajalec šibkejša pogodbeni stranka nasproti izvajalcu in ne bo zahteval neposrednega plačila svojih računov s strani javnega naročnika, kajti v tem primeru gre upravičeno pričakovati, da bo glavni izvajalec, logično, pogojeval podizvajalca v javnem naročilu tudi s tem, da ta ne bo zahteval neposrednega plačila, sicer ne bo njegov podizvajalec. S tem bo glavni izvajalec pogojeval. Tisti, ki bo zahteval direktno poplačilo – v redu, pa ne boš moj podizvajalec, pa bodo ljudje ostali brez dela! Zato bi res prosil utemeljitev, zakaj ste se odločili ta del spreminjati, kajti veste, da v praksi to ne bo funkcioniralo. Ta uvodna določila, kar je gospa Kozlovič dejala, da se lahko že na začetku dogovorijo o direktnem poplačilu, to je samo napisano, funkcioniralo pa ne bo. Izvajalec bo rekel, ponavljam – ne boš delal zame, bom pa drugega dobil. In trg je poln, ni problema. Torej tisti, ki bo zahteval direktno poplačilo, ne bo izbran za podizvajalca.

Sedanja ureditev direktnega poplačila podizvajalcev, ki je bilo sprejeto leta 2011, je ena izmed boljših rešitev Pahorjeve vlade, ob tisti tragediji sicer, ampak to je ena boljših stvari. Od takrat naprej se ne soočamo več v tolikšni meri s takšnimi težavami. Po vašem novem predlogu, se pravi, naročnik bo plačal izvajalca in potem naprej podizvajalec. Saj denar bo do izvajalca prišel, naprej pa je veliko veliko vprašanje. Iz prakse, ponavljam, kar se je dogajalo v tem obdobju, iz prakse lahko povemo, da to ne bo delovalo. To ne bo

funkcioniralo. Poglejte, na primer, velike gradbene firme, od Vegrada, Primorja, SCT – saj to so iste zgodbe! To so iste zgodbe. Vi s tem želite ponovno pripeljati do teh zgodb. Upam, da ne. Resno upam, da ne. Zaradi tega imejte v vidu, da ta predhodna določila oziroma tam na začetku, kako že piše glede direktnega poplačila, da to ne bo dobra rešitev, kar predvidevate, da se boste lahko dogovorila, ker to ne bo šlo čez. Ta dogovor je v bistvu nemogoč. Predlagam vam, da morda popravite sami ta člen zakona ali upoštevate naš amandma, kajti pokvari vtis pri celotnem dobrem zakonu. Zakon je dober. Že prej sem v stališču naštel, uvajamo vrsto dobrih stvari. Samo s tem ste ga pa malo podrajali, dobesedno. Tega res ne bi bilo treba.

Zaradi tega bi tudi na koalicijo apeliral, da ima v vidu dobre spremembe, ki jih je sprejela zadnja vaša vlada, dragi Socialni demokrati. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa.

Vsi smo sedaj ubrali to prakso, da bomo govorili kar malo na splošno o zakonu, čeprav O. K. Zato bom tudi v tem duhu nadaljeval.

Kolega, če bi poslušal samo prvi del, bi mislil, da je ta zakon za strgati, pa samo še za v koš vreči. Tako sem prav vesel, da sem slišal še zadnji stavek. Saj v resnici pa zakon ni tako slab, ampak tu ste ga pa malo posračkali. Tako bom rekel; zakon je izredno dober, glede na to, da ne držijo trditve, da niso bile upoštevane pripombe in predlogi. Kar nekaj jih je bilo. Je pa ras, da je pa zakon malce napisan na drugačen koncept, kot je bil prejšnji zakon oziroma novele in predlogi. Bistveno bolj odprt je, zato pogrešam drugo stvar in mi je žal, da tega ministrstvo ni naredilo, ima pa še vedno možnost, bo pa moralo zelo pohiteti, da spremeni zakon o Državni revizijski komisiji. S tem bi istočasno, če bi imeli oba zakona, lahko dejansko v resnici še bolj smiselno videli, kako je takšen zakon potreben.

Tisto, o čemer sem želel sam razpravljati, pa je predvsem to, da mi je všeč, da je koalicija s svojim predlogom amandmaja v resnici spremenila to kratko verigo, kar se tiče pri prehrani. Še posebej zato, ker sem danes videl prispevek, ki je toliko bolj pomemben, govori namreč, danes poteka en posvet o nacionalnem strokovnem posvetu zagotavljanja in izvrševanju kakovosti organizirane prehrane otrok. Namreč, podatki, da se v resnici v enem šolskem letu nabavi za več kot 119 milijonov evrov živil v slovenskem prostoru – če pa upoštevamo, da gre samo za osnovne šole in vrtce, lahko govorimo, da gre za ogromen denar oziroma tudi za ogromen potencial. Če smo pred 10 leti imeli 40 tisoč učencev, ki so se

prehranjevali s temi malicami, jih imamo danes že 120 tisoč. In če je pred 10 leti kuhalo te obroke 4 tisoč kuharjev, jih danes kuha 12 tisoč kuharjev. Skratka, gre za enormen konglomerat, kjer se pretakajo sredstva, ki pa jih uravnavamo z javnimi naročili.

Tu imam sicer en problem, ki sem ga odprl in problematiziral na samem odboru, danes ne mislim vas mučiti s tem, se mi zdi pa zelo pomembno, da omenimo, da je ta kratka pot še kako pomembna predvsem z vidika pridelovalcev prehrane v slovenskem prostoru, katero toliko propagiramo. Zato tu pohvaljeni, da smo spremenili to razmišljanje, da ne smemo uporabljati besede "lokalno" in smo zato pripeljali neko drugo dikcijo, ki pa v resnici pomeni, da bomo uporabljali lokalna živila oziroma te kratke poti.

Naj na koncu povem še to, da pri implementaciji določenih direktiv, ki jih seveda zasledujemo kot članice Evropske unije, se mi zdi zelo pomembno predvsem to, da se zavedamo naslednjega dejstva – namreč, pred zadnjimi shodi je predsednica Trgovinske zbornice Slovenije Mariča Lah omenila naslednje, citiram: "Pa samo še dve kratki rešitvi oziroma predloga, kje lahko še več prodamo lokalnega. Poglejte, Slovenija mora sprejeti novo zakonodajo na temo javnega naročanja. Predstavniki Evropske komisije nam je na posvetu na Državnem svetu rekel naslednje: Preveč ste papeški, preveč direktno prenašate vse direktive v slovenski pravni red. Morate biti inovativni in svoje interese postaviti pri prenosu te zakonodaje. In zdaj je priložnost, da v to zakonodajo o javnem naročanju prenesete tudi takšne pogoje, da bomo lahko plasirali več lokalno pridelane prehrane." S tem sem vam hotel samo povedati, da delate prav, vam pa predlagam, da tudi pri naslednjih implementacijah poskušate razmišljati lokalno. Vse, kar je lokalno, še ne pomeni, da je tudi lokalno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Nada Brinovšek, izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa še enkrat, predsedujoči, za besedo.

Ker so se vsi razpravljavci pred menoj malo širše dotaknili zakona in ne samo amandmajev, bom tudi jaz razpravljala v tem smislu, pa se bom dotaknila tudi vseh naših amandmajev naenkrat in se kasneje potem ne bom več vključevala v samo razpravo.

Upam, da se danes vsi mi tukaj zavedamo, da sprejemamo zelo pomemben zakon. Poglejte, 3,7 milijard letno porabimo javnih sredstev za ta javna naročanja. 3,7 milijard ni malo denarja. Samo upam, da bomo s tem zakonom tudi nekako zagotovili ta načela, ko se radi na njih sklicujemo, se pravi gospodarno, transparentno, učinkovito javno

naročanje, ki bo povečalo konkurenčnost Slovenije, ki pa jo še kako potrebujemo, in si želimo, da bi se povečala.

Malo imam dileme, se pravi, Zakonodajno-pravna služba je na ta predlog tega zakona imela kar nekaj pomislov, malo je pokritizirala, glede na to, da ta zakon ureja dve oziroma tri področja in da bo ta zakon sprva zelo zapleten tako za uporabnike kot za naročnike. S tem se popolnoma strinjam. Kolikor sem lahko na prejšnjem delovnem mestu od strani opazovala ta javna naročila, moram reči, da potrebujejo zaposleni oziroma tisti, ki pripravljajo neko javno naročilo, veliko znanja, ki pa, upam, da bo ga oziroma da bo ministrstvo organiziralo primerna izobraževanja tako za naročnike kot tudi za same izvajalce; oboji bodo potrebovali neko dodatno izobraževanje.

Glede na to, da zakon tudi ni tako blesteč, moram reči tudi, da smo na matičnem delovnem telesu obravnavali, mislim, da je bilo kar tretjina amandmajev in nismo na to opozarjali samo mi, da je zakon slabo pripravljen, na to je opozorila tudi koalicija. Citirala bom, da "resnično je ogromno amandmajev, mogoče tukaj apel na obe zakonodajno-pravni službi tako na Vladi, tako v Državnem zboru, da mogoče, še preden zakon pride v obravnavo, da se povežete, nekako uskladite stvari, preden pridejo na delovno telo." S to njeno izjavo se zelo strinjam in mogoče bo ta njen predlog v bodoče kaj zalegal.

V Slovenski demokratski stranki smo na matično delovno telo vložili deset amandmajev in je res – gospod Möderndorfer, saj ga ni več v dvorani, je dejal, da ni res, da ni bil nobeden od amandmajev sprejet. Res je, da nobeden od opozicijskih amandmajev ni bil sprejet! To je dejstvo.

Mislim, da smo imeli nekaj kar dobrih amandmajev. Na primer, dali smo amandma na 35. člen, da cena na enoto, ki jo ponudi izvajalec, ni javni podatek, ampak je ta podatek dostopen vsem ponudnikom, ki sodelujejo v postopku, ni pa treba, da je za celo slovensko oziroma še širšo javnost ta podatek dostopen. Pri 73. členu smo predlagali tudi, da naročnik v primeru, če se ne odloči za oddajo javnega naročila po sklopih, kar seveda ta zakon dopušča in je prav, da dopušča, da pač mora to obrazložiti in vključiti v razpisno dokumentacijo. Nič drugega nismo predlagali, samo obrazložitev, da se je naročnik odločil, da ne bo oddal javnega naročila po sklopih. Amandma je bil zavrnjen. No, da naročnik o sprejeti odločitvi za oddajo javnega naročila obvesti izvajalca čim prej – to imate vi zdaj v 90. členu. Mislim, tako kot so prej kolegi iz Združene levice razpravljali; zakon, ki nima jasnega cilja, tak zakon ima v svojem tekstu oziroma besedilu besedice "lahko" ali pa tudi "čim prej" in ta 90. člen govori "čim prej". Kaj je zdaj to "čim prej"? Za mene je čim prej, da sedaj čim prej odidem na kosilo. Za nekoga je čim prej, da se bo zvečer nekaj zgodilo, za nekoga je čim prej čez en, dva, tri,

štiri, pet dni, čez en mesec. Mislim, da predlog, ki smo ga dali mi, pa kolikor sem razumela sedaj kolegico s strani koalicije, bodo vendar ta naša predlog podprli, da naročnik obvesti izvajalca na primer v petih dneh in to je res smiselna amandma. Prav tako pa smo hoteli tudi v 90. členu natančneje in pa jasnejše opredeliti obveznosti tako naročnika kot izvajalca in tudi podizvajalca glede sklepanja njihovih pogodb in kar bi za posledico imelo, da bi se nekako uredila njihova plačilna nedisciplina.

Še enkrat toplo polagam ministrstvu, bom rekla po domače, na srce, da je treba pripraviti do uveljavitve tega zakona smernice, kar pa je spoštovani gospod minister obljubil, da bodo do uveljavitve tega zakona pripravljene. Mogoče bodo malo olajšale to delo tako naročnikom in seveda izvajalcem. Tudi prosim, ne pozabite predvsem na izobraževanje naročnikov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala. Spoštovani gospod minister!

Še enkrat se moram oglasiti, ker kot kaže, sem bil prej premalo argumentiran, da bi nekako prepričal vladajočo koalicijo v to, da je direktno poplačilo podizvajalcev izredno pomembno oziroma zakaj je pomembno upoštevati naš amandma.

Pa najprej za plastično primerjavo brez demagogije. Poglejte, ko greste vi na banko po kredit ali pa kakršnokoli pogodbo sklepati, na primer na banko, ki je izredno močna pogodbeni stranka, bomo mi na mizo dobili pogoje, ki jih postavi banka. Vi se boste kot pogodbeni stranka sicer pod te pogoje podpisali. Ne bo banka rekla, sedaj se bomo pa mi malo usklajevali. Torej, tudi v tem primeru je izvajalec močnejša pogodbeni stranka od podizvajalca in še enkrat povem, če bo izvajalec rekel ne, ne bo šlo tako, pač tako ne bo šlo. Ali pa: Če boš zahteval drugače, ne boš dobil posla pri meni. Trg je poln in ni problem, bo pa dobil nekdo drug. Problem pa je v tem, ker bo nekdo dobesedno nasrkal. Naš amandma, upam, da ste si ga prebrali, drugače vam ga lahko zdaj prinesem pa ga lahko uskladimo, je res dobronameren. Pa ne zaradi nas samih, nam je to vseeno, ampak zaradi podizvajalcev. Še enkrat ga preberem: "S predlaganim amandmajem se utrjuje položaj podizvajalcev v postopkih oddaje javnih naročil, hkrati pa se izboljšuje plačilna disciplina med gospodarskimi subjekti. Ker je podizvajalec praviloma šibkejša pogodbeni stranka, bo glavni izvajalec lahko pogojeval pogodbeno vsebino medsebojnega sodelovanja tudi s tem, da podizvajalec ne bo zahteval neposrednega plačila od naročnika, sicer posla ne bo dobil." Pika! Od tukaj naprej pa res prosim pozor, kajti ta amandma ne ruši

vašega koncepta, niti koncepta glede direktnega poplačila oziroma niti nikakršnega koncepta, samo dodatna varovalka je ta amandma. Pozor: "Iz tega razloga je potrebno vnesti tudi določilo, da ima podizvajalec na podlagi samega zakona sicer pravico zahtevati plačilo neposredno od naročnika, če mu glavni izvajalec računa ali vmesne situacije ni plačal, ob pogoju, da naročniku predloži izdani račun ali vmesno situacijo in izjavo, da mu glavni izvajalec računa ni poplačal."

Torej, že ko ta ne bo bil poplačan gre za direktno stvar, varovalka je ta amandma, ne ruši pa vašega koncepta. Pa gre zaradi ljudi, mi lahko ta amandma umaknemo, ampak, saj ne gre zaradi nas samih. Gre za to, kar se je opozarjalo v preteklosti in ne želimo biti spet v tisti situaciji, ko bodo podizvajalci naših državnih podjetij bili nepoplačani. Tega ne želimo. Zaradi tega je Pahorjeva vlada, sem šel brat obrazložitev nazaj, to tudi vnesla, kajti je sramota, da je podizvajalec enega državnega podjetja, kot je DARS, nepoplačan! Ja, pa kje mi živimo? In to je varovalka, da se v bodoče temu ne bo več tako dogajalo.

Torej, gospod minister, res vas prosim, pa ne v lastnem imenu, ne v imenu opozicije, Nove Slovenije; v imenu malih podjetnikov in obrtnikov, ki si to dejansko želijo. Najprej vsebine amandmaja ne bom bral, ker gre za demagogijo, nočem pa biti ta trenutek več demagoški, jaz vas samo prosim, da prisluhnete temu amandmaju, v ničemer ne spreminja koncepta tega člena, je dodatna varovalka, še manj pa koncepta celotnega zakona, ki je – vse pohvale vam in vaši ekipi – ste ga pripravili odgovorno. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister gospod Boris Koprivnikar, minister za javno upravo. Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za besedo.

Glede podizvajalca, spoštovani poslanec, zelo veliko in zelo resno smo se ukvarjali s tem vprašanjem in nikakor ni namen, da bi enega ali drugega dali v neugoden položaj. Naj samo povem, da nam ni znano, pa smo se precej seznanili s tujimi sistemi, da bi katera druga država imela plačilo podizvajalcev urejeno v zakonu kot obvezno. Vendar poznamo tudi primere drugih držav, navajali ste Avstrijo, zelo dobro poznamo njihov sistem, kjer prav tako kot mi dopuščajo ureditev za direktna poplačila podizvajalcev. Ne nazadnje, dikcija amandmaja, ki ste ga vi navedli, je praktično identično, kot je 631. člen Obligacijskega zakonika, ki to določa – če ti dokažeš, da nisi dobil od izvajalca plačilo, potem po Obligacijskem zakoniku točno isto lahko tudi narediš. Pa vendar, da ne bi rekli, da se je standard podizvajalcev zmanjšal, lahko kdorkoli, glavni izvajalec, podizvajalec, naročnik zahteva direktno plačilo in se to upošteva kot dejstvo in se direktno plačuje.

In še drugič; v zakonu je zapisano, da do končnega plačila ne more priti, če nosilec posla ne pridobi potrjenih izjav podizvajalcev, da so bili poplačani. To je zelo oster standard. V primeru, da tega ne stori, potem izvajalec lahko pride oziroma se uvrsti na tako imenovano listo nezaželenih izvajalcev, kar pomeni, da v treh letih ne bo več izvajal posla po sistemu javnega naročanja z državo, kar mislim, da si redkokdo lahko privoščiti.

Ne nazadnje, tudi v praksi, če pogledamo, se situacija bistveno izboljšuje in tako radikalni in unikatni ukrepi, kot so bili v preteklosti, menim, da niso več nujno potrebni, ker je tudi drugače zaščita zagotovljena.

Ampak ob tem pa morete vedeti, da smo se kot pripravljavci predloga zakona soočali pa tudi z izjemno ostrimi zahtevami Gospodarske zbornice, ki pa je zahtevala točno nasprotno, da direktno plačila gredo na tistega, ki je nosilec posla, ki prevzema vso odgovornost in ki je podpisnik pogodbe. Ta rešitev, ki je danes v zakonu, je po našem mnenju nek razumen kompromis, ki ne presega vmešavanja samega Zakona o javnih naročilih v obligacijska razmerja, ustrezno zaščiti podizvajalce, da možnosti in hkrati tudi omogoča, da tistemu, ki je nosilec posla in odgovoren, dejansko tudi omogoči sredstva za to, da se bodo dela tudi pravilno izvedla.

Mogoče samo nekaj kratkih komentarjev, da ne bom še naprej potem razprave bremenil. Kar se pravnega varstva tiče, variante se že pripravljajo, raziskujejo. Mogoče je pa zanimivo za poslance tudi, da vemo, da se na nivoju Evropske komisije pripravlja kar obsežna analiza pravnega varstva na področju javnega naročanja, ki bo tudi podlaga za novo direktivo. Seveda natančno spremljamo, kaj se bo na tem področju zgodilo.

Kar se tiče omogočanja lokalnih dobav, je poslanec Möderndorfer povedal, da to zakon sedaj tudi omogoča. Še bolj pomembno pa je, da se poleg tega na podlagi zakona pripravlja tudi boljša uredba o zelenem javnem naročanju, ki bo to še bolj natančno opredelila.

Glede različnosti zakona, dvojnosti zakona in števila amandmajev, se poslanki deloma pridružujem s tem, da tudi sami imamo malce težav, ko pač v določenih, če pogledate vsebino amandmajev, pogledih, kako nekaj zapisati, različne pravne službe različno gledajo na to.

Kar se pa tiče združevanja zakona o klasičnem javnem naročanju in naročanju gradenj, so pa tisti izvajalci, ki dejansko se z obema primeroma soočajo, nekako pozdravili, da je materija enotna. Če pogledamo čisto nomotehnično ali stališče birokratskih ovir, ta zakon je sedaj po številu členov krajši, kot sta bila prej oba zakona. Krajši od enega od prejšnjih dveh. Se pravi, da je več kot za polovico krajša zakonska materija, kljub temu da je zapletena, pa še vedno menimo, da je tudi dovolj jasna.

Kar se pa cene na enoto tiče, tudi s tem predlogom smo se veliko ukvarjali, tudi razlagali. Dejstvo je, da glede na transparentnost javnega naročanja naročnik mora objaviti količino in naročnik mora objaviti tudi ceno, po kateri je oddal. Iz tega enostavno dobiš tudi ceno na enoto. Da bi prepovedali objaviti ceno na enoto, je tudi v skladu s stališčem informacijske pooblaščenke, po našem mnenju mogoče v določenih primerih, seveda utemeljeno in smiselno, ker ščitimo interese nekoga, ki lahko da zelo ugodno ponudbo, vendar se zaletimo v interes javnosti, javnega naročanja in tukaj smo imeli tudi sami večje pomisleke. Podobno je menila tudi informacijska pooblaščenka. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec, izvolite, beseda je vaša.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani gospod minister, najlepša hvala za pojasnila in odgovor na to, da pač s svojim amandmajem napak oziroma kljub temu da jaz tega ne opazim, da to nekje že v tem zakonu piše. Pa bi sedaj vam prebral 631. člen Obligacijskega zakonika. Poglejte, kaj piše: "Sodelavci se za svoje terjatve do podjemnika lahko obrnejo neposredno na naročnika in zahtevajo od njega, da jim te terjatve izplača iz vsote, ki jo v tistem trenutku dolguje podjemniku, če so prepoznane." In če niso prepoznane, kdo pa jih prepozna? Izvajalec! Težava nastane. Poglejte, govorili ste o Avstriji. Drugod po državah Evropske unije je dejstvo, je plačilna disciplina stvar tudi kulture, če hočete, je stvar neke normalnosti. V tej državi to ni bilo in je treba zaradi tega, ker to ni stvar naše tudi kulture – pa tukaj ne mečem v isti koš vseh obrtnikov, vseh podjetnikov, vseh izvajalcev ali velike gospodarske družbe – bog ne daj! Ampak mnogo pa je takšnih, ki so se posluževali takšnih in drugačnih prijemov in podizvajalcev niso poplačevali. V redu. Ne verjamem vam, da zakon v dovoljšnji meri zagotavlja, da bodo podizvajalci poplačani. Vztrajali bomo pri našem amandmaju. Upam pa, da ne bo čas pokazal, da smo imeli prav in da so imeli tudi Socialni demokrati leta 2011, ko so vnesli v zakon direktno poplačilo podizvajalcev, prav. Tega pa si ne želim, da bi naslednji dve leti šli spet spreminjat zakon, ker niste sprejeli našega amandmaja. To je za vas dobro, da bi lahko imeli tudi na strani celotno opozicijo. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Mag. Dušan Verbič, izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Jaz bi samo dve besedi. Mislim, da je spoštovanemu kolegu poslancu iz Nove

Slovenije bil v neki smeri zadovoljiv odgovor s strani resornega ministra. Želel sem še v zvezi s to temo reči nekaj besed, menim pa, da je bilo to tako lepo povedano tudi po vsebinski plati, da bi bilo odveč. Odločil sem se predvsem zaradi tega, ker je spoštovana kolegica iz opozicijske stranke rekla, da v tem postopku ni bilo soglasja k nobenemu amandmaju k vloženemu zakonu. Jaz menim, da je prav, da to povemo, kot je kolegica Lilijana že prej omenila, vaš vloženi amandma k 90. členu praktično vse potrjuje, in mislim, da je prav, da je tam določen 5-dnevni rok. Mislim, da tukaj ni dileme. Tisti, ki smo bili na matičnem odboru, na drugi obravnavi je bil tudi vložen en amandma s strani nepovezanega poslanca, zaradi boljše implementacije je bilo skupaj s koalicijskimi partnerji dogovorjeno in ga je tudi umaknil, zato hočem reči, da čisto ne drži, da se ni prislunilo nekim posameznim predlogom, ki so bili zelo tehtni. In ga bom vseeno omenil, bil je k 84. členu zakona, kjer je področje tega t. i. zelenega okoljskega namena, kjer se je vgradilo in se bo tudi v zakon implementiralo, posledično vezano na resolucijo o nacionalnem programu prehranske politike, kajti ravno v tem je bistvo, da se z dodatno obrazložitvijo k osmemu odstavku 84. člena omogoča, da se živila, ki so pridelana in predelana v lokalnem okolju, da se v tem postopku javnega naročanja čim bolj vključuje, ne pa izključuje v odnosu od pridelovalca do uporabnika. To pomeni, da se je poskušalo z res tehtnimi argumenti prisluniti in mislim, da je koalicija to tudi izvedla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 57. členu?

Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Kolega Jernej Vrtovec je pravzaprav že veliko govoril o zaščiti podizvajalcev. Dejstvo je takšno, ki ga danes pravzaprav mi vsi poznamo. Prvič, imamo različne lobije. Drugič, če pogledamo gradbeni sektor, veliko se pogovarjam s temi ljudmi, hvala bogu je nekaj zdravih slovenskih gradbenih podjetij tudi preživelo najhujšo krizo. Tista, ki pač niso bila zdrava, vemo, kje so pristala. Zdrava se zdaj pritožujejo, da imamo veliko gradbenih podjetij, torej glavnih izvajalcev, ki dobijo posel, da so to v bistvu podjetja, ki nimajo nič drugega kot dnevno sobo. To so dejstva. In potem sklepajo pogodbe s podizvajalci, jih pri ceni stisnejo in potem se še zgodi nesreča, da ta glavni izvajalec dejansko zapade v finančne težave ali kakorkoli že ali podizvajalce izigrava, podizvajalcem ne plača. In poglejte, če nekemu podizvajalcu, nekemu mikro podjetju, espeju ali deooju, gradbenemu, kakršnemukoli, če izpade plačilo, ne vem, recimo 20, 30, 50 tisoč evrov, ga to preprosto

spravi na kolena in je konec. Konec je s tem podjetjem in je konec z zaposlenimi, ki jih ima to mikro podjetje, ta podizvajalec na plačilni listi oziroma s katerim ima sklenjeno pogodbo o zaposlovanju. In v tem je problem. Jaz ne bi želel tukaj zdaj špekulirati, kdo je tukaj močnejši, ampak je rezultat je jasen, ali Gospodarska zbornica ali Obrtno-podjetniška zbornica. Jaz verjamem, da ima gospod minister dobre namene. Jaz verjamem in upam, da imamo dobre namene vsi mi tukaj v tej dvorani. Ampak v življenju zadeve tečejo velikokrat bistveno drugače, kot si mi predstavljamo. Dejstvo je to, da imamo izvajalce, ki nimajo nič drugega kot dnevno sobo, pa, ja, seveda še kakšen računalnik. In v tem je problem. Dokler je cena tisti osnovni kriterij, najnižja, jasno, cena je tisti osnovni kriterij, da dobiš posel, potem pa si ja znaš toliko izračunati, če je cena toliko, potem rečeš, toliko ostane meni, ostalo pa razdelim podizvajalcem oziroma za toliko jih stisnem. In to ne more iti v nedogled. Zato smo mi v Poslanski skupini Nove Slovenije že tudi razmišljali, da bi bilo najbrž dobro, da se na neki seji, morda Odbora za gospodarstvo ali kakšnega drugega odbora, dogovorimo, kako rešiti te anomalije, ki jih vidimo, ki se dogajajo v praksi. Ne samo v gradbenem sektorju, tudi kje drugje. Gradbeni sektor je najbrž nam vsem nekako najboljše poznan. Zato bom tudi podprl naš amandma, ki gre v tej smeri zaščite podizvajalcev. Ti morajo dobiti poplačilo. Kdo naj njih varuje? A bodo tožili glavnega izvajalca? V tistem trenutku ga več ne bo, bo firmo zaprl. To je potem nek domino efekt, neka verižna reakcija, ki se sproži, in rezultat je, da nam enostavno ta mala podjetja padajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 57. členu? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo k 75. in 111. členu. Ker je amandma Poslanske skupine Združena levica povezan z amandmajem istega predlagatelja k 111. členu, bomo o njiju razpravljali skupaj. V razpravo dajem torej 75. in 111. člen ter dva amandmaja Poslanske skupine Združena levica.

Želi kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 84. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem to razpravo.

Prehajamo na razpravo k 90. členu ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 94. člen ter amandma Poslanske skupine SDS, amandma Poslanske

skupine NSi in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Nekaj vsebinskih zadev sem že nanizal v svoji predhodni razpravi, ampak zdaj konkretno o amandmaju Poslanske skupine Slovenije – krščanskih demokratov k 94. členu. Kaj pravzaprav želimo s tem doseči? S predlaganim amandmajem se utrjuje položaj podizvajalcev v postopkih oddaje javnih naročil, hkrati pa se izboljšuje plačilna disciplina med gospodarskimi subjekti. Vemo, da imamo velike težave na področju plačilne discipline. Ker je podizvajalec praviloma šibkejša pogodbeni stranka, bo glavni izvajalec lahko pogojeval pogodbeno vsebino medsebojnega sodelovanja tudi s tem, da podizvajalec ne bo zahteval neposrednega plačila od naročnika, sicer posla ne bo dobil. Iz tega razloga je treba, kolegice in kolegi, vnesti tudi določilo, da ima podizvajalec na podlagi zakona pravico zahtevati plačilo neposredno od naročnika, če mu glavni izvajalec računa ali vmesne situacije ni plačal, ob pogoju, da naročniku predloži izdani račun ali vmesno situacijo in izjavo, da mu glavni izvajalec računa ni plačal. S predlaganimi rešitvami se bodo preprečevale zlorabe v primerih, ko glavni izvajalec ni imel svojih kapacitet za izvedbo javnega naročila in je bil v postopku oddaje javnega naročila praktično samo posrednik. Pogosto so to bile gospodarske družbe skoraj brez zaposlenih in brez premoženja, posledično pa tudi brez odgovornosti. V praksi se je torej dogajalo in se dogaja, da je glavni izvajalec zašel v stanje insolventnosti, podizvajalci pa so ostali nepoplačani. V izogib nadaljevanju takih praks je za take primere nujna dodatna zakonska zaščita podizvajalcev. O tem sem, kot že rečeno, prej nekaj govoril in zdaj ponavljam, da gotovo ima tudi minister in podpredsednik Vlade, gospod Koprivnikar, namen in iskreno voljo podizvajalce zaščititi. Ampak kot sem že prej na dolgo razlagal, danes imamo v praksi situacije, da enostavno podizvajalci potegnejo kratko. To so mala, mikro podjetja, espeji, deooji, in kot rečeno, če takšen ne dobi na letni ravni enega plačila od glavnega izvajalca v višini, recimo, 50 tisoč, ga enostavno to sesuje. Tu gre za to, da poskušamo nekako te anomalije, ki v življenju so, v praksi so, zakonsko rešiti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 118. člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v

okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROSTOVOLJSTVU PO REDNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoča, za besedo. Spoštovani poslanci!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu je zakon, s katerim želimo predvsem na podlagi izkušenj iz prakse poenostaviti postopke in izvajanje zakona, ki pa je takrat, ko je bil uveden, dejansko prvič v naši državi začel urejati prostovoljstvo, tudi vrednotiti njegov prispevek in na tak način lahko na podlagi te zakonodaje ugotavljamo, kako zelo pomemben je prispevek prostovoljcev v naši družbi kot celoti. Predvsem želimo predlagati, da se enostavneje vodijo evidence, da se poenostavi vsebina in tudi način poročanja o izvajanju prostovoljskega dela, želimo pa tudi skržiti nabor podatkov, za katere smo ugotovili, da niso nujno potrebni, da jih zbiramo, in s tem razbremenimo prostovoljske organizacije. Ima pa zakon še eno pomembno dopolnitev, in sicer bo omogočal, da bo tudi pri izvajalcih, javnih zavodih prostovoljstvo enostavno omogočeno, saj so bili do zdaj v malce nerodnem položaju, ker je moral biti sklenjen dogovor s prostovoljsko organizacijo. Sedaj pa bo mogoče na podlagi programa prostovoljstva tudi v takem javnem zavodu korektno izvajati prostovoljsko delo, o njem tudi poročati, in na tak način širše odpremo vrata prostovoljstvu tudi v javnih zavodih. Po eni strani stalno tehtamo med to dilemo. Ker je prostovoljstvo samoiniciativna dejavnost, za katero se nekdo odloča sam, je vsako reguliranje in omejevanje te dejavnosti na nek način kontraproduktivno, ker vpliva negativno na to svobodno odločitev o izvajanju prostovoljstva. Po drugi strani pa je spremljanje tega prostovoljskega dela zelo pomembno tudi zato, da dejansko lahko ocenimo njegov prispevek in njegov učinek. Jaz vam zagotavljam, da so vse spremembe, ki jih tukaj predlagamo, zelo natančno usklajene in preiščljene tudi z zaključnimi prostovoljskimi organizacijami, z mnenjem samih prostovoljcev, odražajo stanje na terenu in menimo, da bomo na tak način ohranili ustrezno ravnovesje med tem, da se prostovoljsko delo spremlja, evidentira, da so prostovoljci ustrezno zaščiteni, po drugi strani pa z razbremenitvami tudi zmanjšamo ta vpliv, da bi reguliranost prostovoljnega dela oziroma

njegovega spremljanja lahko negativno vplivala na obseg prostovoljstva, ki pa je izjemno pomemben in si ga v takih burnih časih, v katerih živimo, lahko samo želimo. Z veseljem tudi ugotavljamo, da se obseg prostovoljskega dela zelo krepi, zato tudi redno spremljamo kazalnike, ki so sedaj mogoči, in upamo, da se bo tak trend nadaljeval tudi v prihodnje tudi zaradi teh razbremenitev, ki jih te spremembe zakonov danes prinašajo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoča za besedo.

Odbor je na nadaljevalni 11. seji 8. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Seznanil se je s predlogom zakona, mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev. K predlogu zakona so bili vloženi amandmaji poslanske skupine SDS, poslanskih skupin SMC, Desus, SD in Združene leve. Poslanec Dušan Radič pa je na odboru predložil amandma odbora. Predstavnik predlagatelja minister za javno upravo, Boris Koprivnikar je v dopolnilni obrazložitvi povedal, da se s predlogom zakona zgolj dopolnjuje ureditev na področju, ki je bilo prvič normativno urejeno z Zakonom o prostovoljstvu. Samo sprejetje zakona je predstavljalo korak naprej, saj je omogočilo statistično spremljanje, ocenjevanje njegove dodatne vrednosti družbi. Predlog zakona tako omogoča poenostavitev poročanja o opravljanem prostovoljskem delu in ureja opravljanje organiziranega prostovoljstva v javnih zavodih brez sklenitve pisnega dogovora s prostovoljsko organizacijo. Z namenom dodatne spodbude prostovoljstva predlog zakona spreminja datum podeljevanja nagrad prostovoljcem, saj je bil 5. december kot mednarodni dan prostovoljcev precej neprimeren, ker je v tem času potekalo veliko drugih prireditev. Povedal je, da se pripravljajo strategija nevladnih organizacij in prostovoljstva ter spremembe zakona o nevladnih organizacijah.

Zakonodajno-pravna služba je opozorila na neskladnost predloga zakona in podala pripombe k posameznim določbam. S strani koalicije so bili pripravljene amandmaji, ki so ustrezno upoštevali pripombe ZPS. Komisija Državnega sveta za državno ureditev je podprla predlagane spremembe. Kot problem so izpostavili, da kljub vodenju novih evidenc še vedno niso dostopni celoviti podatki o številu vseh prostovoljcev in obsegu njihovega dela v državi. Predstavnica Centra za informiranje,

sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij je izrazilo zadovoljstva nad predlaganim zakonom, pri nastajanju katerega so dejavno sodelovali in po njihovem mnenju uspešno odpravila anomalije obstoječega zakona, administrativne ovire, znižuje globe prostovoljskim organizacijam. Predstavnik Slovenske filantropije je pojasnil, da so pri oblikovanju predloga zakona sodelovali in ga podpirajo, vendar je hkrati opozoril na področja, ki še niso urejena, kot sta na primer zdravstveno zavarovanje prostovoljcev in plačevanje prispevkov v pokojninsko blagajno. Prav tako je kot problem izpostavil prehodne določbe predloga zakona, ki njegovo veljavnost na področju vzpostavljanja informacijskih rešitev v zvezi s poročanjem prostovoljskih organizacij o prostovoljnem delu odlaga za eno leto od njegovega sprejetja.

V razpravi so člani in članice odbora izrazili podporo predlogu zakona, se strinjali, da je treba prostovoljstvo kot način življenja krepiti predvsem med mlajšimi pripadniki družbe. Izražen je bil pomislek v zvezi z deljenjem organizacij na prostovoljske in organizacije s prostovoljskim programom ter da bi bilo smiselno v središče postaviti zgolj samega prostovoljca in ne organizacije, katere se navadno oblikujejo z namenom zadovoljevanja posameznikovih interesov. Podan je bil tudi predlog uredbe korporativnega prostovoljstva, kar bi pomenilo, da bi bilo v podjetjih poleg rednega dela organizirano tudi delo zaposlenih, ki bi predstavljalo korist družbe kot celote.

Člani iz vrst opozicijskih poslancev so opozorili, da bi bilo treba paziti, da v času varčevalnih ukrepov prostovoljsko delo ne bi nadomeščalo delovanja socialne države in podali predlog za amandma odbora, da bi se v osnovne šole vključilo prostovoljstvo kot izbirni predlog, vendar ga člani odbora niso izglasovali.

Minister za javno upravo je v odgovoru pojasnil, da se zaradi nevarnosti obstoja formalizacije organizacije v predlogu zakona ločili dve področji, in sicer javne zavode, v katerih prostovoljci lahko sami opravljajo prostovoljno delo, in prostovoljske organizacije. V obeh se opravlja prostovoljsko delo, vendar s to razliko, da se prostovoljske organizacije deležne spodbud s strani države, javni zavodi pa ne.

Odbor je sprejel amandmaje Poslanske skupine SMC, Desus in SD ter amandma odbora. Ni pa sprejel amandma Poslanske skupine SDS. Odbor je v skladu s 128. členom glasoval o vseh členih skupaj in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je besedilo dopolnjeno k predlogu zakona in so vključeni v sam predlog. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Mag. Bojana Muršič bo

predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, ponovno za besedo.

Najprej mi dovolite, da se danes, ko govorimo o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu, zahvalim vsem prostovoljcem, ki opravljajo to humano delo in pomagajo ljudem v stiski, še posebej pa tistim, ki to delo opravljajo sedaj na zbirnih mestih, obmejnih mestih in pomagajo migrantom, ki potrebujejo njihovo pomoč.

Naj kar v uvodu napovem podporo Poslanske skupine Socialnih demokratov predlogu novele Zakona o prostovoljstvu. Po letih izvajanja Zakona o prostovoljstvu, uveljavitev zakona je bila marca 2011, je pred nami prva novela, s katero se poenostavlja poročanje o opravljenem prostovoljskem delu. Ureja se upravljanje organiziranega prostovoljstva v osebah javnega prava ali osebah zasebnega prava, ki so za opravljanje storitev javne službe pridobile koncesijo in katerih delovanje je s posebnim zakonom opredeljeno kot nepridobitno, brez sklenitve pisnega dogovora s prostovoljsko organizacijo, ki zagotavlja in usposablja prostovoljce ter organizira prostovoljno delo. Skratka, odpravljajo se nekatere administrativne naloge, ki pripomorejo k uspešnejšemu delovanju prostovoljskih organizacij. Prostovoljstvo je izjemno pomemben segment v naši družbi in lahko ocenimo, da se razvija in da je delo prostovoljk in prostovoljcev čedalje bolj cenjeno. Prav tako pa tudi prostovoljsko delo pozitivno vpliva na razvoj posameznika kot tudi za razvoj družbe v celoti. Prostovoljstvo je vse bolj cenjeno. Poglavitne rešitve so bile usklajevane in usklajene v medresorski delovni skupini, v kateri so sodelovali predstavniki ministrstva ter nevladnih organizacij in Ajpessa.

Glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe pa so bili nekateri člani dopolnjeni, celo izboljšani. Socialni demokrati smo prepričani, da se bo prostovoljstvo v Sloveniji razvijalo še naprej. Ocenjujemo, da se je po obdobju potrošniške mrzlice, trdega padca na kamen, finančne in gospodarske krize v ljudeh ponovno obudila zavest za skrb naših najbližjih. Da ne mislim le na sorodnike, obudila se je zavest o krepitvi skupnih vrednot, kot so pomoč, solidarnost, tovarištvo in s tega vidika pripomogla tudi k pozitivnejšemu pogledu na svet. Da v težkih trenutkih nismo sami, v prostovoljstvu lahko najdemo tudi našo inovativnost ter osebno rast in zadovoljstvo. Ne smemo dovoliti, da bi se prostovoljstvo zlorabljalo in lahko se pridružimo posameznim nevladnim organizacijam, da je treba zagotoviti in povečati varstvo prostovoljcev. V sami razpravi na matičnem delovnem telesu se je razvila zanimiva razprava, iz katere izhaja, da je odprtih še nekaj vprašanj. Podane so bile tudi ideje, kako prostovoljstvo razvijati še naprej.

Socialni demokrati menimo, da je s sprejetjem Zakona o prostovoljstvu leta 2011 bil postavljen temelj, na podlagi katerega je treba dejavnost razvijati naprej.

Kot sem že v uvodu omenila, bomo Socialni demokrati predlog novele zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, hvala za besedo.

Vsi se lahko strinjamo, da ima prostovoljstvo izjemno težo in pomen v družbi, ker prispeva k razvijanju vrednot solidarnosti in k socialnemu napredku. Problem pa se pojavi v tistem trenutku, ko prostovoljstvo, humanitarnost in solidarnost začnejo nadomeščati funkcije socialne države. Prostovoljstvo je in mora tudi ostati samo dopolnilo javnega servisa, ki ga sicer zagotavlja država, in država hkrati ne bi smele dopustiti, da se z nižanjem nivoja javnih storitev vse več dela prelaga na pleča prostovoljcev. In to so nam že dogaja. Žal vedno več ljudi živi pod pragom revščine, hkrati se morajo pa tudi zaposleni zatekati k humanitarnim organizacijam po pakete pomoči. Vseskozi se na eni strani v zadnjih letih vrstijo davčne olajšave za bogate in za kapital, na drugi strani se pa znižujejo socialni izdatki. Vso stisko ljudi, za katero je kriva predvsem država z zgrešenimi politikami, potem kompenzirajo takšne in drugačne prostovoljske organizacije. Izvrševanje socialne države je pri nas ponovno žal vedno bolj prepuščeno okviru raznih društev, zavodov, humanitarnih, dobrotelčnih organizacij in tako dalje.

Kako zelo pomembna je dobro delujoča mreža prostovoljcev, se najbolj kaže ravno danes v tem trenutku, ko se soočamo z begunsko krizo na našem ozemlju. Hkrati pa je treba poudariti, da prostovoljstvo na nekoliko manj viden, pa zaradi tega nič manj pomemben, način izkazuje svojo vrednost in doprinos ob vsakodnevnih stiskah naših sodržavljan in naših sodržavljanov, ki jim prostovoljci pogosto priskočijo na pomoč celo prej, kot se zgane država. In to zelo veliko pove o ljudeh, ki to počnejo, o teh prostovoljcih, o katerih danes debatiramo. Zelo veliko tudi pove o naši družbi, ki spodbuja in ustvarja, vzgaja ne nazadnje ljudi, ki so pripravljeni na tak način priskočiti na pomoč sodržavljanu, sočloveku. Hkrati pa to veliko pove tudi o politikah slovenske države. V Združeni levici menimo, da imamo vse preveč področij, ki jih v tem trenutku izvajajo, da ne rečem, krpajo prostovoljci, medtem ko bi jih morala urediti in zagotoviti v prvi vrsti država.

Politike varčevanja, ki so se začele z nastopom krize, se še vedno nadaljujejo. Pred kratkim smo obravnavali proračuna za leti 2016 in 2017, ki sta oba še vedno izrazito varčevalno naravnana. Resnično nas skrbi, da bo vse več

bremen v luči tega naloženih ravno na pleča nevladnih, dobrodelnih, humanitarnih in vseh ostalih organizacij, ki s pomočjo prostovoljstva v resnici pokonci držijo danes v tem trenutku načelo Slovenije kot socialne države.

Če teh prostovoljcev in teh organizacij danes ne bi bilo, bi zelo hitro prišli v situacijo, ko bi lahko besedo "socialna" iz 2. člena slovenske ustave v praksi pač črtali. In to je razvidno tudi iz uradnih podatkov. Podatek pravi, da je bilo v letu 2014 opravljenih za skoraj 10 milijonov ur prostovoljskega dela. Če bi to merili v evrih, to nanese kar 105 milijonov evrov. In ta podatek je več kot zgovoren in je v resnici impresiven. In je nezaslišano, danes še toliko bolj, ker se nahajamo štiri leta po sprejetju Zakona o prostovoljstvu, da nimamo sprejete ustrezne strategije razvoja, s katero bi jasno določili nadaljnje smernice in krmarjenje in konec koncev spodbude za delovanje prostovoljskih in nevladnih organizacij, kar se tiče vsebine in kar se tiče neke finančne podpore.

Tudi spremembe zakonodaje so bile napovedane v vseh letnih poročilih o prostovoljstvu od leta 2011 naprej in sedaj smo zakon končno dočakali. Sprejetje strategije razvoja pa je bilo spet prestavljeno – zdaj že v leto 2016. In ja, govoril sem o letu 2011, danes pa se nahajamo pet let kasneje, pa se ta diskusija komaj premika z neke prejšnje točke.

Predlog zakona bomo v Združeni levici podprli, pa vendar od Vlade pričakujemo, da čim prej sprejme tudi obljubljeno strategijo, ki bo šele opredelila ukrepe za spodbujanje prostovoljstva in tudi neko finančno perspektivo, saj je sredstev, ki jih za razvoj prostovoljstva namenja država, vsekakor premalo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Prostovoljstvo je oblika dela, ki ga oseba opravlja po svobodni volji in za opravljeno delo ne prejme nobenega plačila. Na ta način se pokriva pomemben delež potreb ljudi v družbi in prispeva k boljšemu življenju posameznika ali skupine v družbi. Prostovoljstvo tudi ščiti interese tistih, ki so na različne načine ogroženi ali odrinjeni na rob družbe. Večina prostovoljskega dela se opravlja v formalizirani obliki prek članstva oziroma dela prek institucionaliziranih oblik. Ne smemo pa pozabiti velikega obsega in pomena neformalnega prostovoljstva, ki se opravlja neposredno med prostovoljcem in uporabnikom, velikokrat tudi v obliki in zlasti v obliki medsosedske pomoči. Posebej prostovoljstvo pridobiva na pomenu v času naravnih nesreč ali kriz, tudi finančnih in gospodarskih. To se je izkazalo v naši državi v zadnjih nekaj letih, ko so prostovoljci ali prostovoljske organizacije v veliki meri prevzele

obveznosti, ki so sicer v skladu z zakonodajo v pristojnosti države in njenih institucij. Tu izpostavljamo tudi velik pomen humanitarnih organizacij, na primer Karitasa in Rdečega križa. Vendar jih država prek svojih služb v tem času ni zmogla izvrševati oziroma jih ni mogla obvladovati v celoti. Za pokrivanje potreb ljudi je potrebno tako plačano kot tudi prostovoljsko delo. Obe področji morata prepoznavati prispevek in vrednost druga druge za dobrobit skupnosti. Prostovoljci in plačano osebje prispevajo vsak iz svoje pozicije in v okviru svojih možnosti k blagostanju družbe. Prav zato v Novi Sloveniji – krščanskih demokratov podpiramo delovanje prostovoljcev prek različnih institucionaliziranih oblik, tako preko prostovoljskih organizacij kot tudi preko drugih organizacij, ki izvajajo prostovoljski program, in njihovo izenačitev na področjih, ki se nanašajo na prostovoljske programe.

Podpiramo predlagane administrativne razbremenitve teh institucij v zvezi s poročanjem o opravljenem prostovoljskem delu. Na tem mestu pa bi vendar opozorili Vlado na potrebno večjo izmenjavo informacij, zlasti pa vključevanje prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom v pripravo zakonodaje s področja sociale, migracij, zdravstva, izobraževanja in drugih področij. V tem delu je vloga prostovoljskih organizacij pomembna, saj te institucije najbolj poznajo potrebe ljudi na posameznem področju in pomanjkljivosti obstoječe zakonodaje. Posledično lahko podajo tudi svoje predloge k izboljšanju zakonodaje na posameznem področju.

Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister, ob tem opozarjamo tudi na neurejen status prostovoljnih gasilcev. Njihovo delo in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, kot so poplave, požari, žled, prometne nesreče in tako naprej, znamo ceniti, ko dejansko pride do okoliščin, ko potrebujemo njihovo pomoč. Zatem pa takoj, nemudoma nanje pozabimo. Še vedno je namreč neurejen njihov status z vidika urejanja odsotnosti z delovnega mesta in plačila takih odsotnosti v času nujnega prostovoljskega dela. Na strani Vlade oziroma koalicije je, da se urejanje tega področja loti nemudoma, saj smo priča vedno večjemu številu nesreč, kjer je in bo tudi v bodoče pomoč prostovoljnih gasilcev nenadomestljiva. Na tem mestu naj omenim tudi gorske reševalce, ki prihajajo v poslanske skupine in govorijo o težavah, ki jih imajo v svojem delovnem okolju.

Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi! Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo sicer današnji predlog sprememb in dopolnitev Zakona o prostovoljstvu podprli. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Dušan Radič.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoča, spoštovani minister, kolegice in kolegi.

Kar štiri leta in pol je že od tega, kar je bil sprejet Zakon o prostovoljstvu. Ta je bil sprejet 3. februarja leta 2011. V praksi uporabe Zakona o prostovoljstvu se je izkazalo, da večina, predvsem pa so tisti posamezniki, ki dnevno zaradi opravljanja svoje dejavnosti morajo ravnati v skladu z določbami zakona, ugotovili, da so potrebne predvsem določene poenostavitve oziroma da je treba stremeti k enostavnejšim rešitvam.

Z leti se je od sprejetja zakona pokazalo, da nekatere zakonske določbe preprosto ne omogočajo učinkovitega izvajanja organiziranega prostovoljstva. Za lažjo predstavo še nekaj števil o prostovoljstvu v Sloveniji. Za leto 2014 je poročilo o prostovoljskem delu oddalo 744 prostovoljskih organizacij. Skupno število prostovoljcev, ki so opravljali prostovoljsko delo in so zavedeni v vpisnik o prostovoljskih organizacijah, je 84 tisoč 206. Do porasta števila prostovoljskih organizacij in števila prostovoljcev je prišlo predvsem po zaslugi Slovenske filantropije. Po zbranih podatkih za leto 2014 v Sloveniji se je ponovno pokazalo, da je večina prostovoljcev žensk, kar 52 tisoč 40, kar znaša 61,8 % ter 32 tisoč 166 moških. Takšno porazdelitev si lahko razlagamo tudi z visokim odstotkom prostovoljskih organizacij, ki so se vpisale v vpisnik in delujejo na področju socialne dejavnosti, kjer je zastopanost žensk bistveno višja.

Podatki se nanašajo le na prostovoljske organizacije, ki so vpisane v elektronski vpisnik prostovoljski organizacij. Iz tega lahko sklepamo, da zbir podatkov ne kaže popolne realne slike dejansko opravljenih prostovoljskih ur po posameznih področjih. Ponovno poudarjamo velik pomen vpisa prostovoljskih organizacij v navedeni vpisnik, saj s tem pripomorejo k preglednosti delovanja in vidnosti prispevka prostovoljskega dela v Sloveniji.

Največji obseg prostovoljskih ur opravijo osebe, starejše od 60 let, in sicer kar 7 milijonov 640 tisoč 88 ur, kar znaša 75,97 % vseh ur. Tako je ob zajemanju uradnih podatkov največ prostovoljcev v Sloveniji med starejšo populacijo, kar kažejo tudi pretekle študije, ki pa so razpolagale le s cenami. Glede na ocenjene vrednosti prostovoljskega dela, ki so določene s pravilnikom, je bilo leta 2014 opravljenega, kot je že kolega rekel, za več kot 104 milijone evrov organiziranega prostovoljskega dela. Rad bi izrekel vso priznanje in vse pohvale vsem, ki so s svojim prostovoljstvom prispevali velik prispevek k splošni družbeni blaginji v Republiki Sloveniji. Pohvalil pa bi tudi Ministrstvo za javno upravo, ki s svojim odnosom zgledno ureja področje prostovoljstva, sodeluje z

zainteresirano javnostjo, s tem se strinjajo tudi nevladne organizacije.

Pri predlaganih spremembah Zakona o prostovoljstvu gre predvsem za poenostavitev poročanja o opravljanem prostovoljskem delu, za ureditev izvajanja prostovoljskega dela v javnih zavodih in pa za nekatere manjše spremembe, kot je odprava dodatnih administrativnih bremen. S spremembo Zakona o prostovoljstvu bodo organizacije, ki izpolnjujejo vse zakonsko določene pogoje, poročale Ajpesu o opravljenem prostovoljskem delu in se vpisale v vpisnik prostovoljskih organizacij. V ta vpisnik pa se bodo lahko vpisali tudi izvajalci javnih služb, ki bodo sprejeli poseben prostovoljski program, zanje pa bodo veljale enake pravice in obveznosti kot za prostovoljske organizacije. Dobrodošla sprememba je tudi ta, da se opredeljuje tako imenovano korporativno prostovoljstvo, to je aktivnost zaposlenih v določenem podjetju, ki jim delodajalec omogoča, da v času svojega delovnega časa po lastni odločitvi opravljajo delo v širšo korist.

V Poslanski skupini SMC spremembo Zakona o prostovoljstvu podpiramo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Poslanska Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednica. Lep pozdrav še enkrat vsem, ki ste sedajle v dvorani.

Ko govorimo o prostovoljstvu, govorimo zgodovinsko gledano o eni najstarejši aktivnosti, ki krepi medsebojno solidarnost in pomoč, spodbuja razvoj človeških zmožnosti in vseživljenjskega učenja, zagotavlja družbeno povezanost in sodelovanje pri reševanju problemov posameznikov in pa tudi družbe. Skozi čas se je prostovoljstvo razvijalo in s časom dobilo tudi neke formalne oblike. Zakon o prostovoljstvu smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke v letu 2011 tudi podprli. Tako kot takrat smo tudi za predmetno novelo predlagali številne amandmaje, s katerimi smo sledili dejstvu, da je prostovoljstvo nacionalna vrednota in da je treba prostovoljstvo spodbujati ter ne ustvarjati administrativnih ovir glede prostovoljskega dela.

Veseli nas, da je vlada prepoznala, da je bil naš predlog amandmaja k drugemu odstavku 5. člena zakona v letu 2011, s katerim smo želeli razširiti prostovoljsko delo, dober. Tedanja vlada in vladajoča koalicija Boruta Pahorja ga takrat, žal, nista podprla. Takrat smo tudi predlagali dodatne številne rešitve za odpravo administrativnih ovir prostovoljcev in prostovoljskih organizacij, ki pa niso bile podprte. Številne se sedaj tudi odpravljajo, ne pa še vse. Obžalujemo tudi, da ni bil sprejet naš amandma, s katerim bi prostovoljstvo kot družbeno vrednoto vključili v vzgojno-

izobraževalni sistem na podlagi meril in kriterijev, ki jih določajo predpisi na področju vzgoje in izobraževanja.

Ne glede na slednje v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo predloge rešitev novele Zakona o prostovoljstvu, saj se odpravljajo administrativne ovire in poenostavlja upravljanje prostovoljskega dela. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoča. Lep pozdrav ministru Koprivnikarju in vam, kolegice in kolegi!

Čeprav ima prostovoljno delo in organizacije, ki se s tem ukvarjajo, že dolgo tradicijo, smo dolgo pričakovani zakon o prostovoljstvu sprejeli šele v evropskem letu prostovoljstva, to je v letu 2011. Zakon določa minimalne pogoje za prostovoljce in prostovoljske organizacije ter za organiziranje in opravljanje prostovoljskega dela. Praksa pa je pokazala nekaj pomanjkljivosti tega zakona, ki jih je treba odpraviti, da bodo prostovoljske organizacije pri svojem delu lahko še bolj učinkovite. Tako bo predlog novele zakona poenostavil poročanje o opravljenem prostovoljskem delu, uvedel enostavnejše vodenje evidenc in izvajanje prostovoljskega dela v javnih zavodih ter odpravil še nekatere druge administrativne ovire.

Spoštovani! Naj tudi jaz na kratko povzamem nekaj statističnih podatkov, ki kažejo, kako velik je obseg prostovoljnega dela v naši državi, in tudi potrjujejo, kako pomembno je to delo. V Sloveniji je po poročilu o opravljenem prostovoljskem delu za leto 2014, ki ga je oddalo 744 prostovoljskih organizacij, ki so opravile prek 10 milijonov prostovoljskih ur dela, kar je vredno več kot 104 milijone evrov. To je res velika številka, ki nedvomno potrjuje, kako velik je prispevek prostovoljcev k splošni družbeni blaginji.

Statistično podatki pa tudi kažejo, da so skoraj 76 % prostovoljnega dela opravili ljudje, starejši od 60 let. Zato mi dovolite, da posebej poudarim delo starejših prostovoljcev v projektu Starejši za starejše, ki ga vodi Zveza društev upokojencev Slovenije od leta 2004, s tem da so medsebojno pomoč starejših začeli že v letu 1995 skupaj s Slovensko filantropijo. V tem projektu sodeluje okoli 3 tisoč 500 prostovoljk in prostovoljcev iz 260 društev upokojencev. S tem delom so veliko pripomogli k izboljšanju in obvladovanju razmer, v katerih živijo stari in onemogli ljudje na svojem domačem okolju oziroma v svojih domovih. To je tudi tendenca naše družbe, da ljudje čim dlje časa ostanejo v svojem domačem okolju. Poudariti moram, da se v Poslanski skupini Desus zavedamo, kako pomembno je prostovoljno delo pri obvladovanju socialnih stisk vseh ljudi, ki si sami ali s pomočjo institucij ne

morejo pomagati iz stiske. Zato se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem prostovoljkam in prostovoljcem ter vsem humanitarnim organizacijam za njihovo človekoljubno delo. Zadovoljni smo, da predlagane spremembe zakona podpirajo tudi organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljnim delom.

Predlagane spremembe zakona podpiramo in verjamemo, da bomo prostovoljcem olajšali delo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbra opraviili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 14.35.

(Seja je bila prekinjena ob 14.03 in se je nadaljevala ob 14.36.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Spoštovani! Umril je predsednik prve večstrankarske skupščine Republike Slovenije prof. dr. France Bučar.

Prof. dr. Bučar je bil vodilna osebnost slovenske osamosvojitve, bil je velik človek in velik domoljub. Kot prvi predsednik demokratično izvoljene skupščine in eden od piscev slovenske ustave je s svojim delom in ugledom, s svojo izjemno energijo, ostrim razumom in zdravo kritičnostjo nenadomestljivo zaznamoval tedanje procese politične pluralizacije in slovenskega osamosvajanja.

Tudi po tem, ko se je umaknil iz politike, je ostal kritičen opazovalec razmer v naši državi. Državljeni in državljanke Republike Slovenije smo mu globoko hvaležni za vse, kar je bil in kar je storil, za njegovo delo in pogum, predvsem pa za to, da je tudi v težkih trenutkih verjel v samostojno in neodvisno Slovenijo. S smrtjo prof. dr. Franceta Bučarja je Slovenija izgubila velikega domoljuba, velikega demokrata, izgubila je očeta naroda.

V spomin na dr. Bučarja vas prosim za minuto molka.

Dr. Bučarja bomo ohranili v trajnem spominu. Njegovim najbližjim izrekam iskreno sožalje.

Spoštovani! Obveščam vas, da bo danes eno uro po zaključku glasovanj v preddverju velike dvorane možen vpis v žalno knjigo, prav tako pa bo žalna knjiga odprta še jutri, v četrtek, 22. 10. 2015, med 9. in 17. uro ter v petek, 23. 10. 2015, med 10. in 15. uro.

Ob tem vas še obveščam, da bo žalna seja Državnega zbora v poklon dr. Francetu Bučarju v petek, 23. 10. 2015, ob 9. uri.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 21. 10. 2015, ki je objavljen na e-klopi.

Ker sta amandma Poslanske skupine SDS in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 11. členu vsebinsko enaka, bomo o njiju glasovali skupaj. Prehajamo torej na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS in amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 11. členu.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja sprejeta.

Ker sta amandma Poslanske skupine SDS in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 36. členu vsebinsko enaka, bomo o njiju glasovali skupaj. Prehajamo torej na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS in amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 36. členu.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, prot 1.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da sta amandmaja sprejeta.

Ker sta amandma Poslanske skupine SDS in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 39. členu vsebinsko enaka, bomo o njiju glasovali skupaj. Prehajamo torej na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS in amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 39. členu.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja sprejeta.

Ker sta amandma Poslanske skupine SDS in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 44. členu vsebinsko enaka, bomo o njiju glasovali skupaj. Prehajamo torej na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS in amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 44. členu.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja sprejeta.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 11., 36., 39. in 44. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskladen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov naj bi urejal socialno varnost športnikov. To žal ne drži. Socialna varnost namreč vključuje delovnopravne, zdravstvene, stanovanjske, izobraževalne in še kakšne druge dimenzije, premostitveni sklad, ki pa ga ta zakon poskuša vzpostaviti, pa ni nič drugega kakor davčno stimuliran varčevalni sklad, ki je za povrh vsega namenjen v najboljšem primeru nekaj sto športnikom. Možno pa je, da bo ta številka še manjša. In seveda bo najbolj koristil tistim športnikom, ki zaslužijo dovolj, kar je po navadi najbolj povezano z atraktivnostjo panoge, hkrati pa bo pogojno ogrozil celo obstoj nekaterih klubov, ki so v najtežjem položaju. Zakon ne temelji na načelih vzajemnosti in solidarnosti, ki sta osnovna principa sistema socialne varnosti, in v tem pogledu predstavlja nevaren precedens. Hkrati je pa treba omeniti, da je pogojno ustavno sporen, ker neenako obravnava tudi športnike. Določitev o zavarovancu je namreč zelo ozka, ne upošteva dejanskega ekonomskega in socialnega stanja športnikov. Tu je treba dodatno izpostaviti, da so pogodbe o zaposlitvi izjemno redke, ker je poklicni šport dandanašnji tudi temu primerno izjemno prekareziran oziroma je ponekod tudi delno amaterski ali polamaterski. Večina dohodkov pa temelji na pogodbah civilnega prava.

Druga možnost za vstop v premostitveni sklad, ki jo ta zakon predvideva, pa je naziv vrhunškega športnika, ki je pa tudi izjemno omejujoča za marsikatero panogo. Zakon, ki je pred nami, ne upošteva socialnega položaja športnikov. Še več, če se bo v tej obliki uveljavil, bo še utrjeval neenakost v tem družbenem podsistemu, ki se tudi v športu tako kot v celotni družbi razrašča in iz dneva v dan pogloblja.

Predloga v Združeni levici nikakor ne moremo podpreti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Šport je pomemben del našega vsakdana in ima poseben status. Upokojeni in zdajšnji športniki so ambasadorji Republike Slovenije in si zaslužijo dostojno obravnavo ter primerno zahvalo za ta doprinos, ki ga dajejo Republiki Sloveniji.

V današnji, sicer zelo kratki ampak vsebinski razpravi, pa tudi na Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino smo ugotovili, da smo si tako koalicija kot del opozicije enotni v enem. To je urejanje področja zagotavljanje socialne varnosti poklicnih in vrhunskih športnikov po koncu bogate športne kariere. Kljub temu da se vsi še kako dobro zavedamo, da zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov ni optimalen, je ob zavedanju, da smo ga podedovali, treba pozdraviti vse napore Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za pripravo takšnega predloga zakona, ki bo omogočal ustrezno umeščenost zakonske vsebine v pravni red Republike Slovenije, ter ki na drugi strani odpravlja nekaj odprtih vprašanj trenutno veljavnega zakona.

Kot navedeno, bomo Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov v Poslanski skupini SMC soglasno podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Rad bi povedal da smo že v prejšnjem sklicu državnega zbora v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bili med sopodpisniki in sopedlagatelji omenjenega zakona. To pa predvsem zaradi tega, ker vsi politiki seveda radi na twitterju, facebooku čestitamo slovenskim športnikom, ko je kakšen dober dosežek, se z njimi slikamo. Ampak veste, na nas je tudi ta moralna dolžnost in pa tudi obveza, da za naše športnike nekaj naredimo. In tudi na naši politiki, da zagotavljamo pogoje za življenje športnikov po zaključku kariere.

Menimo, da je omenjeni predlog zakona korak v pravo smer, eden izmed redkih pozitivnih signalov proti slovenskemu športu in pa športnikom od časa osamosvojitve in vse do danes je seveda, zato ga bomo podprli. Država mora zagotavljati pogoje za integracijo športnikov po zaključku kariere v družbo, tako na področju izobraževanja, ne samo osamosvajanja, ampak predvsem življenja. Če pogledamo malo mednarodno primerjavo, v večini držav članic Evropske unije športnik, ki osvoji medaljo na olimpijskih igrah, že sam dobi

neko mesečno rento oziroma mesečni dohodek, od katerega lahko potem živi do konca svojih dni. Žal pa v Sloveniji nismo temu priča, kljub temu da imamo odlične športnike.

V razpravi, ki je danes potekala od 9. in do 11. ure in je bila vsebinsko zelo bogata, smo ugotovili, da je to edini mogoč korak naprej in tudi naproti našim športnikom in športnicam, saj mednarodna primerjava kaže, da razen povečanja sredstev v integralnem proračunu za področje športa drugi ukrepi v bistvu niso mogoči. Glede na to, kaj se dogaja v integralnem proračunu, da se sredstva za šport drastično nižajo, recimo v letu 2016 je za področje športne infrastrukture na voljo zgolj 100 tisoč evrov, vam to da nekaj misliti. Mogoče lahko obnovimo tri mala nogometna igrišča ali pa še kakšen koš poleg posodobimo, a nam to da misliti. Tako da odnos države do športa je mačehovski. Vsi moramo stopiti skupaj in nekaj postoriti. Zahvaljujem se tudi koaliciji, ki je spregledala, da je politika do področja športa zelo slaba, negativna in upam, da bomo tudi, ko se bomo pogovarjali o področju športa v prihodnje tudi v tem mandatu, znali tako, kot smo v petek in tudi danes, stopiti skupaj in našim športnikom omogočiti kar se da dobro prihodnost in pa predvsem dobre pogoje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije je že v lanskem letu bila med podpisniki zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov. Tudi danes smo najavili podporo temu novemu zakonu, pri tem bo tudi ostalo. Kolegice in kolegi, naši vrhunski slovenski športniki so najboljši ambasadorji države Republike Slovenije. Prav prek vrhunskih športnikov naše države so mnoge države in mnogi zemljani pravzaprav prvič izvedeli, da obstaja na tej zemeljski krogli tudi država Republika Slovenija. In dobro je, da primerno uredimo njihovo premostitveno zavarovanje. To je en zelo ozek segment. Seveda bo Poslanska skupina Nove Slovenije pozorna na izvajanje zakona. Ta mora biti v duhu, kot si ga danes predstavljamo. Če bo izvajanje zakona šlo v smeri kakšnih zlorab ali stranpoti, bomo pa zagnali velik hrup.

Danes smo zadovoljni, da se izraža tukaj v tej dvorani kar neka enotnost. Mi bomo tudi prispevali svoje glasove. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo. V Poslanski skupini Desus se zavedamo, da ta zakon ni idealen, da ta zakon ima tudi svoje pomanjkljivosti, ampak kljub temu smo se odločili, da bomo ta zakon podprli. Slovenski športniki so res nekaj posebnega. Pa bom ponovil primer, ki sem ga danes zjutraj v razpravi povedal, pa nas je bilo zelo malo v tej dvorani, kar je po svoje razumljivo, ker smo bili včeraj do dveh zjutraj tukaj. Pred nekaj meseci je ena mlada slovenska športnica na pripravah za svetovno prvenstvo izvedela, da na enem od ministrstev, na katerem naj bi dobila službo, te službe ne bo dobila, ker naj ne bi izpolnjevala vseh pogojev. Športne da, vendar naj ne bi imela končane srednje šole. To je pomenilo za to športnico kar precejšen problem: ne bo dohodka, ne ravno velikega, ampak kljub temu ni socialne varnosti, ni zdravstvenega in ni pokojninskega zavarovanja. Kljub temu je ta športnica naredila – kaj? Nadaljevala je s pripravami. Ni gladovno stavkala, da bi morda prišla do svoje pravice, ampak je naprej trenirala, odšla na to svetovno prvenstvo in osvojila naslov svetovne prvakinje. In to je tisto, kar želim povedati. Taki so slovenske športnice, taki so slovenski športniki. Zato mislim, da je prav, da imajo poseben status, da imajo poseben tretma tudi v imenu javnega interesa, in je prav, da kdaj pa kdaj potrdimo tudi kakšen poseben zakon, kot je ta, za katerega vsi skupaj upamo, da bo zaživel, če pa ne bo zaživel, pa bo, ker so v njem tudi določene varovalke, enostavno likvidiran. Pri tem pa, to pa moram povedati, država oziroma proračun ne bo imel nobenih stroškov.

V Poslanski skupini Desus bomo glasovali za ta zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

V lastnem imenu ima besedo najprej Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poglejte, vzajemnost in solidarnost sta temelja socialne varnosti. Nimamo vzajemnosti in solidarnosti in tudi nimamo neke široke osnove za socialno varnost in Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov manjka točno v tej točki vzajemnosti in solidarnosti, se pravi veliko večino športnikov učinkovito pušča brez socialne varnosti. Ampak v resnici bi rad obrazložil svoj glas na neki drugi poanti, na postopkovni poanti, kako se je ta sprememba spreminjala v zadnjih nekaj dneh. V juniju je koalicija veljavnost tega zakona podaljšala, tudi nekateri drugi smo potem stopili zraven, da bi vmes pripravila popravke, čeprav je bilo jasno, da zakona, ki je v načelih tako zgrešen, ni mogoče popraviti. Nato so spremembe pacali skupaj tako dolgo, da novelo zakona zdaj na silo po nujnem postopku

spravljajo skozi parlament. Najbolj bizaren trenutek pa se je zgodil pri obravnavi tega zakona na odboru, kjer so stranke koalicije pripravile amandmaje, ki naj bi spremenili naslov novele v Zakon o razveljavitvi Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov. S tem so pa hoteli izčrtati vse člene od 3. do 48., se pravi učinkovito celoten predhodni zakon. To se je dogajalo na čelu s stranko, ki kot glavno politično zavezo ponuja spoštovanje pravne države. In potem je prišel vikend in dobredno čez ta vikend so si koalicijski poslanci premislili in očitno je zakon spet postal dovolj dober, da ga bodo na današnji obravnavi izglasovali. So pa dodali še določbo, da bo zakon začel veljati septembra 2016, pač zato, da ga lahko vmes še spreminjajo in popravljajo.

To, kolegice in kolegi, je parlamentarna farsa in sam je nikakor ne morem podpreti. Še toliko manj, ker to farso uprizarja in forsira stranka, ki se hvalisa s svojim pravniškim znanjem in s svojo advokaturno pravno državo, v praksi jo pa ona sama najbolj negira od vseh. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v svojem imenu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa.

Sam sicer nisem imel namena še razpravljati ti dve dodatni minuti, ampak glejte, kot bivši športnik in tudi judoist mislim, da se moram oglasiti. Primer Tine Trstenjak, ki ga je navajal gospod Vilfan, je za slovenske razmere po mojem mnenju tragičen. Športnica je dva oziroma tri tedne pred svetovnim prvenstvom v judu izvedela, da ji Ministrstvo za obrambo ne bo podpisalo pogodbe o zaposlitvi zaradi tega, ker nima, bojda, opravljene srednje šole. Kdor jo pozna, ve, zakaj te srednje šole nima opravljene. Ker trenira dva- do trikrat dnevno. Tudi sam razumem, če si tako visoko v športu, tako obremenjen, so problemi. Ampak kaj je ta športnica naredila? Zgrabila je za delo, se šla še bolje pripravljat. Kljub temu da so vsi novinarji v Sloveniji, tudi športni funkcionarji govorili proti njej, da je brez zveze jo pošiljali na svetovno prvenstvo, je šla na svetovno prvenstvo. In kaj je naredila? Postala je svetovna prvakinja v judu. Dosegla je celo boljši rezultat od Urške Žolnir. Pa vsi verjetno poznate Urško Žolnir. Meni se zdi nekorektno, da Ministrstvo za obrambo najprej nekaj obljublja, potem pa je to konkretno športnico zavajalo. Ne vem, če bi jaz to doživel, bi rekel, "pojdite nekam!"

Naj grem naprej. Ko govorimo o tem zakonu, bivši minister dr. Lukšič je rekel: "Športnice in športniki, dajte se javit, koliko športnikov bo podprlo ta zakon takrat, ko je bil prvič predlagan." V štirinajstih dneh je ta zakon podprlo 600 športnikov ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v svojem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Žal, onkraj tega, česar ne morem imenovati drugače kot patetika okrog športnikov in športa, ker ne poslušate, kaj izjavljate. Moram reči navsezadnje, da smo bi ob drugem zakonodajno telo. Zakonodajno telo naj bi v tej stavbi večinoma v tem prostoru sprejemalo zakone, ki urejajo običajno neko sistemsko področje tudi če gre in ko gre za pozitivno diskriminacijo, proti kateri jaz osebno nič nimam. V debati, v tem, kar je kolega Kordiš povedal, se je nekako izkazalo, da je v bistvu to, ne morem reči drugega, kot nateg velike večine poklicnih in vrhunskih športnikov. Mi imamo, kot je gospod z resornega ministrstva povedal na moji desni, trenutno tisoč 108 registriranih vrhunskih športnic in športnikov, če se ni kaj spremenilo v nekaj deset urah, in po oceni naj bi jih okrog sto vplačalo v to shemo. Gospod Čuš je omenil neko številko, če tukaj dodamo še neke nogometne, če dodamo roko pa pol hokejistov, pa dva ducata rokometne, smo tam nekje. S tem zakonom ne boste uredili niti vrhunškega športa, kaj šele poklicnega športa. Sta pa dobro vprašanje oziroma nastavek in Peter in kolega Čuš zastavila, športnike je treba izobraževati. To govorijo vse panožne zveze, to govori Olimpijski komite. In tukaj bi bilo treba začeti dejansko delati tudi skozi neke bolj individualizirane oblike izobraževanj, da športniki po zaključeni športni poti imajo lažji prehod v nas navadne državljane. Jaz takega skrpučala, ki nič ne rešuje, seveda ne morem podpreti, seveda pa potrebujemo krovni zakon o ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo končali z obrazložitvami glasov. Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 5.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi zakona o sistemu plač v javnem sektorju po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mi predlaganega zakona ne bomo podprli. Ne bomo ga podprli zato, ker menimo, da so člani Fiskalnega sveta, ki jih ta zakon ureja v plačno shemo funkcionarjev, uvrščeni

previsoko. Po drugi strani ga ne bomo podprli tudi zato, ker niste podprli našega amandmaja, s katerim smo predlagali, da se v plačni sistem uvrstijo tudi funkcionarji Banke Slovenije. Nekaj zaposlenih, nekaj funkcionarjev Banke Slovenije je edinih v tej državi, ki so zunaj plačnega sistema. Menimo, da je to nedopustno, neprimerno. Njihove plače bistveno odstopajo od plače predsednika republike, predsednika Vlade, predsednika Državnega zbora. Glede na to, da želimo imeti neko normalno strukturo plačnih razredov v funkcionarjih, smo tudi predlagali omenjene rešitve.

Ker koalicija ni sprejela in podprla niti ene niti druge rešitve, ki smo jo predlagali, bomo glasovali proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik!

Fiskalni svet bo kot predhodni nadzorni organ, kot neodvisna avtoriteta izvajal naloge ugotavljanja skladnosti financ s fiskalnim pravilom in pripravljaj zelo poglobljene in strokovne ocene oziroma analize javnofinančnega stanja države. S tem pa bo zelo pomembno vplival na končno vsebino javnofinančne politike v Sloveniji.

Določeni plačni razredi v predlogu zakona, ki so ga pripravili na Ministrstvu za javno upravo, seveda na predlog Ministrstva za finance, določajo uvrstitev predsednika Fiskalnega sveta in člana Fiskalnega sveta po analogiji s člani Računskega sodišča. In to je po oceni naše poslanske skupine ustrezna uvrstitev, zato bomo ta predlog dopolnitve zakona o sistemu plač v javnem sektorju poslanci Stranke modernega centra potrdili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici tega predloga tega zakona ne bomo podprli. Kratko malo zato, ker je privlečen za lase, prav tako pa je privlečena za lase njegova obrazložitev. Predlog zakona, ki ga obravnavamo danes je posledica sprejetja zakona o fiskalnem pravilu. In takrat je bila tudi Združena levica edina poslanska skupina, ki je nasprotovala temu krovnemu zakonu in fiskalnemu pravilu nasploh, ker gre za ekonomsko zgrešen projekt, ki je škodljiv in nevaren, ker državo omejuje pri njenih razvojnih, socialnih in protikriznih ukrepih. Vsi ti negativni učinki so najlepše videni že pri proračunih za leti 2016 in 2017.

Ta zakon o fiskalnem pravilu pa je predvideval tudi vzpostavitev Fiskalnega sveta. Za zakon, ki smo ga obravnavali danes, pa

predsedniku in članoma Fiskalnega sveta določamo višino plače. Vlada je predlagala, da postane tu funkcija predsednika Fiskalnega sveta šesta najbolje plačana funkcija v državi, in sicer predlaga, da se ga uvrsti v 64. plačni razred od 65 sploh obstoječih plačnih razredov. Takšnemu določilu v Združeni levici lahko samo nasprotujemo, ker za tako visoke plače ni absolutno nikakršnih argumentov. Vlada in koalicija sta predlagali neko vzporejanje s plačo predsednika Računskega sodišče, samo nič ne bi moglo biti dlje od resnice, ker funkcije, pristojnosti in obseg institucije so popolnoma divergentne, na njih ni popolnoma ničesar analognega, in to je pač nek argument, ki ga je koalicija oziroma Vlada potegnila iz klobuka, zato da zagovarja neke bajno visoke plače za funkcije, ki niso do njih sploh upravičeni.

Smo pa v Združeni levici z amandmajem predlagali rešitev, ki pa je utemeljena s tehtnimi argumenti. Konkretno, v Sloveniji že imamo nek organ oziroma agencijo, ki je povsem primerljiva s Fiskalnim svetom. To je Urad za makroekonomske analize in razvoj, t. i. Umar. Njegove pristojnosti in naloge so skoraj identične nalogam in pristojnostim Fiskalnega sveta. Oba sta v vlogi spremljevalca, analizatorja in podajalca ugotovitev in potem so te ugotovitve, analize pri obeh podlage za pripravo vladnih predpisov.

Z amandmajem smo zato predlagali, da se za predsednika Fiskalnega sveta določi enaka plača kot za direktorja Umarja, to je 58. plačni razred. S tem našim predlogom smo pogoreli, smo izviseli, in danes imamo na mizi predlog, kako bi nekemu fiskalnemu svetu, ki je na pol rekreativni organ, plače postavili na mesto 64. plačnega razreda. Temu v Združeni levici lahko zgolj nasprotujemo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 10. (Za je glasovalo 49.) (Proti 10.) Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Mi bomo podprli predlog Vlade, da njen zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi sami smo že v razpravah in ko smo ta predlog zakona obravnavali, pregledovali na poslanski skupini,

ugotovili, da ne sodi v naš pravni red in ni drugega, kot da smo veseli, da je to spoznala tudi Vlada in predlog bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

V Združeni levici smo zaradi nedemokratičnega in netransparentnega delovanja vlade in ministrstev v zakonodajni postopek že vložili predlog zelo konkretnih priporočil, s katerimi vladi predlagamo, da nemudoma opusti slabe prakse in ukrene vse tisto, za kar se je Stranka modernega centra zavzemala pred volitvami in je nato celotna koalicija prenesla v svojo koalicijsko pogodbo. Da povem naravnost, na kaj se referiram. Referiram se na to zavezo, ki jo citiram: "Koalicija se zavezuje, da bo s svojim delovanjem s ciljem po dvigu transparentnosti in zaupanja v delo in institucije države zagovarjala, varovala in razvijala večstrankarsko parlamentarno demokracijo, aktivni odziv na dejanske probleme, pravno državo, koordinacijsko delovanje znotraj posameznih vej oblasti in med njimi vključevanje in spoštovanje družbenih ter gospodarskih pobud ter v vseh navedenih okvirih predvsem spoštovanje in varovanje temeljnih družbenih vrednot in človekovih pravic." Konec citata. To je bil en zelo dolg stavek, nabit z vsebino. Ampak primerov, ko je Vlada in koalicijska skupina delovala dejansko v skladu s tem, kar sem ravnokar navedel iz njihovega lastnega koalicijskega sporazuma, je izredno malo. Sklep, ki ga bomo sprejeli danes, je dokaz za to.

Predlog sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v Združeni levici seveda v luči vsega povedanega podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V primeru Zakona o splošnem upravnem postopku gre seveda za zakon, ki zadeva vsakogar izmed nas, vse državljanke in državljane in tudi vse pravne subjekte, ki vstopajo v upravne postopke. Vse navedeno v predhodnih obrazložitvah glasu v imenu poslanskih skupin bi lahko bil očitek, če ne bi šlo za nekaj drugega. Vsi si želimo spremembe in tudi sami smo vstopili v politiko, da bi do sprememb prišlo. V tem primeru imamo pred seboj en smel poskus sprememb, korenitih sprememb, ki pa so naletele na zelo močno neodobranje, rekel bi celo tudi nerazumevanje trenutka. Predlog ni bil kar tako čez noč postavljen pred Državni zbor, ampak je ministrstvo z namenom priprave novega zakona oziroma sprememb zakona pogledalo, kakšna je

mednarodno primerljiva praksa, ki jo je tudi predstavilo v predlogu sprememb zakona. Prav tako se je posvetovalo tudi z uglednimi strokovnjaki in na tej podlagi pripravilo en smel poskus, kako lahko stvari spremenimo, v kakšno smer bi lahko šli, ko si prizadevamo spremeniti prakso v smislu odprave administrativnih ovir in tudi poskusiti sami zmanjšati stroške za delovanje uprave. V tem primeru gre za predlog, ki je bil v glavnem zavržen v pretežnem delu glede vročitve s seznanitvijo, ki bi znatno zmanjšala porabo proračunskih sredstev. Očitno trenutek še ni bil zrel za tako smel poskus, kot ga je storilo Ministrstvo za javno upravo.

Mnogo očitkov, ki smo jih bili deležni tako s strani poslanskih skupin kot tudi s strani Zakonodajno-pravne službe lahko zavrnemo in to je ministrstvo tudi storilo. Glede na to, da pa je bila v nevarnosti sama ideja, da bi prišli do korenitih sprememb na tem področju, smo tudi sami podprli idejo o tem, da ta zakon s temi spremembami, kot so bile predstavljene, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato da bi spodbudili k smelemu in odločnemu delu na spremembah Zakona o splošnem upravnem postopku v nadaljevanju, na podlagi vsega, kar je bilo do sedaj izrečenega in napisanega, da se bo ministrstvo lahko pripravilo na korenite spremembe celotnega občejanja organov in strank in seveda tudi sistema odločanja v upravnih postopkih.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo podprli ta predlog iz navedenih razlogov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD ima mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli sklep matičnega delovnega telesa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in to iz razloga, ker smo pri obravnavi ugotovili, kljub neizmerni želji, da potrebujemo spremembe, vsekakor so te spremembe bile na mestu. Ministrstvo se je trudilo na podlagi evalvacije, vendar vse težave, ki smo jih potem ugotovili, da lahko nastanejo v zvezi z vročanjem, s skrajšanim rokom fikcije, je bilo ugotovljeno, da je bolje, da ministrstvo ponovno prouči vse pripombe in pripravi novelo, ki bo zadovoljila višjo stopnjo soglasja, da bodo odpravljeni vsi dvomi o ustavnosti in primernosti zakona.

Socialni demokrati bomo podprli sklep matičnega delovnega telesa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine?

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Mi smo že napovedali, da bomo podprli predlog sklepa, da ta novela Zakona o splošnem upravnem postopku ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Obžalujemo, da se koalicija ni pravočasno uskladila. Dejansko smo angažirali veliko potencialov, veliko mašinerijo, da je praktično delala zastoj. Ampak kljub temu bi pri tem "zastoj" to napisal z zelo majhnimi črkami. Jaz verjamem, da ves napor le ni bil vržen stran, in tudi jemljem gospoda Koprivnikarja, ministra, kot tistega člana Vlade, ki razume, kaj bi lahko z elektronskim poslovanjem, če generalno rečem, naredili v smislu debirokratizacije, poenostavitve in tako naprej. Tako bi vsem nam dejansko položil na srce, da gremo vsi skupaj s temi aktivnostmi naprej. Očitno pa je, kar bo današnje glasovanje pokazalo, da bo treba v bodoče bolje razmisliti, pretehtati rešitve, vsekakor pa v tej smeri morajo iti tudi naše zakonodajne rešitve. Če kdo, potem prav Poslanska skupina Nove Slovenije podpira tiste rešitve, ki bodo zmanjševale birokratske ovire in tudi omogočale praktično, če hočete, čim več elektronskega poslovanja. Tu pa je še veliko odprtih vprašanj. Na tem področju nas čaka veliko rešitev, od digitalnih certifikatov do digitalnega podpisa in tako dalje, nekatere od teh zadev že imamo dobro zakonsko urejene. Mogoče pa predlog Vladi, zdaj v tej fazi obrazložitev glasu, da pa razmisli, da bi dejansko vsakemu državljanu, ki bo to želel, zastoj dala digitalno potrdilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Minister Koprivnikar je na odboru, ko se je to obravnavalo, ponovno izpostavil, da naj bi bil zakon, bom kar citiral, "vsebinsko usklajen, najprej strokovno, se pravi, ne samo s strani strokovnih sodelavcev našega ministrstva in drugih za to pristojnih, ampak tudi s predstavniki stroke, fakultete, da je šel skozi javno razpravo, da je šel skozi vladno proceduro, da pa smo se v začetku postopka v Državnem zboru ponovno soočili z zelo ostrimi mnenji tudi Zakonodajno-pravne službe." Konec citata. In tu se pojavi problem, zaradi katerega imam strašne težave s tem zakonom. Če bi bilo delovanje Vlade vsaj malo transparentno in bi bili dokumenti, povezani z zakonskimi predlogi, javno objavljeni in dostopni, bi lahko te trditve ministra gospoda Koprivnikarja preverili. In vsak, ki bi te dokumente pogledal, bi lahko najverjetneje zelo hitro ugotovil, da je Vladi za mnenje zainteresirane strokovne javnosti in vladne službe za zakonodajo kratko malo vseeno. V Združeni levici se nam je zdelo preprosto

nemogoče, da bi ena pravna služba zakonu očitala celo protiuustavnost, medtem ko druga pravna služba kakšnih večjih pripomb ne bi imela in bi bil zanjo predlog usklajen. Zaradi tega smo na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja zaprosili za dostop do mnenj vladne službe. In kaj smo ugotovili? Sedaj pa, pazite to! Pripombe obeh služb so skoraj enako ostre, s to razliko, da je vladna služba pripombe k predlogu podala kar trikrat. Vlada ni upoštevala niti ene same pripombe. Iz dopisa je jasno razvidno, da je Služba za zakonodajo opozorila, da bi lahko predlagane rešitve pomenile kršitve ustavnega načela enakosti. Prav tako iz istega dokumenta jasno izhaja, da ministrstvo pripomb ni upoštevalo, ker je vladna služba zapisala, spet citiram, "ker je predlog bolj ali manj enak prejšnjemu predlogu, se naše pripombe v nadaljevanju nanašajo na dodatno pojasnjevanje že podanih pripomb." In do drugega zaključka, kot da se je minister na odboru preprosto zlagal, na žalost ne moremo priti. In take šlamastike, da je primerno za nadaljnjo obravnavo, seveda ne moremo podpreti ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti nihče.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o javnem naročanju v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. 10. 2015. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združene levice k 57. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala.

V Združeni levici predlagamo amandma k 57. členu, ki se nanaša na transparentnost postopkov javnega naročanja. Ta člen v trenutnem besedilu določa, da naročniki objavijo prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, kadar oddajajo javno naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali po konkurenčnem postopku s pogajanjem, če niso objavili obvestila o naročilu. Določa tudi, da lahko naročniki to prostovoljno obvestilo objavijo tudi v drugih postopkih. V Združeni levici predlagamo, da to obvestilo postane obvezno. V Sloveniji imamo največje težave v zvezi s postopki javnega naročanja ravno pri transparentnosti in pri točki gospodarnosti naših javnih naročil, sploh ko gre za javna naročila

malih vrednosti, glede katerih ni treba objavljati prav nobenih obvestil. Ker so ti postopki zelo podnormirani in poenostavljeni, pa je seveda tu največ možnosti za posluževanje tako negospodarnih praks kot klientelizma.

V Združeni levici predlagamo amandma, ki bi vsaj poskušal ta problem nasloviti in ga vsaj delno sanirati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Vsi, ki sedimo v tej častni hiši, govorimo, kako smo za transparentnost, za pravno državo, etiko, moralo in tako naprej. Tu je lep lakmusov papir, da tako kot jaz glasujete za ta člen in s tem trasirano pot k onemogočanju tovrstnih korupcijskih tveganj. Če berete poročila Računskega sodišča, to je moje redno vikend branje, tudi zaradi tega bolj sivim, vidite, da je zlasti na nivoju občin ogromno tega.

Upam, da se strinjate z menoj in boste tako kot jaz glasovali "za". Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev. Za je glasovalo 5, proti pa 45.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 75. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 111. členu. Če ta amandma ne bo sprejet, postane amandma istega predlagatelja k 111. členu brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Člen se nanaša na razloge za izključitev iz sodelovanja v postopku javnega naročanja. V Združeni levici podpiramo jasno določitev razlogov za izključitev, ker so nekatere prakse, ki so se pri nas pojavljale v preteklosti, preprosto nedopustne in nesprejemljive. Tukaj mislim na primere, ko so pri javnih naročilih sodelovala podjetja, ki so bila hkrati na seznamu davčnih dolžnikov, pa hkrati so bila tukaj podjetja, ki za svoje delavce niso plačevala prispevkov. Pa celo nekatera podjetja, ki so že bila v poteku kriminalističnih preiskav zaradi korupcije in oškodovanja javnih sredstev. In še bi lahko naštevali. Je pa na žalost – tako kot tudi na več drugih mestih v tem zakonu – tudi tukaj preveč izjem. Na več mestih se ponovno pojavi besedica "lahko" in pušča veliko preveč porozno podlago za boj proti korupciji in za smotno rabo javnih sredstev skozi javna naročila.

Zaradi tega v Združeni levici predlagamo amandma, ki se na to nanaša v štirih sklopih in poskuša ta problem neodločnosti

in medlosti tega zakona sanirati in popraviti. In vse tukaj prisotne pozivam, prosim, da to našo potezo v borbi za transparentnost in gospodarno rabo javnih sredstev podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev. Za je glasovalo 6, proti pa 48.
(Za je glasovalo 6.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 84. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

84. člen določa merila za oddajo javnega naročila. O tem, da je glavna prednost novega zakona ta, da najnižja cena ni več edino merilo, je bilo veliko govora, in to je tudi glavna novost okoli katere se vrtijo določitve ostalih dodatnih meril in kriterijev za ugotavljanje ekonomsko najugodnejše ponudbe. Ampak kot skoraj na vseh drugih mestih tudi tukaj lahko pogrešamo neko jasnost v zapisu, da najnižja cena ni tisto edino merilo. V predlogu je namreč določeno, da se ekonomsko najugodnejša ponudba določa na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi principa stroškovne učinkovitosti, na primer za izračun stroškov v življenjski dobi, in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okolje ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila. Skratka, še več tistega, kar itak že v Združeni levici očitamo temu zakonu: še več medlosti, še več nedoločnosti in še več neodločnosti v borbi proti korupciji. Glede na to, da ste si koalicijski partnerji, vi sami, postavili v koalicijsko pogodbo to zadevo, bom citiral: "Zavzemamo se za odpravo sistema najnižje vrednosti cene kot edinega merila za javno naročanje. Poleg cene bomo opredelili tudi druga merila izbora za standardna javna naročila. Spodbujamo višjo kakovost ob ustrezni ceni in predvsem spodbujamo trajnostni razvoj, večjo kakovost gradnje in javnega prostora."

Ob takšnih lastnih zavezah koalicije seveda upamo in apeliramo na njihovo podporo našemu amandmaju, ker naš amandma dosega natančno to, kar je koalicija sama zavezala v svoj koalicijski sporazum in so to pač neka načela, na katerih deklarirano stoji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej prosim, da so obrazložitve glasu res obrazložitve glasu in ne apel na druge. Obrazložitev glasu je obrazložitev glasu lastne stranke, ne pa pozivanje drugih, kako naj glasujejo in za kaj.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ne bom pozival drugih, jaz bom glasoval za ta amandma, ker sem za drugi tir. Zdaj boste rekli, kaj ima to zveze s tem zakonom. Ta zakon je preveč lahkotno vpisan, prevečkrat je ta lahko, lahko, lahko ... In očitno zakonodajalcu ni za to, kar govorimo že kar nekaj časa, prek javnih naročil se obrne nekaj manj kot 10 % BDP in ponikne letno v neke privatne žepe neupravičeno cena enega drugega tira po sedANJI ocenjeni vrednosti letno. Tako da si boste in vi in ljudstvo predstavljali, o čem se pogovarjamo. Združena levica je imela najboljši namen, da to lahkotnost spravi v to, kakšna naj bi ta zakonodaja bila, izhajajoč iz nekih direktiv, ker se preveč lahkotno prepisuje, kaj vam paše. V tem pogledu moram reči, da je še daleč neka nova politika. Upam, da bo takrat, ko prevzamemo oblast. Jaz bom glasoval za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 48.
(Za so glasovali 4.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 84. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo.

Ta 84. člen v četrtem odstavku govori tudi o merilih za oddajo javnega naročanja na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe. V Slovenski demokratični stranki se nam zdi prav, da se merila za ekonomsko najugodnejšo ponudbo uporabijo tudi za gradnjo storitev in pa blago, ne pa samo za storitve izdelave računalniških programov, arhitekturnih in inženirskih storitev ter prevajalskih in svetovalnih storitev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Tudi v Združeni levici smo vložili amandma k temu členu, ki je boljši od tega, za katerega smo ravnokar slišali obrazložitve. Mi socialisti namreč dopuščamo, da neposredno plačilo ni obvezno, ker bi s tem lahko prekomerno posegli v odnose na primer malih podjetij, ki kot podizvajalci sodelujejo prek glavnega naročnika. Tam, kjer so ta razmerja že urejena in gre za podjetje, ki se ne poslužujejo izkoriščevalskih praks, je to namreč lahko stvar dogovora. Tudi ta možnost obstaja, dodatno pa jo izboljšamo s spremembo šestega odstavka, kjer določamo periodično poročanje, da je glavni izvajalec poplačal vse svoje obveznosti do podizvajalcev. Poleg tega pa v Združeni levici rešujemo še bolj perečo problematiko, in to so

podizvajalci podizvajalcev, ki pa so tukaj v celoti praktično izpuščeni, nimajo niti pravice do neposrednega plačila, če ni bilo to že v naprej določeno v razpisni dokumentaciji. To je pač naš predlog, ki ga bomo tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 43. (Za je glasovalo 11.) (Proti 43.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 90. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Da malo spomnim, 90. člen govori o sprejetju odločitve o oddaji javnega naročila in obveščanju kandidatov in pa ponudnikov. Drugi odstavek tega predloga določa, da naročnik po končanem preverjanju in ocenjevanju čim prej obvesti vsakega kandidata in pa ponudnika o sprejeti odločitvi. Nam se tukaj zelo zastavlja vprašanje, kaj je to čim prej. Mi smo mnenja, da zakon, ki uporablja v svojih določilih besedice "čim prej", "lahko" in tako naprej ni jasno zastavljen zakon, nima jasnih ciljev. V Slovenski demokratični stranki smo mnenja, da je besedi "čim prej" treba nadomestiti, in smo predlagali, da se nadomestita z besedama "pet dni".

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Kolegice in kolegi, lep pozdrav!

To, kar je predstavila kolegica, kar so predlagali s tem amandmajem, se v Poslanski skupini SMC v celoti strinjamo, ker ocenjujemo, da določba, ki pravi "čim prej", ne sledi tistemu hotenju, da so te postopki hitri, zato se strinjamo, da se ti dve besedi nadomestita "v petih dneh". Menim, da je tako tudi prav.

Zato bo Poslanska skupina SMC glasovala za ta amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče. (Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.) Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 94. členu. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine Nove Slovenije in amandma Poslanske skupine

Združena levica k istemu členu pod točkama 2 in 3 brezpredmetna.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Oprostite, jaz nimam obrazložitve glasu v imenu Poslanske skupine Desus, ampak v svojem imenu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo, da preverim. Ali ima kdo obrazložitev v imenu poslanske skupine? Da.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, se oglašam zdaj, ker potem, kot kaže, ne bom imel priložnost, ker bomo to podprli. A ne, gospod minister?

Glejte, plačilo podizvajalcev je bila zelo problematična tema v preteklosti. Pred letom 2011 toliko bolj. Potem je Pahorjeva vlada sprejela spremembe zakona, da se podizvajalci plačujejo tako rekoč direktno. Tudi država je v preteklosti bila naročnik in je imela probleme s plačilom podizvajalcev. Spomnim naj na primer plačila podizvajalcev glede Darsa, gradnja pomurske avtoceste in tako naprej. Ta del v tem zakonu gre korak nazaj, in sicer se ne zaščiti, da bi bili podizvajalci plačani direktno s strani naročnika. Tudi v nadaljevanju naš amandma govori tudi v smeri, seveda nič ne spreminja vsebine zakona, ampak samo dodajamo to varovalko, da bodo podizvajalci imeli zagotovljena finančna sredstva za opravljeno delo, da ne bodo spet tisti, ki bodo ostali praznih rok in potem se seveda dogajajo tragične zgodbe, ko smo priča propadom družinskih podjetij, obrtnikov podjetnikov. Dogajajo se res tragične zgodbe. In tu gre potem celotna veriga. Kultura plačilne discipline v Sloveniji ni tako razvita, kot je v nekaterih drugih državah, in to moramo imeti opredeljeno v tem pomembnem zakonu. Zato apeliram na podporo temu amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke. Najlepša hvala.

/ oglašanje iz dvorane/

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Proceduralno!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne bo potrebno. Apeliranje ne sodi v obrazložitev glasu, prosim, to velja tudi za vse ostale. Ali imate še vedno proceduralno? Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Me veseli, da sva malo telepatska, del ste že povzeli. Prosim, da malo bolj logično peljemo naprej to zadevo – to je moj proceduralni predlog. Očitno so mladi kolegi polni hormonov in skačejo naprej in nazaj in obrazlagajo. Jaz

imam rad zadeve logično v času in prostoru organizirane in hočem vedeti, ko se pogovarjamo o SDS in amandmaju, se pogovarjamo o SDS in amandmaju, pa upam, da ne o Janezu Janši vedno. Tako da, prosim, malo več logike v nadaljevanju te seje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na ta postopkovni predlog bom odgovoril tako, da seveda tisti, ki govori, je odgovoren za to, kar pove, tisti, ki posluša, pa za to, kar sliši. / smeh v dvorani/

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levice ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Ja, malo bom prelomil tole logiko, bom pa samo ponovil neko poanto, ki sem jo izpostavil že prej deset členov prezgodaj.

Strinjamo se vsi, da so podizvajalci problem, to drži. So pa ravno tako velik oziroma še bolj pereč problem podizvajalci podizvajalcev, ki so tu praktično v celoti izpuščeni, nimajo niti pravice do neposrednega plačila, če ni bilo to že vnaprej določeno v razpisni dokumentaciji. Naš amandma k temu istemu členu sanira ne samo problema podizvajalcev, ampak naslavlja tudi problem podizvajalcev podizvajalcev.

Skratka, hočem reči, da je naš amandma boljši kot njihov, zaradi tega ga bomo v Združeni levici tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev? Vem, da je še v svojem imenu, ampak ali je še na ravni poslanskih skupin? Ne.

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Moram poudariti, da bom podprla te amandmaje, ki jih je vložila SDS in NSi, ker se mi zdi prav, da so podizvajalci zaščiteni, bolj zaščiteni, kot to omogoča sama novela tega zakona. Meni je žal, da se nismo že prej bolj usklajevali in pogovarjali o tem, mogoče bi ti amandmaji dobili potem večjo podporo.

Ampak vsekakor se mi zdi pomembno, da so podizvajalci glede na vso prakso, ki se je dogajala v preteklosti, ko so bili velike žrtve, kar je povedal tudi predlagatelj tega amandmaja in to posebej poudaril, zato bom ta amandma k 94. členu zakona podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 94. členu.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 43.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 94. členu. Če bo ta

amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine Združene levice k istemu členu pod točko 3 brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister! Ponovno želim poudariti, da ta amandma v ničemer ne spreminja koncepta, ne spreminja ničesar, je samo dodatna varovalka, da bodo podizvajalci in podizvajalci podizvajalcem in tako naprej bili poplačani za svoje delo. In vi se tega seveda dobro zavedate. Ne trdim, da se tega ne zavedate v smislu "nasprotujem temu amandmaju, ker je škodljiv", ampak mislite, da imate zakon dovolj dobro urejen, da bi to opredeljeval. Ta naš amandma je dejansko napisan zaradi tega, da ne bi prišli nekoč ponovno v te situacije, ko so ljudje ostali brez denarja za opravljeno delo. Tukaj moram, če gledamo nazaj, skočiti v leto 2011 in reči, da to je bila ena boljših potez Pahorjeve vlade leta 2011, ko je uredila direktno poplačevanje podizvajalcev. Naš amandma daje to varovalko, da če podizvajalec ne bo dobil denarja od izvajalca, ima možnost direktnega poplačila. In to je popolnoma logično, človeško, se pravi ta varovalka.

Ne želim, da bomo nekoč spet bili priča tem tragičnim dogodkom, kot smo bili v primeru gradnje pomurskega kraka avtoceste, gradnje opere, ko so bila tudi državna podjetja tista, ki niso uredila poplačila podizvajalcem. Na preizkusu je tudi to, koliko imamo mi odnosa do teh ljudi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 94. členu.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev. Za je glasovalo 12, proti pa 40.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 94. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Poglejte, bom zelo zdravorazumsko in praktično povedal. Poznam kar nekaj podizvajalcev in pod-podizvajalcev, ki so zaradi tega, kar je govoril poslanec iz Nove Slovenije, morali zapreti trgovine. Včasih je šlo, dostikrat v nekih primerih tudi za družinska podjetja z dolgo tradicijo. Ne glede na kar velike razlike med poslanskimi skupinami opozicije, smo vse tri poslanske skupine pripravile nek ključni amandma. Mene odkrito rečeno skrbi ta lahkotnost koalicije glede tega. Mi smo bili pri

amandmajih kolegov vzdržani zgolj zato, ker menimo, da je naš nomotehnično in tudi vsebinsko natančnejši.

Tretjič ponavljamo vajo, jaz bom seveda glasoval za, ostalih pa ne bom pozival, kako boste glasovali, navsezadnje vi se gledate v svoje ogledalo zjutraj, jaz pa v svoje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS SMC): Hvala lepa.

Seveda na tej relaciji med naročnikom oziroma med izvajalcem, podizvajalci in podizvajalci jaz mislim, da je ta amandma najboljši, ker to dejansko ni urejeno. Mi poznamo vrsto primerov, ne bi šel na državna podjetja, samo na Darsu mislim, da je bilo tega veliko. Tudi v Ljubljani bi lahko naštevali tudi tragične primere, kjer podizvajalci preprosto niso bili nikoli poplačani. Zakon seveda pravi, da podizvajalec lahko zahteva plačilo neposredno, ampak podizvajalec je tako šibak v svojih argumentacijah, da ne bo tega mogel nikoli narediti, ker je nekonkurenčen s tistim, ki je prvi izvajalec. Sicer pa zakon zahteva tudi to, da mora tisti, ki hoče biti izvajalec, imeti za vse nazaj urejeno, če lahko tako rečem. Ampak to je vse za nazaj. V tem konkretnem primeru, v tej konkretni pogodbi pa tega ne more ta šibkejši člen uveljaviti.

Jaz bom podprl amandma Združene levice. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Jaz bom tudi podprl omenjeni amandma Združene levice, ker sledi tej popolni logiki, da se tistega, ki je v tem razmerju šibkejši – in iz preteklih izkušenj lahko govorimo, da je resno šibkejši – da se ga v tem primeru zavaruje. Zakon pravi sicer že na samem začetku, v osnovi, da bo lahko podizvajalec zahteval neposredno plačilo. Ampak ta izvajalec ga po potem ne bo vzel za podizvajalca, ker bo postavil svoje lastne pogoje. To je enako, kot da greste vi po kredit na banko, pa boste pristali na pogoje banke in ne boste vi postavljali svojih pogojev ali pa jih usklajevali.

Ker amandma Združene levice sledi tej logiki in ker nam je mar za podjetnike in obrtnike, ker mi je mar seveda za podjetnike in obrtnike, bom ta amandma podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev. Za je glasovalo 20, proti pa 38.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine Združene levice k 75. členu ni bil sprejet, je postal amandma istega predlagatelja k 111. členu brezpredmeten. Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k 118. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa še enkrat za besedo.

Da spomnim, 118. člen govori o postopnem uvajanju elektronskega javnega naročanja. V Slovenski demokratični stranki pa predlagamo, da bi to določbo napolnili s postopno uveljavitvijo obvezne preveritve neobičajno nizke cene ponudbe. V naši poslanski skupini smo namreč mnenja, da v skladu s 86. členu ni mogoče oblikovati ponudbe, ki bi bila za 50 % nižja od večine ostalih ponudb. Take ponudbe po našem mnenju glede na upoštevanje temeljnih načel javnega naročanja pač ni mogoče oblikovati. Zato tudi predlagamo, da mora naročnik do 1. 1. 2020 preveriti vse tiste ponudbe, ki so več kot 25 % nižje od povprečne vrednosti pravočasno prispelih ponudb. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 118. členu.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev. Za je glasovalo 10, proti pa 49.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj predloga zakona pa je že v uvodni predstavitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev. Za je glasovalo 45, proti pa 5.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 27. 10. 2015, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bo vključen sprejeti amandma in člen, h kateremu je bil amandma sprejet. Amandma je k temu členu lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora. Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu v okviru rednega postopka.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti nihče.

(Za je glasovalo 59.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Praden preidemo na glasovanje o točkah 7 do 13, naj vas opozorim, da gre za vsebinsko povezane predloge zakonov, ki morajo biti sočasno objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije, zato moramo o njih glasovati na isti dan. V primeru, da bi zbor tretjo obravnavo pri 7. točki, to je pri Predlogu zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov moral opraviti v torek, 27. 10. 2015, ali celo na naslednji seji zbor, bom predlagal preložitve glasovanja o točkah 8 do 13 na isti dan.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 19. 10. 2015.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 11. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. V zadnjih dveh, treh tednih sem že tolikokrat govoril o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, da bi ta dva naša amandmaja – pa tudi Zveza potrošnikov Slovenije in druge potrošniške organizacije so tu govorile o tem – podprl verjetno že ta češnjev furnir, ki je bil posekan v bližini mejnega prehoda Gruškovje, kot so mi povedali.

Če gremo k amandmaju k 11. členu, direktiva, ki jo vnašamo pravi, da je strošek za to reševanje potrošniških sporov je za potrošnika lahko visok do 30 evrov. Naša izvršilna oblast, ki je to pripravila, se je nekako odločila, naj bi to bilo pri nas 20 evrov, in so skoraj pričakovali, da bi ploskali. Vse potrošniške organizacije so opozarjale, da je to za številne potrošnike preveč, previsoko. V Združeni levici smo na liniji, da bi morali biti tako, kot je to urejeno v energetskega zakonu, da je to brezplačno, ampak ker vemo, da ne bo to šlo čez, smo v bistvu vložili amandma, ki povzema priporočila vseh potrošniških organizacij, ki delujejo v Sloveniji, da je torej ta strošek 5 evrov za

potrošnico ali potrošnika. Iz neke argumentacije, ki je sledila v večkratnih debatah, pa tudi na hodniku so mi rekli določeni pripadniki SMC, "a za 15 evrov se pa tu nekako greš in igraš". Zdi se mi, da se je treba zavedati resnosti te situacije, da so številni, ki bi si težko privoščili teh 20 evrov že v tako nekem podrejenem položaju, niti ne dosti seznanjeni s pravicami potrošnikov. Veste, ne gre za vnos direktive toliko, meni se zdi bolj problematično, da se mi po 20 letih še vedno ne zavedamo tega področja in pravic potrošnikov, ki so pogostokrat vedno znova izigrani, zlasti tisti, ki imajo manjšo družbeno moč, slabše dohodke, manj izobraženi, starejši, da ne naštevam naprej. Naši amandmaji gredo v tej luči, da tem osebam tudi cenovno navsezadnje ob pomoči teh civilnodružbenih potrošniških organizacij omogočimo, da sploh participirajo na tem izvensodnem reševanju potrošniških sporov, zato smo pač ta amandma predlagali. Gre za nek znesek, ki je za večino prebivalcev in prebivalcev Slovenije še dostopen. Komu se zdi to smešno, je pač žalostno, da se mu zdi smešno in da se reži temu, kar tu razlagam. Upam, da boste ta amandma podprli, ker – bom še enkrat ponovil – ker je bila to prošnja, dobesedno, vseh potrošniških organizacij, ki delujejo v Sloveniji, tako krovne kot nekih regionalnih.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi!

Kot smo se že na sami seji pogovarjali, je Združena levica najprej predlagala brezplačno reševanje, izvensodno reševanje potrošniških sporov, sedaj pa predlaga pet evrov. V Poslanski skupini menimo, da je 20 evrov sorazmerna cena, se pravi ustrezna cena, ki po drugi strani preprečuje, da bi sami potrošniki izigrali s svojimi zahtevki oziroma ovirali poslovanje podjetij, ki bi izbrala izvensodno reševanje potrošniških sporov. Naj omenim še dve stvari. 20 evrov je maksimalna cena, ki jo določa država. Inštitucije, ki se ukvarjajo z izvensodnim reševanjem potrošniških sporov, bodo na trgu in bodo morale ponujati svojo storitev, kar pomeni kvalitetno, po drugi strani pa morajo biti konkurenčne med sabo, in tudi poceni. Mi določamo 20 evrov, inštitucija se lahko odloči tudi za 5 ali pa za 2 evra. To je en vidik. Drugi vidik pa je še, da moramo mi skrbeti za uravnoteženost, se pravi, moramo varovati tako potrošnika kot moramo varovati na drugi strani same organizacije oziroma podjetja. Večkrat je bilo omenjeno, da SMC ne ščiti malega človeka. Na tem mestu moram povedati, da je mali človek tudi espe, ki se ukvarja, ki si vsakodnevno mora služiti kruh in se ukvarja s poslom in je tudi mali človek. Tako da, to lahko razumemo v dve smeri.

Kot je bilo že omenjeno na začetku, SMC podpira vladni predlog in menimo, da 20 evrov je ustrezna cena.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Tudi v lastnem imenu bom podprl ta amandma. Iz tega kar je govorila gospa pred menoj, je zelo razvidno, da so določeni ljudje v tej sestavi Državnega zbora to razumeli kot možnost, da se neka direktiva izkoristi za neko tržno dejavnost. Podobno zgodbo smo imeli s tistim strahom in napenjanjem upokojencev, češ, če ne boste tiste delnice prenesli tam, vam bomo pa, ne vem, vzeli to pa to. Nehajte se delati norca iz ljudi. Namen direktive je izvensodno reševanje potrošniških sporov. Neki vaši prijatelji pa naj iščejo možnosti preživetja v poštenih poslovnih praksah. In večina malih podjetnikov, upam, da bo volila Združeno levico. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 44.
(Za je glasovalo 10.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanske skupine Združena levica k 16. členu.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Gre za podobno problematiko, ampak me žalosti, da verjetno tudi tega ne boste dojeli in razumeli. V tem amandmaju nekako gre za tisto vprašanje, kateri je tisti mejni znesek, do katerega se ti izvensodni spori sprožijo. Tam je omejitev 30 evrov, mi tukaj amandmiramo, da se ta omejitev nekako umakne. Zakaj? Gre za celo vrsto dejavnosti, ki že po ekonomiji segajo v te nižje zneske. Gre za dejstvo, da živimo v informatični družbi, ki ima tako imenovano dinamično določanje cen. Za knjigo, za letalsko karto, recimo zlasti pri nizkocenovni, ki jo bo naročil nekdo pol leta v naprej, bo plačal lahko 27 evrov, nekdo ki se bo pa spomnil danes, da bi jutri nekam šel, pa bo kakšno prosto mesto, bo pa plačal 200 evrov. In še bi lahko nizal primere in te vrednosti, ki so dosti pod, če parafraziram neko kolegico, ceno čevljev višjega cenovnega razreda iz neke razprave, so skrajni domet, so skoraj luksuz za številne upokojence, številne na minimalcih in tako naprej. To je spet nek lakmus, ali ste socialno dejansko občutljivi, ali vidite, kaj se dogaja po Sloveniji – dajte se malo z vlaki voziti – ali ne.

V Združeni levici bomo glasovali za, bom pa upošteval pravila te bajte in drugih ne bom pozival. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo.

SMC je tudi socialno občutljiv, ampak tukaj ne govorimo o socialni občutljivosti, ampak govorimo o nekem sorazmernem, o nekem učinkovitem izvensodnem reševanju v potrošniškem sporu. In če nek izdelek stane 20 evrov, se moramo vprašati, koliko pa stane reševanje tega spora. Tukaj je treba gledati tudi na smotrnost nekega postopka in menimo, da do 30 evrov ni smiselno, ker so stroški reševanja večji, kot je pa sam spor, se pravi, kot je sam izdelek, ki stane do 30 evrov. In tukaj nima socialna občutljivost popolnoma nič zraven. Kar se tiče vašega primera, da karta enkrat stane 20 evrov, enkrat stane 200 evrov, peljemo se pa recimo v isto smer – v New York. Tukaj ni pomembna smer, tukaj je pomembna cena, pač enkrat je 20 evrov, drugič je pa 200 evrov. In se pač lahko vprašamo, ali za 20 evrov sprožiš spor in imaš več stroškov na drugi strani ali boš sprožil spor, ko boš izgubil 200 evrov. V tem je smisel, ne pa v destinaciji, zadaj je pa druga cena.

Amandmaja Poslanska skupina SMC ne podpira.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz bi prosil, da so obrazložitve, obrazložitve, ne razprave. Velja za vse poslanske skupine. Ampak nisem ga še dal nobenemu danes in ga tudi tokrat ne bom.

Dr. Franc Trček ima obrazložitev glasu v lastnem imenu.

DR. FRAN TRČEK (PS ZL): Ja, hvala.

Zahvaljujem se predsednici Odbora za gospodarstvo, katerega podpredsednik sem tudi sam, ker mi je olajšala argumentacijo, zakaj bom glasoval za ta amandma. Zdaj tudi razumem, kako očitno večji del vladajoče koalicije razume manjša in srednje velika podjetja. Povedano je dobesedno bilo to, delajte izdelke, ki bodo cenejši od 30 evrov, nategujte ljudi in noben vam nič ne bo mogel.

Tudi zaradi tega moram glasovati za naš amandma. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz vam pa moram povedati, da to ni bila obrazložitev glasu, ampak zopet razprava. Prosim, da gremo k obrazložitvam glasu, ki so namenjene obrazložitvi, zakaj glasujemo sami ali pa kot poslanska skupina v določeno smer.
Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani in častni predsedujoči, zelo jasno sem razložil, zakaj glasujem za. Zaradi nekih praks, proti katerim sem. Moj proceduralni predlog je, da me nekoliko bolj natančno poslušate, razumem, da

ste že utrujeni, razumem, da ste zelo žalostni, ker je gospod Bučar umrl, tudi jaz sem, in se bojim, da se obrača v grobu nad tem, kar se danes tukaj dogaja. Ne mi vi nazaj, vi ste govorili o Srebrenici, lahko magnetograme vlečem. Okej.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Opomin.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za opomin.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali lahko, prosim, dokončamo to sejo na ustrezen način? Naslednjič pri tovrstnih zadevah ne bo opomina, bo direktni odvzem glasu.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti pa 52.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 31. členu.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti pa 52.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti pa 5.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 5.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti pa 6.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti pa 5.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za opravljanje v okviru rednega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 6.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih po rednem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna

služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 6.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je tretja obravnava Predloga zakona o spremembah Energetskega zakona, redni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 4.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je druga obravnava Predloga zakona o spremembah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 po rednem postopku.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 19. 10. 2015.

Odločamo o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 49.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti 47.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o tretjem amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti 46.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo odločanje o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih

na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levice ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

V Združeni levici smo za enakomeren in policentričen razvoj Slovenije. Verjamem tudi, da bo ta zakon oziroma noveliranje sprejeto soglasno. Verjetno ni nikogar v tem sklicu državnega zbora, ki ne bi bil za to, da se statistična regija, ker formalnih nimamo, teritorialno Pomurje nekako razvojno tudi s to finančno injekcijo približa povprečju, skratka, da se ta mediana zmanjša, če govorim kot profesor. Seveda bomo glasovali za, hkrati smo pa zelo zaskrbljeni po eni strani, ker se premalo pozornosti namenja naraščajočim medregionalnim in zlasti tudi znotrajregionalnim razlikam. Lahko gremo gledat na agregat občin ali na kakšne druge agregacije. Pa tudi zaradi neke problematike, glejte, mi bomo zdaj to podprli, ti penezi, upam, da pridejo do Pomurja. Sočasno imamo tri druga problemska območja, ki očitno, se bojim, da v naslednjih dveh proračunih teh denarjev ne bodo videli, Podravje, Zasavje, Pokolpje, kjer realizacija dosti nižja, imamo problematiko Haloz, ki smo jo nakazali, imamo problematiko Koroške, imamo problematiko cele vrste razvojno ogroženih obmejnih območij, občin, ki bodo zdaj dejansko številne od njih bile v hudem zbijanju zaradi begunske krize, in imamo hudo problematiko regionalnih razvojnih centrov, ki očitno ne funkcionirajo. Najbolj izrazit primer tega je ravno regionalna razvojna agencija Mura, ki je zdaj v stečaju. Imamo neko pozicijo, ko se bomo odločili, Pomurje potrebuje denar, imamo pozicijo, ko ne vemo, kaj bomo z intermedijem. Mi bomo glasovali za, ampak osebno, kot strokovnjak, kot član Združene levice apeliram, da že enkrat odpremo to področje regionalnih razvojnih agencij in premislimo in da tovrstne finančne injekcije bolj ciljno, bolj pravilno in preiščeno doziramo. Če bi imel več časa, bi lahko razlagal o neuspešnosti socialnega podjetništva v Prekmurju, ko se jih je dejansko zelo malo javilo na ta razpis, ker očitno niso bili niti dovolj informirani o tem. Moramo rešiti problem regionalnih razvojnih agencij, moramo rešiti problem t. i. terenskih pisarn in tukaj ne odkrivam tople vode, to urejene države počnejo. / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): hvala lepa.

Izvajanje pomurskega zakona spremljajo že vrsto let same nepravilnosti. Spomnite se samo dejanj bivšega državnega sekretarja v kabinetu predsednika tedanje vlade

gospoda Horvata. Posledica tega je, da velika večina denarja ni prišla do potrošnikov, do tistih, ki jim je bil denar namenjen, in tudi zaprtje oziroma stečaj regionalne razvojne agencije Pomurja. Mi smo predlagali nekatere rešitve, izboljšave tega zakona, o katerih smo glasovali prej, pa žal niso bile sprejete. Tako smo na primer predlagali, da so tisti, ki kandidirajo za sredstva pomurskega zakona, zavezanci po zakonu o javnih naročilih, kar pa ni bilo sprejeto. Predlagali smo, da se naredi načrt integritete, to se pravi za tisto institucijo, ki opravlja naloge na osnovi tega zakona. Tudi to ni bilo sprejeto. Potem smo predlagali, da so tisti, ki vodijo to institucijo, zavezanci za poročanje o premoženjskem stanju. Tudi to ni bilo sprejeto. In predlagali smo, da ne more kandidirati nihče na sredstva pomurskega zakona, ki je v kazenskih ali predkazenskih postopkih. Tudi to ni bilo sprejeto. Glede na to, da koalicijska večina v državnem zboru ne podpira rešitev, ki bi prispevale k transparentnosti, ki bi sploh omogočile, da bi se sredstva, ki jih izvajamo oziroma izdajamo za pomurski zakon in reševanje problemov v Pomurju, namensko transparentno pregledno porabila za prave namene, da bi bil tudi možen nadzor in kontrola, pač mi tega zakona ne moremo podpreti. Najbrž je več kot očitno, da bo čez nekaj let na vrsti naslednji stečaj naslednje regionalne razvojne agencije v Pomurju, in spet se bomo ukvarjali z nerazvito regijo, z neizpeljanimi oziroma neustvarjenimi novimi delovnimi mesti in z isto slabo statistiko kot zdaj. Namen zakona je očitno pranje denarja. Kakorkoli je namen dober pri teh aktivnostih, mi ne bomo sodelovali in tudi zakona ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za dano možnost za obrazložitev glasu Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Veliko je bilo govora o tem zakonu, zato ne bom ponavljal že vsega tistega, kar sem že povedal tako na odboru kot pri prvi obravnavi. Dejstvo je, da na začetku so bile težave, ko je izvajanje tega zakona prevzela pisarna. Vendar se je tista situacija dokaj hitro uredila in izvedene evalvacijske študije o doseganju učinkov kažejo na zelo veliko izboljšanje, to se pravi, da so se začela ta sredstva koristno tudi porabiti. To se pravi, da so bili podprti dobri projekti, produktivni, s trajno vrednostjo, v kar se lahko prepričamo tudi na samem terenu. Ne bi želel izpostavljati posameznikov, posameznih firm, ker ne nazadnje so ti podatki javno dosegljivi. In te firme so danes paradni konji slovenskega gospodarstva, ker so zelo uspešni izvozniki. Govoriti, da se je vse porabilo neupravičeno, pravim, da je zelo zelo neodgovorno. Kar se tiče samega zakona in teh

spodbud, sem absolutno mnenja, da je boljše, da regija dobi te spodbude, ker je to neprimerno bolj koristno kot socialni transferji, da bi s socialnimi transferji reševali te velike socialne napetosti. Mislim, da s spodbudami lahko, kar tudi dokaže, da ustvarjamo konkurenčno in privlačno poslovno okolje za domače in tuje investitorje, ki zagotavljajo tudi tako obstoječa kot nova delovna mesta in s tem prispevajo trajno h gospodarskemu razvoju regije in ne nazadnje so to tudi potem pozitivni javnofinančni učinki.

Kar se pa tiče integritete delovanja regionalnih razvojnih agencij, je okvir zagotovljen z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije. Poslovodstvo in vsi tisti, ki so na nek način odgovorni za ta sredstva, so zavezani k poročanju KPK. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Najprej naj se opravičim, moram povedati, ker nas je pač v Sloveniji veliko Horvatov, jaz nisem tisti Horvat, ki je bil državni sekretar pri predsedniku Vlade gospodu Pahorju, in tudi nisem sorodnik od tistega Horvata.

Nova Slovenija ves čas zagovarja dosledno izvajanje Zakona o skladnem regionalnem razvoju. Roko na srce, kolegice in kolegi, ta zakon nam enostavno ne gre dobro od rok. Zato je bilo nujno sprejeti Zakon o razvojni podpori Pomurju. Gre za 33 občin, ne samo za statistično regijo Pomurje, za 33 občin, to se pravi 27 plus 6. Ves čas smo podpirali ta zakon, kljub nevšečnostim, nerodnostim, diplomatsko rečeno, ki so spremljale izvajanje tega zakona. In dejansko te nerodnosti epiloga še niso dobile. Dejstvo je, da je treba priznati, da je ta zakon do sedaj prinesel neke pozitivne premike. Najbrž je težko izmeriti, koliko je to delovnih mest. Ampak če jaz gledam neko mikro podjetje, ki je preko razpisov po tem zakonu dobilo nek stroj, moderno tehnologijo za nekaj 10 tisoč evrov in zaposlilo 5 novih delovnih mest in ima danes zelo dober posel, smo ob tem lahko zelo zadovoljni. Mi v Novi Sloveniji bi bili najbolj zadovoljni, če bi se izvajanje tega zakona zaključilo z letošnjim letom, se pravi z 31. 12. 2015, kot je bil prvotni predlog. Ker pa Vlada ni zagotovila dovolj denarja, nam ni preostalo nič drugega, kot da smo podprli predlog zakona in podpiramo predlog zakona, ki gre v podaljšanje do konca leta 2017. Tukaj moram izraziti eno zadovoljstvo kot edini pomurski opozicijski poslanec, da smo tukaj kot klub pomurskih poslancev dobro odigrali kot ena sinhrona ekipa in upam, da bo tako tudi naprej. Ja, naprej. Kako se bo sedaj pa ta zakon izvajal, pa ni več v domeni Državnega zbora. Jaz si želim, da bi zadnji evro, ki mora priti v pomursko regijo, res

prišel do 31. 12. 2017. Ciljam in kažem s prstom na razpise, kdaj morajo biti objavljeni, najbrž en razpis v enem kosu in tako naprej. Želim tudi, da bi Vlada tudi na drugih področjih imela nek posluh do te regije. Konkretno imamo en mega projekt, ki povezuje 16 pomurskih občin plus občino Šentilj. Gre za biosferno območje reke Mure, ampak tu Vlada cinca. Vlada cinca in ne daje razvojnih možnosti, dokumenti so praktično pripravljene.

Podpiram ta zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo.

Glede na to, da smo o tem zakonu v tej dvorani govorili tudi v mandatu 2008–2011, ko smo dejansko sprejeli ta zakon, govorimo tudi sedaj in v prejšnjem mandatu, nekako smo vedno v večini ocenjevali, da je ta zakon dosegel svoje cilje. Tako poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bomo ta predlog podprli. Pozitivno se je o tem izrekel tudi klub pomurskih poslancev, ki je bil na nek način pobudnik tega, da smo ta zakon podaljšali, ker sredstva niso bila počrpana.

Da pa ne bi zadeve ponavljal, to, kar so kolegi že povedali v svojih razpravah in obrazložitvah, bi vseeno še dodal, da tako črnogledo kot posamezniki gledajo na izvajanje tega zakona, pa res ni čisto v redu. Predsednik bo verjetno sedaj rekel, ja, to pa ni več obrazložitev glasu. Ja, je tudi to obrazložitev glasu, ko poveš, da ni zadeva tako črnogleda, zato jo bomo tudi podprli. Je pa res, da je iz tega zakona nastalo kar precej novih delovnih mest in da v pomurskem prostoru v tem trenutku imamo kar precej paradnih konjev na področju izvoza. To pa se lahko pohvalimo, in to je tudi dosežek tega zakona, ki smo ga sprejeli v tistem mandatu, ki sem ga prej omenjal. Sam bom in tudi poslanska skupina bo ta predlog podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? V lastnem imenu od sedaj naprej.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Moram povedati, da sam sploh nisem imel namena razpravljati in obrazložiti glasu o tem zakonu. Ampak poglejte, sam prihajam iz podobno glede na statistične kazalce ogrožene regije, če primerjam to regijo s pomursko regijo, gre za spodnjo podravsko regijo, lahko govorimo o socialnih kazalcih, o brezposelnosti, o stanju izobrazbe in še bi lahko govoril. Ampak poglejte, če je ta zakon o pomoči pomurski regiji tako dober, zakaj potem še 20 tisoč Slovencev hodi delat v Avstrijo? To je vprašanje

na mestu po mojem mnenju. Jaz sem prepričan, da je v tem državnem zboru vsaj 20, 30 poslank in poslancev, ki ste v zadnjih tednih, predvsem iz bolj vzhodnega dela Slovenije, dobili na obiske v poslanskih pisarnah elektronsko pošto s strani delavcev migrantov, tako dnevnih kot tedenskih migrantov, ki opozarjajo, da so problemi. Ljudje so dobili zato, ker namesto da so doma na sociali, so šli delat v Avstrijo, in morali bi jim mi reči hvala lepa, pa so dobili sedaj položnice vsaj po dva do pet tisoč evrov, in to morajo plačati v 30 dneh. Jaz bi raje, kot da namenjamo finančna sredstva tukaj za neke zakone, ki dokazano nimajo pretiranih pozitivnih učinkov, sprostil sredstva ali pa pomagal dnevnim, tedenskim migrantom. Teh je 20 tisoč. Žal jih je vse več. Ti ljudje se odpovedujejo rezidentstvu, množično se selijo v Avstrijo in s tem država izgublja državljanke in državljane. Zaradi tega bi jaz raje, kot da se pogovarjamo o takih zakonih, ki dokazano nimajo pozitivnih učinkov, da bi pomagali dnevnim in tedenskim migrantkam in migrantom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ne bi se ponavljala. Strinjam se pa z vsemi predgovorci naših pomurskih poslancev. Zakon, kot smo slišali, je delno dosegel svoj učinek. Vendar pa menim, da je podaljšanje nujno potrebno prav iz razloga, ker sredstva niso bila počrpana, pravzaprav niso bila dodeljena. Vendar menim, da si Pomurci zaslužimo podaljšanje tega zakona iz razloga, ker si naši ljudje, brezposelni ljudje, ki so še vedno pod pragom, 17-odstotnim pragom brezposelnosti zaslužijo delo, ker so delavni, želijo delati, da ne bodo dnevno potovali v sosednjo Avstrijo, da si bodo našli s podaljšanjem pomurskega zakona, s pomočjo teh sredstev delo doma. Podprla bom ta zakon v svojem imenu in upam tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz tega zakona ne bom podprl, ker osnovni zakon ni prinesel vsaj po tistih gradivih, ki jih imamo na razpolago, nobenih pozitivnih učinkov. Razen za tiste, ki so v preiskovalnih postopkih. Če boste pogledali gradivo, če pogledamo gradivo, ki smo ga dobili pri izvajanju pomurskega zakona, bomo videli, da so minimalne spremembe, kar zadeva učinek zakona na število zaposlenih, nova podjetja itn. Nima učinkov. Hkrati pa niste in nismo naredili nič, da bi zakon zaostriili, vgradili notri določene preventivne ukrepe in izločili tiste, ki so se pri

dosedanjem izvajanju zakona izkazali za nezanesljive ali pa so bili vpleteni v te sume raznih kaznivih dejanj. Pričakovati, da bomo samo nekam investirali, sprejeli nek zakon, ki naj bi imel neke učinke, istočasno pa ne naredili nič, da bi preprečili slabe prakse pri izvajanju tega zakona, mislim, da je to zgrešeno. Od ene resne politike bi pričakoval in pričakujem, da tudi resno ravna in tudi odgovorno, kajti gre za javna sredstva. Samo to, da se nek zakon nanaša na neko regijo, ne pomeni, da je treba to kar brezglavo podpreti.

Jaz, kot rečeno, zakona ne bom podprl predvsem zaradi tega, ker je namenjen spet samo tistim, ki so do sedaj že prali, jemali denar iz sistema in ga nenamensko porabljali za birokratske ukrepe, razne študije itn. Ni pa nobenih konkretnih učinkov tega zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Še v lastnem imenu naj povem, da bom zakon podprli. Zakon je v času parlamentarne procedure doživel neke izboljšave, ki so šle predvsem v tej smeri, da se naj dejansko sredstva namenjajo za razvoj, ne za papirate ekspertize, ne za neke analize itn. Glede tega sem zadovoljen. Seveda sem jaz tudi podprl amandmaje, ki bi nekako omogočali večjo transparentnost porabe teh sredstev. Na žalost v demokraciji je tako, da na koncu glasujemo, in tudi jaz obžalujem, da ti amandmaji niso bili sprejeti. Kar pa je pozitivno in kar me še posebej navdaja k temu, da je zakon vreden podpore, pa je to, da, spoštovane kolegice in kolegi, pomursko gospodarstvo ima absorpcijske sposobnosti za ta sredstva, ki so Pomurju namenjena po tem zakonu v naslednjih dveh letih. In to je ključno. Jaz bi bil močno razočaran in se sekiral, če pomursko gospodarstvo ne bi imelo projektov, ne bi vedelo, kam želi sploh iti. Ampak ima, ima absorpcijske sposobnosti za veliko več sredstev, kot so tukaj v tem zakonu na razpolago.

Zato po mojem trdnem prepričanju ta zakon zasluži podporo. Mojo podporo bo dobil.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Obrazložitev še v lastnem imenu. Moram reči, da imam zdaj tukaj neko resno osebno dilemo, glede na to, kar je v imenu SMC izvajal kolega Laj. Je rekel, da regionalne razvojne agencije niso problem, ker imamo Zakon o integriteti in imamo KPK. V kakšnem agregatnem stanju je KPK trenutno, veste. Očitno večini ni, da se to stanje reši, ampak jaz bom vseeno podprl ta

zakon in očitno nam iz opozicije ne bo preostalo drugega kot, da izkoristimo vsa možna parlamentarna sredstva, da skrbimo za večjo transparentnost izvajanja tega in podobnih zakonov. Če se dotaknemo še malo tudi vsebinsko Pomurja in Prekmurja, upam, da bo v teh naslednjih programih nekomu zasvetila luč in se spomnila, da ima ta regija tudi velike geotermalne potencialne, ki se jih še ne izkorišča v zadostni meri. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu. Ne.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb v okviru rednega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 64, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Vem, da nekateri vzdihujete, pač se ne vozite v vlakom. Zakon bomo v Združeni levici podprli. Zakaj? Zato ker pač skozi neke direktive, ki so mogoče nekemu tehnične narave, vnaša neke izboljšave zlasti na področju okoljevarstvenih zadev. Po drugi strani bi tudi radi opozorili, kar je bilo opozorjeno tako na seji matičnega delovnega telesa Državnega zbora kot Državnega sveta, da gre dejansko že za dokaj zastarel zakon, ki ga skozi te direktive nekako fikamo kot neko krpanko in da je čas, da nekako premislimo zadevo varnosti v železniškem prometu tudi v luči blaznega zaostajanja Slovenije na tem področju. Veste, jaz vedno ko poslušam, zakaj bi pa vlaki tako hitro vozili do Kopra, bi koga za ušesa vlekel pa ga poslal kam, da se malo podučí.

Da ne bom predlog, podprli bomo, ker se vnašajo neke direktive, ki so pomembne, sočasno pa opozarjamo, da gre za področje, ki ga moramo, kot zelo radi rečete v koaliciji, sistemsko premisliti in urediti. In upam, da tega novega zakona o varnosti v železniškem prometu ne bomo čakali do kakšnega naslednjega mandata. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 58, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje - Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 57, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 19. 10. 2015. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 21. členu.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 3.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj predloga zakona pa je že v uvodni predstavitvi na seji zbora predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona, prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 5.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 27. 10. 2015, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bo vključen sprejeti amandma in člen, h kateremu je bil amandma sprejet. Amandmaje k temu členu lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministrice in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jerneja Vrtovca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Jerneja Vrtovca v zvezi z razrešitvijo članov uprave Družbe za upravljanje terjatev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokratov gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Predsednika Vlade sem v ponedeljek spraševal o razlogih za zamenjavo dveh vodilnih, torej izvršnega direktorja, neizvršnega direktorja, dveh vodilnih v slabi banki oziroma Družbi za upravljanje terjatev bank. Z argumentacijo, zakaj je bila ta zamenjava oziroma ta razrešitev potrebna, se nisem strinjal. Z odgovorom predsednika Vlade nisem zadovoljen, zaradi tega je smotno, da predlagam, da o tem razpravljamo na eni izmed sej v Državnem zboru. Nastaja vedno večji vtis, da so na to odločitev Vlade, da se ta dva predstavnika na DUTB razreši, vplivala tudi različna interesna omrežja ali pa lobi, če hočete, kajti interes po obvladovanju 2 milijard evrov, s katerimi operira DUTB, je v tej državi izjemno velik. V prvi vrsti gre tukaj za ta denar, s katerim upravlja DUTB. Tudi na podlagi pisma, ki ga je nekdanji neizvršni direktor poslal slovenski javnosti, odprto pismo, v katerem gospod Nyberg govori, da mu je minister Mramor sporočil, da se na njega vršijo takšni in drugačni pritiski. Na to ni bilo podanega odgovora s strani ministra Mramorja, ali je bil teh pritiskov deležen ali jih ni bil deležen, kajti situacija se v tem primeru popolnoma spremeni. Obenem se strinjamo, težavo ima DUTB tudi sam pri reševanju določenih postopkov, določenih zadev, ampak argumentacija, zakaj je prišlo do te razrešitve, ni osnovana in je prav, da o tej problematiki spregovori tudi Državni zbor Republike Slovenije. Prav tako ni bilo obrazloženo, zakaj so se zamenjali samo tisti nadzorniki oziroma tisti vodilni v DUTB, ki so bili imenovani že na samem začetku, se pravi, imenovala jih je naša vlada. Medtem ko pa tisti, ki so prav tako vedeli za domnevne nepravilnosti na DUTB, pa so bili imenovani marca meseca tega leta, so pa ostali na položajih. Nastaja vtis, tako kot je dejal predsednik Vlade, kar je bilo negativnega, torej kar ni bilo našega, lahko razlagamo, smo odrezali, ostalo pa še vedno ostaja na položajih. In to ni prav. Enaki vatli morajo biti za vse primere, predvsem pa ohranimo DUTB v tej smeri, da bo to institucija, ki bo še naprej iskala

kupce, najboljše kupce za naslednje terjatve, kajti tukaj gre za denar davkoplačevalcev in davkoplačevalk in ne smemo si v nedogled privoščiti tovrstnih spodrsrljajev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Družba za upravljanje s terjatvami bank oziroma slaba banka naj bi bila ustanovljena, če bi naš bančni sistem funkcioniral tako, kot bi moral, če bi izvajal vse tiste preventivne ukrepe, ki jih ni, in če bi bili nadzorovani, kontrolirani in ustrezno strokovno vodeni na osnovi zakonov tudi vsi ti finančni projekti. Žal smo bili priča številnim nezakonitostim v bančnem sistemu. Slaba banka je le posledica tega, kar se je dogodilo.

Verjetno je več kot očitno, da edini, ki bi lahko kolikor toliko neodvisno opravljali funkcijo v slabi banki, so bili tujci, in žal vse tako izgleda, da tisti, ki so dejansko to funkcijo opravljali neodvisno in se niso uklanjali raznim lobijem, ki so že dvakrat sesuli bančni sistem, so bili v tej shemi nezaželeni. Se pravi, niti pogledati ne moreš, kaj šele, da bi odločal v bančnem sistemu ali pa v slabi banki. Ključni problem te odločitve, ki se je zgodila, je to, da so bili na isti tiskovni konferenci prisotni visoki vladni predstavniki, poleg predsednika Vlade še dva predsednika koalicijskih strank in državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade gospod Dragonja. Ta je povedal, da je DUTB svojo nalogo opravljal dobro in uspešno. In kljub temu da je to nalogo opravljal dobro in uspešno, sta padli obe ključni osebi, to se pravi glavni izvršni direktor in pa nadzornik. In očitno je, da vlada, ki se je odločila, da razreši uspešne, je vlada, ki takih uspešnih ne trpi. Trpi pa vse tiste ostale, ki so kakorkoli bili vpleteni v postopke slabih praks, jih ima v svojem portfelju, ima svojo Ljubljansko banko, ima na SDH take direktorje in take institucije, jih imajo v Novi Ljubljanski banki, vendar proti nobeni izmed teh oseb ne izpelje nikakršnega postopka. In to nezaupanje oziroma ta neznanska želja po tem, da vlada vse obvladuje in odloča, kam bo kaj šlo, ne po strokovni, ampak po politični plati, je potrebna razprava v Državnem zboru. To kar se je zgodilo, ne daje nobenih dobrih upanj, da bi se karkoli spremenilo v bančnem sistemu, v nadzoru bančnega sistema in pri opravljanju državnega premoženja.

Mi podpiramo predlog Nove Slovenije za razpravo o odgovoru predsednika Vlade na postavljeno poslansko vprašanje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 43.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Bojana Dobovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Bojana Dobovška v zvezi s sistemsko korupcijo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo na predsednika Vlade naslovili vprašanje glede korupcijskih ravnanj in sistemskih korupcij. Odgovori so bili prezentirani vsaj neprimerno in niso bili specifični, temveč so bili zelo zavajajoči. Če si pogledamo same odgovore, lahko vidimo, da glede priprav postopkov glede revizije TEŠ 6 nismo dobili odgovor, glede ukrepov za bančno luknjo prav tako so ti ukrepi šele v pripravi in velike težave smo imeli, da smo prepričali poslance, da so podprli preiskavo bančne luknje. Prav tako smo bili priča številnim kadrovskih težavam pri kadrovanju DUTB, SDH, Kliničnega centra in Sove, če naštejemo samo nekatere. Zakon, ki so ga vložili, in sicer Zakon o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena je bil s strani Zakonodajno-pravne službe opravljen v takšni meri, da je bil umaknjen. To so samo nekatere navedbe, ki kažejo na to, da so bili odgovori zavajajoči.

Glede na navedeno predlagamo, da Državni zbor opravi razpravo o tej tematiki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Mi bomo predlog Poslanske skupine nepovezanih poslancev podprli. Eden tipičnih primerov sistemske korupcije je Nova Ljubljanska banka. V Novi Ljubljanski banki je tako ali drugače država 100-odstotni lastnik in ne stori nič, kljub temu da je več kot očitno jasno, da uradni preiskovalni organi, pa naj gre to za Specializirano državno tožilstvo ali Nacionalni preiskovalni urad, praktično nimajo vstopa v Novo Ljubljansko banko oziroma ne morejo priti do dosjejev, istočasno pa preiskuje zaupne bančne dokumente posameznikov ali firm v Novi Ljubljanski banki zasebna institucija. Tisti trenutek, ko se sistemsko ovira delo preiskovalnih organov in se ne stori nič ne v vodstvu banke, ne naredi nič lastnik te institucije, ne naredita nič Vlada in Državni zbor, je več kot očitno jasno, da gre za organizirano sistemsko korupcijo. S tega vidika je razprava o odgovoru predsednika Vlade več kot potrebna, kajti Vlada je upravljavec državnega premoženja posredno, neposredno, neposredno kot lastnik, posredno preko institucij, ki jih obvladuje in

katerih je tudi lastnik, in če ne stori nič, potem je več kot očitno, da gre za dogovorjeno načrtovano igro. In pričakovati, da se bo kaj spremenilo v takšni postavitvi, kot je sedaj, je pravzaprav nerealno, zato pričakujemo in mi bomo podprli to razpravo o odgovoru predsednika Vlade na poslansko vprašanje predsedniku Vlade. Tudi druge institucije, ki so preiskovale ta sistem, so postale tiho, niso dostavile ne dokumentacije preiskovalni komisiji, pa naj je šlo za Banko Slovenije, je v omejeni količini, sodišče prepoveduje, Komisija za preprečevanje korupcije ni hotela izročiti dokumentacije tudi sedaj za novo preiskovalno komisijo.

Skratka, gre za nek sistem, ki se je skrtil za bančno skrivnost, in enostavno razumeti to drugače, kot da gre za sistemski pristop z blagoslovom Vlade, je to nemogoče. To se pravi, razprava o tem je več kot potrebna. Mnogo bolj kot tista, ko bomo govorili o tretji dokapitalizaciji bančnega sistema.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev. Za je glasovalo 13, proti pa 40.
(Za je glasovalo 13.) (Proti 40.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožeta Tanko bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda Jožeta Tanko v zvezi z imenovanjem generalnega direktorja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Univerzitetni klinični center je največji ponor denarja v javnem zdravstvu. To je javna skrivnost že praktično od začetka investicije kliničnega centra, in tudi sedaj, ko se opravljajo razni posegi v tem sistemu, ni popolnoma nič drugače, nobenih sprememb. Mnogi pišejo o tem, da je UKC pod neposrednim vplivom Janeza Zemljariča, to imate povsod v medijih. In kar je večji problem, tam so na nekaterih ali pa pri večini dobaviteljev neki sistemski nastavki za prekomerno predrago plačevanje tako storitev kot pripomočkov in še marsičesa drugega. Tam ne gre za transparentno porabo javnega denarja, ne gre za namensko porabo, ampak se tam pasejo mnogi. Ena od takšnih firm je Mark Medical, ki je tudi na drugi strani eden izmed solastnikov Mladine preko krovne družbe.

Ko sprašujemo predsednika Vlade, kaj je za storiti, da bi se te slabe prakse prekinile, govori o lepih načelih, etičnosti, transparentnosti, spoštovanju zakonitosti in tako naprej. Ko pa pogledamo, koga preferirajo za imenovanje na mesto direktorja kliničnega

centra in koga so postavili za vršilca dolžnosti, pa pridemo do problema, kajti oseba, ki je sedaj vršilec dolžnosti direktorja kliničnega centra, je oseba, ki je bila vpletena v netransparentno porabo denarja iz časa, ko je opravljal funkcijo v nadzornem svetu, in preko fingiranega zbiranja ponudb je posel, na katere je kandidiral sam s svojo partnerko, dobila partnerka.

Pričakovati kakršne koli spremembe v zdravstvenem sistemu oziroma v največji kliniki v državi je nerealno, če se zavestno podpirajo osebe, ki kandidirajo na ta mesta in so bila vpletene v razne špekulacije. Žal je ministrica dejala, da gospodu Baričiču, ki je bil imenovan za vršilca dolžnosti in je glavni pretendent tudi na redno direktorsko funkcijo, zaupa, da ga podpira, predsednik Vlade najbrž enako, ker se na to izjavo ni odzval, in jaz mislim, da tako kot je potrebna razprava o korupciji, ne vem, v TEŠ, v bankah, je najbrž potrebno razpravljati tudi o načinu kadrovanja in opravljanja funkcij v največji kliniki v državi.

Mi bomo zato ta predlog za razpravo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): V Novi Sloveniji bomo predlog za razpravo glede odgovora predsednika Vlade v zvezi z imenovanjem novega generalnega direktorja Univerzitetnega kliničnega centra podprli, ker gre v tem primeru za izredno občutljivo temo. Zdravstvo sploh pa delovanje zdravstvenih institucij, kar UKC je, je ena izmed perečih tem v tej družbi, sploh glede na vse okoliščine in dejstva, ki se tudi v tej instituciji dogajajo, začenši z otroško srčno kirurgijo, onkološkim inštitutom in tako naprej. Izvor vseh teh problemov ni v teh oddelkih, ampak že pri sami glavi, pri samem faktorju odločanja. In eden izmed problemov, ki se bo tukaj nadaljeval, so tudi medijska odkritja, v tem primeru različne takšne in drugačne sporne aktivnosti novega vršilca dolžnosti direktorja UKC Ljubljana. Če imamo iz preteklosti znane slabe prakse bivšega direktorja gospoda Vrhunca, je potem popolnoma nelogično, da novi direktor tega istega slabega direktorja, ki je domnevno ravnal koruptivno, zaposli. In to po le nekaj dneh, ko je bil imenovan za v. d. direktorja. Skratka, težava je v tem, da se bodo v UKC Ljubljana, kot kaže, nadaljevale t. i. slabe prakse. Žal pa ima ta dotični gospod, ki je bil izbran na enem izmed razpisov na način, da je bila njemu konkurenca podjetje žene, podporo Vlade Republike Slovenije. Če je ne bi imel, ne bi mogel biti imenovan, kajti nadzorni svet zavoda sestavljajo člani Vlade in imate škarje in platno, da tudi te člene sveta zavoda zamenjate, pa ta gospod ne bi bil potem v. d. direktor. Ne gre tukaj za nek prestiž, ampak gre za vprašanje varnosti tudi pacientov, gre za stvar, ali bomo

imeli še naprej Univerzitetni klinični center, ki bo tisti intelektualni vrh slovenskega zdravstvenega sistema. In pri tem mora ostati, da bo UKC Ljubljana začel neko novo pot. Žal pa razprava v tej smeri, da je gospod Baričič dober direktor, prava oseba, ni pravšnja.

Zaradi tega mi podpiramo razpravo o odgovoru predsednika Vlade na to vprašanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani kolegi, kolegice!

Zdaj so raznorazna namigovanja, kdo naj bi ta novi direktor bil in vsa ta namigovanja so zgolj iz medijev. Vse, kar je uradno znano, je, da je 5 kandidatov, ki ustrezajo razpisnim pogojem. Vemo, da bo jutri svet zavoda UKC, na katerem bodo ti kandidati predstavili svoje programe. Naj opozorim na to, da je v tem letu Ministrstvo za zdravje izdalo kriterije in protokol, kako se izbirajo in kako se imenujejo člani svetov zdravstvenih zavodov. Od vseh teh članov svetov zavodov se zahtevajo strokovne kompetence tako na poznavanju zdravstvenega sistema in zdravstvene zakonodaje, ekonomike, investicij, bilanc in podobno ter poznavanju konkretno same institucije, kamor se prijavljajo. Podobni kriteriji veljajo potem tudi naprej, torej za direktorje, vendar se od njih pričakuje še več. Oni morajo predstaviti vizijo neke institucije in ravno te vizije se bodo jutri predstavljale. Opozoril bi na to, da so dolžni člani sveta UKC izbrati najbolj kompetentnega, najbolj strokovnega, tistega, ki bo uspel to institucijo konsolidirati tudi na noter. Naj opozorim, da odmevni medijski primeri, ki so se dogajali v tem letu oziroma v prejšnjih letih, pardon, tukaj vemo, kaj se je dogajalo na nevrološki kliniki, vemo, kaj se je dogajalo na otroški srčni kirurgiji, so predvsem posledica slabega dela prejšnjega vodstva. Srčno upam, da kdorkoli že bo novi direktor UKC, to delo opravljal odgovorno in da bo predvsem poskrbel za to, da ekipa v UKC začne delovati homogeno in kot eno. To je za nas kot paciente v bistvu najbolj pomembno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Drugič je treba povedati tudi, kako boste glasovali, čeprav se razume, kako boste kot koalicijski glasovali.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Lahko?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne, ni treba, je jasno.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 45.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Anžeta Logarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje mag. Anžeta Logarja v zvezi s sodelovanjem sodne veje oblasti z zakonodajno vejo oblasti pri preiskovanju bančne luknje.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 45.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z zakonsko ureditvijo področja dimnikarskih storitev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Ministrica ni po našem mnenju opravila svojega dela. Imela je več kot eno leto časa, da zakon napiše in uskladi. Ampak kot je povedala v odgovoru na moje poslansko vprašanje, bo zakon potekal po nujnem postopku. Čeprav je zakon tako neuskkljen, da bi bil redni postopek nujen. Ureja tako pomembno problematiko, kot je varnost, zdravje, okolje, požarna varnost, ogrevanje. Povedala je tudi, da ne pripravlja podaljšanja prehodnega obdobja, v katerem bi lahko pripravila boljši, z zainteresirano javnostjo usklajen predlog. To pomeni, da ne bo sprejet Zakon o dimnikarskih storitvah ali pa sprememba Zakona o varstvu okolja in bomo imeli s 1. 1. 2016 kaos.

Ker ministrica očitno ne opravlja svojega dela in s tem ogroža varno zdravje in okolje, predlagam, da se o njenem odgovoru opravi splošna razprava. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 43.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Bojana Podkrajška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Bojana Podkrajška v zvezi s spremembami Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020.

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 43.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Luke Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi z Družbo za upravljanje terjatev bank.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Gospoda Dušana Mramorja, ministra za finance, sem spraševal glede stanja v DUTB in zakaj Vlada ni udeležila sklepov, ki smo jih 7. oktobra sprejeli na Komisiji za nadzor javnih financ. Takrat je Komisija za nadzor javnih financ obravnavala dve zadevi. Prva so bile prejemki vodstva DUTB in pa popravljalni ukrepi Računskega sodišča, ki jih DUTB ni izvedla, druga pa je bila poslovanje DUTB v primerih Sava, Avtotehna in pa T-2. Na obeh dveh točkah smo ugotovili naslednje.

Prvič, da nista samo odhajajoča Mansson in Torbjörn odgovorna za plačno politiko, ampak da je bila ta kršena širše. Recimo tudi gospod Janne Harjunpää, ki sploh ni član upravnega odbora, prejema plačo 30 tisoč evrov bruto mesečno, in to stanje se ni popravilo po tem, ko je Vlada namestila v upravni odbor tri svoje ljudi, in se niti ni popravilo potem, ko je Računsko sodišče naložilo popravljalne ukrepe, ampak so enostavno to peljali dalje.

Drugič. Pokazalo se je, da sta vsaj dva od novo nameščenih članov upravnega odbora v konfliktu interesov. Prvi je ob tem, da je sedaj postal izvršni direktor slabe banke, hkrati še poslovodja na Factor banki. Tukaj je vprašanje, ali je ti dve funkciji sploh možno v isti sapi izvajati. Drugo pa je vprašanje, ali je legitimno, da je izvršni direktor slabe banke hkrati še poslovodja institucije, ki je prenesla svoje kredite na slabo banko.

Drug primer pa je gospod Škrubej, za katerega se je izkazalo, da je najverjetneje, preden se je zaposlil na slabi banki, deloval kot lobist, ki se je med drugim prizadeval, da bi Avstrija Telekom prevzela T-2, zdaj pa verjetno z istim interesom na DUTB T-2 pošilja v stečaj. Na podlagi tega smo sprejeli zelo jasen sklep, in sicer da Komisija za nadzor javnih financ nalaga Vladi, da se odstavijo tudi preostali člani upravnega odbora in nemudoma imenujejo novi. Tega Vlada ni storila, niti mi gospod minister ni odgovoril na vprašanje, zakaj tega ni storila. Sklep delovnega telesa je jasen in Vlada tukaj nima kaj, mora ga upoštevati.

Zato predlagam splošno razpravo, na kateri se bomo pogovorili o dveh stvareh. Prvič, razmerje Državnega zbora kot zakonodajalca do Vlade kot izvršne oblasti, in, drugič, situacija v slabi banki, ki je še daleč pred razrešitvijo. Trenutno je vlada samo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 44.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Ljudmile Novak bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa:

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Marije Miloške Kolar Celarc na poslansko vprašanje gospe Ljudmile Novak v zvezi s pediatrično oskrbo.

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 44.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi z ustanovitvijo Državnega gozdarskega podjetja.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 43.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Matjaža Hanžka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen ter ministrice za zdravje gospe Marije Miloške Kolar Celarc na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi s sanacijo Celjske kotline.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Oblast lahko ocenjujemo na več načinov. Eden izmed teh je tudi, kakšen je njun odnos do ljudi in kakšen je njen odnos do okolja, fizičnega okolja, narave, kot rečemo. Odnos do ljudi, verjetno kaj mislijo in kaj delajo, kakšne zakone sprejemajo glede pomoči ali nepomoči do revnih. O tem se ne bomo pogovarjali. Odnos do okolja je pa, žal, največkrat negativen. Ocenjujemo, kako poskušajo reševati uničeno okolje, pa bi bilo bolje, da bi ga ocenjevali, kako se skrbi za boljše okolje, ampak žal smo zelo pogosto prisiljeni, da odločamo o tem.

In približno o tem sem jaz vprašal obe ministrici, kaj mislita storiti za to, da bi že dolgo časa uničeno okolje v Celju in Celjski kotlini izboljšali. Evropsko sodišče je to tudi že naložilo državi in država je po Ustavi, če citiram 72. člen, "dolžna da skrbi za zdravo okolje." Obe sta se izgovarjali. Ministrica za okolje je govorila, da iščejo lastnika zemljišča, da iščejo tistega, ki bo financiral, da je naslednji, ki so ga našli, šel v

stečaj in tako naprej. Rekla je tudi, da že več kot sto let so tam odlagali strupene snovi, da si pa pač ne moremo misliti, da bomo to takoj uredili. Vem, da ne bom takoj, ampak lahko bi pa takoj začeli.

Ministrica za zdravje je razlagala, da ni tako huda umrljivost in prikazala neke druge kazalce, da malo manj pogosto umirajo v Celju, kot smo mi mislili. Ampak to so sami izgovori. Tukaj bi omenil konkreten primer, pa ni treba kaj posebej iskati lastnike. V celjskem parku, zraven otroškega igrišča, tam, kjer se ljudje sprehajajo, je 500 kubikov zelo strupenih odpadkov, pa že eno leto in pol razmišljajo, kdo bi jih odpeljal in očistil celjski park. Nobenega ne zanima.

O tej stvari bi se morali mi v Državnem zboru pogovarjati in to je tudi lahko začetek za druge dele Slovenije, ki so tudi zanemarjeni na tem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 44.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravka Počivalška ter ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z reaktivacijo in revitalizacijo Pohorja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Tudi iz te dosedanje razprave pod točko 1 je nekako jasno vidno, da imamo ob vseh ostalih težavah zlasti težave z Družbo za upravljanje terjatev bank. Eni pravijo, da ni spodobno, da jo kličemo slaba banka, ampak dokler tako deluje, kot deluje, si kakšnega boljšega imena ne zasluži. Po drugi strani pa imamo že, žal, moram reči kot prostorski sociolog že desetletja probleme z resornim ministrstvom za okolje in prostor. Večina sicer razmišlja, kaj ima sedaj to zveze s Pohorjem. Marsikaj. Kolega iz Poslanske skupine SDS je govoril ob točki 1 o biserih slovenskega turizma, pa jih je nekaj naštel. Po navadi ko se to našteva, se pozabi, da obstaja tudi Slovenija onkraj Trojan, večinoma tudi ko se tujce kam pelje, se jih pelje do Postojnske jame, malo po Ljubljani, če ni časa hitro na Bled, Lipica, potem se pa nekako neha. Ponovno zaspal biser slovenskega turizma je Pohorje. Delno je kriva za to tudi tista dejavnost slabe banke, ki jo slaba banke ne izvaja. To je področje prestrukturiranja. Sam resorni minister je večkrat na to opozarjal.

Mi imamo dandanes na Pohorju potemkinove vasi, imamo neke hotele, ki so zaprti, ki se prodajajo, zato sem ministra

povprašal v tej smeri, gospo ministrico pa sem povprašal bolj v smeri problematike, umeščanja različnih dejavnosti v prostor na primeru Pohorja, gorsko kolesarjenje, ki je neka problematika, s katero se resno ne ukvarjamo, na eni strani, na drugi strani pogosto objestni vozniki štirikolesnikov in dvokolesnikov na Pohorju. Na to mi nekako sploh ni odgovorila. Minister je rekel sicer, da nič kaj bistvenega se ne bo počelo v zvezi s turistično reaktivacijo Pohorja.

To ni vprašanje, problem, izziv le Maribora, 16 občin si nekako to deli, so zelo zainteresirani tudi takšni kleni, fini ljudje, Pohorke in Pohorci, in menim, da je nujna razprava o tem pomembnem področju. Upam, da jo bodo vsaj poslanke in poslanci, ki se iz službe pa v službo peljemo pa vidimo Pohorje, če ga že ne gledamo z domačega okna, glasovali in podprli predlog, da se na tem konkretnem primeru opravi javna razprava v luči sektorskega prečenja in tudi v luči tega, da končno ta Družba za upravljanje terjatev bank neha biti organ za mrtvaški ples slovenske tranzicije, ampak organ za prestrukturiranje slovenskega gospodarstva, ki bo zagotavljal nova delovna mesta.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev. Za je glasovalo 12, proti pa 41.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Franca Breznika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi z rezervnimi skladi večstanovanjski stavb.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev. Za je glasovalo 12, proti pa 44.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s pripravo celovite reforme pravosodnega sistema v Republiki Sloveniji.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti pa 47.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Zvonka Laha bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo v naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstva, gozdarstva in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje

gospoda Zvonka Laha v zvezi s spremembo operativnega programa razvoja podeželja.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti pa 43.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja ter ministrice za kulturo mag. Lilijane Bizjak Mlakar na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z usodo umetniške zbirke Faktor banka, d. d.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Gre za zelo, zelo pomembno tematiko in je lepo, da danes dan zaključujemo z malo debate o kulturi. Factor banka je, kot veste, v kontrolirani likvidaciji. Factor banka je bila neka izjema v primerjavi z drugimi slovenskimi bankami. Upam, da so se vsaj v SMC malo podučili o tem, ker so imeli neposredno možnost. Direktor Factor banke gospod Fabio Škopac se je odločil, da denarja ne bo dajal športu, ampak da ga bo dejal za kulturo oziroma za umetnost. Pod, če se lahko tako izrazim, kuratorstvom gospoda dr. Brejca je nastala zelo pomembna umetniška zbirka, zdaj bi rekel že klasikov, zlasti slovenske likovne umetnosti in delno kiparstva, ki šteje skoraj tristo del. Ne vem, če je to smešno, kolega Tanko. Ni smešno nadaljevanje. Eno delo od Emerika Bernarda visi tudi tukaj, Materada je njegov naslov, v preddverju balkona. Zdaj v postopku likvidacije ste razmišljali, kaj bi s tem. Moderna galerija je seveda tukaj začutila, da bi to dobili, mi Mariborčani smo pa rekli, da mogoče bi pa naša galerija še kaj dobila. Na odboru za kulturo v Mariboru se je razpravljalo o tem, naenkrat se je na to pozabilo, nekaj tednov nazaj dobim klice panike in potem tudi mediji to zagrabijo, da se bo to zdaj prodalo za milijon evrov.

Večina tega, ta zbirka je v bistvu javna, okoli 90 % te zbirke je po stavbah parlamenta, vlad, ministrstev. In od te zbirke je 85 del, ki so dejansko, če hočete, narodni, državni, nacionalni, kakor vam je ljubše, zakladi. Imajo plombo gor, če bi kdo rekel, in se jih ne sme odnesti iz Slovenije, ampak vseeno se jih tako poceni prodaja.

Poglejte, jaz sem se kar nekaj časa pa še zdaj kot profesor ukvarjal z družbenim razvojem, pa bi vam lahko zdaj našteval ne vem koliko držav, ki so zašle v krizo, ampak da bi krizo reševale na ta način, da bi tako prodajale svojo umetniško dediščino, tega še nisem doživel.

Številni tukaj govorite ob begunski krizi, treba je zaščititi slovensko kulturo. Jaz sicer ne delim te zgodbe omejevanja, postavljanja žice gor in dol, to je lep primer, da opravimo to razpravo in

lakmusov papir, ali ste za slovensko kulturo ali ne. In tukaj boste zdaj videli. Če boste glasovali proti, če bo proti glasovala SMC, katere hčerke oče je dejansko se to spomnil, potem pa si pošljimo kroglo v glavo.

Hvala. Kulturno seveda in spodobno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim da ne izkoriščate osebnih znanstev, osebnih vedenj in podobnih zadev za kulturno ali pa, bom rekel, nekulturno obračunavanje. Res, prosim!

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Proceduralno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, to so dejstva v Sloveniji. Slovenija je relativno majhna država, vsi smo sinovi, nekateri smo očetje, tudi neka druga, tretja agregatna stanja. Stranka, ki ima več kot tretjino v parlamentu, ima zgolj krasno možnost, da se poduči. In na to sem jaz opozoril. Če bi bilo to nekaj takšnega, kar vi govorite, bi verjetno moja bivša družinska prijateljica, če se tako izrazim, dvignila roko in protestirala, pa ni.

Mogoče bo, ne vem, ampak prosim, to je moj postopkovni predlog, dovolite v tej hiši, da se tudi opozori, če ima kdo neka znanja, da nam ta znanja posreduje. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospa Janja Sluga, izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, moj postopkovni predlog je ta, da opozorite gospoda Trčka, da nikakor ni on tisti, ki bo obrazlagal nam in tistim, ki prisostvujejo oziroma spremljajo to sejo, kaj pomeni naše glasovanje "za" ali "proti" določenemu predlogu. Kaj naše glasovanje "za" ali "proti" pomeni, lahko obrazložimo zgolj mi sami, ne pa vi. In tega si ne bom dovolila. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 44. (Za je glasovalo 10.) (Proti 44.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z minimalnim dohodkom.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 40.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE, VLADO MADŽARSKE IN VLADO ITALIJANSKE REPUBLIKE O VEČNACIONALNIH SILAH KOPENSKO VOJSKE.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici gremo proti temu predlogu. Pa ne zato, ker bi nasprotovali sodelovanju med sosednimi državami na vojaškem področju. To se nam zdi čisto okej. Ne izključujemo ustanavljanja skupnih vojaških enot za delovanje v operacijah, ki upoštevajo odločitve Varnostnega sveta Organizacije Združenih narodov. Nismo proti prvotnemu sporazumu, ki je bil sklenjen leta 1998 v Vidmu, preden je Slovenija vstopila v zvezo Nato. Sporazum, o katerem pa danes glasujemo, v resnici ni bistven za to, da nadaljujemo sodelovanje, ki je zastavljeno popolnoma legitimno. Konec koncev je bil sklenjen sporazum za nedoločen čas. Očitno je potreben zato, ker po besedah državnega sekretarja, citiram, " bo omogočil integracijo te večnacionalne strukture v Natovo strukturo sil". Konec citata. Temu pa v Združeni levici najostreje nasprotujemo. Naša srednjeročna zahteva na tem področju je ne nazadnje izstop Slovenije iz zveze Nato. Kratkoročno nam pa to narekuje, da ne širimo delovanja naših enot v okviru zveze Nato. V tem konkretnem primeru to pomeni, da bi morali ostati pri prvotnem sporazumu, ne pa, da potrdimo to, kar je revidirana varianta danes na mizi. Prvotni sporazum je bil v izključni domeni treh sosednjih držav popolnoma neodvisen od Natovih struktur. Novi sporazum na drugi strani pa že v 1. členu odreja sodelovanje potrebam in ciljem zveze Nato. Prav tako je problematična točka načina izstopa. Omogočila bo integracijo omenjene večnacionalne strukture v Natovo strukturo sil. In dodatno je tukaj še problematično vladno tolmačenje 13. člena sporazuma, po katerem brez soglasja ostalih podpisnic iz sporazuma ni mogoče izstopiti.

S takim sporazumom, kolegice, kolegi, predlagatelji Slovensko vojsko potiskate v položaj, ko bo morala neposredno sodelovati v Natovih agresivnih projektih, izrecno uperjenih proti prijateljskim državam, kot je to na primer Ruska federacija. Naprej imam v mislih zelo konkretne projekte, ne neka strašila v nedoločni

bodočnosti, konkretne projekte, kot je to na primer bojne konice in druge sile za hitro posredovanje, ki so narejene za agresivne odnose proti Ruski federaciji. Prav tako se postavlja etično vprašanje, ali je dopustno sodelovanje z državo, ki je sodelovala v agresiji nad Libijo, kar je eden od vzrokov za sedanjo begunsko krizo. Zadržani smo tudi do sodelovanja z državo, ki oborožene sile uporablja za deportacije golorokih beguncev. Zato bomo v Združeni levici glasovali proti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 12. (Za je glasovalo 48.) (Proti 12.) Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **30. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na **Predlog sklepa o razrešitvi podpredsednice in imenovanju podpredsednika Odbora za zunanjo politiko.** Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Odboru za zunanjo politiko razreši podpredsednica mag. Jana Jenko, za podpredsednika pa se imenuje gospod Peter Vilfan.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanskih demokratov gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Mi bomo podprli ta predlog sklepa. Izkoriščam to priložnost, da se dosedanji podpredsednici kolegici Jani Jenko zahvaljujem za korektno sodelovanje znotraj Odbora za zunanjo politiko in se veselim, prepričan sem, dobrega sodelovanja z novim podpredsednikom kolegom Petrom Vilfanom. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti nihče. (Za je glasovalo 59.) (Proti nihče.) Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. OKTOBRA 2015 OB 17.47 IN SE JE NADALJEVALA 22. OKTOBRA 2015 OB 9.01.)

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospodje in gospe!

Začenjam z nadaljevanjem 12. seje Državnega zbora.

Obveščam vas, da se seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak, gospa Eva Irgl, gospa Iva Dimic, mag. Alenka Bratušek, mag. Jana Jenko, gospa Irena Grošelj Košnik od 12.30 dalje, dr. Milan Brglez do 10. ure, mag. Matej Tonin, mag. Anže Logar, gospod Žan Mahnič, gospod Janez Janša, gospod Ivan Hršak od 15. ure dalje, gospod Marijan Pojbič, dr. Franc Trček od 11. ure dalje, gospod Danilo Anton Ranc od 11. ure do 16. ure, mag. Bojan Krajnc od 12. ure dalje in dr. Mitja Horvat.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DVAJSETO REDNO POROČILO O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2014.**

Dvajseto redno poročilo je v obravnavo zboru predložil Varuh človekovih pravic.

Besedo dajem varuhinji človekovih pravic gospe Vlasti Nussdorfer za dopolnilno obrazložitev poročila.

VLASTA NUSSDORFER: Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, cenjeni poslanke in poslanci, spoštovani predstavnik Vlade!

Zagotovo je dan, ko Varuh v Državnem zboru predstavlja letno poročilo, izjemno pomemben za naše državljanke in državljane, ki to spremljajo, ter tudi za vse vas, ki boste imeli možnost razpravljati o našem poročilu; seveda o poročilu za preteklo leto, medtem ko se sedaj že piše tudi – in krepko piše – poročilo za leto 2015. V lanskem poročilu sem začela o travnih bilkah in buldožerjih. Zdelo se mi je zelo pomembno, da pojasnim, da je mnogo preveč travnih bilk, ki jih buldožerji povozijo. Ubogi državljanke in državljani, ki pišejo in kličejo k varuhu, sporočajo pogosto prav to, da so prezrti, da so drugorazredni in da je izgubljeno njihovo dostojanstvo. Letos pa sem v uvodu svojega poročila navedla kar misel iz Dunajske deklaracije, ki je stara dve leti več kot institucija Varuha, torej sega v leto 1993; in pravi, da so človekove pravice in temeljne svoboščine pravice vseh, torej slehernega. In da je naloga, da jih udejanji, naloga vlad, torej tudi naše. Zato bi se uvodoma rada zahvalila za vse, kar ste že naredili v Državnem svetu, ki je natančno obravnaval naše letno poročilo in ga tudi tako predstavil; na matični Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti ter tudi na Vladi, kjer sem bila pred kratkim Ministrice in ministre sem opozorila na najbolj žgoče problematike v naši državi in na to, da je treba, če so priporočila Varuha človekovih pravic sprejeta, le-ta udejanjiti tudi v praksi. Kajti veliko preveč je zapisanega, pa ni uresničenega;

oziroma tudi na drugih področjih imamo zakonodajo, ki se je žal ne spoštuje.

Letos v poročilu predstavljamo 114 priporočil. Lani jih je bilo 150; a začeli smo s povsem novo prakso, da ugotavljamo, ali so lanska priporočila, čeprav je to stvar drugih institucij, uresničena ali ne. In s to prakso bom v svojem mandatu tudi vestno in pridno nadaljevala, kajti le tako bomo lahko državljanom in državljanom odgovorili, ali država spoštuje to, kar sprejme, ali ne in kje ter kdaj zataji. Morda je zanimivo to, kar je sicer vidno iz razpredelnic, a kaj, ko je včasih to težko brati; mnogi pa ne vedo, s čim vse se srečuje Varuh v enem letu. In zato bom predstavila delovanje Varuha v nekaj zgovornih številkah. V lanskem letu, torej v letu 2014, smo prejeli 3 tisoč 81 pobud, vendar gre le za zadeve, ki smo jih tako ocenili. Mnoge pa smo odprli tudi po lastni presoji, ker je šlo za pomembne zadeve in širša vprašanja. Tako je k Varuhu prispelo skoraj 19 tisoč raznih pošt, seveda s številnimi prilogami, tudi po več sto strani so obsegale. To je tudi pokazatelj našega dela. Na brezplačno telefonsko številko smo dobili skoraj 10 tisoč klicev, točneje 9 tisoč 982, kar pomeni, da je toliko državljanov klicalo k nam in spraševalo, kaj lahko naredijo in kakšna bo njihova pot od vrat do vrat. Vse preveč je vrat, ki so zaprta. Imeli smo 13 zunanjih poslovanj in na njih sprejeli 206 pobudnic in pobudnikov. Sama sem jih sprejela med letom še 126; v vseh skoraj treh letih mandata pa že blizu 300. Imeli smo kar 85 srečanj z različnimi predstavniki nevladnih institucij, 8 s področja okolja, kar je za nas zelo pomembno; bili pa smo tudi na terenu. Prav srečanja z nevladniki so tista, ki pokažejo problematiko, ki jo pred nas postavijo aktivisti teh organizacij; tisti, ki pogosto delajo brezplačno in vidijo marsikaj, česar država žal ne opazi. Imeli smo tudi 330 novinarskih vprašanj in izpeljali 21 novinarskih konferenc; kar 60 pa je bilo pomembnih srečanj s predstavniki institucij ter tudi ministricami in ministri. Vseh dogodkov, ki so bili predstavljeni v javnosti in smo se jih udeležili, ali so bili mnogi predstavniki institucij pri nas, je bilo v lanskem letu kar 376; vseh, torej tudi internih, pa daleč preko tisoč.

Kakšne so splošne ugotovitve Varuha? Kaj je torej tisto, kar ugotavljamo, žal, ne prvič? Pogosto so kršena temeljna načela pravne države. Žalostna ugotovitev, a še vedno pogosto prisotna. Zakoni se sprejemajo prehitro, brez sodelovanja javnosti, rešitve bi bile možne v praksi tudi z manj sredstvi; pa čeprav vedno poudarjamo, da je denar tisti, ki kroji vse. A mnogi nam vedo povedati, da ni denar vedno tisti; da je tudi dobro upravljanje, prijaznost in spoštovanje ljudi tisto, ki jim daje veljavo, moč in spoštuje njihovo življenje ter dostojanstvo. Področje sociale – nikakor ga ne gre prezreti – je izjemno pomembno. Ravno na tem področju vstaneš ali padeš. Če padeš in se ne pobereš, je za mnoge zelo hudo. Kakšen je nadzor? Nadzorne institucije še vedno ne delujejo dovolj

hitro in učinkovito. In tu je še lokalna samouprava, o tem pogosto govorimo, ko smo na terenu, se srečujemo z župani in županjami in jih sprašujemo, kako je poskrbljeno za njihove ljudi. Nekateri na lokalnem nivoju delujejo dobro, za nekatere pa pobudnice in pobudniki trdijo, da so preveč samopašni in da ne delujejo v korist ljudi, ki živijo pri njih. Prešla bom na nekaj področij; glede na čas, ki mi je namenjen, bom seveda krajša, kot bi lahko bila.

Na področju ustavnih pravic je zagotovo nujen kritičen diskurz, vendar v duhu svobode govora in omejevanja, tam, kjer posegaš v pravice drugega. Uporabila bi zgovorno misel, da razsuti riž lahko pobereš; izgovorjene besede, če ranijo človeka, pa čeprav ne tako, da teče kri, pa zelo težko. Tega se je treba pri nas zavedati. Seveda je še veliko problemov, ki tarejo zlasti tiste, ki so že tako nemočni, to so predvsem invalidi, otroci, starejši. To so skupine ljudi, ki jim je treba nameniti še posebno pozornost, zlasti če gre za otroke in odrasle osebe s posebnimi potrebami. Mimo diskriminacije Varuh ne more nobeno leto. Tu jo je veliko, na področjih Romov, manjšin in vseh, ki sem jih že prej omenila. Ključno po dodatni pozornosti –verujoči, neverujoči, invalidi, osebe, ki imajo posebne težave, tisti, ki so starejši, in tisti, ki sami ne zmorejo odločati, kot sem rekla, otroci. Na področju omejitev osebne svobode govorimo še vedno o prenatrpanosti zaporov in o tem, ko obiskujemo te institucije, da bi ljudje, ki so tam, rabili delo. Več dela zagotovo koristi tistim, ki so na poti prevzgoje in vračanja v normalno življenje. Seveda je problem tudi vključevanje otrok v vzgojne zavode. Zlasti mediji poročajo, žal, tudi o družinah in otrocih, da je velika težava, ko se znajdejo pred vrati določenih zavodov otroci, ki morda tja ne sodijo, ki bi rabili drugačno, strokovno pomoč.

Pravosodje je področje, ki mu Varuh posveča zelo veliko pozornosti. Ukvarja se z marsičim, z nezadovoljnimi državljanji, ki menijo, da so jim kršene pravice, da so postopki še vedno predolgi. Odmevajo tudi sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice. Menimo, da je potrebna njihova temeljita analiza, da lahko ugotovimo, kako ne bi ponavljali starih napak in kako bi lahko bili v prihodnosti boljši, hitrejši in strokovnejši. Da bi se torej zadeve za državljanje, ki prihajajo v pravosodje in mline, ki so tam, končale v doglednem času; še zlasti če gre za otroke in pravde, v katere vstopajo zaradi njihovih staršev. Na področju odvetništva ljudje še vedno poročajo o tem, da ne gre vedno zaupati pravni pomoči, pa čeprav jo nudijo strokovnjaki. In zelo težko je sprejemati njihove trditve, da ti denar odpre več vrat in boljšo pravno pomoč. Podpiramo pa vse dneve, ki so odprti v odvetništvu za vse državljanje brezplačno. Zagotovo pa je treba ugotoviti, če gre kdaj za disciplinsko odgovornost koga izmed odvetnikov, da se zadeva konča v doglednem

času in da imajo ljudje odgovore na ta vprašanja.

Policijski postopki. Vedno Varuh – in to je že neka stalnica – hvali policijo, tudi tokrat. Policija je strukturirana tako, da upošteva navodila, tudi Varuhova priporočila, in se izboljšuje že med letom, ko opozarjamo na primere slabe prakse. Potrebno je namreč njeno skrbno delo, strokovnost in korektnost. Morda bi opozorila le na hišne preiskave v soju medijskih luči, ki včasih izpostavijo nič krivega otroka, ker izpostavijo očeta ali mamo. Vse, kar narediš kasneje, je prepozno, kajti nihče ne verjame, da tisti, ki so ga zajele kamere, ni bil nečesa tudi kriv. Na področju upravnih zadev ne moremo mimo Zakona o prijavi prebivališča, predolgo ga ministrstvo obeta. Nujen je zato, da ne bomo imeli ljudi na cesti. Zato, da bodo ljudje vedeli, kje so; pa čeprav prijavljeni na centru za socialno delo ali na občini. Tu so še nedovoljene gradnje, gradnje, ki odstopajo od pravil, pravimo jim neskladne. Tega nikakor ne bi smelo biti, da kupiš, dobiš kredit in kasneje izveš, da ti na vrata trka izvršitelj, rubež boš plačal in odšel iz lastnega doma s kreditom, ki ti ostaja.

Na področju okolja in prostora smo izredno dejavni. Kot sem rekla uvodoma, se srečujemo z nevladnimi organizacijami, ki nam poročajo o stanju. Ljudje so izredno občutljivi na pretiran hrup, na smrad, ki ga celo naj ne bi bilo moč meriti; a vsi vemo, da v nekem okolju močno smrdi, pa ni ustreznih in hitrih reakcij, ljudje pa težko živijo. Tukaj so še težke kovine in še marsikaj, celo na področju šol, vrtcev, to vznemirja ljudi in terja hitre rešitve. Srečevali smo se tudi z onesnaženostjo, z delci PM10. Ljudje pravijo – naše zdravje je pomembno in ne kapital. Potrebno je tudi hitro in učinkovito delo služb ARSA. Tukaj so še vodna dovoljenja, ogledali smo si nekaj kritičnih točk v Sloveniji, kot so Celjska kotlina. Kazni ne bodo prinesle rešitve, treba je odpraviti to, kar se je nalagalo leta in desetletja ali celo dlje. Bili smo tudi v Zasavju, na Koroškem, spremljamo problematiko. Gospodarske javne službe, veliko bi lahko o tem govorila, a ustavila bi se predvsem pri lastništvu cest. Tukaj spodaj, v Državnem svetu smo imeli posvet, a od tam dalje nismo uspeli priti skoraj nikamor. Še vedno je veliko cest, ki so po zasebnih zemljiščih. Ustavno sodišče je bilo jasno. Lastnina je lastnina in treba jo je spoštovati. A žal je vse preveč cest, ki tečejo po zasebnih zemljiščih in povzročajo veliko sporov. Spet govorimo o tem, da ni denarja, a možna je tudi mediacija. Sprašujem se, zakaj nekatere občine uspejo v nekaj letih rešiti situacijo, druge pa so z glavo v pesku.

Sprememba stanovanjske zakonodaje je izredno nujna. O tem ste govorili in se tudi obeta; a moram reči, da prepočasi. Kje so bivalne enote za ljudi, ki ne morejo živeti na cesti. Kot sem rekla, cesta nikomur naj ne bo dom. Nimamo več brezdomcev, ki bi bili moški srednjih let, vdani alkoholu. Imamo tudi ženske in žal, kar je

najhuje – družine. Govori se o 4 tisoč ljudeh, vendar je to le številka, vrh ledene gore. Delovna razmerja – izredno pereče. Zdravstvo, izredno pereče področje, ki mu Varuh posveča veliko pozornosti. Sociala, brezposelnost, otrokove pravice in na koncu, ker bom morala kmalu zaključiti, državni preventivni mehanizem, ki bdi nad vsemi osebami, ki jim je kakorkoli odvzeta prostost; posebno poročilo ga posebej obravnava. Žal sem presegla čas, ki mi je bil namenjen. Hvala za pozornost, oglasila se bom na koncu, ko bom slišala vse, kar boste vi povedali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Poročilo je obravnavala Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti kot matično delovno telo in pripravila predlog priporočila Državnega zbora. Besedo dajem podpredsednici gospe Eriki Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana predsedujoča, varuhinja Vlasta Nussdorfer, kolegice in kolegi!

Komisija za peticije ter človekove pravice in enake možnosti je na svoji 8. seji 1. 10. 2015 obravnavala Dvajseto redno poročilo o delu Varuha človekovih pravic za leto 2014, ki ga je le-ta predložil v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije v skladu s 43. členom Zakona o varuhu človekovih pravic. Na začetku obravnave je prva dobila besedo varuhinja Vlasta Nussdorfer. Najprej je omenila pismo, ki ga je posredovala članicam in članom komisije ter opisuje stisko vlagateljice, ki se je obrnila na Varuha. Varuhinja človekovih pravic je podala dodatno obrazložitev k poročilu, v katerem je predstavila njegovo strukturo in nekatere spremembe glede na prejšnja leta. Začetek poročila je namenila Dunajski deklaraciji iz leta 1993. V poročilu so predstavljene ocene o stopnji spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin na osnovi prejetih pobud. Pobude odpirajo tudi sami, kadar zaznajo problem. Zlasti opozarjajo na primere slabega upravljanja različnih organov in priporočajo sprejetje ustreznih ukrepov. V letu 2013 so imeli 150 priporočil, v letu 2014 pa jih je bilo 114. To po mnenju varuhinje ne kaže, da se je stanje bistveno izboljšalo, čeprav se na nekaterih področjih vendarle kaže napredek. V takih primerih izrazijo tudi pohvale. Ob ugotovitvah je med drugim poudarila, da so neredko kršena temeljna načela pravne države. Zakoni se pogosto sprejemajo na nepregleden način, prehitro ter brez sodelovanja javnosti. Nekatere sistemske rešitve niso bile sprejete, zlasti na zdravstvenem področju.

Pozdravila je zmanjševanje sodnih zaostankov, čeprav se dogaja, da je pravica do sojenja v razumnem roku še vedno kršena. Nadzorni organi države niso dovolj učinkoviti, problem je kadrovska podhranjenost, predvsem

inšpekcijskih služb. Omenila je številna priporočila, od katerih se nekatera ponavljajo iz leta v leto. Slovenija ne bi smela dopustiti zniževanja ravni socialne države, kar je opredeljeno tudi v naši Ustavi. Opozorila je na sovražni govor, ki je še vedno prisoten; dotaknila se je tudi romske problematike, kjer je izpostavila vlogo občin in države. Varuh tudi spodbuja ukrepe, s katerimi bi odpravili prenatrpanost v slovenskih zaporih, podpira načine alternativnega prestajanja kazni ter to, da se obsojenim omogoči delo. Omenila je še nekatera priporočila, ki se nanašajo na okolje in prostor, področje delovnopravne zakonodaje in brezposelnosti ter področje zdravstva oziroma zdravstvenega varstva. Dotaknila pa se je tudi otrok ter njihovih pravic ter izrazila potrebo po novem Družinskem zakoniku. Na koncu uvodne predstavitve je pozvala vse tri veje oblasti k učinkovitemu delu ter dodala, da bo še naprej spremljala stanje na vseh področjih.

V nadaljevanju so stališča k poročilu podali tudi predstavnik Državnega sveta, Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za pravosodje, predstavnik Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, predstavnica Ministrstva za zdravje, Ministrstva za okolje in prostor, predstavnica Vrhovnega sodišča, predstavnik Vrhovnega državnega tožilstva ter predstavnik Amnesty International. V razpravi, ki je sledila, so članice in člani Komisije za peticije ter človekove pravice in enake možnosti podali svoja mnenja in ugotovitve k vsebini poročila. Med drugim je bilo rečeno, da se nekateri ugotovitve Varuha ponavljajo; na nekaterih področjih pa je opazen napredek. Omenjeno je bilo tudi, da je Varuh nadzornik vseh treh vej oblasti. Njegovim priporočilom pa je zato treba posvetiti ustrezno pozornost.

Po koncu razprave so članice in člani komisije najprej sprejeli predlog splošnega priporočila. V razpravi pa je komisija v osnutek akta vključila še dodatna priporočila k poglavju 2.12 Zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, ki ju je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Na koncu je bilo dano na glasovanje še besedilo akta predlog priporočila v celoti s preambulo in obrazložitvijo, ki so ga članice in člani komisije sprejeli. Sestavni del tega poročila je predlog priporočila, ki ga je pripravila komisija kot matično delovno telo; danes pa ga bo obravnaval Državni zbor. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za predstavitev mnenja. Gospod Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, izvolite.

DARKO STARE: Spoštovana predsedujoča, spoštovana varuhinja, namestnica, namestnik; spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada se je seznanila s poročilom varuhinje za njeno delo v letu 2014 in pripravila tudi odzivno poročilo, v katerem so podrobneje predstavljena pojasnila in ukrepi za uresničevanje teh priporočil v prihajajočem letu. Splošna ocena in mnenje Vlade je, da so priporočila varuhinje tudi v poročilu za leto 2014, tako kot v minulih letih, izjemno vsebinsko bogata in strokovno utemeljena ter zaradi tega tudi zelo pomemben in koristen vir za delo vlade in vseh njenih resorjev pri pripravi ter uresničevanju teh predpisov. Vlada kot pozitivno ocenjuje dejstvo, da je mnogo priporočil varuhinje v celoti ali delno uresničenih. Vsekakor pa z zadovoljstvom ugotavljamo, da tudi varuhinja v svojem poročilu ugotavlja dobro sodelovanje državnih organov z varuhinjo pri odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti in uresničevanju priporočil. Predvsem bi med drugimi izpostavil pohvalo v sodelovanju, kar zadeva področje Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij in policije, ki, kot vemo, delujeta na področju, ki je z vidika človekovih pravic še posebej občutljiva. Vlada je pripravila odzivno poročilo v zvezi s poročilom varuhinje, ker so ukrepi podrobneje pojasnjeni, zato bom na tem mestu samo omenil nekaj področjih, ki so z vidika človekovih pravic še posebej občutljiva.

Na področju pravosodja vsako priporočilo varuhinje jemljemo zelo resno, na kar kaže tudi podatek, da smo v minulem letu na podlagi priporočil ali pobud varuhinje pri sprejetju osmih zakonov in dvanajstih podzakonskih predpisov oblikovali rešitve ali posamezne določbe prav na pobudo varuhinje ali njenih priporočil. Na področju delovnih razmerij, socialnega varstva in brezposelnosti izpostavljamo, da bo Ministrstvo za delo v prihodnje svoje napore in ukrepe osredotočilo predvsem k najbolj ranljivim skupinam na trgu dela, torej dolgotrajno brezposelnim in iskalcem zaposlitve. Na področju okolja in prostora, ki mu je Varuh v letu 2014 v poročilu posvetil posebno pozornost, se je pristojno ministrstvu tudi letos odzvalo na podana priporočila in v vseh aktivnostih – priprave predpisov, posameznih akcijskih načrtov in programov – v največji možni meri upošteva priporočila varuhinje. Na področju stanovanjske problematike pa je Vlada že potrdila okvir Nacionalnega stanovanjskega programa, pripravljajo pa se tudi spremembe Stanovanjskega zakona. Varuhinja v poročilu za leto 2014 ugotavlja, da je bilo vloženih manj pobud zaradi sovražnega govora v politiki in da je tudi sicer manj zaznanih tovrstnih primerov.

Vlada vsekakor podpira priporočilo varuhinje v tej zvezi in se strinja, da naj se vsi, ki sodelujejo oziroma sodelujemo v javnih razpravah, v svojih izjavah in besedilih vzdržimo spodbujanja sovražnega govora ter s svojim delovanjem in nastopanjem prispevamo k etiki javne besede. V zvezi s sovražnim govorom je v okviru sprememb predpisov predvidena tudi sprememba Zakona o medijih, da bo moral izdajatelj posameznega medija, ki omogoča

komentiranje v okviru svojega medija, oblikovati pravila komentiranja, ki bodo morala biti objavljena. V primeru kršitve teh pravil bo moral v najkrajšem možnem času, najkasneje pa predvidoma v 48 urah tovrstne komentarje odstraniti. Vlada sprejema kot prioriteto zavezo, da bo v letošnjem letu in v prihodnjem obdobju v okviru možnosti naredila vse, da bo v čim krajšem možnem času in v čim večji možni meri poskušala uresničiti vse pobude oziroma priporočila varuhinje. Pričakujemo, da bo k temu prizadevanju prispeval vsak, bodisi posamezni javni uslužbenec, funkcionar in vsi državni organi, katerih dolžnost je, da zagotavljamo in uresničujemo javni interes tudi v obliki spoštovanja in uresničevanja človekovih pravic.

Ob zaključku bi se rad še enkrat zahvalil varuhinji za njeno izjemno delo, ki ga odraža tudi letno poročilo za leto 2014. Poudarjam, da je vsebina tega poročila in predvsem priporočila resnično dragocen vir za delo vlade tudi v letošnjem letu. Verjamem, da bomo s skupnimi močmi v čim večji možni meri uspeli uresničiti čim več priporočil. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu gospod Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoča podpredsednica. Pozdravljena ekipa Varuha človekovih pravic!

Poročilo Varuha človekovih pravic obravnavamo vsako leto. A ustrezne pozornosti mu vlada ne nameni praktično nikoli. Mislim, da lahko tukaj ob bok vlade postavim tudi to telo, Državni zbor, kjer smo po podatku glede prisotnosti na seji šele zdaj dosegli en glas več kot večina. To pomeni, da Varuhovo poročilo tudi za člane Državnega zbora ni tako pomembno, da bi prišli ob 9. uri v službo. Varuh človekovih pravic je samostojen in neodvisen organ ter ni del mehanizma oblasti, ampak nadzornik vseh treh vej oblasti. S svojim delovanjem omejuje samovoljo vseh treh oblasti in nadzira njihovo delovanje. Vse do danes so vlade priporočila Varuha sistematično ignorirale; da jih ignorira tudi vlada Mira Cerarja, pa jasno potrjuje že podatek, da je od lanskim 154 priporočil ostalo neizpolnjenih kar 93. V letošnjem poročilu je med drugim tudi ponovno opozorilo glede pogostih kršitev temeljnih načel pravne države, in sicer z vidika nepreglednega in nedemokratskega načina sprejemanja zakonodaje, ki se večkrat sprejme celo brez prepotrebne sodelovanja zainteresirane javnosti; rokohitrsko in nepremišljeno. V tem mandatu smo videli že veliko primerov takšnih zakonov. Vsa opozorila Združene levice pa so bila preslišana. Nekaj primerov slabih rešitev, ki jih je v tem mandatu sprejela koalicija, je omenjenih tudi v letošnjem poročilu za lansko leto; še več pa jih bo svoje mesto najverjetneje

našlo v poročilu za leto 2015. Sploh ob nepremišljenih in nepotrebnih odločitvah, kot je bila včerajšnja zgodaj zjutraj, ko je koalicija s podporo desnice nad begunce poslala vojsko s policijskimi pooblastili. Bojimo se, da bo s takšnimi ukrepi letno poročilo Varuha človekovih pravic iz leta v leto vse debelejšje, število nerealiziranih priporočil pa vsako leto večje.

Ker smo v Združeni levici zaskrbljeni nad neodzivnostjo vlade, ki priporočila Varuha le redko realizira, predlagamo tudi nekatera dodatna. Predlagamo jih zaradi tega, ker menimo, da bi tudi Državni zbor moral narediti več za odpravo pomanjkljivosti, na katere opozarja Varuh. Menimo, da bi s sprejemom letnih dodatno pripomogli k realizaciji vsaj nekaterih, predvsem tistih, ki se ponavljajo iz leta v leto; že kar 20 let, se mi zdi. Priporočila pa se nanašajo na področje sovražnega govora, pravosodja in delovnih razmerij. Kar se tiče področja pravosodja, opozarjamo na vse slabše možnosti dostopa socialno šibkejših do učinkovitega pravnega varstva. V Združeni levici smo na omenjeno problematiko – tako kot Varuh – tudi večkrat opozorili. Koalicija je letos na primer sprejela nespametno in škodljivo ukinitve brezplačnega prvega pravnega nasveta, ki smo ji v Združeni levici ter številnih nevladnih organizacijah nasprotovali. Nasprotoval ji je tudi Varuh. Zaradi tega predlagamo, da Ministrstvo za pravosodje pripravi ustrezno analizo dostopa do učinkovitega pravnega varstva socialno šibkejših. Analiza pa naj obsega dostop z vidika ustreznega pravnega svetovanja ter z vidika možnosti plačila in višine sodnih ter upravnih taks. Naša priporočila prav tako opozarjajo na vedno več primerov kršitev delovnopravne zakonodaje s strani delodajalcev in problematiko stečajnih postopkov. To je že večkrat v zadnjih letih omenjeno tudi v poročilu Varuha človekovih pravic, mimogrede, je bilo tudi danes že omenjeno. Med drugim predlagamo, da se čim prej razreši problematika neizplačanih plač in prispevkov v stečajnih postopkih. Vlada namreč tega priporočila do danes še ni realizirala. Neizplačane plače še danes niso absolutna prednost terjatev v stečajnih postopkih, zato predlagamo, da se takoj pripravijo spremembe insolventne zakonodaje, ki bo neizplačane plače delavcev opredelila kot absolutno prednostne terjatve ter bo zagotovila ustrezno zaščito delavcev. Trenutna ureditev, ki v prvi vrsti ščiti lastnike podjetij in banke, delavce pa pušča brez vsega, je nedopustna.

V lanskem letu je število pritožb glede sovražnega govora pri Varuhu upadlo, a smo prepričani, da bo letos drugače. Vsaj dva dogodka sta osnova za to – sprememba Zakona o zakonski zvezi in begunska kriza, ki je oplazila tudi Slovenijo. Ob tem naj povem, da so v Svetu Evrope podaljšali projekt zavezištva proti sovraštvu, kjer dajejo večji poudarek tudi vlogi nacionalnih parlamentov pri spopadanju s sovražnim govorom. Ni odveč tudi omeniti, da smo pred meseci v Združeni levici predlagali

Državnemu zboru, da tej temi posveti tudi točko na zasedanju; a smo bili zavrnjeni. S sprejemom teh dodatnih priporočil bi vlado in pristojna ministrstva vseeno malce bolj oprijemljivo zavezali k njihovi uresnitvi. Ker sta bili ti dve priporočili na področju zdravstva sprejeti že na pristojni komisiji, ne vidimo nobenega razloga, da ne bi sprejeli še nekaterih dodatnih, ki se ravno tako dotikajo pereče problematike, ki bi jo morali že davno razrešiti. V Združeni levici pričakujemo, da bodo naša priporočila sprejeta ter da jih bo vlada v najkrajšem času tudi realizirala.

Danes je varuhinja človekovih pravic med mnogimi problemi omenila tudi problem Celjske kotline. Spomnim naj vas, da je bil včeraj v Državnem zboru prav tako zavrnjen predlog Združene levice, da bi tej temi v Državnem zboru posvetili eno razpravo. A kot običajno bomo počakali na krizno situacijo in ko bodo spet izredne razmere, bomo na nočnih sejah sprejemali sistemske zakone in ne interventnih. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovana varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer, spoštovana namestnica in namestnik, predstavnik Vlade, spoštovani kolegi ter kolegi!

Krščanska demokracija je politična usmeritev, ki v sebi združuje ideale krščanstva in ideale demokracije. Eden od temeljev krščansko-demokratskega mišljenja je družbeni nauk cerkve. Pri tem gre za predstavo o človeku, ki človeku pripisuje dostojanstvo, različnost, enakovrednost – enakovrednost – in nepopolnost. Od tod izpeljuje temeljne vrednote, kot so svoboda – svoboda –, demokratično soodločanje in socialna pravičnost. Od tod naše zagovarjanje med drugim socialno-tržnega modela gospodarstva za boljšo materialno in duhovno blagostanje posameznikov v naši državi in naših slovenskih družin. Slovenskih družin, ki so temeljni gradnik slovenske družbe in človeške družbe. In skozi to optiko, ki sem jo navedel v uvodu, spremljamo mi, Poslanska skupina Nove Slovenije, stanje človekovih pravic v Republiki Sloveniji ter tudi ocenjujemo in analiziramo navedbe v Dvajsetem poročilu Varuha človekovih pravic za leto 2014.

Spoštovani, redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije je zelo dobro ogledalo slovenski vladi in nam – poslancem Državnega zbora Republike Slovenije. Dvajseto poročilo za leto 2014, ki ga danes obravnavamo, ni nobena izjema. Krščanski demokrati menimo, da je najbolj problematično, da se nekatere ugotovitve,

opozorila in priporočila Varuha vlečejo že leta in desetletja. Poročilo potrjuje naše stališče, da pravna država v Sloveniji žal ne deluje; ali pa še ne deluje. Prav tako potrjuje osnovna izhodišča programa Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Potrebne so reforme, potrebne so spremembe – odločne in učinkovite; za dobro naših ljudi. Stalno opozarjamo na potrebno pokojninsko, zdravstveno in davčno reformo. Imamo tudi rešitve. Brez korenitih sprememb in prilagoditev teh velikih, a bistvenih sistemov država ni več – in bo vedno manj – sposobna zagotavljati vsakemu od nas dostojno in človeka vredno življenje. Poročilo Varuha kaže, da vsak dan brez reform stagniramo, na nekaterih področjih pa izrazito nazadujemo. Varuh človekovih pravic je prevečkrat zadnje zatočišče za preštevilne državljanke in državljane. Ko jim državni organi ne rešujejo zadev v zakonskih rokih, ko jim niti ne odgovarjajo, ko se počutijo zapuščene in ponižane, se obrnejo na Varuha človekovih pravic. V našem stališču bomo izpostavili nekaj, po našem mnenju, najbolj perečih področij iz letošnjega poročila.

Varuhinja letos ponovno opozarja na problem dolgotrajnosti postopkov in na kakovost sojenja ter spodbuja sprejem dolgoročne strategije sodstva. Še posebej opozarja na zaostanke pri delu Delovnega in socialnega sodišča, in sicer pri reševanju delovnih in socialnih sporov. Povprečni čas reševanja delovnega spora znaša po statistiki 18 mesecev. Po zakonu pa bi morali biti rešeni v šestih mesecih, torej trikrat prej. Izguba zaposlitve pomeni za tožnike tudi socialno stisko. Zato je sojenje v razumnem roku toliko bolj pomembno. V zvezi s kakovostjo sojenja varuhinja opozarja ne krepitev učinkovitosti nadzornih mehanizmov, izboljšanje transparentnosti in javnosti delovanja sodstva. V poročilu tudi ugotavlja, da pravica do poštenega, nepristranskega sojenja ni vedno spoštovana. Varuhinja človekovih pravic opozarja na porast pripada zadev na upravnem področju. Od tega največ, skoraj za tretjino, na področju upravnih postopkov. Ali je še mogoče, kolegice in kolegi, da nek obrtnik, mizar na obrobju Ljubljane leta 1998, torej prejšnje tisočletje, dobi gradbeno dovoljenje, zgradi sodobno mizarско delavnico, izšla dva sinova v lesni branži, ampak danes leta 2015 še vedno nima uporabnega dovoljenja, ker so mu že tri gradbena dovoljenja, ki jih je pridobil, anulirali?! Ali je to možno še kje drugje? Sam sem ta primer, ne želim o imenih, predstavil tudi podpredsedniku Vlade in ministru za javno upravo. In pričakujem, da se bo zadeva končno rešila po 17 letih. Ni seveda to krivda te vlade; to je krivda vseh vlad, ki so vladale v zadnjih 17 letih. In zadeva je nedopustna. Zaskrbljujoč trend kaže na to, da je nujna reforma državne uprave. Varuhinja opozarja na problematiko prijave stalnih prebivališč, ker prihaja do izgube stalnega prebivališča, kar za občana pomeni izgubo številnih pravic, ki so vezane na stalno prebivališče – pravice iz socialnega varstva, zdravstvenega zavarovanja, prijava na razpis za

neprofitno stanovanje in tako naprej. Reševanje problematike prijave stalnih prebivališč mora biti po mnenju varuhinje prednostno; soglašamo.

Poročilo opozarja na množične prekoračitve rokov s strani organov državne uprave in javnih uslužbencev, ki ostajajo nesankcionirane. Javni uslužbenci so plačani iz proračunskih sredstev in tudi za nedelo prejemajo plačilo. Strinjamo se z varuhinjo, ko izraža dvom o primernosti takšne ureditve. Nova Slovenija je že nekajkrat predlagala rešitve, ki bi šle v smeri možnosti nagrade dobrim javnim uslužbencem ter na drugi strani sankcije ali odpovedi delovnega razmerja lenim javnim uslužbencem, ki ne delajo za državljane; ampak nasprotno, proti državljanom. Tako bi se tudi preprečilo, da se zaradi nekaj slabih javnih uslužbencev meče slabo luč na prav vse. Obžalujemo, da je tako. "Nedopustno je, da postopki denacionalizacije še vedno niso v celoti zaključeni," meni varuhinja. Krščanski demokrati pa dodajamo, da bi v normalni pravni državi za takšne zamude moral tudi kdo odgovarjati.

V poročilu za leto 2013 je varuhinja opozorila na spoštovanje človekovega dostojanstva žrtev povojnih zunajsodnih procesov in njihovih svojcev. Zadovoljni smo, kolegice in kolegi, da je tudi njeno opozorilo državi pomagalo ustvariti razmere in atmosfero za sprejetje zakona, ki smo ga pripravili in je sedaj na začetku izvajanja. Iskreno želimo zagotoviti simbolni pokop posmrtnih ostankov žrtev in jim postaviti primeren spomenik, obeležje; svojcem pa omogočiti dostojno slovo. Gre vendar za elementarno civilizacijsko dejanje. Varuhinja v okviru področja ustavne pravice opozarja na nedopustnost sovražnega govora politikov in priporoča sprejetje etičnega kodeksa za poslance ter uvedbo rabsodišča, ki bi se odzivalo na sovražne govore v politiki. Še vedno pa v poročilu ni konkretno izpostavljeno področje nestrpnosti in sovražnega govora ter dejanj do kristjanov, kot na primer žalitve in javno spodbujanje sovraštva do kristjanov, vandalizmi ter onečaščenje verskih simbolov in objektov. Krščanski demokrati opozarjamo na očitno tendenco, da so merila za poimenovanje sovražnega govora lahko zelo subjektivna. Kdo je pristojen, da v Sloveniji določi, kaj je sovražni govor in kakšne so sankcije?

Na področju okolja in prostora poročilo izpostavlja problem dolgotrajnih postopkov odločanja o vodni pravici in lastninskih razmerjih na teh zemljiščih; prav tako tudi glede dolgotrajnih in neučinkovitih inšpekcijskih postopkov. Gre za več kot desetletno problematiko, ki je posledica dejstva, da gre za nejasno določeno pristojnost ministrstva ali Agencije Republike Slovenije za okolje v primeru vodnih zemljišč. Nova Slovenija v svojem gospodarskem programu zagovarja poenostavitev postopkov na vseh področjih, ki zadevajo odločanje o pravicah državljanov. Dejansko stanje kaže na potrebo po spremembah, in to nujnih spremembah. Država

še vedno ni spremenila Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč, ki je nespremenjen v veljavi že od leta 1984 in terja takojšnje sprejetje novega zakona, ki bo urejal tudi sedaj neenotno urejeno prakso v posameznih občinah glede pravice do najema groba, plačevanja najemnine ter stroškov vzdrževanja pokopališč. Podobno je neurejeno področje dimnikarskih storitev, ki bi naj konec letošnjega leta prešlo na trg. Skoraj nobeno priporočilo varuhinje s tega področja ni bilo upoštevano. Stanje na področju stanovanjskih zadev je še vedno alarmantno. V letu 2014 vlada še ni pripravila Nacionalnega stanovanjskega programa, ki bi vsaj delno reševal stanovanjska vprašanja; predvsem ranljivih skupin – mladih, mladih družin in starejših. Velika kritika varuhinje, ki se ji krščanski demokrati pridružujemo, je, da niti eno priporočilo iz preteklega leta ni bilo realizirano; prav tako ne starejša priporočila. Kako si Vlada Republike Slovenije predstavlja celovito urediti demografsko politiko ob tako mačehovskem odnosu do področja stanovanj oziroma družinske politike, se sprašujemo.

Število pobud na področju zdravstvenega varstva je glede na leto 2013 pravzaprav enako, se je pa precej spremenila njihova vsebina. Precej več pobud se nanaša na zdravlila in njihovo zamenjavo; zelo malo pa je pritožb nad čakalnimi dobami. Varuhinja opozarja, da je komunikacija ministrstva s strankami potekala z zamudami. Varuhinja opozarja, da delo Ministrstva za zdravje ni dobro organizirano in nihče ne ugotavlja odgovornosti posameznih javnih uslužbencev za neopravljeno delo. V Novi Sloveniji pravimo, da je to nesprejemljivo. Pri Zakonu o zdravstveni dejavnosti poročilo še posebej opozarja na problematiko strokovnega nadzora na otroški kardiokirurgiji v UKC Ljubljana. Pritožbe so se nanašale na sistemske težave. Na področju delovnih razmerij varuhinja beleži upad števila pobud v primerjavi z letom 2013. Je pa zanimiv podatek, da je utemeljenih le slaba četrtina pobud med rešenimi pobudami. Ključna vprašanja v okviru tega področja so neplačilo plač in prispevkov, trpinčenje, šikaniranje in druge oblike nasilja na delovnem mestu, problematika inšpekcijskih postopkov, dolgotrajno odločanje na Ministrstvu za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti, volontersko pripravništvo ter težave glede ustreznosti spodbud brezposelnim pri iskanju zaposlitve.

Varuh človekovih pravic ni zadovoljen z dejstvom, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti še vedno ni pripravilo analize učinkov Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2 (ZPIZ-2), ki bi bila podlaga za javno razpravo in za pripravo sprememb sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Varuhinja na področju socialnih zadev opozarja na čedalje večjo revščino nekaterih prebivalcev. Ukrepi Vlade

Republike Slovenije očitno ne primejo in revščina se povečuje, kot opozarjamo že nekaj časa. Posledično se zaradi slabšanja socialne situacije posameznih družin povečuje problematika nasilja nad starejšimi. Še vedno se vleče težava neučinkovitega reševanja pritožb zoper odločbe o pravicah iz javnih sredstev. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o pritožbah še vedno ne odloča v zakonskem 60-dnevnem roku. Varuhinja opozarja na krivično in neživiljenjsko ureditev upravičencev do pogrebnine po socialni zakonodaji, kar krščanski demokrati izpostavljamo že od skrajne omejitve pogrebnin s strani vlade Alenke Bratušek. Poročilo izpostavlja problematiko otrok z najtežjimi motnjami v duševnem razvoju in več motnjami, ki z dopolnjenim 26. letom starosti izgubijo pravico do bivanja v vzgojno-izobraževalni ustanovi. Nekatere regije – obalno-kraška, notranjska, goriška, severnoprimorska – nimajo nobenega centra, ki bi pokrili potrebe teh oseb v njihovi odraslosti. V regijah, kjer ti centri obstajajo, pa so neznosno dolge čakalne vrste. Vse to je nesprejemljivo in nevzdržno. Prizadeti so zaradi tega oropani dostojanstva. Poročilo opozarja na spremembo vsebine spornih objav fotografij in drugih osebnih podatkov otrok v medijih. Doslej so bili prikazani bolj kot žrtve v različnih zgodbah – kazniva dejanja, razveze; tokrat pa Varuh opaža porast objav, ki želijo pomagati k izboljšanju materialnega položaja družine ali pomagati pri organizaciji zdravljenja, terapiji in podobno. Varuh opozarja, da medijev tudi dobri nameni ne odvezujejo od dolžnosti, da skrbno pretehtajo vse okoliščine posameznega primera in se na tej osnovi odločijo za objavo oziroma neobjavo otrokovih osebnih podatkov v javnosti, kar krščanski demokrati tudi podpiramo.

Nova Slovenija – krščanski demokrati bomo podprli Poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014. Vsekakor pa se ob vsakoletnem prebiranju in soočanju s krivicami, ki jih povzročamo državnim organom, ne počutimo dobro. Vsebina poročila je dejansko zelo žalostna. Že zaradi tega, ker nas bi moralo biti sram zaradi vsebine poročila, pričakujemo večji odziv Vlade Republike Slovenije in državne uprave oziroma kar vsega državnega sektorja. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP):

Hvala lepa. Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Pred nami je že Dvajseto redno poročilo o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije. Gradivo, ki ga je v obravnavo prejel Državni zbor, je vsekakor zelo obsežno ter predstavlja ključno analizo in presek stanja glede človekovih pravic v Republiki

Sloveniji. To, da je poročilo tudi letos zelo zajetno, na žalost pomeni, da nas na področju varstva človekovih pravic čaka še veliko dela. Predstavniki ministrstev in drugih institucij so na obravnavi poročila o delu Varuha človekovih pravic na Komisiji za peticije ter človekove pravice in enake možnosti v eden glas zagotavljali, da poročilo jemljejo zelo resno in da je bil na številnih področjih dosežen napredek. Na žalost pa bi morala vlada resno jemati ne samo poročila o delu Varuha človekovih pravic, temveč predvsem razmere, zaradi katerih v naši državi prihaja do kršenja človekovih pravic in na podlagi katerih Varuh pripravlja poročilo. Med področji, ki mu Varuh vsako leto namenja veliko pozornosti in ki ga je na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti izpostavil tudi predstavnik Amnesty International Slovenije, želim posebej poudariti pravice romske manjšine in kršitve, do katerih prihaja na tem področju. O tem, kako neuspešna je bila država pri reševanju prostorske problematike romske skupnosti, priča dejstvo, da se je Slovenija zaradi nepripravljenosti lokalnih oblasti in vlade za urejanje položaja Romov znova znašla na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu. Pa tudi to še ni spodbudilo vlade, da bi končno pripravila spremembe Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji in uredila, kar je potrebno, da na tem področju ne bi več prihajalo do kršitev človekovih pravic. Do sedaj smo namreč edine napore pokazali v dveh opozicijskih poslanskih skupinah; kaže pa, da naši predlogi ne bodo sprejeti. Po našem mnenju je reševanje prostorske problematike in urejanje bivalnih razmer Romov proces, ki lahko uspešno poteka le ob partnerstvu občin, Romov in državnih institucij, kjer mora vsak od akterjev izpolniti obveznosti iz svojih pristojnosti. Kot je dejala varuhinja človekovih pravic, navajam: "Tam, kjer zatajijo občine, naj spregovori država; tam, kjer občine ne zmorejo reševati, naj na njihovo mesto stopi močna država, ki uredi položaj Romov, ki so diskriminirani."

Zato iskreno upam, da se bo uresničila napoved vlade in da bomo novelo Zakona o romski skupnosti res obravnavali do maja v prihodnjem letu. Skrajni čas je že, da vsaj nekoliko stanjšamo poročilo o delu Varuha človekovih pravic, ki se nanaša na pravice Romov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, v njenem imenu dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa varuhinja s sodelavci, kolegice in kolegi!

Glede celovitosti delovanja ustanove Varuha človekovih pravic beležimo konstantno nadgrajevanje in kvalitativno izpopolnjevanje,

kar izraža tudi Poročilo Varuha za človekove pravice za leto 2014. V naši poslanski skupini omenjeno poročilo ocenjujemo kot dobro in pregledno. V okviru stališča poslanske skupine se bom v nadaljevanju osredotočil zgolj na problematiko, povezano z avtohtonima narodnima skupnostnima. Na tem področju je stanje žal nekoliko drugačno. Naj začnem s tem, da sva se pred kratkim s kolegom Battellijem poglobljeno pogovarjala z gospo varuhinjo in njenimi sodelavci; med drugim tudi o Poročilu Varuha za človekove pravice za preteklo leto; predvsem pa o razumevanju kompetenc Varuha z vidika uresničevanja pravic avtohtonih narodnih skupnosti. V okviru konstruktivnega pogovora sva nakazala na širše dimenzije in zgodovinski kontekst uresničevanja pravic narodnih skupnosti; in to predvsem z vidika težav, s katerimi se srečujemo. Iz poročila Varuha za leto 2014 je sicer razbrati, da je bilo malo prijav oziroma težav s strani pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti. Naj takoj povem, da temu nikakor ni tako. Do takega zaključka se pride le v primeru formalnega pogleda na vprašanje morebitnega krčenja tako imenovanih narodnosti pravic. Ocenjujemo, da pripadniki avtohtone narodne skupnosti morda Varuha človekovih pravic ob primerih krčenja niso seznanili zaradi omejenih pristojnosti Varuha, morda zaradi slabega poznavanja njenih pristojnosti ter tudi zaradi malodušja, ki izvira iz splošnega nezaupanja v vse državne institucije. V okviru organizacij in ustanov narodnih skupnosti so razprave o težavah, ki se nanašajo na uresničevanje in kršenje pravic narodnih skupnosti, žal konstantne.

V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da kljub več primerom nacionalne nestrpnosti do avtohtonih narodnih skupnosti in njihovih pripadnikov, marsikdaj povezanimi z zlorabo socialne stiske državljanov, nadalje, kljub stalnemu ugotavljanju razkoraka med ustavnimi in zakonskimi določbami o varstvu narodnih skupnosti na različnih področjih in njihovim uresničevanjem v praksi ter drugi primeri kršitev človekovih pravic pripadnikov omenjenih narodnih skupnosti; se v zvezi s tem zgodi zelo malo. Tudi letno poročilo o delu Varuha človekovih pravic za lansko leto, kot sem že omenil, se naštetega zgolj dotakne. Omenjene primere kršitev je večkrat obravnavala Komisija Državnega zbora za narodni skupnosti ter o njih poročala pristojnim organom. Žal moramo ugotoviti, da sta avtohtoni narodni skupnosti in njihovi pripadniki v konstantnih in večletnih pojavih sovražnega govora, vsiljevanju kolektivnih krivic ter drugih oblik kršenja človekovih pravic največkrat ostali brez primerne odziva. V prej omenjenem pogovoru z gospo varuhinjo smo na to posebej opozorili. Omenjene težave v večini ne sodijo v pristojnost ustanove Varuha, da ne bi bilo pomote; vendar je pa lahko vloga te ustanove zelo pomembna.

Naj na koncu še povem naslednje. Ker prihaja do različnega razumevanja kompetenc Varuha človekovih pravic v zvezi s temi vprašanji, kar je delno mogoče pripisati sistemski naravi te institucije, je Komisija za narodni skupnosti na zadnji seji po obravnavi Poročila Varuha sprejela sklep, da predlaga Varuhu človekovih pravic, da v sodelovanju z avtohtonima narodnima skupnostma proaktivno izvaja vlogo varstva njihovih pravic pri obveščanju o vlogi in pomenu tega instituta. Dogovorili smo se tudi o drugih aktivnostih sodelovanja v upanju, da se delo Varuha na tem občutljivem in specifičnem področju nadgradi. Po našem prepričanju bi bilo to v duhu visoke ravni zaščite pravic avtohtonih narodnih skupnosti v Republiki Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Še enkrat lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Vsakoletno poročilo Varuha človekovih pravic, tokrat že dvajseto po vrsti, je pomemben smerokaz za delo vseh treh vej oblasti. Hkrati pa je pomemben kazalnik stanja države in družbe kot celote. Ni nenavadno, da je razvoj institucij Varuha človekovih pravic neločljivo povezan z odnosom med posameznikom in oblastnimi organi, saj so se institucije Varuha razvijale tudi ali predvsem zaradi podrejenega položaja posameznika v razmerju do vseh treh vej oblasti – izvršne, sodne in zakonodajne. Varuh človekovih pravic pri svojem delu vzpostavlja določen odnos do vseh navedenih vej oblasti, zato je njegovo neodvisno in nepristransko delovanje pri varovanju pravic vseh državljanov in državljanov še toliko bolj pomembno. Dovolite, da na kratko nanizamo nekaj sicer znanih dejstev o instituciji Varuha človekovih pravic Republike Slovenije. Le-ta so bistvenega pomena za razumevanje dela in pristojnosti same institucije. Varuh človekovih pravic je ustavna kategorija, saj 159. člen Ustave Republike Slovenije določa, da se za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil z zakonom določi varuh pravic državljanov. Zakon o Varuhu človekovih pravic določa, da je Varuh pri svojem delu neodvisen in samostojen ter se ravna po določilih Ustave in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Zakon prav tako določa, da vsakdo, ki meni, da so mu z aktom organa kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine, lahko poda pobudo za začetek postopka pri Varuhu. Varuh lahko začne postopek tudi na lastno pobudo oziroma lahko obravnava tudi širša vprašanja, ki so pomembna

za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Varuh je dolžan voditi postopek nepristransko in ne more biti klican na odgovornost za mnenje ali predlog, ki ga je izrekel v okviru opravljanja svoje funkcije.

V Poslanski skupini SMC smo prepričani, da varuhinja človekovih pravic opravlja svoje delo v skladu s pravkar navedeni dejstvi, kar se odraža tudi v Dvajsetem rednem letnem poročilu, o katerem danes razpravljamo. Razpravljamo o spoštovanju človekovih pravic, svoboščin in temeljnega človeškega dostojanstva, razpravljamo o transparentnosti in odgovornosti delovanja temeljnih političnih institucij ter tudi o sodelovanju oblasti s civilno družbo. Ko je govora o zaščiti pravic vseh državljanov in državljanov, še posebej pa ranljivih družbenih skupin. Veseli nas, da varuhinja v poročilu zaznava nekaj pozitivnih korakov v smislu sprejetih odločitev, ki težijo k višjim standardom zaščite človekovih pravic. Pozdravljamo večjo odgovornost medijev pri poročanju o občutljivih tematikah, še zlasti, če se dotikajo otrok in žrtev kaznivih dejanj. Pozdravljamo tudi spodbudne podatke o pozitivnih trendih, krajšanju ter optimizaciji sodnih postopkov. Treba je omeniti tudi pozitivne zakonodajne pobude, ki so bodisi že sprejete v tekočem mandatu Državnega zbora bodisi so v postopku obravnave ter težijo k večji zaščiti človekovih pravic posameznikov in določenih skupin. Naj izpostavimo le nekatere: na primer spremembe volilne zakonodaje, ki odpravljajo neustavnost Zakona o volitvah v Državni zbor glede dostopnosti volišč za invalide; spremembe Zakona o sodnih taksah, ki odpravljajo protiustavnost glede oprostitve plačila sodnih taks za socialno šibkejše; socialne spremembe Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki zasledujejo cilj uresničevanja ustavnega načela socialne države in izpolnitev zavez iz aktualnega Socialnega sporazuma.

Ker pa se zavedamo, da je pot do končnega cilja še dolga, naj izpostavimo samo nekaj področij, kjer je napredek ter razmislek o spremembah še posebej potreben. Še vedno nimamo neodvisnega zagovornika načela enakosti, niti polnopravne državne institucije za človekove pravice, ki bi delovala na podlagi univerzalno sprejetih pariških načel. Stanovanjska problematika še vedno ostaja pereča. Delavci vse prevečkrat ne morejo uveljavljati svojih pravic in so nemalokrat izpostavljeni situacijam, ko za svoje delo niso plačani, niti se jim ne zagotavlja socialna varnost ter so deležni različnih oblik trpinčenja. Zaskrbljujoč je tudi podatek, ki izhaja iz poročila Varuha, da se je povečalo število obravnavanih zadev v zvezi s posebej ranljivimi skupinami otrok, ki so v rejništvu ali v zavodskem varstvu, ter otrok s posebnimi potrebami. Vsi skupaj si moramo prizadevati za zagotovitev položaja, ki ga otrokom zagotavljajo Ustava ter mednarodni pravni akti s področja človekovih pravic. Želimo si in pričakujemo, da bomo o ustreznih

zakonskih spremembah čim prej odločali tudi v Državnem zboru.

Spoštovane in spoštovani! Ena od pomembnejših deklaracij na področju človekovih pravic – to je Dunajska deklaracija, sprejeta na svetovni konferenci o človekovih pravicah leta 1993 – jasno določa, da so človekove pravice in temeljne svoboščine prirojene pravice vseh ljudi. Njihovo varovanje in uveljavljanje je naloga vseh vlad. Naj k temu dodamo še naloge, pristojnosti in odgovornosti ostalih vej oblasti ter vlogo slehernega posameznika. V Poslanski skupini SMC smo poročilo varuhinje skupaj s predlogom priporočila podprli na matičnem delovnem telesu in mu bomo podpora izrekli tudi danes.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranka, v njenem imenu gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovana varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer! Vsakoletno poročilo Varuha človekovih pravic, tokrat za leto 2014, predstavlja pomemben in ključen dokument, ki prikazuje stanje na področju varovanja in spoštovanja človekovih pravic v Republiki Sloveniji. Spoštovana varuhinja, opravljate odgovorno nalogo. S svojim delovanjem posegате tudi na izjemno občutljiva področja, kjer so posamezniku vse prevečkrat kršene tudi najbolj osnovne človekove pravice, ki posegajo v njegovo integriteto in dostojanstvo; ob tem, da je 34. člen Ustave Republike Slovenije jasen – vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. Kot ugotavljate tudi sami v letnem, sedaj že Dvajsetem poročilu Varuha človekovih pravic, je prav vprašanje človekove integritete in dostojanstva večkrat na preizkušnji, saj so posamezniki velikokrat izpostavljeni neupravičenim in nedopustnim napadom na sicer z ustavo določeno pravico; ta pa ne bi smela biti nikoli vprašljiva. Ni odveč opomniti, da bi morali biti ne glede na okoliščine in ne glede na situacijo po Ustavi, ki je najvišji pravni akt, vsi enaki pred zakonom in da vsakomur zagotavlja enake človekove pravice in temeljne svoboščine – ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družben položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

Tisti, ki že leta bolj natančno spremljamo delo ali delovanje Varuha človekovih pravic, smo si zagotovo enotni v tem, da je izdelovanje nekakšne analize stanja na področju varovanja človekovih pravic zelo zahtevna in prav nič enostavna naloga; saj posega prav na vsa področja in na vse nivoje družbenega življenja. Od Varuha človekovih pravic osebno pričakujem in tudi v Slovenski demokratski stranki, da na kršitve človekovih pravic opozarja ne samo v skladu z Ustavo in zakoni, ampak da bo znal

tudi odgovorno pretehtati, kdaj bo neka odločitev ali poseg v določeno, zlasti občutljivo situacijo prinesla izboljšanje stanja in kdaj bo kljub morda dobri nameri zadevo morebiti tudi poslabšala. Varuh človekovih pravic mora biti pri svojem delu pošten, vesten in predvsem pravičen. Ne sme biti politično obremenjen ali pristranski. Ker je Varuh človekovih pravic nesporna moralna avtoriteta na področju varovanja človekovih pravic, pa je vzgled vsem nam, kako ravnati v tudi izjemno občutljivih situacijah. Ustava Republike Slovenije zato je v svojem 159. členu za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ustanovila Varuha človekovih pravic. Varuh je neformalna oblika varstva pravic posameznikov v razmerju do nosilcev oblasti. Varuh kot ustavna kategorija v slovenski ustavni ureditvi ni del mehanizma oblasti, ni del mehanizma oblasti, ampak je prej neke vrste protioblast, saj s svojim delovanjem omejuje njeno samovoljo pri poseganju v človekove pravice in temeljne svoboščine. Deluje na neformalen način in črpa svojo avtoriteto iz svojega ugleda in položaja v družbi, zato opozarja, kako pomembno institucionalno vlogo ima Varuh. Če naredimo kratko primerjavo, v številnih državah je Varuh ustanovljen samo z zakonom in ima v primerjavi z našim varuhom bistveno šibkejši položaj. Zato je delo Varuha pri nas, ko odloča o določenih stvareh, ki so vezane na kršitve človekovih pravic, še toliko bolj odgovorno in predvsem izredno pomembno delovanje.

Od vas, spoštovana varuhinja, v Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da boste povzdignili svoj glas oziroma samoiniciativno opozorili na to, da imate tudi v členu Zakona o varuhu pravic jasno zapisano ... na kršitev človekovih pravic tudi takrat, ko vam morda ne bo to najbolj ustrezalo; je pa odgovorno in nujno. Oportunist pri Varuhu človekovih pravic glede na njegov ustavni položaj nima mesta. Na področju ustavnih pravic Varuh tudi letos ugotavlja v svojem letnem poročilu, v podpoglavju Etika javne besede, izraziti sovražni govor v javnem diskurzu. Prejete pobude so se res zmanjšale s 183 zadev na 89. Zmanjšanje je izključno na račun manjšega pripada zadev. Sami to ugotavljate in treba je storiti vse, da se takšni govorici reče – ne. V primeru sovražnega govora pa naj se ga v skladu z zakonodajo ustrezno preganja. Vsi poznate 100. člen Kazenskega zakonika, ta je jasen. Tudi 63. člen Ustave Republike Slovenije je jasen. Vse to daje podlago za ustrezno sankcioniranje sovražnega govora v Republiki Sloveniji. Vendar pa je najprej treba vedeti, kaj sploh je sovražni govor. Imam občutek, da včasih v Republiki Sloveniji tega ne vemo. Tudi v Državnem zboru ne vemo, kaj je sovražni govor in zakaj je tako pomembno, da poznamo natančno definicijo sovražnega govora; zlasti ker pod definicijo sovražnega govora pač ne sodi vse, kar se nekemu zdi nesprejemljiva govorica. Na eni strani bi lahko rekli, da imamo sovražni govor, ki se ga da

sankcionirati; na drugi strani pa imamo kulturo govora določenega posameznika, ki pa še vedno sodi v jasno zagotovljene ustavne pravice. Sovražni govor je izražanje mnenj in idej, ki so po svoji naravi diskriminatorne, ksenofobične, rasistične, homofobične ter uperjene proti različnim manjšinam, skupinam in posameznikom. Temelji na prepričanju, da so nekateri ljudje manj vredni zaradi različnih osebnih okoliščin. Sovražni govor lahko enačimo s socialnim dejanjem, saj lahko grobo določijo družbeni položaj tistih, proti katerim je usmerjen. In tu mora zlasti Varuh človekovih pravic, ker ima to posebno moč in posebno avtoriteto, imeti enaka merila za vse. Lahko rečem, da marsikdaj temu ni bilo tako. Pa tu nimam v mislih sedanje varuhinje človekovih pravic ali samo nje; ampak vse prejšnje oziroma dosedanje varuhe človekovih pravic. Ugotavljamo namreč, da se v javnem prostoru razprave, ki so nesprejemljive, pogosto bolj ocenjujejo na podlagi tega, kdo je tisti, ki je nekaj izrekel, kot pa kakšna je bila dejanska vsebina izrečenega govora. Treba se je pogovarjati o vsebini in ne o tem, kdo je nekaj rekel ali izrekel.

Od Varuha človekovih pravic v Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da bo s svojim videnjem določene teme sodeloval tudi na sejah Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti. Moram povedati, da po večkratnem opozarjanju varuh sedaj sodeluje v razpravah na komisiji oziroma je prisoten. Vsaj to se je premaknilo, da danes na seje Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, ki se ukvarja s človekovimi pravicami, pridejo – če že ne pride varuh – vsaj namestniki varuha; kar sam in ostali člani komisije pozdravljamo in sem tega zelo vesel. Ne hodijo pa na te seje nekateri poslanci koalicije. Tu bi pričakoval od ljudi, ki so na svojih položajih zato, da verjamejo v človekove pravice. Saj ni treba, da se vsi z vsem strinjamo. Potrebna pa je razprava, polemika in dialog; tega je na tej komisiji premalo. Ampak to je vsekakor bolje, spoštovana varuhinja, kot pa recimo delovanje koalicijskih poslancev, ki sem jih omenil. Na žalost vse to, kar ugotavljamo, kar smo ugotavljali že pri prejšnjem poročilu in kar smo opozarjali v Slovenski demokratični stranki, se tudi v tem mandatu sej Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti sploh ne udeležujejo ali pa le pri določenih temah. In takšne zadeve so nesprejemljive. Kakšna je bila utemeljitev koalicijskih poslancev, zakaj jih na sejah največkrat ne bo? Rekli so, da to ne sodi v pristojnost Komisije za peticije, pa čeprav je osnovna naloga Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti prav to, da prisluhne državljanom in državljanom ter obravnava vse peticije in tudi vse kršitve človekovih pravic enako. Danes smo od svojih kolegov in kolegic največkrat slišali citiranje temelja Dunajske konvencije, sprejete leta 1993, da so te človekove pravice prirojene, da so naravne, da je to nekaj, kar je nastajalo v skladu

s civilizacijo. In ne razumem takšnega, lahko rečemo, zelo enostranskega obravnavanja; določene pravice – ja, določene pravice – ne. Ravno tu vidim manko resne zgodovine, resne demokracije v Sloveniji in na to v Slovenski demokratični stranki večkrat opozarjamo. 45. člen Ustave Republike Slovenije pravi, da ima vsak državljan pravico do vlaganja peticij in do drugih pobud splošnega pomena. Smisel te pravice pa je v tem, da lahko državljanke in državljani vlagajo peticije oziroma pobude brez strahu pred morebitnimi represivnimi ukrepi državnih organov; predvsem pa, da lahko državne organe opozarjajo na probleme, nastale v družbi. Vi pa, nekateri spoštovani kolegi in kolegi, to pravico, ki je tesno povezana tudi s pravico do svobode izražanja, odrekate. Bojim se, kot se je sedaj ponovno začelo v praksi – vsaj v nekaterih dejanjih pravosodja – ugotavljati, da se nekako vrača 133. člen Kazenskega zakonika nekdanje, prejšnje države. Tisti, ki so si upali izreči kaj kritičnega proti nekdanji oblasti, jim je lahko grozil zapor do 10 let. Zakaj to govorim? Govorim največkrat tudi zato, ker žrtvam prejšnje države, prejšnjega totalitarnega režima danes v neki renesančni podobi prihajajo na dan ljudje, ki so nekoč delovali v Službi državne varnosti, danes pa zasedajo mesta v pravosodju, tukaj v Državnem zboru, v izvršilni veji oblasti in tudi v novinarski stroki. To je nesprejemljivo. Naj spomnimo na primer v letu 2014 in tudi v letu 2015, v procesu v Mariboru, na kar opozarja Odbor 2015, ko je nekdanji pripadnik Službe državne varnosti kasneje deloval v Sovi in je danes sodnik na Okrožnem sodišču ter deluje proti nekdanjemu županu. Govorim o primeru Kangler. Ta človek, ta sodnik se iz tega primera ni izločil; množično, lahko rečem, se v tem primeru krši Bordojska deklaracija, ki govori o videzu nepristranskosti sodnikov in tožilcev. Na to opozarja Odbor 2015. Kolikor vem, tudi varuhinja ste se z njimi sestali ali se boste, zato verjamem, da bo tudi ta primer kot eklatanten primer kršenja človekovih, torej videza nepristranskosti, obsojen in tudi v sodnih postopkih, kot pri kolegu Kanglerju, da bo v naslednjem poročilu za naslednje leto omenjen.

Naj še povem bistvene poudarke varuhinje v Dvajsetem poročilu za leto 2014. Varuh poudarja, da so temeljna načela pravne države pogosto kršena. Zakoni se ne sprejemajo vedno na pregleden in demokratičen način, največkrat brez prepotrebne sodelovanja zainteresirane javnosti, rokohitrsko in nepremišljeno. Evropsko sodišče za človekove pravice v letu 2014 je kar v 29 primerih ugotovilo, da je Slovenija kršila najmanj eno človekovo pravico, največkrat pravico do učinkovitega pravnega sredstva – devetnajstkrat. Sledijo prepovedi mučenja, nečloveškega in ponižujočega ravnanja – trinajstkrat; pravica do odločanja v razumnem roku – sedemkrat, pravica do poštenega sojenja – petkrat ter pravica do svobode in varnosti – štirikrat. Varuh priporoča večjo koordinacijo

resornih ministrstev in služb pri iskanju rešitev za probleme, povezane z uveljavljanjem človekovih pravic in svoboščin; da državljani in državljanke ne bi dobivali suhoparnih birokratskih odgovorov, da niso pristojni in naj se za to obrnejo drugam.

Spoštovana varuhinja, tudi sam in tudi morebiti ostali poslanski kolegi ugotavljamo preko svojih poslanskih pisarn na eni strani šibke posameznike, ki so v nasprotju z državnimi organi največkrat v nezavidljivem položaju; ugotavljajo te suhoparne in birokratske odgovore. In če se kje, se tukaj pri teh ugotovitvah izredno strinjam; in po vsej verjetnosti tudi kolegi in kolegi. Varuh je omenjal, da je dokončal projekt Večer z Varuhom, imel je 13 zunanjih poslovanj, na katerih se je srečal z 206 pobudniki. V letu 2014 je Varuh prejel 3 tisoč 81 pobud, sprejel je 9 tisoč 982 telefonskih klicev, 17 tisoč 871 različnih elektronskih in drugih sporočil, na osebne pogovore je povabil 123 pobudnikov. Po teh številkah lahko ugotavljamo, da je stanje na sistemu in podsistemu te države resno, kot je že kolegica omenila. Nekateri sistemi in podsistemi te države ne delujejo ali pa delujejo slabše, kot smo si kadarkoli predstavljali. Zaradi vseh tistih, ki govorimo o resnih reformah na določenih področjih v tej državi, predvsem določenih sistemskih pomanjkljivostih, da se tudi tukaj v Državnem zboru in na Vladi začnemo ukvarjati z resnimi reformni predlogi. Varuh v splošnem delu razočarano ugotavlja, da od 154 priporočil, ki jih je podal v letu 2013, kar 93 v letu 2014 ni bilo uresničenih. Ravno preko tega, spoštovana varuhinja, ugotavljamo, da so reformni ukrepi nujno potrebni na različnih področjih. Če omenim dve področji iz tega poročila, ki se mi zdita izredno pomembni, gre do področja pravosodja, ki ga največkrat omenjamo. Na področju sodnih postopkov je varuh v letu 2013 obravnaval 577 zadev. Leto prej – 460, od tega je bilo 106 pobud povezanih s kazenskimi postopki. Recimo, v letu 2012 je bilo teh pobud 73; 324 s civilnimi postopki in razmerji. Leto prej 267, 29 s postopki pred delovnimi in socialnimi sodišči; 17, 113 postopkov o prekrških. Število pobud na področju sodnih postopkov se je v primerjavi z letom prej zvišalo, kar napotuje na vprašanje učinkovitosti sodstva. Predvsem se krši zaveza javnosti glede stanja v sodstvu, ki je bila podpisana junija 2013, vendar se stanje na tem področju ne izboljšuje. Varuh navaja, da se spodbudni podatki o pozitivnih trendih, skrajšanju ter optimizaciji sodnih postopkov ... V zvezi z obravnavo pobud na področju sodnih postopkov je mogoče zbrati probleme, ki se na eni strani nanašajo na dolgotrajnost nekaterih sodnih postopkov, na drugi strani pa na kakovost sojenja. V ospredju pobud so bile naslednje pravice: pravica do sodnega varstva, enakega varstva pravic, pravica do pravnega sredstva, pravna jamstva v kazenskem postopku. Varuh poudarja, da se je predsednik Sodnega sveta podrobno seznanil s prizadevanji

za izboljšanje stanja na področju sodstva; zlasti z dolgoročnimi ukrepi za dvig ugleda sodstva, h kateremu lahko sicer največ pripomore vsak sodnik sam. Posebej pozdravlja revidirana merila za kakovost dela sodnikov in prizadevanj Sodnega sveta za boljšo ureditev kadrovanja za izvolitev v sodniško funkcijo. Soglasno bi bilo treba sprejeti dolgoročno strategijo vodstva kot temeljnega orodja za njegovo uspešno delovanje. Varuh tudi ugotavlja, da sodni zaostanki ostajajo ena glavnih težav sodstva in da so na področju zagotavljanja sojenja v razumnem roku še vedno težave. Na to kažejo tudi podatki o izplačanih odškodninah na primer kršitve do sojenja v razumnem roku, pa tudi odločitve ESČP. Gre predvsem za zadeve, ki so se končale pred uveljavitvijo Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja in tudi za primere, ko je sodišče ugotovilo, da obstoječa domača pravna sredstva na tem področju ne zadoščajo.

V Slovenski demokratični stranki nas zelo veseli, da varuhinja na področju pravnih zadev tudi v letu 2006 v svojem zadnjem odstavku tega poročila omenja dokončno rešitev tudi / nerazumljivo/ poveljnih pobojev in dostojen pokop vseh žrtev pa tudi položaj odškodnin, tudi vsem tistim oškodovancem 2. svetovne vojne. Naj povem na tem področju, da se je zaradi kritičnega, zelo malomarnega odnosa in zelo pristranskega odnosa državnih institucij do tega vprašanja pred kratkim ustanovilo tudi Društvo Huda jama, ki združuje oškodovance in sorodnike teh pobitih po 2. svetovni vojni s področja treh držav. Mislim, da je sedaj v tem društvu že na tisoče posameznikov, ki se bodo skupaj, torej tudi z vašimi ugotovitvami, prizadevali za ureditev tega stanja, ki je nevzdržno, ki tudi ne spoštuje Dunajske konvencije; kjer marsikdaj, spoštovana varuhinja, kot sem nekajkrat omenil tudi na seji Komisije za peticije, pozabljamo, da obstaja samo ena človekova pravica, ki ne ugasne z njegovo pravno naravo. Samo ena človekova pravica ostaja po njegovi smrti in to je pietetna pravica posameznika – da je nekoč obstajal, da je bil pravna oseba, da je imel nekatere pravice v času svojega življenja. Pravica, ki ostaja po smrti, je tista pravica, pieteta, pravica njega, predvsem njegovih najbližjih, da ima grob, da se ga lahko ljudje spominjajo in lahko marsikdaj prižgejo tudi kakšno svečo na njegovem grobu. Ta pravica se v Sloveniji krši, tudi danes. Imamo več kot 600 evidentiranih poveljnih grobišč. Še danes se pa sprašujemo, tudi tukaj v Državnem zboru, ali smo imeli nekoč totalitarno oblast ali ne; kar je nesprejemljivo, kar je tudi Ustavno sodišče večkrat v svojih judikatih povedalo, kar je tudi Vrhovno sodišče povedalo. Zaradi takšnega diskurza, da mi še leta 2015 v tej instituciji ugotavljamo, ali je šlo za neko navidezno demokracijo ali ne, je tudi nesprejemljivo, da sploh takšen diskurz teče. In do tega imamo v Slovenski demokratični stranki, kot veste, vedno ničelno toleranco, do vseh treh

totalitarizmov – nacističnega, fašističnega in komunističnega sistema.

Naj na koncu poudarim, da smo izredno veseli, da so bila na seji Komisije za peticije poleg priporočil Varuha sprejeta tudi priporočila Slovenske demokratične stranke na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Naj omenim ta priporočila, predvsem to, da Državni zbor ugotavlja oziroma da Ministrstvo za zdravje priporoča, da se pripravi sistemske ukrepe, s katerimi bo zagotovljena večja učinkovitost vseh vrst nadzorov v zdravstvu. Predvsem pa to, da Državni zbor, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti priporoča, da v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju čim prej pripravita podzakonski akt glede vrste in stopenj telesnih okvar.

Spoštovani kolegice in kolegi, v tej državi imamo kar nekaj zadev, ki jih moramo razrešiti, da bodo imeli državljani in državljanke dostojno življenje, da bodo lahko preživeli, ker jim to pripada po ustavi. V Slovenski demokratični stranki bomo podprli Poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2014. Podprli bomo vsa priporočila, ki jih je Varuh zapisal, podprli bomo tudi omenjena priporočila, ki so bila podprta tudi že na odboru. Glede ostalih vsebinskih stvari pa bomo v nadaljevanju, kolikor časa še bo ostalo, v razpravi s poslanskimi kolegi Slovenske demokratične stranke tudi razpravljali. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecv Slovenije, v njenem imenu gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana varuhinja gospa Vlasta Nussdorfer, namestnika, kolegice in kolegi!

Pred nami je Letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014. In tudi letos je poročilo obsežno, temeljito, za kar si varuhinja gospa Vlasta Nussdorfer s sodelavci vsekakor zasluži priznanje. Vprašanje pa je, če si zaslužimo priznanje tudi vsi mi. Smo odločevalci – mi in vlada – zadeve v resnici obrnili na bolje? Žal ne v zadostni meri, saj poročilo v veliki meri opozarja na iste probleme kot lani in leta pred tem. Drži, da se je število priporočil nekoliko zmanjšalo, a s stanjem pač ne moremo biti zadovoljni. Kot že lansko leto se je izkazalo tudi v aktualnem poročilu, da je varstvo človekovih pravic še posebno v času gospodarske krize in okrevanja po njej zahtevna naloga, saj kriza ljudi vedno udari z zamikom; gospodarskega okrevanja pa državljanke in državljani še ne občutijo. Na krizo smo se kar nekoliko navadili, tudi država je kljub gospodarski rasti previdna in še vedno varčuje, kar je načeloma prav, a ne na račun najbolj

ranljivih. Naj samo omenim, s kakšnimi težavami smo izpogajali izredno uskladitev pokojnin, čeprav se le-te niso usklajevale že pet let in številni upokojnenci živijo pod pragom revščine. Varuhinja ugotavlja, da kar petina prebivalstva živi z visokim tveganjem socialne izključenosti, to je 400 tisoč ljudi vseh starostnih skupin. In tukaj smo padli na izpitu. Strukturne reforme, ki so ključne, da bomo lahko kos potrebnim ukrepom za zmanjševanje revščine, nekako ne ugledajo luči sveta. Poročilo Varuha je na nek način odraz naše družbe, ne najbolj prijazen, in vsi navedeni problemi so žal postali del našega vsakdana. Najbolj prizadeti ostajajo starejši, generacija mladih, brezposelni in otroci, ki delijo usodo svojih staršev in jim revščina prav tako ne prizanaša. In kljub priporočilom se v enem letu stanje ni bistveno spremenilo. Zaskrbljujoče je, da danes težko preživijo tudi tisti, ki imajo zaposlitev; upokojnenci, ki prejemajo pokojnine; in mladi, pri katerih je prekarno delo postalo pravilo in ne izjema. To mladim seveda ne omogoča prehoda v odraslo obdobje in tukaj bodo zagotovo potrebne tudi sistemske spremembe.

Obenem postajamo dolgoživa družba, pričakovana življenjska doba se podaljšuje, zato tudi v poslanski skupini delimo mnenje varuhinje, da moramo kot družba odgovorno in učinkovito odgovoriti na ta vprašanja. Iz tega sledi nujnost zdravstvene reforme, nujno potrebujemo demografski sklad ter ukrepe na področju medgeneracijskega sodelovanja. Zakon o dolgotrajni oskrbi smo potrebovali že včeraj, pa za enkrat pred nami nimamo niti osnutka. Naj se za hip ustavim še pri ugotovitvah na področju zdravstvenega varstva. Zanimivo je, da število pobud ostaja enako, spremenila pa se je vsebina. Čakalne vrste niso več v prvem planu, temveč je bil znaten porast prijav v zvezi z zdravljenjem in zamenjavo le-teh. Zelo problematični so tudi nadzori v zdravstvu. Vsi poznamo težave otroške srčne kirurgije, ki jo v svojem poročilu izpostavlja tudi varuhinja. Lahko bi se dotaknili še marsičesa, recimo nizkega zaupanja v pravni sistem, za katerega so si v veliki meri v sodstvu krivi sami; a menim, da je v poročilu problematika dovolj dobro obdelana. Ne moremo mimo poglavja o nasilju nad ženskami, otroki in starejšimi, ki je še vedno pereč problem, čeprav se o njem ne govori na glas. Za domačimi zidovi se dogaja marsikaj in zato moramo tem občutljivim temam začeti posvečati večjo pozornost.

Poslanska skupina Desus bo Letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014 soglasno podprla; ponovno z upanjem, da bo prihodnje poročilo krajše in bolj spodbudno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanke skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovana varuhinja, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

V Državnem zboru poslanke in poslanci dnevno sprejemamo odločitve, s katerimi pogosto premalo premišljeno sežemo v življenja prebivalcev in prebivalcev te države. Obravnava varuhovega poročila nas na posledice teh odločitev ali še pogosteje neodločitev opozori brez birokratskih ovinkarjenj in pravniške latovščine. Seznanjenost s stanjem, kakršno je – poročilo zato po večini ni zbir dobrega in lepega, ampak nastavlja ogledalo, v katerem bi se moral vsak prepoznati in sprejeti svoj obraz. A namesto da bi priznali odgovornost, raje prebežimo v zavetje iskanja opravičila v težavnih koalicijah ali nemočnih opozicijah. Ker rek o času, ki celi rane, velja tudi za politiko, se bomo jutri ob spopadih o velikih finančnih temah tako ali tako zopet bolje počutili. Rdečica na osramočenih obrazih pa bo tako kot spomin na neprijetno poročilo, kjer vsak izmed nas nosi vsaj del odgovornosti, iz dneva v dan bolj bledele.

Vsakoletno varuhovo priporočilo nas opominja, kaj vse bi morali storiti, da bi uspeli zagotoviti učinkovito reševanje ustavno zajamčenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zato posebej bodejo primeri, ki se vlečejo iz leta v leto in pričajo o agoniji posameznikov oziroma skupin. Kot ugotavlja Varuh, ostaja velika večina priporočil neuresničenih. Takšnih je v letu 2013 kar 93 od skupno 154. Zato jih tudi v obravnavanju ni malo, ki se začenjajo z Varuhom – Varuh znova spodbuja, Varuh znova priporoča ali varuh ponavljamo. Poročilo med drugim prinaša tudi novost, ki trka na vest odgovornih; to je zbir priporočil preteklega dokumenta, ki so pospremljeni s slikovito ponazoritvijo napredka. Ni malo področij, na katerih Varuh ne zaznava izboljšanj. To so področja stanovanjskih zadev, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, socialnih zadev in kar je najbolj zaskrbljujoče – področje varstva otrokovih pravic. Otroci so naše največje bogastvo, radi rečemo; a kaj porečemo, ko trpijo pred nasiljem, revščino, v neurejenih družinskih razmerjih, zaradi učnih težav oziroma se spopadajo s primanjkljaji. Nekaj ti moram povedati, je bilo nosilno geslo projekta Teden otroka. Pa jih pogosto ne slišimo, preglasijo jih namreč klici bruseljskega cityja ali pozivi domačih malikov izravnalnega proračuna. Naj še malo počakajo, slišimo; čakanje pa se podaljšuje, vse bolj v dobo mladostništva in odraslosti – in še ena generacija je izgubljena. Podobno je z njihovimi romskimi vrstniki. Pretežno živijo v neprimernih bivanjskih enotah, kar se odraža tudi v njihovem zdravstvenem stanju, spopadajo se s težavami na področju izobraževanja; ko zrastejo v dobo odraslosti, pa so težko zaposljivi. Bo vlada prevzela skrb za izboljšanje razmer v tistih

občinah, ki so nekooperativne, kot to predlaga Varuh?!

Svojo ost kritike Varuh uperi tudi v naš Državni zbor. Naj ne bo odveč samokritičnost ob ugotovitvi, da so pogosto kršena temeljna načela pravne države. Pri tem je pomenljivo, da Varuh v prvi vrsti opozarja na sprejemanje zakonodaje. Kot opaža, se ta vedno ne sprejema na pregleden in demokratičen način; pogosto pa brez sodelovanja zainteresirane javnosti, rokohitrsko in nepremišljeno. Socialni demokrati obžalujemo, da rokohitrsko in nepremišljeno odpravljani tudi nekateri zakonski predlogi, ki odpravljajo ugotovljene kršitve človekovih pravic. Naj spomnim le na prizadevanja, ki smo jih v naši poslanski skupini namenili reševanju problematike hišniških stanovanj. Žal ste, večina poslank in poslancev, zavrnili poskus reševanja stanovanjske problematike ene najšibkejših skupin ter tako brez tehtnega premisleka povozili priporočila varuhinje, ki na povzročeno krivico hišnikom opozarja v letu 2013 in 2014.

Varuh pa ne le opozarja, marveč tudi pohvali. Zato je prav, da temu zgledu sledimo tudi mi in poudarimo zgolj nekaj pozitivk, ki smo jih v Poslanski skupini Socialnih demokratov še lani umestili med velike črne pike. Tako lahko izrazimo zadovoljstvo ob napredku, ki se na področju varstva otrok in odraslih s posebnimi potrebami kaže v predlogu proračuna za prihodnji dve leti. Veseli nas, da je po dolgih letih vendarle nastopil čas za odpravo človeka ne vrednega bivanjskega stanja otrok v Stari gori ter da se končno pričinja investicija v center za osebe z motnjo v duševnem razvoju na Debelem rtiču. Pozdraviti velja tudi ratifikacijo Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boja proti njima. Tako imenovana Istanbulska konvencija je prvi in hkrati najboljše najbližji mednarodni pravni instrument, ki celovito določa obveznosti pogodbenic za preprečevanje nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini. Glede na odzivno poročilo vlade utemeljeno upamo, da bo takšnih opazk o napredku na prej izpostavljenih področjih še veliko več ter da bo pozitiven simbol, s katerim Varuh označuje napredek, postal stalnica na vseh področjih.

Spoštovane in spoštovani! Narava poročila narekuje, da se v Državnem zboru obravnava sočasno s proračunskimi dokumenti. Priložnosti, da bi se ugotovitve poročila v večji meri odražale v sprejetem proračunu, do sedaj nobena vlada ni izkoristila. Prednost pred izpolnitvijo Varuhovih priporočil je dana zahteva mednarodnih finančnih lož, ki imajo svoje podpornike tudi v slovenski politiki. Te z zahtevami po javnofinančni vzdržnosti narekujejo krčenje obsega javnih storitev ter posledično odrekajo zaveze spoštovanja človekovih pravic. Prav bi bilo, da obravnava poročila ne izzveni v ceneno dobrikanje instituciji, ki je med najuglednejšimi in zaupanja vrednimi v državi. Res je, da je poročilo

obsežno, da zajema večino anomalij, ki prepredajo vse sfere družbe; a enkrat izrek pohval instituciji je podcenjujoč do nje same in bo podcenjujoč do takrat, ko ne bo uresničen vsaj pretežni del priporočil. K njihovi uresnitvi pa lahko – in smo tudi dolžni – prispevamo vsi, ne glede na razmerje političnih sil. Kot je bilo zapisano v poslanici ob Tednu otroka, je pogovarjanje danes redka stvar, za katero ni potreben denar. Naša priložnost je, da ta današnji pogovor spremenimo tudi v dejanja.

Spoštovani in spoštovane! Varuhinja pogosto zastavlja vprašanje, ali smo še socialna in pravna država. Pri iskanju odgovora nanj se ne poslužuje političnih kalkulacij, niti ne ponuja posamičnih skrbno izbranih primerov. Enoznačnega odgovora nam ne daje, četudi si želi, kot si želijo tudi ljudje, da bi bil odgovor pritrdilen. V prihodnjih mesecih bomo poslanke in poslanci imeli priložnost, da tudi sami pritrdimo pričakovanjem o krepitvi socialne in pravne države. Pravica do kvalitetnih javnih storitev v zdravstvu, šolstvu, socialnem skrbstvu in stabilna pravna država morajo ostati naša skupna skrb. To so pričakovanja, ki so plod volje slovenskega naroda, nedvoumno zapisna v 2. členu Ustave Republike Slovenije. V Poslanski skupini Socialnih demokratov priporočila Varuha podpiramo in spoštujemo. Kar pa priporočilo oziroma poročilo razumemo kot enovito, vsebinsko zaokroženo in politično nepristransko celoto, smo do dodatnih priporočil, ki so bila podana na Komisiji za peticije, zadržani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava o poročilu in predloga priporočila. Besedo ima gospod Matjaž Nemec.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Spoštovani predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovana varuhinja z ekipo, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Razprava o človekovih pravicah, ki poteka danes v Državnem zboru, poteka v zelo občutljivem in senzibilnem obdobju. Poleg vsakdanjih dogodkov, ki se odvijajo doma in v tujini, smo priča izrednim dogodkom, ki se odvijajo v teh dneh. Imeli smo priložnost vse te dogodke videti z neko mere distance, ko so pa se dogodki začeli odvijati pred našimi vrati, smo postali in moramo biti za vsa vprašanja človekovih pravic bistveno senzibilnejši, kot smo bili do sedaj. Ampak ne zato, da moramo biti, to je naša narava človeka, morali bi biti vselej. Kot tudi ta razprava ne bi smela potekati samo enkrat ne leto ob prisotnosti varuhinje, ampak bi morali živeti na tak način; ne samo mi poslanci, ampak tudi ljudje. Ta razprava ni namenjena samo nam, kolegice in kolegi, ampak vsem. Tu gre za način življenja, kako živimo, kako vidimo, da se vprašamo, zakaj smo sploh tukaj, zakaj

smo sploh na Zemlji, kdo je prioriteta – ali je to narava, človek, žival, ali je to kapital, interes, ali je to posameznik, ali je to družba. Ravno to je razlog in to je ta moč varuhinje, da nam lahko vsaj enkrat na leto vsem potrka na vest in da se za trenutek ustavimo in dogovorimo o tistih stvareh, ki so res pomembne v življenju.

Izpostavil bi nekatera dejstva, ki so omenjena v tem poročilu. Varuhinja je dejala ob uvodni besedi, da je bilo v letu 2013 neuresničenih kar 93 od skupno 194 predlogov. To je nek zbir priporočil preteklega dokumenta, ki so pospremljeni s slikovno ponazoritvijo tudi nekega napredka. Ni malo področij, na katerih Varuh ne zaznava izboljšav. To je tisto, kar je treba izpostaviti in o tem se moramo nenehno pogovarjati. To so področja stanovanjskih zadev, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, socialnih zadev in kar je še posebej zaskrbljujoče – področje varstva človekovih pravic. Z vsem tem se soočajo naši državljani vsak dan; v teh dneh pa vidite, da ne samo le-ti. Bili so odgnani zaradi vojne, peš so se podali na pot in naš obraz je tisti, ki kaže o tem, kako ljudi sprejemati. Ampak tukaj ne govorim samo o pravicah beguncev, migrantov; govorim tudi o pravicah Slovencev, tistih, ki so na meji, ki jim je onemogočeno gibanje, ki jim je onemogočeno normalno življenje. O tem govorim. O izjemno senzibilnem obdobju. In ravno tukaj je naša odgovornost in naša strpnost, da na nek način naslavljamo javnost o umiritvi strasti. In to je tisto, glede katerega izkoriščam priložnost, o kateri lahko tudi danes govorimo in poudarjamo.

Varuhinja je opozorila, da so se na področju Republike Slovenije odvili relativno dobri procesi. Tisto, kar je bolj negativno, je predvsem to, da nas opozarja tudi na to, kako poslanci delujemo v odnosu do sprejemanja zakonodaje. Tukaj opozarjamo predvsem na hitre postopke, ki se sprejemajo, sicer vedno govorimo tudi o izjemnih razmerah in te so bile. Ampak od tukaj naprej mislim, če ne bo izrednih okoliščin, ki trkajo na naša vrata, da je le čas, da se tudi vlada oziroma Državni zbor umiri in postavi tok dogajanja, ki ga bomo lahko spremljali, ki bo bolj transparenten za spremljanje s strani naših državljanov. Na tem mestu, kot je tudi moja kolegica za govorniško mizo, moram vseeno izraziti neke vrste pohvale predvsem Vladi, da je le – in ker sam izhajam iz tega območja – začela reševati problematike, ki se dotikajo mojega območja, in sicer Primorske, kjer sem tako ali drugače vpet kot prebivalec teh okrajev. Govorim o Stari gori in Debelem rtiču. Naša prizadevanja v naši stranki so bila v preteklosti namenjena tudi reševanju hišniških stanovanj. Žal pa nismo dobili takšnega konsenza s strani kolegic in kolegov, da bi eno od najšibkejših skupin v naši državi lahko na nek način obvarovali. Neko zadovoljstvo lahko izrazimo tudi v napredku, ki se dotika področja varstva otrok in odraslih s posebnimi potrebami,

kot sem že rekel, na Stari gori in Debelem rtiču. Ne smemo pozabiti na kvaliteto javnih storitev, šolstva, socialne oskrbe, stabilne pravne države – to je tisti temelj, ki omogoča vseh skupinam naše države normalni razvoj.

Na tem mestu bi še dodal, da Socialni demokrati podpiramo poročilo in predvsem podpro priporočilo v tistem delu, kjer bomo s svojimi prizadevanji na nek način pospešili postopke. Varuhinji človekovih pravic bi se zahvalil na tem mestu, da nas nenehno opozarja tudi s temeljitejšim pregledom aktivnosti in neaktivnosti, ki jih je naša država in naša družba sprejela in nespregledala v preteklosti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik.

Pripravi naj se gospa Marija Bačič, za njo pa gospa Vesna Vervega.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC):

Spoštovana podpredsednica, predstavniki Varuha ter spoštovani član Vlade; kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo Poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2014; v njem Varuh omenja tudi pojav revščine. Sama sem se osredotočila prav na ta pojav, ker je bil v soboto svetovni dan boja proti revščini. Sprejela ga je Generalna skupščina Združenih narodov, da bi nas ozaveščala o tem pojavu, kajti vedno znova moramo razvijati občutljivost, da so med nami ljudje, ki so v gmotni in še kakšni drugi stiski. Vemo, da se je stopnja tveganja revščine ob pojavu recesije začela poglobljati in se je poglobljala vse do lanskega leta. Lani se je na srečo ustavila in predvidevam, da se bo to še nadaljevalo, da se bo morda začela celo zmanjševati, kar bi bilo res potrebno, saj pri nas živi pod pragom revščine 14,5 % ljudi ali 290 tisoč ljudi. Najbolj so ogroženi, največja skupina je med upokojenci, sledijo jim brezposelne osebe, mladoletne osebe in na žalost tudi nekateri zaposleni. Res je, da se je v lanskem letu nekoliko povečal razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo, vendar je stopnja revščine še vedno ostala na isti ravni. Poslanci moramo skrbeti, da se bo sprejemala takšna zakonodaja, ki bo omogočala takšne socialne in ekonomske politike, da bodo imele vpliv na ta pojav.

Menim, da smo v letošnjem letu poslanci že naredili nekaj korakov v to smer. Naj omenim to, da smo omogočili, da se je sprostila brezplačna prehrana v šolah, da smo omogočili, da so najbolj ranljive skupine ljudi zaprosile za odpis dolgov za najnujnejše življenjske potrebe in da je pred vrati zakonodaja, ki jo bomo poslanci SMC seveda podprli. Ta zakonodaja bo zvišala višino denarne socialne pomoči, več družin bo upravičenih do otroškega dodatka in tudi več šolajočih otrok bo upravičenih do štipendije. To je sigurno nek pomemben amortizer za pojav revščine. Druga plat medalje so ustrezne ekonomske politike, da bi se gospodarska rast

oхранjala, da bi se odpirala delovna mesta; saj sama menim, da je zaposlitev, ko si sposoben poskrbeti zase in svojo družino, najboljša preventiva in tudi najboljši občutek, kar se tiče samozavesti. Mi imamo takšno socialno politiko, da deluje ciljano. To pomeni, da je usmerjena tako, da je osredotočena na tiste, ki to pomoč zares potrebujemo. In mislim, da je prav tako, saj nikoli ne bomo imeli toliko proračunskih sredstev, da bi lahko bile določene pravice univerzalne; ali pa še lep čas ne bomo imeli toliko sredstev. Najbrž je ravno zaradi tega naš socialni sistem socialnih transferjev zelo zapleten in nekateri ljudje se v tem sistemu zelo težko znajdejo. Ta sistem ne pomeni samo ožjih socialnih pravic, ampak vpliva tudi na področje stanovanj, na področje zdravstvenega zavarovanja, na področje šolstva in še kaj. Zato mislim, da bi potrebovali – in to omenja tudi Varuh v svojem poročilu – neko točko, kjer bi državljani lahko dobili kakovostne in zanesljive informacije, kam se obrnejo in na kakšen način. In ob tem bi opozorila, da smo že imeli na centrih za socialno delo informatorje, ki so bili financirani iz evropskih sredstev. Zdaj so ti programi že končani in mislim, da bi bilo vredno znova razmisliti o uvedbi takšnih informatorjev, ki pa bi ozaveščali širše; ne samo za ožje socialne pravice, ampak na sploh za cel sistem, ki je, kot sem že rekla, pri nas precej zapleten. Ob tem bi poudarila še to, da menim, da pri nas tudi humanitarne organizacije zelo dobro delujejo in da so zelo dobro dopolnilo državnemu sistemu pomoči, ki deluje in odloča po upravnem postopku. Humanitarne organizacije pa lahko pomagajo takoj, tukaj in zdaj, brez odločanja in takoj, ko zaznajo stisko ljudi na terenu. Mislim, da jih mora država še naprej podpirati s sofinanciranjem in omogočati njihovo dobro delovanje. Ob tem bi pa še poudarila to, da sem vesela, da Slovenci izkazujemo, da imamo še občutek za sočloveka, da smo solidarni in da smo pripravljeni pomagati. To dokazujejo številne dobro organizirane dobrodelne akcije, na katere se Slovenci zelo dobro odzivamo. Vesela sem, da živim v takšni državi. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Bačič.
Pripravi naj se gospa Vesna Vervega, za njo gospod Jožef Horvat.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljena, gospa varuhinja s sodelavci, kolegice in kolegi!

Rada bi izrazila pohvalo varuhinji za tako dobro pripravljeno poročilo. Pohvalno je, kako varuhinja budno spremlja, opozarja in se trudi za čim bolj enakopravno in enakovredno življenje vseh državljanov. Pri tem poročilu sem bila bolj pozorna na pravice invalidov. Rada bi se dotaknila predvsem prevozov oseb z motnjami v duševnem razvoju, ki obiskujejo

posebne programe vzgoje in izobraževanja od 18. do 26. leta starosti ter jim ne pripada plačilo prevoza. Tu so v neenakopravnem položaju z osebami, ki obiskujejo varstveno-delovne centre. Pripomnila bi, da prav vsi enako dobijo dodatek za invalidnost. Eni so upravičeni do prevoza, drugi pa niso. Starši bi svoje mladostnike prav gotovo želeli vključiti v varstveno-delovne centre, vendar vsi vemo, da so prepolni, da so čakalne dobe. Zato jih morajo imeti v šolah, dokler se kapacitete varstveno-delovnih centrov ne sprostijo. Varuhinja pravilno ugotavlja, da so osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki obiskujejo posebni program šole s prilagojenim programom oziroma posebni program, v neenakopravnem položaju s tistimi, ki obiskujejo varstveno-delovne centre. Pomanjkljiva zakonodaja pomeni kršitev prve alineje drugega odstavka 6. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov ter 2. člena istega zakona.

Naslednje opozorilo se nanaša na diskriminacijo pri prevozu gibalno oviranih študentov. Vemo, da je po Zakonu o prevozih v cestnem prometu študentom omogočena subvencionirana vozovnica, ki pa je, žal, gibalno ovirani učenci ne morejo koristiti. Zato bo tu potrebnih še veliko opozoril, da se bo tudi to področje nekako uredilo. Še bi lahko govorila o tem, na kar opozarja varuhinja. Manjka zgodnja obravnava otrok z motnjami v duševnem razvoju, otrok z avtističnimi motnjami, otrok z Downovim sindromom, kar bi pravzaprav moralo biti dostopno po vsej državi. Naslednja težava, na katero varuhinja opozarja, je dostopnost uradnih dokumentov vsem invalidom ali osebami, ki imajo težave z branjem – to so starejši, tujci, osebe z motnjami v duševnem razvoju, naglušni, slabovidni in tako naprej –, v njim dostopni pisavi, lahko berljivi tehniki, se pravi z ustreznimi povečavo črk. Tudi te osebe si želijo odločbe, zdravniške izvide ali kakršnekoli dokumente prebrati sami.

Pravice invalidov, starejših, ranljivih in nemočnih ljudi so in morajo ostati naša skupna skrb. Zato se vsi skupaj potrudimo, da bo diskriminacije čim manj ali je sploh ne bo; in bo v poročilu za leto 2015 lahko pri vseh točkah le zvezdica. Poročilo bomo vsekakor podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vesna Vervega; za njo gospod Jožef Horvat, nato mag. Tanja Cink.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana varuhinja, kolegice in kolegi!

Slovenija in državljani Slovenije se v teh dneh nahajajo verjetno pred največjim izzivom doslej. Razmere, v kakršnih smo se znašli, zahtevajo od nas predvsem strpnost in razumevanje. Še dalje si bomo prizadevali na vseh ravneh, da bomo v prvi vrsti zavarovali

naše državljane in ponudili human odnos tem ljudem, ki so se na tej poti znašli v iskanju nekega boljšega življenja.

Zdaj pa o letnem poročilu. Tudi letos sem se bolj podrobno osredotočila na tisto poglavje v letnem poročilu, ki se nanaša na otrokove pravice. V primerjavi z lanskim poročilom z zadovoljstvom ugotavljam, da nekaterih takrat izpostavljenih problematik v letošnjem poročilu ni. Na primer, ni posebej izpostavljenega izvajanja izobraževanja srednješolcev v bolnišnični šoli. Prav tako nisem zasledila problematiziranja kakovosti izobraževanja na domu, kjer ste lani celo priporočali Ministrstvo za izobraževanje, da preuči tematiko in morebiti dopolni Zakon o osnovni šoli. Seveda pa so v letošnjem poročilu nekateri podatki bolj zaskrbljujoči od lanskih, ne glede na to, da je bilo letos število obravnavnih zadev s področja otrokovih pravic manj. Skrbi podatek, da je med rešenimi zadevami kar 44,5 % utemeljenih, kar kaže na izjemno pomembnost tega področja na eni strani, na drugi strani pa tudi izpostavljam mnogokatera vprašanja v zvezi z ustrezno zaščito otrokovih pravic.

Tudi jaz pozdravljam premike na področju objav otrok v medijih. Izdane so bile smernice, ki ste jih pripravili v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in Ministrstvom za notranje zadeve za poročanje o otrocih v medijih, predvsem, kar se tiče varstva njihove osebnosti, kar naj bi bilo novinarjem in urednikom v pomoč. Pri obravnavi in šolanju otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami je ugotovljeno pomanjkanje strokovnih avtoritet na vseh področjih specialne in rehabilitacijske pedagogike in to, da so strokovni delavci prepuščeni samim sebi. Problem je namreč še, ker ni pravil, kako ravnati s temi otroki v izjemnih razmerah. V zvezi s tem tudi priporočate Ministrstvu za izobraževanje, da pripravi protokol ravnanja v teh zavodih, v katerih so vključeni ti otroci. Tudi sama se strinjam s tem priporočilom in si bom prizadevala v tej smeri.

V zvezi s projektom Zagovorništvo glas otrok, kot je navedeno v poročilu, še vedno čakamo na uresničitev sklepov Državnega zbora o pripravi posebnega zakona, ki bo zagovorništvo otrok institucionaliziral v samostojni in neodvisni pravni osebi. Trenutno ta projekt zelo uspešno izvajate pod svojim okriljem in vse pohvale za to. Glede na to, da je tudi letos pobud za postavitve zagovornika kar 63, menim, da je to treba urediti v najkrajšem času.

Rada bi se še dotaknila Konference o participaciji otrok in mladostnikov, ki je potekala novembra 2014 v Državnem zboru. V tem letnem poročilu priporočate Vladi, da obravnava priporočila konference, torej sprejme potrebne ukrepe za uresničitev tistih priporočil, ki bi jih lahko upoštevala. Med temi priporočili oziroma kot mladi navajajo zahtevami, smo nekatere obravnavali v Državnem zboru; recimo, uvedbo učnega predmeta, ki bo omogočal pridobivanje

znanj in spretnosti za aktivnost državljanstvo in demokracijo, potem obravnavali smo tudi problematiko nasilja v šoli. Torej te zadeve so še vedno aktualne, pravica do participacije otrok in mladostnikov, bi rekla, pa še bolj.

Naj zaključim svojo razpravo z željo, da bi naslednje poročilo bilo še krajše, mislim predvsem glede na število pobud, in da bi čim več priporočil, ki ste jih dali v tem poročilu, bilo uresničenih do naslednjega leta. Hvala.

PRESEDNIK MAG. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

Pripravita naj se mag. Tanja Cink in gospa Marinka Levičar.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora.

Razprava o poročilu o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije zahteva gotovo največjo mogočo mero senzibilnosti. Morda bi bilo boljše, da bi to poročilo, sedaj po številki 20, imelo naslov Poročilo o stanju varovanja človekovih pravic v Republiki Sloveniji za preteklo leto, ker v bistvu je to. To poročilo o tem govori. Mene ne zanima, kako sam organ deluje, na kakšen način, kakšna je tehnologija dela, kakšne so metode dela. Mene zanima stanje. To poročilo je dejansko dobro poročilo o stanju varovanja človekovih pravic v Republiki Sloveniji.

Dejstvo je po našem razumevanju, po mojem osebnem razumevanju, da je dostojanstvo človeškega bitja temelj človekovih pravic. To je fundament človekovih pravic. Ko si postavljamo vprašanje, kakšen odnos imamo do dostojanstva človeškega bitja, potem dobimo seveda tudi odgovor, kako so pri nas v naši državi spoštovane, varovane človekove pravice. Zadeva ni statična. Imamo izjemen napredek v razvoju znanosti, medicini in tako naprej, zato se dejansko tudi pogled na varovanje človekovih pravic, na varovanje dostojanstva človeškega bitja skozi obdobje, seveda, spreminja.

Večkrat pravim, da ljudje nismo enaki. Nismo enaki, nismo enakopravni. Nismo enakopravni. Smo pa enakovredni. V tem kontekstu bi nekako morali tudi razumeti ta največji izziv, ki je ne nazadnje pred Evropo, ta begunski val, ki se ga je dotaknila tudi kolegica Vesna. Ljudje smo enakovredni!

Nadaljujem z vsebino, ki se je morda še danes nismo dotaknili, morda se bomo, to je področje paliativne oskrbe; institucija Hiša hospic. O tej akutni problematiki smo govorili na posebni seji pristojnega odbora. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je takrat zagotovila, da je problem rešen. Na tem mestu pozdravljam predstavnike Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ker gotovo nas spremljajo preko televizije. Ampak problem ni rešen. Mi smo enostavno ta del paliativne oskrbe, ki je v tudi naših državnih dokumentih dovolj dobro,

dovolj odločno napisan, ampak dokler je to samo v nekih deklaracijskih dokumentih, dokler je to v nekih resolucijah, potem enostavno ne pride v realno življenje, ne pride do realizacije in se zdi, da je v Sloveniji od resolucije do realizacije nekaj svetlobnih let, če malo pretiram.

Vesel sem, da smo Slovenci čuden narod, kot sem že omenjal včeraj, kjer je besedica "čuden" superlativ. Imamo veliko človekoljubnih organizacij, ki pa se s strani države ne obravnavajo enakovredno, pa bi se morale. Poglejmo, recimo, samo Rdeči križ - imamo Zakon o Rdečem križu - in pogledjmo Karitas! Ja, različno sta obravnavana! Dobro bi bilo, da bi ju s strani države obravnavali enako. Mi se radi pohvalimo, da imamo veliko prostovoljnih gasilskih društev, prostovoljnih gasilcev. Zelo sem vesel, da se mladi odločajo za prostovoljno gasilstvo. Poznam primere v svoji vasi - 160 gospodinjstev in kar dve mladinski ekipi gasilski gresta na državno tekmovanje! Danes je pri nekaterih mladih biti gasilec, gasilka skorajda statusni simbol. To me veseli, ampak mi, država, zakonodajna veja oblasti, vlada - ali smo uredili status prostovoljnega gasilca? Nismo! Nobena vlada, ne bom sedaj kritiziral samo te vlade, nobena vlada nima te korajže, ki bi ta status uredila. Ampak vse najboljše o gasilcih, ko resnično gredo v akcijo takrat, ko je potrebno, ker to znajo delati, ker se permanentno usposablajo in ker so to človekoljubni ljudje, ker vedo, kaj pomeni dostojanstvo človeka oziroma človeškega bitja.

Še ene zadeve se bom dotaknil, ki morda ne spada v današnjo razpravo. To so razne reklame, ki jih mi, potrošniki, doživljamo, jih tudi absorbiramo, če hočete, in so zlagane, so lažnive, so nam ljudem škodljive, razen če smo dovolj izobraženi, dovolj previdni, da jih enostavno ignoriramo. Toliko neumnih teorij o zdravem življenju kot danes jih še ni bilo nikoli. Teorije o zdravem načinu življenja nam ponujajo marsikaj. Pač, potrošniki velikokrat neuki nasedemo, kupimo in se delamo, da zdravo živimo. To je mogoče samo en segment, ki ga lahko razumem kot na nek način kršitev človekovih pravic, ki temeljijo na spoštovanju človekovega dostojanstva. Kakšno je to spoštovanje človekovega dostojanstva, če me nekdo, oprostite izrazu, futra z nekimi teorijami in proizvodi, ki naj bi pomenili zdrav način življenja?

Kot sem napovedal že v predstavitvi stališča poslanske skupine, mi to poročilo pozdravljamo, se zahvaljujemo vam, spoštovana gospa varuhinja, in vsem vašim sodelavcem. Na nek način moramo mi tukaj, kolegice in kolegi, dati obljubo, zavezo, da bomo ta priporočila tudi spoštovali. To je zelo dober politični program vsake od političnih strank. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Tanja Cink.

Pripravita naj se gospa Marinka Levičar in gospod Škoberne.

MAG. TANJA CINK (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana varuhinja z ekipo, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Danes razpravljamo o izjemno pomembnem dokumentu, to je Letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2014. Po mojem mnenju gre za poročilo, ki bi si ga moral prebrati vsak državljan, še posebej pa vsak politik, ker zavedati se moramo, da je varovanje in uveljavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v bistvu prva naloga vlad.

17. oktobra je mednarodni dan boja proti revščini. V Sloveniji živi pod pragom revščine 14,5 % ljudi, kar ni malo, in treba je to vzeti z vso resnostjo in zaskrbljenostjo. Podatek, ki pa kljub vsemu pri tem razveseljuje, je, da je bila stopnja tveganja revščine v letu 2014 enaka kot v letu po prej. Še eden zelo pomemben podatek je ta, da imamo pri nas učinkovit sistem socialnih transferjev, s katerimi se po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije stopnja tveganja revščine skoraj razpolovi, sicer bi ta znašala celih 25 %. Poročilo navaja, da je na področju socialne varnosti največji problem čedalje večja revščina tistih, ki nimajo nikakršnih rednih dohodkov, razen socialne pomoči. Veseli me, da si ta vlada prizadeva narediti vse potrebno za socialno najšibkejšo posameznike in družine. Če samo spomnim, je bilo v preteklem letu tega sklica kar nekaj ukrepov za socialno najšibkejšo, in sicer odpis dolgov, pomoč ob deložacijah in uvedba predplačniške kartice, ki je namenjena nakazovanju in koriščenju sredstev iz socialnih transferjev. Zelo pomembna pa je tu še novela Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki ne dovoljuje izvršbe na stvareh, ki so nujne za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb dolžnika.

Če pogledamo na stanje na trgu dela, ugotovimo, da je bilo septembra letos skoraj 7 % manj registriranih brezposelnih oseb kot septembra lani. Glede na gospodarsko rast se z novim letom predvideva tudi delna odprava varčevalnih ukrepov in s tem zvišanje nekaterih socialnih transferjev, med drugim tudi denarne socialne pomoči. To so zagotovo podatki, ki bi morali imeti vpliv na izboljšanje socialnih razmer tistih, ki živijo pod pragom revščine, vemo pa, da gospodarska rast najpočasneje vpliva prav na najšibkejši del družbe.

V kontekstu revščine velja posebej omeniti otroke kot eno najbolj ranljivih skupin. Namreč, zavedati se moramo, da ima lahko revščina zelo daljnosežne posledice na življenje otrok, seveda negativne. Predvsem ko gre v družinah za že zakoreninjeno revščino, se ta vzorec začne prenašati iz generacije v generacijo in v tem primeru lahko že govorimo o kulturi revščine. Tako je zagotovo revščina zelo velik izziv današnjega časa ne samo za državo, ampak za družbo sploh. Zato je prav, da država

pristopi k reševanju problema celostno, z ustvarjanjem pogojev za dostojno življenje, torej z večanjem zaposlitvenih možnosti, še posebej ranljivih skupin prebivalstva, ker le tako lahko zagotovimo samostojnost oziroma finančno varnost.

Naj dodatno omenim še položaj žensk. Namreč, po podatkih Statističnega urada je zlasti pri ženskah stopnja tveganja revščine višja kot pri moških, še posebej pri starejših od 60 let, starejših od 60 let, ki živijo same, in pri ženskah, ki živijo v enostarševskih družinah. Tik pred tem smo namreč, da sprejmemo še en zelo pomemben dokument, to je resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških za obdobje od 2015 do 2020, v katerem je en od ciljev namenjen tudi odpravljanju neenakosti med spoloma tudi glede izpostavljenosti revščini.

Ko sem prebirala vaše poročilo, sem bila v veliki dilemi, kaj bi posebej izpostavila, ker so prav vsa področja, ki jih zajamete, zelo pomembna za življenje ljudi in predvsem nam mora biti ta vsebina v poduk, kaj je še treba narediti oziroma spremeniti, da do kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin ne bi prihajalo.

Kot je bilo že povedano, v Poslanski skupini SMC ocenjujemo, da varuhinja opravlja svoje delo kvalitetno in povsem v skladu s svojim poslanstvom in ga zato podpiramo. Predvsem pa bi rada še enkrat pozdravila to, kar sem že na Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, in sicer to, da gospa varuhinja opravite veliko svojega dela na terenu, tam, kjer se odvija življenje ljudi, ker se mi to zdi izjemnega pomena. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marinka Levičar.

Pripravita naj se gospod Jan Škoberne in mag. Lilijana Kozlovič.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana varuhinja s sodelavci, spoštovani predstavnik ministrstva, spoštovani kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Najprej bi rada pohvalila delo varuhinje in njenih sodelavcev. Njihovo delo je razvidno iz letnega poročila, ki so nam ga pripravili, in mislim, da so res opravili pomembno delo za naše državljane in državljanke. Želela bi si le to, da bi bilo več tega dela, ki so ga opravili, deležno rezultatov. Vesela sem sicer, da je nekaj manj priporočil, kot jih je bilo lansko leto, in da je tudi dotok nekoliko manjši, ampak vseeno varuhinjo in sodelavce čaka v prihodnosti še veliko dela. Zlasti zato, ker ugotavljamo, da se njihova priporočila ne uresničujejo tako, kot bi se morala.

Takoj na začetku bi rada poudarila tudi obliko tega poročila. Nekateri ste rekli, da je težko razumljivo in da je dolgo. Res je dolgo, vendar moram pohvaliti s tehničnega vidika, pripravljeno je tako, da ga lahko zelo hitro

preletiš in najdeš samo tiste stvari, ki so ti bistvene. S tehničnega vidika je res enkratno, tako pohvala varuhinji in še naprej tako na področju, kako se ta poročila pripravijo, da niso samo neko dolgo odbijajoče branje. V tem primeru je res zanimivo brati tudi vse ob robu, kar je poudarjeno. No, zdaj pa še na kratko o vsebini priporočil.

Najbolj sem žalostna, da ta priporočila niso bila dovolj upoštevana na nivoju vlade kot izvršne oblasti, da mi, poslanci, nismo sprejeli, ker nam vlada tudi ni predlagala, ustrezne zakonodaje, da sodstvo ni tako delalo, kot priporoča varuhinja, da občinski organi in drugi subjekti na občinskih ravneh niso upoštevali dovolj teh priporočil. Od Vlade bi pričakovala več pojasnil, zakaj ministrstva niso uresničila določenih priporočil, ki jih je dala varuhinja. Tako bi kar konkretno vprašala predstavnika Vlade, da nam odgovori sedaj ali pa kdaj kasneje tudi bolj pojasni to odzivno poročilo Vlade, ker je poudaril, da je Vlada pripravila odzivno poročilo, pa bi se vseeno rada z njim bolje seznanila, če bo mogoče, lahko tudi v pisni obliki kdaj kasneje.

Rada bi opozorila predvsem na Ministrstvo za notranje zadeve, zakaj niso uredili urgentne situacije, kot poudarja varuhinja, na področju urejanja stalnega prebivališča. Sami veste, predstavniki Vlade in Ministrstva za notranje zadeve, kako pomembno je, da imajo ljudje urejeno stalno prebivališče, ker zaradi tega ne dobijo nobenih socialnih pravic in drugih pravic s tega področja.

Veseli me, da se pripravlja strategija nacionalne politike na stanovanjskem področju. Mislim, da je sedaj v pripravi, kot smo slišali, in to pozdravljam.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Naj najprej pohvalim, da so upoštevali priporočila varuhinje iz lanskega leta, da se uredijo pokojnine oziroma dvojni status med prejemniki pokojnin in espeji in drugih pridobitnih dejavnosti, ki jo imajo upokojenci, da se to sedaj uresničuje in je že v usklajevanju ta zakon, ki bo to urejal. Ne zdi se mi pa prav, da se toliko časa ne uredi področja invalidskega zavarovanja, področje poklicnih bolezni, ko vemo, predvsem predstavniki ministrstva, da je ta problem žgoč in traja že zelo dolgo časa. Poleg tega je varuhinja priporočila Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da do konca leta 2014 pripravi analizo učinkov izvajanja ZPIZ-2. No, zdaj smo konec leta 2015, kmalu bomo, pa nimamo še nič s tega področja. Obetajo nam belo knjigo s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ampak vseeno mislim, da bi bila tudi analiza učinkov ZPIZ-2 pomembna, da bi vedeli, kateri ukrepi so prijeli, kateri niso in kaj je treba izboljšati, da bomo razbremenili državni proračun na tem področju, in da hkrati pravice ne bodo kršene, da se pokojnine ne bodo še naprej zniževale, kot je sedanji trend, kot to prinaša ZPIZ-2, zaradi česar se povečuje tudi revščina med starejšimi ljudmi, na kar sta že

opozorili, posebno na ta problem, kolegici iz SMC.

Potem, ker se na Ministrstvo za delo nanaša tudi delno delovanje Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, varuhinja opozarja, da se predolgo čaka na rešitve iz te odločbe, ki priznavajo pravice iz tega zavarovanja. Poročilo o delu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je pred nedavnim obravnaval matični odbor, to je Odbor za delo, družino in socialne zadeve, ga podprl, ne vem pa, če so bili kaj kritični do tega predolgega reševanja zadev. Vem, da je to nekako opravičeno, da ima ZPIZ opravičilo, da tako dolgo dela, zaradi tega, ker ima prevelik dotok zahtevkov in ker je delavec premalo, ki delajo na tem področju. Zato bi se morala tudi druga ministrstva malo zamisliti, da bi okrepili delo na takih področjih, ki so vitalnega pomena za naše državljanke in državljane, da bi zmanjšali administrativno delo in pospešili res delo na tistih področjih, ki je, kot sem rekla, vitalno za uresničevanje pravic občanov in občank na vseh področjih, seveda tudi pokojninskem področju. Pri tem ne mislim kritizirati pokojninskega zavoda, ker vem, da res vlaga vse napore, da bi bili postopki čim krajši, ampak ker so pač ovire v kadrih, je stanje tako, kot je.

Ministrstvo za zdravje – varuh ugotavlja, da se je stanje še poslabšalo, da ni niti enega zakona ali področja, ki bi bilo bolje urejeno, kot je bilo, ki bi kazalo, da se karkoli izboljšuje. Zato tudi poziv z moje strani Ministrstvu za zdravje, da vendar nekaj stori, da bodo naši državljani in državljanke občutili izboljšanje na tem področju. Meni je to pomembno, kaj državljani in državljanke čutijo, ne samo, da se neki zakoni pripravljajo, ki ne bodo imeli direktnega vpliva na izboljšanje dostopa do zdravstvenih storitev, do kvalitete teh storitev in sploh do vsega, kar vpliva na boljše počutje, psihično in seveda tudi telesno, naših državljanov.

Naj ob koncu izrazim vendarle nezadovoljstvo nad tem, da je s strani SDS tako malo poslancev tukaj. Trenutno vidim samo eno, prej sta bila pa dva ali tri, pa vendar, SDS je že dostikrat opozarjala, sklicevala izredne seje oziroma predlagala izredne seje, da razpravljamo o tem, kako je Slovenija nizko uvrščena na mednarodnih lestvicah na področju človekovih pravic; danes, ko bi pa o tem lahko kaj več konstruktivno povedali, pa vidim, da jih ni. Toliko za zaključek.

Še enkrat hvala varuhinji za tako lepo pripravljeno poročilo in za njihov trud, ki ga vlagajo za to, da bi bilo stanje na tem področju boljše. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jan Škoberne. Pripravita naj se mag. Lilijana Kozlovič in Luka Mesec.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana varuhinja, kolegice in kolegi!

Najprej seveda ugotovitev kot pri vseh ostalih, da gre za izjemno korektno poročilo, ki bi po svoji vsebini lahko verjetno šlo še bolj v globino, ki bi lahko v kakšnem delu naslovilo še kakšno vprašanje več, vendar je že obseg, ki je predstavljen, izjemen; izjemen zalogaj tako za nas, ki moramo v odgovor na to poročilo razmišljati o zakonodajnih rešitvah, kot tudi za vlado, ki jo tovrstno poročilo zavezuje k hitremu ukrepanju in predvsem k temu, da se stvari, ki so zapisane v tem poročilu, ne bi prepogosto znašle tudi v naslednjem. Ravno to je v resnici največja težava kulture političnega odločanja in delovanja v Sloveniji, da v tem poročilu prepogosto lahko preberemo stavek, "kot tudi se že zapisali v prejšnjem pa predprejšnjem in še kakšnem drugem letu". Tukaj odgovornost nosimo na obeh straneh, tako v koalicijskih, v vladnih vrstah kot seveda tudi na opozicijski strani.

Recimo, v točki družinskih razmerij Varuh oziroma poročilo Varuha ugotavlja, da se podobno kot lani izjemno čuti pomanjkanje rešitev, ki jih je prinašal na referendumu zavrnjeni družinski zakonik. Da so bile tam predstavljene rešitve, ki bi lahko pripomogle k drugačnemu urejanju družinskih razmerij, k večji zaščiti otroka. Pa je pač bil referendum sklican in ker je bil sklican, je lahko bil zakon tudi zavrnjen. Tu se kaže vprašanje politične kulture in zmožnost dolgoročne presoje odločitev, ki jih sprejemamo.

Na drugi strani smo več let zapored ugotavljali skozi poročilo Varuha, da imamo skupino hišnikov, upravičencev do hišniških stanovanj, ki so jim že več časa oziroma dolga leta kršene pravice, pa smo tudi, ko je bila možnost, da to popravimo, ugotovili, da v zboru volje za to, da se kaj takega zgodi, ni bilo. V osnovni bolj kot sama vsebina poročila, o kateri danes razpravljamo, je lahko tematika današnje razprave naš odnos do ugotovitev in sposobnosti, da preprečimo, da bi se ugotovljeno ponovilo v poročilu za naslednje leto.

Ko je priložnost za tako razpravo, je vendar treba opozoriti tudi na kritične točke, kjer ocenjujemo, da je malo pozornosti na določenih tematikah. Gotovo je eden največjih izzivov nasilje v družini, ki mu moramo posvetiti več pozornosti, da je tukaj pri nas še vedno v veljavi logika, da ko se nasilje v družini zgodi, odide žrtev, ne nasilnik, da na drugi strani je pomanjkanje programov in aktivnosti za rehabilitacijo tudi nasilnika, ker je njegov oziroma njen povratak v skupnost ravno tako nevaren in je ukrepanje na tem področju ravno tako nevarno kot neukrepanje v primeru nasilja samega.

Na drugi strani ob mnogih poročilih nevladnih organizacij, denimo s področja trgovine z ljudmi, govorimo in poslušamo o zgodbah, ki so tako

pretresljive, da se nam zdi, da je nemogoče, da se ne ukrepa. In vendar se nam še vedno dogajajo dokumentirane znane zgodbe o prisilnih porokah, o družinskem trgovanju z otroki, o izjemno nehumanem ravnanju znotraj družine oziroma znotraj neke skupnosti, ki si človeka lasti kot pravico in objekt trgovanja. Na te ključne stvari je treba opozoriti. Hudič je vedno v podrobnostih in ta hudič je v tej podrobnosti, do vprašanje, kdaj bo ta seja danes pozabljena do naslednjega poročila. Ker eno je, da se tukaj pogovarjamo danes, drugo pa je, da se nam pogosto zgodi, da tudi stvari, o katerih se tukaj danes strinjamo na vseh točkah – denimo o tem, da ne sme biti več poseganja v socialne standardne pravice, da je to del ogrožanja temeljnih pravic, da je treba urediti družinska razmerja, ki jih je urejal – ne nujno dovolj dobro – zakon, ki je na referendumu padel, sedaj pa že pred leti in pred več sklici tega državnega zbora, lahko še vedno v teh poročilih... Srčno upam, da se tam ne bodo znašla tudi v naslednjem letu.

Zgolj kot želja morda bi ravno, zaradi nujne potrebe po spremembi tega dojemanja politične kulture in daljnosežnosti naše odgovornosti lahko to poročilo obravnavali večkrat v letu tudi z vprašanjem, ali mi sami dosegamo standarde, ki si jih tukaj enkrat letno na razpravo postavljamo.

Uspešno delo in čim manj primerov v bodoče. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič. Pripravita naj se Luka Mesec in gospod Möderndorfer.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovana varuhinja, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Naj uvodoma izrečem globoko spoštovanje tako varuhinji kot tudi instituciji in celotnemu sistemu varovanja človekovih pravic, ki smo ga vzpostavili na področju oziroma na območju Evropske unije, kajti mislim, da nam prav ta sistem, ki smo ga vzpostavili, omogoča, da živimo svobodno in človeka dostojno življenje. Da je temu tako, priča tudi dejstvo, da veliko ljudi želi priti na to območje. Vidimo, kakšna je situacija. Želijo si, da bi lahko tudi oni živeli, tako kot živimo mi. Tako kot je bilo že danes rečeno, prav je, da jim ravno tako nudimo človekove pravice, da jim nudimo humanitarnost in morda v teh trenutkih nestrpnosti, ki se včasih pojavlja, si morda želimo, varuhinja, da tudi vi z vašo avtoriteto sporočite tistim, ki so nekako nestrpni, da človekove pravice pripadajo vsem, kot ste rekli, tako našim prebivalcem kot tudi tistim, ki tu na to naše območje pridejo.

Ko pogledam samo poročilo, ugotavljam, da je nekoliko manjše število pritožb oziroma vaših priporočil v letošnjem letu. Vi se seveda sprašujete, ker je kar veliko ostalo nerealiziranih, če smo to sprejeli s figo v žepu in potrdili v lanskem letu. Naj vam zagotovim, da

nikakor ne. Da se zavedamo svoje odgovornosti in čuta, kaj vse je treba storiti, da pa se včasih tudi objektivna dejstva, ki onemogočajo, da bi se stvari tako hitro uredile. Namreč, že sama ste opozorili, da je izrednega pomena politična stabilnost. Tega v zadnjem času ni bilo in to se mi zdi eden od ključnih razlogov, zakaj se stvari ne uspejo tako hitro urediti. Tako je tukaj tudi stvar politike, da skuša ohraniti to politično stabilnost. Nedvomno je eden od razlogov, rekel je tudi gospod Horvat, te stvari oziroma te kršitve so se nalagale dolga leta pa tudi desetletja. Izjemno težko je vzpostaviti nek proces normalnega stanja, bistveno lažje je povzročiti neko kaotično stanje, tako da je v enem letu izjemno težko urediti sploh tiste situacije, ki so še tako najbolj konfliktno v družbi. Tam je potreben konsenz in to terja zelo veliko časa, da se zadeve uredijo.

Drugi razlog, ki morda objektivno k temu prispeva, je trk dveh pravic. Namreč, tudi vi opozarjate, da se hitro sprejema zakonodaja, da ni seznanjena javnost in tukaj res imamo resolucijo normativnih dejavnosti, ki smo jo dolžni spoštovati. Res je, v lanskem letu je tudi naša vlada v tistih prvih mesecih vladanja kar nekaj zakona sprejela po nujnem postopku. Vendar zavzeli smo se in na tem tudi poslanci bdimo nad tem, da je teh zakonov po nujnem postopku bistveno manj. Večina zakona ali pa vsaj polovica je tistih, ki se obravnavajo po rednem postopku. To, da se obravnavajo po rednem postopku, pa seveda terja svoj čas, zato se rešitve nekoliko zamikajo; se pravi ne v enem letu, ampak morda na nekoliko daljše obdobje.

Nadalje, ko govorimo o pravicah, vemo, da včasih res trčijo skupaj. Pa če pogledamo. Veliko kritike je bilo prav na javni sektor, se pravi na upravne zadeve. Potrebno je njegovo prestrukturiranje, njegove učinkovitosti, ampak ko poskušamo te zadeve urediti, trčimo ob sindikalno svobodo. Pripravljamo zakonodajo, s katero želimo urediti in, tako kot je bilo rečeno, nagraditi dobre in slabe kaznovati oziroma jim odreči določeno pravico. Vendar trčimo ob silovito pravico do sindikalne svobode, neizprosno zagovarjajo obstoj nekih pravic in nikakor ne dovolijo, da bi zadeve uredili. To so tudi neka področja, ki onemogočajo, da bi se zadeve hitreje reševale.

Nedvomno je tudi finančna ovira, tega ne moremo zanemariti. Gospodarska kriza, ki se je zgodila, seveda ni izključno posledica same vlade, ampak je sigurno celotne gospodarske situacije v svetu; in na eni strani, če želimo, da lahko vse te pravice zagotovimo, moramo najprej zagotoviti finančno stabilnost v državi. V lanskem letu smo se soočili s proračunom, ki je bil sestavljen v preteklem letu, potrebno je bilo njegovo uravnoteženje in sedaj, ko je nekoliko večja gospodarska rast, je mogoče tudi te pravice, ki so vezane na finančna sredstva, uresničevati.

Naj povem, da je kar nekaj takih pravic, ki so do sedaj bile kršene, so v teku in se

rešujejo, dejansko vezanih na to finančno problematiko. Gre, na primer, za romsko problematiko, za bivanjske razmere; tu se pripravljata strategija in so tudi finančna sredstva predvidena. Pripravljata se neodvisna državna institucija za človekove pravice, na kar ste opozorili. Javni prevozi invalidov – veliko sredstev je namenjenih za probacijsko službo, ki se bo ustanovila. Ravno tako je v fazi urejanja – vendar vemo, da gre za izjemno zahtevno zakonodajo, ki terja dvotretjinsko večino – in se urejajo volišča invalidov in glasovanje po pošti. Nadalje, vpis vode v ustavo, kar tudi omenjate. Dimnikarska služba, pokopališka, stanovanjska strategija in še veliko drugega.

Vsekakor, ko obravnavamo to poročilo – morda se spomnite tudi iz obravnave lanskega poročila –, sem včasih tudi malo kritična. Namreč, vedno pravim, da pravica ne more obstajati brez svojega korelata, to je, brez svoje odgovornosti in da nobena pravica ni absolutna, da ima pravica tudi svoje meje. To pa zato, ker se mi zdi, da se včasih določene pravice tudi zlorabijo in se gre preko tistega, kar je dopustno.

Če pogledam, kako pojmujeemo socialno državo. Tudi vi se sprašujete, ali je Slovenija še vedno socialna država. Včasih se mi zdi, da so pričakovanja do te naše socialne države pretirana, da morda včasih nepravilno opredelimo, kaj je pojem socialne države. Velikokrat je tudi pričakovanje preko tistega, kar nekemu dejansko pripada.

Nadalje, ko se dotaknemo področja pravosodja. Z vami se absolutno strinjam, da je v pravosodju še veliko treba postoriti. Gre za neodvisno vejo oblasti in, žal, prav v Sloveniji imamo s pojmovanjem te neodvisnosti velike težave. Ravno tako jo razumemo kot absolutno neodvisnost. Z enako problematiko se srečujemo včasih pri lokalni samoupravi, pri univerzah, pa še na kakšnem drugem področju. Sicer opozarjate, da bi morali določeni ukrepi, ki se izvedejo zoper sodnika, naj bo to na disciplinskem področju, kazenskem ali odškodninskem, priti v javnost. Tu bi bila nekoliko kritična in bi rekla tako: pomembno je, da sistem kot celota deluje, da pa moramo ohraniti dostojanstvo posameznih sodnikov. Ni pomembno, da pride v javnost, ali je bil konkreten sodnik kaznovan ali ni bil kaznovan, ampak da deluje sistem kot celota. Tu bi se navezala prav na vaše razmišljanje, naj se tudi policijskih postopkov ne opravlja v soju medijskih luči, in se mi zdi, da moramo enako ravnati tudi do pravosodja. To pa govorim zaradi tega, ker je to pravosodje tudi s politične strani tolikokrat deležno neupravičene diskreditacije in te stvari potem onemogočajo, da se v javnosti ustvari neko realno mnenje, ampak se vedno zadeve proplošujejo.

Že prej sem omenila upravne zadeve. Tu je dejansko zaskrbljujoč porast zadev, za 11 % več kršitev ugotavljate. Posebej ste izpostavili, in je bilo tudi s strani kolega rečeno, da je na prvem mestu prijava prebivališča. Res

je, prijava prebivališča je, če govorimo o tistih osebah, ki izgubijo pravico do naslova, izjemno težka situacija, ker na podlagi tega izgubijo tudi vse pravice. Namreč, imamo tak sistem, da je na prijavo prebivališča vezanih ogromno pravic. Ampak, to pa govorim iz svoje prakse, kaj se na tem področju dogaja. V bistvu to, da se nekdo nima kam prijaviti in da se ne prijavi, izhaja iz nekega civilnopravnega razmerja, ki je zelo pogosto neurejeno in se dogaja za štirimi stenami med najemodajalcem in najemnikom. V bistvu so ljudje tisti, ki nočejo dovoliti, da se ti ljudje prijavijo, tudi če tam živijo, to pa zaradi izkušenj, ki so jih imeli v preteklosti, da so posamezniki zlorabljali naslov, se skrivali ali pa zlorabljen naslov, naj bo v imenu izvršbe ali česa drugega. Niso se odjavljali in tukaj se zakonodajalec s tem vprašanjem že dolga leta ukvarja, ampak ponovno trči ob nek problem. Ko se poskuša to področje ugotoviti, se prijavo prebivališča, ki je v bistvu samo registracija, razume kot omejevanje pravice svobode gibanja, če bi se v to poseglo. V bistvu pa je to dolžnost posameznika, da ažurno ureja svojo prijavo in iz tega naslova je prišlo do tako silne problematike na tem področju. Tukaj pa me tudi zanima, kako vi kot varuhinja gledate prav na to, kar sem uvodoma rekla, kako gledate na nosilce pravic, ki te pravice zlorabljajo, zato da izkoristijo neke svoje druge pravice, kajti zelo pogosto so te prijave fiktivne, prav zato, da se pridobi neko pravico, ali pa, da se izogni neki svoji obveznosti.

Tudi vi ste izpostavili inšpekcijske službe, črno gradnjo. Enako tukaj, če bi ljudje spoštovali zakonodajo, do tega tako drastičnega problema marsikje ne bi prišlo. Namreč, obstajata dva svetova; eno je svet življenja, eno je svet zakonitosti. Mi smo se odločili, se pravi celotna demokracija, da bomo red in neko varnost vzpostavili z zakonodajo, ampak stvar tudi nas, nosilcev pravic je, da to spoštujemo. Država se trudi, spreminja zakonodajo, vsakokrat ko ugotovi, da so neka razmerja neurejena, vendar naše ljudstvo je izjemno inovativno, kako ponovno tega ne bo spoštovalo. Tukaj se mi zdi, da včasih tudi ljudje potrebujejo, da jih nekdo naslovi s tega naslova.

Kar se tiče Zakona o mednarodni zaščiti, kot je tudi priporočilo podala Združena levica, naj samo povem, da je ta postopek, v bistvu gre tudi za uredbo Evropske unije, ki jo je treba implementirati, da je v fazi sprejemanja, je trenutno v medresorskem usklajevanju, vendar njegovo takojšnje sprejetje ni mogoče zaradi zakonodaje, ki jo imamo. Namreč, gre za redni postopek, spreminja se celoten zakon in tega ne moreš narediti po skrajšanem ali nujnem postopku, potrebna je javna razprava, tako da naj samo povem, da je v fazi sprejetja.

Opozorili ste tudi na kodeks etike, torej na našo odgovorno ravnanje v parlamentu in res je, odgovorni smo za to, kar rečemo. Sila enostavno je, ko rečemo etika, razumemo na dva pola: vprašanje, kaj je prav in kaj je narobe.

Ampak, ko pa se v to poglobimo, ugotovimo, da je iz tega nastala cela veja tako na področju filozofije, teorije in je to vprašanje izjemno težko, in poskusi, tudi v parlamentu, da bi sprejeli kodeks etike, naleti na to vprašanje diametralnega pogleda, kaj je prav in kaj ni prav. Tako ta poskus žal že v vrsto sklicih, ki so se tega skušali lotiti, ni bil sprejet. Kajti, menim, da če bi se znali dogovoriti in če bi se na splošno tudi ljudje znali pogovarjati, potem ne bi potrebovali niti zakonodaje niti države, ker bi sami vedeli, kaj je prav in kaj ni prav.

Se pa vam, varuhinja, zahvaljujem za ves vaš prispevek in seveda je naša zaveza in naša odgovornost, da realiziramo tisto, na kar nas opozarjate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Luka Mesec.

Pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospa Ksenija Korenjak Kramar.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Tudi jaz bi se najprej zahvalil varuhinji za tehtno poročilo. Državni zbor, posebej koalicijo in Vlado pa opozoril, da v njem vse prepogosto beremo referenciranje na lanska, predlanska in tako naprej poročila, saj se na žalost večina, vsaj takšna je praksa, večina priporočil Varuha ne udejanja. Od lanskih 154 jih je, recimo, ostalo nerealiziranih kar 93 in zato se nam zadeve, problemi, ki zadevajo kršitve človekovih pravic, skozi leta verižijo in kopičijo. Tudi mene kot marsikaterega kolega, ki je govoril pred mano, skrbi, da bodo ta poročila vsako leto debelejša, zato moj splošni poziv gre na to, da vsi vzamemo to poročilo resno, da mi kot opozicija na stvari, ki so tukaj notri zapisane, resno opozarjamo skozi celotno leto, koalicija, vam pa to lahko služi v bistvu kot nek "blue print" za rešitve, ki jih kot država in kot družba v tem letu potrebujemo.

Čisto na kratko se bom dotaknil samo enega področja, ne bom govoril o splošnem, ker so že predhodniki precej povedali, in področje, ki se ga bom dotaknil, je delovnopravna zakonodaja. Tukaj vemo, da se predvsem po krizi, po začetku kreditnega krča, po likvidnostnih težavah, s katerimi se soočajo podjetja in tako naprej, težave v zvezi z delovnopravno zakonodajo kar kopičijo. Imamo celo 30 tisoč več podjetij registriranih kot pred 6 leti, letos jih je bilo 193 tisoč, na drugi strani so pa razmere na trgu delovne sile vedno bolj zaostrene in vedno pogosteje se pojavljajo tako elementarni problemi, kot so neizplačevanje plač, neizplačevanje prispevkov, šikaniranje na delovnem mestu, zaposlovanje na črno, prekamnost, imamo še vedno nerešen problem volonterskega pripravništva in tako naprej. Skratka, zdí se, da se z leti vračamo v neko obdobje pred podpisom Filadelfijske deklaracije na področju delavskih in socialnih pravic, in zdí se, da tudi tistega pravice, ki nam jih naša

zakonodaja in naša ustava garantirata, so vedno pogosteje odrekane. Odrekane so lahko zaradi samovolje ali pa malomarnosti delodajalce, lahko pa tudi zaradi pogojev, v katerih so se podjetja znašla. Ampak, kakorkoli, na vsak način si moramo prizadevati, da se obstoječa raven pravic ubrani in ne samo ubrani, da se pravice tam, kjer jih delavci nimajo urejenih v zadostni meri, recimo, kar se tiče volonterskega pripravništva, prekarnega dela, zaposlovanja mladih in tako naprej, čim prej uredijo na nek človeka dostojen način.

Za letos smo v Združeni levici oblikovali dve konkretni poročili, ki sta povsem enostavno izvedljivi, in sicer prvo je, da se glede na povečanje števila kršitev delovnopravno zakonodaje in glede na povečanje števila pravnih subjektov povečajo sredstva za inšpektorat. Namreč, v istem času, ko je število podjetij, ki funkcionirajo v Sloveniji, zraslo s 163 na 193 tisoč, se je število inšpektorjev zmanjšalo z 88 na 80 in vemo, da je povsem nerealno, da bo 80 inšpektorjev nadziralo skoraj 200 tisoč podjetij in morebitne kršitve delovnopravne zakonodaje v njih. Zato na tem mestu in kasneje, ko bomo obravnavali proračun, pozivamo, da se sredstva v ta namen povečajo, da se prepreči kršenje delovnopravne zakonodaje in splošnih delavskih pravic, ki so bile sprejete že s prej omenjeno Filadelfijsko pogodbo pred več kot 70 leti.

Drugo priporočilo pa je, da se zagotovi v stečajnih postopkih prednostno poplačilo delavcev. Namreč, zdaj smo v stanju, ko je stečajnih postopkov vedno več, na žalost, zaposleni v podjetjih pa ostajajo nekje na koncu verige upnikov, ko pride, če pride, do stečaja. Najprej so poplačani vsi ostali in celo banke, šele nato pa pridejo ljudje, ki so delali in marsikdo se lahko samo pod nosom obriše za svojo prisluženo plačo, ki bi jo moral dobiti zaradi neurejenega stečajnega postopka, ki zaposlene postavlja na konec verige. Zato tudi tukaj predlagamo, da se zaposlene postavi na prednostno mesto, ker najprej je treba poplačati najšibkejše, zlasti je pa najprej potreba po zagotovitvi dostojnega plačila za dostojno opravljeno delo.

Toliko z moje strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

Pripravita naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar in gospod Primož Hainz.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa, predsednik. Bom preskočil uvode in vse, ker imam premalo časa in se bom raje izognil epski širini, zato da preidemo na bistvo.

Dotaknil se bom predvsem tistega dela, iz katerega ste sami ga omenjali v tistem delu, ko govorite o etiki javne besede, predvsem pa se mi zdi zelo pomembno, ker že leta opozarjate na tako imenovan sovražni govor. Reči moram, da iz leta v leto postajamo v Sloveniji v resnici

vedno bolj tolerantni do sovražnega govora. Še več, mislim, da na zadnjem odboru sem celo slišal, nekdo je rekel, da mu je všeč, ker smo rekli, da vse pa že res ni sovražni govor. Ne, seveda ni vse sovražni govor, se strinjam in tudi strinjam se, da smo v demokratičnem prostoru, kjer svoboda govora ima tudi svoj namen, svoj cilj, in mislim, da je to ena od velikih vrednot. Pa vendar, žal ni problem z ljudmi, ki vedo, kaj pomeni svoboda govora. Problem je z ljudmi, ki izkoriščajo svobodo govora, zato da lahko uporabljajo sovražni govor. Tukaj je ta zaslepljena meja, ki je največkrat problematična in se jo nekateri nevede, večina pa v resnici zelo vede, v resnici tudi prestopi.

Kot varuhinja ste že pozvali, še posebej politike, da naj v svojih nastopih bodo strpni in ne izvajajo in ne spodbujajo sovraštva in nestrpnosti in s tem vnesejo neko novo kulturo v nastopanje. Res pa je, da imamo problem, ker v resnici se politiki niti ne zavedamo, da je nekaj, če nekdo od navadnih državljanov uporablja sovražni govor, ali pa nekdo, ki v svojih javnih nastopih, kjer ga mediji spremljajo, je ta beseda še toliko močnejša, še posebej zato, ker potem vsi ljudje mislijo, da je to tudi dovoljeno in da je to postala praksa. V bistvu na nek način vnašamo nove vzorce, se pravi, novo folkloro in v bistvu zato trdim, da smo vedno bolj tolerantni do sovražnega govora.

Kaj je zakonodaja na tem področju? Sodnih postopkov je izredno malo, primerov, na katerih bi se lahko obesili. Kar je pa še hujše, je pa to, da je izredno težko dokazljivo. Vsi vemo, da se je še tisti sovražni govor, ki se je pričel obravnavati, se je na koncu v sodnih mlinih zaustavil, ker je največkrat problem, ker ni te prave prakse. Zato v resnici moram reči, da se sam pridružujem temu vašemu pozivu, istočasno pa pričakujem, da bomo kaj več naredili na tem. Kajti, Svet Evrope za razliko od Slovencev, poziva vse članice, da nekaj konkretnega naredijo tudi znotraj zakonodaje. Namreč, mislim, da je prišel čas, da govorimo o ničelni toleranci, kar se sovražnega govora tiče, ne pa o toleranci. Ampak o ničelni toleranci! Še posebej zaradi tega, ker vemo, da se sovražni govor v resnici dotika manjšin, posameznih skupin, ki so ranljive. Govorim o revščini, govorim o homofobiji, govorim o ljudeh, ki so brez službe, govorim skratka o vseh tistih, ki se največkrat v resnici po sodni poti niti ne morejo braniti ali pa niti ne znajo.

Iz tega razloga se mi zdi ta poziv zelo pomemben, pričakujem pa, da bi lahko kaj konkretnega naredili, in zato tudi to priložnost izkoriščam, da predstavnike Vlade pozovem, da kaj naredijo konkretnega tudi na zakonodaji glede ločitve meja med svobodo govora in sovražnega govora. Žal se vedno bolj in bolj znajdemo v situaciji, ko se mora najprej nekemu nekaj zgoditi, zato da lahko rečemo, da je nekdo imel res sovražni govor.

Na koncu pa naj še omenim predvsem ta del, ki ga nekateri tudi pokažejo, sovražni

govor na spletnih straneh, predvsem v komentarjih. Nekatere spletne strani so za določene teme celo začele zapirati forume, kajti s tem so jasno povedale, da je to edini način, da ga lahko kontrolirajo, to se pravi, preprečijo. Kaj bomo naredili mi? Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar. Pripravi naj se gospod Primož Hainz, za njim gospa Anja Bah Žibert.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC):
Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

V svoji razpravi bi se najprej želela odzvati na razpravo kolega Luke, ki je razpravljajal o obravnavi delavcev v stečajnih in njihovih zahtevkov. Pa naj samo spomnim, ne bom preveč časa izgubljala na to temo, in sicer Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. 21. člen točno določa prednostne terjatve, in sicer med njimi so tudi plače in nadomestila delavca, tako da se ne morem strinjati z njim, da so le-ti na samem repu, kadar govorimo o stečaju. Pa tudi členi Zakona o delovnih razmerjih, in sicer od 97. do 105. člena, prav tako določajo, kakšne so pravice in kakšna je predvsem prednostna obravnava delavcev v primeru stečaja in prisilne poravnave, o katerih prav tako tukaj govori. Toliko samo v pojasnilo, da ne bi prihajalo do kakšnih napačnih interpretacij.

Sama pa sem se želela dotakniti treh področij, in sicer pro bono pravne pomoči, učinkovitega pravnega svetovanja in plačila sodnih taks. Zelo pozdravljam in se dejansko zahvaljujem varuhinji za tako obsežno in poglobljeno poročilo, ki ga imamo pred seboj in o katerem danes razpravljamo. Na tem mestu se zahvaljujem za vaš prispevek, za takšno v bistvu poglobljeno obravnavo, do vaše osebne občutljivosti in prizadevanja za ranljive skupine in si želim, da bi to ostalo tudi v prihodnje. Tako resnično vsa zahvala za vaš trud in za prizadevanja.

Želela bi pa povedati to, da vsekakor ostaja temeljna skrb spoštovanja človekovih pravic na ranljivih skupinah in na socialno šibkih, da se jim zagotovi učinkovito pravno varstvo. Seveda je v zvezi s tem tudi treba, kar je predvsem naša naloga, zagotavljati, da ne prihaja do prehitrega spreminjanja zakonodaje, tako kot so že moji predhodniki opozarjali, kajti to ustvarja neko varno okolje in omogoča tudi možnost spremljanja in seznanjanja s samo zakonodajo. Ustvarja nek prostor varnosti ne samo za nas, državljane posameznike, ampak tudi za gospodarsko okolje. Tako vsa prizadevanja velja usmeriti tudi v to smer, da zagotovimo takšno okolje in da zagotovimo neko kontinuiteto in časovno daljši obseg trajanja, da ne prihaja do sprememb v kratkem času in da niso te preveč pogoste, torej ena za drugo.

Glede pro bono pravne pomoči je treba povedati, da kolikor mi je znano, se bo pristopilo s strani ministrstva že k organizaciji in nudenju pro bono pravne pomoči in tudi k ustrezni analizi stanja na področju dostopa ranljivih skupin do učinkovitega pravnega varstva, v katero bodo vključene tudi socialno šibki, in da se na tem področju dejansko pripravlja že zakonska ureditev, ki bo sistemsko uredila to v posebnem predpisu in seveda ne bo urejala le brezplačne pravne pomoči, ki ga tako ureja Zakon o brezplačni pravni pomoči.

Želela bi povedati tudi to, da je bilo v preteklosti, mislim, da smo v preteklem letu ravno obravnavali in se pogovarjali o Zakonu o brezplačni pravni pomoči, s katerim smo razširili obseg in tudi razloge za izjemno brezplačno pravno pomoč in razširili ta krog in nekako s tem omogočili učinkovito pravno svetovanje. Kar pa zadeva same sodne takse. Tudi o tem je bilo rečenega, pa se je že pristopilo k noveliranju tega zakona. Kolikor mi je znano, je ta zakon v medresorskem usklajevanju in pričakujemo torej, da do konca leta tudi dobimo ta zakon v Državni zbor v obravnavo na Odboru za pravosodje, kjer bomo lahko potem tudi v bistvu podali svoje predloge in se temeljito pogovorili o tem. In sicer, v tem zakonu pa naj bi upoštevali nekako zahteve, ki so bile izpostavljene v odločbi Ustavnega sodišča, in sicer da celotna oprostitev plačila sodnih taks za socialno šibke ne bo več vezana na prejeme denarne socialne pomoči, temveč da se bo upošteval kriterij občutnega zmanjšanja sredstev za preživljanje strank ali njenih družinskih članov. To se mi pa tudi zdi zelo pomembno in tudi potrebno, tako da upoštevamo dejansko zmanjšanje sredstev, ki nekomu ostanejo za njegovo golo preživetje in mu ne zagotovijo zgolj spoštovanja človekovih pravic, ampak da mu zagotovimo tudi dostojanstvo, torej da prispevamo k temu, da ga ohranja.

Pričakujem, da bodo šla prizadevanja v to smer in da se bomo v kar najkrajšem možnem času lahko pogovarjali tudi o pro bono zakonu in Zakonu o sodnih taksah, ki bo prispeval k reševanju zadev na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz.

Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert, za njo Saša Tabaković.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa predsednica, za besedo. Spoštovana gospa Vlasta Nussdorfer, varuhinja, in ekipa, kolegice in kolegi!

Seveda bi moral reči, da je tema nevarna v tem smislu, ker človek, katero poglavje odpre, povsod ima kakšno misel, ki bi jo hotel povedati, ker je pač tako pomembna. Zato se bom poskušal skrajno omejiti v tej svoji želji in zato bi začel pa s tem. Tudi sam ne bom preveč hvalil, poročilo je dobro in mislim, da smo

to tudi v našem poročilu Desusa to povedali. Geslo Vrniti ljudem dostojanstvo, to se mi zdi pomembna zadeva globalno, za vsa poročila, moram pa reči, da je Desus, ko je šel na volitve 2014. leta, imel natančno to volilno geslo; v tem smislu mislim, da se lahko izjemno dopolnjujemo v tem, kako razmišljamo o današnjem času in prostoru. Namreč, dostojanstvo smo mi takrat razrešili oziroma poskušali v programu razdelati v tem materialnem smislu, v socialnem smislu; torej celovit program, ki je, tako kot ste tudi vi po poglavjih celovito vse življenje analizirali stališča človekovih pravic.

Eno izmed tistih poglavij ali pogojev za človekovo dostojanstvo, ki ga sam doživljam oziroma vidim kot velik problem, je pravna država. To seveda, tako kot vi v poročilu imate tezo, da se zakoni sprejemajo na hiter način, rokohitsko ga imenujete, tudi nedemokratsko. Sam moram reči, da upam, da danes ni tako, ampak do danes ali pa do najnovejšega časa je bilo vendar tako, da so se zakoni namenoma sprejemali s tako imenovanim "out sourcingom", kakor se je temu grdo reklo, torej z zunanjimi naročili. In tisti, ki ga je napisal, je seveda že delal pomanjkljivosti tega zakona. To je bil naš problem 20 let. Zato so bile zlorabe in vse, kar se je dogajalo na materialnem področju, seveda veliko tudi na ostalih področjih, se je dogajalo zato, ker se je natančno vedelo, kako se bo zadeva razrešila in kako se bo pobralo ljudem osnovno, bom rekel dobesedno bogastvo, narodno bogastvo. To je zame osnovni problem. Drugo je sodstvo, tisto je pa bolj podrobna zadeva, je pa to, da je vprašanje instanc v sodstvu – meni seveda ni všeč, to pa moram reči –, kajti instančna sodišča vračajo osnovnim sodiščem primere. To je seveda potem način, kako se zadeva zavlačuje, včasih se zavlačuje ali pa praviloma zato, da dela zastarajo, ali pa prevečkrat, da ne bom uporabil pregrobih izrazov, in včasih tudi zato, ker je to veliko bolj enostavno in komot, če hočete. Namreč, zastaranja so pa tisto, kar so ekscesni primeri, ki jih beremo vsakodnevno; vrsta stvari se dogaja, ampak na koncu zadeva zastara in ni nikakršnih posledic. To so ekscesi, pri navadnih ljudeh – če lahko ta izraz uporabim, pa vem, da ni najboljši –, je pa tako, če po 8 in ne vem koliko letih nek primer pride do konca sodnega postopka, ni zmagovalca. Oba sta izgubila; tisti, ki je dobil, že zdavnaj ni več aktualno, kar je bilo pred tolikimi leti, in tisti, ki je izgubil, seveda pa po naravi stvari. Tako imamo dva, ki sta izgubila, nimamo zmagovalca in poraženca v sodnem primeru.

Imel sem namen tudi nekaj reči o človekovih pravicah, oprostite otrokovih pravicah. Mislim, da so tu problemi okrog rejništva še vedno nekako, po mojem, neurejeni. Vem, da se čas strahovito menja, rad bi samo na en podatek spomnil, vi seveda ga dobro poznate, ampak vendar. Leta 1965 je bilo 9 % otrok rojenih neporočenim materam, leta 1990 25 % otrok rojenih neporočenim materam in leta 2013 58 %, torej skoraj 60 otrok, rojenih

neporočenim materam, pomeni, da so se nekatere stvari v materialnem smislu, v psihološkem smislu, v socialnem smislu popolnoma spremenile, nekateri pa bi želeli povratek v 19. stoletje in zavirajo, ovirajo moderniziranje, prilagajanje času in prostoru tudi to področje. Rejništvo mislim, da je še vedno mogoče za stopnjo preveč urejeno, da se vrnem na to urejenost, za nek zaslužek kot pa v korist otroka.

Kar se tiče pa socialne države, ki je naš skupen problem, tudi problem stranke Desus, velik problem, pa moram reči, da temeljno izhodišče, ko bi nekateri radi vse naše premoženje prodali praviloma tujcem, ker domačim onemogočamo, domači ne dobijo posojil in tako dalje, potem pa pravijo: Ja socialne države pa ni. Ti dve stvari se globoko izključujeta. Ta zgodba, tu znotraj bomo morali najti neke rešitve in bodo morali nekateri mogoče tudi malce korigirati, če bomo hoteli socialno državo uresničevati, ker socialna država stane. Hvala lepa za vaše poročilo. Kot sem rekel, imate vso podporo v stranki Desus, poslanski skupini. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

Pripravi naj se gospod Saša Tabaković, za njim gospa Erika Dekleva.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo.

Najprej mi dovolite, da se zahvalim gospe Levičar za skrb glede poslancev Slovenske demokratske stranke. Me veseli, da ste se vrnili nazaj v dvorano, da vam razložim, da je treba o človekovih pravicah govoriti ne samo takrat, ko je na mizi poročilo varuha, to je premalo. Treba je govoriti tudi takrat, ko se Slovenija znajde, kot najslabša država na lestvici kršenja človekovih pravic glede Evropskega sodišča. Tako, veste, vaša skrb je odveč. Mi bomo še naprej veliko o tem razpravljali in gotovo in upam, da bomo tudi pripomogli k temu, da se bo na tem področju naredil korak naprej. Tudi vam želim uspešno delo pri tem.

Kadar je v Državnem zboru razprava o poročilu Varuha, bom rekla zdaj varuhinje človekovih pravic, imam vedno zelo mešane občutke. Zakaj? Veliko o tem govorimo, varuhinja se trudi tudi skozi leto na različnih področjih, veliko je napisanega, imamo poglavje ustave, imamo tudi zakonodajo, ki naj bi nekatere zadeve na tem področju urejala, ampak zdi se mi pa, da nimamo narejenega enega osnovnega koraka, kar se tiče človekovih pravic. To je, da se človekove pravice ne delijo na naše in vaše. Da v družbi te ne veljajo za ene in da je tiste treba vedno znova izpostavljati, ker je to problem naših, in pozabljati na tiste, ki nam morda niso najbolj všeč, simpatični, in na tiste namensko pravzaprav bolj pozabiti.

Seveda je Slovenija postsocialistična družba in v teh je znano, da nekako pride do enega trka vrednot. Ravno v teh družbah, to opozarjajo tudi tisti, ki so te zadeve globlje proučevali v drobovje teh sistemov, da je velika nevarnost, da se nekatere vrednote, ki ne pritičejo demokratičnim in seveda nimajo v ospredju človekovih pravic, lahko ponovijo. Dobesedno pridejo nazaj skozi okno, čeprav so bila nekako nagnana čez vrata. To izkoriščajo različni na podlagi priložnih tem; veliko govora o strpnosti, toleranci, pravici do govora in tako naprej. Tukaj pa so te meje včasih zelo tanke, bom rekla, hodimo po tanki liniji in vedno znova se sprašujem, kje pravzaprav kot družba smo, ali še vedno na tisti polovici ali smo jo morda bili sposobni že preseči.

Če grem nekako po vrsti po posameznih temah. Ko govorimo o človekovih pravicah, vedno znova uporabljamo, da pred zakonom smo vsi enaki, pomembno je človekovo dostojanstvo. Bilo je že kar večkrat poudarjeno, da izkušnje kažejo, da pred zakonom v državi nismo vsi enaki. Nekateri bodo rekli, da smo bolj blizu tega, nekateri, da smo še daleč od tega. Ampak veste, realnost pa kaže tudi nekaj drugega. Ko se posameznik, ki so mu bile v preteklosti hudo kršene človekove pravice, na primer s strani tajne policije, politične policije, SDV – državljani jo bolj poznajo kot Udbo –, nekateri že ko rečeš ta izraz, pogledajo napol ubijalsko, oprostite izrazu, ampak kar strese se vse. In tako je. Mene skrbi nekaj; poglejte, ljudem, ki so bile takrat pravice kršene zaradi delovanja omenjene službe, pridejo danes na primer pred sodišče iskat pravico, ker verjamejo, da živijo v demokratični družbi. Morda pridejo tudi v nek drug organ, pridejo v šolo, srečajo se s poslanci in tako naprej in potem tam naletijo na ljudi, ki so jim še nedolgo tega nazaj kršili osnovne človekove pravice. Ali res verjamete v to, da ti državljani verjamejo v to, da je naša država demokratična? Ne morejo. Ljudje, ki so jim še nekaj let nazaj kršili osnovne človekove pravice, morda poskrbeli, da so njihovi svojci dobesedni izginili z obličja zemlje – naj bi danes pri teh istih ljudeh iskali pravico? Ne morejo zaupati! In tukaj govorim o vrednotah. To je tisto, o čemer govorim, da je treba enkrat v tej družbi narediti jasno mejo, kaj je prav in kaj ni prav. Ali je prav, da zasedejo mesta v represivnih organih, v organih, ki naj bi pravico delili, ljudje, ki so zavestno kršili takrat –težko bom govorila o tem, ali katerokoli poročilo na tem področju dela korake naprej. Lahko o tem pišemo, ne naredimo pa nič. Še tega ne naredimo, da bi nekako konvencijo ali deklaracijo sprejeli v tem državnem zboru, ki je govorila o nekaterih sistemih in kršenju človekovih pravic. Nismo sposobni. Za nas je dovolj, da se seznanimo, samo da čim manj govorimo o tem. Toliko, spoštovani, o tem delu.

Sovražni govor. Res je, veliko ga je. Ampak, zopet ga obravnavamo takrat, ko je problem za "naše", in ne takrat, ko je problem za

"vaše". Ko slišimo sovražni govor zoper posamezne novinarje, skoči pol države, ali pa dve tretjini, ali pa cel sistem. Ko so napadeni neki drugi novinarji, o tem sploh ne govorimo. Malo se nasimhamo ali pa celo uporabljamo izraze, da je samo malo šaljivosti. Ko se nekemu predsedniku vlade grozi z likvidacijo, naredimo vse, da se zoper take osebe ne zgodi nič, celo vrne se na delovno mesto represivnega organa, dobi nazaj orožje. Ko nekdo drug, ne vem kje, izreče besedo več, je deležen konkretnega ukrepanja. In prav je tako. Ampak zopet smo pri "vaših" in "naših". Gospa Levičar, ne razumem, da tu odkimavate, ker je to dejstvo, to se je zgodilo. S tem se moramo soočiti, da je zelo pomembno, ko govorimo o sovražnem govoru, da smo ali tolerantni do vseh ali do nobenega. Samo tako bomo dosegli ničelno toleranco.

Bilo je veliko govora tudi o tem, da je socialna slika v državi še vedno slaba, da se sicer izboljšuje, varuhinja je veliko pisala tudi o tem. Ne nazadnje je to tudi posledica stanja življenja otrok v državi, kar je zame tudi zelo pomembno. Glejte, avgustovska plača se je zmanjšala, nominalno in realno, to je dejstvo. Se pravi, v končni fazi je za državljana zelo pomembno, kaj dobi v denarnico. V denarnico je torej dobil septembra manj. Imamo državljanke, ki so zaradi tega, ker jim drugi niso plačevali, ob celotno premoženje. Name se obrača, zdaj že mesece, gospod, ki pravi: "Ne vem, ali naj gladovno stavkam ali naj se," govorim dobesečno, kar mi je povedal, "vžgem pred parlamentom, ker moja družina več ne more živeti. Pobrli so mi vse samo zato, ker meni niso plačevali drugi." To je problem. Na drugi strani pa imamo posameznike, ki so samo dvignili telefon, pa so dobili kredite, ki so oškodovali naše družbeno premoženje, ne za majhne zneske, spoštovani, za usodne zneske. Pa se tega lotimo? Ne! Lepo je razpravljati, ko varuhinja s svojo ekipo pripravi obsežno poročilo, vseh nas je polno besed o človekovih pravicah, udarjamo po mizi: moramo iti naprej, treba je delati še močneje na tem področju, izogibamo se pa temeljni odgovornosti.

Prav tako je bilo kar nekaj govora o otrocih. Kot sem že povedala, meni se zdi tu pomembno, da izpostavim problematiko zdravstva na tem področju. Ne samo tega, kar se dogaja na srčni kirurgiji. Veste, ne morem verjeti, da naši otroci, pri katerih je v času zdravljenja prišlo do napak – ne bom rekla napak, pač, v postopku zdravljenja pride v procesu do odtujitve, kot rečem, zdravja, kajti če je okvara takšna, da je ni mogoče popraviti, in se potem le najde neko upanje nekje v tujini, da imamo sistem, ki tega ne omogoči. Pa veste, to niso tako visoke zneski, v tem je problem. Zakaj? Kajti na drugi strani, ko se bo takšen otrok vključeval skozi leta v družbo, ko bo iskal primerno zaposlitev, ko bo morda iskal svoj prostor pod soncem, stal državo več, kot bi jo, če bi mu omogočili uspešno zdravljenje. Stal mnogo več. Samo pogledajte, koliko ljudi se najde

zaradi socialnega roba danes v zdravstveni oskrbi. Psihiatrične ordinacije po moje v veliki meri delajo ravno to; ukvarjajo se z ljudmi, ki so bili pahnjeni na rob ali pod njega in dobesečno ne vedo, kaj narediti.

Bila je omenjena tudi begunska problematika in potrebna strpnost in vedno znova govoriti o tem, da ljudje morajo biti pri tem strpni in da je treba opozarjati takrat, ko niso strpni. Jaz trdim, da je pri vsaki tovrstni problematiki treba tako ukrepati in ne samo pri tej. Ampak, ali veste, treba je biti strpen tudi do tistih, ki se s to problematiko soočajo, ki jo rešujejo. Veste, ni dovolj, da smo samo strpni s tistimi, ki v Slovenijo prihajajo sedaj množično. Ali smo strpni z državljanji, ki živijo na tem mejnem pasu in zjutraj niso mogli peljati svojih otrok v šolo? Niso jih mogli, ker je bila cesta zaprta. Ali smo strpni do tistih, ki so morali gasiti in pospravljati pogorišče požganega šotorišča? Ali smo strpni s tistimi, ki delajo tam noč in dan? Je to stvar človekovih pravic in je to stvar današnje teme, spoštovani, tudi če se nekateri čudite. Včeraj sem si sama ogledala področje in povedala vam bom zgodbo, ki sem jo doživela, če jo želite zanikati ali ne. Šla sem na eno zbirno točko, seveda sem tam videla veliko otrok, mater, posameznikov; hudo ti je, da so bili pognani, bi rekla, pognani iz svojih domov. Kakorkoli že, upam, da je bilo med njimi čim manj ekonomskih migrantov, kajti je le razlika, kakšne vrste migrant si. Tam sem srečala tudi slovenske policiste. Rekli so, da so na svoji dolžnosti, mislim da, že 13 ur. Pomagali so tudi pri delitvi hrane in tako naprej. In tudi drugi uslužbenci. Tudi sem neposredno videla, kako poteka delitev hrane. Potem pa sem stopila do skupine beguncev in sem jih vprašala, od kod prihajajo, kako dolgo so na poti; tudi predstavila sem se jim. Veste, kakšen je bil njihov komentar? Izrekli so naslednje: "Dolgo hodimo, prihajamo iz Turčije, se pomikamo, ampak tako slabo, kot je v Sloveniji, tega še nismo doživeli. Tudi jesti nam ne dajo." A malo prej sem videla, kako so delili obroke hrane. To je bila moja izkušnja. Sem jih tudi opozorila na to: "Saj ste dobili hrano, sem videla!" "Ja, to je pa premalo!" – potem ko vidijo, da nekaj informacije pa vendarle imaš. Tudi to je človekova pravica do tistega, ki je stal 2 metra za mano in je to poslušal, pa je vedel, kaj je ves dan počel.

Tako, glejte, bodimo iskreni, ko govorimo o človekovih pravicah, bodimo tolerantni, ko govorimo o človekovih pravicah, ampak bodimo taki do vsakega izmed nas. Bodimo tudi do tistih, ki razmišljajo drugače; absolutno, vsak ima pravico drugače razmišljati. Je pa res, da imamo v državi zelo dobro anamnezo glede človekovih pravic, tudi diagnoza bo že kmalu, smo pa še daleč od prave terapije. Sam Varuh človekovih pravic je ne zmora rešiti, potrebna je širša ekipa. Morda, spoštovani, tudi pomoč zdravljenja iz tujine, da nam malo povedo, da nam malo pokažejo, kako se soočajo s tovrstno problematiko oni.

Skratka, želim vam čim bolj tolerantno razpravo naprej. Želim vsem nam, da bi bilo kršitev čim manj. Predvsem pa, spoštovani, postavimo vrednote na pravo mesto! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, gospa predsedujoča.

Moram odgovoriti kolegici Bah Žibert, da imam vso pravico povedati, da v poslanskih klopek SDS sedijo dva ali trije poslanci ali pa še manj. To je resnica, to je dejstvo, ne vem, zakaj temu oporekati. Dejstvo tudi je, da lahko z današnjo razpravo o poročilu varuhinje prispevamo k izboljšanju stanja na tem področju. No, in ker sem že pri besedi, bi pa še to dodala, da je njena razprava danes, po mojem mnenju, šla v povsem drugo smer. Danes razpravljamo o poročilu varuhinje človekovih pravic, o njihovem delu v preteklem letu. To, kar ste vi govorili o beguncih, se dogaja danes, sedaj. Govorite o dogodkih, ki so bili včeraj. Govorite o tem, da moramo razlikovati med ekonomskimi in političnimi migranti. V smislu človekovih pravic jaz tu ne vidim nobenega razlikovanja. In še marsikaj bi lahko komentirala, kar ste danes govorili, ker sem prepričana, da res ne sodi v sklop poročila o delu varuhinje in njenih sodelavcev v lanskem letu. Na to temo bi lahko kaj rekli, pa niste nič, čisto v drugo smer je šla vaša razprava, spet v politiziranje in deljenje med državljani. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Proceduralni predlog gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoča, če vi niste moje razprave poslušali, potem se bom zaščitila sama s proceduralnim, da vas pozivam, da izrečete gospe Levičar opomin. Prvič, nisem izrekla besed, kaj sme govoriti in česa ne. Povedala sem vam, da je vaša skrb odveč in da je pomembno, da o človekovih pravicah govorimo večkrat. To je bil moj govor. Tretjič, moja razprava se je nanašala izključno na točko dnevnega reda. In, spoštovana Levičarjeva, pa kje vi živite?! Ali mislite, da so begunci od včeraj?

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Saša Tabaković.

Pripravi naj se gospa Erika Dekleva, za njo gospod Uroš Prikl.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani predstavnik Vlade, spoštovana varuhinja s svojim kabinetom!

Varuh človekovih pravic zagotovo v svojem osnovnem poslanstvu opozarja na pomanjkljivosti tistih ravni človekovega življenja,

ki so neposredno vezane na statut državljanstva kot takega in na vpliv države na omenjeni statut. Tako je etični apostolat varuha v svoji osnovi zaradi poslanstva človekoljubno naravnani in je pravzaprav s svojo analizo zagotovo nek kvaliteten kazalec razvoja civilizacij, nekih civilizacijskih norm, družbe, in seveda razlagalec tudi nekega splošnega mentalnega koda ali vzorca naroda, če želite. Zato je v tem smislu vsakoletna evalvacija v obliki poročila zagotovo dobrodošla, sam jo pozdravljam, se pa seveda tudi strinjam, da se je treba do te evalvacije v Državnem zboru kritično opredeliti in se nanjo tudi kritično odzvati, jo kritično prediskutirati.

Na mizo smo dobili dokaj obširno poročilo varuhinje, v svoji razpravi se bom opredelil predvsem na alinejo ustavnih pravic, natančneje na problematiko sovražnega govora. Kot sem uvodoma že povedal v svoji razpravi na sami seji odbora, torej delovnega telesa, ki je to poročilo že obravnavalo, sem že takrat dejal, da je bilo statistično gledano pojavnost sovražnega govora leta 2014 manjša kot leta 2013, tudi pobud za samo obravnavo sovražnega govora je bilo veliko manj, vseeno pa je na tem mestu treba poudariti, da se že od letošnje pomladi Republika Slovenija vidneje sooča, vidneje mislim tudi v nekem medijskem smislu, z večjimi begunskimi in migrantskimi tokovi, tako da je verjetno oziroma zagotovo je porast sovražnega govora na to temo veliko večji. Namreč, begunska problematika oziroma ta tema je pravzaprav postala žal nek javni boksarski ring za različne nestrpnosti, fobije, neke osebne strahove na enem delu javnosti, in seveda na drugi strani tudi tiste javnosti, ki bojda do te problematike ima neko socialno občutljivost, pa se vseeno na ta sovražni govor, torej na te neprimerne besede, odziva agresivno. To ustvarja nek dodaten konflikt, neke dodatne napete situacije, ki so v tem trenutku, po mojem mnenju, najmanj primerne.

Če pogledamo sam sovražni govor preko spleta, kot sem že dejal, to neko verbalno medsebojno obračunavanje je predvsem prisotno na virtualni ravni, torej kar se tiče nekih forumov, blogov in podobno, ga pa je treba zagotovo ostreje sankcionirati in odstraniti, da ne bi vse skupaj dobilo še večji zalet v praksi z nekim dejanskim šikaniranjem ali pa celo z nekim telesnim izživiljanjem.

Sovražni govor je problem; problem je zato, ker je danes sovražni govor veliko bolj rafiniran, kot ga poznamo v preteklosti, zavrt je tudi v neke celofane leporečja, zažrl se je v politiko, postal je del neke politične agende, in zato je seveda kot tak veliko bolj manipulativen in nevaren. Na tem mestu je zagotovo treba poudariti neko primerno ozaveščenja in spodbujanje k prepoznavanju samega sovražnega govora, seveda pa ob nekem senzibilnem ravnovesju med pravico do svobode govora in samim diktatom sovražnega govora.

Na tem mestu bi rad povedal, da zagotovo nisem za puritanizacijo slovenskega

jezika. Mislim, da je slovenski jezik zelo bogat, celo blagozvočen, tudi nisem za cenzuro javne besede, mislim, da smo ta, kako bi temu rekel, javni verbalni delikt prešli, že ko smo se odločili za osamosvojitve Slovenije; pač, enostavno prešli v nekem drugem, prejšnjem političnem sistemu. Vseeno pa je dejstvo, da je za prepoznavanje samega sovražnega govora vedno pomemben kontekst, kdaj in na kakšen način se je sovražni govor pojavil. Seveda pa je za razumevanje tega konteksta zelo pomembna stopnja oziroma način, na kakšen način se posameznik, ki se ga sam sovražni govor dotakne, do tega sovražnega govora opredeljuje. To je zagotovo povezano s samo pismenostjo posameznika. Namreč, pismenost je sposobnost, na kakšen način se do materije, slišane, videne, prebrane, opredeljuješ.

Žal je tako, da so srednješolci, ko se je delala raziskava na Ministrstvu za kulturo dve leti nazaj, da je ta mednarodna raziskava pokazala, da so srednješolci po pismenosti na samem repu Evropske unije, kar pomeni, da je tudi v sklopu tega njihovo razumevanje in prepoznavanje samega sovražnega govora oteženo, ker enostavno je za prepoznavanje sovražnega govora, torej v tem smislu, pomemben tudi nek edukativni moment, ki je v tem trenutku očitno prešibek. To pri meni vzbuja neko bojazen, da bodo prihajale generacije, ki se bodo v neki konfliktni situaciji znašle, da se bodo tudi same posluževale sovražnega govora ali še huje, da bodo tudi same pravzaprav žrtev tega sovražnega govora. Tako v tem smislu edukacija, ozaveščanje, izobraževanje vsekakor niso odveč, zato tudi še enkrat pozdravljam projekt varuhinje in skupni projekt varuhinje in Mirovnega inštituta z naslovom Z odgovorom nad sovražni govor, ki seveda vsekakor ozavešča javnost glede problematike sovražnega govora, katerega cilj tega projekta je pa tudi vzpostavitev javnoodzivnega neodvisnega telesa, ki bo na nek kvaliteten način prispeval k zmanjšanju razširjenosti samega pojava sovražnega govora. V tem smislu lahko rečem tudi, da je vlada tudi prisluhnila na nek način temu projektu. Namreč, v medresorskem usklajevanju je zakon o varstvu pred diskriminacijo, ki bo v tem smislu zagotovo vsebinsko sledil na nek način sami poanti projekta programa, ki ga pravzaprav varuhinja pripravlja skupaj z Mirovnim inštitutom.

Zavedam se, da je samo poročilo varuhinje vedno, kako bi temu rekel, lahko dobro polje za različne opozicijske stranke, ki lahko to poročilo tudi na nek pavšalen način zlorabljajo za nabiranje političnih točk. Mislim pa vseeno, da smo v Državnem zboru dolžni ne samo zaradi nas samih, ampak zaradi volivcev, da se do tega poročila kritično, dostojno in razumsko opredelimo.

Varuhinja je v poročilu omenila, da je sankcioniranje sovražnega govora oteženo predvsem na različnih družbenih omrežjih predvsem zaradi preohlapne zakonodaje. Temu

je z amandmajem pritegnila tudi Združena levica, ki predlaga Ministrstvu za notranje zadeve, da v sodelovanju z Varuhom človekovih pravic prouči možne rešitve ter pripravi izboljšave poročne zakonodaje, s ciljem ustrezne obravnave in sankcioniranja sovražnega govora ter spodbujanja sovraštva na socialnih omrežjih v sredstvih javnega obveščanja in v javnosti. Rad bi poudaril, da gre seveda v tem primeru za enak amandma, ki je bil vložen že na seji delovnega telesa, ko smo to poročilo obravnavali. Rad bi rekel, da Poslanska skupina SMC zagotovo ni proti različnim ukrepom, ki bi kakorkoli omejevali sovražni govor. Namreč, samo z neko kvalitetno selekcijo oziroma sankcioniranjem sovražnega govora lahko ohranjamo, kako bi temu rekel, neko higieno javnega diskurza, vseeno pa je sam amandma Združene levice po mojem mnenju prepovršen, prepavšalen, v določenem vsebinskem delu pa tudi nepotreben. Namreč, Ministrstvo za notranje zadeve zagotovo ni edini resor, ki se lahko kakorkoli opredeli do sovražnega govora. Problem sovražnega govora je sistemski problem in se je treba tudi do njega opredeljevati na sistemski ravni. Vlada se tega zaveda in v tem smislu že deluje.

Ko govorim o sistemskih rešitvah, je treba poudariti predvsem v treh smislih: v smislu reguliranja oziroma samega ravnanja urednikov. Namreč, mi imamo že sedaj v veljavi 18. člen Zakona o medijih, ki pravi, da odgovorni uredniki odgovarjajo za vsako objavljeno informacijo. Je pa res, je tudi v medresorskem usklajevanju nova novela Zakona o medijih, ki pravi, da s predlaganimi rešitvami določajo obveznost izdajatelju, ki bo omogočal komentiranje v okviru svojega medija, da mora ta oblikovati pravila komentiranja ter jih javno objaviti na primernem mestu, v mediju. Komentar, ki ne bi bil v skladu z objavljenimi pravili, bi moral biti umaknjen v najkrajšem mogočem času po prijavi oziroma najpozneje v enem delovnem dnevu po prijavi. Bili so seveda neki pomisleki, da se na ta način uvaja tudi cenzura samega komentiranja. Sam menim, da temu ni tako; namreč, medij bo sam določil pravila komentiranja in mora umakniti sporni komentar šele po prijavi. Nekateri spletni mediji takšno samoregulatorno prakso uporabljajo že danes, že sedaj, s predlagano ureditvijo novele pa bodo navedene zahteve postale obvezne za vse medije, ki bodo omogočali komentiranje, kar bo pomenilo učinkovitejšo samoregulacijo sovražnega govora oziroma žaljivega govora na spletu in posledično vodilo v njegovo zmanjšanje, kar je tudi eden izmed ciljev iz Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016.

Če grem naprej, kar se tiče na ravni policije. Da ima policija premalo možnosti, da bi kvalitetnejše sankcionirala sovražni govor, sploh kar se tiče spletnih objav. Tukaj je treba poudariti, da imamo 14. člen Zakona o elektronskem poslovanju na trgu. Ta pravi, da

sodišče ali pristojni organ lahko omeji opravljanje storitve informacijske družbe ponudnika storitev s sedežem v Sloveniji ali v drugi državi članici, če se ukrep navezuje na opravljanje storitev na korodiranem področju in, seveda, če je ukrep potreben zaradi uresničevanja ciljev zagotavljanja javnega reda, še posebej pregona kaznivih dejanj, varstva mladoletnim, zagotavljanja javne varnosti ali varstva potrošnikov, preprečevanja sovražstva zaradi rase, spola, veroizpovedi ali narodnosti ter zaščite človekovega dostojanstva. V tem smislu se mi zdi, da je treba razumeti tudi Zakon o varstvu javnega reda in miru, ki ga neposredno amandma Združene levice nekako naslavlja.

Treba je reči, da je že na pobudo policije leta 2013 višje državno tožilstvo menilo, da je tudi spletni prostor tisti javni prostor, kjer je treba sovražni govor sankcionirati, saj je tudi spletni prostor javni prostor na način, da je njegova namera, da želi kot tak doseči čim širši krog ljudi oziroma javnost. Tako v tem smislu zakon sam po sebi ni problematičen, verjetno je potrebna samo večja spodbuda, da bi se zakon tudi dejansko izvajal v praksi, kar je pa tudi že na seji samega odbora delovnega telesa, ko je obravnavalo poročilo, zagotovil tudi direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge gospod Lado Bradač.

Kar se tiče same ravni pravosodje oziroma sodnega preiganjanja sovražnega govora, ki je opredeljen v 297. členu Kazenskega zakonika, je treba reči, da je naša sodna praksa žal glede tega preskromna. V tem oziru se še vedno nekako tehta pravica do svobode govora in na drugi strani sama vsebina izrečenega. Seveda pozdravljam načeloma ustavno demokratsko držo naših sodišč, ki je vsekakor nekako bolj naslavljala pravico do svobode govora, vseeno pa je treba na tem mestu poudariti tudi prakso evropskih sodišč. Namreč, to vprašanje je obravnavalo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice v zadevi Delfi AS proti Estoniji, kjer je ob presoji 10. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah ugotovilo, da estonska sodišča v konkretnem primeru, s tem ko so vzpostavila odgovornost novičarskega portala Delfi za komentarje ekstremne narave, ki predstavljajo očiten sovražni govor in pozivanje k nasilju, niso kršile 10. člena Evropske konvencije človekovih pravic. Kar pomeni, da se je sodišče postavilo na strani oziroma da se je v tem smislu opredelilo, da vsebina govora ne more biti nad samo svobodo govora. V tem smislu si želim, da bi tudi slovenska sodišča bila veliko pogumnejša in se veliko bolj naslanjala na samo prakso evropskih sodišč.

Če zaključim. Seveda lahko konec koncev zakonodajo spreminjamo na način, da jo obračamo na glavo; lahko uporabimo vse represivne sile tega sveta in vseeno sveta na tak način ne bomo mogli spreminjati, dokler ne bomo spremenili pri sebi neko osebno

mentaliteto in osebni standard, kako razumemo svet, ki nas obdaja.

Pred razpravo sem pravzaprav izvedel, da je Ustavno sodišče dovolilo referendum glede na člen Družinskega zakonika, ne bom razlagal, verjetno je ta zakonik jasen vsem, tudi javnosti, tako da se v tem trenutku strinjam s kolegico Bah Žibert, ki je naslavljala svojih deset minut razprave na poslance, da ne smemo ločevati med našimi in njihovimi pravicami. Tako si močno želim, da bo to misel obdržala v sebi tudi, ko bo izkoristila svojo državljansko dolžnost in odšla na referendum in se bo do tega referenduma – tudi s svojo državljansko dolžnostjo in s svojo vestjo, ki nam jo je danes tako polagala v usta – znala do tega tudi na ta način opredeliti.

Vsekakor mislim, da samo če bomo temelje ustave živeli vsak pri sebi, da bomo samo tako kot narod lahko zaživeli vse svoje različnosti in bomo lahko le tako zaživeli v nekem boljšem skupnem in prijaznejšem jutri. Seveda je pa naloga politike, da je v tem smislu za vzor in ko bo vse to doseženo, pa do tega je zagotovo trnova pot, šele takrat bo v resnici poročilo varuhinje veliko tanjše oziroma takšno, kot si ga danes želimo vsi prisotni. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Erika Dekleva.

Pripravi naj se gospod Uroš Prikl, nato dr. Jasna Murgel.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Sama sem že na seji Komisije za peticije vaše poročilo pohvalila. Veseli me, da poročilo poleg teh kritik in priporočil izpostavlja tudi nekatere pozitivne trende. Vsako poglavje poročila ste na vrhu opremili s tabelo, ki prikazuje število obravnavanih zadev, število rešenih zadev in pa predvsem število utemeljenih pobud. Meni osebno se ta podatek zdi zelo pomemben in relevanten. To je tisti podatek, ki nekako lahko pokaže stanje, saj je jasno, da vse zadeve, ki jih obravnavate, niso utemeljene in tudi verjetno vsaka pobuda, ki pride do vas, ni kršitev človekovih pravic.

Zanimivo je bilo, da prav ta odstotek, ki prikazuje utemeljenost obravnavanih zadev, je marsikje relativno nizek. To ocenjujem kot pozitivno, res pa je, da lahko za namen razprave uporabimo tudi druge številke, odvisno od tega, kaj želimo doseči in kaj želimo javnosti sporočiti. Največ utemeljenih zadev med rešenimi je bilo na področju diskriminacije, na področju upravnih zadev, okolja in prostora, delovnih razmerij in pa na področju brezposelnosti in varstva otrokovih pravic. Na drugi strani pa se mi zdi pomembno izpostaviti na primer področje pravosodja, kjer je ta odstotek utemeljenih zadev relativno nizek, le 5,9 %. Tudi v poročilu sami izpostavljate, če citiram, "pozitivne trende v krajsanju in optimizaciji sodnih postopkov tudi zaradi

zakonodajnih sprememb te vlade". V mislih imam zakonodajni paket sprememb na področju pravosodja, na primer novelo Zakona o brezplačni pravni pomoči in novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju. Najvišji odstotek utemeljenih zadev se v poročilu nanaša na področje diskriminacije, zato sem že na matičnem delovnem telesu razpravljala o tem segmentu.

Na področju diskriminacije nekako najbolj v oči bode področje romske problematike. Čeprav meni nekako ta beseda ni ravno všeč, ker nakazuje na to, da je problem vse, kar se tiče Romov, pa sama menim, da ni tako. Mislim, da se težkega položaja romske skupnosti zavedamo vsi, in menim, da je tokrat dovolj politične volje, da se stvari ustrezno uredijo. Priprava novega nacionalnega programa ukrepov za Rome je tako ena izmed naših prioritet, pozitivni premiki pa se kažejo tudi na drugih področjih, ki so opredeljena v Zakonu o romski skupnosti in v nacionalnem programu ukrepov za Rome. Seveda pa je za uspeh vedno potrebno sodelovanje tako na nivoju države kot na nivoju lokalnih skupnosti, predvsem pa je treba tudi sodelovanje Romov samih.

Danes sem se odločila, da se bom nekoliko bolj osredotočila na področje brezposelnosti. Tudi to področje je eno izmed tistih, kjer opažamo relativno visok odstotek utemeljenih zadev. Moram pa priznati, da sem pri prebiranju tega poglavja bila nekoliko zmedena, ker nisem natančno vedela, ali želite delo Vlade pohvaliti ali ga želite grajati. Na začetku ste ocenili, da država ne izpolnjuje svojih obveznosti iz 66. člena Ustave, ki pravi, da država ustvarja možnosti za zaposlovanje in delo ter zagotavlja nujno zakonsko varstvo. V uvodu pa se celo sprašujete, ali je Slovenija še socialna država. Sama sem mnenja, da je in to brez dvoma, čeprav se popolnoma zavedam, da je brezposelnost velika in zelo dobro tudi vem, kaj pomeni, če si brez službe in s tem brez sredstev za neko dostojno življenje. Je pa tudi res in to je tudi treba poudariti, da se brezposelnost znižuje in da se že kažejo rezultati truda te vlade, da z različnimi ukrepi in z različnimi spodbudami ustvarja pogoje za zaposlovanje, po drugi strani pa s socialnimi transferji omogoča, da je življenje lažje in znosnejše takrat, ko človek službe nima. V letu 2014 je bilo namreč namenjenih 104,6 milijona evrov za ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Od tega je bilo za izvajanje javnih del namenjenih okoli 38 milijonov. Mislim, da so te številke same po sebi dovolj zgovorne.

V poročilu izražate tudi skrb, da bodo predvidena sredstva za javna dela v letu 2015 nižja. Treba se je kljub vsemu zavedati, da sredstev, ki bi omogočala vključevanje prav vseh brezposelnih, ni. V proračunu Vlada zagotavlja veliko sredstev za socialne transferje, seveda pa vedno v skladu z zmožnostmi, neomejeno je pač nemogoče. Seveda pa vključevanje v javna dela tudi ni edini program pomoči. V proračunu za

naslednji leti se glede na rebalans za leto 2015 sredstva celo povečujejo, usmerjena pa bodo predvsem k ranljivim skupinam ljudi. Tako zame odgovor na vprašanja, ali smo še socialna država, je jasen. Verjamem, da ja; verjamem, da se država trudi po svojih najboljših močeh, po eni strani, da zagotavlja dovolj sredstev za socialno, delovne invalide, po drugi strani pa pospešeno zagotavlja tudi pogoje za zaposlovanje. V prihajajočem letu bomo tako namenili več sredstev za socialno pomoč, za nekatere otroške dodatke, več bo štipendij, več bo mest v VDC, in ker sem delala, preden sem postala poslanka, tudi v humanitarni organizaciji, lahko rečem, da je mogoče kdaj bolj kot namenjati velika finančna sredstva socialno ogroženim, treba usmeriti svoje pobude in energijo v to, da spodbujamo ljudi, da tudi sami naredijo, kar največ lahko, zato da bi bilo njihovo življenje boljše in lažje.

Nekaj kritike ste namenili tudi zavodom za zaposlovanje. Zapisali ste, da je ponekod organizacija dela neustrezna, saj morajo brezposelni na hodnikih čakati na razgovore s svetovalci in so tako nepotrebno izpostavljeni srečevanju z drugimi ljudmi. Povedati moram, da se v tem delu z vami ne strinjam, mislim, da brezposelnost ni sramota, tudi bolezen ni, pa zato čakamo v čakalnicah, da bomo prišli na vrsto. Mislim, da se takrat pravzaprav srečujemo z ljudmi, ki so v podobnih ali enakih težavah, z ljudmi, ki imajo neke svoje izkušnje, in mislim, da en pogovor v čakalnici nikomur ne škodi, da si tako lahko izmenjaš nekaj izkušenj, nekaj občutkov, kar pravzaprav pripomore ... In takrat vidiš, da morda v tej težki situaciji nisi sam. Ko je življenje težko, nikakor ne mislim, da je prava pot zapiranje med stene svojega doma.

Končala pa bom seveda z odločitvijo Ustavnega sodišča, da je referendum o izenačevanju pravic istospolnih pravic s pravicami heterospolnih parov sedaj omogočen, torej dejansko bodo lahko ljudje odločali na referendumu, ali ima lahko ena skupina državljanov in državljanek manj pravic kot druga. Kljub temu da spoštujem odločitve Ustavnega sodišča, ne morem mimo občutka, da bomo s tem kršili človekove pavnice.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.
Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar.
Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica in lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom, še posebej pa varuhinji gospe Nussdorferjevi!

Smo se že kar navadili, v zadnjih letih, da je to vaše poročilo na zelo visokem kakovostnem nivoju, kar je seveda prav. Mogoče pa je manj dobro ali pa manj prav, da smo se navadili tudi, da je zelo izčrpno, zelo podrobno, pa ne zato, ker ne bi želeli podrobne slike, ki jo

predstavljate v temu letnemu poročilu, ampak ker je vse preveč priporočil, ugotovljenih vse preveč nedoslednosti.

Kaj je človekova pravica, kaj je temeljna svoboda? To je osnovna elementarna pravica, ki jo mora imeti vsak na vsakem koraku v vseh prostorih in vsakodnevno. Torej, to je pravica posameznika, naloga oblasti, naloga vlade, naloga ne nazadnje tudi parlamenta, v katerem sedimo, pa je, da skuša to udejanjiti, da skuša narediti takšne pogoje, da ne bo pod vprašaj postavljeno to, ali lahko nekdo uživa temeljno svobodo, človekovo pravico ali ne. Mislim, da tudi na tej točki moram ugotoviti, da moramo v prihodnje tudi poslanci narediti mogoče kakšen miselni preskok in pomagati k temu, da bo poročilo, predvsem pa, da bo priporočil manj.

Mene na nek način lahko veseli, da je teh priporočil v primerjavi z lanskim letom seveda manj, ne more pa me veseliti, da se nekatera priporočila, ki so bila v lanskem poročilu zapisana, ne realizirajo, se jih ne spravi, če lahko tako rečem, iz agende, ampak se ponovijo, ker niso bila upoštevana v zadostni meri; in to je seveda skrb zbujujoča. Kaj je poročilo Varuha za človekove pravice? To je zrcalo v času in prostoru in noben razlog, ne nazadnje tudi relativno slaba ekonomska situacija, kriza v minulih letih, ne more biti opravičilo, da se nekatere elementarne pravice kršijo oziroma se ne udejanjijo. Kaj ugotavljate? Ugotavljate, da so pogosto kršena temeljna načela pravne države. Nadalje zakoni, da se vedno ne sprejemajo na pregleden in demokratičen način, temveč največkrat celo brez prepotrebne sodelovanja zainteresirane javnosti, rokohitrsko, včasih tudi premalo premišljeno. Tako sprejete odločitve, ki kdaj niso dovolj jasne, predvidljive in pretehtane tudi glede varovanja človekovih pravic, namreč zmanjšujejo pravno varnost državljanov. Prav tako ugotavljate oziroma se ugotavlja, da morajo državni organi storiti kar največ, da se povrne zaupanje v delo institucij in pravosodnih organov. Ti morajo delovati hitro, neodvisno in kakovostno. Ugotavlja se tudi, da morajo biti sodne odločitve hitre in izvršljive. Prav tako pa tudi, da krivice, ki jih je v preteklosti storila država, moramo popraviti in se ljudem zanje tudi iskreno opravičiti.

Povem vam, da se osebno, verjamem pa, da lahko tudi govorim v veliki večini svojih kolegov in kolegic, poslank in poslancev, trudimo, da pri sprejemanju zakonov, pri sprejemanju odločitev v tem državnem zboru ravnamo tehtno, strokovno, preudarno, predvsem pa empatično in se postavljamo v vlogo vseh tistih – ne nazadnje smo tudi mi državljani in seveda državljanke –, da so vsi ti zakoni, ki jih sprejemamo, premišljeni; da zasledujejo neko logično noto in da so izvršljivi, hkrati pa ne povzročajo dodatnih delitev, dodatnih krivic in ostalih peripetij.

Seveda si želimo – radi govorimo o tako imenovanih strukturnih spremembah –, želimo si nekaterih sprememb. Resno delamo na tem. Pričakujemo zdravstveno reformo ali pa vsaj spremembo nekaterih temeljnih predpisov na področju zdravstva, pa jih še vedno čakamo; upam, da jih bomo dočakali.

Kar zadeva pokojnine. V pripravi je tako imenovana bela knjiga. Na tem mestu lahko z veseljem ugotovim, da so reformni učinki izpred nekaj let že vidni, prijemajo in se situacija na tem področju izboljšuje. Pričakujemo v začetku naslednjega leta operativno in funkcionalno delovanje rezervnega demografskega sklada kot garanta za stabilnost, za vzdržnost javnih financ oziroma nemoteno izplačevanje pokojnin na dolgi rok, brez dodatnih rezov. Pričakujemo, ker mora zaživeti, da bo zaživel zakon o dolgotrajni oskrbi, kar je garant medgeneracijskega sodelovanja na dolgi rok. Še posebej pa moramo – kar tudi gospa Nussdorfer v poročilu ugotavlja, v segmentu, kjer govori o trgu dela –, da je treba poskrbeti celovito na tem področju, da je treba zagotoviti prve zaposlitve, zaposlitve mladim, predvsem to, česar se Evropa v zadnjem času, hvala bogu, vedno bolj zaveda, strukturne, dolgotrajne brezposelnosti. In to, kar je izjemna skrb vzbujajoča, da imamo v zadnjem času čedalje več revnih zaposlenih. Na tem področju, verjamem, da nam bo v naslednjem tednu uspelo tudi skozi nekatere spremembe minimalne plače to zadevo vsaj malo odpraviti oziroma izboljšati.

Ob zaključku, ker bi rad, da še kolega Gantar nekaj spregovori o tej temi, prejšnji teden sem bil v Luksemburgu. Predsedniki odborov za socialno državo Evropske unije smo govorili o problemih na socialnem področju. Govora je bilo med drugim tudi – upam, da bomo to zadevo v prihodnje še bolj razdelali – o tako imenovanem socialnem trojnim A. Torej, o bistvu zavedanja pomena socialne komponente, socialne note, ki se na vsak način mora upoštevati, mora infiltrirati, mora implementirati, če hočete, v vse krovne in ostale sektorske politike, ne pa, da je cokla ali pa copata, če hočete, nekaj kapitalističnih, neoliberalističnih ekonomskih teženj. Če bomo to uspeli spraviti v prakso in se tega zavedati, mislim, da nas čaka boljša prihodnost.

Torej, še enkrat, poročilo sprejemam, ga podpiram, sem ga z veseljem tudi prebral, malo manj z veseljem, seveda, ker je ogromno nekaj ugotovitev, kjer mora država spremeniti stvari na bolje. Predvsem si želim v naslednjem letu, da bo manj ponavljajočih se priporočil in da gremo po boljši poti naprej. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Gantar.
Pripravi naj se gospod Matjaž Hanžek.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana varuhinja, kolege in kolegi!

Seveda me ne preseneča, poročilo je ponovno izredno obsežno, kvalitetno, lahko rečem, dobro, natančno. Verjetno se vsak, ki je imel neko težavo, doživel neko kršitev, vidi v tem poročilu, kar je po eni strani seveda lahko dobro, po drugi strani pa glede efekta takega poročila ne vedno najbolj učinkovito.

Slovenija, žal, sodi med tiste države, ki se ne morejo pohvaliti s spoštovanjem človekovih pravic; se pravi, kršitev je enostavno preveč. Prevečkrat tudi iščemo izgovore ali pa v resnici si prevečkrat ne želimo priznati, da smo ali pa da sodimo med te države, ki so večje kršiteljice. Verjetno je posledica tega tudi dejstvo, da se zelo veliko pogosto ne spremenijo, da iz leta v leto praktično obravnavamo enake kršitve, pojavijo se še kakšne druge, vmes je sicer nekaj problemov rešenih, bojim pa se, da ključni ostajajo nedorečeni. Sicer verjamem, da je kršitev za tistega posameznika isto krivična, huda, da jo težko doživlja, težko prenaša, ampak kljub vsemu so tukaj te kršitve takšne narave, da so nekatere v resnici te vrste, da nas lahko skrbi, da predstavljajo nek alarm za celotno družbo. In teh je kar nekaj. Recimo, že omenjene kršitve temeljnih načel pravne države, potem sprejemanje zakonov na nek nepregleden, netransparenten način, ne nazadnje tudi nedosledna zakonodaja, ki omejuje učinkovito delo samega Varuha. Potem vprašanje, ki se postavlja tudi v tem poročilu, torej vprašanje, ali je Slovenija še socialna država, glede na vse kršitve, ki se dogajajo. Seveda, dokler so te temeljne kršitve prisotne v družbi, je vprašanje, če je smiselno naštevati ne vem koliko vseh, tudi manjših kršitev, na ta način, kot je sicer korektno prikazano, ampak verjetno bi potrebovali tu malo več operativnega dela in dogovora. Ker sicer sem dokaj skeptičen in se bojim, da bomo v naslednjem letu razpravljali o istih stvareh. Pričakoval bi, da bi eno takšno poročilo vsebovalo morda tudi rešitve na ključnih področjih, ampak v dogovoru z vlado, ne nazadnje bi o takšnih rešitvah mi lahko potem na takšni seji razpravljali. Sicer je to krasna tematika in problematika, o kateri ima sigurno vsak med nami na vsakem področju lahko kar obsežne razprave. Tu gre po mojem mnenju enostavno za dobro voljo, ali se naredi korak naprej na tem področju kršitev ali ne. Namreč, velika večina kršitev sigurno ni vezana na blagostanje države, na rast BDP, ampak enostavno na nekatere odločitve, ali bomo dali prednost človekovim pravicam ali je ne bomo dali.

Na tem področju se bojim, da nas čaka še veliko dela, predvsem pa razmislek, tudi varuhinji in tudi vladi, kako narediti vso zadevo učinkovitejšo, da se v resnici ne bodo iste stvari ponavljale. Namreč, jaz ne jemljem tretjine manj priporočil za velik dosežek, ampak odvisno je v resnici od vsebine, o kateri govorimo in obsegu

kršitev, ki se na nekem področju dogajajo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Kolega poslanca bi spomnil, da pač o tem, ali damo človekovim pravicam prednost pred čem drugim, najbrž o tem ne smemo razmišljati. Vsekakor je to stvar, ki mora biti narejena ali ne. Poleg tega pa malo v zagovor Varuha, večini teh stvari, večini nakazanih problemov z Varuhove strani so tudi dodane rešitve. Ampak, za uresničevanje tega je odgovorna Vlada, pa ne bom zdaj o Vladi govoril, govoril bi tudi o nas, tudi mi smo odgovorni za delovanje Vlade. Prevečkrat pozabljamo in bi se navezal na enega izmed naših predlogov za amandma, tista stvar, o kateri vedno, jaz po besedah nekaterih preveč govorim, mislim pa, da pa vsi skupaj premalo govorimo: o sovražnem govoru, nestrpnosti, sovraštvu in tako naprej.

Moram opozoriti, da je odnos do človekovih pravic povezan s strpnostjo in je vzajemen, če se resno mislimo pogovarjati o človekovih pravicah, moramo enako razmišljati o strpnosti. Temu državnemu zboru moram sicer dati veliko priznanje, da od takrat pred desetletjem, ko sem jaz sedel tam, kjer zdaj gospa varuhinja sedi, do zdaj se je v Državnem zboru ta grobi, nasilni – mnogo izrazov še ima – sovražni govor zelo umirja. Marsikdo, ki ga takrat ni bilo, niti si ne more predstavljati, kakšne izjave so se takrat kot popolnoma normalne pojavljale. To je po eni strani krasno, po drugi strani pa tudi vprašanje, če je krasno. Ker namesto tega se v družbi, pa tudi v parlamentu pojavlja tako imenovani sovražni govor; moderni, tihi, tiha diskriminacija, ampak sovražni govor. Se pravi, da se tako, malo po ovinkih sicer strinjaš s tem, ampak – in potem našteješ, kaj je potrebno. Sem za to, da imajo Romi pravice, ampak malo preveč pravic pa že ne bo. Tako se malo zase vedno spominjam enega pisma, ki sem ga dobil: "Uzakonjanje pravic manjšin lahko privede do velikih težav v življenju večine. V nekaterih državah imajo z glasnimi borci za pravice manjšim kar hude težave ..." To človek, ki kar tako preišljeno reče, da ni nestrpnež. Prej sem gledal, ko sem bil v Državnem svetu in sem govoril o romski tematiki, sem predstavil tudi neke izjave, ki so jih dali strokovnjaki, ki delajo na področju z Romi. Ugotovilo se je, da jih 90 % sploh nima pojma, še niso prebrali nobenega dokumenta, pa so strokovnjaki, istočasno pa očitajo, da Romi nič ne poznajo. Niti vedel ali pa vedela ni tista strokovnjakinja, da je izrazila čisto nestrpnost, na koncu je dodala: Jaz nisem čisto nič nestrpna, ampak Romi so taki in taki, na koncu pa nisem nič nestrpna, to so dejstva. Na zadnjem odboru, ko smo se pogovarjali o poročilu o Romih, je kolega Gorenak, s katerim

se v glavnem ne strinjam, takrat sem se pa skoraj v vseh, razen dveh stvari, ki ju je potem na koncu zamočil, čisto strinjal, ko je govoril o dveh nalogah, ni povedal katerih – saj je prav –, kjer je ugotovil, da na področju, ki so ga raziskovali, so ugotovili, da ni med Romi nič več kriminala kot med večinskim prebivalcem, za spoznanje več prometnih prekrškov in tako naprej. Ampak vsi vemo: Romi kradejo. Ampak to je znano med vsemi in to ni sovražni govor, ampak to je seveda dejstvo, čeprav podatki kažejo popolnoma drugače in to jaz kolegu Gorenaku verjamem, da je to res, čeprav marsikaj drugega – v glavnem verjamem, ampak s tem se strinjam.

Tukaj bi rad opozoril Državni zbor, da je sicer fino, če bomo sprejeli, in predlagam, da sprejmemo amandma, ki podpira in ki zahteva, da se nekako regulira sovražni govor. Ampak vemo, da zakonsko se lahko regulira samo tisti najbolj grobi sovražni govor, ki že meji skoraj na kaznivo dejanje. Mi v Državnem zboru smo pa seveda tudi precej odgovorni za ta sovražni govor, ker pač nas poslušajo ljudje, po nas se zgledujejo. Mislim, da bi poleg tega morali imeti tudi zavezo, žal spomladi na moj predlog, da bi eno sejo posvetili spoznavanju sovražnega govora tudi v Državnem zboru, je bilo to zavrnjeno. Predlagam, da se mi zavežemo, da imamo nekaj takega tudi v Državnem zboru: pogovor o tem, ali sploh vemo, kaj je sovražni govor, kaj je nestrpnost, kaj je diskriminacija in tako naprej. Če tega sami ne bomo naredili, nas zavezuje sklep Sveta Evrope z 18. septembra, Komiteju za enakost in nediskriminacijo, katerega član sem, smo sprejeli, da se podaljša zavezništvo No Hate Alliance še za dve leti, kjer je v glavnem pet ciljev: sovražni govor, antisemitizem, islamofobija, antigipsizem oziroma antiromstvo ter homo- in transfobija. Sedaj smo pa ravno v situaciji, kot sem slišal, Ustavno sodišče je dovolilo referendum, ker bomo zadnji točki v naslednjih mesecih zelo veliko imeli.

Islamofobija se bo skupaj z begunci razmahnila. Sovražni govor je pa, kar ves čas govorim, stvar, ki nam je zelo domača; ne da bi sploh vedeli, da je naš govor sovražni govor. Zato mislim, da bi bilo dobro, da se sami odločimo. Bom povedal drug del zaveze, v tej pravijo v Svetu Evrope, da naj bi nacionalni parlamenti vsaj trikrat na leto priredili tematsko konferenco, seminar o omejevanju sovraštva skupaj s strokovnjaki Sveta Evrope. Mislim, da je dobro, da mi to vemo in da se tudi odločimo; poleg tega da se zavežemo, da se bomo čim bolj izogibali sovražnega govora, sovraštva, nestrpnosti. Da pa to lahko naredimo, moramo najprej sami sploh vedeti, kaj to je. Tole sem sicer malo izkoristil za druge stvari, ampak sem prepričan, da varuhinja nima nič proti, ker je na to sama – in ne samo ona, ampak vsi njeni sodelavci na to neprestano opozarjajo.

Moram na koncu reči, kar sem prej pozabil, pa saj se samo po sebi ve, da sem zelo

zadovoljen s poročilom. Žal je vedno debelejše. Ni samo zaradi tega, ker bi bilo več stvari, ampak so najbrž tudi bolj natančno obdelane kot včasih in tako naprej. Skupaj z njo želim, da bi drugo leto bil večji odstotek priporočil ali pa vsa, kar je sicer nemogoče, priporočila uresničena. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v kateremo dobita besedo še predstavnik Vlade in predlagateljica.

Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar gospod Darko Stare.

DARKO STARE: Hvala, gospa predsedujoča. Moram priznati, da mi je ta današnja razprava v mogočem odprla tudi rezon razmišljanja, predvsem v smeri, kako zagotoviti čim bolj učinkovite pogoje za čim bolj učinkovito delo, v tem primeru izvršilne veje oblasti, da bomo lahko v čim večji meri ali v celoti uresničevali priporočila varuhinje. Te slednje razprave, predvsem gospod Gantar, vsebinsko mi je bilo zelo všeč. Moram pa reči, da v praksi, vsaj sedaj, kar sem jaz na tem delovnem mestu, sodelovanje z varuhinjo oziroma njenimi sodelavci poteka. Se mi zdi, da moramo na nek način ugotoviti, kaj so vzroki za to, da so priporočila samo delno uresničena ali pa v celoti neuresničena. In vzroki so običajno – to jaz vidim, da je to po moji izkušnji, mojem osebnem mnenju – posledica mentalitete, načina delovanja tudi uradnikov oziroma uradništva, ki mu jaz dostikrat rečem – naučeno biti neučinkovito. Vedno najdemo razlog, da je vzrok za to, da nekaj ne moremo uresničiti ali zagotoviti v pomanjkljivi zakonodaji, v predpisih. Osebnostno sem prepričan, da je to v manjšini primerov in da imamo mi tudi zaradi načina delovanja, miselnih shem in sploh mentalitete, kulture tudi v ožjem smislu, politične in uradniške, največjo težavo v implementaciji obstoječe zakonodaje, ki ni slaba; sem prepričan.

En poslanec je tudi zelo dobro razpravljal o sovražnem govoru, o normativni ureditvi, Zakon o medijih, sedanji bodoči Zakon o storitvah na elektronskem trgu, Kazenski zakon in tako naprej. Vse to imamo opredeljeno. Vprašanje pa je, ali mi kot izvršilna veja oblasti, – ne glede na to, kateri organi – naredimo za to, da bi te črke zakona zaživele tudi v konkretnih postopkih, v konkretnih primerih. In iz tega razloga vam lahko, ker tudi sam se včasih, ko sedim v tem cenjenem državnem zboru, nerad poslušam o tem, da rečem – joj, kaj smo mi v teh treh mesecih naredili; čeprav sem si napisal šestnajst ukrepov, v bistvu okrepitev, sistemsko, normativno za zagotavljanje človeškega dostojanstva človekovih pravic na področju recimo pravosodja, kjer imam priložnost in na nek način privilegij delati. Ne glede na to, da se ugotovitve iz tega poročila nanašajo na leto

2014, torej samo tri mesece obdobja obstoječe vlade, ampak ni poanta v tem. Kot je že nekdo od razpravljavcev rekel, tukaj gre za neko sodobno ideologijo, gre za univerzalne pravice, ki niso vezane samo na čas in prostor, ki je manj pomemben. Pomemben je posameznik, ki je nosilec tega, torej človek.

In s tega razloga vam lahko samo zagotavljam, to je bilo tudi na zadnji seji Vlade, kamor je bila povabljen spoštovana varuhinja. Celotna vlada, posebej tudi predsednik Vlade je podal zavezo, usmeritev vsem nam, vsem resorjem, da moramo v letošnjem letu pri delu biti prioritarno pozorni na vsa priporočila in v največji možni meri spoštovati to, kar je priporočeno in je tudi, kot je ocena Vlade, več ali manj strokovno zelo utemeljeno in dobrodošlo. Z našega vidika je sedaj pomembno na delovni ravni, da bomo opredelili, da bomo to poskušali implementirati, ali so razlogi za to, da so neke pravice posameznikov kršene ali neuresničene, resnično v zakonodaji. Verjamem in sem prepričan, vsaj na našem področju – minimalno. Ali pa je razlog v dejstvu, da gre za nepoznavanje, neodgovornost in malomarnost tistih, ki smo odgovorni za to, da izvajamo te predpise, ki zagotavljajo spoštovanje človekovih pravic.

Nemalokrat se spomnim, mislim, da je bilo v mnogih poročilih tudi v preteklosti varuhov poudarjeno to, kar je bilo danes tudi v razpravi poudarjeno – da bi bilo fino, če bi imeli spet neko informacijsko točko na centrih za socialno delo, da bi ozaveščali posameznike, ki dajo vloge, kakšne pravice imajo. Zakon o upravnem postopku velja že mnogo let in zelo jasno določa, da mora prava neukim ljudem, ki dajo vloge, ki prosijo – ker upravni postopek je že po definiciji namenjen temu, da uresničuje neke pravice, ki nekomu grede – da jih država, upravni organi uresničujejo. In mi smo dolžni proaktivno seznaniti ljudi o njihovih pravicah, o njihovih možnostih. In zakaj se to ne dogaja? Razlogov je več. Lahko tega ne vemo, ne znamo, torej se je treba več usposabljanje, izobraževati; lahko tega ne delamo iz malomarnosti, lahko pa tudi kdo zavestno ne. Ampak vse, kar sem naštel, je nedopustno in se obvladuje v okviru upravljanja in vodenja. In tukaj se mi zdi, da imamo največ priložnosti. Tudi zame je to zapoved, da tukaj naredimo bistveno več na organizacijskih ukrepih, na ukrepih upravljanja. Ni težko spremeniti zakona, ampak očitno imamo težavo pri tem, da ga uresničujemo. To nas opozarjajo tudi mednarodne inštitucije, tudi organizacija Združenih narodov, da imamo težave pri implementaciji. In tukaj gre za neko mentaliteto. Mogoče se bo to slišalo grobo, ampak razumeli boste sporočilo, ker je dobronamerno. Občutek imam, da smo na nek način šibki pri uresničevanju tistega prepričanja, ki ga izraža posamezen predpis, zakon kot izraz javnega interesa, ali pa tistega občutka, kaj je prav. In najlažje se je zateči – ne morem, nekdo drug je pristojen ali pa moramo zakon sprejeti. In to se

tudi potem odraža v tem medinstitucionalnem sodelovanju ali interpersonalnem, ker se vedno najde vzrok za to, da rečemo – joj, saj tole bi pa mi lahko naredili, če bi ta pa ta organ to naredil. V resnici pa lahko nek organ ali inštitucija nekaj naredi, pa potem tega ne spoštujemo.

Naš minister pogosto reče, da smo premalo spoštljivi do sebe, do lastnih inštitucij, do organov lastne države in na nek način celo cinični. In vam bom dal dva primera iz naše skupne prakse, ki smo jo lahko skupaj doživeli v proceduri zakonodaje. En primer je, sem prepričan še danes in tudi v fazi procedure se vsi strinjajo, da je treba zagotoviti zaščito človekovega dostojanstva v primeru izvrševanja Zakona o izvršbi, in sicer v primeru, ko so posamezne komercialne banke zaradi izvršbe posegle v socialno pomoč posameznika s pristojbino 30 evrov recimo, dobil je pa 60 evrov socialne pomoči. Načeloma smo rekli, da je to nedopustno, to je elementarno človeško nesprejemljivo in tudi nelogično, da bi bil takšen zakon lahko tako interpretiran, da je to sprejemljivo. Vsi smo bili za to, da gremo v spremembo zakona; hvala bogu, ste ga sprejeli, zdaj že velja. Ampak v razpravi se je pa videlo, to je pa demokracija, legitimno. Posamezni lobi, inštitucije so tudi preko poslancev in drugih deležnikov v proceduri legitimno uveljavljali neke argumente, stališča, kako je to v bistvu nesprejemljivo oziroma da je to poseganje v podjetniško svobodo. Želim povedati, da če želiš bodisi kot posameznik, bodisi kot inštitucija, bodisi kot organ uveljavljati nek javni interes, ki ga že določa veljavni predpis ali občutek za prav, moraš imeti v bistvu voljo, energijo – to ti mora biti vrednota – in seveda tudi moč. Zato je pa potrebna energija in prepričevanje.

Da ne bom predolg, vam lahko samo zagotovim, kot je tudi usmeritev Vlade, da bomo po naših najboljših močeh v temu letu, kolikor bo mogoče v sodelovanju z varuhinjo človekovih pravic in njenimi sodelavci, poskušali v čim večji meri zagotoviti, da se bo čim več priporočil uresničilo; tudi tistih, ki niso vezani samo na normativne spremembe. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer kot predlagateljica, izvolite.

VLASTA NUSSDORFER: Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci, predstavnik Vlade!

Skoraj pet ur je tekla razprava v državnem zboru in zelo se mi je zelo pomembno, da nisem niti za hip zapustila te dvorane, kajti škoda bi mi bilo izgubiti nit in slehernega od vas ne poslušati. Tako imam dober pregled nad tem, kar ste danes tukaj v dvorani povedali in obljubili. Bili ste izjemno konstruktivni, podpirate naše poročilo za preteklo leto in tudi priporočila. Prepričana sem,

da takrat, ko se bo glasovalo, bo tukaj v dvorani vse polno poslancev, tudi tistih, ki jih danes zaradi obveznosti očitno ni. Prepričana sem tudi, da ste vsi, ki ste tu in tudi tistih, ki jih ni, natančno prebrali poročilo; ne morda samo dele, ki vas še posebej zanimaj, in zato imate izjemno dober pregled nad našim delom, kot je bilo rečeno, ampak tudi nad stanjem človekovih pravic v Republiki Sloveniji. Dotaknili ste se tém, ki se jih dotika tudi Varuh, ne samo v temu poročilu; žal tudi v preteklih, ker ni prišlo do realizacije nekaterih priporočil. Govorili ste o reformah, ki so nujno potrebne, o pravičnosti, o pravni varnosti državljanov, o vrednotah, ki so pomembne, ter tudi o enakosti in enakopravnosti. Nekateri ste se dotaknili tudi pravosodja in tako kot Varuh menili, da je potrebno, da je le-to pravično in hitro. Sama menim, da zlasti na področjih, ki se dotikajo najranljivejših, torej otrok, pa tudi na področju, ki se dotika socialnih in delavskih pravic, kajti prav tam so ljudje lahko izpostavljeni še številčnejšim težavam; če ne pride do pravice – kajti pozna pravica, običajno pravijo, res ni pravica.

Tako kot Varuh ste bili kritični tudi do področja zdravstva, ki terja reforme. V uvodnem delu svojega nastopa nisem uspela povedati tega, kar vlada že podpira, da ne sme biti začasnih vodenj ministrstev. To se je ravno na področju zdravstva pokazalo v zadnjih letih kot neprimerno; kajti glava, torej minister je tisti, ki lahko vodi ministrstvo suvereno in tudi teži k spremembam zakonodaje, ki so nujne. Prav področje zdravstva je tisto, ki terja hitro reakcijo na nepravilnosti. Kriza, revščina, zaposlovanje ali bolje rečeno nezaposlovanje in sociala so teme, ki vas še kako zanimajo, ki se jih dotikate. Upam, da bo prišlo v prihodnosti, kot je zagotovil tudi predstavnik Vlade, do sprememb, ki jih bo Varuh budno spremljal. In zato sem prepričana, da bo naslednje ali vsaj tisto, ki mu sledilo, poročilo tisto, ki bo že govorilo o napredkih, o tem, da se je marsikaj spremenilo na bolje in da kriza ne bo vedno izgovor za nesprejemanje.

Narodni skupnosti – dejansko v našem poročilu obema nismo namenili take pozornosti, ker nismo prejeli večjega števila pobud. Moram pa povedati, da smo bili vedno aktivni na terenu. In kadarkoli smo šli v kraje, kjer bivata skupnosti, bodisi v Prekmurju bodisi na Primorskem, smo se srečevali s predstavniki. Pred kratkim – to pa sega v poročilo, ki bo prihodnje leto objavljeno – pa smo imeli tudi poseben sestanek z obema predstavnikoma pri Varuhu. Glede utemeljenosti pobud – izračuni niso vedno dejansko stanje, kajti tudi če Varuh ugotovi, da neka pobuda ni utemeljena v času podaje in reševanja, še ne pomeni, da ne bi bila kasneje. Vendar nekateri ljudje še ne izkoristijo vseh pravnih sredstev, ko pridejo do Varuha, in v tistem trenutku še ne moremo reči, kako se bo zadeva odvijala; zlasti tam, kjer so odprte, morda na pravosodju, številne pravne poti, ki jih izkoristijo tudi po naših nasvetih. Ni manj vrednih državljanov, vsi so enaki, enakopravni. Zato sem tudi v uvodu

svojega poročila citirala Dunajsko deklaracijo, ki govori ravno o tem. 10. 12., ko bomo letos praznovali dan človekovih pravic, se bomo posvetili temi, o kateri je bilo veliko govora v nekaterih vaših izvajanjih – mladi, brezposelnost, težave s plačili, prekarci in še marsikaj. To so teme, ki so zelo, res zelo aktualne. Menim, da bo ob dnevu človekovih pravic to zagotovo pravišnja tema ne le za varuha, pač pa tudi za ranljive skupine v naši družbi.

Govora je bilo tudi o zlorabi pravic. Dejansko je res, da se včasih zakonodaja, zlasti s področja sociale, sprejme ali sprejema in o njej govori tudi zaradi nekaterih zlorab. In vendar pri Varuhu menimo, da je treba paziti, da delujejo nadzorne institucije in da se tiste zlorabe, do katerih prihaja, tudi sankcionirajo, da ljudje vidijo, da se zlorabljeni ne spleča. Kajti če sam zlorabiš neko pravico in si pridobiš več, potem zagotovo nekdo trpi. In takrat se lahko vprašaš tudi, kje sta etika in morala. In zato zgolj sprejemanje take zakonodaje v izogib temu, da bi jo kdo sicer kršil brez sankcij, je lahko tudi vprašanje, ali je to najprimernejše; ko pa imamo nadzor, ko imamo institucije, ki morajo delovati. In prav nadzorne institucije in tudi inšpekcijske službe so tiste, ki morajo hitro in učinkovito opraviti svoje delo, predvsem pa ljudem tudi odgovarjati na zastavljena vprašanja.

Izobraževanje – govora je bilo tudi o tem, kako Varuh spremlja to področje. Verjemite, da zelo. Tema bo predmet tudi prihodnjega poročila, srečujemo se s šolanjem na domu, o katerem smo že zavzeli svoje stališče. Letos smo budno spremljali tudi štipendiranje za deficitarne poklice in tam ugotavljali nepravilnosti. Kot ste sami ugotovili, zagovornik – glas otroka še nima svoje zakonodaje, ki bi bila ustrezna, a zaenkrat pri Varuhu še uspejo tudi na tem področju zagotoviti zagovornika tistim otrokom, pri katerih se starši ne morejo zediniti, kaj je zanje prav in kaj ne. In običajno niso subjekt dogajanja, pač pa kar objekt. Govora je bilo tudi o paliativi. Tudi to področje Varuha skrbi in zagotovo bo v prihodnosti – nekatere teme so v preteklosti, in to bližnji preteklosti, odprle tudi prepotrebno temo paliative pri nas.

V našem poročilu ste lahko zasledili tudi pohvale, kajti zaenkrat jih še ni veliko. A vendar smo se potrudili in tam, kjer je bil nekdo pripravljen odpraviti kršitev človekovih pravic, smo ob robu zapisali, da je to pohvale vredno in se tudi tega dotaknili. Spremljali bomo vse, kar bo vlada, vsa ministrstva. Res je bila dana obljuba, da bomo tudi pri tem aktivno sodelovali, bdeli nad tem, kaj se dogaja in kaj je z našimi priporočili, da ne bomo pisali novih, če to ne bo potrebno; in če bomo lahko zaprli nekatera poglavja.

Sama bi zaključila s tem, da bi rekla, da je treba vedno imeti pred očmi človeka, ki si zasluži veliko začetnico, ne male; kajti do male začetnice včasih pade tudi zaradi ravnanja določenih organov. In zasluži si dostojanstvo,

velikokrat je bilo danes omenjeno, tisto dostojanstvo, ki mu pripada; in sicer od rojstva do smrti. Hvala še enkrat za vse vaše prispevke, misli, ideje, tudi za naše prihodnje delo. Zagotovo je to pomemben dan za Varuha človekovih pravic in prepričana sem, da bo polje sovražnega govora počasi veliko manjše tudi zaradi vseh prispevkov, ki ste jih že omenili, tudi zaradi tega, ker sodba Delfi proti Estoniji ne pomeni samo rešitve za eno državo, ampak je Evropsko sodišče za človekove pravice sporočilo nekaj pomembnega vsem.

Hvala za vašo skrbnost, pozornost. Kot predlagateljica tega poročila sem vesela, da smo lahko skoraj kar pet ur razpravljali o njem; veselim pa se tudi vaših glasov podpore za priporočila. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo in prehajamo na razpravo o vloženi amandmaji k predlogu priporočila, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 21. 10. 2015.

V razpravo dajem amandma Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.1 Ustavne pravice.

Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem amandma Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.4 Pravosodje.

Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem amandma Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.6 Upravne zadeve.

Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem amandma Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.10 Delovna razmerja.

Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih in o predlogu priporočila bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 27. 10. 2015, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O AVDIOVIZUALNIH MEDIJSKIH STORITVAH, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za kulturo gospodu Antonu Peršaku, izvolite.

ANTON PERŠAK: Spoštovana gospa predsedujoča, spoštovani poslanci in poslanke!

Glavni namen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah je popolna uskladitev z Direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah, kar je od nas zahtevala Evropska komisija, ki je leta 2013 sprožila tudi predsodni postopek, tako imenovani EU Pilot, v okviru katerega je preverjala ustreznost prenosa direktive. Ministrstvo za kulturo je sicer v okviru predhodnih pogovorov in usklajevanj z Evropsko komisijo utemeljeno ovrglo večino pripomb, ki so bile zlasti terminološke in redakcijske narave; glede preostalih pa je bil dosežen pisni dogovor, da se uredijo z novelo zakona, sicer bo zoper Republiko Slovenijo sprožen ustrezen sodni postopek. Na podlagi pripomb Evropske komisije se popravljajo naslednje določbe zakona: definicija evropskih avdiovizualnih del, pristojnosti Republike Slovenije, sodelovanje med regulatornimi organi držav članic, svoboda sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav, zaščita otrok in mladoletnikov, prepoved oglaševanja zdravstvene dejavnosti in storitev, prepoved sponzoriranja poročil, prepoved televizijske prodaje alkoholnih pijač in pravica do kratkega poročanja. Poleg upoštevanih pripomb Evropske komisije predlog zakona prinaša še nekaj drugih redakcijskih popravkov, namenjenih večji jasnosti in določnosti predpisa; ter nekaj manjših vsebinskih posegov ravno na področju zaščite otrok in mladoletnikov, kratkega poročanja, pravice javnosti do spremljanja najpomembnejših dogodkov in kazenskih določb. Uvaja tudi tematske programe, ki jih do zdaj v Sloveniji formalno nismo omogočali, kar je postavljalo slovenske medijske hiše v neenakovreden položaj s tujimi, ki distribuirajo svoje programe na območju Slovenije.

Na področju zaščite otrok in mladoletnikov v televizijskih programih premikamo časovni prag za vsebine, primerne za otroke po 12. letu starosti, z 21. na 20. uro, ki je v sporedih slovenskih televizij tradicionalno uveljavljena kot ura, ob kateri se pričnejo predvajati zahtevnejše vsebine. S to spremembo bomo dosegli ustrežnejše označevanje vsebin in obenem izenačili pogoje delovanja na trgu med slovenskimi in tujimi izdajatelji. Pri storitvah na zahtevo pa natančneje določamo že veljavni ukrep tehnične zaščite pred vsebinami, ki bi lahko škodovale otrokom in mladoletnikom, ter odgovornost za zagotovitev te zaščite. Pri definiciji kratkega poročanja se na podlagi pripombe Evropske komisije uvajata dodatna pogoja, ki se nanašata na frekvenco in časovno omejitev predvajanja kratkih izsekov. Pri pravici javnosti do spremljanja najpomembnejših dogodkov pa predlog zakona na novo določa način in merila za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi. S predlogom zakona smo prenovili tudi kazenske določbe, in sicer smo za posamezne

prekrške, ki so manjši po svoji teži, globe prepolovili.

Na koncu bi želeli izpostaviti tudi to, da je bil predlog zakona predmet temeljite javne razprave in medresorskega usklajevanja. Zlasti v zvezi z javno razpravo bi želel posebej poudariti, da je bilo v javni razpravi zelo veliko mnenj, predlogov in pripomb različnih deležnikov na tem področju, kar govori samo po sebi tudi o tem, da čisto vsega ni bilo mogoče upoštevati, ker so si bile včasih v nasprotju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kulturo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici Mariji Antoniji Kovačič, izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Lep pozdrav vsem!

Dovolite mi, da predstavim poročilo Odbora za kulturo, ki je na 5. redni seji 6. 10. 2015 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 35. redni seji 11. septembra 2015 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala nekatere pripombe. Njena predstavnica je v okviru splošnih pripomb opozorila na to, da je s predlagano novelo presežena tretjina sprememb, kar bi v skladu z nomotehničnimi pravili narekovalo pripravo novega zakona. Pripombe pa je imela tudi na neustreznost spreminjanja več členov veljavnega zakona z enim členom. Glede pripomb k posameznim členom pa je izpostavila vprašanje praktične izvedbe neposrednega in stalnega dostopa do impresuma, nejasnosti razmejitev med prepovedjo avdiovizualnih komercialnih sporočil in prepovedjo televizijskega oglaševanja ter prodajo, nerazumljivost in notranjo neskladnost 18. člena ter na odsotnost ustrezne obrazložitve pri 19. in 20. členu.

Mnenje je predstavil tudi predstavnik Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je v svojem mnenju predlog zakona potrdila. Med drugim je komisija predlagala tudi nekatere dopolnitve, ki se nanašajo na informativne programske vsebine, ki bi utegnile škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov. V poslovniškem roku so amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus, SD in Poslanska skupina NSi.

Ministrica za kulturo je pojasnila, kaj je cilj predloga zakona, in predstavila pomembnejše vsebinske spremembe, ki se dotikajo področij zaščite otrok in mladostnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo,

pravice do poročanja v televizijskih programih, pravice javnosti do spremljanja najpomembnejših dogodkov tako imenovanih tematskih televizijskih programov in prenove kazenskih določb z znižanjem glob za posamezne kategorije prekrškov. Razprava je potekala predvsem o zaščiti otrok in mladostnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, letnih poročilih o doseženih deležih in o pravici javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov. Glede zaščite otrok in mladostnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo so nekateri razpravljavci povedali, da v takšnih storitvah, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov, ni dovolj le ustrezen vizualni simbol v katalogu programskih vsebin, kot predlaga predlagatelj novele. Po njihovem mnenju bi se s tem znižala raven zaščite otrok in mladostnikov. Primernejša se jim je zdela veljavna ureditev, ki določa, da morajo biti te vsebine opremljene z ustreznim akustičnim in vizualnim opozorilom ter ustreznim vizualnim simbolom ves čas predvajanja vsebine. Drugi pa so menili, da je pri vsebinah na zahtevo dovolj kataloško označevanje, saj oznaka pove, kaj je vsebina in kaj je primerno za otroke. Na začetku se ve, kaj bo kdo gledal.

Glede določbe novele, ki zahteva od izvajalcev televizijskih programov, da vsako leto do konca meseca februarja pošljejo ministrstvu in Akosu razčlenjene podatke o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajanem času za preteklo leto. Bom končala. Po razpravi je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih je sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljnega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani državni sekretar gospod Tone Peršak, spoštovani kolegice in kolegi!

Vzrok za pripravo novele Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki jo danes obravnavamo, je popolna uskladitev slovenskega pravnega reda z evropskim pravnim redom na področju avdiovizualnih medijskih storitev. Po našem mnenju gre za pomemben zakon, saj se v svojih določbah dotika zaščite otrok in mladostnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, pravice do kratkega poročanja v televizijskih

programih, pravice javnosti do spremljanja najpomembnejših dogodkov tako imenovanih televizijskih programov in prenove kazenskih določb z znižanjem glob za posamezne kategorije prekrškov. Nova Slovenija podpira nekatere predloge rešitev, in sicer premik praga za tako imenovane premium rate vsebine na zgodnejšo uro, in sicer iz sedanje 21. na 20. uro. Posledica bo večja zaščita gledalcev, izenačeni pogoji delovanja na trgu med programi, registriranimi v Sloveniji in tistimi, ki so licencirani v tujini. Prav tako podpiramo natančnejšo opredelitev sicer že veljavnega ukrepa tehnične zaščite pred vsebinami, ki bi lahko resno škodovala otrokom in mladoletnikom, in sicer tako, da se dostop do teh vsebin omeji na izključno polnoletne osebe preko dodeljenega PIN kodnega sistema. Dostop do teh vsebin bo privzeto zaklenjen. Odgovornost za to zaščito nosi ponudnik avdiovizualne medijske storitve, kar se nam zdi pravilno.

Krščanski demokrati smo tudi zadovoljni, da je bil po kvalitetni razpravi na matičnem odboru sprejet naš amandma, ki ohranja visoko raven zaščite otrok in mladostnikov na področju programskih storitev na zahtevo, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov. Kot veste, družino postavljamo na najvišji nivo vrednot, družina je za nas svetinja in v družini prav otrokom posvečamo maksimalno pozornost. Ohranja se sedanja ureditev, ki določa, da morajo biti te vsebine opremljene z ustreznim akustičnim in vizualnim opozorilom ter ustreznim vizualnim simbolom ves čas predvajanja vsebine, kar je dobro. Krščanski demokrati bomo glasovali za predlog sprememb in dopolnitev zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branislav Rajič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra; izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Lep dober dan vsem!

Predlog zakona, ki je pred nami, ima za temeljni cilj zagotovitev skladnosti z Direktivo Evropskega parlamenta in Evropskega sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev, ki je bila prenesena v Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je stopil v veljavo novembra 2011. Nadalje gre v predlogu zakona za odpravo pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju, ter za odpravo nekaterih redakcijskih in nomotehničnih pomanjkljivosti. Predlog zakona na novo ureja definicijo avdiovizualnih del. Po novem so evropska avdiovizualna dela vsa dela, ki nastanejo v koprodukciji v okviru sporazumov, ki jih je Evropska unija na avdiovizualnem področju

sklenila s tretjimi državami, v katerih avdiovizualna dela držav članic Evropske unije niso predmet diskriminatornih ukrepov in ki izpolnjujejo pogoje iz vsakega od teh sporazumov. S to dikcijo se odpravlja razlika med večinskimi in manjšinskimi evropskimi koprodukcijami s producenti iz tretjih držav. To v praksi pomeni, da imajo tudi tista avdiovizualna dela, v katerih je delež producentov iz evropskih držav zgolj v manjšini, enak status kot na primer 100-odstotna evropska dela. Ta sprememba je pomembna zaradi sodelovanja tovrstnih produkcij pri različnih programih pridobivanja evropskih in državnih podpor.

Na seji matičnega delovnega telesa smo poslanci sprejeli spremembo 9. člena zakona v smeri večje zaščite otrok in mladoletnikov v primeru programskih vsebin preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ki bi utegnile resno škodovati vsakovrstnemu razvoju otrok in mladoletnikov. Te so lahko dostopne le s tehnično zaščito preko dodeljenega PIN-kodnega sistema ali druge enakovredne zaščite, ki zagotavlja, da jih otroci in mladoletniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti. Predlog zakona uvaja podajanje natančnejše definicije kratkega poročanja. Poleg pogojev, da gre pri kratkem poročanju za predvajanje 90-sekundnega izseka iz signala izdajatelja televizijskega programa, ki ekskluzivno prenaša dogodek, in da se lahko tak izsek uporabi le v splošno informativnih oddajah, se po novem dodajata tudi omejitvena pogoja. Prvič; pogoj pogostosti predvajanja, da se lahko izsek predvaja le enkrat; in drugič, pogoj časovne omejitve predvajanja, da se tak izsek predvaja najpozneje naslednji dan po končanju dogodka. Predlog zakona ureja tudi pravico javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov. Določa namreč način in merila za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi. Bistvena vsebinska sprememba so predpisana jasna merila za uvrstitev posameznega dogodka na seznam najpomembnejših dogodkov za televizijski prenos, ker veljavna uredba teh meril zaenkrat ne določa. Postopek oblikovanja seznama bi se poenostavil in bi ga bilo možno hitreje oblikovati.

Predlog spremembe zakona bomo poslanci Stranke modernega centra podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Pred nami je obravnava novele Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah. Obravnavo o omenjenem predlogu zakona smo opravili tudi že na seji matičnega delovnega telesa, to je na

Odboru za kulturo. Na seji Odbora za kulturo je predstavnica Zakonodajno-pravne službe predstavila mnenje Zakonodajno-pravne službe in povedala, da so amandmaji koalicijskih poslanskih skupin sledili njihovem mnenju; ob nekaterih členih predloga zakona pa je bilo še vedno prisotnih nekaj pripomb. V okviru splošnih pripomb je bilo opozorjeno na to, da je s predlagano novelo presežena tretjina sprememb, kar bi v skladu z nomotehničnimi pravili narekovalo pripravo novega zakona. Pripombe pa so bile podane tudi na neustreznost spreminjanja več členov veljavnega zakona z enim členom ter na več mestih uporabljen pogovorni jezik. Glede pripomb k posameznim členom pa je bilo izpostavljeno tudi vprašanje praktične izvedbe neposrednega in stalnega dostopa do impresuma v 6. členu, nejasnosti razmejitev med prepovedjo avdiovizualnih komercialnih sporočil in prepovedi televizijskega oglaševanja ter prodaje v 13. členu, nerazumljivost in notranja neskladnost 18. člena in odsotnost ustrezne obrazložitve pri 19. in 20. členu. Ko govorimo o omenjenem predlogu zakona, sta temeljna cilja predloga zakona zagotovitev popolne skladnosti z evropsko direktivo ter odprava posameznih redakcijskih in nomotehničnih pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju zakona v praksi. Področja ureditve, na katere Evropska komisija je z vidika skladnosti z evropsko direktivo podala pripombe in ki jih posledično obravnava zadevni predlog zakona, so naslednje: definicija evropskih avdiovizualnih del, jurisdikcija Republike Slovenije nad televizijskimi programi, ki se razširjajo preko satelitskih povezav, sodelovanje med regulatornimi organi držav članic, svoboda sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav, zaščita otrok in mladoletnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, prepoved avdiovizualnih komercialnih sporočil za zdravstvene dejavnosti in storitve, prepoved sponzoriranja poročil in informativnih programskih vsebin, prepoved televizijske prodaje alkoholnih pijač ter pravica do kratkega poročanja v televizijskih programih. V zvezi s pravico javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov predlog zakona po novem določa način in merila za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi. Bistvena vsebinska sprememba glede na veljavno ureditev je v tem, da so predpisana jasna merila za uvrstitev posameznega dogodka na seznam najpomembnejših dogodkov za televizijski prenos. Sam postopek oblikovanja seznama pa naj bi bil poenostavljen ter s tem posledično hitrejši. Pri zaščiti otrok in mladostnikov se skladno s pripombo komisije ukinja tehnična zaščita – torej PIN koda – v televizijskih programih; v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo pa obveznost objavljanja ustreznega akustičnega in vizualnega opozorila pred začetkom predvajanja programskih vsebin.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke spremembam Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Še enkrat lep pozdrav, spoštovani sekretar!

Z Zakonom o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je stopil v veljavo novembra leta 2011, je bila v slovenski pravni red prenesena Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev. Ker je Evropska komisija pri preverjanju skladnosti Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah z določbami direktive ugotovila, da obstajajo manjša neskladja, ki so v večjem delu terminološke oziroma nomotehnične narave, je treba sprejeti novelo zakona, ki bo ta neskladja odpravila. Predlog novele med drugim obravnava rešitve glede definicije evropskih avdiovizualnih del, sodelovanja med regulatornimi organi držav članic in svobode sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav. Hkrati pa tudi prepoveduje avdiovizualna komercialna sporočila za zdravstvene dejavnosti in storitve, prepoveduje sponzoriranje poročil in informativnih programskih vsebin ter televizijsko prodajo alkoholnih pijač.

Bistvene vsebinske spremembe pa se nanašajo na pravico do kratkega poročanja v televizijskih programih in pravico javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov ter na področje zaščite otrok in mladostnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo. Na matičnem odboru smo največ razprave namenili zlasti slednji rešitvi. Z namenom ustrežnejšega označevanja programskih vsebin in predvsem povečane zaščite otrok oziroma mladostnikov se časovni prag za vsebine po 12. letu starosti premakne z 21. na 20. uro; torej na čas, ko se na slovenskih televizijskih programih začnejo predvajati filmi in druge vsebine, primerne za odrasle gledalce. Z namenom zaščite otrok in mladostnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo predlog novele še natančneje opredeljuje ukrep tehnične zaščite preko dodeljevanja PIN-kodnega sistema, ki mora biti privzeto zaklenjen pred programskimi vsebinami, ki bi lahko resneje škodovale otrokom in mladostnikom. Treba se je zavedati, da je otrokom in mladostnikom v tem času, ko je vsakomur dostopna elektronska tehnologija in vključitev na razna družbena omrežja, težko preprečiti dostop do vseh vsebin, ki so zanje škodljive. Zato imajo veliko vlogo starši, ki

morajo imeti nadzor nad tem, do kakšnih vsebin njihovi otroci dostopajo.

V Poslanski skupini Desus bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Izhajajoč iz ugotovitve Nacionalnega programa za kulturo, da po osamosvojitvi ni bila narejena še nobena celovita analiza stanja slovske medijske krajine, smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zaskrbljeni nad načinom spreminjanja zakonodaje na področju medijev. Namesto da bi na podlagi predhodno opravljene strategije začrtali in sprejeli ukrepe za krepitev avtonomije dela novinarjev, izboljšanje njihovega delovnopravnega in socialnega položaja ter ustvarili normativno okolje preglednega lastništva, se pod pritiski direktiv in ocen evropskih institucij soočamo s pretežno birokratsko-redakcijskimi popravki. Rezultat tega so spremembe, ki ne sledijo družbenemu in medijskemu napredku. Na trenutke polemična razprava na seji matičnega delovnega telesa pa je nedvoumno pokazala, da so vsebinske spremembe pomembne z vidika ponudnikov in uporabnikov. Ne glede na uvodno kritično ugotovitev, ki je verjetno ne bo mogoče prezreti niti v razpravi o še kakšnem predlogu s področja medijev, je treba izpostaviti vsaj dva pomembna vsebinska prispevka predloga novele. Prvi je natančnejša definicija neodvisnega producenta, ki bo odpravila zmedo, povzročeno zaradi ohlapnejših določil v veljavnem besedilu. Druga pomembna vsebinska novost pa je opredelitev tematskih programov. Določba je bolj kot ne post festum legalizacija obstoječega stanja, saj določene televizijske hiše že ponujajo vsebine enovitega žanra. V ponudbi operaterjev so specializirani športni, glasbeni, filmski ter drugi programi.

Predlagatelji zakona sicer precej optimistično pričakujejo vznik novih tovrstnih programov slovenskih izdajateljev. Sami to upanje delimo; opozarjamo pa, da so slovenski izdajatelji v neenakopravnem položaju v primerjavi s tujimi. Različni tematski programi, ki jih lahko spremljamo v Sloveniji slovske gledalce in gledalke privabljajo s podnaslovljenimi programi. Za doseganje rezultatov ekonomske učinkovitosti poslovanja pa si pomagajo tudi z oglaševanjem storitev in izdelkov slovenskih ponudnikov. S tem odžirajo oglaševalski kolač slovskim izdajateljem in tako slabijo njihov položaj na trgu, saj obseg njihovega oglaševanja ni zakonsko reguliran. Na tem mestu se zato pridružujemo klicem po celoviti ureditvi tematsko specializiranih

programov v krovnem zakonu. Posebna pozornost v Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah je namenjena zaščiti otrok in mladostnikov pred neprimernimi vsebinami na televizijskih programih ter storitvah na zahtevo. Na pomen zaščite otrok in mladostnikov ter privzganja medijske pismenosti nas med drugim opozarja tudi Varuh človekovih pravic v vsakoletnih poročilih. Zavedajoč se pomena tematike smo podprli amandma opozicijske Nove Slovenije, ki ohranja način označevanja neprimernih medijskih vsebin za otroke, kot je to veljalo že do sedaj. Menimo namreč, da bi bil poseg v trenutno stanje označevanja z akustičnim in vizualnim opozorilom ter vizualnim simbolom nepotreben, oziroma bi v predlagani smeri, ne glede na to, ali gre za televizijske programe ali storitve na zahtevo, pomenil korak nazaj v zasledovanju cilja zaščite otrok in mladostnikov.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog pretežno nomotehnične novele Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah podprli. Pričakujemo pa, da bo pristojno ministrstvo zagotovilo vse potrebno za sprejem strategije na področju medijev še v letošnjem letu, kot to predvideva Nacionalni program za kulturo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena leвица, izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): V Združeni levici Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah ne bomo podprli.

Razlog je enostaven, spremembe niso dovolj temeljito pripravljene, na nekaterih mestih so površne in neustrezne. Hkrati pa je stanje na področju avdiovizualnih medijskih storitev vse prej kot blesteče. Spet imamo opravka z zakonom, ki je nastal zaradi pritiska Evropske komisije; torej predstavlja predvsem krpanje, ne pa temeljitega urejanja področja, kar bi vsekakor nujno potrebovali. Tudi s formalnega vidika gre za pomanjkljivo pripravljen zakon. Ne gre le za ignoriranje pravila, da naj novela ne spreminja več kot tretjino členov in da se z enim členom ne spreminja več členov veljavnega zakona. Gre za nekatere očitne nespretnosti in kršitve osnovnih pravil priprave zakonodaje, celo ustavno sporne določbe. Besedilo je bilo komaj berljivo in razumljivo zaradi slovničnih nepravilnosti in okornosti. Koalicija je z amandmaji napisala skoraj nov zakon, ampak to ne spremeni dejstva, da pri tej zakonski spremembi ne gre za nobeno konsistentno in napredno urejanje področja, ampak za kaotično gašenje požara ter neprimerno in nekritično prilagajanje evropski zakonodaji.

Zakon je dokaz, da varčevalni rezi v kulturo niso edini razlog hiranja kulturne sfere.

Kulturne politike ne morejo biti uspešne, če so pripravljene na način, kot je pripravljen ta zakon. Očitno je, da Ministrstvu za kulturo od najvišje do najnižje instance primanjkuje sposobnosti, idej in vneme. Medijska zakonodaja pri nas ni ustrezna; v nekaterih vidikih je tudi zastarela. Še bolj problematično je stanje v praksi. Na zakonski ravni imamo določene deleže evropskih in slovenskih avdiovizualnih del lastne produkcije in avdiovizualnih del slovenskih neodvisnih producentov, ki jih izdajatelji morajo uvrščati v svoj program. Nadzor je izjemno pomanjkljiv, jasno je, da se določbe ne izpolnjujejo, tudi v javni radioteleviziji ne. Če so določbe nerealistične, jih je treba spremeniti. Če je pa problem drugje, ga je treba začeti aktivno razreševati.

Eden od pomembnejših vidikov so vsebine na zahtevo, ki že predstavljajo pomemben del avdiovizualnih vsebin. Zakon jih poskuša regulirati, a so se med obravnavo pojavila številna vprašanja o ustreznosti teh regulacij. Nekatero določbo, kot sta prepoved komercialnih sporočil za zdravstvene dejavnosti in storitve, prepoved televizijske prodaje alkoholnih pijač in tako naprej, so vredne podpore. Nikakor pa ni pozitivno zaostrovanje omejitev glede kratkega poročanja. Gre za zasledovanje profitnih interesov na račun javnih interesov oziroma na račun obveščenosti javnosti. Zmanjšanje frekvence predvajanja in omejitev predvajanja na dan po končanju dogodka sta v nasprotju s pravico javnosti; hkrati pa sta neživljenjski, če pomislimo, kako so strukturirani informativni televizijski programi. Tudi pri zaščiti otrok in mladoletnikov lahko vidimo pomanjkljivo regulacijo, še posebej, ko gre za izredno občutljivo področje. Zaradi vsega naštetega v Združenji levici novele Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo opravili v torek, 17. 10. 2015, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE V DRUGI OBRAVNAVI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade državni sekretarki mag. Tanji Bogataj.

MAG. TANJA BOGATAJ: Lepo pozdravljeni, spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci Državnega zbora!

Ministrstvo za okolje in prostor si prizadeva izpolnjevati obveznosti Slovenije na področju poenotene in enostavnega dostopa do kakovostnih in standardiziranih zbirk prostorskih in okoljskih podatkov. V ta namen gradimo skupno infrastrukturo za prostorske informacije, ki bo uporabnikom na državni in evropski ravni omogočila dostop do podatkov ter storitev za učinkovito upravljanje s prostorom in okoljem. Pravni okvir za navedene aktivnosti predstavlja Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije s kratico ZIPI, ki je že od leta 2010 v naš pravn red prinesel določila Direktive o evropski infrastrukturi za prostorske informacije, tako imenovane direktive INSPIRE. Pred vami je besedilo sprememb in dopolnitev tega zakona, ki jih je Vlada Republike Slovenije pripravila predvsem zaradi ugotovitev Evropske komisije o nekaterih pomanjkljivostih pri prenosu direktive INSPIRE v slovenski pravn red.

Pripravljen predlog sprememb in dopolnitev odpravlja naslednje očitane neskladnosti oziroma nepravilnosti. Gre za določitev pogojev za zbirke prostorskih podatkov, ki jih zajema ZIPI, to je sprememba 4. člena, opredelitev omrežnih storitev v skladu s 11. členom direktive INSPIRE, sprememba prvega odstavka 13. člena, zagotavljanje povezave v državno komunikacijsko omrežje, sprememba drugega odstavka 14. člena, ureditev omejitev javnega dostopa, spremembe in dopolnitev 15. člena, ureditev souporabe podatkov v skladu s 17. členom direktive INSPIRE, sprememba in dopolnitev 17. člena ZIPI ter dopolnitev spremljanja vzpostavitve in uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije v skladu s 21. členom direktive INSPIRE. Gre za dopolnitev prvega odstavka 19. člena. Evropska komisija je že 17. 1. 2013 odprla poizvedovalni postopek EU Pilot o konkretni zadevi in ugotavljala skladnost prenosa direktive INSPIRE v pravn red Republike Slovenije. Republika Slovenija je komisiji svoje stališče in mnenja o tej konkretni preiskavi pojasnila v več odgovorih, konkretno petih, in v poročilu o stanju v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti, ki jih je pripravilo takratno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor glede prenosa direktive INSPIRE v ZIPI; takratno Ministrstvo za pravosodje in javno upravo oziroma Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju z Informacijskim pooblaščenecem glede prenosa členov, ki urejajo omejitve javnega dostopa do zbirk prostorskih podatkov ter storitev v zvezi s prostorskimi podatki ter omejitve souporabe podatkov in storitev.

Napovedane spremembe in dopolnitve ZIPI je Republika Slovenija poslala Evropski komisiji v prilogi odgovora že 10. 12. 2014. Slednja je le-te

tudi potrdila in sporočila, da bo z njimi zagotovljena popolnost, ustreznost in primernost prenosa direktive INSPIRE v slovenski pravni red. V medresorski obravnavi je bilo besedilo predloga zakona usklajeno, Vlada zato predlaga, da Državni zbor sprejme predlog zakona v besedilu, kot je pripravljen, skupaj s predlaganimi amandmaji, ki so nastali zaradi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. MOP se kot predlagatelj zakona Vladi strinja z ugotovitvami Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, da izrazi, ki so uporabljeni v 17. členu ZIPI in v predlaganih spremembah tega člena, torej 6. člen ZIPI-A, v celoti ne odražajo jezika, ki se uporablja v slovenskem pravnem redu; vendar so uporabljeni izrazi, pri katerih vztraja Evropska komisija zaradi dosledne uporabe pojmov direktive INSPIRE. Po našem mnenju gre za manj zahtevne spremembe in uskladitve ZIPI s pravom Evropske skupnosti. Z direktivo INSPIRE je Evropska komisija izrazila pričakovanje, da bi te spremembe in dopolnitve čim prej posredovali v zakonodajni postopek, s tem tudi ustrezno uredili naš pravni red in s tem tudi izpolnili obveznosti, ki jih ima Slovenija do Evropske komisije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovana predstavnica Vlade, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 13. seji 1. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter predstavniki Zakonodajno-pravne službe. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen pojasnila, da je Evropska unija sprejela Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti leta 2007, katere namen je zagotavljanje celostnega oblikovanja okoljske politike Evropske unije in doseganja visoke ravni varstva okolja.

Evropska komisija je v poizvedovalnem postopku, ki ga je 17. januarja 2013 odprla na lastno pobudo, opozorila Republiko Slovenijo na domnevno nepopoln ali nepravilen prenos nekaterih delov direktive v naš zakon ZIPI, to je Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije.

Za odpravo teh pomanjkljivosti so pripravljene spremembe, dopolnitve nekaterih določb ZIPI; in sicer določitev pogojev za zbirke prostorskih podatkov, ki jih zajema ZIPI, opredelitev omrežnih storitev, zagotavljanje povezave v državno komunikacijsko omrežje, ureditev omejitev javnega dostopa do zbirk prostorskih podatkov in omrežnih storitev, ureditev souporabe podatkov, storitev ter dopolnitev, spremljanja, vzpostavitve in uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije. Ministrica je izrazila stališče, da obstajajo nekatera odstopanja v izrazoslovju med Evropsko komisijo in slovenskim pravnim redom, ki jih bo treba v izogib nadaljnjim sporazumom in implementaciji direktiv v našo zakonodajo uskladiti z Evropsko komisijo. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe, ki je bila navzoča na seji odbora, je povedala, da je tudi ta služba dala določene pripombe, ki pa so bile upoštevane v vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, s čimer je predlog zakona z vidika pristojnosti Zakonodajno-pravne službe ustrezen. Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predlog zakona podpira.

V razpravi so bili s strani nekaterih poslancev izraženi pomisleki v smislu, da predlog zakona v celoti predstavlja prenos evropske direktive v slovenski pravni red ter ne vsebuje nobenih drugih vsebinskih rešitev. Izpostavljena je bila tudi navedba iz mnenja Komisije Državnega sveta o dodatnih stroških, ki naj bi jih občinam povzročilo sprejetje predloga zakona. V zvezi s tem je bilo s strani predlagatelja pojasnjeno, da predlog zakona občinam ne bo povzročil dodatnih stroškov, saj stroški, ki jih imajo s pripravo podatkov, niso posledica tega zakona. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 3., 5. in 6. členu ter v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospa Vesna Vervega, predstavila bo stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani!

V slovenski pravni red je bila direktiva INSPIRE prenesena leta 2010 z Zakonom o infrastrukturi za prostorske informacije, ki je uredil vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje infrastrukture za prostorske informacije v Republiki Sloveniji. Za stike z Evropsko komisijo v zvezi s to direktivo in za učinkovito izvajanje infrastrukture za prostorske informacije v Sloveniji je bila določena nacionalna točka za stike, katere naloge izvaja Geodetska uprava Republike Slovenije. Evropska komisija je januarja 2013 odprla neformalno poizvedovalno

zadevo v zvezi z morebitno kršitvijo prava Evropske skupnosti glede prenosa direktive, in sicer zaradi domnevnega nepopolnega ali nepravilnega prenosa nekaterih členov direktive v slovenski pravni red. V odgovorih je Slovenija komisiji pritrdila, da so za zagotovitev pravnega in popolnega prenosa direktive v zakon potrebne spremembe in dopolnitve posameznih določb, zato se s tem zakonom o spremembah in dopolnitvah odpravljajo vse očitane neskladnosti oziroma nepravilnosti. Te pa so: določitev pogojev za zbirke prostorskih podatkov, ki jih zajema zakon; terminološka uskladitev opredelitve omrežnih storitev; odpravljanje možnosti diskrecijskega odločanja, da se tretjim osebam omogoči vzpostavitev povezave v državno komunikacijsko omrežje; ureditev omejitve javnega dostopa do zbirke prostorskih podatkov in omrežnih storitev; ureditev odobritve dostopa do zbirke prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki zaradi prevlade javnega interesa; ureditev souporabe podatkov in storitev ter ureditev dostopa do informacij o emisijah v okolje; dopolnjena ureditev spremljanja vzpostavitve in uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije.

Predlog sprememb tega zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Spremembe ne vplivajo na vsebino ali obseg nalog, ki jih opravlja Geodetska uprava Republike Slovenije po tem zakonu. Te se izvajajo v okviru sredstev, ki so že zagotovljena v državnem proračunu. Iz navedenih razlogov smo se v Poslanski skupini SMC odločili, da bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Predlog zakona o spremembah Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije dopolnjuje pomanjkljiv prenos direktive iz leta 2010, na kar je Slovenijo opozorila Evropska komisija. S to dopolnitvijo se ureja naslednje: določitev pogojev za zbirke prostorskih podatkov, opredelitev omrežnih storitev, zagotavljanje povezave v državno komunikacijsko omrežje, ureditev omejitev javnega dostopa do zbirke prostorskih podatkov in omrežnih storitev, ureditev souporabe podatkov in vzpostavitve uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije. Na Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor smo opozorili na nedorečenost, kakšne bodo finančne posledice za občine ob sprejetju tega zakona. Tudi evidence in prostorski podatki, ki se prenašajo v centralno bazo prostorskih

podatkov, niso ažurne in s tem tudi zbirke podatkov v danem trenutku niso dovolj točne.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zakonu ne bomo nasprotovali; opozarjamo pa, da omenjeni zakon ne vsebuje nobenih vsebinskih rešitev. Zato pozivamo vlado in pristojno ministrstvo, da čim prej pristopi k pripravi vsebinskih predlogov, ki urejajo graditev objektov, prostorsko načrtovanje in umeščanje infrastrukture državnega pomena v prostor. Postopki umeščanja in pridobitev posameznih dovoljenj so predolgi, kar se negativno izraža v tem, da je država vedno manj zanimiva za tuje in domače investitorje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana predstavnic ministrstva, spoštovani kolegi in kolegice!

Pred nami je predlog novele Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, ki se spreminja zaradi ugotovitev Evropske komisije, da Slovenija v svoj pravni red ni ustrezno implementirala direktive INSPIRE. Predlog odpravlja naslednje očitane neskladnosti oziroma nepravilnosti: določitev pogojev za zbirke prostorskih podatkov, ki jih zajema zakon; opredelitev omrežnih storitev v skladu z 11. členom direktive; zagotavljanje povezave v državno komunikacijsko omrežje; ureditev omejitve javnega dostopa do podatkov; ureditev souporabe podatkov in storitev v skladu s 17. členom direktive; dopolnitev spremljanja vzpostavitve in uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije v skladu z 21. členom direktive. Napovedane spremembe in dopolnitve zakona je Evropska komisija 20. februarja 2015 potrdila in sporočila, da bo z njimi zagotovljena popolnost, ustreznost in primernost prenosa direktive INSPIRE v slovenski pravni red. Kot je razvidno iz besedila, gre predvsem za rešitve nomotehnične narave in se nanašajo na drugačno razumevanje prevoda direktive iz angleškega v slovenski jezik. To je eden od razlogov, da bomo poslanke in poslanci Poslanke skupine Desus ta predlog novele podprli. Drugi razlog pa je ta, da predlog zakona občinam ne bo povzročil dodatnih stroškov, saj stroški, ki jih imajo s pripravo podatkov, niso posledica tega zakona. V pristojnosti občin so samo zbirke podatkov o namenski rabi prostora iz občinskih prostorskih načrtov, za katerega pa imajo v okviru prostorskega informacijskega sistema obveznosti Ministrstvo za okolje in prostor.

Ob tem pa želimo v Poslanski skupini Desus opozoriti, da prenosi prostorskih podatkov iz občinskih baz v centralne zbirke prostorskih podatkov, ki jih opravljajo pooblaščen inštitucije, zaradi pomanjkanja proračunskih

sredstev niso ažurni. Zato se zbirke ne osvežujejo, kar pomeni, da centralne zbirke prostorskih podatkov niso dovolj točne. Poslanska skupina Desus ta predlog novele podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi!

Evropska unija je v letu 2007 sprejela tako imenovano direktivo INSPIRE, katere namen je podpora oblikovanju okoljske politike Evropske unije in zagotavljanje kar se da visokega oziroma najvišjega standarda varovanja okolja. V slovenski pravni red je bila skladno z navado prenesena v letu 2010 in posledično je Geodetska uprava Republike Slovenije leta 2011 skladno z vsebino novega zakona in prenesene direktive tudi vzpostavila slovenski INSPIRE geoportal. Vlada je sprejela tudi pripadajočo uredbo in ostale potrebne akte. Kljub opravljenemu delu pa je Evropska komisija v letu 2013 opozorila Slovenijo na domnevno napačen oziroma nepopoln prenos dela členov direktive INSPIRE. Novela, ki je pred nami, je pravzaprav popravljali ukrep, ki se ustrezno odziva na kritiko oziroma opozorilo Evropske komisije, in predstavlja tudi odgovor Komisiji. Novela spreminja in dopolnjuje člene, ki določajo pogoje za zbirke prostorskih podatkov, opredelitev omrežnih storitev, zagotavljanje povezave v državno komunikacijsko omrežje, ureditev omejitev javnega dostopa do zbirk prostorskih podatkov in omrežnih storitev, ureditev souporabe podatkov in storitev ter spremljanje vzpostavitve in uporabe nacionalne infrastrukture za prostorske informacije.

Ker gre za ustrezen in pričakovan odgovor Vlade ter smiselne pripombe Evropske komisije, bomo predlog novele v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani podpredsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Združena levica predlog novele Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije podpiramo. Gre namreč za manjše popravke obstoječega zakona, potrebne zato, ker je bila evropska direktiva INSPIRE prvič leta 2010 po mnenju Evropske komisije nezadovoljivo prenesena v slovenski pravni red. Vlada in Komisija sta se očitno končno uspeli uskladiti in ta novela je rezultat tega usklajevanja. A čeprav jo podpiramo, to še

ne pomeni, da se nam pri odločanju o podpori niso pojavili resni pomisleki. Naj predstavim dva. Prvi je ta, da gre za še eno v vrsti novel, na kar opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba, ki evropske direktive dobesedno prenašajo v slovenski pravni red, brez posluha za njegove specifičnosti. In gre še za eno v vrsti novel, ki obstoječi zakon zgolj krpajo, čeprav bi bil potreben temeljitejša prenova. Je pa ta novela v tem pogledu vseeno poseben primer. Za to, da bo treba osnovni zakon popraviti, se ve že vsaj od leta 2013, torej celoten mandat te vlade. Pa vendar je vlada opravila le minimalno delo v potrebne vsebinske spremembe, saj v dopolnitev strukture metabaze in načina prenosa podatkov ni šla in prav tako v pripravo novele ni vključila strokovne javnosti. Drugi večji pomislek, ki se spet navezuje na širšo in daljšo prakso te vlade, pa je izvedbeni. Kot opozarja Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, da zaradi pomanjkanja sredstev, torej zaradi varčevalnih rezov na vseh ravneh države, prenosi podatkov iz občinskih baz v centralne zbirke niso ažurni, kar pomeni, da se te zbirke ne osvežujejo in da trenutno niso dovolj točne. Seveda to ni le v pristojnosti občin, kot je na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor pravilno opozoril predstavnik Vlade. Tudi varčevanje ne tolče le po občinah, temveč po vseh delih države in tudi po Ministrstvu za okolje in prostor. Če vlada že predlaga zakone, naj torej predvidi tudi sredstva, da jih bo lahko sploh izvajala.

Naj potegnem nekaj splošnih zaključkov. Od vlade pričakujemo racionalizacijo števila zakonskih predlogov, predvsem pa kakovostnejše predloge, ki jih bomo lahko v praksi sploh izvajali. Ne gre za to, da bi se kot poslanci branili dela, gre za preglednost in kakovost zakonskih sprememb in dopolnitev ter za zagotovitev pogojev njihovega izvajanja. Če že do koga, pa bi vlada lahko pokazala malo sočutja do naše Zakonodajno-pravne službe, da ji ne bo treba v vsaki noveli ali novem zakonu opozarjati na milijon točk, ki jih je treba amandmirati, da bodo njeni predlogi sprejemljivi; vsaj po čisto nomotehnični plati. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsedujoči!

Ne le, da na tej seji veliko govorimo o prenosih evropskih direktiv v naš pravni red; poleg tega tudi popravljamo napake iz že opravljenih implementacij. Na področju okolja in prostora torej to ni nič novega, razen usklajevanja vsebin direktiv. Evropska komisija nas torej pogosto opominja na zamujene roke ali na neustrezen prenos samih direktiv. Ena takšnih je tudi Direktiva o vzpostavitvi

infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti, tako imenovana direktiva INSPIRE, ki zagotavlja celostno oblikovanje okoljske politike Evropske skupnosti za doseganje visoke ravni varstva okolja. V naš pravni red je bila prenesena leta 2010 z Zakonom o infrastrukturi za prostorske informacije. Ker pa je bilo delo opravljeno površno in pomanjkljivo, danes z novelo zakona ponovno pišemo to našo domačo nalogo. Pa ne zaradi drugačnega razumevanja samega prevoda direktive iz angleškega v slovenski jezik ali zaradi odstopanj v izrazoslovju med Evropsko komisijo in našim pravnim redom, kot to navaja ministrstvo; temveč zaradi naše nedoslednosti. To je edini razlog. Predlog novele prinaša le nomotehnične popravke, ne govori pa o nobenih vsebinskih rešitvah, ki bi bile potrebne tudi na tem področju, o načinih prenosa podatkov, predvsem pa glede hitrejšega umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Danes torej govorimo le o odpravi pomanjkljivosti, o omejitvi javnega dostopa do zbirk prostorskih podatkov in omrežnih storitev; določajo se tudi pogoji za zbirke prostorskih podatkov, ki jih zakon zajema. Zagotavlja se povezava v državno komunikacijsko omrežje. Kljub temu, da zakon neposredno ne posega v obveznosti občin glede vodenja zbirk podatkov o namenski rabi prostora iz občinskih prostorskih načrtov oziroma ne pomeni povečanja stroška občin iz tega naslova, pa bo v prihodnje posebno pozornost treba nameniti tudi temu vprašanju.

Spoštovani kolegice in kolegi, v Novi Sloveniji bomo predlog novele podprli, ker se zavedamo nalog naše države na tem področju in ker ne želimo, da bi pomanjkljiva implementacija evropske direktive pomenila oviro pri sami realizaciji določb Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo opravili v torek, 27. oktobra, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 19. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH 2015–2020.**

Predlog resolucije je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki Martini Vuk; izvolite.

MARTINA VUK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da v tem nagovoru predstavim nekaj ključnih izhodišč, ki so nas vodila pri pripravi nove resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških. Slovenija se je s sprejetjem in ratifikacijo številnih mednarodnih dokumentov – med drugim tudi Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk – zavezala k spoštovanju obveznosti na področju enakih možnosti žensk in moških. Letos mineva natanko 20 let od 4. svetovne konference o ženskah v Pekingu, na kateri je bil sprejet eden najpomembnejših strateških dokumentov Združenih narodov za krepitev enakosti žensk in moških. Gre za dokument, ki državam podpisnicam nalaga razvojno oblikovanje posebnih nacionalnih strategij z jasnimi cilji – izboljšanje položaja žensk. Podlago za sprejetje resolucije, ki jo obravnavamo danes, smo sprejeli pred 13 leti, to je Zakon o enakih možnostih žensk in moških. Toda Slovenija si ne prizadeva za enakost spolov zgolj zaradi zakonov in mednarodnih obveznosti, ampak predvsem za to, ker resnično verjame, da to pomeni boljše družbo za vse. Vrednotenje prve tovrstne resolucije je pokazalo, da je njeno sprejetje ponudilo celovito podlago za sprejem ciljev in ukrepov na področju enakosti spolov, ki so prispevali k večji vidnosti in občutljivosti do teh vprašanj, večji dostopnosti podatkov in okrepljenemu raziskovalnemu delu. Sprejeti so bili ukrepi, na primer očetovski dopust, sprememba volilne zakonodaje, ukrepi za preprečevanje nasilja nad ženskami in v družini, ki so pomembno prispevali k enakosti spolov. Tudi nova resolucija predstavlja strategijo, ki določa glavne cilje in ukrepe ter ključne nosilce politik za uresničevanje enakosti spolov na različnih področjih življenja. Posamezne aktivnosti pa bodo natančneje opredeljene v dvoletnih periodičnih načrtih.

Na splošno smo v dvajsetih letih glede enakosti spolov naredili pomemben korak naprej. Mednarodni indeksi, ki merijo vrzeli med spoloma, umeščajo Slovenijo med države z relativno visoko stopnjo enakosti. V primerjavi z drugimi državami ima Slovenija enega najboljših sistemov vrtcev, šol s podaljšanim bivanjem in zagotovljeno prehrano otrok, kar se odraža v tem, da je stopnja zaposlenosti slovenskih mater med najvišjimi v Evropski uniji. Imamo eno najnižjih razlik v plačah med moškimi in ženskami, delež poslank v Državnem zboru pa se je v obdobju od 1995 do 2014 povečal iz 8 na 35,6 %; delež svetnic na lokalni ravni pa iz 11 na 31 %. V vladi imamo danes kar polovico ministric. Ne glede na ta napredek so neenakosti med spoloma še vedno prisotne. Danes so ženske sicer bolj izobražene od moških, toda ta izobrazbeni kapital ni v celoti izkoriščen. Bistveno manj kot moških jih je med podjetnicami in v strukturah odločanja gospodarskih družb. Spolna segregacija ostaja problem v izobraževanju in na trgu dela, kar je

posledica trdovratnih spolnih stereotipov. Na področju preprečevanja in odprave nasilja nad ženskami smo sprejeli poseben zakon, izvajamo programe preventive in pomoči, ratificirali smo Istanbulsko konvencijo. Toda v praksi smo še vedno daleč od ničelne tolerance do nasilja. Trendi kažejo, da smo zaenkrat na dobre pol poti do enakosti žensk in moških in da bi brez nadaljnjih ukrepov za to, da bi dosegli dejansko enakost v družbi, potrebovali še najmanj nadaljnjih 80 let. Zato moramo ohraniti oziroma še okrepiti javne službe, vrtce, šole, zdravstvo, socialno in sprejeti ukrepe za boljše usklajevanje poklicnega oziroma javnega in družinskega življenja kot osnovno za polno participacijo žensk na trgu dela, v javnem življenju in na položajih odločanja. Sprejeti moramo kvote za mesta odločanja v največjih gospodarskih družbah, okrepiti ozaveščenost, izobraževanje in usposabljanje ter okrepiti nacionalne mehanizme za enakost spolov in boj proti diskriminaciji. Zahvala za to, da je v Sloveniji na nekaterih področjih prišlo do pomembnih zakonskih in drugih sprememb ter uvajanja novih praks, gre številnim akterjem – nevladnim organizacijam, ki so in še vedno opravljajo izjemno delo; vam, torej Državnemu zboru, ki ste sprejeli zakonodajo, ki je omogočila napredek, zlasti na področju politične zastopanosti; vsem tistim, ki so vključili načelo enakosti spolov v posamezne resorne politike, ter vsem tistim prebivalkam in prebivalcem, ki enakost spolov udeležajo v vsakdanjem življenju. Resolucija ni edini spodbujevalec sprememb na področju enakosti spolov; toda cilji in ukrepi v povezavi z njo bodo zagotovo prispevali k nadaljnjemu razvoju in napredku Slovenije.

S podporo resoluciji boste dali vprašanjem enakosti spolov večjo težo v družbi in dodatno politično zavezo za nujno potrebne nadaljnje korake. Zato vas, spoštovani poslanke in poslanci, iskreno in v trdnem prepričanju, da bo vsem nam prinesla napredek, pozivam, da jo podprete. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Priklu, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Vseh 15, če sem vas pravilno razumel, poslancev lepo pozdravljam; prav tako vse ostale, ki spremljajo to sejo.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 16. seji obravnaval in tudi sprejel Predlog resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških za obdobje 2015–2020. Uvodoma je Zakonodajno-pravna služba pregledala oziroma preučila sam dokument z vidika njene pristojnosti ter ugotovila

nekatero pomanjkljivost, ki smo jih odpravili s sprejetimi amandmaji. Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je predlog resolucije prav tako podprla in ugotovila, da je predlog resolucije pripravljen na osnovi analize stanja in ocene napredka glede uresničevanja zastavljenih ciljev; ter ocenila, da je dokument vsebinsko na zelo visoki kvalitativni ravni. Na odboru je bilo izpostavljeno, da je sprejetje Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških določeno z Zakonom o enakih možnostih žensk in moških. Področja, na katera se nanaša, so predvsem: trg dela in zaposlovanja, družina in partnerstvo, izobraževanje, kultura, šport, znanost in visoko šolstvo, zmanjšanje revščine in socialne izključenosti, položaj odločanja v politiki, gospodarstvu in na drugih področjih družbenega življenja, fizično, psihično, spolno in ekonomsko nasilje nad ženskami ter mednarodne dejavnosti Republike Slovenije za opolnomočenje žensk ter udeležanje ciljev enakosti spolov. Na teh področjih so opredeljeni ključni cilji, s katerimi se želi doseči odpravo neravnovesij med spoloma ter spolne segregacije na področju zaposlovanja in odpravljanja brezposelnosti, izboljšanje položaja žensk in moških na področju socialne vključenosti, odpravo ovir za doseganje lažjega usklajevanja družinskega in poklicnega življenja, odpravo vrzeli med spoloma in spolne segregacije v izobraževanju, odpravo neenakosti v znanosti in visokem šolstvu, odpravo stereotipov v družbi, zlasti medijih, kulturi in športu, izboljšanje zdravja žensk in moških, odpravo ovir za doseganje uravnotežene zastopanosti obeh spolov na različnih področjih političnega in družbenega življenja, ničelno strpnost do nasilja nad ženskami, okrepitev vključevanja vidika spola v slovenske razvojne, mirovne in druge zunanje-politične pobude.

V okviru same razprave so se članice in člani odbora strinjali, da bodo predlog resolucije podprli; izpostavljenih pa je bilo kar nekaj vprašanj in pripomb glede ciljev, ukrepov in kazalnikov. Nekateri so v razpravi opozorili, da so nekateri ukrepi preveč deklarativni in premalo konkretni, da je na tej podlagi težko slediti njihovem uresničevanju in uspešnosti. Prav tako je bila izpostavljena feminizacija poklicev, pozitivna diskriminacija pri starševskem varstvu in starševskem dopustu, zastopanje žensk na odločevalskih pozicijah, lažje usklajevanje poklicnega ter družinskega življenja in še bi lahko našteval. Posamezni ukrepi za doseg ciljev bodo podrobneje razčlenjeni in predstavljeni v periodičnih načrtih, akcijskih planih, ki bodo pripravljene za obdobje dveh let. Razpravljavci smo se strinjali, da so to nujno potrebni dokumenti, saj morajo resoluciji slediti izvedbeni akti. Po končani razpravi o posameznih poglavjih predloga resolucije je odbor sprejel že omenjene amandmaje.

Odbor je skladno s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh delih predloga resolucije skupaj

in jih na naše zadovoljstvo tudi sprejel; z željo in v upanju, da bo realizacija resolucije korak naprej pri uresničevanju enakih možnosti obeh spolov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Jelka Godec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala. Spoštovani!

Kljub različnim zakonom in nacionalnim programom neenakost med spoloma še vedno obstaja. Da bi te vrzeli zmanjšali, sprejemajmo danes novo resolucijo, nov strateški dokument z naslovom Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških. Le-ta določa splošna prednostna področja za izboljšanje položaja žensk in moških, omogočila naj bi trajnostni razvoj enakosti spolov v Republiki Sloveniji. Poudarek daje osmim področjem: enaka ekonomska neodvisnost, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, družba brez spolnih stereotipov, socialna vključenost, zdravje, uravnotežena zastopanost žensk in moških, nasilje nad ženskami, enakost spolov v zunanji politiki. Predlagatelji so zapisali, da nova resolucija vsebuje manj ciljev in manj ukrepov; zapisani cilji in ukrepi pa naj bi bili bolj konkretni in jasni. Kazalniki naj bi bili usmerjeni na merjenje sprememb pri doseganju enakosti moških in žensk. Žal pa nas pogled – in če resolucijo dobro preberemo – prepriča ravno v nasprotno. Cilji so splošni, enako velja za ukrepe. Kazalniki so daleč od tega, da bi bili merljivi. Predstavnica predlagatelja na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ni znala odgovoriti na konkretno vprašanje, kako bodo pristojna ministrstva omogočila zmanjšanje razlik med spoloma v poklicih na področju izobraževanja, sociale in zdravstva. Na tem področju, predvsem na področju izobraževanja, je 78 % žensk, na področju zdravstva in sociale skoraj 81 %. To so ena izmed področij, kjer prihaja do izrazitih neenakosti. Ukrep dejavnosti za odpravo spolnih stereotipov pri odločanju za poklic pa ima široko paleto odgovorov.

Prav tako nismo dobili odgovora, s kakšnimi konkretnimi ukrepi bo vlada omogočila lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja. Pri pripravi resolucije so analize pokazale, da so trajneje prizadete starejše samske ženske, ženske srednjega razreda in ženske iz etičnih skupin. Na tem področju so zapisani ukrepi, kot je recimo izvajanje projektov in programov za povečanje socialne vključenosti in zmanjšanje tveganja revščine. Nič pa ne piše oziroma nič pa resolucija ne govori o spremembi zakonodaje na področju socialnih prejemkov. V Slovenski demokratični stranki upamo, da bo akcijski načrt oziroma bodo izvedbeni akti glede na resolucijo

veliko boljši in konkretni, da bomo lahko že v vmesnem času ugotavljali, da resolucija ni le kos papirja, ki je potrebna. Naj bo Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških korak k temu, da pridemo do enakosti med spoloma v Republiki Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Peter Vilfan bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, državna sekretarka, kolegi in štiri kolegice!

Slovenija spodbuja načela, ki ne dopuščajo nobene oblike diskriminacije. V Ustavi Republike Slovenije je priznana enakost žensk in moških, kar je tudi osnovno načelo demokracije in spoštovanja človekovih pravic. V Sloveniji se ves čas trudimo za doseg enakopravnosti med spoloma na vseh področjih družbenega življenja. Po različnih mednarodnih kazalnikih, ki omogočajo zanesljive primerjave in natančne ocene, kje so največje neenakosti med spoloma po posameznih državah, se Slovenija umešča med države z relativno visoko stopnjo enakosti. Opazno je, da sta se v zadnjih letih povečali vidnost in občutljivost za vprašanja, povezana z enakostjo spolov, prav tako je več dostopnih statističnih podatkov o položaju žensk in moških na različnih področjih. Priča smo tudi napredku na nekaterih področjih na zakonodajni ravni in tudi v praksi.

Vse to nas v Poslanski skupini Desus veseli, se pa hkrati zavedamo, da zaradi tega nadaljnjih aktivnosti na tem področju, ki bi stanje tudi v prihodnosti izboljševale, ne smemo postaviti na stran. Še vedno enake možnosti žensk in moških na nekaterih področjih niso v zadostni meri udejanjene. Poslance in poslanke Desusa nas skrbi nasilje nad ženskami; izpostavil pa bi še enako ekonomsko odvisnost z vidika trga dela in zaposlovanja ter v povezavi s tem še usklajevanja poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja. V Poslanski skupini Desus bomo ta strateški dokument, ki je danes pred nami in ki je namenjen izboljšanju položaja žensk in moških ter poudarja trajnostni razvoj enakosti spolov, seveda podprli. Predlog resolucije, ki je že drugi tovrsten dokument v Republiki Sloveniji, smo ocenili kot dobro pripravljen. Seveda gre dobro oceno za vsebinsko kvaliteto dokumenta pripisati predvsem temu, da je besedilo pripravljeno na podlagi analiz stanja in ocene napredka glede uresničevanja zastavljenih ciljev v preteklosti, opravljenem vrednotenju učinkov pretekle resolucije, ugotovitev in predlogov stroke ter ob sodelovanju nevladnih organizacij. Za nas je ključno, da integracija načela enakosti spolov prinese dejanske rezultate tudi v vsakdanjem življenju. Zato je poleg tega, da imamo ukrepe v

tej smeri dobro zastavljene, na deklaratorni ravni nujno zagotovi kvalitetno implementacijo zapisanega in zastavljenega tudi v praksi. Resolucija s tem namenom podaja smernice ministrstvu in drugim vladnim organom ter lokalnim skupnostim za načrtovanje in izvajanje njihovih področnih politik.

V naši poslanski skupini pa smo prepričani, da največ v zvezi s tem lahko stori tudi vsak posameznik in posledično družba kot celota s svojo miselno percepcijo. Kot že rečeno, v Poslanski skupini Desus Predlog resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 podpiramo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala še enkrat, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljena, državna sekretarka.

Malo mi gre na smeh. Govorimo o zelo pomembnem strateškem načrtu enakosti moških in žensk. In pogledjte – moškim je več do enakopravnosti kot nam ženskam, tako pač izgleda. Enake možnosti žensk in moških so ena izmed temeljnih človekovih pravic in načelo demokratičnih družb. Načelo enakosti pred zakonom je zapisano v Ustavi Republike Slovenije kot prvo izmed načel človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ustava določa, da so v Republiki Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine; ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično in drugo prepričanje. Enakost med ženskami in moškimi je tudi eno temeljnih načel prava Evropske unije, katerega cilj je zagotoviti enake možnosti in enako obravnavanje moških in žensk ter boj proti vsem oblikam diskriminacije na podlagi spola. Nacionalni program je strateški dokument, ki je namenjen izboljšanju položajev žensk in moških ter uresničevanju enakopravnosti spolov na različnih področjih življenja v Republiki Slovenije za obdobje 2015–2020. Po različnih mednarodnih kazalnikih se Slovenija umešča med države z relativno visoko stopnjo enakih možnosti žensk in moških. V zadnjih letih sta se povečali vidnost in občutljivost za vprašanja, povezana z enakostjo spolov. Priča smo tudi napredkom na nekaterih področjih na zakonodaji ravni in praksi. Kljub temu enake možnosti žensk in moških v vsakdanjem življenju še vedno niso v zadostni meri udejanjene. Med področji, kjer smo v obdobju izvajanja prejšnjega nacionalnega programa naredili velike premike in morda največ korakov naprej, velja izpostaviti politično odločanje, nasilje nad ženskami in zdravje. V prihodnje bo več pozornosti kot doslej posvečeno tudi uresničevanju uravnotežene zastopanosti spolov na gospodarskem področju, odpravljanju stereotipov na področju

usklajevanja poklicnega in družinskega življenja ter ukrepov, ki izboljšujejo položaj zapostavljenih skupin žensk in moških.

Pregled po posameznih področjih pa je pokazal, da so na trgu dela razlike med spoloma še vedno precejšnje, zlasti pri stopnji zaposlenosti mladih z visoko izobrazbo. Na področju izobraževanja in znanosti se je za oba spola dvignila izobrazbena raven, vendar pa se razlike med ženskami in moškimi glede vrste in ravni izobrazbe ne zmanjšujejo. Oboje pomembno vpliva na segregacijo na trgu dela. Mehanizmi za spremljanje in spodbujanje enakih možnosti žensk in moških na področju kulture so bili v osmih letih vzpostavljeni, vendar bi jih bilo treba v prihodnje nadgraditi, konkretizirati in kvantificirati. Na področju družbene blaginje imajo ženske še vedno višjo stopnjo tveganja revščine, še posebej starejše ženske in samohranilke. Glede delitve moči med spoloma v družbi je bil napredek dosežen zlasti na političnem področju, medtem ko ostaja družbeno-ekonomsko področje velik izziv. Na področju družinskega življenja še vedno obstaja neenaka delitev gospodinjanskega in skrbstvenega dela; na področju nasilja nad ženskami so bili v partnerstvu z nevladnimi organizacijami doseženi pozitivni premiki, vendar so ženske še vedno prepogosto žrtve nasilja v zasebni sferi. Ob upoštevanju doseženega napredka in stanja na posameznih področjih Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških opredeljuje cilje in ukrepe na osmih področjih. Socialni demokrati posebej poudarjamo pomen politike enakih možnosti spolov, predvsem na trgu dela, v družini, politiki in javnem življenju na sploh; zato pri izvajanju nacionalnega programa podpiramo prizadevanja za uresničevanje naslednjih ciljev: odpraviti neravnovesje med spoloma ter spolno segregacijo na področju zaposlovanja in odpravljanja brezposelnosti, izboljšati položaj žensk in moških na področju socialne vključenosti, odpraviti ovire za doseganje lažjega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja, odpraviti vrzeli med spoloma in segregacijo v izobraževanju, odpraviti neenakost v znanosti in raziskovanju, odpraviti stereotipe v družbi, zlasti v medijih, kulturi, športu in znanosti, doseči ničelno strpnost do nasilja nad ženskami, okrepiti vključevanje vidika spola v slovenske razvojne, mirovne in druge zunanjepolitične pobude.

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških je pomemben strateški dokument Vlade, ki mu sledi akcijski načrt z določenimi cilji in ukrepi ter ključnimi nosilci politik za uresničevanje enakosti spolov na različnih področjih življenja žensk in moških v Republiki Sloveniji in s katerim bomo gradili družbo enakosti in enakopravnosti. Socialni demokrati bomo predlagano resolucijo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Hanžek bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MATJAŽ HAŽEK (PS ZL): Hvala, podpredsednik. Pozdravljena, državna sekretarka!

V Združeni levici se strinjamo z opredelitvijo problema v predlogu. Stanje je zaskrbljivoče predvsem na naslednjih področjih. Ženske, posebno matere samohranilke in ženske, starejše od 60 let, so zelo izpostavljene tveganju revščine. Delitev gospodinjkega dela je še vedno izrazito neenaka, ženske so nesorazmerno obremenjene. Zastopanost žensk na vodilnih položajih v gospodarstvu je daleč od priporočenih 30 %; še bolj zaskrbljivoče pa je, da je zelo malo žensk na vodilnih mestih v javnem sektorju, kjer dejansko kadruje vlada. Naša podpora resoluciji je vsekakor pogojna. Ukrepi so premalo odločni. Očitno je, da vodilnim na ministrstvu, ki je tudi ministrstvo za enake možnosti, primanjkuje tako idej kot politične volje, da bi dejansko nekaj premaknili. Posebno na omenjenih treh področjih, kjer je neenakost najbolj pereča, so ukrepi neoprijemljivi, večinoma stavijo na ozaveščanje, namesto da bi s spremembo zakonodaje spreminjali same družbene odnose. Posebej poudarjam, da so lahko tudi resolucije zelo konkretne, če za to obstaja politična volja. Tudi v tem predlogu imamo na eni strani zelo konkretne spremembe zakona, ponekod pa samo nekakšne marketinške akcije za ozaveščanje. Resolucija recimo predvideva sprejetje novih zakonskih določb v volilni zakonodaji za večjo zastopanost žensk na političnih funkcijah. Govori celo o ukinitvi okrajev. Toda na področju gospodarskih družb in celo javnega sektorja obljublja samo dejavnosti za spodbujanje uravnotežene zastopanosti. Skratka; tam, kjer sta znanje in politična volja, so ukrepi zelo praktični in obvezujoči; kjer pa te volje zaradi različnih interesov, po navadi kapitalskih, ni, je predvideno samo nekakšno ozaveščanje.

Naše pobude za odpravo neenakosti se močno razlikujejo od tega, kar je zapisano v resoluciji. Vračam se k omenjenim trem področjem. Ministrstvo se dobro zaveda, da je revščine pri materah samohranilkah dvakrat več kot pri splošni populaciji; pri samskih ženskah, starejših od 65 let, pa skoraj trikrat več. Toda vse, kar predlagajo, so posebni programi za zmanjševanje tveganja revščine, spremljanje in analizo revščine. V resnici je rešitev v povišanju socialnih pomoči in povečanju dostopnosti. Največ revščine je pri starejših ženskah, ki živijo na podeželju in se danes odrekaajo varstvenemu dodatku. Zato je skrajni čas, da se odpravi prepoved prodaje in omejitve dedovanja nepremičnin. Tretji nujen ukrep pa je uvedba obveznega javnega in solidarnega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Ministrstvo se zaveda, da

je delež žensk na vodilnih mestih v gospodarstvu in širše v javnem sektorju prenizek, pa vendar resolucija predvideva samo analiziranje in spodbujanje. V resnici potrebujemo zakonsko določene obveznosti, tudi če jim nasprotujejo interesna združenja kapitala in menedžmenta. Ministrstvo se zaveda tudi, da ženske še vedno opravijo večino gospodinjkega dela in skrbi za otroke. Zato ni dovolj, da resolucija predvideva spodbujanje dejavnega očetovstva, ampak je treba z zakonom določiti, da mora del starševskega dopusta obvezno izkoristiti oče ali pa ta del dopusta propade. Tukaj se ministrstvo ne sme ustrašiti odziva patriarhalnega dela javnosti.

V Združeni levici bomo to resolucijo sicer podprli, ker je to vendarle uradno priznanje, da je neenakost žensk problem; pa tudi zato, ker je mogoče njene splošne usmeritve razlagati v smeri, ki sem jo nakazal in ki bi dejansko izboljšale položaj žensk v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov; izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegi in kolegi, predsedujoči ter predstavnica Vlade!

Krščanski demokrati v teoriji in praksi uresničujemo načelo enakopravne zastopanosti žensk in moških. To se lahko vidi po zastopanosti obeh spolov tudi v naših organih stranke. Krščanski demokrati smo posebej zadovoljni, da je eden od prednostnih ciljev tokratne resolucije usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Država bi namreč morala v praksi slediti ciljem, zapisanim v resoluciji; pa je žal v resnici prevečkrat ravno nasprotno. Opozoriti moramo, da imamo v obravnavi predlog zakona, ki bo podaljšal ukrep znižanja starševskega nadomestila od vključno četrtega meseca starševskega dopusta naprej. V resoluciji pa želimo mladim staršem obeh spolov omogočiti čim boljše pogoje in še posebej moške bolj spodbuditi k izrabi dopusta za nego in varstvo otrok.

Predšolska vzgoja je za mlade starše izjemno pomembna, tega se vsi zavedamo. Kako težko je, če starši otroka po izteku porodniške nimajo nikomur zaupati v varstvo; na drugi strani pa, žal, država občinam vedno bolj zmanjšuje sredstva. Ker so vrtci odgovornost občin, se bo to slej kot prej odrazilo na številu mest in verjetno tudi kakovosti predšolskega varstva. Velik razkorak med teorijo v tej resoluciji in med prakso torej. Opozoriti moramo tudi na težave mladih staršev pri uveljavljanju pravic do bolniške odsotnosti zaradi nege in varstva bolnega otroka. Delodajalci prevečkrat niso ravno naklonjeni mladim staršem ravno zaradi tega. Krščanski demokrati menimo in

predlagamo, da bi se uvedle spodbude delodajalcem za zaposlovanje mladih staršev, torej podobno, kot to že velja za nekatere druge ranljive skupine. Mlade starše je treba zaščititi in pogledati, kakšen zgled smo mi sami, Državni zbor, pri omogočanju samega starševstva. Gospe in gospodje, kakšno sporočilo mladim ženskam dajemo; namreč če želite biti funkcionarke, poslanke, torej ne imetje otrok. To po našem mnenju ni prav, želeli bi si, da bi kdaj s katero od kolegic ali kolegov prišel na glasovanje tudi otročiček, kot to lahko vidimo tudi v Evropskem parlamentu.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije predlogu resolucije ne bomo nasprotovali. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Erika Dekleva bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra, izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških za obdobje 2015–2020 je eden temeljnih dokumentov, s katerimi se lahko približamo družbi, v kateri – kot je v sami resoluciji navedeno – spol ne bo več nastopal kot dejavnik vpliva na dostop pravic, možnosti in udeležbe v rezultatih družbenega razvoja. Danes, ko sprejemamo že drugo Resolucijo o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških, se nekateri še vedno sprašujejo, ali ta dokument res potrebujemo. Imamo namreč vzorno normativno ureditev na področju enakosti spolov, a kljub temu vrzeli med spoloma še vedno obstajajo. Resolucijo, ki jo obravnavamo, vsekakor potrebujemo, ker še vedno obstaja nenaklonjenost do zaposlovanja mladih mater, ker še vedno obstajajo predsodki o tem, kateri poklici so primerni za ženske in kateri za moške, ker so nekateri še vedno prepričani, da uspešna poklicna pot pri ženskah ni možna ob sočasni skrbi za družino oziroma otroke; ker smo že leta 2012 imeli Urad za enake možnosti, katerega pomen in družbena vloga zaradi domnevne racionalizacije stroškov in povečevanja učinkovitosti nista bila pripoznana, in je bil le-ta še istega leta ukinjen. In ker danes v slovenskem parlamentu ne bi bilo kar 31 poslank oziroma 34,4 % vseh predstavnikov ljudstva, če z zakonom ne bi uvedli spolnih kvot, ki so bistveno vplive na delež izvoljenih žensk. Še veliko drugih elementov, ki nakazujejo na razkorak med normativno ureditvijo in zagotavljanjem enakosti spolov v praksi, bi lahko našteali; vendar je v tem trenutku pomembnejše izpostaviti, da je bil ta razkorak prepoznan, njegovo zmanjšanje pa je v resoluciji opredeljeno v desetih ključnih ciljih. Če naštejemo le nekatere, so to: odprava neravnovesij med spoloma ter spolne segregacije na področju zaposlovanja in

odpravljanja brezposelnosti, izboljšanje položaja žensk in moških na področju socialne izključenosti, odprava ovir za doseganje lažjega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja, odprava neenakosti v znanosti in visokem šolstvu, ničelna stopnja strpnosti do nasilja nad ženskami in še nekaj drugih. Evalvacija izvajanja prvega nacionalnega programa za enake možnosti žensk in moških je pokazala, da so v tem obdobju nastali pomembni dosežki. Med drugim tudi povečanje vidnosti in občutljivosti do vprašanj enakosti spolov v družbi.

Kljub temu predlog resolucije opozarja, da še vedno obstaja neenako sodelovanje žensk na trgu dela, ki je povezano z nesorazmerno porazdelitvijo skrbi za otroke in druge pomoči potrebne člane in članice med ženskami in moškimi. Skrb vzbujajoč podatek je povezan s plačno politiko. Čeprav razlika v plačah med ženskami in moškimi v Sloveniji naj ne bi bila velika, po podatkih iz predloga resolucije vseeno izstopa v posameznih sektorjih in dejavnostih, kjer so razlike v plačah za delo enake vrednosti celo več kot 20-odstotne. Nič manj pomemben pojav, s katerim se srečujemo vsak dan, je povezan z izbiro poklica in subjektivno oceno njegove primernosti za ženske in moške. V povezavi s tem pozdravljamo ukrepe za zmanjšanje razlik med poklici, ki naj bi veljali za tipično moške, ter tistimi, ki naj bi bili bolj primerni za ženske; ter ukrepe za bolj enakomerno razpršeno prisotnost moških in žensk znotraj poklicne hierarhije. Resolucija med najpomembnejše cilje do leta 2020 izpostavlja povečanje socialne vključenosti in zmanjševanje tveganja revščine najbolj ranljivih oziroma izključenih skupin. Po zadnjih podatkih Statističnega urada so med vsemi osebami pod pragom revščine v letu 2014 predstavljali upokojeanci, kar 26 % od tega; kar 18 % ženske, 8 % pa moški. Osebe z najvišjo stopnjo tveganja revščine so v letu 2014 predstavljale tudi ženske, starejše od 46 let, med katerimi jih je 21,6 % živelo pod pragom revščine. Predstavljeni podatki zahtevajo ukrepanje. Verjamem, da smo vsi tukaj prisotni zavezani k istemu cilju in bomo predlog resolucije podprli. V Poslanski skupini Stranke modernega centra jo vsekakor bomo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije v celoti bomo opravili v torek, 27. oktobra, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 25. točko dnevnega reda in 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 26. oktobra, ob 10. uri. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. OKTOBRA 2015 OB 15.24 IN SE JE NADALJEVALA 26. OKTOBRA 2015 OB 10.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Začenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Jana Jenko, gospa Vojka Šergan od 12. ure dalje, gospa Anita Koleša od 12. ure dalje, dr. Jasna Murgel, gospod Kamal Izidor Shaker, mag. Matej Tonin, gospod Franc Breznik, gospod Jožef Horvat, mag. Marko Pogačnik, dr. László Göncz, Luka Mesec, mag. Branko Grims, gospa Ivan Hršak in gospod Uroš Prikl do 15. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA RAZPRAVO O ODGOVORU MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO NA POSLANSKO VPRAŠANJE GOSPODA JANKA VEBRA GLEDE IZGRADNJE DRUGEGA ŽELEZNIŠKEGA TIRA MED KOPROM IN DIVAČO.**

Državni zbor je na 11. seji sklenil, da opravi razpravo o odgovoru, ki ga je minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič podal na poslansko vprašanje gospoda Janka Vebra glede izgradnje drugega železniškega tira med Koprom in Divačo.

Besedo dajem gospodu Janku Vebru za dopolnilno obrazložitev predloga za razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav vsem in še posebej se v uvodu zahvaljujem tudi za podporo kolegicam in kolegom, da lahko danes razpravljamo o zagotovo eni najpomembnejših investicij v Republiki Sloveniji.

Pri odgovoru, ki mi ga je posredoval minister za promet, pa vendar lahko ugotovimo, da nismo prišli do vseh potrebnih podatkov in dejstev, ki bi lahko govorila o tem, da je izgradnja drugega železniškega tira med Koprom in Divačo izjemno pomembna, da je to ključni projekt in investicija ne le za dvig konkurenčnosti Luke Koper in Slovenskih železnic, temveč je tudi v interesu slovenskega gospodarstva, saj je več kot 400 podjetij vezanih na to dejavnost in temu primerno tudi število zaposlenih. Res se sprašujem, zakaj ne bi v Sloveniji izkoristili to izjemno naravno danost, to pa je predvsem, da je Slovenija pomorska država. In dostop do morja je eno tistih prioritarnih izhodišč, ki uvrščajo Luko Koper med najpomembnejše in najuspešnejše severnojadranske luke.

Pretevor v Luki Koper narašča najhitreje v primerjavi z ostalimi severnojadranskimi lukami in ne nazadnje tudi uvrščenost tega odseka med Koprom in Divačo pomeni, da se pogovarjamo o nekem majhnem odseku, ki pa je izjemno pomemben za celotno mediteransko progno vse od Lyona preko Kopra, Budimpešte in do Kijeva. Torej, gospodarstvo je v veliki meri odvisno prav

od tega odseka in ali bomo znali izkoristiti to priložnost ali pa bomo postali šibak člen v tej verigi. Če postanemo mi šibak člen, bodo to s pridom izkoristili tako v Avstriji, Italiji kot tudi na Hrvaškem.

Še nekaj moramo dejansko pri tej zadevi izpostaviti – ne samo ta mednarodni vidik in izjemen pomen za gospodarstvo, ampak tudi, ali si lahko kot država, ki je odgovorna za izgradnjo infrastrukture, privoščimo, da imamo tako izpostavljen varnostni vidik obstoječe proge od Kopra do Divače. Vsakoletna večja količina tovora po tej proggi narekuje tudi vse zahtevnejše vzdrževanje. Dejstvo je, da bo ta proga zelo kmalu zasičena – pri tej rasti, kot jo ta hip beleži Luka Koper – in se nam to lahko zgodi že v letu 2018 ali 2019. Toda, če se vmes zgodi ena od nevarnosti ali porušitev obstoječe proge na določenem mestu ali nesreča in izlitje tovora, pomeni, da celotna regija lahko postane brez vodovodnega zaježja in to je katastrofa za velik del Slovenije, Primorska je pravzaprav s tem odrezana od sveta. Ali resnično lahko odlašamo zaradi tega z gradnjo drugega tira, ki bi v veliki meri izboljšal tudi varnostni vidik delovanja te infrastrukture?

Če pogledamo samo vpliv Slovenskih železnic in Luke Koper ter ne nazadnje logistike znotraj te dejavnosti, ugotovimo, da ustvari kar 10 % bruto domačega proizvoda. Tudi vsi pokazatelji in dejavniki, ki jih vključujemo v študije in projekt za nadaljevanje te gradnje, govorijo o tem, da se lahko že med časom gradnje ustvari 3 tisoč novih delovnih mest in v nadaljevanju obratovanja tudi 6 tisoč novih delovnih mest na področju logistike. Ali ni to tisto, kar v Sloveniji nujno potrebujemo za svoj preboj?

Ko se sprašujemo, kako financirati takšno gradnjo, če ne bomo dovolj hitri, če ne bomo dovolj učinkoviti, bomo zamudili tudi priložnost za črpanje evropskih sredstev. Mi smo že zamudili eno od priložnosti, ker bi najbrž lahko dobili celo 85 % financiranje tega projekta in bi bil problem rešen. Tako je pred nami izjemno pomemben izziv ujeti preostanek evropskih sredstev in tudi izpeljati investicijo v roku, da bomo omogočili uspešen gospodarski razvoj Slovenije v prihodnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču za dodatno obrazložitev.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Tudi sam se zahvaljujem za možnost razprave o tako pomembnem projektu, kot je drugi tir med Koper in Divačo, še posebej, ker je pobuda za to razpravo prišla iz koalicijskih vrst.

Takoj na začetku bi rad poudaril, da ni nikakršnega dvoma o tem, da je drugi tir potreben in je zato tudi med prioritarnimi projekti te vlade. Tudi zato Ministrstvo za infrastrukturo zelo resno in veliko dela na vzpostavitvi pogojev za realizacijo tega projekta. Tako smo v

letošnjem letu pridobili gradbeno dovoljenje in evropska sredstva za izgradnjo prvega dela projekta drugega tira, to je tako imenovani izvlečni tir. V teku je razpis za izbiro izvajalca. V zadnjem letu smo z 80 % pridobljenih zemljišč za celotno traso drugega tira ta odstotek dvignili na 98 % vseh zemljišč z izkazano pravico graditi, pridobitev ostalih 2 % pa je zgolj še vprašanje nekaj mesecev.

Tako računamo, da bo v prvi polovici prihodnjega leta že lahko izdano gradbeno dovoljenje za celotno traso drugega tira. To tudi pomeni, da bi lahko ministrstvo že v prvih mesecih prihodnjega leta pripravilo razpis za gradbena dela za izvedbo drugega tira in ga tudi objavilo, takoj ko bodo za to zagotovljena sredstva oziroma ko bo zaprta finančna konstrukcija. V kratkem bo pripravljen javni mednarodni razpis za izvedbo preverbe ocenjene vrednosti ter mogočih racionalizacij in optimizacij projekta. Vzporedno, v skladu s sklepom vlade, in dejstvom, da projekta trenutno ne moremo financirati iz proračunskih virov ali z dodatnim zadolževanjem države, ki bi povzročilo povečanje javnega dolga, aktivno iščemo tudi alternativne možnosti financiranja. Za del sredstev bomo zagotovo kandidirali na evropskem razpisu za tako imenovana CEF sredstva. Za zagotovitev kar največjega deleža evropskih sredstev smatramo kot najustreznejšo prijavo projekta na odprti razpis, kjer se bodo delili ostanki ovojnic kohezijskih držav, kar odpira možnost za financiranje v deležu, ki bo večji od 30 %, teoretično tudi do 85 %. Prvi tak razpis pričakujemo konec leta 2016 ali v začetku leta 2017. Za uspešno kandidiranje pa vodimo kar nekaj aktivnosti. Tako smo seznanili Evropsko komisijo, da želimo aktivirati tehnično pomoč mehanizma Jaspers, ki deluje v okviru partnerstva med Evropsko komisijo, EIB in EBRD. Izkušnje namreč kažejo, da so projekti, ki prejmejo pomoč programa Jaspers, bistveno hitreje odobreni kot projekti, ki te pomoči ne izkoristijo.

Projekt smo prijavi za pregled pri Evropskem investicijskem svetovalnem središču, ki je skupna pobuda Evropske komisije in Evropske investicijske banke. Njihova prva aktivnost bo prav pregled projektne naloge za izvedbo preverbe ocenjene vrednosti. Vse navedene aktivnosti so pomembne za uvrstitev projekta na seznam potrjenih projektov za EFSI garancijsko shemo, to je garancijska shema v okviru tako imenovanega Junckerjevega sklada. To bo v veliko pomoč pri mobilizaciji zasebnega financiranja ter posledično zaposlitvi sedanje investicijske vrzeli.

Naj na tem mestu omenim še, da smo na srečanju s podpredsednikoma in komisarko Evropske komisije v začetku oktobra letos dobili pomembna zagotovila, da gredo naši napori pri iskanju rešitev za financiranje drugega tira v pravo smer. Po izvedbi zgornjih korakov bomo pripravili tudi vse potrebno za objavo javnega poziva tako imenovanega testa

zainteresiranosti, s katerim bomo preverili interes zasebnih vlagateljev za izvedbo projektov. Odločitev o tem bo seveda sprejela vlada. Ves čas preverjamo tudi interes za sodelovanje sosednjih držav pri financiranju projekta ali pri vlaganju v razvoj infrastrukture, ki je v lasti države, saj je znano, da bodo več kot 70 % koristi od izgradnje drugega tira imele sosednje oziroma zaledne države.

Naj za konec poudarim, da se res veselim današnje razprave in se veselim vaših konstruktivnih predlogov ter se za njih že vnaprej zahvaljujem. Vsekakor vam zagotavljam, da ta vlada in ministrstvo, ki ga vodim, intenzivno delata na vzpostavitvi pogojev za čimprejšnjo realizacijo projekta. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice poslanke in poslanci!

Izgradnja drugega tira Koper–Divača je zgodba, ki ima resnično dolgo brado. Začela se je leta 1996, ko je takratno Ministrstvo za promet in zveze naročilo izdelavo študije upravičenosti povečanja kapacitet enotirne proge Divača–Koper. Osnovna ugotovitev študije je bila, da le s tehnološko reorganizacijo obstoječe proge in s posegi v obstoječo infrastrukturo ni mogoče obvladati predvidenega naraščanja prometa in ustvariti zadostnih rezervnih kapacitet na železnici oziroma da predstavlja trajno rešitev problema kapacitet le gradnja nove železniške povezave. Od takrat naprej se uresničevanje projekta izgradnja drugega tira srečuje z mnogimi ovirami vse od naravovarstvenih ovir, ki so lahko do določene mere še razumljive, pa do birokratskih ovir, ki pa vsaj nam v Poslanski skupini Desus niso razumljive. Mnenja smo, da je ta projekt ključen za uspešen nadaljnji razvoj Luke Koper in seveda tudi za konkurenčnost Slovenije na področju prevoza tovorov. Eden zadnjih tako imenovanih birokratskih zapletov je zgodba z neuspešnim kandidiranjem pri razpisu za pridobivanje sredstev za izgradnjo drugega tira v okviru evropskega programa CEF. Kmalu zatem se je, in verjetno ne po naključju, v javnosti pojavila tudi študija, ki so jo pripravili analitiki Mednarodnega prometnega foruma pri OECD, ITF, ki je projekt izgradnje drugega tira označila za ekonomsko nevzdržnega oziroma tveganeega. Analitiki OECD vidijo alternativo v zalednem terminalu.

Naj se vrnem k neuspešnemu kandidiranju Republike Slovenije pri razpisu CEF. V naši poslanski skupini smo ob prejemu te novice ocenili, da za ta polom nosi odgovornost predvsem minister za infrastrukturo. Dejstvo, da je minister že na zaslišanju kot kandidat za ministra izjavil, da

drugega tira ne bomo potrebovali vsaj še naslednjih 30 do 40 let, nam daje misliti, da minister z ekipo ob pripravi prijave na omenjen razpis ni vložil vseh potrebnih naporov, da bi bila ta tudi uspešna. V Poslanski skupini Desus namreč ocenjujemo, da zamuja Slovenija pomembno gospodarsko in razvojno priložnost glede na to, da sodi logistika med strateške dejavnosti, pomembne za dolgotrajni gospodarski razvoj države. Če pa se kot država zavedamo pomembnosti drugega tira, so vsi ostali izgovori povsem neprimerni. Na eni strani poslušamo trditve, da predstavlja ta projekt prioriteto države, takoj zatem pa številne dvome ministrstva o njegovi ekonomski neupravičenosti, kar je najmanj nelogično. Iskreno se moramo vprašati, ali ta projekt v resnici želimo realizirati.

V Poslanski skupini Desus nas skrbi dejstvo, da ministrstvo izvedbo projekta veže na iskanje zasebnega investitorja. Bojimo se namreč, da ga v tej fazi ne bomo našli zaradi visoke vrednosti projekta in vedno več dejstev o železniški povezavi Trst–Divača, o kateri pa Ministrstvo za infrastrukturo molči. V evropskih sredstvih ter sredstvih EIB z ustreznim poroštvom države vidimo ključ in edino možnost za realizacijo projekta izgradnje drugega tira. Da pa se ne bi ponovila zgodba TEŠ 6, ko je cena zrasla preko vseh razumnih meja, moramo projekt drugega tira revidirati tako s projektantskega kot stroškovnega vidika. Ob vsem tem se ne moremo izogniti že omenjeni študiji OECD – ITF, vendar najprej nekaj podatkov.

Od leta 2009 do 2014 je Luka Koper svoj pretovor več kot podvojila. Rast celokupnega pretovora od leta 2009 kaže, da se je v Kopru v tem obdobju povečal za 44 %, v Hamburgu za 32 %, v Rotterdamu za 15 %. Iz teh podatkov je težko sprejeti trditev študije, da gradnja drugega tira ni ekonomsko upravičena in da je bolj smiselna izgradnja zalednega kontejnerskega terminala v Divači. Komu to v resnici koristi? Predlog o zalednem terminalu je izzval celo vrsto odzivov predvsem strokovne javnosti, ki je zelo jasno povedala, da pomeni tako stališče OECD, da se dobesedno vračamo za 50 let nazaj v zgodovino. Trikratno pretovarjanje bi pomenilo veliko izgubo časa, visoke stroške pretovora, kar bi bremenilo pristanišče, in veliko grožnjo okolju ob izrednem povečanju cestnega prometa. Luka Koper bi postala povsem nekonkurenčna drugim primerljivim pristaniščem.

Ob tem se v javnosti pojavljajo tudi dvomi v nepristranskost študije, saj so bili nekateri avtorji zaposleni ali pa so bili svetovalci v dveh velikih evropskih pristaniščih. Interes obeh pristanišč oziroma logistov pri nakupu Luke Koper je znan. Takšne informacije zbujejo velik dvom v verodostojnost rezultatov analize. Naša poslanska skupina se pridružuje strokovnim ocenam, da Luka Koper v sodelovanju s Slovenskimi železnicami že danes dosega izjemen promet in da je daleč

najkonkurenčnejša med vsemi ostalimi lukami v severnem Jadranu, tudi če primerjamo kontejnerski promet s severnimi evropskimi lukami, ki poskušajo pridobiti svoj tržni delež znotraj Evrope. Temu priča tudi zadnja odločitev tovarne Mercedes, ki je nedvomno in nedavno tega za pretovor svojih luksuznih vozil izbrala prav Luko Koper. Strokovnjaki opozarjajo, da bo ob takšnem trendu rasti prometa v Luki že okoli leta 2018 prvi železniški tir dosegel maksimalno zasedenost kapacitet. Zato se v Poslanski skupini Desus pridružujemo vprašanju, ki ga bomo danes verjetno še slišali: Kako naprej, ko bo prvi tir dosegel svoj maksimum?. Ali želimo res preusmeriti tovor v luke sosednjih držav?

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus menimo, da je projekt izgradnje drugega tira Koper–Divača nujen za nadaljnji razvoj slovenskega gospodarstva, torej ne samo Luke Koper in Slovenskih železnic. Zato apeliramo na ministra za infrastrukturo, da zagotovi pogoje za realizacijo tega projekta, kar pomeni, da naj se z revizijo projektu zniža cena na realni nivo, nato pa naj se s kvalitetno pripravljenimi vlogami zagotovijo finančna sredstva tako iz naslova evropskih sredstev kot tudi morebitni kredit z državnim poroštvom. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice, dragi kolegi, sekretar, minister, ekipa!

Danes odpiramo razpravo o tem, ali bo Slovenija imela pogum, ali bo znala in zmogla do konca pripeljati eno od svojih razvojnih prioritiet, ki je kot taka definirana že desetletja. To je drugi tir od Divače do Kopra. Socialni demokrati menimo, da je ta razprava potrebna, saj v nastopih Ministrstva za infrastrukturo in medijih zaznavamo sporočila, ki bi lahko pomenila, da se gradnja odmakne daleč v prihodnost ali bi ta projekt celo ostal neizveden, kar bi imelo uničujoče posledice za slovensko gospodarstvo. Hkrati bi to ogrozilo izkoriščanje razvojnih zmožnosti, ki nam jih dajeta naša geografska lega in dejstvo, da smo pomorska država. Mislimo, da vprašanja ni drugi tir da ali ne; vprašanje je, kako. Dolžnost politike je, da se o tem poenoti. To je tudi namen današnje razprave. Drugi tir je nujen za Luko Koper, za slovensko gospodarstvo in za Evropo kot celoto. Zavračamo študije OECD, ki škodljivo in napačno prikazuje gradnjo drugega tira kot ekonomsko neupravičeno, saj temelji na napačnih ocenah rasti Luke Koper, jo ekonomsko obravnava ločeno od ostalega logističnega omrežja, predvideva nerealne zasluzke morebitnega zasebnega partnerja pri gradnji ter predlaga nerealne alternative v obliki zalednih terminalov.

Projekt drugi tir je dobro pripravljen in kakovostno ocenjen, zato je maksimalna ocena znana. Glede na vodenje investicij na železnicah v zadnjih letih lahko zaupamo, da bomo znali izpeljati tudi drugi tir, tudi brez prekoračitev časovnih in finančnih rokov. Realno oceno gradnje lahko da samo trg, zato namesto novih študij zahtevamo, da se čim prej poenotimo o sprejemljivih modelih gradnje, nato pa se čim prej zaključi projektna dokumentacija in zapre finančna konstrukcija. Drugič, pridobi gradbeno dovoljenje za celoten projekt, in tretjič, izvede mednarodno zbiranje zavezujočih ponudb za izgradnjo, plus finančni model, ki lahko dokaže realno oceno in potencialne izvajalce za projekt. Odlaganje s projektom pa bi pomenilo njegovo veliko ogrožanje, saj bi vmes lahko zamudili roke za izčrpanje evropskih sredstev in možnost ugodnega financiranja, tir pa bi nato morda zgradili že prepozno. Zato od današnje razprave pričakujemo poenotenje glede podpore nadaljnega nadaljevanja tega projekta, pričakujemo podporo, da se s projektom nadaljuje preudarno, a hitro, da ne zamudimo rokov za evropska sredstva in ugodno financiranje. Pričakujemo torej, da bomo presegli slovensko navado zamujanje razvojnih priložnosti in skupaj pogumno naredili korak naprej. Hvala lepa.

Javnost in politika je močno razburila študije, ki je nastala pod okriljem OECD. Preden bi vsi obračunavali z novim melagomanskim projektom, je treba reči tole, da študija temelji na napačnih predpostavkah. Prvič, upoštevanje točne podatke o rasti tovora v Luki Koper, čez petnajst let naj bi ta namreč presegl trikratnik današnjega. Predlaga zaledne terminale kot alternativo, a zanemari čas in stroške njihove gradnje in obratovanja. Morebitnemu zasebnemu partnerju predvideva povrnitev investicije v sedmih letih. Seveda se to ne izplača, a tako se infrastruktura ne gradi. Učinki izgradnje bodo trajali trideset let in tudi dobički so lahko tako razporejeni. Ne nazadnje študija ne upošteva učinkov gradnje drugega tira na celotnem sistemu, kot na primer, da 60 % tovora na železnicah pride tja preko Luke Koper. Kot tako moramo študijo OECD zavriniti kot nestrokovno in to tudi pričakujemo od današnje razprave. Kot zadnje želimo izpostaviti pomen izgradnje drugega tira za celotno slovensko gospodarstvo in njegov strateški pomen tudi za slovenske državne naložbe. Prepričani smo, da je projektna dokumentacija pripravljena dovolj dobro, da se lahko prične s pridobivanjem gradbenih dovoljenj, visoki standard, ki ga projekt in dokumentacija namreč zagotavljata, da ne bi smelo prihajati do nepotrebnih podražitev.

Socialni demokrati smo prepričani, da je zdaj naloga politike, da čim prej se poenoti o sprejemljivih modelih izgradnje, nato pa se čim prej zaključi projektna dokumentacija z mogočimi racionalizacijami in zapre finančna konstrukcija, pridobi gradbeno dovoljenje za celoten projekt, izvede mednarodno zbiranje

zavezujočih ponudb za izgradnjo in finančni model, ki lahko pokaže realno ceno in potencialne izvajalce. Odlaganje s projektom pa bi pomenilo njegovo veliko ogrožanje, saj bi vmes lahko zamudili roke za črpanje evropskih sredstev in možnosti ugodnega financiranja, tir pa bi nato morda zgradili že prepozno.

Zato od današnje razprave pričakujemo poenotenje glede podpore nadaljnega nadaljevanja tega projekta, pričakujemo podporo, da se s projektom nadaljuje preudarno, a hitro, da ne zamudimo rokov za evropska sredstva in ugodno financiranje. Pričakujemo torej, da bomo presegli slovensko navado zamujanje razvojnih priložnosti in skupaj pogumno naredili korak naprej. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Združena levica delimo zaskrbljenost glede odgovora ministra dr. Petra Gašperšiča, ki je bil povod za današnjo razpravo. Minister je že ves svoj mandat – spomnimo se predstavitev njegove ministrske kandidature na matičnem odboru – s svojimi dejanji na včasih bolj, včasih manj odkritem stališču, da izgradnja drugega tira med Koprom in Divačo ni njegova prioriteta in tudi ne prioriteta te vlade. Po predstavitvi predloga proračuna za leti 2016 in 2017 pa lahko rečemo celo, da ne le ta, vladna prioriteta očitno niso niti druge investicije v osnovno infrastrukturo te države in njene železnice in ceste, pa tudi v raziskave, razvoj, šolstvo, zdravstvo ter kulturo. Da vlada projekta drugega tira nikoli ni jemala resno, potrjuje tudi delo Ministrstva za infrastrukturo samega. Predvsem je to razvidno iz projekte dokumentacije, ki je bila slabo pripravljena, celo brez zaprte finančne konstrukcije, in je na vsak način hotela vključiti zasebnega vlagatelja, čigar udeležbo bi verjetno morali plačati z vsaj delno, če ne celotno privatizacijo Luke Koper.

Ministrov odgovor na poslansko vprašanje pa napoveduje, da tudi v prihodnje ne bo nič drugače, da lahko torej pričakujemo le še več takšnih ali drugačnih izgovorov, zakaj projekta drugega tira na koncu sploh ne bomo izpeljali. Obstaja ogromno razlogov, zakaj bi bilo to za državo in predvsem njene prebivalce katastrofa. Običajno se poudarja predvsem gospodarske in razvojne vidike. Prvi tir bo po projekcijah svoje zmogljivosti dosegel in presegl že leta 2018 ali najkasneje leto zatem. Alternativa drugemu tiru, ki jo je pred kratkim obudila OECD – vemo tudi, kdo je sedal v študijski skupini OECD, kar pojasnjuje tudi zaključek te same študije in dokazuje njeno samo spornost – torej izgradnja novega zalednega terminala v Divači, to je bil ta zaključek, ne bi i imela niti približno toliko pozitivnih učinkov na slovensko gospodarstvo,

po nekaterih ocenah bi drugi tir v 20 letih prinesel za okoli 9,4 milijarde evrov BDP, Luka Koper bi postala za 30 % manj stroškovno konkurenčna kot danes in tovar bi se posledično začel preusmerjati v sosednja pristanišča. To bi posledično pomenilo tudi močno oslabitev podjetja samega, ki je za regijo in za celotno Slovenijo izredno pomembno tudi s socialnega vidika. Luka Koper je eden večjih neposrednih zaposlovalcev v regiji, posredno pa po celotni tovarni trasi tja do Prekmurja. Oslabitev takega podjetja pomeni resno socialno bombo. Vendar to niso edini argumenti v prid projekta drugega tira in tudi v prid drugih infrastrukturnih projektov. Raziskave namreč kažejo, da bilo preusmerjanje presežnega tovora na ceste škodljivo tudi okoljsko. Z njim bi dobili večjo gnečo, več prometnih nesreč, povečan hrup, povečale bi se tudi škodljive emisije in pospešeno bi se uničevale ceste. Negativni učinki na BDP so brez dodatnih železniških zmogljivosti ocenjeni nekje med 400 milijonov in kar 1,37 milijarde evrov. Skratka, projekt drugega tira je potreben gospodarsko, razvojno in okoljsko. Vprašanja, ki ostajajo odprta, so kvečjemu, ali je trenutni projekt optimalno zastavljen, če ni, kako lahko čim hitreje pripravimo novega, boljšega in tudi, kako čim hitreje pridobiti finančna sredstva in potrebna dovoljenja za začetek njegovega izvajanja.

Od ministra Gašperšiča in tudi od preostanka vlade pričakujemo, da se bolj kot iskanju izgovorov, zakaj drugega tira v takšni konstelaciji ni mogoče zgraditi, posvetijo opravljanju svojega dela, torej iskanju odgovorov, kako zgraditi drugi tir ter pričeti z dolgoročnim premislekom o železniški infrastrukturi, ki pomeni veliko več kot zgolj postavljanje tirov; pomeni temelj za ekonomski in socialni razvoj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister!

V Novi Sloveniji smo zaradi večletne problematike financiranja in izgradnje drugega tira železniške proge Divača–Koper že v mesecu februarju, če se spomnite, zahtevali sklic nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor. Skoraj nerazumljivo je, da se je ob vseh znanih dejstvih danes še vedno pogovarjamo o isti stvari, še vedno se vrtimo v krogu in ne najdemo rešitev, razen tega, da vsi vemo, da je njegova izgradnja strateškega pomena za slovensko gospodarstvo in da projekt še vedno ostaja prioriteta naloga te vlade. Ne poznamo pa sočasno pravih odgovorov. Pravzaprav ne vemo nič več, kot smo vedeli pred letom dni ali pa celo leta 1995, ko smo se začeli pogovarjati o pomembnosti izgradnje drugega tira.

Da je res tako, pravi tudi odgovor ministra za infrastrukturo na poslansko vprašanje poslanca Janka Vebra, zato je današnja razprava tudi s strani Nove Slovenije – to trdimo –, dobrodošla in morda najdemo tudi kakšno rešitev. Škoda bi bilo namreč časa, če bomo govorili le o znanih dejstvih, zato dovolite, da izpostavim najpomembnejše oziroma tista dejstva, ki ostajajo še vedno brez odgovorov. Prvič, vrednost investicije je še vedno ocenjena na 1,4 milijarde evrov in vse od nastopa mandata minister Gašperšič tudi potem, ko ste še vedno, se pravi pred imenovanjem, menili, da drugega tira ne potrebujemo, še vedno govorite, da bodo objavili javno naročilo za revizijo vrednosti projekta in analizo mogočih racionalizacij in optimizacij. Spomnimo, na odprtem razpisu sklada CEF, na katerem je bilo na voljo 13 milijard evrov, je Slovenija izpadla iz igre za evropska sredstva. Ampak, zakaj? Izključno zato, ker projekt ni imel zaprte finančne konstrukcije, torej ni bil ustrezno pripravljen, in minister je kljub številnim opozorilom, da je takšna nepopolna prijava vnaprej obsojena na propad, zagotavljal, da sicer to ne drži. Verjetno minister sedaj pričakuje in upa, da bo revizija prinesla ugodnejše številke, da bomo drugi tir lahko zgradili za 700 milijonov evrov. Le v tem primeru bi bila namreč gradnja tudi finančno vzdržna. Država je za vse dosedanje študije, dokumentacije, različne raziskave in odkupe zemljišč porabila 48,16 milijona evrov, kar znaša 3,7 % ocenjene vrednosti naložbe. Od tega je bilo za projektno dokumentacijo porabljenih skoraj 8 milijonov evrov, dobrih 40 milijonov evrov pa je šlo za odkupe zemljišč na trasi. Le za primerjavo naj povem, da bi za ta denar lahko v Ljubljani zgradili dve novi urgenci.

Tretjič. Študija OECD – mimogrede, zanjo smo odšteli 160 tisoč evrov in ta študija je pokazala drugačno realnost. Gradnja drugega tira ni ekonomsko upravičena in predstavlja veliko tveganje za državo, pravijo. Ampak, zanimivo, koalicija oziroma del koalicije zagotovo to študijo, kot smo slišali, zavrača, in poraja se vprašanje, ali jo torej minister zagovarja. OECD pravi, da naj bi bil projekt zastarel – seveda, saj se o njem pogovarjamo že 20 let, drži – in kot takšen neprimeren za današnje razmere. Kot vmesna rešitev je predlagana izgradnja zalednega kontejnerskega terminala v Divači in Sežani, ki naj bi zadoščal do leta 2030, zanj pa bi morali odšteti od 30 do 50 milijonov evrov. Vendar pa to pomeni nekaj milijonov evrov letno več stroškov za Luko Koper, ki bi morala poskrbeti za dvakratno potovanje tovora. Od Kopra do Divače torej prevoz s tovarnjaki, kar pomeni dodatnih več kot tisoč tovarnjakov dnevno po cesti, veliko dodatnih stroškov in izgube časa, če smo natančni. Prav tako OECD pričakuje prestrukturiranje Luke Koper.

Četrto. Ministrstvo za infrastrukturo zdaj raziskuje nabor mogočih modelov javno-zasebnega partnerstva, za kar bomo

davkoplačevalci spet odprli svoje denarnice. Na tej podlagi bo preverilo zanimanje zasebnih vlagateljev za naložbo v drugi tir. Šele v okviru izkazanega zanimanja bo izbran najprimernejši model, za katerega bo ministrstvo pripravilo razpis za izbiro zasebnega partnerja. V Novi Sloveniji smo prepričani, da ob današnji dinamiki dela ministrstva lahko govorimo o časovno zelo oddaljenih dimenzijah. Prav tako smo prepričani, da brez državnega vložka projekt ni izvedljiv, saj katerakoli oblika javno-zasebnega modela ne predstavlja rešitve. Dejstvo je, da prihodki, ustvarjeni na 27 kilometrov dolgi progi, ne morejo pokriti vložkov zasebnika in bi mu morali ponuditi veliko več. Kaj to je, v tem trenutku država ne daje odgovora.

Minister Gašperšič zdaj vladi, če natančno povzamemo, predlaga, da Slovenija s tem projektom ponovno kandidira šele na razpisih, na katerih bo mogoče dobiti tudi ostanke iz kohezijskih ovojnic vseh članic Evropske unije. S tem se torej želi delež sofinanciranja Evropske unije povečati nad 30 %. Torej ne bomo kandidirali na letošnjem drugem razpisu za delitev sredstev iz mehanizma CEF. No, vsaj en korak naprej je narejen – ne bomo se več javljali na razpise, za katere je jasno, da na njih ne moremo konkurirati, če sploh nimamo zagotovljenih finančnih sredstev. Ti tako imenovani ostanki iz spet tako imenovanih nacionalnih ovojnic bodo na voljo v prihodnjih dveh letih, morda celo leta 2018, vendar še vedno ne vemo, koliko denarja bo na razpolago. Prav tako se še ne ve, ali bo zasebnim partnerjem lahko minister ali pa vlada ponudila delež v Luki Koper in hkrati tudi v Slovenskih železnicah. Prav tako ne vemo, ali bo drugi tir ostal načrtovan v predvidenem obsegu ali bo morda namenjen le tovornemu, ne pa tudi potniškemu prometu, kar bi to investicijo precej pocenilo.

Kaj sploh vemo? Spoštovani kolegice in kolegi, nedvomno vemo to, da bo sedanji tir dosegel svojo največjo zmogljivost že leta 2018 in ne bo več mogel prevzemati dodatnega tovora. Da promet v Luki Koper narašča in da je ta trenutek najhitreje razvijajoča se luka v severnem Jadranu, je namreč dejstvo. Zato brez drugega tira ne bo mogla več dolgo konkurirati drugim, sosednjim pristaniščem, na primer Trstu, Reki in Benetkam.

Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi! Krščanski demokrati obžalujemo, da Slovenija izgublja logistično in transportno tekmo, saj se ne moremo dogovoriti in odločiti o ključnih infrastrukturnih projektih na področju transporta. Naše sosednje države teh težav praktično nimajo. Brez nas, poudarjam, brez nas, so se dogovorili in začeli graditi nov baltski koridor, ki obide Republiko Slovenijo. Postavlja se vprašanje, zakaj novi koridorji kljub izjemni geografski legi ne upoštevajo naše države. Enega izmed mogočih odgovorov podaja ekonomist gospod Jože P. Damijan v Sobotni prilogi z dne 24. 1. 2015. Citiram: "Očitno se

zavedajo, da ena izmed štirih pomorskih avtocest med Azijo in Evropo vodi do severnega Jadrana, zavedajo se, da bo naraščajoči tok kontejnerjev iz Kitajske ter avtomobilov med srednjo Evropo in Azijo treba pripeljati preko severnojadranskih luk, torej Ravena, Benetke, Tržič, Trst, Koper, Reka, in očitno se dobro zavedajo možnosti, da Slovenija glede na zgodovinske izkušnje ne bo naredila svoje domače naloge. Zato gradijo obvoz okrog nje." Spoštovane gospe in gospodje, delim to mnenje, to je izkaz naših sposobnosti. Spoštovani gospod minister pa pravi, da se še vedno ne mudi. Verjamemo in hkrati obžalujemo. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NeP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Luka Koper in drugi tir, to so bile tematike predvolilnih bojev, obljub in vsi so več ali manj obljubljali, da bodo to železnico zgradili. Še posebej je bil to interes naše interesne skupine, v katero smo se združili in potem kasneje ustanovili stranko SMC. To je bila obljuba. Zdaj pa imamo prioriteto, kar je zelo raztegljiv pojem, in si ga tudi člani koalicije zelo različno razlagajo. Tako smo ta pojem uporabili, da imajo ljudje občutek, da se nekaj bo zgodilo, v resnici pa se ne zgodi nič. Gre za strateško pomemben projekt, vidimo, da smo na strateški poti že zdaj, ko migranti preplavljajo naš teritorij, še bolj pomembni strateški projekti pa so povezava jadranskih luk z Baltikom in sredozemski koridor.

Sklicevanje na to, da bomo denar dobili iz Evrope. Tukaj pogrešamo aktivno vlogo naše komisarke, ki bi lahko veliko pripomogla, da bi se ta projekt že premaknil, če bi seveda imeli interes. Prav tako pa vloga ministra, ki je v sami predstavitvi na začetku nastopa mandata dejal, da je to pač dolgoročen projekt, premaknjen v prihodnost in tako se zdaj odvijajo tudi vse aktivnosti glede drugega tira.

Če pogledamo samo ceno. Cena kot takšna že nekaj časa ni bila revidirana, razmere na tržišču pa kažejo na povsem drugačne zadeve. In sicer, lahko bi gradili v različnih primerih. Sklicevanje na zasebno-javno partnerstvo – teh projektov smo kar nekaj že imeli, prav tako so takšne projekte imeli na primer na Danskem in Švedskem, pa se je več ali manj pokazalo, da gre za zasebni dobiček in javne stroške. Menim, da nismo sposobni izpeljati takšnega projekta, v takšnem obsegu in s takšnim nadzorovanjem, da bi projekt uspel. Zopet bi šlo na škodo nečesa in bojim se, da bi šlo to na škodo Luke Koper, saj je interes, da se Luka kot edina perspektiva Slovenije privatizira.

Gre za to, da ne upoštevamo multiplikacijskih učinkov razvoja Luke Koper in drugega tira. Tukaj bi pridobila tako podjetja v Sloveniji,

delovna mesta, kot je bilo že danes omenjeno, že za čas same gradnje kot potem, ko bi bil sam tir že zgrajen. Gre za pridobitev logističnih podjetij, ki so gonila razvoja Slovenije.

Če pogledamo, kakšne rešitve so bile predlagane do zdaj – študija OECD, ki nam je predlagala nekaj, kar smo imeli že v preteklosti. Če pogledamo, takšno rešitev smo imeli že pred letom 1960, pa se je Luka Koper sama odločila, najela kredit in izgradila prvi tir. Ali bomo zdaj priča podobnemu razvoju? Imeli smo podobno situacijo, tvorili preko ceste do Divače in potem zopet pretovarjali na železnico. Stroški so enormni. Če se posvetujete z logisti, pomeni, da bodo stroški najmanj 30 % večji, če zanemarimo tudi poškodb tovara, zamude pri pretovarjanju in tako ne bomo konkurenčni.

Kaj se moramo vprašati? Moramo se vprašati, komu je v interesu, da drugega tira nimamo. Vemo, da obstajajo projekti, kot so Trst–Divača, da obstaja razvoj in se že zelo dobro razvija, železnice preko Pontebba, kar bo obšlo Slovenijo. Tukaj bomo izgubili na logistiki kot na razvoju Luke Koper. Gre za to, da tudi več interese kažemo za razvoj železnice od Kopra do Trsta. Tukaj je problem, da se vključujejo v igro veliki igralci, predvsem interes Italije. Sprašujem se, kje so naše institucije, kje so naše varnostne službe, da ocenijo, kakšen je interes Italije, da se zaobide Luka Koper in se celotni prenos pretovora prenese na druge luke v Italiji, ki bodo potem tvorile zaledje za železnico preko Pontebbe, neaktivnost naših institucij ali nesposobnost in neaktivnost vlade na tem področju.

Če pogledamo širše, lahko zaključimo, da ne vključujemo multiplikacijskih učinkov, da ne izrazimo v evropskih projektih teh učinkov. Sprašujem se pri tem: Koliko in kaj smo sposobni sploh pridobiti na evropskem tržišču? Koliko teh sredstev smo sposobni pridobiti, če že v sedanjih prijavih nismo bili uspešni? Koliko tega denarja je? Kako močni smo v Evropi, da bomo to pridobili glede na ljudi, ki nas zastopajo v Evropski uniji? In: Zakaj lahko Italijani in Avstrijci vedo, kaj je prihodnost države, kaj pomeni infrastruktura in kako se pridobijo ta sredstva, mi pa tega nismo sposobni izraziti? Sprašujem se: Kaj bomo storili v prihodnje, kakšna bo aktivnost vlade in kakšna bo aktivnost ministra? Pri tem, da se sklicujemo na neke študije OECD. Zakaj se za podobne študije niso ogreli Italijani in Avstrijci, ampak so se zanesli na svoje znanje in pristopili k realizaciji projektov? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, dr. Milan Brglez, spoštovani minister dr. Peter Gašperšič, spoštovani državni sekretar Metod Dragonja, spoštovani kolege poslanke in poslanci!

Projekt izgradnje drugega železniškega tira med Koprom in Divačo in tudi drugi infrastrukturni projekti, kot so tretja razvojna os in drugi energetske projekti, so prioritetni projekti Vlade Republike Slovenije in so izredno pomembni za gospodarski razvoj Slovenije. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Modernega centra podpiramo tako pomembno vladno odločitev in tudi ministra pri prizadevanjih za izvajanje teh projektov. V preteklem letu dni je Ministrstvo za infrastrukturo že pridobilo gradbeno dovoljenje in evropska sredstva iz prvega razpisa CEF za izgradnjo izvlečnega tira Dekani–Koper v višini 20,5 milijonov evrov. Izvlečni tir namreč predstavlja prvi del celotnega projekta drugega tira. Za gradnjo drugega tira je pridobljenih 98 % zemljišč, najpozneje v roku šestih mesecev pa bo ministrstvo pridobilo tudi gradbeno dovoljenje za preostali del trase. Po zagotovilih Ministrstva za infrastrukturo je projekt bolj ali manj že pripravljen za presojo vrednosti in bo v kratkem posredovan v presojno svetovalno središče Evropske investicijske banke.

Velikost in kompleksnost projekta narekuje potrebo po uveljavitvi različnih virov financiranja projekta. Zaradi proračunskih omejitev, sprejetega fiskalnega pravila in s tem povezanimi sklepi vlade neposredno proračunsko financiranje z zadolževanjem srednjeročno ne predstavlja rešitve, zato se iščejo modeli za financiranje drugega tira tudi z evropskimi sredstvi in preko javno-zasebnega partnerstva. Z namenom pridobitve evropskih sredstev bo vlogo zanj ministrstvo dalo na prvem razpisu, ko bodo na voljo sredstva drugih nacionalnih ovojnic. Ta razpis se pričakuje že konec leta 2016, v začetku 2017. Pri realizaciji projekta se Ministrstvo za infrastrukturo sooča ne le z omejenimi državnimi viri financiranja, ampak tudi z dejstvom, da je postopek javno-zasebnega partnerstva strokovno zahteven in ga ni mogoče oblikovati v kratkem času. Postopek oblikovanja modela javno-zasebnega partnerstva za primerljive projekte je približno 2 do 3 leta.

Izgradnja drugega tira med Koprom in Divačo koristi spodbujanju gospodarske aktivnosti celotne centralne Evrope in vzhodne Evrope in s tem tudi Slovenije. Zato je z razvojnega vidika ter z vidika gospodarnosti javnofinančnih sredstev nujno zagotoviti tudi večji delež sredstev iz EU, kar pa je v relativno majhni nacionalni ovojnici v aktualni finančni perspektivi izredno težko dosegljivo.

Na tem mestu naj omenim, da še nobena dosedanja vlada do sedaj za ta projekt ni naredila toliko kot ta, čeprav so vse predhodne vlade imele boljše izhodiščne možnosti za pridobitev virov financiranja. Po 20 letih, odkar se v Sloveniji o tem tiru pogovarjamo, se je šele ta vlada odločila, da je drugi tir razvojna prioriteta in začela iskati rešitve, sprejemljive tudi za davkoplachevalce. Kapaciteta obstoječe železniške infrastrukture bo zapolnjena v letih do

2020 do 2025. V tem času celoten projekt še ne more biti realiziran, zato tudi ta omenjena študija OECD kot predhodno rešitev predlaga vzpostavitev zalednega terminala. Ta rešitev pa seveda bi sicer omogočila rast kontejnerjev, vendar lahko hkrati negativno vpliva na komparativno konkurenčno prednost Luke Koper, zato je ta projekt v presoji in nikakor ne predstavlja neke ovire v nadaljevanju projekta, mogoče neko vmesno fazo pri iskanju optimalnih variant.

Zaradi velikosti in same tehnične kompleksnosti projekta v Poslanski skupini SMC podpiramo preverbo ocenjene vrednosti projekta z vsemi mogočimi optimizacijami in racionalizacijami letega. Podpiramo tudi prizadevanje za čimprejšnjo preverbo interesa zasebnih vlagateljev ter sosednjih držav za sodelovanje pri izvedbi projekta. Nikakor pa ta vlada in minister ne moreta odgovarjati za preoptimističen projekt, ki je mogoče bil projektiran za prevelike hitrosti, zato je treba tukaj nekaj potrpežljivosti, da se sredstva oziroma projekt tudi optimizira. Vse do sedaj opravljene aktivnosti na projektu drugi tir so pogoj za začetek investicije, ne glede na to, kdaj bodo zagotovljeni ostali pogoji za to. Vsi ti predhodni postopki morajo biti izvedeni, saj le tako projekt izkaže stopnjo zrelosti pred samo končno izvedbo. Vlada Republike Slovenije sicer na dopisni seji februarja letos sprejela sklep, da je realizacija gradnje drugega tira z javnofinančnimi viri težko izvedljiva, in je naložila Ministrstvu za infrastrukturo, Ministrstvu za finance in Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, da v skladu z Zakonom o javno-zasebnem partnerstvu predlaga vladi mogoče oblike javno-zasebnega partnerstva za izvedbo investicije drugega tira. Na tej osnovi je bila obravnavana tudi medresorska delovna skupina in dogovorjeno sodelovanje z OECD. Zato si vlada in minister prizadevata, upoštevajoč sprejete sklepe iz meseca februarja, poiskati rešitve, ki bodo imele rezultat v realnem zaprtju finančne konstrukcije na način, ki bo za državo in tudi za njene državljane ugoden in sprejemljiv. Vprašanje drugega tira nismo potisnili na stranski tir, ampak ga intenzivno rešujemo.

Poslanska Skupina modernega centra podpira realizacijo infrastrukturnih projektov, kot je drugi tir, tretja razvojna os in drugi infrastrukturni projekti. Menimo namreč, da so to izredno pomembni projekti na infrastrukturnem področju, ki imajo multiplikativen učinek na gospodarsko rast in omogočajo enakomeren in policentričen razvoj Slovenije in gospodarsko rast celotne države.

Za Vlado Republike Slovenije in tudi za ministrstvo ta projekt ni vprašanje, vendar je samo čas izvedbe in njegove realizacije. Tako velja tudi za druge infrastrukturne projekte, ki so pomembni za Republiko Slovenijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in spoštovani kolegi!

Gospod minister Gašperšič je na zaslišanju ob kandidaturi za ministra dejal, da projektu zaradi neekonomičnosti nasprotuje, danes pa pravi, da ve več o projektu in da je treba najti rešitev, da se pokrije ta primanjkljaj v projektu. Še danes je navajal možnost koriščenja precejšnjega deleža evropskih sredstev, pri čemer pa se ve, da je to zelo malo verjetno oziroma da je zelo malo možnosti. Ocenjena vrednost 1,1 milijarde evrov brez DDV se zdi skupini iz OECD oziroma skupini ITF, ki so izdelali študijo investicije Koper–Divača, da je ta ocenjena vrednost prenizka, s ključnim vprašanjem, ali so znani in upoštevani vsi dokončni elementi, ki naj bi jih ta investicija upoštevala. Naj naštejemo samo nekaj glavnih; Ali so upoštevani vsi ključni elementi potniškega in tovornega prometa s širino tunelov; ali so upoštevani elementi tveganja pri gradnji; ali so upoštevani vsi stroški financiranja in ne nazadnje tudi posodobitev in nadaljnji razvoj Luke Koper?

Za organiziranje in uspešno izpeljavo javno-zasebnega partnerstva bi potrebovali najmanj tri leta. Ta čas za izpeljavo javno-zasebnega partnerstva kakor nadalje tudi za samo izgradnjo projekta Koper–Divača pa se da kupiti z izgradnjo stranskega in intermodalnega terminala, ki ga mora sama izvesti Luka Koper, ob pomembnem segmentu, da je treba tudi v Luki Koper spremeniti način upravljanja. Seveda pa se je zelo pomembno zavedati dejstva, da gre pri tej investiciji samo za 27 kilometrov proge in da je treba imeti sliko nadaljnje modernizacije celotnega petega koridorja, od Kopra do Graza. Ko smo bili ob prijavi na Junckerjevem razpisu zavrnjeni, smo takrat poudarili, da do jeseni od ministra in vlade pričakujemo strateški pogled na nadaljnji razvoj prometne infrastrukture za celoten koridor. Vemo, da je 27 kilometrov proge samo delček tega koridorja in to je za celoten pogled veliko premalo.

V Slovenski demokratični stranki poudarjamo sledeče. Doreči je treba vse ciljne elemente, ki jih želimo doseči, da se lahko investicijo realno in dokončno oceni. Teh seveda danes nimamo. V investicijo vključiti tudi Luko Koper, seveda, ta bo imela največjo korist s to izgradnjo, kajti sedaj se Luka Koper vede, kot da se je ta investicija sploh ne tiče. Zgraditi oba potrebna terminala, tako stranskega kot intermodalnega v Divači, da se ublaži premostitev do izgradnje drugega tira, ob tem pa se postavlja vprašanje same dolgotrajnosti postopkov v Sloveniji in zmožnosti pravočasne izgradnje. Modernizirati je treba vso ostalo železniško infrastrukturo na petem koridorju, kajti s samo investicijo 27 km ne dosežemo

želenega cilja. Izvesti investicijo drugega tira z javno-zasebnim partnerstvom, kjer so odprte možnosti z deleži tako v Luki Koper kot na Slovenskih železnicah. Minister in Vlada naj pa podata Državnemu zboru celovit pregled, ki bo finančno in časovno natančno določen za železniško progo celotnega petega koridorja na slovenskem ozemlju.

Samo na osnovi celovitega pogleda nam bo znana tudi časovna dinamika petega koridorja, kar je naš dokončen cilj, saj je odsek predmetne razprave, odsek oziroma projekt Koper–Divača, samo majhen del celotnega projekta. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravita naj se mag. Alenka Bratušek in gospa Marjana Kotnik Poropat. Pred tem še gospod Veber kot predlagatelj.

Prosim, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, predsednik.

Iz stališč poslanskih skupin je razvidno, da se resnično v Državnem zboru vsi zavedamo, kako pomembna investicija je drugi tir in hkrati je tudi pravzaprav enoznačno ugotovljeno, da študija OECD, ki govori celo o neekonomičnosti oziroma ekonomski neupravičenosti izgradnje, študija, ki je očitno bolj v prid stališču ministra, tako ob njegovi kandidaturi kot tudi sicer ob aktivnostih, ki jih zasledujemo v zadnjem obdobju. Resnično bi želel kot predlagatelj te točke izpostaviti naslednje dejstvo, da vendarle lahko ugotovimo tudi iz gradiva, ki sem ga dodatno predložil k tej razpravi, da je projekt za izgradnjo tira pripravljen v maksimalnem močnem obsegu glede na standarde, ki veljajo za tako pomembne evropske koridorje. Kar pomeni, da vrednost, o kateri se danes pogovarjamo, 1,4 milijarde evrov, je zagotovo najvišja vrednost, ki jo je treba obravnavati, ko se pogovarjamo o zagotavljanju financ. Če pristopi k izvedbi država na način, da to ni javno-zasebno partnerstvo, lahko od tega zneska takoj odštejemo davek na dodano vrednost. To je preko 200 milijonov evrov. Če upoštevamo, da je pri tej investiciji upoštevan strošek nepredvidenih del v višini 7 % oziroma 67 milijonov evrov, imamo tudi morebitna presenečenja med časom izgradnje že vključena v to investicijsko vrednost. Ne nazadnje, upoštevani so tudi izjemno visoki okoljski standardi pri tej proggi, tako da prečkanje tudi doline Glinščice in vseh ostalih ukrepov, ki so bili potrebni, da se maksimalno zadosti tudi okoljskim zahtevam, praktično ostaja odprto samo to vprašanje, ki ga poskuša tudi minister in ga je ponovno izpostavil; torej, ali je mogoče nekatere tehnične rešitve zmanjšati in s tem seveda nekako osiromašiti projekt. Seveda se tukaj moramo zavedati, da je to zmanjšanje mogoče samo zopet v okviru tistega, kar

dopuščajo tudi predpisi in standardi za tako pomemben evropski koridor, v katerega je vključen drugi tir. Torej lahko damo oceno, tudi na podlagi teh strokovnih podlag, da velikih odstopanj navzgor ne more biti, še posebej, če gremo tudi v javne razpise, ki kažejo v zadnjem obdobju, da so vrednosti pri teh razpisih nižje, kot so bile v trenutku ocenjevanja te vrednosti.

Naslednje, kar je pa izjemno in ključno vprašanje, je pa dejansko to. Tudi iz gradiva, ki smo ga pridobili s strani Gospodarske zbornice Slovenije in se je odzvalo pravzaprav na to dogajanje, in tudi iz gradiva, ki sem ga sam predložil k današnji točki, je razvidno, da tudi če bosta ministrstvo in vlada vztrajala pri zasebnem partnerstvu, je jasno, da brez javnih sredstev tukaj ne bo šlo. Torej, zakaj čakati na zasebnega partnerja, če pa je gradnja infrastrukture dolžnost države, ne pa zasebnika? Pa tudi, če bo zasebnik potem prišel zraven, bomo zopet morali pravzaprav tega zasebnika subvencionirati. Tudi primer Deutsche Bahna kaže po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije, da je zasebnik v tem primeru bil pripravljen vložiti vsega 7,4 % celotne vrednosti. Torej več kot 90 %, 93 %, je treba zagotoviti še vedno s strani države, tudi če govorimo o zasebnem partnerju. Torej, zakaj čakamo zasebnega partnerja? To je res nekaj, na kar bi danes morali dobiti odgovor in jasno zavezo, da gremo naprej s tem projektom, ker imamo odkupljena vsa zemljišča, gradbeno dovoljenje bo pridobljeno, tehnična dokumentacija je pripravljena in spoštovani zbor, pogledjte, pred kratkim smo prodali, so prodali Novo Kreditno banko Maribor, v katero smo vložili 870 milijonov evrov. Vrednost drugega tira brez DDV in z nekaterimi olajšavami se giblje nekje okrog ene milijarde. Če bi šli v predvideno zmanjšanje nekaterih posegov, pridemo tudi na oceno 800 milijonov evrov. Torej, pogledjte, mi smo že v tem obdobju podarili drugi tir tuji finančni družbi, sprašujemo pa se, ali se Slovenija sme zadolžiti za to, da bi, recimo, 50 % sredstev zagotovila pri tej investiciji, zgolj 400 milijonov, zato da bo pomagala gospodarstvu, zato da bo pomagala ustvarjati delovna mesta; torej, zato da bo pomagala ljudem. Torej, ko se pogovarjamo o bankah, ni nikoli problem vložiti 5 milijard, ki dejansko teh sredstev ne vračajo v gospodarstvo, ko pa se pogovarjamo o Luki Koper, o drugem tiru, o Slovenskih železnicah, o 400 podjetjih, ki so vezana na to, je pa to v Sloveniji velik javnofinančni problem.

Dokler bomo tako gledali na ta učinek vlaganja javnih sredstev in tudi zadolževanja, potem bomo zagotovo samo tonili in nas bodo drugi prehiteli, ker se dejansko ne sprašujejo, ali je smiselno vložiti v železnico, ker so severnojadranske luke resnično izjemno perspektivne. In nobena druga država tega ne počne, razen mi. Mislim, da bi bil res čas, da damo priložnost gospodarstvu in vsak evro, ki se vложи v to investicijo, kažejo študije, se vrne državi v višini 2,5 evra. Torej, če vložimo

milijardo, dobimo v času eksploatacije, če lahko tako rečem, te proge, 2 milijardi in pol nazaj kot država. Kje je tukaj vprašanje, zakaj se ne odločimo, da gremo v izgradnjo?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo najprej dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da se še jaz na kratko odzovem na te uvodne razprave. Tudi sam ugotavljam, da mnenje večine nas tukaj v dvorani je, da ni dvoma, da je drugi tir potreben. Moramo pa se pogovoriti o tem, kako do njega priti. In priti moramo na odgovoren, vzdržan način.

Bilo je kar nekaj govora in kritik, kako smo se tega na ministrstvu lotili, češ da smo naročili neko škodljivo študijo. Ne bi polemiziral s tem, vendar se s takimi očitki ne bi mogel strinjati. Mislim, da je bila študija narejena odgovorno, natančno in tudi svoje rezultate so strokovnjaki, mislim da, ustrezno argumentirali. Bi pa povedal to, da v študiji ni bilo predlagano, da se drugi tir ne spleča, da je alternativa zaledni terminal, ampak da je zaledni terminal vmesna rešitev, dokler se Luka Koper in vse skupaj, bom rekel, infrastruktura razvije do te mere, da ne bodo z izgradnjo tega projekta, zahtevnega projekta – govorimo namreč o milijardi 400, lahko milijardi pa pol, ki vsekakor niso mala sredstva. Tega projekta se moramo lotiti odgovorno.

Po mojem mnenju je naša ključna naloga, da se pogovorimo o tem, kako, na kakšen način. Vlada je v februarju zaradi omejitev javnofinančnega financiranja se odločila, da bo to naredila z javno-zasebnim partnerstvom. Tudi ta analiza nam je pokazala, da javno-zasebno partnerstvo ni rešitev, ki bi bila enostavna. Ni rešitev, ki bi lahko zadevo a priori olajšala, če ne bomo tukaj kot država tudi pripravljene nekaj ponuditi potencialnim zasebnim vlagateljem. Vsekakor so to zahtevne naloge, za katere je potrebno kar določen čas tako za analize kot za pripravo, ta čas je bil ocenjen na tri do pet let. Tukaj se nam sedaj postavlja vprašanja, ali gremo na to pot ali pa iščemo neke druge rešitve, ki so tudi še mogoče, vendar jih moramo čimprej proučiti. Govorim o nekaterih drugih alternativnih možnostih financiranja, kjer bi se država ustrezno angažirala, aktivirala tudi skupaj z logističnimi podjetji, ki največ profitirajo – Luka Koper in Slovenske železnice. Skratka, tudi vse te opcije smo že proučevali in jih tudi še bomo, zato da bi lahko do tega projekta prišli na hitrejši način, predvsem pa, poudarjam, zgolj vzdržan način.

Študija ekonomske upravičenosti, ki jo je naredil OECD, kaže, da so s tem projektom lahko povezana določena tveganja za državo, če se projekta ne lotimo pravilno, na ustrezen način. Zelo neodgovorni bi bili, da bi govorili, da študije

niso potrebne. Ravno nasprotno! Mislim, da študije so potrebne, če bi želel v projekt pritegniti zasebnega vlagatelja, in mislim, da so študije potrebne tudi, če se za ta projekt odloči, da bo financirala država. Tako na lahko reči, da ta projekt prinaša toliko koristi, da je nesporno jasno, da za državo že v samem startu prinaša pozitivne rezultate, je lahko na nek način zavajajoče, ker moramo vedeti, mi kot država, ko se odločamo, kam bomo vložili določena sredstva – recimo, se pogovarjamo, kam bomo vložili milijardo evrov –, moramo vedeti, da so lahko tukaj še druge alternative. Imamo tukaj na voljo energetske sanacije, imamo na voljo gradnjo hidroelektrarn, imamo na voljo mnogo drugih projektov, ki tudi prinašajo multiplikativne učinke. Tukaj smo z vidika države, ko se odločamo, kam bomo vlagali, pravzaprav imeli vse te stvari v vidu. Sredstva države niso neomejena, mi moramo najti ustrezno ravnotežje, da bodo izpolnjene vse te prioritete. Drugi tir ni edina prioriteta, je pa ena izmed ključnih prioritet in zato moramo tukaj najti prave, ustrezne načine, da bomo sposobni izpeljati vse te pomembne projekte. Ne moremo pa vseh svojih virov usmeriti v projekt, vemo pa, da imamo težave, recimo, že pri vzdrževanju obstoječe infrastrukture. Zato je tukaj ta zahtevna naloga, da najdemo ustrezno rešitev, ki bo vzdržna, ki si jo bomo lahko privoščili, jo financirali, vendar ne bomo zaustavili potem razvoja infrastrukture na vseh ostalih področjih.

Tukaj je ta zahtevna naloga, pred katero je postavljena vlada, pred katero je postavljeno ministrstvo. V vidu moramo imeti vse te razvojne prioritete. To sem želel nekako poudariti. Ne govorim spet, da sedaj hočem degradirati pomen drugega tira, hočem samo poudariti, da je pomembno, da se tega projekta lotimo na tak način, da ne bomo ogrozili tudi ostalih razvojnih prioritet.

Upam, da se bomo tukaj res lahko pogovorili o tem, na kakšen način lahko ta projekt spravimo v ekonomsko vzdržan okvir in najdemo način, s katerim bomo lahko financirali bodisi z zasebnim partnerstvom bodisi z viri države, pri čemer, kot je bilo rečeno že tudi danes, mislim, da je tukaj nujno treba vključiti tudi sodelovanje podjetij, ki bodo od tega projekta imela največje koristi, to sta Luka Koper in Slovenske železnice. Ti poskusi so bili z naše strani že narejeni in s temi pogovori bomo tudi še nadaljevali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tilen Božič.

Pripravita naj se mag. Alenka Bratušek in gospa Marjana Kotnik Poropat.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V čast mi je kot izolskemu, obalnemu oziroma primorskemu poslancu, da lahko začnem nekako ta del razprave po vrstnem redu. Če začnemo nekako na začetku, tudi kot SMC vidimo ta drugi tir kot enega izmed tistih

projektov, ki bo omogočil razvojni preboj oziroma napredovanje te države na več ravneh.

Dejstvo je, da ni enostaven projekt, ker če bi bil enostaven, se ne bi zdaj, leta 2015 o tem pogovarjali, ampak bi takrat, ko so začele prve debate, 20, 30 let nazaj – bi to že zdaj imeli. Tako v smislu tega, da odkar smo prišli, da to mora biti v enem letu, da bi moralo že vse stati, vse iti naprej, mislim, da je to nekako načeloma nelogično. Ker za razliko od tega, kar je pri drugih, ko je bilo treba dati zgolj obljubo, kot SMC smo se odločili, da bomo to zadevo izvedli; med obljubo in izvedbo pa je velika razlika. Za to, da pride do izvedbe, je treba še na kaj drugega pomisliti kot na to, kaj boš povedal v medijih. Tako v teh časih, tudi kot sam gledam, če gledamo infrastrukturno in tako naprej, smo nekako na uvodu tega, kam bodo šli tokovi znotraj Evropske unije, kam bodo šli tokovi znotraj sveta. Mislim, da ta odločitev glede drugega tira ni zgolj odločitev drugega tira, je celotnega železniškega omrežja na območju Republike Slovenije, celotnega železniškega omrežja na območju te Evrope. Glede na to, da Evropa tudi gleda na to kot prednostne projekte, smo nekako na skupnem imenovalcu, ko smo ugotovili, da dejansko izboljšanje transporta pomeni tudi delovna mesta, pomeni gospodarsko rast in tako naprej; da se ne bomo toliko pogovarjali o tem, kje vzeti, da bomo dali tistim, ki so socialno šibki, ampak da bomo lahko dali dejansko njim neko dostojno življenje tudi preko dela in razvoja.

Tako gre tukaj nekako za tiste tri osnovne točke. Prva zadeva, ki smo jo nekoliko morda zamudili in jo bo treba tudi v okviru tega projekta predebatirati, je industrializacija te države; se pravi industrijska območja. Imamo Luko, smo razvijali Luko, imeli smo v planu, imeli smo Zakon o ekonomskih conah, še marsikaj drugega, tam je bilo predvidenega kar nekaj, na koncu smo ostali samo z Luko in majhnim učinkom na industrijo. Tu bo treba kar dosti razmišljati, kako bomo naredili.

Druga zadeva, se pravi izboljšanje železniškega omrežja, in tretja stvar, res čim boljše izkoristiti ta naravni monopol, ki nam je bil dan. Zaradi tega, ker dejstvo je, da Slovenija nima neke pretirane sreče z naravnimi bogastvi v smislu rudnin, v smislu česa drugega, ogljikovodikov. Imamo nekaj malega nafte, ravno za vzorec, imeli smo nekatere rudnine, če govorimo o svincu, o živem srebru ... Te čase smo nekako prehiteli in iščemo tiste nove oziroma tiste stalne, ki jih od nekdanj imamo, te danosti, to se pravi, to našo geostrateško lego, za katero mislim, da številnim Slovencem že stoletja nosi kruh. Če pogledamo, že od antičnih časov so čez nas potekale velike prometnice, tam smo se pogovarjali o širini 3 feetov, 6 feetov, potem smo prišli v novejšo čase, pod Avstro-Ogrsko je bilo tudi ugotovljeno, da je to izjemno pomembno območje za transport, in zdaj ponovno to ugotavljamo. Se pravi, podobno kot moda, ko se vsakič na novo nekaj izumi, kar je bilo že

zdavnaj znano, je treba pač graditi in nadgraditi na naslednjo raven.

Tako če pogledamo nekaj števil, takšnih zanimivih, ki smo jih dobili, je recimo ta. Število tovornih vlakov letno: 2009 na tem kraku 13 tisoč 690 v enem letu, 2014 – 20 tisoč 936. Indeks 153 %. Je treba priznati, da nekaj rasti je. Če pogledamo povprečno dnevno število vlakov, smo šli z 38 na 58. Če pogledamo, koliko je bila bruto masa vsakega vlaka, ugotavljamo, da je bila praktično enaka, kar pomeni, dejstvo je, da se je pretovor dvignil. Če gremo naprej, kar se tiče zmogljivosti trenutnega tira, se pravi, prvega tira, ki je izjemno obremenjen, ima specifične gorske železnice, kar je na nek način tudi drago, ker ga je treba, konec koncev, na šest let praktično skoraj na novo postaviti, ker se toliko obrablja. In ugotovimo, da smo v prvih desetih dneh septembra pri maksimalni kapaciteti 72 vlakov na dan imeli v šestih dneh od 74 do 80 vlakov na dan; poudarjam, pri kapaciteti 72. Se pravi, nekaj potenciala ta tir ima, dejansko je že kar pošteno iztrošen in tu so argumenti tudi za drugi tir.

Če gremo naprej, kar se tiče pretovora na celotnem železniškem omrežju, ugotovimo, da ga več kot polovica izhaja iz tega našega ozkega grla, ki naj bi ga rešil drugi tir in to si tudi obetamo. Se pravi, ko govorimo o drugem tiru, ne govorimo o tem, da bi Obala nekaj hotela imeti, govorimo o tem, da bi država nekaj hotela imeti in se vpeti v ta evropski prostor. Govorimo o tem, da je to prvo ozko grlo, ki ga rešujemo. Rešiti bo treba še celotno traso, se pravi do madžarske meje, zaradi tega ker je trenutno povprečna hitrost, če prav razumem, nekaj pod 25 kilometrov na uro. Daleč od tega, da bi si želeli, da bodo tovorni vladi leteli 160 na uro, ker mislim, da to ni ravno smiselno, da bomo železovo rudo vozili s tako hitrostjo, ker mislim, da nas potem že elektrika stane več kot celoten tovor, ampak do nekaterih smiselnih števil, da bomo konkurenčni, da bomo kakšen dan prej ali pa vedno vsaj dan prej na cilju, kot so lahko naši konkurenti.

Če gremo naprej? Kaj je zdaj tista nevarnost, če bi se nam to malo sfižilo? To je, kar je bilo večkrat rečeno, da bi nas ti transportni tokovi lahko nekako zaobšli. Če nas zaobidejo, imamo resne težave, zato ker nazaj jih dobiti je bistveno težje, kot jih uvodoma pridobiti. Ker dejstvo je, da tisti, ki bo prvi povezan, se pravi, tista luka, ki bo prva povezana na dober način z enim izmed teh ključnih koridorjev, bo vodila na trgu. Kot Slovenija si vsekakor želimo, da bi bili vodilni na trgu, ne pa, da bi bili sledilci, zaradi tega ker tisti, ki bo tudi prvi priklopljen, bo verjetno tudi narekoval tempo razvoja, bo narekoval tudi, kako bo potekala integracija severnojadranskih pristanišč, ker konec koncev, ena luka v vsem tem je zelo malo, govorimo še o vseh drugih. In tu ima ravno naša sorazmerno velike potenciale, glede na to, če pogledamo Reko, Trst in tako naprej, je edina, ki se lahko širi nekam nazaj v zaledje tako s kapacitetami za

pretovor, tako s kapacitetami za industrijsko območje in drugim. Dejstvo je, da to omrežje, ki bi ga sanirali, bo vplivalo pozitivno tudi na Slovenske železnice. Že dosti let ga spremljamo kot bolnika. Povečanje pretovora je ena izmed možnosti, da iz tega ne postane bolnik, ampak da bomo od Slovenskih železnic imeli še kaj drugega kot v pretežni meri vsakih nekaj let sanacijo oziroma dokapitalizacijo.

Nadalje lahko ugotovimo, da so nekateri pozitivni učinki, ki bi si jih obetali in ki bi jih radi imeli, o čemer se večkrat pogovarjamo, tudi o delovnih mestih, ki imajo višjo oziroma visoko dodano vrednost. Pogovarjamo se tudi o tem, da bi radi, da zraste BDP in tako naprej. Ta učinek, recimo, tega drugega tira oziroma celotnega železniškega omrežja ima nedvomno veliko plusov. Poleg Luke Koper, pilotov, oskrbnikov ladij, serviserjev, logistov, Slovenskih železnic, kot že omenjeno, špediterjev, industrije, ki je na to vezana, finančnih poslov, se pravi, od zavarovalnic do bank in tako naprej, ima korist od tega tudi država na nek način. Če pogledamo trenutne podatke Luke, oni prispevajo v državni proračun, v občinske in tako naprej, nekaj čez 40 milijonov evrov, kar pri 170 milijonih prometa niti ni tako malo. Imamo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča okrog 5 milijonov, imamo dividende okoli 2 milijona in pol, imamo koncesijo, ki jo vsako leto plačajo, zdaj po novem ankaranski in koprski občini, okrog 5 milijonov evrov. Govorimo o davku od dohodka pravnih oseb, okoli 3 milijone na leto, govorimo o plačanih prispevkih za socialno varnost, kjer so naše blagajne podhranjene, in tu imamo preko 10 milijonov evrov na letni ravni, plus nekaj primerljivega tudi z dohodnino. Imamo tudi ostalo, imamo vlaganje v lokalno okolje, šport in tako naprej. In kje so potem še vsi ostali, se pravi, če govorimo samo o Luki, imamo še vsa ostala podjetja, ki prav tako vlagajo v ta območja. Mislim, da je bilo enkrat tudi ugotovljeno, da dodaten milijon ton pretovora prinese nekaj manj 500 delovnih mest na tem območju.

Če hočemo dvigovati zaposlenost, tako kot si to predstavljamo mi, se pravi, ne samo z nakupovalnimi centri, ampak z industrijo, s ponovno industrializacijo Evrope, kar se tudi trenutno dogaja, so nekako tudi vsi že do tega zaključka prišli – če pogledamo, Nemčija vleče nazaj industrijo iz Kitajske k sebi, če pogledamo Francijo in tako naprej – je čas, da o tem naredimo razmislek tudi mi na tak način, kot smo si ga tudi v SMC zamislili, da je ta industrializacija, to izboljšanje logističnih povezav in tako naprej potrebna, da bomo lahko naslednjih 50, konec koncev tudi 100 let imeli kaj delati. Se pravi, da ne bomo zgolj potrošniki, ampak da bomo tudi proizvajali. Predispozicije imamo, to vidite tudi po podatkih, kako rastejo trenutno slovenski izvozniki, in to je ena izmed teh stvari.

Če pogledamo, ena izmed tistih napak, za katero se dejansko –mislim, da se tudi v širšem

okrogu – strinjamo, da je ta potencial pretovora bil premalo izkoriščen v smislu tega, da se v zaledju tudi industrija izgradi. Zakaj? Recimo, v končni fazi pride skozi koprsko luko kup materialov, ki jih porablja Hyundai pri proizvodnji, potem pa avte pripeljejo nazaj v luko, da jih peljejo naprej, proizvajajo se pa na Češkem, pa še kje drugje. To so tisti potenciali, ki jih nekako nismo uspeli izkoristiti v preteklih letih in mislim, da jih bo treba izkoristiti. Ker 10 tisoč delovnih mest v industriji, ki jih verjetno prinese dodatnih tisoč delovnih mest v Luki Koper, vseeno nekaj šteje na tem območju, ker konec koncev veste, da je Obalo oziroma Primorsko srečal kar pošten cunami. Če govorimo o zalednih terminalih, o Orleški gmajni in tako naprej – kakšni so bili to smeli načrti, ko je skoraj Luka pokleknila; ko govorimo o tem, kaj se je zgodilo v Interevropi in tako naprej. To je bilo kar nekaj takih ambicioznih načrtov brez nekih resnih podlag, ki so se zaključili tam, da je dejansko sedaj trenutna Obala, če jo pogledamo, tudi preko Istrabenza in tako naprej, nekoliko na kolenih oziroma na kolenih. Taki projekti, kot je ta, obetajo, da se bomo lahko na Obali pobrali, pa ne samo na Obali, tudi celotna Slovenija.

Če gremo še nekako do tistega vprašanja, ki se tiče tega, kako bo projekt financiran. Tu je sedaj, podobno kot je moj profesor na faksu za monitarni v svojem učbeniku napisal, da se je po osamosvojitvi nenadoma pojavilo brezštevno mnogo novih ekonomistov, ki dokler niso začeli govoriti, še vedeli niso, kaj vse znajo. Tu je podobna situacija. Za moje pojme, kar se tiče financiranja, moramo določene stvari najprej razčistiti: moramo imeti ugotovljeno finančno konstrukcijo, moramo imeti revidiran projekt in od tam naprej se pogovarjamo o tem, kako bomo to financirali. Načinov je sigurno veliko, vsakega, ki ga nekako vnaprej dajemo kot zveličavnega – dokler ni cifer na mizi, ni zveličaven.

Tu imamo še kar nekaj potencialov. Vsak dan lahko slišimo, zanimajo se druge države, zanimajo se podjetja, zanimajo se raznorazne institucije, konec koncev razvojna banka in tako prej. Zanima se Junckerjev sklad potem preko nekih institucij – lahko, potencialno. Zanimajo oziroma mi se zanimamo potem tudi za evropska sredstva. Se pravi, je dosti nekih možnosti za financiranje. V teh možnostih je definitivno treba najti pravi splet, ta splet bomo pa rabili takrat, ko bodo cifre na mizi. Ker odločitve je treba sprejeti v vsakem primeru na podlagi dejstev in izračunov, nikakor ne na podlagi občutkov ali pametovanja. Dvom je treba čim prej zamenjati z dejstvi, strahove s konkretnimi izračuni tveganj, teorijo drugega tira pa zamenjati s prakso. Zaradi tega, ker od teorije, od nekega teoretičnega tira ima lahko koristi zelo ozka skupina ljudi, od praktičnega tira, ki pa deluje, ima pa lahko korist celotna Slovenija oziroma tudi konec koncev, kot ugotavljamo, širša Evropa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Pripravita naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in gospod Jan Škoberne.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NeP): Najlepša hvala. Lep pozdrav!

Spoštovani minister, to, kar se greste z drugim tirom, je nedopustno in za našo državo škodljivo. Čeprav smo danes že večkrat slišali, pa bom vseeno še enkrat ponovila, zakaj je drugi tir za našo državo ekstremno pomemben. Prvič, gre za veliki infrastrukturni projekt. Verjamem, da se spomnite ali zavedate, da celotna Evropa govori ali je začela govoriti o velikih infrastrukturnih projektih, ki naj bi bili gonilo evropskega gospodarstva. Tudi 300-milijonski Junckerjev paket je nastal točno zaradi tega. Se pravi, prvič je za Slovenijo drugi tir pomemben, zato ker gre za velik infrastrukturni projekt in s tem dodaten pozitiven pritisk na stabilno gospodarsko rast. To bi se morali, minister, po enem letu zavedati vi in hkrati cela vlada in cela koalicija.

Kot drugo, upam, da veste, da Luke Koper brez drugega tira v takem obsegu, da ne govorim o kakšnem večjem, preprosto ni več, zato mi sploh ni jasno, kako je lahko danes spet na mizi ali drugi tir ali kakšen drug projekt v vrednosti ene milijarde evrov. To so bile vaše besede, spoštovani minister. Je pa res, da je drugi tir projekt, ki vas spremlja od samega začetka vaše ministrske poti. Prvič ste na zaslišanju dejali, da drugi tir vsaj še 30, 40 let ne bo prioriteta ministrstva oziroma prioriteta naše države. Potem ste pod težo pritiskov koalicijskih kolegic in kolegov seveda svoje mnenje spremenil in ta projekt je kar naenkrat postal prioriteten projekt vas in vašega ministrstva.

Sledi – spet pod pritiskom koalicijskih kolegic, ne iz SMC mislim, da predvsem iz Desusa in SD – razpis na evropski projekt. Roko dam v ogenj, spoštovani minister, da ste, preden ste ta projekt pošiljali gor, vedeli, da bo odgovor negativen. Ne vem, ali ste mislili, da bo to alibi, da lahko rečete, da sedaj pa ni denarja, sedaj tega projekta ne bo? Prvi ali pa drugi velik vaš fiasko v povezavi z drugim tirom.

Tretji. Študija OECD, ki je povedala enako. S tistim delom študije, da projekt z milijardo 400 ne vzdrži, se jaz popolnoma strinjam. Ampak vi ste tudi to študijo izbrali za alibi – sem vam rekel, da ta projekt v Sloveniji ni vzdržan in je nepotreben. Pravzaprav od samega začetka sami sebi podajate žogico, je potreben, ni potreben; je nujen, ni nujen; je prioritetan, ni prioritetan. Lahko rečem, spoštovani minister, da vas cenim in poznam vaše preteklo delo, zato mi je odnos do tega projekta še toliko manj razumljiv. Besede, da to je prioritetan projekt, so premalo, potrebna je in bo akcija.

Najbolj pa sem presenečena ob tem, da je edina stvar, s katero se strinjate, ko govorimo o drugem tiru, pa vrednost tega projekta. Skratka, še naprej podpirate, da je ta

projekt resnično vreden, mislim da, okoli milijardo 400. Po moji oceni je to edina stvar, kateri bi kategorično morali reči: ne. Minister Omerzel vam je na mizi ob primopredaji pustil noveliran projekt v vrednosti 460 milijonov evrov, zato mi preprosto ni jasno, zakaj vztrajate na tako visoke vrednosti projekt in kdo tukaj mora zaslužilo nekaj sto milijonov. Minister, jaz vam po vseh vaših nastopih v javnosti in v Državnem zboru ne verjamem, da je drugi tir vaš prioriteten projekt. To so samo besede, dejanja kažejo vse kaj drugega: v proračunu za leto 2016 in 2017, v teh dveh letih ste za drugi tir zagotovili – mislim, da v obeh letih skupaj – 16 milijonov evrov. 100 let bo Slovenija potrebovala, da s tako dinamiko zagotovi drugi tir in s tem omogoči razvoj Luke Koper, omogoči razvoj Primorske in omogoči razvoj Slovenije!

Potrpežljivi naj bomo, nam je rekel gospod Ranc iz SMC. Še kako smo potrpežljivi! Ker če ne bi bili, bi bila danes na mizi ali pa že pred časom interpelacija zoper vašega pristojnega ministra. Verjamem, da je težko, ko nekaj govoriš in v tem enem letu na tem projektu ni bilo narejenega nič. Težko. Verjamem, da tudi vi ali pa kar nekaj vaših poslancev so vedno manj potrpežljivi, ko govorimo o drugem tiru. Pa ni pomembna potrpežljivost, pomembno je, da se zavedamo, da ta projekt je potreben, da je treba stvari spraviti v finančne okvire, ki so vzdržni. Strinjam se, da poiščete zasebnega partnerja, če ga ni mogoča dobiti, je vaša obveza, da poiščete javnofinančna sredstva, zato da se bo ta projekt izpeljal. Nehajmo se sprenevedati! In minister, dajte nam končno enkrat za vedno jasen odgovor: ta projekt bo, stal bo toliko in zgrajen bo do takrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik. Rad bi se odzval na določene trditve, ki jih je zdaj povedala spoštovana poslanka Alenka Bratušek. Namreč, predvsem na to, da sem na mizi s strani predhodnika ministra Omerzela imel dokumentacijo, ki je ocenjevala vrednost projekta na 600 in nekaj milijonov evrov. To ne drži, ne vem, če je kaj takega pustil, potem tega nisem videl. Pustil pa je projekt Invest program, v katerem je bil projekt ocenjen na teh milijardo 300, po tistih cenah iz leta 2013, zdaj po sedanjih cenah torej milijarda 400 z davkom. Poznane pa so nam trditve ministra Omerzela, da ocenjuje, da bi ta projekt bilo po njegovi oceni mogoče zgraditi za pol manj denarja. Kolikor mi je poznano, so bile te njegove ocene zelo potegnjene, bom rekel, tako čez palec na podlagi nekih ocen cen betona. Vemo pa, da ta projekt ni samo beton, ampak še marsikaj drugega. Tako da, tudi če bi beton dobil za pol cene, se projekt ne bi za pol pocenil.

Se pa strinjam, da je to dejansko tako, kot ste povedali, velik projekt in da je Evropska

unija prepoznala pomen velikih projektov kot gonilo evropskega gospodarstva in zato tudi vzpostavlja določene mehanizme. En od teh je ta Junckerjev sklad, s katerimi bi tovrstne projekte, ki so tvegani, ki niso najbolj privlačni za neke zasebne vlagatelje in zaradi situacije, ko države Evropske unije zaradi javnofinančnih omejitev tovrstnih projektov ne morejo ali pa le težko financirajo, skratka, da bi te projekte lažje financirali z zasebnimi vlagatelji. Na to pot smo tudi mi stopili; pravzaprav še preden je sam ta Junckerjev sklad bil oblikovan, se je vlada odločila, da bo skušala za projekt drugega tira zagotoviti njegovo finančno pokritje z javno-zasebnim partnerstvom, kar pa nikakor ni enostavna naloga.

Tudi bi še odkomentiral, da Luke Koper ni brez drugega tira; to je pretirana izjava. Luka Koper bo še vedno obstajala, seveda ima pa omejene zmogljivosti potem za razvoj. Določen razvoj bo še vedno mogoč, tudi z rezervnimi kapacitetami, ki jih bomo vzpostavili z modernizacijo tega obstoječega tira, tudi z izgradnjo izvlečnega tira bodo kapacitete te obstoječe povezave narasle na 17 milijonov ton, kar je pravzaprav le nekaj manj, kot je danes celoten pretovor v Luki Koper. Tako bom rekel, če ohranjamo ta delež delitve pretovora, koliko gre po cesti, koliko gre po železnici, bi to zadoščalo za celoten pretovor nekje do 25 milijonov ton, kar se ocenjuje, da bo doseženo med leti 2020–2025. Tako bom rekel, da je nadaljnji razvoj mogoč, pa tudi sicer potem bo še Luka Koper seveda se lahko razvijala, vendar se bo večina tovora, rast tovora, pač morala prelivati na avtocestno omrežje. To je pač samo komentar, da ni treba biti črna plat zvona, da bo Luke Koper kar konec, če drugega tira takoj sedaj ne bo. Nikakor pa to ne pomeni seveda, da drugi tir ni pomemben, ni potreben.

Tudi to, kar sem pri svojem nastopnem zagovoru za mesto ministra govoril, da drugi tir v obliki, kot je zamišljen, ni potreben še naslednji 30, 40 let. To je bila pač izjava na podlagi tedaj razpoložljivih podatkov. Sedaj mi vemo, da bo ta potreba po drugem tiru nastopila prej, ne bo pa ga mogoče zgraditi, če ekonomsko ne bo vzdržan. To je tisto vprašanje, ki ga imamo še danes pred seboj. Mi moramo zagotoviti, da bo drugi tir investicija, ki bo ekonomsko pokrita, in mislim, da si nobena država članica ne more privoščiti vlagati v projekte, ki ne prinašajo potem v končni fazi nekega pokritja. To bi bilo za davkoplačevalce preprosto škodljivo. Tukaj so tiste naloge, ki jih moramo torej še opraviti, in strinjam se, da je to ocena vrednosti projekta potrebna. Mi smo razpisno dokumentacijo že pripravili, že moj predhodnik je imel zadeve v tej smeri že v določeni meri pripravljene. Sedaj se pravzaprav zadeve še preverjajo pri Evropski investicijski banki, da bo ta razpis res tako oblikovan, da bomo dobili tudi zelene odgovore, ki jih potem rabimo za to, da bomo potem to finančno konstrukcijo lažje zapirali. Tudi tako, kot je bilo že rečeno, preverjamo sam projekt

tudi na tako imenovanem svetovanem središču Evropske investicijske banke. Po angleško temu pravijo Advisory Hub pri EIB, kjer se bo projekt preučil in na podlagi tega bo dobil odobritev. Če bo ocenjeno, da je vzdržan, se projekt odobri in se ga uvrsti na seznam projektov, za katere se potem dodeli garancijo v okviru tega tako imenovanega EFSI mehanizma oziroma tako imenovanega Junckerjevega sklada, ki mimogrede, da ne bo nesporazumov, to ni sklad, to je evropski mehanizem garancijskih shem za tovrstne infrastrukturne projekte.

Kaj bi lahko še ... Še to, da smo vnaprej vedeli, da bo prijava na razpis za evropska sredstva na prvem razpisu, kjer smo kandidirali, neuspešna. Tega seveda nismo mogli vedeti, se je pa pokazalo potem iz prijav, ki so prišle, da je verjetnost za to, da bomo uspešni, relativno majhna, ker je bilo prijav trikrat več, kot je bilo na voljo sredstev. Lahko potem tudi, da je, recimo, sosednja Republika Avstrija, ki se jo zelo omenja, kako so uspešni in vizionarski pri svojem financiranju infrastrukture, bila relativno skromno uspešna tudi pri pridobivanju teh sredstev. Če se ne motim, so pridobili 50 milijonov evrov od 400 zaprosenih za en projekt, za drugi projekt pa tudi niso dobili sredstev. Tudi mi smo dobili v tem razpisu 50 milijonov evrov evropskih sredstev; polovico tega je za izvlečni tir, polovico tega pa že za projekte na ostalem omrežju slovenskih evropskih koridorjev, kjer moramo kot država seveda tudi skrbeti za to, da bodo izpolnjene zahteve standardov za TNT omrežja. Namreč, če tega ne bomo naredili, nam ne pomaga tudi sam projekt drugega tira, če ga izvedemo, če na ostalem delu omrežja ne izpolnimo zahteve teh standardov, potem v Sloveniji izpademo iz TNT omrežjih, kar pa je potem res velika škoda za slovensko gospodarstvo in logistiko na sploh. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospa mag. Alenka Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Spoštovani minister, vam bom še enkrat zagotovila to, kar sem govorila, kar sem pri bivšem ministru Omerzelu seveda preverjala, preden sem te stvari rekla. Se pravi, govorimo o projektu vrednosti približno 640 milijonov evrov. Sem pa sedaj po tej vaši intervenciji na nek način, na žalost prepričana, da ste vi osebno čez drugi tir naredili križ. Če sem pred sejo še upala, da bomo dobili odgovore, ki nas bodo optimistično prepričali, da imate ideje, kako, s kakšnim in čigavim denarjem in do kdaj, sem zdaj trdno prepričana – ne vidim pa razloga –, da ste vi osebno proti temu projektu. Če danes rečete, naj tovarnjaki gredo z železnice na avtocesto, gospod minister – usedite se zdaj v avto in se peljite od Ljubljane do Kopa ali pa od Kopa do Ljubljane! Namesto da bi bil vaš cilj, da

boste še več kamionov spravili na železnico, vi pravite, da je razvoj Luke Koper omogočen s tem, da bomo po tem počasnem tiru 40 kilometrov na uro pripeljali nekaj tovora, vse ostalo bomo pa dali na ceste. To me je prepričalo v to, da drugega tira pod vašim ministromanjem resnično ne bo! Spoštovani kolegice in kolegi v SMC, vi ste pa tisti, ki se boste morali odločiti, ali tak minister vaše zaupanje še ima.

PODPRDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. To je bila bolj polemika kot replika.

Naslednja je gospa Marjana Kotnik Poropat.

Pripravi naj se gospod Jan Škoberne, za njim gospod Marko Ferluga.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala, spoštovana podpredsednica, za besedo. Pozdravljeni vsi, poslanke in poslanci, spoštovani minister, državna sekretarja!

Luka Koper je, kot vsi predhodniki ugotavljate, tudi jaz ugotavljam, najpomembnejša luka v severnem delu Jadranskega morja in torej o tem ni dvoma. Gospodarstvo je v veliki meri vezano na Luko Koper oziroma odvisno od Luke Koper. Zato si ne smemo dovoliti, da bi se nam zgodilo to, da zamudimo priložnost, ki ne samo ohranja sedanji obseg poslovanja Luke Koper, pač pa zagotavlja tudi razvoj regije. Izgradnja drugega tira zagotavlja, kot smo že slišali danes, 3 tisoč novih delovnih mest, zagotavlja 6 tisoč delovnih mest na področju logistike in, ne nazadnje, pomeni temeljni socialni razvoj regije. Sedanja zmogljivost obstoječega železniškega tira ni neomejena. Treba je resno vzeti ugotovitev, da bo sedanji tir ob upoštevanju rasti Luke Koper dosegel svojo maksimalno zmogljivost že leta 2018. Zato mora, spoštovane in spoštovani, Ministrstvo za infrastrukturo pospešiti vse aktivnosti, ki so potrebne, da bomo z izgradnjo drugega tira pričeli čim prej.

Spoštovani minister Gašperšič je danes ponovno povedal, da je izdano gradbeno dovoljenje za izgradnjo izvlečnega tira in da so zagotovljena tudi finančna sredstva. Predsednik vlade pa je večkrat zagotovil, da bo ta vlada pospešila vse aktivnosti, ki so potrebne, da bo do izgradnje drugega tira čim prej prišlo. Tudi minister, ki mu nekateri očitajo oziroma očitata, da je na hearingu za ministra izjavil, da drugega tira ne potrebujemo še nekaj let, je že večkrat, tudi na seji Odbora za infrastrukturo in na današnji seji Državnega zbora, povedal, da je drugi tir nujno zgraditi, če hočemo, da bo Luka Koper obdržala obseg svojega prometa oziroma da bo dana možnost, da se ta luka razvija v obsegu, kot kažejo sedanji trendi razvoja. In še glede financiranja je minister, gospod Gašperšič, danes ponovil stališče vlade, ki je: prvič, da država nima denarja za financiranje drugega tira, ne iz proračunskih sredstev, ker bi s tem povzročili še dodatno luknjo v državnem

proračunu, in da ne namerava zagotoviti javnega zadolževanja, torej najeti kredit ali pa razpisati obveznice za to izgradnjo. Zato išče modele financiranja izgradnje drugega tira iz evropskih sredstev in iz sredstev javno-zasebnega partnerstva.

Sama menim, da bi moralo ministrstvo pa tudi vlada glede javnega zadolževanja več razmišljati, ker se tudi sama bojim, kot so že nekateri drugi razpravljavci pred mano izjavili, da javno-zasebnega partnerstva ne bomo mogli zagotoviti tako kmalu oziroma da je težko, da bomo našli kandidate, ki bi vložili milijardo 400, milijardo in pol v izgradnjo drugega tira, ker bi se njihova investicija zelo počasi vračala.

Da zaključim. Pričakujem, da bosta vlada in minister, spoštovani minister gospod Gašperšič, naredila vse, da bo do izgradnje drugega tira prišlo čim prej. Povedano je bilo tudi, da zemljišče imamo že odkupljeno, da gradbeno dovoljenje bo izdano; torej problem so finančna sredstva za zagotavljanje te investicije. Zato pričakujem, da bo minister storil vse, da bo našel način, kako zagotoviti ta finančna sredstva, in da bo storil vse – kajti spet bom ponovila na koncu, da investicija je ekonomsko upravičena in izgradnja drugega tira nujno potrebna. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne.
Pripravi naj se gospod Marko Ferluga, za njim gospod Danijel Krivec.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice in kolegi!

Tehnično v tej razpravi je pravzaprav relativno malo še mogoče povedati, ker gre v resnici za politično odločitev. Zato se mi je zdela simpatična dilema oziroma vprašanje, zakaj se države javijo za organizacijo olimpijskih iger in kaj storijo potem, ko olimpijske igre dobijo. Seveda na olimpijske igre se javijo z namenom, da državo, mesto, regijo promovirajo, da bi neke v bližnji in daljši prihodnosti v to regijo, državo ali mesto prišlo več ljudi, več investicij, več razvoja, več novih idej. Ko to uspešno promovirajo, ugotovijo, da je dogodek olimpijskih iger pred vrati in da je bistveno, da kot država, kot mesto, kot regija vsem tem potencialnim investitorjem in prišlekem ponudijo kar se da največ, da bodo ob naslednjem obisku na to lokacijo prinesli tudi denar, nova delovna mesta, tovarne, finančne vire, karkoli pač potrebujejo. In česa se lotijo? Lotijo se primarne infrastrukture, večinoma transportne! Zato ker je povezljivost za vse te ljudi ključnega pomena, da se sploh nameravajo še kdaj vrniti v to okolje. Posodobijo železnice, ceste, komunalno infrastrukturo; skratka, kot je bilo danes že slišano, lotijo se velikih investicijskih projektov, ki na eni strani krepijo domače gospodarstvo, poganjajo gospodarsko rast, hkrati pa na dolgi rok sploh omogočajo, da

bi to mesto, to državo ali regijo še kdo videl kot potencialni vir nove rasti, torej kot mesto, kamor bi investirali.

Gotovo se ne bi mogel strinjati s tem, da je drugi tir pomemben samo zaradi Luke Koper. Daleč od tega! Pomemben je tudi za Luko Koper. Če zremo in gledamo investicijsko priložnost izgradnje drugega tira samo skozi prizmo Luke Koper, je morda ta okvir celo premajhen. Mi moramo razmišljati, kaj to pomeni tudi za vsa ostala podjetja, za vse ostale investitorje, morebiti tiste, ki jih še ni, ali pa predvsem za tiste, ki jih tukaj še ni. In predvsem ne moremo gledati ne na sedem, ne na 15, ne na 20 let. Tako velik infrastrukturni projekt, kot je drugi tir, kot generalno so ceste in železnice, je treba razumeti v okviru dolgoročnega razumevanja razvoja neke države, regije in mesta.

Odlaganje pri tovrstnih projektih seveda pomeni, da bo še leto ali dve ali tri dlje do trenutka, ko bomo lahko konkurenčno nastopali med mesti, regijami in državami, ki so to že naredile ali pa, ki to počno zdaj vzporedno z nami in upajo, da bomo mi toliko zaostali, da bodo prvi, ki bodo povezave uredili. Če ni poveztivosti, denar, tovarne, delovna mesta, ljudje pač ne pridejo. Če nič od tega ne pride, ni gospodarske rasti, če ni gospodarske rasti, ni novih delovnih mest, ni polne državne blagajne in tako naprej.

Seveda je najbolj nevhvaležno biti ta trenutek v vlogi ministra za infrastrukturo, ki je zadolžen za to, da ta projekt izpelje, ki je zadolžen za to, da denar za ta projekt najde, da najde investitorje. Hkrati pa s tega mesta tudi težko razumem ministrove izjave, čeprav verjamem, da niso bile mišljene tako; češ, bo že, bo pač Luka Koper še malo počakala, bo pač nekaj časa v malo slabšem konkurenčnem položaju. Verjamem, da ni bilo mišljeno tako, kot je zvenelo. Ampak predvsem te kratkoročnosti ali pa v tem primeru celo srednjeročnosti in pomanjkanje vizionarstva pri umeščanju takih projektov in razumevanja konteksta, v katerega ga postavljamo, se moramo bati. Ko se je Barcelona odločila za olimpijske igre, ko se je London odločil za to, ko se je Peking odločil za to, so ob tem, da so izvedli izjemen športni dogodek, posodobili velik del javne transportne infrastrukture. In rast, ki se jim je zgodila in se jim še dogaja, pa izvira iz tega projekta, ni osnovana na tem, da so imeli odličen šov za športnike in gledalce. Izvira iz tega, da so bili sekundarni in terciarni učinki v tem, da so prišle nove ideje, novi investitorji in da se ljudje tja vračajo. Zato ker so ustvarjeni pogoji, ne zato, ker je bil dober ognjemet. Slovenija pač mora ustvariti pogoje in eden izmed pogojev za to, da bodo tudi v Slovenijo prihajali investitorji, tovarne in s tem delovna mesta, je tudi drugi tir, je tudi tretja razvojna os, severna in južna in je še marsikaj, kar moramo postoriti. Pri vprašanju prioritet se mi zdi, da so v danem kontekstu jasne, in zato ministru, ministrstvu in vsem nam pri tem projektu želim vso srečo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga.

Pripravi naj se gospod Danijel Krivec, za njim gospod Jernej Vrtovec.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministru!

Ta psihoza drugi tir ali Trnuljčica se prebujata, večkrat, 25 let, vsako leto verjetno, ima verjetno svoje vzroke in svoje posledice. Tukaj imam dve knjigi, dveh takih, bom rekel, pomembnih avtorjev, in sicer gospoda Petrinje, ki je bil prvi direktor Luke, in gospoda Koreliča, ki je veliko naredil za Luko.

Pa mogoče bi začel z drugim zanimivim dejstvom, ki sem ga prej preveril na Wikipediji. Američani so v davnem 19. stoletju, to sta dve stoletji pred nami, začeli graditi železnico, se pravi vzhod-zahod. Če sem prav prebral podatke iz Wikipedije, so v borih treh letih oziroma nekaj približno treh, petih letih naredili celo tole. Mi se v 25 letih borimo za teh 27 km. To je samo medklic vsega tega.

Bom pa začel, če mi dovolite, citirati, sem si prebral obe knjigi z zadovoljstvom in vam bom kar začel brati, pa boste mogoče dobili povezave z današnjo situacijo, kar je skoraj kot nek dež vu vsega tega, kar se dogaja danes tukaj pri nas. Že julija 1963 je bil ponovni sestanek na izvršnem svetu – to je zdaj vlada, če prevajam iz tistega temnega sivega režima, kjer so vsi trpeli – in potem, ne bom bral vsega, je bilo naročeno, "da investicijska skupina v najkrajšem mogočem roku izdela realen predračun stroškov izgradnje ..." /zvočni signal/ Opala, sabotaža primorskih poslancev. Lahko nadaljujem, podpredsednica?

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Lahko.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Torej, "v najkrajšem mogočem roku izdela realen predračun stroškov izgradnje železniške povezave s Koprom ..., da se ugotovi finančne obveznosti posameznih interesentov za financiranje investicij, pride v poštev tudi inozemsko posojilo ter naj investitor ugotovi tudi te možnosti." Najpomembnejši pa je bil sklep, da se gradi in da se investira. Glede višine investicij pa so bila mnenja različna, "pa tudi finančne konstrukcije ni bilo mogoče zaključiti." Pika. In potem dalje, "čeprav je bilo jasno, da bo gradnja proge mnogo dražja." Koliko, se ni vedelo. Ne glede na sklepe so priprave za gradnjo proge zelo počasi napredovale in tako dalje. Potem pa bom prišel na to stran, ki se mi je zdela pomembna. "Rentabilno poslovanje Luke Koper" – to je na strani 70 – "je omogočilo vrnitev vseh posojil z obrestmi", ki so jih imeli za to tirnico – ki je iz leta 1967, se pravi, toliko let približno kot jaz – in potem so nadaljnja vprašanja, "Kolikšen je zaslužek Slovenskih železnic sedaj na relaciji Koper-državna meja?" Se ne ve. "Dohodek

Slovenskih železnic, predvsem poslovni dobiček, je v korist celotne Slovenije. Sedanje zmogljivosti proge so maksimalno izkoriščene" – to je bilo leta 1971. "Nujna gradnja drugega tira Koper–Divača se zavlačuje" – že takrat. "Moral bi biti izgrajen že pred tremi leti. Videti je, da se zgodovina ponavlja." "A se res ponavlja?" "Sedanji odnos vlade in parlamenta – to govorimo za tisto socialistično grdo lumpo – "do gradnje drugega tira je enak, kot je bil odnos vodstva Slovenskih železnic do gradnje železniške proge Koper–Prešnica. Le-ta je bila v letih 1957–1967 v Luki Koper zelo malo ..., ker je bilo takrat v Luki Koper zelo malo blagovnega prometa", in tudi Luka Koper ni bila uveljavljena in tako dalje.

V glavnem, meni je hudo poslušati, ker sedaj gospod minister doživlja te napade, ampak ti napadi bi se morali vrstiti celih 25 let do sedaj, ker eno leto, odkar je gospod minister tukaj, se je nekaj dalo narediti, vsega pa ne. Če bi pa vse vlade naredile vsaka en svoj korak, en svoj delček v tem mozaiku, pa mislim, da bi imeli sedaj ta drugi tir. Vsi se tukaj, mislim pa tudi, da že po vseh teh javnih študijah, je, da je 80 % ljudi za to. Ja, saj drugi tir je zelo pomemben, ampak moramo tudi drugi tir jemati v kontekstu vse posodobitve železnice. Do sedaj so bile železnice zanemarjene; zakaj, je veliko vprašanje. Ali je tu vprašanje pohlepa ali česar drugega ne vem, niti ne bi govoril.

Če pa se vrnem nazaj na drugega gospoda, gospoda Koreliča, ki tudi lepo piše in na 66. strani je zelo pomembno, kar je on napisal: "Ključne razvojne in sistemske probleme in pomanjkljivosti, zlasti pa razumevanja o pomenu pristanišča za Slovenijo smo morali večkrat razreševati tudi v kabinetu predsednika vlade. Kljub načelni podpori in zahtevi predsednika vlade so posamezni ministri ravnali po svoji presoji ali, bolj rečeno, niso uredili tistega, kar je bilo na sestankih dogovorjeno." On je bil kar vrsto let direktor Luke, pa se potem zamislimo, kako in kaj.

Tako kot je rekel tudi Tilen že prej, je žal na našo Obalo priletel tak velik politični cunami, ki je vse te močne igralce, kot so bili Istrabenz, Intereuropa, pa tudi Luka, precej zamajal. Tukaj vidim spet neko ponovno oživiljanje naše Obale, kar je pomembno, in mislim, da če bomo vsi spoznali, da gre v tem projektu za neko renesanso Slovenskih železnic, če gre, mogoče pretirano, da bi šel tukaj za nek Cerarjev maršalov plan ali pa Cerarjev new deal po Rooseveltovo in da tukaj vidimo, vsi vidimo, eno veliko priložnost razvoja Slovenije, kar je tudi Tilen že prej govoril, neko industrializacijo na podlagi razvoja logistike in potem teh prostocarinskih con in potem teh – ne samo dodelavnih poslov, vse je že pase, ampak da dejansko pritegnemo vse te potencialna podjetja iz Bližnjega vzhoda, ki imajo ogromen, enormen interes, in tukaj vsi vemo, potem lahko naredimo velik preboj. In nam v Sloveniji je dejansko pomemben ta preboj. Mislim, da nobena od

strank ne gleda različno. Žal mi je edino to, da si mečemo polena pod noge in da govorimo o tem, ampak narediti je treba samo eno: ugotoviti dejansko ekonomiko tega projekta. To je kot prvo. Ker že Alenka je omenjala, kaj je bivši minister Omerzel, pa tukaj je bila cela vrsta ministrov, ki so bili eni za ta projekt, drugi so bili proti; ampak Omerzel je, kolikor imam tukaj izbrskano iz Primorskih novic, 23. maja izjavil, "denarja ni, zato napovedane recenzije projekta drugi tir, ki bi pokazal, da vrednost naložbe ni 1,4 milijarde evrov, ampak 700 milijonov evrov, ne bo." Se pravi, že to, kar je bilo rečeno, lahko demantiramo.

Ne smemo pa pozabiti enega pomembnega elementa za razvoj tega drugega tira in za razvoj Slovenije, ker dejansko drugi tir ni naš primorski projekt, ampak mislim, da ga moramo vsi jemati kot vseslovenskega, če ne vseevropskega. Že prej je bilo rečeno, da je zelo veliko interesentov v teh srednjeevropskih državah, ki vidijo velik potencial v razvoju in Luke Koper in drugega tira in tega železniškega koridorja, ki je zelo pomemben za te srednjeevropske države, pa da jih ne bom našteval. Obstaja pa tudi druga varianta oziroma, bom rekel, lahko celo teorija zarot, kar se teh zadev tiče, in to je tale, da si pa nekatere države, tudi sosednje, ne želijo videti, da bi Slovenija postala ena od igralcev tukaj. In tukaj govoriti o povezavah, da so prioritete Trst–Divača ali pa Trst pa še kaj drugega, se mi zdi, da moramo biti zelo pazljivi pri teh temah. Ampak pri Slovencih je, kolikor sem videl sedaj, ko sem vstopil v to politiko, izjemen interes po nekem takem parcialnem, klientelističnem pristopu in razumevanju, kaj pomeni državotvornost in državnost do kakršnekoli stvari, če že omenimo. In potem je ta nesrečni pohlep, ki posameznim ljudem zamegli vse ume in vse tisto, kar bi morali imeti na svojih mestih. Pomembno pri tej zadevi, tako kot sem prej rekel, je ekonomika projekta, da vidimo dejansko, če je to res vzdržno ali ne. To je ena zadeva. Druga zadeva je pa izredno pomembna in tukaj apeliram tudi na ministra, je ta povezava z Luko Koper, z vodstvom Luko Koper in Slovenskimi železnicami. To troje mora delovati izredno usklajeno, ker če bo vsak vlekel na svojo stran, kar je tipična značilnost tudi Slovencev, nas, da vsak vleče na svojo stran in potem izgubimo tisti fokus, kam bi morali iti, potem izgubljam energijo, čas in denar. In čas je naš sovražnik tukaj. To smo tudi že ugotovili, zato ker blagovni tokovi neusmiljeno iščejo možnosti in iščejo tisto optimalno varianto, kje bodo šli. Če ne bo v Kopru, bo ali v Trstu ali v Reki in tega si ne smemo dopustiti, ker mislim, da vseeno je Koper tudi v tem trenutku daleč pred obema lukama, tudi pred Benetkami, če hočete tako, ker smo pogledali te številke in vse, in tudi partnerji, veliki špediterji, govorijo in so zelo zainteresirani, da bi in prišli v Luko Koper in vlagali z Luko Koper naprej v razvoj in vsi govorijo, da imamo potencial. Edina enigma pri vsej tej zadevi je vloga Slovenskih železnic. Tu

je nisem mogel zaznati, čeprav moram priznati, da so kar stopili v korak in mi dali vse razpoložljive podatke, ki jih imajo pri sebi, za kar se jim moram zahvaliti, ampak še zmeraj nisem začutil, da Slovenske železnice tudi želijo ne samo posodobitve, ampak tudi ta drugi tir in da se nekako še aktivneje vključijo v ta projekt, ki je po mojem tudi zanje pomemben.

Še enkrat bi rad opozoril na statistične podatke, ki smo jih dobili glede obremenitve odseka Divača–Koper. Tu sem si zabeležil kar nekaj: "Redna vzdrževalna dela se opravljajo le ob ponedeljkih, kar glede na obremenjenost proge ni dovolj. Rednih vzdrževalnih del ni mogoče več vzdrževati v taki obliki, ne da bi se zagotavljalo varen in urejen promet. Zaradi izkoriščenosti proge enotirnega prometa je to treba konstantno in obstaja velika nevarnost, da se bo sistem porušil." Naslednja zadeva, zmogljivost prog na relaciji Koper–Divača je 72 vlakovnih kompozicij, 72 vlakov, medtem ko je pa statistično maksimalno število vlakov iz septembra, proga Koper–Divača, od 74 do 80. Se pravi, da smo že tu presegli maksimalno prepustnost. Vsi statistični podatki kažejo, da je to resnično potrebno. Tako tu ni treba ne zagovarjati ne govoriti o tem, kako in kaj bi bilo treba narediti, ampak je res tisto, kar je rekel Tilen Božič, da so pa zdaj že pomembna dejanja.

Apeliram še enkrat na vas, minister, veste, da je Obala izredno nervozna glede tega drugega tira, in raznorazni odgovori, ki ne bodo konkretni, so na Obali težko sprejemljivi. Morate razumeti tudi nas, da si vsi želimo samo eno, in to je, da se s tem čim prej začne. Naj se naredi po fazah, naj se naredi, recimo, 5 kilometrov, 2 kilometra, 3 kilometre, kakorkoli, samo da se nekaj naredi. Saj izvlečni tir je mogoče neka varianta, ne vem, ampak moramo začeti z nekimi dejanji, ker drugače je vse govorjenje o tej prioriteti skozi vse vlade zastoj. Res moramo to narediti, ker sicer nas bodo blagovni tokovi obšli in, kot je bilo tudi že rečeno, je težko priti nazaj v te koridorje. In tudi leta 2020, če se ne motim, poteče ta koridor in če ne bomo vseh teh standardov in parametrov naredili, bomo pogoreli. Toliko z moje strani. Hvala.

PODPRDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Čisto na kratko bi se odzval na to, kar je bilo zdajle zadnje rečeno, da naj se vendarle že nekaj naredi, četudi samo 2 ali 5 kilometrov. To je najbolj nevarno, kar lahko na tem projektu pravzaprav naredimo, da ga gremo, bom rekel, po koščkih izvajati, pri tem pa celote nismo sposobni narediti, ker potem bomo nekaj zgradili, tisto pa ne bo v funkciji in se tako izpostavljam nadaljnjim tveganjem, izsiljevanjem, projekt uide izpod kontrole, finančno in rokovno. Skratka, nečesa slabšega

si pravzaprav na tem projektu res ne smemo privoščiti. Ključno je, da zagotovimo izvedljivost projekta kot celote, ker šele takrat bo opravljal svojo funkcijo, in za projekt kot celoto zagotovimo tudi finančno konstrukcijo. To je tisto, za kar si moramo prizadevati, in se strinjam, seveda, da je treba v polni meri na teh stvareh delati. Najslabše in nesprejemljivo bi pa bilo dejansko projekt razsekati, narediti določene koščke, potem pa upati, kako in kdaj se bo zadeva v celoti zapolnila, ker potem se izpostavljam vsem tveganjem, ki pomenijo in aneksiranje teh del, nekontrolirane dražitve – mislim, da smo imeli v zgodovini že dovolj zgledov, da se na tak način zadeve ne loteva. Upam, da se tega ne bomo lotili, vsaj jaz se na tak način tega ne bi loteval. Hvala lepa.

PODPRDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala.

Se opravičujem, če sem narobe mogoče povedal, ampak želel sem samo vam povedati, kar so mi tudi v vodstvu Luke Koper povedali: potrebujemo nek jasen signal, da bo dejansko šlo to naprej, ker tako vi kot Luka Koper si želi povečati te pretovore. Tukaj morate skupaj stopiti in pokazati, zato ker veliki špediterji si želijo imeti neko zagotovilo, da dejansko to bo. Mi dejansko, pa tu nimate neke velike krivde pri tem, ampak 25 let se je govorilo, da bo, bo, bo. Ti blagovni tokovi, to vam hočem dopovedati, da se bodo ti blagovni tokovi preusmerili in potem je konec igre za vse, potem bomo pa samo ena od manjših luk in lučic, ki ne igrajo neke vloge, neki provincialci in to. Mi moramo biti ambiciozni in si želimo imeti dejansko res luko, ki bo trendsetter, tisti, ki bo vodil tu na tem delu, ker imamo vse pogoje za to, da bi to bili. To je pomembno, da se potem in razvija pretovor in tudi država bo imela od tega in da prihajajo novi zainteresirani špediterji in veliki ladjarji, ki hočejo priti k nam in potem dejansko bomo mi s tem zagonom začeli delati. Potem so ti multiplikativni faktorji, ki obstajajo in vse te zadeve.

Dejansko je tu veliko stvari. Čim bodo prišli ti resnični signali s terena, potem vedite, da smo na pravi poti. Drugače od tega govorjenja – je vse zastoj. Hvala.

PODPRDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Rad bi se odzval na razprave in mogoče najprej na opozorilo tudi samega ministra, da ni smotno graditi po delih, tako da tudi konkretno vprašanje. Upam, da vloga, ki je vložena za izdajo gradbenega dovoljenja, se glasi za celoten odsek. To je zelo pomemben podatek. Če govorimo o gradbenem dovoljenju za celoten

odsek, potem se pogovarjamo o celotnem tiru oziroma o celotni investiciji.

Naslednje, na kar se želim odzvati, da pa je, ko minister govori o pomembnih investicijah v Sloveniji. Ampak gospod minister, poglejte, drugi tir, pravite, moramo premisliti še o energetske sanaciji, potem moramo premisliti še o gradnji, recimo, hidroelektrarn – mislim, da ste navajali. Pričakoval bi od ministra za promet, da bi izpostavil poleg drugega tira tretji pomol oziroma razširitev prvega, drugega, ampak zagotovo je tretji pomol ena največjih investicij, sprejet je državni prostorski načrt, ki omogoča Luko Koper, da lahko po izgradnji sprejme ne od sedanjih 17,9 milijona ton, ampak od 35 do 40 milijonov ton, če se zgradi tretji terminal oziroma podaljša prvi ali drugi. Torej, Luka Koper načrtuje in tudi država je sprejela državni prostorski načrt za povečanje kapacitet s 17 milijon ton na 35 do 40. Ampak minister, tega ne omenjate kot neko pomembno investicijo, kar res prižge alarm, da vam drugi tir ni ravno tista investicija, ki bi se usedla v prioriteto ministrstva.

Poleg tega je kolega Ferluga govoril o ekonomski upravičenosti, ampak zopet ni odziva na to. Ampak poglejte, tudi v gradivu sem namenoma, ki sem ga predložil k tej razpravi, dal tudi nekatere analize ekonomske stroke, ki govorijo o tem, da je investicija ekonomsko upravičena. Če se mi tudi zadolžimo s 5-odstotno obrestno mero, bo po 30 letih od te ene milijarde Sloveniji doprinos dve in pol milijardi evrov. Če se zadolžimo s 3-odstotno obrestno mero, bo iz ene milijarde doprinos v Sloveniji 3,3 milijarde evrov. Poleg tega moramo vedeti, da nam Evropska investicijska banka ponuja kredit po enoodstotni obrestni meri! In zakaj tega ne upoštevamo pri tej ekonomiji? Zakaj tega ne upoštevamo, da je mogoče pridobiti vsaj 50 % sredstev s strani Evrope kot nepovratna sredstva? In finančna konstrukcija je relativno enostavno zaključena.

Res, tako kot pričakuje gospodarstvo, naredite že enkrat razpis za oddajo del, tako kot naredijo tudi druge države; najprej začnejo graditi, potem pa zaprosijo še za evropska sredstva in seveda imajo potem zagantirano, da bodo ta denar dobili. Pa še večja kvota je, kot pa če je to neke na začetku ... /oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Mir, prosim ...

JANKO VEBER (PS SD): ... bi rekel, še povsem nejasno, ko se investicija začne. Torej, samo investicijo je mogoče relativno enostavno finančno zapreti oziroma zapreti s finančnimi viri, ampak, gospod minister, z vaše strani danes še nisem slišal možnosti, da ste se pripravljene pogovarjati tudi o drugih oblikah financiranja, razen javno-zasebnega partnerstva. Zato smo slišali, da tudi brez javnih sredstev ne bo šlo, tudi 97 % sredstev je treba s strani države, če bo nekdo hotel iti s 7 % zraven kot zasebnik, in to pomeni, da mu bomo v teh 30

letih, ko bo pač pričakoval, da se mu ta investicija poplača, subvencionirali tistemu zasebniku letno 32 milijonov evrov. Torej, če najamemo kredit z 1-odstotno obrestno mero, poplačamo te obveznosti z dividendami, ki jih plačuje Luka Koper, s koncesnino, ki jo plačuje Luka Koper, in tudi z uporabnino, ki jo plačujejo Slovenske železnice. Ko je minister govoril o tem, da, saj če ne bo drugega tira, Luka Koper pač še vedno bo. Seveda bo! Ampak bo preusmerjala svoj tovor na Trst in bo pri tem nastal problem pri Slovenskih železnicah. Slovenske železnice nesporno 40 % svoje realizacije ustvarijo s prometom – oziroma 60 – iz Luke Koper. In dejansko, če ni Luke Koper, če ni drugega tira, pardon, če ni drugega tira, potem se lahko dejansko odpiše Slovenske železnice. Tovorni promet takrat ne bo več donosen, bo velik odvisnik, če lahko tako rečem, od državnih sredstev, če pa je to zgrajeno, je pa to ena najbolj donosnih, profitabilnih firm v Sloveniji. In zakaj se ne bi vendarle to začelo odvijati na način, da je Luka Koper ena od najpomembnejših in najbolj profitabilnih firm in da so tudi Slovenske železnice s tovornim prometom ena najbolj profitabilnih firm, ki dejansko potekajo potem čez vso državo. Če se pogovarjamo o tako imenovani industrializaciji – ja, glejte, s tem, ko imamo usmerjen tovor v Luko Koper, imamo vse informacije, kaj potrebuje evropsko gospodarstvo. Če tega ne znamo preračunati in prestreči in reči, da se to lahko tudi zgradi in naredi v Ilirski Bistrici, to se lahko zgodi na Gorenjskem, na Kočevskem, na Dolenjskem, Prekmurju, Štajerskem ... Skratka, vse možnosti imamo, dajmo to izkoristiti! Vse informacije dobiš, kaj evropsko gospodarstvo potrebuje, ravno skozi ta tovor.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.
Pripravi naj se gospod Jernej Vrtovec, za njim gospod Primož Hainz.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana predsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim, še posebej ministru!

Minister je v uvodu rekel, da je drugi tir potreben in prioriteta te vlade. Vendar, glede na razpravo sem precej v dvomih, ali vsi verjamejo v to. Tudi minister se je skozi svojo razpravo precej, bi rekel, odmikal od te teze, ki jo je na začetku povedal; ravno takrat, ko je primerjal tudi druge projekte, ki so čisto izven območja infrastrukture.

Omenil je, da je pridobljenih že 98 % zemljišč; se pravi, manjkata še 2 %. Glede na to, da vsi vemo, da je v naši državi umeščanje v prostor zahtevna zadeva, močno dvomim tudi v njegovo drugo trditev, da bo v drugem letu pridobljeno gradbeno dovoljenje. Res bi želel, da se to zgodi, vendar 2 % ali pa tudi 0,5 % ali še manjši delček nekih zemljišč, ki niso pridobljena, so lahko tukaj zelo velika ovira in tudi kasnejše ovira,

ko bomo, če se bomo odločili, prijavljali ponovno te projekte na sredstva Evropske unije. Zato bi rad, da se to dejansko pospeši, kajti samo ena parcela je lahko na koncu ovira, tudi glede na to, da je minister jasno poudaril, da tega projekta niti ni mogoče po fazah izvajati.

Kasneje je veliko govoril o razpisih, na katerih smo se prijavljali. Verjetno po mnenju večine samo pro forma, niti nismo verjeli v to, da lahko karkoli dobimo. Govori o tem, da bomo v nadaljevanju verjetno iz teh ostankov ovojnic lahko pridobivali sredstva – moram reči, da samo upam, da bo to mogoče, vendar tukaj ni nobene garancije.

Drugič je bilo precej govora o tem, kakšni načini financiranja teh projektov so mogoči. Če pogledamo vseeno malo prakse v okolici, večino infrastrukture, ki je strogo infrastruktura, govorimo o železnicah, cestah, mogoče še kakšni drugi, gradijo države tako ali drugače, s takimi ali drugačnimi instrumenti. Če gremo na primer hrvaške gradnje avtocest, vemo, da gre za koncesijski odnos, ne za javno-zasebno partnerstvo. V primeru drugega tira priti do koncesije pomeni verjetno malo večji napor in dati v koncesijo celotno železniško omrežje, kar je že bil v preteklosti poskus, pa takrat očitno zadeva še ni bila zadosti zrela. Javno- zasebno partnerstvo, je že kolega Veber omenil, da verjetno samo z DDV, ki je lahko upravičen ali pa neupravičen v primeru različnih inštrumentov lahko tisti delček zasebnega nekako pridobimo v tej investiciji. Če se dotaknemo še tega drugega problema, ki ga je kolegica Bratuškova omenila, glede višine tega projekta, tudi sam sem bil prisoten na hearingu kolega Omerzela, ki je v preteklem mandatu govoril o precejšnjem znižanju te investicije, vendar na žalost v enem letu nismo imeli na mizi niti enega dokumenta, ki bi temu kakorkoli pritrjeval. Po drugi strani zdaj vsi govorijo, kako se zavzemajo za drugi tir, vendar v pogajanjih z Evropsko unijo, glede nove finančne perspektive tega signala Evropski uniji niti z enim dejstvom, bi rekel, nismo nakazali. V novih ovojnicah, ki jih imamo iz pogajanja za nova finančna sredstva v perspektivi 2014–2020 smo infrastrukturi namenili najmanj sredstev. Tako da te besede kolegice Bratuškove so malo na trilih nogah, kako je tudi sedanji minister, bi rekel, odgovoren oziroma bi lahko bistveno več naredil. Sami okvirji, ki so bili izpogajani, mu tega niti ne omogočajo.

Prej je bilo zelo lepo povedano, da peti koridor in delček tega drugega tira je samo en del enega bolj zahtevnega odseka med Koprom–Gradcem in še nadaljevanjem. Vemo pa vsi, da od Divače naprej se lahko vozimo še vedno z hitrostjo in osno obremenitvijo, ki ne ustreza niti merilom TNT prog. Se pravi, zaman, če govorimo samo o enem odseku, če ne vidimo celote. Mislim, da bo treba o tem veliko več govoriti.

Imamo še drug velik problem, vsi govorimo o tem, da se je treba odločiti in tako naprej in nekeje zapisati. Jaz verjamem to, kar je kolega

Marko prej povedal, da v vseh strategijah v preteklost je bil drugi tir, pa so bile železnice notri, vendar očitno tisti, ki izvajajo strategije, ki so operativni, tega ne berejo. Jaz se ne bi spuščal za 25, 30 let nazaj, tako kot je bilo vseskozi zgodovinski okvir zelo plastično prikazano, ampak bi mogoče govorili od takrat, ko smo imeli možnosti skozi ta novi inštrument TNT omrežij pridobiti tudi evropska sredstva, to pa govorimo dejansko od vstopa Slovenije v Evropsko unijo od odprave mej in tega obdobja nekje od 2000 oziroma če smo bolj konkretni od 2004 naprej, ko smo se umestili v te evropske koridorje, od takrat je bilo kar nekaj stvari narejenih na tem projektu. Mislim, da je bil državni lokacijski načrt sprejet nekje 2005, 2006 in od takrat je bila to tudi podlaga, da se lahko zadevo na način umešča in da se lahko tudi pridobi zemljišča kot na koncu seveda tudi gradbeno dovoljenje, ki je ena od najbolj resnih pogojev, da se sploh lahko pogovarjamo o financiranju takih projektov tudi na evropski ravni.

Vsi vemo, da je bil projekt nekako zastavljen že dosti prej, takrat, ko se je iztekel avtocestni program, in je bil tudi ta zasnovan z vidika gradnje zelo bogato, tudi z vidika opreme. Zato jaz še vedno verjamem, da so ocene glede te višine investicije precej napihnjene in je ta milijarda 400 dejansko ta skrajni limit in da bi verjetno za presojo teh projektnih pogojev in vsega, mogoče se dalo ta projekt precej znižati. Gre za elemente, ki so, jasno, z obrobni pogoji, ki so bili takrat postavljeni, zelo visoko rangirani tudi z vidika same investicije in verjetno se da to v tej fazi še dopolniti oziroma spremeniti.

Ko že govorimo o železnicah in o tem drugem tiru, jaz upam, da se vsi zavedate, da tukaj ni problem pretočnosti tega drugega tira, sama proga, zahtevnost, nakloni in tako naprej, ampak je tukaj še en velik trenutek, ki ovira večjo pretočnost, in to je napajalna napetost našega sistema železnic. Vsi veste, da smo praktično otok sredi Evrope, mogoče en del Italije še ima napajalno napetost 3 kilovolte enosmerno, vse evropske države napajalno napetost 25 kilovoltov izmenično. To nam povzroča z vidika logistike tudi velike probleme. Ta proga bi omogočala bistveno večjo prepustnost, če bi bila tudi po energetski zmogljivosti pokrita tako, kot se za neko moderno progo spodobi.

Ko govorimo o nekih investicijah, včasih kar pozabimo, da imamo na drugi strani še veliko drugih težav na železnicah, ki bi morale biti odpravljene. Če bi bile odpravljene, bi bila verjetno tudi ta prepustnost te proge bistveno boljša. Res pa je, da v primeru neke večje havarije pomeni to res nek žep, se pravi, ni neke alternative in iz tega vidika tudi sam nimam problemov s tem, da je potreben še nek vzporedni tir oziroma drugi tir graditi.

Prej je bilo govora tudi o prednostnih, ki jih ima Luka Koper. Jaz mislim, da jih ima v

primerjavi s Trsom in Rekom, še bistveno večje, kot so samo tiste, ki so bile zdaj omenjene. Oba, Trst in Reka, sta praktično zaključila svoj razvoj, kajti v zaledju imata strme vzpetine, se pravi širitev ni možna. Luka Koper pa ima v bistvu odprt prostor proti zaledju in ima še velike možnosti za razvoj. Iz tega vidika je ta lokacija zagotovo tudi dolgoročno bolj primerna za neke nove programe.

Prej je bilo govora tudi o vzdrževanju te proge, o rednih vzdrževalnih delih, ki so omejena. Omejeni pa so ravno iz tega vidika, kar sem prej povedal, da je ta proga v vseh tehničnih elementih dejansko zastarela, predvsem iz tega vidika napajalne napetosti, ki onemogoča hitrejši pretok vlakov in tudi večje število vlakov na tej progi, kar bi pomenilo, da je v določenih trenutkih tudi prazna in je to vzdrževanje lažje. O rednih vzdrževalnih delih na infrastrukturi je škoda govoriti, kajti ta problem imamo na vsej infrastrukturi tudi na cestah, mogoče je na avtocestah še najboljši izplen glede tega.

Prej je bilo govora, da se je treba zavedati pomembnosti drugega tira. Jaz verjamem, da vsi tisti, ki sedimo tukaj, se tega zavedamo. Tudi vsa ta leta smo to skozi razprave dokazovali, nisem pa prepričan, da se odgovorni oziroma tudi ta vlada tega v celoti zaveda. Tudi minister v preteklosti je imel različne izjave glede tega problema, tudi različne izjave glede tretje razvojne osi. Imel je veliko ambicijo, da naredi tretji pas proti Vrhniki, pa smo ugotovili, da je zgradil protihrupne ograje, tako da nisem čisto prepričan, da minister Gašperšič vedno ve, o čem govori, ker proti Vrhniki se je nekaj drugega zgodilo.

Želel bi še nekaj poudariti. Prej je bila omenjena s strani ministra tudi študija OECD in to izgovorjanje na opravičenost in neopravičenosti. Jaz verjamem, da on kot strokovnjak ve, da opravičenost in neopravičenost na infrastrukturi je zelo raztegljiv pojem. Sam je povedal, da se sosednji državi, tako Italija kot Avstrija, niti nista ozirala na te študije, ampak gradita svojo infrastrukturo ravno zato, da bosta te viške, ki bodo nastali, kasneje pokasirali in s tem opravičili neko študijo. Vsi vemo tudi, da pri cestah je osnovni pogoj, da se nekaj umesti, neki PLDP, se pravi neko število prevoženih vozil v neki časovni enoti, vendar če ceste ni, če cesta ni v redu, tega ne moremo doseči. Tukaj je podoben primer. Res, da se lahko sprašujemo, ali bo prej tretji pomol ali drugi tri, vendar če je odločitev, da rabimo infrastrukturo, ki bo omogočila nek razvojni preboj tega območja in tudi širše države, in da rabimo logistiko v tej državi, potem ne eno in ne drugo ne smeta biti vprašanji, ampak samo nek cilj, ki ga moramo čimprej doseči. Tudi vmesna faza, ki jo OECD navaja, govori o nekem zalednem terminalu. Jaz ne vidim v tem nobenega problema. Mislim, da se je tudi v preteklosti govorilo o tem, da je Slovenija pomemben faktor v smislu logistike, in zaledni

terminal ne izključuje drugega tira v nobenem pomenu, tako da to ni nek izgovor za to rešitev. Imamo pa težavo, kajti nimamo strategije države niti na področju energetike niti na področju prometa, pa verjetno še kje drugje, da ne govorim o zdravstvu pa ostalih oziroma imamo neke dokumente, ki jih nihče ne bere. Vsako leto bi nova oblast ali pa novi uradniki želeli napisati novo strategijo, novo študijo, in tako naprej. Mislim, da imamo tukaj bistveno bistveno večji problem, kot pa samo priti do rešitve in izvesti ta drugi tir in ga tudi na primeren način preprojektirati, če sem zdaj čisti direkten oziroma pogledati z vidika finančne vzdržnosti. Kot sem na začetku rekel, kdor pogleda ta projekt ugotovi, da je dejansko bogato dimenzioniran ali pa prebogato, če sem čisto direkten, tako da verjamem, da je tukaj notri veliko rezerve. Pomembni sta pa po mojem dve stvari. To, da se gradbeno dovoljenje res pridobi, ne ko bo, če bo, ker ta 2 % zemljišč ni tako zanemarljiv podatek, ki ga je minister povedal. Brez pridobljenega gradbenega dovoljenja, mislim da ni možno nobenega evropskega vira v tem trenutku dobiti. In drugič, da se res odločimo, ali to želimo zgraditi ne ali rabimo ali ne, to smo ugotovili, da ja, ampak ali želimo ta projekt izvesti, in to na primeren način. Verjetno se viri za to, če je odločitev trdna, tudi najdejo.

Mislim, da bo današnja razprava koristna, in tudi s tega vidika verjamem, da ni dileme, ali je tir potreben ali ne. Ali je to prioriteta ali ne, pa nisem čisto prepričan glede na dosedanje razprave.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravi naj se gospod Primož Hainz, za njim gospod Tomaž Gantar.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

V tem zboru se, kot kaže, strinjamo s tem, da je drugi tir nedvomno potreben. S tem se strinja tudi gospod minister. Problem imamo samo pri strinjanju – in tukaj, hvala bogu, da imamo ta problem –, kako bomo ta drugi tir oziroma ta projekt financirali. Tukaj na tem mestu, gospod minister, kapo dol, ker ste do tega, ali naj država gre v ta projekt v višini 1,4 milijarde evrov oziroma da gre brez zasebnega partnerja kar tako malce graditi, da temu nasprotujete, kapo dol, kajti sicer sledi lahko TEŠ 6, zgodba, ki je znana. Na tem mestu se moram z vami strinjati, da tudi, argumentirano ali pa ne argumentirano, kakorkoli, ampak da tem željam znotraj koalicije nasprotujete. Tukaj v opoziciji, kar se tega tiče, kot kaže, težav ne boste imeli. Kar se pa tiče ostalih težav, ki jih imate pri zagovarjanju projekta 2. tir, prvotno ste za to krivi sami. Jaz ne kupim tega, da kot strokovnjak, ki se spoznate na ta projekt, bili ste državni sekretar in tako naprej, ste šli kar tako malce na vrat na nos na pamet govoriti na

hearingu, ah, to bomo pa mi rabili čez 30, 40 let, in šele danes ste vi ugotovili, da so se pokazali novi indici, ki kažejo, da takrat niste imeli prav. Vi niste točno vedeli, kaj govorite, in v določenem elementu ste tudi imel prav, sploh z ozirom na to, kar pravi študija OECD. In tudi tukaj vidim ta razkorak med vami in poslanci koalicije niti ne opozicije, ampak vi študijo OECD, ki ste jo nenazadnje plačali, zanj dali 160 tisoč evrov, jo kupite, medtem ko poslanci koalicije, vsaj nekateri, je ne kupijo, jo zavračajo. Ampak kaj je bistvenega v tej študiji? Saj študija ne govori o tem, da mi drugega tira ne potrebujemo, da drugi tir ni okej. Daleč od tega. Ne zavajati javnosti, da to govori študija OECD samo zaradi tega, ker nam vse, kar je tuje, ni všeč. Študija OECD oziroma ITF, Mednarodnega prometnega foruma pri OECD, pravi, da gre za veliko finančno tveganje. To je prva stvar. In da gre za tveganje, ko govorimo o projektu 1,4 milijarde evrov. Ja, to drži, sploh zaradi tega, ker ne vemo, kako bomo ta projekt 1,4 milijarde evrov pokrili. In ko govorimo o zasebnem partnerju, gospod minister, vas sprašujem, kar sem vas spraševal že tudi na hearingu pa tudi potem kasneje v razpravah na to temo, kaj predlagate, da se temu zasebnemu partnerju, vlagatelju, da v zameno, da nam pomaga graditi ta tir. In to povejte zdaj tu pred tem zborom, drugače ne greste ven iz Državnega zbora, kajti tega slepomišenja je počasi dovolj, ampak tudi z vaše strani. Če prisegate na to, da potrebujemo zasebnega partnerja, v redu, potem povejte, kaj mu bomo dali v zameno, kajti nihče ni tako nor, da nam bo pomagal graditi progo, pri tem pa ne bo vedel, kaj bo dobil. Če pa mislite, da bomo zasebnega partnerja dobili potem, ko bomo že začeli graditi, se pa motite, in upam, da ne poslušate poslanca koalicije.

Nadalje, kaj še pravi ITF, tudi glede poslovnega modela Luke Koper, prestrukturirane Luke Koper. Če se ne motim, v teh dneh se po kuloarjih govori, da Luka Koper celo razmišlja – samo vprašam –, naj bi celo razmišljala o nakupu nekega podjetja, ki se ukvarja s pridelavo vina in tako naprej. Čakajte, Luka Koper bi lahko denar dala kam drugam kot pa v neke druge poslovne priložnosti. Ampak na SDH, na državi, ki jo vi vodite, je, kako bo Luka Koper poslovala in kam bo denar vlagala. OECD opozarja pri zadržku, kakšen poslovni model ima Luka Koper, katere večinska lastnica je država, in ob tem pričakuje ustrezno optimiziranje, odpravo različnih dvomov pri poslovanju in umeščenosti pri poslovanju. Ob tem bi rad še dodal pomembnost, sam trdim, da se o drugem tiru moramo pogovarjati v smislu, da je to regionalni projekt in kot regionalni projekt, v katerega so vključene tudi druge države Evropske unije, Madžarska, Slovaška, Poljska, Avstrija, tudi baltske države, če hočete, morajo pri tem projektu tudi aktivno sodelovati, kajti drugače lahko pozabite na vsa CEF sredstva in na vsa evropska sredstva. Priporočam vam, da

se povežete z Madžarsko in morda skupaj kandidirati na teh razpisih. Se pravi, čim prej se je treba povezati s temi državami, ki jim je strateško pomembno, da drugi tir bo. Torej, ne moremo govoriti o drugem tiru samo zaradi Luke Koper, ampak govorimo o regionalnem projektu. Hkrati, ko pa govorimo o drugem tiru, moramo pa govoriti tudi o tretjem pomolu oziroma izgradnji novega pomola ali, kar pravi določena civilna iniciativa, o novem kanalu, namesto pomola, kajti sicer bodo zmognosti Luke Koper tudi za pretovor omejene, če ne bo hkrati z drugim tirom tudi pomola. To gre vzporedno in tudi na to dimenzijo morate podati ustrezen odgovor, kako je z graditvijo le-tega.

Dejstvo je, da nas v tej logistični tekmi prehitvejo sosednje države. O tem smo na odborih že razpravljali in ni treba zdaj o tem razpravljati, pač pa se pogovarjamo o tem, kako bomo čim prej prišli do zaprtja finančnega dela, finančne konstrukcije. Še enkrat naj poudarim, tisti Semmering, Pontebba, to so vsi veliki infrastrukturni projekti. Tu je res problem, da nas te države ne želijo zaobiti, kajti naša infrastruktura, kar je naše okno v svet, naše ceste, železnice, če hočete, to spominja Avstrijo 30 let nazaj. Če samo primerjate, da smo potrebovali za posodobitev oziroma odpravo posledic žledu leto in pol, vse pove o tem, kako smo sposobni za evropske projekte en kamenček narediti, za nas pa je to zelo velika težava. Leto in pol za elektrifikacijo proge Divača–Koper! To je malce smešno. Smešno je, da smo država, ki ni sposobna zagotoviti normalnih pogojev.

Če dovolite, bi še to rad povedal. Ta trenutek se počutim, kot da vlada neka zmešnjava pri samem vrstnem redu, kaj bomo naredili. Hkrati ko se pogovarjamo, da boste februarja, tako ste govorili pred pol leta, izdali gradbeno dovoljenje, da bomo kandidirali za evropska sredstva, da bom iskali tujega vlagatelja, imamo problem, da sploh ne vemo, ali je ta projekt res vreden 1,4 milijarde evrov ali ne. In zaradi tega sprašujem, kako je z revizijo te ocene? Ali je to res 1,4 milijarde evrov? Se pravi, dajmo napraviti vrstni red, kaj bomo najprej začeli delati. Najprej seveda moramo napraviti revizijo, ali je ocenjena vrednost res prava ali ni. In, če ni prava, začnemo na drugih predpostavkah stvari delati, raje kot, da, še enkrat ponavljam, pademo v TEŠ 6, raje dajmo k stvari pristopiti previdnejše. Kajti na koncu so itak davkoplačevalci tisti, ki bodo to poplačali.

Za konec, enkrat sem že prebral, ampak Oto Pestner nekako sovпада z drugim tirom, ko pravi: "Že dneve in tedne in leta stojim na postaji in čakam kot toliko drugih na vlak, ki prihaja. Oko je pripeto na okna, na vrata vagona in že spet se zavem, da sanjam že 30 let." Mi o drugem tiru sanjamo sicer 20 let, ampak tudi 30 bomo, kot kaže, dočakali. Minister, jaz verjamem, da vam je težko, hkrati pa ne zavajajte, da niste vedeli takrat na hearingu, kaj ste govorili in da res ne bomo sanjali 30 let o

drugem tiru. Naredimo vse postopke čim prej, ne sicer na vrat na nos, ampak čim prej pa le začnimo pridobivati vse potrebno, da pridemo tudi do te gradnje, seveda ob predpogoju, da je finančna konstrukcija zaprta. Ne nekaj na horuk delati, kot je v tej državi že neka navada postala, kajti TEŠ 6 je še živa zgodba, preplačani avtocestni križ je tudi še živa zgodba. Tukaj seveda moramo biti pozorni. Sam se ne strinjam, da bi država vložila ne vem koliko finančnih sredstev v ta projekt ter bi na koncu seveda davkoplačevalci vse to skupaj sanirali, kot je v navadi. Želim pa vam uspešno kandidiranje na naslednjem razpisu. Vi veste, kaj sledi, če ne boste uspešni ob vseh napovedih. Jaz vam sicer ne grozim, želim vam vse najboljše, ampak vprašanja so predvsem v tem delu dvorane, ne v tem. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar, za njim gospa mag. Lilijana Kozlovič.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospod minister, državni sekretar.

Jaz seveda ne bom recitiral pesmice oziroma poetov, tudi ne bom veliko govoril o gospodarstvu, ker seveda nisem gospodarstvenik. Dejstvo pa je, da nisem zasledil teksta, ki ne bi verjel v to, da je drugi tir, torej železnice, o katerih govorimo, nujen za razvoj slovenskega gospodarstva na relaciji med Koprom in, recimo, Dunajem, torej srednjo Evropo. Tukaj seveda mislim, da nobenega dvoma ni. Sam seveda vidim zadevo pač preprosto politično. Vidim jo v kontekstu tega, da se pravzaprav nekateri zavzemajo za prodajo slovenskega premoženja, v skladu z neko neoliberalno teorijo in seveda potem nam tudi pod znakom krščanstva včasih citirajo Poljsko, Češko, Slovaško. Jaz pa seveda moram reči, da razgovori, ki smo jih imeli predstavniki parlamenta iz Češke, razgovori, ki smo jih imeli s predstavniki parlamenta Slovaške, oboji so nas prepričevali, ne prodajajte svojega premoženja, zato ker mi zdaj, ko smo vse prodali, komaj nazaj odkupujemo vse tisto, zato da zadovoljimo minimalne socialne pogoje življenja pri nas. Seveda enako velja za Poljake. Pri Poljski ste videli, pred nekaj meseci so se hvalili, kako jim je BDP zrastel, mislim da, 27 na 23 tisoč evrov, torej BDP na prebivalca, ne govorim, se opravičujem za okrogle številke, ampak dejstvo je, da so sami ugotovili, da od tega Poljaki nimajo skoraj nič ali pa zelo malo, ker je šla vsa smetana, kot smo mi radi včasih temu rekli, v tujino, v centralo. In samo v tem kontekstu jaz vidim vprašanje Luke Koper, to pa moram reči, namreč gre za to, drugega tira ne bo ali bo pa zelo pozen, potem se bo Luka Koper pocenila, jo bo poceni nekdo kupil, po možnosti seveda, kot nekateri zahtevajo, tuji kapital. S tem smo

seveda zopet prodali nekaj oziroma bomo nekaj oddali, kar na dolgi rok absolutno ne bi smeli narediti. Skozi ta politični kontekst jaz seveda vidim to, da se na Luki Koper stvari ne dogajajo, pa je ta zahteva po izgradnji že zelo zelo stara, da ne rečem to, da seveda možnost, da bi šel tovor po cesti, pomeni zadušitev in grozovito podražitev vsakega tovara, ki v Luko Koper gre oziroma pride. To seveda ni res, kar sem rekel.

Potem, spoštovani, mislim, da boste naredili projekt, ki bo uspel. Ne verjamem, da nimamo ljudi, ne verjamem, da nimamo argumentov, in ne verjamem, da ne bi našli te energije, da bi projekt drugega tira v tem kontekstu, torej srednjeevropske povezave, uspel. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Gantar, pripravi naj se mag. Lilijana Kozlovič, za njo gospod Matjaž Han.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, podpredsednica. Ponovno lep pozdrav vsem, ministru, ostalim prisotnim!

V bistvu me malo zmede ta razprava. Po eni strani seveda smo vsi tu, ki smo razpravljali in bili v dvorani vključno z ministrom, nekje zagovorniki drugega tira. Po drugi strani pa ostaja v zraku kljub vsemu veliko dvomov v to, da to v resnici predstavlja nek prioriteten projekt Vlade. Jaz moram reči, da mi je žal, ampak vsakič, minister, ko razlagate argumente, se mi zdi, da se zapletete v stvar, da je še manj verjetno, da bo v resnici do tega projekta prišlo, da sami pri sebi niste ravno prepričan, da je ta projekt smiseln in da smo ga sposobni tudi izpeljati.

Jaz z razpravo ne bom ponavljal večino tega, kar je bilo rečeno, tudi ne našega stališča poslanske skupine, ki seveda ta projekt zagovarja in ga vidi kot smiselnega in potrebnega. In jaz tudi osebno verjamem, da je za razvoj pristanišča Luke Koper kot tudi za razvoj logistike v Sloveniji pač povezava Luke Koper z zaledjem ključnega oziroma bistvenega pomena. In dejstvo je, da vsega tega potenciala Luke Koper brez drugega tira pač enostavno ne bo možno izkoristiti. Seveda to pomeni, da ne bo jutri Luka Koper ugasnila. Pomeni pa, da bo postalo to na nek način eno manjše nepomembno pristanišče v bitki, ki velja na tem tržišču, ki se definitivno povečuje. Vemo, da se širi oziroma dela dodatna cev, ali kako se reče, Sueškega prekopa in tako naprej. Se pravi, interes za to vrsto pretovora je brez dvoma velik. O tem govorijo tudi podatki o povečevanju prometa, nenazadnje tudi povečevanje prometa v Kopru, gospodarski krizi in vsem težavam v preteklih letih navkljub.

Nedavno nazaj smo imeli v Kopru, mislim, da je bilo v tem mesecu, še eno srečanje v prostorih Gospodarske zbornice, kjer je tudi predsednik sekcije slovenskih špediterjev pri

Gospodarski zbornici Slovenije gospod Čedomir Bojanič dejal, da z železnico v letu 2020 enostavno ne bomo več imeli nobene težave, ker tega ne bomo rabili, ker se bo promet preusmeril, tovorni promet, in seveda drugega tira ne bomo v resnici več potrebovali. Če bomo seveda še naprej sporočali tudi navzven in dajali signale, da drugega tira ne bo. In do sedaj v bistvu ves čas delamo bolj ali manj v tej smeri. Jaz še nisem slišal zelo jasnega zagotovila, pa naj bo to vas minister kot nenazadnje tudi Vlade ali predsednika Vlade, da bo nekdo jasno prišel pred ljudi in rekel, pogledjte, karkoli že je, drugi tir bo, postopek je tak, naredili ga bomo po nekih predvidenih terminih. Ampak to ni rečeno, govorimo o drugem tiru in istočasno izpostavljamo vse težave, ki jih imamo pri tem, in nenazadnje v tem res nismo kredibilni, o drugem tiru govorimo že skoraj 20 let, in to ne moremo biti.

Zakaj ni odločitve o drugem tiru? Pustimo zdaj težave, ki so bile s pridobivanjem gradbenega dovoljenja, verjamem, da se bodo rešile. Glavni problem je očitno, ker nimamo zaprte finančne konstrukcije. Se pravi, v tem primeru iščemo nekega zasebnega partnerja za javno-zasebno partnerstvo, ki bo znatni del sredstev investiral. Tudi tukaj se bojim, da je iluzija ali pričakovanje preveliko. Tudi po mnenju dekanje dr. Elen Twrdy na tem srečanju, dekanje Fakultete za promet, je bilo jasno povedano, da je iskanje strateškega partnerja na ta način nesmisel oziroma samo izgovor za to, da se ne zgodi nič.

Tudi jaz osebno mislim, da je pričakovanje enega takega javno-zasebnega partnerstva dokaj utopično. Prvič. Jaz mislim, da je v Sloveniji takih partnerstev ali pa v takem obsegu praktično nismo imeli. Na drugi strani, če pogledamo interes tujih investitorjev v Sloveniji, se pravi, kdo bi investiral v Slovenijo, ga tudi praktično prav veliko ni. Ker imamo kup problemov znotraj, ker imamo zbirokratizirane postopke, dolgotrajne postopke, nizko stopnjo zaupanja, ker ne verjamejo v pravno državo in verjetno še marsikaj od tega, zato tujih investitorjev praktično ni. Od kje vam mnenje ali pa neko suvereno prepričanje, da bomo zdaj dobili zasebnega partnerja, ki bo v 27 kilometrov, ali kaj jaz vem, koliko točno je, investiral in bo pripravljen vložiti sredstva. Jaz mislim, da je to popolnoma nerealno in če se ne bomo začeli pogovarjati o realnejši, o bolj gotovi finančni konstrukciji, seveda se lahko od drugega tira poslovimo. Verjamem, da če ne bo odločitev zelo hitro sprejeta, da ga v resnici tudi ne bomo več potrebovali.

Še ena stvar je, ki je pri tem izjemno pomembna in o katerih ni bilo praktično nič govora. To je v resnici projekt gradnje proge Trst–Divača. To je dejstvo, o tem je govora o tem obstajajo zapisi. Verjamem, da kdor je v tem poslu, je tudi s tem delom projekta seznanjen. Težko si predstavljam, da bi neki investitor, ki ve, da bo vzporedno potekal drugi projekt, kot je

Trst–Divača, bil pripravljen vlagati in sklepati posle z državo za vlaganje v drugi tir. Tega pač ne moremo pričakovati in to je proga, ki naj bi bila del mediteranskega koridorja, ki povezuje pristanišča v Španiji, Franciji, Italiji, gre preko Trsta, na Divačo, Sežano, Ljubljano, seveda dol na Budimpešto in potem proti Ukrajini, to je ta mediteranski koridor. Jaz verjamem, da gre tukaj zares, ker je bilo lansko leto v Rimu ustanovljeno združenje EGIS železnica Trst–Divača s sedežem v Trstu. Zanimivo je, da je ustanovitelj tega podjetja, tega združenja poleg italijanskih železnic, to je Rete Ferroviaria Italiana, tudi naš DRI, se pravi, direkcija za razvoj infrastrukture z gospodom Kačem na čelu v tem trenutku. Se pravi, oni so soodgovoren partner v tem podjetju, ki je odgovoren za ta odsek proge, in zaveza Slovenije, vsaj včeraj sem to po internetu brskal in iskal, je jasna, do konca letošnjega leta sprejeti državni prostorski načrt za ta odsek proge z naše strani. To je zapisano, lahko je napačno zapisano, ampak je točna kronologija od ustanovitve podjetja naprej zabeležena na spletnih straneh. Če to je res in je zaveza Slovenije jasna, potem tega drugega tira verjetno ne moremo pričakovati, ker se bo prej zgodilo to. Jaz razumem, da če to drži, bi razumel interes Italije, da drugega tira ne bi bilo, ker je konkurenca med pristanišči dokaj velika. Ne razumem pa tukaj potem pasivnosti Slovenije pri tem projektu, ker dejansko gre v škodo Luke Koper in dela tudi našega pristanišča ali tega področja gospodarstva v Sloveniji. In po eni strani se mi zdi zanimivo, da tudi v teh razpravah, tudi vi minister, te možnosti in te variante niste nikoli omenili, kot da ne obstaja. Medtem ko je bistvenega ali ključnega pomena za ta drugi tir.

Projekt je jasno ocenjen, pripravljen, vrednost tega projekta Trst–Divača je okrog milijarde 300, slovenski delež je ocenjen na okrog 300 milijonov, to je vse zapisano, tako da to so številke, ki si jih ne izmišljujem. In če to bo, potem gre brez dvoma za projekt, ki bo drugi tir prehitel. In Luka Koper ob tem, ker ni predvidena povezava s tem delom, ostane kot slepo črevo, torej prepuščena svoji usodi na način, kot ga je lahko pričakovati. S tem izgubi kakršnokoli možnost, da obdrži tudi položaj enega pomembnejših pristanišč v severnem delu Jadrana.

Torej vsa zagotovila, da dejansko predstavlja drugi tir prioriteto, izpadejo ob tem težko verodostojna. Zato zdaj pričakujem, da se, če resno mislimo z drugim tirom, nehamo pogovarjati o javno-zasebnem partnerstvu, vsaj na način, kot je bilo do zdaj predstavljeno, ker v resnici mislim, da nima neke pametne perspektive, ampak da začnemo pripravljati konkretno finančno konstrukcijo. Nenazadnje tudi če obstajajo dvomi v ekonomsko upravičenost, še enkrat preveriti te izračune. Jaz verjamem, da je vse multiplikativne učinke enega projekta, kot je Luka Koper, težko upoštevati v eni analiz stanja, se pa zdi tudi

meni, čeprav sem iz čisto drugega področja, da favoriziranje nekega zalednega terminala dejansko ne more predstavljati rešitve, sam si tudi težko predstavljam že samo stotine ali tisoče kamionov med, ne vem, Koprom in Divačo, tam na avtocesti, vse obremenitve, uničevanja cest in okolja in vse kar sodi zraven. Se pravi, to lahko nekdo dela, pride s takšnim predlogom, ki enostavno tukaj ne živi in ga tu ni, nima niti najmanjše skrbi in ga to ne zanima. Jaz pričakujem tukaj najprej res jasen odgovor glede povezave Trst–Divača in vloge DRI pri tem, DRI ima – to je objavljeno tudi na njihovi spletni strani med drugim, to povezavo za eno od prioritēt. DRI ni nekdo, ki dela mimo vseh in mimo države, mislim, da ne, tudi drugi tir je navsezadnje njihova naloga. In seveda, še enkrat jasno zagotovilo, da drugi tir predstavlja prioriteto te vlade, z malo bolj jasnimi opredelitvami, tudi časovnimi, ker sicer novi koridorji se bodo določali in razporejali, mislim da leta 2023, mi bomo promet, pretovore začeli izgubljati že bistveno prej, če ne bo vsem jasno, da to bomo naredili in da to želimo narediti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoča.

Rad bi samo na to vprašanje okrog povezave Trst–Divača, ni bilo govora tukaj, ker zadeva ni, po mojem mnenju, zelo povezana s projektom, o katerem se danes pogovarjamo, – o drugem tiru. Namreč, pri tem projektu Trst–Divača gre za projekt, kjer obe državi, Slovenija in Italija, govorita o možnosti nadgradnje, povečanja kapacitet na tej povezavi. V ta namen je bilo tudi to združenje ustanovljeno, kjer v imenu Republike Slovenije projektno zadevo vodi DRI. Zadeva je tudi podprta z evropskimi sredstvi, s katerimi bi se sofinancirale te študije, to umeščanje v prostor. Na temo tega projekta je bilo tudi že vprašanje spoštovanega poslanca gospoda Nemca v tem državnem zboru, kjer sem o tem tudi že govoril, namreč, o problematiki umeščanja v prostor na tej trasi. Moram pa povedati, da ta projekt pravzaprav neke svetle prihodnosti očitno nima, ker je italijanska stran nekako ocenila, da potrebe pretovora ne izkazujejo upravičenosti, da bi se gradilo novo progo, ampak gre bolj za odločitve o tem, da se posodobi obstoječo povezavo. Tako se tudi v tej smeri zdaj skuša ta projekt nadaljevati. Tako ne govorimo torej o neki prioritētni povezavi, ki bi jo tu vzpostavljali, ki bi kakorkoli lahko konkurirala naši povezavi iz Kopra do Divače in potem naprej. Vsak tako, kot sedaj kažejo zadeve, torej, tudi na italijanski strani, prioritete niso usmerjene v okrepitev in povečevanje kapacitet na tej relaciji. Toliko na kratko, v tem smislu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Omenili ste, da je tu neko nihanje Italije oziroma pomisleki, ali bi ali ne bi v ta projekt šli. Ampak, ali se vam ne zdi ravno tu ponovno izredno pomemben argument ali pa faktor, ki vpliva na to, ali dobimo nekega zasebnega investitorja ali ne. Ker dve progi na razdalji, recimo, 30, 40 kilometrov, kateri zasebni investitor bi se odločil, če mu vzporedno pripravljajo projekt, ki bo jemal del tega pretovora, ali kakorkoli že. Se pravi, težko je reči, da projekta nista povezana. Je pa dejstvo, da ni predvidene pri tem povezave z drugim tirom, kar je na začetku bilo, potem pa so leta 2011 Italijani od tega odstopili, ker se s tem niso strinjali, ker jim drugi tir ni v interesu, jasno.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Mislim, da je tu ključ odgovora, zakaj se drugega tira ne uvrsti med resnične in realne prioritete v Sloveniji. Tu moram povedati slovenski javnosti in tudi vsem vam, sodeloval sem pri oblikovanju koalicijskega sporazuma na temo prometa, takrat je bil prisoten gospod Jurij Kač, generalni direktor Družbe za razvoj infrastrukture, ki je izrecno nasprotoval, da to vpišemo v koalicijsko pogodbo, torej izgradnjo drugega tira, ki sem jo zahteval takrat v teh pogajanjih. Jurij Kač je izrecno nasprotoval, da to pride v koalicijsko pogodbo. Rad bi samo podkrepil to, kar je bilo zdaj izpostavljeno, če ta problem rešimo, sem prepričan, da bomo drugi tir zgradili v zelo kratkem času.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Zdaj pa res ne vem, mene ste popolnoma izgubili, ne vem, kakšen problem moramo tu rešiti in kakšno povezavo ima projekt Trst–Divača z reševanjem našega problema, projekta drugega tira. Namreč, Trst–Divača v nobenem primeru ne konkurira drugemu tiru, razen če se seveda vzpostavi povezavo Koper–Trst, potem pa imamo alternativno vejo. Sosednja država pa očitno tej povezavi ne daje neke pozornosti in kot taka torej očitno ne bo povzročala neke konkurence. Za pretovor iz Luke Koper v notranjost, pri tej povezavi res ne vidim, kakšno ima možnost ogrožanja našega projekta. Razen, še enkrat poudarjam, če se začnemo pogovarjati o povezavi med Koprom in Trstom, kar se zadnje čase tudi odpira, pa vemo,

da je pa to dejansko potem nekaj, s čimer si pa lahko onemogočimo konkurenčnost in privlačnost drugega tira. Ampak jaz mislim, da te povezave so pa še zelo, zelo daleč, bistveno dlje od realizacije, kot imamo projekt drugega tira, kjer imamo tako rekoč pridobljeno gradbeno dovoljenje, druge povezave se pa še umeščajo v prostor, vemo pa, kaj to pomeni, tako pri nas kot v Italiji. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Odgovor, minister, vam je dal že gospod Gantar. Težko bo pridobiti zasebnega vlagatelja, če vemo, da se vzporedno pripravlja še en tir. Po drugi strani je pa tudi dobro prebrati stališče Luke Koper – če želi preživeti in če ni drugega tira, se mora preusmeriti proti Trstu. Se mora preusmeriti proti Trstu. In so celo sami pripravljene financirati progo proti Trstu, če ne bo te povezave preko drugega tira na ustreznem nivoju.

Poleg tega pa bi ob vsej tej razpravi, želel še enkrat opozoriti na varnostni vidik, ki sem ga v uvodnem delu navedel. Nam se ta hip lahko na progi Koper–Divača zgodi nesreča zaradi nekkih naravnih zadev ali pa tudi sicer zaradi tehnične dotrajanosti konstrukcije. Lahko pride do tehničnih okvar. V tistem trenutku Luka Koper postane odrezana od sveta. V tem trenutku Luka Koper postane povsem nekonkurenčna vsem drugim lukam. V tistem trenutku Slovenija zapravi svoj geostrateški položaj, svoj dostop do morja, dejstvo, da smo pomorska država. To se nam lahko zgodi zdaj. Se zavedamo tega? Če se tega zavedamo, gospod minister, bi z bistveno večjo dinamiko šli v ta projekt in danes bi zagotovo lahko že govorili o tem, da se je gradnja začela ne pa ali bo zasebnik se odločil za to, da bo vložil sredstva ali ne.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoča.

Še enkrat. Pri povezavi Trst–Divača ne gre za nek nov tir. Pogovarjamo se o posodobitvi povečane zmogljivosti obstoječe povezave. Res ne želim, da se izgublja fokus današnje razprave, in da se spušča neke vrste megla v razpravo o drugem tiru s tem projektom, ki dejansko nima nobene veze in praktično nobenega vpliva. Glede tega, kako Luka Koper rešuje svoja tveganja pri tem, da bi karkoli se zgodilo na obstoječem tiru oziroma tveganja, da do izgradnje vzpostavitve drugega tira še nekaj časa ne bo prišlo. Jaz mislim, da je razmišljanje o tem, da se torej išče povezavo proti Trstu, bistveno bolj tvegana za nadaljnji razvoj

gospodarstva pri nas kot razmišljanje o zalednem terminalu. Če bi z vidika Luke Koper iskali alternative, bi se raje usmerili v zaledni terminal kot v povezavo do Luke, do Trsta. V tem smislu res ne bi želel, da zdaj zaidemo iz naše problematike, to je iskanje reševanja, financiranje drugega tira, da čim prej zagotovimo možnosti za realizacijo tega projekta. In še enkrat poudarjam, pogovarjamo se o rešitvi financiranja. Tehnično bomo pripravljene z gradbenim dovoljenjem pravzaprav v naslednjem letu, začetek gradnje pa lahko rečemo, da je praktično tik pred vrati, saj imamo za izvelični tir že objavljen razpis za izbiro izvajalca. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Ta opozorila, ki sva jih dala z gospodom Gantarjem, so zelo dobronamerna. Poglejte še enkrat, gospod minister, če niste razumeli, za kaj gre. Ne more direktor Družbe za razvoj infrastruktur gospod Jurij Kač voditi projekta Trst–Divača in biti hkrati še tudi vpleten v to, da vam svetuje, ali se bo začela gradnja drugega tira ali ne. Dajte se odločiti v ministrstvu, kaj boste počeli, kaj je prioriteta DRI. In v tistem trenutku bodo problemi razrešeni.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Še enkrat ima besedo minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Mi je res žal, da zapravljamo dragoceni čas te razprave za ta problem, ampak še enkrat poudarjam, pri tem projektu gre za študije, umeščanja v prostor in take zadeve, kjer pravzaprav DRI te naloge za ministrstvo opravlja in DRI je kot partner v tem projektu vključen, ni to gospod Kač, v nobenem primeru, ampak družba DRI, ki za ministrstvo opravlja te naloge, tudi sicer, se pravi, priprave projektov, umeščanje v prostor, te zadeve vodi za ministrstvo v veliki večini projektov družbe DRI. Kolikor sem seznanjen s tem projektom, je notri kot predstavnik družbe ne gospod Kač, ampak gospod Profina, če se ne motim. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima predlagatelj, gospod Janko Veber. Potem bi pa dali besedo mag. Lilijani Kozlovič.

JANKO VEBER (PS SD): Še enkrat zelo na kratko. Že danes se mednarodni lobisti odločajo za investiranje v luko v Trstu, ker so zasledili študijo OECD in tudi stališče Ministrstva za promet, da to ni ravno neka prioriteta. In oni tudi dobro vedo, da v tistem trenutku, ko se bodo preusmerili proti Trstu, bo Koper začel padati in bo seveda tudi manjši interes in dejansko

ekonomska neupravičenost, to, na kar opozarjate, minister, gradnja drugega tira. In ves promet bo šel skozi Trst in skozi progo, pri kateri sodeluje slovenska družba DRI. Ta celo vodi in usklajuje delo za to. In seveda je interes, da se drugi tir ne zgradi, ker se bo ves promet iz Luke Koper preusmeril potem na Trst in preko te proge. In tam se bodo ustvarjali dobički tako pri železnicah, pri luki Trst in vseh, ki bodo sodelovali pri tem projektu.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripravi naj se gospod Matjaž Han, za njim dr. Matej Tašner Vatovec.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, podpredsednica za besedo. Spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice in kolegi!

Spoštovani minister, ko ste prevzeli Ministrstvo za infrastrukturo, ste prevzeli eno najtežjih nalog v naši državi in seveda tudi odgovornost za njeno izvedbo. Najtežje pa seveda tudi zaradi tega, ker že res 25 let to vprašanje izgradnje drugega tira oziroma posodobitve železnice razdvaja slovensko politiko, tako kot jo razdvaja tudi vidimo danes. Vseeno pri tej razpravi, ko sem jo poslušala, se mi je najbolj objektivna zdela razprava gospoda Vrtovca, ki se mi zdi, da je zelo realno in objektivno povedal, kako je k zadevi treba pristopiti. Namreč, o tej dinamiki, o kateri je bilo govora, da bi jo morali zelo intenzivirati. Naj še enkrat poudarim, da je res 25 let, pa ne bom šla v obdobje gospoda Pertinje, kot je kolega Marko, ker se je to nanašalo predvsem na samo izgradnjo železnice, ampak vseeno smo se še leta 1991 zavedali, danes smo pa leta 2015, in določene stvari so bile narejene, vendar ne v zadostni meri, da bi morali danes vso odgovornost zvaliti na ministra za infrastrukturo, sedanjega. Že leta 1991 smo se odločili, da smo pomorska država in jasno zapisali, da je prioriteta tudi drugi tir. Pomemben, najbolj pomemben pa se mi zdi dokument iz leta 1995, ko je bil sprejet nacionalni program razvoja slovenske železniške infrastrukture, v katerem je bilo v točki zapisano, da bo drugi tir zgrajen v letu 1998 do 2000. In še kot nameček to, kar se je prej spraševal kolega Ferluga, kje so Slovenske železnice, kje ja ta njihova odgovornost. Namreč, 12 % tega nacionalnega programa je šele realiziranega od leta 1995. In sigurno bi bilo bistveno lažje, če je bila takrat že to zaveza izvesti, je tudi ta projekt, vemo, da je bila gospodarska rast drugačna, kot je danes, bistveno lažje bi bilo verjetno tudi sredstva najti za izgradnjo drugega tira. Šele leta 2004 je to postala tudi evropska prioriteta, takrat je mag. Anton Rop pripomogel k temu in se je tudi pripravil lokacijski načrt. To so bili šele konkretni koraki, ki so bili storjeni, in formalno je bil potem sprejet leta 2005 pod vlado Janeza Janše. Leta 2010 smo se ponovno pogovarjali o tem, in leta

2015 je seveda naša vlada sprejela to kot prioriteto, kot strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Izključno kot prioriteto je izrecno navedla drugi tir, tudi v deklaraciji o zunanji politiki. Torej ni nobenega dvoma o tem, da je drugi tir oziroma jaz bolj kot o drugem tiru govorim, da celotna železniška infrastruktura. Kajti ni dovolj, da zgradimo drugi tir. Ko bomo zgradili drugi tir, bomo imeli problem naprej. Mi moramo zgraditi celotno slovensko železniško infrastrukturo. Premalo je, da se pogovarjamo o drugem tiru. Pogovarjati bi se morali verjetno tudi o odgovornosti, zakaj ta železniška infrastruktura ni bila bistveno prej posodobljena in če že, nekoliko tudi odgovornosti železnice, in tisti, ki so bili odgovorni, se bom tudi Luke Koper dotaknila. Mi se zavedamo in že v času Beneške republike so se zavedali, da je to strateškega pomena, to območje, da je to najkrajša pot v države srednje Evrope. Kajti res je, vsak evro, ki ga ustvari Luka Koper, pomeni vsak dodaten evro pri najmanj 400 podjetjih v naši državi, in zato ta projekt ni lokalnega pomena. Res smo morda Primorci najbolj vztrajni pri tem, ampak ni lokalnega pomena in se moramo o njem pogovarjati vsi v državi. Tudi vsak dodaten milijon pretovora v Luki Koper pomeni dodatnih 500 delovnih mest. Da ne govorim o vseh drugih multiplikativnih učinkih, kar se tiče davkov, celotne logistične podpore, ki jo s tem svojim razvojem povzroči. Njen razvoj je res od samega začetka, ko je bila ustanovljena, ko je tranzit znašal 2 %, v 15 letih pa je znašal že eno četrtno vsega pretovornega prometa in je narasel od leta 1991 s 4 milijonov ton na 17 milijonov ton. Kot je bilo že povedano, železnice imajo 60 % prometa od Luke Koper. Tako se morajo tudi Slovenske železnice zavedati svoje odgovornosti pri izgradnji infrastrukture.

Nevarnost, o kateri smo govorili, ne samo, da se preusmeri, to je najhujša nevarnost, da se preusmeri v ostala pristanišča, ena od nevarnosti je, da se preusmeri na ceste. Če pa tega projekta ne bomo zgradili do leta 2023, ker je umeščen, se pravi, zavezali smo se, da bomo zagotavljali določene standarde tega koridorskega območja, in smo vpeti v dva koridorja in če to ne bo zgrajeno do leta 2023, ko se bo to presoјalo, se zna zgoditi, da bomo izgubili tudi to, da ne bomo več v ta koridor vključeni, da ne govorimo o gospodarski škodi. Zato pravim, da je morda že veliko časa bilo zamujenega, ker je bilo finančnih sredstev, sploh v času investicijske pobude v naši državi, verjetno veliko možnosti, da bi se to bistveno lažje zgradilo.

Obremenjenost železnice na tej relaciji Koper–Divača je 90 % dnevna izkoriščenost, kar je ena najbolj obremenjenih železnic. Gre tudi za težko gorsko progo, sodi v to kategorijo, in ta indeks rasti je od leta 2009 153 %. Nekoliko je pa upadel potniški promet, sploh v zadnjih letih, zato da se je omogočilo, da tovorni promet bistveno lažje poteka. Koraki so bili narejeni in sedaj smo tik pred tem, da pridobimo gradbeno

dovoljenje. Vendar v tem zadnjem letu ni bilo samo to narejeno, se pravi, ni se samo pospešilo postopkov, da se pridobi gradbeno dovoljenje, ampak se je še vrsto drugih stvari naredilo. Med drugim modernizacija pretovorne postaje v Serminu, ki zagotovo pripomore k lažjemu pretoku. Modernizacija obstoječega tira, ki je menda zdaj v sklepnih fazah, podatki kažejo, da se bo sam pretok – prej je bilo povedano, da je 58 vlakov dnevna kapaciteta oziroma povprečje, zdaj v septembru nekje med 74 in 80. In prav ta modernizacija bo zagotovila pretočnost 85 vlakov preko dneva. Tako tu lahko govorimo o velikem napredku, ki je bil narejen. Ko se bo pa zgradilo še ta izvlečni tir, bo ta pretočnost prešla na 102 vagona. Tako je to izjemno v primerjavi s tem, kar trenutno je možno, in je to velik dodatek k večji pretočnosti prometa. Če pa bo zgrajen drugi tir, je še 120 dodatnih in bomo prišli na 222.

Tisto, o čemer se zdaj pogovarjamo, je financiranje. V javnosti ima Vlada eno vizijo, ogromno je teh vizij, kako naj bi to financiranje. Se pravi, Vlada je govorila o javno-zasebnem partnerstvu, potem slišim, naj bi se objavil mednarodni razpis, potem naj bi se ustanovil holding, naj se zadalži z mandatno pogodbo z Darsom. Nato naj bi ena tretjina bile obveznice, en del investicijska banka. Zdi se mi ključno to, kar je bilo rečeno prej, tudi kar je gospod Vrtovec o OECD povedal, 1,4 milijarde je tvegan projekt in tu moramo ravnati odgovorno, ko se odločamo o tem, kako bomo financirali. Zato je treba preveriti znotraj tega projekta, ali ni resnično predimenzioniran. In to je tisto, o čemer je bilo na samem začetku govora, ali ni ta projekt nevaren za državo in predimenzioniran.

Tisto ključno, kar se mi pa zdi, je, da se mora sočasno s tem preveriti finančno vzdržnost tega projekta. Se mi zdi, da moramo vedeti tudi, kakšen je načrt razvoja Luke Koper. Mi se pogovarjamo o današnji situaciji, ampak pomembno je – in tukaj bi, ker izhajam iz obale in morda bolj podrobno vem kot ostali, kaj se pravzaprav dogaja, rada bi pozvala vse akterje na lokalnem nivoju, tako Luko Koper kot tudi obe občini, Mestno občino Koper in tudi Ankaran, da sodelujejo z Vlado, kakor tudi železnice. Namreč, priča smo temu, da se Luka Koper, rečeno je bilo, da je SDH tisti, minister se ne more vpletati v poslovno politiko, ker se mu bo takoj očitalo, da je politično motiviran oziroma da neupravičeno to počne. Res se sprašujem o poslovnem modelu. Če bo vlagal v neko drugo podjetje, pripravljeno so vlagati, to, kar je bilo prej rečeno, v izgradnjo železniškega tira do Trsta. Mene je to izjemno presenetilo, ko sem bila na tem sestanku, da je Luka Koper skupaj z Mestno občino in železnico pripravljena investirati v progo do Trsta. Pa se res sprašujem o poslovnem modelu. Zelo dobro se spomnim Istrabenza, ki se je namesto, da bi se ukvarjal s svojo dejavnostjo, ukvarjal s čisto neko drugo dejavnostjo. Vemo, kam je zadeva na koncu prišla. In tudi lokalne skupnosti, mislim, da je

prišel čas, ko se moramo nehati kregati, kdo bo dobil več denarja iz Luke Koper, ali bomo dovolili gradnjo prvega pomola ali tretji pomol ali bo to zaledni kanal. Jaz mislim, da tudi to sklicevanje tiskovnih konferenc ter da Luka Koper samostojno dela proti Vladi neke raziskave in študije, meni se to ne zdi konstruktivno. Mislim, da se morajo vsi ti akterji uvesti in dogovoriti, kako bodo pravzaprav naprej funkcionirali, predvsem pa seveda tudi videti, kakšen razvojni potencial je pri Luki Koper.

Pa še nekaj naj povem glede tega denarja, ki ga prejemo za občine za degradirano območje. Zdi se mi prav, da bi ta sredstva bila namenjena dejansko prebivalstvu, kajti Luko Koper imamo in je prav, da jo imamo in da jo tudi razvijamo, ampak da se ta sredstva potem namenijo tudi tistem prebivalstvu, ki zaradi degradiranega območja trpi največ posledic, ne pa za neke druge namene.

In na koncu res ta moj poziv, da se vsi skupaj dogovorimo, namreč, da se zavedamo te svoje strateške komparativne prednosti, ki jo imamo. Jaz sem pripravljena s svojimi močmi in vedenjem, sploh poznavanjem lokalnih razmer, ministru pomagati in seveda tudi ostali kolegi, če je treba, da to zadevo speljemo naprej, da se ne uresničujejo parcialni interesi, ker se bojim, da je preveč parcialnih interesov v vsej tej zgodbi. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, pripravi naj se dr. Matej Tašner Vatovec, za njim gospod Zvonko Lah.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa. Spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice in kolegi! Če nas danes spremljajo ljudje po televiziji in poslušajo naše razprave, potem se verjetno brez problema sprašujejo doma na kavču, zakaj je pa sploh ta razprava, saj vsi podpirate izgradnjo drugega tira, minister podpira izgradnjo, poslanci podpirajo izgradnjo, Janko Veber, ki je sprožil to razpravo, podpira to izgradnjo drugega tira, mi pa se že dve uri in pol kregamo, na kakšen način bi to dogradili.

Pa bom poskusil ljudem jasno in plastično razložiti, da bodo razumeli, zakaj je prišlo do takšne razprave. Dejstvo je, da se 25 let pogovarjamo o tem drugem tiru in da seveda minister je zadnji v tej verigi, da je, bom rekel, nabasal vso to jezo vseh teh ljudi, vmes je bila pa kopica ministrov, kopica vlad, ki so naredili, kar so naredili. Edino, kar vsi vemo in ugotavljamo, je, da drugega tira še nimamo. Je pa res – to pa je kritika, edino ta kritika do ministra pa je –, da je pa edini minister za promet, finančni ja, za promet, ki daje izjave, ki skačejo ven iz nekih dosedanjih pogovorov in dogovorov in daje nek slab zagon temu drugemu tiru: pa ni potrebno, pa je treba javno-zasebno partnerstvo, pa ne vemo, pa bomo, pa

nismo in tako naprej. Iz tega naslova je nastala ta zmešnjava in tudi zaradi tega danes ta razprava. In zadnja zadeva, zakaj je prišlo do te razprave, je pa ta silna študija OECD. Jaz bom rekel, pri teh študijah je tako, kakor plačaš in kar plačaš, to pa dobiš. Kar želiš, to dobiš. Danes ekonomski in takšni strokovnjaki napišejo čisto vse, toliko stane in potem lahko oni najdejo ekonomsko ali pa, bom rekel, neko formulo, ki ti zapišejo plus ali pa minus. V tem primeru so za moje pojme to tudi naredili. Ni šans, ne bomo mi nobenega v Evropi spraševali, ali je to finančno vzdržno ali finančno vzdržno ni. Če se je Slovenija odločila, da bomo imeli drugi tir, bomo pač imeli drugi tir. Se pa strinjam, tukaj govorite, da ni ekonomsko vzdržno, ja, gospodje, če bi gledali vse, kar je v življenju ekonomsko vzdržno, potem ne bi imeli tega parlamenta, ne bi imeli, potem ne bi imeli nobenih socialnih sredstev, potem ne bi imeli javnih šol, potem ne bi imeli javnega zdravstva, ker to ni ekonomsko vzdržno. Naj vsak plača toliko, kolikor lahko in konec. To pa jaz enostavno, ne kupim in ne morem. Potem v Sloveniji, v vaseh ne bi imeli vode, ker ni ekonomsko vzdržno peljati vodo do petih hiš, vmes pa narediti en kilometer vodovoda. Ni vzdržno, gospe in gospodje, se ne splača, bodo vmes kar brez vodovoda. Iz tega lahko to ekonomsko logiko hitro na nek način povozimo. In drug problem, kjer pa so velika pričakovanja, tu pa je predvsem, pa ne bi rad zdaj nastopal v smislu SD, SMC in tako naprej, se ne kregamo, veliko pričakovanje v javnosti pa je, imamo ministra, predsednik Vlade je dal jasen signal, drugi tir je prioriteten projekt te Vlade, in če ga ne bo, bo tudi SD kriv, da se razume, ne bo samo SMC, tega se jaz zavedam, če je vse dobro, tam sem zraven, tam, kjer je pa slabo, pa nisem zraven – jaz nisem takšen. In drugo, veliko pričakovanje imamo od komisarke. Mi imamo komisarko za infrastrukturo v Evropi. Že pri Potočniku so me naučili in vse povsod me učijo, komisarji ne delajo za državo, iz katere prihajajo, komisarji delajo za Evropo. Poglejte, jaz tudi ne delam samo za občino Radeče, ampak ko bo za občino Radeče projekt, bom stopil za občino Radeče ali pa za Laško, pa ni važno, ali sem v levi ali pa v desni vladi ali pa ne vem kje, bom stopil za to. In pričakovanja od komisarke in pričakovanje od vas, minister, je nenormalno, da bomo do tega drugega tira prišli. Od 1996. leta se pač pogovarjamo in smo zdaj prišli prvič po 96. Letu do tega, da se pa to mogoče celo ekonomske ne splača, in to pa je ključna krivda, ki jo bom jaz naslavljal na tebe, minister, vem pa, da si eden izmed šestnajstih ministrov, da imaš nad seboj ministra za finance, ki ne verjamem, da ga imaš prav na svoji strani oziroma da je na strani teh, ki bi takšno zadevo gradili, in da si tukaj v bistvu lahko sam ostal, da si pa izjave dajal za moje pojme takšne, ki jih jaz, če bi bil minister za infrastrukturo, nikdar ne bi.

Lilijana je rekla, ja, če samo drugi tir zgradimo, kaj pa je z drugo železnico. Lilijana

verjetno ne ve, ampak jaz moram vendarle reči, da Slovenske železnice so v tem obdobju ogromno investirale. Pragersko–Hodoš je bil kar 100 milijonov projekt, se je financiral odlično. Zdaj gre Zidani most in Celje in v Sloveniji imamo znanje na tem področju in delajo dobro. To se bo počasi gradilo in to ni izgovor, da se drugi tir ne bi začel graditi. Strinjam se, da je treba dobiti gradbeno dovoljenje za kompleten del, v tem se strinjam z ministrom. Strinjam se in verjamem, da ta 2 %, kljub temu da je Ferluga ali kdo rekel, ne vem, nekdo je rekel, ni tak problem, 2 % se bo še dobilo zemljišč, je pa treba realno oceniti projekt. Jaz imam nek podatek in ga bom povedal tako, kot sem ga dobil, ga bom tudi naprej povedal: DRI je na to milijardo 400 "ruknil gor" brez problema 200, 300 milijonov za nek nadzor, za papirje prelagati in tako naprej. Te zadeve se lahko na nek način seveda zmanjšajo. In država, mogoče ne bo imela pri tej investiciji danes plusa, ampak na dolgi rok ga bo sigurno imela, Koper bo imel plus, Luka Koper bo imela plus, če želimo geostrateško lego Slovenije še naprej nadgrajevati, bomo lahko iz tega naslova delali logistične centre. Počasi se bo sestavljalo in bo Slovenija, ko že midva dolgo let več ne bova več v politiki, bova imela, bo nek plus. Če se pa danes odločimo in smo danes cagavi in ne gremo danes v to investicijo, bo pa minus zelo hitro.

Veste, en prijatelj mi je rekel, mi bi potrebovali trojko, da bi prišla, da bi to zgradila. Ampak veste, katero trojko je mislil? Franca Jožefa, Marijo Terezijo in Tita. Ta trojka bi zelo hitro zgradila takšne infrastrukturne objekte, mi pa gledamo vse skozi neke ekonomske logike. Ekonomske logike nekih ekonomistov, ki se spoznajo predvsem na finance, tiste, kar je rekel Janko Veber, v NKBM ni bilo težava vreči 800 milijonov, smo jo prodali za 200, je šlo tistih 600 milijonov ne vem kam. Tukaj pa je velik problem vložiti milijardo 800 ali milijardo 200.

Pa še nekaj. S to milijardo, ki bi jo vložili v to izgradnjo, bi tudi nekaj drugega dobili. Naš gradbeni sektor, ki bo imel v prihodnosti relativno malo dela, bi se lahko tukaj s tem projektom spet pobral. Imamo gradbeno znanje, imamo še dovolj gradbenikov, ki bi lahko to na nek način gradili, tudi iz tega naslova bi ta država pridobila določena sredstva.

Minister, nisi sam v tej odločitvi, ne smeš pa biti tudi tisti, ki to odločitev zaviraš. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec, pripravi naj se gospod Zvonko Lah, za njim gospod Benedikt Kopmajer.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsedujoča.

Po več kot dveh urah te razprave je jasno to, kar sem uvodoma v stališču povedal, se pravi, da imamo nek razkol med nekimi

stališči, ki jih ima minister, in dejanji, ki jih vleče. To je bilo predvsem razvidno v tej daljši razpravi, ki sta jo imela s predlagateljem, se pravi, kakšno je to načelno stališče vlade, da je ta tir potreben, po drugi strani pa imamo veliko argumentov, zakaj ga ta trenutek še ne zgraditi. Minister je že večkrat tudi v svojih javnih izjavah govoril o potrpežljivosti in vztrajnosti. Mislim pa, da se tu ne zavedamo tega, da ni časa za to potrpežljivost in vztrajnost, zato ker stoji za tem čakanjem nekaj bistveno pomembnejšega. Nadaljnji razvoj Luke Koper – in to seveda smo danes že vsi poudarili, in bom jaz še enkrat poudaril – je odvisen od drugega tira, ampak ne samo Luka Koper, ampak Koper, kot mesto, Primorska kot regija in Slovenija kot država. Tu govorimo o več tisoč neposrednih zaposlitvah v Luki Koper, še več, o nekaj več tisoč zaposlitvah, ki so posredno povezane z dejavnostjo Luke Koper po Sloveniji, in o tem, kaj bi to pomenilo, če bi drugi tir pravzaprav prinesel še več takšnih zaposlitev. Tu se zdaj na nek način igramo oziroma slepomišimo okoli tega, kako, na kakšen način pristopiti k izgradnji tega drugega tira, v tem trenutku ko bi pravzaprav, in to je bilo tudi že izpostavljeno, ta tir že moral biti v gradnji. Govoriti o izvlečnem tiru, o alternativah s tirom na Trst, je popolnoma absurdno. To jasno pove tudi stroka, naj povem samo dva citata. Predsednik Združenja špediterjev je izjavil: "Tovor bodo naše stranke še pred letom 2020," to je tista točka, ko bi se naj ta povezava zaključila, "preusmerile drugam, če jim vseskozi dajemo signale, da tira ne bo." Predsednik uprave Slovenskih železnic pravi: "Marsikdo bo prej preselil svojo logistiko na druge koridorje, kaj bomo po letu 2020 vozili na tem delu, je veliko vprašanje." Skratka, s tem ko zavlačujemo, ko smo potrpežljivi in vztrajni, samo dajemo signal, da nimamo resne intence tega drugega tira zgraditi, in logična posledica je ta, da bodo logisti in špediterji začeli iskati alternative, druge luke in svoj tovor peljali po tistih poteh, ki so za njih bolj stabilne in dolgoročne. Mislim, da je v tej današnji razpravi je treba poudariti, ne tega, na kakšen način ta drugi tir zgraditi, ampak kako hitro ga moramo zgraditi, kako najti pravilne postopke.

Ves čas poslušamo tudi o tem, da je treba preveriti študije, da ni jasnih števil, kaj pomeni izgradnja tega tira, da pravzaprav ne vemo čisto točno, o čem govorimo. Mislim, da v vsej tej 25-letni debati, pa tudi v tej zadnji debati, ki traja približno eno leto, je bilo toliko analiz, toliko študij že predstavljenih, da imamo tu širok nabor potencialnih rešitev. In me na tej točki zanima, ali jih je ministrstvo preverilo, ali je preverilo možnost Damijanove študije, ali je preverilo ostale možnosti, nenazadnje te, ki jo predlaga Dars, in tako naprej.

Govorilo se je tudi o preverjanju vzdržnosti projekta. Prijavili smo nek približek tega projekta za evropska sredstva, seveda neuspešno, ker ni bila zaključena finančna konstrukcija. Ali smo v tem času naredili kaj na

tem? Ali se je preverilo vzdržnost tega projekta? Ali se je preverilo, ali se da kje zmanjšati te stroške, je to realna cena ali se bo to še višalo, ali imamo ta podatek? Mislim, da ministrstvo je odgovorno za to, da če obstaja taka močna javna razprava in tudi tako močan javni pritisk, da pride do drugega tira, kakšni so tisti postopki, ki jih je ministrstvo naredilo za to, da pridobi konkretne številke, konkretne kazalnike in dejansko pove, glejte, to stane toliko in toliko, se nam ne splača in država ne bo šla v to. Skratka, novembra je pred vrati tudi ponovno odprt razpis in kolikor vem, se na njega ne bomo prijavili. In to je tudi pokazatelj tega, da se v času od prvega razpisa do tega, ki bo zdaj novembra, ni naredilo nobenega koraka naprej v tej smeri.

Tu je seveda cel kup pozitivnih učinkov, ki jih ima ta izgradnja drugega tira, ekonomskih, kot sem že povedal v stališču, razvojnih in nenazadnje tudi okoljskih. Ampak se mi zdi, da so to v tem trenutku že take debate, ki so preveč dolgoročne, očitno, za to Vlado. Govorimo o tem, da bi izgradnja drugega tira prinesla več delovnih mest in razvila gospodarstvo vsaj do neke mere, da lahko začne normalno funkcionirati. Ob tem pa imamo še okoljski vidik, ki najbrž v tem trenutku ni prioriteta, in vidik pomena javne infrastrukture, javnega prometa, ki v Sloveniji zelo peša. Skratka, mislim, da je tu predvsem na delu neko slepomišenje Vlade in ministrstva ali pa nek drug moment, ki zavira izgradnjo drugega tira, in bi rad resnično ugotovil, zakaj od tega prihaja.

PODPRDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah. Pripravi naj se gospod Benedikt Kopmajer, za njim gospod Franc Trček.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Nedvomno drži, da ima Slovenija glede na svojo geografsko lego izredno velike možnosti za razvoj logistike. In za ta razvoj logistike je najbolj pomemben tudi razvoj Luke Koper, ker logistika ni samo pretovarjanje z ladij na železnico in transport čez Slovenijo, logistika je mnogo več, in tu ima Slovenija precej velike možnosti. Iz tega sledi, da ni dvoma, da tega drugega tira ne bi potrebovali. Potrebujemo ga, nujno, saj ne moremo računati na nek kratek čas, da se nam bodo sredstva, vložena v ta drugi tir, povrnila. Če bi bilo tako, tudi tista dva od trojke, ki jih je prej kolega Han omenil, ne bi v Sloveniji zgradila toliko železnic za tiste čase, kjer je tudi veliko stalo pa tudi ni bilo veliko prometa. Za tistega tretjega, ki ga je omenil zadnjega, pa mislim, da je samo demontiral tračnice in zapiral železnico v Sloveniji, ne pa gradil. Vprašanje pa je, zaradi takega sistema, ki ga imamo, in naše zakonodaje glede umeščanja projektov državnega pomena v prostor, predvsem infrastrukturne, ali je za ta drugi tir tak, kot je, sprojektiran oziroma mislim, da še ni

sprojektiran do konca, je pa umeščen v prostor, pridobljen oziroma sprejet državni prostorski načrt, ali je najbolj gospodarno tudi načrtovan. Namreč, vprašati se moramo glede na govorice, ki jih slišimo. Bivši minister Omerzel je pač izjavil, da se to da za 600 milijonov zgraditi. Lokalci pravijo, da so dobili informacijo od Kitajcev, da zgradijo to za 400 milijonov. Neka finančna konstrukcija, ki je bila pa narejena pri nas, je pa milijardo 400 milijonov. Zdaj, če to primerjam z investicijo, ki smo jo zafurali v TEŠ 6, ki je približno te velikosti, reda velikosti, tam lahko ugotovljamo in strokovnjaki govorijo, da je bilo nespametno iti v drugi blok 600 megavatov, ker smo s tem anulirali več kot 10 ponudnikov, in da to ni bilo gospodarno, če bi šli v 400 megavatov, bi imeli tudi v prihodnje manj težav. Tukaj ugotovljamo zdaj, da bo 200 milijonov na leto izgube s tem blokom. Jaz se bojim, da smo tako pristopili tudi k temu drugemu tiru. Da se je preveč popuščalo raznim nosilcem urejanja prostora, ki so pač postavili neke zahteve, katerim se ni po robu nihče postavil, da se je projektiralo bolj bogato, ker mi znamo s tem izgovorom, da moramo računati le na 20 let naprej in kaj vse prihaja z neko rezervo, ampak tukaj mislim, da bi morali gledati, da zgradimo tisto, kar nam bo najbolj koristilo in najbolj gospodarno. Slišijo se take in drugačne govorice.

Res je, da nimamo veliko časa, če bo tri leta še ta tir tak, kot je zdaj, zadostuje, potem se pa Luka Koper ne more več razvijati naprej, je treba na hitro ukrepati. Odstopiti od tega pa po mojem mnenju nikakor. Če pa govorim še okoli javno zasebnega partnerstva, tam je jasno, da posredni oziroma neposredni učinki vlagatelja najbrž ne bodo zadostovali temu, da bi nekdo dal toliko denarja in zgradil drugi tir. Če ga bo, bo terjal od države nazaj neko najemnino oziroma rabil bo nek dobiček, zato je bolje, da država sama preko poročstva na nek način to zgradi. Vendar jaz sem nekje prepričan v sebi, da bi se ta tir dal zgraditi tam za pol manj denarja, pa mogoče bi bilo tudi dobro pogledati, ali rabimo tako hitrost za tovarni promet, ali bo potniškega prometa toliko kdaj, da bi se plačalo toliko vložiti za toliko bogatejšo in toliko bolj zmogljivo progo na tem področju. Ker se bo lahko zgodilo, da se bo tovarni promet tako povečeval, da bo enostavno izrinil ta potniški promet z leti, če se bo luka oziroma Koper razvijal s takim trendom še naprej. Po drugi strani bi pa lahko tudi računali na posredne koristi, ki jih država bo imela s tem, s to logistiko. Eden od pomorščakov mi je govoril, da je 4 leta prevažal samo kontejnerje po svetu in da na svetu samo te severnojadranske luke imajo terminale v samih pristaniščih, da nikjer po svetu tega ni, da takoj iz ladij pretovorijo na železnico in vozijo v logistične centre izven luke. Samo mislim, da Reka, Koper pa najbrž še Trst imajo to logistiko znotraj, ki jim samo jemlje prostor. Če hoče pa na tak način luka funkcionirati, mora pa imeti dosti zmogljive transportne poti. Da se

terminal gradi 30 kilometrov stran od luke, so tudi že povedali, kaj to pomeni, natovarjanje, raztovarjanje tega tovora, sploh, recimo, avtomobilov na 30 kilometrov natovoriti na vlak pa raztovoriti pa potem pretovarjat, da bi bilo treba te lokacije iskati malo drugje, na tistih lokacijah, kjer bi se od te logistike dobilo še čim več teh multiplikativnih učinkov. Za železo vemo, da okrog radiusa 500 kilometrov je treba imeti nek center, kjer pač tako profile kot pločevino, ki je naloženo na vagon, potem razrežejo na palete in transportirajo v območju, ne vem, 500 kilometrov, da taki terminali obstajajo, vendar mora cela kompozicija vlaka 600 metrov biti pod streho, ker ne more biti to zunaj, in da za to tudi obstajajo interesi tujih vlagateljev. Ampak način, kot se mi pripravljamo na umeščanje teh objektov v prostor, na načrtovanje, odžene vsakega tujega vlagatelja in je tudi zelo težko potem načrtovati, če vsak mora čakati 5, 6, 7 let, da pride do gradbenega dovoljenja. Jaz mislim, da bi bilo, če bi spremenili zakonodajo, še možno ta projekt na nek način dodelati, vsekakor pa je treba čim prej zgraditi to progo, ker bo gospodarstvo in tudi bruto narodni dohodek imel dolgoročne koristi od tega tira. Treba je videti tudi malo dlje ne samo od danes do jutri.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Benedikt Kopmajer. Pripravi naj se gospod Franc Trček, za njim gospod Danilo Anton Ranc.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala, podpredsednica. Spoštovani minister, spoštovana državna sekretarja!

Ne bom govoril o potrebnosti drugega tira niti o rentabilnosti Luke Koper, ker bi moral ta drugi tir biti realiziran že pred leti, preden so se Avstrijci odločali o gradnji železnice od Beljaka ali Villacha, če hočete, do Gradca in naprej do Dunaja in se s tem povezali v baltski koridor, so se hoteli pogovarjati z nami o železniški povezavi preko Slovenije, vendar niso imeli sogovornika. Verjetno nam je že jasno, da nas bo tako imenovani baltski koridor zaobšel. Na žalost, vendar kdo bo odgovarjal, Italijani gradijo oziroma bodo povezali z železniško progo Benetke preko Vidma do Trbiža. Znana vam je ta pontebbana. Avstrijci se bodo v Beljaku priključili in zapeljali progo do Dunaja, da so sosedje takoj pristopili k tem projektom, jih je verjetno vodila evropska študija razvoja prometnih tokov na baltskem, tako imenovanem baltskem koridorju, ki predvideva siceršnje povečanje tovarnega in potniškega prometa brez koridorja za, kar se tiče tovarnega prometa, 164 %, potniški promet pa za 150 %. Z koridorjem pa so te številke in procenti večji, se pravi, za tovarni promet kažejo na 184 % povečanje neto ton na leto in pa povečanje potniškega prometa za, ne ni narobe, ampak za 493 % letno oziroma to je za osebe na dan.

Pa še nekaj o številkah oziroma cenah. Za primerjavo, Avstrijci bodo za 127 km dveh tirov od Celovca do Gradca z dvocevnim predorom v dolžini 32,8 km pod Golico ozirom Koralpami plačali 4,7 milijarde evrov, samo dvocevni predor 32,8, kot sem že rekel, jih bo prišel 2,3 milijarde evrov. Naših 27 km drugega tira, pa ena milijarda oziroma ena milijarda 200, kolikor poslušam te številke. Zakaj ne vprašamo sosede, kako se gradi za manjšo ceno? Vsi ti podatki so iz projekta, po katerem Avstrija gradi ta svoj del koridorja, imam ga kompletnega na računalniku, pa če kdo želi, mu ga lahko tudi pokažem. Korošci smo v tem avstrijskem projektu soudeleženi. Težki 40-tonski kamioni, ki prevažajo izkopani material iz predora Golice, vozijo material čez mejni prehod Vič, skozi staro trško jedro Dravograda in seveda uničujejo stare hiše, ki so stare že 800 let, in nenazadnje uničuje tudi cesto, ki ste jo sicer letos delno obnovili oziroma preplastili. Ampak, kaj ko je zmanjkalo denarja za 900 metrov te ceste. Bi se vprašal, ali znamo pokasirati Avstrijce za obrabo in uničevanje naših cest, ker gredo ti težki tovornjaki 30 km po slovenskih cestah čez Radelj? Pa še eno retorično vprašanje, predstavljam si, kaj bi storili Avstrijci, če bi bila situacija obrnjena? Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Trček, pripravi naj se gospod Danilo Anton Ranc, za njim gospod Bojan Podkrajšek. Gospod Benedikt. Hvala lepa.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Spoštovani minister, državna sekretarja, spoštovani zbor!

Kot veste, sem na 11. izredni seji jaz sprovciral, da smo izglasovali to razpravo, ki gre zdaj že proti koncu četrte ure. Veliko je bilo povedanega. Do zdaj neke ključne, tehtne, tehnične dimenzije, podatki finančne narave. Minister je med drugim rekel, aktivno iščemo. Gospod Ranc, ki je nekako podajal stališče največje koalicijske stranke, je govoril o velikosti in kompleksnosti. Gospod Han je govoril o nenormalnih pričakovanjih. Nenormalno je to, da to še ni zgrajeno! Moram biti malo oseben, v letih 1994–1998 sem bil razen poleti skoraj vsak mesec po 10 dni na obali, delali smo na takem velikem interdisciplinarnem projektu Koper 2020, imenovanem, ki se je ukvarjal z razvojem slovenske obale. Sam sem tam pokrival regionalno ekonomijo v tranziciji. V tistih nekih strategijah razvoja nam je bilo skoraj samoumevno, da drugi tir bo do enih teh let, v katerih smo zdaj. Ni ga. Zakaj ga ni, ne bom razpravljaj, tudi časa nimam, pa se mi tudi ne zdi smiselno. Rad bi se obrnil na nekaj drugega, bom prebral dva citata. Citiram: "Podpora vključitvi Republike Slovenije v vseevropsko prometno in energetska omrežje, upoštevajoč njeno središčno in prehodno geografsko lego, uveljavitev Kopa kot vodilnega

severnojadranskega oziroma srednjeevropskega pristanišča v povezavi s prometnim koridorjem Baltik–Jadran." In še: "S koprskim pristaniščem in navezavo na prometno ost Baltik-Jadran, s tem pa z našim mestom v alpsko-jadranskem-podonavskem prostoru ..." in tako naprej. To smo spisali in že sprejeli letos, prva je Deklaracija o zunanji politiki, drugi je pa ta strateški dokument zunanje politike Slovenije, Varna, uspešna in v svetu spoštovana država.

Že veliko je bilo povedano o konkurenci. Imamo tri pristanišča, severnojadranska, v 90. letih sem se nabral morja teh študij o njihovem sodelovanju, gor in dol, ampak, a veste, to je, žal, podobno kot s sedanjo begunsko krizo, s katero se soočamo, sočasno tudi vsak igra zase. Pontebbana ali Pontebba, na drugi strani imate resne infrastrukturne načrte Hrvaške, Pula-Reka, Reka-Zagreb, Zagreb-Madžarska. Tega se je treba zavedati. Tudi minister sam je priznal, če se ne bomo podvzivali, bomo tam leta 2023 izpadli iz teh tako imenovanih jedrnih transportnih koridorjev. Che Guevara SMC, gospod Ferluga, je lepo povedal, da tudi ko so prvič delali ta industrijski tir, politika temu ni bila ravno naklonjena.

Veseli me danes neka debata, da so se nekako tudi pripadniki koalicije kot poslanci malo aktivirali. Po drugi strani me pa sočasno čudi, ko gospod Veber izjavlja, "tam na koalicijskem je nekdo rekel to pa to," bi pa takrat malo mogoče ponoreli afirmativno. Ne veseli me tudi to izjavljanje tukaj, ki verjetno nakazuje neke kadrovske rošade na DRI pa na Slovenskih železnicah, SMC je čez železnice, SD čez DRI, verjetno tudi delno upravičeno, ampak, veste, gre za podobno zgodbo kot z Darsom. Očitno bo ta koalicija zdaj malo prišla na okus za kadrovanja in ljudje, če so pod tem pritiskom, zdaj bo to ropotalo čez medije in se zdi, da se bo čas še naprej odmikal. V dobrem desetletju oziroma v ducatu let je Luka Koper za petkrat povečala pretovor. Govorilo se je o študijah, imamo državni prostorski načrt za tretji pomol, terminal, kakorkoli ga imenujete, ki bi v nekem, recimo, podobnem časovnem obdobju podvojil število pretovora. Neke bolj optimistične zadeve gredo celo malo več čez te, s 17 na 40. Sedanji finančni minister, moje osebno mnenje je, da je tu ena glavnih blokad. Jaz nekako gledam tu ministra, pa ne, da bi ga branil, zdi se mi, da neki ključni odločevalci v tej Vladi niso ravno zelo navdušeni, da se gre v izgradnjo drugega tira. Ampak sedanji finančni minister je delal študijo, v kateri je pokazal, da v bistvu milijon več pretovora pomeni 500 delovnih mest. Skratka, to, kar sem zdaj govoril, pomeni 8.500 novih delovnih mest. In cela ta debata okrog tega, drugi tir ja, ne, Luka Koper, gor, dol, je v bistvu debata, ali si želimo v Sloveniji razvijati logistiko, ali bo to nek pomemben del našega gospodarstva ali ne. Po drugi strani me malo kot laika, ki vsaj nekoliko razume to področje, ker sem se z njim ukvarjal, preden sem prišel v

parlament, žalosti ozkost te razprave. Razpravo je seveda treba širše vpenjati. Štirinajst dni ali teden dni nazaj sem bil v Bruslju na skupni seji Odbora za infrastrukturo in transport Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov in bom rekel, da malo nalašč nisem izpostavil tega. In se je oglasil poslanec iz Bohemije, iz Češke, ki je izpostavil, da je nujno treba delati na koridorju do Luke Koper. Ko se odpira minoritski samostan, se ob pol enajstih zvečer pogovarjam z uslužbencem avstralske ambasade z Dunaja za gospodarsko bilateralno sodelovanje, ki me sprašujejo o tej tematiki. Zelo zagret je bil zdaj že pokojni ekselencja Slovaške in tako naprej. Včasih človek dobi občutek, da vse druge to bolj zanima kot nas, ampak mogoče jih zanima tudi v tem interesu, aha, saj oni ne bodo nič naredili pa bomo naredili neke obvođe. Ali veste, večina pretovora po trgih iz Luke Koper gre za Avstrijo. Seveda so Avstrijski logisti zainteresirani, da poberejo ta kolač. In seveda kar nekaj ambasad zdaj posluša to debato, kakršnakoli je. Ali veste, v kratkem bodo depeše nekam šibale. Zdaj neko debato, ki jo moramo mi premakniti, je debata o tem, kako se bo to financiralo, osnovna infrastruktura se vedno financira iz države, dosti se je debatiralo tudi tukaj o tem, ali se to splača ali se ne splača ob sedanjih cenah kreditov, ob sedanjih nizki ugodni obrestni meri, saj tovrstna infrastruktura mora multiplicirati vsaj za vloženi evro tam nekje na 2 evra do 3 evra. In to je zdaj vprašanje, ali smo to mi sposobni narediti ali ne. Če nam manjkajo neka določena znanja, je treba malo bolj pametno naročiti študije v tujini. Ali veste, in tukaj je tudi problem teh študij, katera znanja nam manjkajo, kaj bomo kupili, in se tudi zavedati, kaj so interesi neke gospode, ki nam študije delajo. Če nam študije dela nek gospod, ki je leta delal v neki konkurenčni luki, če že v predstavitvi na ministrstvu, bom rekel, podatke malo prikrajša tako, kot mu odgovarja, potem je to, se opravičujem, metanje denarja preč. In kot je, recimo, Bojan Dobovšek, že povedal, verjetno neke resne države znajo tudi same te študije narediti. Mi se zdaj tukaj vrtimo verjetno, ne vem, od tistega napol lapsusa, ali mu je kdo povedal, ministra več kot leto dni okrog realnosti v cene. In govorimo od 400 milijonov pa do trikratnika tega zneska. Jaz sem prepričan, da verjetno nekdo obstaja v tej državi, ki zna to realno oceniti in izračunati. In ali veste, zdaj te neke debate tipa, ki reče, zlasti največja stranka koalicije, gre za tvegan projekt. Mislim, tvegan projekt je prizidek vrtcev v neki srednje veliki občini v Sloveniji. Ključno vprašanje, kako bomo mi opravljali s temi tveganji, kakšne so strategije upravljanja s tveganji, študija tveganj, da ne bo to kot utež enih 5 strani, 3 grafi, pa gremo naprej. Skratka zdi se mi, da je zadevo treba premakniti na razpravo, kako bomo to financirali, kako bomo to vpenjali v cel koridor, ne pozabiti tudi na potniški promet. Številni tukaj rečete, ah, ta proga je predimenzionirana, gor, dol, delno je res, delno gre pa za neke standarde na tentu, ki morajo veljati. Ali veste,

zame je nedopustno, da se iz Maribora peljem v Koper 5 ur plus zamuda, 5 ur 30 minut. Že zato, ker se ne peljem 2 uri in pol, bi morali, ajde, mogoče z izjemo Alenke Bratušek, ki je potem prišla kot gasilec, vsi premieri zadnjih 20 let sedeti v zaporu. Pa to zelo, zelo resno mislim. In seveda od Vlade in od ministrstva dejansko pričakujem te neke bolj aktivne premike, da se bomo začeli pogovarjati o izvedbenosti teh zadev, ker drugače teh debat je bilo 20 let že preveč. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc, pripravi naj se Bojan Podkrajšek in, gospod Igor Zorčič.
Izvolite, gospod Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister in oba državna sekretarja!

Mogoče bi se na kratko dotaknil mojega pogleda na infrastrukturne projekte, sam sem namreč velik zagovornik teh projektov ne samo infrastrukturnih tudi tistih, ki temeljijo na nekih naravnih virih. In zdaj, če seveda tukaj potegnem paralelo med infrastrukturnimi projekti in naravnimi viri, je seveda tukaj avtocesta, železnica, morje in mislim, to je to bogastvo, ki ga v Sloveniji imamo, in ki ga pač moramo nekako povezati v nek organizem, če se tako v prispodobni izrazim. Po moji presoji je država nek organizem, ki ima ožilje, živčevje, to pa predstavlja v tem primeru neko infrastrukturo za gospodarstvo. Tako da v tej luči bi se jaz seveda drznil oceniti tudi vse te naše projekte, če se ozrem nazaj v zgodovino avtoceste, če je ne bi bilo, kje bi bila tukaj Slovenija – verjetno nekje v še večjem zaostanku. Potem je tukaj drugi tir, seveda tretja os in pa energetska infrastruktura. Tukaj gre za neke temeljne državne, neka gospodarstva in ekonomije, ki jih seveda moramo prepoznati tako ali drugače, kot neko, ne bom rekel priložnost, ampak osnovo za razvoj gospodarstva. Tako da vsi ti elementi so tisti nosilci ekonomskega in gospodarskega razvoja in brez tega seveda težko predstavljam neko razvojno perspektivo Slovenije in izkoriščanje teh naravnih virov, ki jih imamo.

Spomnimo se samo, recimo, razvojnega zaostanka Prekmurja, pa ne bom rekel zdaj Primorske, če ne bi bilo avtoceste od Kopra do Murske Sobote in še naprej. Ni samo to pomen za tranzit, za povezave na teh koridorjih, temveč tudi za razvoj gospodarstva na vseh teh področjih. Večkrat omenjam primer investitorja v eni manjši občini v Prekmurju, ki je iz najbolj zaostale občine prišla v najbolj razvito občino po prihodu na prebivalca. Kaj mi je povedal župan? Je rekel, če ne bi bilo avtoceste, ne bi bilo investitorja, mi bi še bili tam nekje na repu. Podoben je moj pogled na železniški koridor, na železniško infrastrukturo, ta peti

koridor in seveda to priložnost Luko Koper, ki jo imamo in ki brez neke razširitve infrastrukture lahko postane neka tretjerazredna luka, če bomo pa ta pretok železniškega pretovora omogočili, so pa to odlične možnosti, da ta naš naravni vir, obalo, to infrastrukturo in luko, ki jo imamo, da postane to najmodernejša in ena največjih luk na tem področju, saj je znano, da ima velike prednosti pred severnimi lukami.

Jaz bi seveda tukaj zgodovinsko gledano spet spomnil na neke odločevalce v preteklosti, pa mogoče Kavčiča, kakšna je bila potem afera, je moral celo odleteti, ki se je v bistvu odločil za en tak drzen korak in v bistvu omogočil potem gradnjo te avtoceste. Mene na nek način, kar sem že danes povedal, zelo veseli ta smela odločitev vlade in ministra, da mi potrebujemo infrastrukturo. Če se danes pogovarjamo o drugem tiru, je to nedvomno projekt, ki je dolgoročno življenjskega pomena ne samo za Slovenijo, Primorsko, tudi za širšo okolico. Tukaj gre namreč za priložnost, da Luka Koper postane največja luka na tem področju in da seveda tudi naše železnice postanejo največji prevoznik in špediterji največji špediterji na tem področju.

Razprava kaže v tej smeri, da konsenz nedvoumno je, da mi to potrebujemo in tukaj sem jaz optimist. Če je volja, je cilj, je na koncu tunela vedno luč. Mislim, da je to prava pot. Seveda, ko pa pogledaš preteklost, da je pa to 20 let od ideje do danes, pa človeka, tudi kot poslanca ali pa Slovenca to zaskrbi. In jaz zdaj vidim nov pristop ministrstva, ki je po enem letu vladanja malo pobrskal po teh projektih in po omarah in vse sorte je ven priletelo. Med drugim verjetno tudi nek precenjen projekt na milijardo 400, ki ga bi z neko spremembo mogoče lahko racionalizirali in spravili v neke bolj ekonomske okvire. Jaz bi še enkrat poudaril, da vidim tukaj pristop ministra, kot način projektnega vodenja. Vmes se pojavijo tudi študije, ki malo budijo nemir. Jaz se tukaj ne bi precej osredotočil na to, pa bi seveda dal svoje mnenje glede te študije, čisto tako kot opazovalec, bolj kot poslanec, da bi se raje osredotočil, da bi ta denar čim prej usmeril v začetek investicije, na nek način, tako kot sem že prej omenil, bi zrevidiral te stroške projekta. Prepričan sem, saj sem tudi sam dolgo vodil tudi večje investicijske projekte, da je tu dosti "špeha" in da smo hitro lahko pod milijardo. Potem bi pa še posebej poudaril to – kolegi Primorci, se znajo odlično povezati, mislim, da so lahko vzor tudi drugim akterjem v tej igri. Tukaj so pa seveda gospodarske družbe in pa dejavniki, ki mogoče nočejo iti v to igro, ne vem zakaj, tako sem vsaj informiran, da skupaj Luka Koper, železnice, ministrstvo in poslanci, politika, končno premaknemo ta projekt naprej, da v bistvu animiramo vse vpletene, da bodo sinergijske delovali v isto smer. Kar se tiče pa ekonomske upravičenosti, mislim, ti izrazi me včasih precej vznemirjajo pa begajo. Včasih nek računovodski pogled na neke projekte, sam sem včasih imel v

svoji praksi tudi takšna soočenja, ko je treba seveda z neko vsebino mogoče presepati nek računovodski pogled na neko ekonomsko upravičenostjo pa mogoče oceniti na daljše časovno obdobje, ne bom rekel 20, 30 ali pa 50 let, in mislim, da če bi se tudi v preteklosti odločevalci za avtocesto predvsem osredotočali samo na ekonomsko upravičenost, je tudi danes ne bi imeli. Jaz bi tukaj rekel, volja je, cilj je, dajmo vsi, pa da zakopljemo lopate pa krampe, pa ne samo na drugem tiru, tudi na tretji razvojni osi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Pripravitelj naj se gospod Igor Zorčič in gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospod Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo. Cenjeni minister, oba sekretarja, kolegice in kolegi!

Moram priznati, da sem bil zadovoljen, ko je bilo izglasovano, da bo ta točka šla v razpravo na sejo Državnega zbora Republike Slovenije. Pa ne zaradi tega da bomo tukaj kazali s prstom na ministra, kaj je počel pa kaj ni počel, pa zakaj tega razvojnega drugega tira še nimamo zgrajenega. Naj povem, da prihajam iz ene doline, Dravinjske doline, pa malo sem se med vikendom poigral z eno knjigo, jo prebral, o železnici. Hočem povedati, v katero smer želim razpravljati, da so leta 1892 začeli graditi železnico iz Poljčan do Slovenskih Konjic. Ta železnica je bila dolga 15 kilometrov in so jo začeli graditi 21. junija, 21. decembra istega leta je pa bila otvoritev te 15 kilometrov dolge železnice. To je bilo leta 1892. Je pa bila ozkotirna, moram tudi to povedati.

Hočem se navezati seveda naprej na današnji čas. Prav gotovo o tej zelo pomembni investiciji v Republiki Sloveniji že veliko govorimo. Veliko besed je šlo v prazno tudi v prejšnjem mandatu. Pa tudi danes, ko sem uvodoma rekel, da sem bil zadovoljen, da je ta točka na seji Državnega zbora, se mi zdi, da preveč ohlapno govorimo ali všečno, neke razprave so mogoče tudi malo neresne, preveč se nam odmikajo v prihodnost, da bi res iskreno želeli, da damo seme v to investicijo. Zdi se mi pomembno, da govorimo o tako strateških točkah, seveda jih imamo več v Sloveniji, danes govorimo o tej železnici, danes smo tudi veliko govorili o Luki Koper, ki je prav gotovo močna povezava med tema dvema segmentoma. Zdi pa se mi in vedno bolj ugotavljam, da smo na teh strateških točkah preveč neodločni. Seveda da je, pa nočem kritizirati, tukaj neodločna velikokrat, o strateških točkah govorim, Vlada, ministri, mi poslanci v Državnem zboru in posledično se velikokrat to tudi potem prenaša na vse ljudi, ki delajo na ministrstvu. V tem letu, pa nočem te izjave komentirati, veliko izjav

takšnih ali drugačnih, a se mi zdi, da je bilo veliko neresnih izjav. Izjav seveda med vsemi nami, tudi spoštovanemu ministru je kakšna ušla, tako da tisti, ki nas opazujejo zunaj, so prav gotovo mnenja, da s tem projektom ne mislimo resno. Sam bi si iskreno želel, da se tega lotimo drugače, da se lotimo bolj odgovorno in da tistih strateških točk, ki jih izglasujemo v tem parlamentu, lotimo zelo odgovorno, pa tudi če bolijo. Večkrat imam v mislih, kot da moraš iti na neko operacijo, nujno, pa ti zdravnik pove, da bo bolelo, pa se potem odločiš, da na to operacijo ne boš šel.

Jaz mislim, da moramo biti na teh pomembnih točkah bolj enotni, mnogo več zahtevati od stroke, od ljudi, ki jih imamo zaposlene na ministrstvih. Se mi zdi včasih malo neresno, da mi govorimo v Državnemu zboru, ali bo ta investicija štiristo tisoč evrov ali bo milijon štiristo. Jaz mislim, da imamo dovolj strokovnjakov v Sloveniji, na nas pa je, da od njih zahtevamo, da nam te stvari seveda dajo na papir in na naše mize in da se teh investicij tudi lotimo. Seveda zelo dvomim, ko iščemo nekega strateškega partnerja na daljavo, mogoče prek medijskih izjav, jaz mislim da na tem področju prav gotovo bomo težko uspešni. Mora biti današnja seja tudi zato, da si na tem področju nalijemo čistega vina, da si tudi med seboj rečemo, ali je to dopoldne minilo zato, da ljudje vidijo in čutijo, da se o teh pomembnih stvareh pogovarjamo, ali pa da mislimo resno. Zato bi želel, da ste najprej enotni v koaliciji, da se dogovorite, in da ne glede na to, če bo bolelo, da se te operacije lotimo. Naše gospodarstvo nas venomer opozarja, da zahteva oziroma pričakuje od nas samo to, da ustvarimo pogoje. Jaz mislim, da prevečkrat mislimo in verjamo, da nas na to opozarjajo samo naši domači gospodarstveniki. Prav gotovo nas na tem segmentu, o katerem danes govorimo, spremljajo v širši regiji, Evropi, tudi verjetno iz katere države. Ko začutijo, da smo na tem segmentu neenotni, da ne mislimo resno, imam občutek, da se kdaj namenoma ne pomaga za tako pomemben projekt.

Spoštovani minister, vaša naloga je, da svoje, s katerimi sedite v Vladi, na tem področju odločno prepričate. Od tistih, ki delajo in so že delali pred vami, pred vašim prihodom na teh delovnih mestih pa zahtevate mnogo, mnogo več. Če vam to ne uspe, potem so naše razprave pa naše želje, da bi v prihodnje gradili strateške projekte, prav gotovo zaman. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospod Jože Tanko in gospod Marjan Dolinšek. Izvolite, gospod Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, oba sekretarja, kolegice in kolegi!

Tema, kot je današnja, se mi zdi zelo pomembna. Pa ne samo za radi tega ker gre za drugi tir, ki ga Primorci in slovensko gospodarstvo pa Luka Koper zelo pričakujejo, ampak ker je to tudi debata o drugih infrastrukturnih projektih. Veliki državni infrastrukturni projekti se je izkazalo, da težko dobijo neko finančno podporo države v tej finančni situaciji, torej jih je zelo težko plačevati v nekem znesku direktno iz proračuna. Razprave, kot je današnja, bodo morda dale odgovor na to, kako v prihodnje financirati projekte, kot so drugi tir, kot so recimo določene ceste, obnova cest. Tretja razvojna os naj bi se gradila izven proračunskega, iz Darsa, pa ne nazadnje izgradnja hidroelektrarn. Tudi tam je država v določeni meri zavezana zgraditi določene infrastrukturne ureditve. Zelo pomembno je, da najde v prihodnje nekakšen ključ, na podlagi katerega bo to financiranje zagotovljeno in bo omogočalo nemoten razvoj in izgradnjo takšne infrastrukture. Jaz se ne bi spuščal v debato o tem, ali drugi tir potrebujemo ali ne. Več kot jasno je, da ga potrebujemo. Jaz pravim tako, razlogi za to, da ga še nimamo, so trije. Prvi je denar, drugi je denar in tretji je denar. V tem mandatu se je prvič pojavila ideja o tem, da bi moral biti v določeni meri financiran s strani zasebnega kapitala. S tem se absolutno strinjam. Verjamem pa, da bo tudi ta zasebni kapital želel določeno odpravo tveganj, če se tako izrazim. Se pravi, da bo tudi želel nekaj v zameno. Da bo nekdo samo dal denar za to, da ne bo nič dobil oziroma da bo imel drugi tir, pa se mu ta denar ne bo povrnil, tega ne bomo videli. Torej je zadeva, kar se tega tiče, še zelo odprta.

Kar se tiče proračunskega financiranja, pa lahko ugotovimo, da je država, kar se tega tiče, precej onemogočena, če se tako izrazim. Sedaj imamo aktualno zadevo, izgradnjo hidroelektrarn na Spodnji Savi, in ugotavljamo, da država stežka najde ta denar, da bi zagotovila neko sinhronizirano gradnjo akumulacijskega bazena glede na gradnjo same hidroelektrarne. Gre za znesek, ki je 30-krat manjši od zneska, predvidenega za izgradnjo drugega tira, zato je toliko bolj na mestu, da ugotovimo, kako bo najprej to zgrajeno, kar je bistveno ceneje, šele potem pa kako bodo ti drugi veliki projekti, za katere pravijo nekateri, da jih je povsem enostavno sfinancirati iz proračuna.

Gospod minister, jaz predlagam, da ta drugi tir ostane še naprej vaša prioriteta, hkrati pa da tudi z gospodom sekretarjem z Ministrstva za finance najdemo tudi vire za izgradnjo teh zadev, ki jih po akcijskem planu moramo še prej narediti, pa so bistveno cenejše, pa bodo morda podlaga za to in izkušnja za to, da bomo našli denar tudi za te večje projekte, kot je drugi tir. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko. Ga ni. Gospod Dolinšek. Ne.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar. Izvolite gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala, podpredsednik, za besedo.

Mogoče za uvod. Tovrstne razprave nimajo potem nobenega zaključka in nobenega sklepa. To je res. Res je, da je to zelo pomembna tematika, ki nas na nek način vse zelo zanima in na nek način si tudi vsi želimo, da bi z izgradnjo drugega tira železniške proge prišlo tudi na nek način do gospodarskega preboja, saj bi v času izgradnje bilo tudi kar precej zaposlitev naših gradbincev, ki so v času gospodarske krize utrpeli na nek način razpad celotnega gradbeništva v Sloveniji. Da pa bi se dotaknil nekaterih zadev, moram reči, da te zadeve, ki jih bom povedal, niso ravno zrasle na mojem zelniku, ampak sem si podatke zbiral in upam, da so ti zbrani podatki tudi točni. Najprej bi rekel, da po moji presoji ne moremo govoriti o nerentabilnosti drugega tira. To ne drži. Seveda tudi okrog financiranja bi rekel, da je mogoče sfinancirati drugi tir. Seveda pa je treba zdaj iskati najbolj primerne rešitve. Ko smo začeli govoriti o tem, pa se ne bom zdaj zgodovinsko vračal, ampak se bom postavil v letošnje leto, ko je bil razpis in ko se je Slovenija prijavila na ta razpis, je v vlogi opredelila, da bo ta investicija na osnovi javno-zasebnega partnerstva. Meni ni bilo jasno, ker ni bilo pisno opredeljeno in smo vse ustno govorili, ni mi bilo jasno, na kakšen način bomo zainteresirali zasebnega partnerja, da bo vlagal v ta projekt. Vsi govorimo, da ne želimo, da bi Luka Koper spremenila lastništvo, da bi se na nek način del Luke Koper prodal oziroma dal tistemu zasebnemu partnerju, ki bi bil pripravljen vložiti v izgradnjo drugega tira. Milijarda 200, 300 milijonov evrov je verjetno nek denar, in tisti zasebnik, ki bi vlagal v to izgradnjo, bi verjetno želel konkretno vrniti denar in pri tej investiciji kot vsak podjetnik tudi zaslužiti.

Če gremo malo pogledat trend, kako se dejansko pretovarjanje in potem tudi prevoz blaga povečuje, lahko nedvomno ugotovimo, da dejansko zadeva raste. Raste iz leta v leto in je v naslednjih letih pričakovati, da se bo ta porast nadaljeval, seveda pod enim pogojem, da bomo začeli temeljito razmišljati o tem, da pridemo do drugega tira železniške proge, ne pa da ostanemo pri tej rešitvi. Če bomo ostali pri tej rešitvi, potem se nam hitro zna zgoditi, da se bo tovor preselil v druge luke, nam bližnje luke, in se bo del tega tovora prevažal v notranjost tudi z drugimi prevoznimi sredstvi, se pravi po cesti. Ta prevoz pa je bistveno dražji in takrat naša konkurenčnost, se pravi Luke Koper in tudi prevoznika ne bo več tako zanimiva.

Želel bi opozoriti še na eno zadevo, ki je na nek način interesantna. Luka Trst je spremenila lastništvo. 40 % Luke Trst bi naj bilo prodane enemu največjih ladjarjev na svetu. In to lahko zelo hitro pomeni, da se velik del

kontejnerskega tovora – novi lastnik se najbolj ukvarja s prevozom kontejnerjev – potem lahko preseli v neko drugo pristanišče in se prevoz tovora organizira nekako po meri tistih, ki so oziroma bodo lastniki Luke Trst.

Naša luka oziroma prevoz je v vsakem primeru glede na našo geostrateško lego lahko zelo zanimiv in je lahko tudi bistveno cenejši od prevoza preko drugih transportnih poti. Tega se pri pripravi projekta moramo zavedati in poskušati zadeve reševati v tej smeri, da do izgradnje drugega tira tudi pride. Projekt bi v obdobju dvajsetih let prinesel okoli 9,4 milijarde evrov dodatnega bruto družbenega produkta, skupni učinek javnih in zasebnih vlaganj v transportno infrastrukturo na našem odseku, to je balkansko-jadranski, baltsko-jadransko koridor pa bi v dveh desetletjih presegel in prinesel še 12 milijard evrov dodatnega bruto družbenega produkta in še 5 milijard v času uporabe infrastrukture. Pri tem bi ustvarili 3 tisoč novih delovnih mest, med gradnjo in pozneje še v logistiki okrog 6 tisoč delovnih mest, pod predpostavko, da bi drugi tir stal nekje okrog 1,35 milijarde evrov, bi lahko, zdaj bom jaz to videnje, ki sem ga jaz zaznal, povedal, bi lahko 25 % sredstev dobili od Evropske unije, se pravi 385 milijonov, 75 % pa kredit od Evropske investicijske banke, in seveda tudi z obveznostmi. Letna anuiteta med 18 in 51 milijoni evrov, ki bi jih zagotovila Luka Koper. Tukaj pa bi se vseeno malo ustavil. Določena sredstva v državni proračun daje Luka Koper že zdaj in jih uporabimo za neke druge investicije oziroma jih vlagamo v nekaj drugega, državi plačuje in glede na predvideno rast je to letno med 5 in 9,5 milijona evrov, z dividendami Luke od 6 do 10 milijonov evrov, z uporabnino Slovenskih železnic nekje okrog 6,7 do 12,7 milijonov in mogoče z bencinskim centom bi lahko zbrali 22 do 27 milijonov evrov, kar bi po najslabši varianti pomenilo, da lahko zberemo za investicijo za anuitete pri najslabši varianti 39,7 milijona evrov, pri najboljši varianti pa 59,2 milijona evrov. Imamo še neizkoriščeno sodelovanje z Bavarsko, če pa pri tem govorimo še o Kitajski, potem lahko na nek način ugotovimo, da bi se ta investicija še kako izplačala.

Na koncu še enkrat poudarim, to je moja presoja, dobil sem jo na osnovi podatkov nekaterih vidnih strokovnjakov, ni zrastle na mojem zelniku, ampak konec koncev če želimo razvoj Slovenije, moramo vlagati v infrastrukturne objekte. Drugi tir je eden od najpomembnejših. Seveda ne bom zanemaril tudi drugih, najpomembnejši infrastrukturni objekt v tem trenutku, če želimo zaposlovati, je v končni fazi na koridorju drugega tira lahko še vrsta tovarn, ki se ukvarjajo z logistiko in nekatere zadeve tudi izvajajo za tisti tovor, ki je pripeljan v Luko in se potem vozi v notranjost. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, nato sta na vrsti gospod minister in Janko Veber, predlagatelj.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani! Glavno vprašanje pri investiciji Divača–Koper je, kako zapreti finančno konstrukcijo na tem projektu, ampak ne samo na tem odseku, in kako hkrati modernizirati celotni odsek petega koridorja. Iz današnje razprave sem razbral, da koalicija v popolnosti ne razume, kaj je nacionalna ovojnica in kaj je odprti razpis. Jaz verjamem, da minister to zelo dobro ve, treba pa je to informacijo podati, minister, jasno, da ne pride do nerazumevanja termina, kakšna je možnost črpanja. Res je, da je možno črpanje do 85 % upravičenih sredstev za posamezen projekt. Vendar na tem projektu se ustvarja napačen vtis, da bi bil problem rešen – mi se prijavimo na razpis, da bi bil rešen s to prijavo na razpis – spregleda se pa dejstvo, da je v okviru res možno črpanje do 85 %, vendar le do višine nacionalne ovojnice. Ta pa ima svoj limit in je možno tu počrpati samo 159 milijonov. Tukaj je čisto napačno razumevanje, kakšen procent je možno tukaj počrpati. To se pravi, vsakomur je jasno, da kar je iznad te vrednosti, so sredstva, ki jih je treba nameniti izključno iz proračuna ali kakšnega drugega vira. To niti predlagatelj, gospod Veber, ne pozna dobro, ker danes v vaši razpravi, ko ste dajali, da je treba pač s projektom začeti, graditi, potem se bomo pa že prijavljali na evropska sredstva v nadaljevanju. Ni res. Ne moremo se in ne moremo več, kot nam dovoljuje nacionalna ovojnica, se na razpis prijaviti. In prvo je pravilo, da z investicijo absolutno ne moremo začeti, če finančna konstrukcija projekta ni zaprta. To so dve osnovni pravili, mimo katerih ne moremo. Prejšnja vlada, govorim o vladi Alenke Bratušek, je vedela, da bo v novi finančni perspektivi projekt, kot je drugi tir Divača–Koper, aktualen. Vendar je v pripadajočem OP ROPI-ju za prometno infrastrukturo namenila zgolj 312 milijonov evrov za finančno perspektivo 2014–2020. Od tega 312 milijonov za železniško infrastrukturo in samo 49 milijonov za cestno infrastrukturo. Vlada Alenke Bratušek je občutno zmanjšala nacionalno ovojnico, to predstavlja vsega skupaj manj kot 10 % celotnih sredstev od kohezije. Lahko rečemo, da je prejšnja vlada pozabila na drugi tir, v narekovaju. Slovenija bi za projekt drugega tira bistveno lažje kandidirala, če bi bilo tam vsaj toliko sredstev kot v prejšnji perspektivi. Če pa bi z drugim tirom mislili resno, pa bi moralo biti na ovojnicah več sredstev vsaj približno 1 milijardo. S tem bi stopnja zrelosti projekta zadoščala, da bi lahko s tem projektom sploh lahko začeli. To se pravi, da se prejšnja vlada te pomembnosti oziroma drugega tira absolutno ni zavedala in je tik pred zaključkom mandata iz prometne infrastrukture na energetske sanacije z OPI ROPI-jem še od

teh 312 milijonov predstavila še 100 milijonov na energetske sanacije. To se pravi, da še za 100 milijonov so se ta sredstva zmanjšala.

Glede same ocene vrednosti tega projekta. Jaz bi rekel, da je, gospod Omerzel zelo zavajal javnost in tudi vlado, ko je trdil, da lahko to investicijo speljemo za 600 milijonov evrov. Jaz moram reči, da njemu zelo slabo verjamem, če za svoj resor za ministrstvo ni znal dobro splanirati sredstev niti za tri meseca, ker je po treh mesecih ugotovil, da nima več denarja za svojo lastno delovanje. Te njegove ocene o vrednosti investicije so popolnoma na pamet in brez kakršnekoli osnove. Res je pa, da je za realno oceno in natančno oceno treba doreči vse ciljne elemente, ki jih želimo s tem projektom doseči. In ko bomo imeli vse te ciljne in ključne elemente znane, bomo znali investicijo realno tudi finančno dokončno oceniti in tudi podati časovne okvire.

Minister, imam pa eno vprašanje tudi še za vas. Vemo, kakšne so možnosti investiranja z evropskimi sredstvi. So minimalne, nikakor ne zadostujejo niti za osnovni začetni okvir. Vemo, da danes ni enostavno najti strateških partnerjev za javno-zasebno partnerstvo. Vi ste že pomišljali o koncesijah, pa me zanima, kakšno je vaše stališče danes glede koncesij tako s strani Luke Koper, ki bi lahko bila podeljena, ali s strani Slovenskih železnic. Po drugi strani bi pa, minister, apeliral na vas, da se prepereči oziroma zaustavi kakršna koli možnost privatizacije Luke Koper. Ne vem, ne poznam, kaj se tukaj dogaja. Vemo tudi, da resorno ministrstvo nima dejanskega vpliva v samo Luko Koper, ker je ta upravljavska pogodba, bi rekel, dokaj slaba. Apeliram, da se tukaj kakšne takšne nepredvidene stvari v sami Luki Koper ne bi zgodile. Želel bi pa, da mogoče podate odgovor oziroma vaše mnenje glede podeljevanja koncesij. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči.

Pa bi mogoče šel kar od zadaj. Bi začel s tem vprašanjem, ki ga je postavil gospod Ljubo Žnidar. Jaz bi se pravzaprav tudi zahvalil, ker ste zelo dobro in podrobno pojasnili to, kako se financira z evropskimi sredstvi, se pravi to vprašanje, kaj je v nacionalni ovojnici, koliko je velika, koliko se potem lahko dobi na odprtem razpisu. Mislim da je bilo tudi to že z moje strani, tudi s strani ministrstva večkrat pojasnjeno, ampak kljub temu ne škodi, če se to pove še enkrat, ker očitno še vedno so določeni pomisleki, da ne ravnamo kakor koli narobe, da nas tukaj čaka nek velik denar, 85 % sofinanciranja, ampak tako kot sem rekel, samo do višine 159 milijonov je te ovojnice. In ta ovojnica je dejansko bila določena v mandatu

prejšnje vlade s strani gospe Bratušek, ki je sedaj žal ni tukaj, pa sem ji tudi jaz želel sam te iste stvari pojasniti, kot ste jih pravzaprav že vi. Tudi to dejstvo, da je moj predhodnik, minister Omerzel projekt pospravil v predal, ker je ocenil, da je predrag, da milijardo 400 milijonov nimamo, za 600 milijonov je pa imel namen sicer objaviti oziroma narediti neko preverbo vrednosti, pa mu je potem zmanjkalo časa.

Glede našega pogleda na koncesije. Mislim, da je to treba nekako v širšem kontekstu pogledati in se vprašati, kako bomo mi to finančno konstrukcijo zapri. Imamo več možnosti, ena od možnosti je iskanje javno-zasebnega partnerja. Pri tem, ko pravimo, da bomo pridobili zasebnega partnerja, se takoj pojavi vprašanje, kaj mu bomo ponudili, kaj bo zasebni partner od tega imel. Tukaj je bilo tudi vprašanje gospoda Vrtovca, ki je rekel, da me ne boste spustili iz te dvorane, dokler tega ne povem, kaj bomo dali zasebnemu partnerju. Zasebni partner seveda čisto preprosto pričakuje nek donos. Donos lahko dobi na ta način, da mu država pravzaprav tisti vložek, ki ga je dal v nek projekt, pokrije s plačili tekom let, drugi način je pa, da se mu ta donos omogoči z nekimi aktivnostmi, z vključitvijo v neko dejavnost, iz katere lahko potem ta donos počrpa. Tukaj pridemo potem do vprašanja, kje se v okviru tega projekta lahko nek donos zasebnemu partnerju pojavi. Iz samega poslovanja, pretovarjanja tovora po železnici tega donosa ni za pričakovati, ker uporabnina, ki se zaračunava za prevoz tovora po železnici, je daleč, daleč premajhna, da bi pokrila tako velike vloške, kot so potrebni v železniško infrastrukturo. Če samo za primerjavo povem, iz 600 kilometrov avtocest poberemo 300 milijonov cestnin, iz tisoč 200 kilometrov železniških prog poberemo 8 milijonov uporabnin.

To je ta razlika, kjer torej iz uporabnin ni možno računati, da bi kakšen zaslužek bil. Seveda pa je možno, da bi ta zasebni partner, ki bi se v ta projekt vključeval, lahko zaslužil nekaj pri pretovarjanju blaga v Luki Koper. Tukaj se pa potem spet postavlja vprašanje, ali smo mi kaj pripravljeni tukaj zadeve odpirati. V Državnemu zboru je bila letos že sprejeta strategija upravljanja družb v lasti države, pa je bilo na tem področju za Luko Koper rečeno, da pravzaprav zapiramo vrata, da je podjetje strateškega pomena in da nekih kapitalskih vložkov, več kot do 50 + 1 delnico, kar mora ohraniti država, ne bomo torej nobenih vlaganj spustili. Ravno tako je pa zelo odklonilno stališče same uprave Luke Koper, da bi se pogovarjali in odpirali možnosti podelitve kakšnih koncesij. To je bilo tudi s strani študij OECD, na nek način predlagano, kjer je bilo rečeno, da bi se Luka Koper pravzaprav morala v nekem smislu komercializirati. V tem smislu je bilo predlagano, da se loči upravljanje luške infrastrukture, ki bi ostalo pod okriljem države, lahko tudi lokalne skupnosti – takšni primeri po večini evropskih luk, ki uspešno obratujejo,

delujejo po takšnem modelu, medtem ko operacije, se pravi pretovor in logistika pa se izvaja prek koncesij, ki jih podeljuje država. Ta model je pravzaprav meni ljubši. Se pravi, država obdrži neko roko nad infrastrukturo, seveda pa podeljuje potem koncesije za pretovarjanje, za opravljanje dejavnosti, iz katerih potem država tudi potem pravzaprav prejema neke prihodke. Ampak tudi za to spremembo bo treba doseči nek konsenz, če želimo nek napredek v smislu komercializacije dejavnosti v Luki narediti.

Zdaj smo pa v situaciji, ko Luka Koper pravzaprav ne dovoli ničesar, vse pravzaprav drži zase. Imeli smo že pogovore, kjer smo skušali tudi njih same vključiti v sodelovanje na tem projektu, takoj na začetku mandata, to moram povedati, ker je bilo tudi vprašanje o sodelovanju, ali Slovenske železnice in Luka Koper sodelujejo pri iskanju rešitve financiranja. Jaz moram reči, da takoj na začetku mandata smo imeli skupen sestanek na tisti vožnji, ko sem se peljal z vlakom po tem obstoječem tiru proti Ljubljani, in srečanje z direktorjem SŽ, direktorjem uprave Luke Koper, kjer smo se pogovarjali o možnosti iskanja, da bi s skupnimi močmi znotraj države, z resursi, ki jih imamo na voljo, ta projekt vendarle sfinancirali. Moram reči, da je s strani SŽ ta pobuda pravzaprav prišla, imeli so celo izdelan nek predlog. Lahko pa povem, da se je predsednik uprave Luke Koper do tega zelo zadržano odzival in tudi kasneje se je Luka Koper postavila na nek način na pozicijo, da država mora to zgraditi, ker oni to rabijo. Ni bilo neke pripravljenosti za sodelovanje, čeprav, kot rečeno, bi bilo to sodelovanje lahko zelo zaželeno in bi morda že imeli danes neko rešitev za financiranje tega projekta.

Danes je bilo tudi rečeno, da so se v Luki Trst zgodile neke velike spremembe, kjer so 40 % lastništva pravzaprav dali nekemu ladjarskemu velikanu in kjer se zdaj bojimo, da se bo pojavila neka konkurenca Luki Koper. Ja, če ne bomo tudi mi razmišljali o tovrstnih korakih, bomo zelo težko, bo Luka Koper zelo težko držala korak z vsemi temi pritiski, z vsemi temi vlaganji, ki jih bodo takšni partnerji lahko omogočali. Vedeti moramo, da Luka Koper ima pred sabo, zdaj če hočemo, mi se danes pogovarjamo o gradnji drugega tira, ampak mi vemo, če hočemo, da bo drugi tir imel nek smisel, bo tudi v Luki Koper treba izvesti kar nekaj investicij – danes je bilo to že nekako omenjeno – in teh investicij ni malo. Po samih načrtih Luke Koper se ocenjuje, da bi bilo treba do leta 2020 vložiti 400 milijonov in potem še do leta 2030 nadaljnjih 300 oziroma vse skupaj nekje blizu 800 milijonov evrov v naslednjih 15 letih, kar so investicije, ki omogočajo samo širitev prvega in drugega pomola, nismo pa niti še odprli vprašanja izgradnje tretjega pomola, ki pa je potem še nadaljnjih nekaj 100 milijonov, lahko tudi blizu milijarde. Skratka, tudi v Luki Koper so potrebne ogromne investicije in mnogo

lažje bo te investicije podjetje lahko izvedlo, če bi imelo nekega močnega partnerja. Tako je iz več pogledov razmišljanje o tem, da se tudi Luka Koper odprejo ta vrata za iskanje nekih partnerstev, koristno; se pravi tako za sam razvoj same Luke Koper kot tudi za iskanje rešitve pri financiranju tega projekta drugega tira.

Bilo je tudi vprašanje glede sodelovanja s sosednjimi državami. Tudi na tem področju intenzivno delamo, najbolj intenzivni pogovori potekajo s sosednjo Madžarko. Tudi z ostalimi državami sem kot minister z ministri že navezal določene stike in ti pogovori se bodo nadaljevali, ker se strinjam, da je to zlasti pomembno, da imamo podporo teh zalednih držav, ki gravitirajo s svojim pretovorom na Luko Koper, da imamo njihovo vsaj načelno podporo takrat, ko bomo iskali, ko bomo kandidirali za evropska sredstva. Mislim, da je to zelo pomembno, če bomo imeli tudi neko širšo koalicijo, ko se bomo prijavljali za evropska sredstva.

Danes je bilo tudi zelo veliko govora o tem, ali se pri takšnih infrastrukturnih projektih naj oziramo na ekonomsko logiko ali je, bom rekel, projekt kot tak širše tako pomemben, da ekonomsko logiko na nek način lahko kar zanemarimo in se odločimo za projekt, ker bo prinesel toliko koristi za državo. Mislim, da v situaciji, ko moramo to financiranje vendarle zložiti skupaj, tudi s pomočjo bančnih kreditov in tako naprej, da moramo poskrbeti, da bo projekt ekonomsko vzdržen. Drugače preprosto banke pri tem projektu ne bodo sodelovale in primerjati, da je vlaganje v neko infrastrukturo ali v projekt drugega tira na nek način podobno kot vlaganje v šolstvo, zdravstvo z vidika trošenja javnega denarja, mislim, da kljub vsemu ni poštena primerjava, ker mi vemo, da tukaj konec koncev gre za investicije, od katerih bodo ključne koristile imela podjetja, delniške družbe, Luka Koper, Slovenske železnice. Skratka, tukaj vlagati v projekte, ki bo prinašal korist podjetjem, ali vlagati denar v javno infrastrukturo, kot so šolstvo, zdravstvo in tako naprej, vendarle ni čisto primerljivo. Ampak, hočem reči samo to, da moramo vendar le zadeve pogledati z ekonomskimi očmi.

Okrog tega, kam se bomo prijavili na evropskem razpisu, je bilo že rečeno, da se bomo prijavili na naslednji odprti razpis, kjer bodo na voljo ostanki neporabljenih kohezijskih ovojnic, kar pa še ne bo ta razpis, ki bo v letošnjem letu objavljen. V letošnjem letu, kot imamo informacije s strani Evropske komisije, na odprtem razpisu ne bo mogoče kandidirati z infrastrukturnimi projekti, na tem bom rekel delu, ki pa se nanaša na nacionalne ovojnice, pa bomo kandidirali, in sicer s projekti na ostalem delu omrežja, torej za teh 159 milijonov evrov, en projekt smo že prijavili, to je Poljčane–Slovenska Bistrica, v nadaljevanju se bo zdaj sledila še prijava za Zidani Most–Celje. Tako bo ta del 159 milijonov nacionalne ovojnice rezerviran s prijavi na projekte. Ravno tako

bomo tudi ostala kohezijska sredstva, ki so še na voljo v tej perspektivi, v tej, ki se torej zdaj začena, tudi ostala kohezijska sredstva do tistih 300 milijonov, kot je bilo že rečeno, bodo počrpana še s projektom prenove samega vozišča Pragersko in potem še z modernizacijo proge Maribor–Šentilj. Tako kar se tiče te nacionalne ovojnice, ni strahu, ta sredstva bodo porabljena; se pravi, z drugim tirom pa moramo kandidirati na odprtem razpisu, kjer bomo skušali pridobiti čim večji delež teh sredstev, torej nad 30 %.

Če mogoče skušam še zaključiti, kaj naj bi pravzaprav bil sklep, zaključek te današnje razprave. Mi smo do zdaj ves čas govorili, da se je vlada odločila za javno-zasebno partnerstvo in da bomo na ta način iskali načine financiranja. Na podlagi tudi te študije OECD je bilo ugotovljeno, da so ti postopki zelo zahtevni, tudi dolgotrajni in v ta namen bomo naredili še en krog iskanja tudi drugih možnosti financiranja. Če hočete, lahko govorimo tudi na nek način o javno-javnem partnerstvu, kjer želimo še enkrat preveriti možnost vzpostavitve projektne družbe, v kateri bi sodelovali tako Luka Koper kot Slovenske železnice in potem preko te projektne družbe z ustreznimi mehanizmi pridobiti in angažirati tudi sposobnost zadolževanja, vključno s to EFSI garancijsko shemo. Skratka, to je naš cilj in seveda v čim večji mogoči meri počrpati ta evropska sredstva, to je pa ta primarni cilj, brez katerega pa mislim, da bi bila realizacija tega projekta dejansko zelo zelo otežena. Da pa bo vse skupaj tudi postavljeno na neke ustrezne finančne ocene okrog stroškov, pa se bo vlada tudi odločila za presojo te vrednosti projekta, za katerega je zdaj sama razpisna dokumentacija tudi že v preverbi pri tem evropskem svetovalnem središču. Tako bodo tudi z njihove strani – torej strani EIB, če hočete – podane pripombe in predlogi, da se ta projekta dokumentacija čim bolj zastavi in potem izberemo tega izvajalca, ki bo preveril vrednost in tudi predlagal mogoče racionalizacije in optimizacije samega projekta.

Tako ne bo več toliko teh ugibanj, ali je projekt vreden potem 600, ali milijardo, ali milijardo pa pol. Skratka, na ta način se bomo lahko bolj suvereno tudi v nadaljnje razgovore z vsemi partnerji in bankami potem podajali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, predlagatelj. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mogoče v uvodu najprej pojasnilo gospodu Ljubu Žnidarju, ki ga je dal gospod minister, je točno; torej teh 159 milijonov sploh ni predmet debate o drugem tiru, ampak o drugih investicijah. Dejansko je pa govor o odprtem razpisu pri ostanku ovojnice in dejstvo je, da pri tem odprtem razpisu bodo imeli zagotovo večjo možnost za pridobitev sredstev tisti projekti, ki

se bodo začeli. Kajti gre za ostanek sredstev in poraba teh sredstev mora biti 100 %. In to je ta priložnost in nujnost, na katero sem v razpravi opozoril.

Sicer bi pa mogoče samo na kratko opozoril na naslednje dejstvo, da če smo se danes v veliki meri pogovarjali o tem, da je največja ovira pri ministru, ker nima zaprte finančne konstrukcije, bi vendarle samo na kratko spomnil na dejstvo, da smo imeli finančno konstrukcijo pri naši infrastrukturi že zaključeno, to je, recimo, aerodrom. Lastna sredstva aerodroma, evropska sredstva, ampak smo se odločili, da to raje prodamo in danes od te infrastrukture praktično ni ničesar novega. To je samo kot opozorilo. Tudi če bomo zaprli finančno konstrukcijo, to še ne pomeni, če ne bomo dovolj modri in uspešni, da bo do te realizacije dejansko tudi prišlo, kajti ne smemo se slepiti tudi pred tem, da za vsem tem scenarijem vendarle ne stoji tudi en zelo umazan scenarij, z mojega vidika: če nimaš drugega tira, seveda tudi Luka Koper ima manjšo vrednost, če nimaš drugega tira, imajo tudi Slovenske železnice manjšo vrednost. In ali vendar za vsem tem ne stoji neka želja po poceni prodaje Luke Koper in Slovenskih železnic in potem bomo dobili nekega rešitelja, ki bo za mali denar seveda rekel, ja, saj bomo potem pa poskušali nekaj narediti.

To samo vmes za opozorilo, sicer pa resnično mislim, da ob dejstvu, ki pa je v veliki meri resnično nesporno; projekt, ki je trenutno narejen, je zelo dober projekt in pravzaprav projekt, ki bi maksimalno upošteval vse kriterije te evropske proge. Torej najvišji standardi so upoštevani pri tej proggi, upoštevani so najvišji okoljski standardi. Torej pričakovati, da bi se investicija zaradi tega podražila, je res minimalno pričakovanje. Tudi v primerjavi z avtocestami, če pogledamo, problem pri avtocestah je bil, ker je seveda to izjemno obsežna investicija, prostorska, ni bilo izdelane vse dokumentacije za vse odseke, niso bila odkupljena zemljišča in smo se srečevali s podražitvami. Tukaj imamo drug primer, ko imamo zemljišča praktično pridobljena, tehnična dokumentacija je izdelana, odstopanja od okoljskih zahtev praktično navzgor ni več, ker je maksimalno vse upoštevano, torej smo na zelo varni strani, koliko bo ta investicija dejansko tudi stala na koncu, ko bo, upam da, narejena. Pri tem ne smemo zanemariti tega podatka, ki sem ga v uvodu izpostavil, če je država financer, potem avtomatično odpade tudi davek na dodano vrednost, ampak to je v tem primeru, ko govorimo o investicijski vrednosti 1,4 milijarde z DDV, takoj 250 milijonov manj in se pogovarjamo o milijardi 150 milijonov. To je tisti okvir, ki ga bo treba zagotoviti tako na tem odprtem razpisu za ovojnico kot dejansko tudi potem zaprte finančne konstrukcije ali z zadolževanjem ali seveda s prodajo obveznic. To so tiste oblike, ki so tudi pri infrastrukturi znane. Tukaj pa moram vendarle opozoriti, da se, ko govorimo o ekonomskih učinkih in o

ekonomskih koristih, nikakor ne smemo pogovarjati samo o tem približno 30-kilometrskem odseku, ampak se pogovarjamo o celotnem omrežju od Kopra pa, ker je ta proga seveda pomembna, do Kijeva, do madžarske meje. To je tisti ekonomski izplen, ki ga moramo upoštevati pri tej investiciji, ne pa zgolj na tem odseku. Ko to upoštevamo, je seveda ekonomska učinkovit in upravičenost te investicije povsem drugačna in upravičena.

Zato tudi ves čas govorimo o tem, če vložimo milijardo v ta odsek, bo lahko Slovenija v 30 letih dobila iz tega dve milijardi in pol oziroma odvisno od stopnje zadolženosti oziroma najema kredita, lahko tudi 3,3 milijarde. Ampak pri tem je dejansko treba ponovno poudariti naslednje. Mi smo se ta hip pogovarjali ali pa dotaknili pravzaprav nekako tudi že možnosti koncesijskega financiranja in zagotovo je zelo pomembno. Ni mogoče tega drugega tira obravnavati samo kot drugi tir: prvič ga je seveda treba obravnavati kot celotno železniško omrežje, drugič pa dejansko tudi kot velik potencial za Luko Koper. Če ni drugega tira, se Luka Koper zagotovo ne more širiti, ima preveč omejene možnosti in seveda nihče ne bo vlagal v lukko, ki pravzaprav nima perspektivne povezave zaledjem oziroma s trgov. In ko se pogovarjamo o Luko Koper, je zagotovo treba izpostaviti prav to dejstvo, da bo zagotovo večja možnost in priložnost pogovarjanja o tem, ali bomo dobili vlagatelje, koncesijske partnerje za Luko Koper ali za železnico. Zagotovo je bistveno večji potencial v Luko Koper za ta način financiranja kot pa pri železnici. Ampak, najprej moramo železnico zgraditi, sicer se tudi z Luko Koper ne bo nihče pogovarjal. To je dejstvo, na katerega poskušamo po mojem mnenju zelo resno danes opozoriti v tej razpravi, kar je bil tudi ključni namen razprave.

Če se pa na kratko dotaknem še ostalih modelov financiranja, ki ne pomenijo povečevanja javnega dolga, je pa zagotovo tudi švicarsko-avstrijski model. Namreč, Švica in Avstrija gradita te velike investicije na način, da potekajo te investicije znotraj infrastrukturnega podjetja v železnici; torej, avstrijske železnice preko svojega podjetja, švicarske preko svojega. In enako bi lahko naredili tudi v Sloveniji, kajti tudi v Sloveniji imamo znotraj Slovenskih železnic infrastrukturno podjetje, če ga lahko tako imenujem, ki ravno tako lahko prevzame izvedbo te investicije in postane tudi financer železniške infrastrukture, ker se lahko zadolžuje, brez da bi se to vštelo v javni dolg. Seveda ob predpogoju, da računamo, da bo vsaj polovico sredstev to podjetje ustvarjalo na trgu. In če bo Luka Koper rasla, je zelo velika verjetnost, da bo tudi ta promet ustvarjen. Že danes pa imamo takšno financiranje infrastrukture v obliki Darsa. Dars je ravno tako zgradil to omrežje, za katero se je zadolževal, vendar to ni javni dolg Republike Slovenije, zato ker ustvari več kot 50 % realizacije svojega prometa na trgu. Danes je bilo že omenjeno, da avtoceste oziroma da Dars

ustvari na avtocestah 300 milijonov evrov letno prihodka iz naslova upravljanja z avtocestnim omrežjem. Dejstvo je, da ima največje obveznosti prav v letih 2014 in 2015 in potem z leti te obveznosti upadajo. Zagotovo bi bila tudi mogoča kombinacija tako infrastrukturnega podjetja pri železnici, združitvi z Darsom, kot tista oblika, ki ima znanje za gradnjo železnic in tudi dovolj virov za to, da lahko najame kredite in se ne všteva v javni dolg.

Pri tem javnem dolgu bi rad še enkrat izpostavil dejstvo, da je sredstva pri Evropski investicijski banki zagotovo mogoče dobiti po 1-odstotni obrestni meri, kar je najnižja mogoča obrestna mera, ki jo lahko dobiš. In ob dejstvu, da gre za zelo pomemben projekt, ki tangira vse države od Ukrajine ali, če hočete, Baltika ali celo Rusije pa do Jadranskega morja, in je to velik potencial, ki bi zagotovo dobil tudi pri vseh teh razpravah veliko podporo, kajti če se severnojadranske luke ne bodo ustrezno usposobile tako z infrastrukturo v notranjosti Evrope kot tudi s pomorsko infrastrukturo, potem bodo postale nekonkurenčne. Vendar interes gospodarstva, interes kapitala je v tem primeru takšen, da si izbere najracionalnejšo pot in severnojadranske luke so očitno najracionalnejša oblika za kapital, ki se pretaka znotraj celotne zemeljske oble, če hočete, ker gre dejansko za zelo širok interes za uporabo te železniške infrastrukture.

V nadaljevanju bi si resnično želel, spoštovani gospod minister, da se srečamo v Državnem zboru v okviru razprave, ko bo treba izbrati model financiranja te infrastrukture. Torej, sploh ne vidim vprašanja, ali začeti ali ne, kajti če ne začnemo graditi, dejansko postanejo Slovenske železnice v perspektivi povsem nedonosne in bo velik strošek za državo, Luka Koper ravno tako ne bo imela svojega razvoja. In prav je, da se okrog virov financiranja pogovorimo v Državnem zboru in takrat tudi dokončno odločimo, kdaj in v kolikšni meri bomo lahko tudi z javnim dolgom, če bo treba, financirali ta izjemno pomemben in strateški infrastrukturni projekt, ki ga lahko v Sloveniji zgradimo. Res si ne bi želel, kot sem v uvodu povedal, da bi v vsej tej verigi od Lyona pa do Kijeva Slovenija postala šibek člen in da bi se dejansko vsi ti tokovi preusmerili v Italijo, mimo Slovenije v Avstrijo. Ne nazadnje, poglejte, ko se mi doma tukaj danes sprašujemo, ali je dovolj velik donos, ali je ekonomsko upravičena ta investicija v 30-kilometrski odsek proge, Avstrija dela obvoznico mimo Slovenije, pa se ne sprašuje, ali je to za njih ekonomsko upravičljivo ali ne. Oziroma so se že preračunali, da je to za njih še kako ekonomsko upravičljivo, ravno tako kot se je še v času Avstro-Ogrske ravno tako takratni vladar odločil, da zgradi od Dunaja do Trsta južno železnico, ki se je izplačala v 150 letih, ampak vmes je Avstrija – in upam si reči tudi Slovenija – doživela gospodarski preporod. To pa je tisto, kar potrebujemo v Sloveniji – gospodarski preporod.

Če ne bomo dovolj hitro pristopili k izgradnji tega tira, potem bomo seveda imeli zelo zelo omejene možnosti pri tem, kako bomo gospodarski preporod v Sloveniji izpeljali. Dokazano je v zadnjem obdobju, da ga ni mogoče izpeljati zgolj s poceni razprodajo naših podjetij, ker se srečujemo z zelo visokim številom brezposelnih ljudi, imamo zelo težko in brezizhodno situacijo, po drugi strani je pa tudi dokazano, da naš gospodarski potencial ne moremo reševati na način, da vložimo 5 milijard v naše banke in potem te banke ne financirajo gospodarstva. V tem primeru, ko pa vložimo denar v to infrastrukturo, pomeni, da smo dejansko gospodarstvu odprli vrata, možnost za delovanje in izboljšali konkurenčnost slovenskega gospodarstva. To pa je tisto, kar je naša dolžnost kot politike, kajti 70 % bruto domačega proizvoda vendarle ustvarimo na tujih trgih in zakaj ne bi tudi Luka Koper in Slovenske železnice bile deležne pri tem zelo velikem trgu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika gospod Ljubo Žnidar. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Samo toliko, gospod Veber, da dejansko pojasnim glede nerazumevanja možnosti črpanja evropskih sredstev. Prijava na odprti CEF razpis, kjer ne gre za čezmejni projekt, omogoča pridobitev zgolj maksimalno 30 % vrednosti investicije. Boljša pot k možnosti večjega deleža črpanja evropskih sredstev so nacionalne ovojnice. Vemo, da je prejšnja vlada podcenila oziroma ali pozabila, da ne rečem, na drugi tir in je možnost črpanja iz nacionalne ovojnice samo 159 milijonov. Tudi črpanje teh 159 milijonov z drugim tirom bi bilo škodljivo za prometni sistem v Republiki Sloveniji, kajti projektov samo na železniškem delu na koridorjih je ta čas pripravljenih za 2 milijardi in bodo sredstva v višini tistih 159 milijonov zagotovo porabljena in bi bila neracionalna poraba za drugi tir zaradi tega, ker tudi ta del sredstev ni nikakršna rešitev za investicijo drugega tira. Nikakršna. Tudi sam drugi tir ne pomeni nobene prometne rešitve za peti koridor. Tako so tukaj stvari jasne, možnosti dejansko tukaj ni oziroma so neracionalne, ker se te vrednosti absolutno absolutno premajhne. Tu ne moremo sedaj zavajati, kakšne so možnosti črpanja in tako naprej, in koliko sredstev je tukaj mogoče pridobiti. Te variante in te možnosti so izjemno omejene in dejansko teh možnosti tukaj ni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replike na repliko ni. Oprostite – predlagatelj, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala še enkrat.

Poudarek, gospod Žnidar. Jasno je bilo ugotovljeno, da 159 milijonov ni na razpolago za drugi tir, ampak za druge investicije. Torej, nesporno je treba pridobiti sredstva na ostanku teh ovojniških sredstev iz drugih projektov in to je tisto, na kar moramo startati in si zagotoviti sredstva, pa četudi je to 30 %. Za mene ne igra ...

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa ...

JANKO VEBER (PS SD): ... nobene vloge. Pomembno je, da dobimo denar.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Vsi prijavljeni ste dobili besedo. Časa še nismo porabili in po 71. členu imamo možnost še razpravljati. Želi še kdo razpravljati? Potem prosim za prijavo. Če želi tudi predlagatelj in gospod minister, prosim, dvignite roko. Prijavljeni so: gospa Ljudmila Novak, gospod Marko Ferluga, gospod Marjan Dolinšek, gospod dr. Franc Trček. Vsak ima 2 minuti časa za razpravo.
Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, predsedujoči, kolegice in kolegi!

Ob poslušanju te razprave morem reči, da me je pravzaprav zajela žalost. Zakaj? Ker vidim, kako smo v tej deželi neusklajeni. Najprej je sam minister kot kandidat za ministra vnesel nemir v deželo, ko je rekel, da proga drugi tir ni potrebna, potem so to popravljali, drugačne izjave. Skratka, že vi, gospod minister, ste vnesli nek nemir, neko negotovost. Potem poslušam koalicijske partnerje, kjer prav tako vidim, da koalicija ni usklajena. Še bolj me je zaskrbelo, ko ste govorili o tem, da Luka Koper ni pripravljena sovlagati ali nekaj podobnega ste rekli, tudi z železnicami se ni mogoče dogovarjati. Zakaj pa potem je Luka Koper v 51-odstotni državni lasti? Zakaj so železnice v državni lasti, če ni mogoče teh akterjev povezati v skupni projekt? Če gledam, da vlak iz Maribora do Ljubljane vozi dobri dve uri, skoraj tri ali iz Maribora do Kopra štiri ure, me še bolj prime žalost; ko sem bila sedaj v Madridu in so tam rekli, da vlak iz Madrida do Barcelone 600 kilometrov prepelje v dveh urah in pol. In se peljemo skozi tunel po Madridu, šestpasoven, dvakrat po tri pasove, 12 kilometrov dolg, ki so ga naredili iz evropskih sredstev. In potem se res sprašujem, zakaj smo v Sloveniji tako nespametni, da vendarle ne znamo tega bolj izkoristiti, se za nekaj odločiti in stati za tistim in denar racionalno uporabiti. Kupujemo zemljišča, imamo že nekaj dovoljenj, ne vem kaj vse, na koncu pa ne vemo, ali bomo to izvajali ali ne. Tudi to mi vedno odzvanja v ušesih, Ptuj je bil pred izgradnjo železnice Dunaj–Trst večje mesto kot Maribor. Ptuj ni maral železnice, Maribor jo je pa vzel. In kaj se je zgodilo? Maribor je daleč prehitel Ptuj, na

žalost je sedaj malo drugače, ampak vendarle, zavedati se moramo, kako je to potrebno in pomembno za gospodarstvo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala.

Še enkrat bi rad poudaril to, da se vrtimo kot mačka okoli vrele kaše. Sedaj je trenutek, da začnemo z dejstvi. Dejstva so pa naslednja.

Treba je dobiti realno recenzijo tega projekta, ker baje, da je bilo tam tudi govora o nekih finih ometih v tunelih za tovarne vlake, ki jih ni treba, in tudi tukaj se dajo znižati stroški. Zelo pomembno je to, da se začnejo dejansko vsi ukrepi v tej smeri, da se fizično gradnja začne. Ena varianta, kot je bilo že prej rečeno, je, da začne država biti kot ta garant za začetni zagon in potem se postopoma prijavlja na ta evropska sredstva in tako nekako pridobiva ta denar nazaj. Tudi to je ena od variant. Treba je zelo široko gledati, najti neke variante, dobiti to, kar je že minister tudi omenjal, nek konzorcij zainteresiranih držav, ki tukaj obstajajo, kot smo rekli, od Madžarske naprej in vse ostalo, in tudi tukaj pogledati, kaj se da narediti. Normalno, da vidimo, ali v zameno za neko koncesijo na tretjem pomolu ali kaj takšnega, ampak treba je najti neke rešitve, da se ta tir izpelje. Ker tukaj je bilo že stokrat ugotovljeno, da ta drugi tir je aorta za Luko Koper in za obalno gospodarstvo in dalje tudi za celo Slovenijo. Enkrat, ko se bo ta aorta pretrgala, ko ne bo več tega dovoda žive krvi, je to gospodarstvo končalo.

Tako apeliram na vas, minister, da res poskušate najti ta sredstva in da se začne ta gradnja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dolinšek Marjan, izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala.

Bom samo zadnji del, ker prej je bil pokurjen čas.

Povsem se moram strinjati z gospo Novakovo, s svojim kolegom Markom in tudi s svojimi prejšnjimi predhodniki. Danes smo slišali zelo veliko dejstev in tako naprej. Mislim, da kakršenkoli očitek, da naša vlada ne dela na tem projektu, je škoda o tem govoriti. Če je katera vlada na temu vsaj nekaj naredila, je ta vlada v tem praktično slabem letu.

Zdi se mi pa ključno, da najdemo ustrezen model, kakor je bilo tudi že od predlagatelja slišati. Mislim, da ne smemo samo gledati in biti fokusirani samo na en model. Zakaj ne bi imeli izbor dveh, treh modelov, seveda jasno opredeljene cilje in tako naprej, potem dosežemo konsenz in se za najboljšo varianto odločimo. Zdaj, da tir je, bo ali ne bo, mislim, da tir mora biti in da presoja sama

vrednosti, ki bo menda zdaj dana na javni razpis, bo tudi pokazala, kar se tiče samih cen na tem projektu oziroma same vrednosti.

Bi pa rad tukaj opozoril, da sem malo zaskrbljen pa žalosten, da Luka Koper in Slovenske železnice niso aktivno vpete v to zgodbo in da aktivno ne sodelujejo; in celo nasprotno. To pa se mi zdi nerazumljivo in pričakujem, da se tudi na tem nekaj naredi. Gospa Novakova je opozorila, vse je lastnik država, ta zgodba je v temu delu nepojmljiva. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ker je malo časa, bom kar hitel; če je kaj ta debata pokazala, je pokazala, da potrebujemo javno-javno partnerstvo. Zakaj? Kot je že minister opozoril, ker pri železniški infrastrukturi je dosti manjša eksternalizacija stroškov kot pri avtocestnem križu; skratka na končnega uporabnika ne morete toliko preleviti. Odprta vprašanja, ali se v to javno-javno partnerstvo ob nekih navedenih subjektih iz Slovenije vključijo še kakšne sosednje države. Gospod Veber je pokazal, kako to rešujejo v nekih drugih državah, kjer si računovodsko odštejete to iz dolga države in tovrstni pravni subjekti so večino časa v minusu. Tudi Asfinag, avstrijski recimo, ki skrbi za avstrijske ceste, je seveda v minusu, ker je to namen tega. Seveda, dokler imamo logiko razmišljanja: avto in dokler smo ujeti v to miselnost fiskalca, se je težko intelektualno prebiti nekako naprej. Vsi ste dodajali tudi neki lokalni, regionalni lonček. Veste, s to tematiko je povezan tudi navsezadnje letališče v Mariboru, v katerega ste zmetali nekaj 10 milijonov evrov pa zdaj malo ne vemo, kaj bi z njimi počeli. Lahko bi bilo logistično vpeto.

Če berete danes Delo, gledate, katere so sto največje firme – 1 %, ki več kot polovico BDP vrta, imate tudi notri, recimo, Krko na prvem mestu – mi še vedno nimamo elektrificirane proge do Novega mesta, imamo tam Renault in tako naprej, na temu pasu.

Skratka, potreben je nek resen razmislek o infrastrukturi, seveda pa mišljenje ni naravno stanje, kot pravi Alenka Zupančič. Če ne bomo mislili, bo to še en fiasko, če bomo pa premislili, bomo pa iz enega evra naredili dva in pol ali tri, kot to neke države, ki znajo misliti, naredijo. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Za zaključek bi še enkrat želel poudariti, da ne bo več dvomov, kakšne so prioritete glede tega projekta. Torej, ni več

vprašanje projekt da ali ne, temveč, kako ga bomo izpeljali. Mislim, da je bil tu fokus današnje razprave usmerjen v to smer. Če lahko na nek način povzamem, mislim, da smo se več ali manj strinjali vsi, da moramo poiskati, kakšna je ta dejanska vrednost, to pomeni, preveriti njegovo vrednost, poiskati možne optimizacije in racionalizacije in usmeriti vse napore v to, da za projekt pridobimo kar največ evropskih sredstev in potem tisti preostanek, da finančno konstrukcijo zapremo, bodisi z javno-zasebnim partnerstvom, kar smo ugotovili, da je lahko zahtevno in drago ter dolgotrajno, ali pa, kot smo zdaj ponovno dali na mizo, varianta, da se poišče znotraj držav rešitev v okviru javno-javnega partnerstva v sodelovanju z obema zainteresiranima podjetjema, ki bosta iz tega projekta tudi največ koristila imela.

Računam, da bo ta rešitev potem tudi izvedljiva in da bomo dejansko, ko bomo drugo leto imeli gradbeno dovoljenje, pripravljene na razpis za evropska sredstva in potem se lahko začnemo pogovarjati tudi o razpisu za izbiro izvajalca gradnje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključno besedo ima predlagatelj gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, predsedujoči.

Ne glede na to, da danes ne sprejemamo sklepov, mislim, da je eden pomembnih zaključkov dogovor prav vseh strank, ki so v parlamentu, da se drugi tir zgradi. Ta dogovor je zagotovo najpomembnejši prav za gospodarstvo. Če lahko kaj naredimo za gospodarstvo, je to, da se ta prepomembna investicija čim prej zgodi v Sloveniji. S tem omogočimo gospodarski razvoj ne samo Primorske regije, ampak tudi vseh ostalih regij, kamor peljejo slovenske železnice, kajti ves pretovor, ves tovor in življenje je odvisno, predvsem tudi delovanje gospodarstva v vseh regijah, od tega, ali železnice funkcionirajo ali ne. Če jim ne bomo omogočili, da prepeljejo čim več tovora, bodo tudi zainteresirane, da počasi zapirajo tiste proge, ki so najmanj rentabilne. In zopet bomo prišli v Sloveniji do položaja, ko bomo razlike med regijami povečevali in ne zmanjševali.

Torej, učinek te investicije je resnično izjemen in želim si, minister, da res v zelo kratkem času ponovno opravimo razpravo o izboru najustreznejše variante za financiranje, kajti tehnični vidik in okoljski vidik ter ne nazadnje tudi zemljišča, vse, kar je potrebno za to investicijo, je pravzaprav rešeno na tem nivoju, da se ni mogoče sklicevati, da nečesa ne poznamo, zakaj se ne bi ta investicija začela. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo in 28. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA – RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO NA POSLANSKO VPRAŠANJE DR. VINKA GORENAKA V ZVEZI Z NAČRTOVANIMI IN PORABLJENIMI SREDSTVI REPREZENTANCE.**

Državni zbor je na 11. seji sklenil, da opravi razpravo o odgovoru, ki ga je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan podal na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z načrtovanimi in porabljeni sredstvi reprezentance.

Besedo dajem dr. Vinku Gorenaku za dopolnilno obrazložitev predloga za razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Najprej se moram zahvaliti, da je vsaj del SMC ocenil moje poslansko vprašanje kot tisto, ki bi bilo primerno za splošno razpravo na seji Državnega zbora; to se sicer redko dogaja, ampak očitno se včasih zgodi tudi kak čudež. Toliko za uvod.

Sicer pa je treba reči, da se verjetno v današnji razpravi ne bomo mogli v vseh teh petih urah osredotočiti izključno na ministrstvo, ki ga vodi gospod Židan, ampak je to ena od stvari, verjetno bomo v svoji razpravi morali pogledati tudi širše, tako vsaj verjamem. Ampak star ljudski pregovor pravi takole: najprej pometi pred svojim pragom. No, pa bom jaz najprej to opravil v tem uvodnem delu.

Ko sem bil sam v vlogi notranjega ministra leta 2012, je notranje ministrstvo, tako kažejo najnovejši podatki iz petkovega odgovora Vlade – namreč, Vlada Republike Slovenije je na moj predlog, na mojo zahtevo pripravila obširen odgovor, ki govori o reprezentančnih sredstvih od leta 2009 naprej, čeprav za to ni nihče prosil. Ampak zanimivo, imamo pač te podatke zdaj na razpolago. Po tistih podatkih je bilo v času mojega dela v notranjem ministrstvu tam porabljenih 12 tisoč 840 evrov za potrebe reprezentance. Seveda je to podatek, ki se ne nanaša na notranje ministrstvo, ampak se nanaša tudi na policijo in Inšpektorat za notranje zadeve. V ta sredstva so všteta sredstva, recimo, tridnevnega srečanja ministrov za notranje zadeve na Brdu – tako imenovano predsedstvo Brdo. Za primerjavo lahko povem, da je moja predhodnica gospa Katarina Kresal – ona je, vsi vemo, kako in kaj – porabila približno 8-krat toliko; namreč, porabila je 78 tisoč 154 evrov po podatkih vlade. Tudi moj naslednik, to je dr. Virant, je porabil enkrat več kot jaz; skratka, povečal je ta sredstva z 12 tisoč na kar 22 tisoč 581 evrov po podatkih vlade. Skušal sem najti tudi tisto mojo ožjo kabinetno potrošnjo in moram reči, da sem 19. 11. 2012, to sem

našel v svojem arhivu, zaprosil računovodstvo, če mi posredujejo podatke, koliko smo porabili do takrat v ožjem delu kabineta ministra. Podatek je bil naslednji. Minister Zalar je v enem mesecu pa pol ali pa mesecu pa 10 dni, kolikor je vodil notranje ministrstvo, porabil tisoč 212 evrov, do 19. 11. pa sem sam porabil 256 evrov za reprezentanco v kabinetu, torej v celem letu, tako da naredimo ta obračun.

Pa pometimo še pred pragom Janeza Janše za uvod, pa pogledjmo številke. Leta 2009 je neka vlada porabila 3 milijone 626 tisoč evrov za reprezentanco v celoti, Leta 2012 je vlada Janeza Janša porabila milijon 600 tisoč in nekaj evrov; pomeni 2 milijona manj kot leta 2009. Vlada Janeza Janše je tudi planirala sredstva in sprejela proračun za leto 2013 v višini milijon 478 tisoč evrov in treba je reči, da Vlada Alenke Bratušek kljub rebalansu te številke ni popravljala navzgor. Je pa v letu 2014 stvar spet malo eksplodirala, namreč stroški so bili milijon 771; skratka, so se že višali, kar seveda ni v redu.

V tem uvodnem delu – nastopal bom seveda kasneje –, v tem uvodnem delu moram izpostaviti Ministrstvo za kmetijstvo, ki ga vodi gospod Židan. 36 tisoč evrov in nekaj je bilo planiranih v letu 2015, v prvi polovici leta pa že porabljenih 57 tisoč evrov. To pomeni, da je prekoračitev skoraj 100-odstotna v prvi polovici leta. Za primerjavo, ker ministrstvo je primerljivo pač eno z drugim, leta 2012 v času Janševe vlade je takratni kmetijski minister gospod Bogovič porabil 30 tisoč evrov.

V uvodu bi rekel samo še tole. Današnja razprava bi po moji oceni morala pripeljati do nekkih zaključkov, ki jih sicer ta državni zbor ne bo sprejel, bi pa kazalo, da jih sprejme Vlada in stvari poenoti za naprej, ker nekateri so res hudi porabniki, nekaterim pa kaj takega ne bi mogli očitati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za dodatno obrazložitev dajem besedo, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, gospod predsedujoči, lep pozdrav!

Moram reči, da sem gospodu dr. Gorenaku na nek način hvaležen, da je odprl to vprašanje, ker rezultati tega vprašanja so takšni, da bi jih bilo treba urediti že kdaj prej. Žal mi je samo, da takrat, ko je finančno ministrstvo prvič poslalo porabo po ministrstvih gospodu Gorenaku, ni pri tem vsaj seznanilo posamezna resorna ministrstva, ki bi verjetno takoj, ko se je ugotovila številka, ugotovili, da je nekaj s prvotnimi številkami narobe. Dobili ste tudi poročilo s strani vlade konec prejšnjega tedna, kjer se kaže poraba po posameznih resorjih, po posameznih ministrstvih, je nekoliko drugačna, kakor je bilo po prvem poslano. Tudi v tistem

poročilu piše, da so posamezna ministrstva skupaj s finančnim ministrom oziroma ministrstvom sedela skupaj in gledala posamezne račune, ali so knjiženi pravilno in ali niso knjiženi pravilno.

Tisto, kar bi na začetku želel povedati, pa je naslednje. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je za leto 2015 načrtovalo 36 tisoč in pol – če zaokrožim – tisoč evrov. Po podatkih, ki jih je takrat posredovalo gospodu Gorenaku finančno ministrstvo, je bila številka 65 tisoč. Če imam dobro zapisano oziroma nimam dobro zapisano, bila je neka drugačna, 57 tisoč, se opravičujem, in potem ko so se ti sestanki z Ministrstvom za finance dogodili, pa je številka sicer nižja ali bistveno nižja – 18 tisoč 867.

Dovolite pa, da izkoristim te tri minute, da vam opišem samo ministrstvo. Ministrstvo, poznate, ima skoraj tisoč ljudi, ko gledamo reprezentanco, gledamo samo ministrstvo in gledamo tri organe, to je Uprava za varno hrano, ki je pomembno večja kot ministrstvo, gledamo Agencijo za kmetijske trge in kmetijski inšpektorat, ob tem pa gledamo še tri vrste postavk: integralna, namenska, EU sredstva in sofinanciranje integralnih sredstev, torej namenskih postavk. Ko se je pregledovalo, se je ugotovilo naslednje. Ugotovilo se je, da se je na reprezentanco ministra – kakor ste rekli, se mi zdi, ali je bilo rečeno – ali ministrstva knjižil del stroškov sejma Zeleni teden v Berlinu. To je sejem, ki ga naše ministrstvo financira. Skupni strošek je 56 tisoč evrov. Tam financiramo prostor, ureditev prostora in aktivnosti, ki trajajo 10 dni. Tja peljemo slovensko kmetijstvo, slovenski sektor hrane in gostinstvo z namenom, da promoviramo slovensko proizvodnjo hrane in da jih privabimo, ker je zraven tudi turistična organizacija, v Slovenijo. En del teh stroškov se je knjižil tudi na reprezentanco ministrstva in pomemben del tega je bil odstranjen.

Drugo, kar se je zgodilo, to je, verjetno poznate, da je lansko leto Slovenijo obiskala ena največjih kitajskih delegacij, kar so bili v Evropi, vodil jo je podpredsednik vlade, formalno sem na vabilu bil podpisan sam kot podpredsednik vlade in del stroškov obiska te delegacije je prišel na kmetijsko ministrstvo. To ni bil projekt kmetijskega ministrstva, to je bil projekt vlade in moj podpis kot podpredsednika vlade in ti stroški so prišli na kmetijsko ministrstvo. Vendar še nekaj bi rad povedal, ko o tem govorim, jasno je, da vsi stroški, ki so bili knjiženi tako ali drugače, so nastali in imajo od zadaj nek svoj razlog in potem naprej tudi učinek. Pogovarjam se samo o tem, ali so bili knjiženi pravilno ali ne.

Še nekaj, na kmetijsko ministrstvo, na reprezentanco je bil knjižen strošek programa razvoja podeželja, in sicer tisti del stroška, ki je namenjen popularizaciji tega programa, informacijskim gradivom, izobraževanju in podobno. To je bil strašno velik znesek, ki je bil realiziran. Program razvoja podeželja, ki je velik milijardo 100 mora obveščati, mora informirati, mora sklicevati ljudi, mora prirejati razne

prireditve in ta strošek v vsakem primeru nastaja, ker je del programa, in vknjižba je bila na Ministrstvu za kmetijstvo na reprezentanco. Torej, realna številka ob polovici leta je 18 tisoč 867 evrov za vse štiri organe in do tega trenutka 26 tisoč 487 evrov.

Verjamem pa, da kasneje bom lahko o tem govoril še nekaj več. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine socialnih demokratov. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa. Spoštovani minister, spoštovani predlagatelj tega vprašanja gospod Gorenak, spoštovane poslanke in poslanci!

Ob intenci, da se razčisti poraba reprezentančnih sredstev, bi lahko današnja razprava postregla z veliko koristnimi informacijami ne samo za poslanke in poslanke, predvsem pa za javnost. Te pa, upam, da se ne bo predstavilo kot neko predstavo, podkrepjeno z mnogo populizmi v stilu, imamo zapravljive ministre, zapravljivega ministra, kjer se razmetava z davkoplačevalskim denarjem. Zakaj govorim o tej predstavi? Takšni smo bili priča ob nedavnem poslanskem vprašanju. Razprava o uporabi sredstev za reprezentanco na ministrstvih bi bila seveda, in še enkrat poudarjam, dobrodošla, če bi bila pospremljena z namenom poslušati, predvsem pa tudi slišati vse argumente oziroma dejstva. Pa vendar me preseneča včasih, da imajo, ampak to vsi poslanci, ob konkretnih pojasnilih ministra že vnaprej pripravljene scenarije z različnimi vsehimi vložki o raznih izračunih kosil, štipendij, minimalnih plač in tako naprej, da ne bi našteval. Prav bi bilo, da se danes pogovorimo o dejstvih in o napakah, če so bile seveda storjene. Navsezadnje gre za denar, davkoplačevalski denar. Tega je vedno premalo, a vedno je odveč, ko pade na polje manipulacij. In politiki z izkušnjami dobro to vemo. Tako nisem pretirano optimist, da se bomo danes ognili debatam, debatam brez posluha in brez nekih pojasnil. Kot pravi eden izmed opozicijskih poslancev, so pomembne številke. Seveda so tudi zame pomembne številke, cifre in te so bile na nek način tudi pojasnjene. Mislim pa, da smo vsi razumeli, koliko in zakaj je ministrstvo porabilo to reprezentanco. Od tukaj naprej pa, kot da se več ne govori isti jezik. Nekatere seveda ne zanimajo Kitajci in vsi, ki prihajajo k nam, ne razumem pa, da nekateri ne razumejo in ne želijo razumeti promocije Slovenije, predvsem ko gre za razvoj podeželja ali pa takšne velike obiske, kot je povedal gospod Židan, obiske iz Kitajske.

Po drugi strani se nekateri poslanci dnevno na nek način izjavljajo o neodzivnosti Vlade, delijo neke nauke o tem, kako se stvarem streže, nas

podučujejo, kaj je varčno in kaj je potratno. Najtežje je pogledati vase in pomesti pred svojim pragom, vendar moram reči, da je to gospod Gorenak naredil korektno v sami predstavitvi stališča. Imeli pa smo že v preteklosti na nek način pridige, kako lahko iz svojega žepa poravnava stroške za kave in kako si nekateri zaslužijo hvalnico na tej poti. Mislim, da to ni prava konstruktivna pot. Premalo poznam seveda razloge, spoštovani in spoštovane, zakaj so reprezentančna sredstva po ministrstvih porazdeljena tako, kot so, zakaj so kontirana oziroma zabeležena na takšen način. Verjamem pa, da ne kar čez palec, in vem, da bo gospod minister Dejan Židan seveda za svoj resor znal pojasniti vsak cent, vsak evro, za kaj je bilo sredstvo na takšnem ali drugačnem kontu knjižen.

Na koncu bi vendarle rad povedal, da bom na nek način z zanimanjem poslušal današnjo razpravo. Verjamem na nek način, pa naj ne izzveni preveč naivno, v dobronamernost vprašanja, vendar bom skušal v debati odreagirati na vsako manipulacijo, na vsak govor, ki bo šel čez neke realne osnove, ki se bo bližal predvsem populizmu. Socialni demokrati smo za to, da si nalijemo čistega vina, da se pove, za kaj, čemu in kakšna sredstva so namenjena, nismo pa za to, in vemo, da v tej zgodbi ne moremo zmagati, da se bo gospoda ministra Dejana Židana kot edinega ministra v vladi pribijalo na križ zaradi narobe knjiženih kontov oziroma sredstev, ki so bila v preteklosti. Upam, da bo ta razprava šla v pravo smer in da bo predvsem javnost tista, ki bo znala oceniti, kdo ima prav in kdo ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levica. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Podatki o planirani in dejanski porabi denarja za reprezentanco, ki jih je Državnemu zboru posredovala Vlada, kažejo ekscesno porabo teh sredstev na kar nekaj ministrstvih. Minister Židan je v prvi polovici leta porabil 157 % sredstev za reprezentanco. To zelo slabo opravičuje z nepredvidenimi stroški, kot so obiski kitajske delegacije in udeležba na sejmu. Vse to kaže na zelo slabo planiranje; planiranje, pri katerem si v vladi praktično sami postavljajo omejitve in pri tem očitno niso sposobni predvideti dogodkov za pol leta vnaprej. Po eni strani vlada zagovarja varčevanje, zatiskanje pasu in fiskalno pravilo, po drugi strani pa njeni ministri na omejitve, ki so si jih sami postavili, sploh ne pogledajo.

Kratkovidnost vladnih ukrepov, slabo načrtovanje, nesposobnost predvidevanja že kratkoročnih, kaj šele dolgoročnih ukrepov je sploh simptomatično za to vlado in na to v Združeni levici že večkrat opozarjamo – tam dol,

ali je lahko tišina, prosim, medtem ko predstavljam stališče? Hvala.

Poleg ministra Židana so slabo načrtovali ali pa brezobzirno zapravljali denar za reprezentanco še minister Peter Gašperšič, ki je v tem času porabil že 295 % letne dodelitve. Z 221 % letne porabe mu sledita ministrica Julijana Bizjak Mlakar, s 175 % pa ministrica Maja Makovec Brenčič. Ti podatki so zaskrblijujoči že sami po sebi, še bolj zaskrblijujoči pa je, da so za vlado to očitno gole številke in da nikogar, še posebej pa ne ministra za finance ali pa predsednika Vlade ti podatki ne skrbijo.

Ko je že govora o reprezentanci, ne moremo mimo enormne reprezentance Ministrstva za zunanje zadeve, ki sicer ne presega dodeljenih sredstev. Vendarle pa glede na količino dodeljenih sredstev za reprezentanco dosega daleč najvišjo število, kar pol milijona evrov letne dodelitev ima MZZ. Poročila o zlorabah teh reprezentančnih sredstev pa so tudi letos prišla s tega ministrstva oziroma bolj natančno z diplomatskih predstavništev. Letos smo poslušali o zlorabah službenih kreditnih kartic, v preteklosti pa so se iz teh sredstev kupovale nerazumne količine macol, krampov in drugih diplomatskih orodij.

V Združeni levici smo mnenja, da je nedopustno tako ekscesno preseganje dodeljenih reprezentančnih sredstev nekaterih ministrstev v tej vladi. Pri tem se sprašujemo, ali je nekdo, ki tako brezobzirno zapravlja ali še huje, samo slabo planira, sploh primeren za mesto ministra. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, minister, kolegice in kolegi!

Redko je izglasovan predlog opozicijskega poslanca ali poslanke o odgovoru ministra na poslansko vprašanje. Tokrat je vsebina vprašanja oziroma še bolj odgovora očitno tako problematična, da so temu pritrtili tudi koalicijski poslanci.

Preglednost je ena izmed pomembnih lastnosti urejene pravne države. Dobro načrtovanje proračuna je garancija za nemoteno delovanje države in državnih organov oziroma proračunskih uporabnikov. Skozi dobro načrtovan proračun se lahko izraža tudi načelo pravičnosti in sorazmernosti. Iz odgovora ministra Židana na poslansko vprašanje vsega tega ni zaznati. Minister je v letošnjem letu že do jeseni za kar dobrih 20 tisoč evrov presegel načrtovana sredstva za reprezentanco na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Raje sploh ne pomislimo, koliko bo znašal presežek porabljenih sredstev ob koncu leta.

Čudi nas to, da je v stroške letošnje reprezentance vključen obisk kitajske delegacije novembra lani. Kako je to mogoče? Krščanski demokrati smo neprijetno presenečeni, saj ta dejstva kažejo na dvoje; ali zelo slabo proračunsko načrtovanje na kmetijskem ministrstvu ali pa na pretirano razsipnost. Ob današnjem stanju kmetijstva in gozdarstva je to, milo rečeno, nespodobno. Z vidika celotnega proračuna sicer res ne gre za enormno velika sredstva, ampak proračunski red se prične z manjšimi zneski. Kdor je v malem zvest, je zvest tudi v velikem. Koliko minimalnih plač in koliko kmečkih pokojnin bi lahko izplačali iz te porabe? Krščanski demokrati menimo, da mora minister Židan nujno napraviti red pri načrtovanju in pri izvajanju proračuna na svoje ministrstvo. Poraba naj bo jasna, pregledna in varčna.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Urška Ban bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra, izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegi in kolegice!

Bom na kratko predstavila stališče tudi Poslanske skupine SMC v zvezi z obravnavano tematiko oziroma točko dnevnega reda današnje seje.

Vlada Republike Slovenije je že v letu 2009 sprejela Uredbo o stroških reprezentance, ki urejajo porabo sredstev za reprezentanco, omejitev stroškov in vodenje evidence stroškov reprezentance pri vseh vladnih proračunskih uporabnikov. S tem se je na enoten način uredilo področje, ki je bilo pred sprejetjem uredbe urejeno zelo različno. Sprejetje uredbe je bil tudi eden izmed varčevalnih ukrepov, katerega namen je bil znižanje stroškov reprezentance. Ti zneski se od leta 2009 niso povečevali, nasprotno, so se zniževali, kar je prispevalo k racionalnejši porabi sredstev za namene reprezentance.

Proračunski uporabniki so namreč tisti, ki so dolžni v okviru omejitev, ki jih določa uredba, sredstva uporabljati ob predpogoju ustreznega načrtovanja. Stroški reprezentance za vse organe državne uprave na nivoju predlagatelja finančnih načrtov so se po sprejetju že omenjene uredbe v letu 2009, kot že rečeno, precej znižali. Če pogledamo konkretno porabo skozi zadnjih nekaj let, ugotovimo naslednje. V letu 2007 so znašali skupni stroški reprezentance slabi 7,5 milijona evrov, v letu 2008 12,5 milijonov evrov. V letih 2009, 2010 in 2011 2,5 milijona evrov, to so bila leta po sprejetju uredbe, in v letih 2012 do 2014 ta poraba ni presegla 1,5 milijona evrov.

Kaj zajemajo oziroma vključujejo ti stroški, o katerih se in se bomo pogovarjali danes? V skladu z uredbo gre za stroške, ki nastajajo v organu zaradi sodelovanja s fizičnimi

in pravnimi osebami zaradi naslednjih dogodkov: pogostitev na uradnih in delovnih sestankih, delovnih in uradnih zajtrkih, sprejemih, svečanih obredih in sprejemih, ki so del priprave in izvedbe protokolarnih dogodkov, opredeljenih z Aktom o določitvi protokolarnih pravil, ki se tičejo predsednika Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije, pogostitev na strokovnih seminarjih in konferencah, ki jih organizira organ, in nakup priložnostnih daril in drugih stroških reprezentance po posebni in pisno obrazloženi vnaprejšnji odločitvi predstojnika organa. To porabo torej je treba postaviti v širši koncept, saj ne gre zgolj za trošenje in porabo proračunskih sredstev kar tako, ampak lahko to štejemo kot del gospodarske diplomacije, ki se odraža tudi v pozitivnih učinkih, na primer, na trgovinsko menjavo in posledično višjo gospodarsko rast.

Proračun za leto 2015 je državnim organom za tovrstne stroške reprezentance namenil dobrih 1,5 milijona evrov, v prvi polovici leta je bilo skupno realiziranih nekaj več kot 750 tisoč evrov oziroma približno 49 % načrtovanih sredstev. Realizacija torej ne presega planiranih vrednosti. Na letnem nivoju leta 2015 predstavljajo stroški reprezentance slabih 0,02 % celotnega proračuna Republike Slovenije.

Če se sedaj konkretno osredotočim na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je ta v letu 2015 za celotno ministrstvo načrtovalo 36 tisoč 429 evrov na podkontu za reprezentanco. Od tega integralnih sredstev nekaj več kot 17 tisoč evrov in namenskih sredstev 19 tisoč evrov, za točko EU sredstva in Slovenska udeležba pa ministrstvo ni načrtovalo izdatkov. V prvih šestih mesecih je ministrstvo skupno za reprezentanco potrošilo nekaj več kot 57 tisoč 500 evrov, kar presega načrtovane zneske.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan je visoko porabo za reprezentanco pojasnil z dvema dogodkoma, ki v fazi načrtovanja proračuna iz objektivnih razlogov nista bila oziroma nista mogla biti predvidena, sta se pa zgodile v letošnjem letu, in sicer je ministrstvo gostilo obsežen obisk kitajske delegacije, prav tako so sofinancirali udeležbo na sejmu v Nemčiji. Precejšnji delež sredstev iz proračuna za reprezentanco je bil po ministrovih besedah potrošen tudi za promocijo Programa razvoja podeželja.

Vsekakor smo v Poslanski skupini SMC mnenja, da je uspešna promocija Slovenije in njenega velikega potenciala v kmetijski dejavnosti ključnega pomena. Promocija proizvodov slovenskih kmetijskih proizvodov namreč povečuje konkurenčnost slovenskega kmetijstva, pomembna pa je tudi za dvigovanje stopnje prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije v ciljnih javnostih. Se pa postavlja vprašanje, ali se sredstva za reprezentanco knjižijo in planirajo v skladu z enotnim kontnim načrtom, ki je sestavni del Praviilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske

uporabnike in druge osebe javnega prava, in že prej omenjeno uredbo, ki ureja porabo sredstev za reprezentanco, omejitev stroškov reprezentance in vodenje evidence stroškov reprezentance pri vseh vladnih proračunskih uporabnikih. Glede na uredbo stroški organizacije promocijskih dogodkov in promocijskih daril za namene predstavitve Republike Slovenije doma in v tujini namreč ne spadajo med stroške reprezentance. Na nepravilnosti pri posameznih knjižbah v revizijskih poročilih zaključnega računa proračuna Republike Slovenije vsako leto ugotavlja in opozarja tudi Računsko sodišče. Kaj lahko se torej zgodi, da zneski na kontih zaradi administrativnih napak pri kotiranju ne odražajo dejanskega stanja, temveč običajno izkazujejo višje zneske od dejanskih.

V Poslanski skupini SMC zato od vseh proračunskih porabnikov pričakujemo, da bodo sredstva za reprezentanco in seveda tudi za vse ostale proračunske postavke najprej planirali v skladu z realno oceno realizacije za naslednje leto in jih nato porabljali in jih računovodsko evidentirali v skladu s pravili stroke. V današnjem konkretnem primeru, ki je osrednja tema razprave, pa pričakujemo, da bo minister odgovoril na vsa vprašanja ter pojasnil oziroma podal podrobnejše poročilo o porabi sredstev za reprezentanco. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Nadaljeval bom tam, kjer sem prej končal, ker mi je časa zmanjkalo. Hotel sem pa reči naslednje. Ko človek prebira te številke, se vpraša, ali ima vlada kakšen vpliv na posamezno področje – kot sem vam prej že porabo teh sredstev za reprezentanco razlagal. Prej sem že razlagal, kako je leta 2012 bilo v času Janševe vlade, kako je bilo leta 2013, ko je tudi Alenka Bratušek, takratna predsednica vlade temu sledila in ni višala teh sredstev, v letu 2014 pa so se že kar krepko povečala ta sredstva. V letošnjem letu pa, če bi trendi šli tako naprej, kot so šli prvega pol leta, bo povečanje še veliko bolj enormno.

Je pa treba reči še nekaj, poglejte, zunanje ministrstvo je eno od tistih, ki kar precej porabi, ampak zanimivo, leta 2012, ko je bil tam isti minister kot leta 2014 ali pa leta 2015, je bila tam poraba 476 tisoč. Letos je pa že 550 tisoč. Se pravi, da lahko en sam minister oziroma da lahko tudi predsednik vlade ali vlada vpliva na ministre in jih spusti malo bolj na zemljo ali pa jim dovoli, da hodijo malo višje. Tudi posameznik lahko vpliva, lep primer vplivanja posameznika je pravzaprav predsednik države, če dobro pogledate številke. Poglejte, leta 2009 je bilo tam planiranih, ker je tam bil gospod Danilo Türk, planiranih 278 tisoč evrov, leto dni kasneje enako, leta 2011 kar 345 tisoč evrov. S

prihodom gospoda Pahorja pade za 200 tisoč evrov, za 200 tisoč evrov, na 132, zdaj pa celo tam na 107. Osebnostno menim, da je v letošnjem letu pač verjetno že tako znižal, da ne bo več s temi številkami skozi prišel.

Hotel sem pa poudariti še naslednje. Poglejte, imamo dve strukturi, ki sta precej primerljivi; vojsko na eni strani, na drugi strani pa policijo. Eni imajo 6, 7 tisoč zaposlenih, eni imajo 8 tisoč, policija precej več zaposlenih. Policija ima to strukturo razdeljeno po celi državi, veste, da ima vsaka bivša občina policijsko postajo in tako dalje. Zdaj pa poglejte številke za letošnje leto: Ministrstvo za obrambo 195 tisoč evrov, notranje ministrstvo 17 tisoč evrov, s tem da je obrambno ministrstvo pravzaprav že skoraj vse porabilo, ne, je šlo že čez polovico, tako moram reči, notranje pa še polovice ni porabilo. Sprašujem se, kakšna merila in kriterije imamo. Vlada v drugem odgovoru na moje poslansko vprašanje tolmači, kako so kriteriji jasni, kako so predpisani, kako je vse jasno kot beli dan. Ja, meni že ne! Kako, po kakšni logiki ima lahko nekdo na obrambi 195 tisoč evrov, nekdo na notranjih zadevah pa 17 tisoč evrov za te namene. Tu ni nobene logike. To logiko sicer poznam, ker sem jo občutil na svoji lastni koži. Pojdite pogledat direktorja Policijske uprave Ljubljana z 2 tisoč zaposlenimi in ima nič evrov, da smo si na jasnem. Nič evrov! Če pridete v vlogi Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb k njemu in če reče, boste pili kavo, vedite, da jo je plačal sam ali pa je kilo kave kupil v trgovini in jo prinesel tajnici. Na kaj hočem s temi številkami opozoriti? Opozarjam na to, da so stvari popolnoma neprimerljive in neurejene, vlada pa trdi, da so urejene – vsaj v odgovoru na poslansko vprašanje od včeraj.

Delno se bom odzval že kar zdajle v tem svojem nastopu na to, kar je gospod Židan govoril. Poglejte, 28. 8. ta ista vlada s tem istim predsednikom vlade in vsi ministri so isti tam sedeli, kot so zdaj, potrdi odgovor na moje poslansko vprašanje in pravi, da je bilo v prvi polovici leta – poslušajte številko! – 751 tisoč in nekaj porabljenega denarja. Potem pa 23. 10., se pravi, da sta minila dva meseca, pa ta ista vlada v istih prostorih, ob istih ministrih in ob istem finančnem ministru in ob istem MFRAC, da smo si na jasnem, torej programu, ki te zadeve beleži, sporoči na moje poslansko vprašanje, česar je sploh nisem vprašal, ampak zdaj so pa to sporočili še enkrat, da so porabili 776 tisoč evrov ali 25 tisoč več. Se pravi, imamo dva odgovora iste vlade, istih ministrov v razmiku dveh mesecev in razlika je za 25 tisoč evrov. Zdaj si ne znam več razložiti. Če zdaj poslušam ministra Židana, potem ne sedi pravi človek tu. Potem bi bilo bolje, da rečemo, bomo drugič nadaljevali, pa kakšnega bolj hudega, bolj zapravljivega ministra sem poklicali. Ampak problem je v vladi, ne v meni, ne zdaj mene debelo gledati, če ta ista vlada dvakrat sporoči različne podatke. Tudi pri vas, minister, je bilo pač najprej sporočeno, da ste porabili 58 tisoč

evrov, zdaj je pa 18 tisoč evrov kar naenkrat. Težko rečem, da lahko nadaljujemo debato in smo kritični do ministra, ki je tu z nami, ali bi moral kak drug minister tu sedeti. Zdaj pa res ne vem več. Ampak na to morate vi odgovoriti, ki ste v koaliciji, vi, ki sestavljate vlado, jaz nimam nobenega vpliva na to vlado kot opozicijski poslanec.

Minister, a veste, tisto, kar ste rekli, zeleni teden pa prostor pa kitajska delegacija – eh, kaj vam naj rečem? Program podeželja – uredba je. Ne trdim, da ste vi ta kosila pojedli s svojimi prijatelji ali kaj vem kaj, to bi bilo nepošteno. Ampak ne vem, no, Program podeželja ne sodi v reprezentanco, no, saj je uredba, kjer piše, da so to kosila, poslovna darila, to, tisto, ono. Za tujino je pa posebej predpisano. In še posebej je določeno, kaj ne sodi v strošek reprezentance, recimo. Potem, recimo, najem prostora. Dvomim, da je to strošek reprezentance. Potem kitajska delegacija, ne vem, kitajska delegacija je bila novembra 2014 pri nas. Dopuščam možnost, da so račune poslali kreativno dva meseca kasneje. Ne vem, lahko je knjiženo v januarju, ne vem. Ampak mi tega podatka nimamo. Skratka, problematiziram to, na kakšen način vlada to sporoča. Če se pri proračunu, če se pri številki 750 tisoč, kar je manj kot en milijon, zmoti za 25 jurjev, 25 tisoč evrov, sedaj pa dajte to na 8 milijard. Če daste to na 8 milijard, se tam lahko zmotijo za 800 milijonov – za eno tisto železniško progo tam doli, ali kako? Torej, imamo lahko zaključni račun, v katerem bo napaka za 800 milijonov – pa kaj? To ni v redu, gospe in gospodje. Res ni v redu.

S stališča poslanske skupine, pri katerem sem, bi vendarle rad še rekel nekaj besed. Vlada neke vrste zmešnjava. Nisem več prepričan, da imamo pravega ministra, da ga zmasiramo in mu povemo, da je slabo planiral ali preveč zapravljal, ker imamo sedaj dvojne podatke. Verjetno bi moral kdo drug potem tu, ali kako?

Nevarno bi bilo, če bi danes govorili o ministru, ki je z nami, ker so drugi večji potrošniki, pa manj upravičeno, po mojem mnenju. Drugič, zelo nerodno bi bilo, da bi govorili o odstotkih. Če bi govorili o odstotkih, bi tu moral sedeti minister za gospodarstvo. On je 100 % prekoračil zadevo. Ampak spet bi bilo nepošteno, če so mu pa planirali tri jurje. Dragi moji, če je mu nekdo planiral 3 tisoč evrov namenskih sredstev, recimo. Ja, kako naj sedaj s tem gre skozi? Torej bi bilo nekorektno ga napadati.

Po drugi strani je pa tako, da imamo na eni strani posamezna ministrstva in posamezne proračunske porabnike in mogoče celo tiste, ki niso ministrstva, si lahko pogledate v poslanskem odgovoru Vlade z 23. tega meseca, je objavljen na portalu Državnega zbora, boste videli, da imamo na eni strani ministrstva, ki bi jim morala ta vlada hudo postriči peruti na tej postavki. Na drugi strani imamo pa ministrstva, ki se obnašajo, ne bom rekel, preveč

varčevalno. Sam sem že bil tak, da sem zahteval, da kavo kupujejo ljudje v kabinetu sami, pa tudi jaz. Cilj je torej neko poenotenje, po mojem mnenju. Samo Vlada v tem odgovoru, ki ga je posredovala v petek, pravi, da je vse v redu, da so merila in kriteriji jasna, poslali so nove številke, zmotili so se za 25 jurjev, pa še opravičili se niso. Ko bi se vsaj opravičili, da so tisti podatki bili napačni! Tako pa ne vem, ali imam prave podatke iz julija ali so pravi ti, od prejšnjega petka. Ko bi vsaj to napisal nekdo, pa bi poslal tak odgovor v Državni zbor, pa bi rekel, da tisti podatki niso bili v redu. Če sem hudoben, če bi bil hudoben, potem bi sedaj privijal ministra z vsemi tistimi poslanskimi kosili, pa koliko penzije je zapravil, pa koliko plač minimalnih je zapravil in tako naprej. Saj pravzaprav to vse Vlada podpisala pod odgovorom. In minister nima kaj jamrati pri tem. Vlada se je podpisala. Ampak Vlada je pa poslala drug odgovor, ki je pa čisto drugačen. Torej imamo problem. V vsakem primeru imamo problem.

Globalno gledano, gospe in gospodje, to je treba tudi povedati, globalno gledano smo sredstva za reprezentanco hudo znižali v zadnjih šestih letih. Še najbolj vlada Janeza Janše, sedaj pa spet trend navzgor. Sedaj bi bilo pa res dobro, da pri proračunu, ki ga bomo sprejemali, ste malo pozorni na te zadeve in oklestite kakšnega ministra za kakšnih 10 ali 20 tisočakov tudi na postavki reprezentanca. Namreč, za letošnje leto, poglejte, za leto 2015 je planiranih milijon in pol, ampak porabljenih v prvih 6 mesecih 860 tisoč, navajam vladne podatke. Če bo šlo tako naprej, če bi šlo tako naprej do konca leta, bomo, boste, bodo naši ministri in vsi ostali porabili 189 tisočakov več, kot jim je dovoljeno, več kot jim je dovoljeno. In je kar prav, da o tem govorimo.

Nekaj izstopajočih moram še ven potegniti v tem stališču. Glejte, mi imamo zelo skromne porabnike, ki jim bodo tisti, ki bodo za njimi prišli, zelo nevhvaležni. Recimo, predsedniku Državnega zbora bo njegov naslednik nevhvaležen. Zakaj? Ker je predsednik Državnega zbora hudo znižal porabo in mu nimamo kaj očitati, mi smo v Državnem zboru na 24, slabih 25 tisočakah v tem času, plan je sicer 70 tisoč bil, nekoč leta 2009, pa kar 143 tisoč. Se pravi, da je to hudo znižano. Enako velja, recimo, za Ustavno sodišče, v nekaj letih je padlo s 40 tisoč na 12 tisoč, če želite; enako velja za predsednika republike, padlo je, hudo je padlo. Iz tistih, oprostite, snobovskih časov gospoda Türka do danes je to hudo hudo padlo. Imamo pa na drugi strani izstopajoče navzgor. Zdaj ne vem več, kateri so najbolj natančno glede na čudne odgovore Vlade. KPK, recimo, tam ni nobenega šparanja, od leta 2009, 2010 do danes so povišali za 100 odstotkov. Res je, da gre za male številke, ampak oni so povišali za 100 odstotkov. Sova, zanimivo, če o odstotkih rečem ene 700 odstotkov so šli gor od leta 2009 do 2014. Res pa je, da so številke skupne majhne, da smo si na jasnem, to so pa

male, to je pa tudi res. Urad Vlade za Slovence – glejte, mogoče bi pa ta minister bil primeren za tukaj sedeti. Ja ne, ne, ne nič, gospod Prikl, nič ne vzdihujete, bo kakšen mikrofon počil. Leta 2009 je bila tam poraba 8 tisoč 127 evrov, leta 2014 pa 15 tisoč. Ja treba mu bo povedati, da ne bo to v redu, pa tistih 8 tisoč poslati kam drugam, recimo, med penzije, pa bi bilo čisto v redu. In še in še bi lahko naštevali, še in še bi lahko naštevali. Saj takšnih števil boste našli, kolikor hočete, kolikor hočete bo takšnih števil. Za zaključek tega stališča; mi glasovali ne bomo, to veste, da ne bomo glasovali, ampak prav bi pa bilo, da bi vsaj vodja največje poslanske skupine, ki je seveda ni, mogoče predsednik Državnega zbora, ki je z nami, ki spada tudi med tiste, ki so bolj škrti oziroma niso zapravljeni, malo dvignil glas na vladi in dosegel to, da vlada se ne obnaša tako, kot se obnaša, ko pravi, saj je v redu, imamo uredbo, imamo ono za porabo v tujini, vse imamo predpisano, vse je urejeno – ni urejeno! Gospe in gospodje ni urejeno! Na finančnem ministrstvu se morajo uvesti kot posledica te razprave po mojem mnenju in morajo spisati neko novo uredbo in pri planiranju sredstev za reprezentanco poleg starih števil uporabljati še malo možganov, po mojem mnenju. Potem ne bomo prišli v situacijo, ko bo, tako kot sem prej rekel ti dve številki, koliko boste imeli, ne vem, 195 tisoč evrov na obrambi pa 17 tisoč na notranjih zadevah. To je nepošteno do tistih ljudi tam zaposlenih. Se pravi, do vseh zaposlenih na notranjih zadevah, čisto nepošteno. Pri zunanjem ministru se popolnoma zavedam, smo si za jasno, da se zavedam, da so notri šteti stroški reprezentance, veleposlanikov in tako dalje in tako dalje. Tega se zavedam, ampak če ima vsak veleposlanik x,y denarja za potrebe reprezentance, potem mi dovolite, da vam rečem, da si tudi direktor Policijske uprave Ljubljana zasluži kakšnega jurčka, ker zdaj ima nulo.

Ja, v tem kontekstu si predstavljam to poenotenje, v tem kontekstu si predstavljam pač neko novo metodologijo za planiranje reprezentančnih sredstev, ker resnično obramba izstopa, to je treba priznati, in mi nobenega elementa ne vidimo, po katerem bi morali obrambi pustiti toliko sredstev. Izstopajo tudi, če želite, zunanje zadeve, delno upravičeno iz razlogov, kakršni so, pri vseh ostalih pa že več ne vem, sploh pa ne pri ministru, ki je z nami, glede na to, da Vlada pošlje enkrat takšne enkrat pa drugačne podatke. Mislim, da bi bilo dobro, da strpno nadaljujemo in da pripeljemo do nekega cilja, ki se mu bo reklo poenotenje teh kriterijev, tako da bo neka optimalna poraba teh sredstev, ki na eni strani ne bo, bom rekel, posamezne nosilce funkcij ali karkoli postavljala v neki položaj, ko jih bo sram pri sprejemu kakšnih tujih državljanov, ker tudi to lahko imamo. Po drugi strani pa seveda, da bo tiste, ki pa res imajo preveč, jim pa enostavno črtala in vzela. To bi bil smisel, po mojem, današnje razprave. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav tudi ministru, predlagatelju kolegu Gorenaku in seveda vam vsem v dvorani!

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo vedno menili, da morajo biti sredstva reprezentance proračunskih porabnikov skrbno načrtovana in takisto porabljena. To sicer spremljajo pristojne institucije, službe, vendar se tudi nam zdi prav, da se glede tega vsake toliko časa zastavi kakšno poslansko vprašanje. Tako razumemo, saj je kolega Gorenak zastrigel z ušesi, ko je prebral podatke o stroških reprezentance na kmetijskem ministrstvu, a istočasno moram priznati, da mu je minister Židan odgovoril zelo korektno, predvsem pa natančno. Naštel je nepredvidene stroške, ki se včasih vseeno pojavijo, govoril pa je tudi o zapletih s posameznimi podkonti in spremembami, ki bodo potrebne. Do tu vse dobro in v redu.

Žal je sledilo populistično izvajanje, ki ga v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije nikoli nismo in ga tudi sedaj ne podpiramo, saj smo mnenja, da je parlament prostor za umirjeno in tehtno razpravo, ki temelji na dejstvi, s strani kolega Gorenaka pa smo bili pričrta lekciji iz višje matematike. Postregel nam je z izračuni, koliko kosil, štipendij ali kmečkih pokojnin predstavljajo sredstva reprezentance po ministrstvih. Kolega Gorenak, kot veste, mi upokojence, socialno ogrožene jemljemo zelo resno. V Poslanski skupni Desus si na vse kriplje prizadevamo, da bi jim omogočili dostojno življenje, kar je ob sprejemanju letošnjega proračuna očitno. Prav tako pa resno jemljemo institut države, kar pa pomeni med drugim tudi to, kako se predstavljamo v tujini. Ministrstvo za zunanje zadeve, ki ste ga v svojem vprašanju takoj izpostavili, ni v državi, pač pa predstavljajo v tujini. Prepričan sem, da veste, da stroški reprezentance ministrstva vključujejo več kot 50 diplomatsko-konzularnih predstavništev. Prepričan sem tudi, da ste si ogledali podatke, iz katerih je razvidno, da je ministrstvo v pol leta porabilo le 39 % predvidenih sredstev. Zakaj torej na takšen način prevračati številke?

V Poslanski skupni Desus smo glasovali proti takšni razpravi, saj iz izkušenj dobro vemo, kam bo zavila. Po močnem udarcu na prvo žogo, v želji po hitrem голу smo vseeno pričakovali, da jo boste vsaj po nekaterih predstavljenih podatkih umirili in si ustvarili pregled na terenu. Vendar ne, sedaj nas vse tukaj zopet čaka mukotrpnost preigravanje na sredini igrišča in sprejemanje simuliranja poškodb.

V razmislek vsem, ki ste glasovali za današnjo razpravo, pa to – se vam res zdi, da so

te razmere, v katerih se naša država nahaja, primerne za politični pingpong? V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije mislimo, da ne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Kot prvi ima besedo dr. Vinko Gorenak kot predlagatelj.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Mislim, da sem začel izjemno korektno. Ne vem, sedaj pa, gospod Jurša, glede na to, da vi nabijate z nekorektnimi, boste slišali naslednje. Planirana sredstva za reprezentanco v Ministrstvu za zunanje zadeve so 517 tisoč evrov, to je pol milijona. Grozno veliko. Porabljena so bila 228 tisoč evrov. Vi, ko se zavzimate za upokojence, a ne, ali pa delavce – saj veva, kako je, 900 minimalnih plač je to. 900 minimalnih plač. Do konca leta 2015 bo to 2 tisoč 280 kmečkih pokojnin. Gospod Jurša, 2 tisoč 280 kmečkih pokojnin je to! Do konca leta 2015 bo to 86 tisoč 116 razkošnih poslanskih kosil, tistih, ki midva jeva tukaj dol. 6 evrov damo za eno. Včasih me sprašujejo, če nam kuhajo kakšni tuji priznani kuharji iz Francije, kako pa je, pa veva. Ampak če ste hoteli slišati, vi očitno to hočete slišati, ker ste me napadli, me boste pa pač nazaj. Poglejte, vas poslancev je, jaz sem računal na deset, sedaj vas je menda enajst. Poglejte, to je 8 tisoč 611 kosil na poslanca Desusa ali 32 let lahko vsi zastonj jeste tukaj spodaj. Vsi poslanci Desusa zastonj lahko 32 let jeste tukaj spodaj, toliko porabi za reprezentanco zunanji minister. Žal sem vam to moral povedati, kljub temu da bi lahko še kateremu drugemu ministru to povedal, ampak so bili drugi, se mi zdi, da bolj korektni v teh nastopih. Hvala, ker ste me poslušali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik. Samo bi rad odgovoril, prej je bilo vprašanje, ali je ministrstvo načrtovalo udeležbo na sejmu Zeleni teden v celoti. V celotnem znesku je ministrstvo to načrtovalo, podobno, kot je del načrta tudi udeležba na sejmu Agra in Natura tukaj v Ljubljani. Je pa bilo vse na postavki Službe za odnose z javnostjo in promocijo in je potem prišlo do tega, da je bilo knjiženo, mislim da, 12 tisoč – sedaj govorim nekaj na pamet – pod reprezentance ministrstva. Ampak to je projekt, ki je načrtovan, in to ni nek, ki ga nismo načrtovali. Podobno tudi, kar se tiče Programa razvoja podeželja. Tudi tukaj se zavedamo, tukaj po uredbi moramo načrtovati, je pa res, da je bilo načrtovano samo na koncu material in storitve, ne pa na pravem podkontu. Torej, bilo

je načrtovano, sem pa že pred tem povedal, da napake, ki so se pa zgodile, pa so se v bistvu tudi sedaj popravile.

Dejansko pri samih knjižbah, sam sem se kar dosti pogovarjal z našimi ljudmi, ki tako na ministrstvu kakor tudi na organih knjižijo potem na podkonte in na podlagi tega je tudi bila potem moja prošnja, zahteva, da se opravi z vodstvom pristojnega direktorata na Ministrstvu za finance pogovor, tako da bomo imeli o nekaterih stvareh enako ali podobno mnenje. Na podlagi tega je potem tudi ta tabela, ki je bila posredovana in je drugačna, kakor je bila posredovana pred dvema mesecema. To priznam, edino, kar bi si želel, je to, da bi že prvič dobilo tudi ministrstvo tabelo v vpogled, kjer bi ugotovili logično napako, da nekje, če se načrtuje 36 tisoč evrov in potem tabela kaže 60 tisoč evrov uporabe, se takoj vprašaš, kaj se je zgodilo. Ali se je res trošilo ali se je vse dobro knjižilo, kakor bi se moralo knjižiti?

Meni je žal, da dejansko nam ni takrat Ministrstvo za finance poslalo kakor tudi nekaterim drugim ministrstvom, da bi se lahko pravočasno odzvali, in tudi verjamem, da mogoče celo te današnje razprave ne bi bilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah. Pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Marijan Pojbič.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsednik za besedo, lep pozdrav ministru, kolegicam in kolegom!

Pridružil bi se razpravi gospoda Gorenaka, glede na to, da ni bilo potrošeno na temu ministrstvu 58 tisoč evrov, ampak 18 tisoč evrov. Nimamo kaj očitati in tudi ne bi glede na 58 tisoč evrov, če bi bilo porabljenih glede na ministrstvo, kakršno ga minister vodi. Večkrat sem v svojih razpravah že povedal, da če nam nekaj ne uspeva, pojdimo pogledati, zakaj pa sosedom to uspeva, pa bi bilo koristno verjetno porabiti tudi kakšna sredstva za to, da bi ministrstvo bolj delovalo ali pa kakšnega uradnika poslati tudi v tujino, da bi videli, kako sosedje to delajo.

Zato ne gre za očitek sama poraba sredstev, če so sredstva koristno porabljena, so tudi gospodarno porabljena in mislim, da jih ne bi bilo težko upravičiti. Za to gre. Res težko je planirati na začetku leta, ko se sestavlja proračun, koliko reprezentance bo določeno ministrstvo porabilo ne glede na prejšnja leta. In potem porabiti toliko, kot je bilo planiranega. Mislim, da iz tistega obdobja planskega gospodarstva smo že šli, ampak se je treba obnašati racionalno in tudi današnji situaciji v državi primerno. Obdobje debelih krav je šlo mimo in se je treba tako tudi obnašati.

Na Ministrstvu za kmetijstvo pa mislim, da je ministrstvo malo drugače ... Tudi imeli smo nekaj obiskov odborov za kmetijstvo iz drugih

držav in tudi sami bili povabljeni, kar mislim, da je zelo koristno za samo delo tudi odbora in parlamenta. Čeprav, v drugih ministrstvih ni te prakse, pa bi lahko tudi bila na marsikaterem, s tem namenom, da se malo vidi v tujini, saj zdaj ni več prepovedano ven hoditi, kot je bilo včasih, pa kaj videti. Mislim, da bi bilo zelo koristno.

Tudi v tistem času, ko sem bil aktiven v lokalni samoupravi, smo šli pogledat, kako občine, lokalna samouprava deluje v tistih državah, ki imajo petdeset- in večletno tradicijo, smo bili zelo navdušeni, kako bomo pri nas hitro, v nekaj letih, na pravi poti in tudi veliko postorili; pa se je stvar ustavila pa je preteklo petindvajset let pa nismo kaj dosti postorili.

Zato mislim, da kakšni takšni očitki, če je res upravičeno, niso upravičeni, sploh pa, če je bilo porabljen toliko več denarja. Bi bilo pa verjetno treba, da vsak minister, ne samo za sebe, tudi za svoje uradnike, pravočasno in tudi gospodarno načrtuje ta sredstva. In če je narejeno neko poročilo, če so rezultatih od teh obiskov, o teh porabljenih sredstev potem ni nobenega problema. Mislim, da vlada ima tudi neko proceduro ali pa nek primeren način, da lahko to tudi kontrolira oziroma nadzoruje in da je pri planiranju teh sredstev tudi vsebinsko določeno, kam bodo ta sredstva šla. Toliko.

Tako. Ne očitam, da je nek denar porabljen, če je porabljen koristno. Seveda je pa odgovornost na samem ministru in na predsedniku vlade, kam se ta sredstva porabijo in koliko se jih porabi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

Pripravita naj se gospod Marijan Pojbič in gospod Franc Jurša.

LJUDMILA NOVAK (PS Nsi): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani gospod minister!

Večkrat povem kaj o naših obiskih na terenu. No, pa se spomnim vsaj treh stvari, ki bi jih danes izpostavila.

Bila sem v neki čokoladnici, kjer mi je lastnik užaloščen potožil, da so ga obiskali inšpektorji, vzeli vzorce čokolade, in ker na dveh čokoladah niso bile napisane vse sestavine, je dobil račun za 800 evrov. Si predstavljate, koliko čokolad mora za ta denar prodati? Ko obiščemo sirarno, mi lastnica pove, veste, prodajali smo na tržnici, in nekaj evrov ni štimalo – ne vem, 4, 5 evrov ali koliko je rekla –, mislim, da je rekla, da so dobili tisoč evrov kazni od inšpektorja. Sem bila na nekem sejmu, mi potoži tista gospa, ki je cvrla krofe, da jo je strah, če pride inšpektor, ker ji ljudje puščajo 10, 20 centov, pa ni vse tako, kot bi moralo v moji blagajni. Si predstavljate, gospod minister, kakšno kazen bi dobili vi, če bi vas obiskali inšpektorji in vas kaznovali po teh kriterijih, kot so kaznovali te uboge ljudi? Mislim, da bi prišli že skorajda lahko do kakšne milijončka, glede na količino denarja.

Verjamem, da vi niste preveč pojedli, večkrat se mi pohvalite, da ste shujšali, tako da vam privoščim – malo sem se pošalila, upam, da mi ne zamerite. Verjamem, da tudi niste dali tega denarja v svoj žep, in verjamem, da je treba naše obiske, goste tudi primerno postreči. Z vsem tem se strinjam, vendarle če imamo planiranih za to 36 ali 37 tisoč evrov, moramo vendar biti pozorni, če potem porabimo enkrat več, potem je že potreben kar cel rebalans. In če so vaši uradniki tako napačno knjižili, potem mislim, da bi tudi zaslužili kakšne kazni, ali pa s pravili ni vse v redu, ali pa ne vedo točno, kako s tem postopati. Torej, najmanj, kar je treba, je treba stvari urediti, da bodo točne, da se ne bo treba izgovarjati, kaj je bilo vse narobe knjiženo, predvsem pa, da bodo tudi sredstva uporabljena racionalno, varčno in res za namene, ki so potrebni.

Potem sprašujem vas, koga in kaj smo promovirali na sejmu Grüne Woche – namreč, to me sprašuje nek državljani. Če to pojasnite in, ali število v delegaciji ni nič omejeno. Poglejte, mi prihajamo do velikih absurdov. Nekoč sem nadomeščala našega poslanca v Odboru za zunanjo politiko, kjer so odločali, ali bo iz neke druge države prišla v delegaciji dva ali trije, ker samo dva sta bila od naše delegacije v neki drugi državi. Pa so napisali, da bodo sami poravnali stroške, pa smo hoteli to zavrniti. Potem, če jaz dobim vabilo neke naše zamejske organizacije kot članica Komisije za Slovence in bivša ministrica, da grem v Celovec na neko velik prireditev, ne dobim niti prevoza, moram to narediti na lastne stroške, ker se mi zdi dobro in pomembno, da se udeležim takšnega srečanja zaradi Slovencev, ne zaradi sebe. Ali to ni nič določeno ali to ni nič omejeno? Ali je bila to kakšna strankarska izmenjava, če pride. Res da je Kitajska velika država, tudi močno gospodarstvo, ampak da pride 150-članska delegacija, pa jo mi častimo, pa tudi ne vem, zakaj. Ali nimamo pri tem nobenih omejitev?

Seveda, vsako ministrstvo nima enakih nalog, zato ena ministrstva potrebujejo več denarja kot druga, tudi to razumem. Včasih primerjamo nemogoče. Dobro se spomnim primerjave, da sem jaz večkrat potovala v tujino kot minister Erjavec, ampak sem prepričana, da je eno njegovo potovanje stalo precej več kot moje potovanje z avtom v Trst ali Celovec, čeprav je bilo to del mojega dela. Torej, lahko manipuliramo tudi s takšnimi stvarmi.

Želim vam, da bi naredili tudi na vašem ministrstvu red oziroma da bi vlada sprejela neke enotne kriterije za to področje, ker se mi ne zdi dopustno, da nekje lahko zvožijo z minimalnimi sredstvi – in je prav, da smo racionalni in varčni –, nekje pa ni konca uporabe teh sredstev.

Torej, da imate neka enotna merila, enotne kriterije, predvsem pa, da tako načrtujete, če se udeležujemo tega sejma Grüne Woche v Berlinu, potem verjetno smo to vedeli in bi lahko načrtovali. Da je bila delegacija 150-

članska, verjetno nismo vedeli, pa vendarle bi morali postaviti tudi neke kriterije in omejitve. Tako želim, da bi vzpostavili tudi red na tem področju in potem ne bi bilo potrebnih takih razprav.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Samo, da vam odgovorim, spoštovana gospa poslanka, ker ste me konkretno vprašali za Zeleni teden v Berlinu. Zeleni teden je v celoti načrtovan, povedal sem pa, da znotraj Službe za odnose z javnostmi, in ta količina denarja, ki je načrtovana, se ni prekoračila. Ministrstvo tam financira razstavni prostor na 150 kvadratnih, tudi samo ureditev razstavnega prostora, zraven so gostinci zaradi slovenske hrane, zraven je pa tudi kmetijstvo in sama proizvodnja hrane; različna leta različno, eno leto vzamemo zraven, recimo, čebelarje, kot promocijo čebelarskega turizma in čebel v Sloveniji, potem turistične kmetije, potem prehranske firme, ki pač želijo biti prisotne. Skupni strošek tega je 56 tisoč evrov. Bi pa rad opozoril, da je to v bistvu sejem, ki traja 10 dni, je največji tovrstni sejem in ga obišče pol milijona, predvsem Nemcev, pa tudi marsikdo drug. Mogoče tudi zaradi tega nam iz leta v leto za nekaj milijonov naraste izvoz hrane v Nemčijo. Mogoče tudi malo zaradi tega smo prišli lansko leto na 10 milijard medsebojne blagovne izmenjave, pa mislim, da še dobro milijardo storitvene. Dovolite mi, to bi pa rad, prebral mnenje dveh udeležencev iz letošnje predstavitve. Prvo je Mlekarna Celeia. Dovolite, da preberem: "Za nas je bila udeležba na sejmu še ena pozitivna izkušnja. Imeli smo priložnost komunicirati in prodajati končnim potrošnikom in na ta način prišli do zelo koristnih informacij, kaj dejansko išče nemški kupec na policah v trgovinah. Dobili smo tudi kontakt trgovske hiše Kaiser, katero bomo kontaktirali v prihodnjih dneh in se dogovorili za sestanek. Od business do business sestanka pa smo si obetali veliko več, ampak je treba povedati, da to, to je bil sicer nov projekt Grüne Woche, ki letos še ni zaživel, in tukaj so bili naši razočarani. Kar zadeva nas, slovenski razstavni prostor je lepo urejen in tudi vsi, ki smo sodelovali, smo vsi, vsaj kar nas zadeva, odlično ujeli in dostojno predstavljali našo državo." Zraven sta bila prisotna tudi Pivka in Delamaris, to je sedaj neke vrste skupno podjetje. Dovolite, da še njihovo mnenje preberem: "Mi smo bili s sejmom zelo zadovoljni, kar smo iskali, smo dobili, in to je feedback navadnih ljudi. Kar se tiče ministrstva, ni nobenih pripomb. Želeli bi si, da se ta zanos nadaljuje tudi po sejmu, sploh pri iskanju novih kontaktov in dogodkov po Nemčiji in širšem Evrope." Torej, sejem je bil enkratna izkušnja. Moram vam povedati, upam, da ne bo tudi tu očitkov, čez teden dni odhajam z delegacijo 33 slovenskih gospodarskih družb na Kitajsko, tudi

tam ministrstvo financira udeležbo na sejmu in razstavni prostor. Verjamem, da tudi zaradi naših aktivnosti je izvoz hrane, ki je lansko leto znašal, mislim, milijon 700, leto pred tem milijon 200, letos, mislim, da, v polletju je znašal že skoraj 4 milijone in ambicije, zlasti na področju prodora vinarjev, so zelo velike, in tudi mlečne industrije, kar smo jim sedaj odprli trg. Takoj za tistim grem pa v Črno goro, ponovno z gospodarstveniki, ker gospodarstvo želi, torej sektor prehrane, da jim tudi preko tovrstnih aktivnosti pomagamo odpirati vrata. S tem, da ko gremo v Črno goro, pa to ministrstvo ne financira udeležbe na sejmu, ker je ni, ampak gredo gospodarstveniki, da naredimo konferenco business to business. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Morda ste me narobe razumeli. Nimam nič proti promociji. Potrebna je promocija, vendar reprezentanca je vendarle nekaj drugega. Zato je treba te stvari ločiti, kar ste že sami ugotovili.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Dejansko govoriva, gospa poslanka, isto. Tudi sam se zavedam, da financiranje sejma, v bistvu je to promocija, to ne more biti reprezentanca ministra ali Ministrstva za kmetijstvo. Bilo je pa knjiženo v tistem znesku, o katerem je gospod Gorenak govoril, 57 tisoč, tudi to je bilo notri. Zato govorim, da bi si raje želel, da bo bodoči finančni minister, preden tudi vam pošilja podatke, kljub vsemu resnim ministrstvom pošlje, ker mi ne rabimo računov preverjati. Mi bomo že, ko bomo videli posamezne številke, vedeli, ali je kaj logična napaka ali pa ne. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak kot predlagatelj.

DR. VINKO GORENAK (PS GORENAK): Hvala lepa.

No nekaj nesporazumov je treba razčistiti. Minister, vi pravite, da niste dobili podatkov. To ni res. Verjel bi vam to, če ne bi bil minister, ampak sem pač bil, pa vem: vsak odgovor na poslansko vprašanje je potrjeno na seji vlade. Se pravi, vlada s točko dnevnega reda, tam od 1 do 63 običajno, potrjujejo tudi to. To pa pomeni, da ste vi, če niste bili proti – ne vem, nisem tam bil, na seji vlade – pomeni, da ste vi glasovali za moj prvi odgovor, potem ste pa glasovali zdaj za drugi odgovor. Moramo si biti na jasnem, da tu nekaj ne bo v redu. Ni finančno ministrstvo tisto, ki je dolžno vas seznanjati, ampak zavedam se, da minister ne more – sam sem bil, vem, kako to izgleda. Vem, da minister ne more prebrati 260 točk dnevnega

reda. Saj to vsi vemo, ampak na vladi je tako, da se reče, od 1 do 60 je bilo proti, ni sprejeto. Tako je. Ampak imate pa, imamo ali pa imeli smo oziroma še imate za to uradnike, ki pa lahko preštudirajo vsak tekst, ki je na vladi, in je uradnik dolžan ministra opozoriti. To pa je res, to pa moramo reči. To je en del te stvari.

Veste, mi se čisto brez zveze ukvarjamo zdaj s tem, tisti, oni stroški pa Kitajska pa Črna gora in tako naprej. Že zaradi tega bi to uredbo morali prebrati – en sam člen pravzaprav, V stroške reprezentance sodi "pogostitev na uradnih in delovnih sestankih", – jaz vem, da tega nisem nikoli koristil, to je jasno, pa so bili policijski šefi iz cele države – "delovnih in uradnih zajtrkov, kosil in večerij ..." To je vse notri, ampak vem, da tega nisem nikoli imel. Dalje, "sprejemov" – pogostitve na sprejemih –, dalje "svečanih obedov in sprejemov, ki so del priprave in izvedbe protokolarnih dogodkov, opredeljenih z aktom ..." in tako dalje in tako dalje. Potem notri sodijo pogostitve in kosila na strokovnih seminarjih, konferencah, ki jih organizira organ. Vidim, da bi lahko vse šli policijske šefe počastil s kosilom, pa jih nikoli nisem, ne vem, kaj so si mislili o meni. Dalje, nakup priložnostih daril in drugi stroški reprezentance po posebni pisno obrazloženi vnaprejšnji odločitvi predstojnika.

Se pravi, če smo zelo korektni, tu noter sodi zelo malo stvari, zelo malo stvari; se pravi pogostitve, neki sprejemi, malice, neka kosila, bla, bla, bla, cvetlični aranžma, pa smo že končali. To sodi tukaj noter. Zdaj se še manj razumem, zakaj minister za zunanje zadeve toliko porabi, še manj! Pol milijona porabi za pogostitve. Ja, ne razumem tega, oprostite, zdaj pa še manj razumem.

Naprej pa točno pravi, kaj niso stroški. Stroški pa niso stroški protokolarnih daril, ki so opredeljena s protokolarnimi pravili – to bolj sodi za predsednika države, ne vem, verjetno parlamenta ali še kaj, Vlade morebiti –, stroški organizacije promocijskih dogodkov in promocijskih daril za namene predstavitve Republike Slovenije doma in v tujini. To ne sodi v reprezentanco in sodi verjetno v materialne stroške ministrstva po mojem. Dalje, Stroški za reprezentanco predstavništev in predstavnikov pri mednarodnih institucijah in tako naprej in tako naprej.

Skratka, če smo si zelo pošteni, recimo tako, po domače: to je za požrtijo bolj kot ne. Ja, tako rečemo na Štajerskem, da je to požrtija! Pa kakorkoli to jemljemo, tako to je. Je pa res, če bi se ministri oziroma ministrstva in ostali potrošniki državnega denarja držali vsega tega, potem je za mene milijon pa pol pa kaj vem, koliko še je bilo planirano, je 2 in pol porabljeno v lanskem letu hudo veliko, oprostite izrazu. Hudo veliko.

Če prihaja pri tem, tako kot minister pravi, do težav pri knjiženju in tako naprej, ne morem tega kontrolirati, ampak zamerim pa Vladi, ki pošilja v Državni zbor v dveh mesecih totalno različne podatke. Kaj si naj potem mislimo o proračunu in zaključnem računu? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

Pripravita naj se gospod Franc Jurša in gospod Jan Škoberne.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Uvodoma moram povedati, da sem vesel te razprave, in mislim, da so vsi tisti, ki so v parlamentu glasovali za to razpravo, to storili pošteno in odgovorno, predvsem govorim iz tega razloga oziroma tega aspekta.

Vsi mi, sem prepričan, tisti, ki sedimo v tem državnem zboru, ne glede na katerokoli politično pripadnost, se še kako zavedamo, da v Sloveniji javni državni sektor troši več kot praktično v tej državi pridelamo. Če se tega zavedamo, je logično, da smo vsi tisti, ki smo v tej državi odgovorni za delovanje te države, tudi pozorni na podrobnosti, in sem prepričan, da to, o čemer danes razpravljamo, da ima tudi širši kontekst, ampak tudi to ni podrobnost. Ampak vendarle, če to primerjamo s tem, da je slovenska država zadolžena za 30 milijard evrov in da plačujemo letno milijardo 200 milijonov evrov obresti, potem je to v primerjavi s tem zelo malo; ampak izjemno pomembno pa je, ko govorimo o tem, kako obvladovati stroške te države. Vsi, ki sedimo v tem parlamentu, se še kako zavedamo, da je to nujno potrebno in da mimo tega ni mogoče, in prej bomo to spoznali lažje nam bo vsem skupaj, ki sedimo v tem parlamentu – ne glede na to, kdo je na oblasti in kdo v opoziciji.

Spoštovane kolegice in kolegi, za to razsipnost v tem trenutku, ko v nekem delu podaljšujemo ukrepe iz ZUJF do tistih najbolj ranljivih skupin, na drugi strani si privoščimo takšna, tako kot je moj kolega Vinko govoril, bogata kosila, bogate sprejeme in tako dalje. Tukaj moram reči, to pa je prav, da povem, ker tudi to mislim, da je kolega Vinko povedal, da tukaj Državni zbor svojo funkcijo opravlja izjemno racionalno in, gospod predsednik, tudi jaz vas pohvalim. To cenim. Če smo v kritični situaciji, če smo v težki situaciji, taki, gospodarski in socialni, je prav, da se vse strukture v tej državi obnašajo racionalno in odgovorno. Ampak po tem, kar je razvidno iz teh dokumentov, ki jih imamo tu pred seboj, nekatera ministrstva živijo kot mali bogovi, se obnašajo kot mali bogovi, govorijo enostavno: smo zadevo narobe knjižili, smo naredili to narobe, smo naredili to narobe. To je izgovor. Potem se tu v parlamentu obnašajo, kot da so žrtve nekega procesa proti njim. To pa je najbolj neverjetno. To pa mene spravi ob živce. To je pa najbolj neverjetno! Slovenski državljani in državljani, sem prepričan, da na te finte takih gospodov ne bodo več nasedali in ne smejo nasedati, ker bodo vedno znova in znova plačevali te svinjarije teh ljudi, ki poskušajo na koncu iziti iz te zgodbe kot žrtve nekega napada neke kvazi opozicije in tako dalje. Lepo vas prosim! Začeti se je treba odgovorno obnašati

do denarja davkoplačevalcev in ne glede na to, katera stranka, kdo je in tako dalje.

Še nekaj, mi danes razpravljamo o letu 2015 in ne govorimo niti o 2008, niti 2009, niti 2010 in tako dalje. Prav je, da govorimo o tem letu in problemih, ki so tukaj danes pred nami, ker to, kar je bilo v preteklosti, nihče izmed vas več ne more spremeniti. To, kar je pa danes, pa lahko prilagodimo potrebam in rešitvam naše skupne prihodnosti.

Spoštovani kolegice in kolegi, v proračunu za leto 2015 je državnim organom za reprezentanco namenjenih 1,54 milijona evrov. Če to preračunam v minimalne plače, to je 2 tisoč bruto minimalnih plač, 5 tisoč 600 socialnih pomoči in 7 tisoč 700 najnižjih pokojnin. Spoštovani kolegi, če vam v tem parlamentu to ne pomeni nič, te številke nič ne pomenijo, ko imamo več kot tretjino ljudi na minimalni plači in polovico ali pa še več upokojencev na teh najnižjih pokojninah, če vam to nič ne pomeni – in tukaj seveda izzivam in pozivam Desus, da začne razmišljati racionalno in ker sedi v vladi, ne samo, da imajo v vladi svoje ministre, ampak tudi ustrezno v takih situacijah ukrepa. Ukrepa in ne dovoli takih visokih predvidenih porab v proračunu, ko se proračun sprejema. Imate vso legitimiteto, imate vse glasove, v koaliciji ste tudi velikokrat na jezičku. Če vi tega ne bi dovolili, da bi bila skoraj 1,6 milijona sredstev, planiranih za porabo, za reprezentanco v teh državnih organih, tega ne bi bilo. Bi bilo mogoče 800 tisoč, 700 tisoč, 600 tisoč in bi ostalo razdelili tistim, ki imajo 220 evrov pokojnine. Potem tega ne bi bilo in bi tisti, ki imajo 220 pokojnine, mogoče imeli 280 ali pa 290, bi lahko iz tega plačevali morda vsaj plačevali čeke. Tiste najbolj nujne, ki so potrebne. Zato vas lepo prosim, da se v tem parlamentu nihče ne spreneveda. Nihče ne spreneveda! Mi smo v nekem stanju, v neki situaciji, kjer je nujno treba odreagirati premišljeno, odgovorno in racionalno. To od nas državljanke in državljanji pričakujejo.

Ne moremo in ne smemo se izgovarjati na to, kar je bilo včeraj, predvčerajšnjim, ne vem kdaj, ker to ne moremo spremeniti, to sem že prej uvodoma povedal. Mi smo danes tukaj, ljudje danes od nas to pričakujejo; danes, kako bodo živeli jutri, pojutrišnjem in tako dalje. Tudi vsi, ki sedimo tukaj v parlamentu, se zelo dobro zavedamo. Nazaj v tej begunski krizi, kjer skoraj milijon na dan porabimo za begunce. Vsi pravimo, da je vse O. K. in da vlada dela dobro in tako dalje in tako dalje. Kako dolgo bomo to zdržali, se nihče ne vpraša. Naši ubogi ljudje, tisti, ki pa delajo za minimalno plačo, pa ne morejo iz meseca v mesec preživeti, in tisti s temi majhnimi pokojninami in tisti s socialnimi pomočmi. Mi to gledamo, kot da v tej državi vse normalno teče in vse te ministre te vlade in tako dalje poslušam vsak dan, da ni nobenega problema, super obvladujemo to situacijo, super obvladujemo to situacijo. Pridite si v Šentilj pogledat, jaz sem iz Šentilja doma. Spoštovane kolegice in kolegi, pridite si pogledat, kako

obvladujemo mi vse stvari. Obvladujemo v narekovajih, smo pa daleč od prave realnosti. In, ko bodo v možganih vsakega, ki sedi v tem parlamentu, in predstavnikov vlade, tistim ministrom, ki so za to odgovorni, zasvetila lučka v možganih, bodo šele razumeli pravo situacijo v tej državi. Šele takrat bo nastopil trenutek, da bodo lahko začeli realno razmišljati in ustrezno ukrepati. Mislim, da si to slovenski narod zasluži. Mi smo dolžni, dolžni tukaj narediti čisto vse, da poskrbimo za varnost, za normalno funkcioniranje slovenskega naroda. To je naša naloga, vseh, ki tukaj sedimo, ne glede na to, ali si v opoziciji ali v koaliciji.

Spoštovani kolegice in kolegi, za konec. Upam, da boste vsi tisti, ki ste odgovorni in na odgovornih pozicijah v tej naši domovini zdaj v tem trenutku, ko imate oblast v svojih rokah, ministri, ki vodijo posamezne resorje, še toliko bolj pazljivi na to, da se bo davkoplačevalski denar uporabljal čim bolj racionalno in da znižamo stroške tam, kjer jih je mogoče znižati. Da ne zapravljamo več od tistega, kot pridelamo, in da enkrat znižamo te obresti, milijardo 200 na leto, na vsoto, da bodo te državljanke in državljanji lahko preživeli. Podjetniki, obrtniki in vsi tisti, lahko tudi normalno funkcionirali v tej družbi. Ko bomo to vsi skupaj razumeli, lahko razmišljamo, da bomo vsi skupaj stopili korak naprej. Če kdo misli, da danes tukaj eden enega obtožuje, drugi se brani, da smo s tem kaj dosegli – ne, mi moramo resnici priti do dna, stvari moramo razčistiti in se zavedati vsi skupaj, da moramo poiskati ustrezne rešitve, ki bodo za vse nas v tej državi sprejemljive. Da ne bomo imeli na eni strani ozko skupino, tistih, kot jaz pravim, banditizma, ki so pokradli to državo – še danes nič ne odgovarjajo. Kdaj se bo zgodil trenutek, da bomo tem bankirjem in tem lopovom, ki so pokradli naš bančni kompletni sistem, nekaj milijard, blokiral, da bodo lahko z njihovim premoženjem razpolagali, njihovim, vsem najbližjim in tako dalje? Naj oni dokažejo, od kod jim premoženje, sicer se ga ne morejo dotikati, in denar mora priti nazaj v proračun in potem ne bomo potrebovali za vsako malenkost se tukaj mučiti in prepirati in gledati na vsak evro, čeprav je to v vsaki normalni državi in v vsakem gospodinjstvu še kako pomembno. Ampak, tega nam ne bi bilo treba, če bi se znali pravočasno in na pravi način tudi racionalno obnašati – takrat, ko je še ta možnost bila. Zdaj, ko ste zadolžili to državo tam do 30 milijard, zdaj je to stanje bistveno, bistveno težje.

Veste, kaj pomeni 1 milijarda 200 milijonov evrov, če bi to preračunal v minimalne plače? Si zna to kdo izračunati? Naj to izračuna, prosim lepo, pa to številko pove. Potem je boljše, da se vsi skrijemo pa pobegnemo iz tega parlamenta, ker nas mora biti vse sram, ki tukaj sedimo, na takšen ali drugačen način, ker je to neokusno, kar smo naredili z našo državo. Kar smo naredili z našim narodom, kar smo naredili s tistimi, ki živijo iz meseca v mesec, ki niti

položnic ne morejo plačati. In tako dalje in tako dalje.

Gospod Židan, prav bi bilo, da resnično ne govorite z nivoja tam od zgoraj pa žrtve igrate, da se tudi človek, ki je številka ena v tej državi na kmetijskem ministrstvu, posvetite, da se bo kmetijstvo v Sloveniji razvijalo, tako kot je to treba, tako kot mi od vas pričakujemo, vsi tisti, tudi kmetje. Ne bi ti kmetje zastoj štrajkali zdaj pred kratkim. Gospod minister, prepričan sem, da se vi bolj ukvarjate s kmetijsko zgodbo kot pa ... s Panvito in z ustanavljanjem politično-gozdarskih podjetij, ker imam takšen občutek, da že veste, da v naslednjem mandatu več ne boste v parlamentu in je treba zgraditi neko zgodbo, kjer boste lahko svoje kadre zaposlili. Gospod minister, to ni smešno, to je resnica, to so mi kmetje povedali, slovenski kmetje. To je daleč od demokratizacije te države, gre popolnoma v drugo smer, saj veste, v katero. Slovenci niso tako neumni, da bodo na to nasedli. Kmetje točno vedo, kdo je branik te slovenske države, in še kako dobro bodo pravočasno ukrepali, verjemite. Oni vedo, kaj je ključno za slovensko preživetje in se tega še kako zavedajo. Noben politik jih ne bo zapeljal mimo tistega, verjemite mi. Zato vas opozarjam, da začnete razmišljati z glavo, ne zato, ker vas strici iz ozadja peljejo in lobisti peljejo in tako dalje. Tudi malo se izognite od te vaše Panvite, malo se umaknite, ker cela vesoljna Slovenija o tem govori. Mislite, da so vsi Slovenke in Slovenci čisti, da nič ne vedo, da nič ne vidijo. Dobronamerno vas opozarjam. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Mogoče samo en podatek, čisto dobronamerno. Lansko leto, verjetno, spoštovane poslanke in poslanci, poznate, da kar se tiče rasti kmetijske proizvodnje v Evropski uniji, je bil padec, rast je bila v osmih državah, največja v Sloveniji. Mislim, da za 13 %, kar se tiče količinsko, vrednostno pa manj, ker so cene padle, mislim da, za okoli 8 %. Tudi tak količnik, ki se uporablja, to je faktorski dohodek, je bil relativno ugoden. Letošnje leto – je res; v celi Evropski uniji imamo proteste kmetov, shode kmetov v vseh sosednih državah. Glavni razlog, to tudi poznate, je v bistvu, da je prišlo do viška znotraj Evropske unije zaradi ruskega embarga pa še več stvari. Tudi zaradi padca kvot. Ob tem pa je zanimivo, da je v Sloveniji kljub vsemu proizvodnja surovega mleka, ki je najbolj pomembna, za razliko od Evropske unije, kjer je rast samo 1 %, rast 3 %.

Kot zadnja informacija, mi smo zelo dobro pogledali vseh teh sedem zahtev, kar so jih kmetje predstavili, ker so dali sedem zahtev do mene, do ministrstva, do vlade in tudi do države, ker nekatere so takšne, ki jih je treba skupaj narediti, in verjemite mi, da v maksimalni

mogoči meri, v dogovoru s kmeti bodo te zahteve realizirane, marsikatera od teh zahtev je pa tudi že v fazi realizacije.

Ampak še enkrat poudarjam, na ta način, da se dogovarjamo s kmeti, kar je tisto, kar je za njih najbolj ugodno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravitava naj se gospoda Jan Škobrne in Bojan Podkrajšek.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Razumem vas, tudi če bi sedel na vašem mestu, bi verjetno v tej smeri diskutiral. Verjetno v istem tonu in z isto vsebino, seveda nekdo je večji retorik in nekatere zadeve lahko bolj plastično prikaže, drugi smo mogoče manjši retoriki, pa to zadevo malo drugače in slabše mogoče predstavimo; ali pa tudi ne.

Racionalno, transparentno, odgovorno. Mislim, da smo vsi rekli, da je treba tako ravnati, ko porabljamo sredstva davkoplačevalcev, še posebej pa reprezentanco, to je zelo občutljiva tema. Zdaj pa mi povejte, katera vlada do zdaj ... vse stranke, ki tu sedimo – one z moje desne, teh slučajno zdaj tukaj ni – so sedele v kakšni vladi in vse vlade, vsa ministrstva, vse organizacijske enote so imele svojo reprezentanco. Kolega Gorenak, zamerim vam, da se niste trudili, da bi tudi najodgovornejši in prvi mož policije dobil to možnost, da ima reprezentanco, da v danem trenutku, ko je to potreba, to tudi koristi. Ko je ta potreba, to tudi koristi.

Veste, dobro sem vas razumel, kaj ste mi zadnjič rekli, ko ste postavili to vprašanje, dobesedno tako: vrgel sem vam žogico, vi pa ste jo zgrabili. Ali ste moder politik? To je bilo točno takrat, ko smo o tej zadevi prvič razpravljali. Ne zamerim vam, vam še enkrat povem, vrgli ste, mi smo zgrabili in odgovarjali na nekatere vaše trditve, a nismo imeli dovolj podatkov, da bi lahko bolj konkretno tudi o tej zadevi odgovarjali. Seveda, zdaj smo si pridobili nekaj podatkov; moram reči zdaj takoj, da nisem noben odvetnik zunanjega ministra, ampak poprosil sem ga, da dobim določene podatke, ker sem hotel biti informiran. Za mojo osebno informacijo, in tudi danes želim to zadevo povedati pred vsemi vami in tudi pred javnostjo, koliko denarja je bilo in je porabljenega bilo v letu 2014 in v letu 2015 do 29. 9. tega leta v zunanjem ministrstvu.

V letu 2014 je v skupno vseh organizacijskih enotah Ministrstva za zunanje zadeve kakor tudi v vseh 52 diplomatskih predstavništvi v tujini bilo porabljeno 550 tisoč 129 evrov, v letu 2015 pa je bilo porabljenih, kot sem že omenil, do 29. 9. 325 tisoč 514,23 evra. Za vse aktivnosti, katere se financirajo iz naslova reprezentance. Bom pa pozneje tudi povedal, koliko to pomeni za posamezno diplomatsko konzularno

predstavništvo, če to razbijemo na 52 diplomatsko konzularnih predstavništev.

Konkretno za leto 2014: skupna poraba za 52 diplomatsko konzularnih predstavništev je znašala 423 tisoč 011 evrov. Poraba redne reprezentance za direktorate na Ministrstvu za zunanje zadeve, vključeno za sektorje, za protokolarne predstavitve pa je znašala 67 tisoč 687,41 evra. Kabinet ministra za zunanje zadeve je porabil nekaj čez 800 evrov. Se pravi, minister Erjavec je porabil nekaj čez 800 evrov.

Če pa govorimo o letu 2015, je bilo porabljenih za diplomatsko konzularna predstavništva 257 tisoč 719,68 evra, kar predstavlja 4 tisoč 956 evra na posamezno diplomatsko konzularno predstavništvo, če vzameš pavšalno. Se pravi, če vzamemo pavšalno, to pomeni na diplomatsko konzularno predstavništvo več ... /nerazumljivo/ evrov. Vsi smo bili v tujini pa vsi smo obiskali naša diplomatska konzularna predstavništva, mislim, da večina poslancev, ki tukaj sedimo, in dobro vemo, na kakšen način diplomatska konzularna predstavništva pripravljajo različne dogodke in na kakšen način se posamezniki iz diplomatsko konzularnih predstavništev angažirajo, da so ti dogodki čim cenejši. Nekorektno in nepošteno bi bilo do teh diplomatskih konzularnih predstavništev, da jim govorimo, da so potratna. Na koncu potem, če bomo na takšen način govorili, kot smo govorili o številu penzij kmetom, potem o številu socialnih transferjev, o številu penzij, potem na koncu moram povedati, da diplomatskih konzularnih predstavništev Slovenije v tujini ne rabi in jih ne bomo imeli ali pa ne bodo vodile nobene aktivnosti. Če ne bo nobenih aktivnosti – potem zakaj bi predstavništva v tujini sploh bila? Brez denarja pa dandanes v nobenem primeru ne moreš organizirati nobenega dogodka. Mislim, da se, kolega Gorenak, tudi z mano strinjate. Zdaj, kdo in koliko je porabil, to pa je druga plat medalje. Nekateri mogoče res ne bi toliko rabili, drugi pa imajo manj, pa bi rabili več, da bi lahko svoj program in svoje aktivnosti uspešno izpeljali. Mislim, da sem uspel povedati tiste številke, katere sem dobil, in ocenjujem, da so bila sredstva racionalno porabljena.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Jurša en, dva, tri, štiri sedeže od sebe pogledjte, kaj je taktika nastopanja v Državnem zboru, pa ne bom vas učil, to je vaša stvar. Zakaj mene napadate? Premislite! V redu. Ampak vam moram odgovoriti, seveda bom samo odgovoril. Vi ste rekli, da je minister Erjavec porabil 800 – on sam, za svoje potrebe. Bom preračunal, koliko je to kosil, še nisem, imam občutek, da je vsak dan bil na kosilu na račun države. Ja, oprostite, 6 evrov bo šlo tukaj spodaj pa izračunajte, koliko je. Jaz sem porabil v svojem času 230 evrov; spet vam lahko

povem, da sem porabil manj, in zato si jemljem moralno pravico, da vas kritiziram, veste. Šef policije. Šef policije ima svoj del reprezentance, ne bojte se, jaz sem govoril o direktorju Policijske uprave Ljubljana, Maribor in tako naprej, o njih sem govoril. Šef policije pa ima, ker vendarle gosti, recimo, tuje šefe policij, verjetno si ne predstavljate, da bo peljal šefa tuje policije k sebi domov na pol klobase. Bi to šlo? Ne. Verjetno ne. In potem bova razumela, da ima svoj del reprezentance.

Kje ste vi slišali o žogici? Mi smo res v času martinovanj in sličnih zadev; ne vem, mogoče se vam je zdelo, mogoče sem se vam prikazal, a veste, ker jaz vam tega nisem rekel. Je pa res, da ste pisali obrambo, verjetno ste mislili, da verjetno sem se vam kje prikazal, drugo ne more biti. Jaz vam nisem o tem ...

Seveda niste vi odvetnik gospoda Erjavca, je pa značilno, da ste njemu podrejeni, to je še slabše. Ja seveda, saj je on vaš politični šef, kaj pa drugega! Se pravi, je situacija še slabša.

Glejte, kakorkoli obračate te številke – bodimo malo resni, saj na trenutke se res človek mora začeti smejati, ampak bodimo resni. Kakorkoli jemljete te številke – zdaj bo kmetijski minister fino skozi prišel, ker imate vi dobro taktiko. Ampak pogledjte, če midva govoriva o pogostitvah, to je običajna hrana in pijača, drugo ne šteje. Govoriva o zajtrkih, kosilih in večerjah, to berem uredbo, potem stroških sprejemov, potem govoriva o svečanih obedih, sprejemih itd., pogostitvah, kosilih na strokovnih ekskurzijah, konferencah itd. – temu rečemo hrana in pijača. Dajmo tako reči. Ali je tako? Če na vašem ministrstvu, torej na Ministrstvu za zunanje zadeve, porabijo 547 tisoč – oprostite, je to preveč. To je preveč, ker je to hrana in pijača. Saj drugega ne sodi noter, no! Pogledjte, kaj pa ne sodi noter; je v vsakem primeru preveč. Dostikrat sem bil v tujini. Dostikrat. Ne tolikokrat kot mnogi drugi, ampak večkrat pa vendarle, tudi na kakšen sprejemu pri kakšnem tujem veleposlaniku – našem veleposlanikom v tujini. Tak sprejem se da narediti zelo enostavno, lahko se pač on razkaže, pokaže in ne vem kaj, pa naredi ne vem kakšno slavnostno kosilo, lahko pa je tudi cenejša varianta. Še vedno mislim – bom korekten do vas –, saj na zunanjem ministrstvu je šlo s 700 tisoč in nekaj evrov leta 2009 na 500 tisoč. Saj je šlo. Bodimo korektni, ampak 500 tisoč je preveč. Ker konec koncev, veste ... Predsednik države, pogledjte, koliko porabi. Njegova funkcija je protokolarna v celoti. Saj karkoli on usta odpre, je protokol pravzaprav, vsako dejanje, ki ga naredi, je protokol. On nima materialnih stroškov, pa ne vem kaj vse, da bi tam nekaj knjižil pa skrival zadeve, tako kot lahko marsikateri drug minister naredi: on tega ne more. Ampak on je prišel za 60 % pod tisto, kar je porabil njegov predhodnik. 60 % pod tisto je prišel! Ja. S 350 je prišel na dobrih 100 tisoč evrov pri reprezentančnih sredstvih. Zelo podobna situacija.

Poglejte, zdaj malo smešno izpade – hvalim vaše. Ne vem, zakaj bi vas moral hvaliti. Ampak je situacija taka. Tudi pri predsedniku Državnega zbora in pri predsedniku Vlade je šlo vse dol in to v številkah, govorim v procentih, gospod Jurša, v procentih je šlo dol veliko veliko bolj kot na zunanjem ministrstvu. Na zunanjem ministrstvu je šlo, kot sem rekel, s 700 in nekaj na 500 in nekaj. Pri vseh ostalih porabnikih pa tudi 100 % in več. Obramba je še vprašljiva. Tam bo še treba kaj povedati, ampak če ste se namenili neme napadati, bo bitka izgubljena. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ... Kot repliko?

Repliko ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Nobenega namena nimam napadati, najmanj pa soseda Gorenaka. Bi pa vseeno odgovoril.

Kolega Gorenak, meni gospod Erjavec ni šef. V naši stranki imamo v samem nazivu tudi Demokratična stranka upokojencev Slovenije in vodja poslanske skupine ni podrejen predsedniku stranke. Seveda, z njim pa mora tvorno sodelovati. Za nekatere je to smešno, ker pač imate drugačno prakso, ampak v to ne bom uhajal. Še enkrat bom povedal. Ogromno časa bi lahko govorili o višini reprezentance, ampak tudi vlada, v kateri sva bila oba, vi ste bili minister, jaz sem bil poslanec, bi potem takem leta 2012 lahko posegla v višino, če ste rekli, da je leta 2009 drastično zrasla reprezentanca v Ministrstvu za zunanje zadeve. Potem bi jo lahko v letu 2012 bistveno zmanjšali. Zakaj tega nismo storili?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jan Škoberne.

Pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospa Iva Dimic.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani podpredsednik Vlade, cenjeni predlagatelj, kolegice in kolegi, kar nas še vztraja v tej dvorani!

Narava parlamentarizma je pač v tem, da mora opozicija nadzorovati delo vlade in da mora postavljati vprašanja, ki so včasih bolj, drugič manj prijetna. V tej dotični situaciji se seveda postavlja vprašanje, ali so bila proračunska sredstva pravilno knjižena, in če ne, zakaj ne, in tisto, kar je ključno, ali so bila ustrezno smotrno in učinkovito porabljena. In če ne, zakaj ne. Legitimna vprašanja, na katera je pomembno odgovoriti tako opozicijskim poslankam in poslancem, predlagatelju, kakor tudi državljanom in državljanom.

Ob to se seveda nujno samo po sebi postavlja vprašanje, ki bi ga postavili tisti, ki prihajajo iz gospodarstva, kakšen je bil neposreden učinek porabljenega denarja in kaj od tega dejansko ima gospodarstvo danes in kaj bo od tega imelo jutri. Če je eno izmed vprašanj,

ali se sme dogajati, da prihaja do administrativnih napak pri knjiženju, do napačnega knjiženja, do neskladnega knjiženja z uredbo, je odgovor menda jasen. Do tega ne sme priti. Če smo ugotovili, da je do tega prišlo je to treba popraviti. Tukaj prav posebnih dilem in dodatne razprave ni potrebno izvajati. In tukaj ni zgolj pričakovanje opozicije, ampak tudi nas, ki smo koalicijske poslanke in poslanci, v tem, da bo v bodoče to bolj transparentno in da v bodoče ne bomo postavljali vprašanj, ali pod reprezentanco zapadejo tudi materialni stroški ali pa če reprezentanco krijemo tudi iz naslova materialnih stroškov. Gre za administrativno vprašanje, ki je v resnici relativno enostavno rešljivo.

Tisto, kar je vprašanje vsebinske narave in je v resnici celo bistveno bolj pomembno, čeprav delim mnenje, da brez ustreznega knjigovodenja tudi ustreznega reda in namena porabe ne more biti, je vprašanje, ali je Ministrstvo za kmetijstvo denar, ki ga je porabljalo, porabljalo skladno z namenom, ali je doseglo učinek, ki ga od ministra in ministrstva, ki ga vodi, pričakujejo kmetje, prehransko predelovalna industrija, državljanke in državljan.

Pred dnevi, tednom smo imeli celo protest kmetov, ki so v sedmih točkah podali svoje zahteve in opozorili, da vse, kar se dogaja v državi, in stanje v kmetijstvu, ne samo našem, tudi evropskem, še posebej v odnosu do velikih trgovinskih verig ni takšno, kot bi moralo biti, ni idealno, in da za delo, ki ga vlagajo, pričakujejo višji izplen oziroma več tega, kar potrebujejo za svoje delovanje in eksistenčni stabilen vsaj minimum, če ne še kaj več. In potem se pri vprašanju, kako lahko pride v Slovenijo 150-članska delegacija Ljudske republike Kitajske moramo vprašati, ali je to dobra ali slaba narava takega obiska. Če si predstavljate število regij, gospodarskih subjektov, pa tudi ključnih političnih predstavnikov, ki delujejo v tem okviru v Ljudski republiki Kitajski, si mora Slovenija kot taka vzeti pravzaprav za čast in velik dosežek, da tako močna delegacija prihaja v Slovenijo, ker ti ljudje seveda niso prišli na pogostitev. Prišli so vzpostavljat gospodarske in politične odnose, ki so nujni zato, da okrepimo medsebojno blagovno in storitveno menjavo. Vprašati bi se morali, ali je dobro, kvečjemu če bi kitajsko delegacijo predstavljala samo dva politična funkcionarja in trije podporni člani. To bi bilo ključno vprašanje. Če tako delegacijo podpira gospodarstvo, podpirajo predstavniki regij, podpirajo predstavniki industrije, je seveda namen obiska pri podpredsedniku Vlade jasen in ga kot takega moramo vzeti kot dobrega. Še posebej, če lahko iz naslova statističnih podatkov, ki jih imamo, ugotovimo, da se blagovna menjava povečuje, da imamo na tem področju rast. Torej da aktivnosti podpredsednika Vlade na tem področju prinašajo neposredne rezultate, ki se kažejo tako v višjih davčnih prihodkih kot v okrepljeni gospodarski aktivnosti, ki jo izvajajo

gospodarstveniki in gospodarstvenice na tem področju. Tukaj lahko ugotovimo, da je šlo za ustrezno in namensko uporabo teh sredstev. Ko smo imeli pred dnevi ta opozorilni protest, se sprašujem, kakšen bi šele bil, če bi obisk sejma v Berlinu izostal, če možnosti, da se slovensko kmetijstvo in podeželje s svojo predelavo na tovrstnih dogodkih ne bi moglo predstavljati, če Ministrstvo za kmetijstvo tovrstne podpore ne bi zagotavljalo. V takšni situaciji bi se soočili še z bistveno večjim pritiskom kritik, ki bi bile seveda upravičene. Država je namreč tukaj zato, da odpira vrata, da omogoča možnosti, da zagotavlja temeljno infrastrukturo, da se Slovenija kot destinacija na zemljevidu predstavi, da se naši gospodarstveniki lahko mrežijo in da gospodarstvo izvršuje ob podpori države svoj temeljni cilj: ustvarjanje dodane vrednosti, od katere pa ima seveda korist celotna skupnost. Z višjo dodano vrednostjo lahko tudi mi ustvarjamo več podporne infrastrukture, lahko zagotavljamo ustrezno raven socialne države in stabilnosti ter zagotavljamo kar se da visok življenjski standard za ljudi. Če bi denimo tudi ob napačnem knjiženju teh stvari izostala promocija programa za razvoj podeželja, ki je težak milijardo, v tem primeru bi se gotovo morali vprašati, kaj je narobe s to državo, da ne želi informirati ljudi, kako naj dostopajo do tako pomembnega fonda in kako naj črpajo sredstva, ki so jim tukaj na razpolago. To je bilo storjeno. Neposredni učinki promocije in delovanja v smer, da se opolnomoči slovensko podeželje za črpanje teh sredstev, bodo znani in vidni, bi pa jih lahko ne bi bilo ali pa bi bili bistveno nižji, če do te poteze ne bi prišlo in če se tovrstnih aktivnosti ministrstvo ne bi lotevalo.

Precej se pogovarjamo o reprezentanci, ki je morda celo po krivici v nekaterih primerih danes obravnavana kot nekaj samo po sebi slabega. Če je del reprezentančnih pogostitev, obedov, daril aktivnost, ki promovira Slovenijo, ki ima pozitivne eksternalije, sekundarne, terciarne, kot je denimo odločitev, da bomo promovirali svetovni dan čebele in skozi to slovensko čebelarstvo industrijo, slovenske proizvode iz medu, in od tega imeli okrepljeno gospodarsko aktivnost, povečane prihodke v državni blagajni, potem je vse to smiselno in dobrodošlo in se lahko kvečjemu vprašamo, kaj bi bilo, če bi ta segment v celoti porezali, če ga ne bi bilo, če bi bila ta aktivnost prepuščena sama sebi. Danes zjutraj sem govoril o tem, da je ne samo promocija, ampak razsežnost te promocije ključni del razprave o viziji razvoja te države. In vse države, ki so na zemljevidu najuspešnejših turističnih, industrijskih, proizvodnih sil v tem svetu, vlagajo v promocijo. Ne znam si predstavljati, kako prepričati tudi ljudi znotraj Evropske komisije pa znotraj Evropskega parlamenta, da je slovenski teran vendarle neka posebnost, če ne bi bili pripravljene vložiti tudi nekaj denarja v to, da pripravimo promocijo

tega. Ne predstavljam si, kako zagovarjati, da so slovenski mlečni proizvodi oziroma proizvodi iz mleka ali pa neposredno sama surovina sposobni prodreti in oskrbeti tako pomemben trg, kot je kitajski, ne da bi sprejeli delegacijo, ne da bi pripravili bussines to bussines srečanja gospodarstvenikov obeh strani. In seveda je izjemno pomembno, da se na vsa ta vprašanja odgovori. Pa ne samo da se na vprašanja odgovori, da je tudi sosledje aktivnosti na strani Vlade, da podobnih vprašanj, ki se nanašajo na to, ali smo sposobni pravilno umeščati reprezentanco pa materialne stroške skladno s pravili stroke, ne bo več treba postavljati. In da tista pravila, ki so seveda samoumevna, kot takšna tudi vzamemo.

Ker je bilo precej razprave bolj ali manj korektne vezane tudi na Ministrstvo za zunanje zadeve, mi imamo seveda izjemno visoka pričakovanja do tega ministrstva. Kadarkoli govorimo o tem, kaj slovensko gospodarstvo potrebuje, govorimo o internacionalizaciji, govorimo o pospešeni gospodarski diplomaciji, govorimo o tem, da od naših diplomatskih predstavništva pričakujemo še več. Izkušnja vseh, ki smo na kateremkoli od teh predstavništva kdaj bili, je takšna, da se ta predstavništva praviloma, seveda so izjeme, za katere se odreja ustrezen nadzor in ustrezni ukrepi, obnašajo izjemno racionalno, da poskušajo v okviru danega narediti, kar se da za to, da bi lahko še vedno dostojno zastopali interese slovenskega gospodarstva, slovenskih davkoplačevalcev, davkoplačevalk in te države, in hkrati ne povzročali prevelikega bremena državnemu proračunu. Da pa so povečanja nekaterih sredstev za promocijo, kot je tisto v proračunu Ministrstva za gospodarstvo, nekaj, kar pozdravljamo, ne jemljemo kot breme, temveč kot investicijo v naš razvoj, pa je menda jasno in razumljivo vsem nam.

Ob teh razpravah, ki jih imamo danes, je vsaj moj zaključek v dveh smereh. Če bi lahko rekel, podpredsednik Vlade je na resorju, ki ga vodi, smotno učinkovito in skladno z namenom porabil sredstva, od katerih bo tudi jasen učinek, pozitiven učinek na gospodarstvo, na zaposlenost in ne nazadnje tudi na blagajno tega proračuna. Na nek način si upam trditi, da ga lahko skupaj s predsednikom tega zbora pa tudi skupaj s predsednikom republike postavimo kot zgled ljudi, ki s sredstvi upravljajo racionalno in skladno z namenom. Moja vloga kot koalicijskega poslanca je, da ga pohvalim, kadar je to potrebno, in da ga grajam, kadar je temu tako. Zato moja pohvala na eni strani, hkrati pa pričakovanje od podpredsednika Vlade, da bo znotraj možnosti, ki jih na tej funkciji ima, naredil tudi vse, da do vprašanj administrativnih napak pri tako pomembnih zgodbah ne bo več prihajalo. Glede na slišano in predstavljeno danes, lahko tudi verjamem, da bo temu tako, se pa seveda veselim tudi vseh nadaljnjih razprav, predvsem o tem, kakšen je učinek za denar, ki ga porabimo. Ker ni težava v 100 evrih za

reprezentanco, če za njih dobimo 1000 evrov pozitivnega učinka. Težava je za kosila, malice ali pa pijačo, od katerih učinka ni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravita naj se gospa Iva Dimic in gospa Anja Bah Žibert.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni minister, kolegice in kolegi!

Danes govorimo v Državnem zboru o dveh točkah; prvo točko je predlagal štirinajst dni nazaj koalicijski poslanec, to točko, o kateri pa govorimo pravkar, pa opozicijski.

Naj povem, da po mojem osebnem mnenju imata ti dve točki pa le nekaj skupnega. Dopoldne smo vsi skupaj ugotavljali, ko smo govorili o zelo pomembni strateški točki, to je drugi tir, seveda smo poslanke in poslanci v teh klopeh ugotavljali in to so že ugotavljali tudi pred nami ali je ta investicija vredna 600 tisoč evrov ali 1,5 milijona evrov. Že dopoldne sem v razpravi govoril, da je to zelo težka naloga poslank in poslancev, da največkrat tu zataji stroka in ljudje, ki so zadolženi in zaposleni, da to strokovno ovrednotijo. Sedaj govorimo o reprezentanci, ki je skupaj vredna za leto 2015 1,5 milijona. Smo pred dejstvom, in to je tudi minister mag. Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, povedal in še nekateri razpravljavci, da ti računi niso bili prav knjiženi. Moram biti malo začuden, kako je to sploh mogoče. Naj povem, da sem bil pred 15 leti predsednik male krajevne skupnosti in vsak račun, ki ni bil v skladu, mi je računovodkinja, ki je to vodila na občini, takoj zavrnila. Pa še kakšno funkcijo sem opravljal in se je zelo redko lahko zgodilo, da neke stvari niso prav knjižene v računovodstvu. Ko sem bil prej na dopoldanski seji, moram tudi sedaj ugotoviti, da nekatere službe pač ne opravljajo svojega dela tako, kot bi ga morale. To je dejstvo. In to kot državnozborski poslanec ugotavljam skozi vse leto. Zelo redko se zgodi pri katerem od ministrov, da službe, ki jih ima pod seboj, pokliče na odgovornost. Ker je pa zakonodaja takšna, se zelo težko zgodi, da nekdo, ki ne opravlja svojega dela tako, kot bi ga moral, je tudi odpuščen. V gospodarstvu prav gotovo to ni mogoče.

Danes velikokrat ugotavljamo na enem ministrstvu, da je preveč planirano, tudi preveč porabljeno, da na drugih segmentih smo zelo varčni, tu sta bila izpostavljeni dva, predsednik države in predsednik Državnega zbora. Sedaj ugotavljamo tudi, da je na notranjem ministrstvu zelo malo planirano, pa tudi neporabljeno. Ampak na nekaterih segmentih se mi zdi, predvsem na notranjem ministrstvu, da stvari, ki se finančno planirajo, prav gotovo se ne planirajo dobro.

Naj povem, ko govorimo o tej današnji točki, o denarju davkoplačevalcev. Nedavno sem bil pri policistih na Šentlju in so pokazali

eno vozilo, s katerim se prevažajo 24 ur na dan. Seveda se človek zamisli, pa nočem sedaj tega mešati v to današnjo reprezentanco, se prav gotovo se človek zamisli, koliko potreb je v Sloveniji na razno raznih področjih, pa jih verjetno ne vidimo. Moj kolega oziroma naš kolega dr. Gorenak kot opozicijski poslanec se mi zdi, da je to, vsaj sam se takšnega mnenja, zelo korektno zadnjič predstavil, seveda z začudenjem nekaterih, da je to bilo tudi izglasovano. Jaz mislim, da je prav gotovo tudi danes bil korekten, te stvari je predstavil poslankam in poslancem, ministru in tudi upošteval pojasnila ministra Židana. Me pa mogoče na segmentu motijo stvari od kolega Jurše, ki je skozi vso sejo mogoče malo nejevoljen, da je ta točka bila sploh izglasovana in da je ta točka danes tukaj v Državnem zboru. Seveda je dejstvo, moram priznati, da se večina poslank in poslancev do trenutka, ko je kolega Gorenak to izpostavil, se ni poglobljala v ta dokument tako podrobno, koliko denarja gre za reprezentanco po vsej segmentih in koliko tega denarja nekateri tudi porabijo. Seveda zelo neprimerno je, da hočemo v to reprezentanco mi kot nestrokovnjaki spraviti vse stvari z leve in desne. Jaz mislim, da predpisi in tisti, ki delajo v računovodstvu, ekonomisti, to ni nobena znanost, kaj sodi v reprezentanco. Moj poziv gre v dve smeri, da tista ministrstva, predvsem imam v mislih zunanjskega ministra, da prav gotovo razmisli, če je na katerem segmentu možno še kaj prišparati, po domače rečeno. Spoštovani minister za kmetijstvo, glede problematike kmetijstva v Sloveniji, težav kmetov, predvsem pa težav na področju prodaje kmetijskih pridelkov, seveda naši kmetje na to vsak teden opozarjajo, in jaz apeliram kot državnozborski poslanec tudi po vseh tistih kmetih, od koder prihajam, da se te kmetijske politike res še bolj vneto lotite. Jaz vam osebno ne bom očital, če boste tisoč evrov več porabili za reprezentanco, samo da boste prišli do cilja in da boste vztrajali na poti, da bodo naši kmetje lahko prodali kmetijske pridelke. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Matjaž Nemec.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Glede na prvotno ali pa s stališča Poslanske skupine Nove Slovenije lahko rečem, da je minister obrazložil, zakaj je prihajalo do napačnih zneskov na reprezentanci. Vendar se mi zdi, da se tukaj še dodatno pokaže, kaj pomeni biti zaposlen v javni upravi pa kaj pomeni biti zaposlen v gospodarstvu. Če bi se napačno knjiženje zgodilo nekemu obrtniku, podjetniku, bi bil obtožen utaje davke, ker je drugačna stopnja davka pri obračunavanju za reprezentanco ali za promocijo. Jaz upam, da ne gre za državo v državi in da ni sam državni

organ hotel ogoljufati same države pri davku. In ne nazadnje, govorim malo hitreje, ker imam malo časa, moram še to povedati, da pred kratkim ste, drage kolegice in kolegi, in slovenska javnosti in mediji razreševali uprave zaradi visokih plač. Danes pa sem tukaj v Državnem zboru slišala v razpravi, da imajo nekateri ministri za to kar reprezentanco. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima, gospa Anja Bah Žibert, pripravita naj se, gospod Matjaž Nemeč in mag. Dušan Verbič. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Žida, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Samo kratka informacija. Ves čas govorimo samo o enem kontu, in to je konto Materialni stroški in storitve, da ne boste imeli občutka, da se izven konta karkoli dogaja. Govorimo o kontu Materialni stroški in storitve in potem o knjiženju znotraj pod konto. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa ima besedo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Minister je skušal nekako v svojih odgovorih opravičiti vse zaplete okoli reprezentance. Nekateri menite, da mu je uspelo, nekateri menimo, da je vse skupaj zelo neposrečeno. Resnica je pa ena sama: v državi še vedno preveč zapravimo za reprezentanco. Če pogledate po posameznih postavkah ministrstev, boste videli, da nekateri dejansko sledijo priporočilom, da se te stroški zmanjšajo, nekateri pa nekako to kar dajejo stran. Seveda je minister poskušal odgovoriti tako, da je prišlo do napake pri knjiženju oziroma pri knjiženju in tako naprej. Minister, če je to res, potem jaz verjamem, da se to ne dela samo na vašem ministrstvu. Potem se pa resno sprašujem, kaj se dogaja z našimi zaključnimi računi. Ker če so take napake ugotovljene, tako na podlagi poslanskega vprašanja, da se potem stvari malo bolj pogledajo in se opazi, da stvari ne knjižimo pravilno, je vprašanje, ali potem dejansko sploh vemo, koliko kdo potroši. Kje so še vse te napake? Gospod Škoberne se čudi, ampak jaz mislim, da se je treba čuditi. Veste, tudi minister je poskušal odgovoriti, da je prišlo do napake pri preknjiženju, vi pa ste opravičevali stroške reklamiranja. Poglejte svojo razpravo, vi ste v bistvu govorili polovico vaše razprave o promociji. Promocija ni strošek reprezentance. In to je problem. Jasno piše, kaj je strošek reprezentance in kaj ni. In da bo jasno, ko je bilo potem nekako razlagano, češ, da se ne zavedamo veličine kitajske delegacije, ki je štela 150 predstavnikov, nekaj takega. Spoštovani minister, 3. člen tako imenovane uredbe o stroških reprezentance jasno govori, za koliko se sme uporabljati reprezentanca. Govori o posameznih, tako bom rekla, sadju in nekih malenkostih, ki znesejo 4 evre ali celo 2 evra na

osebo. In samo v izjemnih primerih se sme potrošiti več. Prej je bilo rečeno, da je treba gledati, ko govorimo o reprezentanci, na učinek. Veste, minili so časi, ko države dajo na mizo vse, kar imajo, pa tudi če spraznijo vse kašče, saj ni pomembno, kaj bomo jedli jutri, važno je, da se danes vidi, da je pri nas doma velika gostija. Veste, tega delegacije, gospodarstveniki, tega več nihče ne ceni. To kaže predvsem bolj na odnos do lastne države in tudi do samozavesti tistega, ki nekaj ponuja in sklepa posle. Če greste v tujino, predvidevam, da veliko potujete, veste, da na primer v okviru Parlamentarne skupščine OVSE, nobenih pogostij ni več. Nobenih velikih pogostitev ni več, pa se tam srečujejo predsedniki vlad, pa se tam srečujejo predsedniki državnih zborov različnih držav. Skromnost je tista, ki danes nekaj velja. In to, kar pravite, da je bilo treba toliko zapraviti za kitajsko delegacijo, jaz mislim, da je to neodgovorno. In da smo predvsem veliko povedali o sebi, če smo res toliko zapravili. Ampak zneski, 57 tisoč evrov je minister za kmetijstvo zapravil skupaj, medtem ko je druga funkcija v državi, predsednik Državnega zbora je zapravil manj kot 50 % te vrednosti. Sedaj mi boste težko rekli, da predsednik Državnega zbora nima protokolarnih obveznosti, da nima reprezentančnih stroškov. Težko. Res je, danes veliko govorimo o ministru za kmetijstvo, ampak tudi na obrambi – 133 tisoč evrov. Zakaj, spoštovani? Mene resno zanima – zakaj? Glede na to, da so stroški reprezentance jasni. 133 tisoč evrov v pol leta. Prej mislim, da je gospod Jurša rekel, da se mu zdi današnja razprava nepomembna glede na razmere v državi. Neproduktivna. Še slabše. Še kako produktivna je, spoštovani kolega! Govorimo o davkopačevalskem denarju in pomembno je, da danes odpremo temo, ne glede na to, za katerega ministra gre, ampak da pogledamo, ali lahko tudi na tem področju te stroške zmanjšamo. Za to gre v tej razpravi. Samo za to. Če se bomo vsi zazrli v posamezne postavke, bomo lahko ugotovili, da se gotovo da še marsikje kaj privarčevati. In bomo zato prav tako uspešni in bomo prav tako predstavili svoje ideje in produkte na različnih sejmih in prav tako bomo lahko sklenili zelo kakovostne poslovne kupčije, če temu rečem tako. In se dostojno predstavili v mednarodni javnosti. Polna miza tega ne prenese. Kvečjemu še koga odvrne, kajti meni, da nimaš kaj drugega pokazati razen polne mize. Veste daleč so časi, ko se je za tovrstne zadeve bilo treba izkazovati z različnimi darili in z različnimi bogatimi mizami. Poznamo posamezne predsednike iz preteklosti, ki so to zelo dobro obvladali, čeprav narod ni imel niti za banane.

Prej je gospod Han lepo povedal, da upa, da ta razprava ne bo nekako populistična, da ne bo namenjena nekim populističnim obračunavanjem. Jaz se z vami strinjam, gospod Han, in jaz mislim, da naša razprava danes ni usmerjena v to. Ni usmerjena v to. Ampak zakaj

primerjave na primer s štipendijami, kmečkimi pokojninami? Zato, da nekdo v luči, ki si teh zneskov sploh ne zna predstavljati, kajti v življenju jih nikoli ne bo videl, še manj zaslužil, ve, kaj to pomeni. Na primer Ministrstvo za obrambo je za reprezentanco v pol leta zapravilo za tisoč 900 štipendij. Meni se zdi to veliko. Minister je zapravil za 814 štipendij. Zdaj pa glede na to, da iz vaših vrst prihaja tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve, se resno sprašujem, ali bo odstopila ona ali on. Glede na to, da se verjetno zagotovo vsak dan trudi, da bo čim več mladih prejelo primerne zneske in da bodo starši lahko šolali svoje otroke. Štipendije so za nekatere nujne. Nujno pa je, da se v tej državi začnemo obnašati, da je reprezentanca neko nujno zlo, ki v nekem obsegu mora biti, ne pa, da s tem kažemo neko veličino. Kajti končni rezultat je, da smo še kako majhni.

Spoštovani kolegi, Socialni demokrati, jaz verjamem, da ne želite, da je današnja razprava populistična, tudi jaz ne. Ampak naj vas spomnim na vaš zapis, ... "ideale in vrednote Socialnih demokratov želimo uveljaviti kot najpomembnejša vodila odgovornega družbenega delovanja". In zdaj vas kot poslance, če izvzamem ministra, sprašujem, ali je takšno zapravljanje davkoplačevalskega denarja predvsem na postavkah, ki se polnijo s pomočjo različnih davkov, res to, kar ste zapisali. Kje je zdaj populizem? To, kar mi govorimo danes, ko govorimo, da je šlo preveč denarja za tovrstne potrebe, ali to, kar ste zapisali vi na spletni strani? Če smatrate, da ta razprava ni potrebna in da je treba narediti nekaj korakov naprej. Vlado pa, ki danes seveda ni prisotna, resno pozivam, da se tovrstne zadeve in druge pregledajo, kajti jaz od danes naprej več podatkom zaključnih računov ne verjamem. In me boste težko prepričali, ali sploh kateri od tistih podatkov drži. Kajti kot rečeno, minister je mimogrede povedal, da so bile napake pri knjiženju. In to je vse. Ne, to ni vse, spoštovani. To je šele začetek zgodbe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik.

Kolegica, seveda vam ne morem zameriti ali očitati, če me niste v celoti poslušali ali slišali. Verjamem, da je bil dolg dan. Moja osnovna teza je bila, da je razprava potrebna. Da je treba ločiti med reprezentanco, storitvami, materialnimi stroški in da je to osnova tudi te razprave. In v tej razpravi osnovno vprašanje, kaj je bila reprezentanca, kaj pa so bili materialni stroški in storitve. Kot je pojasnil že podpredsednik Vlade, seveda neke aktivnosti so reprezentanca, neke pa niso. Tisto, kar reprezentanca ni, je denimo promocija Programa za razvoj podeželja. Če bi mi tega ne naredili, bi, jaz mislim, imeli najmanj upor, če ljudi ne bi

obvestili, da obstaja nek fond, v katerem je milijarda sto milijonov in imajo možnost za razvoj podeželja iz njega črpati.

Nadalje se mi zdi, da bi bilo popolnoma neracionalno ne povabiti kitajske delegacije, ji plačati večerje za 2 tisoč 100 evrov, če potem ugotovljamo, da se izvoz iz enega leta z milijon 700 lahko poveča na več kot 4 milijone. To bi bilo neodgovorno. In neodgovorno je seveda tudi to, da se ne poslušamo ali pa namenoma ne slišimo. In tisto, kar je bilo, še enkrat poudarjam, z moje strani povedano, pa si lahko za nazaj preberete tudi na magnetogramu, je, da tovrstne razprave potrebujemo, da je treba imeti jasno razmejitev, kaj je reprezentanca, kaj so materialni stroški in kaj so storitve. Je pa pri današnji razpravi treba tudi jasno vedeti, da ministrstvo, ki mu očitata, da je porabilo 57 tisoč evrov za reprezentanco, tega ni porabilo za reprezentanco, ampak da je to skupna masa reprezentance, materialnih stroškov in storitev. In če zna kdo pojasniti, zakaj bi mi ne smeli podpreti slovenskega podeželja pri nastopu na nemškem trgu in zakaj ga ne bi smeli podpreti pri nastopu na kitajskem trgu, potem je to verjetno gotovo prvak v logiki in v retoriki, ne pa tudi prvak v tem, kaj slovensko gospodarstvo potrebuje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Matjaž Nemeč ... /oglašanje iz dvorane/

Postopkovno, gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, mene je kolega Škoberne užalil. Jaz sem njega zelo natančno poslušala. On je rekel, da ga ne poslušam. In ker sem ga zelo natančno poslušala, sem mu ravno govorila. Ampak poglejte, to je napisala Vlada. To je najnovejši odgovor Vlade – 57 tisoč evrov je šlo za reprezentanco. Če pravite, da je šlo 2 tisoč evrov za Kitajce, pa nekaj malega za reprezentanco na sejmu – kje je pa potem denar? Potem je pa nekaj res hudo narobe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Matjaž Nemeč, pripravita naj se mag. Dušan Verbič in gospa Suzana Lep Šimenko.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik.

V meni prevladuje prepričanje, da so danes, čeprav smo danes že sedmo, osmo uro tukaj, potekale relativno dobre in konstruktivne razprave na obe temi. O prvi, ki se mi zdi izjemno pomembna, ki jo je poslanec Janko Veber predlagal, in sicer ko smo razpravljali o razvoju drugega tira, in tudi o tej. Predvsem ker je treba, tako kot smo vsi opazili, na nek način urediti določena področja, ki so bila do sedaj relativno nejasna. Jaz mislim, da smo se v večini, in tudi po razpravah in prisotnosti se vidi,

na nek način zadovoljili z odgovori podpredsednika Vlade gospoda Židana in na nek način nam je vseeno razjasnil neko nejasno sliko. Jaz upam, da bomo tudi pri drugih ministrih lahko videli podobno sliko, tako da moram reči, da se relativno strinjam tudi s sogovorniki čez dvorano, pa le zato, da razjasnimo nekaj stvari. Ampak moram reči, če izhajam iz svojih izkušenj, občutek je, da vseeno v naši vladi, ne glede na to, katera je to bila, ali je bila to Pahorjeva, Janševa, Bratuškova ali Cerarjeva, na nek način vseeno prevlada v zadnjih petih, šestih letih nek razum, kar se tiče razumne porabe proračunskih sredstev. Niti ena vlada, in tudi Janševa ne, mislim, da si ni dovolila, da bi brezglavo zapravljala davkoplačevalski denar. Se mi zdi pa vseeno pomembno, ker so že bile opažene neke anomalije, da se področje uredi, da se naredi bolj transparentno, da bomo lahko lažje interpretirali tudi delovanje posameznih ministrstev. Tako kot je podpredsednik Vlade mag. Židan obrazložil zadevo, lahko vidimo, da za nek vložen evro jih dobimo več nazaj.

Saj pravim, zadeva je stvar interpretacije, kako vidimo, odvisno je tudi malo od političnega oportunitizma, ampak razprava mislim, da kaže na pravo smer. Jaz bi si tudi želel na nek način samo omeniti, da v preteklosti, ko nam je bilo hujše, kot nam je danes, si sama država ni mogla privoščiti še intenzivnejših obiskov takšne delegacije, kot je recimo bila kitajska. Ampak da se ne bom zapletal, vseeno se je ta zgodba razpletla v to smer, da sedaj vračamo obisk na Kitajsko, kar je, bom rekel, neka pozitivna zgodba. Upam, da bomo o njej še v pozitivni luči lahko govorili.

Da zaključim. Mislim, da je razprava produktivna in konstruktivna, z upanjem in z željo, da bomo v bodoče področje uredili, da se bomo o tem še pogovarjali, ampak z nekim drugačnim tonom, v smislu razrešenih anomalij in netransparentnosti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednica. Spoštovane poslanke, poslanci, minister, prav lep pozdrav!

Moram priznati, da sem v tem času, ko je bila kar malce živahna razprava, malce pogledal realizacijo za reprezentanco zadnja leta pa mogoče še malce nazaj, pa sem vesel, da se tovrstne postavke nekako bistveno zmanjšujejo, razen izjema je, da zdaj v zadnjih dveh letih nekako stoji na mrtvi točki. Ampak tisto, kar me moti, je to, da imamo ponovno razpravo, in sicer o vsem, kar je vezano na besedo reprezentanca in še kaj drugega, kar pomeni, da se odmikamo od vsebine poslanskega vprašanja. In bom poudaril, moti me, da se pogovarjamo o vsem, ne pa o tistem,

za katero je bilo poslansko vprašanje postavljeno.

Sam sem glasoval za predlagani sklep poslanca dr. Gorenaka. To sem storil predvsem zaradi naslednjega dejstva, prvič, ali je izvršilna veja oblasti, v tem primeru resorno ministrstvo, v današnjih časih prilagojeno finančnemu stanju države, v katerem se nahaja. Povedano drugače, ali so tovrstni stroški za reprezentanco odraz nerazsipnosti in pomenijo kolikor toliko razumno trošenje davkoplačevalskega denarja. In drugič, ali resorni minister dosledno sledi načelu zakonitosti poslovanja ministrstva, ki ga vodi oziroma mu je zaupano. Tu mislim predvsem, ali je poraba reprezentančnih stroškov skladna s sklepom Vlade glede višine kot tudi, in to me je dejansko še bolj zanimalo in me tudi zanima, ali je prikaz, ki vključuje knjiženje tovrstnih stroškov, skladen z zakonskimi in podzakonskimi akti. Prav gotovo imam tu v mislih tako uredbo kot pravilnik, ki je v pristojnosti za sprejetje Ministrstva za finance. Kar se tiče odgovorov na postavljeno poslansko vprašanje, menim, da je bilo pojasnjeno s strani ministra, prav gotovo pa bodo oceno k temu podali tudi davkoplačevalci.

Se pa moram dotakniti dolžino predvidene razprave te točke, kajti zavedam se, da je Državni zbor ustanova, ki ima poleg zakonodajne funkcije tudi politično dimenzijo, kar je absolutno tudi prav. Se pa sprašujem, zakaj ima ta točka dnevnega reda predvidenih debelih 5 ur in 25 minut, ko pa odgovore na poslanska vprašanja lahko dobimo tudi, če rečem neskromno, v dobrih 25 minutah. Zato spoštovani prisotni in odstotni poslanci, sprašujem, ali res nimamo drugega pomembnejšega dela kot zakonodajna veja oblasti.

Za konec. Če prihaja do odstopanj pri trošenju in knjiženju reprezentance ali drugih proračunskih postavk v ožji ali širši državni upravi, potem je skrajni čas, da pristojni organi začnejo delovati in ukrepati. Tu imam v mislih predvsem pristojne inšpekcijske organe znotraj ministrstev. Spoštovani, zakaj sploh imamo v organih državne uprave službe za notranjo revizijo? Ali preskromno pričakujem, da naj opravljajo svoje poslanstvo? Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Proceduralno, gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča.

Jaz bi vam predlagal, da gospoda Verbiča opozorite, da je glasoval za razpravo o odgovoru ministra na to razpravo, in da to, kar sam sebe zdaj sprašuje, bi se moral vprašati prej. Če ima pa kakršnekoli dileme v zvezi z procesnimi zadevami v Državnem zboru, se pa naj naprej obrne na svojo vodjo poslanske skupine.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.
Replika? Postopkovno je, tukaj ni replike.
Besedo ima, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz upam, da ne bo gospod Jurša mene srečal kje na hodniku. Do zdaj me še ni, pa upam, da ne bo rekel, da je mene srečal in da sem mu kaj povedal. Gospod Verbič, ja, saj glasovali ste za, ampak potem je treba pa vedeti, poslanske skupine imajo, jaz sem hvaležen zelo, in sem se vsem poslancem, ki ste glasovali za to, tudi pisno zahvalil po elektronski pošti. Saj to ni tajni podatek, upam, da ne. Potem naprej pa verjetno je res stvar poslanske skupine, saj veste, da se poslanska skupina sama odloča, koliko časa bo potrebovala za kakšno zadevo. Tukaj je en del, potem drugi del se pa strinjam z vami, in tukaj imate verjetno prav. Glejte, mi imamo ne vem koliko inšpekcij, vsako ministrstvo ima posebej revizorja, ki je vezan neposredno na ministra, sploh ne sme biti nikamor drugam, na kakšne podrejene, kakšnega generalnega sekretarja in tako dalje. Mora biti direktno na ministra vezan, kar pomeni, da naj bi bil povsem neodvisen in tako dalje in tako dalje. Ampak glejte, vsi ti ljudje tega niso zaznali. Še hujše, kar sem opozoril na začetku je pa predvsem to, da v dveh mesecih ta ista vlada z istim predsednikom in istimi ministri pošlje podatek, ki je za 25 tisoč evrov drugačen. Julija so poslali en podatek, v petek so poslali pa drug podatek. In tukaj se pri 700 tisoč evrih stvar razlikuje za 25 tisoč evrov. Pri gospodu Židanu se recimo razlikuje za 30 tisoč evrov v minus. Glejte, to je nenormalno, to ni normalno. Kot sem rekel na začetku, jaz se potem bojim potrjevati nek zaključni račun, ki bo imel 8 milijard, pa se bo Vlada zmotila za 700 milijonov ali pa za 500 milijonov. Ker to se potem lahko. V tem delu se jaz z vami čisto strinjam, in mislim, da imate prav, bi pa mogoče majhno pozornost glede na to, da ni gospoda Jurše bom prišparal, še kakšne druge porabnike je treba tudi pogledati. Poglejte, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, aja spet je Desus, ampak nimam namena, ampak tako je. Glejte 12 tisoč evrov planiranih, 9 tisoč porabljenih v pol leta. V redu, če bo do konca leta do 12, ni očitkov, ampak v polletju je velik presežek. Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, tisoč 700 evrov planiranih, v pol leta porabljenih skoraj 8 tisoč evrov. Če zdaj to primerjavo vzamem, potem če bi prve številke pri ministru Židanu držale, bi morali prej to gospo pocukati za rokav in jo vprašati, kaj dela. In če vzamete še to, da je to neka vladna služba, jaz ne vem, koliko ljudi točno ima, ampak domnevam, da ne kaj preveč – in zakaj ona rabi 8 tisoč evrov v pol leta? Cela policija pa celo notranje ministrstvo ima pa 3 tisoč na pol leta. Ne gre skupaj.

Še nekaj je zanimivo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, res je, da so se tukaj malo ministri menjavali, to je vse res, ampak pogledajte, 12 tisoč planiranih na integralnih sredstvih, porabljenih 20 tisoč v pol leta. Jaz bi še kakšnega ministra tukaj naštel, ampak tukaj ministrov ni.

Potem pri tej službi Vlade, ki sem jo prej omenil, sem govoril o integralnih sredstvih. Zdaj pa če vzamete še druge stvari zraven, recimo sredstva EU – kako imajo lahko planiranih 85 tisoč sredstev EU? Pojma nimam. Kako so lahko sredstva EU predvidena za reprezentanco? Jaz tega nič več ne razumem. Ali Evropa to ve? Jaz tega ne vem, bom rekel.

Še enkrat ponavljam, tisto, kar sem želel prej povedati, delno mi je to tudi uspelo povedati. Vse se strinjam z vami, nima kaj posebej smisla braniti tistih ministrov, to je brez zveze. Pametno bi bilo, če na koncu te razprave, ko glasovanja ne bo, ker je poslovnik takšen, kakršen je, da se Vlada, gospod Verbič mogoče res vi, ki ste zdaj angažirani tukaj v tej razpravi, vodjo poslanske skupine opozorite, da bi bilo pametno, da vlada pripravi eno povsem novo uredbo, da bo to šlo v neke normalne okvire. Jaz sem prepričan, da eni zaslužijo več, in bi morali dobiti več, primer notranjih zadev. Eni pa hudo, hudo manj. Generalno pa moramo povedati, da so sredstva šla od leta 2009 do danes hudo navzdol, še najbolj v času vlade Janeza Janše. To tudi moramo povedati javnosti. To so približno objektivni podatki, če je vlada sporočila prave podatke. Ker pri vladi nikoli ne veš, kaj je res in kaj ni res.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Podpredsednica, moram se odzvati na besede spoštovanega gospoda Tanka, ker očitno me ni dobro poslušal ali me pa ni razumel. Dejstvo je, da sem tri zadeve zelo jasno izpostavil.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospod Verbič, na proceduralni predlog ne gre govoriti, lahko pa govorite o razpravi dr. Vinka Gorenaka.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hotel sem reči, da je gospod Tanko komentiral zaradi samega časa. In dejstvo je, da njihova poslanska skupina je nerazumno dolgi čas predvidela, da se razprava razširi z vso širino in ni bistvo samega poslanskega vprašanja.
Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Proceduralno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Pričakoval sem, da boste vi odreagirali, ker je naša poslanska skupina najavila čas točno v okviru pravil, ki jih dopušča poslovnik pri posameznih točkah dnevnega reda. Če mi ne bi v skladu s poslovníkom najavili časa, bi predsednik Državnega zbora moral intervenirati.

Lepo prosim, gospa podpredsednica, da poslanca Verbiča opozorite, da se v primeru procesnih zadev najprej obrne na svojo poslansko skupino, na svojo vodjo, da tam razčistijo te dileme. Mi smo naredili korektno, tako kot je zapisano v modri knjigi. Novi poslanci imajo sivo, ampak piše pa isto. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa za vaš predlog.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospod Simon Zajc.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister, lepo pozdravljeni!

Najprej nekaj o razpravi, ki je pravkar potekala. 12 poslancev SMC je potrdilo in je bilo za razpravo. Ni naša krivda, da ste izkoristili samo 20 minut, sem pa vesela, da je vsaj eden izmed teh, ki ste si želeli to razpravo danes v tem državnem zboru, tudi razpravljati.

Zdaj pa grem naprej na samo razpravo. Podjetja ali samostojni podjetniki se pogosto srečujejo z različnimi davčnimi inšpektorji, ko jim le-ti zelo radi pregledujejo same davčne obračune, kar je normalno. In kaj iščejo takrat inšpektorji? Nepravilnosti pri izdajanju potnih nalogov, pri bonitetah, pri kakšnih stroških, ki se nanašajo na življenje lastnikov podjetij, nepravilnosti pri odpisih terjatev, pri stroških za promocijo in zelo pogosto tudi stroških reprezentance. Tu, kje smo danes. Ob vsaki najmanjši ugotovljeni nepravilnosti reagirajo tako, da morajo podjetniki oziroma zasebniki stroške reprezentance tako rečeno izločiti iz davčnih obračunov in morajo za svojo napako tudi odgovarjati. Očitno je precej drugače takrat, ko se troši denar davkoplačevalcev. Če pogledamo samo prvo polovico leta, to, kar smo dobili podatke, in če verjamemo tem podatkom, potem smo za reprezentanco porabili približno 750 tisoč evrov. Pa bom tudi jaz nanese, kaj dejansko to pomeni, ker to so velike številke in ljudje si jih včasih zelo težko predstavljajo. To je tisoč 360 minimalnih plač, če gledamo neto zneske in 3 tisoč 700 kmečkih pokojnin, tako za boljše predstavo. Za velike številke gre tukaj.

Naj spomnim, da je vlada v letu 2009 sprejela uredbo o stroških reprezentance. Ta uredba ureja porabo sredstev za reprezentanco, omejitve stroškov reprezentance in vodenje evidence stroškov reprezentance pri proračunskih uporabnikih. In da ne bi prišlo do raznih nepravilnosti, da bi to uredbo poenoteno vsi uporabljali, so potem v nadaljevanju julija 2009 izdali še pojasnilo k tolmačenju te sprejete

uredbe. Spoštovani minister za kmetijstvo, v tem času ste bili del te vladne ekipe, sicer ste si ji pridružili nekoliko kasneje, leta 2010, ampak glede na to, da je vlado vodil takrat vaš bivši predsednik stranke, jaz verjamem, da ste že v letu 2009 zelo aktivno spremljali delo te vlade in da ste poznali dejansko to uredbo in tudi ta dodatna pojasnila k sami uredbi. Številni resorji navajajo da je prišlo do napačnega knjiženja izdatkov, tudi Ministrstvo za kmetijstvo, da so se drugi izdatki knjižili med same stroške reprezentance in da se zdaj delajo te preknjižbe. Saj v bistvu nič takšnega, malo se zmotiš, pač to potem preknjižiš – v javnem sektorju. Zelo drugače je, če se takšna napaka zgodi v zasebnem sektorju. V Nemčiji so inšpektorji zelo dobrohotni in rečejo, saj nič hudega, malo ste se zmotili, pa dajte to preknjižiti. Ampak tam gre za en drug denar kot v tem primeru.

Do teh napak je prišlo v letu 2015, torej že 6 let po tem, kar dejansko velja ta uredba. 6 let je neko obdobje, da jaz verjamem, bi se tudi zaposleni po ministrstvih nekako morali navaditi, na kakšen način in kaj pomenijo stroški reprezentance. Ampak vseeno je prišlo do takšnih napak. Če bi do tega prišlo v zasebnem podjetju, si lahko predstavljamo in vemo, kakšne so posledice. Me pa zanima, kaj se bo naredilo v tem primeru. Med reprezentanco Ministrstva za kmetijstvo se je knjižil sejem Zeleni teden, ureditev prostora, obisk kitajske delegacije, potem neko informativno gradivo za program razvoja podeželja in tako naprej. Osebo sicer obžalujem, da se tukaj niso znašli neki posebni izdatki, ki bi bili namenjeni območju Haloz, za katere si vsi tako prizadevamo, da bi jih dobili, ampak vem, seveda to ne more iti med stroške reprezentance. Je pa prav, da vas na tem mestu vseeno malo spomnim na to območje, da ne bo v teh zadnjih dneh deležno samo ilegalnih prehodov migrantov čez zeleno mejo, kar se dogaja dnevno, pa mediji zelo malo o tem poročajo, vsaj iz tistega našega konca ne. Seveda se pa resnično sprašujem, kako lahko pride do napak napačnega knjiženja, in bi resnično prosila za dodatno obrazložitev, če pa je dejansko tukaj šlo za napako, kakšne bodo sankcije. Bo kdo za to odgovarjal, kaj se bo zdaj v nadaljevanju okoli tega zgodilo? Ali boste zgolj preknjižili te stroške ali bo imelo to kakšne večje posledice za tiste odgovorne na tem mestu?

Več kot očitno je, da je bilo samo poslansko vprašanje na mestu. S tem se je dejansko ugotovilo, da do napačnih knjiženj tudi prihaja. Resnično prosim za odgovor, kako je lahko do te napake prišlo, kako boste ukrepali in kdo bo za to odgovarjal. V zasebnem sektorju bi do tega namreč zagotovo prišlo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Dovolite spoštovana poslanka, da vam kar preberem to, kar je napisala tudi naša računovodkinja, je pa dosti tehnična. Ampak ne boste zamerili.

V enotnem kontnem načrtu ekonomske klasifikacije ni konta za promocijo. To je enotni kontni načrt te države. Promocijske aktivnosti vključujejo tudi izdatki reprezentance, zaradi česar je bilo zaradi transparentnosti prikazano nekaj na reprezentanci, druga izbira je pa podkonto 402099, to je Druge splošne materialne storitve. Vse skupaj je pa konto Material in storitve. Ali je prišlo v bistvu pri teh navajanih do napačnega knjiženja? Moram vam povedati, čeprav sem to že povedal, takoj ko so bili tudi meni znani podatki, na katere je gospod Gorenak opozoril, jasno, prvi korak je, da vsak pogleda, mislim, da ste rekli vi, v svoji bližini, nek drug izraz ste uporabili. Jasno, prvo je bilo srečanje z računovodstvom lastne hiše in potem tudi treh drugih organov, ki so prikazani. Ko so razložili, kar so razložili, pa sem celo skupino poslal na pristojni Direktorat za finance, da v bistvu tam opravijo resen razgovor glede posameznih računov. Ne, da bi mi želeli sami karkoli početi, ampak da si enostavno pogledajo, kako je v bistvu s knjiženjem posameznih postavk. Tisto, kar bi rad povedal, recimo govorili smo o Kitajski, govorili smo o Zelenem tednu, govorili smo o Programu razvoja podeželja. To so realni stroški, nihče ne zanika teh stroškov. Znam tudi razložiti, zakaj so nastali in kakšen učinek imajo. In ti stroški, tudi če niso knjiženi vi podkonto Reprezentanca, so vknjiženi znotraj celotnega konta Material in storitve. Ne gre, da bi zaničali stroške, gre samo za vprašanje, kako so bili knjiženi in ali so bili knjiženi pravilno oziroma zakaj so bili knjiženi napačno. Sam ocenjujem, da je edina škoda, ki je nastala zaradi tega knjiženja, je škoda seveda pri meni. Ali pa tudi ne. To mi je omogočilo, da sem z vami tukaj pet ur in pol. Druge škode jaz v tem trenutku ne vidim. Ker to niso stroški, ki jih zanikamo, to so realni stroški. 56 tisoč evrov je strošek ministrstva, ko financira Die Grüne Woche ali Zeleni teden. Stroški kitajske delegacije so bili, kakršni so bili, stroški Programa razvoja podeželja oziroma promocije, informiranja in tiskanja vseh materialov, ki morajo biti, so realno nastali in so tukaj. In teh stroškov ne zanikamo. Vprašanje je samo v bistvu njihovega knjiženja. Ne vidim pa škode, to pa moram povedati, razen zase. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se mag. Andrej Šircelj, za njim gospod Uroš Prikl.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci in vsi, ki spremljate to sejo, pozdravljeni!

Tudi jaz pozdravljam v bistvu, da imamo danes to razpravo, čeprav bi si osebno

želel, čisto iskreno, da bi bila mogoče pol krajša, ker smo si večino stvari že kar povedali, tako ena stran kot druga stran. Zdaj bomo vsi še malo stiskali, pa obračali stvari, ampak dobro. Dobra stvar te točke mogoče je ravno v tem, kar je zdaj na koncu minister povedal, da se bo končno ugotovilo, zakaj je prišlo do teh napačnih knjiženj, ker to je očitno glavna težava. Stroški so v bistvu nastali upravičeno, so bili upravičeno pokoriščeni in če bo še kaj rezultata iz tega, pa verjamem, da bodo, potem je, kar se tega tiče, okej. Ni pa okej glede tega, da ne vemo, pod kaj knjižiti oziroma da jih ne moremo knjižiti pod promocijo in tako naprej, kar je mogoče ena stvar, v katero se bo treba v prihodnosti zelo kmalu toliko poglobiti, da do takih neprijetnosti in nepravilnosti več ne bo prihajalo. Da se točno ve, kam kaj knjižiti, še posebej zaradi tega ker so to stroški, ki bodo dolgoročno prinesli korist za državljane. Jaz sam osebno mislim, da stroški za reprezentanco na ravni države več niso previsoki, saj so od leta 2009, ko je bila sprejeta ta uredba, drastično padli, sedaj so pač tam nekje na milijonu in pol. So pa pomembni. Res je, da se dogovori sklenejo uradno za eno mizo, ampak je pa že iz zgodovine človeštva razvidno, kako smo se razvijali, da se vezi, ki so pri tem, da skleneš neke dogovore, najlažje in najboljše spletajo ob hrani in pijači, če lahko zelo poenostavim. Ta reprezentanca je lahko skromna, ampak je pa dobro, da je. Čeprav uporabljáš samo funkcijo, si še vedno človek, ki mora stopiti v stik z drugim človekom, ki je na drugi funkciji, in na ta način se potem stvari mogoče lažje, hitreje in v korist vseh odvijajo. Kar se tega tiče, pozdravljam to, da stroški padajo predvsem glede na sposobnosti oziroma na stanje v državi, kakršno je.

V tem smislu bom jaz tudi zaključil, ker ne bi rad še enkrat vrtel tega, kar ste že vsi drugi povedali. Upam, da bodo res zaključki te seje v tem, da v prihodnje ne bo prišlo do takih zagat, da v računovodstvu ne bodo vedeli, kateri upravičen strošek dati pod kateri konto. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se gospod Uroš Prikl, za njim gospod mag. Branko Grims.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Minister, kolegi in kolegice!

Bolj se pogovarjamo o reprezentanci, bolj se stvari zapletajo. Tukaj predvsem mislim na ta zadnji odgovor, ki ga je dal minister, ki se nanaša na računovodstvo. Gre enostavno tu za to, da na eni strani tudi sama vlada pravi, da je prišlo tukaj dejansko do napačnega knjiženja izdatkov. Komisija za nadzor javnih financ vsako leto obravnava zaključni račun proračuna. Tako je obravnavala zaključni račun proračuna za leto 2013. In v tem zaključnem računu proračuna je Računsko sodišče ugotovilo številne napake. Ne

samo pri knjiženju, ampak tudi vsebinsko. Vsaka vsebinska napaka se pokaže potem tudi pri knjiženju. Veste, samo knjiženje ni nikoli izvor napake, razen če gre res za to, da neka oseba namesto pod stolpec 3 knjiži pod stolpec 5. Ampak to je čisto administrativna napaka. Vse ostalo, kar se pa nanaša tukaj na reprezentanco, je pa dejansko vsebinski razlog, in to knjiženje je samo posledica. Prvi vsebinski razlog je že v enotnem kontnem načrtu. Morda tu sedi napačen minister. Mislim napačen minister zaradi tega, ker bi moral tu sedeti minister za finance, ker minister za finance določa enotni kontni načrt. In če ni v enotnem kontnem računu stroškov promocije in se sedaj vse to skupaj meša, potem nastane popolna zmeda. Iz tega, kar je bilo sedaj povedano, imamo na eni strani uredbo o stroških reprezentance, kjer točno piše, kaj je reprezentanca, ne piše pa, da je to promocija. Na drugi strani imamo enotni kontni načrt, kjer nimamo sploh promocije. In sedaj promocija ni reprezentanca, če imamo tu napisano, kaj je reprezentanca. Še enkrat, ne gre tukaj samo za napačno knjiženje. Tu gre za napačno vsebinsko opredelitev. In teh zadev v proračunu ni malo, jih je veliko. In Računsko sodišče jih vsako leto v zaključnem računu dejansko ugotovi, jih pove, potem se pa ne zgodi nič. Moram reči, da edino, kar se je zgodilo zdaj, je bilo, da se je spremenil zakon, ki določa stroške v povezavi s SID banko in smo na prejšnji seji ali celo na tej seji spremenili zakon, ki govori o istih stroških SID banke. Drugače je pa v teh poročilih Računskega sodišča veliko napak. Ampak tukaj se nič ne zgodi. In to je glavna težava. 3. novembra bo Komisija za nadzor javnih financ obravnavala zaključni račun proračuna za leto 2014. In kaj bo našla? Glejte, že zdaj je jasno, da so notri ene in iste napake. In to eno in isto napako, vam tukaj minister Židan povem, tukaj imate reprezentanco knjiženo, v tej uredbi vam vsebinsko pove ta uredba, kaj je reprezentanca, tukaj se to nanaša v glavnem na pogostitve, svečane obede ob sprejemih in priložnostna darila. Promocije tukaj notri ni. Promocija je čisto nekaj drugega. In tudi v računovodskih standardih, v katerihkoli standardih je promocija čisto nekaj drugega. Ampak enotni kontni načrt nima konta za promocijo. Jaz ne vem, zakaj ne. Recite ministru za finance, naj spremeni enotni kontni načrt. To ni neka znanost. Ne zdaj dopustiti, da vam bodo rekli na nekem ministrstvu, da za to rabijo 3 mesece. Za to rabijo 3 ure. To je glavna težava vsega tega. Jaz ne mislim tukaj govoriti o višini reprezentance, ali je preveč ali je premalo in tako naprej. Niti pod razno ne mislim o tem govoriti. Ampak mislim govoriti o tem, da so finance države v tem pogledu neurejene.

In drugo, na kar mislim opozoriti, pa je, da je slabo planiranje, slabo načrtovanje za celotno Vlado. Tukaj so moji kolegi že dejansko povedali, koliko presegajo stroški reprezentance načrtovane izdatke. In se to potem naredi v

proračunu sproti, s tem da se denar daje iz ene postavke na drugo postavko. V vseh proračunih se to dogaja, vprašanje je samo koliko. Na koncu dobimo to, da v bistvu ugotovimo, da se v enem letu lahko tudi do polovice tistega prvotnega proračuna spremeni s tem, da se denar preliva iz ene proračunske postavke na drugo proračunsko postavko. Dejansko v Državnem zboru dobimo rezultat, ki je za polovico drugačen, kot je bil tisti, ki je bil načrtovan. To minister lahko zahtevate od tega, koliko je bilo prenosov iz ene postavke na drugo v okviru enega ministrstva in koliko med ministrstvi in med proračunskimi uporabniki. Imamo različne metode, kako se to dela, tudi kdo je za kaj odgovoren, lažje gre v okviru samega ministrstva kot med ministrstvi in tako naprej. Tukaj so glavne težave, ki jih jaz dejansko vidim pri tudi pri tej temi, o kateri se danes pogovarjamo. In to načrtovanje, za katerega jaz mislim, da pa bi moralo biti dejansko bolj eksaktno, dejansko bi morali vedeti, koliko denarja se bo za reprezentanco porabilo glede na načrt ministrstva, glede na načrt Vlade. Minister, jaz čisto razumem, da je treba pogostiti kitajsko delegacijo. Ampak jaz mislim, da je takšna kitajska delegacija napovedana najmanj 6 mesecev v naprej, tri mesece v naprej. Glejte, to je pa potem zelo nenavadno, če je tri tedne. Zelo, zelo nenavadno. Navadno so takšni obiski napovedani kar nekaj mesecev v naprej. Tako da s tega zornega kota bi jaz predlagal, da se načrtujejo vsi stroški, ne samo ti stroški, na način, da se dejansko pogleda vsebina, ne pa da se vzame preteklo leto pa se morda da neko splošno povečanje za 5, 10, 15 % ,kolikor je več prihodkov v državnem proračunu, in se potem dejansko to zaokroži. To so te vsebinske zadeve, ki mislim, da so pomembne. Dejansko jaz ne bi rad tudi za proračun za leto 2014, ki ga bo obravnaval Državni zbor, bom jaz predlagal, da bo komisija še posebej pozorna spet na to. Ker lansko leto smo se pogovarjali o prejšnjem proračunu in o istih zadevah, pa se bojim, da se bom tudi zdaj. Potem pa še preknjiženje pa kontni plani in tako naprej. In še nekaj, računovodje ne vodijo te zadeve. Ne more biti, če ni nekaj v kontnem planu, da zaradi tega pa takšnih storitev ali pa takšnih del ni. Vsebina določa kontni plan, ne obratno.

Tako da s tega zornega kota pozivam, da ta vlada, ministri naredijo red na tem področju in da se morda bomo kdaj drugič pogovarjali tudi o drugih stvareh, čeprav so te stvari še kako pomembne, ne samo zaradi napak pri kontnem planiranju in pri kontih pri reprezentanci, ampak tudi pri drugih zadevah, tudi pri drugih postavkah, ki so tudi večje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Dovolite, samo ena informacija za gospoda poslanca.

Dejansko drži, tovrstni obiski, ko ste vprašali, se planirajo šest mesecev in včasih tudi leto dni, preden pride do realizacije. Tisto, kar je bilo pri tem obisku, pa je, da je kitajska delegacija prihajala v eno evropsko državo, mislim da na Finsko, in so potem nekaj tednov pred obiskom sklenili dogovor, da bo tudi prišla v Slovenijo skupaj s podpredsednikom Vlade.

Zato sem jaz urgiral, zato sem rekel, da je mislim da tri ali štiri tedne bilo samo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Jože Tanko, za njim gospa Urška Ban.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana podpredsednica, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, lep pozdrav! Lep pozdrav tudi ministru za kmetijstvo, ki verjamem, da se počuti, kot da je na zatožni klopi. Zelo nenavadno je, da je v dvorani manj poslancev, kot pa jih je takrat glasovalo za to splošno razpravo o temi reprezentance na Ministrstvu za kmetijstvo, kar je zelo signifikantno.

Jaz moram seveda uvodoma povedati, da smo mi v Desusu vedno bili, smo in bomo, da se skrbno načrtujejo in tudi skrbno preudarno porabljajo vsa proračunska sredstva, tako tudi proračunska sredstva za reprezentanco. Naj bo jasno, jaz ločim, in s tem nimam nobenih težav, med stroški za reprezentanco in stroški za promocijo. Naj pa vseeno povem svoje razmišljanje. Po sami definiciji, šolski definiciji je polovica sredstev za promocijo vrženih stran, nihče pa še ni ugotovil, katera je ta polovica, zato se sredstva za promocijo vedno in povsod, v vsakem delovnem kolektivu načrtujejo. Zelo podobno, če ne že identično, je tudi za reprezentanco. Je potrebna, jo je treba načrtovati in, kot sem uvodoma povedal, tudi smotno uporabiti.

Jaz razumem opozicijo, razumem tudi vse tiste, ki so razpravljali, da so stroški reprezentance tudi v tem trenutku previsoki. Če bi bili 500 evrov, bi nekdo rekel, da so previsoki, da bi morda se izšlo tudi s 400 evri. Ampak to je seveda teorija. Zakaj sem bil toliko nejevoljen pa tudi verjetno kakšno grimaso naredil, kar so nekateri poslanci ugotovili in twitnili to. Seveda sem bil nejevoljen zato, ker sem štirikrat, petkrat slišal vse te primerjave, to matematiko, koliko bi ta reprezentanca pomenila denarnih socialnih pomoči pa otroških dodatkov pa malic in kosil v tem državnemu zboru pa minimalnih plač in tako dalje. Seveda sem nejevoljen, ker to je, dragi moji, demagogija. Verjeli ali ne, to je demagogija, ki smo se je nposlušali. Ni tako enostavno reči, aha, ta predstav bomo pa zdaj prelevili v neke socialne transfere. V bistvu sem vedno bil občutljiv in vedno bom občutljiv, itak za

upokojeince, predvsem tiste, ki imajo 500 in manj evrov na mesec, in vedno je bil Desus in bo občutljiv za socialno ogrožene prebivalce te države. Ampak ni pa način, da skušamo interpretirati, da za nekaj tisoč evrov, pa če hočete nekaj deset tisoč evrov se bo pa to stanje izboljšalo. Mi skušamo dnevno reševati te situacije, dnevno iskati rešitve, kako zagotoviti dodatna sredstva za izplačilo tistim, ki so 40 let plačevali v pokojninsko in zdravstveno in še katero blagajno in v proračun skozi davke, ne pa na tak način. In to je skrb vzbujajoče, ko ljudje to trikrat, štirikrat, petkrat slišijo, pa ne rečem, da je to laž. Ne rečem, da je to laž, ampak je to na nek način demagoška interpretacija, kaj pomeni špar ukrep na področju reprezentance. Bil je seveda mnogokrat omenjen minister Židan, vam je pojasnil nekatere zadeve. Seveda sem žalosten, da zaradi nekkih tehnikalj, zaradi računovodskih napak ali pa napačnega knjiženja se danes moramo o teh zadevah pogovarjati. Bila je omenjena tudi diplomacija, zunanje ministrstvo. Jaz ne vem, če sem pravilno informiran, ampak približno v prvem devetmesečju je približno 325 tisoč evrov nominalno ogromen znesek namenjen za reprezentanco zunanjega ministrstva. Ampak teh 325 tisoč evrov je namenjeno za Ministrstvo za zunanje zadeve in celotno mrežo, mislim da 52, zagotovo pa preko 50 za predstavništva, bodisi konzulatov bodisi veleposlaništev. In če to preračunate zelo enostavno, kaj to pomeni za enoto na mesec, je to strošek reprezentance 682, dopuščam možnost, da sem tukaj napačno izračunal, ampak je približno 680 evrov. In če hoče diplomatsko konzularna mreža normalno delovati, se jaz bojim, da je teh 682 evrov relativno malo. Meni so razlagali diplomati, kako približno te zadeve potekajo. Ker sem bil nepoučen, sem povpraševal, ali so to sami banketi ali je to, ne bom rekel, luftanje, ampak na nek način večerni sprejemi pa užitancije itd. In so mi povedali, seveda so sprejemi, kjer se pogovorimo o tem in onem. Zdaj ta ambasada pripravi banket, sprejem pa druga pa tretja, potem pa pride red tudi na Slovenijo in je seveda treba to narediti, če hočemo biti z neko vlogo z nekim položajem v svetu diplomacije. Da vas spomnim, strategijo zunanje politike te države smo sprejeli, kjer ima veliko pglavitno vlogo naša tako imenovana gospodarska diplomacija, ki odpira svet, odpira vrata v svet našemu gospodarstvu. In prav je tako. Obetamo si od vsakega evra, porabljenega v ta namen, multiplikativni učinek, kot eden izmed ministrov zna vedno znova poudarjati, ki bo prihodek v naš proračun, prihodek za naše gospodarstvo.

Saj ne vem, kaj bi bilo še tukaj dodatnega povedati, da bo nosilo neko dodatno težo, razen seveda to, da se strinjam z vsemi tistimi, ki so govorili. Ne da to ni potrebno, ampak da ni to, kar danes govorimo, o čemer se danes pogovarjamo, da ni produktivno. To pa je seveda res. V končni fazi, kakšen bo zaključek, saj nobenega sklepa ne bomo sprejeli. Prav je

seveda, da se o teh zadevah tudi pogovorimo. In prav je, morda to edino pozitivno valenco iz te razprave vidim, da vsi tisti, ki bodo pripravljali proračune za naslednja leta, o tem vodijo račun in da korektno pripravijo predloge za reprezentanco in še skrbneje in še bolj špartansko tudi trošijo ta sredstva. Je pa zelo zanimivo ob koncu moje razprave, ker resnično vas več ne bom utrujal. Bil sem na treh odborih, kjer sem član, kjer smo govorili o proračunu za naslednji dve leti plus seveda potem na matičnem delovnem telesu. Verjeli ali ne, pogovarjali smo se o mnogih zadevah, o mnogih vprašanih, ampak ne na Odboru za gospodarstvo, ne na Odboru za finance in ne na Odboru za delo, družino in socialne zadeve, invalide ni bila tema reprezentanca. Tako da človek bi razumel, da ta reprezentanca pa ni tak ključen problem.

Ob zaključku pa še samo to. Še enkrat poudarjam, vsa proračunska sredstva – tudi za reprezentanco – morajo biti skrbno načrtovana in skrbno preudarno porabljena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Jaz pač nimam stvari napisanih vnaprej in nastopov ne napišem nikoli vnaprej. Samo kakšne oporne točke, zato jih prilagajam lahko sogovornikom. Jaz verjamem, da je minister Židan slabo spal, ker se je malo bal verjetno, kaj bo. Zdaj pa kot vidimo, da bo izšel iz tega čisto v redu, celo kožo bo odnesel. Eni drugi ministri pa manj. Ampak to je zdaj stvar vaše taktike, ne moje, to vam moram povedati.

Glejte, gospod Jurša je zdaj šel, verjetno še mene išče, ampak prej je govoril o 800 evrih, ki jih je porabil gospod Erjavec. Ja, to je 133 kosil. Tudi to je veliko. V redu. Ampak gremo naprej. Gospod Prikl, vi zdaj govorite o demagogiji. Jaz imam pogled na demagogijo drugačen. Demagoško je to, da vi stisnete proti moji razpravi, kar ste stisnili. To velja tudi za vse vaše poslance. Hkrati pa veste, da je vaš minister potrošil pol milijona ali da jih bo potrošil. Ja, takšne so številke, saj vam bom točno povedal, če želite. 517.451 – to je točna številka do konca letošnjega leta. Demagoško je to, da vi rečete: "Proti razpravi sem, ne dovolim, da bi se o tem govorilo v Državnem zboru." Hkrati pa veste, da imate ministra, ki je hudičevo veliko porabil. Pa če dava še tistega drugega ministra zraven, za Slovence po svetu in zamejstvu, potem pa je slika na poslanski skupini kar malo črne barve. Za vas je to demagogija. Ampak zdaj bom pa jaz tudi tak, kot je treba. Saj vi temu lahko rečete demagogija, ampak pol milijona in nekaj čez ni demagogija. Pol milijona in nekaj čez je velik denar, velik denar. To je, saj veste – vi ste za delavce, upokoјence, regrese, vse to. Vam bom v regrese izračunal, če se boste še

oglasili. 900 minimalnih plač je to za požrtijo. To je požrtija, ne, kar piše v uredbi. Ja, sorry, tako to je. 2 tisoč 280 kmečkih pokojnin je to. Pa recite, da je demagogija. Ni. To je pol milijona evrov. To je 86 ali 32 let lahko vsi vi spodaj lahko jeste zastoj. Toliko je on porabil. Te številke je treba prikazati tako in nič drugače. Gre pa za reprezentanco, ki je naštetá v uredbi, kjer so stroški prehrane, pijače, reciva požrtij. Tako da to razčistiva. In to je treba imeti razčiščeno in nič govoriti o demagogijah. Vi ste zdaj izračunali to na enoto, se pravi na diplomatsko konzularno veleposlaništvo, rekli ste, da je 680 evrov na mesec. Veste, koliko je to v policiji? 2,32 evra. Policija ima približno 140 enot, recimo v Ljubljani, v Brežicah jih imate zdaj celega boga, v normalnih razmerah pa ne vem točno, koliko je že. Ali pa recimo Ljubljana Center, približno 150 policistov, to je takšna dosti močna enota. In ta enota zasluži 2,32 evra za reprezentanco. V resnici pa ne dobi nič, ker oni porabijo ponuĉajo. Pa že tisti imajo malo. Potem je 680 evrov na vašo enoto kar veliko. Praviĉno si dajmo porazdeliti to, kar imamo. Jaz mislim, da je to cilj. To bi moral biti naš cilj, da pridemo do neke situacije, ko bomo praviĉno razdelili to, kar paĉ imamo. Ob tem, da ne boste rekli, da sem demagoški, je treba zelo jasno povedati slovenski javnosti, da so vsi naši potrošniki državnega denarja prišli iz 3 tisoč 600 na milijon in pol. Leta 2009 smo porabili 3 tisoč 600, zdaj pa milijon in pol in nekaj, milijon 700 letos, zdaj gre spet gor. Saj je treba priznati, da gre stanje na boljše, ampak ne zagovarjati stvari, ki se jih ne da zagovarjati. Jaz mislim, da se nekaterih stvari ne da zagovarjati. Če vi mislite, da jih pred javnostjo uspešno zagovarjate, je to vaša osebna ocena. Moja ni takšna. Ni pa moj namen se iti demagogijo. Daleĉ od tega.

Moj namen je bil zelo jasein in jaz sem v startu povedal – naš cilj je, da se vlada odloĉi in te stvari poenoti in naredi na tem podroĉju red. To je cilj mene kot predlagatelja. In čisto nič drugega ni moj cilj. Ampak če ste se vi odloĉili za taktiko "udri po Gorenaku", ja, potem se jaz branim. To pa se bom vedno, ker se še znam in malo še iz policijskih časov. Malo pa s svojo retoriko. Tako da, vaša stvar. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIĀ: Hvala lepa.

Repliko ima, gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Gospod Gorenak, jaz si ne umišljam, da vam lahko pariram v retoriki. Izjemen retorik ste, to vam je seveda treba priznati. Ampak ko tolikokrat ponoviš nekaj, jaz ne govorim, da je to laž, ampak ko tolikokrat ponavljate te minimalne plaĉe. Jaz sem vesel med drugim, da bomo ĉez dva dni na Odboru za delo vsi poenoteni sprejeli redefinicijo minimalne plaĉe. Tukaj sem vam hvaležen, da boste tudi vi kot opozicija dali svoj glas za to, ker je pravilno, ker je pošteno, ker se spodobi.

Ampak ko tolikokrat ponovite, pa si ne morem kaj, da še enkrat ne ponovim to demagoško frazo, koliko je to nekih transferjev, koliko je to nekih plač, bodo ljudje resnično dobili to predstavo, če pa ne bi na Ministrstvu za gospodarstvo potrošili nekaj za 150-člansko kitajsko delegacijo, bi pa lahko dali ubogim ljudem toliko in toliko več. Mi se pa vsi trudimo, ko smo proračun pripravljali za tista ključna ministrstva, kjer je tudi Ministrstvo za delo, smo skušali sredstva za aktivno politiko zaposlovanja, sredstva za nadomestila za brezposelne, otroške dodatke, da ne naštevam, zvišati oziroma zagotoviti toliko, kolikor se ocenjuje, da je potrebno, da dobijo tisti, ki so na eksistenčnem robu ali pa celo pod njim. In tu mislim, da je treba fokus usmeriti. Vi pa zdaj primerjate, pravilno ste ugotovili, da je po enoti konzulata, veleposlaništva porabljeno toliko in toliko. In primerjate potem z eno policijsko postajo. To so neprimerljive materije, če vemo, kakšna je naloga posamezne policijske uprave in kakšna je naloga enega konzulata. Gospod Gorenak, vi to dobro veste, zagotovo v nulo poznate delo policije, ampak zagotovo pa tudi poznate, kakšno je delo, kakšen je namen, kakšen je poklic v bistvu diplomatov na naših predstavništvih v tujini. Jaz sem prej povedal, da na nek način odpirajo vrata našemu gospodarstvu v svet in prinašajo posle, s katerimi si bo ne nazadnje tudi ta proračun, ki ima nalogo redistribucije prihodkov in potem seveda odhodkov na drugi strani, zapolnil. Mislim, da ni korektno, da na ta način ves čas prezentirate to zadevo, koliko bi s prihrankom na reprezentanci dobili ti, ti in ti. Mi se trudimo, in to govorim kategorično lahko, da dejansko tisti ljudje, ki so pod, pod robom socialne eksistence, socialnega minimuma, da pridobijo več sredstev. Za nekaj deset tisoč evrov, lepo vas prosim, pa ne bomo tega položaja in tega problema rešili. Pristop ni pravi. In jaz še enkrat poudarjam, ni nepotrebna, ni kar tako ta razprava, produktivna pa očitno ni. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Glejte, zakaj sem naredil to primerjavo, ko ste rekli 680. Ker dajete slabe primerjave in dajete meni možnost, da vam dajem boljše. To pa mislim, da je prava tekma med koalicijo in opozicijo, če dajem jaz boljše primerjave od vas. Ja, tako to je. Sicer pa, veste kaj problem? Jaz bi 10-krat raje povedal, koliko je gospod Židan zapravljal kosil, tega, tistega, onega, ampak mi ne dajete priložnosti. On je pa na pameten način povedal, da je samo nekaj napačno knjižili pa konec. Pa ga nočem hvaliti. Ne bom nobenega hvalil od vlade, jaz sem v opoziciji. Tako to je. In ni smiselno takšno početje. Jaz skušam razkrivati demagogijo, in to demagogijo vaše stranke. Glejte, samo za primer en stavek. Leta 2008 v jeseni: vsi upokojeanci bodo dobili

dodatek, vsi upokojeanci bodo dobili dodatek, je bil vaš moto na volitvah leta 2008, in sicer tisti dodatek, kaj je že bil, ne vem, kako že se je reklo, pustimo kako, potem po volitvah ste na to pozabili. Predlagatelj je bila SDS in smo želeli dati dodatek upokojeancem točno tak, kot ga je vaš predsednik napovedoval pred volitvami. In kaj se je zgodilo leta 2009? Vaši predhodniki so vsi glasovali proti. Veste, to je demagogija. In to ni samo demagogija, to je nateg ljudstva, to je nateg ljudstva. Žal, tako je. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se gospa Urška Ban, za njo gospod Matjaž Han.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod Gorenak je s predlogom za razpravo v Državnem zboru uspel. Tu se je treba dejansko zahvaliti dvanajstim glasovom iz največje koalicijske stranke in pa glasu Violete Tomič. To so bili glasovi, ki poleg naših odločajo o tem, ali razprava bo ali ne. To je pač treba korektno povedati. Zakaj se je to zgodilo, je pač drugo vprašanje.

Tukaj stalno slišim, da je ta razprava brezpredmetna, ker ni nobenih sklepov. Tisti, ki to govorite in čutite za potrebno, da bi moral Državni zbor sklepe sprejeti, jih predlagajte. Imate vso možnost, tako kot vsi drugi poslanci. Ne obtoževati nekoga, ki je s predlogom uspel, ampak to izboljšajte, dopolnite, da se bo naredila stvar užitna, zavezujoča za tiste, o katerih danes razpravljamo, to pa so ministri vladne koalicije. Sila preprosta stvar. Tisti, ki govorite o tem, na kakšen način bi morali mi razpravljati in zadevo utemeljevati, jo pripravite na takšen način. Vlada je še vsa ostala enaka. Za naslednjo sejo novembra lahko vložite točko dnevnega reda, pripravite predloge sklepov in priporočila, in bomo točno o teh stvareh, gospod Prikl, o katerih vi govorite, razpravljali, na takšen način, kot boste vi podlago naredili. Nobene težave. Čisto nič. In imate strokovne službe, imate službe Državnega zbora, ki bodo to, če bo treba, kaj popravile, kar zadeva priporočila, vsebino in tako naprej, in bomo o tem govorili, ker imate očitno neznansko željo, da o tem govorimo na vaš način. Naredite, pa bomo tudi na takšen način o tem razpravljali.

Naslednja stvar, zdi se mi, da se je pri tej razpravi odkrilo več problemov. Eden od problemov je načrtovanje proračuna. Če ste vi na Brdu naredili razrez proračuna po ministrstvih, pomeni, da ste mahnili na počez, ker ste samo delili: toliko za en resor, toliko za drugi resor, približno isto kot so bili gabariti pri prejšnji vladi. Nič pomembno bistvenih zadev ni, če odštejemo tiste razlike, ki so nastale pri evropskih sredstvih, pa morda še kakšna malensko kje. In potem se je minister usedel s svojo ekipo in je naredil razrez razreza za svoj resor. Nek tehnični postopek po neki šabloni, ki

je bila narejena. Nihče od vas se ne vpraša, koliko gluhih postavk ima vaš proračun, ki ste ga predlagali v Državni zbor. Koliko je tistih postavk, iz katerih se ne sme prerazporejati sredstev, pa so prevelike postavke, samo zato da se bodo te rezervacije naredile za izvrševanje proračuna in da bodo lahko ministri to počeli, kar počnejo. To so takšne postavke. Poglejte si proračun, pogledajte obrazložitve, uporabite malo zdrave kmečke pameti ali pa to morate že na mehurju čutiti, in boste videli, kaj od tega je takšnega, kar je rezerviranega izključno za prerazporeditve. Ključen zakon na tem področju je Zakon o izvrševanju proračuna. Tam so uzakonjena pooblastila ministra, kar zadeva prerazporeditve, in Vlade, kar zadeva prerazporeditve.

Če ste pripravljene popraviti pooblastila, se pravi zaostri pogoje za prerazporeditve in zmanjšati procenke, potem boste nekaj v tem konkretnem smislu naredili, če ste to pripravljene narediti – vi ste koalicija. Na Brdu ste sprejeli proračunski razrez, najbrž tudi Zakon o izvrševanju proračuna, ki je šel v postopek, in to naredite. Poglejte, kaj je v obrazložitvah pri posameznih postavkah. Tukaj se začne. Mi predlagamo amandmaje k temu proračunu. A se vam ne zdi čudno, da niti en amandma k proračunu ni primeren in ustrezen, da bi ga koalicija oziroma Vlada podprla? Verjemite mi, da vemo, da je nekaj povsem neuporabnih postavk v proračunu z visokimi zneski za namen, ki sem ga prej povedal. Gospod minister Židan je minister, mislim, da že tretjič. Tretjič je minister, tretjič se sooča z revizijo proračuna kot minister. Ampak ker je bil več let, se je s tem večkrat srečal, to je z revizijo Računskega sodišča in pa tudi s tako bilančno analizo najbrž, kot jo je naredil kolega Gorenak. To najbrž ni nobena skrivnost. Če minister opravlja svojo nalogo, naj ima redne brifinge in redne kontrole in točno ve, kam mu gredo postavke, za katere namene ali pa nenamene, kakorkoli to pogledamo. Noben problem. In če bi hotela Vlada določene stvari urediti, potem bi prišla z rebalansom ali spremembo proračuna, kakorkoli to že imenujemo, da bi se uskladili obrazložitve, nameni, cilji in tisto, kar se je naknadno pojavilo s tistim, kar bo dejansko minister potreboval za izvajanje svojega dela državnega proračuna. To najbrž ni nobena težava. Prav nobena težava. Glede na to, da nas je nekaj v Državnem zboru, ki smo tudi sami imeli pač to srečo ali smolo, da smo morali izvajati proračune kot župani ali v kakšni drugi vlogi, vemo, kako to gre. Včasih smo bolje, ampak v prvih letih, ko je prišel zakon o Računskem sodišču, potem je pa treba to izboljševati in prakso nadgrajevati. Ampak vedno se srečujemo z istim problemom nenamenske porabe, potrošnje in tako naprej. Ključni akt, ki ga bomo zdaj imeli enkrat pred seboj, je zaključni račun proračuna. Pri tako velikih odstopanjih, kot so pri tem proračunu, bi morala Vlada na njega vezati zaupnico. To je

dejstvo. Tudi minister, ki se mu to ugotovi v reviziji, bi moral, če že hoče, dati odstopno izjavo in potem jo predsednik Vlade sprejme ali ne. Glejte, to ne gre tako. Mi sprejmemo en pravilnični akt, ki se mu reče proračun. Na koncu leta, ko to pogledaš, pa dobiš zmazek, ki nima popolnoma nobene zveze s postavkami na začetku proračunskega leta. Kakšen smisel ima ta proračun? Kakšen smisel imajo makroekonomski podatki za ta proračun, kakšen smisel imajo fototermini za tak proračun, ki na koncu ima manjše pokrivanje, kot je, ne vem, 50-odstotno? Nobenega smisla to nima. Jaz mislim, da bi se moral vsak minister lotiti posla, ki ga opravlja, ne samo po vsebinski plati, ampak tudi po proračunski plati izredno precizno in natančno. To, da se kar nekdo spomni in nekaj nekam poknjiži, in potem, ko ga dobijo, se pač izgovarja, da je to neka napaka, to ne more tako iti. To ne more držati.

Če se na tak način upravlja z javnimi premoženji, potem ni čudno, da nastaneta Factor banka in Probanka, ko pride Vlada skupaj z Banko Slovenije z idejo, da se vrže v vsako izmed teh bank 400 milijonov, ko se to dovolj počisti, se pa sprejme odločitev za programirano likvidacijo. Se pravi, da smo dali 400 ali 800 milijonov takole. In tukaj se dogaja popolnoma enako, samo vrtiček je nekoliko manjši. Nič drugače ne potekajo te stvari. Zato ker imate tak odnos do vseh teh zadev. In dokler v koaliciji ne bo nekega resnega pristopa, nekega odnosa do tega, kar počnemo in kar govorimo, dokler ne bo to ena na ena, ampak bodo to odstopanja odvisna od interpretacije, prosto po gospodu Priklju, potem nobene stvari v Državnem zboru ne rabimo. Ta proračun, če vam jaz povem odkrito, gospod Prikl, je brezvezen, ki ga prinašate v Državni zbor. Zato ker bo 40 % namenov finančnih sredstev prerazporejenih za stvari, ki bodo odstopale. Poglejte si zgodovino. In da je stvar še hujša, pri zaključnem računu skoraj ni razprave. In dodaten problem, označen je z neko stopnjo zaupnosti. Tako da bo najbrž še zaprta seja, ko bomo o tem razpravljali. Samo da se zadeva skrrije, da se slabo delo skrrije. Mi smo sedaj v tej situaciji. In potem se soočamo z nekimi očitki o tem, kaj kdo in kako kdo razpravlja, kaj bi kdo in kaj ne bo kdo naredil in tako naprej. Meni je hudo, ko sem poslušal nekatere razprave, ko poslanci, ki bodo razpravljali o 8, 9 milijardah proračuna, niti ne ločijo, ali govorijo o materialnih stroških ali o reprezentanci. Tam bodo investicije in tako naprej. Niti ne ločijo in ti naredijo razpravo za 10 minut. Poglejte si kakšnega, pa boste videli, kako razpravlja.

Jaz mislim, da ta primerjava, ki jo je naredil kolega Gorenak, stoji in je na mestu, je učinkovita, ker na ta način najbolj plastično vidiš vse te razlike med posameznimi resorji in tudi vidiš, kaj to na koncu pomeni. Učinke je težko meriti na tak način, kot je predstavil gospod minister Židan. Res je morda kmetijska proizvodnja zrasla za 8 %. Cene so padle za 15

v tistem času. To pomeni, da so neke težave, ki so posledica delovanja trga ali kakorkoli, tudi to razumemo, ker zadeve nihajo. Ampak problem je v tem, da porabo reprezentance težko argumentiraš s kmetijsko proizvodnjo in rastjo. To najbrž velike neposredne povezave nima, ker ti stroški reprezentance, o katerih smo govorili, so povezani z drugimi aktivnostmi, tudi s kakšnimi shemami in podobnimi stvarmi, ampak sheme težko delujejo v naših okoljih, še posebej zato, ker so slabo razporejene. Drži pa to, kar je rekel tudi Širčelj, naš poslanec, da je treba zadeve urediti, prilagoditi, dodatno je treba pa na stvari, ki so povezane z izvrševanjem proračuna, vezati pa tudi odgovornost pri tistih, ki jim je dana politična odgovornost, politična odgovornost, pri tistih, ki jim je dana strokovna odgovornost, pa strokovna odgovornost. Navsezadnje je Računsko sodišče vedno na razpolago za kakšno informacijo, za posvet za pogovor in tako naprej, ker tudi predavajo te stvari. In mnogo boljše, kot da se soočamo s podatki, ki so narobe knjiženi ali evidentirani in tako naprej, je, da se te stvari predhodno preverijo. Ampak zato je pa treba spremljati, kaj se dogaja z resornim proračunom, pa naj gre to za kmetijstvo, za zunanje zadeve ali pa za katerikoli drug resor, ki ima proračunsko postavko in narejen tam nek razrez.

Čakam novembrsko sejo, da boste predlagali razpravo o teh problemih s priporočili, ki bodo vezana na to, kar ste nam očitali, ker pri tej točki, pri tako oblikovani točki in izglasovani točki priporočil ni. Pričakujem pa, da boste to naredili, ker vam je očitno izjemno veliko do tega. Jaz tudi računam, da vam ni samo do tega, da diskreditirate predlagatelja točke, ki je uspel na glasovanju, ampak da tudi sami kaj proaktivno naredite, da ne bomo samo čakali čakali čakali in ko bo prišel naslednji predlog, se bo spet vsula neka ploha obtožb, namigov in tako naprej. Imate vso možnost in predlagam, da to izkoristite. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban, pripravi naj se gospod Matjaž Han, za njim dr. Vinko Gorenak.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoča za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Današnja razprava se počasi bliža koncu, pa bom za konec tudi sama podala nekaj svojih ugotovitev, ko sem poslušala to razpravo o stroških reprezentance. Kot je bilo ugotovljeno in večkrat povedano, se je strošek reprezentance za vse organe državne uprave v zadnjih osmih letih precej znižal in od leta 2012 ne presega porabe 1,5 milijonov evrov. V letu 2015 to predstavlja 0,02 % proračuna. Sama pa na reprezentanco gledam z zelo pozitivnega zornega kota. Zato je zame tukaj ključno vprašanje in na mestu vprašanje samo eno in predvsem to, koliko je teh 1,5 milijonov evrov

pripomoglo oziroma prispevalo k povečanju na primer tujih investicij v naši državi, k pozitivnim učinkom na trgovinsko menjavo, na gospodarsko rast in podobno. To so zame ta ključna vprašanja. Stroški, ki so po uredbi navedeni za evidentiranje na te postavke, so namreč namenjeni predvsem tem zadevam, da se pospešuje promocija, kot je že minister povedal, Slovenije tako doma kot v tujini. Zame bi bili ti odgovori konkretni, kaj je ta reprezentanca prispevala k temu, najbolj na mestu, tako bi lahko ocenjevali ali, tako kot je gospod Gorenak rekel, gre za požrtjivo brez razlogov ali imajo ti stroški kakšne cilje oziroma želijo prispevati k določenim namenom, ki so si jih ministrstva zastavila.

Druga moja ugotovitev tukaj, sem vesela po eni strani, da smo tudi na seji Državnega zbora prišli do te ugotovitve, pa je ta, ki jo je izpostavil tudi kolega Širčelj. Na Komisiji za nadzor javnih financ spremljamo realizacijo proračuna, spremljamo zaključni račun proračuna, tudi revizijsko poročilo s strani Računskega sodišča, kjer vsako leto ugotavljajo ene in iste napake pri knjiženjih posameznih poslovnih dogodkov. Tako da so, lahko upravičeno rečem, tudi res nekatere proračunske postavke lahko popačene in ne izkazujejo dejanskega stanja. Sklepi, ki jih sprejemamo na komisiji, in priporočila, ki jih je dalo Računsko sodišče predvsem Vladi in znotraj Vlade Ministrstvu za finance, do danes niso bila upoštevana. Zato upam in si želim, da bi po tej razpravi bila vsa ta priporočila, ki jih Računsko sodišče in Komisija za nadzor javnih financ ob sprejemanju zaključnega računa proračuna za preteklo leto daje, upoštevana, potem take razprave, kot jo spremljamo danes, ne bi bile potrebne. Pa še mogoče o tem enotnem kontnem načrtu. Ja, treba ga je spoštovati, treba ga je upoštevati, je sestavni del pravilnika o enotnem kontnem načrtu za vse proračunske uporabnike. Verjamem, da je na nekem kontu, morda ne ravno z besedo promocija, lahko gre za marketing, piar aktivnosti tudi možna knjižba tovrstnih aktivnosti izven reprezentance v okviru tega enotnega kontnega načrta. Jaz ga nimam pred seboj, da bi pogledala, pod katero kontno postavko to spada, sem pa prepričana, da nekje izven reprezentance kontni načrt omogoča tudi knjiženje tovrstnih piar aktivnosti, promocij, marketinga in tako naprej. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, pripravi naj se dr. Vinko Gorenak.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Najprej naj povem, da sem vesel, da je bil moj strah odveč, da bo ta seja izzvenela v populizmu in nabiranju poceni političnih točk. Nasprotno. Jaz pa mislim, da je dobro, da je prišlo do te seje, da smo si na nek način

nekatero zadevo vendarle pojasnili. Najprej naj povem, da je bilo vprašanje gospoda Vinka Gorenaka na mestu in po tistem, kar je dobil od Vlade, in ko je pogledal indekse, kako nekateri resorji ne zapravljajo denarja, je bilo jasno, da je treba iti v poslansko vprašanje. Tudi jaz bi naredil to kot opozicija. Potem je pa na nek način predvsem minister Židan razložil, zakaj je prišlo do tega, da so bili ti indeksi tako izstopajoči, da je prišlo do narobe kontiranja. Tukaj pa se je zdaj na nek način ustavljam in vendarle rečem, da mora pa vendarle nekdo za to odgovarjati: ali bo to Ministrstvo za finance ali bo to računovodstvo pri gospodu ministru. Če pa ne, pa politika v tem smislu, da nimamo stvari transparentno urejenih. Zato najmanj, kar je, kar je gospod Šircelj rekel, je treba na Komisiji za nadzor javnih financ na nek način po mojem sprožiti razpravo, da se bodo kontni plani začeli spreminjati glede na vsebino programa. Ker potem je jasno, da tisti uradniki enostavno knjižijo nekatere zadeve po kontih, za katere so zapisani.

Gospod Dejan Židan je jasno povedal, da ta sredstva so bila porabljena, povedal je, za kaj so bila porabljena in ni bežal od te odgovornosti, so pa bila narobe kontirana. Zato jaz mislim, da je dobro, da je prišlo do te seje, čeprav jaz odkrito povem, jaz kot strankarski človek sem seveda glasoval proti, ker sem vedel, glede na izkušnje, kaj to pomeni, ko politiki začnemo govoriti o reprezentanci in javnost je seveda alergična na nas poslance, na ministre, na vlado da tako ali tako vse preveč pojemo, zapravimo, imamo prevelike plače in tukaj ni politične obrambe. Vem pa eno stvar, da tam od Tomaža Lisca pa tukaj do Marije in vsi skupaj nismo na račun tega Državnega zbora pojedli ne en "šnicel", nismo na račun tega Državnega zbora, mogoče na kakšni proslavi spili deci soka ali pa deci vina. To je vse, kar poslanke in poslanci imamo, bom rekel, od te države in od te reprezentance, za katero tako uspešno špara predsednik Državnega zbora. Tukaj Vinko, samo eno stvar, ga zelo hvališ, ampak, če se ne bi Kolegij strinjal s proračunom, bi verjetno lahko bil ta proračun višji. Ampak poslanke in poslanci levih in desnih na račun države ne jemo in ne pijemo. Je pa še ena druga ugotovitev pomembna. Poglejte, v vsem tem sistemu, ki je v tej državi, ki mora teči, so neke nepredvidljive situacije. Ta država porabi samo milijon 600 tisoč denarja za reprezentanco. Je pa res, če en evro porabiš za brez zveze, je treba opomniti, ampak jaz mislim, da manj, kot pa je teh sredstev, je pa že težko porabiti, da na nek način funkcionira država. Ker potem se pa sprašujemo, tako vidimo predsednika države, se vozi z osem let starim avtom, s starimi gumami, ker nima država za gume, če bi si pa slučajno kupil nov avto ali predsednik države, predsednik vlade, predsednik parlamenta, bo pa seveda urnebes v tej državi, kako si predsednik države ali pa predsednik vlade umisli nov avto, medtem ko

vemo, da vendarle zastopa inštitucije te države, in včasih moramo biti previdni. Jaz vem da te moje razprave ne gredo meni v prid in da bodo ljudje, ki gledajo, bodo tako rekli, da preveč popijemo, pojemo, smo preveč zapravljivi. Ampak jaz mislim, da ni tako. Najmanj, kar je, bomo tudi v naši stranki predlagali zaradi te razprave, da se ti kontni plani popravijo, da je jasno, kako se knjiži. In to je absolutno naloga Ministrstva za finance.

Bom pa še nekaj rekel, pa mogoče mi bo celo moj minister zdaj zameril. Jaz sem zadnjič gledal televizijo in na POP TV je bil prispevek o Perpetuum Jazzilu. Perpetuum Jazzile je pel tem Kitajcem, kakor sem jaz takrat videl. In so bili izredno navdušeni. Če čisto nič drugega, če zdaj vsi merimo, kaj je dobrega, ta isti Perpetuum Jazzile, ker so tako lepo zapeli in ker ima Perpetuum Jazzile milijon pogledov na YouTubeu, gre zdaj na povabilo Kitajske na turnejo po Kitajski. Če nič drugega, vam moram povedati, glede na to, da imam rad glasbo in da mislim, da je to vrhunski ansambel, je to tudi en plus za promocijo te naše Slovenije, mogoče celo bolj kot pa kakšen politik, ko kam gre. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem vesel vsake, bom rekel, strpne in dobre razprave. Eno takih smo sedajle slišali. Tukaj ni kaj dodati. Ampak drugo so pa napadi. Jaz se pač prilagajam.

Ker mi govorimo o proračunu na splošno, imam pač nekaj minut časa in bom to izkoristil, bom rekel takole, da delamo velike neumnosti. Jaz ne razumem, mogoče bi mi kdo znal to pojasniti, pa ne vem, zakaj mora imeti državni proračun za vsako ministrstvo štiri postavke. Samo za reprezentanco. Poglejte, integralna sredstva, namenska sredstva, eu-sredstva, česar sploh ne razumem, potem pa še integralna sredstva slovenska udeležba. Vse to je namenjeno reprezentanci. Zakaj? Zakaj ne bi rekli reprezentanca, adijo, pa bi bila tam ena postavka. Ker imamo v uredbi zelo jasno napisano, kaj je to. Jaz besedo požrtija prej nisem uporabljal v negativnem smislu besede. V 2. členu, točka ena, uredbe o stroških reprezentance je naštetih šest postavk, ki pravzaprav pomenijo hrano in pijačo. Pa nič drugega. Zato sem uporabil ta izraz. In če bi bilo v celi državi pravilno knjiženo pod teh šest točk, ki so tukaj notri, potem je še tisti milijon pa pol kar veliko. Gospa Banova, nisem pa govoril o promocijah, o čemer ste vi govorili. Daleč od tega, iz temeljnega razloga, ker tisto ne sodi v reprezentanco, tisto sodi pač nekam drugam. Kam, ne vem, vedo računovodje. Vedo tudi tisti, ki so narobe knjižili, tako kot sedaj minister ugotavlja. Meni je popolnoma jasno, razumete, da vi ne morete, ne vem, sprejeti tujega ministra, pa reči, poslušajte, pa v ogenj na pol kranjske,

pa vzameš denarnico ven, pa plačaš na šanku. Ja, kako? Ni, ne gre. Saj to je jasno kot beli dan. Kaj šele neko delegacijo s sto ljudmi. Jaz lahko tudi verjamem v neke pozitivne učinke, najverjetneje, take in drugačne. Saj pogosto jih ni, včasih pa so. Ampak to ni reprezentanca. To je nekaj drugega. To sodi nekam čisto drugam. V tej državi se bodo morali pač ti računovodje naučiti knjižiti po teh postavkah, pa konec.

Sicer pa, ko sem že pri proračunu, je treba reči naslednje. Ena kolegica mi je pred časom rekla: "Veš, sedaj septembra, oktobra pa res nimam časa priti na obisk, sedaj imam pa državno upravo." Ona namreč prodaja računalniško opremo. Sem rekel: "Ja, ampak jaz te ne razumem, kaj mi govoriš." In je rekla: "Veš, sedaj ko se proračuni zapirajo – september, oktober, hodi cela državna uprava k meni in mi rečejo, naj jim dam račun za 200 jurjev, 300 jurjev. "Kaj boš pa kupil?" vpraša. Pa rečejo: "Se bova drugo leto zmenila, ti mi samo daj račun." Ali ni zanimivo? Če ta podatek primerjam z drugim podatkom, proračuni tiste grde Slovenije, Jugoslavije, tiste socialistične, vsi od občinskega do državnega so imeli naslednje določilo, takole je pisalo: Ostanek sredstev na posamezni postavki na koncu leta se prenese na isto postavko v prihodnjem letu. Tega danes ni več v proračunih. Kaj je to pomenilo? Vsak proračunski uporabnik je bil zavezan k varčevanju. Jaz vam lahko praktični primer povem. Ko sem oktobra leta 1984 prevzel policijsko postajo Celje, je tam gori bilo devet dvanajstin denarja ostanka iz preteklega leta, tekoči denar sem pa imel še vse na zalogi. Vse je bilo še na zalogi. Enega dinarja, ali kaj je takrat bilo, ni porabil moj predhodnik. In jaz sem v tistem trenutku, takrat ni bilo javnega naročanja, lahko rekel trem svojim štirim policistom, vzemite denar, dvignimo denar, v Sarajevu kupi štiri golfe in jih pripelji. Ja, pa smo jih pripeljali. Mi pa danes točno to počnemo. Mi silimo ministre, mi jih dobesedno silimo v to, da zapravijo čim več denarja. Ampak prisiljeni so v to. Poglejte, jaz študente vprašam, kaj je razlika med enim ministrom, vseeno katerim, in kaj je razlika do nekega generalnega direktorja neke proizvodne firme. Eno je konkurenca, nimamo pa tako naprej, drugo je pa – kaj? V denarju. Kaj je cilj direktorja proizvodne firme? To, da bo ustvaril dobiček. In koliko bo on na koncu leta več imel, toliko bolj uspešno bo podjetje. Ali je to cilj gospoda Židana, ali je bil to moj cilj leta 2012, ali je to cilj kateregakoli ministra? Ne. Ministrov cilj je "ponucaj" vse. In pameten minister septembra naroči svojim službam, naj čim prej spraznijo, kar se da. Ali je tako? Ja, povejmo, da je tako, saj to smo vsi počeli. Pa zdaj to isto počnete. Zakaj? Ker ko ti potem finančni minister reče, blokada je, zdaj pa ne smete več računov plačevati, si pa končal. In če denarja nisi porabil, ga naslednje leto ne boš dobil. Ne samo da ga ne boš dobil, dobil ga boš manj, ker ti rečejo, saj nisi lani porabil, potem tudi ne boš rabil prihodnje leto. Vidite, to je

sistem, ki je napačen sistem, to je sistem, ki je neumen sistem, če želite. In ta sistem je treba spremeniti po mojem mnenju. Velja tudi za reprezentanco, ker pri reprezentanci pa je situacija tako ali tako jasna. Če Vlada v dveh mesecih sporoči za 25 tisoč evrov različne podatke, ki se nanašajo na isto časovno obdobje, potem veste, da se je nekaj dogajalo. Jaz zdaj nimam dokazov, da je to res ali ni res, kar pravi minister Židan, da so narobe knjižili. Kaj pa si morem, verjeti mu moram. Ampak narobe se mi zdi v Vladi, da je takšna površnost, da ne morejo sešteti teh nekaj števil, ker potem bi bilo čisto drugače. In še tisto, kar se mi zdi zelo pomembno, je to, da sredstva reprezentance so sredstva za hrano in pijačo. Konec, gotovo, pika, amen. Vse ostalo niso sredstva reprezentance. Ja, tako piše v uredbi. In če to upoštevamo, potem je ta naša poraba vseeno vprašljiva.

Bom pa še v zaključku, ker mislim, da imam še štiri minute v nadaljevanju, kot predlagatelj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobite besedo še minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in predlagatelj.

Besedo ima minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa predsedujoča. Še enkrat pozdrav spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite, da na koncu ponovim dve ali tri številke. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v letu 2015 načrtovalo 36 tisoč 429 evrov, realizacija do 30. 6. je bila 18 tisoč 867 in do 18. 9. 26 tisoč. V vsakem primeru bi rad tudi povedal, da današnja razprava kot tudi dogajanje zadnjih tednov je dejansko dalo informacije, kaj pomeni to načrtovati na štirimestnem kontu, kar se načrtuje tudi za potrebe Državnega zbora, ko se sprejema proračun, kaj pomeni razlika med navodili in med kontnim planom. In to so področja, ki jih je treba urediti.

Bi pa rad povedal tudi naslednje. Tudi naše ministrstvo kot celotni proračun vsako leto revidira Računsko sodišče. Kar se tiče našega ministrstva, nismo dobili za leto 2014 ne priporočil, ne nekih opozoril o nekih večjih nepravilnostih, kar sem štel sicer kot uspeh dela ministrstva in finančne službe. Je pa ta razprava pokazala, da je treba biti še bolj pozoren v bistvu ne na evidentiranje, ampak potem na razporejanje na konte pri posameznih podkontih. Jaz lahko samo to povem, da od prvega vprašanja naprej smo na ministrstvu dodatno na to pozorni. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak kot predlagatelj.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Do te razprave je, za tiste, ki nas gledajo in ne vedo točno, za kaj gre, prišlo preprosto zato, ker je Vlada Republike Slovenije sporočila podatek, da je ministrstvo gospoda Židana načrtovalo 36 tisoč evrov, v prvih šestih mesecih pa jih je porabil 57 tisoč in nekaj. To je razlog te razprave. V petek je Vlada sporočila, da to ni res, da je porabljenih 18 tisoč. Če je porabljenih 18 tisoč, je potem stvar v okvirih normale. Se pa je treba vprašati za zaključek, kako je to mogoče in kako Vlada Republike Slovenije te podatke skupaj spravlja, ker potem ji ne moreš več verjeti pri nobeni stvari.

Zdaj globalno za zaključek to, sredstva za reprezentanco padajo vse od leta 2009 dalje pravzaprav so padla iz 3 milijone 600 na milijon pa pol ali nekaj več v tem času, najbolj poudarjam v času vlade Janeza Janše in v nadaljevanju Alenke Bratušek. To je treba povedati. Na koncu ste nekateri, gospa Banova, mislim, da je govorila, da je okoli milijon pa pol. Ne drži, milijon 700 je lanskoletna letna poraba. Se pravi, da poraba spet raste. Če bi se letos taka poraba nadaljevala, bi bila ne milijon 539, ampak bi bilo precej več – za 189 tisoč evrov več bi bilo. Če je naša razprava spodbudila ministre, da bodo te postavke zdaj malo gledali, da bodo te postavke nižje, in da bodo pazili, da so v okviru, kakršen mora biti, potem mislim, da smo tudi dosegli svoj namen.

Minister, upam, da boste tiste, ki vam knjižijo zadeve, potegnili za ušesa, jaz bi jih, v prenesenem pomenu besede, da ne bo kdo rekel, da nasilje spodbujam. To je ena zadeva. Druga zadeva, ki bi jo rad povedal, je to, da bi si želel koalicija, vodje Poslanske skupine SMC cel dan ni tukaj, ampak jaz upam, da bo to izvedela od vas, ki ste tukaj, gospod Verbič imate vso možnost, da ji to poveste, da bi si želel, da poenotite porabo sredstev na teh postavkah reprezentance. Ni vzdržno, da ima, kot sem že omenil v razpravi, obrambno ministrstvo 195 tisoč, notranje pa 17 tisoč. Ne gre skupaj za nič na svetu. Jaz lahko dopuščam neke možnosti, da ima gospod Erjavec neko specifično zadevo z zunanjimi zadevami, z diplomati in ne vem s čim, to je treba priznati, saj moje nastope do vas ste pa vi spodbudili. Tako je. Je pa primerjava absolutno med obrambnim in notranjim ministrstvom. Tukaj pa morate priznati, da je primerjava. In je razlika prevelika: 17 notranje, 195 pa obrambno. Ta razlika je definitivno prevelika in jo kaže v obdobju, ki prihaja, nekako balansirati. So pa porabniki, ki pa so še bolj nenavadno razkošni, izobraževanje, kot veste, Služba za Slovence v zamejstvu in po svetu, ta kohezijska služba pri Vladi ali kako že se imenuje za EU-sredstva. To so tudi službe, ki smo jih mogoče danes izpustili, pa so zelo veliki

potrošniki tega denarja. Ne bi bilo prav, da jih izpustimo.

Na koncu se zahvaljujem vsem, ki ste to razpravo omogočili. Moj namen kot predlagatelja ni bil tak, kot ste mogoče nekateri pričakovali, res pa je, da sem bil malo ostrejši do tistih, ki so se sprenevedali pa skušali opravičevati stanje, ki ga ni mogoče opravičiti. Če bomo iz tega potegnili nek nauk za prihodnost, kar pomeni manjšo porabo teh sredstev, bolj točno porabo teh sredstev, ne da knjižijo ministrstva vse mogoče, potem je verjetno naš namen dosežen. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Prekinjam 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevala jutri ob 10. uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 26. OKTOBRA 2015 OB 19.35 IN SE JE NADALJEVALA 27. OKTOBRA 2015 OB 10.04.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščam vas, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Jana Jenko, gospa Nada Brinovšek, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Irena Kotnik, dr. Jasna Murgel, gospod Franc Laj, dr. Mitja Horvat, mag. Matej Tonin, gospod Franc Breznik, gospod Jožef Horvat, mag. Marko Pogačnik, Luka Mesec in mag. Branko Grims. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na 27. točko dnevnega reda, dovolite, da na kratko nagovorim Državni zbor.

Spoštovane poslanke in poslanci, državljanke in državljani!

Zadnji oktobrski dnevi, ki se zaključijo z državnim praznikom dnevom spomina na mrtve, so čas, ko se spominjamo naših prednikov ter njihovega življenja in dela. Ob tem se v naše misli pogosto prikradejo tudi vprašanja, povezana z našo minljivostjo. Gre za temeljna vprašanja, s katerimi se moramo srečevati tudi zato, ker so vgrajena v našo bit. Brez soočenj z njimi ne moremo biti ljudje, torej žalovati za svojimi pokojniki. A ti dnevi niso samo čas samoizpraševanja o tem, kdo smo, kaj tu počnemo in kam gremo, ampak so čas spomina in počastitve tistih, ki so odšli pred nami. Nekateri imajo svoj grob, drugi še vedno ne. Bolečina ljudi, ki se od svojih bližnjih niso mogli

posloviti in ki ne vedo, kje ležijo, še danes nemo ječi.

Zgodovina našega naroda se pogosto bere podobno, kot se Sofoklejeva Antigona; brata, vpeta v srdit spopad za državo in oblast, padeta, za njima ostane zgolj sestra. Te ne zanimajo razlogi za njun boj, ne vprašanja krivde, ne ukazi in zakoni novega oblastnika, njena želja je samo ena: pokopati brata. Kako podobne razmere kot na Slovenskem med in po drugi svetovni vojni! Antigona se ni uklonila. Vedela je, da dela prav, ko je opravila svojo temeljno civilizacijsko dolžnost, pokopala je brata, ne glede na posledice. Koliko Antigon je bilo v letih po začetku druge svetovne vojne na Slovenskem? Koliko želja po pokopu svojih bližnjih in koliko je bilo tistih, ki so bili, ker so ostali zvesti sebi in svojim bližnjim, zaradi ideološke zaslepljenosti različnih oblastnikov kaznovani ali celo poslani v smrt? Da, Slovenija je imela in še ima številne Antigone!

Državni zbor je julija letos sprejel Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev. Ta zakon je le korak v smer, da bo Republika Slovenija po 25 letih končno opravila svoj del civilizacijske dolžnosti. Žalostno je, da tega koraka naša država ni zmogla pred letošnjim julijem in da vse do leta 1975 o tem nismo niti javno spregovorili.

Spoštovani poslanci in spoštovane poslanke! Preminili dr. France Bučar je na prvem zasedanju prve demokratično izvoljene skupščine dejal: "S konstituiranjem te skupščine lahko smatramo, da se je končala slovenska državljanska vojna, ki nas je lomila in hromila celega pol stoletja." A po vojni ostajajo mrtvi, naša dolžnost pa ostaja, da jih pokopljemo. Zato izrazimo spoštovanje do vseh naših žrtev, vseh žrtev vojne, vseh žrtev vojnega nasilja teh vseh žrtev povojnega nasilja, spoštovanje do vseh žrtev okupacije, vseh žrtev zaradi kolaboracije, vseh žrtev narodnoosvobodilnega boja, vseh žrtev zaradi revolucije teh vseh žrtev povojnih pobojev, ki so se zgodili na slovenskih tleh, še posebej pa spoštovanje do vseh žrtev vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti, ne glede na to kdo, zakaj in kako jih je storil.

Skupaj izrazimo spoštovanje do vseh naših žrtev z minuto molka. /minuta molka/

Naj počivajo v miru!

Prehajamo na 27. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO DELOVANJA DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., V POVEZAVI Z DRUŽBAMI IN PODJETJI, KATERIH BANČNE TERJATVE SO BILE PRENESENE NA DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D.

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila Komisija za nadzor javnih financ.

Za dopolnilno obrazložitev predlog priporočila dajem besedo članu Komisije za nadzor javnih financ gospodu Jerneju Vrtovcu.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, minister, državni sekretar, lepo pozdravljeni!

Komisija za nadzor javnih financ je na 7. nujni seji 7. in 8. oktobra 2015 na predlog Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov obravnavala naslednjo točko dnevnega reda Problematika delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank v povezavi z družbami in podjetji, katerih bančne terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank.

Predlagatelji obravnave smo v predlogu za obravnavo in tudi v uvodni razpravi opozorili na tri primere slovenskih podjetij, pri katerih je po prenosu bančnih terjatev na slabo banko oziroma na DUTB prišlo, tudi po mnenju strokovne javnosti do tako imenovanega neustreznega ravnanja. Namreč, prvi primer, ki je bil izpostavljen, je primer Sava Turizem, d. d., ki mu po poročanju številnih medijev grozijo posledice napovedanega procesa nasilnih sprememb lastniške in kadrovske strukture. Drugi primer, ki je v zadnjem času zapolnil vrstice v naših medijih, pa je močno izpostavljen primer, in sicer ko je bilo ravnanje DUTB postavljeno pod vprašaj z vidika smotrnosti in ekonomske upravičenosti pri podjetju T-2, d. o. o. DUTB je namreč kljub sodno potrjeni prisilni poravnavi zahtevala stečaj družbe, čeprav ta po javno dostopnih podatkih in zagotovilih posloводства posluje pozitivno, v zadnjih letih se zvišuje tudi EBITDA in je celo, po mnenju nekdanjega glavnega izvršnega direktorja DUTB gospoda Månssona, to dobičkonosno podjetje. In tretji primer, o katerem smo govorili na seji komisije, pa je primer Avtotehne in tudi v tem primeru je bilo v medijih moč zaslediti začudenost strokovne javnosti nad uvedbo postopka prisilne poravnave.

Primeri, ki sem jih zdaj naštel in do katerih se je opredeljevala Komisija za nadzor javnih financ, so torej zgolj trije najodmevnejši primeri v zadnjem času, ki naj bi – poudarjam –, ki naj bi kazali na odmik DUTB od vloge, za katero je bila ustanovljena. Zato je prav, da se ti dvomi razblinijo, in je prav, da o tem danes tudi razpravljamo. Ne nazadnje, zaradi tega je Komisija za nadzor javnih financ po daljši razpravi sprejela priporočilo, in sicer: Državni zbor predlaga Računskemu sodišču Republike Slovenije, da na podlagi tretje alineje 2. točke petega odstavka 20. člena in v skladu z drugim odstavkom 25. člena Zakona o Računskem sodišču pregleda zakonitost in gospodarnost postopkov odločanja Družbe za upravljanje terjatev bank v primerih družb Sava, d. d., T-2 in Avtotehna, katerih slabe terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank. To priporočilo je bilo na komisiji sprejeto in

tudi zaradi tega danes Državni zbor Republike Slovenije o tem razpravlja. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani!

Družba za upravljanje terjatev bank je v zadnjem obdobju ponovno predmet široke pozornosti slovenske javnosti, institucij in politike. Pobude, ki ste jih dali poslanci glede problematike njenega delovanja in odnosov s podjetji, katerih terjatve so bile prenesene na slabo banko, ter glede vprašanj dobrega poslovanja in gospodarnosti, sovpadajo s kadrovskimi spremembami, ki jih je Vlada izvedla v vodstvu te pomembne institucije. Razprava na Komisiji za nadzor javnih financ in Odboru za finance in monetarno politiko dne 7. oktobra je pokazala, da gre za zahtevne procese izterjave obveznosti do največjih dolžnikov, ki so povzročili slabe kredite v bančnem sistemu, ter da ti procesi potekajo velikokrat na konflikten način. Spomnimo se, kako smo prišli v sedanje stanje. Pred nekaj leti smo ugotovili zelo veliko nesolventnost bank, torej obveznosti teh bank so bile dolgoročno mnogo višje od terjatev. To je zahtevalo seveda dokapitalizacijo, soočeni smo pa bili z enormnim obsegom slabih kreditov in dilemo, kaj narediti s temi krediti. Dve možnosti sta bili, ali se ti krediti obravnavajo znotraj bank ali v okviru slabe banke, kar so bile prakse drugih držav, in ocena je bila, da bo bolj učinkovita pri izterjavi slabih kreditov oziroma prestrukturiranju in unovčenju slabih kreditov slaba banka kot banke same. Gre torej za profesionalno institucijo, katere glavni cilj je po sedanji zakonodaji povrnitev čim večjega dela upniškega premoženja. Če ji to ne uspe, ne samo da bodo unovčena jamstva države za obveznice DUTB, ki jih imajo banke, se pravi, iz proračuna bo treba to pokriti, izgubljena bodo tudi delovna mesta in ne samo v podjetjih s slabimi terjatvami, ampak tudi drugih, poleg tega pa bo tudi posledica padec bonitete Slovenije, dražje in težje zadolževanje države in podjetij, slabši pogoji poslovanja podjetij in finančnih institucij. Uspešnost DUTB je lakmusov test odločenosti in sposobnosti Slovenije iziti iz krize. V postopkih upravljanja s slabimi terjatvami so praviloma podjetja nesolventna; torej, vrednost sredstev podjetij je manjša od obveznosti. Zato prvotni lastniki skupaj z njihove strani nastavljenimi menedžerji, ki so tako slabo upravljali ta podjetja, niso več ekonomski lastniki. Njihovo premoženje v podjetjih ima vrednost nič. Ekonomski lastniki so upniki, v veliko primerih je največji upnik DUTB. DUTB mora v tej vlogi poskrbeti za ohranitev in unovčitev čim več premoženja. V insolventnih postopkih pa seveda prvotni lastniki skupaj z od njih nastavljenimi menedžerji poskušajo odvzeti čim več premoženja upnikom in si vsaj delno

povrniti izgubljeno premoženje. Če upniki to dopustijo, in med njimi je največkrat DUTB, ne opravljajo svojega dela. Če prvotnim lastnikom in menedžerjem pri tem stoji ob strani še politika, na koncu vse plačajo davkoplačevalci in gospodarstvo z neoptimalnim prestrukturiranjem in izgubo delovnih mest – če pustim tukaj ob strani zelo pomemben vidik družbenega razkroja.

Seveda to ne gre. Vložili smo ogromno truda in denarja v izgradnjo učinkovitega DUTB, mogoče bomo malo več o tem v razpravi, in Vlada se ni nikoli spuščala v posamezne primere. Vedno je analizirala delo DUTB s sistemskega vidika in s sistemskimi ukrepi odpravljala ali ovire ali pa neustreznost v delovanje DUTB. Ko se je Državni zbor odločil za obravnavo posameznih primerov, se je Vlada zato vzdržala dajanja mnenja.

Glede na predlagane sklepe pa želim pojasniti, da mora Računsko sodišče vsako leto oceniti zakonitost in gospodarnost poslovanja DUTB po zakonu. Da dr. Imre Balogh ni predsednik uprave Probanke od prevzema izvršilne funkcije v DUTB dalje, torej od 9. oktobra 2015, in da gospod Janez Škrubej po naših trdnih informacijah nima konflikta interesa glede navedenega primera. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združena Levica, zadnje dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Cilji mednarodnih finančnih trgov, institucionaliziranih v obliki trojke, so jasni: privatizacija državnega premoženja, liberalizacija storitev, na katerih temelji socialna država, to je predvsem zdravstva in šolstva, ter deregulacija trgov na način, ki bo še bolj privilegirane in še bolj deprivilegirane. Družba za upravljanje terjatev bank se je pri nas oblikovala kot neke vrste podružnica trojke, ki skrbi za uveljavljanje interesov mednarodnih finančnih trgov in ne interesov Republike Slovenije, še manj pa njenih državljanov. To dokazuje tudi dejstvo, da je predsednik upravnega odbora Nyberg pismo, naslovljeno na premiera, poslal v vednost trojki. Namen DUTB po Zakonu o ukrepih za krepitev stabilnosti bank je v krepitvi stabilnosti bank in finančnega sistema Republike Slovenije. Glavna naloga DUTB bi moralo biti prestrukturiranje podjetij, ki so zapadla v dolgove, vendar pa se bolj kot samih prestrukturiranje DUTB očitno raje lota predvsem likvidacijskih postopkov in posredovanja terjatev skladom tveganega kapitala. Načini, kako se tega lotevajo, so nemalokrat sporni in na meji zakonitega. Računsko sodišče opozarja, da še vedno ne vemo, kako so nekatere očitno podcenjene terjatve sploh prišle na slabo banko in da Vlada pri razčiščevanju le-tega noče sodelovati. Vse

nepravilnosti okoli delovanja DUTB in nerazumnosti njihovih odločitev je Vlada v prejšnjih treh tednih z reducirala na vprašanje prejemkov izvršnega direktorja Månssona. Ti prejemki in njihov način izplačevanja so bili sporni, vendar pa so samo vrh ledene gore nepravilnosti na DUTB. Najbolj zaskrbljujoče je, da je minister Mramor delo DUTB označil kot dobro. Po poročanju medijev se minister Mramor tudi ne želi politično vmešavati. Povedano drugače; finančni minister se ne želi vmešavati v delo državne institucije, zadolžene za krepitev finančnega sistema države. Zanima ga samo, kako zagotoviti, da bo slaba banka delovala nemoteno. Minister naše kvazi suverene države je še povedal, da se mora v tujini večkrat zagovarjati zaradi odganjanja tujcev iz slabe banke.

V Združeni levici podpiramo predlagani sklep predloga Državnega zbora v zvezi z DUTB. Še enkrat pa opozarjamo, da je treba razrešiti celotni upravni odbor DUTB in člane zamenjati s strokovnjaki, ki ne bodo skrbeli samo za čimprejšnje odprodaje slabih terjatev, ampak se bodo lotili resnega prestrukturiranja podjetij, in to na način, ki bo tem podjetjem zagotovil finančno vzdržnost in dolgoročni razvoj. Zato z amandmajem predlagamo dopolnitev sklepa, s katerim pozivamo Vlado, da zamenja celotni upravni odbor DUTB, poleg tega pa predlagamo še Komisiji za preprečevanje korupcije, da preveri mogoče nasprotje interesov in nezdružljivost funkcije izvršnih direktorjev Imra Balogha in Janeza Škrubeja.

Prvi nastopa sočasno kot predsednik izredne uprave Probanke, ki je praktično v poslovnem razmerju z DUTB, drugi pa je še pred zaposlitvijo na DUTB delal kot lobist in pri tem lobiral za prodajo T-2 avstrijskemu Telekomu, sedaj pa DUTB iz nerazumljivih razlogov zahteva stečaj družbe T-2. Odgovornost za sporne odločitve in način vodenja DUTB nosi celotni upravni odbor, katerega je treba v celoti zamenjati, zato vas, spoštovane kolegice in kolegi, že sedaj pozivamo, da podprete naš amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Delovanje Družbe za upravljanje terjatev bank je v zadnjih dneh medijsko ena najbolj izpostavljenih tem. Razlog za to ni v delovanju oziroma slabem delovanju DUTB, pač pa v razrešitvah predsednika upravnega odbora DUTB Nyberga in odpoklicu glavnega izvršnega direktorja Månssona. Kot je pojasnil predsednik Vlada v odgovor na poslansko vprašanje, je bil izključni vzrok za razrešitve v nespoštovanju oziroma celo nezakolitostih glede določitve plače predsednika uprave. V Novi Sloveniji smo

zaskrbljeni nad izjavami Månssona, da je minister za finance izjavljal, da se nanj vršijo veliki pritiski za zamenjavo vodstva DUTB in da so pravi razlogi za zamenjavo vodstva DUTB v številnih lobijih, ki delujejo iz ozadja in želijo sodelovati v tretji razdelitvi državnega premoženja. Namreč, DUTB upravlja s 3,5 milijarde evrov vrednimi terjatvami, ki so bile prenesene s strani državnih bank, pretežno s strani Nove Ljubljanske banke in Nove Kreditne banke Maribor. Te tako imenovane slabe terjatve je DUTB odkupilo od obeh bank po povprečno 30-odstotni vrednosti z obveznicami z državnim poroštvom. Gre za res velik obseg premoženja, kjer zagotovo obstajajo apetiti številnih kapitalsko močnih lobijev iz ozadja, tudi tistih, ki so povzročili nastanek slabih terjatev.

Kakšen je cilj ustanovitve in princip delovanja DUTB? DUTB pri upravljanju in odprodaji sredstev zasleduje cilj optimiziranja vrednosti. V ta namen lahko te tako imenovane slabe kredite odproda, reprogramira oziroma konvertira v lastniške deleže ali združuje nepremičninske portfelje. Temeljna maksima delovanja DUTB je torej premoženje prestrukturirati in ga nato odprodati, vendar šele, ko se bodo razmere na trgu normalizirale, do končne prodaje pa mora DUTB s tem premoženjem upravljati kot dober gospodar. Glede na prepletenost političnih, kapitalskih in sorodstvenih elit v Sloveniji smo v Novi Sloveniji prepričani, da je ne le koristno, pač pa kar nujno, da ključna vodstvena mesta v DUTB zasedejo tudi strokovnjaki iz tujine. Le na ta način bo zagotovljena neodvisnost delovanja DUTB, ki bo lahko zagotavljala izpolnjevanje svojega poslanstva. To je kot prvo stabilizirati slovenski finančni sektor z izvajanjem Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, tako da od sistemsko pomembnih bank prevzema slaba sredstva. Kot drugič, spodbujati zaupanje v finančni sistem in delovati v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi korporativnega upravljanja. Tretjič, doseči najvišjo mogočo vnovčljivo vrednost odkupljenih sredstev ter olajšati in spodbujati trajnostno prestrukturiranje gospodarstva v Sloveniji.

Od Vlade pričakujemo, da bo razrešila celotno vodstvo DUTB in zatem razpisala mednarodni natečaj za ta mesta, s tem da se jasno določijo pravila glede delovanja vodstva, vključno z jasno določenimi pravili glede določitve njihovih plač. Nadalje pričakujemo tudi, da se bodo razjasnili tudi dvomi glede pravilnosti in tudi zakonitosti nekaterih odločitev dosedanjega vodstva DUTB. Konkretno gre za odločitve v zvezi z družbami T-2, d. d., Sava, d. d., Avtotehna, d. d., katerih terjatve so bile prenesene na DUTB. V teh primerih bi bilo smiselno izvesti revizijo s strani Računskega sodišča in pojasniti, ali je DUTB v vseh teh primerih ravnala zakonito, pa tudi, ali so bile njene odločitve gospodarne in učinkovite. Iz tega razloga bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije podpri predlog sklepa, da se s strani Državnega zbora predlaga

Računskemu sodišču izvedbo revizije DUTB, v kolikor se nanašajo na njene odločitve glede treh družb: T-2, Sava in Avtotehna.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Moramo tej tematiki dati širši okvir, in sicer bi začel s finančno krizo. Finančna kriza je zame posledica finančne kriminalitete, ki je nastala zaradi tega, ker smo dopustili finančnim institucijam, da so na podlagi deregulacije začeli izvajati izvedene finančne instrumente, ki so po mojem mnenju vse kazniva dejanja. Nekatera kazniva dejanja pač bomo lahko dokazali, druga kazniva dejanja pa so posledica tega, da so vlade dosegle takšno zakonodajo, da nekatera dejanja sploh nimajo znakov kaznivih dejanj. Gre za to, da smo podlegli ekonomskim šolam in ekonomistom – ekonomija pač ni eksaktna veda –, da so nam prodali neke nove ideje in na podlagi teh idej je gospodarstvo, namesto da bi investiralo v investicije v dejansko proizvodnjo, raje šlo na finančne trge, na teh finančnih trgih namesto dobičkov pridelalo izgubo, banke pa so vse to samo še pospeševale. Gre za tako imenovani problem prefinanciranja. Banka Slovenija je ugotovila 18 oblik takšnih ravnanj in na podlagi tega pričakujem, da bodo tudi naprej ukrepali, kajti Banka Slovenije je tisti regulator, ki bi to morala preprečiti.

Glavni problem je odnos med finančnim sektorjem in gospodarstvom. Finančni sektor – ga mora pač preživeti gospodarstvo. Splošne teorije so, da gospodarstvo ne more živeti zaradi javne uprave, v bistvu pa je tisti, ki je spravi gospodarstvo v tako slabo situacijo, finančni sektor, pri katerem si gospodarstvo sposoja denar. In ključno je kreditiranje in za kaj bomo te kredite namenili.

Kaj v Sloveniji? V Sloveniji smo imeli, pa tudi še imamo nekatera velika podjetja, ki so se zadolžila in po teoriji, da so prevelika, da bi propadla, mora država nuditi tako imenovano varnostno mrežo, ki bo zaustavila takšno padanje, in zaradi tega, ker podjetniki vedo, da jih bo v končni fazi država rešila preko davkoplačevalcev, gredo v tvegane posle. Denar se ne namenja za investicije, ampak se denar namenja za financiranje nekih novih finančnih produktov. Na podlagi sistema vrtečih vrat se ljudje, ki so bili zaposleni v bančnem sektorju, zaposlujejo na najvišjih mestih v podjetjih in na podlagi zvez in poznanstev pridobivajo denar, ga plasirajo za svoje namene, ne pa v interes gospodarstva.

Kakšna je tukaj vloga Banke Slovenije? Banka Slovenija je tisti institut, ki mora kot prvi poskrbeti za regulacijo in mora kot takšna skrbeti, da do teh produktov sploh ne bi prišlo, njena vloga pa je bila, da se je na podlagi

mednarodnih institucij takšno stanje samo še pospeševalo. Nadzorna funkcija tako ni bila izvedena. Ključ je, da ugotovimo izvor bančne luknje, kajti banke so to bančno luknjo povzročile in s prenosom sredstev na tako imenovano slabo banko se še bolj zamegljuje odkrivanje same bančne luknje. Banke so same prenesle določene kredite na slabo banko. Kako in na kakšen način so izbirale te kredite, nam ni znano. Notranje kontrole niso delovale; še več, sedaj banke same preiskujejo, kaj je šlo narobe, in to na podlagi pogodb, ki jih sklepajo z zasebnim sektorjem. Mi, poslanci v Državnem zboru pa ne moremo vpogledati, kaj se je v bankah dogajalo. Se pravi, zasebniki lahko to gledajo, tisti, ki so bančno luknjo povzročili, lahko to gledajo, pristojni, ki bi pa lahko kaj naredili, pa tega ne smejo, ker smo se skrili pod bančno tajnost.

Kje prehajamo tukaj na tako imenovano Družbo za upravljanje terjatev bank? Če je bila luknja povzročena s strani velikih igralcev na finančnem trgu v svetu, je zame 19. produkt izvedenih finančnih instrumentov prav banka sama; slaba banka je produkt tistih, ki so se izmislili finančne institute, ki so nas privedli v to krizo. Se pravi, tisti, ki je povzročil krizo, bo tudi sam krizo reševal. Mislim, da morajo to storiti drugi.

Kaj je problem? Problem, ki smo ga omenili na odboru, je uprava slabe banke. Gre za enotirni sistem, ki smo ga uvozili iz Amerike, mi pa čez imamo kontinentalni sistem in ta dva sistema se strižeta, zato nadzor ni uspešen. Uprava je bila delno razrešena, Vlada nam ni točno pojasnila, zakaj je bila razrešena. Glavni razlog so bile previsoke plače, ampak prav te previsoke plače so imeli tudi ostali zaposleni v upravi in so več kot pol leta delovali v tej upravi in bi lahko na to opozorili. Kot so ugotavljali že razpravljavci pred menoj, je problem določenih, ki so še v upravi slabe banke, v tem, da so v širšem konfliktu interesov, ne po Zakonu o gospodarskih družbah, ampak po Zakonu o preprečevanju korupcije, saj ustvarjajo videz pristranskosti, ker so vpleteni v povezane posle. Eden od njih nam je celo dvakrat zanikal, da nima nobenih stikov in kontaktov, pa je po drugi strani potem tretjič priznal, da je bil že vpleten v posle. Prav tako smo bili včeraj priča nadaljevanju teh povezav, če vidimo nove obraze v SDH, ljudje, ki so povezani ali pa so bili zaposleni v podjetjih, ki so v likvidaciji ali pa so v postopkih pred slabo banko, so sedaj dobili funkcije v SDH. Prav tako pa so nekateri, ki so bili zaposleni ali pa so delovali v vodilni stranki Mira Cerarja, sedaj zaposleni v nekaterih podjetjih, ki obvladujejo turizem in v katerih ima Sava večinski delež. Prav teh vprašanj nismo razčistili.

Pred nami se odpirajo ključna vprašanja, ključno bogastvo v Sloveniji; gre za to, kdo bo zasedel glavna mesta v DUTB, glavna mesta v SDH, glavna mesta v Kadu in povezani Modri zavarovalnici. Vidimo, da se kadrovanja na teh mestih pospešeno dogaja. Jaz sem v tem

parlamentu že omenil pred počitnicami sporno kadrovanje SDH, vendar takrat nihče od koalicije ni bil proti, ampak so dvignili roke, to kadrovanje se je včeraj še nadaljevalo in priča smo odstranjevanju nekaterih oseb v slabi banki in nadaljevanje kadrovanja in zaključek kadrovanja nad premoženjem, ki je Sloveniji ostalo, je pred nami.

Glede na vse navedeno se sprašujem, kaj bo naprej. Dr. Arhar nas je opozoril, da se svetovna kriza rešuje z novim denarjem, ki doteka. Bojim se, da kljub ugotovitvi Banke Slovenije, na kakšen način se je dogajalo v bankah prej, da se podobni finančni instrumenti dogajajo tudi zdaj, s tem, da podjetja ne gredo toliko na banke, ampak gredo na finančne trge.

Glede na navedeno in glede na izjave ministra, da ve, kaj se dogaja, sprašujem predsednika Vlade, ali ve ali ne ve, kaj se dogaja v Sloveniji, kako se kadruje in ali na takšno kadrovanje vplivajo neformalne mreže. Če bi se točno vedelo, kaj se dogaja, bi takšno kadrovanje lahko preprečili. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Družba za upravljanje terjatev bank oziroma krajše DUTB ali pogovorno slaba banka je bila ustanovljena marca 2013 kot družba v državni lasti. Zakonsko podlago za ustanovitev je omogočilo sprejetje Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, krajše ZUKSB, katerega izboljšave so trenutno v parlamentarnem postopku. Ustanovitev slabe banke je bila eden izmed mogočih konceptov za vzpostavitev čim bolj učinkovitega orodja za sanacijo bank, ki so se znašle v težavah. Poslanstvo DUTB predvideva upravljanje prevzetega premoženja po pravih poslovno-finančne stroke ter najvišjih etičnih standardov upravljanja. Zavzemati mora proaktivno in kooperativno držo ter celovit pristop k prestrukturiranju gospodarskih družb in upravljanju premoženja, pri čemer zasleduje cilj odprodaje po najboljši mogoči ceni. Vse navedeno se od DUTB pričakuje upravičeno, saj to predpisujejo tako veljavna zakonodaja kot nekateri akti, ki so jih sprejele Vlada ali pristojne institucije.

Danes imamo na mizi predlog priporočila Računskemu sodišču, in sicer da pregleda zakonitost in gospodarnost postopkov odločanja v konkretnih primerih, Save, T-2, Avtotehne, katerih slabe terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank. Naj že uvodoma izpostavim, da ima Računsko sodišče brez dvoma pristojnost opraviti revizijo poslovanja DUTB, saj so

predpisani pogoji izpolnjeni: DUTB je uporabnica javnih sredstev in je družba, v kateri ima država večinski delež. Res je sicer, da Državnemu zboru Zakon o Računskem sodišču omogoča, da poda predloge o izvedbi revizije v posameznem koledarskem letu, vendar velja posebej izpostaviti tudi zakonsko določbo, ki ravno za primer DUTB posebej zavezuje Računsko sodišče, da mora poslovanje revidirati vsako leto, to je 19. člen ZUKSB. Morebitna arbitrarnost glede izvedbe ali neizvedbe redne revizije ni mogoča, saj mora revizija biti vključena v letni plan revizij Računskega sodišča. Priporočilo Državnega zbora, da še dodatno predlaga izvedbo revizije DUTB, tako ni potrebno. Kot že rečeno, jo predvideva že zakon, in to zakon, ki je bil sprejet v tej hiši. Vprašanje, ki se nam ob tem poraja, je, ali bo morebiti zdaj Državni zbor nalagal ne le to, katere družbe se pregleduje, kar je legitimno, temveč celo preverjanje konkretnih postopkov oziroma odločitev, ki jih je sprejelo poslovodstvo posamezne družbe oziroma organizacije. In če Računsko sodišče ničesar ne odkrije, ko ne bo česa odkriti, se bo na to ost zaradi vzpostavljene inercije, ki neizbežno zahteva javno katarzo v takšni ali drugačni obliki, nato nadaljevalo z diskreditacijami tistih, ki so revizijo opravljali, kar se pri nas vsaj v politiki kar rado zgodi.

Torej, vprašanje je, kje se to konča in ali s tem morebiti ne kažemo na to, da ne zaupamo institucijam, ki imajo strokovno znanje, da kritične dogodke objektivno preverijo in presodijo. Po našem mnenju je Računsko sodišče Republike Slovenije avtonomno in kompetentno na svojem področju. Pristojnosti in dolžnosti so jasne. Kot že rečeno, DUTB mora revidirati, saj to zahteva zakon, ne gre za možnost izbire. Na podlagi izkušenj, ki jih imamo, pa lahko od njih upravičeno pričakujemo, da bodo na podlagi profesionalne presoje in dvoma temeljito preverili tiste dele poslovanja, za katere obstajajo indici, da bi jih bilo smiselno presejati, in nato, kjer bi lahko prišlo do nepravilnosti, nanje tudi ustrezno opozorili in predlagali ukrepe. Poročila bomo v skladu z utečeno prakso nato deležni tudi člani pristojne komisije Državnega zbora oziroma če bo to treba, tudi celoten Državni zbor.

Kako si mi v SMC predstavljamo transparentnost v primeru DUTB? Vsi procesi odločanja morajo biti dokumentirani v takšni meri, da je mogoče naknadno rekonstruirati ključne trenutke, dejstva in okoliščine, ki so veljale v času sprejemanja odločitev. S tem se vzpostavi revizijska sled, ki jo je mogoče naknadno preveriti in nedvoumno ugotoviti, ali je odločevalec deloval v vsakem posamičnem primeru v skladu s pričakovanji kot dober gospodar. Ravno zavedanje odločevalcev, da odločitve s sabo prinašajo tudi odgovornost, učinkovit nadzor za odkrivanje morebitnih malomarnosti ali namerno škodljivih dejanj pa prinese zanje tudi sankcije oziroma ukrepe, predstavljajo dodatno zagotovilo, da

bodo delovali v dobro družbe, ki jim je bila poverjena v upravljanje.

Če nadaljujemo misel o transparentnosti, naj izpostavimo, da si transparentnosti vsekakor ne predstavljamo kot neprestano javno polemiziranje različnih javnosti o odločitvah na podlagi nepreverjenih polinformacij in brez poznavanja konkretnih dejstev in okoliščin posamičnega primera ter nato sprejemanja ukrepov na podlagi medijske ali javne inercije, še preden se konkretna dejstva in okoliščine sploh preverijo. Na ta način se namreč ustvarjajo tri pomembne nevarnosti.

Strah pred sprejemanjem odločitev in s tem krč odločanja, saj katerakoli odločitev lahko pomeni javni linč, kar ima lahko za posledico prenehanje sprejemanja odločitev. To nam je znano že iz politike, uradništva, državnih gospodarskih družb, ko se raje ne naredi ničesar, kot da bi v kateremkoli primeru naredili napako oziroma da se bo celo izpostavljalo kot napačne odločitve tiste, ki so bile pravilne.

Drugič. Posredni pritisk na odločanje tistih, ki bi morali delovati v dobro družbe in zaradi želje po ugajanju oziroma razbremenitvi posežejo po napačnih odločitvah. Torej, namesto da se odločajo med odločitvami, ki so v dobro družbe, te lahko začnejo ukrivljati na način, da se sprostijo pritisk. S tem se začne poslovodstvo odmikati od težkih odločitev na škodo nas vseh.

Tretjič. Dodatne obremenitve, ki jih prinaša neprestano odgovarjanje in pojasnjevanje projektov in odločitev v teku, kar umika osredotočenost od osrednjega dela. Sočasno namreč komunikacija poteka na številnih ravneh, od Računskega sodišča do Državnega zbora, od medijev do posameznikov. Učinkovit nadzor je torej tisti, ki deluje najprej preventivno, nato v smislu učinkovite kurativnosti, ki jo prinaša visoka odzivnost nadzornikov oziroma lastnika in obenem omogoča kar se da nemoteno opravljanje delovnih nalog. V konkretnem primeru to pomeni, da mora na ravni poslovodstva in zaposlenih DUTB obstajati zavedanje, da bo, če bo prišlo do škodljivih posledic zaradi njihovih namernih ali malomarnih ravnanj, nedvomno sledil naknaden pregled s strani pristojnih institucij, presoja o ustreznosti ravnanj in če bo to treba, tudi ukrepi, pri čemer bo nadzor deloval z minimalnim vplivom na dnevno delovanje družbe. Za neprimerno ali celo škodljivo torej štejem neprestano polemiziranje in množične pozive k preiskavam med sprejemanjem odločitev ali še pred tem, ki jih gre na trenutke lahko razumeti tudi kot poseganje v avtonomijo odločanja DUTB in za poskus vplivanja na način, ki bi bil v neskladju s poslanstvom DUTB. V takšnem primeru se namreč lahko začne dogajati tisto, česar si ne želimo – da se odločitev sprejema tam, kjer za to ni ne pristojnosti ne odgovornosti.

DUTB je avtonomna institucija, ustanovljena za poseben namen. Njeno poslovodstvo je

odgovorno za uspešno poslovanje in oni nosijo objektivno odgovornost za odločitve, ki jih sprejemajo. Za nas je, kot rečeno, pri tem bistveno, da je zakonodaja urejena na način, ki omogoča kasnejše preverjanje odločitev in ugotoviti, ali je šlo za napako, ki se je kot taka izkazala na podlagi kasnejše spremembe dejstev in okoliščin, ali pa zaradi napak v procesu, ali celo namernega delovanja. V te namene morajo svoje opraviti pristojne institucije, ki jim je bilo to že naloženo.

V skladu s predstavljenim v Poslanski skupini SMC ne podpiramo predloga priporočila, saj izvedbo redne letne revizije DUTB s strani Računskega sodišča nedvoumna nalaga že zakon, kot rečeno, v 19. členu ZUKSB. Morebitna neizvedba revizije, če danes obravnavano priporočilo ni sprejeto, torej ne pride v poštev. Odločitve o tem, kako pristopiti k reviziji in katere konkretne primere revidirati ter presojeti, prepuščamo Računskemu sodišču Republike Slovenije, saj je za to pristojno in poklicano. Menimo, da bo na podlagi izkušenj in strokovne usposobljenosti tako kot do sedaj revizijo opravilo z vso skrbnostjo in o ugotovitvah, skladno z veljavno zakonodajo in utečeno prakso obvestilo Komisijo Državnega zbora za nadzor javnih financ.

Naj pri tem posebej izpostavimo, da mora Družba za upravljanje terjatev bank kot ključna institucija za stabilizacijo bančnega sistema in prestrukturiranja prezadolženih podjetij ostati trdno zavezana svojemu poslanstvu in nadaljevati svoje delo. Na nas pa ostaja dolžnost in zaveza, da ji omogočimo čim boljše pogoje delovanja. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica. Minister, državni sekretar, kolegi in kolegice! Danes obravnavamo Družbo za upravljanje terjatev bank oziroma z drugimi besedami tako imenovano slabo banko. Pri tem mislim, da je treba povedati oziroma se osredotočiti na več stvari.

Prvič, ne smemo zamešati vzroka in posledice. Ne smemo pozabiti, zakaj je bila Družba za upravljanje terjatev bank dejansko ustanovljena. Navsezadnje je o tem, ali ustanoviti to družbo ali ne, potekala zelo široka razprava, dane so bile zahteve na Ustavno sodišče, zahteve za referendum in odločitev takrat ni bila lahka, zato da se odloči o tem, da bodo tiste slabe terjatve, ki so nastale v slovenskem bančnem sistemu na podlagi slabih kreditov, da tako rečem, premalo zavarovanih kreditov, neustreznih kreditov, nekateri so nastali tudi zaradi tega, ker so se ljudje enostavno med seboj preveč poznali, prijateljskih, tovarišijskih

odnosov, ne nazadnje tudi na podlagi kapitalskih povezav, sorodstvenih povezav itn. Skratka, ti krediti, ki so bili dani, so postali slabi in državne banke, pretežno državne banke, jih niso mogle več menedžirati in v njihovih bilancah so seveda ti neodplačni krediti postali zelo veliko breme. Takšno breme, da te banke v določenem času niso bile več kapitalsko ustrezne in ali da so imele zelo velike izgube. V tistem trenutku je bilo vprašanje, ali bodo te slabe kredite in te slabe terjatve lahko upravljale te iste banke, navsezadnje tudi večina istih ljudi, ki so te kredite povzročili, ali se te slabe terjatve, vključno z zavarovanjem itn., prenese na posebno družbo. Takrat je bila sprejeta odločitev, da se prenesejo te slabe terjatve na posebno družbo, da se zagotovi velika neodvisnost te družbe, zato naj imajo večino v tej družbi tujci, ki seveda, bom rekel, niso dojemljivi ali pa manj dojemljivi, kakorkoli želite, do različnih omrežij, ki delujejo v Sloveniji.

Tako se je sprejel zakon, poseben zakon, ki je med drugim določil cilj te družbe, in sicer da se doseže čim večje poplačilo denarja davkoplačevalcev, ker te banke, ki so to naredile, so bile pretežno državne banke. Se pravi, čim več, da se povrne denarja davkoplačevalcem v določenem obdobju, seveda preko mehanizma, preko tega, da se dejansko zagotovi ta denar tudi bančnemu sistemu.

Še ena pomembna določba je, ko govorimo o družbi za upravljanje terjatev bank: časa za to ima ta družba tudi po sedanjem zakonu sedem let. In še ena določba, ki je pomembna in je v zakonu in po njej mora ravnati upravni odbor, je, da mora vsako leto prodati najmanj 10 % premoženja, ki ga ima. To so zakonske določbe. Zaradi tega so seveda apeli o tem, ali naj se to hitreje proda ali počasneje proda, brez tega da se predlaga sprememba zakona, moram reči, precej neumestne zaradi tega, ker zakon določa pač to.

Seveda, če govorimo o slovenski bančni luknji, potem moramo reči, da je na podlagi stresnega testa, ki so ga opravile mednarodne institucije in seveda ob podpori Evropske centralne banke, Mednarodnega denarnega sklada in ob podpori tudi podjetij, ki opravljajo dejansko te stresne teste, je bilo ugotovljeno, da je bil kapitalski primanjkljaj v slovenskih bankah 4 milijarde 778 milijonov in da je zaradi tega seveda potrebna dokapitalizacija takrat treh bank, kasneje se je to še dodalo še nekatere druge banke, Factor banke in Probanke, ampak takrat je veljalo za tri pretežno državne banke: NLB, NKBM, deloma tudi Abanka, 3 milijarde evrov. To se je zgodilo, skupaj potem še s tem, da se je dokapitalizirala DUTB, da se je dalo denar še za Factor banko in Probanko oziroma garancije in da je to znašalo potem v celoti 5 milijard. Zaradi tega, ker so bile slabe terjatve v teh državnih bankah, ki so bile slabo upravljane in ker so bili slabi krediti, je nastala Družba za upravljanje terjatev bank in tudi na podlagi tega, ker Banka

Slovenije ni opozarjala na dejansko stanje v bančnem sistemu. Spomnimo se izjav, ki so bile s strani najvišjih predstavnikov Banke Slovenije dane, da je v slovenskem bančnem sistemu vse v redu, da je stabilen in tako naprej. Slabi krediti so vzrok za to, da je nastala ta Družba za upravljanje terjatev bank.

Danes je ta družba predmet številnih polemik, tudi njene odločitve; danes se to družbo pregleduje od spredaj in od zadaj. Po drugi strani pa dejansko imamo v slovenskem sistemu še vedno institucije, ki niso pregledane od nikogar; Banka Slovenije ni pregledana od nikogar, razen od komercialnih revizijskih družb. Po Ustavi Republike Slovenije ima Državni zbor pravico, možnost in v bistvu tudi zahtevo, da lahko pregleduje Banko Slovenije, vendar se to ne zgodi. Komisija za nadzor javnih financ lahko sprejme katerekoli sklepe o pregledu. Tukaj Računsko sodišče bo dalo zahtevo, dobi ugovor; skratka, Državni zbor ne more nadzorovati poslovanje Banke Slovenije, razen v tem smislu, da nam predloži letno poročilo in nič drugega. Glede pravilnosti, glede gospodarnosti, glede zakonitosti, glede vsega tistega, kar Računsko sodišče dela, tega ni. Vendar je bila tudi Banka Slovenije takrat vzrok za to in dejanja Banke Slovenije vzrok za to, da se je Družba za upravljanje terjatev bank ustanovila, da se pregleduje, in prav je tako in naj se še bolj pregleduje, vendar še vedno ostajajo tukaj institucije, ki pa niso pregledane. In kaj šele, da bi seveda bila preko Banke Slovenije lahko pregledana na primer Nova Ljubljanska banka!

Tukaj se strinjam z mnenjem gospoda Dobovška, ko se sedaj pa v tej banki, kjer so nastali in kjer je nastalo največ slabih kreditov, kjer je nastalo največ slabih terjatev in tako naprej, kreditna mape pregledujejo na podlagi ali s pomočjo zasebnih podjetij. Tukaj je ta paradoks v tej državi, da enostavno tisti, ki so povzročili to bančno luknjo, da enostavno sedaj lahko in sami sebe pregledujejo in sami sebi izločajo dobre in slabe kredite in sami sebi lahko rešujejo bančno krizo; bojim se, da do naslednje bančne krize, ko bodo spet zaproseni davkoplačevalci, da se dejansko nekaj naredi. Tukaj je vprašanje, kaj se lahko zgodi.

Seveda DUTB pride zelo prav tudi na primer ministru za finance, ko v Washingtonu razlaga, da je Slovenija na pravi poti in prav je tako, da razlaga, nimam nič v zvezi s tem, ker pač v Sloveniji deluje pokojninska reforma, deluje delovnoppravna zakonodaja, bila je sprejeta leta 2013, 2012, sedaj deluje, da deluje SDH, privatiziramo in da deluje Družba za upravljanje terjatev bank, tem mednarodnim institucijam, ki so navsezadnje podprle ustanovitev Družbo za upravljanje terjatev bank. Na drugi strani pa je tudi nekoliko mačehovski odnos do ureditve razmer predvsem s spremembo zakonodaje – no, tisto, na kar v bistvu tudi opozarja Računsko sodišče ne le Družbo za upravljanje terjatev bank, ampak tudi Vlado. In danes, ko se dogajajo, lahko rečem, spremembe na

kadrovskem področju ali pa na nek način tudi kadrovske cunami, tako v Družbi za upravljanje terjatev bank, ko enostavno tujci, tisti, ki so na začetku garantirali, zagotavljali neodvisnost, niso več zaželeni. Pa ne mislim tu samo zadnjih dveh sprememb, ampak tudi prejšnji dve spremembi, ko so ljudje, ki so doživeli in imajo kariero v mednarodnih institucijah, IMF in tako naprej, bili enostavno zamenjani zaradi tega, ker so bili tujci – če govorimo o spremembah iz marca 2013 –, ko enostavno, kot kaže, omrežja – govoril bom samo o omrežjih, ne vem katerih – prevzemajo kadrovske politiko v Vladi in državnih institucijah. Ne vem, ali minister za finance in ostali ministri temu sledijo ali ne, kaj se dogaja, morda bi bilo treba to zagotoviti. Minister za finance ima vedno možnost, da predlaga preko vlade karkoli v zvezi z DUTB. Navsezadnje lahko predlaga tudi, da poenostavi vso zadevo, da DUTB namesto 7 let deluje 3 leta, vse skupaj 3 leta. Navsezadnje tako ali tako tisto, kar ne bo prodala DUTB, bo potem prešlo na SDH in zadeva bo končana; pa ne zaradi tega, da bi si jaz to želel. Samo glede na odnos, ki dejansko obstaja danes, in glede na kadrovske spremembe pač vidim to možnost, da če nekemu to ni všeč, lahko enostavno to naredi, s tem da se zagotovi nadzor nad to institucijo v polnem pomenu.

Kam gredo lahko te terjatve, ta podjetja, ki so zdaj na DUTB, je seveda več možnosti: lahko se ustanovi, zaradi mene, tudi posebno ministrstvo za slabe terjatve, pa bo vse pod ministrstvom in ni nobenih težav. Ampak tu samo z nekimi kadrovskega menjavami, ki potekajo zaradi tega, ker pač potekajo, mislim, da se tega ne bo rešilo. Verjetno tudi ne, se strinjam, s prevelikim vpletanjem politike in Državnega zbora v odločitve DUTB, ki so lahko popolnoma poslovne, lahko so sporne – o tem naj odločajo pravosodni organi. Ali smo zdaj mi zadovoljni ali ne, je seveda drugo vprašanje, imamo takšne, kakršne imamo, ampak rešitve so tukaj. In rešitve bodo poenostavile celotno zadevo. V Sloveniji smo, kot kaže, tudi na poslovnem področju družba, država, ki zelo težko sprejemamo tujce, ki zelo težko sprejemamo drugačen pogled, ki težko sprejemamo drugačne odločitve, kot so naš, ali pa morda vsa ta omrežja težko vse to sprejemajo, ki danes, mislim, v veliki meri zelo vplivajo na odločitve, tudi na to, kaj se dogaja v Državnem zboru, na to, katere točke se obravnava in tako naprej.

To so vprašanja in rešitve so na mizi, zadeva se lahko zelo hitro poenostavi ob popolnem nadzoru vseh institucij v državi nad temi institucijami. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS):
Hvala za besedo, podpredsednica. Pozdrav ministru in lep pozdrav vsem poslankam in poslancem!

Dovolite mi, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu priporočila v zvezi s problematiko delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d., v povezavi z družbami in podjetji, katerih bančne terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank, d. d.

Spoštovani! Pred seboj imamo priporočilo Komisije za nadzor javnih financ, ki predlaga Računskemu sodišču, naj pregleda zakonitost in gospodarnost postopkov odločanja Družbe za upravljanje terjatev bank v primeru treh konkretnih podjetij. Takega priporočila Komisije za nadzor javnih financ v Poslanski skupini Desus v večini ne bomo podprli, saj je v nasprotju z načelom nevmešavanja politike v dejavnost Družbe za upravljanje terjatev bank. Zavedamo se, da delo DUTB ni preprosto. Njeno delo, ki ga nekateri primerjamo z delom travmatološke klinike, mnogokrat posega v obstoječa lastniška razmerja, saj se terjatve preoblikujejo v kapitalske deleže, vpliv delničarjev pa se manjša. Seja Komisije za nadzor javnih financ, na kateri je bil sprejet predlog priporočila, je bila pričakovano polna medsebojnih obtoževanj o zavajanju med predstavniki DUTB in lastniki omenjenih podjetij.

V Poslanski skupini Desus se nam zdi prav, da bo DUTB z novelo zakona, ki je trenutno v obravnavi, dobila možnost prestrukturiranja podjetij, do katerih je prevzela terjatve. Tako ne bo fokusirana izključno na maksimiziranje dobička, temveč bo lahko pomagala pri prestrukturiranju podjetij, ki so v težavah. Pa vendar se dogaja. Pred kratkim je DUTB na Okrožno sodišče v Ljubljani vložila zahtevo za prenos pooblastil z dolžnika na upnika. DUTB argumentira, da je obravnavana družba insolventna in da je izgubila zaupanje v sposobnost vodstva, da bi lahko vodila prestrukturiranje holdinga, čeprav je del družbe uspešen in za državo strateškega pomena. Menimo, da je zato nujno, da se ne vmešavamo v delovanje DUTB in pustimo Računskemu sodišču, da na podlagi 19. člena Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank vsako leto suvereno opravlja nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev DUTB.

Priporočanje, da bi Računsko sodišče pregledovalo zakonitost in odgovornost postopkov odločanja v primerih točno določenih podjetij, bi po našem mnenju predstavljalo neposredno vmešavanje politike v dejavnost DUTB. Temu pa v Poslanski skupini Desus nasprotujemo, zato predloga priporočila, ki ga je sprejela Komisija za nadzor javnih financ, čeprav razumemo funkcijo komisije, v večini ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, minister, državni sekretar!

DUTB je že od svoje ustanovitve v javnosti tako rekoč vseprisoten projekt, za katerega lahko že danes ugotovimo, da je eden tistih, o uspešnosti katerih najverjetneje ne bomo nikdar imeli niti sinhroniziranega niti enotnega mnenja.

Osnovni namen maksimiziranja vrednosti prevzetih terjatev in deležev s ciljem povrniti sredstva davkoplačevalcem že od samega začetka spremljajo na eni strani pozitivni učinki na povečano zaupanje finančnih trgov v Republiki Sloveniji in na drugi strani kontroverzne odločitve, sumi o korupciji, negospodarnem ravnanju ter občutek, da DUTB ni le deležnik v procesih prestrukturiranja, koordinator bank in upnikov, ampak da je tudi poligon za še eno izmed bitk interesov v eni zadnjih zgodb slovenske tranzicije. Zato je izjemno pomembno, da DUTB ni prepuščena sama sebi, in je nujno, da tako Vlada kot tudi druge institucije in organi države, ki so za to pristojni opravljajo natančen nadzor in ustrezno ukrepajo, ko je to pomembno, da se zagotovi osnovni cilj, to je poplačilo davkoplačevalk in davkoplačevalcev ter s tem povezano najmanj doseganje zahtevane, če ne že pričakovane donosnosti kapitala, ki je bil za maksimizacijo vrednosti zaupen DUTB.

Socialni demokrati tako ocenjujemo, da je Vlada ravnala pravilno, ko se je odločila za menjavo dela vodstva DUTB, saj je s tem jasno sporočila, da sporne poslovne prakse, vključno z zavajanjem lastnika, v Republiki Sloveniji niso sprejemljive in jih v imenu državljanek in državljanov ter njihovega interesa ni mogoče tolerirati. Ne glede na nujni poseg, ki ga je Vlada izvršila, pa moramo kot dobri gospodarji še naprej zagotavljati visoko stopnjo neodvisnosti delovanja tako DUTB kot SDH ter moramo na vsak način preprečiti, da bi ena ali druga zgodba lahko postali ... /nerazumljivo/. Ni si namreč mogoče delati utvar, da vsak poseg v vodstvo tako pomembne institucije ne povzroči reakcije tako na strani tujih financerjev kot na strani domačih deležnikov. Zato Socialni demokrati pričakujemo, da bomo politične stranke v državi naredilo vse, da umirimo situacijo in da omogočimo pričakovano in normalno delovanje DUTB, hkrati pa pričakujemo, da bo Računsko sodišče, skladno z 19. členom ZUKSB, še naprej opravljalo temeljit nadzor poslovanja DUTB. Naloga politike tako ostaja, da ukrepa, ko je ukrepanje potrebno, in da se umakne, ko je čas za umik. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanske skupine. Prehajamo na splošno razpravo poslancev in poslancev o predlogu priporočila.

V imenu predlagatelja Jernej Vrtovec. Izvolite, beseda je vaša.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Seveda se pogovarjamo o zelo pereči temi, ki je, če gledamo s stališča navadnega gledalca dnevne politike, druga najpomembnejša tema ta trenutek poleg migrantske krize; no, sedaj se bomo ukvarjali še s Slovenskim državnim holdingom. Ampak, znotraj te pereče teme DUTB sta dve ločeni zgodbi.

Prva zgodba. Ali DUTB v vseh primerih prenosa terjatev, ukvarjanja s podjetji ravna v skladu z načeli, s katerimi je bila ustanovljena? Druga zgodba, ki je, je pa poseg Vlade oziroma premalo ali neargumentirana zamenjava, razrešitev dveh vodilnih v DUTB. Prvi dve ločeni zgodb, ampak skupni imenovalec, če hočete, vseh domnev celotne zgodbe je pa isti; in sicer interes in vpliv nad skoraj dvema milijardama evrov terjatev. Srž vsega je nastala bančna luknja.

Za uvod dovolite, da naštejem, kaj je v bistvu poslanstvo DUTB. Za DUTB, ki je bila ustanovljena leta 2013, smo pač navedli pet oziroma štiri apostolate. Prvič, stabilizirati slovenski finančni sektor z izvajanjem Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank tako, da od sistemsko pomembnih bank prevzame slaba sredstva. Drugič, spodbujati zaupanje v finančni sistem in delovati v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi korporativnega upravljanja. Tretjič, doseči najvišji mogočo unovčljivo vrednost odkupljenih terjatev. Četrtič, olajšati in spodbujati trajnostno prestrukturiranje gospodarstva v Republiki Sloveniji. Skratka, slaba banka, pogovorno rečemo slaba banka, ali pa Družba za upravljanje terjatev bank je bila ustanovljena z namenom, da stabiliziramo slovenski finančni sektor in damo Gospodarstvu v Republiki Sloveniji nov zagon.

Večkrat smo v Novi Sloveniji dejali in ponavljamo tudi danes; Nova Slovenija slabo banko dojema kot najboljšo mogočo rešitev, da se z naslednimi terjatvami dobro in kakovostno upravlja. Tudi prav s tem namenom je bila Nova Slovenija tako vneta zagovornica ustanovitve slabe banke in njen zagovornik smo tudi danes. Tudi druge države v Evropski uniji, ki so se znašle v podobnih težavah, so za nasedle terjatve dejansko pri tem ustanovile slabo banko. Namreč, ta način se je v splošnem izkazal kot zelo učinkovit in dejansko je bila slovenska politika ob ustanavljanju slabe banke v sicer dolgem postopku priča določenemu konsenzu, ampak kljub temu je ustanovitev slabe banke tedaj dodobra pretresel slovenski politični prostor. Naj spomnim, da je decembra 2012 skupina poslancev že zbirala podpise za razpis referendumu. Čeprav primeri po svetu,

kot sem že dejal, govorijo v prid reševanja bančnega sistema s pomočjo t. i. slabe banke, so se v Sloveniji slabe banke, in se jo tudi danes, nekateri otepali z vsemi štirimi. Tukaj je pač na mestu vprašanje, zakaj imamo v tej državi tako vnete na eni strani zagovornike, na drugi strani pa skeptike do slabe banke, ampak skupni imenovalec, ob tem je seveda razlogov več, ampak prvi izmed razlogov pa je zagotovo ta, da bodo nekateri imeli premalo moči pri obvladovanju teh podjetij, ki so ne nazadnje padla ob finančni krizi.

Naša vlada je sprejela zakon o slabi banki in tudi vse nadaljnje operativne posege za njeno delovanje je izpeljala naslednja vlada, vlada Alenke Bratušek. Torej, v času sprejemanja same zakonodaje je v politične prostore veljalo večinsko prepričanje, da je ustanovitev t. i. slabe banke dobra oziroma edina rešitev za stabilizacijo bančnega sistema. Mimo tega dejstva namreč ne moremo in posledično naj bi z delovanjem njenih ukrepov prišlo tudi do odprave kreditnega krča in ponovnega zagona gospodarstva v Sloveniji.

Naj pri tem izpostavim, da vizija delovanja DUTB vključuje oblikovanje zdravega in dobro vodenega poslovanja, podprtega z investicijami, ki bodo zagotavljale dobičkonosnost in rast tudi onstran Republike Slovenije, ampak spoštovane gospe, spoštovani gospodje, spoštovani minister, po prvih dveh letih delovanja slabe banke se, mimo tega dejstva ne moremo, v strokovni in splošni javnosti krepiti tudi razočaranje nad posameznimi dejanji in odločitvami, s čimer DUTB izgublja zaupanje v slovenskem prostoru. Prav zaupanje državljanov v tako pomembno institucijo, kot je DUTB, pa je izjemnega pomena. Mnenju večine uglednih strokovnjakov s področja financ, prava, gospodarstva, smo se pridružili tudi predlagatelj tiste nujne seje Komisije za nadzor javnih financ. Ampak, ob tem naj poudarim, predlagatelj seje smo ta trenutek, kot kaže, tudi hkrati največji zagovorniki delovanja slabe banke. Ampak, prav je, da razblinimo, tudi v okviru današnje seje – zaradi tega, gospod minister, hvala za vašo udeležbo na seji –, da razblinimo vse dvome v delovanje slabe banke. Zaradi tega je tudi današnja seja sklicana, kajti ni nam namreč vseeno, da način oziroma da se zdi, da način delovanja slabe banke ne temelji vedno na vrednotah, kot je poštenost, čemur je v nekaj primerih pritrnilo tudi sodišče.

Namreč, neizpodbitno dejstvo je, da je DUTB znotraj procesa prestrukturiranja bank systemskega pomena, ki so se znašle v solventnostnih in likvidnostnih težavah, postajala vse pomembnejši igralec v slovenskem gospodarskem prostoru. Tako namreč tudi odloča, katera podjetja je vredno rešiti, kako in komu jih prodati ter za katere dejansko ni več upanja. Ob tem pa se, kot sem že dejal, ni moč znebiti občutka, da DUTB žal ne sledi vedno interesu, zaradi katerega je bila praktično ustanovljena. Določeni primeri tako nakazujejo

na to, da bi lahko DUTB delala v točno določenem interesu in vse pogosteje tudi za vnaprej znanega kupca teh podjetij, kar je dodatno podkrepljeno tudi z medijskimi zapisi, izjavami nekaterih predstavnikov gospodarstva in, žal, tudi vse večjimi namigovanji v javnosti, ki niso bila verodostojno zavrnjena.

V zadnjem času je tako v medijih in javnosti moč zaslediti primere, ko je DUTB predlagala ali pa napovedala enega izmed obstoječih insolventnih postopkov, torej stečajni postopek ali prisilno poravnavo, zoper nekatera slovenska podjetja. Gre namreč za podjetja oziroma družbe, do katerih ima DUTB terjatve, ki niso donosne in so bile zato z bank prenesene na tako imenovano slabo banko, ki pa glede na zagotovila njihovih poslovodstev, lastnikov ali računovodskih izkazov poslušajo pozitivno in celo ustvarjajo dobiček in zdi se, da bi lahko same poplačale te dolgove. Tudi na seji Komisije za nadzor javnih financ se je pokazalo, da DUTB v posamičnih primerih deluje v ozkem parcialnem interesu. Spomnimo na ta najbolj, po mojem mnenju, znameniti dogodek na omenjeni seji, ko je izvršni direktor gospod Janez Škrubej na vprašanje poslanke Alenke Bratušek, če ima konflikt interesov v primeru družbe T-2, seveda to zanikal. Kasneje, v okviru te iste seje je bil ta dotični gospod ujet najprej na zavajanju, potem pa na laži. Gospod je dejal: "Jaz nimam prav nobenega konflikta interesov v primeru podjetja T-2." To ne drži. Ko je bil gospod Škrubej še zaposlen v enem drugem podjetju, je celo lobiral, da se T-2 proda dotičnemu kupcu, in to ugotovitev na seji ta dotični gospod, gospod Škrubej, te ugotovitve ni demantiral; ampak kljub zamenjavi vodstva DUTB je ta gospod eden izmed tistih, ki ostaja in ima zaupanje Vlade. Skratka, šlo je za konflikt interesov nedvomno in kar je skrajno neokusno.

Naj naštejem zgolj tri primere, ki puščajo velike dvome, da so odločitve DUTB v skladu z nameni oziroma niso v skladu z nameni, s katerimi je DUTB bila ustanovljena. Vse te primere poznamo, če le spremljate radijske sprejemnike in televizijo. Najbolj je odmeven primer Save. Poglejte, po poročanju medijev Savi sedaj grozijo posledice napovedanega procesa zaradi nasilnih sprememb lastniške in kadrovske strukture in vse bolj se v ozadju govori, da naj bi bil potekal srdit boj, kdo bo prestrukturiral to matično podjetje Sava, d. o. o. Sam se ne želim opredeljevati, kajti ne poznam stvari in tudi to ni namen poslanca, ali poslanske skupine, ali parlamenta.

Nadalje T-2, drugi odmeven primer. Ravnanje DUTB je bilo postavljeno pod vprašaj predvsem z vidika smotrnosti in ekonomske upravičenosti v odnosu do T-2. Namreč, DUTB je kljub sodno – poudarjam sodno – potrjeni prisilni poravnavi obratno zahtevala stečaj družbe, čeprav ta po javno dostopnih podatkih in zagotovilih poslovodstva posluje pozitivno, v zadnjih letih se ji zvišuje EBITDA in je celo po

mnenju glavnega izvršnega direktorja DUTB – pozor, gospod Månsson je trdil, da gre za dobičkonosno podjetje, ampak kljub temu pa DUTB kot edino sprejemljivo rešitev navaja stečaj družbe in njeno nadaljnjo prodajo, pri čemer pa javnosti zadovoljivo ne pojasnijo razlogov za takšno odločitev. Gre v bistvu tudi za nerazumljivo postopanje do odločitve sodišč. Zadnje ugotovitve, jih ima Ustavno sodišče, ko je pred meseci dni na predlog lastnikov družbe, ki s strokovnimi mnenji, kot kaže, vseskozi dokazujejo, da ni ekonomskih razlogov za stečaj, to do končne odločitve celo zadržalo postopke samega stečaja, ki ga je avgusta meseca tega leta v ponovno obravnavo uvedlo Višje sodišče.

Poraja se torej vprašanje ob teh primerih, ali so ta podjetja spodobna v nadaljevanju poplačati dolgove, dolgove do davkoplačevalcev. Zdi se, da v teh primerih morda ta podjetja to so sposobna in zaradi tega ne pride v poštev stečajni postopek.

Tretji primer, ki je pred časom zaposloval domačo javnost, je primer prisilne poravnave družbe Avtotehna, d. d. Tudi v tem primeru je bilo v medijih, poudarjam, moč zaslediti začudenost strokovne javnosti nad uvedbo postopka prisilne poravnave, ki je bila sprožena na zahtevo DUTB, s čimer naj bi se izboljšale bonitete hčerinskih družb in dosegel srednjeročno pozitiven vpliv na njihovo poslovanje.

Torej naštetih primeri, poudarjam, so zgolj trije, ki so v javnosti najodmevnejši in ki naj bi kazali na odmik DUTB od vloge, za katero je bila ustanovljena. Poleg tega se je v dvom v odločitve DUTB med drugim pojavil tudi v primeru, naj spomnim na družbo Aero, d.,d., kjer je javnost razburilo dejstvo, da je DUTB poslal v stečaj, čeprav so se zanjo zanimali številni kupci. Torej, upoštevajoč naštetu, poudarjam, se ni moč izogniti občutku, da se želi DUTB s tovrstnimi potezami postaviti v nadrejen položaj glede na vse ostale upnike in se ne glede na način zavarovanja terjatev in njihovo nedospelost, prednostno poplačati. Pri tem pa je še posebej očitna razlika v poimenovanju uspešnosti delovanja posamezne družbe in njenega finančnega stanja med njenim poslovanjem na eni strani in DUTB na drugi strani.

Naj tukaj navedem, kaj pravi Združenje bank Slovenije, ki je sprejelo slovenska načela finančnega prestrukturiranja dolgov v gospodarstvu, ki so jih na podlagi načel prestrukturiranja dolgov podjetij v Sloveniji, Združenja menedžer, pripravile banke v sodelovanju z Banko Slovenijo in Ministrstvom za finance. Nekateri temu pravite prosti spis, jaz pa upam, da Ministrstvo za finance ne piše prostih spisov, ampak njihova osnovna predpostavka je, da je treba ohraniti gospodarsko dejavnost kjerkoli obstaja razumna možnost, da je dejavnost sposobna preživeti na trgu. Za uspeh teh načel pa je bistveno, da jih v

procesu prestrukturiranja upoštevajo in spoštujejo vsi deležniki. Izhodišča načel določajo, da je prestrukturiranje dolgov podjetij, sposobnih preživetja v konkurenčnem tržnem okolju, zunaj sodnih postopkov zaradi insolventnosti v korist upnikov, dolžnikov, zaposlenih, delničarjev in slovenskega gospodarstva v celoti smiselno, ker se tako, citiram, "minimizirajo izgube vseh deležnikov s pomočjo koordiniranega pristopa k prestrukturiranju in izognimo se stečajem podjetij, uvedenih brez ustreznih analiz in razmisleka." Tudi v skladu s tako imenovanim londonskim pristopom, ki ga je formulirala britanska centralna banka v začetku 90. let prejšnjega stoletja, ko so se pritiskom prezadolženosti in ekonomske krize soočala britanska podjetja, bi morali upniki takoj, ko je dolžnik objavil ali ko postane širše znano, da se je dolžnik znašel v finančnih težavah in da je začel razgovore z bankami, reagirati preudarno. Namreč, v nobenem primeru ne bi smeli brez premisleka odreči podpore podjetju, sprožiti sodnih postopkov zaradi insolventnosti ali zahtevati predčasnega vračila dolžnikovih obveznosti.

Tudi dr. France Arhar, direktor Združenja bank Slovenije in v bančnih krogih tako imenovana nekakšna avtoriteta, je glede DUTB dejal, da ta pri opravljanju ne bi smela gledati samo na ceno, temveč tudi na širše vplive posamezne odločitve na družbo. Citiram: "Torej cena nikakor ne more biti prvi cilj, ampak morajo biti upoštevani še drugi učinki, denimo vpliv v regiji na zaposlovanje, socialne transferje. Morda se motim, ampak ker je država pri prenosu terjatev sodelovala in ker je država lastnica DUTB, SDH ter največjih bank in dolžnikov, se mi zdi, da ni nobene skupne politike in da vsakdo dela za svoje cilje. Element časa ne bi smel biti rabelj, da bomo zaradi davkoplačevalcev čim prej priskrbeli le denar za proračun," je poudaril dr. France Arhar 27. marca tega leta v reviji Svet kapitala.

Torej cilji, ki jih včasih zasleduje DUTB, so diametralno nasprotni, kar zagotovo meče senco dvoma na pravilnost in utemeljenost same odločitve DUTB. Tudi zaradi tega se zmanjšuje zaupanje javnosti v to pomembno institucijo, ki je bila ustanovljena – tudi s pomočjo naše stranke – s točno določenimi cilji in njeno ustanovitev so podprle, seveda v dolgem postopku, tudi vse tedanje parlamentarne stranke. DUTB ta trenutek operira s skoraj dvema milijardama evrov in tudi sam trdim, da ni vedno moč čutiti, da zasleduje interes poiskati najboljšega kupca za nasledle terjatve, ampak tudi parcialne interese določenih posameznikov in en primer smo skozi to parlamentarno proceduro, skozi parlamentarni postopek že razkrili na sami komisije, to je primer Janeza Škrubeja. Da bo temu tako, je treba vzpostaviti večji nadzor, torej potrebne so spremembe same zakonodaje. Na to opozarja tudi Računsko sodišče, ampak žal vse do danes

– minilo je od opozoril Računskega sodišča že več kot pol leta – še vedno nismo v postopku, da bi zakonodajo spremenili.

Tako imenovana slaba banka se namreč ne sme odmakniti od svojega temeljnega poslanstva, zato je toliko bolj pomembno, da tudi Državni zbor o tem razpravlja. Predlagatelj priporočila torej nič drugega kot le predlagamo Računskemu sodišču, ki je seveda za to pristojno, da nad temi izpostavljenimi primeri tudi zaradi pomiritve javnosti opravi revizijo. Torej, to je prvi del, o katerem govorimo pri DUTB. Torej govorimo, da DUTB ne vedno zasleduje interes, zaradi katerega je bil ustanovljen, ampak včasih tudi parcialni interes posameznikov. In drugi del, ko se zdi, da je koncept delovanja slabe banke nekako na glavo obrnila tudi sama vlada, s tem ko je zamenjala oziroma razrešila dva vodilna v slabi banki, izvršnega in neizvršnega direktorja, po prepričanju tudi javnosti in nekaterih v tem državnem zboru na popolnoma neargumentiran način.

Ob tem naj ponovim tisto osnovno dejstvo, da je Družba za upravljanje terjatev bank, slaba banka, bila ustanovljena predvsem z namenom, da se finančni oziroma da se naš bančni sistem stabilizira, da se odpravi kreditni krč in da pride do ponovnega zagona slovenskega gospodarstva. Ampak poraja se vprašanje, kako neodvisno bo delovanje DUTB v prihodnje predvsem v luči zadnjih dogodkov. Namreč, razrešitev dveh članov upravnega odbora DUTB, gospoda Nyberga in gospoda Månssona, kot sem že dejal, je vlada opravila brez prave argumentacije in na tem mestu trdim, da upravičeno nastaja vtis, da razlog za zamenjavo teh dveh vodilnih niso bile plače in aneksi oziroma prejemki, ampak predvsem vpliv lobijev in omrežij. To se potrjuje tudi po včerajšnji nočni seji, ko se je zamenjalo vodstvo SDH. DUTB ta trenutek operira s skoraj dvema milijardama evri in seveda prav tisti, ki so domnevno najbolj krivi, govorim domnevno najbolj krivi, za nastalo bančno luknjo in posledično ustanovitev slabe banke, imajo seveda interes, da si povrnejo vpliv nad obvladovanjem teh finančnih sredstev. Vlada je kot razlog za razrešitev najprej navedla, da je šlo za pomanjkanje zaupanja, nato je bila argumentacija, da je šlo za nezakonnost. Ampak pozor! Hkrati Vlada govori, da DUTB dela dobro. Torej, zamenjala je vlada nekoga, ki dela dobro. Nelogično! Torej, hkrati ko Vlada trdi, da DUTB dela dobro, zamenja nekoga, to namreč ni najbolj modra in tehtna poteza. Ob tem niste zamenjali, kar bode v oči, celotnega upravnega odbora. Namreč, tudi ostali člani, ne samo gospod Nyberg in gospod Månsson, so vedeli za vse, kar se v DUTB dogaja, za vse te domnevne nezakonnosti, ampak nasprotno, deležni so vašega zaupanja, kljub temu da na sejah komisije v Državnem zboru zavajajo in lažejo.

Torej, kot je dejal predsednik Vlade, kar je bilo negativnega, smo zamenjali, naši, pozitivni pa ostajajo. Torej način, kako je vlada razrešila dva

vodilna, ni pravi oziroma morda kljub dobrim namenom, če ste v tem primeru res po svoji volji odločali, ne vliva zaupanja, da bo poslanstvo DUTB še naprej iskanje najboljših kupcev za nasledle terjatve. Glede na to, da je največja koalicijska stranka v času pred volitvami izpostavljala pravno državo in boj proti korupciji, javnost upravičeno zanima, ali bo vlada v primeru pritiskov na DUTB odprla kakšno preiskavo in raziskala omenjene pritiske. Zdaj bom tu citiral gospoda Nyberga; namreč, gospod Nyberg pravi: "Gospod Mramor mi je pred enim mesecem," zdaj je od tega že več, "torej, precej preden se je v tisku znova pojavilo vprašanje plač, povedal, da se je čez poletje močno povečal pritisk, da bi se znebili gospoda Månssona. V začetku prejšnjega tedna je neizvršne direktorje prosil, naj čim prej pripravijo načrt za zamenjavo vodstva. Sledila je afera o plačilih, ki je ustvarila izgovor za odpoved pogodb." To je izjava razrešenega predsednika upravnega odbora DUTB Larsa Nyberga, ki so jo mediji objavili prav na tisti dan, ko je Komisija za nadzor javnih financ zasedala. Namreč, vsebini obeh pisem razrešenega Nyberga sta naravnost grozljivi. Če kaj v pismu ne drži, sploh ta navedba, da so se pritiski dogajali, gospod minister, morate na to reagirati in demantirati. Predsednik Vlade mi je po ustnem poslanskem vprašanju dejal, da je to naredilo finančno ministrstvo – demantiralo. To je res, ampak vi ste se temu izognili na vprašanje novinark in novinarjev. Na to vprašanje pred približno 14 dnevi niste želeli odgovoriti, ali ste s to odločitvijo soglašali. Prav zaradi tega, ker je argumentacija tako različna oziroma kontradiktorna, upravičeno sledi bojazen, da je vlada klonila pod pritiski, ki so za zamenjavo gospoda Nyberga in gospoda Månssona dosegli svoje.

Naj nadaljujem. Vlada je spomladi imenovala v DUTB nove izvršne direktorje, med katerimi je tudi gospod Marko Simoneti, to je ta isti gospod, ki je bil od leta 2009 naprej tudi v NLB, ki je sedaj nasledil gospoda Nyberga na čelu upravnega odbora DUTB. Takrat ste dejali, da so bili novi izvršni direktorji imenovani z namenom, da odpravijo vse anomalije, ki so se pojavile pri delovanju DUTB. Od takrat je minilo že spet več kot pol leta, anomalije v DUTB pa se še vedno dogajajo. Toda imajo novi izvršni direktorji, kot kaže, še vedno zaupanje Vlade Republike Slovenije, kljub temu da niso opravili svojega poslanstva. Zato ponovno spet upravičeno nastaja vtis, da je Vlada razrešila tiste, ki so moteči – v tem primeru Nyberga in Månssona –, na položajih pa ostajajo tisti, ki so, po domače rečeno, "naši", tisti, ki smo jih mi imenovali. Torej, če gospod Simoneti in ekipa, ki ste jo imenovali, v pol leta niso uspeli odpraviti anomalij na DUTB, čeprav so za njih vedeli, je res nejasno, od kod imajo tako neomajno vladno zaupanje.

Naj zaključim. Celotna zgodba okrog Družbe za upravljanje terjatev bank je zelo

zapletena. Na eni strani vlada brez prave argumentacije razrešuje posameznike, ob tem nastaja vtis, da gre pri tem zgolj za to, kdo bo obvladoval dve milijardi evrov. Na drugi strani pa tudi DUTB, kot sem uvodoma dejal, v določenih primerih zasleduje ozke parcialne interese. Ampak bistveno oziroma zaključek celotne zgodbe bi seveda moral biti, da vlada začne vzpostavljati nadzor nad celotnim dogajanjem in pri tem lahko računate, verjamem, na celotno opozicijo z Novo Slovenijo na čelu, če je treba. Namreč, z včerajšnjo odločitvijo, ki se je v medijih špekulirala že najmanj 14 dni – sprememba oziroma način spremembe vodstva SDH –, namreč ponovno nastaja vtis, da se je z DUTB začelo, z SDH se nadaljuje. Gre za iste ljudi, tako ali drugače, v svojem bistvu, v ozadju, kot bi dejal gospod Dobovšek, mreže in lobiji, ki so med seboj povezani in ti isti ljudje so seveda sokrivci, da se danes pogovarjamo o slabi banki.

Vse bolj se dejansko kaže, da na vplivu pridobivajo tisti, ki so nekoč sodelovali pri nastajanju te velike bančne luknje. Predlagam vladi, da DUTB povrne kredibilnost, da DUTB nazaj postavi po teh zdravih temeljih, kajti DUTB je nujno potrebna za stabilizacijo in ponovni zagon našega gospodarstva. Pri iskanju novega vodstva pa se poslužujte načina, ki ga je imel dr. Janez Šuštaršič, in sicer nekako je v medijih dejal, nisem želel izbirati Slovencev, ki so s temi omrežji, katera smo se danes že dotaknili, izredno prepleteni, ampak iskali smo ravno zaradi tega tujce. Če se boste odločili za domače strokovnjake, imejte dejansko zelo močno svetilko, da jih boste iskali sredi belega dne. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Dušan Mramor, minister za finance. Pripravi naj se mag. Bratušek. Izvolite, gospod minister.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa za besedo. Že prej sem v uvodnem nagovoru povedal, da bom poskušal v razpravi pojasniti še vse te spremembe, ki so bile narejene s strani vlade v obdobju obstoja DUTB.

Pr eden grem na to, pa mogoče samo eno ozadje še, saj precej ozadje je bilo tukaj že orisanih za DUTB. Če primerjamo DUTB z drugimi slabimi bankami, vidimo dve ključni razliki, ki postavljata naš DUTB v še posebej težek položaj. Prva razlika je v strukturi slabih naložb, ki jih ima naš DUTB. Naš DUTB ima večinoma terjatve do podjetij, medtem ko ima španska, irska slaba banka predvsem nepremičnine. To je z vidika upravljanja portfelja teh sredstev, ki jih ima slaba banka, ogromna razlika. Upravljati s slabimi terjatvami je veliko težje kot upravljati z nepremičninami in jih pridajati. S tega vidika je to prva razlika.

Druga razlika je v tem, kdo je lastnik slabe banke, ali je slaba banka v večinski zasebni lasti ali v večinski državni lasti. Medtem

ko je precej drugih slabih bank v večinski zasebni lasti, je naša v večinski javni lasti. Primeri dobre prakse, ki smo jih poskušali pobrati iz drugih slabih bank, niso bili povsem primerni. Iskali smo svoj modus vivendi pri strukturi tako sredstev teh slabih terjatev kot tudi pri lastništvu, ki bo naredili to slabo banko tako na eni strani učinkovito in gospodarno. Glede na to, da je bila v javni lasti, pa praktično bi morali zadovoljevati vsem standardom transparentnosti brez korupcijskih tveganj in seveda visoke etičnosti. Oboje ne gre vedno skupaj. Zasebni sektor deluje veliko bolj učinkovito, manj transparentno in na drugi strani z istimi nalogami izjemno težko strukturo sredstev, ki jih je imela slaba banka, bi morale dosegati izjemne rezultate. Če pogledamo, v letih 2015, 2016, 2017 bi morala slaba banka unovčiti vsako leto po 500 milijonov evrov, da bi v treh letih poplačala milijardo in pol, kolikor je obveznic, ki so bile izdane bankam. To je izjemna naloga, če tega ne bi končala, bi bil to prenos nekam drugam; se pravi, kot je bilo rečeno, ali na SDH ali kamorkoli. S tem je veliko težav, seveda, ker imamo jamstva za te obveznice, ki so bile izdane bankam. Tako naša slaba banka, tako kot je postavljena, je izjemno težka struktura, zelo težka naloga in na drugi strani zelo težka naloga za vlado, ki mora iskati to ravnovesje med učinkovitostjo in na drugi strani transparentnostjo. Tega nismo spoznali mi, to je spoznala že prejšnja vlada in tudi predprejšnja in so se stalno dopolnjevali predpisi, ki DUTB urejajo. Če samo gledam, kaj se je vse naredilo že za časa prejšnje vlade: je bil nov, prenovljen statut DUTB, smernice za delovanje DUTB so bile sprejete, pisna stališča in navodila MF so bila vzpostavljena, konkretizacija nadzora MF nad delovanjem DUTB, mesečno poročanje, redni sestanki, dopisi MF, to je bilo vse vzpostavljeno že za časa prejšnje vlade, kar, recimo, pri irski slabi banki ni tak slučaj.

Ko smo mi prevzeli odgovornost za nadzor nad DUTB, smo spremljali tako s strani vlade, Ministrstva za finance, KPK, Računskega sodišča, Državnega zbora, javnosti; vsi so v bistvu izjemno pazljivo spremljali, kaj je DUTB počel. Prihajalo je do mnenj, da to in ono ima ali korupcijska tveganja ali da niso jasni – recimo, svetovalne pogodbe, če se spomnite – in tako naprej. Na vse to je vlada odgovarjala s celo vrsto sprememb v okolju, predpisih, v katerih DUTB deluje. Tako, recimo, 5. marca je Vlada sprejela spremembe v upravnem odboru DUTB, seznanila se je z delovnim osnutkom novele ZUKSB, ki je zdaj pri vas v parlamentu in upam, da bo šel skozi proceduro – veliko se vas na to novelo sklicuje –, potrdila je novo politiko prejemkov, če se spomnite, z nižjimi prejemki, seznanila se je s poslovnim poročilom DUTB strategijo 2014–2017, potrdila je interni akt Procesi in pristojnosti odločanja odborov DUTB, sprejela je letno poročilo, za leto 2013 pa ni podelila razrešnice upravnemu odboru in potem še določila pooblaščenega revizorja. To je bilo

samo s strani vlade, potem pa je hkrati zahtevala od DUTB, da z internimi akti uredi ali poveča transparentnost poslovanja. Recimo, interne akte je moral sprejeti v zvezi z zunanjimi svetovalci, kjer so določeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati: postopki, kriteriji izbora, opredelitve pristojnosti in odgovornosti in tako naprej. Sprejela je kodeks ravnanja za zunanje izvajalce in poslovne partnerje, pravilnik o sistemizaciji delovnih mest, kodeks ravnanja zaposlenih, potem smo zahtevali, da pridobi potrdilo o sistemu skladnosti na področju preprečevanja korupcije in to s strani francoske agencije **ETHIC Intelligence; skratka, teh ukrepov je bila cela vrsta, potem je sprejela načrt integritete. To se je potem nadaljevalo s 6. 9., kjer je sprejela letno poročilo za DUTB za leto 2014, potem 6. 10. 2015, veste, da je prišlo do razrešitve predsednika upravnega odbora, in moram reči, da smo mi že vse pojasnili. Jaz sem pojasnil za medije, zakaj, in tudi pojasnili smo v zvezi s temi pritiski, ki naj bi bili name za razrešitev Månsona. To je insinuacija, kar smo tudi z Ministrstva za finance jasno zapisali. Bila pa so seveda vprašanja, kdaj bo plača gospoda Månsona usklajena s politiko prejemkov. Če do te uskladitve ne bo prišlo, bo pač treba sprožiti določene spremembe. Tako tukaj pa ni dvoma, ker če je politika prejemkov sprejeta, je treba tudi uskladiti plače izvršnih in neizvršnih direktorjev.**

Veste, da imate sedaj v parlamentu novelo ZUKSB, ki ima celo vrsto sprememb. Kaj je logika teh sprememb? Osnovna logika je ta, mi imamo sedaj delovanje DUTB samo do leta 2017. Torej, imamo pritisk, da v treh letih, kot sem rekel, unovčimo za milijardo in pol. Velikokrat pride od tega, da je to prisilna unovčitev, kar lahko pomeni nižje vrednosti. Zato je smiselno podaljšanje do leta 2022, kar predlagamo, in hkrati če to dosežemo, lahko gremo iz cilja maksimiranja vrednosti pri prodaji tudi v dodaten cilj prestrukturiranja podjetij. Mi sicer lahko sedaj prestrukturiramo s spremembo terjatev v lastniške deleže, nimamo pa možnosti v DUTB, da gre in finančno podpre podjetja, ki jih prestrukturira. Seveda če bi bil rok trajanja DUTB samo do leta 2017, to nima smisla. Mora biti daljši rok. Tako je tu cela vrsta sprememb, ki pač omogočajo spremembo tudi do neke mere cilja za sedaj. Dokler pa to ni sprejeto, je pa cilj samo eden, in zelo jasen cilj: samo maksimiranje vrednosti in cene. Ker če tega ne doseže, bomo plačali iz proračuna, kar ne bo uspelo unovčiti DUTB. Tukaj bi vas rad posebej opozoril na to.

Hkrati se pripravljajo spet spremembe statuta, kjer bomo urejali na novo razmerje med izvršnimi in neizvršnimi direktorji in vrsto drugih stvari; spremembe smernic, ki sledijo tudi tem spremembam ZUKSB. Skratka, v tem času se stalno prilagaja urejanje DUTB temu, da bi bil lahko po eni strani učinkovit in gospodaren in po drugi strani, da bi bilo njegovo poslovanje

transparentno, brez korupcijskih tveganj in seveda z najvišjimi standardi etičnosti.

Mogoče samo še nekaj stvari, ki so bile omenjene. Najprej v zvezi z dobičkonosnostjo, insolventnostjo. Podjetje je lahko dobičkonosno, pa ni solventno. Tako ta argument je prazen argument. Ključno je, ali je solventen ali ne z vidika tistih, ki so upniki. Naslednja stvar – vprašanje, komu bo prodano. V stečaju se DUTB sedaj drži načela, da to prodajo izpelje stečajni upravitelj na podlagi določitve sodišča. Se pravi, ne pelje DUTB in tukaj ni tveganj, da bi bil kupec vnaprej znan. Toliko mogoče z moje strani.

Mogoče samo še to glede teh odprav anomalij, dokler je bilo razmerje glasov med izvršnimi in neizvršnimi direktorji takšno, kot je bilo, enostavno ti novi direktorji, ki so bili imenovani spomladi letos, niso mogli doseči prilagoditve plač predvsem novi politiki prejemkov. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala za besedo, podpredsednik. Najprej lep pozdrav ministru. Sem vesela, da je danes z nami in da bo kakšno stvar lahko še dodatno pojasnil.

Kljub temu da smo praktično nešteto krat že govorili o tem, zakaj slaba banka, kako je nastala, in še nešteto krat se lahko vprašamo, je bila potrebna, ni bila potrebna, bi se dalo sanacijo bank izpeljati na drugačen način. Vse to se lahko sprašujemo, ampak dejstev spremenili ne bomo. Tudi sama kot poslanka nisem podprla zakona o tako imenovani slabi banki, ampak ob prevzemu vlade so bile naše banke tako na koncu, da ni bilo več časa za iskanje drugačne, lahko cenejše, lahko dražje, lahko boljše, lahko slabše poti. To je dejstvo. In leta 2015 se spet spraševati o tem, je bila potrebna, ni bila potrebna – ne vem, če ima smisel.

Na Komisiji za nadzor javnih financ, bom rekla, je iz minute v minuto situacija postajala bolj napeta. Mislim, da smo tam okrog dveh zjutraj stvar končali. Seveda je bilo vprašanje bistveno več, kot je bilo odgovorov in zato smo sprejeli sklep, da je prav, da se tudi v Državnem zboru pogovorimo o tem. Najprej se bom tudi sama dotaknila zamenjave dveh ljudi iz vodstva slabe banke.

Predsednik Cerar je tukaj, v tem državnem zboru rekel, da sta kršila zakon. Zato, gospod minister, bi rada tudi od vas slišala, ali to drži. Sta res kršila zakon in je bil to razlog za razrešitev? Popolnoma legitimni razlog je tudi to, da nista imela več zaupanja, kar ste povedali vi, ampak to sta dve različni stvari. Če sta res kršila zakon, kot jaz vem, po Zakonu o gospodarskih družbah je upravni odbor

kolektivni organ, in če je res šlo za kršitev zakona, bi, če rečem grdo, ceno morali plačati tudi drugi nadzorniki. To, da so novi nadzorniki vaši, če lahko rečem tako, verjetno ne more biti razlog, da so še danes tam, kjer so.

Na Komisiji za nadzor javnih financ smo se ukvarjali predvsem z dvema zgodbama. Eno je bil T-2 in drugo je bila Sava. T-2 je bil danes že večkrat omenjen, in minister, ker vas tam ni bilo, omenili pa ste, da gospod Škrubej naj ne bi tudi slučajno imel konflikt interesov, vam predlagam, da si pogledate sejo ali pa vsaj preberete magnetogram. Mogoče bo vaše mnenje potem drugačno.

Kar se tiče Save, d. d. Prav tako je bilo danes in v preteklih dneh že ogromno povedanega. Danes zjutraj pred to sejo sem si še enkrat pogledala nastop ali pa intervju gospoda Harjunpää, ki ga je dal za Odmeve, in moram reči, da je nekaj stvari prav pomenljivih. 250-milijonsko luknjo naj bi Sava skopala znotraj te večmilijardne luknje, ki smo jo morali sanirati davkoplačevalci. 250 milijonov evrov. Sava Holding je danes nesolventen. Zakaj je to strateška naložba? Zakaj je tako pomembna? Mislim, da je tam zaposlenih 15 ljudi. Mogoče bi bilo dobro, da nam takšne stvari pojasnite. Verjetno imate določene razloge, ampak mogoče bi bilo prav, da jih tudi tukaj slišimo. V tem istem intervjuju je ta gospod povedal, da je slaba banka še v mesecu decembru pomagala Savi s finančno injekcijo, da so sploh preživel, in da je vodstvo Save uživalo popolno zaupanje slabe banke. Imeli so pa nalogo, da pripravijo nek načrt prestrukturiranja, ki bo pil vodo. Načrt prestrukturiranja, ki so ga pripravili – ne vem, če za ministrstvo ali pa za vlado ali pa za kogarkoli –, pije vodo, šlo pa naj bi v smeri petletnega odloga poplačila dolgov po 1-odstotni obrestni meri. Verjamem, da minister veste, kakšni so stroški obveznic, ki jih je najela država v tistem času ali pa tudi slaba banka – mislim, da vsaj od 3- do 5-krat višji in 50-milijonski odpis dolgov. 50 milijonov bi ponovno morali nekemu podariti. Tukaj se pa absolutno strinjam s tem, da to verjetno ne pije vode.

Že na komisiji sem rekla, vedno, vedno bodo interesi lastnikov drugačni od interesov tako imenovane slabe banke. Ta isti gospod Harjunpää je povedal ali pa rekel, da so očitno stopili na veliko žuljev in zato morali oditi. Če so stvari v slabi banki šle narobe, je absolutno treba odreagirati, ampak potem je treba odreagirati pri vseh enako. Pika na i, če govorimo o Savi, pika na i je pa včerajšnje imenovanje uprave Slovenskega državnega holdinga in tukaj pa resnično ne morem mimo občutka, da ne gre za reševanje Save, ne gre za reševanje Save Turizma, ampak gre za reševanje vodstva družbe. Mislim, da si davkoplačevalci zaslužijo vse kaj drugega; predvsem zato, ker je gospod Cerar na volitvah govoril, kako se bo uprl lobijem, kako bo delal proti temu – je to, kar se v tem trenutku dogaja na SDH in na slabi banki vse kaj drugega. Kljub

temu da bi kot opozicijska poslanka na nek način lahko bila vesela, da vsak dan dobimo več materiala za to, da lahko nasprotujemo ali pa kritiziramo delo vlade, slabe banke, SDH, sem na nek način žalostna, ker se v bistvu že po enem letu kaže, da je gospod Cerar očitno ugotovil, da brez sodelovanja z lobiji ne bo mogel prav dosti časa vladati. Tako sem resnično zaradi tega žalostna in se mi zdi škoda. Na koncu bi pa tudi sama postavila vprašanje, ker mislim, da tako nepomembno ni, ga je že kolega Dobovšek izpostavil, da bi naj njihov kolega, pa bom rekla grdo, ni bil dosti dober za državnega sekretarja, ker naj bi imel probleme z uporabljanjem znanstvenega naziva, dobil službo v Hotelu Bernardin. In glej ga zlomka, predsednik uprave Hotelu Bernardin včeraj postane predsednik uprave Slovenskega državnega holdinga! To je tudi vprašanje za kolege iz SMC, ki so vas res polna usta etike, morale, kako boste preprečili sistemsko korupcijo in vse ostalo. Skrbi me. Skrbi me to, kar se v tem trenutku dogaja na SDH, slabi banki in sploh s kadrovanjem v tej državi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospod Janko Veber. Izvolite, gospa Suzana.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister, državni sekretar, lepo pozdravljeni!

V tem sklicu državnega zbora smo že velikokrat govorili o tako imenovani slabi banki ali DUTB, ampak prav je, da govorimo, kajti ne nazadnje gre za veliko denarja, davkoplačevalskega denarja. Pa naj najprej spomnim na osnovni cilj DUTB, to je dobiti maksimalni izkupiček od prodaje terjatev in premoženja. Torej vseh terjatev in premoženje, ki so bile prenesene na tako imenovano slabo banko. Zakaj sploh imamo to slabo banko? Saj v bistvu ne bi rabili imeti, če se v preteklosti ne bi podeljevali krediti, večinoma na državnih bankah, bankah v večinski državni lasti, po raznih prijateljskih linijah, če bi se ne bi podeljevali v bistvu neustrezno zavarovani krediti in nekako naš bančni sistem je bilo treba sanirati, treba je bilo nekaj narediti, in ta slaba banka je bila najboljša mogoča rešitev v tistem trenutku. Ker kakorkoli že, da lahko gospodarstvo normalno deluje, potrebujemo tudi banke, ki bodo kreditirale gospodarstvo. Je pa res, da smo v Sloveniji kar fenomen, da je ostajalo in še vedno ostaja veliko bank, preveč bank v večinski državni lasti, kar je naš problem tudi pri ostalih podjetjih.

Kaj se je dogajalo zadnje mesece na DUTB in zakaj danes spet govorimo o DUTB? Bom začela kar tako, Vlada si je po moje dovolila nesprejemljivo vtikanje v posamezne primere, ki so dejansko bili preneseni na DUTB, kar je bilo tudi potrjeno na skupni seji Odbora za

finance in Komisije za nadzor javnih financ. Takrat je bivši predsednik upravnega odbora gospod Nyberg povedal, in kar je ne nazadnje potrdil tudi državni sekretar, ki sedi danes tu z nami, gospod Dragonja, da je Ministrstvo za finance želelo poseči v posamezne primere oziroma v en primer, kar se nikoli prej v preteklosti naj ne bi zgodilo, tako je sam gospod Nyberg povedal. Seveda se je Vlada odzvala, da tu ne gre za nek političen poseg, takrat, ko se je razrešilo dva tuja strokovnjaka, ampak da se zagotavlja zakonito in transparentno delo. Gospod Nyberg naj bi bil razrešen zaradi izgube zaupanja, vsaj tako je rekel gospod Mramor v eni izmed prvih izjav, ki jih je dal za javnost, in sicer da ne gre za vprašanje višine prejemkov niti kakovost delovanja DUTB, ampak za vprašanje zaupanja.

19. oktobra je predsednik Vlade odgovarjal na ustno poslansko vprašanje, ko je v svojem odgovoru rekel sledeče, da je bil gospod Nyberg razrešen, zato ker je kršil dolžnost člana upravnega odbora DUTB. Ponavljam, kršil je dolžnost člana upravnega odbora! Ta upravni odbor ima več članov, on je bil sicer res predsednik, ampak ostali trije, ki so bili slučajno imenovani z vaše strani, si še vedno zaslužijo zaupanje te vlade. Ne samo to, eden izmed njih je potem postal predsednik tega upravnega odbora. In kdo je ta človek? To je človek, ki je nadziral našo banko v največji državni lasti, Novo Ljubljansko banko, od leta 2009 do 2012; takrat, ko je bilo ogromno slabih kreditov danih. Torej, takrat je bil tam zato, da je nadziral to banko, ki je sproducirala veliko število slabih kreditov, zaradi katerih smo morali ustanoviti slabo banko, in sedaj ga imamo spet na slabi banki. Pa kako naj ljudje, državljanke in državljani, to sploh razumejo! In kako naj verjamejo vam, da je tu šlo za izgubo zaupanja? Oprostite, jaz vam, žal, tu ne morem verjeti. Več kot očitno je, da tu ni šlo za izgubo zaupanja, ampak za izgubo možnosti političnega vplivanja, kar ste sami izpostavili, to je bilo izpostavljeno na odboru – poskušali ste vplivati na določen primer, ki se je znašel na DUTB. Ti tuji strokovnjaki so bili postavljeni ravno zaradi tega, da ne bi bili vpeti v to našo mrežo, ki funkcionira v ozadju. Ravno zaradi tega! Ti visoki prejemki, ki so za ljudi zelo všečni – katastrofa, kakšne plače so si privoščili, ampak v tujini pač strokovnjaki imajo določeno višino plač –, ti visoki prejemki so bili zelo dober izgovor, bom rekla, nek tak medijski spin, ki ste ga sproducirali, da ste to naredili. Se pa resnično sprašujem, ali bodo ti novi toliko cenejši in toliko uspešnejši, kot so bili ti, kot zdaj vi tu govorite. In to je merilo. Vedno gledamo, ne vem, ceno in

kakovost glede česarkoli; tudi vi, kadar si kaj kupite, pogledate na ceno in na kakovost in se potem odločite, in tudi mene zanima, kaj bo na koncu iz tega ven, kaj bo cena in kaj bo kakovost tega. In to je tisto, kar bi moralo biti pomembno.

Ne nazadnje, vlada je večkrat rekla, da DUTB dela dobro. Osebnost ne poznam dela na DUTB in ne vem, in naj poudarim, če so bile tam narejene kakšne nepravilnosti, glejte, gre za davkoplachevalski denar, gre za 5 milijard evrov, ki so bile prenesene, in seveda je to treba ustrezno sankcionirati, absolutno – če je bilo –, ampak nikoli ni bilo govora o tem. Nikoli.

Izpostavljeno je bilo vprašanje zaupnosti, zaupanja, visoki prejemki in podobno. Moram pa reči tudi to, da podobnih stališč pa niste zavzeli na primeru NLB, ko določeni svetovalci v bistvu prejema po 200 evrov na uro ali v dveh urah si zaslužil minimalno plačo. V tej ekipi so ljudje, ki dejansko nimajo izkušenj s preiskavo tovrstnih dejanj, in resnično verjamem, da tudi davkoplachevalce zanima, kaj ti ljudje počnejo. Ne nazadnje je NLB v večinski državni lasti. Še vedno. Kaj ti tam počnejo takšnega, kar dejansko policija ne bi mogla narediti? Ampak, seveda to očitno za vas ni pomembno in samo sprašujem se lahko, kaj se ne NLB dogaja in kakšne kreditne mape so na tem NLB in čigave.

Več kot očitno je, da je tukaj izključno pomembna, bom rekla, prava barva ali pa politična pripadnost. Verjamem, da marsikdo izmed vas, ki tukaj sedi, da je šel z dobrimi nameni v politiko, ker si je dejansko želel spremembe, to verjamem. Žal pa stvari v ozadju, kot ste verjetno tudi že sami spoznali, delujejo precej drugače, žal je pač tako.

Osebnost ocenjujem, da bo v prihodnje DUTB delovala veliko bolj neodvisno in veliko bolj netransparentno, kot je do takrat, ko smo imeli v njej tujce, ki ste jih seveda odpravili. Več kot očitno je, ker se vidi tudi po ostalih kadrovanjih, da ne mislite politike umakniti iz gospodarstva, da ne mislite slediti temu cilju, da imamo čim manj podjetij v državni lasti. Če boste sledili cilju samega prestrukturiranja in razdolžitve podjetij, to bom pa šele videli, in seveda to uspešno in učinkovito upravljanje. In ali bodo ti direktorji dejansko bolj uspešni in bolj poceni, to pa me resnično zanima, kaj bo končni izplen tega.

Veste, kje se bo to dejansko najbolj poznalo? Po tem, kje boste dejansko iskali kupce za terjatve in premoženje, ki na DUTB ta trenutek je. Skrbi me to, da bodo to premoženje kupili prijatelji prijateljev, ki so to premoženje v preteklosti zapravili, zaradi katerih smo v bistvu prišli v bančno luknjo in kasneje morali narediti slabo banko, zdaj pa bodo ti isti oziroma določeni ljudje še vmes te terjatve tudi kupili. In kaj bomo imeli – ponovno se bomo zavrteli okoli in ponovno bo treba sanirati naš bančni sistem, ki pa ga potrebujemo.

Dokler se bomo v Sloveniji tega oklepali, verjamem, da se ne bo v tej državi prav nič zgodilo, in zagotovo je jasno več kot to,

Slovenija do takrat nekega razvojnega preboja tudi ne bo doživela. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospa Urška Ban. Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Današnje razpravo je minister za finance začel z ugotovitvijo, da je razlog za delovanje slabe banke tudi velika insolventnost naših bank in potem nadaljeval naprej razpravo, ki smo jo lahko spremljali. Ampak, vendar. Mislim, da je treba opozoriti, ravno zaradi tega, ker je minister tako poenostavljeno predstavil to dejstvo, opozoriti na dejstvo, da je bil ta dolg Sloveniji vsiljen. To ni bil dolg, ki je bil realen, ampak je bil dobesedno vsiljen in zato smo namesto 0,9 milijarde evrov, kot je bil prvotni scenarij, dokapitalizirali banke s 4,8 milijardami in to skozi povsem netransparentne postopke. Vmes med tem je bil med ukrepi predviden ukrep tudi ustanovitve slabe banke, ampak dejansko lahko, če citiram gospoda Ivana Ribnikarja, ki je te besede povedal v intervjuju leta 2012 – takrat so bile banke solventne. Res, da so potrebovale določen denar za dokapitalizacijo, največji problem je bil pa pravzaprav pri podjetjih, ki so bila zadolžena zaradi hitrega zadolževanja v obdobju 2004–2008, ko je bilo moč dobiti zelo poceni kredite v tujini.

To dejstvo, s katerim se potem srečujemo, z ustanovitvijo slabe banke, se vedno znova potrjuje, da gre za najdražjo mogoče reševanje bank; seveda na račun ljudi, ki prevzemajo to obveznost na način, da se jim tudi zmanjšuje njihov socialni položaj, zato da lahko "zmanjšujemo ta dolg". Kajti, tudi z zmanjševanjem oziroma stiskanjem ljudi se dolg ne zmanjšuje, ker zaradi tega pada gospodarska rast. Dejstvo je, da je ključen trenutek, ko se danes pogovarjamo o tem poročilu Komisije za nadzor javnih financ, nastal v trenutku prenosa terjatev z bank na slabo banko. Tudi tukaj lahko ugotovimo, da je bilo ob prenosu terjatev – torej, 577 podjetij je bilo prenesenih z bank na slabo banko in manj kot polovica od teh 577 je bilo takih, ki bi jih lahko okarakterizirali, da gre za slabe terjatve. Pri ostalih sploh ni šlo za to. No, v enem letu delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank je z manj kot polovice med temi podjetji prišel odstotek slabih podjetij že na 67 %. Torej, v tem vmesnem obdobju so mnoga podjetja pristala v stečaju na predlog DUTB.

Seveda, pač DUTB je po osnovnem zakonu, kot je bil sprejet, namenjen prav temu, da poskuša čim prej povrniti te slabe terjatve in ga nič ne zanima, kaj se s tem podjetjem dogaja, kaj se dogaja z delovnimi mesti in kakšno industrijsko ali pa sploh sicer politiko v Sloveniji imamo. Seveda, te proste roke so pripeljale po vsej verjetnosti tudi do tega, da ko se danes

pogovarjamo v tem poročilu o omenjenih družbah – o Savi, o T-2 in Avtotehni –, lahko ugotovimo, da so ta podjetja imela program prestrukturiranja, ki ga bi lahko izpeljale, vendar ga je Družba za upravljanje terjatev bank presekala in nekatere prisilila v prisilno poravnavo, druge v stečaj itn. Skratka, to so posledice tega nekontroliranega dogajanja, kater družbe – torej najprej ugotavljanja slabih terjatev v bankah, ta je dejansko bil zelo netransparenten in še danes je to plod poslovne skrivnosti, bančne skrivnosti in poskušamo tudi skozi komisijo, ki jo je ustanovil Državni zbor, priti mogoče celo do dna temu problemu. Vendar dejstvo je, da očitno je ta proces potekal z enim samim namenom, da se čim prej razproda podjetja po čim nižji ceni nekim novim lastnikom; praviloma pa ugotavljamo, da ti novi lastniki pravzaprav niso lastniki, ki bi se ukvarjali s konkretnim programom, ampak gre za spekulativni kapital, ki kupi to podjetje in ga potem najbrž tudi v kratkem času naprej preproda.

Skratka, cela veriga zaslužkov in ti zaslužki so tisto, ki bremenijo vse nas. Zato je ta proces tudi tako drag in je eden od najdražjih, ki ga je bilo mogoče vpeljati v Sloveniji. Zato mislim, da bi resnično morali razpravljati o tem, zakaj je bil Sloveniji vsiljen ta dolg in ali je sploh ta dolg zakonit. Ali ne gre vendar za nelegitimen dolg, ki je bil predstavljen v Sloveniji? To so tista vprašanja, ki bi jih morali dejansko odpirati v Državnem zboru in bi prišli tudi do odgovorov, kaj se dogaja in zakaj se dogaja s Savo to, kar se dogaja v tem poročilu, in tudi z drugimi podjetji. Danes pa pravzaprav želimo preskočiti tisti začetni del in se ukvarjati z nekimi dejstvi in se med seboj prepletamo in prerekamo o tem, kaj je prav in kaj ni prav. To je ne nazadnje nek moralni hazard, ki je bil gotovo tudi predvidljiv, kajti Družba za upravljanje terjatev bank je pravzaprav prevzela v upravljanje podjetja, ki so bila v privatni lasti, v zasebni lasti. Seveda je tukaj ta moralni hazard še toliko večji in vse to je tudi tisto, s čimer se ta hip srečujemo v Sloveniji.

Če se dotaknem še sklepa, ki ga je komisija predlagala za sprejem na današnji seji Državnega zbora, bi bilo mogoče dobro vendarle dobiti tudi odgovor, ali ni že dovolj, da je sama komisija predlagala, da Računsko sodišče pregleda te primere poslovanja DUTB, vezane na Savo, T-2 in Avtotehno, kajti v samem Zakonu o Računskem sodišču je zapisano v 25. členu, da je treba upoštevati najmanj pet predlogov; torej treba upoštevati najmanj pet predlogov iz Državnega zbora, od tega najmanj dva predloga opozicijskih poslancev in najmanj dva predloga delovnih teles Državnega zbora. Tu bi bilo mogoče dobro dobiti tudi odgovor, če je le mogoče, s strani predlagateljev, ali ni ta pogoj že izpolnjen, da ko je komisija to sprejela, pravzaprav že dala nalogo Računskemu sodišču, da to pogleda, in je sklep, ki ga naj bi danes sprejemali, nepotreben oziroma podvajanje. To je tudi eno od vprašanj, za

katerega mislim, da bi ga danes morali izčistiti pred samim glasovanjem. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban, pripravi naj se gospa Violeta Tomič.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Tudi sama bom nekaj svojih misli o tem priporočilu, ki ga danes obravnavamo kot točko dnevnega reda na redni seji Državnega zbora, čeprav je bila obširna razprava na to temo, kot je bilo danes že nekajkrat povedano, obširno obravnavana tako na Odboru za finance kot Komisiji za nadzor javnih financ. V tej razpravi so poleg poslancev in poslank sodelovali tudi vse tri danes naslovljene družbe tudi v tem priporočilu, Računsko sodišče, Banka Slovenije, stečajna upraviteljica, mali delničarji, DUTB, SDH in verjetno še nekateri. Naj sama samo v enem stavku povem svoje občutke ob tej razpravi. Večkrat si nisem bila čisto na jasnem, v kakšni vlogi sedim na tej seji odbora in komisije, ali v vlogi sodne veje oblasti, zakonodajne, izvršilne – ampak pustimo sedaj to.

Danes imamo na mizi to priporočilo, do katerega je privedla razprava na Komisiji za nadzor javnih financ. To priporočilo, ta sklep, o katerem naj bi danes tudi glasovali, je po mojem mnenju – naj samo za uvod povem, bom potem še obrazložila – popolnoma nepoteben, saj ima Računsko sodišče vso zakonsko podlago in celo obveznost opravljati nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarnostjo in učinkovitostjo porabe sredstev DUTB. Je pa to sprejeto priporočilo na Komisiji za nadzor javnih financ seveda omogočilo, da danes vso to razpravo, ki je bila že opravljena tam s kompetentnimi gosti, ki so imeli možnost tudi sodelovati v razpravi, danes tukaj na seji DZ tudi ponovimo.

Naj najprej povem, da moja vloga, vloga, ki jo trenutno opravljam, vlogo poslanke Državnega zbora, ni vplivati na delovanje tako Računskega sodišča, tako DUTB ali katerekoli družbe, jih napotovati na določene odločitve ali celo odločati o nekaterih zadevah, ki ne sodijo v pristojnost Državnega zbora. Zato sama konkretnih primerov, ki so tudi v gradivu navedeni, ne bom komentirala, ne želim komentirati, ker jih tudi, roko na srce, ne poznam, ne poznam postopkov delovanja DUTB. Postopki so v teku, nekateri na sodiščih, in res se ne počutim pristojna, da bi jih tukaj komentirala. Je pa za vse odločitve, ki jih DUTB sprejema, seveda odgovorno poslovodstvo in se vsekakor strinjam, da če so bile narejene kakšne nepravilnosti v kakršnikoli smeri, imamo v tej državi institucije, ki bodo te okoliščine ugotavljale in primerno tudi ukrepale, nikakor pa ni to mesto, da o tem sodi, Državni zbor.

Naša naloga v tej zgodbi je predvsem ta, da Državni zbor čim prej spremeni ustrezno zakonodajo, zakonsko podlago, da bo DUTB

lahko dosegel cilj predvsem v smeri uspešnega zaključevanja sanacije bank. Glavni problem, ki to ovira, je velik delež NPL v slovenskih bankah in novela zakona, ki je že v parlamentarni proceduri, bo jasno opredelila orodja, ki bodo DUTB na razpolago za povečanje učinkovitosti pri prestrukturiranju. Se pravi, DUTB se daje več instrumentov, da lahko ta podjetja aktivno upravlja, da se poveča njihova vrednost in ohranjajo tudi delovna mesta.

Druga pomembna zadeva v zvezi s to novelo je povečanje transparentnosti delovanja DUTB, ki jo ta novela tudi vključuje, in tudi druge spremembe, ki jih je minister tudi danes že uvedel. To je naša naloga in to bomo obravnavali verjetno na naslednji seji Državnega zbora.

Kar se konkretno tiče priporočila, v katerem je navedeno, da Državni zbor predlaga Računskemu sodišču, da pregleda zakonitost in gospodarnost postopka odločanja v treh konkretnih družbah. Tukaj bi kljub vsemu želela povedati, da Računsko sodišče ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti: ne v zakonodajno, ne v izvršilno in tudi ne v sodno vejo oblasti. Status samostojnosti in neodvisnosti mu zagotavlja zakon in še prej ustava.

Z vidika današnje razprave je zlasti pomembno, da Računsko sodišče izvaja svoje pristojnosti povsem samostojno. Samo sprejema program dela in nobeden organ, institucija ali drugi objekti mu ne moremo nalagati dela ali mu dajati navodila za njegovo izvajanje, niti kakšno revizijo naj izvede, niti kaj konkretno naj revidira. Res je, da v skladu z Zakonom o Računskem sodišču lahko poslanci in delovna telesa Državnega zbora, Vlada, lokalne skupnosti predlagajo, da opravi revizijo. Med temi predlogi potem Računsko sodišče izbere za svoj letni program dela najmanj pet predlogov iz Državnega zbora, od tega najmanj dva predloga opozicije oziroma opozicijskih poslancev in najmanj dva predloga delovnih teles Državnega zbora. To vse smo tudi že naredili, seveda dali te pobude za nadzor, ki naj bi jih Računsko sodišče opravilo. Hkrati lahko Računsko sodišče po lastni presoji upošteva tudi pobude posameznikov. Sem spadajo tudi civilnodružbeni subjekti, prispevki v medijih, članki itd.

Vsekakor pa je treba ločiti med revizijsko pristojnostjo do revizijske obveznosti. Že sam Zakon o Računskem sodišču namreč določa primere, ki jih mora Računsko sodišče revidirati vsako leto. Sem, na primer, sodi revizija pravilnosti izvršitve državnega proračuna in še vrsta drugih, seveda. Tako obveznost pa mu lahko nalagajo tudi drugi zakoni oziroma predpisi; na primer, zakon o političnih strankah, zakon o volilni in referendumski zakonodaji in tako naprej. S tega stališča je bistveno razumevanje določbe 19. člena Zakona o ukrepih za stabilnost bank, ki določa, da nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in

učinkovito rabo sredstev DUTB opravlja Računsko sodišče obvezno vsako leto. Glede na navedeno je povsem nepotrebno in po mojem mnenju tudi v neskladju s temeljnimi načeli delovanja Računskega sodišča predlagano priporočilo oziroma sklep, po katerem bi Državni zbor predlagal Računskemu sodišču, da pregleda zakonitost in gospodarnost postopka odločanja DUTB v samo treh konkretnih primerih, ki so v priporočilu tudi navedeni: T-2, Sava in Avtotehna. Predlagani sklep je po mojem mnenju sporen tako z vidika določenosti revizije, saj je ta, kot sem že povedala, obvezna po zakonu ZUKSB kot tudi z vidika predlaganega obsega, saj zakonsko obvezo oži. Namreč, po ZUKSB je Računsko sodišče poleg zakonitosti in gospodarnosti dolžno nadzirati tudi namembnost in učinkovito rabo sredstev. Poleg tega pa predlaga zgolj tri, in to natančno določene primere odločanja, kot sem že prej rekla, Sava, T-2 in Avtotehna. Računsko sodišče predmet revizije določa v skladu s svojimi pravili, v skladu z revizijskimi standardi, kakršenkoli odmik od tega bi po mojem mnenju posegel v delo Računskega sodišča in, kot sem povedala na začetku, je Računsko sodišče po ustavi neodvisen organ in do Družbe za upravljanje terjatev ima obveznost vsako leto opraviti revizijo in na podlagi njegove strokovne ocene potem tudi podati priporočila za odpravo nepravilnosti ali karkoli že zaključek te revizije prinese. Potem je v Državnem zboru zopet Komisija za nadzor javnih financ, ki ima pristojnost, da revizijsko poročilo pregleda, o njem razpravlja in zahteva dodatne odgovore. Vloga Komisije za nadzor javnih financ je, da sistemske rešitve, ki jih bomo z zakonodajo sprejeli, spremlja, nadzira izvajanje sprejetih zakonskih določil in po potrebi tudi sprejema določene sklepe oziroma odgovorno ukrepa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.
Pripravi naj se gospa Marjana Kotnik Poropat.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Družba za upravljanje terjatev bank je v 100-odstotni državni lasti, zato morajo državljani imeti pravico izvedeti, v čigavem interesu je bila prodaja naših podjetij, namesto da bi se strokovnjaki lotili resnega prestrukturiranja le-teh in jim zagotovili finančno vzdržnost in dolgoročni razvoj.

Preden je DUTB sploh začel z resnim delom, je državo stal že več kot 2,6 milijona evrov. Z zunanjimi svetovalnimi podjetji je v letu dni sklenil posle v vrednosti skoraj 2 milijonov evrov. Kaj točno so ta podjetja svetovala slabi banki, ni znano. DUTB ni hotel razkriti, ne kdo so njeni svetovalci, ne kakšna je vsebina teh pogodb, kakšna je vrednost pogodb in kakšna

merila so bila upoštevana pri izbiri teh svetovalcev. Vse je bilo tajno, skrivnostno, nedostopno in nepregledno. Ravno zato smo mnenja, da bi Vlada morala zamenjati celoten upravni odbor DUTB, KPK pa naj preveri konflikt interesov Janeza Škrubeja in Imreja Balogha. Namesto tega pa nas minister Mramor straši s sistemskim razkrojem in ukinjanjem delovnih mest v tako imenovanih slabih podjetjih. Trdi, da Škrubej in Balogh nimata konflikta interesov.

No, pa pogledjmo, koliko to drži. Kot smo že na seji Komisija za nadzor javnih financ ugotovili, je Janez Škrubej, preden se je zaposlil na DUTB, je delal kot lobist in je skušal pomagati Telekomu Avstrija pri prevzemu podjetja T-2, d. o. o., sedaj pa je izvršni direktor DUTB in član upravnega odbora, DUTB pa iz nerazumljivih razlogov zahteva stečaj družbe T-2, d. o. o., čeprav po javno dostopnih podatkih in zagotovilih posloводства T-2, d. o. o. pozitivno posluje in je celo po mnenju bivšega glavnega izvršnega direktorja Torbjörna Månssona dobičkonosno podjetje. Kljub temu pa na DUTB kot edino sprejemljivo rešitev navajajo stečaj družbe in njeno nadaljnjo prodajo, pri čemer pa javnosti ne dajo zadovoljivega pojasnila o razlogih za to odločitev.

Naprej. Če se dotaknemo Imreja Balogha. Na strani DUTB lahko zasledimo, da je Baloghova plača 5 tisoč evrov plus povračilo stroškov prevoza, dnevnice itn., ki nastanejo v zvezi z delom v upravnem odboru DTB. Poleg tega pa Imre Balogh kot predsednik izredne uprave Probanke prejema plačo več kot 12 tisoč evrov. Pa da ne govorimo samo o denarju, ki mu ga nikakor ne zavidamo. Če ni sporno nič od tega, je pa sporno vsaj to, da je Imre Balogh delavec, ki dela polni delovni čas. On je skratka kot ... Probanka in DUTB tukaj kršijo Zakon o delovnih razmerjih, ki v 146. členu določa, da delavec, ki dela polni delovni čas, sme izjemoma skleniti pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom z drugim delodajalcem, vendar največ za 8 ur na teden. Treba je seveda razčistiti, kje je Imre Balogh pravzaprav sploh zaposlen in na kakšen način je zaposlen in kolikšna je njegova plača za tisto količino dela, ki ga fizično sploh lahko opravlja. Če je v obeh primerih zaposlen za polni delovni čas, se lahko vprašamo še to, za koliko polnih delovnih časov je lahko ena oseba sploh zaposlena. Ali je lahko nekdo, ki je prijatelj ministra Dušana Mramorja – in Imre Balogh, to menda je –, poleg že obstoječe redne zaposlitve za polni delovni čas zaposlen še v državnih podjetjih za polni delovni čas in koliko polnih delovnih časov lahko nekdo sploh lahko opravlja? Ali je pri nas mogoča redna zaposlitev, na primer, za 32 ur na dan? To so štirje poni delovni časi; na primer, da si hkrati zaposlen pri Probanki pa DUTB in morda še na SDH in KDD. Se pravi, čeprav je to stanje menda veljalo do 9. oktobra, pa to stanje kaže na določen vzorčni model in predlagamo, da se do tega KPK opredeli. Nenavadno je, da sta ta dva predstavnika kljub navedenim še vedno uživata

zaupanje vlade in ministrstva Mramorja. Zato predlagamo, kot smo že prej rekli, da se oba sporna kandidata zamenjata in da se do tega opredeli tudi KPK. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Rad bi takoj dal pojasnila, ker gre za delne informacije, ki lahko zavajajo. Minister je v svojem uvodnem nastopu povedal, da je gospod Imre Balogh bil razrešen kot predsednik uprave Probanke dne 9. oktobra 2015. To se pravi, te navedbe, da dela od takrat naprej v dveh funkcijah in da ima dve delovni razmerji, ne držijo. Do 9. oktobra je delal kot neizvršni direktor slabe banke in ni bil v delovnem razmerju. To je v Zakonu o ukrepih za zagotavljanje stabilnosti banke izrecno navedeno, da neizvršni direktorji imajo pogodbe o poslovanju, vodijo posle kot člani upravnega odbora, niso pa bili v delovnem razmerju. Če navedbe na spletni strani Probanke niso ažurirane, bomo opozorili Probanko, da jih ažurira, ampak stanje je tako, kot ga je navedel minister v svojem uvodnem nastopu.

V tem delu funkcija neizvršnega direktorja ni bila v direktnem konfliktu interesov med Probanko in DUTB glede na to, da je gospod Balogh upošteval načela izogibanja konfliktov interesov, kadar ti nastopijo. Ta načela in ti principi so zapisani v zakonu in še naprej v notranjih aktih DUTB v vseh primerih, kadar bi ali pa kadar je nastopilo navzkrižje interesov, se je treba izločiti iz odločanja o takih poslih, in to po zagotovilih, ki jih ima Ministrstvo za finance, je bilo dosledno izvajano. Takih poslov pa tudi, kjer bi bilo veliko navzkrižje interesov med Probanko in slabo banko, zelo veliko ni bilo, ampak so obstajali in v teh primerih se je postopalo v skladu z zakonskimi določili.

Imamo točne in precizne informacije glede te tematike. Če bo treba, če bo Državni zbor ocenil jasno in tudi Komisija za preprečevanje korupcije lahko situacijo oceni in izda svoje mnenje, ali so bili upoštevani ustrezno vsi standardi, ki so v področju izogibanja oziroma navzkrižja interesov predpisani v zakonu, ali so se ustrezno izpolnjevali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec v imenu predlagatelja.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Hvala za besedo. Zelo kratka intervencija predvsem v ta del, v bistvu samo priporočilo, ko Državni zbor predlaga Računskemu sodišču, da opravi revizijo glede zakonitosti in gospodarnosti.

Najprej besedica: predlaga. Mi samo predlagamo Računskemu sodišču. Ali je v tem kaj slabega, kar bi morali zavrniti? Se česa bojimo, bojite? Upam, da ne. Samo poslanstvo oziroma dolžnost poslanca Državnega zbora je, da opozarja na morebitne nepravilnosti, sume, ki se porajajo. Zakaj potem imamo Računsko sodišče? Še več; Računsko sodišče lahko sprejema in ob tem ni dolžno, da obrazloži, od koga je prejelo predloge za revizijo kogarkoli v Republiki Sloveniji, državljan in državljanec, tudi na podlagi anonimnih predlogov. Seveda se, potem on odloči. Kljub temu da mi tukaj dejansko nič slabega nočemo, ampak hkrati, spoštovani kolegi iz koalicije, ostaja vtis, da se je vaše mnenje do tega predloga sklepa oziroma priporočila od seje komisije do sedaj popolnoma obrnilo, naj citiram. Na tej seji komisije smo razpravljali o dveh sklepih: o sklepu Nove Slovenije in sklepu strank koalicije. Prav ugotavlja gospod Veber, že na seji komisije smo imeli možnost glasovanja o istem sklepu, kot ga imamo danes na mizi, z eno razliko, da vaš sklep, ki bo copy paste našega sklepa, ni predvideval, da se Državni zbor odloči o tem priporočilu, da Računsko sodišče vzame revizijo, ampak da že kar direktno komisija, brez razprave v Državnem zboru, to predlaga Računskemu sodišču.

Zaradi tega vas samo eno stvar prosim, ne zavajati, kajti vaš predlog je bil še hušji. Sploh, da Državni zbor ne razpravlja o tem! Se pravi, copy paste sta bila oba sklepa, samo z eno spremembo: mi smo predlagali, da o tem razpravlja Državni zbor. Torej, tudi sami se posujete s pepelom, kajti če bi vaša obveljala, bi danes ta sklep že bil sprejet, Računsko sodišče bi ta sklep, to priporočilo že obravnavalo in ga imelo. Predvsem zaradi tega govorim, da bomo lažje argumentirali naprej oziroma da se boste lažje odločali pri samem glasovanju, da smo bili tukaj še do nedavnega popolnoma usklajeni. Če želite, lahko tudi ta sklep, ki ste ga poslanci koalicije predlagali, saj je v magnetogramu zabeležen, lahko razdelimo. Gospod Prikl, če citiram, je dejal: "Gre za copy paste predlog." Saj je šlo res za copy paste predlog v eni sami razliki, in sicer naša razlika je, da danes obravnava to Državni zbor, vaša razlika je pa ta, da Državni zbor ne bi obravnaval tega priporočila na seji parlamenta. Ampak nič glede – pustimo to ob strani, naj to ne bo bistvo današnje razprave. Še vedno pa trdim, vztrajam, da je prav, da Računsko sodišče o tem predlogu priporočila, se pravi, da opravi revizijo, da to sprejmemo in da Računsko sodišče dejansko, kjer so sumi, opravi določene postopke, ter želimo si, da sume razblini. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravi naj se gospod Tilen Božič.

MARJANA KONTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Družba za upravljanje terjatev bank ali tako imenovana slaba banka je bila ustanovljena leta 2013 kot družba v državni lasti. Ustanovitev slabe banke je bil eden od konceptov za reševanje bank, ki so se znašle v težavah. Terjatve podjetij, ki so bile prenesene na slabo banko, naj bi jih DUTB odprodal po najboljši mogoči ceni. Dejstvo pa je, da je moč zaslediti primere, ko je DUTB predlagal oziroma napovedal enega izmed obstoječih insolventnih postopkov zoper nekatera podjetja, do katerih ima terjatve, ki pa glede na zagotovila poslovođstev, lastnikov ali računovodskih izkazov teh družb le-te poslujejo pozitivno in celo ustvarjajo dobiček. Take družbe so na primer, danes smo že slišali, pa bom še ponovila, Sava Turizem, d. d. – grožnja napovedanega stečaja, za katerega v družbi menijo, da je za družbo najslabša možna rešitev. Ugotovljeno je, da bi se s tem znižale tudi vrednosti hotela Sava Turizem, d. d. Poslovanje Sava Turizma je uspešno, zato se od DUTB pričakuje predstavitev vzrokov za napovedani stečaj in seveda za posledice za prihodnost družbe.

Druga taka družba je T-2. DUTB je kljub sodno potrjeni prisilni poravnavi zahteval stečaj družbe T-2, čeprav ta po podatkih posluje pozitivno. Ustavno sodišče je na predlog lastnikov družbe T-2 zadržalo izvajanje stečajnega postopka, ki ga je pa potem avgusta v ponovni obravnavi uvedlo Višje sodišče v Ljubljani.

Tretja taka družba je Avtotehna. Strokovna javnost je bila začudena nad uvedbo postopka prisilne poravnave nad to družbo. Poslovođstvo družbe naj bi na DUTB pravočasno poslalo okvirni predlog ukrepov medbančnega dogovora zunaj insolventnih postopkov in zatrdilo, da družba ni plačilno nesposobna. Poraja se občutek, da se želi DUTB s takimi potezami postaviti v nadrejen položaj glede na ostale upnike in se prednostno poplačati.

Predlog priporočila bom zato podprla. Računsko sodišče naj vsekakor pregleda zakonitost in gospodarnost poslovanja in postopkov odločanja DUTB v primerih družb Sava, T-2 in Avtotehna. Glede obnašanja nadzornega odbora izvršnih direktorjev glede določanja za naše razmere, bom rekla, nesramno visokih plač izvršnim direktorjem in članom nadzornega odbora, pa še naslednje: mnogi boste rekli, da je vodenje slabe banke zelo odgovorno in zahtevno delo Temu ne bom oporekala – in naslednje, da iščemo za te naloge strokovnjake izven naše države in da taki strokovnjaki iz tujine sprejmejo tako odgovorno delo le, če je za to delo ponujeno tudi primerno plačilo. Torej plačilo, primerno v Evropi, ne v naši državi. Ne sprejemam v celoti te

utemeljitve! Slaba banka je prav zato izgubila zaupanje med državljani in moje mnenje je, ponavljam moje mnenje, da so tako visoke plače, ki jih je odobril izvršnim direktorjem nadzorni odbor Družbe za upravljanje terjatev bank, zelo nespodobno dejanje in bi morala skupščina Družbe za upravljanje terjatev bank – vemo, kdo je skupščina –, tako početje že zdavnaj preprečiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Tukaj bi želel dati pojasnilo, zato da bo popolno razumevanje osnovnih principov delovanja slabe banke oziroma osnovnih principov, kako se vodijo insolventni postopki, ker v veliki večini podjetij, ki so pod okriljem slabe banke, gre za insolventna podjetja. To se pravi, gre za podjetja, ki imajo več dolgov, kot imajo premoženja in se morajo izvesti postopki na objektivni način, tako da se zaščiti upnike in da so upniki pravično poplačani oziroma da ne pride do oškodovanja posameznih upnikov v posameznih primerih.

Tako v primeru Avtotehne kot v primeru Save je bil kršen osnovni princip insolventne zakonodaje. In to, da je, preden se začne striči upnike, preden se upniki odpovedujejo delu svojih terjatev, da je najprej treba odvzeti lastniške pravice delničarjem. To tako v enem kot v drugem primeru ni bilo narejeno, oba načrta, ki sta bila predložena, finančne reorganizacije, prisilne poravnave oziroma preventivnega prestrukturiranja pri Savi, sta bila narejena tako, da upniki odpovedujejo delu svojih terjatev, med njimi tudi slaba banka, da pa delničarji ohranijo del svojih lastniških upravičenj. V tem delu so taki načrti v osnovnem neskladju in ne sledijo osnovnega principa insolventne zakonodaje, to je ZFPPIPP. V tem delu slaba banka dejansko takih načrtov ni mogla potrditi. To je princip, ki ga velikokrat moramo poudariti v vladni skupini za prestrukturiranje, ki koordinira različne državne institucije, organe, tudi slabo banko, državne sklade v teh postopkih. Lastniki v teh primerih so podjetje pripeljali do situacije, ko dolgovi presegajo premoženje, in v teh primerih se zaščitijo upniki. Tako ne gre za to, da je slaba banka svoj nadrejeni položaj izkoriščala nasproti lastnikom. To je po zakonu tako, ali je imela nadrejeni položaj ali pa ga je izkoriščala proti ostalim upnikom, je pa treba ocenjevati v luči tega, kako so posamezni upniki zavarovani. V bančništvu veljajo določeni principi in banke so na koncu koncev v teh postopkih poplačane v odvisnosti do kvalitete svojih zavarovancev. Zato imamo ločitvene upnike, navadne upnike, zavarovane s takšnimi ali drugačnimi zavarovanji. Tudi v tem primeru, če so

prenesene terjatve bile nadrejene po kvaliteti zavarovanj navadnim terjatvam, spet osnovna logika insolventne zakonodaje pač to narekuje, da imajo upniki z boljšimi zavarovanji, ločitveni upniki, prednost pri poplačilu bodisi v prisilni poravnavi ali v stečajih.

Ko govorimo o podjetju T-2, za katerega je bilo večkrat omenjeno, da podjetje posluje s pozitivnimi rezultati, s pozitivno EBITDO, da izboljšuje svoje poslovanje, na seji odbora, skupni seji obeh odborov, Odbora za finance in monetarno politiko in Komisije za nadzor javnih financ, je bila prisotna stečajna upraviteljica tega podjetja in je jasno povedala, da podjetje v tej situaciji je likvidno, opravlja svoje osnovne funkcije, vendar pa ni mogla potrditi, ali bo podjetje v stanju ob zapadlosti poplačati svoje dolgove. V tem konkretnem primeru pa imamo situacijo, ko gre za podjetje, ki je največji posamezni dolžnik slabe banke, z eno terjatvijo oziroma z višino izpostavljenosti 130 milijonov evrov. To je največji posamezni primer dolžnika. Vemo, da je T-2 nastal v določenih okoljih projektov, ki so jih peljali holdingi Zvon Ena in Zvon Dva in kako si ti slabi krediti nastali, vendar je v nadaljnjem prestrukturiranju in prisilni poravnavi tega podjetja prišlo do neke situacije, da so bile banke pasivne, niso glasovale kot ločitveni upniki in da so si navadni upniki izpogajali pogoje, da bodo začeli ali v enkratnem znesku odplačali celoten dolg šele – mislim, da po 8, 9 letih – leta 2022.

Tako se je treba zavedati, da v tem primeru T-2 kot družba ne plačuje, ne vrača nič slabi banki, ne vrača nič davkoplačevalcem, plačuje samo obrestno mero, ne vračajo pa osnovnega dolga. Ob tem, da podjetje akumulira iz tekočega poslovanja določene finančne viške in zato je treba poudariti, da aktivno delovanje DUTB, da izterja dolžnike v tem delu, ne moremo kvalificirati kot nezakonito, če je bil sprožen stečajni postopek. Tudi smo na komisiji to poudarili, če se slaba banka in dolžnik nista uspela dogovoriti v več poskusih, je slaba banka uporabila bolj ostre pogoje, kako izterjati ta dolg oziroma ostrejša ukrepe. Vsekakor pa aktivni nastop pred sodišči ne pomeni nezakonitega delovanja. DUTB ima aktivno legitimacijo in jo izvaja bistveno bolj aktivno, kot so jo prej izvajale banke, ki so te kredite dale, in to je del njihovega poslanstva. Pri T-2 obstoji veliko tveganje, ali bo 130 milijonov evrov poplačano v celoti v roku, ko bo ta dolg zapadel. V tem delu zato ne moremo obsojati slabe banke, da izkorišča svoj položaj upnika. Dela to, kar v teh situacijah delajo upniki, ki svojo vlogo aktivno izvajajo. Tako mislim, da smo vsa ta pojasnila na komisiji dali, in vemo, da so tukaj konfliktni interesi med podjetji, ki so upniki, med njihovimi lastniki, in med podjetji, ki so dolžniki, med njihovimi lastniki, delničarji in med finančnimi in drugimi upniki, ki v teh postopkih nastopajo.

Zato bi prosil, da ko se boste odločali o tem, kako ocenjujete te situacije – minister se je

sicer izognil komentiranju konkretnih situacij in tudi mi se temu izogibamo, vendar v cilju razumevanja teh situacij je vseeno treba ta pojasnila dati, da etiketa nezakonitega delovanja v tem delu praktično ni na mestu, če slaba banka svoja upravičenja, ki izhajajo iz kreditnih pogodb, ki jih je prevzela, na aktiven način izvaja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič.
Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Najprej se moram odzvati na izvajanje kolega Vrtovca, ki je danes malo hudomušen. Omenil je sejo Komisije za nadzor javnih financ, na kateri smo se pogovarjali in je tudi koalicija prišla s sklepom, ki je bil dokaj podoben tistemu, ki so ga dali oni. Razlog za to je bil – poleg tega, da smo si vzeli pred tem tudi pavzo – predvsem v tem, da smo hoteli oceniti, kako zadeve stojijo in kaj bi radi s tem dosegli ter konstruktivno pristopiti k temu, da se uresniči tisto, kar na eni strani želi opozicija, in na drugi strani tisto, kar se nam je zdelo v konkretnem trenutku pravilno. Tisto, kar si je želela opozicija, je to, da bi oni podali nek predlog Računskemu sodišču oziroma priporočilo, ki bi ga le-to izvedlo. Naše stališče je tako kot danes, se pravi, da to tako ali tako zahteva že zakon, da to ni treba. Ampak ob zavedanju, da ima v Komisiji za nadzor javnih financ večino opozicija, kar je tudi prav, ker mora biti tisti, ki je nadzornik, nekako v drugih čevljih kot pozicija zaradi tega, da je lahko nadzor čim bolj učinkovit, in smo potem pristopili k temu na ta način, da smo rekli: v redu, dajmo nek predlog, ki je zelo primerljiv tistemu, ki so ga dali oni, vendar z eno manjšo razliko, in sicer da se ne razpravlja v Državnem zboru. Zakaj – ker smo v tistem trenutku ocenili, naj Računsko sodišče, če se ga že k temu pozove, čim prej začne z delom, naj poleg tega čim prej predloži dodatne dokumente, da se ne bomo pogovarjali na podlagi nekkih člankov in podobnega. Ker kaj je dejstvo – ko smo se pogovarjali na komisiji, je bila prisotnost, za razliko od seje Državnega zbora, nekoliko drugačna. Se pravi, tam so tudi gostje, ki lahko tudi svoje povejo, in dobimo dodatne informacije neposredno. Vabljeni so bili številni, tako SDH kot predstavniki DUTB, Računskega sodišča in številni drugi. Se pravi, tisti, ki v tistem konkretnem momentu lahko z neko vsebino dodajo k razpravi. Mislim, da je bil z vidika obveščenosti javnosti dosežen cilj, ker je to bilo tako ali tak vse dokumentirano, kot je rekel tudi kolega Vrtovec, obstaja magnetogram, kjer se da preveriti. Tako mislim, da je temu s tega vidika zadoščeno. Z vidika operativnosti, kot sem rekel, in takrat bo jasno, se nam je pa zdelo, da bi bilo morda bolj smiselno, da gre to čim prej naprej, da se s tem ne ukvarjamo zdaj v tem času na seji Državnega zbora, morda kasneje, ko bomo imeli ne samo nekih

časopisnih člankov, ampak dejansko tudi poročilo Računskega sodišča, ki nam bo dalo neko substanco, o kateri se bomo lahko pogovarjali. Ker se je res težko odločiti na podlagi nekih takšnih podatkov. Tako z vidika današnje seje, kar se tiče dodane vrednosti, težko ocenim, če gremo ponovno skozi tisto, o čemer smo že razpravljali na Komisiji za nadzor javnih financ. Po drugi strani pa manjkajo nekateri sogovorniki, ki so takrat lahko dodajali neke vsebine k temu, kar smo se pogovarjali.

Naj nadaljujem s tem, kar me nekako moti in izhaja iz tega, kar sem zdaj povedal – fraze v smislu, "vse bolj se v ozadju govori, da poteka srditi boj", "T-2 ni dal nekih zadostnih pojasnil glede svojih odločitev", "Začudenost strokovne javnosti". Nadalje, "neimenovani vir", "neimenovani strokovnjaki" ... Na koncu prideš do ugotovitve, da so morda to neki navidezni ljudje. Vem, da je močna točka Digitalna agenda, ampak ne govorimo o virtualnih ljudeh, govorimo o denarju, ki je zadaj, in to je realen denar. O tem se jaz raje pogovarjam zaradi tega, ker tudi raje vidim na mizi, kaj je od Računskega sodišča in podobnih, ki so za to pristojni, da se lahko bolj kompetentno o tem pogovarjamo.

Ko je bilo rečeno, kdaj je tista meja, ko so neke obrazložitve zadovoljive. Z mojega stališča je bilo v tistem momentu rečeno, se pravi, bila je ravno enaka polemika glede tega, kaj to pomeni sprožiti stečaj. V Sloveniji po sedanji tradiciji je bilo sprožanje stečajev takrat, ko ni bilo več niti pepela, dejansko je bil še pepel polizan. Zaradi tega je neka percepcija tega, kaj pomeni stečaj za neko družbo, morda nekoliko neroden v slovenskem pojmovanju te besede. Kot vem, takrat je, recimo, bilo konkretno povedano, da se pride do stečaja, se potem tisto, kar je operativnega in deluje dobro, kar so rekli takrat nekako profitno, da je pozitivno poslovanje, se tisto proda kot "going concern", se pravi v tem smislu kot družba oziroma kot neko poslovanje, ker ne obstaja zgolj neka družba kot neka lupina, obstaja tudi neko poslovanje, ki ga nekako prodaš, unovčiš na ta način tudi svoje terjatve in potem dosežeš nek izplen za to državo; se pravi, tisto, kar je bil za namene, katerega je bil DUTB tudi ustanovljen: prenos slabih terjatev na njih, aktivno upravljanje, prestrukturiranje gospodarstva in potem izplen za proračun, da se vsaj del tega denarja, ki je bil potrošen za dokapitalizacijo, tudi povrne.

Potem nekatere debate so bile tu zanimive. Ena mi je taka, kar se tiče, da so izvedeni finančni instrumenti kriminalni. To je zanimiva besedna zveza, kar se tiče našega bivšega kolega. Tam so vsaj trije vidiki, ki jih je treba upoštevati. Prvič, izvedeni finančni instrumenti v startu oziroma v svojem izvoru načeloma niso kriminalni. Gre za to, da se boš ali z njimi ščitil pred določenimi tveganji, ne vem, prodaš v tujino, hočeš se zaščititi pred valutnimi tveganji, ali pa nekatere druge pozicije ščitiš, kar je popolnoma poslovno običajno. Potem imamo

pa druge vidike, ki so pa lahko tisti, o katerih se pogovarjamo, se pravi špekulativne oziroma investicijski vidik, kjer je bil tudi davek na finančno transakcijo na ravni Evropske unije nekako v kali zatrt in smo prišli do tega, da očitno ga ne rabimo in bi to na nek način omejeval predvsem trgovanje z visoko frekvenco, se pravi, da imaš tam nekaj računalniških strežnikov, ki izvajajo trgovanje, in potem zaradi silnih vzvodov denarnih, ki jim jih naložiš, lahko peljejo trg v eno ali v drugo stran na škodo tistih, ki nimajo namena špekulirati. In drugi vidik, ki pa je, to je pa eden izmed treh, to je pa ta kriminalni.

Mislím, da je relativno velika nadutost, če rečeš, da v Sloveniji so izvedeni finančni instrumenti razlog za finančno krizo. Zakaj? Zaradi tega, ker mi smo bili sposobni, če pogledam naše banke, zadeve zavoziti na popolnoma enostavnih finančnih instrumentih, neizvedenih: na posojilih, na zavarovanjih, ki so za ta posojila bila dana, in na tveganjih, ki jih s tem prevzemamo. Se ne pogovarjamo o izvedenih finančnih instrumentih. Se pogovarjamo o tem, da nekdo ne zna opravljati svoje dejavnosti, se pravi dajanje, kar je osnovno pri banki, dajati posojila. Da ne bomo preveč v neke kompleksne sfere zahajali, ker ni nobene potrebe. Mi v Sloveniji smo zelo na bazični ravni in tudi te se v tistih konkretnih primerih očitno nismo znali iti.

Ena izmed zanimivih je tudi ta, da ko govorimo o nekem, se pravi forenzičnem pregledu, da se govori, da zakaj rabiš zunanje. Kot imam jaz izkušnje, ko sem se včasih tudi delno s tem ukvarjal, običajno se v takih situacijah najame zunanje svetovalce, predvsem zaradi tega, ker se jih šteje nekako za neodvisne in ker gre za neko začasno dejavnost, ki bo potekala zgolj nekaj časa, da se odkrije tisto, kar je treba odkriti, in se preda tožilstvu tisto, kar je treba predati. Kar se tiče notranje revizije, dejavnosti zunanje revizije, potem nadzor nad skladnostjo poslovanja oziroma upoštevanje zakonodaje in tako naprej, to so pa tisti interni oddelki oziroma zunanja revizija je zunanja, ampak preostali so notranji oddelki, ki so pa stalni oddelki in jih tudi te družbe imajo.

Potem naprej glede teh strokovnjakov imaginarnih in to – se moram tudi do tega opredeliti, ker to me tudi malo dvigne ... Kar naenkrat imamo situacijo, ko se vodstvu, preteklim vodstvom in preteklim lastnikom, ko plasirajo te informacije skozi medije, nekako verjame kot nekim referenčnim točkam, bolj kot tistim, ki smo jih dejansko – če pogledamo DUTB, je bila namensko ustanovljena, se je namensko dalo kadre, ki so specializirani za opravljanje te dejavnosti in so dejansko plačani, da to naredijo. Po tej logiki, če je pa Franc 30 let vedel, kaj dela, potem pa firmo zavozil, da je še vedno zaupanja vreden, sem vseeno malo skeptičen glede tega. Ker to veste, tam na Obali imamo take zanimive in pronicljive ljudi. Eden izmed teh je, recimo, tudi Mlakar, ki je rekel, da

moraš biti res grozno študiran in res velik talent, da spraviš takšno firmo "u faliment". Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Gantar, pripravi naj se gospa Iva Dimic.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolege in kolegi!

Slaba banka je bila kakorkoli že obrnemo politični projekt tako Evropske unije kot tudi Slovenije. Ali je uspešen ali ni uspešen, seveda danes imamo tudi verjetno, tako kot pri njenem nastanku, različna mnenja. Če gledamo na to, da smo razbremenili banke velikega deleža svojih obveznosti do tujih bank, potem je bil tukaj namen dosežen. Če pa gledamo, koliko je teh slabih terjatev, pa verjetno od ustanovitve slabe banke pa do danes ta vrednost ni bistveno manjša. V tem primeru verjetno je ta uspeh relativno manjši. Kakorkoli že obrnemo, se je takrat pač odločalo o njeni ustanovitvi v nekem drugačnem okolju in času in verjetno nima smisla o tem razpravljati. Razlogov za nastanek, rečeno je bilo že veliko oziroma mislim, da je bilo vse povedano, sigurno je bil primarni razlog razbremenitev bančnega sistema slabih terjatev in s tem tudi omogočanje bankam, da bodo gospodarstvo lahko kreditirale. S tem, da v večji meri kreditnega krča pač to ni odpravilo. Na žalost.

Na drugi strani je bil namen prenosa teh slabih terjatev na to slabo banko, da se bodo ta podjetja prestrukturirala, da bodo spet pridobila nekaj na svoji vrednosti in kot takšna, bolj vredna, boljše upravljana, potem prodana naprej in s tem bi država dobila del svojega denarja nazaj. Tudi tukaj mislim, da pričakovanja niso bila v celoti izpolnjena. Takrat, ko je bilo govora o tem, je bilo veliko besed rečenih na račun stresnih testov, ki so predstavljali izhodišče za to, da je prišlo tudi do precej razvrednotenih podjetij na to slabo banko. Mislim, da to, kar se je pojavilo v zvezi s plačami in s simulacijo vodilnih v slabi banki, seveda nima smisla toliko v tem, po kakšni vrednosti so uspeli prodati v tem trenutku podjetje. Namreč, menim, da glede na to, da so bila ta podjetja krepko razvrednotena ob prenosu, seveda ni težko doseči uspeha za nekaj, kar je bilo vredno sto, preneseš za 30, prodaš za 35; se pravi, to je lahko takoj velik uspeh slabe banke, v resnici je to v bistvu razlika, ki smo jo plačali davkoplačevalci z dokapitalizacijo bank. In to seveda ne more biti merilo za stimulacijo teh vodilnih ljudi.

Mislim, da je omajano zaupanje v slabo banko posledica tudi njihovih drugačnih praks in odločitev ne samo teh plač, ki so prve zbile na plan. Da je ta praksa v resnici sporna, je že dejstvo, da še danes ne poznamo in ne vemo nič o kriterijih, na podlagi katerih so bile te terjatve prenesene na slabo banko. Noben ne

pozna metodologije, noben ne pozna načina, celo mnenje je, da je bilo veliko teh prenesenih terjatev prenesenih po nepotrebem, na neustrezen način. Kakorkoli pa že obrnemo, se pravi, dvom obstaja glede na to, da jasnih odgovorov ni.

V zvezi s tem se zelo hitro pridemo do vprašanja, na kakšen način ta slaba banka te terjatve tudi obravnava. V resnici bi pričakoval, da bo več truda in energije vložene v to, da se ta podjetja prestrukturirajo, da se jim vrednost ponovno krepko poviša in šele nato, da pride do prodaje in vračanja tega denarja v sam sistem. Dejstvo pa je, da do tega na ta način ne prihaja. Primer Save je, recimo, verjetno bil na nek način kaplja preko roba. Namreč, prodaja enega pomembnega deleža, lahko rečem, slovenskega turizma in tudi s tem gospodarstva – človek v resnici težko razume, da bi bila izpeljana na ta način. In še predvsem s tem se je slaba banka v bistvu izkazala kot v resnici izredno pomemben faktor privatizacije v Sloveniji. Od tu, če upoštevamo, da razpolaga s tremi milijardami in pol slabih terjatev, seveda ne more presenečati dejstvo, da pričakujemo ustrezen nadzor nad ravnanjem s temi slabimi terjatvami. Boljšega nadzora, kot je Računsko sodišče, praktično ne vidim. Če kdo lahko reče, da je to neodvisni strokovni nadzor, mislim, da tukaj ni nobene dileme, predvsem pa ne moremo reči, da je to politični nadzor.

Zato jaz osebno seveda nimam prav nobenega dvoma in bom seveda tudi predlog sklepa, ki je bil predlagan, priporočil podprl, da se s strani Računskega sodišča v resnici nadzor nad delom slabe banke – v katero je bilo, mislim, da tudi upravičeno, omajano zaupanje glede na njena ravnanja – izvaja in da pač ne more predstavljati države v državi, ki lahko počne, kar hoče, navsezadnje z našim denarjem. Zato pravim: podpora sklepu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi naj se mag. Anže Logar.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolege in kolegi!

Danes, ko poslušam te razprave, vezane na upravljanje družbe za terjatev bank, se mi zdi, da je v tej državi največji greh to, če ima nekdo visoko plačo, ni pa greh lenoba, nesposobnost, goljufija. To v Sloveniji ni greh, visoke plače pa, bom rekla, ravno levi politični opciji vedno pridejo prav, ko je treba nekatere strokovnjake, ali ugledne državljane, ali tuje strokovnjake diskreditirati. Pa moram povedati to, kar že od začetka, ko se je sprožila gonja proti gospodoma Månssonu in Nybergu zaradi visokih plač, mi prihaja na misel, da je bila tudi bruto plača 4 tisoč evrov takrat kandidata za predsednika republike države, gospoda Franca Arharja, tako v nebo vpijoč greh, da enostavno

je bilo nesprejemljivo, da bi tak človek postal predsednik Republike Slovenije. Seveda, ker je bil verjetno iz napačne politične opcije, in marsikomu ni dišalo, da bi se zadeve v Sloveniji začele končno odvijati v tisto pravo smer, ne nazadnje tudi v pravo smer, v katero so nakazali ti tuji strokovnjaki na DUTB. Pa tudi včeraj sem že povedala, kako različno lahko tolmačimo visoke plače. Nekdo ima visoko plačo, nekdo pa ima malo nižjo plačo, pa zelo veliko reprezentanco poleg, tudi do pol milijona, pa to ni nič pomembno. Glavno, da ima nizko plačo, pa tudi, če se kakšne nagrade kdaj kje dodeljujejo. Da ne govorim, da se potem lahko še kakšni razpisi preko javnih naročil in EU sredstev razdelijo. Moram pa povedati, ravno tam so dobički veliki, niso pa prikazani kot plače in lahko ima vsak nizko plačo, če ima potem neko ozadje in možnost vira financiranja.

Skratka, se mi zdi, da strokovnjaki, ki prihajajo iz Evrope, če želimo, da bodo res dobro delali za slovensko državno premoženje, morajo imeti evropsko primerljive plače. Ne predstavljam si nekega strokovnjaka, ki bo prišel v Slovenijo samo zaradi tega, ker je Slovenija lepa, topla država, kjer imamo morje, gore in gozdove. To imajo ti strokovnjaki lahko na izbiro kjerkoli, tudi plača mora biti tista, da ga pritegne delu in mora biti primerljiva z neko plačo v sosednjih državah.

Dejstvo je – kateri delavec je najdražji? Verjetno vsi boste vedeli. Najdražji delavec je tisti, ki ne naredi nič ali pa še poleg tega naredi škodo. Za to mu moramo dati plačo, prostor in še dva do tri ljudi je treba zaposliti, da ga lahko nadzorujejo. Tisti delavec je najdražji, ne pa nek strokovnjak. Zato mislim, da je treba vnaprej določiti kriterije, kako se bodo potem tudi plače oziroma dohodki teh ljudi, ki bodo na novo prišli preko, upam, mednarodnega razpisa v Slovenijo, da bodo le začeli resno in odgovorno upravljati. Ker ne nazadnje jaz mislim, da oni resno in odgovorno soupravljajo, samo mi imamo kot Slovenci, kot država vedno neke pomisleke, kaj pa, če je. Zato verjetno, ker določen del slovenskega, bom rekla, lobija, ni bil zraven. Ampak vnaprej določeni kriteriji. V gospodarstvu je tako, da je en del plače fiksen, en del pa variabilen. Koliko je pa ta variabilen delež, pa je seveda tudi stvar dogovora, ali je to 60 % ali je to 70 %, kar je vse del politike oziroma del pogajanj in dogovorov pri zaposlovanju. Ker ostajajo neki sumi dvoma o pravilnosti oziroma nepravilnosti, mislim, da je v primerih T-2, Save, Avtotehne smiselno izvesti revizijo s strani Računskega sodišča in pojasniti, ali je Družba za upravljanje terjatev bank v vseh teh treh primerih ravnala zakonito, pa tudi, ali so bile njene odločitve gospodarne in učinkovite. Mislim, da je odgovorno glede na vso situacijo, karkoli se je začelo dogajati v tej državi, to najpoglavnejše dejanje v to smer, da se to pregleda in da se razblinijo vsi dvomi ali pa potrdijo, da je bilo pri tem nekaj narobe. Dokler pa mi tega nimamo, pa se mi zdi, da je nespoštljivo govoriti samo zaradi njihovih plač in

ne vem kaj in nezakonitosti. To so vse ugibanja, ki jih mediji poprimejo, raznesejo in ne nazadnje potem človek ostane umazan in si ne more niti imena oprati.

Predlagam, da podprete naš predlog. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar, pripravi naj se Jan Škoberne.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz mislim, da moramo biti hvaležni v tem prostoru, da imamo opozicijo in da imamo Komisijo za nadzor javnih financ, kajti v nasprotnem primeru dvomim, da bi se o tej temi danes pogovarjali v Državnem zboru. Čeprav je to tema, ki na nek način prizadeva in zadeva vsakega izmed nas. Namreč vsi smo davkoplačevalci. Glede na to, da gre za tako pomembno temo, se sprašujem, kje je minister. Bil je tukaj, potem je pa pred slabo uro odšel. Glejte, danes se mi pogovarjamo na nek način o kadrovskem cunamiju epskih dimenzij. Gospod Prikl je kar dvignil pogled. Vam bom razložil, zakaj. Glejte, ta vlada je obglavila DUTB, na katero je bilo prenesenih pet milijard evrov. Nadzorni svet SDH je pa včeraj pozno v noč obglavil SDH, na katerem je pa 13 milijard premoženja. In ta vlada, ki je govorila moralno-etičnih standardih, se je v enem letu spravila na celotni gospodarski segment v lastništvu države na 18 milijard evrov. Dva letna proračuna. Dva letna proračuna, tukaj pa ni ministra. Kaj je bolj pomembnega, kot je na nek način vse, kar je od gospodarske smetane ali srebrnine ali zlatnine ostalo v rokah države? In zanimivo, ne. Zgodba sega malo več kot pol leta nazaj, ko je Računsko sodišče izdalo tisto prvo odločbo in delno mnenje, na podlagi katerega je prišel tisti prvi val kadrovskih zamenjav. In sedaj se je zgodil zaradi domnevno plač ta drugi, še bolj obsežnejši kadrovski cunami. Ko je prejšnji teden predsednik Računskega sodišča, ki je na nek način zagnal to stratosfero oziroma to silo, dejal, da ob čistkah lahko izrazi zadovoljstvo. Si predstavljate, predsednik Računskega sodišča je ob ukrepanjih vlade, torej ob kadrovskih čistkah izrazil zadovoljstvo nad tem dejanjem. Do sedaj sem se izogibal ocenjevanju dela Računskega sodišča, mislim pa, da se predsednik Računskega sodišča v tako pomembnih zadevah ne bi smel na tak način odzvati.

Tema, ki je danes na dnevnem redu, je zaprosilo Državnega zbora Računskemu sodišču, da opravi nadzor nad tremi konkretnimi posli. V tem istem intervjuju je predsednik Računskega sodišča to že napovedal. Dejal je, da bodo opravili revizijo za leto 2014 in tudi za 2015 na DUTB in da bodo konkretno te posle tudi pregledali. Ampak zanimivo, predsednik Računskega sodišča pa še ni napovedal revizije nad UKC, kjer bistveno večji milijoni otekaajo

vsak dan, pa revizije še ni. Ob tem koncentriranju naporov pri DUTB, me zanima, kje so naporu nadzora nad Novo Ljubljansko banko. Kdo pa nadzira Novo Ljubljansko banko? Kdo revidira Novo Ljubljansko banko? Vlada ne, ker bojda to opravlja nadzorni svet. SDH, ker je zdaj v večinski oziroma v popolni državni lasti, ampak z včerajšnjim imenovanjem ste naredili komedijo zmešnjav – o tem bom malce kasneje – in NLB ne more nadzorovati ali revidirati niti preiskovalna komisija, ki pregleduje razloge za nastanek bančne luknje, ker preprosto neka sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani – Deša Cener, ne dovoli zasega dokumentacije. Kdo torej opravlja nadzor nad NLB? Pa se nihče ne razburja. Ministra nisem slišal, da bi se zgražal nad tem, državnega sekretarja nikoli. O DUTB, to je pa druga zgodba.

Skrbita me v zvezi z DUTB dve stvari. Z obglavljenjem, torej izgonom na nek način tujcev iz DUTB in prihodom "naših" fantov – spomnimo se, gospod Stojan Petrič je rekel, da je pripravljen na DUTB v upravni odbor priti zastoj. Si predstavljate, da je nekdo pripravljen priti zastoj? Vam zagotavljam, da je to najdražji izvršni direktor slabe banke, najdražji, ker rezultati se ne merijo v 30 tisoč evrov plač, ampak v tem, ali bomo dobili nekaj sto milijonov nazaj ali ne bomo. In tisti, ki je pripravljen delati zastoj, bodite prepričani, da ima druge interese kot tisto plačo. Predsednik Računskega sodišča je v taistem intervjuju rekel, da nas še čaka del, kjer se bomo začeli ukvarjati s konkretnimi ravnanji slabe banke, ko gre za ključne terjatve. To je zelo uglaseno s tem, kar je gospod Dragonja izpostavljal na več sestankih na Odboru za finance, pa tudi, kar je rekel v Odmevih, ko je dejal, da je naloga slabe banke ne samo to, da nam davkoplačevalcem poplača, kar so možje v bankah zapravili, ampak da na nek način tudi upravlja z državnim premoženjem. Si predstavljate? Čeprav v 4. točki poslanstva DUTB piše, "DUTB je začasni lastnik in upravlja terjatve na način, ki omogoči izhod z najboljšo možno ceno." Državni sekretar gospod Dragonja, to razume drugače – da naj DUTB od sedaj naprej, ko so tam "naši" fantje oziroma ko je napravljen prostor za "naše" fante, začne tudi DUTB upravljati z državnim premoženjem. Tu smo pa tam, kjer se pojavi ime Save. Na Savi se lomi zgodba.

Ob teh kadrovske čistkah, ki smo jim priče pod vlado Mira Cerarja, lahko rečem, da prihaja do nekega kadrovskega incesta. Glejte, skupna značilnost vseh kadrov je Nova Ljubljanska banka. Gospod Dragonja je bil šef filiale Nove Ljubljanske banke v Moskvi med leti 2008 in 2013. Gospod Simoneti, ki sedaj vodi slabo banko, vodi upravni odbor, je bil predsednik nadzornega sveta od leta 2009 do 2012. In novi predsednik SDH gospod Jazbec je bil eden od izvršnih direktorjev Nove Ljubljanske banke v istem obdobju kot gospod Simoneti. Sedaj pa glavno – bil je tudi predsednik kreditnega odbora. Poglejte, sedaj imate pa v

istem času, ko so nastajale največje bančne luknje, je bil predsednik kreditnega odbora, torej tisti, ki je požegal dajanje kreditov, gospod Jazbec, in tisti, ki je nadziral to podeljevanje kreditov, gospod Simoneti. Si predstavljate? V tistem času, ko sta ta dva vstric vozila Novo Ljubljansko banko, je recimo Nova Ljubljanska banka bila vodilna banka v sindikatu za kredit Grepu za izgradnjo Stožic. Ta ista dva gospoda sta neposredno odgovorna za to, da je danes 50 milijonov evrov velika luknja nastala na NLB. In ta ista gospoda sta se po odločitvi vlade Mira Cerarja samo preslikala. Eden je šel na 13 milijard evrov vreden aktivni del premoženja SDH, drugi pa na 5 milijard vreden portfelj slabe banke, ki na nek način ne bo več zasledoval tega poslanstva, torej da nam davkoplačevalcem poplača čim več, ampak bo po novem očitno tudi upravljal s premoženjem, odločal, kdo je lastnik, kdo ne more biti lastnik, odločal, kaj se naj premakne z DUTB nazaj na SDH in seveda aktivno mešetartil po tem našem premoženju.

Gospod Mramor je takrat, ko je še bil tukaj, opravičeval to kadrovske lomastenje po slovenskem gospodarstvu s tem, da je položaj v Sloveniji specifičen. Dejal je, ko je primerjal slovensko slabo banko in slabo banko na Irskem in v Španiji, da gre za različni portfelj, torej struktura naložb je različna. Namreč portfelj na Irskem in v Španiji je podkrepjen z nepremičninami, torej so hipoteke. Tukaj pa non performing loans vezani na vrednostne papirje in zelo slaba zavarovanja. Ali se spomnite, kaj sem prej govoril? Kdo je bil šef kreditnega odbora? Gospod Jazbec. Kdo je bil glavni nadzornik? Gospod Simoneti. Kdo je odločal o zavarovanju teh kreditov v Novi Ljubljanski banki? Gospod Jazbec, nadziral pa gospod Simoneti. In zdaj ta ista dva sta v slabi banki in v SDH. Pa kako naj davkoplačevalci to razumemo? Kako lahko vlada Mira Cerarja, ki je prisegla na moralno etične standarde, to opraviči? Pa saj to je skregano čisto z zdravo kmečko pametjo! Oprostite. Poglejte, ne morete tistih, ki so zakuhalo luknjo, potem postavljati za upravljavce reševanja tega premoženja. Enostavno ne morete, ni države, ki bi to naredila. Samo Slovenija to počne. In potem je gospod Mramor dejal, da mora vlada iskati ravnovesje med učinkovitostjo in transparentnostjo. Kako? Če pa je gospod Dragonja napovedal, da mora zdaj DUTB postati upravljavec državnega premoženja. Kako? To več ni sedaj učinkovitost, to so sedaj višji gospodarski interesi. To je zdaj strategija upravljanja z naložbami. To je tisto, kar diktira, da lahko podjetje, ki ima 16 zaposlenih, ki ima 30 milijonov evrov negativnega kapitala, ki je za 200 milijonov izpostavljeno, lahko diktira, kdo bo na čelu DUTB in kdo ne bo. Naj še povem, gospod Narat je bil član uprave NLB do tistega dne, ko ga je nadomestil gospod Jazbec. Kontinuiteta zagotovljena. Kontinuiteta zagotovljena tudi v tem primeru.

Gospod Mramor je odgovarjal tudi tu za govornico, češ, da ni bilo pritiskov nanj. Rekel je, da so ga samo spraševali, kdaj bo plača Manssona usklajena s politiko plač. Zakaj je pa to kdo spraševal gospoda Mramorja? Pa saj je upravni odbor tisti, ki določa, da se plače uskladijo. Kakšna logika je pa to? Torej je gospod Mramor sam priznal, da so se nanj obračali. Upravni odbor, ki ga je imenovala ta vlada, Širovnik, Imbre Balogh in gospod Simoneti niso bili sposobni tega uskladiti ali pa, ker je pod to vlado to očitno normalna komunikacija, da ti postaviš na nek način nadzornike v enotirnem sistemu, potem pa še vedno z ministrskega fotelja usklajuješ delovanje DUTB. In ker nekateri tujci niso razumeli slovensko in niso znali morda brati med vrsticami, da naj Savo pustijo pri miru, se je pač zgodilo, kot se je. Tujci so morali oditi, "naši fantje" pa so ostali. Ne razumem, zakaj so se obračali na gospoda Mramorja. Ker ga ni tu, ga tudi ne moram vprašati, in mi tudi očitno ne bo postregel z odgovorom. Samo pogledajte, govorite o nekem korporativnem upravljanju, potem pa vam minister sam prizna, da na njega naslavljajo vprašanja in da je on tisti, ki naj rešuje vprašanja, ki jih morajo reševati drugi – tisti, ki jih je nastvil. In potem še na koncu, ko je rekel, da bi že prej zamenjali tisti trije, ki jih je Mramor nastvil, ampak vemo, kakšno je bilo razmerje, da se prej ni dalo te plačilne politike spremeniti. Pod črto, ti trije, ki jih je gospod Mramor nastvil, so bili za uskladitev plačilne politike, štirje pa ne – ali kako? Ali naj tako razumem gospoda Mramorja? Saj pravim, mi ne more razložiti, ker ga ni tu. Ampak če je to res, zakaj ste pa potem razrešili samo dva? Saj štirje niso upoštevali. Zakaj ste pa dva slovenska pustili, dva tuja ste pa odpravili? Mi znate vi, gospod Dragonja, to razložiti? / oglašanje iz dvorane/ Bo razložil. Zelo lepo.

Poglejte, samo za zaključek. Prej je kolega Božič zelo slikovito povedal, da so bili v Sloveniji bančniki sposobni zavoziti banke na enostavnih finančnih instrumentih. Torej ne na izvedenih finančnih instrumentih, ja, na enostavnih finančnih instrumentih. Ampak gospod Božič, vi podpirate te iste, ki so te banke zavozili na niti ne sofisticiranih bančnih instrumentih, ampak enostavnih bančnih instrumentih. Podpirate jih, ko prevzemajo 18 milijard državnega premoženja. Strinjam se z vami, da so res zelo po kmečko delali, se opravičujem, to pa se moram opravičiti tistim, ki nam dajejo hrano, nimam dobrega izraza, zelo po domače so delali z bančnim denarjem. To se strinjam z vami. Ampak razlika med vami in menoj je ta, da jaz tem ljudem ne bi več zaupal državnega premoženja. Vi ga pa zaupate še enkrat, sedaj pa samo ne vem, ali je to namenoma ali je to zato, ker ste novi v politiki. Ampak dejstvo je, kar sem povedal, vse, kar izhaja, s kadri, ki so izkopali našo bančno luknjo, te naše finančne krize pač ne bomo rešili. In čim prej si bomo to priznali in čim prej se bomo

odrekli tem paradržavnim vezem, ki na nek način vežejo Slovenijo, da se ne more hitreje se približevati najrazvitejšim, toliko časa bo pač Slovenija v nekem razvojnem zaostanku. Zato to zadnje imenovanje, imenovanje na čelo SDH, do konca razgalja kadrovske politiko in postavlja na laž tiste obljube, ki so bile dane pred volitvami. Kadrovska politika in vmešavanje države v gospodarstvo je rak rana te skupnosti.

Vladi predlagam, da čim prej to ugotovi, razen če je tudi sama aktivni soudeleženelec pri tem. Potem pa, glejte, nam ni pomoči. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Jože Tanko.
Replika, gospod Božič, izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Sem kar malo iskal nek razlog, da bom lahko repliciral, ker ste tako živeto to govorili.

Kar se tiče teh, ki so povzročili, jaz ne morem ravno komentirati, ker nimam še vseh podatkov o teh, ki so bili na novo imenovani. Je pa dejstvo naslednje. Bilančna vsota bank: 2005 29 milijard, 2006 33 milijard, 2007 42 milijard, 2008 47 milijard, 2009 51 milijard – sami ste navedli te podatke, jaz jih nisem preverjal, da so leta 2009 nastopili to pozicijo – 2010 50 milijard, 2011 48 milijard, 2012 46 milijard bilančna vsota. Jaz ne vem, kaj ste hoteli s tem povedati, ampak dejstvo je, da oblika teh grafov in omenjanje vašega cunamija nekako kaže v drugo obdobje, kar se tiče naraščanja. To sem hotel replicirati in nekako težko vas razumem.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod državni sekretar Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Me je gospod Logar potegnil za jezik, kot se reče, glede razrešitev oziroma tega kadrovskega cunamija v slabi banki. Ker je tudi že prej v diskusiji bilo večkrat rečeno, da razrešitve niso bile ustrezno utemeljene, bi dal glede tega pojasnilo.

Prvič je minister z javno izjavo povedal, da predsednik upravnega odbora DUTB ne uživa več njegovega zaupanja. Do tega zaključka je prišel minister na osnovi dejstev, ki jih je ugotovil, da niso bili razkriti ministrstvu vsi prejemki, vse pogodbe in vsi aneksi k pogodbam, ki jih je sklenil upravni odbor. V tem delu ne samo da gre za izgubo zaupanja, ampak gre tudi za elemente nezakovitosti. Kogar zanima, lahko pri meni dobi fotokopijo pogodb, ki jo je gospod Nyberg sklenil z gospodom Manssonom 13. 2. 2015, v katerem mu je dodelil dodatnih 114 tisoč 800 evrov bruto plače kot nagrade na osnovi takrat veljavne politike prejemkov, vendar je tudi ta aneks bil sklenjen v nasprotju s takratno politiko prejemkov, ki jo je

sprejela prejšnja vlada v letu 2013 ali v letu 2014. To se pravi, da je bila sklenjena pogodba, ki ni bila razkrita ministrstvu, ki je bila v nasprotju s takrat veljavno politiko prejemkov in je v tem delu nezakonita.

Na Komisiji za nadzor javnih financ sem pojasnil, da ta pogodba ne samo da je nezakonita, da je tudi v nasprotju z osnovnimi principi korporativnega nagrajevanja bodisi o bankah ali pa v podjetjih. Zato ker je plačala gospodu Manssonu uspešnost, poslovno učinkovitost oziroma variabilni del plače za naprej, za nekaj kar sploh še ni bilo narejeno, in sicer za obdobje od 1. 8., ko je ponovno prevzel to funkcijo, do 30. 6. Torej 13. 2. je bil sklenjen dodatek k pogodbi, ki je plačal bodoči učinek ali pa bodoče delo glavnega izvršnega direktorja. Če to ni več kakor utemeljen razlog ne samo nezakonitosti, ampak negospodarnosti in neprimerne ravnanja takratnega upravnega odbora, potem mislim, da se tukaj sprenevedamo.

Drugo je zdaj vprašanje, zakaj se Vlada ni odločila, da razreši vse člane upravnega odbora. Od tega upravnega odbora, ki je to pogodbo podpisal, je vlada 5. 3. razrešila tri člane upravnega odbora, gospoda Mavka in dva tujca. To se pravi, ta dva sta bila razrešena. Novi člani upravnega odbora, če me lahko poslušate, ki so bili imenovani 5. 3., nastopili pa so delo 1. 4. pri tem nezakonitem aneksu niso bili niti vključeni. Niso pri njem sodelovali, niso sodelovali pri pridobitvi tega aneksa, niti pri njegovi realizaciji. Tako da pozivi, da je treba razrešiti vse povprek, so pozivi zato, da se destabilizira inštitucija, tako jo mi razumemo, in je praktično ne moremo argumentirati. To se pravi, da še enkrat poudarjam, mislim, da obstojijo več kot tehtni razlogi, da je bil predsednik upravnega odbora razrešen in da je bil glavni izvršni direktor odpoklican. Zakaj je bila določena razlika med enim in drugim? Drugi se lahko interpretira, da je bil dobroverni prejemnik, čeprav je bil tudi on zavezan k temu, da spoštuje politiko prejemkov v DUTB, ki pa se je v tistem času z DUTB že diskutirala in je šlo tudi v tem primeru za očitno izogibanje temu, kar je Vlada na področju prejemkov želela narediti in na kar jo je javno pozvalo Računsko sodišče kot vrhovni državni revizor. To se pravi, da je v tem delu Vlada nastopala odgovorno v skladu s svojimi pooblastili in so bili tukaj vsi ti argumenti že prej dosti jasno že na sami komisiji obrazloženi. Kdor jih ni razumel ali pa kdor jih ni slišal, jih še enkrat poudarimo, imate tukaj kopijo tega aneksa. Če ga kdo želi imeti, ga lahko dobi pri meni, pa ga lahko sam ocenjuje.

Drugo, kar se tiče kadrovske omrežij in teh navedb, ki ste jih navedli glede Nove ljubljanske banke, po Zakonu o Slovenskem državnem holdingu ima Računsko sodišče vse pristojnosti, da lahko kadarkoli revidira vsako od družb, ki je v pretežni lasti države in ki jo upravlja Slovenski državni holding. To se pravi, da navedbe, da Računsko sodišče nima vstopa

v NLB, niso točne, zakonska podlaga je ustvarjena in se kadarkoli ta revizija tudi Računskega sodišča lahko izvede, kadarkoli se ta sproži poleg rednih komercialnih revizij, ki pa se v okviru finančnega poročanja in v okviru standardov, ki jih banka mora zagotoviti po Zakonu o bančništvu in po drugih zakonskih predpisih, lahko izvaja. Kar se tiče drugih omrežij, ki ste jih navajali, bi posebej poudaril, da ne gre za to, da bi kakorkoli kakršnekoli spletke delali med temi različnimi upravljavci državnega premoženja. Z vso odgovornostjo lahko trdim, da je DUTB eden od upravljavcev, saj upravlja 5 milijard državnega premoženja po bruto vrednosti, ki je bilo preneseno na njega, in nič drugega kot upravljavec tega je inštitucija, ki profesionalno mora svojo funkcijo izvajati. Se pa DUTB v posameznih primerih srečuje včasih v različnih vlogah z drugimi državnimi skladi, kot sta SDH in Kad, ki pa nastopata kot lastnika posebej v primerih, kadar so podjetja v insolventnih postopkih, kadar so postala nesolventna, takrat so po definiciji vloge in pozicije teh državnih institucij protislovne, delujejo ena proti drugi. V teh primerih je treba zagotoviti določeno koordinacijo in usklajeno delovanje med temi institucijami, da druga drugo ne uničujejo vrednosti in ne uničujejo portfeljev.

To so rešitve, ki jih predlagamo v noveli Zakona o ukrepih za zagotavljanje stabilnosti bank, ki so zdaj v parlamentarnem postopku, oglejte si jih, imeli pa boste vso možnost v parlamentarni razpravi se o njih tudi izreči. Tako v tem delu mislim, da so nastavljene kvalitetne in profesionalne rešitve, ki so sledile tudi priporočilom Evropske komisije v procesu presežnih makroekonomskih neravnovesij, kjer je eno od priporočil, ki ga je Evropska komisija predlagala Vladi Republike Slovenije, da vpelje tako imenovano delovno skupino, medinstitucionalno delovno skupino med Banko Slovenije, različnimi ministrstvi, slabo banko in državnimi skladi, ki bo koordinirala aktivnosti prestrukturiranja in razdolževanja podjetij, ki so prezadolžena. To delovno skupino vodim v okviru Vlade jaz sam, na to mesto me je imenovala Vlada. V primerih, ko pride do konfliktnih situacij, kakršna je v tem primeru, ki ste ga omenili, poskušamo zagotoviti, da se ne uničujejo vrednosti lastniških deležev ali pa ne zmanjšujejo vrednosti terjatev, ampak se poiščejo optimalne rešitve. Še enkrat, to je bilo narejeno na priporočilo Evropske komisije, to implementiramo, ta komisija deluje, ima določene rezultate, kakšni so ti rezultati, boste lahko prebrali v poročilu naslednjega semestra Evropske komisije, ki bo objavljeno do konca leta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Anže Logar, izvolite, replika.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Gospod Dragonja ni odgovoril na glavne očitke, ki sem jih podal. Tu je mahal z neko pogodbo o neki plači. Gospod Mansson je imel, mislim da 30 tisoč evrov plače. Predsednik slabe banke na Irskem in predsednik slabe banke v Španiji sta imela blizu 40 tisoč evrov plače. Zaposleni so imeli približno še enkrat višjo plačo v povprečju, kot jo imajo na slovenski slabi banki; če ne veste, si pogledajte statistiko. In mahal je tu nekim papirjem in opravičeval, češ, glejte, kakšni lumpi so bili na čelu slabe banke. Ampak ko pa na čelo SDH, ki upravlja s 13 milijardami premoženja, postavi predsednika kreditnega odbora banke, ki je izkopala največjo luknjo v bančni sistem, pa niti z besedico ne omeni. In na čelo upravnega odbora slabe banke nekoga, ki je nadzoroval tedaj, gospoda Jazbeca, tudi ne. Skupaj 18 milijard premoženja. Ali veste, gospod Dragonja, koliko je to plač gospoda Manssona? To je za 50 let plač! Glejte, 50 let bi gospoda Manssona tu gledali s 30 tisoči evrov plače, torej preko tega, kar Vlada dovoli. 50 let bi ga gledali, da ne bi izkopal take luknje oziroma da ne bi upravljal s tolikšnim premoženjem, kot dva jokerja te vlade, ki izhaja iz Nove Ljubljanske banke, zdaj upravljata.

Kar se tiče zahtev, pozivov za zamenjavo ostalih članov upravnega odbora, izvršnih in neizvršnih direktorjev, pa da je to poziv k destabilizaciji DUTB ali nekaj takega. Glejte, saj vas je gospod minister na laž postavil. Uskladite se! Gospod minister je v tej dvorani dejal: "Mogoče samo še to glede anomalij. Dokler je bilo razmerje glasov med izvršnimi in neizvršnimi direktorji takšno, kot je bilo, enostavno ti novi direktorji, ki so bili imenovani spomladi, niso mogli doseči prilagoditve plač." Prvo, kar je minister povedal, torej so vedeli, če niso mogli, torej so vedeli, od takrat, ko so bili postavljeni, so vedeli. S tem je vedel minister, s tem ste vedeli vi, ker pravite, da vodite neko posebno skupino, ki sedaj še bdi nad DUTB, hkrati pa, če upoštevamo teh sedem, če pravilno razumem besede gospoda ministra, pa mi razložite, ali jih razumem pravilno – po besedah gospoda ministra so štirje glasovali proti uskladitvi teh plač, tisti trije, ki ste jih pa vi, pa niso mogli. Z drugimi besedami, če so štirje glasovali proti, zakaj ste dva ohranili, zakaj ste dva Slovenca ohranili, dva pa sta odpustili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Logar, lepo prosim, če zaključite.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Gospod državni sekretar, seveda lahko danes razpravljamo o tem, ali Družba za upravljanje terjatev bank, torej slaba banka ja, slaba banka ne. Ampak pri tem moramo vedeti, ali je kakšna

alternativa. Lahko se tudi pogovarjamo, ko beremo v medijih, ko se govori tudi o likvidaciji takšne inštitucije, ki jo imamo. Ampak jaz ne vidim nobene alternative, nobene resne alternative, ki bi govorila o tem, da slabo banko z nečim drugim zamenjamo. Torej slaba banka je tukaj, zdaj in mora delati. Seveda si vsi želimo, da ta slaba banka čim bolj optimalno, čim bolj pozitivno svoje poslanstvo, ki je zapisano, tudi opravlja. Kaj pa je poslanstvo te banke? Ne bomo se spraševali, po kakšnem diskontu so bile terjatve prenesene nanjo. Osnovni dve poslanstvi sta seveda prestrukturiranje. Jaz mislim, da je to najtežje, najpomembnejše poslanstvo, prestrukturiranje podjetij, da se iz podjetja, ki je v absolutno slabem položaju, napravi dobro podjetje, da se ga za optimalno ceno proda, da se ohrani delovna mesta in da se nekaj prinese tudi v proračun te države, da se vsaj na nek način ta luknja znovelira. In seveda maksimiziranje terjatev, profita, ki pa ni poglobitna dejavnost DUTB, kar smo tudi že slišali.

Seveda se tukaj lahko tudi postavlja dilema, ko govorim o priporočilih iz Komisije za nadzor javnih financ, kaj pomeni, ko priporočamo konkretno ta tri podjetja Računskemu sodišču, da jih prouči z vidika gospodarnosti in z vidika zakonitosti. Jaz sem tukaj na tem stališču, treba je tudi to vedeti, ali to priporočilo sprejmemo ali ga zavrnemo, Računsko sodišče bo v DUTB prišlo. Prav je tako. In če bo kaj proučevalo, bo sigurno ta tri podjetja proučevalo. S tem je sigurno že sam namen sklica komisije in sklica državnega zbora na to temo dosežen. Jaz moram iskreno povedati in tudi ljudje so v večini za takšno stališče, da na nek način podpiramo tak predlog, takšno priporočilo. Zakaj? Zato ker v Desusu in noben posameznik v Desusu nima nobenih skrivalnic, na noben način ni bil vpleten v morebitne takšne ali drugačne posle in ne vidimo nobenega razloga, da se ena neodvisna inštitucija nadzora, kar nedvomno Računsko sodišče je, ne pozabava. Itak pa, še enkrat ponavljam, to Računsko sodišče bo v hišo DUTB prišlo. Računsko sodišče mora, sme in mora delati kontrolo. In prav je tako.

Pravilna je ugotovitev, da smo tudi koalicijski poslanci na Komisiji za nadzor javnih financ imeli praktično identičen predlog. Iz magnetograma je razvidno, da očitno mi je ta besedna sintagma "copy paste" ušla, pa saj ni nič napačnega tukaj, edina razlika med našim predlogom priporočil in predlogom priporočil predlagatelja kolega Vrtočca je ta, to prej ni bilo povedano, da smo mi še nekoliko razširili ta nadzor Računskega sodišča in smo v besedici "gospodarnost in zakonitost" zamenjali s "pravilnostjo". Nekako večjo širino smo temu dodali in želeli smo, da se ta zadeva sprejme na sami Komisiji za nadzor javnih financ, da se hitreje s tem seznanijo Računsko sodišče in da ne nazadnje se hitreje začne delati ta kontrola, kar je, prepričan sem, vsem nam v interesu, in na nek način se

izognemo, bom uporabil ta izraz, tej zelo široki razpravi danes, ki pa glede na že povedano na sami komisiji, se bojim, da ni prinesla nič novega, nič, kar že takrat na tisti dolgi nočni seji ne bi slišali.

Ob zaključku. Jaz seveda sem se fokusiral izključno na slabo banko, tukaj nisem govoril o SDH, tukaj nisem govoril o drugih zadevah. Če bi imel možnost zdaj ta priporočila razširiti, dopolniti, bi jih pa razširil in dopolnil s tem, da bi se tudi pregledala zakonitost in gospodarnost reprezentance na tem področju, ker je bilo toliko besed včeraj o reprezentanci izrečenih samo s strani predlagateljev in samo o dveh proračunskih uporabnikih. Ne vidim razloga, ko se temeljito pogleda nadzor nad delovanjem DUTB, da se tudi reprezentance preverijo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Roberto Battelli, izvolite.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa za besedo.

Letos bomo samo za obresti dali okoli milijardo in 200 milijonov evrov, čez milijardo še kar nekaj naslednjih let. Vlada, ki je trajala samo eno leto, se je zadolžila za 8 milijard, od tega je šlo 5 milijard v pretežno javni bančni sistem. 3 milijarde je verjetno šlo za to, da se sanira kolateralna škoda luknje, ki je do takrat nastala v državnih bankah. To stanje ni normalno. In ni normalno, da za to poklicane inštitucije, pa tudi ne Vlada, pa predsednik Vlade, niti ne parlament ne morejo slediti na primeren način toku javnega denarja. Ne da se ugotoviti, kako je takšna količina evrov upravljana in kakšen rezultat bo to upravljanje dalo. Tukaj je očitno nekaj narobe. Ali je treba zakonodajo spremeniti in na nek način zagotoviti, da bo vsak javni evro izsledljiv v najvišji možni meri, ker če tega ne naredimo preprosto tvegamo, da se bodo te situacije stalno ponavljale, kot so se že v preteklosti. Jaz vem, da ima recimo Računsko sodišče diskrecijsko pravico, kaj bo pregledalo prednostno kaj ne. Ampak dejstvo je, da nihče ne ve, na primer, kaj se dogaja v Novi Ljubljanski banki toliko časa že, je čudno z vidika nas, z vidika davkoplačevalcev, vseh ljudi. Mi smo ob najmanj milijardo evrov na leto, kar gre na škodo investicij, kvalitete servisov, ki so na razpolago, državljanom in tako naprej. Država je ponižana zaradi te rabote.

Jaz upam, da bodo ukrepi, ki se zdaj pripravljajo na vladi, kot je napovedal državni sekretar, kaj pomagali. Zagotovo pa to očitno ne bo zadosti. In da tudi Komisija za nadzor javnih financ ne more priti do enega zaključka glede tega, je nedopustno. To je preprosto nedopustno. Če kateri organ v tej državi sme in mora imeti pregled nad tem, kako je porabljen javni denar, je to parlament. Ravno tako kot je parlament sprejemal zakone, ki so bili kršeni pri

dajanju kreditov brez garancij na primer. Noben zakon v Sloveniji ni tega nikoli dopuščal. Banka Slovenije oziroma njeni predstavniki so na Odboru za finance povedali, da so podali nekaj ovadb, ker so sami ugotovili, da so se neke malverzacije dogajale, ampak mineva skoraj že četrto leto, pa ni nič iz tega. Torej institucije delujejo v Sloveniji ali ne? Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

PRIMOŽ HAINZ (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani sekretar!

Sam seveda nisem nek specialist za gospodarska vprašanja, vendar ločim, če je podjetje insolventno in če je podjetje likvidno. To seveda ločim, zato mi ne pride niti na kraj pameti, če lahko tako grdo rečem, da bi branil T-2 pa recimo Savo, d. d. Ampak danes se vendar pogovarjamo samo o nekem priporočilu Računskemu sodišču, in se mi ne zdi nobena tragedija, če bi se do tega priporočila opredelili pozitivno. Dejstvo pa je, kar se tiče DUTB, še bolj pa ali pa ravno tako pa Banke Slovenije in tudi Nove Ljubljanske banke, je vse skrito, vse je oholo, ničesar ne smemo vedeti in do nobenega podatka ne pridemo. Povsod se pa vrtijo eni in isti ljudje – kot izvajalci ali kot nadzorniki. Ampak kot izvajalci lahko delajo napake, kot nadzorniki pa ne funkcionirajo, kot lahko jaz to zasledujem v glavnem iz časopisja. Računsko sodišče ima že sedaj pravico oziroma ima celo v načrtu, da bo pregledalo delovanje DUTB, ampak mi se pravzaprav danes pogovarjamo le na nivoju nekega moralnega vprašanja, ali to podpiramo ali ne, ker to je pravzaprav njegova popolna pravica. Jaz tudi danes pod vprašaj ne postavljam obstoja DUTB, čeprav moram reči, da je bil doktor Tajnikar zadnjič v Sobotni prilogi zelo prepričljiv, ko je razlagal mehanizme funkcioniranja in vprašanje, ali je potreben ali ne. Ampak danes ga imamo in če bo DUTB resnično deloval na področju prestrukturiranja gospodarstva, ne samo prodaje podjetij, potem seveda je njegov obstoj absolutno upravičen. Seveda pa tista teza, ki pa je bila tudi v tem članku in jo popolnoma podpiram, da nikjer ni rečeno, da so naši samo slabi in da so tujci poštene, dobri, za kar so pa seveda izjemno dobro ali pa petkrat bolje plačani kot vsak naš funkcionar, pri tej tezi pa seveda ne moremo ostati. Mislim, da je pri tujcih ravno tako problem, zato sem razumel Vlado, ko se je do dveh opredelila, da sta preprosto delala v neskladju z zakonom oziroma z dogovori. Zato tudi ne razumem tega velikega navdušenja nekaterih, ki trdijo, da moramo imeti pa na tem področju ljudi, ki so plačani, kot so plačani v tujini, Saj mi imamo zdravnike, ki delajo na evropskim nivoju, imamo znanstvenike, imamo profesorje in tako dalje, ki delajo na evropskem nivoju, pa imajo naše plače.

Za konec, če mi bo uspelo, pa samo še zgodba. Nazadnje ko sem bil v Državnem svetu, je Državni zbor naročil Računskemu sodišču, da nas kontrolira, ker so nas hoteli ukiniti. Mi smo bili veseli tega, ker se je izkazalo, da nimamo kaj skrivati in da ni bilo nobenih nepravilnosti. Mislim, da v tem smislu tudi danes ne bo nobena tragedija, če bi tale sklep podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Državni sekretar, kolegi in kolegice!

Ko govorimo o Družbi za upravljanje terjatev bank, moramo razčistiti nekatere stvari, ki so morda tudi s strani nas večkrat poudarjene ali pa bolj s strani mojih kolegov večkrat poudarjene tukaj. Predvsem o ciljnih DUTB in tako naprej. Tukaj bi želel opozoriti na neko zadevo in treba je biti tukaj zelo eksakten. Ti cilji so zapisani v zakonu. Je poseben zakon in cilj je, da se čim več denarja povrne davkoplačevalcem v sedmih letih, da se proda 10 % premoženja na leto. Tako da vse ostalo je drugotnega pomena. Vsi ostali cilji, tudi o prestrukturiranju in tako naprej in zagotavljanju delovnih mest, razumem, da je splošni cilj države, ni pa v zakonu, ki ureja delovanje Družbe za upravljanje terjatev bank. Vlada, jaz mislim, da bi že pred dvema letoma, pred enim letom in pol prišla z zakonom in sprejela druge cilje in spremembo zakona, kakorkoli že. Vendar tega ni. Zaradi tega so pač ljudje, ki so tam zaposleni, pod zakonsko normo, da morajo prodati 10 % premoženja vsako leto in da bodo delovali še dve leti ali tri leta. Ne bi rad govoril o tem, da so cilji nekaj drugega, kot so. Takšni so, dokler vlada ne bo prišla z novim zakonom. Vlada, tukaj je pač državni sekretar ali minister, vedno pove, mi bomo prišli, mi smo že dali zakon v Državni zbor in tako naprej. Glejte, treba ga je sprejeti, treba ga je potem tudi implementirati, vse potrebuje čas. Za enkrat pa so cilji takšni, kakršni so.

Glede tega, kar sem nekaj že govoril na začetku, kje je vzrok in kje je posledica. Bi se rad navezal na kolega gospoda Battellija, ko je glede tega, koliko imamo v Državnem zboru pravice in koliko dejansko dobimo podatkov o finančnih tokovih v državi, rekel, država je ponižana. Naj mi dovoli, da tukaj grem naprej in rečem, ja, državljani in državljanke so ponižani. Zaradi tega ker mi v Državnem zboru do nekaterih institucij enostavno ne moremo priti. Ne glede na to, da imamo ustavno načelo, da Državni zbor nadzoruje Banko Slovenije, do tega ne moremo priti. In tukaj, gospe in gospodje, nalijte si čistega vina. Obravnavali smo že zakon o spremembi zakona o Banki Slovenija, o bančništvu in tako naprej, kjer smo želeli, da se ta nadzor eksaktno določi, tisto, kar že v ustavi piše, da se samo še določi. Koalicija

je bila proti. Seveda takrat pridejo mnenja ECB, pridejo takšna mnenja, drugačna mnenja, ki niti niso obvezna. Ponovno smo vložili zakon o Banki Slovenije. Jaz vam lahko mirno povem, z vso gotovostjo trdim, da v Avstriji Računsko sodišče nadzoruje Banko Slovenije. Podobno je v Nemčiji. Ampak tukaj se najde vedno veliko izgovorov in potem se čudimo, da nimamo nadzora nad finančnimi tokovi v državi. Tam pa se dejansko vse začne pri banki. Če govorim o vzrokih in če govorim o državni banki, največji državni banki, to je Nova Ljubljanska banka, je naredila največjo bančno luknjo, ker je največja, ker je bila vpletena v vse kredite, ki so bili slabi in tako naprej. Ampak dostopa do tja ni. To so neke, ne vem, trdnjave, ki so enostavno z vidika nadzora neosvojljive. Enostavno se jih ne da osvojiti s strani Državnega zbora, s strani Vlade in tako naprej. In potem govorimo o kadrih, o katerih je govoril gospod kolega Logar, in tukaj kadri krožijo po vrhovih teh družb, enkrat v izvršni funkciji, drugič v nadzorni funkciji in krog je potem tukaj več ali manj zaključen. Glejte, jaz mislim, če govorimo danes o Družbi za upravljanje terjatev bank, da bo v prihodnje čas pokazal, koliko bo ta družba dejansko uspešna. Do zdaj, če govorimo o uspešnosti, mislim, da je zagotovila, zadnji podatek, lahko me državni sekretar popravi, okoli 400 milijonov denarja povrnitve in s tega zornega kota povračila je seveda uspešna. Če bodo drugačni cilji, če bodo cilji, ki jih bo nov zakon ponovno predvidel, potem bomo govorili o tem, ali je primarni cilj, da se povrne del denarja davkoplačevalcev, ki so dali tri milijarde evrov, nazaj, ali ne. Bomo videli, ali je ta cilj dejansko uresničen.

Jaz bi dal še eno pojasnilo seveda tudi glede Komisije za nadzor javnih financ in glede predlaganih sklepov. Eno so predlogi komisije, koga naj se nadzoruje. In to komisija naredi vsako leto. Vsako leto pošlje najmanj pet predlogov Računskemu sodišču. Vsi ste imeli možnost, da poveste, koga naj v naslednjem letu Računsko sodišče pregleda. Drugo so tisti sklepi, ki jih sprejme komisija na svojih sejah, ki so tudi do neke mere obvezujoči, lahko pa tudi neobvezujoči za Računsko sodišče in do vseh ostalih. Tako da ta postopek tukaj velja in ti sklepi se med seboj dejansko ne izključujejo. Je pa dejansko res, da bi bilo verjetno treba za naslednje leto, za leto 2016, ko bomo zdaj dajali tudi predloge, verjetno pregledati še nekatere druge uporabnike javnih sredstev.

Jaz mislim, da je z vidika razjasnitve vseh zadev vsekakor ta seja potrebna, da se je veliko razjasnilo. Jaz upam, da bo tudi na podlagi vseh sklepov, ki jih ima Računsko sodišče, naredilo finančno poslovanje bolj transparentno, in to vseh državnih organov, in da se bo potrudilo tudi na tistih področjih, ki jih glede na zadnje izjave predsednika Računskega sodišča, morda da njega pa niso danes najbolj aktualne. Upam, da bo tudi pri ostalih uporabnikih javnih sredstev nastopal z istim vatlom, tudi javnih izjav. Predvsem mislim tukaj na zdravstvo in na Banko

Slovenije, da bo čim bolj transparentno poslovanje vseh uporabnikov javnih sredstev.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade in predlagatelj.

Besedo ima najprej predstavnik Vlade, gospod Metod Dragonja, državni sekretar na Ministrstvu za finance.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Tudi moja ocena je in se strinjam s predhodnim govornikom, gospodom Šircijem, da je bila seja potrebna, da je bila diskusija koristna. Upam, da smo razjasnili nekaj dodatnih stvari, predvsem kako deluje slaba banka in kaj je treba v delovanju slabe banke še nadgraditi in popraviti. V tej smeri delujeta Vlada in ministrstvo, da se bo delovanje slabe banke kot specifične finančne institucije še izboljšalo. Predvsem v tej smeri, da bo slaba banka prodajala delujoča podjetja, podjetja, ki bodo še delovala, ki bodo ustvarjala funkcijo in ne da bo slaba banka prodajala mrtvece, če tako rečem v narekovaju.

Že v začetku novembra bo matično delovno telo, Odbor za finance in monetarno politiko, obravnavalo predlog novele, ki ga je sprejela Vlada in ga usklajevala z velikim številom ključnih deležnikov v tem procesu in ki bo, upam, zagotovil pogoje, da bo slaba banka še bolj učinkovito delovala in da bo lahko razširila pravzaprav cilje svojega delovanja v smeri, kot je pokazala tudi današnja razprava. Kar se tiče predlaganih sklepov, je Vlada Republike Slovenije na seji 22. 10. 2015 odločila, da glede predloga priporočila v zvezi s problematiko o delovanju DUTB v povezavi z družbami in podjetji, katerih bančne terjatve so bile prenesene na DUTB, da se glede tega predloga ne opredeli. Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev DUTB sicer opravlja vsako leto Računsko sodišče v skladu z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Pri presoji, ali je bilo v konkretnih primerih ravnanje DUTB gospodarno in učinkovito, je po mnenju Vlade treba upoštevati specifično delovanje DUTB, ki je usmerjena v maksimalno poplačilo terjatev, prenesenih na DUTB.

To je stališče Vlade kot kolektivnega organa, ki sem ga dolžan prenesti Državnemu zboru, poslankam in poslancem, ko boste glasovali o predlaganih sklepih. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec v imenu predlagatelja.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani, gospod državni sekretar!

Delim mnenje, da je današnja seja bila potrebna ter da kljub temu da smo to obširno razpravo opravili že na Komisiji za nadzor javnih financ, smo tudi danes skušali razbliniti tiste dvome, ki se nam pač porajajo. Prvič, da poštenost delovanja DUTB ni v vseh primerih zagotovljena oziroma da obstaja parcialni interes in, drugič, glede razrešitve vodstva DUTB. V bistvu okrog teh dveh elementov oziroma točk se je današnja razprava tudi vrtela in predvsem tale prvi del. Jaz upam, da se bo pokazala tukaj tudi končna odločitev Računskega sodišča, ali so določeni sumi upravičeni ali ne. Pri drugi točki, se pravi razrešitev vodstva DUTB, pa je minister Mramor, če sem prav zasledil, dejal, da razrešitev vodstva ni bila plod pritiskov lobijev, torej je ovrigel Nybergovo pismo, ga označil za neresnično. Če se pa poraja vprašanje oziroma tudi trditev, da je DUTB ravnal nezakonito in s tem je bilo omajano zaupanje pri finančnem ministrstvu in celotni Vladi, potem pa je prav, če je bil kršena zakonodaja, da Vlada tudi razmisli o vložitvi kazenskih ovadb, če je bil oškodovan državni proračun in je šlo za nezakonita ravnanja. Kdor krši zakonodajo, v tem primeru tudi poslank in poslancev, ministrov, kogarkoli v tej državi, mora biti pač ovaden. Če trdite in vztrajate, da so nezakonito ravnali, potem pojdite do konca.

DUTB je v bistvu posledica tega, da so nam v preteklosti posamezniki okradli banke. V določeni meri je to v taki piramidi že pokazal gospod Logar, ko je pokazal prepletenost posameznih ljudi. Pozabil je samo omeniti gospo oziroma ženo, če se ne motim enega izmed gospodov, ki je zaposlena na Direktoratu za proračun, pa dobimo tak lep trikotnik. Mi smo te banke, ki so nam jih okradli, sanirali z davkopačevalskim denarjem oziroma davkopačevalci smo sanirali. Izvor vsega zla je, kot že dalj časa trdimo, Nova Ljubljanska banka, trdnjava do katere lahko pridejo oziroma imajo prosto pot v funkciji upravljanja in nadzora samo tako rekoč posvečeni. In kakršenkoli nadzor nad Novo Ljubljansko banko je dejansko tako politiki kot ostalim, ki niso posvečeni, nezaželen. Še več. Razkrivati bančne luknje oziroma krivcev za bančno luknjo ne morejo niti kriminalisti, NPU, tožilci, če želite, kajti tako imenovana bančna tajnost je ta ovira, ki organom pregona preprečuje iskanje krivcev. Imajo pa zaradi tega možnost preiskovati bančno luknjo dotična podjetja, kar se tiče NLB govorim, kar je sicer zelo nenavadno. V naši državi nekdo, ki sklene pogodbo z Novo Ljubljansko banko, ima vpogled v vse kreditne mape, nekdo, ki pa je z zakonom ustanovljen, ki je v funkciji države, se pravi NPU, kriminalisti, pa ima do teh kreditnih map onemogočen vpogled. To je naša država. In bojazen ob tem, da tega nadzora ni, je vsekakor ta, da lahko kaj kmalu privede do nove bančne

luknje v enaki številki in davkoplačevalci bomo spet tisti, ki bomo to bančno luknjo morali sanirati.

Za konec. DUTB vsekakor je potreben. Zavračam te trditve, da DUTB je treba razpustiti, ukiniti in tako naprej. Poglejte, ne gre. DUTB je potreben, ampak pod vodstvom ljudi, ki so luknjo naredili, zagotovo ne. Ampak zadnje namere kažejo ravno nasprotno. Kažejo na to, da tisti, ki so soodgovorni za nastalo bančno luknjo, govorim o tem trikotniku, ki ga je, kot sem že dejal, gospod Logar dobro navedel, so danes glavni deležniki oziroma tisti, ki so kadrovani, tisti, ki so postavljeni na mesta uprav odločanja in tako naprej. Zaradi tega ima Vlada težko nalogo, nalogo, kako bo brzdala te interese v bodoče. Verjamem, da ni lahko. Začelo se je s privatizacijo Telekomu, pa vplivom lobijev in omrežij, nadaljevalo s slabo banko. Včeraj smo bili priča SDH. In eni in isti ljudje so že 30 ali 50 let, ki jih gledamo. Bojim se, da bo potemtakem račun davkoplačevalcem za tovrstno kadrovanje izstavljen zelo kmalu spet v obliki sanacije bančnega sistema. Seveda če ne bo nadzora in če Vlada Republike Slovenije teh interesnih skupin teh istih ljudi, ki kolobarijo iz uprave v upravo, ne bo brzdala. Torej odgovornost, spoštovani gospod državni sekretar, je na vaši strani. Najlepša hvala za razpravo in odgovor.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa. Zaključujem splošno razpravo.

Prehajamo na razpravo o vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 20. 10. 2015.

V razpravo dajem predlog priporočila in amandma Poslanske skupine Združena levica k predlogu priporočila v zvezi s problematiko delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank v povezavi z družbami in podjetji, katerih bančne terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank. Želi kdo razpravljati? Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospa podpredsednica.

V Združeni levici ocenjujemo, da je to priporočilo kratko za tri točke in smo dodali te tri dodatne odstavke v amandmaju. Prvi je ta, da Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado, da razreši obstoječi upravni odbor Družbe za upravljanje terjatev bank in imenuje novega. Naslednji je ta, da preveri pri Komisiji za preprečevanje korupcije na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije prouči nezdružljivost funkcije in nasprotje interesov glavnega izvršnega direktorja DUTB Imreja Balogha, ki je hkrati predsednik izredne uprav Probanke, in naslednje, da podobno naredi z ugotavljanje nezdružljivosti funkcije in konflikta interesov Janeza Škrubeja, ki je prede je nastopil funkcijo izvršnega direktorja opravljal delo lobista pri družbi Deloitte in lobiral za prodajo T-2 Avstrija Telekomu. Kar se tiče

prvega, tukaj mislim, da moramo govoriti malo širše kot o odgovornosti posameznikov, ampak je treba tukaj vključiti celotno upravo, ker dejansko kljub temu da finančni minister meni nasprotno, je slaba banka delovala v celoti zgrešeno oziroma napačno. To jasno kažejo poteze, ki jih je ta družba vlekla. DUTB na nek način dela škodo državi na milijardni ravni. Ko so se namreč ugotavljali slabi krediti, so za približno 10 milijard vrednosti ocenili tekočo vednost 5 milijard. To je bilo seveda bistveno premalo. Novi ocenjevalci iz tujine so potem to oceno spustili na 3 milijarde, kar je bilo sprejemljivo, in v bistvu je s tem pravzaprav bila izguba 7 milijard. Sedaj je prišla slaba banka in je te 3 milijarde prodala. Vredne so bile vsaj 8 milijard in jih prodajajo za 4 milijarde in na koncu bomo na nek način imeli 30 % izkupička, država pa v bistvu s tem izgublja 4 milijarde. Na podlagi tega dela bodo zaposleni v DUTB še vedno izplačevali bajne nagrade, zato dodajamo to priporočilo, se pravi, da se razreši celoten odbor, ker je boljše v tem trenutku izplačati milijonske odškodnine, kot da gredo ti ljudje še dalje in še naprej delajo oziroma nadaljujejo s to milijardno škodo. Ne smemo pozabiti, da so v te številke vključene samo izgube iz naslova finančnih operacij in te številke na primer ne vključujejo stroškov, ki jih bo imela država v primerih odpuščanj delavcev iz teh podjetij, ko se bo nepotrebno povečala brezposelnost, izgube bodo zaradi izpadlih dajatev in socialnih transferov. Kako poteka cenitev nepremičnin, na primer, to je še ena točka, ki kaže na to, zakaj je to upravo treba razrešiti v celoti, smo lahko videli letos februarja, ko so policisti pridržali cenilca nepremičnin, ki je bil zaposlen na DUTB in ki naj bi v zameno za ugodnejšo cenitev nepremičnine na območju Maribora zahteval 40 tisoč evrov podkupnine. Del podkupnine je tudi dobil, ko so ga že spremljali policisti, ko je bil pod nadzorom. Cenilec je bil na DUTB sicer nemudoma umaknjen iz opravljanja svojih nalog, Simona Rodež iz DUTB je takrat izjavila, da je toleranca DUTB do takšnih dejanj ničelna, ampak ob tem, kar se vse dogaja v DUTB, to težko verjamemo. Nekateri ekonomisti pa tudi politiki vztrajajo oziroma opravičujejo visoke plače na DUTB z zahtevnostjo dela, ki jo opravljajo zaposleni. Dosedanje delo DUTB pa kaže na to, da niso nič drugega kot posredniki za prodajo slabih terjatev bank. Poenostavljeno povedano, slabe terjatve prevzamejo od bank in jih nato pod ceno prodajo spekulativnemu kapitalu na mednarodnih finančnih trgih. In to je vse, kar pravzaprav počno. Takšen je bil na primer najodmevnejši posel, ki so ga izvedli marca letos, ko je sveženj terjatev do Avtocommerca (ACH), Polzele, Elana in Adria Airways so prodali Bank of America Merrill Lynch. Vrednost svežnja je bila 130 milijonov, DUTB pa ga je prodala za 106. Merrill Lynch je že nekaj tednov kasneje ta sveženj prodal ruskemu skladu tveganega kapitala VR Capital. To je DUTB storila kljub temu, da so ACH že decembra 2014 z bankami sklenili

sporazum o finančnem prestrukturiranju, ki ga uresničuje predčasno in bolje kot predvideno. Enako to velja za Elan, ki posluje nadpovprečno dobro in brez težav odplačuje svoje kredite. Tako kot skuša DUTB sedaj v stečaj poslati T-2, lani je že poslal v stečaj podjetje TIB Transport. Stečaju so seveda nasprotovali tako sindikati, FURS, Eko sklad in Petrol, vendar DUTB ne skrbi za prestrukturiranje gospodarstva, ampak za uničevanje gospodarstva, in to po liniji najmanjšega odpora. Primera Save Turizma in T-2 sta najnovejša, kako se to dogaja. Ta dva primera nista bila izolirana, nista bila edina, in to seveda postavlja pod vprašanje celotno delovanje uprave DUTB. Zato je pravzaprav nujno, ne samo potrebno, da se razreši celoten upravni odbor in se imenuje novi.

Kar se tiče drugih dveh dodatkov k priporočilom, se pravi 3. in 4. točke oziroma odstavka, seveda nista sporna samo Škrubej in Balogh, za katera predlagamo, da njihove funkcije in konflikt interesov preuči KPK. O vlogi Simonetija, na primer, pri podeljevanju slabih kreditov v NLB, ki so sedaj na DUTB, je govoril že prej kolega Logar. Tu je potem še izvršni direktor Aleš Koršič, ki je bil, preden je bil na tem mestu, svetovalec v Cimosu, kjer je DUTB izvedla proces prisilne poravnave. Ne trdimo sicer z gotovostjo, da so bili vsi ti ljudje v konfliktu interesov, da so delovali kakorkoli narobe, je pa na tej točki nujno, da pridobimo nove podatke, ker jih zdaj nimamo. Brez dvoma ostajata nezdružljivost bivših in sedanjih funkcij pri Baloghu. In teh indecev je že preveč, da bi ta upravni odbor lahko z zaupanjem politike in javnosti še naprej deloval v sestavi. Vsaj kar se tiče Balogha in Škrubeja je verjetno dovolj dokazil in dovolj indecev za to, da se uvede nadzor in Komisija za preprečevanje korupcije tudi dejansko izvede to preiskavo in ugotovi, ali je prišlo do konflikta interesov in ali je bilo takšno imenovanje neupravičeno, kar ga dela spornega samega po sebi.

Ta priporočila so še dodatek k temu prvemu in gredo še korak dlje. Skratka, če hočemo imeti DUTB, ki bo opravljal svojo nalogo, in to ni razprodaja premoženja oziroma terjatev, ampak bi morala njegova funkcija biti osnovna sanacija teh podjetij, ki mora vključevati tudi zaposlene. Se pravi, da bodo dejansko lahko ohranjali svoja delovna mesta. Da bodo ta podjetja zaživela, ne da bodo samo razprodana, če tako rečem, je nujno, da se sedaj na tej točki vsaj zamenja uprava in uvede nadzor nad sedaj imenovanimi osebama. Tako apeliram na zdrav razum kolegov, da podprejo te amandmaje, se pravi, dodatek k temu priporočilu, ki lahko doseže samo to, da se ta zgodba o DUTB premakne v malo boljšo smer. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju?
Državni sekretar na Ministrstvu za finance
gospod Metod Dragonja, beseda je vaša.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Na kratko stališče ministra s strani Vlade. Kar se tiče amandmaja pod točko 2, predlog, da se razreši v celoti obstoječi upravni odbor. Že v prejšnji diskusiji smo pojasnili, da Vlada ocenjuje, da ni krivdnih razlogov na strani ostalih članov upravnega odbora, kar se veže na ugotovljene nepravilnosti in nezakonnosti pri delovanju DUTB. Zato Vlada ni posegla tako daleč, da bi razrešila celoten upravni odbor.

Kar se tiče predlogov pod točkama 3 in 4, je bilo ravno tako pojasnjeno, da gre za pretekle funkcije dveh članov upravnega odbora, ki sta jih v preteklosti opravljala, in da teh funkcij ne opravljata več. Po oceni Vlade ni neposrednega nasprotja interesov po definiciji Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Poleg tega so na mestu tudi ustrezne politike oziroma notranja pravila, ki nalagajo članom upravnega odbora, da se izločijo v morebitnih postopkih, kjer bi se lahko nasprotje interesov odrazilo na pravilnosti in objektivnosti gospodarnosti delovanja DUTB.

Tako ocenjujemo, da ob upoštevanju teh notranjih pravil in postopkov do konflikta interesov ne more prihajati. Če pa bo Državni zbor ocenil, da mora to isto preveriti še Komisija za preprečevanje korupcije, bo komisija kot najbolj kompetentna na tem področju to oceno izdelala kot neodvisen organ v okviru svojih pristojnosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 26. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA DEKLARACIJE O PODPORI RESOLUCIJI EVROPSKEGA PARLAMENTA Z DNE 2. APRILA 2009 O EVROPSKI ZAVESTI IN TOTALITARIZMU.**

Predlog deklaracije je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom deklaracije je skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga deklaracije dajem besedo predstavnici predlagateljice gospe Anji Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani!

Te dni mineva 70 let od ustanovitve organizacije Združenih narodov v San

Franciscu. Države ustanoviteljice so se po 2. svetovni vojni zavezale k ohranjanju miru in varnosti, razvoju prijateljskih odnosov med narodi ter spodbujanju družbenega napredka, boljšega življenjskega standarda in človekovih pravic. Države so se zavezale k skupnim vrednotam, ključnim za obstoj človeštva. In ravno za to gre tudi pri Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu. Ali je naš vrednostni sistem zgrajen do te mere, da smo sposobni obsoditi vse tri oblike totalitarizmov, vse tri oblike tiranij, in to brez opravičevanj? Spoštovani! Nasilje je nasilje, umor je umor, genocid je genocid, ne glede na to, kdaj in kateri sistem je odgovoren zanj. Gre za najbolj zavržena dejanja, do katerih nihče, ki so mu blizu človekove pravice, ne bi smel gojiti intimnega odnosa.

V Slovenski demokratični stranki predlog resolucije o podpori Resoluciji o evropski zavesti in totalitarizmu predlagamo ponovno, ker smo prepričani, da naš dosedanji dialog ni bil zadosten. Ker smo prepričani, da smo kot odgovorni posamezniki in kot izvoljeni predstavniki naroda sposobni narediti bistveno več od seznanitve s tako pomembno in globoko vsebino. Današnja razprava in končno tudi odločitev o tem ali smo sposobni resolucijo podpreti in jo ponotranjiti, bo odgovorila tudi na preprosto vprašanje: ali pripadamo evropskim civilizacijskim vrednotam ali pa ostajamo onstran in bomo še naprej živeli v zanikanju in iskali opravičila za grozodejstva, ki se ne bi smela nikoli zgoditi?

Predlagana resolucija je povsem identična tisti, ki jo je že leta 2009 sprejel Evropski parlament. Ničesar v njej ni dodanega ali odvzetega. Ne gre za dokument Slovenske demokratične stranke, gre za besedilo, ki so ga v Evropskem parlamentu podprle sredinske, levosredinske in desnosredinske stranke, in to z veliko večino. Tudi vsi slovenski poslanci takratnega sklica Evropskega parlamenta.

Pred nekaj leti je ameriški predsednik Obama v svojem govoru v muzeju holokavsta ZDA poudaril, da državna suverenost nikoli ne daje dovoljenja za pokol lastnega naroda. Armenski genocid, holokavst, komunistične čistke, holodomor v Ukrajini, Srebrenica, Ukrajina, Sirija. Vsi ti dogodki imajo enak predznak, sistematično uničevanje, pri katerem pride do izraza najbolj mračna nrav umnega človeka. Zločinov zoper človečnost, kršitev človekovih pravic, teptanje dostojanstva ni moč obravnavati selektivno in diskriminatorno – in še manj z opravičevanjem kateregakoli izmed njih. Ni pomembno, kateri sistem jih je povzročil, pomembno pa je, da jih enotno obsodimo in izrečemo jasen ne. Brez manipulacij in brez sprenevedanj. Kolegice in kolegi! Vsakršna razprava o redefiniciji naše zgodovine je ta trenutek odveč in povsem nepotrebna. Zgodovina se je že zgodila, je znana in govori sama zase. Takšna razprava bi pomenila zgolj

zlonamerno zavajanje in oddaljevanje od temeljnega bistva, ali smo pripravljeni zgraditi sistem vrednot lastni demokratični napredni družbi, kjer vsaka stvar stoji na svojem pravem mestu. Tudi zgodovinska dejstva. Le na podlagi jasnih vrednot bomo kot posamezniki in kot družba lahko sprejemali boljše odločitve. Če je v naši državi res vse tako lepo in prav, kot želite prikazati tisti, ki se sprejetja besedila resolucije otepate na vse mogoče načine – zakaj še vedno gledamo na osrednjem slovenskem trgu spomenik totalitarizmu? Zakaj zapiramo arhive, zakaj še vedno nismo na dostojen in človeka vreden način pokopali vseh mrtvih? Njihovi potomci tega niti ne morejo, ker jih ni. Odvzeta jim je bila temeljna pravica – življenje samo. Z nesprejetjem resolucije pa jim odrekamo še tisto zadnjo možnost, da rehabilitiramo njihovo trpljenje in dostojanstvo.

Spoštovani! Smo končno tudi v Sloveniji sposobni potrditi besedilo resolucije in izraziti enotno spoštovanje do vseh žrtev totalitarnih režimov in izkazati svojo zavezanost miroljubni in uspešni Evropi? Od tega, kakšen vrednostni sistem smo sposobni vzpostaviti, je odvisna naša prihodnost. In ravno za to gre. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Predlog deklaracije je 7. 10. 2015 obravnaval Odbor za pravosodje. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel vseh poglavij predloga deklaracije, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga deklaracije na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Kseniji Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC):

Spoštovana, podpredsednica, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na svoji 14 seji dne 7. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog deklaracije o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu, ki jo je v obravnavo predložila skupina poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Odbor se je seznanil z naslednjim gradivom: predlogom deklaracije, objavljenem na spletni strani Državnega zbora, v Poročevalcu z dne 24. 8. 2015, mnenjem Zakonodajno-pravne službe in pa mnenjem Vlade Republike Slovenije.

V imenu predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi namen in cilje predloge deklaracije predstavila gospa Eva Irgl. Poudarila je, da predlagatelj besedilo vlaga že tretjič in pričakuje, da bo slovenska politika končno sposobna obsoditi vse tri totalitarizme, tudi komunistični režim in povojno revolucijo, kot je to storil Evropski parlament. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da ZPS k besedilu predloga deklaracije nima pripomb. Predstavnica Ministrstva za pravosodje, državna sekretarka je poudarila, da Vlada ne vidi razlogov oziroma novih okoliščin, ki bi napeljevale k sprejetju

predlagane deklaracije že drugič v letošnjem letu. V Državnem zboru je bila po temeljiti razpravi 22. oktobra 2009 sprejeta Deklaracija o seznanitvi z resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmu in objavljena v Uradnem listu, zato Vlada predlagane deklaracije ne podpira.

V razpravi so članice in člani odbora v imenu poslanskih skupin in v svojem imenu podali obrazložitve in razloge, zakaj predloga deklaracije ne podpirajo. Izpostavili so nekaj temeljnih točk, ki se nanašajo na vsebino, o kateri se že tretjič razpravlja. Posebej so poudarili, da resolucija Evropskega parlamenta izrecno govori tudi o tem, da nobena politična stranka ali organ nimata izključne pravice do razlage zgodovine, zgodovinskih dejstev pa se ne bi smelo vsiljevati z večinskimi odločitvami v parlamentu. Spoštujejo sprejeto resolucijo iz leta 2009 in ne želijo več sodelovati v nepotrebnih ideoloških razpravah. V poslovniško določenem roku k predlogu deklaracije ni bilo vloženih amandmajev. Odbor je nato v skladu z 126. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh poglavjih Predloga deklaracije in jih ni sprejel.

Na podlagi razlage Komisije za poslovnik v zvezi z drugim odstavkom 61. člena Poslovnika Državnega zbora je predsednik Odbora ugotovil, da je obravnava Predloga deklaracije o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu na matičnem delovnem telesu končana. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovana predsedujoča, spoštovane kolegice in kolegi!

2. aprila 2009, torej pred dobrimi šestimi leti je Evropski parlament sprejel Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu. Ob njej sta se poenotili tako evropska levica kot desnica, saj jo je podprla velika večina evropskih poslancev. V Evropskem parlamentu je torej to resolucijo soglasno podprlo vseh sedem slovenskih poslancev v Evropskem parlamentu. V tej resoluciji Evropski parlament odločno in jasno obsoja vse zločine proti človeštvu in množične kršitve človekovih pravic, ki so jih zagrešili totalitarni in avtoritarni režimi: fašizem, nacizem in komunizem. Slovenija je edina država v Evropi, ki so jo tlačili vsi trije najhujši totalitarizmi 20. Stoletja, fašizem, nacizem in komunizem. A komunizem je pri nas povzročil daleč največ gorja. In kar je še najhujše, velika večina žrtev je bila brez sojenja tragično pokončana prav v mesecih po končani drugi svetovni vojni. V Sloveniji je bilo do sedaj evidentiranih preko 600 prikritih vojnih grobišč, v katerih je zagrebenih okoli 15 tisoč Slovencev.

Vse te žrtve do danes nismo pokopali. Ob 70. obletnici konca 2. svetovne vojne je sedaj skrajni čas, da izpolnimo to osnovno civilizacijsko dolžnost. Iz tega razloga smo v Novi Sloveniji pripravili Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev, ki je bil sprejet letos julija in bo omogočil izvedbo postopkov odkrivanja prikritih vojnih grobišč, dostojen pokop žrtev in obeležitev njihovega groba in spomina. Če citiram spoštovanega nekdanjega predsednika SAZU gospoda Jožeta Trontlja, žal že pokojnega, citiram: "Nacizem in fašizem ne bosta nikoli oprana krivde za 2. svetovno vojno, za strahotno gorje, ki sta ga povzročila številnim narodom, za milijone žrtev, ki so padle v spopadih, bile pomorjene v taboriščih ali v medvojnih likvidacijah. Dejstvo pa je, da je v vojno stopil še tretji totalitarni sistem, komunizem z novimi grozovitostmi." Konec citata. Vsi trije totalitarizmi so zato vredni obsodbe.

Ena izmed vsebin te evropske resolucije je tudi zavzemanje poslancev, da bi 23. avgust postal vseevropski dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov, kar v Novi Sloveniji – krščanski demokrati podpiramo. Ohranjanje spomina na te dogodke in njihovo ustrezno zgodovinsko vrednotenje je zagotovo eno od pomembnih zagotovil, da se kaj takšnega v prihodnosti ne bo ponovilo. V tej smeri je zelo pomembna tudi vzgoja v duhu demokratičnih vrednot, ki spodbuja kritično mišljenje in omogoča pot zorenja v vrednotah. Na tej točki naj poudarimo pomen družine in vzgoje otrok v duhu občečloveških vrednot, kar je za nadaljnji osebni razvoj posameznika izredno pomembno.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Dušan Radič.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovane, spoštovani!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra obžalujemo, da je do današnje razprave in vseh tistih, ki smo jim v zvezi s predlaganim aktom bili priča že na ravni odborov, sploh prišlo. Izzvane, neiskrene, podžigajoče in domala pritlehne razprave o slovenski polpretekli zgodovini padajo na neplodna tla in našim državljanom in državljanom ne prinašajo nikakršnih koristi, politično telo pa odmikajo od dejanskih vsakodnevnih izzivov. A Predloga deklaracije o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmu ne zavračamo zgolj zaradi njegove nekonstruktivnosti, temveč našo odločitev utemeljujemo tako na formalnih, vsebinskih kot tudi kontekstualnih argumentih. Evropski parlament predstavlja nadnacionalno institucijo evropskega političnega prostora izjemnega pomena, ki v okviru svojega delovanja sprejema tako zakonodajne kot tudi politične akte. Med slednjimi najdemo številne

resolucije, med drugim tudi predmetno resolucijo. Vsi ti sprejeti akti, ne glede na to, kaj si o njih mislijo posamezne evropske države, stranke ali druge družbene skupine, so s sprejetjem v Evropskem parlamentu postali del evropskega političnega reda in vrednotnega polja. Resolucije izražajo voljo demokratično voljenega nadnacionalnega predstavnškega telesa. V nobenem primeru pa takšne resolucije ne izražajo in ne morejo izražati suverene volje nacionalnih parlamentov, ki svojo legitimnost in suverenost črpajo iz popolnoma drugega temelja.

Politične akte Evropskega parlamenta, vključno z Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu, v Poslanski skupini SMC zato spoštujemo. Nasprotujemo pa uvajanju inovativnih postopkovnih praks, s katerimi bi na predlog ene same strankarske opcije Državni zbor sprejemal ali potrjeval takšno resolucijo. Takšen pristop je politično nesprejemljiv in vprašljiv. Poleg tega je na podlagi študije, ki jo je opravil raziskovalni oddelek Državnega zbora, takšen pristop neprimerljiv z ostalimi državami Evropske unije, kjer se parlamentarni odbori z resolucijami Evropskega parlamenta zgolj seznanjajo, pa še to v redkih primerih. Glede na navedeno bi sprejetje predlagateljevega akta predmetno deklaracijo ne nazadnje postavilo v hierarhično višji položaj v primerjavi z drugimi resolucijami Evropskega parlamenta, in to v popolni odsotnosti kakršnihkoli prioriteten kriterijev ali meril. Menimo, da je to neprimerno in škodljivo tako za ugled tega državnega zbora kot tudi za pomen političnih aktov, ki se sprejemajo na ravni institucij Evropske unije. Prav tako ne smemo pozabiti, da se je Državni zbor z Resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmu v lastni deklaraciji seznanil že leta 2009. S sprejetjem tokratnega predloga Slovenske demokratske stranke bi bili priča obstoju dveh različnih političnih aktov glede iste vsebine, vendar z različno opredelitvijo. S tem pa se postavi tudi vprašanje hierarhije med obema aktoma politične narave.

V Poslanski skupini SMC menimo, da je deklaracija neustrezna in neprimerna. Takšno mnenje pa smo do sedaj že nekajkrat izrazili v razpravah tako na odboru kot tudi na sami seji Državnega zbora. Predlagatelji s predlogom ostajajo pri isti vsebini, poslanci in poslanke Stranka modernega centra pa ostajamo pri isti odločitvi. Predloga deklaracije ob podpori resolucije Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke sedaj že tretjič vlagamo v Državni zbor Resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmi. In kot kaže, glede na to, da stranke koalicije, Združena levica ter tudi nepovezani poslanci tudi tokrat vsebine resolucije ne podpirajo, bo verjetno treba še večkrat spomniti na resolucijo, zlasti pa na to, kaj v njej piše. Morda pa nekoč v tem parlamentu z neko drugo sestavo strank vendarle dosežemo podporo Resoluciji Evropskega parlamenta, ko bo zavedanje o tem, kako pomembna je enotna obsodba totalitarnih režimov s strani politike, bistveno višja.

Prvič smo, spoštovane kolegice in kolegi, resolucijo v Državni zbor vložili malo za tem, ko jo je potrdil Evropski parlament, zanjo pa so glasovali vsi takratni slovenski evropski poslanci, ne glede na politično barvo. Takrat so bili pod budnim očesom evropske javnosti in težko bi nasprotovali takšni vsebini, ki ne govori o ničemer drugem kot o spoštovanju osnovnih civilizacijskih norm, spoštovanju do žrtev in spominu na našo tragično skupno preteklost. Zadrega, da ne bi potrdili takšne vsebine, bi bila v evropskem prostoru enostavno prevelika. Vendar pa imajo poslanci levice za domačo javnost povsem drugačen obraz, kot ga kažejo v tujini. Ena od slovenskih evropskih poslank je takrat v Evropskem parlamentu, recimo, podprla resolucijo, doma, ko je prišla v varno zavetje, pa jo je označila za navadno skrpuvalo.

Drugič smo Resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmi v Državni zbor vložili ob 70. obletnici konca 2. svetovne vojne in 20-letnici genocida v Srebrenici. To se nam je zdel primeren čas, da se lahko vsi skupaj skozi razpravo ozremo na grozote, ki jih je prineslo vojno in povojno obdobje. Da se s spoštovanjem, zlasti pa s sočutjem ozremo na žrtve, ki so jih povzročili totalitarni in avtoritarni režimi, in zlasti da z glasovanjem podpremo vsebino resolucije, ki je utemeljena na že predhodno sprejetih dokumentih, kot je Resolucija o ukrepih za odpravo dediščine nekdanjih komunističnih režimov ter Praška izjava o evropski zavesti in totalitarizmi.

Tretjič pa smo resolucijo v Državni zbor vložili 23. avgusta, torej na dan spomina na vse žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov. Na dan, ki ga je v spomin in opomin predlagala prav omenjena resolucija Evropskega parlamenta in s katere vsebino se poslanci poslanski skupin SMC, Desus, SD, Združene levice in nepovezanih poslancev ne strinjajo in je ne podpirajo.

Resolucija obsoja totalitarne režime in poudarja, da je treba ohranjati spomin na preteklost, ker brez resnice in spomina ne more biti sprave. Hkrati pa odločno in jasno obsoja vse zločine proti človeštvu in množične kršitve človekovih pravic, ki so jih zagrešili totalitarni in avtoritarni režimi. Žrtvam teh zločinov in njihovim družinskim članom pa izraža sočutje, izraža

razumevanje in daje priznanje za njihovo trpljenje.

Evropski parlament v svoji resoluciji med drugim poziva države članice naj si resnično in iskreno prizadevajo za odprtje arhivov, tudi arhivov nekdanje tajne politične policije. Pri nas pa se, žal, vse dela še vedno v smeri, da se onemogoča dostop do arhivskih gradiv ter da se z zakonom celo izenačuje žrtve in storilce kaznivih dejanj, kar je za nas povsem nedopustno in nesprejemljivo. Dejstvo je, da se pri nas pa tudi v nekaterih državah vzhodne Evrope, ki so izšle iz komunističnega sistema, še vedno neupravičeno omejuje dostop do dokumentov, ki so pomembni za posameznike in za znanstvene raziskave, na kar opozarja tudi resolucija Evropskega parlamenta.

Treba je krepitev evropsko zavest o zločinih, ki so jih zagrešili totalitarni režimi. To pa lahko storimo le tako, da podpiramo dokumentiranje in pričevanja o nemirni evropski preteklosti, saj brez spomina ne more biti sprave. Že ob zadnji predstavitvi stališča do resolucije Evropskega parlamenta sem povedala, da je bil vsem totalitarnim režimom skupni temelj sistemsko in načrtno kršenje človekovih pravic. Kršili so jih zato, da so prišli na oblast, in zato, da so se na oblasti ohranili. Za namen prevzema oblasti pa so uporabljali tajne oborožene enote. Pri nas VOS, KNOJ, OZNA, v kasnejših letih pa Udbo in Službo državne varnosti. Torej Službo državne varnosti, ki jo je Vrhovno sodišče v svoji odločbi označilo za zločinsko organizacijo, ki je ne samo fabricirala, ponarejala in podtikala obremenilne dokaze, ampak tudi ugrabljala ljudi in jih likvidirala. Ne dolgo nazaj, spoštovane kolegice in kolegi, smo na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti obravnavali tudi umore, ki jih je zagrešila nekdanja Služba državne varnosti. Takrat nam je v svoji precej dolgi, vendar zelo natančni razpravi pripovedoval Nikola Štedul, ki je preživel atentat, ki ga je nanj izvršila nekdanja Služba državne varnosti. Samo za podatek, v Nemčiji in Avstriji potekajo postopki, recimo, proti Janezu Zemljariču in Silvu Gorencu, ki sta bila najvišje na funkcijah Službe državne varnosti. Na nek način razumem, zakaj levica ne more, pa tudi ne sme podpreti te resolucije. Zato ker tudi v sedanjem sklicu parlamenta v tem državnem zboru v vaših vrstah sedi kar nekaj tedanjih sodelavcev Službe državne varnosti. Nekateri celo predstavljajo najvišje funkcije v parlamentarni demokraciji.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Slovenska politika bi morala biti sposobna najprej enotno obsoditi bolečo zgodovinsko izkušnjo. Slovenska politika bi morala biti sposobna obsoditi komunistični režim in povojno revolucijo, tako kot je to storil Evropski parlament. Skrajni čas je, da to storimo vsi poslanci, in to enotno v okviru svojih ustavnih pristojnosti, to je v okviru nekega formalnega akta. In podpora resoluciji Evropskega

parlamenta bi bila nedvomno lahko primerna za takšen korak. Že večkrat sem poudarila, da zločinov in kršitev človekovih pravic ne moremo razlikovati glede na to, v imenu katerega totalitarizma so bile storjene. Ne moremo torej razlikovati zločinov, ki jih je storil fašizem ali nacizem, ali pa zločinov, ki jih je storil komunizem. Vsem trem je bilo namreč skupno, da so za doseganje ciljev grobo kršili človekove pravice. Obsodba mora biti zato jasna in ne kakorkoli diskriminatorska. To, da v strankah levice, pa tudi nepovezani poslanci in vse stranke koalicije, ki sem jih prej naštel, vztrajate pri tem, da ne obsodite totalitarizmov, pomeni lahko le to, da vam je vseeno za žrtve in da na nek način odobrivate zločine in kršitve človekovih pravic. S takšnim razmišljanjem pa vzpostavljate okoliščine, da se zgodovina totalitarizma lahko ponovi. Spomnimo se samo na Srebrenico. Zločin v Srebrenici in po vojni leta 1945, torej pomori, ki so se zgodili, so zagrešili praktično isti ljudje ozirom nasledniki istega režima. Morda bi lahko to preprečili, če bi ob pravem času obsodili vse dogodke, ki so se zgodili takoj po vojni leta 1945. Slovenija je del skupnega evropskega prostora, ki je nastal v skupnem boju proti vsem totalitarizmom, kar ugotavlja tudi resolucija. Boj proti totalitarizmom je okrepil evropsko združevanje. In tudi danes, ko se soočamo z migrantsko krizo bi Evropa morala najti skupne rešitve, ki bi šle v smeri zaščite evropskih vrednot in v smeri zaščite držav članic Evropske unije.

Sedaj pa mi dovolite, da nadaljujem z naslednjim vprašanjem, ki je vezano na sedanost, prihodnost in tudi na preteklost. Sprašujem vas, kje se v ekonomsko gospodarskem smislu nahajajo države Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska, Estonija. Katera mesta zasedajo te države na mednarodnih lestvicah, ki merijo uspešnost držav, ki merijo konkurenčnost in ekonomsko učinkovitost, ki merijo spoštovanje človekovih pravic in učinkovitost pravne države? Če pogledamo Poljsko. Poljska recimo sploh ni stopila v krizo leta 2008 in je že nekaj časa ekonomsko in gospodarsko uspešna država. Od takrat, od leta 2008, morda ni odveč pripomniti, jo vodijo desne vlade. Tudi po zadnjih volitvah pred nekaj dnevi bo kot kaže parlament sestavljen samo iz desnih in desnosredinskih strank. Seveda je tukaj vprašanje zlasti za tiste, ki prihajate z levice – kaj vam ti podatki povedo? Estonija je recimo šla v obratni smeri od nacionalnega interesa, ampak to ne pomeni, da niso nacionalno zavedni. To nima nobene zveze z nacionalno zavednostjo. To namreč pomeni, da niso vsega čuvali, ampak so dovolili prihod tujega kapitala in tudi zato so sedaj ekonomsko in gospodarsko uspešna država. Če pogledamo Češko. Češka je bila na primer pred 2. svetovno vojno ena od najbolj razvitih držav Evrope. Ampak kaj se je pa potem zgodilo? Po 2. svetovni vojni je v državi zavladal komunistični sistem in Češka je nazadovala. Danes pa nas je Češka ravno zaradi tega ker je

izpeljala tudi različne lustracijske postopke, zopet prehitela. Madžarska. Tukaj lahko vidimo sploh v luči migrantske krize, da gre za izrazito ščitenje evropskih vrednot, za ščitenje državljanek in državljanov. Vsem tem državam, ki sem jih sedaj omenila, je skupno, da nas preHITEVAJO na vseh mednarodnih lestvicah. Tu ni odveč spomniti, da smo po kršitvah človekovih pravic na prvem mestu. Tako pravi Evropsko sodišče za človekove pravice. Na lestvici ekonomske svobode pa smo med 152 državami na 111. mestu leta 2015, leta 2014 pa na 105. mestu. Vsem tem državam je tudi skupno, da so izšle iz komunističnega sistema. Tako kot je izšla Slovenija. Vendar pa je pri nas bistvena razlika, da smo mi v nekaterih segmentih miselno še vedno globoko v njem. Tem državam je tudi skupno, da so z razliko od nas opravile s komunistično preteklostjo. Morda zato takšni rezultati? Ali pa morda tudi zaradi tega boljši rezultati? Kipe Lenina, Stalina so pospravili, pri nas pa imamo še kar naprej ulice in trge po zločincu Titu. Mislim, da ga Bild uvrstil na 5. mesto največjih zločincev vseh časov. Vse te države so na takšen ali drugačen način napravile lustracijo in obsodile komunistični režim. Pri nas pa žal, kolegice in kolegi, ne smete, ne zmorete, nočete obsoditi fašizma, nacizma in komunizma.

Če pogledamo še malo bolj detajlno, kaj se je dogajalo recimo na Češkem, tako za primerjavo. Vsi poznamo žametno revolucijo, ki se je zgodila leta 1989. Trajala je od 17. novembra pa do 29. Decembra. In ta žametna revolucija je bila tista, ki je zrušila komunistični režim. Takrat je ključno vlogo odigral Vaclav Havel, ki se je kasneje tudi prvi podpisal na že prej omenjeno praško izjavo, ki je bila v začetku predvidena celo kot skupna izjava Evropske unije v boju proti totalitarizmu in za skupne evropske vrednote. Izjavo je takrat podpisalo na tisoče Evropejcev. Med njimi tudi znane in ugledne osebnosti, ki se zavedajo, da Evropa lahko preživi le, če bo, prvič, držala skupaj v boju proti totalitarnim režimom, drugič, če bo obsodila totalitarne režime in tako tudi pokazala, da pušča zanamcem vrednostni sistem, ki obsoja zločin preganja zločince, tretjič, le če bo opozarjala in poglobljeno razpravljala o naši skupni tragični preteklosti. Pri nas, v tem parlamentu pa se vsakršno razpravljanje o polpretekli zgodovini preprosto pretvori v kulturni boj in ideološke teme. Vendar pa tukaj ne govorimo o ideoloških temah, ampak govorimo o naši skupni odgovornosti do žrtev, o človeškem dostojanstvu in o tem, kaj je etično in kaj je prav.

Spomladi leta 1992 je bil na Češkem potem objavljen celoten seznam sodelavcev državne varnosti, kar je potem sprožilo naravne, bom rekla, same po sebi lustracijske postopke v javnih ustanovah in organizacijah. Pri nas pa še danes sodelavci Službe državnega varnosti sedijo na visokih položajih, sicer pa jih najdemo na čisto vseh nivojih družbenega življenja, ker še vedno krojijo našo usodo. Češka je potem

sprejela tudi Zakon o kriminalnem značaju komunističnega režima in na več nivojih vpeljala lustracijske zakone. Pri nas pa nismo storili nič od tega. Pri nas ni politika sposobna niti enotno obsoditi vseh totalitarnih režimov, ki so grobo kršili človekove pravice in povzročili nemalo gorja slovenskemu narodu.

Zato pogledjmo nekaj pomembnih podatkov, ki kažejo vso razsežnost komunističnega sistema, ki se je odvijal v Sloveniji. V Sloveniji imamo v tem trenutku več kot šesto prikritih množičnih morišč, nekatera področja so še vedno neraziskana. Zločinci niso bili nikoli preganjani, čeprav so v okviru akcije Sprava pridobili dokaze, ki kažejo na določena imena. Zaradi krivičnih obsodb je bilo kasneje razveljavljenih več tisoč sodb. Med njimi tudi sodba proti nekaterim članom skupine Hazard. Šlo je za blatenje dobrega imena, za ustrahovanje, za namensko povzročene krivice. In danes očitno v nekaterih primerih ni nič drugače. Na najvišjih dveh funkcijah v pravosodju imamo osebe, ki sta v prejšnjem pa tudi v sedanjem sistemu kršili človekove pravice. Poznamo veliko število zrežiranih političnih procesov, zaplemb premoženja, prisilnega dela, iz tistega časa poznamo Goli otok in druga taborišča oziroma zapore, kjer so bili zaprti politični zaporniki.

Naj tukaj omenim gospoda Adema Demacija, poslancem koalicije se ni zdelo vredno, da bi ga prišli poslušat na Komisijo za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, čeprav gre za izjemnega človeka, od katerega bi se lahko marsikaj naučili. Morda bi potem tudi podprli takšno resolucijo. Osemindvajset let je bil zaprt, ker se je upiral Titovemu režimu in želel svobodo in demokracijo. Postal je zapornik vesti po organizaciji Amnesty International. Ta mu je podelila ta naziv. Je dobitnik nagrade Saharov. Ali pa če pogledamo samo na slovensko področje, Andrej Aplenc prav tako zapornik na Golem otoku.

Zelo pomemben signal bi dali zlasti mladim za prihodnost, če bi sprejeli resolucijo. Vsi tisti, ki v tem državnem zboru vedno, ko govorimo o takšnih temah, veliko govorite o prihodnosti, naj vam rečem, treba jo je graditi z dejanji in ne z besedami. Z dejanji je treba graditi prihodnost. In pomembno je, da bi tudi s tem pokazali mlajšim generacijam, da smo pri teh vprašanjih, ko je treba obsoditi totalitarne režime, enotni. Slovenija je namreč v malce drugačnem položaju kot druge vzhodnoevropske države, ki so tudi izšle iz komunizma, saj so, kot že rečeno, na takšen ali drugačen način izvedle lustracijo. Pri nas pa se žal še vedno ščitijo privilegiji, ki izhajajo iz nekdanjega sistema. Resolucija Evropskega parlamenta govori tudi o tem, da je treba odpreti arhive v celoti, tudi arhive nekdanje tajne politične policije. Vendar pa smo pri nas s sprejetjem Zakona o arhivskem gradivu storili ravno obratno. Zaradi postopkov anonimizacije smo praktično na tehnični način

zapri dostop do arhivskega gradiva raziskovalcem, publicistom in zgodovinarjem. Še do tistega malo gradiva, ki ga je ostalo, približno 20 %, ko pa govorimo strogo o službi državne varnosti, pa samo 5 %, je danes izjemno težko priti ali pa so gradiva v celoti počrnjena in kot taka za raziskovalce popolnoma neuporabna. Pri nas pa tudi nihče ni odgovarjal za uničenje arhivskega gradiva, pa čeprav gre za kaznivo dejanje in za kulturni genocid. Tukaj lahko povem, da sem, mislim da bo sedaj dve leti, od kar sem na tožilstvo in policijo zoper nekdanjega načelnika Službe državne varnosti gospoda Ivana Eržena vložila kazensko ovadbo zaradi suma uničevanja arhivskega gradiva, ker je gospod Eržen dal obvezno navodilo za uničevanje arhivskega gradiva, in to se je dejansko potem odvijalo, mislim da v treh etapah. Ampak tista zadnja, ključna se je zgodila leta 1991. Vendar pa vidim, da se v tej smeri nič ne premakne. Morda bi kaj več o tej zadevi lahko znal pojasniti recimo nekdanji predsednik države Milan Kučan, ki je takrat bil najvišji funkcionar v državi. Prepričana sem, da je vedel za vsa ta navodila, obvezna in neobvezna in za vse to, kar se je dogajalo s tem arhivskim gradivom, ki je kulturni genocid. V Državnem zboru smo tudi že večkrat poslušali razne govore, vezane na zločine zoper človečnost. Predsednik Državnega zbora je spregovoril o armenskem genocidu, mislim da na našo pobudo, potem o holokavstu, spregovoril je, ko je bila obletnica Srebrenice. Državni zbor je potem na pobudo SDS nagovoril tudi 23. avgusta, na dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov, vendar pa v Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da bo predsednik Državnega zbora s posebnim nagovorom obeležil tudi poveljno morijo na slovenskih tleh, ki je dala rezultat več kot 600 prikritih množičnih morišč.

Da strnem v nekaj stavekih, kaj je bistvo resolucije. V resoluciji piše, da mora Evropa, če želi biti združena, sposobna oblikovati enoten pogled na svojo zgodovino, da morajo države članice EU opraviti poglobljeno razpravo o zločinih tako nacizma, fašizma kot komunizma, saj gre za našo skupno dediščino. Resolucija Evropskega parlamenta, ki je stranke koalicije, Združene levice in nepovezanih poslancev ne podpirajo, torej gradi na skupnih evropskih vrednotah, kot so spoštovanje človeškega dostojanstva, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje vladavine prava. Gradi na skupnem boju proti totalitarnim in avtoritarnim režimom. Gradi na ohranjanju spomina na preteklost, saj brez resnice in spomina ne more biti sprave ali bolje pomiritev. Gradi na jasni obsodbi vseh zločinov zoper človečnost in množičnih kršitev človekovih pravic, storjenih v imenu totalitarnih in avtoritarnih režimov. Pravi, da je treba počastiti žrtve, obsoditi storilce in položiti temelje za spravo, ki bo temeljila na resnici, pravičnosti in spomini.

S potrditvijo resolucije in podpiranjem njene vsebine bi pokazali, da spoštujemo evropske vrednote, da podpiramo skupen boj proti totalitarizmu, da spoštujemo žrtve in da sočustvujemo z njihovimi svojci, ki še vedno iščejo pravico za prestane grozote. Resolucijo Evropskega parlamenta bomo, to že vnaprej napovedujem, vlagali v Državni zbor, vse dokler ne bo sprejeta. Gre namreč za eno izmed ključnih vsebinskih tem, vezanih tudi na boljše sedanost in prihodnost države. Argumentirano smo o resoluciji Evropskega parlamenta v Slovenski demokratični stranki razpravljali že štiri mesece nazaj pa leta 2009 pa tudi na Odboru za pravosodje in na Komisije za petice ter za človekove pravice in enake možnosti. Tudi danes so naša stališča jasna in podprta z argumenti. Vendar pa se v Slovenski demokratični stranki zavedamo tudi resnosti položaja v katerem se je znašla država zaradi migrantske krize. Zato se bomo v nadaljevanju odpovedali nadaljnji razpravi, pričakujemo pa, da bo koalicija ta čas porabila za iskanje konkretnih rešitev migrantske krize in da boste mogoče v tem času presodili, da je dobro podpreti tudi kakšen predlog in ukrep, ki prihaja z naše strani. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav državni sekretarki. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Danes se že tretjič pogovarjamo o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmu, ki smo jo v Državnem zboru podrobno obravnavali že pred šestimi leti. Natančneje, Državni zbor je 22. oktobra 2009 že sprejel deklaracijo o seznanitvi z Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu. Zato ne vidimo razloga, da bi morali o omenjeni resoluciji odločiti še enkrat. A kot vsi vemo, smo na letošnji julijski seji pred tremi meseci še enkrat opravili obsežno razpravo, zato nam v Poslanski skupini Desus res ni jasno, zakaj se moramo o tem ponovno pogovarjati. Predlagatelj je predložil praktično identičen teks, le naslov akta se je spremenil. Julija smo imeli na mizi resolucijo o podpori resoluciji, danes pa govorimo o deklaraciji o podpori resoluciji. Vse ostalo je ostalo enako, to je neresno in spet bomo zapravili slabih 5 ur časa za brezplodno ideološko razpravo, ki nikamor ne vodi. Kot pred nekaj meseci tudi danes menimo, da v teh letih ni prišlo do kakršnihkoli novih okoliščin, ki bi od nas terjale, da moramo spremeniti svojo odločitev, saj je bila takratna odločitev Državnega zbora legitimna in dovolj dobro pretehtana. Zato smo predlog deklaracije zavrnili

že na seji matičnega delovnega telesa, kjer smo izrecno poudarili, da resolucija Evropskega parlamenta govori tudi o tem, da nobena politična stranka ali organ nimata izključne pravice do razlage zgodovine.

Kot že rečeno v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo se z resolucijo seznanili že leta 2009 in jo spoštujemo. Ne želimo pa sodelovati v nepotrebnih ideoloških razpravah, ki jim bomo zagotovo priča v naslednjih urah. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Predlog deklaracije o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu je bil obravnavan pravzaprav v Državnem zboru že leta 2009 in ugotavljamo, da Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu nima pravno zavezujoče veljave. Ta dokument lahko razumemo kot priporočilo, kako se naj države soočijo s preteklostjo, ki jih tangirajo dogajanja v tistem obdobju. V ta namen je tudi parlament v letu 2009, ko se je seznanil s to resolucijo, sprejel deklaracijo o seznanitvi. Socialni demokrati ne vidimo razlogov, zakaj se že tretjič pravzaprav seznanjamo z nečim, kar smo že videli, slišali in tudi sprejeli ustrezno deklaracijo. Še posebej pa se nam to vprašanje odpira ob dejstvu, ker smo v tem sklicu sprejeli Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev, kjer je v prvem členu tega zakona zapisana tudi Resolucija Evropskega parlamenta z 2. 4. 2009.

Ampak tukaj moramo vendarle spomniti, da predlagatelj današnje razprave ni glasoval za ta zakon, v katerega je vključena tudi Resolucija Evropskega parlamenta. Torej se poraja dvom, ali resnično verjamejo v to, kar očitajo drugim, da se ne podpira, ali gre zgolj za to, da poskušajo vedno znova odpirati razpravo o eni in isti temi. Hkrati pa, ko je to sestavni del nekega zakona, temu pravzaprav nasprotujejo. Zelo nekonsistenten pristop. Zato resnično ne vidimo velike dodane vrednosti ob tem sprejemanju oziroma obravnavi te točke dnevnega reda. Bi pa želel povzeti del deklaracije, ki jo je Državni zbor sprejel leta 2009, citiram: "Državni zbor s seznanitvijo z Resolucijo izraža spoštovanje do vseh žrtev totalitarnih režimov in hkrati poudarja, da je v svojem delovanju po letu 1990 Republika Slovenija storila že veliko za to, da se popravijo krivice, ki so bile državljanom in državljanom Slovenije storjene v obdobju od leta 1945 do leta 1990. Posebej s sprejemom predpisov, ki so omogočili popravo krivic političnim zapornikom, obsodba povojnih pobojev, odkrivanje in

ureditev prikritih grobišč, protipravno pobitih oseb, vračanje po vojni krivično odvzetega premoženja in mnogimi drugimi dejanji. Pri tem poudarja, da je to lažje storila zato, ker je bil njen prehod v demokratičen, političen sistem parlamentarne demokracije uveljavljen z večinsko voljo državljanov in državljanov po pravni poti in brez nujnosti nasilnih sprememb, kar je bilo mogoče, ker so se tudi znotraj enopartijskega sistema postopoma že povojni čas in posebej v 80. in 90. letih uveljavljale demokratične spremembe, ki so to omogočile." Tukaj zaključujem citat besedila, ki je zapisan v deklaraciji, ki ga je parlament leta 2009 že sprejel.

Ob tem bi pa vendarle bilo treba izpostaviti dejstvo, ko se želimo pogovarjati o posledicah totalitarnih režimov pred 70 leti, je vendarle veliko bolj pomembno in operativno, če se začnemo spraševati in razpravljati o totalitarnih režimih, ki pa veljajo pravzaprav že ta hip in s katerimi se tudi Slovenija srečuje. Gre pravzaprav za nov totalitarni režim – neoliberalizem, ki je Slovenijo že prizadel, ko ji je vsilil javni dolg z namenom razprodaje državnega premoženja in razgradnje države in s tem našega nacionalnega ponosa. Slovenija se s tem srečuje intenzivno na svoji osamosvojitveni poti in v zadnjem obdobju še posebej, ko moramo reševati tako imenovani javni dolg. Sanirali smo banke, vložili sredstva v bančni sistem, vendar hkrati ugotavljamo, da je ocena sredstev, ki so bila potrebna za to, daleč nad tistim, kar je bilo realno stanje. In zato lahko govorimo o vsiljenem totalitarnem režimu, ki želi ekonomsko izčrpati Slovenijo.

Ob vsem tem bi vendarle bilo treba opozoriti na dejstvo, da ko razpravljamo o posledicah totalitarnih režimov, je v teh obdobjih izpuščeno eno pomembno poglavje oziroma področje. Gre za to, da Republika Slovenija od svoje osamosvojitve dalje še ni vložila zahteve do Nemčije zaradi škode in gorja, ki so jo pretrpele Slovenke in Slovenci, ki so bili žrtve takratnega totalitarnega režima. Do današnjega dne ni rešeno povračilo škode izgnancem. Za te pravice se borijo že od osamosvojitve in nikoli ne dobijo dovolj velike podpore v Državnem zboru, da bi se to tudi uveljavilo. To je tema, ki je ob posledicah totalitarnega režima še nismo dokončali v Sloveniji, in to je tisto, o čemer bi se morali pogovarjati, če želimo biti resnično konkretni in predvsem zagovarjati interes naših ljudi. Zato bi bilo prav, da poskrbimo za naše ljudi in zahtevamo odškodnino za prestano gorje izgnancev. Če omenim številko, ki je tudi v gradivu izgnancev zelo jasno opredeljena, gre za najmanj 3 milijarde ameriških dolarjev, ki bi jih morala Nemčija vrniti Sloveniji zaradi povzročitve takratnega totalitarnega režima našim ljudem. V ta namen je resnično odprto vprašanje podpis mirovnega sporazuma z Nemčijo in znotraj sporazuma bi morali uveljaviti tudi reparacijo in povrnitev vojne škode. Razprave o tem v Sloveniji še nismo dokončali.

In to je tisto, kar bi zagotovo bilo potrebno, da naredimo korak naprej od tega, kar se danes predlagatelj pravzaprav želi pogovarjati v parlamentu.

Naj se vrnem še na današnje posledice novega totalitarnega režima, ki sem ga že prej navedel. Gre za neoliberalizem. Ta hip smo priče novemu, pravzaprav zelo zahtevnemu položaju, v katerem se je znašla Evropa in s tem tudi Slovenija. Gre za dobesedno preplavljanje Slovenije in Evrope z migranti, ki bežijo z območij, ki jih je neoliberalni pohlep po oblasti, ta pa se kaže predvsem pri želji, da si prisvoji vire nafte in s tem tudi obvladovanje sveta. Namen tega neoliberalnega režima je izbrisati evropsko ureditev, izbrisati meje držav in nas spremeniti pravzaprav v bitja brez državljskih pravic. Ta totalitarizem je tisti, o katerem bi morali razpravljati v slovenskem parlamentu in opozoriti na te pogubne posledice, ki se lahko zgodijo v Sloveniji in Evropi. Naj povem, da smo vse te teme, ki so zapisane v tem gradivu, ki jih je predlagatelj predložil, v Sloveniji zagotovo preskočili, obravnavali že s številnimi zakoni, še posebej pa mislim, da moramo biti vendar dovolj realni, pa tudi ponosni na sebe, da smo vse to preskočili prav v trenutku, ko smo ustanovili svojo državo. In prav je, če imamo svojo državo, da poskušamo poskrbeti tudi za svoje ljudi. Zato mislim, da je bistveno bolj pomembno, da poskušamo uveljaviti prej omenjeno reparacijo, kot pa opravljati razpravo med seboj, ki pravzaprav ne prinese nobene konkretne rešitve, ki bi izboljšala položaj Slovenije ali pa blaginjo naših ljudi.

Zato menimo, da je Predlog deklaracije o podpori Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu za obravnavo v slovenskem parlamentu pravzaprav nepotreben, ker smo že vse to v veliki meri preskočili. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo, gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, hvala za besedo.

Ponovno obravnavamo Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu in ponovno na predlog SDS. Čeprav tukaj ne sedi noben poslanec s strani predlagatelja, bom vendarle povedala naše stališče, čeprav jih očitno ne zanima. Po našem mnenju tukaj ne gre za nič drugega kot za onesnaževanje javnega diskurza, spet gre za izčrpavanje parlamenta, poslancev in davkoplačevalskega denarja. Že drugič v tem mandatu, skupno pa že tretjič se ukvarjamo z Resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmu, ki je eden izmed mnogih dokumentov, s katerimi želijo konservativne sile, ki obvladujejo evropske institucije, vsiliti točno določen model za razlago sodobne evropske in svetovne zgodovine. V stranki SDS nam s ponovno obravnavo te

resolucije vsiljujejo debato o naši zgodovini in o treh tako imenovanih totalitarizmih 20. stoletja, to je o nacizmu, fašizmu in komunizmu, pri čemer pa gre seveda zgolj in seveda samo za demonizacijo zadnjega. V Združeni levici ne pristajamo na oznako totalitarizem ne za nekdanje komunistične niti ne za fašistične režime. Ne zato, ker morda ne bi priznavali silnega trpljenja ljudi, ki so bili prizadeti zaradi fašizma ali režimov, ki so skušali graditi socializem, ampak zato, ker ta oznaka v resnici podaja do skrajnosti idealizirano podobo zahodnih parlamentarnih demokracij oziroma evroatlantskih integracij. Oznaka totalitarizem je postala silno priljubljena v prvih dveh desetletjih po 2. svetovni vojni zlasti pri ameriških ideologih, ki so za potrebe propagandne vojne primerjali najtemnejše primere praks komunističnih in fašističnih režimov z ideali zahodne parlamentarne demokracije. Šlo je za merjenje abstraktnega ideala posameznikove svobode, ki ima najvišje mesto med političnimi vrednotami na Zahodu, ki so jo želeli primerjati s pogosto kruto realnostjo v Vzhodni Evropi in Sovjetski zvezi. Ta primerjava seveda ni poštena. Vprašajmo se, zaradi čigavih interesov je moralo v 1. svetovni vojni umreti na milijone ljudi, zakaj je moralo umreti na sto tisoče Vietnamcev in Vietnamk, zakaj je že ob koncu 2. svetovne vojne v anglo-ameriških napadih v Dresdnu in z uporabo jedrskega orožja v Hirošimi in Nagasakiju bilo pomorjenih na sto tisoče ljudi. To zahodnjaški ideologov hladne vojne ni posebej zanimalo. Resne zgodovinske in politološke raziskave so zato odklonile oznako totalitarizma kot ideološke navlake hladne vojne. Oznako totalitarizma moramo še bolj odločno zavrniti tudi danes. Ideali človekovih pravic, spoštovanja človekovega življenja in dostojanstva, na katere prisega Resolucija o evropski zavesti in totalitarizmih namreč vsak dan trkajo v bedo vsakdanjega življenja na evropski periferiji. Govoričenje o človekovih pravicah in človečnosti se v trenutku razblini kot prazna puhlica, ko je trojka s finančnim terorjem na kolena spravila celotno grško ljudstvo in ga prisilila v podpisovanje novih pogodb o nehumanem zategovanju pasu. Govoričenje o človekovih pravicah in človečnosti se v trenutku razblini kot prazna puhlica ob revščini, bedi in brezposelnosti, v katero so bili potisnjeni delovni ljudje vseh narodov Evrope. V tem trenutku je na ozemlju Evropske unije v groznem položaju na sto tisoče beguncev, ki so morali zaradi zahodnih vojaških intervencij, pri katerih je posredno sodelovala tudi Slovenija, zapustiti svoje domove. Na mejah trdnjave Evrope trpijo v razmerah, ki jih ne bi smel izkusiti noben človek. V Evropi rastejo taborišča, kjer so begunci razčlovečeni. Vendar kolegice in kolegi, predlagatelj temu ne pravi totalitarizem. Pravijo – zaprimo meje. Zahtevajo še več represije in ne nazadnje ste vsi skupaj podprli zakon, ki vojski daje mnogo prevelika pooblastila, ki jih v

civilizacijsko napredni družbi nikakor ne bi smela imeti.

V Združeni levici zavračamo prazna in puhla zgodovinska posploševanja, s katerimi želi desnica v isti koš vreči tako fašizem kot komunizem. Nikakor ne pristajamo na primerjanje številke žrtve komunističnih režimov s fašističnimi, saj bi jim zelo enostavno lahko prišteli žrtve tudi zglednih evropskih demokracij. Človeška življenja, spoštovani, niso statistika. Ne moremo pristati na to, da nasilno izgubo človeških življenj sestavimo v številke in jih uporabljamo kot argument pri grobem posploševanju, ki ima zelo jasno politično agendo. Hkrati ne pristajamo na enako posploševalno logiko glede različnih zgodovinsko obstoječih komunističnih režimov. Jugoslovanski samoupravni socializem je bil v mnogih aspektih povsem neprimerljiv s sovjetskimi ali z drugimi tipi komunističnih režimov in je predstavljal mnogo bolj pozitiven ter človeški poskus grajenja drugačne socialistične družbe. Prizadevanje za drugačno družbo, za socializem je od pariške komune dalje priborilo splošno volilno pravico, storitve socialne države in večino civilizacijskih dosežkov, ki bi jih morali danes najvišje ceniti, a jih neoliberalna doktrina vztrajno odpravlja. Emancipatorni socialistični projekti so odprli perspektivo širjenja demokracije na vsa področja človekovega življenja. Tudi tja, kjer v zglednih demokracijah vlada neizprosni despotizem na delovno mesto.

V Združeni levici ocenjujemo, da je ponovno vsiljena razprava o resoluciji o evropski zavesti popolnoma nepotrebna tako z vsebinskega kot formalnega vidika. Že v mnenju Vlade lahko beremo, da bi podpora Resoluciji o evropski zavesti in totalitarizmu pomenila zgodovinski revizionizem, da bi skušala reinterpretirati, spremeniti in potvoriti našo skupno zgodovino. Tega nikakor ne bi smeli dopustiti, a z razočaranjem lahko ugotovimo, da se počasi, a potihoma, vztrajno to že dogaja.

Kot zanimivost moramo povedati tudi to, da je obsodba komunizma najbolj pomembna ravno tistim nekaterim bivšim komunistom, ki so se po osamosvojitvi naglo preoblekli v največje nasprotnike režima, ki so mu prej tako vdano služili. Dogaja pa se tudi totalitarizem, odrekanje človekovih pravic in kršenje civilizacijskih standardov za vse ljudi, ki so jih priborila prav tista gibanja, ki jih ves čas želite očrtniti in oblatiti. Če bi bili poštene in iskreni, bi se morali pogovarjati o tem, zakaj je danes prav Evropska unija tista, ki bi ji najbolj ustrezal pridevnik "totalitarna".

Kolegice in kolegi! Na to, kar se je dogajalo pred 70 leti, ne moremo vplivati. Lahko pa še kako vplivamo na to, kar se nam dogaja danes in kar se nam bo dogajalo jutri in v bodočnosti. To je naša naloga in odgovornost, ki smo jo prejeli od državljanov. Zato se nam zdi ta debata v tem trenutku popolnoma neprimerna in

nevredna našega časa, zato v njej poslanci Združene levice ne bomo sodelovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu deklaracije. Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravita naj se gospoda Jože Tanko in Roberto Battelli.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa, predsednik.

Danes na samem začetku seje ste v resnici dali zelo jasen signal in sporočilo. S tem ko se je Državni zbor poklonil spominu vsem žrtvam vojnega in povojnega nasilja, sem upal, da so predlagatelji razumeli vaše sporočilo. Žal ga niso. Niso ga pa predvsem iz več razlogov. Odkar sem poslanec, sem vsaj v takšnih razpravah na odboru in plenarnem zasedanju sodeloval vsaj dvajsetkrat. Vedno je bil isti zaključek, treba je enostavno še naprej nadaljevati pri deljenju slovenskega naroda. To, da danes v resnici nekateri poslanci, ne nekateri, velika večina poslancev in poslank niti ne želi več razpravljati, je tudi svojevrstno sporočilo, kaj v resnici menijo o takšnih razpravah. Prišli smo do točke, ko v resnici je treba tudi predlagateljem tovrstnih točk preprosto povedati in jim nastaviti ogledalo. Ko je Janez Janša postal prvič predsednik vlade, je v svoji znameniti izjavi povedal naslednje, namreč da kot seveda predsednik Vlade ugotavlja, da se s preteklostjo ukvarjati pomeni enostavno to, da pobiraš energijo razvoju Slovenije. Citiram, "... to Sloveniji pobira energijo, ki jo potrebuje, da se učinkovito sooči z izzivi prihodnosti, tisti, ki takšne razprave pogrevajo, delajo škode slovenski prihodnosti."

Točno on danes s svojo stranko in poslansko skupino počne ravno to: pogreva zato, da bi v resnici na, bom rekel zelo grobo, na žrtvah vojnega in povojnega nasilja pridobil politične točke. Žal, hvala bogu, upam, da je večina spoznala, da to ne pelje nikamor.

Zakaj se oglašam? Oglašam se preprosto zaradi tega, kajti vsakič znova, kadarkoli se boste oglasili, vas bom spomnil, da v resnici počnete to, kar v svojem temeljnem duhu v resnici najraje ne bi počeli. Vprašajte se, za koga in zakaj počnete, razdvajate družbo do tiste mere, da namesto da bi se ukvarjala s svojim kulturnim, gospodarskim in ekonomskim razvojem, jo tlačite nazaj v 20. stoletje. In vemo vsi, da napak za nazaj popravljati se ne da. Da se jih samo tako, da priznaš in se pokloniš in se zavežeš, da tega pač ne boš nikoli več počel.

Če boste vsaj enkrat uslišali in v tem mandatu prenehali s predlogi tovrstnih točk, potem bom razumel, da ste še za razvoj in za napredek, kajti nobenega Slovenca in Slovenke v resnici tovrstna tema več ne zanima. Zanimajo jih, kje bodo imeli službo, kako se bodo njihovi

otroci razvijali in ali bo Slovenija lahko ena izmed tistih držav, ki bo imela uspešen razvoj in se bo lahko pohvalila tudi svojim potomcem, da je poskrbela za dobre in zdrave temelje za naprej. Če bo kaj pomagalo, pa ne vem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Citiral bom dobesedno odstavek uvodnega dela Resolucije Evropskega parlamenta, ki pravi: "Ker noben politični organ ali politična stranka nima izključne pravice do razlage zgodovine in ker ti organi in stranke ne morejo trditi, da so objektivni." To sem že povedal zadnjič, ampak vendarle izgleda, da ne zaleže. To pomeni, da vse, kar sledi tej točki, ni to, o čemer govori ta točka. Tudi člani seveda ne. Ne gre torej za to, da se izključna pravica do razlage zgodovine da nekemu političnemu organu ali politični stranki. V mnogih razlagah, ki nasprotujejo sprejetju Resolucije Evropskega parlamenta, se navaja prav to. Kaj to pomeni? Da gre za sprenevedanje. V bistvu gre za to, da se druge obtožuje tega, kar se počenja. Ne bom citiral Hannah Arendt, v zvezi s kom je povedala, da je bila to ena od značilnosti neke totalitarne ureditve. To se na široko uporablja v javnem diskurzu v Sloveniji. Ta vzorec se še zmeraj uporablja. To je ena stvar.

Druga stvar pa je ta zadeva z arhivi. Relevanten del arhivov je uničen. Ga ni. Je nekje skrit ali uničen. Ga ni. Nobena novela Zakona o arhivih ne more posledice tega dejstva odpraviti. Mi in predvsem na zahodnem Balkanu imamo cele vojske bivših agentov, ki prosto delujejo brez nobenega nadzora. Njihovo udejstvovanje v družbi, politiki, ekonomiji je popolnoma brez nadzora. Zakaj o tem govorim? Zaradi tega ker gre za ljudi, ki so bili posebej usposobljeni za to, da delujejo manipulativno in da delujejo v korist režima proti lastnim državljanom. Kdo ima ta znanja? Kdo ima ta znanja in taka pooblastila sedaj? Mi imamo komisijo, ki nadzoruje tajne službe. Ampak sedanje. O preteklih agentih ni govora. In to je eminenten varnostni problem, ki zadeva mnoge družbe, še posebej v tem prostoru, in mi smo očitno del tega. Niti zaščitili jih nismo s kakšnim zakonom, ker so prestrašeni, recimo. Niso. Ampak ker jim ni treba. Hočem reči, da je to vprašanje popolnoma neurejeno. Njihovo delovanje je pa, kako bi rekel, na pol predmet obravnave pri Interpolu, Europolu itn. Ve se za te povezave med to agenturo in organiziranim kriminalom, vse ostalo pa lahko deluje v politiki, v pravosodju, v vladah, v bankah. Ker banke, ki so delovale v tujini, se ve, od koga so bile upravljane in kam je šel tisti denar potem. Da ne govorimo o kazinojih, prostituciji in trgovanjem z orožjem in tudi mamili, ker so se financirali tudi s temi dejavnostmi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnicata Vlade in predstavnicata predlagateljca.

Predstavnica Vlade se je odpovedala besedi. Želi predstavnicata predlagateljca? Ne.

Želi še kdo razpravljati, ker čas še ni potekel? Nihče.

Potem zaključujem splošno razpravo o predlogu deklaracije. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga deklaracije končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.30.

(Seja je bila prekinjena ob 16. uri in se je nadaljevala ob 16.30.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanske in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 27. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila v zvezi s problematiko delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d., v povezavi z družbami in podjetji, katerih bančne terjatve so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank, d. d.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k predlogu priporočila.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Mi smo predlagali tri dodatne točke k priporočilu. Prva se veže na to, da zahtevamo odstop celotne upravnega odbora, ne samo dveh imenovanih, in še dodatno, da se predlaga Komisiji za preprečevanje korupcije preučitev oziroma inšpekcija glede imenovanja Imra Balogha in Janeza Škrubeja. Iz poročil Računskega sodišča in nedavnih medijskih poročil je bilo evidentno, da upravni odbor Družbe za upravljanje terjatev bank ne izpolnjuje sklepov Vlade Republike Slovenije. Poleg tega DUTB sili dobro stoječa podjetja, ki redno izpolnjujejo svoje finančne obveznosti do upnikov, v stečajne ali pa prodaje terjatev do teh podjetij na mednarodnih trgih. DUTB tudi ne prispeva k finančnemu in poslovnemu prestrukturiranju podjetij in s tem negativno vpliva na okrevanje gospodarstva. Prav tako lahko iz poročila Računskega sodišča in medijskih objav razberemo, da je bilo preteklo poslovanje DUTB nezadostno in prevečkrat na meji zakonitega. Odgovornost za vse naštetu v Združeni levici seveda pripisujemo celotnemu

upravnemu odboru. Zaradi tega ta amandma predlaga predvsem to, da se razreši celotni upravni odbor. Kar se pa tiče drugih dveh odstavkov teh priporočil, oba sta vezana na konflikt interesov, ki trenutno obstaja. Se pravi, trenutni izvršni direktor DUTB Imre Balogh je bil istočasno, ko je bil imenovan, tudi predsednik uprave Probanke. Se pravi, da gre na tej točki za konflikt interesov. Janez Škrube pa je bil v času imenovanja oziroma preden je bil imenovan je opravljal delo lobista za družbo Deloitte in seveda svetoval in lobiral za prodajo družbe T-2 avstrijskemu Telekomu. To je dovolj indicev, da ti dve osebi ne moreta biti na čelu te družbe. Zaradi tega tudi predlagamo, da Komisija za preprečevanje korupcije seveda preveri skladnost teh imenovanj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Torej glasujemo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k predlogu priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev. Za je glasovalo 9, proti pa 56.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 56.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. Končali smo z glasovanjem o amandmaju.

Prehajamo na odločanje o Predlogu priporočila v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev. Za je glasovalo 21, proti pa 38.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da priporočilo ni sprejeto. Zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Dvajsetega rednega poročila o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.1 – Ustavne pravice.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev. Za je glasovalo 9, proti pa 38.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.4 – Pravosodje.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev. Za je glasovalo 9, proti pa 45.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.6 – Upravne zadeve.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev. Za je glasovalo 8, proti pa 45.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica za novo poglavje 2.10 – Delovna razmerja.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za je glasovalo 8, proti pa 44.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. Končali smo z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o Predlogu priporočila k Dvajsetemu rednemu poročilu o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev. Za je glasovalo 69, proti pa 1.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah po skrajšanem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker k drugi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 3.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 25. Točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Obveščam vas,

da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o javnem naročanju v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v sredo, 21. 10. 2015, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za **tretjo obravnavo** ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Največji problemi, ki ga imamo na področju javnih naročil, so vsekakor povezani z netransparentnostjo, sumi korupcije in z dejstvom, da za velikimi projekti skoraj vedno na eni strani ostanejo nepoplačani podizvajalci in neplačani delavci, na drugi strani pa serija aneksov, ki včasih vrednost projekta povečajo tudi za 200 %. Odgovornih za to država seveda nikoli ne more ali pa noče poiskati. Da je to zelo pomembno področje, govori tudi višina sredstev, ki se na letni ravni porabijo za to, in to je 3,7 milijarde evrov letno. Naj poudarimo, da gre tukaj kar za en drugi tir sredstev na letni ravni. Koliko država točno preplača za posamezne storitve in koliko denarja se netransparentno preteče v zasebne žepe, ne moremo vedeti, ampak številka, ki se pojavlja v javnosti, se vrti okoli ene milijarde.

Koalicija sicer ni podprla niti enega samega amandmaja, ki smo ga predlagale opozicijske stranke, zato bomo v Združeni levici pri glasovanju vzdržani. Kljub vsem pozitivnim premikom, ki jih sicer prinašata direktivi kot predlog zakona, pa se v predlogu zakona vse prevečkrat pojavlja besedica lahko. Tako se lahko upošteva tudi kakovost, stroškovno upravičenost, lahko se upošteva tudi okoljske in socialne vidike itn. Zakon je pomanjkljiv tudi kar se tiče transparentnosti.

Največje težave imamo pri naročanju malih vrednosti, čeprav je malih vrednosti skoraj za dve tretjini vseh javnih naročil. Namesto da bi določili, da morajo naročniki tudi v zvezi s temi manjšimi naročili javno objavljati vsaj osnovne podatke, je tudi tukaj zapisano, da te podatke lahko objavijo, kar pomeni, da imamo pred seboj zakon, ki se ga lahko zlorablja. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Ne bi želel kakorkoli razpravljati o tej temi, ker menim, kot je bilo s strani prehodnice rečeno, da je bilo na matičnih delovnih telesih in tudi na drugi redni seji o tem precej rečenega. Dotaknil bi se, zakaj je pomemben ta zakon. V prvi vrsti se s tem zakonom združujeta dve direktivi, kajti do sedaj smo imeli klasično naročanje blaga in storitev kot tudi naročanja, ki veljajo za naročnike na področju infrastrukture. Pomeni, da smo združili smo v en zakon. Druga zadeva, ki je sila pomembna, je to, da sta ti dve direktivi vgrajeni v pravni red Republike Slovenije pred rokom, ki je določen s strani EU. Rok je april mesec naslednjega leta, se pravi, mi smo precej mesecev prej to zakonsko materijo vgradili, kar je sila pomembno. V tem času do uveljavitve v praksi te direktive je namreč dovolj časa, da se vsi naročniki pravočasno pripravijo, da bodo ti postopki resnično šli v smeri, ki jo tudi želimo, ne samo kot zakonodajalci. Naslednja zadeva, ki je sila pomembna, je, da postopki javnega naročanja s tem zakonom temeljijo predvsem na načelih, ki izhajajo iz pogodbe o delovanju Evropske unije in načelih prostega pretoka blaga.

Za zaključek. Menimo, da so pomembni cilji tega zakona naslednji: večja prožnost in poenostavitev postopkov oddaje javnih naročil; tisto, kar je za nas ključno, je večja vključenost malih in srednjih podjetij v te postopke ter ne nazadnje preprečevanje koruptivnih dejanj in zagotavljanje transparentnosti pri odločanju. Na podlagi navedenega je Poslanska skupina SMC na stališču, da je Predlog zakona o javnem naročanju primeren za sprejetje, zato bomo glasovali za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Zakon je v osnovi dober. Prinaša nekatere dobre rešitve. Težava pa je, ker se z zakonom hkrati tudi ukinja možnost direktnega poplačila podizvajalcev. Zakonodaja se je spremenila leta

2012 oziroma leta 2011 in od tedaj naprej je v zakonodaji tudi ta možnost, da naročnik direktno poplača podizvajalca. Po tej novi zakonodaji bo sicer to mogoče, ampak zelo oteženo. In kot kaže, bo ponovno šel ta denarni tok naročnik–izvajalec–podizvajalec. Skupni imenovalec te enačbe pa je takšen, da bo ponovno prihajalo do nepoplačil podizvajalcev, kar smo lahko videli ob gradnji pomurske avtoceste oziroma hitre ceste, ob gradnji operne hiše in tako naprej. Tisti mali obrtniki, ki jim zakon v določeni meri prinaša neke pozitivne stvari, bodo tukaj tisti, ki ne bodo dobili teh finančnih sredstev za opravljene storitve, za opravljeno delo in ponovno bo prihajalo do teh anomalij, ko bodo zdrava, dobra domača podjetja, obrtniki bili pripravljene na stečaje, kajti sicer druge možnosti ne bodo imeli. Dogajale se bodo še naprej družinske tragedije in celotna veriga naprej neplačanih obveznosti in dolgov tudi do države. Prav zaradi tega je več poslanskih skupin predlagalo do tega člena amandma. Žal ta amandma ni bil podprt s strani vladajoče koalicije.

Ker pa prav ta predlog ni bil sprejet in prinaša dolgoročne negativne posledice, se bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije do tega predloga zakona vzdržali. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v sredo, 21. 10. 2015, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 4.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi

drugega odstavka 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o železniškem prometu.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 62, proti 2.

(Za je glasovalo 62.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 12. sejo Državnega zbora. Hvala.

Seja se je končala 27. oktobra 2015 ob 16.52.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	101, 193, 219, 244, 252
BAH ŽIBERT, ANJA	54, 56, 146, 151, 229, 231, 315, 316, 363
BAN, URŠKA	107, 301, 326, 347
BATTELLI ROBERTO	359, 373
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	75, 76, 77, 78
BOGATAJ, MAG. TANJA	245
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	83, 85, 126, 134, 135, 149, 210
BOŽIČ TILLEN	84, 111, 116, 264, 334, 351, 356
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	267, 268, 343
BREZNIK, FRANC	62, 63, 72, 73, 92, 95, 97, 104, 212
BRINOVŠEK, NADA	51, 160, 167, 175, 184, 185, 187

C

CERAR, DR. MIROSLAV	20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
CINK, MAG. TANJA	221

Č

ČUŠ, ANDREJ	136, 141, 178, 179, 193, 242

D

DEKLEVA, ERIKA	205, 211, 233, 254
DIMIC, IVA	32, 300, 314, 332, 353, 365
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	22, 23, 24, 197, 260, 333
DOLINŠEK, MARJAN	296
DRAGONJA, METOD	106, 110, 115, 349, 350, 356, 361, 363

F

FERLUGA, MARKO	91, 270, 272, 296

G

GANTAR, TOMAŽ	215, 236, 256, 277, 279, 353
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	39, 40, 73, 74, 255, 264, 267, 272, 279, 280, 291, 297
GODEC, JELKA	45, 46, 251
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	210
GORENAK, DR. VINKO	66, 67, 68, 72, 298, 302, 305, 307, 311, 318, 323, 324, 327, 329
GREBENŠEK, MAG. KLEMEN	119, 123, 128
GRIMS, MAG. BRANKO	37, 38
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	218
GUČEK ZAKOŠEK, MAG. MARGARETA	81, 91, 92, 96, 98, 103

H

HAINZ, PRIMOŽ	26, 187, 228, 277, 359
HAN, MATJAŽ	52, 53, 54, 200, 207, 236, 282, 299, 326
HORVAT, DR. MITJA	154, 181
HORVAT, JOŽEF	118, 121, 125, 130, 139, 148, 153, 170, 171, 178, 182, 192, 194, 203, 208, 220, 241
HRŠAK, IVAN	127, 247

I

IRGL, EVA	366

J

JENKO, MAG. JANA	33
JURŠA, FRANC	193, 290, 304, 310, 312

K

KLEMENČIČ, MAG. GORAN	27, 28, 33, 37, 66, 67
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	46, 47, 48, 53, 55, 56
KOLEŠA, ANITA	44, 145, 180
KOPMAJER, BENEDIKT	146, 151, 156, 285
KOPRIVNIKAR, BORIS	31, 144, 150, 155, 162, 164, 168, 171
KORDIŠ, MIHA 69, 78, 79, 80, 138, 142, 147, 152, 160, 163, 173, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 202, 300	
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA	227, 364
KOTNIK POROPAT, MARJANA	50, 122, 131, 269, 369
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	108, 241, 243, 337
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	31, 144, 150, 155, 161, 165, 172, 224, 281
KRIVEC, DANIJEL	56, 57, 122, 131, 273

L

LAH, ZVONKO	69, 70, 71, 284, 305
LAJ, FRANC	99, 192
LEP ŠIMENKO, SUZANA	54, 100, 111, 119, 319, 344
LEVIČAR, MARINKA	87, 176, 185, 186, 222, 231
LISEC, TOMAŽ	143
LOGAR, MAG. ANŽE	27, 28, 29, 354, 357

M

MAHNIČ, ŽAN	64, 65, 66, 72, 74, 75
MAJCEN, IRENA	30, 31, 51, 52, 61, 62, 63
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA	44, 64, 65, 133
MESEC, LUKA	42, 43, 44, 199, 226
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	139, 166, 226, 372
MRAMOR, DR. DUŠAN	41, 42, 44, 74, 75, 77, 79, 80, 331, 342
MURŠIČ, MAG. BOJANA	87, 147, 152, 157, 173, 182, 216, 269, 272, 279, 284

N

NEMEC, MATJAŽ	36, 120, 127, 132, 217, 257, 316
NOVAK, LJUDMILA	47, 48, 296, 306, 307
NUSSDORFER, VLASTA	203, 238

P

PERŠAK, ANTON	240
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	38, 58, 60, 61
PODKRAJŠEK, BOJAN	34, 35, 36, 127, 288, 314
POGAČNIK, MAG. MARKO	58, 59, 86
POJBIČ, MARIJAN	308
POTOČNIK, ANDREJA	82, 90, 95, 99, 188, 189
PRELOG, IVAN	122
PRIKL, UROŠ	112, 116, 234, 250, 322, 323, 358

R

RADIČ, DUŠAN	175, 365
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	242
RANC, DANILO ANTON	38, 40, 103, 130, 133, 261, 287

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR	178

SLUGA, JANJA	202
STARE, DARKO	206, 237

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	40, 41, 108, 320, 335, 360
ŠKOBERNE, JAN	138, 223, 248, 269, 312, 316, 338
ŠKODNIK, IVAN	86, 94

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	258, 283, 331, 362, 373
TABAKOVIČ, SAŠA	231
TANKO, JOŽE	24, 25, 180, 181, 191, 193, 196, 197, 317, 319, 324
TOMIČ, VIOLETA ...	29, 30, 31, 75, 76, 90, 93, 97, 109, 113, 117, 125, 157, 199, 244, 248, 348, 371, 375
TRČEK, DR. FRANC	60, 61, 62, 76, 77, 78, 88, 89, 91, 93, 94, 95, 96, 102, 121, 132, 140, 180, 183, 184, 185, 186, 188, 189, 190, 191, 194, 195, 200, 201, 202, 286, 297

V

VEBER, JANKO	108, 112, 117, 255, 263, 272, 273, 279, 280, 293, 295, 296, 297, 346, 370
VERBIČ, MAG. DUŠAN	107, 114, 159, 161, 169, 185, 317, 318, 375
VERVEGA, VESNA	219, 246
VILFAN, PETER	137, 142, 179, 251
VRTOVEC, JERNEJ ...	20, 21, 110, 113, 158, 165, 168, 169, 174, 185, 186, 187, 196, 198, 248, 253, 259, 275, 330, 338, 349, 361, 375
VUK, MARTINA	249

Z

ZAJC, SIMON	320
ZORČIČ, IGOR	85, 94, 95, 120, 124, 126, 129, 246, 289
ZORMAN, BRANKO	118, 198

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	32, 34, 35, 49, 50, 59, 60, 69, 71, 298, 305, 307, 310, 315, 319, 322, 328
ŽMAVC, GORAZD	57, 58
ŽNIDAR, LJUBO	48, 50, 247, 262, 291, 295

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec